Kasuyatan to Diyus

Agusan Manobo New Testament

Contents

Mateo 1
Marcos 48
Lucas 77
Juan 126
Mgo Hinang 162
Roma 209
1 Corinto 230
2 Corinto 250
Galacia 263
Efeso 271
Filipos 278
Colosas 283
1 Tesalonica 288
2 Tesalonica 292
1 Timoteo 294
2 Timoteo 300
Tito 304
Filemon 307
Hibru 308
Santiago 324
1 Pedro 329
2 Pedro 335
1 Juan 339
2 Juan 344
3 Juan 345
Judas 346
Impaaha 348

Kasuyatan to Diyus

New Testament in Agusan Manobo

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

Language: Manobo, Agusan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http:// creativecommons.org/ licenses/ by-nc-nd/ 3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agusan Manobo

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

ISBN 978-1-5313-0445-4

PDF generated on 21 Sep 2016 from source files dated 21 Sep 2016
d7c5e431-c4ee-57b3-aaae-8b01f7c1bdac

This print-on-demand edition of Scripture is designed, produced, and provided at cost by the Digital Bible Society. This is made possible through partnerships with the Bible League of Canada, Open Doors International and other missions and translation agencies. We are deeply grateful for the sacrifices made in translating this edition of Scripture and the generosity of others in making this Bible available to you.

To order additional copies of this Bible or hundreds of translations like it or to learn more about our ministries and the mission of Scripture distribution in every language, we invite you to visit www.DBS.org (USA), www.BibleLeague.ca (Canada), and www.OpenDoors.org (Europe). May God bless your work in sharing and teaching these Scriptures, until, as it is written, the earth is *"filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea."* (Habakkuk 2:14)

To Madojow no Nawnangonon no Sinuyat ni Mateo

To Napuunan ni Jesu-Cristo
(Lucas 3:23-38)

1 Seini to napuunan ni Jesu-Cristo no
Kaliwat ni David dow ni Abraham.
2 Si Abraham amoy ni Isaac.

Si Isaac amoy ni Jacob.
Si Jacob amoy ni Juda dow to mgo suun
din.
3 Si Juda amoy ni Fares dow ni Zera, si Tamar
to inoy dan.
Si Fares amoy ni Esrom. Si Esrom
amoy ni Aram.
4 Si Aram amoy ni Aminadab.
Si Aminadab amoy ni Naason.
Si Naason amoy ni Salmon.
5 Si Salmon amoy ni Boos, si Rahab to inoy
din.
Si Boos amoy ni Obed, si Ruth to inoy
din.
Si Obed amoy ni Isai.
6 Si Isai amoy ni Hari David.

Si David amoy ni Salomon.
To inoy din, asawa ni Urias notoduon
no naasawa on isab ni David.
7 Si Salomon amoy ni Roboam.
Si Roboam amoy ni Abias.
Si Abias amoy ni Asa.
8 Si Asa amoy ni Josafat.
Si Josafat amoy ni Joram.
Si Joram amoy ni Usias.
9 Si Usias amoy ni Jotam.
Si Jotam amoy ni Acas.
Si Acas amoy ni Ezequias.
10 Si Ezequias amoy ni Manases.
Si Manases amoy ni Amon.
Si Amon amoy ni Josias.
11 Si Josias amoy ni Jeconias dow mgo suun
din. Sikan to panahon no pigbihag
to mgo Hibru* aw daeha diya to
Babilonia.
12 Tapus sikandan daeha diya to Babilo-
nia, mey anak ni Jeconias, si Salatiel.
Si Salatiel amoy ni Sorobabel.
13 Si Sorobabel amoy ni Abiud.
Si Abiud amoy ni Eliaquim.
Si Eliaquim amoy ni Asor.
14 Si Asor amoy ni Sadoc.
Si Sadoc amoy ni Aquim.
Si Aquim amoy ni Eliud.
15 Si Eliud amoy ni Eleasar.
Si Eleasar amoy ni Matan.
Si Matan amoy ni Jacob.
16 Si Jacob amoy ni Jose.
Si Jose bana ni Maria no inoy ni
Jesus no og-ilingon to Insaad no
Manyuyuwas.†
17 Na, sugud ki Abraham pailing diya ki
Hari David, meyduon sampuyu-tag-upat
no ka kaliwatan. Sugud ki David kotob
no bihagon to mgo Hibru diya to Babilo-
nia, meyduon isab sampuyu-tag-upat no ka
kaliwatan. Sugud duon kotob no i-anak si
Cristo, meyduon manda sampuyu-tag-upat
no ka kaliwatan.

To Pagkaotow ni Jesus
(Lucas 2:1-21)

18 Nailing to seini to pagkaotow ni Jesu-
Cristo. Si Maria no inoy din asawahon ni
Jose. Di no wada pad sikandan kaminyo,
namaan on si Maria no nabodos sikandin
pinaagi to gahom to Ispiritu Santu. 19 Na, si
Jose matinumanon yagboy to mgo balaod
to Diyus, di kona sikandin ogkaliyag no
masikawan si Maria.‡ Kaling mighona-
hona sikandin no og-ojowan din si Maria no
kona ogkamaanan to duma.
20 Anoy man no mighona-hona pad si Jose
to sikan, pigpatagainop sikandin to anghil
to Ginuu no mig-ikagi, "Jose no kaliwat ni
Hari David, kona ka ogduwa-duwa to pag-
asawa ki Maria, su sikan pagkabodos din
pigbootan to Ispiritu Santu. 21 Yukos to ig-
anak din, aw Jesus to ihingadan nu kandin
su ogyuwason din to kaotawan din to mgo
sae dan."§ 22 Nailing to sikan agun matu-
man to diya impatag-an to Diyus to otow
no kibali ba-ba din no pig-iling, 23 "Meyduon

* 1:11 To mgo Hibru og-ilingon isab to mgo Judeo su to duma kandan diya ugpa to banwa no Judea. † 1:16 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. ‡ 1:19 Diya to mgo Hibru, to otow no ogpanghonay ogpahamtangan to maagbot no kastigu. § 1:21 To kahan-inan no mgo ngadan to mgo Hibru meyduon kahuyugan. To kahuyugan to ngadan no Jesus, Manyuyuwas.

daega no wada buling no ogkabodos, aw
yukos to ig-anak din. Sikan bata oghin-
gadanan to Emmanuel, no ko ita pa, to
Diyus duma ita.”* 24 Pagkabuyat ni Jose,
pigtuman din sikan insugu to diya anghil
to Ginuu. Pig-asawa din si Maria, 25 di wada
din dajun hulidi. Pigtagad din no muanak
on. Na, anoy man no i-anak on sikan bata,
Jesus to inngadan ni Jose.

2

To Pagbisita to mgo Taga-Silatan

1 Si Jesus duon i-anak to yunsud to Betle-
hem no sakup to Judea no iyan mighari si
Herodes duon. Na, meyduon maalamon no
mgo otow no migtidow duon to siyudad
to Jerusalem no ogkaamu ogsabut to kali-
hokan to mgo bituon. Napuun sikandan
diya to madiyu no banwa no diya dapit
to silatan. 2 Nangusip sikandan dow andei
to diya ing-anak no ogkahinang no hari
to mgo Hibru. Su kagi dan, “Migsilat on
to bituon no katagahanan no ing-anak on
sikandin, kaling mig-andini koy su ogsim-
bahon noy.”
3 Pagdinog ni Hari Herodes to sikan, hi-
labi nasamuk to ginhawa din dow to gin-
hawa to tibo mgo taga-Jerusalem. 4 Kaling
dajun din himuna to tibo yabow no mgo
magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru
dow mgo maistru to tinuuhan aw usipa,
“Andei kun man ig-anak to diya Insaad no
Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to
kaotawan din?*”
5 Migtabak sikandan, “Diya to yunsud to
Betlehem no sakup to seini Judea. Su mey
man nayugoy da ipasuyat to Diyus to otow
no kibali ba-ba din no pig-iling,
6 “To mgo kayunsudan duon to Judea,
ogyabow to kabantug to Betlehem.
Su duon ogkapuun sikan panguyu
no ogdumaya to kaotawan ku no mgo kali-
wat ni Israel.’† ”
7 Pagdinog ni Herodes to sikan, inyunus
din dajun impadokat sikan maalamon no
mgo otow aw pak usipa dow kagan-u yag-
boy silat to diya bituon. 8 Tapus to sikan,
pigsugu din sikandan diya to Betlehem.
Kagi din, “Deyjawa now pamanghaa sikan
no bataa. Na, ko makitaan now on, nangoni
a su og-andiya a isab to pagsimba kandin.”
9-10 Na, migpanow sikandan. No duon
on sikandan to pangindaenan, migtukhow
sikandan hilabi su pigkita dan on isab sikan
bituon no pigkita dan to diya una no pagsi-
lat. Pig-unug dan sikan bituon kotob no
migsigkon duon to yongod to bayoy no
nabotangan to sikan bata. 11 Dajun sikandan
sed. Pagkita dan to sikan bata duma si
Maria no inoy din, migyuhud sikandan aw
simbaha dan sikan bata. Tapus to sikan,
pigbutwa dan to mahalon no mgo daya dan
aw ibogoy kandin. Meyduon buyawan dow
mangkahomut no og-ilingon to insensu
dow mira. 12 Na, pag-uli dan on, wadad
sikandan baja diya ki Herodes su pigbahog
sikandan to Diyus pinaagi to tagainop. Diya
nasi baja to yain no dayan.

To Pagyaguy Pailing diya to Ehipto

13 Anoy man no nalius on to diya mgo
taga-silatan, pigpatagainop si Jose to anghil
to Ginuu no mig-iling, “Bangun ka. Daeha
sikan bata dow inoy din, aw yaguy kow
pailing diya to Ehipto. Pakamonang kow
duon kotob no nangonan ku sikuna, su
sikan bata igpapamangha ni Herodes su
ogpahimatajan.”
14 Dajun bangun si Jose aw daeha sikan
bata dow inoy din aw doyom pailing diya to
Ehipto. 15 Duon sikandan patilon kotob no
namatoy si Herodes. Na, pagkamatoy din
on, natuman to diya impasuyat to Diyus to
otow no kibali ba-ba din no pig-iling, “To
anak ku ogpayuwason ku to Ehipto.”‡

To Paghimatoy to Kabataan

16 Ajaw ka to pagyangoti ni Herodes no
mamaanan din on no pigtuntu sikandin to
diya mgo taga-silatan! Dajun din isugu
no himatajan to tibo mgo bata no yukos
kotob to daduwa no tuig to idad duon to
Betlehem dow to dani no mgo yunsud. Iyan
pig-indanan din to kagi to diya mgo taga-
silatan no usipon din dow kagan-u silat to
diya bituon. 17 Na, natuman to diya sinuyat
ni Jeremias no kibali ba-ba to Diyus no pig-
iling,
18 “Ogdinogon duon to yunsud to Rama to
tiniyahu.

* 1:23 Isaias 7:14 * 2:4 To Grigu no inikagihan: *Cristo* isab no mgo Hibru. ‡ 2:15 Oseas 11:1 † 2:6 Miqueas 5:2. To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon

Ogdegmatoy si Raquel
su patoy on man to mgo anak din.
Konad ogkahupoy to kaguul din."§

To Pagpauli diya to Nazaret

19 Anoy man no namatoy on si Herodes,
si Jose no diya to Ehipto pigpatagainop
on isab to anghil to Ginuu 20 no mig-iling,
"Bangun ka. Daeha sikan bata dow inoy
din aw uli kow on diya to Israel, su patoy
on to diya ogpahimatoy to sikan bata."
21 Dajun bangun onsi Jose aw uli diya to
Israel. 22 Di pagkamaan din no si Arquelao
no anak ni Herodes iyan on mighari duon
to prubinsya to Judea, nahaedok sikandin
andiya. Pigpatagainop on isab sikandin
dow nokoy to oghinangon din. Kaling diyad
nasi sikandan deg to prubinsya to Galilea
no sakup isab to Israel, 23 aw duon sikandan
ugpa to yunsud to Nazaret. Na, natuman
to diya impasuyat to Diyus to otow no
kibali ba-ba din no pig-iling, "Ogkatawag
sikandin no taga-Nazaret."

3

To Pagwali ni Juan no Magbawtismuhay
(Marcos 1:1-8; Lucas 3:1-18; Juan 1:19-28)

1 Anoy man no migyaboy on to mgo ka-
tuigan, meyduon magbawtismuhay no iyan
ngadan si Juan no migwali diya to matahay
no banwa no sakup to prubinsya to Judea.
2 Mig-iling sikandin, "Sosoy kow aw talikudi
now on to mgo sae now su madani on to
paghari to Diyus* ita." 3 Si Juan to diya
intag-an ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus
no pig-iling,
"Meyduon ogbansagon diya to matahay no
banwa no og-iling,
'Hinaata now to dayan to Ginuu!
Andama to ginhawa now to pagtidow
din!' "†
4 To kabo ni Juan hinaboyan no bubue to
kamel, aw to bagkos din kindae to man-
anap. Iyan koonon din to taengas dow
doga. 5 Mahan-in hilabi to mgo otow no
naman-andiya kandin no napuun diya to
Jerusalem dow duma no mgo kayunsudan
no sakup to Judea. Aw to duma duon
kapuun to dani to Jordan no wohig. 6 Pig-
angkon dan to mgo sae dan aw pabawtismu
ki Juan duon to Jordan.
7 Meyduon isab mgo inila to tinuuhan
to mgo Hibru no og-ilingon to Pariseo
dow Saduseo no mig-andiya kandin su og-
pabawtismu. Di pagkita ni Juan kandan,
mig-ikagi sikandin, "Sikiyu no angod to
hayas no mgo malimbungon, nokoy no
mig-andini kow man? Nailing buwa to boot
now no ogpakalikoy kow to kaboyu to Diyus
ko mabawtismuhan kow. 8 Di ko tinood
pa no migsosey kow aw pigtalikudan now
on to mgo sae now, ogkakitaan podom no
madojow on to pamatasan now. 9 Kona kow
ognalig su bantug kaliwat kow ni Abraham
no kona kow on ogkastiguhon to Diyus. Su
inggad ngani seini mgo batu ogkahinang to
Diyus no mgo kaliwat ni Abraham. 10 Ko
madoot to mgo hinang now, ogkaangod
kow to kaju no puli nanda oggobaon aw
ogsangabon su kona ogbogas to madojow."
11 Dajun din ikagihi sikan tibo mgo otow
duon, "Ogbawtismuhan ku sikiyu to wohig
pagpakiyaya no migsosey kow on aw pigta-
likudan now to mgo sae now. Di meyduon
ogpakasunu kanay no ogpamawtismu isab.
Yabow pad yagboy kanay su ngani man
to pagdaya to sapatus din, di kona a og-
angajan. Iyan igbawtismu din to Ispir-
itu Santu dow kaeju. 12 To pagsapimpin
din to mgo otow no mangkadojow dow
mangkadoot ogkaangod to otow no og-
ohut‡ to trigu. Igbudiga din to trigu, di
to ohut ogsangabon din to kaeju no wada
pagkaposok."

To Pagbawtismu ki Jesus
(Marcos 1:9-11; Lucas 3:21-22)

13 To diya no panahon, miglikat si Jesus
to Galilea aw andiya to Jordan no wohig su
ogpabawtismu isab ki Juan. 14 Di migbalibad
si Juan. Kagi din, "Nokoy no siak man to
ogpabawtismuhon nu ikow, no sikuna man
podom to angay no ogbawtismu kanay?"
15 Di mig-ikagi si Jesus, "Sigi on, su kina-
hangyan no tumanon ta to tibo insugu to
Diyus." Dajun bawtismuhi ni Juan si Jesus.

§ 2:18 Jeremias 31:15 * 3:2 To Grigu no inikagihan: *to paghari to yangit*. Tongod to hilabi no pagtahud to mgo Hibru to Diyus, oglikajan dan to paglituk to ngadan din. † 3:3 Isaias 40:3 ‡ 3:12 Ubin *oggiok*

16 Paghaw-as ni Jesus duon to wohig,
naabri dajun to yangit. Pigkita din to Ispir-
itu Santu no angod to salapati no migkon-
sad aw taphun duon kandin. 17 Meyduon
isab kagi likat diya to yangit no mig-iling,
“Anak ku sikan no pinadajag dow ingkali-
pay ku.”

4

To Pagtintal ki Jesus
(Marcos 1:12-13; Lucas 4:1-13)

1 Dajun paandiyaa si Jesus to Ispiritu
Santu to matahay no banwa agun tintalon
ni Satanas. 2 Kap-atan no aedow dow kap-
atan no kadukiloman no wada koon-koon si
Jesus. Tapus to sikan, pigbontas sikandin.
3 Na, migtidow si Satanas aw tintala din si
Jesus. Kagi din, “Oho kun, ko tinood no
Anak ka to Diyus, hinanga seini mgo batu
no koonon.”
4 Di mig-ikagi si Jesus, “Pig-iling duon to
Kasuyatan, ‘Kona no koonon da to ogpak-
abuhi to otow, di hasta isab to tibo kagi to
Diyus.’* ”
5 Tapus to sikan, pigdaya si Jesus ni
Satanas diya to siyudad to Jerusalem aw
patindoga duon to matikang hilabi no
bahin to Bayoy to Diyus. 6 Kagi din, “Oho
kun, ko tinood no Anak ka to Diyus, kawas
ka diya to pasak. Su pig-iling duon to
Kasuyatan,
‘Ogsuguon to Diyus to mgo anghil din to
pagbantoy ikow.
Ogtamukon ka dan agun inggad to kobong
nu kona ogpakaigu to batu.’† ”
7 Di mig-ikagi si Jesus, “Pig-iling isab
duon to Kasuyatan, ‘Kona nu ogpangant-
han to Ginuu no Diyus nu.’‡ ”
8 Pigdaya manda si Jesus ni Satanas diya
to matikang hilabi no bubungan aw ihindu
kandin to tibo banwa kani to babow to
kalibutan hasta to mgo kadojawan duon.
9 Kagi ni Satanas, “Aha ka to suja. Igbogoy
ku ikow tibo sikan ko muyuhud ka aw simba
kanay.”
10 Kagi ni Jesus, “Yaguy ka Satanas! Su
pig-iling duon to Kasuyatan, ‘Iyan da sim-
baha to Ginuu no Diyus nu. Sikandin da to
tumana.’§ ”
11 Dajun ojowi sikandin ni Satanas aw
atimana to mgo anghil no naman-anduon
kandin.

To Pagsugud ni Jesus to Pagpang-anad
(Marcos 1:14-15; Lucas 4:14-15)

12 Na, impadakop ni Herodes si Juan aw
prisuha. Pagkamaan ni Jesus to sikan, mig-
uli sikandin diya to Galilea. 13 Wadad on
sikandin ugpa duon to yunsud to Nazaret
su migbalhin on duon to Capernaum no
nakapahigad to danow duon to banwa to
Zabulon dow Neftali. 14 Duon to sikan,
natuman to diya intag-an ni Isaias no kibali
ba-ba to Diyus. 15 Iyan ognangonon din
sikan banwa to Zabulon dow Neftali no
nakabotang duon to bajaanan pailing diya
to dagat, dow diya to dihipag to Jordan no
wohig. Iyan isab ognangonon din to kona
no mgo Hibru no mig-ugpa duon to Galilea.
16 Mig-iling sikandin,
“Nadigyoman to hona-hona to sikan no
mgo otow
aw naangod to patoy
su wada sikandan kiyaya to Diyus.
Di diya to umaabut no panahon, ogkita
sikandan to masiga yagboy no
kaawang,
su meyduon ogtidow no ogtang-ow
kandan.”*
17 Na, sugud to diya no panahon, migwali
si Jesus no mig-iling, “Sosey kow aw
talikudi now on to mgo sae now su madani
on to paghari to Diyus.”

To Pagtawag ni Jesus to Upat no Mangis-
daay
(Marcos 1:16-20; Lucas 5:1-11)

18 Songo aedow, migyadgad si Jesus duon
to higad to danow to Galilea. Duon din
katae-i to daduwa no migsusuun no mgo
mangisdaay no namukut. Iyan ngadan dan
si Simon no pighingadanan isab ki Pedro
dow si Andres. 19 Kagi ni Jesus kandan,
“Duma kow on kanay su oghinangon ku
sikiyu no mgo inanad. Su kotob kuntoon,
isda to nasakup to pukut now. Di sugud
kuntoon, otow on to igpasakup ku iyu agun
mahinang no mgo sakup ku.” 20 Duon-dajun
pig-ojowan dan to mgo pukut dan aw duma
on ki Jesus.

* 4:4 Deuteronomio 8:3 † 4:6 Salmo 91:11,12 ‡ 4:7 Deuteronomio 6:16 § 4:10 Deuteronomio 6:13 * 4:16 Isaias 9:1,2

[21] Anoy man no diyad on si Jesus to uunahan, natae-an din to yain no migsusuun no
migtapid to mgo pukut dan duon to bangka
duma to amoy dan no si Sebedeo. Iyan
ngadan dan si Santiago dow si Juan. Pigsabi
sikandan ni Jesus. [22] Duon-dajun piglikatan
dan sikan bangka dow amoy dan aw duma
isab ki Jesus.

To Pagpang-anad ni Jesus dow Pagpangdojow to mgo Masakiton
(Lucas 6:17-19)

[23] Pigyogob-yogob ni Jesus to mgo kayunsudan duon to Galilea. Nang-anad sikandin
duon to mgo simbahan to mgo Hibru, aw
iwali din sikan Madojow no Nawnangonon
bahin to paghari to Diyus. Nangkaulian din
isab to mgo otow no migbati to yain-yain
no mgo sakit. [24] Nabantug si Jesus duon to
tibuuk prubinsya to Siria, kaling pigdaya
duon kandin to tibo no migbati to yain-
yain no mgo sakit yakip to mgo pukajon,
to nangkaparalays dow to pigpangsamuk
to mangkadoot no ispiritu. Tibo sikandan
pigpang-ulian ni Jesus. [25] Mahan-in yagboy
to mgo otow no migduma kandin. Duon
sikandan kapuun to mgo yunsud no sakup
to Galilea dow Judea yakip to siyudad to
Jerusalem. Mahan-in isab to nangkapuun
diya to dihipag to Jordan yakip sikan banwa
no og-ilingon to Decapolis.

5

To Matuud no Kalipay
(Lucas 6:20-23)

[1] Pagkita ni Jesus to sikan mahan-in no
mgo otow, miggamat sikandin to bubun-
gan aw ingkud duon. To mgo inanad din
migduguk, [2] aw pigpang-anad din sikandan.
Kagi din,

[3] "Madojow to diya og-angkon no wada
ogkahimu dan ko kona sikandan ta-
bangan to Diyus,
su ogkasakup sikandan duon to sikan
ogharian to Diyus.
[4] Madojow to diya ogsakit hilabi to ginhawa,
su oghupajon sikandan to Diyus.
[5] Madojow to diya ogpaobos,
su ogkaangkon dan seini kalibutan
diya to umaabut no panahon.
[6] Madojow to diya og-awos yagboy ogtuman
to pagboot to Diyus,
su ogkatuman sikan og-awoson dan.
[7] Madojow to diya ogkae-at to duma,
su ogkae-atan sikandan to Diyus.
[8] Madojow to diya ogtibuyus to ginhawa dan
duon to Diyus,
su ogkitaon dan sikandin.
[9] Madojow to diya ogpaningkamot agun og-
dojow to rilasyun to mgo otow,
su ogkatawag sikandan no mgo anak
to Diyus.
[10] Madojow to diya ogpaantuson tongod to
pagtuman dan to Diyus,
su ogkasakup sikandan duon to sikan
ogharian to Diyus.

[11] "Madojow kow ko doot-dooton kow
aw paantuson aw hapoyan tongod kanay.
[12] Tukhow kow yagboy ko mahitabu sikan,
su maaslag* to igbayos iyu diya to yangit.
Su angod isab to sikan to pagpaantusa to
mgo otow no kibali ba-ba to Diyus to diya
una.

To mgo Sakup ni Jesus Ogkaangod to Asin dow Lamparahan
(Marcos 4:21-25; 9:50; Lucas 8:16-18; 14:34-35)

[13] "Sikiyu no mgo sakup ku," kagi ni Jesus,
"angod kow to asin no igkadojow to tibo
kaotawan. Di ko pananglitan mutab-as
on to asin, og-amonuhon to pagpabalik to
lami? Igtimbag on puli aw oggiok-giokan
to mgo otow.

[14] "Angod kow isab to lamparahan su
ogkatang-awan now to tibo kaotawan. Na,
ko meyduon yunsud duon to bubungan,
kona igkahobong sikan. [15] Wada isab otow
no ogpadokot to soga no ogtakyuban to
gantangan sikan ogsogaan din. Nasi no
igbotang din duon to untudanan agun
tibo ogkatang-awan duon to sed to bayoy.
[16] Angod isab to sikan, pasigaha to lampara-
han now, no ko ita pa, ipakita to madojow
no pamatasan now agun masaja to Diyus no
Amoy now diya to yangit ko maaha kow to
duma.

To Pagtuman to mgo Balaod no Impabaja ki Moises

[17] "Kona kow oghona-hona no iyan ing-
andini ku to kalibutan su oggawangon ku
to diya mgo balaod no impabaja to Diyus ki
Moises dow to sinuyat to diya kibali mgo
ba-ba din. Di iyan nasi ing-andini ku su

* 5:12 To Surigao no Minanubu: *madogi*

ogtumanon ku sikan. [18] Indani now seini.
Kotob no kona pad magawang to yangit
dow pasak, wada ogkagawang duon to sikan
mgo balaod to Diyus, inggad songo litra
da ubin songo kudlit. Su ogkatuman sikan
tibo. [19] Kaling to otow no ogyapas to inggad
maintok da to sikan mgo sugu aw i-anad din
no kona ogtumanon, ogkatawag sikandin
to pinakaobos duon to sikan ogharian to
Diyus. Di to otow no ogtuman to sikan mgo
sugu aw i-anad diya to duma, ogkatawag
sikandin no yabow duon to sikan ogharian to Diyus. [20] Ligdongi now seini. To
pagtuman now to Diyus kinahangyan no
ogyabow pad duon to pagtuman kandin to
mgo maistru to tinuuhan dow mgo Pariseo.
Su ko kona, kona kow yagboy ogkasakup
duon to sikan ogharian to Diyus."

To Pagkaboyu

[21] Migpadajun si Jesus to pag-ikagi,
"Pigdinog now on to ing-anad to diya
una no pig-iling, 'Kona kow oghimatoy.
Inggad hintawa no oghimatoy to otow,
angay sikandin no ogkastiguhon.'† [22] Di
seini to ig-anad ku kuntoon. Inggad puli
ogkaboyu to otow to duma, angay on
sikandin ogkastiguhon. Aw to otow no
ogpamuang-buang to duma ogkadaya on
diya to yabow no husajan. To otow isab
no ogtamay to duma pinaagi to pag-iling,
'Wada pues nu,' igkaimpernu din on sikan.
[23] "Kaling inggad diya kad on to hal-
adanan su meyduon ighalad nu to Diyus, ko
madomdoman nu no nakasae ka to duma,
[24] ojowi naa sikan. Unaha andiyaa sikan
otow no nasae-an nu, aw pag-uli ka ayha ka
halad diya to Diyus.
[25] "Ko iriklamu ka to songo otow, kona
kow pad ogtidow diya to husajan, pag-uli
kad kandin. Su ko duon kow on to husajan,
unu ko paatubangon ka to huwis aw idata
ka diya to pulis agun ipaprisu. [26] Na, kona ka
yagboy ogpakayuwas duon kotob no maba-
jadan nu to tibo ogpabajadan ikow.

To Pagpanghonay

[27] "Pigdinog now on to ing-anad to
diya una no pig-iling, 'Kona kow og-
panghonay.'‡ [28] Di seini to ig-anad ku
kuntoon. Inggad puli da yongyongan dow
ongod-ongodon to yukos to bohi, kibali
nahilabotan din on. [29] Kaling ko sikan mata
nu iyan ogpakaamung to pagpakasae nu,
yugita aw itimbag. Inggad sobuuk nanda to
mata nu basta kona isugba diya to impernu
to tibuuk yawa nu. [30] Ko sikan boyad nu
ogdae isab ikow to pagpakasae, tampoda
sikan aw itimbag. Tapat pad ko pupue ka,
basta kona isugba diya to impernu to tibuuk
yawa nu.

Bahin to Pagbibiya

(Mateo 19:1-12; Marcos 10:11-12; Lucas 16:18)

[31] "Pigdinog now on to ing-anad to diya
una no pig-iling, 'Ko meyduon otow no
ogpagbiya§ to asawa, bogajan din to kalig-
onan to pagbiya.'* [32] Di seini to ig-anad
ku kuntoon. Madoot ko ojowan to otow
to asawa din no wada panghonay, su ko
mubabana sikan asawa to yain, kibali naka-
panghonay. To otow isab no og-asawa
to bohi no inojowan to bana, kibali naka-
panghonay."

To Pagpanapa

(Santiago 5:12)

[33] Kagi ni Jesus, "Pigdinog now on isab
to ing-anad to diya una no pig-iling, 'Ko
meyduon igsaad now, kona ogkahimu no
kona now tumanon. Tumana yagboy sikan
insaad now to Ginuu.'† [34] Di seini to ig-anad
ku kuntoon. Ko meyduon og-ikagihon now,
kona kow ogpanapa. Ajaw igpanapa to yan-
git, su ingkudanan sikan to Diyus. [35] Ajaw
isab igpanapa to pasak, su untudanan sikan
to kobong din. Ajaw igpanapa to Jerusalem,
su siyudad sikan to Diyus no Yabow no Hari.
[36] Ajaw isab igpanapa to uyu now, su kona
now ogkabootan to bubue now ko muputi
ubin muitom, inggad songo soyag da. [37] Igu
on ko muiling kow to 'hoo' ko ujun kow, di
ko kona, na, ilinga puli to 'kona.' Madoot ko
tawajan now sikan to sapa, su ogkapuun on
sikan ki Satanas.

To Pagpanimayos

(Lucas 6:29-31; Roma 12:17-21)

[38] "Pigdinog now on to ing-anad to diya
una no pig-iling, 'To otow no ogpakabuta to
yain no otow, ogbutahon isab. Aw to otow

† 5:21 Exodo 20:13; Deuteronomio 5:17 ‡ 5:27 Exodo 20:14; Deuteronomio 5:18 § 5:31 Ubin *ogpagbuwag*
* 5:31 Deuteronomio 24:1 † 5:33 Levitico 19:12; Numeros 30:2

no ogpakatipu to ngipon to yain no otow,
ogtipuan isab.'‡ 39 Di seini to ig-anad ku
kuntoon. Kona kow ogbayos to otow no og-
doot iyu. Ko pananglitan meyduon ogsam-
palu to kalintuu no pisngi nu, ipasampalu
isab to kawae. 40 Ko iriklamu ka aw iyan
igpabajad to kabo nu, ibogoy sikan yakip
to mahalon no ilisan nu. 41 Ko meyduon
ogpogos ikow to pagdae to tagudaya din to
songo kilumitru, daduwaha no kilumitru to
igdae nu to sikan. 42 To ogpamuju bogaji, aw
to ogbes pabesa.

To Paghigugma to mgo Kuntra
(Lucas 6:27-28,32-36)

43 "Pigdinog now on to ing-anad to diya
una no pig-iling, 'Higugmaa to mgo kad-
umahan now aw domoti to mgo kuntra
now.'§ 44 Di seini to ig-anad ku kuntoon.
Higugmaa to mgo kuntra now. Pangamuju
kow to Diyus no kae-atan din to diya og-
paantus iyu. 45 Na, ko tumanon now sikan,
ogkakiyaya no anak kow to Diyus no Amoy
now diya to yangit. Su ogpasogahan din to
uma to tibo mgo otow, matarong ko kona.
Ogpaudanan din isab to uma to tibo mgo
otow, madoot ko madojow. 46 Na sikiyu,
ko iyan da higugmaon now to mighigugma
iyu, nokoy pad man to ogkaiman now to
Diyus? Su ngani man sikan matuntuhon
no mgo magsukutay to buhis, di oghigugma
to diya oghigugma kandan. 47 Ko iyan da
liparahon now to mgo kadumahan now,
nokoy pad man to igkasaja iyu? Su ngani
man sikan mgo otow no wada Diyus, di
oglipara to mgo kadumahan dan. 48 Kaling
paningkamoti now to pagsunud to batasan
to Diyus no Amoy now no diya to yangit no
wada yagboy sae."

6

To Pagtabang to mgo Pubri

1 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Aha
kow no kona kow ogpakita-kita ko ogtuman
kow to Diyus. Su ko ilingon now to sikan,
kona kow ogbayosan to Diyus no Amoy now
diya to yangit.
2 "Kaling ko ogtabang kow to mgo pubri,
kona kow ogpagsunud to diya mgo otow
no kunungkun diyusnon. Igpakita dan
ko ogbogoy diya to simbahan aw duon to
mgo karsada agun sajaon sikandan to mgo
otow. Di seini da. Manno nadawat dan
on to pagsaja to mgo otow, wadad bayos
no ogkadawat dan no ogkapuun to Diyus.
3 Di sikiyu, ko ogtabang kow to mgo pubri,
kona now igmaan inggad to yagboy now
no amigu 4 agun no kona matagahan no
migbogoy kow. Su inggad wada otow no
ogkita iyu, to Amoy now no Diyus ogkita,
aw sikandin to ogbayos iyu.

To Pag-ampu
(Lucas 11:1-13)

5 "Ko og-ampu kow," kagi ni Jesus, "kona
kow ogpagsunud to diya mgo otow no ku-
nungkun diyusnon. Ogtindog sikandan no
og-ampu duon to simbahan aw duon to
mgo karsada agun kitaon sikandan to mgo
otow. Di indani seini. Manno nadawat dan
on to pagsaja to mgo otow, wadad bayos
no ogkadawat dan no ogkapuun to Diyus.
6 Di sikiyu, ko og-ampu kow, sed kow to
sinabong aw sirahi, na, ampu kow diya to
Diyus no Amoy now no kona ogkitaon. Su
inggad wada otow no ogkita iyu, to Amoy
now ogkita, aw sikandin to ogbayos iyu.
7 "Ko og-ampu kow, kona kow ogpag-
sunud to mgo otow no wada Diyus. Ogkail-
ing to boot dan no ogdinogon sikandan ko
habaon dan to pag-ampu, kaling ogbalik-
balikon dan to mgo kagi no wada pues.
8 Kona kow ogpagsunud to sikan, su to
Diyus no Amoy now tahan on namaan to
pigkinahangyan now, inggad wada kow pad
hangyu kandin.
9 "Ilinga now nasi to seini ko og-ampu
kow:
Amoy noy no diya to yangit,
tahudon ka podom yagboy.
10 Muhari ka podom to tibo kaotawan,
aw matuman to pagboot nu kani to babow
to pasak
angod to pagkatuman to pagboot nu
diya to yangit.
11 Bogaji koy to pagkoon noy kuntoon no
aedow.
12 Pasayluha koy to mgo sae noy,
su pigpasaylu noy on to namakasae
kanami.
13 Tabangi koy agun kona koy matintal,

‡ 5:38 Exodo 21:24; Levitico 24:20; Deuteronomio 19:21

§ 5:43 Levitico 19:18

aw saganga kanami to gahom ni Satanas.*
[14] Na," kagi ni Jesus, "ko ogpasaylu kow to
otow no nakasae iyu, ogpasayluhon kow
isab to Diyus no Amoy now diya to yangit.
[15] Di ko kona kow ogpasaylu to duma, kona
kow isab ogpasayluhon to Diyus no Amoy
now diya to yangit.

To Tumanon to Pagpuasa

[16] "Ko ogpuasa kow, kona kow ogpag-
sunud to diya mgo otow no kunungkun
diyusnon. Ogpaguul-guul sikandan, kona
ogpangiyam-us, kona isab ogpanudlay
agun matagahan to mgo otow no migpuasa
sikandan. Di indani seini. Manno nadawat
dan on to pagsaja to mgo otow, wadad
bayos no ogkadawat dan no ogkapuun
to Diyus. [17] Di sikiyu, ko ogpuasa kow,
pangiyam-us kow aw panudlay [18] agun wada
ogkamaan no migpuasa kow. Na, inggad
kona mataga to duma, nataga to Amoy now
no Diyus, aw sikandin to ogbayos iyu.

To mgo Katigajunan
(Lucas 12:32-34)

[19] "Kona kow oghimun to mgo katiga-
junan kani to babow to kalibutan, su
ginona ogkotkoton aw ogkaelingan dow
ogkakawat. [20] Nasi no tumana yagboy to
Diyus agun ko makaandiya kow to yan-
git, meyduon ogkapaabut now no bayos.
Sikan no kadatu now diya to yangit kona
ogkakotkot, kona ogkaelingan, kona isab
ogkakawat. [21] Na, inggad andei igbotang to
kadatu now, dini to pasak ko diya to yangit,
duon isab to ginhawa now.
[22] "Ko kona no katigajunan to og-awoson
now, maagkap to ginhawa now. [23] Di ko
hakog kow aw iyan og-awoson now to mgo
katigajunan, na, mabog-at to ginhawa now.
Kaling kona now ogpayabihon to mgo kati-
gajunan dini to pasak, su ko sikan to payabi-
hon now, kadootan now yagboy sikan.†
[24] "Wada otow no ogpakatuman to
daduwa no ka agayon. Su ogkahitabu no
sobuuk to ogpayabihon din, aw ogtamajon
din sikan ikaduwa. Angod isab to sikan,
ko iyan pinakaagayon now to saepi, to
Diyus kona now ogkaagayon. Su kona now
ogkadongan to pagtuman to Diyus dow
saepi.

To Pag-atiman to Diyus to diya Ogpahari Kandin
(Lucas 12:22-31)

[25] "Kaling," kagi ni Jesus, "paminogi now
seini. Kona kow ogkalimuut to ogkakoon
dow ogkainom hasta to ogkakabo now
no ogkinahangyanon to seini kinabuhi.
Su to kinabuhi now yabow pad duon to
pagkoon, aw to yawa now yabow pad to
kabo. [26] Ahaa now suja migyajang-yajang
no mgo manuk-manuk. Kona sikandan og-
odok aw kona isab og-ani. Kona sikandan
ogbudiga to ogkakoon dan, di to Diyus no
Amoy now diya to yangit iyan ogtubung
kandan. Na, sikiyu pad man to kona din
atimanon no yabow pad to mgo manuk-
manuk! [27] Hintawa man iyu to ogpaka-
sugpat to kinabuhi din inggad majopot da
pinaagi to pagkalimuut?

[28] "Aw nokoy no ogkalimuut kow man
to ogkaboon now? Ahaa now suja mgo
buyak no puli oggiti. Kona sikan ogkaunag
to pagtrabahu, kona isab oghabey to mgo
panapton. [29] Di seini da. Inggad si Hari Sa-
lomon to diya una no yagboy sapian, wada
kabo din no ogpakaangod to kadojow to
suja mgo buyak. [30] Na, ko maangod to sikan
to pagpabuyak to Diyus to mgo bagnot no
madali da ogyanos aw ogkatutung, sikiyu
pad man to kona din kaboan no yabow pad
to mgo bagnot! Pagkaintok to pagsalig now
to Diyus! [31] Kaling kona kow ogkalimuut.
Kona kow og-iling, 'Nokoy man buwa to
ogkakoon dow ogkainom hasta ogkakabo
ta?' [32] Su iyan da ogkalimuut to sikan
to diya mgo otow no wada Diyus. Di
sikiyu, kona kow ogkalimuut, su to Diyus
no Amoy now diya to yangit namaan to
pigkinahangyan now. [33] Di unaha pahari-a
to Diyus to kinabuhi now aw kinabuhi-a to
matarong no iyan ogkaliyagan din, na, ig-
bogoy din iyu to tibo no ogkinahangyanon
now. [34] Kaling kona kow ogkalimuut to

* 6:13 Indugang seini duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu: *Na, sikuna to gamhanan yagboy no Hari no ogsimbahon hangtod to wada katapusan. Sikan iyan.* † 6:23 To Ginirigu no sinuyat mighisgut to madojow dow madoot no mata. To otow no madojow to mata iyan igpasabut no matibogoy, aw to madoot no mata iyan igpasabut to kadikut.

mangkalisod no og-abut iyu kasem. Hona-
honaon now da sikan ko muabut on. Ajaw
ogdugangi to mgo prublima now kuntoon."

7

To Paghukum to Duma
(Lucas 6:37-42)

1 Migpadajun si Jesus to pagpang-anad.
Kagi din, "Kona kow on ogpanghukum to
duma su unu ko sikiyu nasi to hukuman to
Diyus. 2 Aw to kabog-at no ighukum now to
duma angod isab to kabog-at to ighukum
iyu.
3 "Nokoy no oghukum ka man to otow
no mae-puling da to sae no sikuna man to
mae-trusu to sae no nakabaebag duon to
mata nu? Nokoy no kona man no sikan
to ogliparahon nu? 4 Og-amonuhon nu
man to pag-ikagi no ogkuhigon nu sikan
maintok no puling to duma, no mae-trusu
man to ikow no puling? 5 Kunungkun
mangkatarong! Gawanga naa sikan mae-
trusu no puling nu agun mapajag to pag-
aha nu ayha kuhiga sikan maintok no pul-
ing to duma."
6 Dajun ipananglit ni Jesus to mgo otow
no kona ogkaliyag ogpaminog to kagi to
Diyus. Kagi din, "Ajaw igbogoy to kaning
Diyus diya to idu, su ginona kow ogkagaton.
Kona now isab igtimbag to mgo perlas duon
to babuy, su ginona ogkagiok-giokan.

Buju-i to Diyus
(Lucas 11:9-13)

7 "Pamuju kow to Diyus," kagi ni Jesus,
"su ogbogajan kow. Pamangha kow su og-
pakakita kow. Panuktuk kow su og-abrihan
kow. 8 Su inggad hintawa no ogpamuju og-
pakadawat, to ogpamangha ogpakakita, aw
to ogpanuktuk og-abrihan. 9 Sikiyu no mgo
ginikanan, ko mamuju to anak now to pan,
kona no iyan igbogoy now to batu. 10 Aw
ko mamuju to anak now to isda, kona no
iyan igbogoy now to hayas. 11 Ogbogoy kow
to kadojawan diya to mgo anak now inggad
man-u to kadoot now. Iyan on man kona
mubogoy to kadojawan to Amoy now no
diya to yangit to tibo no ogpamuju kandin!
12 Hinanga diya to duma to ogkaliyagan now
no iyan oghinangon dan duon iyu. Seini to
igpasabut to tibo mgo balaod no impabaja
to Diyus ki Moises dow to sinuyat to diya
kibali mgo ba-ba din.

To mgo Dayan Pailing diya to Yangit dow Impernu
(Lucas 13:24)

13 "Mayow-ag sikan yawanganan pailing
diya to impernu, aw mahaewoy ogbajaan
sikan no dayan, kaling mahan-in to ogbaja
duon. Di sikiyu, duon kow nasi mubaja to
sikan malig-ot no yawanganan. 14 Pipilahon
da to ogpakabatuk to dayan duon no og-
padeg diya to kinabuhi no wada katapusan,
su malig-ot sikan yawanganan aw to dayan
malisod ogbajaan.

To Hinang to Otow Angod to Bogas to Kaju
(Lucas 6:43-45)

15 "Bantoy kow su unu ko madaya kow
to mgo otow no kunungkun kibali ba-ba
sikandan to Diyus. Ogpamadojow-dojow
sikandan, di to matuud, madoot to tuud
dan iyu. 16 Di ogkakiyayahan now sikandan
tongod to mgo hinang dan, angod to kaju
no ogkiyayahon tongod to bogas. Panan-
glit, to sampinit kona ogbogas to matam-
is. 17 To mgo kaju isab no wada sakit,
madojow to bogas. Aw to kaju no mey
sakit, madoot to bogas. 18 To madojow
no kaju kona ogpakabogas to madoot, aw
to madoot no kaju kona ogpakabogas to
madojow. 19 Na, inggad nokoy no kaju no
kona ogbogas to madojow oggobaon aw
ogsangabon. 20 Kaling ko mapaniidan now
to mgo hinang to sikan no mgo otawa no
ognangonon ku, ogkiyayahan now no kona
sikandan no tinood no kibali ba-ba to Diyus.
21 "Meyduon mgo otow no og-angkon no
Magboboot a dan, di kona sikandan tibo
ogkasakup duon to gingharian to Diyus.
Su iyan da ogkasakup to diya ogtuman to
pagboot to Amoy ku diya to yangit. 22 Ko
muabut on to Aedow to Paghukum, mahan-
in to ogpakawkae-at kanay no og-iling,
'Aduy, Magboboot noy, sadangay paseda
koy su mignawnangon koy man to kagi to
Diyus isip mgo sinugu nu. Ngadan nu to
impang-abug noy to mangkadoot no ispir-
itu, aw piggamit noy isab no manghinang
koy to mahan-in no mgo milagru.' 23 Di
og-ikagihan ku sikandan, 'Eh, wada yabot
ku iyu. Hala, yaguy kow kani, sikiyu no
madoot to mgo hinang.' "

To Daduwa no Namanghinang to Bayoy
(Lucas 6:46-49)

[24] Kagi ni Jesus, "To otow no ogdinog to
kagi ku aw ogtuman, ogkaangod sikandin
to maalamon no otow no mighinang to
bayoy no intugdok duon to batu. [25] Na, pag-
udan dow paggoob aw paghaposa to sikan
bayoy to maagbot no kaemag, wada kaa-
monu su madigon yagboy to pagkatugdok.
[26] Di to otow no ogdinog to kagi ku aw kona
ogtuman, ogkaangod sikandin to omaw no
mighinang to bayoy duon to danggoy. [27] Na,
pag-udan dow paggoob aw paghaposa to
maagbot no kaemag sikan no bayoy, ato!
Nawasa yagboy!"

[28] Pagkatapus to pagpang-anad ni Je-
sus, hilabi natingaya to tibo mgo otow
no naminog kandin, [29] su to pagpang-anad
din kona no angod to pagpang-anad to
mgo maistru to tinuuhan, su sikan ki Jesus
migdae to katongod.

8

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Pigsangla
(Marcos 1:40-45; Lucas 5:12-16)

[1] Pagtogbang ni Jesus to sikan bubun-
gan, mahan-in to mgo otow no migduma
kandin. [2] Na, meyduon otow no pigsangla
no migduguk ki Jesus aw yuhud duon to
atubangan din aw ikagi, "Sir, ko pagboot
nu, ogkaulian a."

[3] Dajun dampaa ni Jesus sikan otow. Kagi
din, "Ogbootan ku no maulian ka." Duon-
dajun naulian sikandin. [4] Kagi ni Jesus,
"Wada ognangonan nu no inggad hintawa
to seini. Nasi no andiya ka to magdudu-
maya to tinuuhan ta aw paaha ka. Pagkata-
pus, bogoy ka to halad no insugu ni Moises
to diya una agun mamatuud no naulian
kad."

To Pagdojow ni Jesus to Suguonon to Kapitan
(Lucas 7:1-10)

[5] Dajun andiya si Jesus to yunsud to Ca-
pernaum. Pagtidow din, meyduon kapi-
tan to sundayu no taga-Roma no migpaki-
mayuuy kandin. [6] "Sir," kagi din, "meyduon
suguonon ku diya to bayoy no maagbot
yagboy to ogbation. Konad sikandin og-
pakahisu."

[7] Kagi ni Jesus, "Na, og-andiya ki su og-
padojawon ku."

[8] Di mig-ikagi sikan kapitan, "Eh, kona ka
Sir, su kona a og-angajan no ogpaponhik
ikow diya to bayoy ku. Inggad puli nu
ikagihon no maulian sikan suguonon ku,
ogkatuman sikan. [9] Su naanad ad to sugu, su
inggad siak meyduon yabow ku. Meyduon
isab obos ku no mgo sundayu. Ogpakasugu
a man ngani to sundayu ku to, 'Andiya ka.'
Na, ogtuman sikandin. Ko paandinihon ku
kanay to duma, og-andini. To suguonon ku
isab ogtuman dajun ko ogsuguon ku. Na,
ogtumanon man ngani to inggad nokoy no
igsugu ku, sikunad man to kona tumanon
ko musugu ka!"

[10] Pagdinog ni Jesus to kagi to sikan kap-
itan, natingaya yagboy sikandin. Kaling
pig-ikagihan din to mgo otow no migduma
kandin, "Disti on ko migkita a to pagtuu
no angod to kadigon to seini, inggad pad
kani to mgo kaliwat ni Israel! [11] Indani seini.
Diya to umaabut no panahon, mahan-in
to mgo otow no ogpagsayu to sikan mgo
minuna ta no si Abraham, si Isaac dow
si Jacob to pagkoon diya to gingharian to
Diyus. Ogkapuun sikandan diya to yain-
yain no mgo tribu kani to babow to kalibu-
tan. [12] Di mahan-in kow no mgo Hibru no
iyan podom igyakip duon no nasi igtimbag
duon to kadigyoman diya to yuwas su wada
kow tuu kanay. Ogpakadegmatoy to mgo
otow duon."

[13] Dajun ikagihi ni Jesus sikan kapitan,
"Na, uli kad. Natuman on sikan hangyu nu
tongod to pagtuu nu kanay." Sikan yagboy
no uras naulian sikan suguonon.

To Pagdojow ni Jesus to mgo Masakiton
(Marcos 1:29-34; Lucas 4:38-41)

[14] Pag-andiya ni Jesus to bayoy ni Pedro,
pigkita din to ugangan ni Pedro no mighi-
bat su pighingyow. [15] Puli din da pigdampa
to boyad to sikan bujag, dajun naulian. Na,
migbangun sikandin aw honati din si Jesus
to pagkoon.

[16] Na, anoy man no migsayop on to soga,
pigpandaya duon ki Jesus to mahan-in no
mgo otow no pigsamuk to mangkadoot no
ispiritu. Pigpang-abug din sikan to sugu
din da puli. Pigpangdojow din isab to
tibo masakiton duon. [17] Sikan pighinang
din iyan katumanan to diya intag-an ni

* 8:17 Isaias 53:4

Isaias no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,
"Ogpanggawangon din to mgo sakit ta."*

Kona no Mahaewoy to Pagsunud ki Jesus
(Lucas 9:57-62)

18 Na, songo aedow, pagkita ni Jesus
to mahan-in no mgo otow no miglibong
kandin, pig-ikagihan din to mgo inanad
din, "Ogyopa kinow to seini danow."
19 Na, meyduon maistru to tinuuhan no
migduguk ki Jesus. "Sir," kagi din pa,
"ogduma a ikow inggad andei ka mudeg."
20 Di mig-ikagi si Jesus, "Madojow pad
to milo su meyduon ogkaugpaan. Mado-
jow pad isab to manuk-manuk su meyduon
oghapunan. Di ogkalisodan ka ko mudum-
duma ka kanay no Anak to Otow,† su wada
makopot no kaugpa ku."
21 Sobuuk isab to sikan namanduma ki Je-
sus mig-ikagi, "Sir, og-uli a pad su igyobong
ku to amoy ku."‡
22 Di mig-ikagi si Jesus, "Duma ka kanay
kuntoon. Pabay-ani sikan patoy no igy-
obong to duma no angod isab to mgo pa-
toy."§

To Pagpaondang ni Jesus to Maagbot no Kaemag
(Marcos 4:35-41; Lucas 8:22-25)

23 Dajun sakoy si Jesus dow mgo inanad
din to bangka aw tukud sikandan. 24 Wada
kayugoy, puli nakatokow mighodos to
maagbot hilabi no kaemag, aw madani on
ogkaponu sikan bangka to limason ton-
god to maagbot no bayod. Di si Jesus
nalipodong. 25 Dajun sikandin pukawa to
mgo inanad din aw ikagihi, "Ginuu, tabang
ka man! Ogyogdang kid kay!"
26 Kagi ni Jesus, "Nokoy no ogkahae-
dok kow man? Andeid man to pagsalig
now?" Dajun sikandin bangun aw sapadi to
kaemag dow mgo bayod. Na, mig-ondang
dajun.
27 Natingaya yagboy sikan mgo duma ni
Jesus. "Nokoy man buwa otawa seini,"
kagi dan, "no inggad kaemag dow bayod
ogpasapad kandin?"

To Pag-abug ni Jesus to Mangkadoot no Ispiritu
(Marcos 5:1-20; Lucas 8:26-39)

28 Pagtidow onni Jesus diya to dihipag,
migduung sikandan duon to banwa no
sakup to yunsud to Gadara. Duon tag-
buha si Jesus to daduwa no ka otow
no napuun diya to siminteryu. Kahae-
dokanan yagboy sikandan su pigpadamaan
to mangkadoot no ispiritu, kaling wada
mabuyut no otow no ogbaja to sikan no
dayan. 29 Pigbansagonan dan si Jesus,
"Sikuna no Anak to Diyus, nokoy man to
yabot nu kanami? Nokoy man, ogkas-
tiguhon koy nud no kona pad man podom
no panahon?"
30 Na, kona da no madiyu duon, meyduon
mahan-in no mgo babuy no nandungae.
31 Sikan mangkadoot no ispiritu nangamuju
ki Jesus, "Ko abugon koy nu, paseda koy
dutun to suja mgo babuy."
32 "Na hala," kagi ni Jesus. "Sed kow
dutun." Na, nokoy ka man no pigyagujan
dan sikan mgo otow aw sed duon to mgo
babuy. Dajun pamanlinaguy sikan tibo mgo
babuy no namanyus-ug duon to pangpang
aw kangkatabug diya to wohig.
33 Dajun namanlinaguy sikan namanban-
toy to babuy pailing diya to yunsud. Ing-
nangon dan to tibo nahitabu dow to nadey-
gan to sikan daduwa no ka otow no pig-
padamaan. 34 Dajun anduona si Jesus to tibo
mgo taga-yunsud aw hangyu-a no yagujan
din sikan banwa dan.

9

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Naparalays
(Marcos 2:1-12; Lucas 5:17-26)

1 Migyopa on isab si Jesus to sikan danow
aw uli diya to yunsud din. 2 Na, meyduon
migtidow no mgo otow no migyayahung to
duma dan no naparalays. Pagkita ni Jesus
no migtuu yagboy sikandan no ogkaulian
din sikan masakiton, pig-ikagihan din sikan
otow no naparalays, "Yagi, digona to gin-
hawa nu su pigpasaylu on to mgo sae nu."

† 8:20 Pagtawag ni Jesus to kaugalingon din no Anak to Otow, iyan igpasabut no Diyus sikandin no migpakaotow. Insugu sikandin to Diyus no Amoy dini to kalibutan aw bogaji to kinayabawan no katongod dini to kaotawan. ‡ 8:21 To yain no igpasabut to seini: *su ogtagad a pad to sumad to pagkamatoy to amoy ku.* To diya no panahon, ogyukaton to bokog to minatoy dan tapus to songo tuig aw igtagu duon to maintok no kahun aw ig-isab igyobong. § 8:22 Diya to mgo Hibru, impurtanti hilabi no dedeyjawon dan to pagyobong to mgo minatoy dan. Di yabow no impurtanti to pagduma ki Jesus.

[3] Na, meyduon isab mgo maistru to tin-
uuhan duon. Ginhawa dan, “Eh, seini no
otawa ogpasipaya to Diyus su og-angkon no
ogpakapasaylu sikandin to sae.”
[4] Di namaanan ni Jesus to hona-hona
dan, kaling mig-ikagi sikandin, “Kadoot on
man to hona-hona now! [5] Andei man to
mahaewoy, ko muiling a, ‘Pigpasaylu on to
mgo sae nu,’ ubin ko muiling a, ‘Tindog
ka aw panow’? [6] Na, igpakita ku iyu no
siak no Anak to Otow meyduon katongod
kani to babow to kalibutan to pagpasaylu
to sae.” Dajun din ikagihi sikan naparalays,
“Tindog ka! Daeha sikan pighibatan nu aw
uli kad on.” [7] Dajun bangun sikan otow
aw uli. [8] Pagkita to mgo otow to sikan,
sakot to kahaedok dow katingaya, pigsaja
dan to Diyus, su pigbogajan din to otow to
katongod no angod to sikan.

To Pagtawag ni Jesus ki Mateo
(Marcos 2:13-17; Lucas 5:27-32)

[9] Pagpadajun ni Jesus to pagpanow, naba-
jaan din to otow no iyan ngadan si Mateo.
Mig-ingkud sikandin duon to sukutanan to
buhis su magsukutay man sikandin. Kagi ni
Jesus, “Yagi, duma kad kanay su oghinan-
gon ku sikuna no inanad.” Dajun tindog si
Mateo aw duma ki Jesus.
[10] Na, pigpakoon si Jesus dow mgo inanad
din duon to bayoy ni Mateo. Mahan-
in to migpagsayu kandan no magsuku-
tay to buhis dow duma no mgo otow no
og-ilingon to makasasaya. [11] Pagkita to
mgo Pariseo to sikan, pig-usip dan to mgo
inanad ni Jesus, “Nokoy no ogpagsayu man
sikan maistru now to sikan matuntuhon no
mgo magsukutay to buhis dow duma no
mgo makasasaya?”
[12] Pagdinog ni Jesus to kagi dan, sikandin
to migtabak no impabaja to pananglitan.
Kagi din, “To otow no wada sakit kona
ogkinahangyan to duktur. Masakiton da to
ogkinahangyan. [13] Na, pangintaga kow dow
nokoy to igpasabut to sikan kagi to Diyus
no pig-iling, ‘Kona no iyan og-awoson ku
to mgo mananap no ogtutungon no ighalad
now kanay. Iyan nasi og-awoson ku no
mukae-at kow to duma.’* Kona no iyan
ing-andini ku to pagkabig to mgo otow no
oghona-hona no matarong sikandan. Di
iyan pig-andini ku to mgo makasasaya.”

To Tahan dow Bag-u no Impang-anad
(Marcos 2:18-22; Lucas 5:33-39)

[14] Na, to mgo inanad ni Juan no Mag-
bawtismuhay mig-andiya ki Jesus. Kagi
dan, “Sikami dow to mgo Pariseo ogtuman
to pagpuasa, di to mgo inanad nu kona man
ogtuman to sikan. Nokoy man?”
[15] Migtabak si Jesus, “Ko pananglitan
meyduon kumbiti, nokoy man, ogkaguul
buwa to kadumahan to sikan bag-u
kaminyo no yukos ko duma dan pad
sikandin? Kona gajod! Di mey panahon
no ogpuduton sikandin duon kandan, aw
iyan pad pagpuasa to sikan piglikatan.”
[16] Impananglit isab ni Jesus to wada
pagkahiujun to bag-u no impang-anad din
dow to tahan no impang-anad to mgo Hi-
bru. Kagi din, “Wada otow no ogtapak to
bag-u no panapton duon to tahan no kabo.
Su ko labahan sikan, ogkoyo sikan bag-u
no panapton, aw ogyow-ag sikan higbit.
[17] Angod isab to inomon no ogsobu pad no
igtagu duon to sedanan no kindae.† Wada
otow no ogtagu to seini duon to tahan no
sedanan, su maliskog on aw madali og-
botu. Ginona ogkauyakan sikan inomon
dow sedanan. Nasi no igtagu to bag-u
no inomon duon to bag-u no sedanan su
mayunoy pad agun wada ogkauyakan.”

To Pagdojow to Bohi dow to Pagbanhaw to Bata
(Marcos 5:21-43; Lucas 8:40-56)

[18] Dugaja pad mig-ikagi si Jesus, meyduon
migtidow no panguyu to simbahan to mgo
Hibru. Migyuhud sikandin duon to atuban-
gan ni Jesus aw ikagi, “Adoy Sir, bag-u pad
kabigtawi to anak ku no bohi. Sadangay
dali ka aw dampaa sikandin agun mabuhi.”
[19] Dajun tindog si Jesus aw duma kandin.
Migduma isab to mgo inanad din.
[20] Na, duon to pangindaenan, meyduon
bohi no migyayangosa sed on to sampuyu-
tag-duwa no tuig. Migpadani sikandin
duon to talikudan ni Jesus aw tudi-a sikan
migjawing-jawing‡ duon to sidsid to kabo

* 9:13 Oseas 6:6 † 9:17 To diya no panahon, to kindae to kanding oghinangon no sedanan to inomon. ‡ 9:20 To tibo mgo yukos no Hibru meyduon upat no ka jawing-jawing duon to sidsid to kabo dan. Pagpadomdom sikan kandan to mgo balaod to Diyus. Ogkabasa seini duon to Numeros 15:38.

din [21] su ginhawa din, “Inggad puli a da
makatudi to kabo ni Jesus, ogkaulian a.”

[22] Dajun patibilik si Jesus aw kitaa din
sikan bohi. “Iya,” kagi din, “digona to
ginhawa nu. To pagsalig nu kanay iyan
nakadojow ikow.” Duon-dajun naulian
sikandin.

[23] Na, pagtidow ni Jesus duon to bayoy
to diya panguyu to simbahan, pigkita din
to mgo otow no namendag§ dow to kahan-
inan no namandegmatoy. [24] Dajun sugu si
Jesus, “Yaguy kow su wada kamatoy sikan
bata, nalipodong puli.” Di pigngingisihan
dan si Jesus. [25] Anoy man no nakayuwas
on sikan mgo otow, migsed si Jesus duon
to pigkotangan to sikan bata aw tagoni to
boyad. Dajun bangun sikan bata. [26] Na, to
pagbanhaw ni Jesus to sikan bata nabantug
diya to tibo nakalibong no kayunsudan.

To Pagdojow ni Jesus to Daduwa no ka Buta

[27] Paglikat ni Jesus, meyduon daduwa no
ka buta no migyupug kandin. Nanawag
sikandan to maagbot, “O Kaliwat ni Hari
David, sadangay kae-ati koy.”

[28] Na, pagsed ni Jesus to bayoy, migpadani
sikan mgo buta. Dajun usip si Jesus, “Ogtuu
kow no ogkaulian ku sikiyu?”

Kagi dan, “Hoo Sir.”

[29] Dajun dampaa ni Jesus sikan mgo mata
dan. Kagi din, “Ogkatuman sikan pigtu-
uhan now.” [30] Duon-dajun migkita sikan-
dan, di pigbahog ni Jesus no wada ognang-
onan dan. [31] Di pagpanow dan on, nasi on
sikandan naosoyan* to pagnawnangon to
sikan pighinang ni Jesus. Kaling nabantug
sikandin duon to tibo nakalibong no kayun-
sudan.

To Pagdojow ni Jesus to Poha

[32] Oompok pad to sikan daduwa no ka
otow, meyduon isab pigdaya duon ki Je-
sus no pigpoha to madoot no ispiritu.
[33] Pagkaabug ni Jesus to sikan ispiritu,
nakaikagi on sikan otow. Natingaya yagboy
to mgo otow duon. Kagi dan, “Iyan-iyan
pad yagboy no pagkakita ta to angod to
seini kani ita no mgo kaliwat ni Israel!”

[34] Di to mgo Pariseo mig-iling, “Kae! Og-
pakaabug sikandin to mangkadoot no ispir-
itu su pigbogajan man to gahom ni Satanas
no panguyu dan!”

To Pagkae-at ni Jesus to Kaotawan

[35] Na, pigyogob-yogob ni Jesus to
kayunsudan dow kabaryuhan. Nang-
anad sikandin duon to mgo simbahan to
mgo Hibru, aw iwali din to Madojow no
Nawnangonon bahin to paghari to Diyus.
Pinangdojow din isab to mgo otow to
inggad nokoy no pigbati dan. [36] Pagkita
din to sikan mahan-in no kaotawan,
pigkae-atan din hilabi su mahan-in to
ogkalimuutan dan aw wada ogkaimanan.
Angod sikandan to mgo karneru no wada
og-atiman. [37] Dajun ikagihi ni Jesus to mgo
inanad din, “Mahan-in to ogkaliyag podom
ogpaminog to Madojow no Nawnangonon.
Angod sikandan to mayow-ag no uma no
anihonon on, di minus to mag-anihay.
[38] Pangamuju kow to Diyus no iyan tag-iya to
sikan uma no musugu sikandin to duma no
mag-anihay, no ko ita pa, dugang no mgo
otow no ogpakabulig to pagnawnangon to
sikan Madojow no Nawnangonon.”

10

To Pagsugu ni Jesus to mgo Inanad Din
(Marcos 3:13-19; 6:7-13; Lucas 6:12-16; 9:1-6)

[1] Pigtawag ni Jesus sikan mgo inanad din
no sampuyu-tag-duwa aw bogaji to katon-
god to pag-abug to mangkadoot no ispiritu
dow to pagpangdojow to tibo mgo sakit.
[2] Seini to mgo ngadan to sikan sampuyu-
tag-duwa no og-ilingon isab to mgo apus-
tulis: una, si Simon no pigngadanan isab ki
Pedro dow si Andres no suun din, dajun si
Santiago dow si Juan no mgo anak ni Sebe-
deo, [3] si Felipe dow si Bartolome, si Mateo
no magsukutay to buhis dow si Tomas, si
Santiago no anak ni Alfeo dow si Tadeo, [4] si
Simon no maunungon hilabi to tribu dan,
dow si Judas Iscariote no iyan ogyuib ki
Jesus.

[5] Pagkahimun to sikan sampuyu-tag-
duwa no mgo inanad ni Jesus, pigpak tu-
gun din sikandan su ogsuguon din. Kagi
din, “Kona kow og-andiya to mgo otow no

§ 9:23 Diya to mgo Hibru, ogpamendag sikandan ko ogkamatajan.

* 9:31 Ubin *nasugu*

kona no mgo Hibru. Kona kow isab og-
andiya to mgo kayunsudan no sakup to
Samaria. 6 Diya kow nasi deg to angod
ta no mgo kaliwat ni Israel, su naangod
sikandan to nangkayagak no karneru. 7 Ko
muandiya kow, walihi sikandan no madani
on to paghari to Diyus. 8 Pangdojawa now to
mgo masakiton aw banhawa to mgo patoy.
Pang-ulii now to pigpangsangla aw abuga
to mangkadoot no ispiritu no migsamuk
to mgo otow. Di kona now sikandan og-
sukutan to bajad su puli da imbogoy iyu
sikan no gahom. 9 Kona kow ogdae to saepi
inggad sinsilyu da. 10 Kona kow isab ogdae
to puju ubin ogkailisan now no kabo dow
sapatus. Inggad agos kona kow ogdae, su
to otow no ogtrabahu angay no bogajan to
kinahangyanon din.

11 "Ko mutidow kow duon to inggad an-
dei no yunsud ubin baryu, pamangha kow
to otow no madojow to batasan no ogka-
paabutan now. Pakamonang kow duon
kotob no mupanow kow on. 12 Ko mutidow
kow duon to songo bayoy, ikagihi now,
'Madojawan kow podom to Diyus.' 13 Na,
ko mudawat sikandan iyu, ogkadawat dan
sikan pig-ikagi now no panalangin. Di ko
kona kow dawaton, ogsibog da sikan duon
iyu. 14 Ko wada ogdawat iyu duon to songo
bayoy ubin yunsud aw wada ogpaminog
iyu, padpada to abug to sapatus now ko
lumikat kow pagpakiyaya no kona kow
on ogkasukutan ko kastiguhon sikandan.
15 Ligdongi now seini. Duon to Aedow to
Paghukum, ko mabog-at on man to kas-
tigu no igpahamtang to Diyus to mgo taga-
Sodoma dow taga-Gomora* no nahilabihan
to kadoot to diya una, iyan on man to mgo
otow no kona ogpaminog iyu!"

16 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Og-
suguon ku sikiyu diya to madoot no mgo
otow. Ogkaangod kow to mgo nati no
karneru no ogkalibongan to mangongoon.
Kaling pakaalistu kow, di kinahangyan
isab no wada igkasawoy iyu. 17 Bantoy
kow su ogpaatubangon kow duon to mgo
husajan, dajun ogbun-ugon kow duon.†
18 Ogpaatubangon kow isab diya to mgo
gubernadur dow hari tongod to pagtuu
now kanay. Na, sikan on to panahon no
ogpakalugar kow to pagpasabut kandan
to Madojow no Nawnangonon, hasta diya
isab to mgo sakup dan no kona no Hibru.
19 Na, ko paatubangon kow diya to husajan,
kona kow ogkalimuut to og-ikagihon now,
su duon to sikan no panahon, ogpahona-
honaon kow to madojow no igtabak. 20 Su
to og-ikagihon now kona no iyu no kagi, di
kaning Ispiritu to Diyus no Amoy now no
igpabaja iyu.

21 "Duon isab to sikan no panahon,"
kagi ni Jesus, "meyduon mgo otow no
ogyuib to suun dan no ogtuu kanay agun
hukuman to kamatajon. Meyduon isab
mgo amoy no angod to sikan to oghinan-
gon duon to anak dan. Ogpakayangub
ngani to mgo anak to pagpahimatoy to
ginikanan. 22 Ogkuntrahon kow to tibo
kaotawan tongod to pagtuu now kanay. Di
to otow no kona yagboy ogyobad to pagtuu,
ogkayuwas. 23 Ko paantuson kow duon to
songo banwa, yaguy kow diya to yain no
banwa. Tinood yagboy no kona now pad
ogkayogob to pagpang-anad duon to tibo
kayunsudan ta no mgo kaliwat ni Israel,
siak no Anak to Otow ogpauli on.

24 "Na, to inanad kona ogpakayabow to
maistru din. To suguonon isab kona og-
pakayabow to agayon din. 25 Igu on to
inanad ko makaangod to maistru din, aw
igu on isab to suguonon ko makaangod to
agayon din. Na, ko siak no agayon now
oghingadanan to mgo otow ki Satanas,‡
iyan on man sikiyu no mgo sakup ku!

26 "Kona kow ogkahaedok to mgo otow no
ogsupak iyu. Su wada tinakyuban no kona
ogkaukisan, wada isab inghobong no kona
ogkabutwa. 27 To diya pigpang-ikagi ku no
sikiyu da to migdinog, ipangnawnangon
now on. To diya inghagas ku iyu, ibandilyu
now on. 28 Kona kow ogkahaedok to otow
no oghimatoy to yawa now, su kona dan
ogkaamonu to umagad now. Iyan nasi
mahaedokan now to Diyus, su sikandin to
ogpakatimbag to yawa dow umagad now
diya to impernu. 29 Di domdoma now no
ogbantajan kow to Diyus. Su inggad to maja
no kona da ogkaman-u ko bolihon, wada

* 10:15 Ogkabasa seini duon to Genesis 19:24. † 10:17 To Grigu no inikagihan: *duon to mgo simbahan dan.* To diya no panahon, to kasu to mgo Hibru duon oghusajon to simbahan dan. ‡ 10:25 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul*

inggad sobuuk kandan no ogkaamonu ko
kona no pagboot to Amoy now no Diyus.
30 Di sikiyu yabow no kona ogkalingawan
to Diyus, su ngani man to bubue now di
tibo din nabilang! 31 Kaling kona kow ogka-
haedok su ngani sikan mgo manuk-manuk
ogbantajan din, sikiyu on man to kona din
bantajan!

32 "Inggad hintawa no og-angkon kanay
duon to atubangan to otow, og-angkonon
ku isab duon to atubangan to Amoy ku diya
to yangit. 33 Di inggad hintawa no oglidung
kanay duon to atubangan to otow, iglidung
ku isab duon to atubangan to Amoy ku diya
to yangit.

34 "Basi ko mighona-hona kow no iyan
ing-andini ku to kalibutan agun ogdojow to
rilasyun to mgo otow. Kona kay no iyan
tuud ku sikan, su to pag-andini ku ogkas-
inupakay nasi sikandan. 35 Angod panan-
glit to seini: To inoy dow amoy no ogtuu
kanay ogsupakon to mgo anak dan no kona
ogtuu. Ogsinupakay isab to patae-ugangan
su meyduon ogtuu kanay, meyduon kona.
36 Iyan ogkuntra to otow to sakup da to
pamilya din.§

37 "Ko minus da to gugma to otow kanay
su iyan yabow to gugma din to amoy dow
inoy din, kona og-angajan no ogpasakup
kanay. Ko minus da isab to gugma kanay
to inggad hintawa su iyan yabow to gugma
din to anak din, kona isab og-angajan og-
pasakup kanay. 38 Inggad hintawa no kona
ogtiang to krus* din aw unung kanay, kona
sikandin og-angajan ogpasakup kanay. 39 To
otow no og-oyog to kinabuhi din kani to
kalibutan, wada ogkaiman din no kinabuhi
no wada katapusan. Di to otow no og-
unung kanay inggad igkamatoy din, nasi
ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.

40 "Inggad hintawa no ogdawat iyu, kibali
siak to ogdawaton. Aw to ogdawat kanay
kibali ogdawat isab to sikan migpaandini
kanay. 41 Inggad hintawa no ogdawat to
otow no kibali ba-ba to Diyus tongod to
sikan pagkasinugu din ogbayosan sibu to
igbayos to sikan kibali ba-ba to Diyus. Ing-
gad hintawa isab no ogdawat to diyusnon
no otow tongod to pagkadiyusnon din og-
bayosan sibu to igbayos to sikan diyusnon
no otow. 42 Aw ogbayosan yagboy to Diyus
to diya ogpainom to inggad songo basu da
no wohig to obos no sakup ku su sakup ku
man sikan namuju."

11

To Usip ni Juan no Magbawtismuhay
(Lucas 7:18-23)

1 Tapus tuguna ni Jesus sikan sampuyu-
tag-duwa no mgo inanad din, migpanow
sikandin aw pang-anad dow pangwali to
mgo otow duon to kadanihan no mgo yun-
sud.
2 Na, si Juan no Magbawtismuhay no
diya to prisuhan nakadinog to nangkahi-
nang ni Jesu-Cristo. Kaling pigsugu din to
mgo inanad din 3 to pag-usip ki Jesus dow
sikandin iyan to diya ogpaabuton dan ubin
ko meyduon pad yain.
4 Migtabak si Jesus, "Pauli kow diya ki
Juan aw nangoni to pigdinog dow pigkita
now kani. 5 Ikagihi now no nakakita on
to mgo buta, nakapanow on to mgo pulid,
naulian on to pigpangsangla, nakadinog on
to mgo bongey, nabanhaw on to mgo patoy,
aw to mgo pubri nakadinog on to Madojow
no Nawnangonon. 6 Madojow to mgo otow
no kona ogduwa-duwa to pagtuu kanay."

To Paghisgut ni Jesus bahin ki Juan
(Lucas 7:24-35)

7 Paglikat on to sikan mgo sinugu ni
Juan, pig-ikagihan ni Jesus to mgo otow
no nahimun duon, "No umandiya kow ki
Juan diya to matahay no banwa, nokoy
man to pigpamangha now? Otow buwa
no ogkaisab-isab to hona-hona angod to
tigbow no ogkawkaemagon? Kona. 8 Na,
nokoy naan? Otow buwa no nangabo to
mahalon? Kona isab. Su to ogpangabo
to mahalon diya da ogkitaon to palasyu.
9 Na, nokoy man yagboy to ing-andiya now?
Otow no kibali ba-ba to Diyus? Sikan iyan,
di si Juan yabow pad to diya duma no
kibali ba-ba to Diyus. 10 Su sikandin to diya
suguonon no ognangonon to Diyus duon to
Kasuyatan no pig-iling,

§ 10:36 Miqueas 7:6 * 10:38 Sikan kagi no *tiang to krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeygan. * 11:10 Malaquias 3:1. Si Jesus to pig-ikagihan to Diyus to seini inggad wada pad sikandin i-anak kani to kalibutan.

'Meyduon suguonon ku no ogpaunahon ku ikow
agun mahinaat din to mgo otow to pagtidow nu.'*
11 Na, ligdongi now seini," kagi ni Jesus,
"wada pad on yagboy otow no yabow ki
Juan no Magbawtismuhay. Di duon to
ogharian to Diyus, inggad to kinaobosan no
otow yabow pad ki Juan.

12-13 "To diya una no wada pad si Juan, to
paghari to Diyus intag-an ni Moises dow
to tibo duma no kibali ba-ba to Diyus. Na,
sugud no muwali si Juan hangtod kun-
toon, hinggawan migbukyad to gingharian
to Diyus, aw migdodongan to mgo otow
to pagdagha agun makased duon. 14 Ko
ogtuu kow pa to pig-ikagi to diya una no
kibali mgo ba-ba to Diyus, ogpakasabut kow
podom no si Juan mismu to diya og-ilingon
no si Elias no ogtidow. 15 Na, sikiyu no
ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon
to ginhawa now.

16 "Na," kagi ni Jesus, "nokoy man to
ogkaangodan to mgo otow kuntoon? An-
god sikandan to balingag no mgo bata duon
to usibaanan.† Ogsabihon sikandan to mgo
duma dan no og-iling, 17 'Piglisagan noy
sikiyu, di wada kow sinajow. Migdegmatoy
koy isab, di wada kow tiniyahu.' 18 Angod
sikandan to sikan mgo bata su ngani si Juan
no ogpuasa aw kona og-inom to inomon, di
oghapoyan dan no piggahoman to madoot
no ispiritu. 19 Hasta siak no Anak to Otow no
migpagduma-duma to pagkoon dow pag-
inom, pigsawoy a dan isab. Og-ilingon a
no yogodon dow palahobog dow duma to
mgo magsukutay to buhis hasta duma no
makasasaya. Di inggad sikan on, ogka-
maanan no hustu to impang-anad ku dow
to impang-anad ni Juan, su ogkitaon sikan
duon to kinabuhi to mgo otow no ogtuman
to pagboot to Diyus angod kanay dow ki
Juan."

To mgo Otow no Wada Tuu ki Jesus
(Lucas 10:13-15)

20 Dajun ipanagda ni Jesus to naman-ugpa
duon to mgo yunsud no iyan yabi no pighi-
nangan din to milagru, su wada sikandan
sosey aw wada dan talikudi to mgo sae dan.
21 Kagi din, "Alaot kow no mgo taga-Corasin
dow taga-Betsaida! Madojow pad to taga-
Tiro dow taga-Sidon, su ko sikandan pa to
migkita to diya mgo milagru no pighinang
ku duon iyu, nayugoy da podom sikandan
talikud to mgo sae dan.‡ 22 Indani now
seini. Duon to Aedow to Paghukum, ko
mabog-at on man to kastigu no igpaham-
tang to mgo taga-Tiro dow taga-Sidon, iyan
on man sikiyu no mgo taga-Corasin dow
taga-Betsaida! 23 Sikiyu isab no mgo taga-
Capernaum, ogkaliyag kow no og-abuton
now suja taba to yangit, di nasi no igyon-
ok kow diya to kinadidayoman to pasak.
Madojow pad to mgo taga-Sodoma, su ko
sikandan pa to migkita to diya mgo milagru
no pighinang ku duon iyu, migsosey on
podom sikandan aw pigtalikudan dan on to
mgo sae dan, aw to diya yunsud dan dugaja
pad podom kuntoon.§ 24 Indani now seini.
Duon to Aedow to Paghukum, ko mabog-at
on man to kastigu no igpahamtang to mgo
taga-Sodoma, iyan on man sikiyu no taga-
Capernaum!"

To Pagtawag ni Jesus to Pigpamoyajan
(Lucas 10:21-22)

25 Pagkatapus to sikan, mig-ampu si Je-
sus, "Amoy ku no Magboboot to yangit
dow pasak, ogpasalamat a ikow su sikan
inlidung nu to idukadu no mgo otow dow to
yabow to naamuhan impakita nud nasi diya
to obos no mgo otow. 26 Nailing to sikan su
iyan man pagboot nu."

27 Dajun ikagihi ni Jesus sikan mgo otow,
"To tibo panabut insalig kanay to Diyus no
Amoy ku. Wada yain no namaan kanay,
sikandin da. Wada isab yain no namaan
kandin, siak da dow to mgo otow no ig-
pakiyaya ku kandin.

28 "Na, sikiyu tibo no pigboyajan dow
nabog-atan, andini kow kanay su ogpa-
pahuwajon ku sikiyu. 29 Pasakup kow* aw

† 11:16 To Surigao no Minanubu: *maguanan* ‡ 11:21 To Grigu no inikagihan: *Nayugoy da podom sikandan pangabo to madapas no saku dow bu-bu to uyu dan to abu pagpakiyaya no migsosey on sikandan to mgo sae dan.* § 11:23 Ogkabasa seini duon to Genesis 19:24. Pigsangab to Diyus to siyudad to Sodoma tongod to hilabi no kadoot dan. * 11:29 To Grigu no inikagihan: *Isul-ub now to yugu ku.* Sikan yugu iyan igpasabut to igpang-anad. Kaling ko igsul-ub to otow to yugu to maistru din, migpasabut no ogpaobos sikandin to sikan maistru.

paanad kow kanay agun ogkahimotang to
ginhawa now, su madojow a. 30 Kona kow
ogkabog-atan su kona no malisod to igpahi-
nang ku iyu."

12

To Pagboot ni Jesus to Aedow no Tig-
pahuway
(Marcos 2:23-28; Lucas 6:1-5)

1 Anoy man no Aedow on no Tig-
pahuway,* nakabaja si Jesus dow mgo
inanad din duon to mgo uma. Pigpamontas
to mgo inanad din, kaling nangotu
sikandan to mgo uhoy to trigu aw kitopa
dan. 2 Pagkita to mgo Pariseo to sikan,
migsagman sikandan. Kagi dan ki Jesus,
"Aduy, nakayapas on kay suja mgo inanad
nu to Aedow no Tigpahuway!"
3 Kagi ni Jesus, "Ajaw now og-ilinga no
wada kow makabasa to pighinang ni Hari
David to diya una no bontason sikandin
dow mgo duma din. 4 Migsed sikandin
duon to bayoy to Diyus aw koon to pan
no inghalad to Diyus aw pakoona to mgo
duma din. Na, ojow pa to balaod, iyan da
ogpakakoon to sikan to mgo magdudumaya
to tinuuhan ta. 5 Ajaw now isab og-ilinga
no wada kow makabasa to sikan balaod no
ogpatrabahuon to mgo magdudumaya to
tinuuhan ta inggad Aedow no Tigpahuway.
Di kona isab sikandan ogpakasae to sikan.
6 Ligdongi now seini. Yabow iyan sikan
Bayoy to Diyus, di mey on kani iyu no
yabow pad to sikan. 7 Meyduon sinuyat no
kagi to Diyus no pig-iling, 'Kona no iyan
og-awoson ku to mgo mananap no ogtu-
tungon no ighalad now kanay. Iyan nasi
og-awoson ku no mukae-at kow to duma.'†
Na, ko makasabut kow pa to sikan, kona
kow podom ogpakahukum to seini wada
mgo sae. 8 Su siak no Anak to Otow iyan
meyduon katongod to pagboot to Aedow no
Tigpahuway."

To Pagdojow ni Jesus to Pawing
(Marcos 3:1-6; Lucas 6:1-11)

9 Migpadajun si Jesus diya to simbahan
dan aw sed. 10 Na, mey otow duon no
pawing to dibayuy no boyad. Mey isab mgo
otow duon no namangha to igkariklamu
dan kuntra ki Jesus. Kaling pig-usip dan
sikandin, "Igtugut buwa to balaod to tinu-
uhan ta to pagpangdojow to otow duon to
Aedow no Tigpahuway?"
11 Migtabak si Jesus, "Nokoy man, ko mey
karneru now no mauyug duon to yugi‡
duon to Aedow no Tigpahuway, kona now
buwa ogbatunon? 12 Na, ko mahal on man
to karneru, iyan on man to otow! Kaling
ko ogtabang ki to otow duon to Aedow
no Tigpahuway, kona ki ogpakayapas to
balaod."
13 Dajun ikagihi ni Jesus sikan pawing,
"Kotonga sikan boyad nu." Pagkotonga
din, dajun naulian aw naangod on to sikan
dibayuy no boyad. 14 Di to mgo Pariseo
migyuwas su ogsasabutan dan dow og-
amonuhon to pagpahimatoy ki Jesus.

Si Jesus no Suguonon to Diyus

15 Di namaanan ni Jesus to planu to mgo
Pariseo, kaling pigyagujan din sikan no
banwa. Mahan-in to migduma kandin, aw
pinangdojow din to tibo mgo masakiton
duon kandan. 16 Di pigbahog din no kona
dan sikandin ignawnangon 17 agun no ma-
tuman to diya impasuyat ki Isaias no kibali
ba-ba to Diyus. Insuyat din to kagi to Diyus
bahin ki Jesus no pig-iling,

18 "Seini to pinili no Suguonon ku.
Pinadajag dow ingkalipay ku yagboy
sikandin.
Oggahoman ku sikandin to Ispiritu ku,
aw ignawnangon din to tibo mgo tribu
to pagboot ku.
19 Kona sikandin ogpagyalis aw ogbansagon.
Kona isab og-ikagi to maagbot duon to
karsada.
20 Ogdigonon din to mgo otow no magobu to
pagtuu.
Ogdasigon din to ogkangkabahawan
hangtod no padaogon din to matarong
no mgo tuud ku.
21 Sikandin to og-imanan to tibo mgo
tribu."§

To Paghapey ki Jesus no Piggahoman ni
Satanas
(Marcos 3:20-30; Lucas 11:14-23)

22 Na, meyduon otow no pigbuta dow
pigpoha to madoot no ispiritu. Pigdaya

* 12:1 To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan. † 12:7 Oseas 6:6 ‡ 12:11 To Surigao no Minanubu: *yungag* § 12:21 Isaias 42:1-4

sikandin diya ki Jesus aw pigdojow din,
dajun nakakita sikan otow aw nakaikagi.
23 Hilabi naboyong to tibo mgo otow no
migkita to sikan. Mig-iling sikandan,
"Aduy, iyan on kay buwa sikan ogpaabuton
no Kaliwat ni David no ogpaharion to Diyus
ita!"
24 Di naman-iling to mgo Pariseo no
migdinog to sikan, "Kae! Ogpakaabug
sikandin to mangkadoot no ispiritu su pig-
bogajan man to gahom ni Satanas* no pan-
guyu dan!"
25 Namaanan ni Jesus to hona-hona
dan, kaling pig-ikagihan din sikandan,
"Ko pananglit og-uunoy oggera to mgo
sakup to songo nasyun, ogkabongkag sikan
no nasyun. Sikan isab to ogkadeygan
ko meyduon yunsud ubin panimayoy
no og-uunoy ogbubuyow-buyow to mgo
sakup. 26 Ko unajon pa abugon ni Satanas
to mgo sakup din no mangkadoot no
ispiritu, migpasabut no sikandin da to mig-
amung-amung to kaugalingon din. Na,
ko pananglitan ilingon din to sikan, kona
oghangtod to pagmandu din. 27 Aw siak, ko
iyan pa ig-abug ku to gahom ni Satanas,†
sikan isab mgo sakup now no ogpang-abug
to mangkadoot no ispiritu, ki Satanas naan
no gahom to ig-abug dan? Sikandan mismu
iyan kistigus no nasajop kow. 28 Di ko iyan
ig-abug ku to Ispiritu Santu, ogkamaanan
now no dinid on iyu to paghari to Diyus.
29 "Iyan da ogkaabug to mangkadoot no
ispiritu ko unahon daogon si Satanas no
agayon dan. Angod pananglit to seini.
Wada ogpakased to bayoy to madoson no
otow to pag-agow to katigajunan din ko
kona sikandin mauna madaog aw gapusa."
(Migpasabut si Jesus no nadaog din on iyan
si Satanas, kaling ogpakaabug sikandin to
mangkadoot no ispiritu.)
30 Kagi isab ni Jesus, "Inggad hintawa no
kona ogpadapit kanay iyan ogsupak kanay.
To otow isab no kona ogbulig kanay to
paghimun iyan ogpasuwoy to mgo otow no
ogpadani podom kanay. 31 Ligdongi now
seini. Inggad nokoy no sae ogkapasaylu
da, inggad to pagpasipaya to Amoy no
Diyus. Di to otow no ogyangub ogpasipaya
to Ispiritu Santu kona yagboy ogkapasaylu.
32 Inggad hintawa no ogpasipaya kanay no
Anak to Otow ogkapasaylu da, di to otow no
ogpasipaya to Ispiritu Santu kona yagboy
ogkapasaylu kuntoon dow hangtod to wada
katapusan.

To Og-ikagihon to Otow Iyan Ogkaangodan to Bogas to Kaju
(Lucas 6:43-45)

33 "Na, to og-ikagihon to otow ogpakiyaya
dow nokoy sikandin otawa, angod to bogas
to kaju no ogpakiyaya dow nokoy kajuha.
Su to madojow no kaju ogbogas to mado-
jow, aw to kaju no meyduon sakit ogbo-
gas to madoot. 34 Na, sikiyu no angod to
mgo hayas, og-amonuhon now man to pag-
ikagi to madojow no madoot kow man?
Su inggad nokoy to ogkahona-honaan to
otow iyan isab ogyogwa duon to ba-ba
din. 35 To madojow no otow madojow to
hona-hona, kaling madojow to ogkaikagi
din. Di to madoot no otow madoot to
hona-hona, kaling madoot to ogkaikagi din.
36 Indani now seini. Ko muabut to Aedow to
Paghukum, ogsukutan to mgo otow to tibo
nangkaikagi dan no wada mgo pues. 37 Duon
to mgo kagi now ogkamaanan dow nokoy to
hukum iyu, ko sae-an kow ubin ko kona."

To mgo Otow no Namuju to Milagru
(Mateo 16:1-4; Marcos 8:11-12; Lucas 11:29-32)

38 Tapus to sikan, meyduon mgo
Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan no
mighangyu ki Jesus. Kagi dan, "Sir, pakitaa
koy kun to milagru pagpakiyaya no Diyus
to migpadae ikow."
39 Kagi ni Jesus kandan, "Pagkadoot now
no mgo otow kuntoon! Migpadiyu kow to
Diyus, kimbusna ogpamangha kow to mila-
gru! Di iyan da igkapakita iyu to angod to
nahitabu ki Jonas no kibali ba-ba to Diyus to
diya una. 40 Su to diya pagyam-oda kandin
to maaslag‡ no isda, tatoyu no aedow din
duon to gotok ayha sikandin yupada.§ An-
god isab kanay no Anak to Otow, og-abutan
a to tatoyu no aedow duon to didayom to
pasak ayha a ogkabanhaw. 41 Na, ko muabut
to Aedow to Paghukum, ogbasuyon kow
to mgo taga-Ninibe su pagwalihi kandan

* 12:24 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul* † 12:27 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul* ‡ 12:40 To Surigao no Minanubu: *madogi* § 12:40 Ogkabasa seini duon to Jonas 1:17.

ni Jonas, migsosey sikandan aw talikudi to
mgo sae dan. Di kuntoon meyduon kani
iyu no yabow pad on ki Jonas, di wada
kow paminog to kagi din. 42 Ogbasuyon
kow isab to diya rayna to Seba duon to
Aedow to Paghukum. Su inggad madiyu,
di migpaahot sikandin to pagpanow agun
makapaminog to maalamon no kagi ni Hari
Salomon.* Di kuntoon meyduon kani iyu
no yabow pad on ki Salomon, di wada kow
paminog to kagi din.

43 "Pananglit meyduon madoot no ispir-
itu no naabug duon to otow no pigsedan
din. Migpaligbut sikan ispiritu duon to
matahay no mgo banwa to pagpamangha
to ogkaugpaan din. Di anoy man no wada
nakitaan din, 44 mighona-hona sikandin no
ogpauli diya to una no pig-ugpaan din. Na,
pagbalik din on duon to sikan otow, naaha
din no angod on to bayoy no sinilhigan
no wadad mig-ugpa dow madojow on to
pagkatapid. 45 Dajun sikandin pandokat to
pitu no mgo angod din no yabow pad to
kadoot aw sed isab duon to sikan otow. Na,
ko malisod on man to kabotang to sikan no
otow to diya una, iyan on man kuntoon!
Angod to sikan to kadootan no og-abut iyu
no madoot no mgo otow."

To Inoy dow mgo Suun ni Jesus
(Marcos 3:31-35; Lucas 8:19-21)

46-47 No mig-ikagi pad si Jesus duon to
nahimun no kaotawan, meyduon mignan-
gon kandin no migtidow to inoy dow mgo
suun din no yukos. Ogpayuwason sikandin
su meyduon tuud dan.

48 Kagi ni Jesus, "Hoo iyan, di ognangonan
ku sikiyu dow hintawa to pig-isip ku no
inoy dow mgo suun yagboy." 49 Dajun din
ihindu to mgo inanad din aw ikagi, "Seini
to inoy ku dow mgo suun ku. 50 Su inggad
hintawa no ogtuman to pagboot to Amoy
ku diya to yangit og-isipon ku no iyan inoy
dow suun no mgo yukos dow bohi."

13

To Pananglitan to Pasak no Naodokan
(Marcos 4:1-9; Lucas 8:4-8)

1 To diya da no aedow, migyuwas si Je-
sus to bayoy aw ingkud duon to higad to
danow. 2 Hilabi mahan-in to mgo otow no
nahimun duon, kaling mig-ingkud sikandin
duon to bangka su og-anadon din sikan
mgo otow no namanindog duon to higad.
3 Mahan-in to impang-anad din no impabaja
to pananglitan. Kagi din, "Meyduon mag-
uuma no mig-odok to binhi. 4 Pagsabud
din, meyduon mgo binhi no duon kodog
to dayan aw pigpanubug to mgo manuk-
manuk. 5 Meyduon isab binhi no duon
kodog to batuhon no pasak. Madali giti
su manipis da to pasak. 6 Di pagsogahi,
migyanos sikan mgo tanom aw kagangu
su mababow da to dalid. 7 Meyduon isab
binhi no duon kodog to pasak no tahan mey
dalid to sampinit. Dongan to pagtubu to
sikan mgo tanom, nanalingsing isab sikan
mgo sampinit hangtod no pigyam-od sikan
mgo tanom. 8 Di to duma no mgo binhi
duon kodog to madojow no pasak. Sikan
to miggiti aw migbogas. Duon to sikan,
meyduon kasarangan da to abut, meyduon
madogi to abut aw meyduon isab hilabi
mig- but. 9 Na," kagi ni Jesus, "sikiyu no
ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon
to ginhawa now."

To Paggamit ni Jesus to Pananglitan
(Marcos 4:10-12; Lucas 8:9-10)

10 Migpadani to mgo inanad ni Jesus aw
usip, "Nokoy no igpabaja nu man to panan-
glitan ko ogpang-anad ka kandan?"

11 Migtabak si Jesus, "Pigpasabut kow to
paghari to Diyus no wada din ipasabut to
diya una. Di to duma no mgo otow wada
din pasabuta. 12 Su ogdugangan to Diyus to
pagsabut to otow no ogdawat to igpasabut
kandin agun mahan-in on to ogkasabutan
din. Di to otow no kona ogdawat to ig-
pasabut kandin to Diyus, oggawangon pad
inggad to maintok no nasabutan din on.
13 Kaling igpabaja ku to pananglitan to pag-
anad kandan su inggad og-aha sikandan,
kona ogkita. Inggad ogpaminog, kona
yagboy ogpakadinog aw kona ogpakasabut.
14 Natuman duon kandan to diya pig-ikagi to
Diyus no impabaja ki Isaias no pig-iling,

'Kanunoy sikandan ogpakadinog di kona
ogpakasabut,
kanunoy og-aha di kona yagboy og-
pakakita.

* 12:42 Ogkabasa seini duon to 1 Mgo Hari 10:1-13.

[15] Nailing to sikan su pigkubayan on to mgo
hona-hona dan.
Ogpamabongey-bongey aw ogpamabuta-
buta sikandan
agun kona makasabut,
su unu ko makakita sikandan
aw makadinog dow makasabut
aw atubang kanay
agun mayuwas ku sikandan.'*
[16] "Di sikiyu," kagi ni Jesus, "madojow
kow su ogkiyaya kow to ogkitaon now, aw
ogpakasabut kow to ogdinogon now. [17] Su
mahan-in to otow to diya una no kibali ba-
ba to Diyus dow duma no diyusnon no mgo
otow no mig-awos podom no makakita to
sikan pigkita now kuntoon, di wada sikan-
dan kita. Mig-awos isab podom sikandan
no makadinog to sikan nadinog now kun-
toon, di wada sikandan dinog.

To Igpasabut to diya mgo Pasak no Naodokan
(Marcos 4:13-20; Lucas 8:11-15)

[18] "Na, paminog kow su ogpasabuton ku
sikiyu to diya pananglitan to otow no mig-
odok. [19] Meyduon mgo otow no ogdinog
to nawnangonon to paghari to Diyus, di
kona ogpakasabut. Angod sikandan to diya
dayan no nasabudan to binhi su og-agawon
ni Satanas sikan kagi to Diyus duon to
ginhawa dan. [20] Sikan batuhon no pasak
no nasabudan to binhi igkapananglit to
mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus
no ogtukhow aw ogdawat dajun. [21] Di
kona no hogot to pagtuu dan, kaling kona
ogyugoy sikan. Su ko abuton sikandan to
mgo kalisod dow mgo antusonon tongod to
pagdawat dan to kagi to Diyus, og-ojowan
dan dajun to pagtuu dan. [22] Sikan isab
sampiniton no pasak no nasabudan to binhi
igkapananglit to mgo otow no ogdinog
to kagi to Diyus, di ogkawili sikandan to
mgo kalimuutanan kani to kalibutan dow
to pagpadatu. Kaling ogkaangod sikan-
dan to mgo tanom no wada bogas. [23] Di
sikan madojow no pasak igkapananglit to
mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus aw
ogpakasabut. Na, sikan pigdinog dan og-
pamogas duon to kinabuhi dan. To duma,
kasarangan da to bogas. To duma madogi,
aw mey isab hilabi madogi."

To Pananglitan to mgo Bagnot

[24] Migpananglit on isab si Jesus. Kagi din,
"To ogharian to Diyus ogkaangod to seini.
Meyduon otow no mig-odok to madojow
no binhi duon to uma din. [25] Di pagkaduk-
ilom no tibo on nalipodong, pig-anduon to
kuntra din sikan uma aw sabudi to binhi
to bagnot, dajun panow. [26] Migdodongan
to paggiti sikan madojow no tanom dow
sikan bagnot. Di pag-iswak on to sikan
tanom, nakiyayahan sikan mgo bagnot su
wada pamogas. [27] To mgo trabahanti to
sikan tag-uma mig-andiya kandin aw ikagi,
'Sir, madojow man to diya ing-odok nu no
binhi duon to uma nu. Andei man buwa
kapuun sikan mgo bagnot?' [28] Migtabak
sikan tag-uma, 'Trabahu sikan to kuntra
ku.' Mig-usip isab to mgo trabahanti din,
'Ogpandutduton noy?' [29] 'Ajaw naa,' kagi to
sikan tag-uma, 'su unu ko mayakip sikan
mgo tanom. [30] Pakamonangi naa, su ko tig-
ani on, og-ikagihan ku to mgo mag-anihay
no himunon dan sikan mgo bagnot dow
bogkoton aw sangaba. Pagkatapus, igpaani
ku aw igpadiwit duon to tambubung ku.' "

To Pananglitan to Kinaintokan no Binhi
(Marcos 4:30-32; Lucas 13:18-19)

[31] Kagi isab ni Jesus, "To pag-uswag to
sikan ogharian to Diyus igkapananglit to
binhi no maintok hilabi no igtanom to otow
duon to uma din. [32] Kinaintokan iyan sikan,
di oggiti aw ogyabow to katikang duon to
duma no mgo tanom. Ogkaangod to kaju
no oghapunan to mgo manuk-manuk sikan
mgo sanga."

To Pananglitan to Patubu to Pan
(Lucas 13:20-21)

[33] Kagi isab ni Jesus, "To pag-uswag to
sikan ogharian to Diyus ogkaangod isab to
patubu no insakot to bohi duon to madogi
no arina, aw migtubu sikan tibo minasa."

[34] Tibo sikan no pigpang-ikagi ni Jesus
to kaotawan impabaja din to pananglitan.
Wada ing-anad din kandan no wada ipabaja
to pananglitan. [35] Duon to sikan, natuman
to diya impaikagi to Diyus to otow no kibali
ba-ba din no pig-iling,
"Igpabaja ku to pananglitan to igpang-anad
ku kandan.

* 13:15 Isaias 6:9 † 13:35 Salmo 78:2

Igpasabut ku kandan to namakahobong
sugud pad to paghinang to kalibu-
tan."†

To Igpasabut to diya Pananglitan to mgo Bagnot

36 Tapus to sikan, piglikatan ni Jesus sikan
mahan-in no mgo otow aw sed duon to
bayoy. Dajun padani to mgo inanad din.
Kagi dan, "Hiluwasi koy kun to diya panan-
glitan nu to mgo bagnot duon to uma."
37 Kagi ni Jesus, "Siak no Anak to Otow
iyan sikan otow no mig-odok to madojow
no binhi. 38 Sikan uma impananglit to
seini kalibutan. Sikan madojow no binhi
impananglit to mgo otow no ogpahari to
Diyus. Sikan mgo bagnot impananglit to
mgo sakup ni Satanas. 39 Sikan kuntra no
migsabud to binhi to bagnot impananglit ki
Satanas. Sikan tig-ani impananglit to kat-
apusan to kalibutan, aw sikan mag-anihay
impananglit to mgo anghil.
40 "Na, sikan paghimun dow pagsangab
to sikan mgo bagnot impananglit to
ogkahitabu to katapusan to kalibutan. 41 Su
siak no Anak to Otow ogsugu to mgo anghil
ku to paggawang to tibo namanintal dow
namanhinang to madoot duon to sikan
ogharian ku. Oghimunon dan sikan no
mgo otow 42 aw itimbag diya to kaeju.
Ogpakadegmatoy to mgo otow duon aw
ogkagot to ngipon dan. 43 Di to mgo otow no
pig-isip to Diyus no wadad sae ogkaangod
to kasiga to soga diya to yangit ko diyad
on sikandan to gingharian to Amoy dan no
Diyus. Na, sikiyu no ogpakadinog to seini,
ibotang yagboy duon to ginhawa now.

To Pananglitan to Nakayobong no Antik

44 "To paghari to Diyus ogkaangod to
mahalon hilabi no antik no nayugoy da
iyobong duon to pasak. Pagkakita-i to sikan
to songo otow, hilabi sikandin migtukhow.
Dajun din iyobong manda dow uli aw
ibaligja to tibo katigajunan din, aw to halin
imboli to sikan pasak.

To Pananglitan to Perlas

45 "To paghari to Diyus ogkaangod isab to
seini. Meyduon nigusyanti no namangha to
madojow hilabi no mgo perlas no ogkaboli
din. 46 Na, pagkita din to sobuuk no mahalon
yagboy dow madojow og-ahaon, mig-uli
sikandin. Imbaligja din to tibo katigajunan
din, aw to halin imboli to sikan perlas.

To Pananglitan to Pukut

47 "To paghari to Diyus angod isab to
seini. Meyduon mayow-ag no pukut no
intuntun duon to danow no nakapudut to
yain-yain no mgo isda. 48 No mahan-in
on to isda no nasakup, piggujud to mgo
mangisdaay diya to higad aw pagbugti-
a to mgo isda. To mangkadojow intagu
duon to ayat, aw to mangkadoot intimbag
puli. 49 Angod to sikan to ogkahitabu to
katapusan to kalibutan, su ogsapimpinon
to mgo anghil to mgo otow no pig-isip to
Diyus no wadad sae dow to mangkadoot.
50 Igtimbag dan sikan mangkadoot diya to
kaeju. Ogpakadegmatoy to mgo otow duon
aw ogkagot to ngipon dan.
51 "Na," mig-usip si Jesus, "nasabut now
on tibo seini ing-anad ku iyu?"
"Hoo," kagi dan.
52 Kagi ni Jesus, "Na, ko meyduon maistru
to tinuuhan ta no migtuu on to impang-
anad ku bahin to paghari to Diyus, igka-
pananglit sikandin to otow no mahan-in to
bag-u dow tahan no mgo botang duon to
budiga no ogkagamit din. Su kona no iyan
da igkaanad din to tahan, di igkaanad din
isab to bag-u."

To Pagkadooti ki Jesus to Angod Din no mgo Taga-Nazaret

(Marcos 6:1-6; Lucas 4:16-30)

53 Tapus makaikagi si Jesus to sikan mgo
pananglitan, piglikatan din sikan banwa
54 aw uli diya to yunsud din dow pang-anad
duon to simbahan. Natingaya hilabi to mgo
otow no migdinog kandin. Kagi dan, "Eh,
sei no otawa, andei man buwa kapuun to
kaalam din? Naamonu no ogpakahinang
man sikandin to mgo milagru? 55 Namaanan
ta man no anak sikandin to diya pandoy,
aw iyan inoy din si Maria. Suun sikandin
ni Santiago, ni Jose, ni Simon dow ni Judas.
56 Dini man ngani ugpa ita to mgo atoboy
din. Na, andei man kapuun sikan nangkaa-
muhan din?" 57 Kaling nadootan sikandan
ki Jesus.
Di pig-ikagihan sikandan ni Jesus, "To
otow no kibali ba-ba to Diyus ogtahudon
duon to inggad andei, di wada ogtahud
kandin duon to yunsud ubin pamilya din."
58 Kaling wada hinang si Jesus to mahan-in

no mgo milagru duon, su wada sikandan
tuu kandin.

14

To Paghimatoy ki Juan no Magbawtismuhay
(Marcos 6:14-29; Lucas 9:7-9)

1 Na, to diya no panahon, si Herodes
no gubernadur to Galilea nakadinog to
nangkahinang ni Jesus. 2 Kaling pig-
ikagihan din to mgo upisyalis din, "Sikan
oghingadanan ki Jesus iyan si mina Juan
no Magbawtismuhay no nabanhaw, kaling
ogpakahinang to mgo milagru!" 3-4 Naikagi
ni Herodes sikan su to diya una, impadakop
din si Juan aw ipaprisu no ginapus ton-
god to pagsukat din ki Herodes no mig-
agow ki Herodias no asawa to suun din no
si Felipe. Pigbalik-balik ni Juan to pag-
ikagi no nakayapas si Herodes to balaod to
Diyus. 5 Kaling ogpahimatajan din podom si
Juan, di nahaedok sikandin to kaotawan su
migtuu sikandan no si Juan, kibali ba-ba to
Diyus.

6 Anoy man no aedow on to kainanakan
ni Herodes, migsajow to daega no anak
ni Herodias duon to atubangan to mgo
imbitadu. Nasajaan yagboy si Herodes
to sikan, 7 kaling pigsaadan din duma to
sapa no ogbogajan din sikan daega to ing-
gad nokoy no ogbujuon din. 8 Na, sikan
daega pigsambagan to inoy, kaling mig-
ikagi, "Iyan ogbujuon ku kuntoon dajun to
uyu ni Juan no Magbawtismuhay no igb-
otang duon to bandihadu." 9 Hilabi migdoot
to ginhawa ni Herodes, di tongod to sikan
saad no pigsapaan din duon to atubangan
to mgo imbitadu, wada sikandin makabal-
ibad. Kaling migsugu no tumanon sikan
pighangyu to sikan daega. 10 Dajun tampoda
to liog ni Juan diya to prisuhan. 11 To uyu
din imbotang duon to bandihadu aw daeha
dow ibogoy to sikan daega. Pigdawat din
sikan aw daeha diya to inoy din. 12 Sikan
yawa ni Juan pigpudut to mgo inanad din
aw iyobong. Dajun sikandan andiya ki Jesus
aw nangoni to nahitabu.

To Pagpakoon ni Jesus to 5000 no mgo Otow
(Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-15)

13 Pagdinog ni Jesus to kamatajon ni
Juan, migpapaawoy sikandin no migsakoy
to bangka su ogpahilit. Di pagkamaan to
kaotawan no taga-yain-yain no yunsud to
ogdeygan ni Jesus, migliput sikandan su
ogyupug kandin diya to dibayuy no higad.
14 Kaling pagduung ni Jesus, pigkita din
on sikan mahan-in hilabi no mgo otow.
Pigkae-atan din sikandan aw pigpangdojow
din to nangkasakit duon.

15 Anoy man no mahapun on, to mgo
inanad ni Jesus migduguk kandin aw ik-
agi, "Mahapun on kay to kani, wada da
man ogkapudutan to pagkoon kani to hilit.
Madojow ko papanawon tad seini mgo
otow diya to mgo baryu agun makaboli to
pagkoon dan."

16 Di kagi ni Jesus, "Kona sikandan ogpa-
panawon. Sikiyu to mupakoon kandan."

17 Kagi to mgo inanad, "Eh, lima da kay no
buuk to pan dow daduwa da isab no ka isda
to pagkoon ta kani."

18 "Daeha dini," kagi ni Jesus. 19 Dajun
din pamaingkuda sikan mgo otow duon to
bagnot. Pigdawat din sikan lima no buuk
no pan dow daduwa no ka isda aw yanghag
diya to yangit to pagpasalamat to Diyus.
Dajun din panibaga sikan pan aw ibogoy
diya to mgo inanad din agun ipamogoy diya
to kaotawan. Mighan-in yagboy sikan pan
dow isda, 20 kaling nakakoon sikandan tibo
kotob no nangkahantoy. Tapus to pagkoon,
pigpanghimun to mgo inanad to nasama,
aw kaponu to sampuyu-tag-duwa no ka
ayat! 21 Mgo lima no libu to mgo yukos
to nakakoon wada yabot to kabujagan dow
kabataan.

To Pagpanow ni Jesus duon to Babow to Wohig
(Marcos 6:45-52; Juan 6:16-21)

22 Dajun pasakaja ni Jesus to mgo inanad
din to bangka. Ogpaunahon sikandan
diya to dihipag to danow su ogpalikaton
din pad to mgo otow no nahimun duon.
23 Pagkalius on to sikan mgo otow, migpa-
paawoy si Jesus no miggamat to bubun-
gan su og-ampu. No madukilom on, duon
pad gihapun sikandin, 24 di sikan pigsaka-
jan to mgo inanad nakapatonga on to
danow. Natuwae-tuwae sikan tongod to
mangkaaslag* no bayod, su nasugang dan
to kaemag.

* 14:24 To Surigao no Minanubu: *madogi*

[25] Anoy man no kaadlawon on, migpanow
si Jesus duon to babow to wohig no mi-
gyupug kandan. [26] Di no kitaon dan sikandin
no migpababow duon to wohig, pigdaitan
sikandan aw namangiyak, "Aduy! Uma-
gad!"
[27] Di dajun migtawag si Jesus, "Digona
to ginhawa now su siak seini. Kona kow
ogkahaedok."
[28] Dajun ikagi si Pedro, "Ginuu, ko sikuna
yagboy sikan, papanawa a duon to babow to
wohig pailing duon ikow."
[29] Kagi ni Jesus, "Na hala, andini ka." Da-
jun patibi si Pedro duon to balili to bangka
aw panow duon to babow to wohig padeg
diya ki Jesus. [30] Di pagpaniid din no maagbot
hilabi to kaemag, nahaedok sikandin aw
ogyogdang podom. Dajun sikandin maka-
panabi, "Ginuu, tabangi a!"
[31] Duon-dajun pigtagonan ni Jesus to
boyad din aw ikagihi, "Maintok pad naan to
pagsalig nu kanay. Nokoy no ogduwa-duwa
ka pad man?"
[32] Pagkasakoy dan on to bangka, mig-
ondang to kaemag. [33] Dajun simbaha si Jesus
to sikan namanakoy no mig-iling, "Tinood
yagboy no Anak ka to Diyus."
[34] Na, pagtidow dan diya to dihipag,
migduung sikandan diya to banwa no
Genesaret. [35] Pigkiyaya si Jesus to mgo
otow duon, kaling impapudut dan to
tibo nangkasakit duon to nakalibong
no mgo banwa aw daeha diya ki Jesus.
[36] Migpangamuju sikandan no ko mahimu,
inggad puli patudion to jawing-jawing†
duon to sidsid to kabo din. Na, naulian
to tibo no nakatudi to kabo ni Jesus.

15

To mgo Tumanon to mgo Pariseo
(Marcos 7:1-23)

[1] Na, meyduon naman-andiya ki Jesus no
mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan
no napuun diya to Jerusalem. Mig-usip
sikandan, [2] "Nokoy no ogyapas man to mgo
inanad nu to tumanon no nabuyatan ta?
Su ogkoon sikandan no kona ogpanghugas
to boyad dan to paagi no ing-anad to mgo
minuna ta."
[3] Mig-iling si Jesus, "Na, sikiyu naan,
nokoy no ogyapas kow man to sugu to Diyus
agun iyan matuman now to iyu no mgo
tumanon? [4] Su to sugu to Diyus pig-iling,
'Tahuda to amoy dow inoy nu.'* Insugu din
isab no inggad hintawa no ogpasipaya to
ginikanan oghimatajan.† [5] Di sikiyu, yahi to
ing-anad now. Su inggad meyduon podom
igkatabang to otow to ginikanan din, di og-
pabalibadon now nasi sikandin to pag-iling,
'Meyduon podom bobogoy ku iyu, di im-
paabin kud nasi to Diyus.' [6] Duon to sikan,
klaru yagboy no pinakawada now sikan
sugu to Diyus to pagtahud to ginikanan
agun iyan matuman sikan iyu no tumanon.
[7] Kunungkun mangkatarong! Tinood yag-
boy to diya kagi to Diyus no sinuyat ni Isaias
bahin iyu no pig-iling din,
[8] 'Seini no mgo otow og-iling to pigtahud a
dan,
di kotob da to tumuy to dila dan,
su wada a ibotang duon to ginhawa
dan.
[9] Wada pues to pagsimba dan kanay,
su iyan da igpang-anad dan to tu-
manon no pig-otawan.'‡ "
[10] Pighimun ni Jesus to kaotawan aw ik-
agihi, "Paminogi now seini og-ikagihon ku
aw panginsabuti now. [11] Kona no iyan og-
pakaligsom to otow to igsungit duon to ba-
ba din, di sikan madoot no ogyogwa duon
to ba-ba din iyan ogpakaligsom."
[12] Dajun padani ki Jesus to mgo inanad din
aw usip, "Wada ka kamaan no nadootan to
mgo Pariseo to sikan pig-ikagi nu?"
[13] Migtabak si Jesus, "Angod sikandan to
bagnot no wada itanom to Amoy ku no diya
to yangit no puli ogpandutduton. [14] Pabay-
ani sikan mgo Pariseo. Angod isab sikandan
to mgo buta no ogpikit to angod dan no
buta. Ogkauyug sikandan tibo duon to
yugi.§"
[15] Kagi ni Pedro, "Hiluwasi koy kun to diya
pananglitan nu."
[16] Mig-iling si Jesus, "Sikiyu isab, wada
kow pad naan makasabut? [17] To ogkoonon
to otow diya ogdeg to gotok, aw tapus to
sikan, oggawas da to yawa. [18] Di to ogyogwa

† 14:36 Ogkabasa seini duon to Mateo 9:29. * 15:4 Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16 † 15:4 Exodo 21:17; Levitico 20:9 ‡ 15:9 Isaias 29:13 § 15:14 To Surigao no Minanubu: *yungag*

duon to ba-ba din duon ogkapuun to gin-
hawa din. Sikan to ogpakaligsom kandin.
19 Su to ginhawa to otow iyan ogkapuunan
to madoot no mgo hona-hona, paghimatoy,
paghinang to kayaw-ajan, pagpangawat,
pagkistigus to gayu dow pagbuung to don-
gog to duma. 20 Sikan to ogpakaligsom to
otow. Kona no iyan igkaligsomi to otow ko
kona ogpanghugas to boyad ko ogkoon."

To Pagtuu to Bohi no Kona no Hibru
(Marcos 7:24-30)

21 Dajun panow si Jesus aw andiya to
banwa no sakup to mgo siyudad to Tiro
dow Sidon. 22 Na, meyduon bohi no taga-
duon no kona no Hibru su sakup sikandin
to tribu to Canaan. Mig-anduon sikandin
ki Jesus aw ikagi to maagbot, "Sir, Kaliwat
ni Hari David, sadangay kae-ati a su to anak
ku no bohi kanunoy ogsamukon to madoot
no ispiritu no hilabi ogpaantus kandin."
23 Di wada iikagi si Jesus. Dajun padani to
mgo inanad din aw ikagi, "Masamuk sikan
bohi no ogduma-duma ita. Payagujon ta
buwa."
24 Dajun ikagi si Jesus, "Iyan da impaan-
dini kanay to mgo kaliwat ni Israel, su an-
god sikandan to nayagak no mgo karneru."
25 Di sikan bohi nasi on migyuhud duon to
atubangan ni Jesus aw pakimayuuy no mig-
iling, "Sir, tabangi a man."
26 Mig-iling si Jesus, "Kona no madojow
ko agawon to koonon to mgo bata agun
igtimbag diya to mgo idu."
27 "Iyan man iyan Sir," kagi to sikan bohi,
"di ngani man to idu, di ogpakapanginamut
to mgo timu no ogkatanak ko ogkoon to
mgo agayon dan."
28 Dajun ikagi si Jesus, "Pagkahogot to
pagtuu nu, Iya! Na, ogtumanon ku sikan
hangyu nu." Duon-dajun migdojow to anak
to sikan bohi.

To Pagpakoon ni Jesus to 4000 no mgo Otow
(Marcos 8:1-10)

29 Dajun panow si Jesus aw pauli diya
to higad to danow to Galilea. Miggamat
sikandin to bubungan aw ingkud duon.
30 Mahan-in hilabi to mgo otow no naman-
anduon kandin no namandaya to mgo
pulid, mgo buta, mgo pogkot, mgo poha,
dow duma pad no mgo otow no mey sakit.
Imbotang dan duon to atubangan ni Jesus
aw pigpandojow din. 31 Pagkita to mgo
otow to sikan, naboyong yagboy sikandan
aw sajaa dan to Diyus to mgo kaliwat ni
Israel. Su to mgo poha nakaikagi on aw to
mgo pogkot migdojow on. To mgo pulid
nakapanow on aw to mgo buta migkita on.
32 Dajun himuna ni Jesus to mgo inanad
din aw ikagihi, "Ogkae-at a to seini mgo
otow su tatoyu on no aedow dan kani aw
wadad on ogkakoon dan. Kona ku sikandan
ogpapanawon no ogbontason su unu ko
hanipon duon to pangindaenan."
33 Dajun usip to mgo inanad, "Na, andei ki
kay ogpudut to pagkoon no igu igkapakoon
to seini mahan-in no mgo otow kani to
hilit?"
34 Dajun usip si Jesus, "Pila no buuk to pan
duon iyu?"

Kagi dan, "Pitu, dow pila ubag no buuk
no isda."
35 Dajun pamaingkuda ni Jesus sikan mgo
otow duon to pasak. 36 Pigdawat din sikan
pitu no buuk no pan dow sikan mgo isda
aw pasalamat to Diyus. Dajun din panibaga
sikan aw ibogoy diya to mgo inanad din
agun ipamogoy diya to kaotawan. Mighan-
in yagboy sikan pan dow isda, 37 kaling
nakakoon sikandan tibo kotob no nangka-
hantoy. Tapus to pagkoon, pigpanghimun
to mgo inanad to nasama, aw kaponu to
pitu no ka baeknan! 38 Upat no libu to
mgo yukos no nakakoon wada yabot to
kabujagan dow kabataan. 39 Tapus to sikan,
pigpalikat ni Jesus sikan mgo otow. Dajun
sikandin sakoy dow to mgo inanad din to
bangka aw andiya to Magadan.

16

To mgo Otow no Namuju to Milagru
(Mateo 12:37-42; Marcos 8:11-13; Lucas 12:54-56)

1 Na, meyduon mgo Pariseo dow Saduseo
no mig-anduon ki Jesus su og-antihan
dan. Pighangyu dan no mupakita sikandin
to milagru no ogpakiyaya no Diyus to
migpadae kandin. 2 Di mig-iling si Jesus,
"Ko ogyayahag to yangit to mahapun, og-
iling kow to ogsoga kasem. 3 Ko ogyaya-
hag to silatan aw ogkikibey to masem, og-
iling kow to og-udan. Ogpakasabut kow
to kadodoyog to panahon, di kona kow
naan ogpakasabut to sikan ogpakiyaya to
ogkangkahitabu kuntoon. 4 Pagkadoot now

no mgo otow kuntoon! Migpadiyu kow to
Diyus. Ogpamangha kow to milagru, di iyan
da igkapakita iyu to angod to nahitabu ki
Jonas."* Dajun ojowi ni Jesus sikan mgo
otow.

To Paglikoy to Igpang-anad to mgo Pariseo dow Saduseo
(Marcos 8:14-21)

5 Dajun yopa to danow si Jesus dow mgo
inanad din, di nalingow to mgo inanad to
pagdae to pan no ogbaawon dan podom.
6 Kagi ni Jesus, "Likoy kow to patubu to mgo
Pariseo dow Saduseo."
7 Di to mgo inanad ni Jesus wada
makasabut no kona no patubu to pan
to ognangonon din, kaling mighahagas
sikandan, "Basi naikagi din sikan su wada
ki makadae to pan."
8 Namaanan ni Jesus to pighahagasan
dan, kaling nangusip sikandin, "Nokoy no
oghisgut kow man to pagkalingow now to
pagdae to pan? E-ay, maintok pad naan to
pagsalig now kanay. 9 Wada kow gihapun
makasabut? Angod to nalingawan now on
to diya pagpakoon ku to lima no libu no
mgo otow to lima da no buuk no pan. Pila
man no ayat to diya nahimun now no sama?
10 Aw to diya pagpakoon ku to upat no libu
no mgo otow to pitu da no buuk no pan,
nalingawan now on isab to diya? Pila man
no baeknan to diya nahimun now no sama?
11 Di ogkaboyong a no wada kow makasabut
no kona no pan to ognangonon ku gan-
ina. Iyan impasabut ku no mulikoy kow to
patubu to mgo Pariseo dow Saduseo." 12 Na,
bali man no nakasabut to mgo inanad ni
Jesus no kona no patubu to pan to ogpalika-
jan kandan, di sikan igpang-anad to mgo
Pariseo dow Saduseo.

Hintawa Yagboy si Jesus?
(Marcos 8:27-30; Lucas 9:18-21)

13 Pagtidow ni Jesus dow mgo inanad din
duon to banwa no sakup to yunsud to Ce-
sarea Filipo, pig-usip din sikandan, "Nokoy
man to hona-hona to mgo otow kanay no
Anak to Otow? Hintawa a kun man?"
14 Migtabak to mgo inanad din, "Meyduon
og-iling no si Juan ka no Magbawtismuhay.
Meyduon isab og-iling no si Elias ka. To
duma og-iling no si Jeremias ka ubin duma
no otow no kibali ba-ba to Diyus to diya
una."
15 "Na sikiyu," kagi ni Jesus, "nokoy man
to ogkaikagi now bahin kanay? Hintawa a
man?"
16 Si Simon Pedro to migtabak, "Sikuna to
diya Insaad no Manyuyuwas† no Anak to
buhi no Diyus."
17 Kagi ni Jesus, "Madojow ka Pedro
no anak ni Jonas, su kona no otow to
migpasabut ikow to sikan, di to Diyus no
Amoy ku diya to yangit. 18 Na, indani seini.
Sikuna si Pedro, no ko ita pa, batu. Na, kani
to seini batu ogtukudon ku to simbahan ku
no iyan igpasabut to ginsakupan ku. Kona
sikandan ogkadaog to gahom to kamatajon.
19 Igsalig ku ikow to mgo liyabi to gingharian
to Diyus. To ig-ojow nu kani to babow to
kalibutan iyan isab ig-ojow to Diyus. Aw
to igtugut nu iyan isab igtugut to Diyus."
20 Dajun bahoga ni Jesus to mgo inanad din
no wada ognangonan dan no sikandin to
diya Insaad no Manyuyuwas.‡

To Paghisgut ni Jesus to Kamatajon Din
(Marcos 8:31-33; Lucas 9:22)

21 Duon sugud si Jesus to pagpasabut to
mgo inanad to mgo antusonon din. Kagi
din, "Kinahangyan no og-andiya a to siyu-
dad to Jerusalem. Mahan-in to igpaantus
kanay to inila no angod ta no mgo Hi-
bru dow to yabow no mgo magdudumaya
to tinuuhan ta hasta to mgo maistru to
tinuuhan. Kinahangyan no himatajan a,
di ogbanhawon a da duon to ikatoyu no
aedow."
22 Pagdinog ni Pedro to sikan, impadiyu-
diyu din si Jesus aw sapadi. "Hamug nu,
Ginuu!" kagi din. "Kona gajod sikan
ogkahitabu ikow!"
23 Dajun atubanga ni Jesus si Pedro aw
ikagihi, "Yaguji a Satanas! Ogtintalon a nu
su pig-otawan to hona-hona nu, kona no
kaning Diyus."

To Pagkinabuhi to Sakup ni Cristo
(Marcos 8:34-38; Lucas 9:23-26)

* 16:4 Ogkabasa seini duon to libru ni Jonas. Pigyam-od sikandin to maaslag no isda. Tatoyu no aedow din duon to gotok ayha yupada. † 16:16 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no oghari to kaotawan din. ‡ 16:20 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no oghari to kaotawan din.

24 Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad
din, “Inggad hintawa no ogkaliyag og-
pasakup kanay, kinahangyan no ojowan
din to kagustuhon din aw tiang to krus§
din aw unung kanay. 25 Su to otow no
og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan,
wada ogkaiman din no kinabuhi no wada
katapusan. Di to otow no og-unung kanay
inggad igkamatoy din nasi ogbogajan to
kinabuhi no wada katapusan. 26 Inggad
pananglit maangkon to otow to tibo kadatu
kani to kalibutan, nokoy man to pues din to
sikan ko magawangan sikandin to kinabuhi
aw makastigu to wada katapusan? Su wada
yagboy inggad nokoy no yabow to kamahal
kay to kinabuhi no wada katapusan. 27 Su
siak no Anak to Otow, ogpauli a da dini to
kalibutan. Ogkasul-uban a to kasiga dow
gahom to Diyus no Amoy ku, aw ogduma to
mgo anghil ku. Duon to sikan no panahon,
ogbayosan ku to kada sobuuk pinasikad to
nangkahinang din. 28 Ligdongi now seini.
Meyduon duma kani iyu no monang da
ogkamatoy ko siak no Anak to Otow maaha
dan on no og-andini agun oghari.”

17

To Kasilow ni Jesus
(Marcos 9:2-13; Lucas 9:28-36)

1 Na, pagyaboy to onom no aedow, pig-
duma ni Jesus si Pedro, si Santiago dow
si Juan no suun ni Santiago. Migpapaa-
woy sikandan to paggamat to matikang no
bubungan. 2 No duon on sikandan, pigkita
dan no naisab si Jesus aw migsiga angod
to sikan soga diya to yangit. To kabo din
isab ogpakasilow yagboy to kaputi. 3 Na,
puli nakatokow pigkita dan si Moises dow
si Elias no migpaggilaung* ki Jesus.

4 Dajun ikagi si Pedro, “Ginuu, madojow
su kani ki. Ko maliyag ka, oghinang a to
tatoyu no ka hoyunganan. Sobuuk to ikow,
sobuuk to ki Moises dow sobuuk to ki Elias.”

5 Dugaja pad mig-ikagi si Pedro, natuntun
duon kandan to masiga no gabun. Mey-
duon kagi no napuun duon to sikan gabun
no mig-iling, “Anak ku seini no pinadajag
dow ingkalipay ku. Paminog kow kandin.”

6 Pagdinog to mgo inanad to sikan, na-
makayangkob sikandan su pigdaitan. 7 Di
pigduguk ni Jesus aw dampaa. “Bangun
kow,” kagi din. “Kona kow ogkahaedok.”
8 Pagyanghag dan, iyan nanda pigkita dan si
Jesus.

9 Na, pagtogbang dan to sikan bubungan,
pigbahog sikandan ni Jesus no wada og-
nangonan dan to sikan pigkita dan kotob
no sikandin no Anak to Otow kona pad
mabanhaw.

10 Dajun usip to mgo inanad, “Nokoy naan
no nang-anad man to mgo maistru to tinu-
uhan ta no ayha ogyogwa to diya Insaad no
Manyuyuwas† ko una pad ogpauli si Elias
dini to kalibutan?”‡

11 Kagi ni Jesus, “Tinood iyan no og-
andini si Elias su oghinaaton din to tibo.
12 Di seini da. Mig-andinid sikandin di wada
kiyayaha to mgo otow. Nasi no pigpaantus
dan kotob to naliyagan dan. Angod isab
to sikan to oghinangon dan kanay no Anak
to Otow.” 13 Na, bali man no nakasabut
sikan mgo inanad no si Juan naan no Mag-
bawtismuhay to ognangonon din.

To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu duon to Bata
(Marcos 9:14-29; Lucas 9:37-43)

14 Pagtidow onni Jesus diya to kaotawan,
meyduon otow no migduguk kandin aw
yuhud 15 no mig-iling, “Adoy Sir, sadan-
gay kae-ati to anak ku no ogpukajon.
Nadoot-doot yagboy sikandin su kanunoy
ogpatisugba duon to kaeju dow ogpatibeg-
bog diya to wohig. 16 Pigdae ku sikandin
kani to mgo inanad nu, di wada dan kaulii.”

17 Kagi ni Jesus, “E-ay, sikiyu no mgo otow
kuntoon, pagkabaliku now! Wada pagsalig
now to Diyus. Andei man ogkakotob to pag-
pagduma ku iyu? Kagan-u man ogkatapus
to pag-antus ku iyu? Na, daeha dini sikan
bata.” 18 Pagtidow to sikan bata duon, pig-
abug ni Jesus sikan madoot no ispiritu. Na,
migdojow dajun sikan bata.

19 Tapus to sikan, mig-anduon ki Jesus to
mgo inanad din no sikandan da aw usip,
“Nokoy no wada noy man kaabug to diya
madoot no ispiritu?”

§ 16:24 Sikan kagi no *tiang to krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeygan. * 17:3 To Surigao no Minanubu: *migpagyaung-yaung* † 17:10 To Grigu no inikagihan: *Cristo* ‡ 17:10 Malaquias 4:5

[20] Migtabak si Jesus, “Wada now kaabug
su kuyang to pagtuu now. Su ligdongi now
seini. Ko mey pagtuu now to Diyus inggad
mae-binhi da to mustasa, ogkahimuan now
to inggad nokoy. Ogpakasugu kow ngani
to suja bubungan, ‘Kabalhin ka dutun,’ na,
ogkabalhin iyan.” [21] §

To Ikaduwa no Paghisgut ni Jesus to Ka-
matajon Din
(Marcos 9:30-32; Lucas 9:44-45)

[22] Anoy man no mighihimun si Jesus
dow mgo inanad din diya to Galilea, pig-
ikagihan din sikandan, “Siak no Anak to
Otow igdata diya to mgo otow [23] no oghi-
matoy kanay. Di ogbanhawon a da duon to
ikatoyu no aedow.” Sikan no kagi ni Jesus
ingkaguul yagboy to mgo inanad din.

To Saepi duon to Ba-ba to Isda

[24] Pagtidow onni Jesus duon to Caper-
naum, meyduon migsukut to saepi no ig-
bogoy diya to Bayoy to Diyus. Pig-usip dan
si Pedro, “Ogbogoy buwa to agayon now to
saepi duon to Bayoy to Diyus?”
[25] “Gobay,” kagi ni Pedro.
Pagpauli ni Pedro diya to bayoy, nakauna
si Jesus to pag-ikagi, “Simon, nokoy man
to hona-hona nu to seini? Hintawa man
to ogsukutan to buhis to mgo hari kani to
babow to kalibutan? To mgo anak dan ubin
mgo hangilid?”
[26] Migtabak si Pedro, “Mgo hangilid.”
“Na,” kagi ni Jesus, “kona naan ogpaba-
jadon to mgo anak dan. [27] Di kona no
madojow ko madootan sikandan ita. Kaling
andiya ka to danow aw pamingwit ka. Wan-
gata to ba-ba to una no isda no ogkabing-
witan nu su meyduon saepi duon. Puduta
sikan aw ibajad to sikan ogsukuton dan ita
no daduwa.”

18

Hintawa to Kinayabawan?
(Marcos 9:33-37; Lucas 9:46-48)

[1] To diya no panahon, to mgo inanad
ni Jesus mig-anduon kandin aw usip,
“Hintawa man to ogyabow duon to sikan
ogharian to Diyus?”
[2] Dajun sabi si Jesus to bata aw patin-
doga duon to kabaknaan dan. [3] Kagi ni
Jesus, “Paminog kow. Ko kona now isabon
to kinaiya now aw kaangod to bata, kona
kow gajod ogkasakup duon to ogharian to
Diyus. [4] Kaling inggad hintawa no ogpaobos
angod to seini bata iyan ogyabow duon to
ogharian to Diyus. [5] Inggad hintawa isab no
ogdawat to sakup ku no angod to seini bata
su sakup ku man sikan ogdawaton, kibali
siak to pigdawat.”

Bahin To Pagtintal
(Marcos 9:42-48)

[6] “To otow no ogpakaamung to pag-
pakasae to obos no sakup ku no angod
to seini bata, mabog-at yagboy to kastigu
no igpahamtang kandin. Tapat pad ko
pigteybatuhan sikandin to mae-gatung no
galingan no batu aw tabuga diya to dagat
agun wada ogpakasae tongod kandin. [7] Ay,
kae-at to kaotawan su og-abuton sikandan
to mgo pagtintal! Sikan to ingkaanat kani
to kalibutan, di alaot sikan ogpanintal.
[8] “Ko sikan boyad ubin kobong nu iyan
ogpakaamung to pagpakasae nu, tampoda
aw itimbag. Inggad pupue ka basta
maangkon nu to kinabuhi no wada kat-
apusan kuntra ko daduwa to boyad dow
kobong nu no igsugba ka diya to kaeju no
wada pagkaposok. [9] Ko sikan mata nu iyan
ogpakaamung to pagpakasae nu, yugita aw
itimbag. Inggad sobuuk nanda to mata
nu basta ogpakaangkon ka to kinabuhi no
wada katapusan kuntra ko daduwa to mata
nu no igsugba ka diya to kaeju no impernu.”

To Pananglitan to Karneru no Nakasuwoy
(Lucas 15:3-7)

[10] Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “Ban-
toy kow no kona kow ogtamay to inggad
sobuuk no obos no sakup ku. Su ognang-
onan ku sikiyu no to mgo anghil dan duma
kanunoy to Amoy ku diya to yangit. [11] *
[12] “Ko pananglitan mey otow no meyduon
songo gatus no karneru aw makasuwoy to
sobuuk, nokoy buwa to oghinangon din?
Og-ojowan din sikan kasiaman-mey-siam

§ 17:21 Bersikulu 21 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Di to madoot no ispiritu no angod to diya, ogkaabug pinaagi da to pag-ampu dow pagpuasa.*
* 18:11 Bersikulu 11 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Su siak no Anak to Otow, iyan ing-andini ku to babow to kalibutan to pagyuwas to mgo makasasaya.*

no nanabsab duon to bubungan su ogpa-
manghaon din sikan sobuuk no nakasu-
woy. 13 Na, ko makitaan din, yabow to
kalipay din to sikan sobuuk kay to diya
kasiaman-mey-siam no wada makasuwoy.
14 To Diyus no Amoy now isab diya to yangit
kona ogkaliyag no meyduon inggad sobuuk
da no kinaobosan no otow no ogkayuwat
kandin."

To Otow no Ogpakasae Ita

15 Kagi isab ni Jesus, "Ko meyduon angod
nu no magtutuu no makasae ikow, anduona
sikandin aw ikagihi to sae din, di sikiyu
da no daduwa. Ko mupaghusoy sikandin
ikow, ogkauli to madojow no rilasyun. 16 Di
ko kona sikandin maminog ikow, paduma
ka to sobuuk ubin daduwa no ka otow
agun no matuman to kagi to Diyus duon
to Kasuyatan no pig-iling, 'Ko meyduon
kasu, kinahangyan no kistigusan sikan to
daduwa ubin tatoyu.'† 17 Na, ko kona pad
sikandin maminog, inangon sikan duon to
ogkahimun no magtutuu. Ko kona gihapun
sikandin mupaghusoy, na, kona kow on
ogpagduma kandin. Nasi no ipag-angod
now on to makasasaya‡ no wada Diyus.
18 "Indani seini. Inggad nokoy to ig-ojow
now kani to babow to kalibutan iyan isab ig-
ojow to Diyus. Aw to igtugut now iyan isab
igtugut to Diyus.
19 "Tinood yagboy no ko meyduon
daduwa iyu kani to babow to pasak no og-
uujun to paghangyu to Diyus no Amoy ku
diya to yangit to inggad nokoy, ogtumanon
din. 20 Inggad daduwa da ubin tatoyu no ka
otow to ogkahimun tongod kanay, duma a
dan duon."

To Pananglitan to Otow no Wada Pasaylu to Angod Din

21 Dajun padani si Pedro ki Jesus aw usip,
"Ginuu, kapila ku man ogpasayluhon to
duma ku no ogpakasae kanay? Kapitu?"
22 Kagi ni Jesus, "Kona no kapitu da, di
pitu no ka kapituan. 23 Su to paghari to
Diyus angod to seini. Meyduon hari no
nanukut to utang to mgo suguonon din.
24 Iyan una no impadokat din to suguonon
din no libu-libu to utang. 25 Na, manno
kona sikandin ogpakabajad, migsugu sikan
hari no ibaligja sikan suguonon yakip to
asawa dow mgo anak din hasta tibo kati-
gajunan dan aw paudipon sikandan agun
mabajadan sikan utang. 26 Di sikan otow
migyuhud duon to atubangan to sikan hari
aw pakimayuuy. Kagi din, 'Sir, ajaw a
naa ubag og-apuraha. Ogpamangha a pad
agun makabajad a to tibo utang ku ikow.'
27 Kaling pigpapas to sikan hari to utang to
sikan otow su pigkae-atan din, dajun din
papanawa.
28 "Di pagyuwas to sikan suguonon, mey-
duon ingkatagbu din no angod din no
nakautang kandin to maintok da. Dajun
din gujuda dow pityoka aw ikagihi, 'Bajad
ka dajun to utang nu kanay!' 29 Dajun
yuhud sikan otow aw pakimayuuy. Kagi
din, 'Ajaw a naa ubag og-apuraha. Ogpa-
mangha a pad agun makabajad a ikow.' 30 Di
wada din kae-ati sikan nakautang kandin,
nasi no impaprisu din kotob no makabajad.
31 Pagkita to angod din no mgo suguonon to
sikan nahitabu, nadootan hilabi sikandan.
Dajun pamang-andiya to hari aw inangon
sikandin.
32 "Dajun ipadokat to hari sikan suguonon
din aw ikagihi, 'Pagkadoot nu! Pigpapas
ku tibo to diya utang nu kanay su migpaki-
mayuuy ka. 33 Na, nokoy no wada nu man
isab kae-ati sikan angod nu no nakautang
ikow?' 34 Hilabi naboyu sikan hari, kaling
migsugu no prisuhon sikan otow aw saki-
ton kotob no makabajad to tibo utang din.
35 "Na," kagi ni Jesus, "angod isab to sikan
to oghinangon iyu to Amoy ku diya to
yangit ko kona kow ogpasaylu to bug-us no
ginhawa to angod now no ogpakasae iyu."

19

Bahin to Pagbibiya
(Mateo 5:31-32; Marcos 10:1-12; Lucas 16:18)

1 Na, tapus ikaanad ni Jesus sikan,
miglikat sikandin to prubinsya to Galilea
aw baja duon to dihipag to Jordan no
wohig su og-andiya to prubinsya to Judea.
2 Mahan-in to mgo otow no migduma
kandin, aw pigpang-ulian din to ogbation
dan.
3 Meyduon mgo Pariseo no mig-anduon
ki Jesus su ogtogkadon dan. Mig-usip
sikandan, "Igtugut to tinuuhan ta no

† 18:16 Deuteronomio 19:15 ‡ 18:17 To Grigu no inikagihan: *magsukutay to buhis*

ojowan to asawa to inggad nokoy da no
ogkaamungan?”
4 Kagi ni Jesus, “Ajaw og-ilinga no wada
kow makabasa duon to Kasuyatan to Diyus
no to diya sinugdanan pighinang din to
yukos dow bohi.* 5 Mig-iling isab to Diyus,
‘Kaling man, ogyuwat to yukos to amoy
dow inoy din aw ogpagsaboka to asawa
din.’† 6 Su sikandan no daduwa nasobuuk
on man. Kaling man, sikan pigsaboka to
Diyus kona ogpagbiyaon.‡”
7 Dajun ikagi sikan mgo Pariseo, “Na, su
kona man naan igtugut sikan, nokoy no
mig-iling man si Moises no ogkahimu to
otow to pag-ojow to asawa din basta boga-
jan din to kalig-onan to pagbiya?”§
8 Migtabak si Jesus, “Pigtugutan kow ni
Moises tongod to kadoson to uyu now. Di
sugud pad to sinugdanan, kona podom no
sikan to planu to Diyus. 9 Di seini da. To
otow no og-ojow to asawa din no wada
panghonay aw ogpangasawa to yain, kibali
ogpakapanghonay sikandin.”
10 Kagi to mgo inanad ni Jesus, “Na, ko
angod man to sikan to pagminyoan, tapat
pad ko konad muminyo to otow.”
11 Di mig-iling si Jesus, “Sikan pig-ikagi
now no kona ogminyo, kona ogkadawat
sikan to tibo. Iyan da ogpakadawat to
sikan to diya tahan on pigpili to Diyus no
kona ogminyo. 12 Meyduon mgo otow no
kona ogminyo su ingkabata dan no kona
ogpakaminyo. To duma kona ogminyo su
pigbakitan. Meyduon isab kona ogminyo
agun no matibuyus to pagpang-anad dan
bahin to paghari to Diyus. Inggad hintawa
no ogpakatuman to seini, tumanon din.”

To Pagsampoyong ni Jesus to mgo Bata
(Marcos 10:13-16; Lucas 18:15-17)

13 Na, mey mgo otow no migdaya to mgo
anak dan duon ki Jesus agun sampoyongan
din aw ampuan. Pagkita to mgo inanad
ni Jesus, pigsapadan dan, 14 di mig-ikagi
si Jesus, “Tuguti sikan mgo bata to pag-
andini kanay. Kona now ogpogongan su
iyan ogkaharian to Diyus to mgo otow no
angod kandan.” 15 Dajun din sampoyongi
sikan mgo bata aw dajun panow.

To Sapian no Otow
(Marcos 10:17-31; Lucas 18:18-30)

16 Na, meyduon otow no migduguk ki
Jesus aw usip, “Sir, nokoy man to madojow
no oghinangon ku agun maangkon ku to
kinabuhi no wada katapusan?”
17 Kagi ni Jesus, “Hona-honaa sikan pig-
ikagi nu no madojow a. Namaanan ta
no Diyus da on to ogkailing no madojow.
Na, ko ogkaliyag ka to kinabuhi no wada
katapusan, tumana to mgo balaod din.”
18 Kagi to sikan otow, “Andei man to mgo
balaod no ognangonon nu?”
Kagi ni Jesus, “Kona ka oghimatoy to
otow, kona ka ogpanghonay, kona ka og-
pangawat, kona ka ogpangistigus to gayu,
19 tahuda to amoy dow inoy nu, aw higug-
maa to isigkaotow nu angod to paghigugma
to kaugalingon nu.”*
20 Kagi to sikan otow, “Natuman kud sikan
tibo. Nokoy pad man to kuyang ku?”
21 Kagi ni Jesus, “Ko maliyag ka no wadad
kuyang to pagtuman nu to Diyus, ibaligja to
mgo katigajunan nu aw to halin ipamogoy
to mgo pubri. Na, meyduon ogkapaabut
nu no bayos diya to yangit. Dajun ka pauli
dini aw duma kad kanay.” 22 Pagdinog to
sikan otow to igpahinang ni Jesus kandin,
migpanow sikandin no migsakit to ginhawa
su madogi man yagboy to katigajunan din.
23 Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad
din, “Tinood no malisod to sapian to
pagpasakup to sikan ogharian to Diyus.
24 Indani now seini. Ko malisod on man
to kamel to pagyawang to yugi to dagum,
iyan on man to sapian no otow ko kona
malisodan to pagpasakup to sikan ogharian
to Diyus!”
25 Pagdinog to mgo inanad to sikan, hilabi
sikandan naboyong, kaling namakaikagi,
“Hintawa da man naan to ogkayuwas?”
26 Migyongyong si Jesus kandan aw ikagi,
“Kona seini ogkahimuan to otow, di tibo
ogkahimuan to Diyus.”
27 Dajun ikagi si Pedro, “Na sikami naan,
pig-ojowan noy on to tibo su ogduma
koy on ikow. Nokoy on man to igbayos
kanami?”
28 Kagi ni Jesus, “Ligdongi now seini. Ko
mabag-u on seini kalibutan, siak no Anak to

* 19:4 Genesis 1:27; 5:2 † 19:5 Genesis 2:24 ‡ 19:6 Ubin *ogbuwagon* § 19:7 Deuteronomio 24:1 * 19:19 Exodo 20:12-16; Levitico 19:18; Deuteronomio 5:16-20

Otow og-ingkud duon to trunu ku, aw ogkitaon to kasilow to pagka-Diyus ku. Sikan
no panahon, sikiyu no migduma kanay og-
ingkud isab duon to sampuyu-tag-duwa no
mgo trunu to pagmandu to duma now no
mgo kaliwat to diya sampuyu-tag-duwa no
mgo anak ni Israel. 29 Inggad hintawa no og-
ojow to bayoy din, mgo suun din no yukos
dow bohi, amoy dow inoy din, mgo anak din
ubin uma din tongod kanay, ogkadawat din
to yabow pad yagboy duon to sikan ogpang-
ojowan din. Ogbogajan isab sikandin to
kinabuhi no wada katapusan. 30 Di mahan-
in to mgo otow no yabow kuntoon no
igpaobos. Mahan-in isab to obos no og-
payabawon."

20

To Pananglitan to mgo Trabahanti

1 Kagi ni Jesus, "To paghari to Diyus an-
god isab to seini. Meyduon tag-iya to uma
no pigtanoman to ubas.* Songo aedow,
migsoyom sikandin pagpamangha to mgo
otow no ogpatrabahuon duon to sikan uma
din. 2 Migsasabut sikandan no ogbajadan
din to nabatasan no suhue to songo ae-
dow. Dajun paandiyaa sikandan to uma aw
patrabahu-a. 3 Pagkaalas nuybe on, mig-
andiya sikandin to merkadu aw migkita
to mgo otow no migtitindogay no wada
trabahu. 4 Kagi din, 'Trabahu kow diya to
uma ku. Ogsuhuyan ku sikiyu to hustu.'
5 Dajun sikandan panow. Meyduon pigpa-
trabahu din no maugtu on aw pagkaalas
tres isab. 6 Anoy man no mgo alas singku
on to kahapunon, meyduon isab pigkita
din no mgo otow no wada trabahu. Pig-
usip din sikandan, 'Nokoy no magkahapun
kow man og-uugpa?' 7 Migtabak sikandan,
'Wada man ogpatrabahu kanami.' Kagi to
sikan tag-uma, 'Trabahu kow isab diya to
uma ku.'

8 "Anoy man no ogsayop on to soga,
pig-ikagihan to sikan tag-uma to sinaligan
din, 'Tawaga sikan mgo otow no migtra-
bahu aw suhuyi. Unahi sikan nangkahudi
ayha sikan namakauna.' 9 Na, to mgo
otow no migsugud to pagtrabahu no ma-
hapun on pigsuhuyan to songo aedow
no trabahu. 10 Kaling sikan una no na-
mantrabahu mig-iman no yabow to kan-
dan suhue, di pigsuhuyan isab sikandan to
songo aedow no trabahu. 11 Pagkadawat
dan to suhue, pigbagutbutan dan sikan tag-
uma. 12 Kagi dan, 'Sikami no nahapunan
no naboyad to soga to pagpaningkamot
to trabahu impag-angod to pagsuhue to
suja mgo otow no songo uras da to pag-
trabahu.' 13 Di to sobuuk kandan pig-
ikagihan to sikan tag-uma, 'Yagi, wada ku
man sikuna tuntuha. Migsasabut ki no
ogbogajan ka to nabatasan no suhue to
songo aedow no trabahu. 14 Na, dawata
sikan suhue nu aw uli kad. Ogkaliyag a no
sikan nangkahudi mabogajan to angod to
nadawat nu. 15 Nokoy man, kona a ogpaka-
boot to saepi ku? Basi migsilag ka su bootan
a!'

16 "Kaling," kagi ni Jesus, "mey panahon
no to ogkahudi kuntoon ogpakauna, aw to
ogpakauna kuntoon iyan nasi ogkahudi."

*To Ikatoyu no Paghisgut ni Jesus to Ka-
matajon Din*
(Marcos 10:32-34; Lucas 18:31-34)

17 Na, pagpadodoyog ni Jesus diya to
Jerusalem, pighimun din sikan sampuyu-
tag-duwa no mgo inanad din aw ikag-
ihi, 18 "Oho, ogpatideg kinow on diya to
Jerusalem. Ko diya kid on, siak no Anak
to Otow igdata diya to mgo maistru to
tinuuhan ta dow to yabow no mgo mag-
dudumaya to tinuuhan. Oghukuman a dan
to kamatajon 19 aw igdata isab diya to mgo
otow no kona no Hibru no wada tahud to
Diyus. Ogpanyapdosan a dan aw hinanga
no kangisihanan. Tapus to sikan, igyansang
a dan duon to krus, di ogbanhawon a da
duon to ikatoyu no aedow."

To Hangyu to Inoy ni Juan dow ni Santiago
(Marcos 10:35-45)

20 Na, to asawa ni Sebedeo mig-anduon
ki Jesus duma sikan daduwa no mgo anak
din no mgo inanad ni Jesus. Migyuhud
sikandin su meyduon oghangyuon din.
21 Kagi ni Jesus, "Honda, nokoy man to tuud
nu?"

Migtabak sikan bohi, "Ko mahimu, pa-
soingon nu ikow seini mgo anak ku ko
muhari kad, sobuuk duon to kalintuu nu aw
sobuuk duon to kawae."

* 20:1 Ininglis: *grapes*

[22] Dajun ikagihi ni Jesus sikan daduwa
no mgo inanad din, "Wada kow kamaan
to sikan pighangyu now. Og-usipon ku
sikiyu, ogpakaaguwanta kow buwa to mgo
antusonon no ogkabajaan ku?"
"Hoo," kagi dan.
[23] Kagi ni Jesus, "Tinood man iyan no
ogpakabaja kow to mangkalisod no ogba-
jaan ku, di bahin to pagsoing kanay, kona
no siak to ogpakaboot dow hintawa to og-
paingkudon duon to kalintuu dow kawae
ku. Iyan da ogpakasoing kanay to diya
pighinaatan to Amoy ku to sikan."
[24] Pagdinog to sikan sampuyu no mgo
inanad to hangyu to sikan daduwa no
migsusuun, naboyu sikandan. [25] Kaling
pighimun sikandan ni Jesus aw ikagihi,
"Namaan kow on to batasan to mgo otow
no ogmandu to yain-yain no mgo tribu.
Ogpamayabi-yabi sikandan to mgo sakup
dan aw daog-daoga. [26] Di kona kow ogpag-
angod kandan. Nasi no inggad hintawa
iyu no ogkaliyag ogyabow, mupaobos nasi
sikandin aw alagad to duma. [27] To otow isab
no ogkaliyag no mahinang no panguyu,
mupaobos nasi sikandin angod to udipon
aw alagad to duma [28] angod to pighinang
ku iyu. Su ngani a man no Anak to Otow,
di wada a andini agun alagadon. Nasi no
iyan ing-andini ku to pag-alagad to duma
aw agun mamatoy a to pagyokat to mahan-
in no mgo otow no nangkaudipon to sae."

To Pagdojow ni Jesus to Daduwa no ka Buta
(Marcos 10:46-52; Lucas 18:35-43)

[29] Anoy man no oglikat on si Jesus dow
mgo inanad din to siyudad to Jerico,
mahan-in to mgo otow no migduma
kandin. [30] Na, meyduon daduwa no ka
buta no mig-iingkud duon to kilid to
dayan. Pagkadinog dan no ogbaja si
Jesus, nanawag sikandan to maagbot, "Sir,
Kaliwat ni Hari David, sadangay kae-ati
koy!"
[31] Pigsapadan sikandan to mahan-in no
mgo otow agun ogpahonok, di nasi dan
pigpak agbotan to pagtawag, "Sir, Kaliwat
ni Hari David, sadangay kae-ati koy!"
[32] Dajun sigkon si Jesus to pagpanow aw
sabiha sikan mgo buta. Kagi din, "Nokoy
man to igpahinang now kanay?"
[33] "Sir," kagi dan, "ogkaliyag koy podom
no ogkita koy on."
[34] Migkae-at si Jesus kandan aw dampaa
din to mgo mata dan. Duon-dajun migkita
sikandan aw duma ki Jesus.

21

To Madaogon no Pagsed ni Jesus to Jerusalem
(Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

[1] No madani on sikandan to Jerusalem,
naatubangan dan on to baryu to Betpahe
no duon to bugdangan to Kaulibuhan no
bubungan. Dajun sugu si Jesus to daduwa
no mgo inanad din [2] aw ikagihi, "Andutun
kow to suja baryu. Ko mutidow kow duon,
ogkita kow dajun to inhikot no asnu* no
mey nati. Hubada aw tujuka dini kanay.
[3] Ko meyduon musagman iyu, ilingi now
no ogkinahangyanon seini to Ginuu. Na,
igpapudut dajun iyu sikan."
[4] Nailing to sikan agun matuman to pig-
ikagi to diya kibali ba-ba to Diyus no pig-
iling,
[5] "Nangoni to mgo taga-Jerusalem,†
'Oho, ogtidow on suja hari now.
Mapaobsanon sikandin no ogsakoy to
nati no asnu.' "‡
[6] Dajun panow sikan mgo inanad aw tu-
mana sikan insugu ni Jesus. [7] Pigtujuk dan
sikan asnu dow nati aw ihanig to ing-apid
dan no kabo duon to talikudan to sikan. Da-
jun sakoy si Jesus. [8] Mahan-in hilabi to mgo
otow no migbukyad isab to ing-apid dan no
kabo aw ihanig duon to ogbajaan din. Aw to
duma namanagkas to mgo dodohunan aw
ihanig isab duon to dayan. [9] To mgo otow no
migduma ki Jesus no duon to unahan dow
duon to hudihan namanguliya, "Sajaon ta
seini Kaliwat ni Hari David! Sajaon seini
pigpaandini ita to Diyus!§ Sajaon yagboy to
Diyus diya to yangit!"
[10] Pagtidow ni Jesus diya to Jerusalem,
naguliyang to tibo mgo otow duon aw
migpauusipay, "Hintawa man sikan?"
[11] To mgo otow no migduma ki Jesus
migtabak, "Si Jesus seini no kibali ba-ba to
Diyus. Taga-Nazaret sikandin no sakup to
Galilea."

* 21:2 To asnu angod to kabaju. † 21:5 To Grigu no inikagihan: *taga-Sion* ‡ 21:5 Zacarias 9:9 § 21:9 Salmo 118:25,26

To Pag-abug ni Jesus to mgo Mamaligjaay duon to Bayoy to Diyus

(Marcos 11:15-19; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-17)

12 Pag-andiya ni Jesus to Bayoy to Diyus, meyduon pigkita din no namoli aw namaligja duon. Dajun din sikandan abuga. Aw pamaliskada din to mgo lamisa to mgo magsinsilyuhay to saepi dow mgo ingkudanan to sikan namaligja to salapati no ighalad. 13 Kagi ni Jesus kandan, "Meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling, 'To bayoy ku og-ilingon to ampuanan,' di pighinang now no kampu to mgo tulisan!"*

14 To mgo buta dow mgo pulid namanandiya ki Jesus duon to Bayoy to Diyus, aw pigpangdojow din sikandan. 15 Di to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to mgo maistru to tinuuhan nangaboyu no kitaon dan sikan mgo milagru ni Jesus dow sikan mgo bata duon to Bayoy to Diyus no namanguliya, "Sajaon ta seini Kaliwat ni Hari David!"

16 Kaling pig-usip dan si Jesus, "Nakadinog ka to kagi to sikan mgo bata?"

Kagi ni Jesus, "Hoo, pigdinog ku. Di ajaw og-ilinga no wada now kabasa duon to Kasuyatan to Diyus sikan pig-iling, 'Inggad to mangkaintok no mgo bata pig-anad nu to pagsaja ikow, Ginuu.'† "

17 Dajun panow si Jesus aw yuwas to siyudad su duon sikandin oghibat to Betania.

To Pagtubad ni Jesus to Kaju no Wada Bogas

(Marcos 11:12-14,20-25)

18 Pagkabukas, migsoyom si Jesus migpauli diya to Jerusalem. Duon pad to pangindaenan, pigbontas on sikandin. 19 Pagkita din to kaju no igera duon to kilid to dayan, pig-anduon din di wada pigkita din no bogas, mgo dohun da. Dajun din tubadi sikan igera, "Sugud kuntoon, kona kad ogpakabogas." Na, nokoy ka man no migyanos dajun sikan igera.

20 Pagkita to mgo inanad ni Jesus to sikan, naboyong sikandan aw nakaikagi, "Naamonu man buwa no nadali yanos sei igera?"

21 Kagi ni Jesus, "Indani now seini. Ko kona no duwa-duwa to pagtuu now to Diyus, ogpakahinang kow isab to sei pighinang ku to sikan igera. Aw kona no sikan da, su inggad suja bubungan ogsugut iyu ko suguon now, 'Kayukat ka duon aw patiagdang ka dutun to dagat.' 22 Ko ogsalig kow to Diyus, ogkadawat now to inggad nokoy no ogbujuon now no igpabaja to pag-ampu."

To Katongod ni Jesus

(Marcos 11:27-33; Lucas 20:1-8)

23 Migpauli si Jesus duon to Bayoy to Diyus aw pang-anad. Wada kayugoy miganduon kandin to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo duma dan aw usip, "Nokoy man to katongod nu to pagpanghinang to diya? Hintawa man to migbogoy ikow to sikan no katongod?"

24 Kagi ni Jesus, "Meyduon isab ig-usip ku iyu. Ko tabakon a now, ognangonan ku sikiyu dow nokoy to katongod ku to pagpanghinang to diya. 25 Na, to diya pagpamawtismu ni Juan, hintawa man to migbogoy kandin to sikan no katongod? Diyus ko otow?"

Dajun sikandan sasabut dow ogamonuhon dan to pagtabak. Kagi dan, "Ko muiling ki no Diyus to migbogoy ki Juan to katongod, ogsukatan ki din dow nokoy no wada ki tuu ki Juan. 26 Aw ko muiling ki no pig-otawan to katongod din, ogkahaedok ki to kaotawan su migtuu man sikandan tibo no si Juan kibali ba-ba to Diyus." 27 Kaling iyan da intabak dan ki Jesus to, "Indoy, wada koy kamaan."

"Na," kagi ni Jesus, "kona ku isab sikiyu ognangonan dow nokoy to katongod ku to pagpanghinang to diya."

To Pananglitan to Daduwa no mgo Anak

28 Kagi isab ni Jesus, "Nokoy man to honahona now to seini pananglitan ku? Mey otow no daduwa to anak no yukos. Kagi din to sikan panganoy, 'Utu, trabahu ka kuntoon diya to uma.' 29 Migbalibad sikan panganoy, di pagkatogon-togon, naisab da to hona-hona din aw tumana din to insugu kandin. 30 Pigsugu isab sikan hadi to pagtrabahu diya to uma. Mighoo sikandin di wada tuman. 31 Na," kagi ni Jesus, "hintawa man to sikan daduwa to migtuman to sugu to amoy dan?"

* 21:13 Isaias 56:7; Jeremias 7:11 † 21:16 Salmo 8:2

Migtabak sikandan, “Sikan panganoy.”

Kagi ni Jesus, “Ligdongi now seini. Inggad to matuntuhon no mgo magsukutay to buhis dow mgo buring ogpakauna iyu no mgo yabow to tinuuhan, su mahan-in on sikandan no migpasakup to sikan ogharian to Diyus. 32 Su mig-andini si Juan no Magbawtismuhay aw anada kow dow ogamonuhon agun isipon to Diyus no wadad sae now, di wada kow tuu kandin. Di to mgo magsukutay to buhis dow mgo buring iyan nasi migtuu. Aw inggad pigkita now no migtuu sikandan, wada now gihapun isaba to hona-hona now aw tuu.”

To Pananglitan to mgo Saup
(Marcos 12:1-12; Lucas 20:9-19)

33 “Paminog kow,” kagi ni Jesus, “su mey pad duma no pananglitan ku. Meyduon otow no migtanom to ubas‡ duon to uma din. Piglibong din to kural aw hinangi to pogaanan to bogas to ubas dow turi no bantajanan. Tapus to sikan, pigpasaupan din aw panow diya to madiyu. 34 Anoy man no oggunuon on to mgo ubas, migsugu sikan tag-iya to mgo suguonon din to pagpudut to kabahinan din.

35 “Di sikan mgo sinugu din ginona pigdakop to sikan mgo saup. To sobuuk pigbukbuk, to sobuuk pighimatajan, aw to sobuuk pigbatu dan isab kotob no namatoy. 36 Dajun sugu sikan tag-iya to mahan-in pad no mgo suguonon, di angod da to nahitabu. 37 To katapusan, iyan pigsugu to anak din su ginhawa din, ‘Ogtahudon dan man yagboy seini anak ku.’

38 “Di pagkita kandin to sikan mgo saup, mig-iling sikandan, ‘Suja anak to ogpakairinsya to seini ubasan ko mamatoy to amoy din. Na, oghimatajan ta isab agun ita on seini.’ 39 Dajun dan dakopa aw gujuda diya to yuwas to ubasan aw himataji.

40 “Na,” kagi ni Jesus, “ko mutidow sikan tag-iya, og-amonuhon din man sikan mgo saup?”

41 Migtabak sikandan, “Makalilisang no kamatajon to igpahamtang din to sikan madoot no mgo otow. Pagkatapus, ogpasaupan din sikan ubasan to mgo otow no ogkasaligan agun bahinan sikandin ko tigbobogas on.”

42 Kagi ni Jesus, “Ajaw og-ilinga no wada kow makabasa to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,

‘Sikan batu no pig-ojowan to mgo pandoy
su nailing to boot dan no wada pues
iyan nasi indigon to bayoy.
Trabahu sikan to Ginuu
aw igkatingaya ta yagboy.’§

43 “Kaling og-iling a iyu no kona kow on ogsakupon to Diyus duon to sikan ogharian din, nasi no iyan ogsakupon din to mgo otow no ogtuman yagboy kandin.” 44 *

45 Pagdinog to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow mgo Pariseo to sikan mgo pananglitan ni Jesus, nasabutan dan no sikandan to pigigu. 46 Kaling ogdakopon dan podom di nahaedok sikandan to mgo otow no naminog kandin, su migtuu sikandan no si Jesus, kibali ba-ba to Diyus.

22

To Pananglitan to Kumbiti
(Lucas 14:15-24)

1 Nang-anad si Jesus to duma no pananglitan. Kagi din, 2 “To paghari to Diyus ogkaangod to seini. Meyduon hari no mighinaat to kumbiti su ogminyo to anak din. 3 Pigsugu din to mgo suguonon to pagsuna to diya mgo inimbita din, di sikan mgo inimbita migbalibad.

4 “Dajun sugu-a to sikan hari to duma no mgo suguonon aw ikagihi, ‘Nangoni sikan mgo inimbita ku no naandam on to tibo. Namatansa on to mgo baka dow pinataba no mgo nati aw nayutu on. Kaling paandinihon on sikandan.’ 5 Di sikan mgo inimbita wada pamanlipara. Nasi sikandan migpanow. Mey mig-andiya to uma, aw mey mig-atiman to nigusyu din. 6 To mgo duma namandakop to sikan mgo suguonon to hari aw paantusa ayha himataji. 7 Pagkataga to sikan hari, hilabi sikandin naboyu. Kaling impapuu to mgo sundayu din sikan namanhimatoy to mgo suguonon aw ipasangab to yunsud dan.

‡ 21:33 Ininglis: *grapes* § 21:42 Salmo 118:22,23 * 21:44 Bersikulu 44 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Sikan batu no ognangonon ku, ko mey otow no mauyug duon, ogkadupuk. Di to otow no ogkauyugan to sikan batu ogkadupuk-dupuk.*

8 "Tapus to sikan, pig-ikagihan to sikan
hari to mgo suguonon din, 'Nabotad on
seini kumbiti, di to diya mgo inimbita ku
kona no angajan og-andini. 9 Na, andiya
kow to karsada aw imbitaha to inggad
hintawa no mabaekan now.' 10 Dajun andiya
sikan mgo suguonon to karsada aw pan-
daeha to tibo mgo otow no nabaekan
dan no mangkadojow dow mangkadoot to
batasan. Na, naponu to mgo otow sikan
bayoy no pigkumbitihan.
11 "Di pagsed to sikan hari su og-abi-
abihon din sikan mgo imbitadu, meyduon
pigkita din no wada sul-ub to diya kabo
no igpasul-ub to og-agpot to kumbitihan.
12 Kagi to sikan hari, 'Yagi, pig-amonu nu
man to pagsed kani no wada nu man kabo-a
to diya angay kani to kumbitihan?' Di wada
ingkatabak to sikan otow. 13 Dajun sugu-a
to sikan hari to mgo suguonon din, 'Gapusa
to boyad dow kobong din aw ibegbog diya
to kadigyoman diya to yuwas. Ogpakadeg-
matoy to mgo otow duon aw ogkagot to
ngipon dan.'
14 "Na, mahan-in to mgo otow no
ogtawagon to Diyus, di pipilahon da to
ogkahinang no mgo sakup din."

To Pagbajad to Buhis
(Marcos 12:13-17; Lucas 20:20-26)

15 Dajun panow to mgo Pariseo su ogplanu
dow og-amonuhon dan to pagbitik ki Jesus.
16 Migsugu sikandan to pila no mgo sakup
dan dow sakup to partidu ni Hari Herodes
diya ki Jesus. Kagi dan, "Sir, namaan koy
no matinod-anon ka, aw matuud yagboy
to igpang-anad nu bahin to pagtuman to
Diyus. Inggad hintawa to igpag-atubang
nu, pinag-angod nu to pagpang-anad kan-
dan su wada ogpayabihon nu. 17 Na, nokoy
man to hona-hona nu to seini? Kona buwa
no supak to tinuuhan ta to pagbajad to
buhis diya to hari to Roma?"
18 Di namaan si Jesus no madoot to
tuud dan kaling mig-ikagi sikandin, "Ku-
nungkun mgo diyusnon! Nokoy no og-
antihan a now man? 19 Na, ipakita kanay
to saepi no babajaday to buhis." Dajun
dan itadwoy kandin to saepi. 20 Mig-usip si
Jesus, "Hintawa man bayhu* dow ngadan to
nakabotang kani to seini?"
21 Kagi dan, "Kaning hari to Roma."
Kagi ni Jesus, "Na, ibogoy to hari to
kaning hari, aw ibogoy isab to Diyus to
kaning Diyus." 22 Pagdinog dan to sikan,
hilabi sikandan natingaya aw dajun panow.

To Pagkabanhaw to mgo Patoy
(Marcos 12:18-27; Lucas 20:27-40)

23 Sikan no aedow meyduon isab mgo
Saduseo no mig-anduon ki Jesus su ogpan-
gusip. Na, sikan no mgo otawa naman-iling
no kona ogkabanhaw to mgo patoy. Kagi
dan ki Jesus, 24 "Sir, mig-iling to balaod no
imbilin ni Moises no ko mamatoy to otow
no ogkabilin to asawa no wada pad anak,
kinahangyan asawahon to suun din sikan
bohi agun meyduon ogkailing no liwat to
diya namatoy.† 25 Na, igpananglit ta to pitu
no migsusuun no mgo yukos kani kanami.
Naminyo sikan panganoy, di wada pad anak
dan, namatoy on sikandin. Kaling pig-
asawa to hadi din sikan bohi no nabayu,
26 di namatoy isab sikandin no wada pad
anak. Angod isab to nahitabu to sikan
ikatoyu. Na, yaktod no pagkaikagi, sikan
pitu no migsusuun tibo nakaasawa to sikan
bohi aw tibo sikandan namatoy no wada
anak. 27 To katapusan, namatoy isab sikan
bohi. 28 Na, ojow nu pa, ogbanhawon to mgo
patoy. Ko matuman on sikan, hintawa man
yagboy to sikan pitu to ogkatawag no tag-
asawa to sikan bohi, su tibo man sikandan
nakaasawa kandin?"
29 Migtabak si Jesus, "Pagkasajop now
yagboy! Su wada kow makasabut to Kasuy-
atan to Diyus dow to gahom din. 30 Su ko
banhawon on to mgo patoy, wadad on og-
inasawahay, su ogkaangod on man sikan-
dan to mgo anghil diya to yangit. 31 Na,
sikiyu no kona ogtuu no ogkabanhaw to
mgo patoy, ajaw og-ilinga no wada kow
makabasa to kagi to Diyus iyu duon to
Kasuyatan din no pig-iling, 32 'Siak no Diyus
iyan ogsimbahon ni Abraham, ni Isaac dow
ni Jacob.'‡ Migpasabut no inggad nayugoy
da kamatoy sikan no mgo otow, buhi giha-
pun sikandan diya to yangit su ogpadajun
man to pagsimba to Diyus. Su to mgo
patoy konad ogsimba to Diyus, mgo buhi
da." 33 Pagdinog to kaotawan to sikan no

* 22:20 To Surigao no Minanubu: *goja* † 22:24 Deuteronomio 25:5,6 ‡ 22:32 Exodo 3:6

pagpang-anad ni Jesus, naboyong yagboy
sikandan.

To Pinakaimpurtanti no mgo Sugu to Diyus
(Marcos 12:28-34; Lucas 10:25-27)

34 Pagkamaan to mgo Pariseo no wada
ingkatabak to sikan mgo Saduseo ki Jesus,
mighihimun dajun sikandan aw andiya isab
ki Jesus. 35 Sobuuk kandan no maistru to
tinuuhan mig-anti ki Jesus, 36 "Sir, duon to
sikan tibo mgo balaod to Diyus, andei man
to pinakaimpurtanti?"
37 Migtabak si Jesus, "Seini: 'Higugmaa
to Ginuu no Diyus nu to bug-us no gin-
hawa dow hona-hona nu aw tibuuk no
kinabuhi nu.'§ 38 Sikan to pinakaimpurtanti
no sugu. 39 To ikaduwa no pinakaimpurtanti
ogpakaangod to sikan su pig-iling, 'Higug-
maa to isigkaotow nu angod to paghigugma
to kaugalingon nu.'* 40 Migsikad duon to
sikan daduwa no mgo sugu to tibo mgo
balaod no impabaja ki Moises dow to tibo
impang-anad to diya kibali mgo ba-ba to
Diyus."

Sikan Insaad no Manyuyuwas
(Marcos 12:35-37; Lucas 20:41-44)

41 Pig-ikagihan ni Jesus sikan mgo Pariseo
no nahimun, 42 "Og-usip a iyu bahin to diya
Insaad no Manyuyuwas.† Hintawa man
sikandin no kaliwat?"
Kagi dan, "Kaliwat ni Hari David."
43 "Na," kagi ni Jesus, "ko mailing to sikan,
nokoy no mig-iling man si David no Ginuu
din sikan Insaad no Manyuyuwas? Su si
David no minanduan to Ispiritu Santu iyan
man yagboy mig-iling,
44 'To Ginuu no Agayon ku pig-ikagihan to
Diyus,
Ingkud ka kani to kalintuu no takidin-
gan ku
kotob no daogon ku yagboy to mgo
kuntra nu
aw makayuhud duon to atubangan
nu.'‡"
45 Kagi ni Jesus, "Manno Agayon to intawag
ni David to sikan Insaad no Manyuyuwas,
nokoy no ogkailing man no kaliwat puli
sikandin ni David?"
46 Di wada nakatabak kandin. Aw sugud
to diya no aedow, wadad nakayangub to
pagpangusip kandin.

23

To mgo Inila to Tinuuhan no Ogpamatiti-
nood
(Marcos 12:38-40; Lucas 20:45-47)

1 Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad
din dow sikan mahan-in no mgo otow no
nahimun duon. 2 Kagi din, "To mgo maistru
to tinuuhan ta dow mgo Pariseo iyan sinali-
gan to pagpang-anad to mgo balaod to
Diyus no imbilin ita ni Moises. 3 Kaling tu-
mana to inggad nokoy no ig-anad dan iyu.
Di kona kow ogpagsunud to mgo hinang
dan, su to pamatasan dan kona ogpaka-
sibu to sikan igpang-anad dan. 4 Ogpabog-
atan dan to mgo otow to mgo sugu no
mangkalisod ogtumanon. Angod sikandan
to otow no ogpogos to duma to pagbaba to
mabog-at, di sikandan, puli igkayoy to mgo
boyad dan.
5 "To tibo mgo hinang dan pagpakita-kita
puli to kaotawan. Ogyow-agon dan sikan
sedanan to mgo kagi to Diyus no igbogkot
duon to goja dow bokton dan. Oghabaon
dan isab to mgo jawing-jawing* duon to
mgo kabo dan agun ilingon no diyusnon
yagboy. 6 Ko duon sikandan to pagkoo-
nan ubin simbahan, ogkaliyag sikandan og-
ingkud duon to ingkudanan no ighinaat to
mgo inila. 7 Ogtukhow sikandan ko tawagon
to maistru aw ko pakitaon to pagtahud
duon to karsada.
8 "Di sikiyu, kona kow ogpatawag to
maistru, su migsusuun kow tibo aw sobuuk
da to Maistru now. 9 Kona kow isab og-
pakiamay to inggad hintawa kani to babow
to pasak, su sobuuk da to Amoy now,
sikan da Diyus diya to yangit. 10 Kona
kow isab ogpatawag to agayon su siak no
Insaad no Manyuyuwas† iyan da Agayon
now. 11 Inggad hintawa iyu no ogkaliyag
ogyabow, mupaobos nasi sikandin aw ala-
gad to duma. 12 Su to otow no ogpayabow
nasi igpaobos, di to ogpaobos nasi og-
payabawon."

§ 22:37 Deuteronomio 6:5 * 22:39 Levitico 19:18 † 22:42 To Grigu no inikagihan: *Cristo* ‡ 22:44 Salmo 110:1
* 23:5 To tibo mgo yukos no Hibru meyduon upat no ka jawing-jawing duon to sidsid to kabo dan. Pagpadomdom sikan kandan to mgo balaod to Diyus. Ogkabasa seini duon to Numeros 15:38. † 23:10 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

Alaot to Ogpamatitinood
(Marcos 12:40; Lucas 11:39-52)

13 "Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan
ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo
diyusnon! Su ogbaebagan now to mgo otow
no ogpasakup podom duon to ogharian to
Diyus. Iyan ogkaangodan now to otow no
kona ogkaliyag ogsed to bayoy, aw kona
now isab ogpasedon to duma no ogkaliyag
ogsed. 14 ‡

15 "Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan
ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo
diyusnon! Ogpaahot kow to pagpanow
to madiyu agun masakup now to inggad
sobuuk da no otow. Aw ko masakup now
on, ogyabow pad duon iyu to pagkaim-
pernu din tongod to ig-anad now kandin.

16 "Alaot kow su angod kow to mgo buta
no ogpikit to duma no otow. Su og-
iling kow no ko ogsaad to otow aw igsapa
din seini Bayoy to Diyus, ogkahimu ing-
gad kona din tumanon sikan. Di og-
iling kow isab no ko iyan igsapa din sikan
buyawan kani to Bayoy to Diyus, tumanon
din yagboy. 17 Pagkayangog now! Andei
man to yabow, sikan buyawan ko seini
Bayoy to Diyus no iyan nakabalaan to sikan
buyawan? 18 Og-iling kow isab no ko ogsaad
to otow aw igsapa din sikan haladanan,
ogkahimu inggad kona din tumanon sikan.
Di ojow now pa, ko iyan igsapa din sikan
halad no nakabotang duon, tumanon din
yagboy. 19 Pagkabuta now! Andei man to
yabow, sikan halad ko sikan haladanan no
iyan nakabalaan to sikan halad? 20 Kaling
man ko ipanapa to otow sikan haladanan,
ogkayakip sikan tibo nakabotang duon.
21 Ko ipanapa isab to otow seini Bayoy to
Diyus, ogkayakip isab to Diyus no mig-ugpa
kani. 22 Aw ko ipanapa to otow to yangit,
kibali igpanapa din to trunu to Diyus yakip
on isab to Diyus no mig-ingkud duon.

23 "Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan
ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo
diyusnon! Su ogtuman kow iyan to pag-
bogoy to Diyus to ikasampuyu no bahin to
pinangitaan now inggad to mgo aanagay.
Di ogpabay-anan now to pinakaimpurtanti
no impang-anad duon to mgo balaod to
Diyus no iyan to hustisya, to pagkae-at,
dow to pagkamatinumanon. Madojow hin-
uun to pagbogoy to ikasampuyu no bahin
to pinangitaan now, di ajaw ogpabay-ani
sikan yabow no impurtanti. 24 Mgo buta
kow no ogpikit to duma no otow! Og-
paningkamotan now to pagtuman to mgo
tumanon no kona da hilabi no impurtanti,
di sikan pinakaimpurtanti ogpabay-anan
now. Angod kow to ogsagey to inomon
agun kona kow makainom to yamut-yamut,
di iyan nasi ogkayam-od now to kamel!

25 "Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan
ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo
diyusnon! Ogkaangod kow to tasa dow
kalduhan no iyan da nahugasan to yuwas
di maligsom duon to sed. Su ogtuman
kow to mgo tumanon to tinuuhan ta, di
iyan da nakased duon to hona-hona now
to kayupig dow kahakog. 26 Mgo buta kow
yagboy no mgo Pariseo! Unaha deyjawa to
hona-hona now agun ogdojow isab to mgo
hinang now.

27 "Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan
ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo
diyusnon! Su angod kow to mgo yobong
no pigpinturahan to maputi. Madojow iyan
og-ahaon to yuwas di duon to sed, bokog
to patoy no otow dow duma no mangkalig-
som. 28 Su ko og-ahaon kow to otow, an-
god to matarong kow, di iyan da nakased
to hona-hona now to pagpatitinood dow
kadoot.

29 "Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan
ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo
diyusnon! Oghinangan now to mangkado-
jow no pinajag to mgo yobong to diya kibali
mgo ba-ba to Diyus, aw ogbuyak-buyakan
now to mgo yobong to diya diyusnon no
mgo otow. 30 Og-iling kow no ko duma kow
pa podom to mgo kaaw-apuan now, kona
kow og-ibak to pagpanghimatoy dan to
diya kibali mgo ba-ba to Diyus. 31 Di duon to
sikan, kibali og-angkon kow no mgo kaliwat
kow to diya nanghimatoy kandan. 32 Na
hala, padajuna now aw tapusa to trabahu to
diya mgo kaaw-apuan now!

‡ 23:14 Bersikulu 14 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan ta dow mgo Pariseo no kunungkun mgo diyusnon! Ogpanyupig kow to bayu no mgo bohi agun maagow now to katigajunan dan. Aw sikan madoot no hinang now ogtakyuban now to mahaba no mgo pag-ampu! Kaling kahaedokanan yagboy to kastigu no igpahamtang iyu.*

33 "Sikiyu no angod to mgo hayas, kona
kow yagboy ogpakalikoy to kastigu diya
to impernu. 34 Kaling mey pad mgo otow
no ogpaandinihon ku iyu. Meyduon kibali
mgo ba-ba to Diyus, meyduon maalamon
no mgo otow, aw mey duma no ogpang-
anad to kagi din. Di ogpaantuson now
sikandan. Ogpanghimatajan now to duma,
aw to duma igpanyansang now duon to
krus. Meyduon isab ogpanyapdosan now
duon to mgo simbahan now aw ogyupug-
yupugon inggad andei ogdeg. 35 Sikan iyan
to oghinangon now agun no sikiyu to og-
sukutan to kamatajon to diya tibo diyus-
non no mgo otow sugud ki Abel kotob ki
Zacarias no anak ni Beraquias no duon
himataji to pagtongaan to seini Bayoy to
Diyus dow sikan haladanan. 36 Indani now
seini. Sikiyu no mgo otow kuntoon iyan
ogsukutan to pagpanghimatoy dan to diya
matarong no mgo otow.
37 "Ay, sikiyu no taga-Jerusalem! Og-
panghimatajan now to kibali mgo ba-ba to
Diyus. Ogbatuhon now to ogpaandinihon
din iyu kotob no mangkamatoy. Kona no
kapila ku da podom sikiyu oghagokonon
angod to mangunsuy no oghimun to mgo
unsuy din su ogyokboan, di mig-ojow kow.
38 Kaling og-ojowan kow to Diyus aw ogmin-
gaw on seini ugpaanan now. 39 Su ognango-
nan ku sikiyu no ko malius ad, kona a now
on isab ogkitaon kotob to aedow no og-
pakailing kow, 'Sajaon ta seini pigpaandini
to Ginuu no Diyus!'§ "

24

To Katapusan no Panahon
(Marcos 13:1-23; Lucas 21:5-24)

1 Anoy man no migyuwas on si Jesus to
Bayoy to Diyus su ogpanow, migduguk to
mgo inanad din aw ikagihi sikandin, "Kado-
jow og-ahaon seini Bayoy to Diyus hasta
seini nakalibong!"
2 Kagi ni Jesus, "Hoo, madojow iyan, di
ligdongi now seini. Meyduon aedow no
wada inggad sobuuk to sikan no mgo batu
no inghinang to seini no ogkabilin duon to
nabotangan, su ogtompagon tibo."
3 Na, miggamat sikandan diya to
Kaulibuhan no bubungan. Anoy man
no nakaingkud on si Jesus, migduguk to
mgo inanad din no sikandan da aw ikagi,
"Nangoni koy kun dow kagan-u ogkatuman
sikan ognangonon nu. Nokoy man to
ogkakiyayahan noy no madani kad on
ogpauli aw ogkatapus on to kalibutan?"
4 Dajun sugud si Jesus to pag-anad kan-
dan. Kagi din, "Bantoy kow no kona kow
malimbungan. 5 Su mahan-in to gayuon
no ogyogwa no ogdae to ngadan ku. Og-
angkon no sikandan kun to diya Insaad no
Manyuyuwas,* aw mahan-in to ogpama-
suwajon dan. 6 Ogpakadinog kow to gera
duon to dani now aw diya isab to kadiyuan,
di kona kow ogkahaedok. Kinahangyan
no mahitabu sikan, di kona pad no iyan
katapusan to kalibutan. 7 Ogpagigirahay to
mgo nasyun dow mgo gingharian. Mahan-
in to mgo banwa no og-abuton to maagbot
no bontas dow tiyog. 8 Di sikan tibo no mgo
kalisod, sinugdanan pad puli, angod to bohi
no og-anak no bag-u pad oghajodan.
9 "Ogkuntrahon kow to tibo tongod to
pagtuu now kanay. Ogdakopon kow aw
idata duon to sikan ogpaantus dow oghi-
matoy iyu. 10 Duon to sikan no pana-
hon, mahan-in to ogtalikud to pagtuu dan
kanay, dajun dan ogyuiban to duma dan
no mgo sakup ku aw ogkuntrahon dan
yagboy. 11 Mahan-in to ogyogwa no ku-
nungkun kibali ba-ba to Diyus, aw mahan-
in to ogpamasuwajon dan. 12 Tongod to
ogdugang pad no kadoot to kaotawan,
mahan-in to ogkangkabahawan to gugma
dan. 13 Di to otow no kona ogyobad to pag-
tuu kanay hangtod to katapusan, sikandin
to ogbogajan to kinabuhi no wada katapu-
san. 14 Ig-una igpatangkap seini Madojow
no Nawnangonon to paghari to Diyus agun
ogkadinog to tibo mgo tribu kani to babow
to kalibutan, ayha on og-abut to katapu-
san."
15 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Si
Daniel no kibali ba-ba to Diyus to diya
una mig-iling no meyduon pinakamalig-
som no ogkuntrahon yagboy to Diyus no
ogpandodoot.† (Sikiyu no ogbasa to seini,
panginsabuti now.) Na, ko kitaon now on
sikan duon to Bayoy to Diyus, 16 to tibo otow
kani to Judea mupakajabag pailing diya to

§ 23:39 Salmo 118:26 * 24:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 24:15 Ogkabasa seini duon to Daniel 9:27; 11:31; 12:11.

kabubunganan aw hobong. 17 To otow no
diya to yuwas to bayoy, ajaw on ogpaulia
to pagpudut to inggad nokoy da. 18 To otow
no diya to uma ajaw on isab ogpaulia to
pagpudut to kabo din. 19 Kae-at to mgo
magkabodos dow manggianak to sikan no
panahon! 20 Kaling ampu kow no sikan no
ogkahitabu kona makatapu to tinghagsiy
ubin Aedow no Tigpahuway, su ogkaliso-
dan kow yagboy to pagyaguy. 21 Su to mgo
antusonon to sikan no panahon pinakamal-
isod yagboy. Wada pad nakaangod to sikan
to kalisod sugud no hinangon to kalibutan,
aw wadad on ogpakaangod to sikan. 22 Ko
kona minusan to Diyus sikan no panahon,
wada inggad sobuuk no otow no ogkabilin
no buhi. Di tongod to inabin din no mgo
otow, ogminusan din sikan.
23 "Duon to sikan no panahon ko mey
og-ikagi iyu, 'Oho, seinid to diya Insaad
no Manyuyuwas' ubin umiling no 'Sujad
sikandin,' kona kow ogtuu. 24 Su meyduon
ogpamanyogwa no ogpatuu-tuu no sikan-
dan kun to diya Insaad no Manyuyuwas, aw
to duma ogpatuu-tuu no kibali ba-ba sikan-
dan to Diyus. Ogpakita ngani sikandan to
mgo milagru dow duma no mgo kabeyn-
ganan pagmatuud no sinugu sikandan to
Diyus agun no ko mahimu pa, pamasuwa-
jon dan inggad to mgo otow no inabin on
to Diyus. 25 Na, ajaw now ogkalingawi no
pigpatahanan kud sikiyu.
26 "Kaling," kagi ni Jesus, "ko meyduon
og-iling, 'Oho, dutun on sikandin to hilit,'
kona kow og-andiya. Aw ko meyduon og-
iling, 'Oho, duon sikandin to sed,' kona kow
isab ogtuu. 27 Di siak no Anak to Otow, ko
mupauli a dini to kalibutan, ogkamaanan
to tibo su ogkaangod to kilat no oghing-
gawan ogkibyat aw ogkitaon diya to inggad
andei." 28 Dajun ikagi si Jesus to ikagihonon,
"Inggad andei to meyduon patoy, diya isab
ogkatap-ung to mgo uwak.

To Pagpauli ni Jesus
(Marcos 13:24-31; Lucas 21:25-33)

29 "Ko maliwas on sikan kahaedokanan no
mgo hitabu," kagi ni Jesus, "konad ogsiga to
soga, aw to buyan konad isab ogkitaon. To
mgo bituon ogkangkauyug, aw ogkangka-
hojong to tibo diya to yangit.‡ 30 Tapus to
sikan, meyduon ogkitaon diya to yangit no
ogpakiyaya no ogpauli ad on no Anak no
Otow, kaling ogpakadegmatoy to tibo mgo
tribu dini to pasak. Ogkonsad a dajun no
ogsakoy to mgo panganud,§ aw ogkitaon
dan to kasilow to pagka-Diyus ku. 31 Dajun
ogpatanugon to trumpita to maagbot, aw
ogsuguon ku to mgo anghil ku to paghimun
to inabin ku no mgo otow likat to pig-
ugpaan dan diya to inggad andei no suyuk
to kalibutan.
32 "Na, paminog kow," kagi ni Jesus,
"su igpananglit ku to kaju no igera.
Ko musugud on sikan to pagpanalings-
ing, ogkamaanan now no madani on
ogguyabung. 33 Angod isab to sikan,
ko maaha now no ogkatuman on tibo
sikan ognangonon ku, ogkamaanan now
no madani ad ogpauli dini. 34 Ligdongi
now seini. Kona pad ogkangkamatoy
to tibo mgo otow kuntoon, ogkatuman
on sikan tibo. 35 To yangit dow pasak
ogkangkagawang da, di to kagi ku ogpabilin
yagboy.

Wada Namaan to Pagpauli ni Jesus
(Marcos 13:32-36; Lucas 17:26-30; 12:41-48)

36 "Wada namaan dow nokoy aedawa ubin
urasa ogkatuman seini pig-ikagi ku, ngani
man to mgo anghil diya to yangit aw siak no
Anak to Amoy ku no Diyus di wada kataga,
su sikandin da to namaan. 37 Ko mupauli ad
on no Anak no Otow, iyan ogkaangodan to
diya panahon ni Noe.* 38 Su no wada pad
on ugubi† to kalibutan, migpadajun puli to
kaotawan to pagkoon, pag-inom dow pag-
inasawahay kotob to aedow no migsed onsi
Noe duon to sikan sakajan no og-ilingon
to arka. 39 Wada dan kahona-hona-i dow
nokoy to ogkahitabu hangtod no nasaa-
ban sikandan to pag-ugub to kalibutan aw
kangkatabug. Sikan to ogkaangodan ko
siak no Anak to Otow mupauli on.
40 "Na, sikan no panahon," kagi ni Jesus,
"ogpagbugtion to tibo mgo otow su mey-
duon sakup ku, meyduon isab kona. Ko
pananglitan meyduon daduwa no ka yukos
no ogpamantrabahu diya to uma, sobuuk
ogpuduton aw sobuuk ogbilinon. 41 Angod
isab ko meyduon daduwa no ka bohi no

‡ 24:29 Isaias 13:10; 34:4; Joel 2:10 § 24:30 Daniel 7:13 * 24:37 Ogkabasa seini duon to Genesis kapitulu 6-9.
† 24:38 Ubin *yonopi*

ogbubulig to paggaling, sobuuk ogpuduton
aw sobuuk ogbilinon.
42 "Kaling pakaalistu kow, su kona now
ogkatagahan to pagtidow ku no Ginuu now.
43 Di seini da. Ko pananglitan ogkamaanan
pa to tag-bayoy to igtidow to kawatan, og-
pak bantoy sikandin agun kona makawat to
mgo katigajunan din. 44 Kaling mangandam
kow isab su siak no Anak to Otow, ogpauli a
to panahon no kona now ogkatagahan."
45 Kagi ni Jesus, "To suguonon no mat-
inumanon dow ogkasaligan iyan ogsaligan
to agayon to pagdumaya to panimayoy din
ko mey panow din. Sikandin to ogbahin-
bahin to pagkoon to angod din no mgo sug-
uonon. 46 Madojow sikan suguonon ko ma-
tuman din to insugu kandin, su ko makauli
to agayon din 47 ogkabogajan sikandin to
katongod to pagdumaya to tibo katigaju-
nan. 48 Di ko madoot sikan suguonon, og-
pakailing sikandin to, 'Mayugoy pad buwa
og-uli to kani agayon ku.' 49 Dajun din
ogpanaeposon to angod din no mgo sug-
uonon aw iyan da hinang din to ogkoon
dow og-inom duma to mgo barkada din.
50 Na, ogkatokawan sikandin to pagtidow to
agayon din 51 aw ogpahamtangan to wada
ogpakaangod to kabog-at no kastigu. Dajun
ogpaagpoton sikandin duon to mgo otow
no ogpamatitinood duon to sikan banwa no
ogpakadegmatoy to mgo otow aw ogkagot
to ngipon dan."

25

To Pananglitan to Sampuyu no mgo Daega

1 Kagi ni Jesus, "Ko musugud on to Diyus
to paghari, ogkaangod to seini. Mey-
duon sampuyu no mgo daega no og-agpot
to kumbiti. Yogob sikandan to soga no
migpanow su ogduma to sikan banahon
diya to kumbitihan. 2 Lima to sikan mgo
daega maalamon, di to lima tongop to
isip. 3 Sikan mgo tongop wada pamandae to
yana no igdugang dan ko maimotan sikan
soga dan. 4 Di sikan maalamon namandae.
5 Na, su nayugoy man tidow sikan banahon,
nalilipodong sikandan tibo, aw monok on
no nangkalipodong on.
6 "Anoy man no tonga on to kadukilo-
man, mey nanawag no mig-iling, 'Seinid
on sei banahon! Dali kow su ogduma ki!'
7 Dajun makabuyat tibo sikan mgo daega aw
hinaata to mgo soga dan. 8 Kagi to sikan
mgo tongop, 'Bogaji koy man to yana now
su ogkaposok on seini mgo soga noy.' 9 Di
migtabak sikan mgo maalamon, 'Eh kona,
su unu ko ma-aeng-aengan kinow tibo.
Andiya kow nasi to tindahan aw boli kow.'
10 Dajun panow sikan mgo tongop su ogboli
to yana. Pagkalius dan on, migtidow sikan
banahon. Sikan mgo daega no andam to
pagtagbu kandin nakaduma duon to bayoy
no ogkumbitihan, dajun sirahi.
11 "Wada kayugoy migtidow to diya duma
no mgo daega aw panabi, 'Sir, abrihi koy
man!' 12 Di sikan banahon migtabak, 'Eh,
wada yabot ku iyu.'
13 "Kaling," kagi ni Jesus, "pakaalistu
kow su kona now ogkatagahan dow nokoy
aedawa ubin urasa to igpauli ku."

To mgo Otow no Pigsaligan to Saepi
(Lucas 19:11-27)

14 Kagi isab ni Jesus, "Ko mupauli a, to
paghari to Diyus ogkaangod isab to seini.
Meyduon otow no og-andiya to madiyu,
kaling pighimun din to mgo suguonon din
aw isalig kandan to saepi din. 15 To pagbo-
goy din kandan to saepi impasikad to abil-
idad dan. To sobuuk pigsaligan din to lima
no libu, to sobuuk daduwa no libu aw sikan
sobuuk songo libu da. Dajun panow sikan
otow. 16 Sikan pigsaligan to lima no libu,
ingnigusyu din dajun aw nakaganansya to
lima no libu. 17 Sikan pigsaligan to daduwa
no libu nakaganansya isab to daduwa no
libu. 18 Di sikan pigsaligan to songo libu,
ginona din inyobong duon to pasak sikan
saepi to agayon din.
19 "Anoy man no nayugoy on, mig-uli
sikan agayon. Dajun din usipa sikan mgo
suguonon dow pig-amonu dan to diya
saepi. 20 Sikan pigsaligan to lima no libu
migduguk aw daeha sikan ganansya din.
Kagi din, 'Sir, pigsaligan a nu to lima no
libu. Oho, lima no libu seini ganansya ku.'
21 "Kagi to sikan agayon, 'Madojow sikan
pighinang nu! Mabakas ka no suguonon aw
ogkasaligan. Kuntoon, su ogkasaligan ka
to maintok, ogsaligan ku sikuna to madogi.
Na, andini ka aw apil ka to kalipay ku.'
22 "Migduguk isab sikan pigsaligan to
daduwa no libu. 'Sir,' kagi din, 'pigsaligan
a nu to daduwa no libu. Oho, daduwa no
libu seini ganansya ku.'

23 "Kagi to sikan agayon din, 'Madojow sikan pighinang nu! Mabakas ka no
suguonon aw ogkasaligan. Kuntoon, su
ogkasaligan ka to maintok, ogsaligan ku
sikuna to madogi. Na, andini ka aw apil ka
to kalipay ku.'
24 "Na, sikan pigsaligan to songo libu
migduguk aw ikagi, 'Sir, namaan a no
mayupigon ka. Og-ani ka man ngani to
wada nu kaunagi to pag-odok, aw ogpa-
mudut ka to wada nu itanom. 25 Nahaedok
a ikow, kaling inyobong ku puli seini saepi
nu. Oho, seini da.'
26 "Kagi to sikan agayon, 'Adoy, kahuka-
won nud man! Wada pues nu no suguonon!
Mig-iling ka no og-ani a to wada ku kau-
nagi aw ogpamudut a to wada ku itanom.
27 Na, ko sikan to pighona-hona nu, nokoy
no wada nu man ibangku sikan saepi ku
agun ogtubu aw madogi to ogkadawat ku ko
muuli a?'
28 "Dajun din ikagihi to yain no suguonon,
'Puduta sikan songo libu duon kandin aw
ibogoy to sikan meyduon sampuyu no libu.
29 Su to ogkasaligan ogdugangan agun og-
dogi to kandin. Di to kona ogkasaligan,
oghawion da inggad to maintok no insalig
kandin. 30 Na, seini wada pues no suguonon
itimbag diya to kadigyoman diya to yuwas.
Ogpakadegmatoy to mgo otow duon aw
ogkagot to ngipon dan.' "

To Aedow to Paghukum

31 Kagi ni Jesus, "Ko siak no Anak to Otow
mupauli on, ogkitaon to kasilow to pagka-
Diyus ku, aw ogdumahan a to tibo mgo
anghil. Og-ingkud a duon to trunu ku to
paghari. 32 Oghimunon to kaotawan to tibo
mgo tribu duon to atubangan ku, aw ogpag-
bugtion ku sikandan angod to mgo karneru
dow mgo kanding no ogpagbugtion to mag-
bantajay. 33 To mgo otow no impananglit
to karneru igpakalintuu ku, aw sikan og-
ilingon to kanding igpakawae ku.
34 "Na, siak no hari, og-ikagihan ku sikan
mgo otow no impakalintuu ku, 'Sikiyu no
pigmadojawan to Diyus no Amoy ku, sed
kow kani to seini gingharian ku, su tahan
on seini ing-andam iyu sugud to sinug-
danan to kalibutan. 35 Su no bontason a, pig-
pakoon a now, aw no uhawon a, pigpainom
a now. No makayampot* a duon iyu, pig-
abi-abi a now duon to bayoy now, 36 aw
pagkinahangyan ku to kabo, pigkaboan a
now. No masakit a, pig-atiman a now, aw
no maprisu a, pigyouy a now.'
37 "Og-usip sikan mgo otow no nadawat
on to Diyus, 'Ginuu, kagan-u koy man kita
ikow no pigbontas dow pig-uhaw no pig-
pakoon dow pigpainom noy? 38 Kagan-u
noy man sikuna abi-abiha duon to bayoy
noy no makayampot ka, aw kagan-u ka isab
panginahangyan to kabo no pigkaboan noy
sikuna? 39 Kagan-u noy man sikuna youja su
nasakit ka dow naprisu?'
40 "Na, siakon no hari ogtabak, 'Paminogi
seini. Inggad nokoy no intabang now to
obos da no mgo suun ku, kibali siak to
pigtabangan now.'
41 "Tapus to sikan, og-ikagihan ku sikan
mgo otow no impakawae ku, 'Yaguy kow
kani, sikiyu no ogpahamtangan to kastigu.
Andiya kow to sikan kaeju no wada pagka-
posok no tahan on ing-andam ki Satanas
dow sikan angod din no mangkadoot no
ispiritu. 42 Su no bontason a, wada a now
pakoona, aw no uhawon a, wada a now
painoma. 43 No makayampot a duon iyu,
wada a now abi-abiha duon to bayoy now.
Pagkinahangyan ku to kabo, wada a now
kabo-i. No masakit a aw maprisu, wada a
now youja.'
44 "Og-usip isab sikandan, 'Ginuu, kagan-
u koy man kita ikow no pigbontas ubin pig-
uhaw ubin migyampot diya kanami ubin
wada kabo ubin nasakit ubin naprisu no
wada noy sikuna tabangi?'
45 "Na ogtabak a, 'Ligdongi now seini.
Ko wada now tabangi to obos da no mgo
suun ku, kibali siak to wada now tabangi.'
46 Tapus to sikan, ogpakaandiya sikandan to
kastiguhanan no wada katapusan. Di sikan
mgo otow no nadawat to Diyus ogbogajan
to kinabuhi no wada katapusan."

26

To Planu to Paghimatoy ki Jesus
(Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53)

1 Tapus ikaanad ni Jesus sikan tibo, pig-
ikagihan din to mgo inanad din, 2 "Namaan

* 25:35 Ubin *makadayu*

kow on no Pista to Pagyaboy* kun-isa.
Duon to sikan no aedow, siak no Anak
to Otow igdata diya to mgo otow no
ogyansang kanay duon to krus."
3 Na, to yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan to mgo Hibru namanhimun duon
to bayoy ni Caifas no panguyu dan hasta to
inila no mgo duma dan. 4 Migplanu sikan-
dan dow og-amonuhon dan to pagdakop ki
Jesus no wada ogkamaan su ogpahimatajan
dan. 5 Di kagi dan, "Kona ta igtapu to pista
su basi magubut to kaotawan."

Pigpahomutan si Jesus
(Marcos 14:3-9; Juan 12:1-8)

6 Na, migbisita si Jesus diya to Betania
duon to bayoy ni Simon no pigsangla di
naulian on. 7 Anoy man no namangoon
on sikandan, meyduon bohi no migtidow
no migdae to pahomut no mahal hilabi
no intagu duon to mahalon no butilya.
Migduguk sikandin ki Jesus aw ihudhud
sikan pahomut duon to uyu din. 8 Pagkita
to mgo inanad ni Jesus to sikan, naboyu
sikandan. Kagi dan, "Abee! Nokoy no pig-
uyakan man sikan pahomut? 9 Tapat pad ko
imbaligja sikan to mahal no prisyu aw to
halin ipamogoy to mgo pubri."
10 Namaanan ni Jesus sikan pighisgutan
dan, kaling pig-ikagihan din sikandan,
"Nokoy no ogsamukon now man seini
bohi no madojow man seini pighinang din
kanay? 11 To mgo pubri kanunoy now
igpagduma, di siakon, kona a ogkayugoy
dini iyu. 12 Seini pagpahomut din kanay,
angod to pighinaat din on to pagyobong
kanay. 13 Indani now seini," kagi ni Jesus.
"Inggad andei ignawnangon to Madojow
no Nawnangonon kani to tibuuk kalibutan,
ogkahisgutan isab seini pighinang din aw
ogkahandom sikandin."

To Planu ni Judas to Pagyuib ki Jesus
(Marcos 14:10-11; Lucas 22:3-6)

14 Tapus to sikan, si Judas Iscariote no
sobuuk to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo
inanad ni Jesus mig-andiya to yabow no
mgo magdudumaya to tinuuhan dan. 15 Kagi
din, "Man-u man to igbogoy now kanay ko
idata ku iyu si Jesus?" Dajun dan bilangi si
Judas to katluan no buuk no saepi. 16 Tapus
to sikan, nanginlugar sikandin to pagdata
ki Jesus duon kandan.

To Pagsasayu ni Jesus dow mgo Inanad Din
(Marcos 14:12-21; Lucas 22:7-13; Juan 13:1-30)

17 Anoy man no mig-abut on to una no
aedow to Pista to Pan no Wada Patubu, to
mgo inanad mig-usip ki Jesus, "Andei koy
nu man ogpahikajon to panihapun ta to
seini Pista to Pagyaboy?"
18 Kagi ni Jesus, "Andiya kow to diya
otow no ognangonon ku duon to siyudad.
Nangoni sikandin no siak no maistru now
ogpagsayu iyu no mgo inanad ku, su og-
tumanon ta to Pista to Pagyaboy duon to
bayoy din. Su kona ad ogyugoy kani to seini
kalibutan." 19 Dajun tumana to sikan mgo
inanad ni Jesus to sugu din aw hikaja to
panihapun dan to pista.
20 Anoy man no madukilom on,
migdudunga to pagkoon si Jesus dow sikan
mgo inanad din no sampuyu-tag-duwa.
21 Pagkoon dan on, mig-ikagi si Jesus, "Oho,
paminog kow. Sobuuk iyu kani ogyuib
kanay."
22 Migsakit yagboy to ginhawa dan aw
kada sobuuk mig-usip, "Ginuu, kona no
siak?"
23 Migtabak si Jesus, "Sobuuk iyu no
migpagsayu kanay to pagkoon iyan ogyuib
kanay. 24 Siak no Anak to Otow, oghimatajan
a su tahan on nasuyat duon to Kasuyatan to
Diyus. Di alaot yagboy sikan ogyuib kanay!
Tapat pad ko inyandan sikandin."
25 Dajun usip si Judas no iyan ogyuib ki
Jesus, "Kona no siak Sir?"
Kagi ni Jesus, "Natuyanan nud iyan."

To Pagkoon no Ighandom to Kamatajon ni Jesus
(Marcos 14:22-26; Lucas 22:14-20; 1 Corinto 11:23-25)

26 No migkoon pad sikandan, migdawat
si Jesus to pan aw pasalamat sikandin to
Diyus. Dajun din tibaga dow itadwoy kan-
dan aw ikagi, "Yawa ku seini. Dawata now
aw koona."

* 26:2 To Pista to Pagyaboy iyan paghandom to mgo Hibru to diya pagpayuwas kandan to Diyus likat to Ehipto to pagkaudipon dan. Di no wada pad sikandan panow, pigsugu to Diyus to anghil din to paghimatoy to mgo panganoy no yukos to mgo taga-Ehipto. Di to mgo bayoy to mgo Hibru pigpayabajan din. To Pista to Pagyaboy, una no aedow to sikan Pista to Pan no Wada Patubu.

[27] Dajun dawat sikandin to tasa aw pasalamat isab to Diyus. Dajun din itadwoy kandan aw ikagi, “Masig-inom kow to seini.
[28] Yangosa ku seini no igdigon to kasabutan
no oghinangon to Diyus iyu. Igpaawas seini
agun mapasaylu to mgo sae to kaotawan.
[29] Indani now seini. Iyan nanda sei to pag-
inom ku to gita to ubas† dini. Ayha a da og-
inom to sikan bag-u no inomon ko muinom
a duma iyu diya to gingharian to Diyus no
Amoy ku.
[30] Dajun sikandan pamanganta to pagsaja
to Diyus aw panow pailing diya to
Kaulibuhan no bubungan.

To Pagtag-an ni Jesus no Iglidung Sikandin ni Pedro
(Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

[31] Pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad
din, “Kuntoon no kadukiloman og-ojowan
a now tibo, su meyduon sinuyat no kagi
to Diyus no pig-iling, ‘Ogpahimatajan ku
to magbantajay, aw ogkasusuwoy to mgo
karneru no pigbantajan din.’‡ [32] Di ko ma-
banhaw ad, og-una a iyu diya to Galilea.”
[33] Dajun ikagi si Pedro, “Inggad ojowan ka
to seini tibo mgo duma ku, kona ku yagboy
sikuna og-ojowan.”
[34] Kagi ni Jesus, “Indani seini. Kona pad
ogtagauk to manuk gaja, iglidung a nud to
katatoyu.”
[35] Di mig-iling si Pedro, “Kagan-u ku man
sikuna ilidung, inggad pad i-unung a ikow
ko himatajan ka!” Sikan isab to pig-ikagi to
tibo mgo inanad.

To Pag-ampu ni Jesus duon to Getsemane
(Marcos 14:32-42; Lucas 22:39-46)

[36] Na, migpadajun onsi Jesus duon to
sikan banwa no og-ilingon to Getsemane.
Pagtidow dan duon, pig-ikagihan din to
mgo inanad din, “Kani kow da ingkud su
og-ampu a dutun.” [37] Di pigduma din si
Pedro dow sikan daduwa no mgo anak ni
Sebedeo. Na, migsugud to hilabi no kaguul
dow kasamuk to ginhawa din. [38] Kagi ni
Jesus, “Ahay, angod to igkamatoy ku to kani
no kaguul ku! Pakamonang kow kani di
kona kow oglipodong.”
[39] Dajun andiya sikandin to unahan dow
patiyangkob aw ampu. Kagi din, “Amoy
ku, ko mahimu, ajaw a ogpabajaa to sikan
no mgo antusonon. Di to pagboot nu iyan
matuman, kona no sikan kanay.”
[40] Pagpauli din duon to mgo inanad din,
pigkita din no nalipodong on sikandan.
Dajun din pukawa no mig-iling, “Sadan-
gay pad man iyu Pedro. Kona now ogka-
pogongan to lipodongon now inggad songo
uras da? [41] Kona kow on oglipodong. Ampu
kow nasi agun kona kow matintal. Ogtu-
man kow iyan podom, di mayotoy to yawa
now.”
[42] Dajun isab panow si Jesus aw ampu.
Kagi din, “Amoy ku, ko kinahangyan on
man yagboy no ogbaja a to sikan no mgo
antusonon, na, tumana to pagboot nu.”
[43] To ikaduwa no pagpauli ni Jesus duon to
mgo inanad din, pigkita din no nalipodong
on isab sikandan su angod to ogpikpikon to
mata dan.
[44] Dajun panow si Jesus aw ampu to ika-
toyu angod to diya una no pag-ampu din.
[45] Pagkatapus, migpauli si Jesus duon kan-
dan aw ikagihi, “Nalipodong kow pad gi-
hapun? Oho, uras on no siak no Anak to
Otow igdata on diya to mgo makasasaya.
[46] Na, bangun kow on su seinid on to ogyuib
kanay. Ogtagbuhon ta.”

To Pagdakop ki Jesus
(Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53; Juan 18:1-11)

[47] No mig-ikagi pad si Jesus, migtidow
si Judas no sobuuk to sikan sampuyu-tag-
duwa no mgo inanad din. Mahan-in to mgo
duma din no sangkap to ispada dow taepos.
Pigsugu sikandan to sikan yabow no mgo
magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru
dow to inila no mgo duma dan. [48] Na, tahan
on pigsabutan to oghinangon ni Judas agun
makiyaya dan si Jesus. Kagi din, “Hadokan
ku ngani, iyan kay. Na, dakopa sikandin.”
[49] Kaling pigduguk din dajun si Jesus aw
ikagihi, “Honda Sir!” Dajun din hadoki.
[50] Kagi ni Jesus kandin, “Yagi, padajuna to
tuud nu.”
Dajun padani sikan duma no mgo otow
aw dakopa si Jesus. [51] Dajun huyabut to
ispada to sobuuk no duma ni Jesus aw
tigbasa to suguonon to sikan kinayabawan
no magdudumaya aw kasagping to talinga.
[52] Di kagi ni Jesus, “Isug-ub sikan ispada

† 26:29 Ininglis: *grapes* ‡ 26:31 Zacarias 13:7

nu. Su to otow no ogpanigbas ogkamatoy
isab to tigbas. 53 Basi wada ka kamaan no
ogpakadangop a to Diyus no Amoy ku, aw
ogsuguon din dajun to linibu no mgo anghil
to pagyuwas kanay. 54 Di ko mailing to
sikan, og-amonuhon man to pagkatuman
to sikan impasuyat to Diyus no pig-iling no
ogkahitabu seini?"
55 Dajun ikagihi ni Jesus sikan mgo otow,
"Nokoy man, tulisan a no migdae kow man
to mgo ispada dow mgo taepos to pagdakop
kanay? Nokoy no wada a now man dakopa
no mang-anad a duon to Bayoy to Diyus
kada aedow? 56 Di nailing to seini agun
matuman to tibo no impasuyat to Diyus to
diya kibali mgo ba-ba din." Dajun yaguji si
Jesus to mgo inanad din.

To Pag-imbistigaha ki Jesus
(Marcos 14:55-65; Lucas 22:63-71; Juan 18:19-24)

57 Dajun daeha si Jesus to sikan naman-
dakop kandin diya to bayoy ni Caifas no ki-
nayabawan no magdudumaya to tinuuhan
to mgo Hibru. Tahan on nahimun duon to
mgo maistru to tinuuhan dow inila no mgo
Hibru. 58 Migpatiyupug si Pedro ki Jesus
di migpadiyu da. Pagtidow din, migpada-
jun sikandin duon to pawa aw pag-agpot
to mgo magbantajay no naman-ingkud su
ogsayapan din to ogkadeygan ni Jesus.
59 Sikan yabow no mgo magdudumaya
to tinuuhan dow to duma dan no mgo
maghusajay no nahimun duon namangha
yagboy to ogpamangkistigus to gayu kun-
tra ki Jesus agun no mapahimatajan dan.
60 Mahan-in to mgo gayuon no namangis-
tigus, di wada nakitaan dan no angay no
igkamatoy din.
Pagkahina-hina, meyduon daduwa no
ka kistigus no mig-atubang 61 aw ikagi,
"Pigdinog noy seini no otawa no mig-iling
no ogkagoba din sikan Bayoy to Diyus aw
og-isabon din oghinangon sed to tatoyu no
aedow."
62 Dajun tindog sikan kinayabawan no
magdudumaya aw usipa si Jesus, "Nokoy
man to ogkaikagi nu to sikan ingkistigus
dan? Kona ka ogtabak?" 63 Di migpa-
pahonok si Jesus. Mig-ikagi isab sikan
kinayabawan no magdudumaya, "Panapa
ka tongod to ngadan to buhi no Diyus no
tinood to og-ikagihon nu kanami. Na, nan-
goni koy dow sikuna iyan to diya ogpaabu-
ton no Anak to Diyus no ogpaharion din."
64 Migtabak si Jesus, "Naikagi nud. Di
seini da. Sugud kuntoon, ogkamaan kow
no ogpasidonggan a no Anak to Otow
su ogpaingkudon a duon to kalintuu no
takidingan to Gamhanan no Diyus. Og-
abut isab to panahon no ogkitaon a now
no ogkonsad likat to yangit no ogsakoy
to panganud."§ 65 Dajun higbita to sikan
kinayabawan no magdudumaya to kabo din
tongod to kaboyu aw ikagi, "Ayiih! Pag-
pasipaya sikan to Diyus! Set ki pad man
ogpamangha to kistigus no sikiyu on man
yagboy to migdinog to pagpasipaya din to
Diyus! 66 Na, nokoy man to iyu?"
Migtabak sikandan, "Angay sikandin
oghimatajan." 67 Dajun dan ilobi to bayhu*
ni Jesus aw sumbaga. To duma migsam-
palu kandin 68 aw ikagihi, "Sikuna no Insaad
no Manyuyuwas,† tag-ana dow hintawa to
migsampalu ikow."

To Paglidung ni Pedro ki Jesus
(Marcos 14:66-72; Lucas 22:54-62; Juan 18:15-18,25-27)

69 Mig-iingkud pad si Pedro duon to pawa
no dugukon sikandin to suguonon no bohi
aw ikagihi, "Aduy, duma ka isab ni Jesus no
taga-Galilea!"
70 Di miglidung si Pedro duon to atuban-
gan to tibo. Kagi din, "Eh, wada kalibutan
ku to sikan pig-ikagi nu."
71 Dajun panow si Pedro pailing duon to
yawanganan. Mey yain no bohi duon no
migkita kandin aw ikagihi din to mgo otow
duon, "Seini no otawa duma ni Jesus no
taga-Nazaret."
72 Di miglidung isab si Pedro aw nanapa
no wada yagboy sikandin kiyaya to sikan no
otow.
73 Wada kayugoy, pigduguk si Pedro
to sikan namanindog duon aw ikagihi,
"Tinood iyan no duma ka dan, su to inik-
agihan nu ogpakiyaya no taga-Galilea ka."
74 Dajun nanapa si Pedro to maagbot aw
iling, "Wada a yagboy kiyaya to diya no
otawa!"

§ 26:64 Salmo 110:1; Daniel 7:13 * 26:67 To Surigao no Minanubu: *goja* † 26:68 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

Duon-dajun migtagauk to manuk, 75 aw
kadomdomi ni Pedro to diya kagi ni Jesus
no pig-iling, “Kona pad ogtagauk to manuk,
iglidung a nud to katatoyu.” Dajun panow
si Pedro aw ngog-ngog tongod to hilabi no
kasakit to ginhawa din.

27

To Pagdaya ki Jesus diya ki Pilato

1 Saju pad to masem, mighihimun on isab
tibo sikan yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo
duma dan aw planu dow og-amonuhon dan
to pagpahimatoy ki Jesus. 2 Dajun dan ga-
pusa si Jesus aw daeha diya ki Gubernadur
Pilato.

To Pag-ogot ni Judas
(Hinang 1:18-19)

3 Na, si Judas no migyuib ki Jesus, pagka-
maan din no pighukuman on si Jesus to
kamatajon, migbasul sikandin. Dajun din
i-uli sikan katluan no buuk no saepi duon
to sikan yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan to mgo Hibru dow inila no mgo
duma dan. 4 Kagi din, “Nakasae a yagboy su
imbaligja ku to otow no wada sae.”

Mig-iling sikandan, “Wadad yabot noy to
sikan. Ikow on sikan no prublima.” 5 Dajun
itimbag ni Judas sikan saepi duon to Bayoy
to Diyus dow panow aw hikoti to liog din aw
patibitoy.

6 Pagpuduta to sikan yabow no mgo mag-
dudumaya to sikan saepi, mig-iling sikan-
dan, “Ogpakayapas ki to balaod to tinuuhan
ta ko isakot seini duon to saepi no kaning
Diyus, su insuhue seini to pagpahimatoy to
otow.” 7 Kaling pig-uujunan dan no igboli
sikan no saepi to pasak to maghinangay to
kudon su oghinangon no yobonganan to
mgo yampot.* 8 Hangtod kuntoon pighin-
gadanan sikan to, “Pasak no Pigbajadan to
Yangosa.” 9 Duon to sikan, natuman to diya
sinuyat ni Jeremias no kibali ba-ba to Diyus
no pig-iling, “Ogpuduton dan sikan katluan
no buuk no saepi no iyan ogkaujunan to
mgo kaliwat ni Israel no igsuhue to sikan
ogyuib kandin 10 aw igboli dan to pasak to
maghinangay to kudon. Sikan to insugu to
Diyus kanay.”†

Si Jesus duon to Atubangan ni Pilato
(Marcos 15:1-15; Lucas 23:1-5,13-25; Juan 18:28–19:16)

11 Na, pag-atubang ni Jesus ki Gubernadur
Pilato, pig-usip sikandin, “Sikuna iyan to
hari to mgo Hibru?”

Kagi ni Jesus, “Naikagi nud.”

12 Di no iriklamu si Jesus to sikan yabow
no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo
Hibru dow inila no mgo duma dan, wada
sikandin tabak. 13 Kaling mig-ikagi si Pilato,
“Mahan-in to inriklamu dan kuntra ikow.
Kona ka ogpanagang?” 14 Di wada yagboy
inggad songo riklamu no pigtabak ni Jesus,
kaling natingaya yagboy sikan gubernadur.

15 Na, kada Pista to Pagyaboy, nabatasan
to sikan gubernadur no ogpasabukan din to
songo prisu no iyan ogpilion to kaotawan.
16 To diya no panahon meyduon bantugan
no prisu no iyan ngadan si Barabas. 17 Kaling
nangusip si Pilato to sikan mahan-in no
mgo otow no nahimun, “Hintawa man to
ogkaliyagan now no ogpasabukan ku, si
Barabas ko si Jesus no og-ilingon to Insaad
no Manyuyuwas?”‡ 18 Ing-usip din sikan
su namaanan din no indata kandin si Jesus
to mgo panguyu to tinuuhan su migsilag
sikandan ki Jesus.

19 No mig-ingkud pad si Pilato duon to
husajan, mig-abut to tugun to asawa din
no pig-iling, “Kona ka ogpangindaehig to
kamatajon to sikan otow no wada sae, su
natagainop ku sikandin ganina madukilom,
aw yagboy nasamuk to ginhawa ku.”

20 Na, to kaotawan pighonghongan to
diya yabow no mgo magdudumaya to tin-
uuhan dow inila no mgo Hibru agun si
Barabas to sabukan, aw si Jesus himatajan.
21 Kaling pag-usip on isab ni Pilato dow
hintawa to sikan daduwa to ogpasabukan
dan, iyan intabak dan, “Si Barabas!”

22 Kagi ni Pilato, “Og-amonuhon kud man
naan si Jesus no og-ilingon to Insaad no
Manyuyuwas?”

Tibo sikandan mig-iling, “Himataji!
Iyansang duon to krus!”

23 Mig-usip si Pilato, “Manya man? Nokoy
man to sae din?”

Di nasi mig-agbot to pagkinuliya dan
no mig-iling, “Himataji! Iyansang duon
to krus!” 24 Nasabut ni Pilato no wadad

* 27:7 Ubin *dayu* † 27:10 Zacarias 11:12,13 dow Jeremias 32:6-9 ‡ 27:17 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

pues to pag-ikagi din su ogkagubut on to
mgo otow. Kaling migpudut sikandin to
wohig aw panghugas to boyad din duon to
atubangan to mgo otow. Kagi din, "Og-
panghugas a pagpakiyaya no wada yabot ku
to kamatajon to seini no otow. Sikiyu to
yabotan to sikan."
25 Migtabak sikan tibo mgo otow, "Sikami
dow mgo kaliwat noy to tadtadan to sikan!"
26 Dajun pasabuki ni Pilato si Barabas. Di
si Jesus pigpanyapdosan aw idata duon
to sikan ogpamanyansang kandin duon to
krus.

To Paghinang ki Jesus no Kangisihanan
(Marcos 15:16-20; Juan 19:2-3)

27 Dajun daeha si Jesus to mgo sundayu
ni Gubernadur Pilato duon to sed to bayoy
din. Dajun dan himuna to tibo angod
dan no mgo sundayu aw lilibongi si Jesus.
28 Pighukasan dan sikandin aw sul-ubi to
mayogdog no kapa. 29 Mighinang isab sikan-
dan to kuruna no dugihon no gawod aw
ikuruna kandin. Meyduon isab tinampod
no tigbow no pigpatagonan kandin duon
to kalintuu no boyad din no kunungkun
bastun to hari. Dajun sikandan yuhud-
yuhud duon to atubangan din aw ngingisi.
Kagi dan, "Mabuhi ka, hari to mgo Hi-
bru!" 30 Tapus to sikan, pigpang-iloban
dan si Jesus aw pinokpoka to sikan bastun
din. 31 Pagtakahi dan to pag-inusiba§ ki
Jesus, pighukasan dan sikandin to sikan
mayogdog no kapa aw sul-ubi to kandin no
kabo. Dajun dan daeha diya to yuwas su
igyansang duon to krus.

To Pagyansang ki Jesus duon to Krus
(Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27)

32 Na, duon to pangindaenan meyduon
ingkatagbu dan no taga-Cirene no iyan
ngadan si Simon. Pigpogos dan sikandin
to pagtiang to sikan krus no ogyansangan
ki Jesus. 33 Pagtidow dan duon to sikan
banwa no og-ilingon to Golgota, no ko ita
pa, Boboungon, 34 pigbogajan dan si Jesus
to inomon no pigsakotan to mapoit. Di
pagkatimtim din, wada din inoma. 35 Dajun
dan iyansang duon to krus aw lindoga.
Tapus to sikan, pigbabahin dan to mgo kabo
ni Jesus pinaagi to ripa. 36 Dajun ingkud
sikan mgo sundayu su ogbantoy kandin.
37 Duon to babow to uyu ni Jesus intaud
dan to sinuyat no riklamu kuntra kandin
no pig-iling, "Si Jesus seini no Hari to mgo
Hibru." 38 Meyduon isab daduwa no ka
ribeldi no inyansang to mgo krus duon to
magdibayuy ni Jesus. 39 To mgo otow no
namangyaboy duon migpajango-jango to
pagsujan-sujan* kandin. 40 "Awu!" kagi dan.
"Kagi nu oggobaon nu sikan Bayoy to Diyus
aw og-isabon nu oghinangon sed to tatoyu
da no aedow. Oho, ko tinood no Anak ka to
Diyus, yudus ka duon!"
41 Angod isab to sikan to pagsujan-sujan
to sikan yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan to mgo Hibru dow mgo maistru
to tinuuhan hasta to duma no inila no
mgo Hibru. Kagi dan, 42 "Nakayuwas kun
sikandin to duma, di kona din man naan
ogkayuwas to kaugalingon din. Oho, hari
ta man buwa sikandin no mgo kaliwat ni
Israel, payudusa duon agun makatuu ki.
43 Kagi din Anak sikandin to Diyus dow iyan
ogsaligan din. Na, ko og-oyogon sikandin
to Diyus, ipayuwas sikandin!" 44 Angod isab
to sikan to pagtamay ki Jesus to sikan mgo
ribeldi no inyansang isab duon to mgo krus.

To Kamatajon ni Jesus
(Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-37)

45 Anoy man no maugtu on, migdigyom
to kalibutan hangtod no alas tres to kaha-
punon. 46 Na, pagkaalas tres on, migtawag
si Jesus to maagbot no mig-iling, "Eli, eli,
lama sabaktani?" no ko ita pa, "Diyus ku,
Diyus ku, nokoy no pig-ojowan a nu?"†
47 Di to mgo otow no migtindog duon
naman-iling, "Ogpatabang sikandin ki
Elias." 48 Na, sobuuk kandan miglinaguy
dajun aw pudut to ogpasoyopan din to
suka. Dajun din ihikot duon to tumuy to
tinampod no tigbow aw itadwoy diya to
ba-ba ni Jesus. 49 Di to duma mig-iling,
"Og-ahaon ta iyan dow og-andini si Elias
to pagyuwas kandin."
50 Nangiyak on isab si Jesus aw dajun
kabigtawi.
51 Dajun kahigbit sikan madamey no
panapton no yopon to sikan Pinakabal-
aan no Sinabong duon to Bayoy to Diyus

§ 27:31 Ubin *pagbinuang* * 27:39 To Surigao no Minanubu: *pag-iyan-iyan* † 27:46 Salmo 22:1

likat diya to diatas pailing duon to obos.
Migtiyog isab to maagbot aw nangkatibag
to mgo gatung. 52 Nangkaabri isab to mgo
yobong, aw mahan-in to patoy no diyusnon
no nabanhaw 53 aw pamanyogwa duon to
yobong. Na, pagkabanhaw on ni Jesus,
sikan duma no nabanhaw naman-andiya
to siyudad to Jerusalem, aw mahan-in to
migkita kandan.
54 Na, sikan kapitan dow mgo sundayu din
no namanbantoy ki Jesus pigdaitan tongod
to tiyog dow sikan duma no mgo hitabu.
Kaling nakaikagi sikandan, "Tinood naan
no Anak seini to Diyus!"
55 Mahan-in isab to mgo bohi no migsayap
ki Jesus, di migpadiyu da. Sikandan to diya
migduma-duma kandin likat to Galilea pail-
ing diya to Jerusalem to pag-alagad kandin.
56 Yakip duon si Maria Magdalena dow to
sangay din no inoy ni Santiago dow ni Jose
hasta to asawa ni Sebedeo.‡

To Pagyobong ki Jesus
(Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42)

57 Anoy man no mahapun on, meyduon
migtidow no sapian no otow no taga-
Arimatea no iyan ngadan si Jose. Songo
inanad isab sikandin ni Jesus. 58 Mig-andiya
si Jose ki Pilato aw hangyu no sikandin to
ogyobong ki Jesus. Na, mig-ujun si Pilato.
59 Dajun puduta ni Jose sikan yawa ni Jesus
aw libodi to bag-u no madojow no panap-
ton 60 aw ibotang duon to yobonganan no
bag-u din pad ipabangbang duon to batu.
Pigyoponan din sikan yobong to piglipid
no gatung aw dajun panow. 61 Si Maria
Magdalena dow sikan sangay din naman-
ingkud no mig-atubang to sikan yobong.

To Pagbantoy to Yobong

62 Pagkabukas no iyan Aedow no Tig-
pahuway to mgo Hibru, sikan yabow no
mgo magdudumaya to tinuuhan dan dow
mgo Pariseo mig-andiya ki Pilato. 63 Kagi
dan, "Sir, nadomdoman noy no wada pad
kamatoy to diya gayuon no otow, mig-
iling no ogkabanhaw da sikandin duon to
ikatoyu no aedow. 64 Kaling madojow ko
ipadigon nu sikan yobong din kotob to ika-
toyu no aedow, su unu ko kawaton to yawa
din to sikan mgo inanad din agun igkanaw-
nangon dan no nabanhaw on sikandin.
Na, ogdugang pad to paglimbung dan to
kaotawan."
65 "Na hala," kagi ni Pilato. "Daya kow
to mgo sundayu aw ipadigon sikan yobong
kotob to ogkahimu now." 66 Dajun sikandan
andiya aw indani sikan inyopon agun mata-
gahan dan ko meyduon oghilabot to sikan.
Pagkatapus, pigpabantajan dan.

28

To Pagkabanhaw ni Jesus
(Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10)

1 Pagyaboy to Aedow no Tigpahuway,
aw ogkabukas-bukas on to aedow to Dum-
inggu, si Maria Magdalena dow sikan san-
gay din migpadodoyog duon to pigyobon-
gan ki Jesus su ogyoujon dan. 2 No wada
pad sikandan tidow, migtiyog to maagbot
aw migkonsad to anghil to Ginuu aw ligada
sikan gatung no inyopon aw ingkud duon.
3 To bayhu* din angod to kasiga to kilat,
dow to kabo din angod to kaputi to gapas.
4 Migpamidpid sikan namanbantoy tongod
to haedok dan to sikan anghil aw katuad aw
kaangod to mgo patoy.
5 Dajun ikagihi to anghil sikan mgo bohi,
"Kona kow ogkahaedok. Namaan a no og-
pamangha kow ki Jesus no inyansang duon
to krus. 6 Wadad kani su nabanhaw on.
Natuman on to diya pig-ikagi din iyu. Dini
kow, ahaa now seini pigbotangan kandin.
7 Na, panow kow dajun diya to mgo inanad
din aw nangoni no nabanhaw on si Jesus
dow og-una diya to Galilea. Ogkitaon dan
sikandin diya. Indani now seini pig-ikagi ku
iyu."
8 Na, sakot to kahaedok dow kalipay,
migpanow sikan mgo bohi. Miglinaguy
sikandan su ognangonan dan to mgo
inanad ni Jesus. 9 Duon pad to pangin-
daenan, puli nakatokow ingkatagbu dan
si Jesus. Kagi din, "Honda." Dajun padani
sikan mgo bohi aw tagoni to mgo kobong
din dow simbaha dan. 10 Kagi ni Jesus,
"Kona kow ogkahaedok. Andiya kow to
mgo suun† ku aw nangoni no umandiya
sikandan to Galilea su ogkitaon a dan diya."

‡ 27:56 To asawa ni Sebedeo, inoy ni Santiago dow ni Juan.
* 28:3 To Surigao no Minanubu: *goja*
† 28:10 Iyan impasabut din to mgo inanad din.

To Isturya to diya Pigpabantoy

[11] Na, pagkalius to sikan mgo bohi duon
to yobong, to duma no mgo sundayu no
migbantoy mig-anduon to Jerusalem. Pig-
nangonan dan to yabow no mgo magdudu-
maya to tinuuhan to mgo Hibru to tibo
nahitabu. [12] Migsasabut sikan yabow no
mgo magdudumaya dow to inila no mgo
Hibru. Dajun dan bogaji sikan mgo sundayu
to madogi no saepi [13] aw ikagihi, "Umil-
ing kow no pigkawat to yawa ni Jesus to
mgo inanad din no malipodong kow ganina
madukilom. [14] Na, ko makadinog to gu-
bernadur no nalipodong kow no migban-
toy, kona kow ogkahaedok. Sikami on
to ogkaamu kandin agun kona kow kas-
tiguhon." [15] Dajun dawata to mgo sundayu
sikan saepi aw inawnangon sikan impaikagi
kandan. Sikan no isturya impatangkap diya
to mgo Hibru hangtod kuntoon.

To Pagsugu-a ni Jesus to mgo Inanad Din

(Marcos 16:14-18; Lucas 24:44-49; Hinang 1:6-8)

[16] Sikan sampuyu-tag-isa no mgo inanad
ni Jesus mig-andiya to Galilea duon to
sikan bubungan no ogpaandiyaan ni Jesus
kandan. [17] Pagkita dan kandin, pigsimba
dan, di to duma migduwa-duwa dow si
Jesus yagboy sikan. [18] Dajun padani si Jesus
kandan aw ikagi, "Imbogoy kanay to tibo
katongod diya to yangit dow dini to pasak.
[19] Kaling ogsuguon ku sikiyu diya to tibo
mgo tribu agun hinangon now sikandan no
mgo inanad ku. Bawtismuhi sikandan to
ngadan to Amoy, to Anak dow to Ispiritu
Santu. [20] Anada sikandan to pagtuman to
tibo insugu ku iyu. Na, ajaw now ogkalin-
gawi no ogduma-duma a iyu kotob no kona
pad matapus to kalibutan."

To Madojow no Nawnangonon no Sinuyat ni Marcos

To Pagwali ni Juan no Magbawtismuhay
(Mateo 3:1-12; Lucas 3:1-18; Juan 1:19-28)

1 Seini to sinugdanan to Madojow no
Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo no Anak
to Diyus. 2 Meyduon pig-ikagi to Diyus
kandin no impasuyat din ki Isaias no kibali
ba-ba din no pig-iling, "Meyduon ogpauna-
hon ku ikow agun no mahinaat to mgo otow
to pagtidow nu.* 3 Ogdinogon sikandin no
ogbansagon diya to matahay no banwa no
og-iling, 'Hinaata now to dayan to Ginuu!
Andama to ginhawa now to pagtidow din!'†
"
4 Natuman sikan intag-an ni Isaias su
migtidow si Juan no Magbawtismuhay diya
to matahay no banwa. Pigwalihan din to
mgo otow no ogkahimun duon. Kagi din,
"Sosey kow on. Talikudi now on to mgo sae
now aw pabawtismu kow. Na, ogkapasaylu
to mgo sae now." 5 Mahan-in hilabi to mgo
otow no naman-andiya ki Juan no napuun
diya to prubinsya to Judea yakip to siyudad
to Jerusalem. Pig-angkon dan to sae dan
aw pabawtismu ki Juan duon to Jordan no
wohig.
6 Na, to kabo ni Juan, hinaboyan no bubue
to kamel, aw to bagkos din kindae to man-
anap. Iyan koonon din to taengas dow
doga. 7 Seini to kanunoy din pig-ikagi,
"Meyduon ogpakasunu no yabow pad yag-
boy kanay. Su ngani man to paghukas to
sapatus din, di kona a og-angajan. 8 Wohig
to igbawtismu ku iyu, di sikandin, iyan
igbawtismu iyu to Ispiritu Santu."

To Pagbawtismu ki Jesus dow Pagtintal Kandin
(Mateo 3:13–4:11; Lucas 3:21-22; 4:1-13)

9 Duon to sikan no panahon, natuman to
diya intag-an ni Juan su migtidow si Jesus
no napuun diya to yunsud to Nazaret no
sakup to Galilea. Migpabawtismu sikandin
ki Juan duon to Jordan no wohig. 10 Anoy
man no mighaw-as on sikandin, pigkita
din no naabri to yangit, aw migkonsad to
Ispiritu Santu no angod to salapati dow
migtaphun duon kandin. 11 Meyduon isab
kagi no napuun diya to yangit no mig-
iling, "Sikuna to pinadajag no Anak ku no
ingkalipay ku yagboy."
12 Dajun paandiyaa si Jesus to Ispiritu
Santu to matahay no banwa no iyan da
mig-ugpa 13 to mgo kadlaganon. Migpaka-
monang sikandin duon sed to kap-atan no
aedow aw pigtintal ni Satanas. Di pig-
atiman sikandin to mgo anghil.

To Pagtawag ni Jesus to Upat no Mangis-daay
(Mateo 4:12-22; Lucas 4:14-15; 5:1-11)

14 Anoy man no prisuhon on si Juan,
migpauli si Jesus diya to prubinsya to
Galilea aw inawnangon sikan Madojow
no Nawnangonon to Diyus. 15 Kagi din,
"Madani on ogkatuman to paghari to Diyus
dini iyu. Na, sosey kow on aw talikudi now
to mgo sae now, aw tuuhi seini Madojow no
Nawnangonon."
16 Songo aedow, migyadgad si Jesus duon
to higad to danow to Galilea. Duon din
katae-i to daduwa no migsusuun no mgo
mangisdaay no namukut. Iyan ngadan dan
si Simon dow si Andres. 17 Kagi ni Jesus,
"Duma kow on kanay su oghinangon ku
sikiyu no inanad. Su hangtod kuntoon,
isda to nasakup to pukut now. Di sugud
kuntoon, otow on to igpasakup ku iyu agun
mahinang sikandan no mgo sakup ku."
18 Duon-dajun pig-ojowan dan to mgo pukut
dan aw duma ki Jesus.
19 Anoy man no diyad on si Jesus to uu-
nahan, natae-an din to yain no migsusuun
no migtapid to mgo pukut duon to bangka
duma to amoy dan no si Sebedeo. Iyan
ngadan dan si Santiago dow si Juan. 20 Duon-
dajun pigsabi sikandan ni Jesus. Dajun dan
likati to amoy dan dow mgo sinuhuyan no
duon pad to sakajan, aw duma sikandan ki
Jesus.

To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu
(Lucas 4:31-37)

* 1:2 Malaquias 3:1 † 1:3 Isaias 40:3 ‡ 1:21 To mgo Hibru og-ilingon isab to mgo Judio. Kona sikandan ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan.

21 Dajun andiya onsi Jesus to yunsud
to Capernaum. Pagka-Aedow on no Tig-
pahuway to mgo Hibru,‡ migsed si Je-
sus duon to simbahan dan aw pang-anad.
22 Pagdinog to kaotawan kandin, hilabi
sikandan natingaya su to pagpang-anad
din kona no angod to pagpang-anad to
mgo maistru to tinuuhan, su sikan ki Je-
sus migdae to katongod. 23 Na, mey otow
duon to simbahan no pigsamuk to madoot
no ispiritu no migbansagon, 24 "Sikuna Je-
sus no taga-Nazaret, nokoy no oghilabot
ka kanami? Basi kay mig-andini ka su
ogyagyagon koy nu. Namaan a dow
hintawa ka. Sikuna sikan Balaan no pig-
paandini to Diyus!"
25 Di pigsapadan sikandin ni Jesus, "Pa-
hagtong ka! Yogwa ka duon." 26 Dajun
payukub sikan ispiritu duon to sikan otow
aw yaguy dongan to nangiyak to maagbot.
27 Hilabi naboyong to mgo otow duon aw
nakapauusipay, "Aduy! Nokoy man buwa
sei? Wada ki pad disti makadinog to angod
to seini no pagpang-anad no migdae to ka-
tongod! Su inggad to mangkadoot no ispir-
itu ogtuman to sugu din." 28 Migtangkap
dajun to kabantug ni Jesus diya to tibuuk
prubinsya to Galilea.

To Pagdojow ni Jesus to mgo Masakiton
(Mateo 8:14-17; Lucas 4:38-41)

29 Pagyuwas ni Jesus to sikan simbahan,
mig-andiya sikandin to bayoy ni Simon
dow ni Andres duma si Santiago dow si
Juan. 30 Pagtidow dan, naikagihan si Jesus
no mighibat to ugangan ni Simon su pigh-
ingyow. 31 Dajun duguk si Jesus aw tagoni to
boyad to sikan bujag aw pabanguna. Duon-
dajun naulian sikandin aw honati din onsi
Jesus to pagkoon.
32 Anoy man no migsayop on to soga, pig-
dae duon ki Jesus to tibo masakiton hasta to
pigpangsamuk to mangkadoot no ispiritu.
33 Nahimun to tibo taga-yunsud duon to
yuwas to bayoy. 34 Pinang-ulian ni Jesus to
mahan-in no mgo otow no migbati to yain-
yain no sakit. Mahan-in isab to pinang-
abug din no mangkadoot no ispiritu no
migsamuk to mgo otow. Sikan no mgo
ispiritu wada din paikagiha su yagboy dan
namaanan dow hintawa si Jesus.

To Pagwali ni Jesus diya to Tibuuk Galilea
(Lucas 4:42-44)

35 Kaadlawon pad migbangun on si Je-
sus aw pahilit su og-ampu. 36 Na, pagka-
maan onni Simon no wadad si Jesus, pig-
pamangha dan. 37 Pagkakita-i dan kandin,
mig-iling sikandan, "Seini ka da man naan!
Namangha ikow to tibo mgo otow."
38 Di mig-ikagi si Jesus, "Og-andiya ki-
now pad to duma no mgo yunsud duon to
kadanihan su igwali ku pad isab to Madojow
no Nawnangonon diya, su sikan to ing-
andini ku." 39 Kaling pigyogob-yogob din to
mgo kayunsudan duon to Galilea. Migwali
sikandin duon to mgo simbahan to mgo Hi-
bru. Pinang-abug din isab to mangkadoot
no ispiritu no migsamuk to mgo otow.

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Pigsangla
(Mateo 8:1-4; Lucas 5:12-16)

40 Na, meyduon otow no pigsangla no
mig-anduon ki Jesus aw pakimayuuy. Mi-
gyuhud sikandin duon to atubangan din aw
ikagi, "Ko pagboot nu, ogkaulian a."
41 Pigkae-atan ni Jesus sikan otow aw
dampaa din no mig-iling, "Ogbootan ku
no maulian ka." 42 Duon-dajun naulian
sikandin.
43-44 Tapus to sikan, pigbahog sikandin
ni Jesus, "Wada ognangonan nu no ing-
gad hintawa. Nasi no andiya ka to mag-
dudumaya to tinuuhan ta aw paaha ka.
Pagkatapus, bogoy ka to halad no insugu
ni Moises to diya una agun mamatuud no
naulian kad." Dajun sikandin papanawa ni
Jesus. 45 Di sikan otow naosoyan§ nasi to
pagnawnangon to nahitabu kandin. Kaling
migtangkap to nawnangonon bahin ki Je-
sus hangtod no konad on sikandin og-
pakapakita diya to mgo yunsud. Duon da
sikandin pakamonang to hilit. Di mahan-in
gihapun to mgo otow no ogpamang-andiya
kandin no ogkapuun diya to inggad andei
no banwa.

2

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Naparalays
(Mateo 9:1-8; Lucas 5:17-26)

1 Anoy man no napilaan on, migpauli si
Jesus diya to Capernaum. Pagkamaan to
mgo otow no mig-uli on sikandin, 2 mahan-
in to nahimun duon, kaling migdasok

§ 1:45 Ubin *nasugu*

sikandan duon to sed to bayoy. Aw ing-
gad ngani to pertahan pighootan to otow.
Na, pagnawnangon ni Jesus to kagi to
Diyus, 3 meyduon migtidow no upat no ka
otow no migyayahung to duma dan no
naparalays. 4 Tongod to sikan migdasok
no mgo otow, wada sikandan makapadani
ki Jesus, kaling namonhik sikandan diya
to diatas aw gawanga dan to songo bahin
to atop* duon to yongod ni Jesus. Dajun
tuntuna sikan otow no inyuwan duon to
hibatanan din. 5 Pagkita ni Jesus no hogot
to pagtuu dan, pig-ikagihan din sikan otow
no naparalays, "Yagi, pigpasaylu on to mgo
sae nu."

6 Na, meyduon mgo maistru to tinuuhan
no naman-ingkud duon. Pagdinog dan to
sikan pig-ikagi ni Jesus, nailing to ginhawa
dan, 7 "Eh, nokoy no migyangub man seini
no otawa to pag-ikagi to sikan? Ogpasipaya
sikandin to Diyus, su Diyus da man to og-
pakapasaylu to sae."

8 Di nasabutan ni Jesus to hona-hona
dan, kaling pig-ikagihan din sikandan,
"Nokoy no mighona-hona kow man to
sikan? 9 Andei man to mahaewoy, ko muil-
ing a, 'Pigpasaylu on to mgo sae nu,' ubin
ko muiling a, 'Tindog ka. Daeha sikan
pighibatan nu aw panow kad'? 10 Na, kun-
toon igpakita ku iyu no siak no Anak to
Otow† meyduon katongod kani to babow
to kalibutan to pagpasaylu to sae." Dajun
din ikagihi sikan naparalays, 11 "Tindog ka.
Daeha sikan pighibatan nu aw uli kad on."
12 Dajun bangun sikan otow. Pigdawat din
sikan pighibatan din aw panow. Natingaya
hilabi to tibo mgo otow duon. Dajun dan
sajaa to Diyus no mig-iling, "Disti on ko
migkita ki to angod to sikan!"

To Pagtawag ni Jesus ki Levi
(Mateo 9:9-13; Lucas 5:27-32)

13 Mig-andiya manda si Jesus to higad
to danow. Mahan-in to nahimun no
otow duon kandin, aw pigpang-anad din.
14 Pagpanow on ni Jesus, nabajaan din si
Levi no anak ni Alfeo. Mig-ingkud sikandin
duon to sukutanan to buhis su magsukutay
man sikandin. Kagi ni Jesus, "Yagi, duma
kad kanay su oghinangon ku sikuna no
inanad." Dajun tindog si Levi aw duma ki
Jesus.

15 Na, pigpakoon si Jesus dow mgo inanad
din diya to bayoy ni Levi. Mahan-in
to migpagsayu kandan no magsukutay to
buhis dow duma no mgo otow no og-
ilingon to makasasaya, su mahan-in to an-
god kandan no migduma-duma ki Jesus.
16 Na, meyduon mgo maistru to tinuuhan
no sakup to punduk to Pariseo no migkita
ki Jesus no migpagsayu to sikan no mgo
otow. Kaling pig-usip dan to mgo inanad
ni Jesus, "Nokoy no ogpagsayu man sikan
maistru now to sikan matuntuhon no mgo
magsukutay to buhis dow duma no mgo
makasasaya?"

17 Pagdinog ni Jesus to kagi dan, sikandin
to migtabak no impabaja to pananglitan.
Kagi din, "To otow no wada sakit kona
ogkinahangyan to duktur. Masakiton da
to ogkinahangyan. Angod isab kanay no
mig-andini to kalibutan. Kona no iyan
ing-andini ku to pagkabig to mgo otow no
mighona-hona no matarong sikandan. Di
iyan pig-andini ku to mgo makasasaya."

To Tahan dow Bag-u no Impang-anad
(Mateo 9:14-17; Lucas 5:33-39)

18 Songo aedow meyduon naman-andiya
ki Jesus no nangusip, su nakapaniid sikan-
dan no migpuasa to mgo inanad ni Juan
no Magbawtismuhay dow to mgo Pariseo.
Kagi dan, "To mgo inanad to mgo Pariseo
dow ni Juan ogtuman to pagpuasa. Na,
nokoy no kona man ogpuasa to mgo inanad
nu?"

19 Migtabak si Jesus, "Ko pananglit mey-
duon kumbiti, nokoy man, ogpuasa buwa
to kadumahan to sikan bag-u kaminyo no
yukos ko duma dan pad sikandin? Kona
gajod! 20 Di mey da panahon no ogpuduton
sikandin duon kandan, aw iyan pad pag-
puasa dan."

21 Impananglit isab ni Jesus to wada
pagkahiujun to impang-anad din dow to
impang-anad to mgo Hibru. Kagi din,
"Wada otow no ogtapak to bag-u no panap-
ton duon to tahan no kabo. Su ko labahan,

* 2:4 To atop to bayoy to diya no panahon angod to saog aw oghagdanan isab su oghinangon sikan no diskansuhanan.

† 2:10 Pagtawag ni Jesus to kaugalingon din no Anak to Otow, iyan igpasabut no Diyus sikandin no migpakaotow. Insugu sikandin to Diyus no Amoy dini to kalibutan aw bogaji to kinayabawan no katongod dini to kaotawan.

ogkoyo sikan bag-u no panapton aw ogyow-
ag sikan higbit. 22 Angod isab to inomon
no ogsobu pad no igtagu duon to sedanan
no kindae.‡ Wada otow no ogtagu to seini
duon to tahan no sedanan su maliskog on
aw madali ogbotu. Ginona ogkauyakan
sikan inomon dow sedanan. Nasi no ig-
tagu to bag-u no inomon duon to bag-u no
sedanan."

*To Pagboot ni Jesus to Aedow no Tig-
pahuway*
(Mateo 12:1-8; Lucas 6:1-5)

23 Songo Aedow no Tigpahuway, nakabaja
si Jesus dow mgo inanad din duon to mgo
uma. Nangotu to mgo inanad din to uhoy
to trigu aw kitopa dan. 24 Dajun sagman to
mgo Pariseo. Kagi dan ki Jesus, "Aha ka
to suja mgo inanad nu. Nokoy no ogyapas
man sikandan to Aedow no Tigpahuway?"
25 Migtabak si Jesus, "Ajaw now og-
ilinga no wada kow makabasa to pighinang
ni Hari David to diya una no bontason
sikandin dow to mgo duma din. 26 Migsed
sikandin duon to bayoy to Diyus aw koon
to pan no inghalad to Diyus aw pakoona
isab to mgo duma din. Nahitabu sikan to
diya panahon no si Abiatar to kinayabawan
no magdudumaya to tinuuhan ta. Na, mig-
iling to balaod no iyan da ogpakakoon to
sikan to mgo magdudumaya. Di manno ki-
nahangyanon man yagboy, wadad sapadi si
David." 27 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi,
"Pigyain to Diyus to Aedow no Tigpahuway
su kadojawan sikan to mgo otow. Ogtuman
ki iyan to sikan, di kona no iyan inghinanga
ita agun ogtuman ki. 28 Kaling inggad ngani
to Aedow no Tigpahuway, siak no Anak to
Otow iyan ogboot."

3

To Pagdojow ni Jesus to Pawing
(Mateo 12:9-14; Lucas 6:6-11)

1 Pag-andiya isab ni Jesus to simbahan to
mgo Hibru, mey otow duon no napawing
to dibayuy no boyad. 2 Mey isab mgo otow
duon no naniid ki Jesus, su ko padojawon
din sikan otow duon to Aedow no Tig-
pahuway, meyduon igkariklamu dan kun-
tra kandin. 3 Pig-ikagihan ni Jesus sikan
pawing, "Yagi, tindog ka duon to kabak-
naan." 4 Dajun usipa ni Jesus to nahimun no
mgo otow, "Andei man to intugut to balaod
to tinuuhan ta no oghinangon duon to Ae-
dow no Tigpahuway, madojow ko madoot?
Pagyuwas to kinabuhi ubin paghimatoy?"
Di nakapapahonok sikandan. 5 Naboyu si
Jesus no nang-aha-aha to kaotawan, aw
naguul isab tongod to kadoson to uyu dan.
Dajun din ikagihi sikan pawing, "Kotonga
sikan boyad nu." Pagkotonga din, da-
jun sikandin naulian. 6 Na, migyuwas to
mgo Pariseo aw pagsabut sikandan to mgo
sakup to partidu ni Hari Herodes dow og-
amonuhon dan to pagpahimatoy ki Jesus.

*To Pagdojow to mgo Masakiton diya to
Higad*

7 Na, mig-andiya si Jesus dow mgo inanad
din to higad to danow. Mahan-in to
migduma kandan no taga-Galilea. 8 Aw
inggad to mgo otow diya to kadiyuan,
pagdinog dan to mgo milagru no ogpanghi-
nangon din, mig-anduon isab ki Jesus.
Meyduon napuun diya to mgo prubinsya
to Judea dow Idumea dow napuun diya
to siyudad to Jerusalem hasta diya to di-
hipag to Jordan. Meyduon isab napuun
diya to mgo siyudad to Tiro dow Sidon
hasta to nakalibong no mgo banwa. 9 Anoy
man no mahan-in on to mgo otow, pig-
ikagihan ni Jesus to mgo inanad din no
hinaaton dan to bangka no ogkaingkudan
din su unu ko dadasokan sikandin to mgo
otow. 10 Su mahan-in on to nangkaulian din,
kaling migdadasok to mgo masakiton agun
makatudi kandin. 11 Pagkakita-i ki Jesus
to mgo otow no pigsedan to mangkadoot
no ispiritu, namanyuhud sikandan duon
to atubangan din aw pamangiyak no mig-
iling, "Sikuna iyan to Anak to Diyus!" 12 Di
pigbahog din sikan mgo ispiritu no kona
dan sikandin ignawnangon.

*To Pagpili ni Jesus to Oghinangon Din no
mgo Apustulis*
(Mateo 10:1-4; Lucas 6:12-16)

13 Na, miggamat si Jesus to bubungan
aw panuguni din to diya ogkaliyagan din
no ogpaanduonon kandin. Pagkahimun
dan on, 14 migpili si Jesus to sampuyu-
tag-duwa no iyan ogduma-dumahon din.

‡ 2:22 To diya no panahon, to kindae to kanding oghinangon no sedanan to inomon.

Ogsuguon din isab sikandan to pagwali
15 aw ogbogajan to katongod to pag-abug
to mangkadoot no ispiritu. 16 Seini to
nangkapili din: si Simon no pighingadanan
din isab ki Pedro 17 dow to mgo anak ni
Sebedeo no si Santiago dow si Juan. Seini
migsusuun pigngadanan din isab to Boan-
erges, no ko ita pa, yugung. 18 Pigpili din
isab si Andres, si Felipe, si Bartolome, si
Mateo, si Tomas, si Santiago no anak ni
Alfeo, si Tadeo dow si Simon no maunun-
gon hilabi to tribu dan. 19 Pigpili din isab si
Judas Iscariote no iyan ogyuib kandin.

To Paghapey ki Jesus no Piggahoman ni Satanas
(Mateo 12:22-31; Lucas 11:14-23)

20 Na, anoy man no mig-uli on si Jesus dow
mgo inanad din, migdasok on isab to mgo
otow duon kandin, kaling wadad sikandan
makalugar to pagkoon. 21 Na, pagkamaan to
pamilya din to sikan, migpanow sikandan
su ogdokaton dan. Su meyduon naman-
iling no nagawangan on si Jesus to boot.
22 Meyduon isab mgo maistru to tinuuhan
no napuun diya to siyudad to Jerusalem no
mig-iling, "Kae! Ogpakaabug sikandin to
mangkadoot no ispiritu su pigbogajan man
to gahom ni Satanas* no panguyu dan!"
23 Kaling pigpaduguk ni Jesus sikan
mgo otow duon kandin aw ikagihi, "Og-
amonuhon man ni Satanas to pag-abug
to kaugalingon din? 24 Su ko pananglit
og-uunoy oggera to mgo sakup to songo
nasyun, ogkabongkag sikan no nasyun.
25 Sikan isab to ogkadeygan ko meyduon
panimayoy no og-uunoy ogbubuyow-
buyow to mgo sakup. 26 Na, ko pananglit
abugon ni Satanas to mgo sakup din,
migpasabut no sikandin da to mig-amung-
amung to kaugalingon din aw kona
oghangtod to pagmandu din. 27 Iyan da
ogkaabug to mangkadoot no ispiritu ko
unahon daogon si Satanas no agayon dan.
Angod pananglit to seini: Wada ogpakased
to bayoy to madoson no otow to pag-agow
to katigajunan din ko kona sikandin mauna
madaog aw gapusa." (Migpasabut si Jesus
no nadaog din on iyan si Satanas, kaling
ogpakaabug sikandin to mangkadoot no
ispiritu.)

28 "Ligdongi now seini," kagi ni Jesus.
"Inggad nokoy no sae ogpasayluhon to
Diyus, inggad to pagpasipaya to Amoy no
Diyus. 29 Di to otow no ogyangub ogpasipaya
to Ispiritu Santu kona yagboy ogkapasaylu
hangtod to wada katapusan." 30 Pig-ikagi ni
Jesus sikan su anoy Ispiritu Santu to migga-
hom kandin, mig-iling sikandan no iyan
miggahom kandin to madoot no ispiritu.

To Inoy dow mgo Suun ni Jesus
(Mateo 12:46-50; Lucas 8:19-21)

31 Pagtidow to inoy ni Jesus dow mgo
suun din no yukos, diya da sikandan to
yuwas to bayoy, aw pigpasuguan dan si
Jesus no payuwason naa. 32 Na, si Jesus
nalibongan to mahan-in no mgo otow no
naman-ingkud. Pagnangoni kandin, 33 mig-
iling si Jesus, "Hoo iyan, di ognangonan ku
sikiyu dow hintawa to pig-isip ku no inoy
dow mgo suun yagboy." 34 Nanlingi-lingi
sikandin duon to sikan naman-ingkud no
nakalibong kandin aw ikagi, "Seini to inoy
dow mgo suun ku. 35 Su inggad hintawa
no ogtuman to pagboot to Diyus iyan og-
isipon ku no inoy dow mgo suun no yukos
dow bohi."

4

To Pananglitan to Pasak no Naodokan
(Mateo 13:1-9; Lucas 8:4-8)

1 Na, migpang-anad si Jesus duon to hi-
gad to danow. Hilabi mahan-in to mgo
otow no nahimun duon, kaling mig-ingkud
sikandin duon to bangka no nakapadiyu-
diyu to higad su ogpang-anadon din sikan
mgo otow duon. 2 Mahan-in to impang-
anad din no impabaja to pananglitan. Kagi
din, 3 "Paminog kow. Meyduon mag-
uuma no mig-odok to binhi. 4 Pagsabud
din, meyduon mgo binhi no duon kodog
to dayan aw pigpanubug to mgo manuk-
manuk. 5 Meyduon isab binhi no duon
kodog to batuhon no pasak. Madali giti
su manipis da to pasak. 6 Di pagsogahi,
migyanos sikan mgo tanom aw kagangu
su mababow da to dalid. 7 Meyduon isab
binhi no duon kodog to pasak no tahan mey
dalid to sampinit. Dongan to pagtubu to
sikan mgo tanom, nanalingsing isab sikan
mgo sampinit hangtod no pigyam-od sikan
mgo tanom, kaling wada makabogas. 8 Di to

* 3:22 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul*

duma no mgo binhi duon kodog to mado-
jow no pasak. Miggiti aw migsingin hang-
tod no nanguhoy. Meyduon kasarangan
da to abut, meyduon madogi to abut aw
meyduon isab hilabi mig- but. 9 Na," kagi
ni Jesus, "sikiyu no ogpakadinog to seini,
ibotang yagboy duon to ginhawa now."

To Paggamit ni Jesus to Pananglitan
(Mateo 13:10-17; Lucas 8:9-10)

10 Pagkalius on to kahan-inan, migduguk
ki Jesus to diya sampuyu-tag-duwa no pinili
din yakip to duma no mgo inanad aw
pangusip bahin to diya mgo pananglitan
din. 11 Kagi ni Jesus, "Pigpasabut kow on to
paghari to Diyus no wada din ipasabut to
diya una. Di to diya kona ku no mgo sakup
igpabaja ku to pananglitan ko ogpang-
anadon ku sikandan 12 agun no
'Inggad og-aha sikandan, kona ogkita.
Inggad ogdinog, kona ogpakasabut
su unu ko makasabut aw atubang kanay
agun mapasaylu sikandan to Diyus.'* "

To Igpasabut to diya mgo Pasak no Naodokan
(Mateo 13:18-23; Lucas 8:11-15)

13 Mig-usip si Jesus kandan, "Wada kow
naan makasabut to diya pananglitan ku?
Na, ko wada, og-amonuhon now man to
pagsabut to duma no mgo pananglitan?
14 To diya pagsabud to binhi ogkaangod to
pagnawnangon to kagi to Diyus. 15 Meyduon
mgo otow no ogkaangod to sikan dayan no
nasabudan to binhi, su ko mudinog sikan-
dan to kagi to Diyus, og-agawon dajun ni
Satanas duon to ginhawa dan. 16 Meyduon
isab mgo otow no ogkaangod to sikan
batuhon no pasak no nasabudan to binhi,
su ko mudinog sikandan to kagi to Diyus,
dajun ogtukhow to pagdawat to sikan. 17 Di
kona no hogot to pagtuu dan, kaling kona
ogyugoy. Su ko abuton sikandan to mgo
kalisod dow mgo antusonon tongod to pag-
dawat dan to kagi to Diyus, og-ojowan dan
dajun to pagtuu dan. 18 Meyduon isab mgo
otow no ogkaangod to sikan sampiniton
no pasak no nasabudan to binhi. Ogdinog
sikandan to kagi to Diyus, 19 di ogkawili
to mgo kalimuutanan kani to kalibutan
dow to pagpadatu hasta to duma no mgo
og-awoson to kinabuhi. Kaling ogkaan-
god sikandan to tanom no wada bogas.
20 Di sikan madojow no pasak ogkaangod
to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus
aw ogdawat. Na, sikan pigdinog dan og-
pamogas duon to kinabuhi dan. To duma,
kasarangan da to bogas. To duma madogi,
aw meyduon isab hilabi madogi."

To Pananglitan to Soga
(Mateo 5:15-16; Lucas 8:16-18)

21 Migpananglit isab si Jesus. Kagi din,
"Ko meyduon ogpadokot to soga, kona
ogkahimu no takyuban to gantangan. Kona
isab igbotang duon to sayad to katri. Nasi
no igbotang duon to untudanan. 22 Angod
isab to sikan, to tibo no inghobong ogk-
abutwa da, aw to wada pad kasabuti
ogkasabutan da. 23 Na," kagi ni Jesus, "sikiyu
no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy
duon to ginhawa now."

24 Migpadajun sikandin to pag-ikagi,
"Paomot kow to pagpaminog to og-
ikagihon ku agun madogi to ogkasabutan
now, aw ogdugangan pad to Diyus sikan
pagsabut now. 25 Su ogdugangan din to
pagsabut to otow no ogdawat to igpasabut
kandin. Di to otow no kona ogdawat to
igpasabut kandin to Diyus, oggawangon da
inggad to maintok no nasabutan din."

To Pananglitan to Binhi no Miggiti

26 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "To
pag-uswag to sikan ogharian to Diyus
ogkaangod to binhi no ig-odok to otow
diya to uma din. 27 Tapus to pag-odok,
ogpalingaw-lingawan din aw ogpadajun
to inaedow-aedow no trabahu, aw sikan
tanom din oggiti aw ogtulin. Di kona din
ogkatagahan dow ogkaamonu to pagtubu
to sikan. 28 To pasak iyan ogpagiti aw ogpat-
ulin to tanom. Ogpandagum sikan, ogtulin,
ogsingin dow ogpanguhoy. 29 Ko mahinug
on to mgo uhoy, og-anihon on."

To Pananglitan to Kinaintokan no Binhi
(Mateo 13:31-33; Lucas 13:18-19)

30 Kagi ni Jesus, "Nokoy pad man to
ogkaangodan to sikan ogharian to Diyus?
31 Ogkaangod to maintok hilabi no binhi
no igtanom duon to pasak. 32 Kinaintokan
iyan sikan, di ko mutulin on, ogyabow to

* 4:12 Isaias 6:9,10

katikang duon to duma no mgo tanom. Og-
aslag to mgo sanga aw oghapunan to mgo
manuk-manuk."
33 Mahan-in pad to pananglitan no angod
to sikan no ing-anad ni Jesus kotob da to
ogkasabutan to kaotawan. 34 Wada ing-anad
din kandan no wada ipabaja to pananglitan.
Di ko awoy si Jesus dow mgo inanad din,
oghiluwason din sikan mgo pananglitan.

To Pagpaondang ni Jesus to Maagbot no Kaemag

(Mateo 8:23-27; Lucas 8:22-25)

35 Anoy man no masakyop on to diya no
aedow, pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad
din, "Ogyopa kinow to seini danow."
36 Piglikatan to mgo inanad sikan mgo otow
no migdasok duon to higad aw sakoy duon
to sikan bangka no tahan pig-ingkudan
ni Jesus aw tukud sikandan. To duma
migsakoy to yain no sakajan aw duma
kandan. 37 Wada kayugoy, puli nakatokow
mighodos to maagbot hilabi no kaemag, aw
katogob sikan bangka to limason tongod
to maagbot no mgo bayod. 38 Di si Jesus
nalipodong duon to ulin no mig-uy-an.
Dajun sikandin pukawa to mgo inanad din
aw ikagihi, "Sir, nokoy no ogpalingow-
lingow ka man? Ogyogdang kid kay!"
39 Dajun buyat si Jesus aw sapadi sikan
kaemag. Pigsugu din isab to mgo bayod,
"Yonong kow!" Duon-dajun mig-ondang
to kaemag aw miglinow to tibo. 40 Dajun
ikagihi ni Jesus to mgo inanad din, "Nokoy
no nahaedok kow man? Andeid man to
pagsalig now?"
41 Hilabi nahaedok dow natingaya
sikan mgo inanad, kaling nakapauusipay
sikandan, "Nokoy man buwa otawa seini
no inggad kaemag dow bayod ogpasapad
kandin?"

5

To Pag-abug ni Jesus to Mangkadoot no Ispiritu

(Mateo 8:28-34; Lucas 8:26-39)

1 Pagtidow onni Jesus diya to dihipag,
migduung sikandan duon to banwa no
sakup to Gerasa. 2 Paghaw-as ni Jesus,
pigtagbu sikandin to otow no pigpadamaan
to mangkadoot no ispiritu. Diya sikandin
kapuun to siminteryu 3 no pig-ugpaan din.
Konad on ogkagapus inggad ogkadina-
han. 4 Su kanunoy on piggapus to mgo
boyad dow kobong din, di puli din og-
pamigtawon to mgo kadina dow pusas.
Wada ogpakatagon kandin su hilabi mado-
son. 5 Aedow dow madukilom oghipanow
sikandin diya to mgo yobong dow kabubun-
ganan aw ogpinangiyak. Ogpali-palian din
to kaugalingon din to mgo batu.
6 Madiyu pad sikan otow, pigkita din on
si Jesus. Miglinaguy sikandin aw tagbuha
si Jesus dow yuhud duon to atubangan
din. 7-8 Dajun ikagihi ni Jesus sikan ispiritu,
"Sikuna no madoot no ispiritu, yaguji seini
otow!"
Dajun pangiyak sikan ispiritu to maagbot
no mig-iling, "Sikuna no Anak to Diyus
no Yabow to Tibo, nokoy man to yabot
nu kanay? Oghangyuon ku sikuna tongod
to ngadan to Diyus no kona a nu ogkas-
tiguhon."
9 Dajun usip si Jesus, "Hintawa to ngadan
nu?"
Migtabak sikandin, "Si Linibu to ngadan
ku, su hilabi koy mahan-in." 10 Migpak
hangyu sikan mgo ispiritu ki Jesus no kona
sikandan ogpayagujon duon to sikan no
banwa.
11 Na, duon to daligdigan to bubungan
meyduon mgo daduwa no libu no babuy
no nandungae. 12 Nangamuju sikan mgo
ispiritu ki Jesus, "Paseda koy on puli dutun
to suja mgo babuy." 13 Pagtugut ni Jesus,
pigyagujan dan sikan otow aw sed duon
to sikan mgo babuy. Dajun pamanlinaguy
sikan mgo babuy no namanyus-ug duon to
pangpang aw kangkatabug diya to wohig.
14 Dajun namanlinaguy sikan namanban-
toy to babuy diya to yunsud dow kauma-
han aw inangon dan to nahitabu. Dajun
anduon to kaotawan su ogsusihon dan.
15 Pagtidow dan duon ki Jesus, iyan pigkita
dan sikan otow no pigyagujan on to lin-
ibu no mangkadoot no ispiritu. Mig-
iingkud sikandin duon no nakapangabo on
aw madojow on to boot. Kaling hilabi
nahaedok sikan mgo otow. 16 To namakakita
to diya no hitabu mignangon to pagyaguji
to sikan otow to mangkadoot no ispiritu
hasta isab bahin to diya mgo babuy. 17 Dajun
dan hangyu-a si Jesus no yagujan din sikan
banwa dan.

[18] Na, anoy man no ogsakoy on si Jesus to bangka, nangamuju sikan otow no
pigyagujan to mangkadoot no ispiritu no
padumahon sikandin ni Jesus. [19] Di wada
tugut si Jesus. Kagi din, "Uli kad nasi aw
nangoni to mgo kadumahan nu dow manu to kayuuy dow tabang to Ginuu ikow."
[20] Dajun panow sikan otow aw nawnangon
duon to tibo banwa no Decapolis dow manu to pagtabang kandin ni Jesus. Yagboy
nangkatingaya to tibo no namakadinog to
sikan.

To Pagdojow to Bohi dow to Pagbanhaw to Bata
(Mateo 9:18-26; Lucas 8:40-56)

[21] Migpauli onsi Jesus diya to dihipag to
sikan danow. No duon on sikandan to hi-
gad, nahimun duon ki Jesus to mahan-in hi-
labi no mgo otow. [22] Na, meyduon migtidow
no otow no iyan ngadan si Jairo no pan-
guyu to simbahan to mgo Hibru. Pagkita
din ki Jesus, migyuhud sikandin duon to
atubangan din [23] aw pakimayuuy. Kagi
din, "Pakamatajon on to anak ku no bohi
no pinadajag ku. Sadangay dumahi a aw
dampaa sikandin agun maulian." [24] Dajun
duma si Jesus kandin.

Migduma isab to mahan-in no mgo otow
no migdasok duon kandin. [25] Na, duon to
sikan no mgo otow meyduon bohi no mi-
gyayangosa sed on to sampuyu-tag-duwa
no tuig. [26] Nakaaw-andeid sikandin to pag-
patambae, aw mahan-in on to pig-antus din
no mgo pagtambae kandin. Nagastu on
to tibo katigajunan din di wada gihapun
kaulii, nasi on naagbotan. [27] Na, pagkadinog
din bahin ki Jesus, mig-anduon sikandin
aw nanliot-liot duon to sikan migdasok
no kaotawan kotob no migtidow duon to
talikudan ni Jesus. Dajun din tudi-a to
kabo ni Jesus [28] su nailing to ginhawa din,
"Inggad puli a da makatudi to sikan kabo
din, ogkaulian a yagboy." [29] Duon-dajun
migtigpok to pagyangosa din, aw pigbati
din no naulian on sikandin.

[30] Na, dongan to pagtudi-a ki Jesus to
sikan bohi dow pagtigpok to yangosa din,
namaan si Jesus no meyduon gahom no
migyogwa duon kandin. Kaling migpatibi-
lik sikandin aw pangusip, "Hintawa man to
migtudi to kabo ku?"

[31] Migtabak to mgo inanad din, "Agayon,
nokoy no og-usip ka man dow hintawa to
migtudi ikow no mahan-in man hilabi seini
mgo otow no migdasok kani ikow?"

[32] Di nang-aha-aha gihapun si Jesus agun
mamaanan din dow hintawa to migtudi
to kabo din. [33] Na, manno namaan sikan
bohi no naulian on sikandin, namidpid no
migpadani ki Jesus. Migyuhud duon to
atubangan din aw inangon to tibo nahitabu
kandin. [34] Dajun ikagihi ni Jesus sikan bohi,
"Iya, to pagsalig nu kanay iyan nakadojow
ikow. Na, panow kad on no mahusoy to
ginhawa, su wadad on to diya sakit nu."

[35] No mig-ikagi pad si Jesus, mey na-
mantidow no napuun diya to bayoy to
sikan panguyu to simbahan. Pig-ikagihan
dan sikandin, "Bog-atad to ginhawa nu su
nabigtawan on to anak nu. Wadad on pues
ko mupadajun pad sikan maistru."

[36] Di si Jesus wada lipara to kagi dan. Nasi
no pig-ikagihan din sikan panguyu, "Kona
ka ogkahaedok. Salig ka kanay."

[37] Wada yain no pigpaduma ni Jesus, si
Pedro da dow sikan migsusuun no si San-
tiago dow si Juan. Dajun sikandan panow.
[38] Pagtidow dan duon to bayoy to sikan
panguyu, iyan pigkita ni Jesus to mahan-
in no mgo otow no angod to pigguligow.
Meyduon namaniyahu dow namandegma-
toy to maagbot. [39] Dajun sed si Jesus aw ik-
agihi sikandan, "Nokoy no ogsasamuk kow
man aw pamandegmatoy? Wada kamatoy
sikan bata, nalipodong puli." [40] Dajun dan
ngingisihi si Jesus.

Di pigpayuwas din sikandan tibo. Iyan
da pigpaduma din to mgo ginikanan to
sikan patoy hasta sikan mgo duma din.
Dajun sikandan sed duon to pigkotangan
to sikan bata. [41] Pigtagonan ni Jesus to
boyad din aw ikagihi, "Talita kumi!" no
ko ita pa, "Igi, bangun ka!" [42] Duon-dajun
nakabangun sikan bata aw nakahihipanow.
Natingaya hilabi to mgo ginikanan din to
sikan. (Sikan bata sampuyu-tag-duwa to
idad.) [43] Pigbahog ni Jesus sikan ginikanan
no wada yagboy ognangonan dan. Pig-igda
din isab no pakoonon sikan bata.

6

To Wada Pagdawat ki Jesus diya to Nazaret
(Mateo 13:53-58; Lucas 4:16-30)

[1] Piglikatan ni Jesus sikan no banwa duma
to mgo inanad din aw uli diya to yunsud
no pigtulinan din. [2] No Aedow on no Tig-
pahuway, nang-anad si Jesus duon to sim-
bahan dan. Natingaya to mahan-in no mgo
otow no naminog kandin, kaling migpau-
usipay sikandan, "Andei man buwa kapuun
to nangkaamuhan dow kaalam to seini no
otawa? Naamonu buwa no ogpakahinang
man sikandin to mgo milagru? [3] Kona buwa
no sikandin to diya pandoy no anak ni
Maria, aw suun sikandin ni Santiago, ni
Jose, ni Judas dow ni Simon? Dini man
ngani ugpa ita to mgo atoboy din." Kaling
nadootan sikandan ki Jesus.

[4] Dajun ikagihi ni Jesus sikan mgo otow,
"To otow no kibali ba-ba to Diyus og-
tahudon duon to inggad andei, di wada og-
tahud kandin duon to yunsud din dow kad-
umahan hasta pamilya din." [5] Kaling wada
nahinang din no mgo milagru duon, gawas
to pila no nadampa din no mgo masakiton
no nangkaulian. [6] Natingaya si Jesus su to
mgo taga-Nazaret wada tuu kandin. Dajun
sikandin andiya to yain-yain no mgo baryu
aw pang-anad.

To Pagsugu ni Jesus to mgo Inanad Din
(Mateo 10:5-42; Lucas 9:1-6)

[7] Pighimun ni Jesus sikan sampuyu-tag-
duwa no mgo inanad din su ogsuguon din
sikandan to tinag-daduwa diya to kayunsu-
dan. Pigbogajan din to katongod to pag-
abug to mangkadoot no ispiritu [8] aw tu-
guna, "Ko mupanow kow, iyan da daehon
now to agos. Kona kow ogbabaaw, kona
kow ogbaba to puju, aw kona kow ogdae to
saepi. [9] Manapatus kow di kona kow ogdae
to ilisan. [10] Ko mutidow kow on duon to
inggad andei no yunsud, pakamonang kow
duon to bayoy no ogpaabutan now kotob no
mupanow kow on. [11] Ko wada ogdawat iyu
duon to inggad andei no banwa aw wada
ogpaminog iyu, na, yaguji now sikan no
banwa. Padpada to abug to sapatus now
ko mupanow kow pagpakiyaya no kona kow
on ogkasukutan ko kastiguhon sikandan."

[12] Dajun panow sikan mgo inanad ni Je-
sus aw wali no kinahangyan musosey to
mgo otow aw talikudi to mgo sae dan.
[13] Pigpang-abug dan to mangkadoot no
ispiritu no migsamuk to mahan-in no mgo
otow. Mahan-in isab to mgo masakiton no
pighidhid dan to yana aw nangkaulian.

To Paghimatoy ki Juan no Mag-
bawtismuhay
(Mateo 14:1-12; Lucas 9:7-9)

[14] Nakadinog si Hari Herodes Antipas to
nangkahinang ni Jesus su nabantug on
sikandin. Di wada kaaangod to hona-hona
to mgo otow. Meyduon naman-iling, "Si Je-
sus iyan si Juan no Magbawtismuhay no na-
banhaw, kaling ogpakahinang to milagru."
[15] Meyduon isab naman-iling, "Si Jesus iyan
si Elias." Mey pad duma no naman-iling,
"Angod sikandin to diya mgo otow no kibali
ba-ba to Diyus to diya una."

[16] Di si Hari Herodes, pagdinog din bahin
ki Jesus, mig-iling sikandin, "Adoy, ogkaa-
monu buwa ko nabanhaw da si Juan no pig-
patampodan kud man to liog!" [17-18] Naikagi
din sikan su to diya una, impadakop din
si Juan aw ipaprisu no ginapus tongod to
pagsukat din ki Herodes. Su pig-agow ni
Herodes si Herodias no asawa to suun din
no si Felipe. [19] Tongod to kanunoy din
pagsawoy ki Herodes, pigdomotan si Juan
ni Herodias. Kaling ogpahimatajan din
podom, di wada sikandin makahimu [20] su
nahaedok si Herodes ki Juan, su namaanan
din no matarong si Juan dow diyusnon.
Kaling wada din itugut no mahimatajan
sikandin. Naliyag isab si Herodes naminog
to mgo kagi ni Juan inggad nakasamuk
sikan to ginhawa din.

[21] Na, pag-abut to aedow to kainanakan
ni Herodes, migbangkiti sikandin. Iyan
pig-imbita din to mgo upisyalis din dow
to mgo yabow to sundayu hasta to inila
no mgo taga-Galilea. Bali man no nakalu-
gar si Herodias to pagpahimatoy ki Juan
[22] su to anak din no daega mig-anduon
aw sajow. Nasajaan yagboy si Herodes
dow mgo imbitadu din, kaling nakailing
si Herodes, "Pamuju ka kanay to inggad
nokoy no ogkaliyagan nu su igbogoy ku
ikow." [23] Migpanapa pad sikandin aw iling,
"Inggad nokoy to ogbujuon nu, igbogoy ku
gajod ikow, inggad katonga to seini ging-
harian ku."

[24] Dajun yuwas sikan daega aw usipa to
inoy din, "Inay, nokoy man to ogbujuon
ku?"

Migtabak to inoy, “Pamuju-a to uyu ni
Juan no Magbawtismuhay.”
25 Migdinali sikan daega to pagsed aw
ikagihi sikan hari, “Iyan ogbujuon ku
kuntoon dajun to uyu ni Juan no Mag-
bawtismuhay no igbotang duon to bandi-
hadu.”
26 Hilabi migdoot to ginhawa ni Herodes,
di tongod to sikan saad no pigsapaan din
duon to atubangan to mgo imbitadu, wada
sikandin makabalibad. 27 Dajun din sugu-
a to sundayu din no tampodon to liog ni
Juan aw daehon to uyu din. Na, dajun
sikandin andiya to prisuhan aw tampoda to
liog ni Juan. 28 Imbotang din sikan uyu duon
to bandihadu dow daeha din aw ibogoy to
sikan daega. Dajun din dawata aw ibogoy
diya to inoy din. 29 Pagdinog to mgo inanad
ni Juan to nahitabu, pigpudut dan to patoy
no yawa din aw iyobong.

To Pagpakoon ni Jesus to 5000 no mgo Otow
(Mateo 14:13-21; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14)

30 Pagpauli to diya sampuyu-tag-duwa no
mgo apustulis, ingnangon dan ki Jesus to
tibo nahinang dow impang-anad dan. 31 Na,
mahan-in hilabi to mgo otow no ogkasi-
nokoli da to pagtidow dow pagyuwas,
kaling wadad lugar onni Jesus inggad ngani
to pagkoon. Kagi ni Jesus to mgo inanad
din, “Ogpahilit kinow naa no itanow da
agun makapahuway kow.”
32 Dajun sikandan sakoy to bangka aw
likat padeg diya to hilit. 33 Di pigkita sikan-
dan to mahan-in no mgo otow no taga-
yain-yain no mgo baryu no migkiyaya kan-
dan. Namanlinaguy sikan mgo otow no na-
manliput, aw una sikandan no nakatidow
duon to ogduungan onni Jesus. 34 Paghaw-
as ni Jesus, pigkita din sikan mahan-in
hilabi no mgo otow. Pigkae-atan din su
angod sikandan to mgo karneru no wada
og-atiman. Kaling migsugud sikandin to
pag-anad kandan, aw mahan-in to impang-
anad din.
35 Anoy man no mahapun on, to mgo
inanad ni Jesus migduguk kandin aw ik-
agi, “Mahapun on kay to kani, wada da
man ogkapudutan to pagkoon kani to hilit.
36 Madojow ko papanawon ta seini mgo otow
diya to kaumahan dow kabaryuhan agun
makaboli to pagkoon dan.”
37 Di kagi ni Jesus, “Sikiyu to mupakoon
kandan.”
“Aw atu!” kagi dan. “Ogpabolihon koy nu
to libu-libu no ka pisus no bali to pagkoon?”
38 Mig-ikagi si Jesus, “Ahaa now kun dow
pila no buuk to pan kani.”
Tapus dan ahaa, pig-ikagihan dan si Je-
sus, “Lima da no buuk to pan dow daduwa
no ka isda.”
39 Dajun sugu-a ni Jesus to mgo inanad
no ipagrupu-grupu to mgo otow aw pa-
maingkuda duon to pasak no mayunhow
pad to bagnot. 40 Kaling naman-ingkud
sikandan to tinag-kalim-an dow tinag-
gatus to kada grupu. 41 Pigdawat ni Jesus
sikan lima no buuk no pan dow daduwa
no ka isda aw yanghag diya to yangit to
pagpasalamat to Diyus. Dajun din panibaga
sikan pan aw ibogoy diya to mgo inanad
din agun ipamogoy diya to kaotawan. Pig-
panibag din isab sikan isda aw payogobi
sikandan. 42 Mighan-in yagboy sikan pan
dow isda, kaling nakakoon sikandan tibo
kotob no nangkahantoy. 43 Pagkatapus to
pagkoon, pigpanghimun to mgo inanad to
nasama, aw kaponu to sampuyu-tag-duwa
no ka ayat! 44 Lima no libu sikandan no
nakakoon ko mgo yukos da to bilangon.

To Pagpanow ni Jesus duon to Babow to Wohig
(Mateo 14:22-33; Juan 6:16-21)

45 Dajun pasakaja ni Jesus to mgo inanad
din to bangka. Ogpaunahon din sikan-
dan diya to yunsud to Betsaida su ogpa-
likaton din pad to mgo otow no nahimun
duon. 46 Pagkalius on to sikan mgo otow,
miggamat si Jesus to bubungan su og-
ampu. 47 No madukilom on, naawoy si Jesus
duon to bubungan, di sikan pigsakajan to
mgo inanad din nakapatonga on to danow.
48 Pagpanghanow-hanow ni Jesus, pigkita
din no nalisodan sikandan to paggaud su
nasugang dan to kaemag. Na, anoy man no
kaadlawon on, pigyupug sikandan ni Jesus
no migpanow duon to babow to wohig.
Angod kunu to ogpayaboy sikandin. 49-50 Di
pagkita dan kandin no migpanow duon to
babow to wohig, pigdaitan sikandan tibo
aw namakapangiyak su nailing to boot dan
no umagad.
Di dajun migtawag si Jesus, “Digona to
ginhawa now su siak seini. Kona kow

ogkahaedok." [51] Dajun sikandin sakoy aw
pagtibo kandan. Dongan to pagsakoy din,
migsigkon to kaemag. Hilabi naboyong to
mgo inanad din, [52] su inggad pigkita dan on
to pagpahan-in din to diya pan, wada dan
pad kasabuti to gahom din su nadigyoman
to hona-hona dan.
[53] Na, pagtidow dan diya to dihipag,
migduung sikandan duon to banwa to
Genesaret. [54] Pigkiyaya si Jesus to mgo
otow duon, [55] kaling namanlinaguy sikan-
dan diya to mgo kabaryuhan dow pan-
dokata to mgo masakiton aw yayahungi
diya ki Jesus. Inggad andei dan ogdino-
gon si Jesus, diya dan isab ogdaehon to
mgo masakiton. [56] Inggad andei sikandin
ogdeg, ko diya to kabaryuhan dow kauma-
han hasta kayunsudan, igbotang to mgo
masakiton duon to oghihimunan to mgo
otow. Ogpangamuju sikandan ki Jesus no
patudion din to inggad jawing-jawing* da
duon to sidsid to kabo din. Na, naulian to
tibo no nakatudi to kabo ni Jesus.

7

To mgo Tumanon to mgo Pariseo
(Mateo 15:1-20)

[1] Na, mey naman-andiya ki Jesus no mgo
Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan no
napuun diya to Jerusalem. [2] Napaniidan
dan to duma no mgo inanad ni Jesus no
migkoon no wada panghugas to boyad. [3] Su
to mgo Hibru, yabi to mgo Pariseo, kona
ogkoon ko kona makapanghugas to mgo
boyad to paagi no ing-anad to mgo min-
una dan. [4] Hasta ko ogkapuun sikandan
diya to merkadu, ogpanghugas su iyan tu-
manon dan ayha ogkoon. Aw mahan-in
pad to nabatasan dan no ogtumanon angod
pananglit to paghugas to mgo tasa, mgo
tibud, dow mgo son-adan.
[5] Tongod to sikan, pig-usip si Jesus to
sikan mgo Pariseo dow mgo maistru to
tinuuhan, "Nokoy no kona man ogtuman
to mgo inanad nu to mgo tumanon no
nabuyatan ta? Su ogkoon sikandan no kona
ogpanghugas to mgo boyad."
[6] Pigtabak sikandan ni Jesus, "Ku-
nungkun mangkatarong! Tinood yagboy
to diya kagi to Diyus no sinuyat ni Isaias no
kibali ba-ba din bahin iyu no pig-iling din,
'Seini no mgo otow og-iling to pigtahud a
dan,
di kotob da to tumuy to dila dan
su wada a ibotang duon to ginhawa
dan.
[7] Wada pues to pagsimba dan kanay,
su iyan da igpang-anad dan to tu-
manon no pig-otawan.'* "
[8] Kagi ni Jesus, "Pig-ojowan now to mgo
sugu to Diyus aw ilisi to tumanon no pig-
otawan.
[9] "Mapandoy gajod to pagkasalikway now
to kasuguan to Diyus agun iyan nasi matu-
man to iyu no tumanon. [10] Angod panan-
glit to diya sugu to Diyus no impabaja
ki Moises no pig-iling, 'Tahuda to amoy
dow inoy nu.'† Insugu din isab no inggad
hintawa no ogpasipaya to ginikanan oghi-
matajan.‡ [11] Di sikiyu, yahi to ing-anad now.
Su inggad meyduon podom igkatabang to
otow to ginikanan din, ogpabalibadon now
sikandan to pag-iling, 'Meyduon podom
bobogoy ku iyu di impaabin kud nasi to
Diyus.' [12] Duon to sikan, napogongan now
on sikandin to pagtabang to ginikanan din,
[13] aw pinakawada now to kagi to Diyus
tongod to sikan kabilin now no tumanon.
Mahan-in pad isab to duma no oghinangon
now no angod to sikan."
[14] Pighimun isab ni Jesus to kaotawan aw
ikagihi, "Paminog kow tibo to seini og-
ikagihon ku aw panginsabuti now. [15] Inggad
nokoy no ogkoonon to otow kona no iyan
ogpakaligsom kandin. Iyan da ogpakalig-
som sikan ogkapuun duon to ginhawa din."
[16] §
[17] No likatan on ni Jesus to kaotawan aw
makased on duon to bayoy, nangusip to
mgo inanad dow nokoy to igpasabut to diya
pig-ikagi din. [18] Kagi ni Jesus, "Sikiyu isab,
wada kow naan makasabut? To ogkoonon
to otow kona no iyan ogpakaligsom kandin.
[19] Su diya da ogdeg to gotok, aw tapus

* 6:56 To tibo mgo yukos no Hibru meyduon upat no ka jawing-jawing duon to sidsid to kabo dan. Pagpadomdom sikan kandan to mgo balaod to Diyus. Ogkabasa seini duon to Numeros 15:38. * 7:7 Isaias 29:13 † 7:10 Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16 ‡ 7:10 Exodo 21:17; Levitico 20:9 § 7:16 Bersikulu 16 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Na, sikiyu no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy duon to ginhawa now.*

to sikan ogyuwas da to yawa din. Kona
sikan ogpakaandiya to ginhawa din." Duon
to sikan, impasabut ni Jesus no wadad
pagkoon no ing-ojow to Diyus.
20 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Iyan
nasi ogpakaligsom to otow sikan ogka-
puun duon to ginhawa din. 21 Su duon
ogkapuun to madoot no mgo hona-hona,
paghinang to kayaw-ajan, pagpangawat,
paghimatoy, 22 pagkahakog, pagkayawan-
on, paglimbung, pagpatujang, pagsilag,
pagbuung to dongog to duma, pagpa-
garbu dow pagpabuang-buang. 23 Seini
mangkadoot no hinang duon ogkapuun to
ginhawa to otow, aw iyan ogpakaligsom
kandin."

To Pagtuu to Bohi no Kona no Hibru
(Mateo 15:21-28)

24 Dajun panow si Jesus aw andiya to
banwa no sakup to siyudad to Tiro. Pagti-
dow din, duon sikandin paabut to songo
bayoy. Gustu din no wada ogkamaan no
duon on sikandin, di natagahan da. 25-26 Na,
duon to sikan no banwa meyduon bohi
no kona no Hibru. Diya sikandin i-anak
to Fenicia no sakup to Siria, aw Grigu to
inikagihan din. Meyduon anak din no bohi
no pigsamuk to madoot no ispiritu. Na,
pagkamaan to sikan bohi no duon on si Je-
sus, dajun sikandin mig-anduon aw yuhud
duon to atubangan din aw pangamuju no
abugon din sikan ispiritu. 27 Di kagi ni Jesus,
"To mgo anak iyan una no ogpakoonon,
su madoot ko agawon to koonon dan agun
itimbag diya to mgo idu."
28 "Iyan man iyan Sir," kagi to sikan bohi,
"di ngani man to idu di ogpakapanginamut
to mgo timu no ogkatanak to mgo bata no
ogpamangoon."
29 "Na," kagi ni Jesus, "uli kad on. Tongod
to sikan kagi nu, pigyagujan on to madoot
no ispiritu sikan anak nu." 30 Dajun uli sikan
bohi. Pagtidow din diya to bayoy, pigkita
din sikan anak din no mighibat pad, di
pigyagujan on iyan to madoot no ispiritu.

To Pagdojow to Otow no Bongey dow Poha

31 Pagpauli on ni Jesus likat to banwa no
sakup to siyudad to Tiro, migbaja sikandin
duon to Sidon aw duon to danow to Galilea
padeg diya to banwa to Decapolis. 32 Na,
meyduon mgo otow no migdae duon ki Je-
sus to otow no bongey dow poha aw hangyu
no dampaon din.
33 Impadiyu ni Jesus sikan bongey to sikan
mgo otow no nahimun aw yugyuga to
tudyu din to mgo talinga to sikan bongey.
Tapus to sikan, pigdopuhan ni Jesus to
tudyu din to yawoy aw tudi-a to dila to
sikan otow. 34 Dajun yanghag si Jesus diya
to yangit aw ginhawa to mahaba aw ikagihi
sikan otow, "Maabri kow." 35 Duon-dajun
migdinog sikan otow aw matul-id on to
pag-ikagi din.
36 Pigbahog ni Jesus sikan mgo otow no
wada ognangonan dan to sikan pighinang
din, di nasi sikandan naosoyan* to pagnaw-
nangon. 37 Yagboy natingaya to tibo aw
nakaikagi, "Aduy! Madojow to tibo mgo
hinang to sikan otow. Inggad to bongey og-
padinogon din, aw to poha ogpaikagihon."

8

To Pagpakoon ni Jesus to 4000 no mgo Otow
(Mateo 15:29-39)

1 Pagyaboy to pila no aedow, meyduon
isab mahan-in hilabi no mgo otow no
nahimun duon ki Jesus. Anoy man no
wadad on pagkoon dan, pighimun ni Jesus
to mgo inanad din aw ikagihi, 2 "Ogkae-
at a to seini mgo otow su tatoyu on no
aedow sikandan kani aw wadad ogkakoon
dan. 3 Ko papanawon ku no ogpamontason,
basi hanipon duon to pangindaenan, su to
duma madiyu to og-ulian."
4 Dajun usip to mgo inanad, "Eh, og-
amonuhon ta man to pagpakoon to seini
mahan-in no mgo otow kani to hilit?"
5 Dajun usip si Jesus, "Pila no buuk to pan
duon iyu?"
Kagi dan, "Pitu."
6 Dajun pamaingkuda ni Jesus sikan mgo
otow duon to pasak. Pigdawat din sikan
pitu no buuk no pan aw pasalamat to
Diyus. Dajun din panibaga aw ibogoy diya
to mgo inanad din agun ipamogoy diya to
kaotawan. 7 Meyduon isab pila no buuk
no mangkaintok no isda. Migpasalamat
si Jesus to sikan aw isugu din to mgo
inanad no ipanadwoy isab diya to mgo
otow. 8 Mighan-in yagboy sikan pan dow

* 7:36 Ubin *nasugu*

isda, kaling nakakoon sikandan tibo ko-
tob no nangkahantoy. Tapus to pagkoon,
pigpanghimun to mgo inanad to nasama,
aw kaponu to pitu no ka baeknan! 9 Mgo
upat no libu sikandan no nakakoon ko mgo
yukos da to bilangon. Tapus papanawa ni
Jesus to mgo otow, 10 nanakajan sikandin
duma to mgo inanad din su og-andiya to
banwa to Dalmanuta.

To mgo Pariseo no Namuju to Milagru
(Mateo 16:1-4; Lucas 12:54-56)

11 Meyduon mgo Pariseo no mig-anduon
ki Jesus aw pagyalis kandin su og-antihan
dan. Mighangyu sikandan no ipakita din
to milagru no ogpakiyaya no Diyus to
migpadae kandin. 12 Pagdinog ni Jesus to
hangyu dan, nakaginhawa sikandin to ma-
haba aw iling, "Ay, sikiyu no mgo otow
kuntoon, nokoy no ogpamangha kow pad
man to milagru? Wada yagboy igkapakita
iyu." 13 Dajun ojowi onni Jesus sikan mgo
otow. Nanakajan sikandan aw yopa.

To Paglikoy to Igpang-anad to mgo Pariseo dow to Pamatasan ni Herodes
(Mateo 16:5-12)

14 Na, paglikat dan, to mgo inanad ni Jesus
nalingow to pagdae to pan no ogbaawon
dan podom, gawas to sobuuk no nabilin
duon to sakajan. 15 Pigpatahanan sikandan
ni Jesus, kagi din, "Likoy kow to patubu to
mgo Pariseo dow sikan ki Herodes."
16 Di to mgo inanad ni Jesus wada
makasabut no kona no patubu to pan
to ognangonon din, kaling mighahagas
sikandan, "Basi naikagi din sikan su wada
ki makadae to pan."
17 Namaanan ni Jesus to pighahagasan
dan, kaling nangusip sikandin, "Nokoy no
oghisgut kow man to pagkalingow now
to pagdae to pan? Wada kow pad naan
makasabut? Nokoy man, nadigyoman kay
buwa to hona-hona now? 18 Mey mata
now, di angod to kona kow ogkita. Mey
talinga now, di angod to kona kow ogdinog.
Nalingawan now on buwa to diya pighinang
ku? 19 To diya panibagon ku to lima no buuk
no pan no impakoon ku to diya lima no libu
no mgo otow, pila man no ayat to nahimun
now no sama?"
"Sampuyu-tag-duwa," kagi dan pa.
20 Mig-usip isab si Jesus, "To diya isab pitu
no buuk no pan no impakoon ku to upat
no libu no mgo otow, pila no baeknan to
nahimun now no sama?"
"Pitu," kagi dan.
21 "Na," kagi ni Jesus, "wada kow gihapun
makasabut?"

To Buta no Naulian diya to Betsaida

22 Pagtidow onni Jesus diya to Betsaida,
meyduon mgo otow no migdae to buta
duon kandin aw hangyu no dampaon din.
23 Pigpikit ni Jesus sikan otow diya to yuwas
to yunsud. Dajun din dopuhi to yawoy to
mata to sikan buta aw dampaa aw usipa
dow mey ogkitaon din.
24 Migtonggak sikan otow aw pang-aha-
aha. Kagi din, "Ogkita a to mgo otow no
angod to ogpamanow-panow no kaju."
25 Pig-isab ni Jesus pigdampa to mata to
sikan otow. Pagbuyata to mata din, mapa-
jag on to pag-aha din. 26 Tapus to sikan, pig-
ikagihan ni Jesus sikan otow, "Uli kad, di
kona ka oghapit duon to yunsud."

Hintawa Yagboy si Jesus?
(Mateo 16:13-20; Lucas 9:18-21)

27 Mig-andiya onsi Jesus to mgo baryu
no sakup to yunsud to Cesarea Filipo.
Duon to pangindaenan pig-usip din to mgo
inanad din, "To paghona-hona to mgo
otow, hintawa a kun man?"
28 Migtabak sikandan, "Meyduon og-iling
no si Juan ka no Magbawtismuhay, mey-
duon isab og-iling no si Elias ka. To duma
og-iling no sobuuk ka to diya kibali mgo ba-
ba to Diyus to diya una."
29 "Na sikiyu," kagi ni Jesus, "nokoy man
to ogkaikagi now bahin kanay? Hintawa a
man?"
Si Pedro to migtabak, "Sikuna to diya
Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to
Diyus to kaotawan din."* 30 Na, pigbahog
sikandan ni Jesus no wada ognangonan
dan.

To Paghisgut ni Jesus to Kamatajon Din
(Mateo 16:21-23; Lucas 9:22)

31 Dajun sugud si Jesus to paghisgut duon
to mgo inanad din bahin to ogkadeygan
din, "Kinahangyan no siak no Anak to Otow
og-antus yagboy. Ogtalikudan a to yabow
no mgo magdudumaya to tinuuhan ta dow

* 8:29 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din.

to mgo maistru to tinuuhan hasta to inila
no angod ta no mgo Hibru. Kinahangyan
no himatajan a, di ogkabanhaw a da duon
to ikatoyu no aedow." 32 Wada lipod-lipod
to paghisgut din to ogkahitabu.

Pagdinog ni Pedro to sikan, impadiyu-
diyu din si Jesus aw ikagihi, "Kona ka og-
ikagi to angod!"
33 Piglingi ni Jesus to duma no mgo inanad
din aw ipanagda si Pedro. Kagi din, "Yaguji
a Satanas, su pig-otawan to hona-hona nu,
kona no kaning Diyus."

To Pagkinabuhi to Sakup ni Cristo
(Mateo 16:24-27; Lucas 9:22-26)

34 Dajun sabiha ni Jesus to kaotawan hasta
to mgo inanad din aw ikagihi, "Inggad
hintawa no ogpasakup kanay, kinahangyan
ojowan din to kagustuhon din aw tiang to
krus† din aw unung kanay. 35 Su to otow
no og-oyog to kinabuhi din kani to kalibu-
tan, wada ogkaiman din no kinabuhi no
wada katapusan. Di to otow no og-unung
kanay aw ognawnangon to Madojow no
Nawnangonon inggad igkamatoy din nasi
ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.
36 Inggad pananglit maangkon to otow to
tibo kadatu kani to kalibutan, nokoy man to
pues din to sikan ko magawangan sikandin
to kinabuhi aw makastigu to wada kata-
pusan? 37 Su wada yagboy inggad nokoy
no yabow to kamahal kay to kinabuhi no
wada katapusan. 38 To mgo otow kuntoon,
mgo makasasaya no migtalikud to Diyus.
Na, ko igkasikow a dan, igkasikow ku isab
sikandan ko mupauli a dini no ogkasul-
uban to kasilow to Diyus no Amoy ku aw
ogdumahan a to mgo anghil din."

9

1 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Lig-
dongi now seini. Meyduon duma kani
iyu no monang da ogkangkamatoy ko
maaha dan no ogsugud on to gamhanan no
paghari to Diyus."

To Kasilow ni Jesus
(Mateo 17:1-8; Lucas 9:28-36)

2 Pagyaboy to onom no aedow, pigpad-
uma ni Jesus si Pedro, si Santiago dow si
Juan. Migpapaawoy sikandan to paggamat
to matikang no bubungan. No duon on
sikandan, pigkita dan no naisab si Jesus,
3 aw inggad to kabo din ogpakasilow yagboy
to kaputi. Wada maglabahay kani to babow
to kalibutan no ogpakapaputi to angod to
diya no kaputi. 4 Na, puli nakatokow pigkita
dan si Elias dow si Moises no migpaggi-
laung* ki Jesus.

5 Dajun ikagihi ni Pedro si Jesus, "Sir,
madojow su kani ki. Oghinang koy to
tatoyu no ka hoyunganan, sobuuk to ikow,
sobuuk to ki Moises dow sobuuk to ki Elias."
6 Di angod to pigdaham-daham si Pedro
su pigkobaan sikandin dow to mgo duma
din. 7 Na, meyduon gabun no natuntun
duon kandan, aw meyduon pigdinog dan
no kagi no napuun duon to sikan gabun
no mig-iling, "Anak ku seini no pinadajag.
Paminog kow kandin." 8 Dajun sikandan
palingap-lingap, di iyan nanda pigkita dan
si Jesus.

9 Pagtogbang dan on likat to sikan bubun-
gan, pigbahog sikandan ni Jesus no kona
dan ignangon sikan pigkita dan kotob no
sikandin no Anak to Otow kona pad ma-
banhaw. 10 Kaling pighipidan dan duon to
ginhawa dan sikan nahitabu, di migpau-
usipay sikandan no tatoyu dow nokoy to
igpasabut to sikan pig-ikagi din no ogka-
banhaw sikandin. 11 Pig-usip dan si Jesus,
"Nokoy naan no nang-anad man to mgo
maistru to tinuuhan ta no ayha ogyogwa to
diya Insaad no Manyuyuwas† ko una pad
ogpauli si Elias dini to kalibutan?"‡

12 Migtabak si Jesus, "Tinood iyan no og-
una si Elias to paghinaat to mgo otow to
pagtidow ku. Na, su tinood sikan, nokoy
man to hona-hona now to diya pig-iling
duon to Kasuyatan no ogpaantuson a no
Anak to Otow dow og-ojowan? 13 Di seini da.
Mig-andinid on si Elias, di pigpaantus dan
isab kotob to naliyagan dan, su nasuyat isab
sikan duon to Kasuyatan."§

To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu duon to Bata
(Mateo 17:14-20; Lucas 9:37-43)

† 8:34 Sikan kagi no *tiang to krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeygan. * 9:4 To Surigao no Minanubu: *migpagyaung-yaung* † 9:11 To Grigu no inikagihan: *Cristo* ‡ 9:11 Malaquias 4:5 § 9:13 Basaha isab to Mateo 17:13. Si Juan no Magbawtismuhay sikan og-ilingon to Elias.

[14] Pagkayogsad ni Jesus dow mgo duma
din, pigkita dan no piglilibongan sikan
duma no mgo inanad to mahan-in hilabi
no kaotawan, aw mey mgo maistru to tinu-
uhan no migpagdibati kandan. [15] Pagkita to
sikan tibo mgo otow ki Jesus, hilabi sikan-
dan naboyong aw miglinaguy to pagtagbu
kandin. [16] Dajun usip si Jesus, "Nokoy man
to duon ogdibatihan now?"

[17] Sobuuk to sikan mahan-in no mgo otow
migtabak, "Sir, pigdae ku to anak ku dini
ikow agun padojawon nu, su pigsamuk to
madoot no ispiritu no nakapapoha kandin.
[18] Ko ogpadamaan sikandin, ogpakayapdos
duon to pasak, ogbubuya to ba-ba, ogkagot
to ngipon aw ogliskog sikandin. Pighangyu
ku to mgo inanad nu no abugon dan sikan
madoot no ispiritu, di wada dan kahimu-i."

[19] Dajun ikagihi ni Jesus sikan mgo otow,
"E-ay, sikiyu no mgo otow kuntoon, wada
pagsalig now to Diyus. Andei man ogkako-
tob to pagduma-duma ku iyu? Kagan-u
man ogkatapus seini pag-antus ku iyu? Na,
daeha dini sikan bata." [20] Dajun dan daeha
sikan bata duon ki Jesus. Pagkita to sikan
madoot no ispiritu ki Jesus, pigpadamaan
din dajun sikan bata. Nakayapdos sikandin
aw kababalikid no migbubuya to ba-ba.
[21] Dajun usipa ni Jesus sikan amoy, "Napi-
laan on man to pagkailing din?"

Migtabak sikan amoy, "Wotey! Sugud
da no maintok pad. [22] Kona no kapila da
sikandin isugba to sikan ispiritu duon to
kaeju aw itimbag duon to wohig su oghi-
matajan. Na, ko mahimuan nu, sadangay
kae-ati aw tabangi koy."

[23] Kagi ni Jesus, "Nokoy no og-iling ka
man to, 'ko mahimuan nu'? Wada inggad
nokoy no kona ogkahimuan to Diyus to
pagtabang to otow no ogsalig kandin."

[24] Dajun ikagi sikan amoy to maagbot,
"Migsalig a ikow di kuyang pad. Dugangi
seini pagsalig ku."

[25] Na, pagkita ni Jesus no migdinali to
kaotawan to pagduguk, pigsugu din da-
jun sikan madoot no ispiritu, "Sikuna no
ispiritu no ogpamongey aw ogpamoha to
otow, yaguji seini bata aw kona kad yagboy
ogpauli." [26] Dajun pangiyak sikan madoot
no ispiritu aw padama-i din sikan bata ayha
din yaguji. Pagsibogid to sikan bata, angod
to nagawangan to ginhawa, kaling nakail-
ing to mahan-in no mgo otow, "Aduy, patoy
on kay buwa!" [27] Di pigtagonan ni Jesus to
boyad din aw pabanguna, dajun sikandin
nakatindog.

[28] Anoy man no migsed on si Jesus duon
to bayoy aw wadad on to diya mgo otow,
nangusip to mgo inanad din, "Nokoy no
wada noy man kaabug to diya madoot no
ispiritu?"

[29] Migtabak si Jesus, "To madoot no ispir-
itu no angod to diya ogkaabug pinaagi da to
pag-ampu."

[30] Na, migpanow onsi Jesus aw andiya to
prubinsya to Galilea. Ogkaliyag si Jesus no
wada ogkamaan dow andei sikandin, [31] su
iyan da og-anadon din sikan mgo inanad.
Kagi din, "Siak no Anak to Otow igdata
diya to mgo otow no oghimatoy kanay. Di
ogkabanhaw a da to ikatoyu no aedow." [32] Di
wada dan kasabuti sikan pig-ikagi din, aw
nataha sikandan to pag-usip.

Hintawa to Kinayabawan?
(Mateo 18:1-5; Lucas 9:46-48)

[33] Migtidow onsi Jesus duon to yunsud
to Capernaum. No diyad on sikandan
to bayoy, pig-usip din to mgo inanad,
"Nokoy man to diya pigyayalisan now gan-
ina duon to pangindaenan?" [34] Di nasikow
sikandan tabak su iyan man pigyayalisan
dan dow hintawa to yabow duon kandan.
[35] Dajun ingkud si Jesus aw papadaniha
sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inanad.
Kagi din, "Inggad hintawa no ogkaliyag
ogyabow, kinahangyan no mupaobos aw
alagad to tibo." [36] Dajun pudut si Jesus to
bata aw patindoga duon to kabaknaan dan.
Piggogey din aw ikagihi to mgo inanad,
[37] "Inggad hintawa no ogdawat to obos no
sakup ku no angod to seini bata, kibali siak
to ogdawaton. Aw to otow no ogdawat
kanay kibali ogdawat to sikan migpaandini
kanay."

To Kona Ogsupak ki Jesus Ogkatawag no Duma Din
(Lucas 9:49-50)

[38] Mig-ikagi si Juan ki Jesus, "Sir, migkita
koy to otow no nang-abug to mangkadoot
no ispiritu no iyan piggamit to ngadan
nu. Di manno kona ta sikandin no sakup,
pigsapadan noy."

39 Kagi ni Jesus, “Wada now podom
sapadi, su inggad hintawa no oggamit to
ngadan ku to paghinang to milagru kona
dajun ogpakadoot-doot kanay. 40 Su inggad
hintawa no kona ogsupak ita ogkatawag no
duma ta. 41 Ligdongi now seini,” kagi ni
Jesus. “To otow no ogpainom iyu to inggad
songo basu da no wohig su migpasakup
kow kanay no Insaad no Manyuyuwas,*
ogbayosan sikandin to Diyus.”

Bahin to Pagtintal
(Mateo 18:6-9; Lucas 17:1-2)

42 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, “To
otow no ogpakaamung to pagpakasae to
obos no sakup ku, mabog-at yagboy to
kastigu no igpahamtang kandin. Tapat pad
ko pigteybatuhan sikandin to mae-gatung
no galingan no batu aw itimbag diya to
dagat agun wada ogpakasae tongod kandin.
43 Ko sikan boyad nu iyan ogpakaamung to
pagpakasae nu, tampoda. Inggad pupue ka
basta maangkon nu to kinabuhi no wada
katapusan kuntra ko daduwa to boyad nu
no igsugba ka diya to impernu, duon to
sikan kaeju no wada pagkaposok. 44 † 45 Ko
sikan kobong nu iyan ogpakaamung to
pagpakasae nu, tampoda. Inggad sobuuk
nanda to kobong nu basta maangkon nu
to kinabuhi no wada katapusan kuntra ko
daduwa to kobong nu no igsugba ka diya
to impernu. 46 ‡ 47 Ko sikan mata nu iyan
ogpakaamung to pagpakasae nu, yugita.
Inggad sobuuk nanda to mata nu basta
masakup ka duon to gingharian to Diyus,
kuntra ko daduwa to mata nu no igsugba
ka diya to impernu. 48 Su to pag-antus to
mgo otow duon wada yagboy katapusan.
Su to mgo iyas duon no ogkotkot to yawa
dan kona yagboy ogkamatoy, aw to kaeju
wada pagkaposok. 49 To tibo mgo otow no
ogpakaanduon ogdoot yagboy.§

50 “Na,” kagi ni Jesus, “madojow to asin.
Di ko pananglitan mutab-as sikan, og-
amonuhon pad to pagpabalik to lami?
Kaling paningkamoti no meyduon kagana
to rilasyun now, aw tagoni now kanunoy to
kalinow.”

10

Bahin to Pagbibiya
(Mateo 5:31-32; 19:1-12; Lucas 16:18)

1 Piglikatan ni Jesus sikan no banwa aw
baja duon to dihipag to Jordan no wohig su
og-andiya to prubinsya to Judea. Mahan-
in to mgo otow no nahimun duon kandin,
aw pigpang-anad din sikandan su iyan
nabatasan din. 2 Meyduon isab mgo Pariseo
no mig-anduon ki Jesus su ogtogkadon dan.
Mig-usip sikandan, “Igtugut to tinuuhan ta
no ojowan to asawa?”

3 Migtabak si Jesus, “Nokoy man to insugu
ni Moises bahin to sikan?”

4 Kagi dan, “Intugut din basta bogajan
sikan asawa to kalig-onan to pagbiya.*”†

5 Di mig-ikagi si Jesus, “Pigtugutan kow ni
Moises tongod to kadoson to uyu now. 6 Di
diya to sinugdanan no hinangon to Diyus
to otow, pighinang din to yukos dow bohi.‡
7 Kaling man, ogyuwat to yukos to amoy
dow inoy din aw ogpagsaboka to asawa
din 8 su sikandan no daduwa ogkasaboka
on man.§ 9 Kaling man sikan pigsaboka to
Diyus kona ogpagbiyaon.”

10 No diyad on sikandan to sed to bayoy,
mig-usip isab to mgo inanad ki Jesus bahin
to pagbibiya. 11 Migtabak si Jesus, “To otow
no og-ojow to asawa din aw ogpangasawa
to yain, ogpakasae sikandin to sikan una
no asawa din, su kibali nakapanghonay
sikandin. 12 To bohi isab no og-ojow to
bana din aw babana to yain, kibali naka-
panghonay.”

To Pagsampoyong ni Jesus to mgo Bata
(Mateo 19:13-15; Lucas 18:15-17)

13 Mey mgo otow no migdae to mgo anak
dan duon ki Jesus agun sampoyongan. Di
pigsapadan sikandan to mgo inanad din.
14 Pagkita ni Jesus to sikan, naboyu sikandin
aw ikagihi to mgo inanad, “Tuguti sikan
mgo bata to pag-andini kanay. Kona now
ogpogongan su iyan ogkaharian to Diyus
to mgo otow no angod kandan. 15 Indani
now seini,” kagi din. “Inggad hintawa no
kona ogdawat to paghari to Diyus angod to
dinawatan to bata kona yagboy ogkasakup

* 9:41 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 9:44 Bersikulu 44 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Ogpakaangod sikan to bersikulu 48. ‡ 9:46 Bersikulu 46 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Ogpakaangod sikan to bersikulu 48. § 9:49 To Grigu no inikagihan: *og-asinan to kaeju* * 10:4 Ubin *pagbuwag* † 10:4 Deuteronomio 24:1-4 ‡ 10:6 Genesis 1:27; 5:2 § 10:8 Genesis 2:24

duon." [16] Dajun din tinagsabokaha to pag-
giba sikan mgo bata aw sampoyongi dow
panghinaut no madojawan sikandan to
Diyus.

To Sapian no Otow
(Mateo 19:16-30; Lucas 18:18-30)

[17] Anoy man no oglikat on si Jesus, mey
otow no miglinaguy diya kandin aw yuhud
duon to atubangan din. Kagi din, "Sir,
madojow ka no otow. Nokoy man to
oghinangon ku agun no maangkon ku to
kinabuhi no wada katapusan?"
[18] Kagi ni Jesus, "Hona-honaa to ig-
pasabut to sikan og-ilingon nu no madojow
a. Su namaanan ta no Diyus da on to
madojow. [19] Namaanan nud isab to mgo
balaod din no pig-iling, 'Kona ka oghimatoy
to otow, kona ka ogpanghonay, kona ka og-
pangawat, kona ka ogpangistigus to gayu,
kona ka ogpanlimbung aw tahuda to amoy
dow inoy nu.'* "
[20] "Sir," kagi to sikan otow, "Pigtuman
kud sikan tibo sugud pad to pagkabata ku."
[21] Pigyongyongan ni Jesus sikan otow
dae to gugma aw ikagihi, "Sobuuk pad to
kuyang nu. Ibaligja to mgo katigajunan nu
aw to halin ipamogoy to mgo pubri. Na,
meyduon ogkapaabut nu no bayos diya to
yangit. Dajun ka pauli dini aw duma kad
kanay." [22] Pagdinog to sikan otow to kagi
ni Jesus, naguul sikandin aw migpanow
no migsakit to ginhawa su sapian yagboy
sikandin.
[23] Dajun lingi-a ni Jesus to mgo inanad din
aw ikagihi, "Pagkalisod yagboy to sapian
to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus!"
[24] To mgo inanad ni Jesus naboyong yag-
boy to sikan pig-ikagi din, di migpada-
jun sikandin to pag-ikagi, "Mgo anak,
pagkalisod yagboy to pagpasakup to sikan
ogharian to Diyus! [25] Ko malisod on man
to kamel to pagyawang duon to yugi to
dagum, iyan on man to sapian no otow
ko kona malisodan to pagpasakup to sikan
ogharian to Diyus."
[26] Pagdinog to mgo inanad to sikan,
migdugang pad yagboy to pagkaboyong
dan aw migpauusipay, "Hintawa da man
naan to ogkayuwas?"
[27] Di pigyongyongan sikandan ni Jesus aw
ikagihi, "Kona seini ogkahimuan to otow, di
to Diyus, ogkahimuan din to tibo."
[28] Dajun ikagi si Pedro, "Na, sikami naan,
pig-ojowan noy on to tibo su ogduma koy
on ikow."
[29] Kagi ni Jesus, "Hoo iyan, di ligdongi
now seini. Inggad hintawa no og-ojow
to bayoy din, mgo suun no yukos dow
bohi, inoy dow amoy, mgo anak din ubin
uma tongod kanay dow tongod to Madojow
no Nawnangonon, [30] ogbayosan sikandin
to Diyus. Inggad kuntoon no kani pad
sikandin to kalibutan, ogkadawat din to
yabow pad yagboy no mgo bayoy, mgo suun
no bohi dow yukos, mgo inoy, mgo anak
dow mgo uma. Ogbogajan isab sikandin
to kinabuhi no wada katapusan diya to
umaabut no panahon. Di ko dini pad to
kalibutan, ogbaja isab sikandin to mgo pag-
antus. [31] Di mahan-in to mgo otow no yabow
kuntoon no igpaobos. Mahan-in isab to
obos no ogpayabawon."

To Paghisgut on Isab ni Jesus to Kamatajon Din
(Mateo 20:17-19; Lucas 18:31-34)

[32] Na, anoy man no duon on si Jesus to
pangindaenan duma to mgo inanad din
pailing diya to Jerusalem, mig-una-una
sikandin. Kaling naboyong to mgo inanad
din, aw nangkahaedok to duma no mgo
otow duon to hudihan din. Pigpapadani
ni Jesus sikan sampuyu-tag-duwa no mgo
inanad din su ognangonan din sikandan to
ogkadeygan din. [33] "Oho," kagi din, "og-
pailing kinow on diya to Jerusalem. Ko
diya kid on, siak no Anak to Otow igdata
diya to yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan ta. Oghukuman a dan to kamata-
jon aw igdata a diya to mgo otow no kona
no mgo Hibru no wada tahud to Diyus.
[34] Oghinangon a dan no kangisihanan. Og-
iloban a aw panyapdosi, dow tapus to sikan,
oghimatajan a. Di ogkabanhaw a da duon to
ikatoyu no aedow."

To Hangyu ni Santiago dow ni Juan
(Mateo 20:20-28)

[35] Na, si Santiago dow si Juan no mgo
anak ni Sebedeo migpadani ki Jesus aw
ikagi, "Sir, meyduon podom oghangyuon
noy ikow."

* 10:19 Exodo 20:12-16; Deuteronomio 5:16-20

36 Kagi ni Jesus, “Nokoy man podom
sikan?”
37 Kagi dan, “Oghangyu koy podom ikow
no sikami to soingon nu duon to gingharian
nu, sobuuk duon to kalintuu nu aw sobuuk
isab duon to kawae nu.”
38 Di mig-ikagi si Jesus, “Wada kow ka-
maan to sikan pighangyu now. Og-usipon
ku sikiyu, ogpakaaguwanta kow buwa to
mgo antusonon no ogbajaan ku?”
39 Migtabak sikandan, “Hoo.”
Kagi ni Jesus, “Tinood man iyan no og-
pakabaja kow to mangkalisod no ogbajaan
ku, 40 di bahin to pagsoing kanay, kona no
siak to ogpakaboot dow hintawa to og-
paingkudon duon to kalintuu dow kawae
ku. Iyan da ogpakasoing kanay to diya
pighinaatan to Diyus to sikan.”
41 Pagdinog to sikan sampuyu no mgo
inanad to sikan hangyu ni Santiago dow ni
Juan, naboyu sikandan. 42 Kaling pighimun
ni Jesus to tibo mgo inanad din aw ikagihi,
“Namaan kow to batasan to sikan og-isipon
no mgo magmamandu to yain-yain no mgo
tribu. Ogpamayabi-yabi sikandan to mgo
sakup dan aw ogdaog-daogon. 43 Di kona
kow ogpag-angod kandan. Nasi no inggad
hintawa iyu no ogkaliyag ogyabow, mupao-
bos nasi sikandin aw alagad to duma. 44 To
otow isab no ogkaliyag no mahinang no
panguyu, mupaobos nasi sikandin angod to
udipon aw alagad to duma. 45 Su ngani a
man no Anak to Otow, di wada a andini
agun alagadon. Nasi no iyan ing-andini ku
to pag-alagad to duma dow agun mamatoy
a to pagyokat to mahan-in no mgo otow no
naudipon to sae.”

To Pagdojow ni Jesus to Buta
(Mateo 20:29-34; Lucas 18:35-43)

46 Migtidow si Jesus dow mgo inanad din
diya to yunsud to Jerico, aw paglikat dan,
mahan-in yagboy to mgo otow no migduma
kandan. Na, meyduon migpalimus no buta
no mig-iingkud duon to kilid to dayan.
Iyan ngadan din si Bartimeo no anak ni
Timeo. 47 Pagdinog din no migbaja si Je-
sus no taga-Nazaret, nanawag sikandin to
maagbot, “Jesus no Kaliwat ni Hari David,
sadangay kae-ati a!” 48 Pigsapadan sikandin
to mahan-in no mgo otow agun ogpahonok,
di nasi din pigpak agbotan to pagtawag,
“Kaliwat ni Hari David, sadangay kae-ati a!”
49 Dajun sigkon si Jesus to pagpanow aw
ipasabi sikan buta. Dajun dan sabiha aw
ikagihi, “Na, tukhow kad. Tindog ka su im-
pasabi ka.” 50 Hinggawan sikandin migtin-
dog aw iwakli sikan aapid din no kabo dow
andiya ki Jesus.
51 Mig-usip si Jesus, “Nokoy man to ig-
pahinang nu kanay?”
Migtabak sikan buta, “Sir, ogkaliyag a
podom no ogkita ad on.”
52 “Na,” kagi ni Jesus, “panow kad su to
pagsalig nu kanay iyan nakadojow ikow.”
Duon-dajun migkita sikan otow aw duma ki
Jesus.

11

To Madaogon no Pagsed ni Jesus to Jerusalem
(Mateo 21:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

1 No madani on sikandan to Jerusalem,
ogkaaha dan on to mgo yunsud to Bet-
pahe dow Betania duon to bugdangan to
Kaulibuhan no bubungan. Dajun sugu
si Jesus to daduwa no mgo inanad din,
2 “Andutun kow to suja baryu. Pagtidow
now duon, ogkita kow dajun to inhikot no
nati no asnu* no wada pad disti kasakaji.
Hubada aw tujuka dini kanay. 3 Ko mey-
duon ogsagman iyu, ilingi now no ogk-
inahangyanon seini to Ginuu, di madali
da ig-uli.” 4 Dajun panow sikan daduwa.
Pagtidow dan, pigkita dan iyan sikan nati
no asnu no inhikot duon to pertahan to
bayoy duon to kilid to karsada. Anoy man
no oghubadon dan on, 5 mey mgo otow no
migsagman kandan. Kagi pa, “Nokoy no
oghubadon now man sikan nati?” 6 Iyan
intabak dan to intugun ni Jesus, kaling
pigtugutan dajun sikandan.
7 Dajun dan tujuka sikan nati diya ki Jesus.
Inhanig dan to pig-apid dan no kabo duon
to talikudan to nati aw dajun sakoy si Jesus.
8 Mahan-in to mgo otow no migbukyad isab
to ing-apid dan no mgo kabo aw ihanig to
ogbajaan din. To duma namanagkas to mgo
dodohunan diya to mgo uma aw ihanig dan
isab. 9 Namanguliya sikan tibo mgo otow
no migduma ki Jesus duon to unahan dow

* 11:2 To asnu angod to kabaju. † 11:9 Salmo 118:25,26

duon to hudihan, “Sajaon ta to Diyus! Sa-
jaon seini pigpaandini din ita!† 10 Kadojow
gajod to ogpaabuton ta no paghari to seini
Kaliwat ni Hari David no minuna ta! Sajaon
yagboy to Diyus diya to yangit!”
11 Pagtidow ni Jesus diya to Jerusalem,
migpadajun sikandin duon to Bayoy to
Diyus aw panhiling-hilinga din to tibo
duon. Dajun yuwas sikandin dow sikan
sampuyu-tag-duwa no mgo inanad din aw
pauli diya to baryu to Betania su mahapun
on.

To Pagtubad ni Jesus to Kaju no Wada Bogas
(Mateo 21:18-19)

12 Pagkabukas, miglikat sikandan to Be-
tania su ogpauli diya to Jerusalem. Duon
pad sikandan to pangindaenan, pigbontas
on si Jesus. 13 Na, diya to kadiyuan migkita
sikandin to kaju no igera no madabu to
dohun. Pig-anduon din su og-ahaon dow
mey bogas. Di dohun da to pigkita din su
kona pad no tigbobogas. 14 Dajun tubadi
ni Jesus sikan igera, “Sugud kuntoon, kona
kad on ogpakabogas.” Na, pigdinog to mgo
inanad din sikan pig-ikagi din.

To Pag-abug ni Jesus to mgo Mamaligjaay duon to Bayoy to Diyus
(Mateo 21:12-17; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-17)

15 Pagtidow dan diya to Jerusalem, mig-
isab si Jesus mig-andiya to Bayoy to Diyus
aw pang-abuga din to mgo otow no namoli
aw namaligja duon. Aw pamaliskada din to
mgo lamisa to mgo magsinsilyuhay to saepi
dow mgo ingkudanan to diya namaligja
to salapati no ighalad. 16 Wada otow no
pigtugutan din to pagpanyaktod duon to
pawa to sikan Bayoy to Diyus no ogdae to
inggad nokoy da. 17 Dajun din pang-anada
to mgo otow duon. Kagi din, “Meyduon
impasuyat to Diyus no pig-iling, ‘To bayoy
ku og-ilingon to ampuanan to mgo sakup
to yain-yain no mgo nasyun.’ Di pighinang
now no kampu to mgo tulisan!”‡
18 Sikan no hitabu pigdinog to yabow no
mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo
Hibru dow to mgo maistru to tinuuhan.
Kaling mighona-hona sikandan dow og-
amonuhon dan agun mahimatajan si Je-
sus su nahaedok sikandan kandin, su to
tibo mgo otow naliyag to pagpang-anad
din. 19 Anoy man no madidigyomay on, mi-
gyuwas si Jesus to siyudad dow mgo inanad
din.

Namatoy to diya Igera
(Mateo 21:20-22)

20 Pagkabukas, no ogpauli on si Jesus dow
mgo inanad din diya to siyudad, pigkita dan
no patoy on sikan igera no pigtubadan ni
Jesus yakip to mgo dalid. 21 Na, pagkadom-
dom ni Pedro to diya tubad ni Jesus to
sikan igera, mig-ikagi sikandin, “Sir, aha
ka. Patoy on suja igera no pigtubadan nu
gabii!”
22 Kagi ni Jesus, “Saligi to Diyus 23 aw
ligdongi now seini. Ko mey otow no ogsugu
to suja bubungan, ‘Kayukat ka duon aw
patiagdang ka dutun to dagat,’ ogkatuman
sikan basta wada pagduwa-duwa to pagtuu
din. 24 Angod isab to sikan, inggad nokoy to
ogbujuon now to Diyus, tuuhi no imbogoy
din on iyu. Su ko mutuu kow, ogkadawat
now yagboy to ogbujuon now. 25 Na, ko
og-ampu kow di mey otow no ogpakadoot
to ginhawa now, unaha sikandin pasayluha
ayha kow ampu. Na, ogpasayluhon kow
isab to Diyus no Amoy now diya to yangit.”
26 §

To Katongod ni Jesus
(Mateo 21:23-27; Lucas 20:1-8)

27 Na, migtidow on isab onsi Jesus diya to
Jerusalem. No mighihipanow si Jesus duon
to Bayoy to Diyus, migduguk to yabow no
mgo magdudumaya to tinuuhan dan, mgo
maistru to tinuuhan dow duma no inila
no mgo Hibru. 28 Kagi dan, “Nokoy man
to katongod nu to pagpanghinang to diya?
Hintawa man to migbogoy ikow to sikan no
katongod?”
29 Migtabak si Jesus, “Meyduon isab ig-
usip ku iyu. Ko tabakon a now, ognango-
nan ku sikiyu dow nokoy to katongod ku
to pagpanghinang to diya. 30 Na, to diya
pagpamawtismu ni Juan, hintawa man to
migbogoy kandin to sikan no katongod?
Diyus ko otow? Nangoni a.”

‡ 11:17 Isaias 56:7; Jeremias 7:11 § 11:26 Bersikulu 26 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Di ko kona now sikandin pasayluhon, kona kow isab ogpasayluhon to Diyus no Amoy now diya to yangit.*

31 Dajun sikandan sasabut dow og-
amonuhon dan to pagtabak. Kagi dan, "Ko
muiling ki no Diyus to migbogoy ki Juan
to katongod, ogsukatan ki din dow nokoy
no wada ki tuu ki Juan. 32 Aw ko muiling
ki no pig-otawan to katongod din, adoy!"
Nahaedok sikandan to kaotawan su tibo
man migtuu no si Juan kibali ba-ba to Diyus.
33 Kaling iyan da intabak dan ki Jesus to,
"Indoy, wada koy kamaan."

"Na," kagi ni Jesus, "kona ku isab sikiyu
ognangonan dow andei kapuun to katon-
god ku to pagpanghinang to diya."

12

To Pananglitan to mgo Saup
(Mateo 21:33-46; Lucas 20:9-19)

1 Dajun ikagi si Jesus to pananglitan
duon to mgo otow no nahimun, "Mey-
duon otow no migtanom to ubas* duon
to uma din. Piglibong din to kural aw
hinangi to pogaanan to bogas to ubas dow
turi no bantajanan. Tapus to sikan, pig-
pasaupan din aw panow diya to madiyu.
2 Anoy man no oggunuon on to mgo ubas,
migsugu sikan tag-iya to suguonon din to
pagpudut to kabahinan din. 3 Di pagti-
dow to sikan sinugu, dajun sikandin buk-
buka to sikan mgo saup aw pabalika no
ampan dae. 4 Dajun isab sugu sikan tag-
iya to yain no suguonon, di pigpapakuy
sikandin aw pakasikawi. 5 Tapus to sikan,
yain isab no suguonon to pigsugu to sikan
tag-iya, di pighimatajan dan. Mahan-in
pad to duma no pigsugu to sikan tag-iya,
di meyduon pigbukbuk dan, aw to duma
pigpanghimatajan. 6 Na, iyan nanda wada
kasugu to pinadajag din no anak. Sikandin
to katapusan no pigsugu su ginhawa din,
'Ogtahudon dan man yagboy seini anak ku.'
7 Di pagkita kandin to sikan mgo saup, mig-
iling sikandan, 'Suja anak to ogpakairinsya
to seini ubasan ko mamatoy to amoy din.
Na, oghimatajan ta isab agun ita on seini.'
8 Dajun dan himataji aw itimbag diya to
yuwas to ubasan.

9 "Na," kagi ni Jesus, "to paghona-hona
now, og-amonu man sikan tag-iya? Og-
andiyaon din sikan mgo saup aw pangh-
imataji. Pagkatapus, ogpasaupan din sikan
ubasan to yain no mgo otow. 10 Ajaw og-
ilinga no wada kow makabasa to Kasuyatan
to Diyus no pig-iling,

'Sikan batu no pig-ojowan to mgo pandoy
su nailing to boot dan no wada pues
iyan nasi indigon to bayoy.
11 Trabahu sikan to Ginuu
aw igkatingaya ta yagboy.'† "

12 Pagdinog to sikan mgo inila to tinu-
uhan to pananglitan ni Jesus, nasabutan
dan no sikandan to pig-igu. Kaling og-
dakopon dan podom sikandin, di nahaedok
sikandan to mgo otow no naminog kandin.
Dajun panow sikan mgo inila.

To Pagbajad to Buhis
(Mateo 22:15-22; Lucas 20:20-26)

13 Wada kayugoy, pigsugu dan diya ki
Jesus to mgo Pariseo hasta to mgo sakup
to partidu ni Hari Herodes agun no mabitik
dan sikandin. 14 Pigduguk dan si Jesus.
"Sir," kagi dan, "namaan koy no matinod-
anon ka aw matuud yagboy to impang-anad
nu bahin to pagtuman to Diyus. Inggad
hintawa to igpag-atubang nu, pinag-angod
nu to pagpang-anad kandan su wada og-
payabihon nu. Na," kagi dan, "meyduon
ig-usip noy ikow. Kona buwa no supak to
tinuuhan ta to pagbajad to buhis diya to
hari to Roma? Ogbajad ki ko kona?"

15 Di namaan si Jesus no madoot to
tuud dan, kaling pig-ikagihan din sikandan,
"Nokoy no og-antihan a now man? Mey
saepi now duon? Aha ki." 16 Dajun dan
tadwaji si Jesus to saepi. Mig-usip si Je-
sus, "Hintawa man bayhu‡ dow ngadan to
nakabotang kani?"

Migtabak sikandan, "Kaning hari to
Roma."

17 "Na," kagi ni Jesus, "ibogoy diya to
hari to kaning hari, aw ibogoy isab diya to
Diyus to kaning Diyus." Hilabi sikandan
naboyong to sikan pagtabak din.

To Pagkabanhaw to mgo Patoy
(Mateo 22:23-33; Lucas 20:27-40)

18 Tapus to sikan, meyduon isab mgo
Saduseo no mig-anduon ki Jesus su ogpan-
gusip. Na, sikan no mgo otowa naman-iling
no kona ogkabanhaw to mgo patoy. 19 Kagi
dan, "Sir, mig-iling to balaod no imbilin
ni Moises ita no ko mamatoy to otow no

* 12:1 Ininglis: *grapes* † 12:11 Salmo 118:22,23 ‡ 12:16 To Surigao no Minanubu: *goja*

ogkabilin to asawa no wada pad anak, kina-
hangyan asawahon to suun din sikan bohi
agun meyduon ogkailing no liwat to diya
namatoy.§ 20 Na, igpananglit ta to pitu no
migsusuun no mgo yukos. Naminyo sikan
panganoy, di wada pad anak dan, namatoy
on sikandin. 21 Sikan migsunu naminyo to
sikan bayu aw namatoy isab no wada anak.
Angod da isab to nahitabu to sikan ikatoyu
no suun. 22 Na, yaktod no pagkaikagi, sikan
pitu no migsusuun tibo nakaasawa to sikan
bohi aw tibo sikandan namatoy no wada
anak. To katapusan namatoy isab sikan
bohi. 23 Na, ojow nu pa, ogbanhawon to mgo
patoy. Ko matuman on sikan, hintawa man
yagboy to sikan pitu to ogkatawag no tag-
asawa to sikan bohi, su tibo man sikandan
nakaasawa kandin?"

24 Migtabak si Jesus, "Pagkasajop now
yagboy! Su wada kow makasabut to Kasuy-
atan to Diyus dow to gahom din. 25 Su ko
banhawon on to mgo patoy, wadad on og-
inasawahay, su ogkaangod on man sikan-
dan to mgo anghil diya to yangit. 26 Na,
sikiyu no kona ogtuu no ogkabanhaw to
mgo patoy, ajaw og-ilinga no wada kow
makabasa to sinuyat ni Moises bahin to
diya masagkop no kaju no duon sikandin
ikagihi to Diyus no mig-iling, 'Siak to Diyus
no iyan ogsimbahon ni Abraham, ni Isaac
dow ni Jacob.'* 27 Migpasabut no inggad
nayugoy da kamatoy sikan no mgo otow,
buhi sikandan diya to yangit aw ogpadajun
to pagsimba to Diyus. Su to mgo patoy
konad ogsimba to Diyus, mgo buhi da.
Kaling nasajop kow yagboy," kagi ni Jesus.

To Pinakaimpurtanti no mgo Sugu to Diyus
(Mateo 22:34-40; Lucas 10:25-27)

28 Meyduon maistru to tinuuhan no
nakaanduon dow migdinog to pagbitik
podom ki Jesus. Pagpaniid din no madojow
to pagkatabak ni Jesus to sikan mgo
Saduseo, migpadani sikandin aw usip,
"Duon to sikan tibo mgo balaod to Diyus,
andei man to pinakaimpurtanti?"

29 Migtabak si Jesus, "Sikan pinakaim-
purtanti no sugu pig-iling, 'Sikiyu no mgo
kaliwat ni Israel, paminog kow. To Ginuu
no Diyus ta sobuuk da. 30 Higugmaon now
sikandin to bug-us no ginhawa dow hona-
hona now aw tibuuk no kinabuhi dow
doson now.'† 31 Aw seini to ikaduwa no
pinakaimpurtanti no sugu: 'Higugmaa to
isigkaotow now angod to paghigugma to
kaugalingon now.'‡ Wada inggad nokoy no
sugu no ogyabow pad to seini daduwa."

32 Kagi to sikan maistru, "Madojow to
pagkatabak nu Sir. Matuud iyan to pig-
ikagi nu no sobuuk da to Diyus aw wadad
on yain. 33 Tinood isab to pig-ikagi nu
no kinahangyan higugmaon ta sikandin to
bug-us no ginhawa dow hona-hona dow
doson ta, aw kinahangyan higugmaon ta
to isigkaotow ta angod to paghigugma to
kaugalingon ta. Sikan daduwa no mgo sugu
yabow no impurtanti kay to paghalad to
ogtutungon no mgo mananap dow to duma
no igbogoy diya to Diyus."

34 Pagdinog ni Jesus to sikan madojow
no pagkaikagi to sikan maistru, mig-iling
sikandin, "Madani kad ogkasakup to sikan
ogharian to Diyus." Tapus to sikan, wadad
on migyangub to pagpangusip ki Jesus.

Sikan Insaad no Manyuyuwas
(Mateo 22:41-46; Lucas 20:41-44)

35 No mang-anad si Jesus duon to Bayoy to
Diyus, mig-ikagi sikandin, "Nang-anad to
mgo maistru to tinuuhan ta bahin to diya
Insaad no Manyuyuwas.§ Na, nokoy no og-
iling man sikandan no kaliwat puli sikandin
ni Hari David 36 no si David no manduan to
Ispiritu Santu iyan man yagboy mig-iling,
'To Ginuu no Agayon ku pig-ikagihan to
Diyus,
Ingkud ka kani to kalintuu no takidin-
gan ku
kotob no daogon ku yagboy to mgo
kuntra nu
aw makayuhud duon to atubangan
nu.'* "
37 Kagi ni Jesus, "Manno Agayon to intawag
ni David to sikan Insaad no Manyuyuwas,
nokoy no ogkailing man no kaliwat puli
sikandin ni David?"

Tibo nalipay to kaotawan to pagpaminog
ki Jesus.

To Pamatasan to mgo Maistru to Tinuuhan
(Mateo 23:1-36; Lucas 20:45-47)

§ 12:19 Deuteronomio 25:5,6 * 12:26 Exodo 3:6 † 12:30 Deuteronomio 6:4,5 ‡ 12:31 Levitico 19:18 § 12:35 To Grigu no inikagihan: *Cristo* * 12:36 Salmo 110:1

38 Duon to pagpang-anad ni Jesus, mig-
ikagi sikandin, “Bantoy kow to mgo maistru
to tinuuhan ta. Ogganahan sikandan
ogpangabo to mahaba aw pakita-kita,
aw ogtukhow ko pakitaon to pagtahud
duon to karsada. 39 Ko duon sikandan to
pagkoonan dow ko diya isab to simbahan,
ogkaliyag sikandan og-ingkud duon to
ingkudanan no ighinaat to mgo inila.
40 Di ogpangyupig sikandan to bayu no
mgo bohi agun maagow to katigajunan
dan, aw sikan madoot no hinang dan
ogtakyuban to mahaba no mgo pag-ampu.
Kaling kahaedokanan yagboy to kastigu no
igpahamtang kandan.”

To Paghalad to Pubri no Bayu
(Lucas 21:1-4)

41 No duon pad si Jesus to Bayoy to Diyus,
mig-iingkud sikandin duon to naatubangan
to taguanan to halad, aw pigsayapan din to
mgo otow no namanhalad duon. Mahan-
in to mgo sapian no nang-uyug to madogi
no saepi duon. 42 Monok on no meyduon
bohi no bayu no pubri hilabi no iyan da
ingkauyug to daduwa no mangkaintok no
saepi. 43 Dajun sabiha ni Jesus to mgo inanad
din aw ikagihi, “Oho, to tibo mighalad, iyan
yabow to halad to suja pubri no bohi. 44 Su
tibo sikandan migbogoy to subra dan, di
suja bohi no ogkalisod-lisod, imbogoy din
to tibo ogkabuhian din.”

13

To Katapusan no Panahon
(Mateo 24:1-28; Lucas 21:5-24)

1 Anoy man no migyuwas on si Jesus duon
to Bayoy to Diyus, mig-ikagi to sobuuk no
inanad din, “Atu! Aha ka Sir, kadojow
no og-ahaon seini Bayoy to Diyus hasta
seini nakalibong. Tag-mae-gatung sikan
tinibtiban no mgo batu no inghinang!”

2 Kagi ni Jesus, “Seini natingaehan nu
ogkagoba da. Su meyduon panahon no
wada inggad sobuuk to sikan no mgo batu
no ogkabilin duon to nabotangan, su og-
tompagon tibo.”

3 Na, miggamat sikandan diya to
Kaulibuhan no bubungan no dihipag
to sikan Bayoy to Diyus. Anoy man
no nakaingkud on si Jesus, migpadani
si Pedro, si Santiago, si Juan dow si
Andres no sikandan da aw usip ki
Jesus, 4 “Nangoni koy kun dow kagan-u
ogkatuman sikan ognangonon nu. Nokoy
man to ogkakiyayahan noy ko madani on
ogkahitabu sikan tibo?”

5 Dajun sugud si Jesus to pag-anad kan-
dan. Kagi din, “Bantoy kow no kona kow
malimbungan. 6 Su mahan-in to gayuon
no ogyogwa no ogdae to ngadan ku. Og-
angkon no sikandan kun to diya Insaad no
Manyuyuwas,* aw mahan-in to ogpama-
suwajon dan. 7 Ko makadinog kow to gera
duon to dani now aw diya isab to kadiyuan,
kona kow ogkahaedok. Kinahangyan no
mahitabu sikan, di kona pad no iyan kata-
pusan to kalibutan. 8 Su ogpagigirahay to
mgo nasyun dow mgo gingharian. Mahan-
in to mgo banwa no og-abuton to maagbot
no tiyog dow bontas. Di sikan no mgo
kalisod, sinugdanan pad puli, angod to bohi
no og-anak no bag-u pad oghajodan.

9 “Bantoy kow,” kagi ni Jesus, “su og-
paatubangon kow duon to mgo husajan, da-
jun ogbun-ugon kow duon.† Ogpaatuban-
gon kow isab diya to mgo gubernadur dow
hari tongod to pagtuu now kanay. Na, sikan
on to panahon no ogpakalugar kow to pag-
pasabut kandan to Madojow no Nawnan-
gonon. 10 Su kona pad og-abut to katapu-
san to kalibutan, kinahangyan no tibo mgo
nasyun nangonan to sikan Madojow no
Nawnangonon. 11 Na, ko pandakopon kow
aw paatubangon diya to husajan, kona kow
ogkalimuut to og-ikagihon now. Su duon to
sikan no panahon, ogpahona-honaon kow
to madojow no igtabak. Su to og-ikagihon
now kona no iyu no kagi, di kaning Ispiritu
Santu no igpabaja iyu.

12 “Duon to sikan no panahon,” kagi ni
Jesus, “meyduon mgo otow no ogyuib to
suun dan no ogtuu kanay agun hukuman
to kamatajon. Meyduon isab mgo amoy
no angod to sikan to oghinangon duon
to mgo anak dan. Ogpakayangub ngani
to mgo anak to pagpahimatoy to mgo
ginikanan dan. 13 Ogkuntrahon kow to tibo
kaotawan tongod to pagtuu now kanay. Di

* 13:6 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 13:9 To Grigu no inikagihan: *duon to mgo simbahan dan.* To diya no panahon, to kasu to mgo Hibru duon oghusajon to simbahan dan.

to otow no kona yagboy ogyobad to pagtuu,
ogkayuwas."
[14] Migpadajun si Jesus to pag-ikagi,
"Na, meyduon pinakamaligsom no
ogpandodoot no ogkuntrahon yagboy
to Diyus. (Sikiyu no ogbasa to seini,
panginsabuti now.) Na, ko kitaon now
sikan duon to lugar no kona no angay
kandin, mupakajabag on to tibo mgo otow
kani to Judea pailing diya to kabubunganan
aw hobong. [15] To otow no diya to yuwas
to bayoy, ajaw on ogpaulia to pagpudut
to inggad nokoy da. [16] To otow no diya to
uma ajaw on isab ogpaulia to pagpudut to
kabo din. [17] Kae-at to mgo magkabodos dow
manggianak to sikan no panahon! [18] Kaling
ampu kow no sikan no ogkahitabu kona
makatapu to tinghagsiy, su ogkalisodan
kow to pagyaguy, [19] su to mgo antusonon
to sikan no panahon pinakamalisod. Wada
pad nakaangod to sikan to kalisod sugud
no hinangon to Diyus to kalibutan hangtod
kuntoon, aw wadad on ogpakaangod to
sikan. [20] Ko kona minusan to Diyus sikan no
panahon, wada inggad sobuuk no otow no
ogkabilin no buhi. Di tongod to inabin din
no mgo otow, pigbootan din no ogminusan
sikan.
[21] "Duon to sikan no panahon ko mey
og-ikagi iyu, 'Oho, seinid to diya Insaad
no Manyuyuwas,'‡ ubin, 'Sujad sikandin,'
kona kow ogtuu. [22] Su mey ogpamanyo-
gwa no ogpatuu-tuu no sikandan kun to
diya Insaad no Manyuyuwas, aw to duma
ogpatuu-tuu no kibali ba-ba sikandan to
Diyus. Ogpakita ngani sikandan to mgo
milagru dow duma no mgo kabeynganan
pagmatuud no sinugu sikandan to Diyus
agun no ko mahimu pa, pamasuwajon dan
inggad to mgo otow no inabin on to Diyus.
[23] Kaling," kagi ni Jesus, "pakaalistu kow su
pigpatahanan kud sikiyu."

To Pagpauli ni Jesus
(Mateo 24:29-35; Lucas 21:25-33)

[24] "Na duon to sikan no mgo aedow,"
kagi ni Jesus, "ko maliwas on sikan kahae-
dokanan no mgo hitabu, konad on ogsiga to
soga aw to buyan isab konad ogkitaon. [25] To
mgo bituon ogkangkauyug, aw ogkahojong
to tibo diya to yangit.
[26] "Dajun a ogkonsad no Anak to Otow no
ogkaputus to mgo panganud, aw ogkitaon
to mgo otow to pagkagamhanan ku dow to
kasilow to pagka-Diyus ku.§ [27] Ogsuguon
ku dajun to mgo anghil ku to paghimun to
inabin ku no mgo otow likat to pig-ugpaan
dan inggad andei no suyuk to kalibutan.

[28] "Paminog kow su igpananglit ku to kaju
no igera. Ko musugud on sikan to pag-
panalingsing, ogkamaanan now no madani
on ogguyabung. [29] Angod isab to sikan, ko
maaha now no ogkatuman on to diya og-
nangonon ku, ogkamaanan now no madani
ad ogpauli dini. [30] Ligdongi now seini. Kona
pad ogkangkamatoy to tibo mgo otow kun-
toon, ogkatuman on sikan tibo. [31] To yangit
dow pasak ogkagawang da, di to kagi ku
ogpabilin yagboy.

[32] "Wada namaan dow nokoy aedawa ubin
nokoy urasa ogkatuman seini pig-ikagi ku,
ngani to mgo anghil diya to yangit aw
inggad ngani siak no Anak to Amoy ku no
Diyus, su sikandin da to namaan. [33] Kaling
bantoy kow. Pakaalistu kow su kona ogka-
maanan to pagpauli ku. [34] Angod pananglit
to otow no ogpanow no wada terminu to
pag-uli. Kona pad sikandin oglikat, igsalig
sikan bayoy din to mgo suguonon din. Kada
sobuuk ogbogajan to oghinangon, aw sikan
ogbantoy duon to pertahan ogtesonon din
to pagbantoy.

[35] "Sikiyu isab, pakaalistu kow su kona
now ogkamaanan to pagtidow ku no
Agayon now, ko masakyop, ko matayod
on to kadukiloman ubin ko kaadlawon
dow ko ogkabukas on. [36] Bantoy kow su
unu ko matokawan kow to pagtidow ku aw
masakpanan ku sikiyu no nangkalipodong.
[37] Seini igsugu ku iyu kuntoon, igsugu ku
isab to tibo kaotawan. Pakaalistu kow
yagboy."

14

To Planu to Paghimatoy ki Jesus
(Mateo 26:1-5; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53)

[1] Anoy man no daduwa nanda no aedow
og-abut on to Pista to Pagyaboy dow to Pan

‡ 13:21 To Grigu no inikagihan: *Cristo*
§ 13:26 Daniel 7:13

no wada Patubu,* naningkamot to pagsig-
mot ki Jesus to yabow no mgo magdudu-
maya to tinuuhan to mgo Hibru dow to
mgo maistru to tinuuhan. Iyan tuud dan to
pagpahimatoy kandin no wada ogkamaan.
2 Kagi dan, "Kona ta igtapu to pista su unu
ko magubut to kaotawan."

Pigpahomutan si Jesus
(Mateo 26:6-13; Juan 12:1-8)

3 Na, migbisita si Jesus diya to Betania
duon to bayoy ni Simon no pigsangla di
naulian on. Anoy man no namangoon on
sikandan, meyduon bohi no migtidow no
migdae to pahomut no mahal hilabi su hin-
inang to pudu nardu.† Intagu seini duon to
mahalon no butilya. Piggopik din to ba-ba
to sikan butilya aw ihudhud sikan pahomut
duon to uyu ni Jesus. 4 Di meyduon pila
no ka otow duon no nadootan. Mig-iling
sikandan, "Abee! Nokoy no pig-uyakan
man kan pahomut? 5 Tapat pad ko imbaligja
sikan, aw to linibu no halin ipamogoy to
mgo pubri." Hilabi sikandan naboyu to
sikan bohi.

6 Di mig-ikagi si Jesus, "Pabay-ani
sikandin. Nokoy no ogsamukon now
man no madojow man seini pighinang
din kanay? 7 To mgo pubri kanunoy
now igpagduma, aw ogkatabangan now
inggad kagan-u to gustu now. Di siakon,
kona a ogkayugoy dini iyu. 8 Pighinang
to seini bohi kotob to ogkaabut din.
Seini pagpahomut din kanay, angod to
pighinaat din on to pagyobong kanay.
9 Ligdongi now seini," kagi ni Jesus.
"Inggad andei ignawnangon to Madojow
no Nawnangonon kani to tibuuk kalibutan,
ogkahisgutan isab seini pighinang din aw
ogkahandom sikandin."

To Planu ni Judas to Pagyuib ki Jesus
(Mateo 26:14-16; Lucas 22:3-6)

10 Na, si Judas Iscariote no sobuuk to sikan
sampuyu-tag-duwa no mgo inanad ni Jesus
mig-andiya to yabow no mgo magdudu-
maya to tinuuhan dan su ig-unoy din igdata
si Jesus kandan. 11 Pagdinog dan to kagi
din, hilabi sikandan migtukhow aw saad
no ogsuhuyan sikandin. Tapus to sikan,
nanginlugar si Judas to pagdata ki Jesus
duon kandan.

To Pagsasayu ni Jesus dow mgo Inanad Din
(Mateo 26:17-25; Lucas 22:7-16; Juan 13:1-30)

12 Na, mig-abut to una no aedow to pista
to mgo Hibru no og-ilingon to Pan no Wada
Patubu. Sikan to aedow no oghalad sikan-
dan to nati no karneru dow igpahinongod
to Pista to Pagyaboy. To mgo inanad ni
Jesus mig-usip kandin, "Andei koy nu man
ogpahikajon to panihapun ta to pista?"

13 Dajun sugu-a ni Jesus to daduwa to
sikan mgo inanad din. Kagi din, "Andiya
kow to Jerusalem. Pagtidow now duon,
ogkatagbu kow to yukos no ogdae to tibud
no pigsedan to wohig. Patiduma kow
kandin 14 diya to bayoy no og-andiyaan din,
aw ikagihi sikan tag-bayoy, 'Pigpaandini
koy to Agayon noy su og-usip dow andei
sikandin ogkoon to panihapun to Pista to
Pagyaboy duma koy no mgo inanad din.'
15 Dajun din ighindu iyu to mayow-ag no
koonanan diya to ikaduwa no andana no
tahan on pighinaat. Duon kow hikoy to
panihapun ta."

16 Dajun panow sikan daduwa no mgo
inanad din aw andiya to Jerusalem. Naki-
taan dan tibo to diya pig-ikagi ni Jesus.
Dajun dan hikaja to pagkoon dan to pista.
17 Anoy man no madukilom on, mig-anduon
to bayoy si Jesus dow sikan sampuyu-tag-
duwa no mgo inanad din.

18 No namangoon on sikandan, mig-ikagi
si Jesus, "Oho, paminog kow. Sobuuk iyu
kani no impagsayu ku ogyuib kanay."

19 Migsakit yagboy to ginhawa dan, aw
kada sobuuk mig-usip ki Jesus, "Kona no
siak?"

20 Kagi ni Jesus, "Sobuuk iyu kani no
sampuyu-tag-duwa no migpagsayu kanay
kuntoon. 21 Siak no Anak to Otow, oghi-
matajan a su tahan on nasuyat duon to
Kasuyatan to Diyus. Di alaot yagboy sikan

* 14:1 To Pista to Pagyaboy iyan paghandom to mgo Hibru to diya pagpayuwas kandan to Diyus likat to Ehipto to pagkaudipon dan. Di no wada pad sikandan panow, pigsugu to Diyus to anghil din to paghimatoy to mgo panganoy no yukos to mgo taga-Ehipto. Di to mgo bayoy to mgo Hibru pigpayabajan din. Sikan Pista to Pagyaboy, una no aedow to sikan Pista to Pan no Wada Patubu. † 14:3 To nardu iyan pinakamahal no pahomut to diya no panahon. To boli to sikan inhudhud din ki Jesus, bali songo tuig no suhue to trabahanti.

ogyuib kanay! Tapat pad ko inyandan
sikandin."

To Pagkoon no Ighandom to Kamatajon ni Jesus
(Mateo 26:26-30; Lucas 22:17-20; 1 Corinto 11:23-26)

22 No migkoon pad sikandan, migdawat
si Jesus to pan aw pasalamat sikandin to
Diyus. Dajun din tibaga aw itadwoy kandan
dow ikagi, "Yawa ku seini. Koona now."
23 Dajun dawat si Jesus to tasa aw pasalamat
isab to Diyus. Intadwoy din kandan, aw
tibo sikandan naman-inom duon. 24 Kagi
ni Jesus, "Yangosa ku seini no igdigon to
kasabutan no oghinangon to Diyus iyu.
Igpaawas seini agun no mapasaylu to sae
to kaotawan. 25 Indani now seini. Iyan
nanda sei to pag-inom ku to gita to ubas‡
dini. Ayha a da og-inom to sikan bag-u
no inomon ko muinom a duma iyu diya
to gingharian to Diyus." 26 Dajun sikandan
pamanganta to pagsaja to Diyus aw panow
pailing diya to Kaulibuhan no bubungan.

To Pagtag-an ni Jesus no Iglidung Sikandin ni Pedro
(Mateo 26:31-35; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

27 Pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad
din, "Og-ojowan a now tibo su meyduon
sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, 'Og-
pahimatajan ku to magbantajay, aw ogka-
susuwoy to mgo karneru no pigbantajan
din.'§ 28 Di ko mabanhaw ad, og-una a iyu
diya to Galilea."
29 Dajun ikagi si Pedro, "Inggad ojowan ka
to tibo, kona ku yagboy sikuna og-ojowan."
30 Kagi ni Jesus, "Indani seini. Kona
pad ogtagauk to manuk to kadaduwa gaja,
iglidung a nud to katatoyu."
31 Di migpakamayogot si Pedro no mig-
iling, "Kagan-u ku man sikuna ilidung, ing-
gad pad i-unung a ikow ko himatajan ka!"
Sikan isab to pig-ikagi dan tibo.

To Pag-ampu ni Jesus diya to Getsemane
(Mateo 26:36-46; Lucas 22:39-46)

32 Na, migtidow si Jesus dow mgo inanad
din duon to sikan banwa no og-ilingon to
Getsemane. Dajun ikagi si Jesus, "Kani kow
da ingkud su og-ampu a dutun." 33 Di pig-
duma din si Pedro, si Santiago dow si Juan
diya to unahan, aw dajun sugud to hilabi no
kaguul dow kasamuk to ginhawa din. 34 Kagi
ni Jesus, "Ahay, angod to igkamatoy ku to
kani kaguul ku! Pakamonang kow kani di
kona kow oglipodong."
35 Dajun andiya sikandin to unahan aw
patiyangkob duon to pasak aw ampu no ko
mahimu, konad podom sikandin pabajaon
to sikan mgo antusonon no madani on og-
abut kandin. 36 "Amoy ku," kagi din, "wada
inggad nokoy no kona nu ogkahimuan. Ko
mahimu, ajaw a ogpabajaa to sikan mgo an-
tusonon. Di to pagboot nu iyan matuman,
kona no sikan kanay." 37 Na, pagpauli ni
Jesus duon to sikan tatoyu no mgo inanad
din, pigkita din no nalipodong on sikan-
dan. Dajun din pukawa aw ikagihi si Simon
Pedro, "Sadangay pad man Simon. Kona
nu ogkapogongan to lipodongon nu inggad
songo uras da? 38 Kona kow on oglipodong.
Ampu kow nasi agun no kona kow matintal.
Ogtuman kow iyan podom, di mayotoy to
yawa now."
39 Migpanow on isab si Jesus aw ampu
angod to diya una no pag-ampu din.
40 Pagpauli din duon to mgo inanad, pigkita
din no nalipodong gihapun su angod to
ogpikpikon to mata dan. Pagkabuyat dan,
wada ingkaikagi dan kandin. 41 No ikatoyu
on no pagpauli ni Jesus duon kandan, mig-
ikagi sikandin, "Nalipodong kow pad giha-
pun? Igu on. Uras on no siak no Anak to
Otow igdata on diya to mgo makasasaya.
42 Na, bangun kow on su seinid on to ogyuib
kanay. Ogtagbuhon ta."

To Pagdakop ki Jesus
(Mateo 26:47-56; Lucas 22:47-53; Juan 18:1-11)

43 No mig-ikagi pad si Jesus, migtidow
si Judas no sobuuk to sikan sampuyu-tag-
duwa no mgo inanad din. Mahan-in to
mgo duma din no sangkap to mgo ispada
dow mgo taepos. Pigsugu sikandan to sikan
yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan
to mgo Hibru dow to mgo maistru to tinu-
uhan hasta to inila no mgo duma dan. 44 Na,
tahan dan on pigsabutan to oghinangon ni
Judas agun makiyaya dan si Jesus. Kagi din,
"Hadokan ku ngani, iyan kay. Dakopa now

‡ 14:25 Ininglis: *grapes* § 14:27 Zacarias 13:7

dajun aw dedeyjawa now to pagbantoy ko
daehon now."
45 Na, dajun din duguka si Jesus aw ikag-
ihi, "Sir," aw hadoki. 46 Dajun dan dakopa
si Jesus. 47 Di sobuuk to diya namanin-
dog duon to dani mighuyabut to ispada
din aw tigbasa to suguonon to sikan ki-
nayabawan no magdudumaya, aw kasag-
pingi to talinga.
48 Dajun ikagihi ni Jesus sikan naman-
dakop kandin, "Nokoy man, tulisan a no
migdae kow man to mgo ispada dow mgo
taepos to pagdakop kanay? 49 Nokoy no
wada a now dakopa no duma ku man sikiyu
duon to Bayoy to Diyus no mang-anad a
kada aedow? Di nailing to seini agun ma-
tuman to intag-an duon to Kasuyatan to
Diyus." 50 Dajun yaguji si Jesus to tibo mgo
inanad din.
51 Na, meyduon batan-on no yukos no mi-
gyupug ki Jesus no migkikimbut. Pigdakop
dan podom sikandin, 52 di iyan da natagonan
sikan pigkimbut din aw nakalinaguy no
nakapahawae-hawae.*

*To Pagpaatubanga ki Jesus duon to Husa-
jan*

*(Mateo 26:57-68; Lucas 22:66-71; Juan 18:19-
24)*

53 Dajun dan daeha si Jesus diya to bayoy
to sikan kinayabawan no magdudumaya to
tinuuhan dan no mgo Hibru. Nahimun isab
duon to duma no yabow no mgo magdudu-
maya dow mgo maistru to tinuuhan hasta
to duma no inila no mgo Hibru. 54 Migyupug
si Pedro ki Jesus di migpadiyu da. Pagtidow
din, nakased sikandin duon to pawa aw ag-
pot to mgo magbantajay no naman-ingkud
no nanghinadang duon to kaeju.
55 Na, sikan yabow no mgo magdudu-
maya hasta to duma no mgo maghusajay
no nahimun duon namangha yagboy to
ogpamangistigus kuntra ki Jesus agun ma-
pahimatajan dan. Di wada nakitaan dan.
56 Mahan-in hinuun to migkistigus to mgo
ginayu kuntra ki Jesus, di wada hiangod to
mgo kagi dan. 57 Pagkahina-hina meyduon
yain no mgo otow no namangistigus isab
to ginayu. 58 Kagi dan, "Pigdinog noy no
mig-iling si Jesus, 'Oggobaon ku seini Bayoy
to Diyus no hininang to otow, aw sed to
tatoyu no aedow oghinangon ku to yain
no Bayoy to Diyus no kona og-otawan to
paghinang.' " 59 Di wada gihapun hiangod to
mgo pagkistigus dan.
60 Dajun tindog sikan kinayabawan no
magdudumaya duon to kabaknaan to sikan
naman-ingkud aw usipa si Jesus, "Nokoy
man to ogkaikagi nu to sikan ingkistigus
dan? Kona ka ogtabak?" 61 Di wada ikagi si
Jesus. Mig-usip manda sikan kinayabawan
no magdudumaya, "Sikuna iyan to Anak to
Diyus no Yabow to Tibo? Sikuna buwa to
diya Insaad no Manyuyuwas?"†
62 Kagi ni Jesus, "Siak iyan. Aw ogkitaon
a now no Anak to Otow no og-ingkud duon
to kalintuu no takidingan to Gamhanan no
Diyus agun pasidonggan a. Ogkitaon a now
isab no ogkonsad likat diya to yangit duma
to mgo panganud."
63 Dajun higbita to sikan kinayabawan
no magdudumaya to kabo din tongod to
kaboyu din aw ikagi, "Set ki pad man og-
pamangha to kistigus 64 no sikiyu on man
yagboy to migdinog to pagpasipaya din to
Diyus! Na, nokoy man to iyu?" Tibo sikan-
dan mighukum no angajan yagboy si Je-
sus ogpahamtangan to kamatajon. 65 Dajun
ilob-ilobi si Jesus to duma to sikan mgo
otow. Pigsampongan dan isab to mata din
aw panumbaga no mig-iling, "Tag-ana dow
hintawa to migsumbag ikow." Pigpanam-
palu isab sikandin to mgo magbantajay.

To Paglidung ni Pedro ki Jesus

*(Mateo 26:69-75; Lucas 22:54-62; Juan 18:15-
18,25-27)*

66 Duon pad si Pedro to pawa, mey-
duon nakabaja duon no bohi no suguonon
to sikan kinayabawan no magdudumaya.
67 Pagkita din ki Pedro no nanghinadang, pi-
gyongyongan din aw ikagihi, "Aduy, duma
ka isab to diya taga-Nazaret no si Jesus."
68 Di miglidung si Pedro, "Eh, wada
kalibutan ku to sikan pig-ikagi nu." Dajun
panow si Pedro padeg diya to yawanganan
dongan to migtagauk to manuk.
69 Pagkita isab kandin to sikan suguonon
no bohi, pig-ikagihan to sikan bohi to mgo
otow no namanindog duon, "Seini no otow,
sobuuk kandan." 70 Di miglidung on isab si
Pedro.

* 14:52 Ubin *no nahukasan to kabo* † 14:61 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

Anoy man no nahina-hina on, pig-
ikagihan si Pedro to mgo otow no namanin-
dog duon, “Duma ka iyan to sikan no mgo
otow su taga-Galilea ka man isab.”
71 Di nanapa si Pedro to maagbot aw
iling, “Wada a yagboy kiyaya to diya no
otawa!” 72 Duon-dajun migtagauk to manuk
to ikaduwa, aw kadomdomi ni Pedro to diya
kagi ni Jesus kandin no mig-iling, “Kona
pad ogtagauk to manuk to kadaduwa,
iglidung a nud to katatoyu.” Dajun ngog-
ngog si Pedro.

15

Si Jesus duon to Atubangan ni Pilato
(Mateo 27:1-2,11-26; Lucas 23:1-5,13-25;
Juan 18:28–19:16)

1 Saju to kamaseman, mighihimun on
isab sikan yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan to mgo Hibru, mgo maistru to tin-
uuhan dow to inila no mgo duma dan. Seini
tibo no mgo maghusajay namansasabut to
oghinangon dan. Dajun dan gapusa si Je-
sus aw daeha diya ki Gubernadur Pilato.
2 Pagtidow dan, pig-usip ni Pilato si Jesus,
“Sikuna iyan to hari to mgo Hibru?”
Migtabak si Jesus, “Naikagi nud.”
3 Mahan-in to inriklamu kuntra kandin
to sikan yabow no mgo magdudumaya.
4 Kaling mig-usip manda si Pilato, “Mahan-
in to mgo riklamu dan kuntra ikow. Nokoy
man, kona ka ogtabak?” 5 Di wada yagboy
intabak ni Jesus, kaling natingaya si Pilato.
6-8 Na, mahan-in to mgo otow no mig-
andiya ki Pilato su oghangyu no ogsabuk
sikandin to sobuuk no prisu. Su kada
Pista to Pagyaboy, nabatasan to sikan gu-
bernadur no ogsabukan din to sobuuk no
prisu no iyan ogpilion to kaotawan. To diya
no panahon, nakatapu no mey mgo ribeldi
no nangkaprisu su migpag-atu to gubernu
aw nakamatoy to mgo otow. To sobuuk
kandan pigngadanan ki Barabas.
9 Kaling mig-usip si Pilato, “Ogkaliyag
kow no iyan ogsabukan ku seini og-ilingon
to hari to mgo Hibru?” 10 Ing-usip din sikan
su namaanan din no indata kandin si Jesus
to sikan yabow no mgo magdudumaya su
migsilag sikandan ki Jesus. 11 Di to kaotawan
pighonghongan to sikan yabow no mgo
magdudumaya agun iyan nasi pasabukan
dan si Barabas.
12 Dajun usipa ni Pilato to kaotawan, “Og-
amonuhon kud man naan seini og-ilingon
now to hari to mgo Hibru?”
13 Migtabak sikandan no namanguliya,
“Himataji! Iyansang duon to krus!”
14 Mig-usip si Pilato, “Manya man? Nokoy
man to sae din?”
Di nasi mig-agbot to pagkinuliya dan no
mig-iling, “Himataji! Iyansang duon to
krus!”
15 Na, manno gustu ni Pilato no mali-
pay to kaotawan, iyan pigpasabukan din
si Barabas. Di si Jesus pigpanyapdosan
aw idata duon to sikan ogpamanyansang
kandin duon to krus.

To Paghinang ki Jesus no Kangisihanan
(Mateo 27:27-31; Juan 19:2-3)

16 Dajun daeha si Jesus to mgo sundayu
duon to pawa to bayoy to gubernadur aw
himuna dan to tibo angod dan no mgo
sundayu. 17 Pigsul-uban dan sikandin to
mayogdog no kapa. Mighinang isab sikan-
dan to kuruna no dugihon no gawod aw
ikuruna kandin. 18 Kagi dan, “Mabuhi ka,
hari to mgo Hibru!” 19 Pigpinokpok dan
aw pang-ilobi dow linuhud-yuhud duon
to atubangan din. 20 Tapus dan hinanga
sikandin no kangisihanan, pighukasan dan
si Jesus to sikan mayogdog no kapa aw sul-
ubi to kandin no kabo. Dajun dan daeha
diya to yuwas su igyansang duon to krus.

To Pagyansang ki Jesus duon to Krus
(Mateo 27:32-44; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-
27)

21 Na, duon to pangindaenan, sikan na-
manhatod ki Jesus nakatagbu to otow no
taga-Cirene no napuun diya to hilit. Iyan
ngadan din si Simon, aw iyan mgo anak
din si Alejandro dow si Rufo. Dajun dan
pogosa si Simon to pagtiang to sikan krus
no ogyansangan ki Jesus. 22 Pigdae dan si
Jesus duon to sikan banwa no og-ilingon to
Golgota, no ko ita pa, banwa to Boboungon.
23 Pagtidow dan duon, pigtagajan si Jesus
to inomon no sinakotan to sikan mapoit
no og-ilingon to mira, di wada din dawata.
24 Dajun dan sikandin iyansang duon to
krus. To mgo kabo din pigbabahin to mgo
sundayu pinaagi to ripa.
25 Alas nuybe to masem no iyansang si
Jesus duon to krus. 26 To riklamu kuntra
kandin pig-iling to pagkasuyat, “Hari seini

to mgo Hibru.” 27 Duon to magdibayuy ni
Jesus meyduon daduwa no ka ribeldi no im-
panyansang isab duon to krus. 28* 29 To mgo
otow no namanyaboy duon migpajango-
jango to pagsujan-sujan† kandin. Kagi dan,
“Awu! Kagi nu oggobaon nu sikan Bayoy
to Diyus aw og-isabon nu oghinangon sed
to tatoyu da no aedow. 30 Na, ko angod to
sikan to gahom nu, yuwasa to kaugalingon
nu. Yudus ka duon!”
31 Angod isab to sikan to pagsujan-sujan
ki Jesus to sikan yabow no mgo magdudu-
maya to tinuuhan to mgo Hibru dow mgo
maistru to tinuuhan. Kagi dan, “Nayuwas
din kun to duma, di kona din man naan
ogkayuwas to kaugalingon din. 32 Oho,
Manyuyuwas man buwa sikandin no hari
to mgo kaliwat ni Israel,‡ payudusa duon
agun makatuu ki!” Hasta sikan daduwa no
duma ni Jesus no inyansang duon to krus
migtamay isab kandin.

To Kamatajon ni Jesus
(Mateo 27:45-56; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-37)

33 Anoy man no maugtu on, migdigyom
to kalibutan hangtod to alas tres to kaha-
punon. 34 Na, pagkaalas tres on, migtawag
si Jesus to maagbot, “Eloi, eloi, lama sabak-
tani?” no ko ita pa, “Diyus ku, Diyus ku,
nokoy no pig-ojowan a nu?”§
35 Di to duma no mgo otow no migtindog
duon naman-iling, “Paminog kow. Ogpata-
bang sikandin ki Elias.” 36 Na, sobuuk kan-
dan miglinaguy aw pudut to ogpasoyopan
din to suka. Dajun din ihikot duon to tumuy
to tinampod no tigbow aw itadwoy duon
to ba-ba ni Jesus. Kagi to sikan otow, “Og-
ahaon ta iyan dow og-andini si Elias to
pagpudut kandin.”
37 Dajun pangiyak si Jesus to maagbot aw
kabigtawi.
38 Dongan to sikan, nahigbit sikan
madamey no panapton no yopon to sikan
Pinakabalaan no Sinabong duon to Bayoy
to Diyus likat to diatas pailing duon to
obos. 39 Na, pagkita to sikan kapitan to mgo
sundayu no migtindog duon to atubangan
ni Jesus dow naamonu to pagkamatoy din,
nakailing sikandin, “Tinood naan no Anak
seini to Diyus!”
40 Meyduon isab mgo bohi no migsayap
ki Jesus di migpadiyu da. Duon si Maria
Magdalena dow si Salome, yakip si Maria
no inoy ni Jose dow ni Santiago no batan-
on. 41 Seini no mgo bohi namanduma-duma
aw alagad ki Jesus no diya pad sikandin
to Galilea. Mahan-in pad to duma no
mgo bohi duon no namanduma ki Jesus no
umandiya sikandin to Jerusalem.

To Pagyobong ki Jesus
(Mateo 27:57-61; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42)

42 Na sikan no aedow to igpangandam
to mgo Hibru, su ko musayop on to
soga, og-ilingon dan no Aedow on no Tig-
pahuway. Kaling, no madani on ogsayop
to soga, 43 meyduon otow no taga-Arimatea
no migtidow no iyan ngadan si Jose.
Tinahud sikandin no sakup to husajan, aw
migtatagad sikandin to paghari to Diyus.
Na, to diya no mahapun, migpangim-
bubuyut sikandin to pag-andiya ki Pilato
aw hangyu no sikandin to ogyobong ki Je-
sus. 44 Naboyong si Pilato no madinog din no
nabigtawan on si Jesus, kaling impatawag
din sikan kapitan aw usipa dow tinood iyan.
45 Pag-iling to sikan kapitan no patoy on
iyan si Jesus, intugut ni Pilato no puduton
ni Jose. 46 Dajun boli si Jose to madojow
no panapton, aw pagkapudut din to yawa
ni Jesus duon to krus, piglibodan din to
sikan panapton. Dajun din ibotang duon
to yobonganan no imbangbang duon to
batu aw yoponi din to piglipid no gatung.
47 Si Maria Magdalena dow to sangay din
no inoy ni Jose namanyupug kandin aw
nakaindan to sikan pigyobongan ki Jesus.

16

To Pagkabanhaw ni Jesus
(Mateo 28:1-10; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10)

1 Anoy man no masakyop on to diya Ae-
dow no Tigpahuway, migduduma si Maria
Magdalena dow si Salome hasta si Maria no
inoy ni Santiago. Migboli sikandan to igpa-
homut dan to yawa ni Jesus. 2 Pagkamasem

* 15:28 Bersikulu 28 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Katumanan sikan to diya pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, “Og-isipon sikandin no makasasaya.”* (Isaias 53:12) † 15:29 To Surigao no Minanubu: *pag-iyan-iyan* ‡ 15:32 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru. § 15:34 Salmo 22:1

on to Duminggu no bag-u pad ogsilat to
soga, mig-andiya sikandan to pigyobongan
ki Jesus. 3 Duon pad to pangindaenan,
mighihimanu sikandan dow hintawa to og-
gawang to sikan piglipid no gatung no iny-
opon. 4 Di pagtonggak dan no tumidow on
sikandan, pigkita dan no naligad on naan
sikan gatung.

5 Pagsed dan, pigkogaan sikandan su mey
pigkita dan no batan-on no otow no mig-
iingkud duon dapit to kalintuu no nangabo
to maputi. 6 Kagi din, "Kona kow ogkahae-
dok. Namaan a no ogpamangha kow ki
Jesus no taga-Nazaret no inyansang duon
to krus. Wadad kani su nabanhaw on. Ahaa
now seini pigbotangan kandin. 7 Na, panow
kow aw nangoni to mgo inanad din, yabi
si Pedro, no og-una si Jesus diya to Galilea.
Ogkitaon dan sikandin diya, su sikan to pig-
ikagi din kandan to diya una."

8 Pigkobaan pad sikan mgo bohi dow
migpamidpid no migyuwas to yobong aw
pakajabag linaguy. Wada pig-ikagihan dan
to inggad nokoy, su nahaedok sikandan.

[Bersikulu 9-20 wada makayakip duon to una no mgo sinuyat no Ginirigu]

9 Na, pagkabanhaw ni Jesus no kaadlawon
to Duminggu, iyan una no pigyogwa din
si Maria Magdalena no iyan pigpayagujan
din to pitu no mangkadoot no ispiritu to
diya una. 10 Tapus din kitaa si Jesus, pig-
andiya ni Maria to duma no mgo sakup
ni Jesus no dugaja pad migmey-og* dow
tiyahu su ognangonan din no nabanhaw on
si Jesus. 11 Pagdinog dan to kagi ni Maria no
pigkita din si Jesus no nabanhaw on, wada
sikandan tuu.

12 Pagkahina-hina, migpakita si Jesus to
daduwa kandan no naman-andiya to kahili-
tan, di wada dan dajun kiyayaha su naisab
on to hitsura din. 13 Pagkiyayaha dan on,
migpauli sikandan diya to Jerusalem aw
nangoni dan to duma no mgo inanad ni
Jesus. Di wada gihapun tuu.

14 Migpakita isab si Jesus to sikan
sampuyu-tag-isa no mgo inanad din no
namangoon. Pigsawoy din sikandan
tongod to kadoson to uyu dan su wada
dan tuuhi to kagi to diya namakakita no
nabanhaw on sikandin.

15 Dajun sugu-a sikandan ni Jesus,
"Andiyaa now to tibo kaotawan kani
to tibuuk kalibutan aw inawnangon
to Madojow no Nawnangonon bahin
kanay. 16 Inggad hintawa no ogtuu dow
ogpabawtismu, ogkayuwas. Di inggad
hintawa no kona ogtuu, ogpahamtangan
to kastigu. 17 To mgo otow no ogtuu
kanay ogpakahinang to mgo milagru angod
to pag-abug to mangkadoot no ispiritu
pinaagi to gahom to ngadan ku dow to pag-
ikagi to inikagihan no wada dan kaanadi.
18 Inggad makatagon sikandan to hayas
aw ko makainom to ogpakahilu, kona
sikandan ogkaamonu. Ogkaulian isab to
mgo masakiton no ogdampaon dan."

19 Tapus kaikagihi ni Ginuung Jesus to
mgo inanad din, nabatun sikandin diya to
yangit aw pasidonggi no migsoing duon to
kalintuu no takidingan to Diyus. 20 Dajun
panow to mgo inanad ni Jesus aw inawnan-
gon to Madojow no Nawnangonon diya to
inggad andei no banwa. Pigbuligan sikan-
dan to Ginuu, aw pigmatuud din sikan mgo
kagi dan pinaagi to mgo milagru.

* 16:10 Ubin *migmeygo*

To Madojow no Nawnangonon no Sinuyat ni Lucas

1 Kumusta ka Sir Teofilo. Mahan-in to
mgo otow no naningkamot to pagsuyat to
mgo hitabu kani ita to diya panahon ni
Jesu-Cristo. 2 Insuyat dan to ingnawnangon
to diya mgo otow no yagboy nakakita to
sikan no mgo hitabu likat pad to sinug-
danan. Sikan namakakita to mgo hinang ni
Jesus mignawnangon isab to seini Madojow
no Nawnangonon. 3 Na siak, pighona-hona
ku no angay ku seini ogsuyaton ikow to
madojow no pagkahan-oy, su yagboy kud
man nasusi likat pad to sinugdanan 4 agun
mamaanan nu no tinood yagboy to diya
ing-anad ikow.

To Pagtag-an to Pag-anak ki Juan no Mag-bawtismuhay

5 To diya panahon no si Herodes to
mighari to prubinsya to Judea, meyduon
otow no iyan ngadan si Zacarias no mey ka-
tongdanan duon to Bayoy to Diyus. Sakup
sikandin to panon ni Abias no kaliwat ni
Aaron no una no magdudumaya to tinu-
uhan to mgo Hibru. Iyan asawa din si Elis-
abet no kaliwat da isab ni Aaron. 6 Nasajaan
to Diyus su matarong sikandan no mag-
asawa aw matinumanon to kasuguan din
dow mgo tumanon. 7 Di puli on sikandan
nangkamanigaon no wada panganak si Elis-
abet.

8-9 Na, pag-abut to panahon no iyan ogtu-
man onsi Zacarias duon to Bayoy to Diyus,
naripahan sikandin no iyan ogsed su og-
tutung to insensu. Su igpabaja to ripa
dow hintawa to sikan mgo magdudumaya
to ogtuman to sikan. 10 Tagaod to migtu-
tung si Zacarias to insensu, naman-ampu to
kaotawan diya to yuwas.

11 Puli nakatokow, meyduon anghil to
Ginuu no migyogwa duon ki Zacarias.
Migtindog sikan anghil duon dapit to
kalintuu to sikan tutunganan to insensu.
12 Pagkita ni Zacarias to sikan anghil,
pigkobaan sikandin. 13 Di kagi to sikan
anghil, "Kona ka ogkahaedok Zacarias.
Pigdinog to Diyus to pag-ampu now. Si
Elisabet no asawa nu ogpanganak to yukos.
Juan to ihingadan nu kandin. 14 Ko i-anak
on sikan no bata, ogkalipay kow hasta to
kaotawan 15 su ogkadongganon sikandin
duon to atubangan to Ginuu. Kona sikandin
og-inom to maisog no inomon. Sugud
pad to pagkaotow din, oggahoman on to
Ispiritu Santu. 16 Mahan-in to angod now no
mgo kaliwat ni Israel* no ogpabalikon din
diya to Ginuu no Diyus dan. 17 Og-unahan
din to Ginuu aw oggahoman sikandin to
Ispiritu Santu angod ki Elias no kibali ba-
ba to Diyus to diya una. Ogpapag-ulion
din to mgo amoy dow mgo anak. Aw to
mgo otow no masinupakon ogpabalikon
din to pagkamatarong agun mahinaat to
kaotawan to pagtidow to Ginuu."

18 Dajun usipa ni Zacarias sikan anghil,
"Og-amonuhon ku man to pagkiyaya no
tinood sikan pig-ikagi nu no manigaon ad
man, hasta bujag on isab to asawa ku?"

19 Migtabak sikan anghil, "Siak si Gabriel
no suguonon to Diyus. Pigpaandini a din
to pagnawnangon ikow to seini madojow
no nawnangonon. 20 Di sikuna, su wada nu
man tuuhi to kagi ku, ogkapoha ka kotob no
matuman on sikan pig-ikagi ku ikow."

21 Na, to mgo otow no migtatagad diya to
yuwas nangkaboyong dow nokoy no nayu-
goy si Zacarias diya to sed. 22 Pagyuwas
din, konad on sikandin ogpakaikagi. Puli
nanda ogsingyas, kaling nakasabut to mgo
otow no meyduon impakita kandin to Diyus
duon to sed.

23 Anoy man no tapus on to pagtuman
onni Zacarias duon to Bayoy to Diyus, mig-
uli sikandin diya to banwa din. 24 Wada
kayugoy, nangidam si Elisabet no asawa
din. Migpakamonang sikandin duon to
bayoy sed to lima no buyan. Kagi din,
25 "Pigtabangan a yagboy to Ginuu. Kona ad
ogkatamay to mgo otow su ogpanganak a
da naan."

To Pagtag-an to Pag-anak ki Jesus

26 Anoy man no ikaonom on no buyan to
pagkabodos ni Elisabet, pigsugu to Diyus
sikan anghil no si Gabriel diya to yunsud to
Nazaret no sakup to Galilea. 27 Su meyduon
igpaikagi din duon to daega no iyan ngadan
si Maria. Asawahon sikandin ni Jose no

* 1:16 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru.

kaliwat ni Hari David. [28] Pagyogwa to sikan
anghil, mig-ikagi sikandin, “Iya, lipay ka su
pigmarojawan ka yagboy to Diyus. Duma
sikandin ikow.”
[29] Naboyong si Maria dow nokoy to ig-
pasabut to pig-ikagi to sikan anghil. [30] Di
mig-iling sikan anghil, “Kona ka ogkahae-
dok Maria, su nalipay to Diyus ikow. [31] Su
ogkabodos ka aw og-anak ka to yukos. Jesus
to ihingadan nu kandin. [32] Yabow yagboy
sikandin aw ogkatawag no Anak to Diyus no
Yabow to Tibo. Igbogoy kandin to Ginuu
no Diyus to pagkahari ni David no minuna
din. [33] Ogmanduan din to kaliwatan ni
Jacob hangtod to wada katapusan. Wada
pagkatapus to paghari din.”
[34] Mig-usip si Maria, “Og-amonuhon man
to pagkatuman to sikan no daega a pad man
yagboy?”
[35] Migtabak sikan anghil, “Ogkonsadan ka
to Ispiritu Santu aw oggahoman ka to Diyus
no Yabow to Tibo. Kaling man sikan balaan
no bata ogkatawag no Anak to Diyus. [36] Aw
ngani man si Elisabet no parenti nu no
nabujag on no wada panganak, di ikaonom
on no buyan to pagkabodos din. [37] Su wada
malisod no kona ogkahimuan to Diyus.”
[38] Kagi ni Maria, “Suguonon a to Ginuu
ku. Matuman podom sikan pig-ikagi nu
kanay.” Dajun likat sikan anghil.

To Pagbisita ni Maria ki Elisabet

[39] Wada kayugoy migdali si Maria to pag-
andiya ki Elisabet no mig-ugpa diya to
songo yunsud duon to kabubunganan no
sakup to Judea. [40] Pagtidow din duon to
bayoy onni Zacarias, pigpangumusta din si
Elisabet. [41] Pagdinog ni Elisabet to pangu-
musta ni Maria, mighisu to maagbot sikan
bata duon to sed to gotok din. Dajun
piggahoman si Elisabet to Ispiritu Santu
[42] aw makaikagi sikandin to maagbot, “To
tibo mgo bohi, sikuna to pigmadojawan to
Diyus. Ogmadojawan din isab sikan bata
no ig-anak nu. [43] Hintawa a man no pig-
andinihan nu no inoy to Ginuu ku? [44] Su
pagdinog ku to pangumusta nu, mighisu to
maagbot seini bata kani to sed to gotok ku
tongod to kalipay. [45] Madojow ka su migtuu
ka man no ogkatuman to diya kagi to Ginuu
ikow.”

To Pagsaja ni Maria to Diyus

[46] Dajun ikagi si Maria,
“Ogsajaon ku to Ginuu ku.
[47] Malipajon a tongod to Diyus no
Manyuyuwas ku,
[48] su pigkayuujan a din no obos no
suguonon din.
Sugud kuntoon, to tibo mgo otow og-iling
no madojow a
[49] su kabeynganan yagboy to pig-
panghinang kanay to Gamhanan
no Diyus.
Balaan yagboy sikandin.
[50] Ogkayuujan din to mgo otow no ogtahud
yagboy kandin
to diya una dow kuntoon aw hangtod
to wada katapusan.
[51] Impakita din to pagkagamhanan din.
Pigpagsuwoy-suwoy din to mgo otow no
mapayabi-yabihon.
[52] To mgo magmamandu pigpanggawangan
din to katongod,
di to mgo mapaobsanon pigpayabow
din.
[53] To pigpamontas pighantoy din,
di to mgo sapian pigpanggawangan
din.
[54-55] Pigtabangan din to mgo kaliwat ni Israel
no suguonon din.
Wada din kalingawi to saad din to
pagkayuuy ki Abraham dow to mgo
kaliwat din
hangtod to wada katapusan.”
[56] Tatoyu no buyan to pag-ugpa ni Maria
duon ki Elisabet ayha sikandin uli.

To Pag-anak ki Juan no Magbawtismuhay

[57] Na, pag-anak ni Elisabet, yukos iyan
to ing-anak din. [58] Pagdinog to mgo sum-
bayoy dow kasuunan din no mig-anak on
sikandin, migduyug sikandan to kalipay
din, su pigkayuujan yagboy si Elisabet to
Ginuu.
[59] Anoy man no wayu on no aedow
sikan bata, namanhimun sikandan su og-
tulion aw oghingadanan sikandin. Igsan-
gay podom sikandin ki Zacarias no amoy
din, [60] di wada sugut si Elisabet. Kagi din,
“Kona ogkahimu. Si Juan da to ighingadan
to seini bata.”
[61] Kagi dan ki Elisabet, “Di wada pad
parenti now no angod to sikan no ngadan.”
[62] Pigsingyasan dan sikan amoy dow
hintawa to ighingadan din to sikan bata.

63 Dajun pamuju si Zacarias to ogkasuy-
atan aw suyat, "Juan to ihingadan kandin."
Kaling yagboy natingaya sikan tibo mgo
otow no nahimun duon. 64 Duon-dajun
nakaikagi si Zacarias, aw pigsaja din to
Diyus. 65 To mgo sumbayoy dan hilabi
naboyong to sikan milagru no pighinang
to Diyus, aw migtangkap to nawnangonon
bahin to sikan diya to kabubunganan to
prubinsya to Judea. 66 Sikan nadinog to mgo
otow pighipidan duon to ginhawa dan. Kagi
dan, "Nokoy man buwa to ogkadeygan to
sikan no bataa?" Su mapajag no pigga-
homan sikandin to Diyus.

To Intag-an ni Zacarias

67 Na, si Zacarias no amoy to sikan bata
piggahoman to Ispiritu Santu. Dajun din
naikagi to impaikagi kandin to Diyus no
pig-iling,
68 "Sajaon to Ginuu no Diyus ta no mgo
kaliwat ni Israel,
su mig-andini sikandin to pagyuwas to
kaotawan din.
69 Igbogoy din ita to gamhanan no
Manyuyuwas
no kaliwat ni Hari David no suguonon
din.
70 Impabaja to Diyus to kagi din to mgo otow
no kibali ba-ba din to diya una
71 no pig-iling no ogyuwason ki din to
mgo kuntra ta.
72 Pigkayuujan din to mgo kaaw-apuan ta.
Wada din kalingawi to kasabutan din
kandan.
73 Insaad din ki Abraham no minuna ta duma
to sapa
74 no ogtabangan ki din
agun kona ki madaog-daog to mgo
kuntra ta
aw kona ki mahaedok to pagtuman
kandin
75 no matarong ki kanunoy aw wada sae
duon to atubangan din.
76 Na, sikuna no bata, og-ilingon ka to kibali
ba-ba to Diyus no Yabow to Tibo,
su og-una-una ka to Ginuu agun mahi-
naat nu to kaotawan to pagtidow
din.
77 Ogmaanon nu to angod ta no mgo Hibru
no ogkayuwas sikandan
ko pasayluhon to mgo sae dan
78 pinaagi to kae-at to Diyus ita.
Sikan no pagyuwas din ita iyan
ogkaangodan to bag-u ogsilat no
soga.
79 Ogtang-awan din to mgo otow
no mig-ugpa duon to kadigyoman no
wadad on pag-iman
su nasakup sikandan to kamatajon.
Sikandin to oghindu ita to dayan no og-
unugon ta
agun no mahiuli kinow dow to Diyus
aw malinow to ginhawa ta."

80 Na, migtulin sikan anak ni Zacarias no
maalamon dow madojow to kinaiya. Pag-
tulin din on, migpapaawoy sikandin diya
to matahay no banwa kotob to panahon no
og-atubangon din on to angod din no mgo
kaliwat ni Israel.

2

To Pag-anak ki Jesus
(Mateo 1:18-25)

1 To diya no panahon, migsugu si Hari
Augusto no ipanglista to mgo ngadan to
tibo ginsakupan din. 2 Seini to una no
pagpanglista no si Cirenio to gubernadur to
Siria. 3 Kaling kada sobuuk mig-andiya to
yunsud no napuunan din su ogpalista.

4 Na, si Jose no mig-ugpa diya to Nazaret
no sakup to Galilea mig-andiya to Betle-
hem no yunsud ni Hari David no sakup to
Judea, su kaliwat man sikandin ni David.
5 Pigduma din si Maria no magkabodos
on no pig-asawa din di wada pad hulidi.
6 Kabuyanan on ni Maria no diyad sikandan
to Betlehem. 7 Ing-anak din to yukos no
panganoy din. Pigtongos din to panapton
aw pahibata duon to bohuganan to mgo
buhi su wadad man lugar duon to paabu-
tanan.

To Pagnangon to Anghil to mgo Magbanta-
jay to Karneru

8 Na, duon to dani to Betlehem meyduon
namanbantoy to mgo karneru to sikan no
kadukiloman. 9 Puli nakatokow meyduon
anghil to Ginuu no migyogwa duon kan-
dan, aw katang-awi sikandan to kasiga to
Ginuu. Pigdaitan sikandan, 10 di mig-ikagi
sikan anghil, "Kona kow ogkahaedok, su
meyduon madojow no ignangon ku iyu
no igkalipay to tibo kaotawan. 11 Ing-
anak kuntoon duon to yunsud ni David
to Manyuyuwas now. Sikandin to Ginuu

no ogpaharion to Diyus to kaotawan din!*
12 Ogkamaanan now no matuud seini pig-
ikagi ku, su ogkitaon now sikan bata no
pigtongos to panapton aw pahibata duon to
bohuganan to mgo buhi."
13 Puli nakatokow nahimun to mahan-in
hilabi no mgo anghil no napuun to yangit
no migsaja to Diyus. Mig-iling sikandan,
14 "Ogkasaja to Diyus diya to yangit.
Aw duon to pasak, igbogoy din to kali-
now to mgo otow no ogmadojawan
din."
15 Pagkalius on to sikan mgo anghil pail-
ing diya to yangit, migpaiikagihay sikan
mgo magbantajay to karneru, "Og-andiya
kinow on to Betlehem, su og-ahaon ta sikan
impamaan to Ginuu ita." 16 Dajun sikandan
padagas diya to Betlehem. Pagtidow dan,
nakitaan dan si Maria, si Jose dow sikan
bata no pigpahibat duon to bohuganan.
17 Pagkatapus, ingnawnangon dan to diya
pig-ikagi to anghil bahin to sikan bata.
18 Natingaya to tibo mgo otow no nakadinog
to sikan kagi dan. 19-20 Naman-uli sikan
mgo magbantajay to karneru no namansaja
to Diyus tongod to sikan pigkita dan aw
pigdinog no angod da to pig-ikagi to diya
anghil. Di si Maria, puli din pighipidan
sikan tibo duon to ginhawa din, aw ka-
nunoy din pigdomdom.
21 Anoy man no nawayuhan on no aedow
to pag-anak ki Jesus, pigtuman to mgo
ginikanan din to tumanon to pagtuli. Pign-
gadanan dan sikandin ki Jesus, su sikan
to pig-ikagi to diya anghil no wada pad
sikandin ipangidam.

To Pagdae ki Jesus diya to Bayoy to Diyus

22-24 Na, no panahon on no ogtumanon to
paghinlu to nanganak no insugu to balaod
ni Moises, mig-andiya onsi Jose to Bayoy to
Diyus diya to siyudad to Jerusalem. Ogha-
lad sikandan duon su nasuyat duon to sikan
balaod to Ginuu no pig-iling, "Ihalad now
to Diyus to songo paris no limukon ubin
songo paris no salapati no maintok pad."†
Pigdaya dan sikan bata su igpaabin dan to
Diyus, su pigsuyat isab duon to balaod to
Ginuu no pig-iling, "To bata no yukos no
panganoy, igpaabin to Diyus."‡
25 Na, meyduon matarong no otow
no diyusnon diya to Jerusalem no iyan
ngadan si Simeon. Migpaabut sikandin
to kayuwasan to mgo kaliwat ni Israel,
aw pigdumahan sikandin to Ispiritu
Santu. 26 Tahan on sikandin pigpasabut to
Ispiritu Santu no ayha sikandin ogkamatoy
ko maaha din on to diya Insaad no
Manyuyuwas no ogpaandinihon to Diyus.§
27 Na, si Simeon no pigmanduan to Ispiritu
Santu migsed duon to Bayoy to Diyus.
Pagdaeha to sikan bata no si Jesus to
mgo ginikanan din no ogtuman to mgo
tumanon, 28 pigsakupu ni Simeon sikan
bata. Dajun din sajaa to Diyus. Kagi din,
29 "Kuntoon Ginuu ku no Magboboot to tibo,
inggad mamatoy ad,
su natuman on seini insaad nu kanay.
30 Naaha kud seini Manyuyuwas
31 no pighinaat nu no maaha to tibo
kaotawan.
32 Sikandin to soga no ogtang-ow to mgo
otow no kona no Hibru.
Aw ogbajawon koy isab no mgo Hibru no
kaotawan nu,
su seini Manyuyuwas iyan kasiga
noy."
33 Natingaya to ginikanan ni Jesus to
sikan pig-ikagi ni Simeon bahin to sikan
bata. 34 Dajun ampu si Simeon no mado-
jawan sikandan to Diyus. Pagkatapus, pig-
ikagihan din si Maria, "Pigbootan to Diyus
no seini no bata iyan ogpakailing to pagk-
abahin ta no mgo kaliwat ni Israel.* To og-
pasakup kandin, ogkayuwas. Di to ogsupak,
ogkastiguhon to Diyus. Ogkakiyayahan no
pigsugu sikandin to Diyus, di mahan-in to
ogsupak kandin. 35 Kaling ogyagbasan to
ginhawa nu to kaguul angod to mahait no
ispada. Aw pinaagi kandin ogkamaanan to
hona-hona to mahan-in no mgo otow."
36 Na, duon to Jerusalem meyduon isab
bujag no kawayuan on mey-upat no tuig to
idad no kibali ba-ba to Diyus. Iyan ngadan
din si Ana no anak ni Panuel no kaliwat
ni Aser. Pitu da no tuig to kaminyoon

* 2:11 To Grigu no inikagihan: *Cristo* To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. † 2:22-24 Levitico 12:8 ‡ 2:22-24 Exodo 13:2,12,15 § 2:26 To Grigu no inikagihan: *Cristo*
* 2:34 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru.

din, 37 nabayu on sikandin. Migpakamo-
nang on duon to Bayoy to Diyus. Aedow
dow madukilom ogsimba dow og-ampu aw
ogpuasa. 38 Na, sikan no uras no duon pad
onsi Jose to Bayoy to Diyus, migduguk si
Ana. Migpasalamat sikandin to Diyus aw
ingnawnangon din sikan bata duon to mgo
otow no migtatagad to pagyuwas to Diyus
kandan no mgo Hibru.

39 Pagkatapus on to tibo tumanon no in-
sugu to balaod to Ginuu, mig-uli si Jose dow
si Maria diya to yunsud dan no Nazaret no
sakup to Galilea. 40 Na, migtulin sikan bata
no madoson dow maalamon, aw pinadajag
sikandin to Diyus.

To Pagpabilin ni Jesus diya to Bayoy to Diyus

41-42 Kada tuig og-andiya to mgo ginikanan
ni Jesus to siyudad to Jerusalem su ogtam-
bung to Pista to Pagyaboy.† Na, pag-idad
ni Jesus to sampuyu-tag-duwa, pigpaduma
dan sikandin. 43 Anoy man no natapus on
to pista, mig-uli to mgo ginikanan ni Jesus
no wada kamaan no migpabilin da naan
sikandin diya to Jerusalem. 44 Nailing to
boot dan no nakaduma si Jesus to kahan-
inan no kadumahan dan no naman-uli,
kaling migpadajun sikandan to pagpanow.
Di pagkahapun to sikan no aedow no wada
dan kitaa si Jesus, migsugud sikandan to
pagpamangha kandin diya to mgo kaduma-
han dan. 45 Anoy man no wada dan kakita-
i, migpauli sikandan diya to Jerusalem su
diya dan ogpamanghaon. 46 Na, duon to
ikatoyu no aedow, bali no nakitaan dan
si Jesus no mig-ingkud duon to Bayoy to
Diyus no migpagsakot to mgo maistru to
tinuuhan. Naminog si Jesus kandan aw
nangusip. 47 Tibo to migdinog kandin natin-
gaya to pagpanabut dow pagpanabak din.
48 Natingaya isab to mgo ginikanan ni Je-
sus no makitaan dan sikandin. Kagi to
inoy din, "Aduy Utu, nokoy no nakayangub
ka man to paghinang to angod to seini
kanami? Siak dow to amoy nu yagboy on
nalimuut ikow. Nakaaw-andei koy on to
pagpamangha!"

49 Kagi ni Jesus, "Nokoy no ogpamang-
haon a now man? Wada kow kamaan no
kinahangyan no dini a to bayoy to Amoy
ku?" 50 Di wada dan kasabuti to kahuyugan
to sikan kagi din.

51 Na, migduma si Jesus to mgo ginikanan
din diya to Nazaret, aw masinuguton
sikandin kandan. Di sikan tibo puli
pighipidan ni Maria duon to ginhawa din.
52 Migtulin si Jesus no migdugang to kaalam
din, aw to Diyus dow mgo otow nasajaan
kandin.

3

To Pagpang-anad ni Juan no Mag-bawtismuhay

(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8)

1-2 Duon to ikasampuyu-tag-lima no tuig
to paghari ni Tiberio, meyduon insugu to
Diyus to sikan anak ni Zacarias no si Juan
no duon ugpa to matahay no banwa. Na
to diya no panahon, si Poncio Pilato iyan
gubernadur to Judea, aw si Herodes* to
gubernadur to Galilea. Si Felipe no suun
ni Herodes iyan gubernadur to Iturea dow
Trakonite. Si Lisanias to gubernadur to
Abilena. Si Anas dow si Caifas to ki-
nayabawan no mgo magdudumaya to tin-
uuhan to mgo Hibru. 3 Na, tapus sugua
to Diyus si Juan, pigyogob-yogob din to
kayunsudan no dakit to Jordan no wohig
to pagpangwali. Kagi din, "Sosey kow.
Talikudi now on to mgo sae now aw
pabawtismu kow. Na, ogkapasaylu to mgo
sae now." 4 Sikan no pighinang ni Juan
tahan da insuyat ni Isaias no kibali ba-ba to
Diyus no pig-iling,

"Duon to matahay no banwa meyduon og-
bansagon no og-iling,
'Hinaata now to dayan to Ginuu!
Hawani now to ogbajaan din.
5 Tambakan to mgo anggob,
aw tompagon to mgo bubungan.
To baliku no dayan tul-idon,
aw to nanduku-duku no dayan
patagon.
6 Na, igpakita to Diyus to tibo kaotawan
sikan Manyuyuwas no ogpaandini-
hon din.'† "

7 Mahan-in to mgo otow no og-andiya
ki Juan su ogpabawtismu. Di pig-ikagihan
din sikandan, "Sikiyu no angod to hayas no

† 2:41-42 Ahaa duon to Lucas 22:1. * 3:1-2 Seini no Herodes, anak to diya Herodes no migpahimatoy to mgo kabataan to diya panahon no i-anak si Jesus. † 3:6 Isaias 40:3-5

mgo malimbungon, nokoy no mig-andini
kow man? Nailing buwa to boot now
no ogpakalikoy kow to kaboyu to Diyus
ko mabawtismuhan kow. 8 Ko tinood no
migsosey kow on aw migtalikud kow to mgo
sae now, ipakita sikan duon to pamatasan
now. Kona kow ognalig no kaliwat kow
ni Abraham no kona kow ogkastiguhon to
Diyus. Su inggad ngani seini mgo batu
ogkahinang to Diyus no mgo kaliwat ni
Abraham. 9 Ko madoot to mgo hinang
now, ogkaangod kow to kaju no puli nanda
oggobaon aw ogsangabon su kona ogbogas
to madojow."

10 Dajun usip ki Juan sikan mgo otow, "Na,
ko mailing to sikan, nokoy man to madojow
no oghinangon noy?"

11 Migtabak si Juan, "Ko pananglit
daduwa to kabo now, ibogoy to sobuuk diya
to wada kabo. Ko meyduon pagkoon now,
bogaji now to diya wada ogkoonon."

12 Meyduon isab mgo magsukutay to
buhis no naman-anduon su ogpabawtismu.
Mig-usip sikandan, "Sir, nokoy man to
madojow no oghinangon noy?"

13 Kagi ni Juan, "Kona now ogpasubrahan
to pagpanukut to mgo otow. Iyan da tu-
manon now to igsugu to yabow now."

14 Nangusip isab to mgo sundayu, "Na
sikami, nokoy man to oghinangon noy?"

Migtabak si Juan, "Kona kow ogpanghi-
naedok aw panghapey to mgo otow agun
makasaepi kow. Mahustuhan kow on to
suhue now."

15 Na, to kaotawan migtatagad to diya
Insaad no Manyuyuwas,‡ kaling nailing to
hona-hona dan no basi iyan on si Juan. 16 Di
mig-iling si Juan, "Meyduon ogpakasunu
no yabow pad yagboy kanay. Su ngani man
to paghukas to sapatus din, di kona a og-
angajan. Siak ogbawtismu iyu to wohig.
Di sikan ognangonon ku, iyan igbawtismu
din to Ispiritu Santu dow kaeju. 17 Su ko
sapimpinon din to otow no mangkadojow
dow mangkadoot, ogkaangod to otow no
og-ohut§ to trigu. Igbudiga din to trigu, di
to ohut ogsangabon duon to kaeju no konad
ogkaposok."

18 Mahan-in pad to duma no mgo kagi ni
Juan no ingnongnong din to kaotawan aw
pasabuta sikandan to Madojow no Nawnan-
gonon. 19 Migpangaboyu isab sikandin ki
Gubernadur Herodes tongod to madoot no
mgo hinang din, yabi to pag-agow ki Hero-
dias no asawa to suun din. 20 Di migdugang
yagboy to sae ni Herodes no ipaprisu din si
Juan.

To Pagbawtismu ki Jesus
(Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11)

21 Di no wada pad kaprisu si Juan, mahan-
in pad to mgo otow no pigbawtismuhan
din. Si Jesus migpabawtismu isab kandin.
Pagkatapus, no mig-ampu pad si Jesus,
naabri to yangit. 22 Dajun migkonsad duon
kandin to Ispiritu Santu no angod to salap-
ati aw taphun duon kandin. Meyduon isab
kagi likat to yangit no mig-iling, "Sikuna
to anak ku no pinadajag no ingkalipay ku
yagboy."

To Napuunan ni Jesu-Cristo
(Mateo 1:1-17)

23 Mgo katluan on no tuig to idad ni Jesus
to pagsugud din to trabahu din. Nailing to
boot to mgo otow no anak sikandin ni Jose.
Si Jose anak ni Heli.
24 Si Heli anak ni Matat.
Si Matat anak ni Levi.
Si Levi anak ni Melqui.
Si Melqui anak ni Jana.
Si Jana anak ni Jose.
25 Si Jose anak ni Matatias.
Si Matatias anak ni Amos.
Si Amos anak ni Nahum.
Si Nahum anak ni Esli.
Si Esli anak ni Nagai.
26 Si Nagai anak ni Maat.
Si Maat anak ni Matatias.
Si Matatias anak ni Semei.
Si Semei anak ni Jose.
Si Jose anak ni Juda.
27 Si Juda anak ni Joanan.
Si Joanan anak ni Resa.
Si Resa anak ni Sorobabel.
Si Sorobabel anak ni Salatiel.
Si Salatiel anak ni Neri.
28 Si Neri anak ni Melqui.
Si Melqui anak ni Adi.
Si Adi anak ni Cosam.
Si Cosam anak ni Elmodam.
Si Elmodam anak ni Er.
29 Si Er anak ni Josue.
Si Josue anak ni Eliezer.
Si Eliezer anak ni Jorim.

‡ 3:15 To Grigu no inikagihan: *Cristo* § 3:17 Ubin *oggiok*

Si Jorim anak ni Matat.
Si Matat anak ni Levi.
30 Si Levi anak ni Simeon.
Si Simeon anak ni Juda.
Si Juda anak ni Jose.
Si Jose anak ni Jonan.
Si Jonan anak ni Eliaquim.
31 Si Eliaquim anak ni Melea.
Si Melea anak ni Mainan.
Si Mainan anak ni Matata.
Si Matata anak ni Natan.
Si Natan anak ni David.
32 Si David anak ni Isai.
Si Isai anak ni Obed.
Si Obed anak ni Boos.
Si Boos anak ni Salmon.
Si Salmon anak ni Naason.
33 Si Naason anak ni Aminadab.
Si Aminadab anak ni Admin.
Si Admin anak ni Arni.
Si Arni anak ni Hezron.
Si Hezron anak ni Fares.
Si Fares anak ni Juda.
34 Si Juda anak ni Jacob.
Si Jacob anak ni Isaac.
Si Isaac anak ni Abraham.
Si Abraham anak ni Tare.
Si Tare anak ni Nahor.
35 Si Nahor anak ni Serug.
Si Serug anak ni Ragau.
Si Ragau anak ni Peleg.
Si Peleg anak ni Eber.
Si Eber anak ni Sala.
36 Si Sala anak ni Cainan.
Si Cainan anak ni Arfaxad.
Si Arfaxad anak ni Sem.
Si Sem anak ni Noe.
Si Noe anak ni Lamec.
37 Si Lamec anak ni Matusela.
Si Matusela anak ni Enoc.
Si Enoc anak ni Jared.
Si Jared anak ni Mahalaleel.
Si Mahalaleel anak ni Cainan.
38 Si Cainan anak ni Enos.
Si Enos anak ni Set.
Si Set anak ni Adan.
Si Adan anak to Diyus.

4

To Pagtintal ki Jesus
(Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)

1 Na, si Jesus no togob to Ispiritu Santu miglikat diya to Jordan no wohig aw pigpaandiya to Ispiritu Santu to matahay no banwa. 2 Duon sikandin tintala ni Satanas sed to kap-atan no aedow. Wada sikandin koon-koon to diya no panahon, kaling pagkatapus, pigbontas sikandin.

3 Dajun ikagihi si Jesus ni Satanas, “Oho kun, ko tinood no Anak ka to Diyus, hinanga seini batu no koonon.”

4 Di mig-ikagi si Jesus, “Pig-iling duon to Kasuyatan, ‘Kona no koonon da to ogpakabuhi to otow.’* ”

5 Pagkatapus, pigdaya sikandin ni Satanas diya to matikang hilabi no banwa. Songo pagpilok da, ingkahindu din on ki Jesus to mgo banwa duon to tibuuk kalibutan. 6-7 Kagi ni Satanas, “Aha ka to suja. Siak to pigpaboot to sikan tibo, aw igbogoy ku diya to inggad hintawa no ogkaliyagan ku ogbogajan. Na, ko musimba ka kanay, igbogoy kud ikow to katongod to pagmandu to sikan tibo, aw hona-honaa dow man-u to pagkadongganon nu!”

8 Di mig-ikagi si Jesus, “Pig-iling duon to Kasuyatan, ‘Simbaha to Ginuu no Diyus nu. Sikandin da to tumana.’† ”

9 Pigdaya manda si Jesus ni Satanas diya to siyudad to Jerusalem aw patindoga duon to matikang hilabi no bahin to Bayoy to Diyus. Kagi ni Satanas, “Na, ko tinood no Anak ka to Diyus, kawas ka diya to pasak.
10 Su pig-iling duon to Kasuyatan,
‘Ogsuguon to Diyus to mgo anghil din to pagbantoy ikow.
11 Ogtamukon ka dan agun inggad to kobong nu kona ogpakaigu to batu.’‡ ”

12 Di mig-ikagi si Jesus, “Pig-iling isab duon to Kasuyatan, ‘Kona nu ogpangantihan to Ginuu no Diyus nu.’§ ” 13 Na, su wada katintal si Jesus, migyaguy si Satanas. Di mighona-hona sikandin no meyduon da aedow no og-isabon din ogtintalon si Jesus.

14 Na, si Jesus no piggahoman to Ispiritu Santu mig-uli diya to prubinsya to Galilea. To kabantug din migtangkap diya to mgo banwa no nasakup duon. 15 Nang-anad sikandin duon to mgo simbahan to mgo Hibru, aw nasaja sikandin to tibo kaotawan.

To Wada Pagdawat ki Jesus diya to Nazaret
(Mateo 13:53-58; Marcos 6:1-6)

* 4:4 Deuteronomio 8:3 † 4:8 Deuteronomio 6:13 ‡ 4:11 Salmo 91:11,12 § 4:12 Deuteronomio 6:16 * 4:16 To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan.

16 Na, migtidow si Jesus diya to yunsud
no Nazaret no pigtulinan din. No Aedow
on no Tigpahuway,* mig-andiya sikandin
to simbahan su iyan man nabatasan din.
Migtindog sikandin duon to atubangan to
mgo otow su ogbasa to Kasuyatan to Diyus.
17 Intadwoy kandin to sinuyat ni Isaias no
kibali ba-ba to Diyus to diya una agun basa-
hon din duon to kaotawan. Pigbukyad din
aw nakitaan din sikan pig-iling,
18 "Piggahoman a to Ispiritu to Ginuu
su pigbogajan a din to katongod to
pagnawnangon to Madojow no
Nawnangonon diya to mgo pubri.
Pigpaandini a din agun makayuwas to
nangkaprisu,
agun makakita to mgo buta,
agun isab matabangan to mgo dinaog-
daog.
19 Ognawnangonan ku isab to kaotawan
no andam on to Diyus to pagyuwas
kandan."†
20 Pagkatapus ni Jesus to pagbasa to Ka-
suyatan, pigyukut din aw i-uli duon to
sikan pangabaga. Dajun sikandin ingkud
su ogpang-anad. Iyan da mata to sikan
tibo nahimun si Jesus. 21 Kagi din, "To
pigdinog now kuntoon iyan katumanan to
seini Kasuyatan."
22 Pagdinog dan to kagi din, namakasaja
sikandan ki Jesus su angod to pigpan-
odosan to madojow no pagkaikagi din.
Kaling natingaya dow migpauusipay sikan-
dan, "Eh, kona no anak man ni Jose seini no
otawa?"
23 Kagi ni Jesus kandan, "Basi kay ikagi-
han a now to diya ikagihonon no pig-iling,
'Sikuna no duktur, dukturi to kaugalingon
nu no yawa. Hinanga dini to yunsud nu
to nadinog noy no pighinang nu diya to
Capernaum.' 24 Di seini da. To otow no
kibali ba-ba to Diyus kona ogdawaton duon
to yunsud din. 25 Meyduon duma no panan-
glitan ku. To diya panahon ni Elias no kibali
ba-ba to Diyus, migguyabung to tatoyu
no tuig tonga. Pig-abut to mgo otow to
makalilisang no bontas. Mahan-in to bayu
no mgo bohi kani to Israel no nalisodan
yagboy, 26 di iyan da pigpatabangan to Diyus
ki Elias to bohi no taga-Sarepta no sakup
to Sidon. 27 To diya isab panahon ni Eliseo
no kibali ba-ba to Diyus, mahan-in kani to
Israel no pigsangla, di si Naaman da no
taga-Siria to naulian."
28 Pagdinog to sikan mgo otow no
nahimun duon to simbahan to kagi ni Jesus,
naboyu yagboy sikandan. 29 Pigpayuwas
dan si Jesus duon to yunsud aw daeha
pailing diya to peputukan to bubungan
no nahimotangan to sikan yunsud su ig-
uyug dan podom diya to aba. 30 Di nasi
on sikandin nanliot-liot to kahan-inan to
kaotawan aw panow.

To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu
(Marcos 1:21-28)

31 Tapus to sikan, migtogbang si Jesus
diya to yunsud to Capernaum no sakup
to Galilea. No Aedow on no Tigpahuway,
nang-anad sikandin duon to simbahan
dan. 32 Hilabi sikandan natingaya su to
pagpang-anad ni Jesus migdae to katon-
god. 33 Na, meyduon otow duon to sim-
bahan no pigsamuk to madoot no ispir-
itu. Nakabansagon sikandin to maagbot no
mig-iling, 34 "Sikuna, Jesus no taga-Nazaret,
nokoy no oghilabot ka kanami? Basi kay
mig-andini ka su ogyagyagon koy nu. Na-
maan a dow hintawa ka. Sikuna sikan
Balaan no pigpaandini to Diyus."
35 Di pigsapadan ni Jesus sikan madoot no
ispiritu, "Pahagtong ka! Yogwa ka duon!"
Paglihok to sikan madoot no ispiritu su
ogyuwas, nakayapdos sikan otow duon to
atubangan to kaotawan, di wada kaamonu.
36 Natingaya to tibo mgo otow duon
aw namakaikagi, "Nokoy man seini no
pagpang-anad? Su mey gahom dow ka-
tongod din inggad ngani to pag-abug
to mangkadoot no ispiritu!" 37 Dajun
migtangkap to nawnangonon bahin ki Je-
sus duon to nakalibong no mgo banwa.

To Pagdojow ni Jesus to mgo Masakiton
(Mateo 8:14-17; Marcos 1:29-34)

38 Dajun likat onsi Jesus duon to simbahan
aw andiya to bayoy ni Simon. Pagtidow
dan duon, pighangyu si Jesus no tabangan
din to ugangan ni Simon no pigbogsan-
gan to hingyow. 39 Migpadani si Jesus aw
domoyi sikan bujag no mighibat aw sugu
no magawang sikan hingyow. Duon-dajun
naulian sikan bujag. Migbangun sikandin
aw honati din onsi Jesus to pagkoon.

† 4:19 Isaias 16:1,2

40 Anoy man no migsayop on to soga,
pigpandaya duon ki Jesus to tibo mgo
otow no yain-yain to mgo sakit. Puli
din da sikandan pigpandampa, dajun
nangkaulian. 41 Pigpang-abug din isab to
mangkadoot no ispiritu no migsamuk to
mahan-in no mgo otow. Pagyogwa dan
on, namangiyak sikandan no mig-iling,
"Sikuna, Anak ka to Diyus!" Di pigsapadan
ni Jesus sikan mgo ispiritu su namaan man
sikandan no sikandin to diya Insaad no
Manyuyuwas.‡
42 Pagkamasem, migpahilit si Jesus. Di
pigpamangha sikandin to mgo otow no
kona ogkaliyag no ojowan din sikan banwa
dan. 43 Di mig-iling si Jesus, "Igwali ku
pad to Madojow no Nawnangonon bahin
to paghari to Diyus diya to duma no
mgo kayunsudan, su sikan to impaandini
kanay." 44 Dajun sikandin andiya to kayun-
sudan no sakup to Judea aw wali duon to
mgo simbahan.

5

*To Pagtawag ni Jesus to Upat no Mangis-
daay*
(Mateo 4:18-22; Marcos 1:16-20)

1 Songo aedow migpang-anad si Jesus
diya to higad to danow to Galilea.* Mig-
aagow to mgo otow to pagpadani kandin
agun makapaminog to kagi to Diyus.
2 Duon kakita-i ni Jesus to daduwa no ka
bangka no pigdohik to mgo mangisdaay
no migwaswas to mgo pukut dan. 3 Dajun
sakoy si Jesus duon to sikan sakajan no
ki Simon no pighingadanan isab ki Pedro,
aw hangyu-a sikandin no ituyud agun
makapadiyu-diyu to higad. Dajun ingkud si
Jesus aw pang-anad.
4 Pagkatapus to pagpang-anad ni Jesus,
pig-ikagihan din si Simon, "Andiya kow to
kadayoman aw ituntun sikan mgo pukut
now agun makapudut kow to isda."
5 Kagi ni Simon, "Agayon, puli koy on
nabukasan to pagpamukut, ampan na-
pukutan noy. Di manno migsugu ka, ig-
isab ku igtuntun seini mgo pukut." 6 Na,
paghaw-as dan to mgo pukut, ato! hilabi
mahan-in to isda no napukutan dan hang-
tod no ogkahigbit on podom sikan mgo
pukut. 7 Dajun dan kamaja sikan mgo duma
dan no diya to yain no bangka su ogpabulig.
Migduguk sikan mgo duma dan aw bubuligi
to pagbatun to sikan mgo pukut. Naponu
yagboy to isda sikan daduwa no ka bangka
hangtod no madani on ogyogdang.
8 Pagkita ni Simon to sikan, migyuhud
sikandin duon to atubangan ni Jesus aw
makaikagi, "Ginuu, padiyu ka kanay, su
makasasaya a." 9 Nakaikagi si Simon
to sikan su natingaya sikandin to sikan
mahan-in yagboy no isda no napukutan
dan. Sikan isab to pigbati to mgo duma
din duon to sakajan. 10 Natingaya isab
sikan mgo duma dan duon to sikan yain no
bangka no si Santiago dow si Juan no mgo
anak ni Sebedeo.
Dajun ikagihi ni Jesus si Simon, "Kona
ka ogkahaedok. Hangtod kuntoon isda to
nasakup to pukut nu. Di kuntoon, otow
on to igpasakup ku ikow agun ogkahinang
sikandan no mgo sakup ku." 11 Tapus dan
dohika sikan mgo sakajan diya to higad,
pig-ojowan dan to tibo aw duma ki Jesus.

*To Pagdojow ni Jesus to Otow no Pigsangla
(Mateo 8:1-4; Marcos 1:40-45)*

12 Duon to songo yunsud no pig-andiyaan
ni Jesus, meyduon otow no pigtangkapan
on to yawa din to sangla. Pagkita din ki Je-
sus, migyuhud sikandin duon to atubangan
din aw pakimayuuy, "Sir, ko pagboot nu,
ogkaulian a."
13 Dajun dampaa ni Jesus sikan otow. Kagi
din, "Ogbootan ku no maulian ka." Duon-
dajun naulian sikandin. 14 Dajun ikagi si
Jesus, "Wada inggad hintawa no ognang-
onan nu to seini. Nasi no andiya ka to
magdudumaya to tinuuhan ta aw pahiling-
hiling ka. Pagkatapus, bogoy ka to halad
no insugu ni Moises agun mamatuud no
naulian kad."
15 Di nasi on migtangkap to nawnan-
gonon bahin ki Jesus diya to kadiyuan.
Kaling mahan-in to ogpamang-andiya ki
Jesus agun makapaminog to kagi din aw
mangkaulian to mgo sakit dan. 16 Di si Jesus
kanunoy migpahilit su diya sikandin og-
ampu.

*To Pagdojow ni Jesus to Otow no Naparalays
(Mateo 9:1-8; Marcos 2:1-12)*

‡ 4:41 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

* 5:1 To Grigu no inikagihan: *Genesaret.* Yain no ngadan seini to sikan no danow.

17 No mang-anad si Jesus duon to songo
bayoy, nalibongan sikandin to naman-
ingkud no mgo Pariseo dow mgo maistru
to tinuuhan. Diya sikandan kapuun to
kayunsudan to Galilea dow Judea hasta diya
to siyudad to Jerusalem. Duon ki Jesus to
gahom to Diyus to pagpangdojow to mgo
masakiton. 18 Na, meyduon mgo otow no
migtidow no namanyayahung to duma dan
no naparalays. Ogsed podom sikandan
agun ikabotang sikan otow duon to atuban-
gan ni Jesus, 19 di wada kahimu su migdasok
to mgo otow duon to bayoy. Kaling pigdaya
dan sikan otow diya to atop.† Piggawang
dan to songo bahin to atop aw tuntuna
sikan otow duon to atubangan ni Jesus.
20 Pagkita ni Jesus no hogot to pagtuu dan,
pig-ikagihan din sikan otow no naparalays,
"Yagi, pigpasaylu on to mgo sae nu."
21 Pagdinog to sikan mgo maistru to tin-
uuhan dow mgo Pariseo to kagi ni Jesus,
nailing to ginhawa dan, "Eh, seini no otawa
ogpasipaya to Diyus su og-angkon no og-
pakapasaylu sikandin to sae. Di wada yain
no ogpakapasaylu to sae, Diyus da yagboy."
22 Di namaanan ni Jesus to hona-hona
dan. Kaling pig-ikagihan din sikandan,
"Nokoy no mighona-hona kow man to
sikan? 23 Andei man to mahaewoy, ko
muiling a, 'Pigpasaylu to mgo sae nu,'
ubin ko muiling a, 'Tindog ka aw panow'?
24 Di igpakita ku iyu no siak no Anak to
Otow‡ meyduon katongod kani to babow
to kalibutan to pagpasaylu to sae." Dajun
ikagihi ni Jesus sikan otow, "Tindog ka.
Yukuta aw daeha sikan pighibatan nu, aw
uli kad on."
25 Dajun tindog sikan otow duon to
atubangan to sikan nahimun. Pigdawat
din sikan pighibatan din aw uli no migsaja
to Diyus. 26 Na, sakot to kahaedok dow
katingaya, pigsaja dan to Diyus. Kagi dan,
"Ato! Kabeynganan yagboy to naaha ta
kuntoon!"

To Pagtawag ni Jesus ki Levi
(Mateo 9:9-13; Marcos 2:13-17)

27 Tapus to sikan, migpanow si Jesus aw
nakayaboy to sukutanan to buhis. Pigkita
din to magsukutay to buhis no mig-ingkud
duon no iyan ngadan si Levi.§ Kagi ni Jesus,
"Yagi, duma kad kanay su oghinangon ku
sikuna no inanad." 28 Dajun ojowi ni Levi to
tibo aw duma ki Jesus.
29 Na, pigpakoon ni Levi si Jesus to bangk-
iti duon to bayoy din. Mahan-in to mgo
magsukutay to buhis dow duma no mgo
otow no migpagsayu ki Jesus. 30 Di to mgo
inanad ni Jesus pigsagman to mgo Pariseo
dow mgo maistru to tinuuhan. Mig-iling
sikandan, "Nokoy no ogpagsayu kow man
to sikan matuntuhon no mgo magsukutay
to buhis dow duma no mgo makasasaya?"
31 Si Jesus to migtabak kandan no im-
pabaja to pananglitan. Kagi din, "To
otow no wada sakit kona ogkinahangyan to
duktur. Masakiton da to ogkinahangyan.
32 Angod isab kanay no mig-andini to kalibu-
tan. Kona no iyan ing-andini ku to pagk-
abig to mgo otow no mighona-hona no
matarong sikandan. Di iyan ing-andini ku
agun no musosey to mgo makasasaya aw
talikudan to sae dan."

To Tahan dow Bag-u no Impang-anad
(Mateo 9:14-17; Marcos 2:18-22)

33 Kagi to sikan mgo inila to tinuuhan,
"To mgo inanad to mgo Pariseo dow to ki
Juan no Magbawtismuhay kanunoy ogtu-
man to pagpuasa dow pag-ampu. Di to mgo
inanad nu ogkoon dow og-inom inggad
nokoy aedawa."
34 Kagi ni Jesus, "Ko pananglitan mey-
duon kumbiti, nokoy man, ogpuasa buwa
to kadumahan to sikan bag-u kaminyo ko
duma dan pad sikandin? Kona gajod! 35 Di
mey panahon no ogpuduton sikandin duon
kandan, aw iyan pad pagpuasa to sikan
piglikatan."
36 Impananglit isab ni Jesus to wada
pagkahiujun to bag-u no impang-anad din
dow sikan tahan no impang-anad to mgo
Hibru. Kagi din, "Wada otow no ogtabas
to bag-u no kabo aw itapak duon to tahan,
su ogkauyakan sikan bag-u. Aw kona no
oghiangay sikan tahan no kabo dow sikan
bag-u no igtapak. 37 Kona ta isab igtagu
to inomon no ogsobu pad on duon to

† 5:19 To atop to bayoy to diya no panahon angod to saog aw oghagdanan isab su oghinangon sikan no diskansuhanan.

‡ 5:24 Pagtawag ni Jesus to kaugalingon din no Anak to Otow, iyan igpasabut no Diyus sikandin no migpakaotow. Insugu sikandin to Diyus no Amoy dini to kalibutan aw bogaji to kinayabawan no katongod dini to kaotawan. § 5:27 Si Levi iyan si Mateo.

tahan no sedanan no kindae,* su madali
ogbotu. Ogkauyakan gajod sikan inomon
hasta sedanan. 38 Nasi no igtagu ta to bag-
u no inomon duon to bag-u no sedanan.
39 Wada isab ogkaliyag og-inom to bag-u
no inomon ko makainom on to tahan su
og-iling sikandin, 'Madojow gajod sikan
tahan.' "

6

To Pagboot ni Jesus to Aedow no Tigpahuway
(Mateo 12:1-8; Marcos 2:23-28)

1 Songo Aedow no Tigpahuway, nakabaja
si Jesus dow mgo inanad din duon to mgo
uma. Nangotu to mgo inanad din to mgo
uhoy to trigu. Pigkusu dan aw kitopa. 2 Di
pigsagman sikandan to mgo Pariseo. Kagi
dan, "Hoy, nokoy no ogyapas kow man to
Aedow no Tigpahuway?"
3 Si Jesus to migtabak. Kagi din, "Ajaw
now og-ilinga no wada kow makabasa to
pighinang ni Hari David to diya una no bon-
tason sikandin dow mgo duma din. 4 Migsed
sikandin duon to bayoy to Diyus aw pudut
to pan no inghalad to Diyus. Pigkoon din
aw bogaji to mgo duma din. Na, ojow
pa to mgo balaod to tinuuhan ta, iyan da
ogpakakoon to sikan to mgo magdudumaya
to tinuuhan ta. Di manno kinahangyanon
yagboy, wadad sapadi si David. 5 Na, siak
no Anak to Otow iyan meyduon katongod
to pagboot to Aedow no Tigpahuway."

To Pagdojow ni Jesus to Pawing
(Mateo 12:9-14; Marcos 3:1-6)

6 Duon to yain no Aedow no Tigpahuway,
migsed si Jesus duon to simbahan aw pang-
anad. Mey otow duon no pawing to kalin-
tuu no boyad. 7 Pigpaniidan yagboy si Je-
sus to mgo maistru to tinuuhan dow mgo
Pariseo, su ko padojawon din sikan otow
duon to sikan no aedow, meyduon igkarik-
lamu dan kuntra kandin. 8 Di namaanan
ni Jesus to hona-hona dan. Pig-ikagihan
din sikan pawing, "Yagi, tindog ka duon
to kabaknaan." Dajun tindog sikan otow.
9 Dajun usipa ni Jesus to nahimun no mgo
otow, "Andei man to intugut to balaod to
tinuuhan ta no oghinangon duon to Ae-
dow no Tigpahuway, madojow ko madoot?
Pagyuwas to kinabuhi ubin paghimatoy?"
10 Migpan-aha-aha si Jesus to mgo otow no
nakalibong. Dajun din ikagihi sikan paw-
ing, "Kotonga sikan boyad nu." Pagtuman
din to sugu ni Jesus, dajun sikandin naulian.
11 Nangkaboyu yagboy sikan namanguntra
ki Jesus aw sasabut dow og-amonuhon dan
sikandin.

To Pagpili ni Jesus to Oghinangon Din no mgo Apustulis
(Mateo 10:1-4; Marcos 3:13-19)

12 Songo aedow miggamat si Jesus to
bubungan su og-ampu, aw nabukasan
sikandin duon. 13 Pagkabukas on, pighimun
din to mgo inanad din aw pili to sampuyu-
tag-duwa no og-ilingon din to apustulis.
14 Seini to mgo ngadan dan: si Simon no
pighingadanan isab ni Jesus ki Pedro dow
to suun din no si Andres, si Santiago dow si
Juan, si Felipe dow si Bartolome, 15 si Mateo
dow si Tomas, si Santiago no anak ni Alfeo
dow si Simon no maunungon hilabi to tribu
dan. 16 Pigpili din isab si Judas no anak
ni Santiago dow si Judas Iscariote no iyan
ogyuib kandin.

To Pagpang-anad ni Jesus dow Pagpangdojow to mgo Masakiton
(Mateo 4:23-25)

17 Anoy man no nakatogbang on sikan-
dan, migtindog si Jesus duon to patag.
Nahimun duon kandin to mahan-in no
mgo sakup din. Mahan-in isab to mgo
otow no migduguk no diya kapuun to
prubinsya to Judea dow to siyudad to
Jerusalem. To duma diya isab kapuun to
mgo siyudad to Tiro dow Sidon no naka-
pahigad to dagat, hasta diya to nakali-
bong no mgo banwa. 18 Mig-anduon sikan-
dan agun makapaminog to igpang-anad ni
Jesus, agun isab mudojow to mgo sakit
dan. Aw inggad to mangkadoot no ispiritu
no migsamuk to mgo otow pigpang-abug
din. 19 Naningkamot sikan mgo otow no
makatudi kandin, su meyduon gahom no
ogyogwa likat to yawa din no ogpakauli to
masakiton.

To Matuud no Kalipay
(Mateo 5:1-12)

20 Dajun anada ni Jesus to mgo inanad din.
Kagi din,
"Igkadojow now no mgo pubri,

* 5:37 To diya no panahon, to kindae to kanding oghinangon no sedanan to inomon.

su ogkasakup kow duon to sikan
ogharian to Diyus.
21 Igkadojow now no pigbontas kuntoon
su diya to kayugajan oghantajon kow
da.
Igkadojow now no ogtiyahu kuntoon,
su diya to kayugajan ogpakangisi kow
da.
22 Igkadojow now ko kuntrahon kow aw
likajan hasta tamajon aw ilingon to
madoot tongod kanay no Anak to
Otow.
23 Su sikan isab to pighinang to mgo kaaw-
apuan dan to diya mgo otow no kibali ba-
ba to Diyus. Na, ko mahitabu on sikan,
linaksu kow tongod to kalipay su maaslag*
to igbayos iyu diya to yangit.
24 "Di sikiyu no mgo sapian, hayahay kow
iyan kuntoon,
di alaot kow su diya to kayugajan,
wadad ogkaiman now no kado-
jawan.
25 Sikiyu no nahantoy kuntoon, alaot kow
su diya to kayugajan, kanunoy kow on
ogbontason.
Sikiyu no ogngisi kuntoon, alaot kow
su diya to kayugajan kanunoy kow
ogmey-og† dow ogtiniyahu.
26 Alaot kow ko sajaan kow to kaotawan,
su pigsaja isab to kaaw-apuan dan
to mgo otow to diya una no ku-
nungkun kibali mgo ba-ba to Diyus.

To Paghigugma to Kuntra
(Mateo 5:38-48; 7:12)

27 "Di seini da. Higugmaa to mgo kun-
tra now. Dedeyjawa to ogdomot iyu.
28 Pangamuju kow to Diyus no kae-atan
din to mgo otow no ogpanungajow dow
ogyupig iyu. 29 Ko meyduon ogsampalu
ikow, ipasampalu isab to dibayuy no pisngi
nu. Ko meyduon og-agow to kabo nu,
ajaw ogpogongi to pagpudut to mahalon
no ilisan nu. 30 To ogpamuju, bogaji. To
puli ogpudut to katigajunan nu, kona nud
on oghawion. 31 Hinanga diya to duma to
ogkaliyagan now no iyan oghinangon duon
iyu.
32 "Ko iyan da higugmaon now to otow
no oghigugma iyu, nokoy pad man to
ogkaiman now to Diyus? Su ngani man
to mgo makasasaya, di oghigugma to diya
oghigugma kandan. 33 Ko iyan da ogmado-
jawan now to otow no ogpagmadojow iyu,
nokoy man to ogkaiman now to Diyus? Su
ngani man to mgo makasasaya, di ogmado-
jawon dan to mgo duma dan no ogpag-
madojow kandan. 34 Ko iyan da pautangon
now to otow no ogpakabajad, nokoy pad
man to ogkaiman now to Diyus? Su ngani
man to mgo makasasaya, di ogpautang to
duma dan no makasasaya no ogpakabajad.
35 Di sikiyu, higugmaa to mgo kuntra now.
Dedeyjawa sikandan aw pautanga inggad
kona makabajad. Na, ko tumanon now
sikan, ogkakiyaya no anak kow to Diyus no
Yabow to Tibo. Maaslag‡ yagboy to igbayos
din iyu. Su ngani man to mgo otow no
madoot to batasan no kona ogpasalamat
kandin, di angod da to kayuuy to Diyus
kandan. 36 Kaling mukae-at kow angod to
pagkae-at to Diyus no Amoy now no diya to
yangit."

To Paghukum to Duma
(Mateo 7:1-5)

37 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Kona
kow ogpanawoy to duma su unu ko sikiyu
nasi to sawajon to Diyus. Kona kow og-
panghukum to duma su unu ko sikiyu nasi
to hukuman to Diyus. Pasaylu kow to otow
no ogpakasae iyu agun pasayluhon kow
to Diyus. 38 Bogaji to duma no ogpangi-
nahangyan, aw ogbayosan kow to Diyus.
Igpananglit ta to bogas no igtagu duon to
saku. Og-unahon ta ogdasokon aw pagkat-
apus, dugangan dow pautuhan. Su ko man-
u to igbogoy now iyan da ogsukudan to
ogkadawat now."

39 Mig-usip si Jesus pinaagi to panangli-
tan, "Mighona-hona kow no to buta og-
pakapikit to angod din no buta? Kona, su
ogkauyug sikandan tibo duon to yugi!§ 40 To
inanad kona ogpakayabow to maistru din.
Di ko maamuhan din on to tibo natagahan
to maistru din, ogpakatopong on sikandin."

41-42 Mig-iling isab si Jesus, "Sikuna no
oghukum to duma, nokoy no oghukum
ka man to otow no mae-puling da to sae
no sikuna man to mae-trusu to sae no
nakabaebag duon to mata nu? Nokoy no

* 6:23 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 6:25 Ubin *ogmeygo* ‡ 6:35 To Surigao no Minanubu: *madogi* § 6:39 To Surigao no Minanubu: *yungag*

kona man no sikan to ogliparahon nu?
Og-amonuhon nu man to pag-ikagi no
ogkuhigon nu sikan maintok no puling to
duma, no mae-trusu man to ikow no pul-
ing? Kunungkun mangkatarong! Gawanga
naa sikan mae-trusu no puling nu agun
mapajag to pag-aha nu, ayha kuhiga sikan
maintok no puling to duma.

To Batasan to Otow Iyan Ogkaangodan to Bogas to Kaju

(Mateo 7:15-20; 12:33-35)

43 "Wada madojow no kaju no ogbogas
to madoot. Wada isab madoot no kaju
no ogbogas to madojow. 44 Inggad nokoy
no kaju, to bogas din ogpakiyaya dow
nokoy kajuha, ko madojow ubin madoot.
Aw to sampinit kona ogbogas to matam-
is. 45 Ogkakiyayahan isab to otow pinaagi
to pagpang-iikagi din. To madojow no
otow madojow to hona-hona, kaling mado-
jow to ogkaikagi din. Di to madoot no
otow, madoot to hona-hona, kaling madoot
to ogkaikagi din. Su inggad nokoy to
ogkahona-honaan to otow iyan isab ogyo-
gwa duon to ba-ba din.

To Daduwa no Namanghinang to Bayoy

(Mateo 7:24-27)

46 "Nokoy no og-angkon kow man no
siak to Magboboot now ko kona now ogtu-
manon to og-ikagihon ku iyu? 47 To otow no
og-andini kanay no ogdinog aw ogtuman to
kagi ku 48 ogkaangod to otow no migtugdok
to bayoy. Migkabut sikandin hangtod no
pigtidow din to batu no pigpasikadan to
bayoy. Na, pagdusu to sigoy, nadaghaan
sikan bayoy to wohig di wada gajod kaa-
monu su madigon man to pagkatugdok.
49 Di to otow no ogdinog to kagi ku no kona
ogtuman ogkaangod to otow no migtugdok
to bayoy duon to pasak no wada hinangi
to pasikadanan. Na, pagdusu to sigoy,
nadaghaan to wohig. Aw ato! Maagbot
yagboy to pagkawasa!"

7

To Pagdojow ni Jesus to Suguonon to Kapitan

(Mateo 8:5-13)

1 Pagkatapus ni Jesus to pagpang-anad,
mig-andiya sikandin to Capernaum. 2 Duon
to sikan no yunsud meyduon kapitan to
mgo sundayu no taga-Roma. Meyduon
suguonon din no pighilabi din no paka-
matajon on. 3 Pagkadinog to sikan kap-
itan bahin ki Jesus, pigsugu din to inila
no mgo Hibru to paghangyu ki Jesus aw
pagdokat kandin agun padojawon din sikan
suguonon. 4 Pagtidow dan duon ki Jesus,
migpakimayuuy sikandan no naman-iling,
"Sadangay duma ka kanami aw padojawa
to suguonon to sikan migsugu kanami.
Angajan sikandin no tabangan nu 5 su
pighigugma ki din no mgo Hibru. Pigpahi-
nangan koy din man ngani to simbahan."

6 Dajun duma si Jesus kandan. Di no
makadani on sikandan to bayoy, pigsugu to
sikan kapitan to mgo duma din to pagtagbu
ki Jesus aw paikagihi, "Sir, kona kad og-
patidow dini kanay su kona a no angay no
ogpaponhik ikow dini to bayoy ku. 7 Kaling
wada ad tagbu su pighona-hona ku no kona
a ngani og-angajan ogpadani ikow. Di ing-
gad puli nu ikagihon no maulian seini sug-
uonon ku, ogkatuman sikan. 8 Su naanad
ad to sugu, su inggad siak meyduon yabow
ku. Meyduon isab obos ku no mgo sundayu.
Ogpakasugu a man ngani to sundayu ku to,
'Andiya ka.' Na, ogtuman sikandin. Ko
paandinihon ku kanay to duma, og-andini.
To suguonon ku isab ogtuman dajun ko
suguon ku. Na, ogtumanon man ngani to
inggad nokoy no igsugu ku, sikunad man to
kona tumanon ko musugu ka."

9 Pagkadinog ni Jesus to kagi to sikan kap-
itan, natingaya yagboy sikandin. Piglingi
din to mgo otow no migduma kandin aw
ikagihi, "Disti on ko migkita a to pagtuu no
angod to kadigon to sikan, inggad pad kani
to mgo kaliwat ni Israel!" 10 Na, pagpauli to
sikan mgo sinugu diya to bayoy, pigkita dan
no naulian on sikan suguonon.

To Pagbanhaw ni Jesus to Anak to Bayu no Bohi

11 Wada kayugoy mig-andiya si Jesus
to yunsud to Nain dinumahan to mgo
inanad din hasta to panon to kaotawan.
12 Anoy man no madani on sikandan duon
to yawanganan pailing diya to yunsud,
iyan yagboy pagyuwas to mgo otow no
ogyobong to minatoy. Sikan minatoy
sobuukon no anak no yukos to sikan bohi
no bayu no pigdumahan to mahan-in no
mgo taga-yunsud. 13 Pagkita to Ginuu
to sikan bayu, pigkae-atan din yagboy

aw ikagihi din, “Sigkon kad to ogtiyahu.”
14 Migpadani si Jesus aw tagoni sikan pig-
pahibatan to sikan minatoy. Migsigkon
sikan namanyayahung, aw ikagi si Jesus,
“Utu, bangun ka.” 15 Dajun nakaban-
gun sikan minatoy aw nakaikagi. Dajun
sikandin ibogoy ni Jesus diya to inoy.
16 Natingaya hilabi sikandan tibo aw
pigsaja dan to Diyus no mig-iling, “Pig-
paandini to Diyus ita seini gamhanan yag-
boy no otow* to pagtabang to kaotawan
din.” 17 Migtangkap to nawnangonon bahin
ki Jesus diya to tibuuk Judea dow diya to
nakalibong no mgo banwa.

To mgo Sinugu ni Juan diya ki Jesus
(Mateo 11:2-6)

18 Na, si Juan no Magbawtismuhay no diya
to prisuhan pignangonan to mgo inanad
din bahin to sikan pinanghinang ni Jesus.
19 Pagkadinog ni Juan to sikan, pigsugu din
to daduwa no mgo inanad din diya ki Jesus
no Ginuu su igpausip din dow sikandin to
diya ogpaabuton dan ubin ko meyduon pad
yain.
20-21 Pagtidow to sikan mgo sinugu ni Juan
duon ki Jesus, pigkita dan to mgo otow no
naulian on to yain-yain no mgo sakit. Mey-
duon isab pigpangsamuk to mangkadoot
no ispiritu dow mgo buta no pinang-ulian
ni Jesus. Dajun padani sikan daduwa no
mgo inanad ni Juan aw ikagihi si Jesus, “Sir,
pigsugu koy ni Juan dini ikow su igpausip ka
dow sikuna to diya ogpaabuton noy ubin ko
meyduon pad yain.”
22 Dajun tabak si Jesus, “Pauli kow diya ki
Juan aw nangoni to pigkita dow pigdinog
now kani. Ikagihi now no nakakita on to
mgo buta, nakapanow on to mgo pulid,
naulian on to pigpangsangla, aw nakadinog
on to mgo bongey. Nabanhaw on to mgo
patoy, aw to mgo pubri nakadinog on to
Madojow no Nawnangonon. 23 Madojow
to otow no kona ogduwa-duwa to pagtuu
kanay.”

To Paghisgut ni Jesus bahin ki Juan
(Mateo 11:7-19)

24 Paglikat on to sikan mgo sinugu ni
Juan, pig-ikagihan ni Jesus sikan mgo otow
no nahimun duon, “No umandiya kow ki
Juan diya to matahay no banwa, nokoy
man to pigpamangha now? Otow buwa
no ogkaisab-isab to hona-hona angod to
tigbow no ogkawkaemagon? Kona. 25 Na,
nokoy naan? Otow buwa no nangabo to
mahalon? Kona. Su to mgo otow no
ogpangabo to mahalon diya da ogkitaon to
palasyu. 26 Na, nokoy man yagboy to ing-
andiya now? Otow buwa no kibali ba-ba to
Diyus? Sikan iyan, di si Juan yabow pad to
diya duma no kibali ba-ba to Diyus. 27 Su
sikandin to diya suguonon no ognangonon
to Diyus duon to Kasuyatan no pig-iling,

‘Meyduon suguonon ku no ogpaunahon ku
ikow
agun mahinaat din to mgo otow to pagti-
dow nu.’†

28 Ligdongi now seini,” kagi ni Jesus. “Wada
pad on yagboy otow no yabow ki Juan.
Di duon to ogharian to Diyus, inggad to
kinaobosan no otow yabow pad ki Juan.”

29 Na, sikan mgo otow no naminog ki
Jesus, yakip to mgo magsukutay to buhis,
migpabawtismu sikandan ki Juan to diya
una su pig-angkon dan no tinood to diya
impaikagi to Diyus ki Juan. 30 Di to mgo
Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan, pig-
ojowan dan to pagboot to Diyus kandan,
kaling wada sikandan pabawtismu.

31 “Na,” kagi ni Jesus, “nokoy man to
ogkaangodan to mgo otow kuntoon?
32 Angod sikandan to balingag no mgo
bata duon to usibaanan.‡ Ogsabihon
sikandan to mgo duma dan no og-iling,
‘Piglisagan noy sikiyu, di wada kow sinajow.
Migdegmatoy koy isab, di wada kow
tiniyahu.’ 33 Angod kow to sikan mgo bata
su ngani si Juan no Magbawtismuhay no
ogpuasa aw kona og-inom to inomon,
oghapoyan now no piggahoman to madoot
no ispiritu. 34 Hasta siak no Anak to Otow
no migduma-duma iyu to pagkoon dow
pag-inom, pigsawoy a now isab. Og-ilingon
a no yogodon dow palahobog dow duma
to mgo magsukutay to buhis hasta duma
no makasasaya. 35 Di inggad sikan on,
ogkamaanan no hustu to impang-anad ku
dow to impang-anad ni Juan, su ogkitaon

* 7:16 To Grigu no inikagihan: *prupita* † 7:27 Malaquias 3:1 Si Jesus to pig-ikagihan to Diyus to seini inggad wada pad sikandin i-anak kani to kalibutan. ‡ 7:32 To Surigao no Minanubu: *maguanan*

sikan duon to kinabuhi to mgo otow no
ogtuu."

To Pagpasaylu ni Jesus to Makasasaya no Bohi

36 Meyduon songo Pariseo no iyan ngadan
si Simon no mig-imbita ki Jesus to pagkoon.
Pagtidow ni Jesus duon to bayoy din,
migdudunga sikandan. 37 Na, duon to sikan
no yunsud meyduon bohi no makasasaya.
Pagkamaan din no migkoon si Jesus duon
to bayoy to sikan Pariseo, mig-anduon
sikandin no migdae to pahomut no intagu
duon to mahalon no butilya. 38 Pagtidow
din duon, migtindog sikandin duon to
dani to nabotangan to kobong ni Jesus.
Migtiyahu sikandin hangtod no nabasa to
yuha din sikan mgo kobong ni Jesus. Dajun
din pahidi to bubue din aw pinaulii to
paghadok to kobong ni Jesus aw hudhudi
to pahomut. 39 Pagkita to sikan Pariseo no
mig-imbita ki Jesus to pighinang to sikan
bohi, nailing to ginhawa din, "Ko tinood
pa no kibali ba-ba to Diyus seini no otawa,
ogkatagahan din podom no makasasaya
seini bohi no migtagon kandin."
40 Di namaanan da ni Jesus to hona-hona
ni Simon. Kaling mig-iling sikandin, "Mey-
duon ignangon ku ikow."
Kagi ni Simon, "Ikagihi a Sir."
41 Migpananglit si Jesus, "Meyduon songo
otow no migpautang to saepi diya to
daduwa no ka otow. Sikan sobuuk nakau-
tang to lima no gatus, aw sikan sobuuk,
kalim-an da. 42 Di wada sikandan makaba-
jad. Kaling pigpapas din on sikan mgo
utang dan. Na, hintawa man yagboy to
sikan daduwa to oghigugma to sikan nau-
tangan?"
43 Migtabak si Simon, "Sikan buwa nakau-
tang to madogi."
Kagi ni Jesus, "Hustu to pagkatabak nu."
44 Dajun din lingi-a sikan bohi, di si Simon
to pig-ikagihan din, "Ahaa seini bohi. Pig-
imbita a nu dini to bayoy nu, di wada a
nu bogaji to wohig no ighugas to kobong
ku no iyan nabatasan ta. Di seini bohi,
pighugasan din to kobong ku to yuha din
aw pahidi to bubue din. 45 Sikuna, wada
a nu man kumustaha to hadok no iyan
nabatasan ta. Di seini bohi, wada din
sigkoni to paghadok to kobong ku sugud to
pagtidow ku. 46 Wada nu isab hinakihi to
uyu ku no iyan nabatasan ta, di sikandin,
pigpahomutan din to kobong ku. 47 Kaling
inggad man-u to kadogi to sae din, ogka-
pasaylu sikandin su yabow man to gugma
din kanay. Di to otow no maintok da to sae
no napasaylu, maintok da isab to gugma."
48 Dajun pig-ikagihan ni Jesus sikan bohi,
"Pigpasaylu on to mgo sae nu."
49 To mgo otow no migpagdunga kandin
to pagkoon namakailing duon to ginhawa
dan, "Hintawa man otawa seini no og-
patugu ogpasaylu to mgo sae?"
50 Di pig-ikagihan ni Jesus sikan bohi, "To
pagtuu nu kanay iyan nakayuwas ikow. Na,
uli kad no mahusoy to ginhawa."

8

To mgo Bohi no Mig-atiman ongki Jesus

1 Wada kayugoy mig-andiya si Jesus to
kayunsudan dow kabaryuhan to Galilea
duma sikan sampuyu-tag-duwa no mgo
inanad din. Mignawnangon sikandin to
sikan Madojow no Nawnangonon bahin to
paghari to Diyus. 2-3 Mahan-in to mgo bohi
no migduma-duma kandan no mig-atiman
ki Jesus dow to mgo inanad din ginamit
to kaugalingon dan no saepi. Meyduon
mgo bohi duon no nangkasakit no nadojow
ni Jesus, aw to duma pig-abugan din to
mangkadoot no ispiritu. Yakip duon si
Juana, si Susana dow si Maria Magdalena. Si
Maria to diya pig-abugan ni Jesus to pitu no
ka madoot no ispiritu. Si Juana to asawa ni
Cusa no sinaligan ni Gubernadur Herodes.

To Pananglitan to Pasak no Naodokan
(Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)

4 Songo aedow mighagudhud duon ki
Jesus to mahan-in no mgo otow likat to
mgo kayunsudan. Pig-anad din sikan-
dan no impabaja to pananglitan. Kagi
din, 5 "Meyduon mag-uuma no mig-odok to
binhi. Pagsabud din, meyduon mgo binhi
no duon kodog to dayan aw kagiok-gioki
to mgo otow, aw to duma pigpanubug to
mgo manuk-manuk. 6 Meyduon isab binhi
no duon kodog to batuhon no pasak. Pag-
giti to sikan, dajun da migyanos su mata-
hay sikan pasak. 7 Meyduon isab binhi no
duon kodog to pasak no tahan mey dalid
to sampinit. Dongan to pagtubu to sikan
mgo tanom, nanalingsing isab sikan mgo
sampinit hangtod no pigyam-od sikan mgo
tanom. 8 Di to duma no mgo binhi duon

kodog to madojow no pasak. Miggiti sikan
aw pamogas dow hilabi mig- but." Dajun
ikagi si Jesus to maagbot, "Sikiyu no og-
pakadinog to seini, ibotang yagboy duon to
ginhawa now."

To Paggamit ni Jesus to Pananglitan
(Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12)

9 Tapus to pag-ikagi ni Jesus, nangusip to
mgo inanad din, "Nokoy man to igpasabut
to diya pananglitan nu?"
10 Kagi ni Jesus, "To paghari to Diyus no
wada din ipasabut to diya una impasabut on
iyu. Di to duma no mgo otow igpabaja ku to
pananglitan agun no
'Inggad og-aha sikandan, kona ogpakakita.
Inggad ogdinog, kona ogpakasabut.'*
"

To Igpasabut to diya mgo Pasak no Naodokan
(Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20)

11 Kagi ni Jesus, "Kuntoon igpasabut ku
iyu sikan pananglitan. Sikan binhi no ing-
odok ogkaangod to kagi to Diyus no ignaw-
nangon diya to kaotawan. 12 Sikan dayan
no nasabudan to binhi ogkaangod to mgo
otow no ogdinog to kagi to Diyus, di og-
agawon da ni Satanas sikan kagi duon to
ginhawa dan su unu ko makatuu sikandan
aw mayuwas. 13 Sikan batuhon no pasak
no nasabudan to binhi ogkaangod to mgo
otow no ogtukhow no ogdawat to kagi to
Diyus no ogdinogon dan. Di kona no hogot
to pagtuu dan, kaling kona ogyugoy. Su
ko abuton sikandan to mgo panganti, og-
ojowan dan dajun to pagtuu dan. 14 Sikan
isab sampiniton no pasak no nasabudan to
binhi ogkaangod to mgo otow no ogdinog
to kagi to Diyus, di ogkawili sikandan to
mgo kalimuutanan dow pagpadatu hasta
to kalipajanan to kinabuhi. Kaling kona
ogsangkod to pagtuu dan. 15 Di sikan mado-
jow no pasak ogkaangod to madojow no
mgo otow no ogdinog dow ogdawat to kagi
to Diyus aw tumana. Ogpadajunon dan to
pagtuu dan hangtod no ogbogas to madogi
sikan kagi to Diyus duon to kinabuhi dan."

To Pananglitan to Soga
(Mateo 5:15-16; Marcos 4:21-25)

16 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Wada
otow no ogtakyuban to gantangan sikan
ogsogaan din. Kona din isab igbotang duon
to sayad to katri. Di nasi no igbotang
duon to untudanan agun tibo ogkatang-
awan duon to sed to bayoy. 17 Na, ko malisig
on to mgo aedow, tibo to wada kasabuti
kuntoon ogkatagahan dow ogkakitaan da.
18 Kaling kinahangyan maminog kow, su
ogdugangan to Diyus to pagsabut to otow
no ogdawat to igpasabut kandin. Di to otow
no kona ogdawat to igpasabut kandin to
Diyus oggawangon pad inggad sikan main-
tok no pagsabut no pig-isip din no duon on
kandin."

To Inoy dow mgo Suun ni Jesus
(Mateo 12:46-50; Marcos 3:31-35)

19 Songo aedow migtidow to inoy ni Jesus
dow mgo suun no yukos, di wada sikandan
makapadani su migdadasok to mgo otow
duon kandin. 20 Na, mey mignangon kandin
no migtidow to inoy dow mgo suun din, aw
ogpayuwason sikandin su meyduon tuud
dan. 21 Kagi ni Jesus, "Hoo iyan, di iyan og-
isipon ku no inoy dow suun yagboy to otow
no ogpaminog to kagi to Diyus aw tumana."

Pigpaondang ni Jesus to Maagbot no Kaemag
(Mateo 8:23-27; Marcos 4:35-41)

22 Songo aedow pig-ikagihan ni Jesus to
mgo inanad din, "Ogyopa kinow to seini
danow." Dajun sikandan pamansakoy aw
tukud. 23 Na, anoy man no nahina-hina
on to pagpanow dan, nalipodong si Jesus.
Puli nakatokow mighodos to maagbot hi-
labi no kaemag, aw katogob sikan bangka
to limason tongod to maagbot no bayod.
24 Dajun pukawa si Jesus to mgo inanad din
aw ikagihi, "Agayon, ogyogdang kid kay!"

Dajun buyat si Jesus aw sapadi to kaemag
dow mgo bayod. Dajun mig-ondang to
kaemag, migyonong on to wohig aw migli-
now on to panahon. 25 Kagi ni Jesus, "An-
deid man to pagsalig now?"

Natingaya yagboy to mgo inanad din
aw nahaedok. Migpauusipay sikandan,
"Nokoy man buwa otawa seini no inggad
kaemag dow bayod ogpasapad kandin?"

To Pag-abug ni Jesus to Mangkadoot no Ispiritu
(Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20)

* 8:10 Isaias 6:9

[26] Migtidow onsi Jesus duon to banwa no
sakup to Gerasa duon to dihipag to danow
to Galilea. [27] Paghaw-as ni Jesus, meyduon
otow no taga-duon no migduguk kandin
no pigsedan to mangkadoot no ispiritu.
Nayugoy on sikandin to wada pangabo aw
diyad ugpa to siminteryu. [28-29] Kanunoy on
sikandin pigpadamaan. Inggad oggapu-
son to kadina to boyad dow kobong din
aw bantaji, ogkangkabigtow sikan gapus
din. Dajun sikandin ogdaehon to sikan
mangkadoot no ispiritu diya to hilit. Na,
pigsugu ni Jesus sikan mangkadoot no
ispiritu no yagujan dan sikan otow. Dajun
yuhud sikan otow duon to atubangan ni
Jesus aw bansagon to sobuuk no ispiritu
no migsed duon kandin, "Jesus no Anak
to Diyus no Yabow to Tibo, nokoy man to
yabot nu kanay? Sadangay ajaw a ogkas-
tiguha."

[30] Dajun usipa ni Jesus sikan ispiritu,
"Hintawa to ngadan nu?"

Migtabak sikandin, "Si Linibu to ngadan
ku." Pig-iling din to sikan su mahan-
in yagboy sikandan no migsed to sikan
otow. [31] Dajun sikandan nangamuju no kona
og-abugon pailing diya to banwa no kas-
tiguhanan no wada kinotoban to kadayom.

[32] Na, duon to daligdigan to bubungan
meyduon mahan-in hilabi no mgo babuy
no nandungae. Nangamuju sikan mgo
ispiritu ki Jesus no pasedon sikandan duon
to sikan mgo babuy. Na, pagtugut ni Jesus,
[33] pigyagujan dan sikan otow aw sed duon
to sikan mgo babuy. Dajun pamanlinaguy
sikan mgo babuy no namanyus-ug duon to
pangpang aw kangkatabug diya to wohig.

[34] Pagkita to sikan namanbantoy to babuy
to nahitabu, namanlinaguy sikandan pail-
ing diya to yunsud dow kaumahan aw
inangon to nahitabu. [35] Dajun anduon to
kaotawan su ogsusihon dan. Pagtidow dan
duon ki Jesus, pigkita dan sikan otow no
pigyagujan on to mangkadoot no ispiritu.
Mig-ingkud on sikandin duon to atubangan
ni Jesus no nakapangabo on aw madojow
on to boot. Kaling nangkahaedok sikan-
dan. [36] Sikan namakakita to diya no hitabu
mignangon to pagyaguji to sikan otow to
mangkadoot no ispiritu. [37] Dajun hangyu-
a si Jesus to tibo mgo taga-duon no yagu-
jan din sikandan su nahaedok sikandan.
Kaling nanakajan onsi Jesus su og-uli diya
to banwa dan.

[38] Na, nangamuju sikan otow no pigyagu-
jan to mangkadoot no ispiritu no padum-
hon sikandin ni Jesus. Di wada tugut si Je-
sus. Kagi din, [39] "Uli kad nasi aw nawnangon
ka dow man-u to pagtabang to Diyus ikow."
Dajun panow sikan otow diya to yunsud aw
inawnangon to pagtabang ni Jesus kandin.

To Pagdojow to Bohi dow Pagbanhaw to Bata

(Mateo 9:18-26; Marcos 5:21-43)

[40] Pagpauli ni Jesus diya to Galilea, nahi-
nangop to mgo otow to pagdawat kandin
su pigpaabut dan man sikandin. [41] Meyduon
isab migtidow no panguyu to simbahan to
mgo Hibru no iyan ngadan si Jairo. Mi-
gyuhud sikandin duon to atubangan ni Je-
sus aw pangamuju. Kagi din, "Sadangay
duma ka diya to bayoy ku, [42] su pakamata-
jon on to iiyanon no anak ku no bohi no
sampuyu-tag-duwa no tuig to idad." Dajun
duma si Jesus kandin. Na, pagpanow din
on, mahan-in to mgo otow no migdadasok
duon kandin.

[43] Na, duon to sikan no mgo otow mey-
duon bohi no migyayangosa sed on to
sampuyu-tag-duwa no tuig.† Wada inggad
hintawa no nakauli kandin. [44] Dajun padani
sikan bohi duon to talikudan ni Jesus aw
tudi-a sikan migjawing-jawing‡ duon to
sidsid to kabo din. Duon-dajun migtigpok
to pagyangosa din. [45] Dajun usip si Jesus,
"Hintawa man to migtudi kanay?" Di tibo
nangindoy.

Kagi pa ni Pedro, "Agayon, mahan-in
seini mgo otow no migdadasok ikow!"

[46] Di mig-ikagi si Jesus, "Meyduon iyan
migtudi kanay, su migbati a no meyduon
gahom no migyogwa kani to yawa ku."
[47] Na, pagkamaan to sikan bohi no kona
ogkalidung sikan pighinang din, namidpid
sikandin no migpadani ki Jesus aw yuhud
duon to atubangan din. Duon to nahimun
no mgo otow, ingnangon din dow nokoy

† 8:43 To duma no mgo sinuyat no Ginirigu og-iling: *Naimot on to mgo katigajunan din to pagpatambae.* ‡ 8:44 To tibo mgo yukos no Hibru meyduon upat no ka jawing-jawing duon to sidsid to kabo dan. Pagpadomdom sikan kandan to mgo balaod to Diyus. Ogkabasa seini duon to Numeros 15:38.

no pigtudi din to kabo ni Jesus hasta to
kalit no pagkaulii din. 48 Dajun ikagihi ni
Jesus sikan bohi, “Iya, to pagsalig nu kanay
iyan nakadojow ikow. Na, uli kad on no
mahusoy to ginhawa.”
49 No mig-ikagi pad si Jesus to sikan
bohi, meyduon migtidow no napuun diya
to bayoy to sikan panguyu to simbahan
no mig-ikagi, “Bog-atad to ginhawa nu su
nabigtawan on sikan anak nu. Wadad on
pues ko mupadajun pad seini maistru.”
50 Pagdinog ni Jesus to sikan, pig-ikagihan
din si Jairo, “Kona ka ogkahaedok. Salig ka
puli kanay su ogkabuhi da sikan anak nu.”
51 Pagtidow ni Jesus diya to bayoy ni
Jairo, iyan da pigpased din si Pedro, si
Juan, si Santiago dow to ginikanan to sikan
bata. 52 Namaniyahu to tibo mgo otow
duon aw pamandegmatoy. Di mig-ikagi
si Jesus, “Sigkon kow on to ogdegmatoy
su wada kamatoy sikan bata, nalipodong
puli.” 53 Pigngingisihan dan si Jesus su
namaanan dan man no patoy on iyan sikan
bata. 54 Di pigdawat ni Jesus to boyad
to sikan bata aw ikagihi, “Igi, bangun
ka.” 55 Dajun makaginhawa sikan bata aw
bangun, aw igda si Jesus no bogajan to
pagkoon. 56 Hilabi natingaya to ginikanan to
sikan bata, di pigbahog sikandan ni Jesus no
wada ognangonan dan.

9

To Pagsugu ni Jesus to mgo Inanad Din
(Mateo 10:5-42; Marcos 6:7-13)

1-2 Songo aedow pighimun ni Jesus to
mgo inanad din no sampuyu-tag-duwa su
ogsuguon din to pagnawnangon to Mado-
jow no Nawnangonon to paghari to Diyus.
Pigbogajan din sikandan to gahom dow
katongod to pag-abug to mangkadoot no
ispiritu dow to pagpang-uli to mgo masaki-
ton. 3 Kagi din, “Kona kow ogdaya to inggad
nokoy no ogkagamit duon to panow now,
inggad agos, inggad puju, inggad baaw, ing-
gad saepi. Kona kow isab ogdaya to ilisan.
4 Ko ogsed kow to yunsud, pakamonang kow
duon to bayoy no ogpaabutan now kotob
no mupanow kow on. 5 Di ko kona kow
dawaton duon to sikan no yunsud, yaguji
now aw padpada to abug to sapatus now
pagpakiyaya no kona kow on ogkasukutan
ko kastiguhon sikandan.” 6 Dajun likat to
mgo inanad ni Jesus aw yogob-yogoba dan
to kayunsudan to pagnawnangon to Mado-
jow no Nawnangonon. Pinang-ulian dan
isab to mgo masakiton duon to kada banwa
no pig-andiyaan dan.

To Pagkalibod ni Herodes
(Mateo 14:1-12; Marcos 6:14-29)

7 Pagkadinog ni Gubernadur Herodes to
nangkahinang ni Jesus, nalibod sikandin
su yain-yain to hona-hona to mgo otow.
Meyduon naman-iling no si Jesus iyan si
Juan no Magbawtismuhay no nabanhaw.
8 Meyduon isab naman-iling no sikandin
si Elias ubin duma no otow to diya una
no kibali ba-ba to Diyus. 9 Di si Herodes
mig-iling, “Si Juan pigpatampodan kud on
man to liog. Na, hintawa man naan sikan
ognangonon dan?” Kaling naningkamot si
Herodes no makitaan din si Jesus.

To Pagpakoon ni Jesus to 5000 no mgo Otow
(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Juan 6:1-14)

10 Anoy man no nakapauli on to mgo
apustulis duon ki Jesus, ingnangon dan
kandin to nangkahinang dan. Dajun sikan-
dan dumaha ni Jesus diya to yunsud to
Betsaida no sikandan da. 11 Di pagkamaan
to kaotawan, migyupug sikandan. Nahi-
nangop si Jesus to pagdawat kandan. Ing-
anad din kandan to paghari to Diyus, aw
pigpandojow din to nangkasakit duon.
12 Anoy man no mahapun on, sikan
sampuyu-tag-duwa no mgo inanad ni Je-
sus migduguk kandin aw ikagi, “Mahapun
on kay to kani. Madojow ko paandiyaon
ta seini mgo otow to kabaryuhan dow
kaumahan agun mamangha to pagkoon
dow ogkahibatan dan, su dini ki man to
hilit.”
13 Di kagi ni Jesus, “Sikiyu to mupakoon
kandan.”
Kagi dan, “Eh, lima da kay no buuk to pan
noy dow daduwa da isab no ka isda, gawas
ko pabolihon koy nu to igu no ogkakoon to
seini mahan-in hilabi no mgo otow.” 14 Su
ko mgo yukos da to bilangon, mgo lima no
libu sikandan no nahimun duon.
Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad din,
“Pamaingkuda to mgo otow to tinag-kalim-
an to kada grupu.” 15 Pigtuman dan to
sugu din aw naman-ingkud to mgo otow.
16 Pigdawat ni Jesus sikan lima no buuk no

pan dow daduwa no ka isda aw yanghag
diya to yangit to pagpasalamat to Diyus.
Dajun din panibaga sikan pan dow isda
aw ibogoy diya to mgo inanad din agun
ipamogoy diya to kaotawan. 17 Mighan-
in yagboy sikan pan dow isda, kaling
nakakoon sikandan tibo kotob no nangka-
hantoy. Tapus to pagkoon, pigpanghimun
to mgo inanad to nasama no pinanibag no
pan dow isda, aw kaponu to sampuyu-tag-
duwa no ayat!

Hintawa Yagboy si Jesus?
(Mateo 16:13-19; Marcos 8:27-30)

18 Songo aedow migpapaawoy si Jesus no
mig-ampu, di to mgo inanad din duon da
to kadanihan. Tapus to pag-ampu, pig-usip
ni Jesus to mgo inanad din, "Nokoy man
to hona-hona to mgo otow bahin kanay?
Hintawa a kun man?"
19 Migtabak sikandan, "Meyduon og-iling
no si Juan ka no Magbawtismuhay. Mey-
duon isab og-iling no si Elias ka. To duma
og-iling no sobuuk ka to diya kibali mgo ba-
ba to Diyus to diya una."
20 Kagi ni Jesus, "Na sikiyu, nokoy man
to ogkaikagi now bahin kanay? Hintawa a
man?"
Dajun migtabak si Pedro, "Sikuna to diya
Insaad no Manyuyuwas* no pigpaandini to
Diyus."
21 Na, pigbahog sikandan ni Jesus no wada
ognangonan dan.

To Pagkinabuhi to Sakup ni Cristo
(Mateo 16:24-28; Marcos 8:34-38)

22 Mig-ikagi isab si Jesus, "Kinahangyan
no siak no Anak to Otow og-antus yagboy.
Ogtalikudan a to inila no angod ta no mgo
Hibru dow to yabow no mgo magdudumaya
to tinuuhan ta hasta to mgo maistru to
tinuuhan. Kinahangyan no himatajan a,
di ogbanhawon a da duon to ikatoyu no
aedow."
23 Dajun ikagihi ni Jesus sikan tibo
kaotawan no nahimun, "Inggad hintawa no
ogkaliyag ogpasakup kanay, kinahangyan
no ojowan din to mgo kagustuhon din aw
tiang to krus† din kada aedow aw unung
kanay. 24 To otow no og-oyog to kinabuhi
din kani to kalibutan, wada ogkaiman
din no kinabuhi no wada katapusan.
Di to otow no og-unung kanay inggad
igkamatoy din nasi ogbogajan to kinabuhi
no wada katapusan. 25 Inggad pananglit
maangkon to otow to tibo kadatu kani
to kalibutan, nokoy man to pues din to
sikan ko magawangan sikandin to kinabuhi
aw makastigu to wada katapusan? 26 Su
siak no Anak to Otow, ko igkasikow a to
inggad hintawa, hasta to igpang-anad ku
igkasikow din, igkasikow ku isab sikandin
ko mupauli a dini no ogkasul-uban to
kasilow ku dow to kasilow to Diyus no
Amoy ku hasta to mgo anghil. 27 Di
meyduon duma kani iyu no monang da
ogkamatoy ko maaha dan on to paghari to
Diyus."

To Kasilow ni Jesus
(Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-13)

28 Pagyaboy to wayu no aedow, pigpad-
uma ni Jesus si Pedro, si Juan dow si Santi-
ago diya to bubungan su og-ampu sikandin.
29 Pag-ampu ni Jesus, naisab sikandin, aw
to kabo din ogpakasilow yagboy to kaputi.
30-31 Puli nakatokow meyduon daduwa no ka
otow no masilow isab no migpag-isturya ki
Jesus. Sikandan si Moises dow si Elias, aw
iyan pig-iisturyahan dan to kamatajon ni
Jesus no madani din on ogtumanon diya to
Jerusalem. 32 Nalipodong si Pedro dow to
mgo duma din di pagbuyat dan, pigkita dan
sikan kasilow ni Jesus dow sikan daduwa
no ka otow no migtindog duon to dani din.
33 No oglikat on sikan mgo otow, nakaikagi
si Pedro ki Jesus, "Sir, madojow su nakaan-
dini ki. Oghinang koy to tatoyu no ka
hoyunganan, sobuuk to ikow, sobuuk to ki
Moises dow sobuuk to ki Elias." Di angod to
pigdaham-daham si Pedro.
34 No mig-ikagi pad sikandin, meyduon
gabun no natuntun duon kandan. Nangka-
haedok sikan tatoyu no matongos to sikan
gabun, 35 aw meyduon pigdinog dan no kagi
no napuun duon no mig-iling, "Anak ku
seini no pigbootan ku to pagtuman to pag-
boot ku. Paminog kow kandin." 36 Tapus ik-
agihi sikan tatoyu no mgo inanad, pigboy-
ong dan dajun sikan daduwa no ka otow.
Iyan nanda nabilin duon to atubangan dan

* 9:20 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. † 9:23 Sikan kagi no *tiang to krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeygan.

si Jesus. Na, sikan pigkita dan pighipidan
duon to mgo hona-hona dan. Wada inggad
hintawa no pignangonan dan to sikan no
panahon.

To Pag-abug ni Jesus to Madoot no Ispiritu duon to Bata
(Mateo 17:14-20; Marcos 9:14-29)

37 Pagkabukas, no mutogbang on si Jesus
dow mgo duma din to sikan bubungan,
pigtagbu sikandan to mahan-in no mgo
otow. 38 Meyduon yukos duon no migsabi ki
Jesus to maagbot, "Sir, sadangay ahaa seini
sobuukon no anak ku 39 no ogpadamaan to
madoot no ispiritu. Hinggawan sikandin
ogpakapangiyak aw ogkabidbid to yawa din
dow ogbubuya to ba-ba. Ogkabun-ug yag-
boy sikandin su halus konad ogtakasan.
40 Nangamuju a to mgo inanad nu no abugon
dan podom, di wada dan kahimu-i."

41 Mig-ikagi si Jesus, "E-ay, sikiyu no mgo
otow kuntoon, pagkabaliku now! Wada
pagsalig now to Diyus. Andei man ogkako-
tob to pagduma ku iyu? Kagan-u man
ogkatapus seini pag-antus ku iyu?" Dajun
din ikagihi sikan amoy, "Daeha dini sikan
anak nu." 42 Pagpatideg to sikan bata diya
ki Jesus, miglihok sikan madoot no ispir-
itu no migpadama kandin. Di pagsapadi
ni Jesus to sikan ispiritu, migdojow sikan
bata. Dajun ibogoy ni Jesus diya to amoy.
43 Nangkaboyong yagboy to tibo mgo otow
to gahom to Diyus.

To Ikaduwa no Paghisgut ni Jesus to Ka-matajon Din
(Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32)

No dugaja pad natingaya to kaotawan to
sikan nahinang ni Jesus, pig-ikagihan din to
mgo inanad din, 44 "Domdoma now seini og-
ikagihon ku. Siak no Anak to Otow igdata
diya to mgo otow no oghimatoy kanay."
45 Di wada dan kasabuti sikan kagi din su
wada sikandan pasabuta to Diyus. Nataha
isab sikandan to pag-usip.

Hintawa to Kinayabawan?
(Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37)

46 Songo aedow migyayalis to mgo inanad
ni Jesus dow hintawa to yabow duon kan-
dan. 47 Di namaanan ni Jesus to mgo hona-
hona dan. Kaling migpudut sikandin to
bata aw patindoga duon to dani din 48 dow
ikagihi sikandan, "Inggad hintawa no og-
dawat to bata no angod to seini tongod
kanay, kibali siak to ogdawaton. Aw to
ogdawat kanay kibali ogdawat isab to sikan
migpaandini kanay. Su to kinaobosan kani
iyu iyan nasi yabow."

To Kona Ogsupak ki Jesus Ogkatawag no Duma Din
(Marcos 9:38-40)

49 Mig-ikagi si Juan ki Jesus, "Agayon,
migkita koy to otow no nang-abug to
mangkadoot no ispiritu no iyan piggamit to
ngadan nu. Di manno kona ta sikandin no
sakup, pigsapadan noy."

50 Mig-iling si Jesus, "Wada now podom
sapadi, su inggad hintawa no kona ogsupak
ita ogkatawag no duma ta."

To Baryu diya to Samaria no Wada Dawat ki Jesus

51 Anoy man no madani on ogbatunon si
Jesus diya to yangit, pighogot din to planu
to pag-andiya to siyudad to Jerusalem. An-
dam on to ginhawa din to inggad nokoy no
ogkahitabu kandin diya. 52 Kaling meyduon
pigpauna din diya to songo baryu no sakup
to Samaria agun mahinaat dan to paghapit
din duon. 53 Di to mgo taga-duon wada
tugut no oghapit si Jesus duon kandan su
diya man sikandin ogdeg to Jerusalem no
siyudad to mgo Hibru. Su migdinomo-
tay to mgo taga-Samaria dow mgo Hibru.
54 Pagkamaan ni Santiago dow ni Juan no
kona sikandan ogpahapiton duon to sikan
no baryu, naboyu sikandan. Kagi dan ki
Jesus, "Ginuu, gustu nu no ogsugu koy to
kaeju no oglikat to yangit agun mapuu
sikandan?" 55 Di pig-atubang sikandan ni
Jesus aw sapadi. 56 Dajun sikandan panow
pailing diya to yain no baryu.

Kona no Mahaewoy to Pagsunud ki Jesus
(Mateo 8:19-22)

57 Pagpanow on onni Jesus, meyduon
otow no ogduma podom. Kagi din ki Jesus,
"Ogduma a ikow inggad andei ka mudeg."

58 Di mig-ikagi si Jesus, "Madojow pad
to milo su meyduon ogkaugpaan. Mado-
jow pad isab to manuk-manuk su mey-
duon ogkahapunan. Di ogkalisodan ka ko
muduma ka kanay no Anak to Otow, su
wada makopot no kaugpa ku." 59 Meyduon
yain no otow no pig-ikagihan ni Jesus,
"Duma ka kanay."

Di kagi din, "Sir, og-uli a pad su igyobong
ku to amoy ku."‡
60 Di mig-iling si Jesus, "Duma ka kanay
kuntoon. Pabay-ani sikan patoy no igy-
obong to duma no angod isab to mgo pa-
toy.§ Di sikuna, panow ka aw inawnangon
to paghari to Diyus."
61 Meyduon pad yain no mig-ikagi ki Je-
sus, "Ogduma a ikow Sir, di kona naa kun-
toon su ogpanumaid a pad to pamilya ku."
62 Di mig-ikagi si Jesus kandin, "To otow
no ogyangan to pagsunud kanay ogkaan-
god to mag-uuma no ogpakatagon on to
daru di oglingi-lingi pad diya to hudihan.
Sikan no otow kona og-angajan to pagnaw-
nangon to paghari to Diyus."

10

To Pagsugu ni Jesus to 72 no mgo Inanad Din

1 Dajun isab pili to Ginuu to kapituan-
mey-daduwa no mgo otow no pigparis-
paris din aw paunaha diya to mgo baryu
dow mgo banwa no og-andiyaan din. 2 Kagi
ni Jesus kandan, "Mahan-in to ogkaliyag
podom ogpaminog to Madojow no Naw-
nangonon. Angod sikandan to mayow-ag
no uma no anihonon on, di minus to mag-
anihay. Pangamuju kow to Diyus no iyan
tag-iya to sikan uma no musugu sikandin
to duma no mag-anihay, no ko ita pa,
dugang no mgo otow no ogpakabulig to
pagnawnangon to sikan Madojow no Naw-
nangonon. 3 Panow kow, di bantoy kow
su ogkaangod kow to nati no karneru no
ogkalibongan to mgo mangongoon. 4 Kona
kow ogdae to saepi ubin puju ubin sapatus
no og-ilisan. Kona kow isab ogsigkon duon
to dayan inggad meyduon ogpag-isturya
iyu agun kona kow mayangan.
5 "Inggad hintawa no bayoy to ogkapon-
hikan now, iyan unahon now to pag-
panalangin, umiling kow, 'Madojawan
podom to Diyus seini no panimayoy.' 6 Ko
meyduon otow duon to sikan no bayoy
no og-angajan to sikan no panalangin,
ogkadawat din sikan. Di ko wada,
ogsibog da sikan duon iyu. 7 Kona kow
ogpapangaelin. Nasi pakamonang kow
duon to bayoy no ogpaabutan now. Koon
dow inom kow to inggad nokoy no ighonat
iyu, su to otow no ogtrabahu angajan no
ogsuhuyan.
8 "Ko dawaton kow duon to songo yun-
sud, koon dow inom kow to inggad nokoy
no ighonat iyu. 9 Pangdojawa now to mgo
masakiton duon aw nangoni now no to
paghari to Diyus madani on ogkatuman
duon kandan. 10 Di ko kona kow dawaton
duon to songo yunsud, tindog kow diya
to karsada aw umiling kow, 11 'Aha kow.
Inggad to abug no migdokot kani to sapatus
noy ogpadpadon noy pagpakiyaya no kona
koy on ogsukutan ko kastiguhon kow. Di
kona kow ogkalingow no madani on ogka-
tuman to paghari to Diyus.' 12 Indani now
seini. Duon to Aedow to Paghukum, ko
mabog-at on man to kastigu no igpaham-
tang to mgo taga-Sodoma no nahilabihan
to kadoot, iyan on man to mgo otow no
kona ogpaminog iyu!"

To mgo Yunsud no Wada Migtuu ki Jesus (Mateo 11:20-24)

13 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi,
"Alaot kow no mgo taga-Corasin dow taga-
Betsaida! Madojow pad to taga-Tiro dow
taga-Sidon, su ko sikandan pa to migkita
to diya mgo milagru no pighinang ku duon
iyu, nayugoy da podom sikandan ojow to
mgo sae dan.* 14 Indani now seini. Duon to
Aedow to Paghukum, ko mabog-at on man
to kastigu no igpahamtang to mgo taga-
Tiro dow taga-Sidon, iyan on man sikiyu
no mgo taga-Corasin dow taga-Betsaida!
15 Sikiyu isab no mgo taga-Capernaum,
ogkaliyag kow no og-abuton now suja taba
to yangit, di nasi no igyon-ok kow diya to
kinadidayoman to pasak."
16 Pig-ikagihan isab ni Jesus sikan ogsug-
uon din, "Inggad hintawa no ogpaminog
iyu kibali siak to ogpaminogon, aw to otow

‡ 9:59 To yain no igpasabut to seini: *su ogtagad a pad to sumad to pagkamatoy to amoy ku.* To diya no panahon, ogyukaton to bokog to minatoy dan tapus to songo tuig aw igtagu duon to maintok no kahun aw iyobong manda. § 9:60 Diya to mgo Hibru, impurtanti hilabi no dedeyjawon dan to pagyobong to mgo minatoy dan. Di yabow no impurtanti to pagduma ki Jesus. * 10:13 To Grigu no inikagihan: *Nayugoy da podom sikandan pangabo to madapas no saku aw bu-bu to uyu dan to abu pagpakiyaya no migsosey on sikandan to mgo sae dan.*

no kona ogdawat iyu kibali siak to kona ogdawaton. Sikan kona ogdawat kanay kibali kona isab ogdawat to sikan migpaandini kanay."

To Pagpauli to sikan 72 no mgo Sinugu ni Jesus

17 Anoy man no migpauli on sikan kapituan-mey-daduwa no ka otow diya ki Jesus, malipajon sikandan no mig-ikagi, "Ginuu, inggad to mangkadoot no ispiritu migsugut kanami no gamiton noy to ngadan nu."

18 Kagi ni Jesus, "Nasaepan ku si Satanas no nauyug likat to yangit no angod to kilat. 19 Na, pigbogajan ku sikiyu to gahom agun no inggad makatikhon kow to hayas dow salipit-sipit, wada ogkaamonuhan now. Ogkadaog now isab to gahom ni Satanas no kuntra ta. 20 Di ajaw kow oglipay su ogsugut iyu to mangkadoot no ispiritu. Nasi no iyan ikalipay now su to mgo ngadan now ingkasuyat on duon to listahan diya to yangit."

To Pagsaja ni Jesus to Diyus no Amoy Din (Mateo 11:25-27; 13:16-17)

21 To diya no panahon, piglipay si Jesus to Ispiritu Santu. Kagi din, "Amoy ku no Magboboot to yangit dow pasak, ogpasalamat a ikow su sikan inlidung nu to idukadu no mgo otow dow to yabow to naamuhan impasabut nud nasi diya to obos no mgo otow. Nailing to sikan su iyan man pagboot nu."

22 Dajun ikagihi ni Jesus sikan mgo otow, "To tibo panabut insalig kanay to Diyus no Amoy ku. Wada yain no namaan kanay, sikandin da. Wada isab yain no namaan kandin, siak da dow to mgo otow no gustu ku no mukiyaya kandin."

23-24 Dajun atubanga ni Jesus to mgo inanad din aw ikagihi no sikandan da, "Madojow kow su migkita kow on to diya og-awoson no ogkitaon to mgo hari to diya una dow to diya mgo otow no kibali baba to Diyus, di wada dan kakita-i. Mig-awos isab podom sikandan no makadinog to sikan nadinog now kuntoon, di wada dan kadinogi."

To Makawkayuujon no Otow no Taga-Samaria

25 Songo aedow meyduon maistru to tinuuhan no migtogkad ki Jesus. Kagi din, "Sir, nokoy man to oghinangon ku agun maangkon ku to kinabuhi no wada katapusan?"

26 Migtabak si Jesus, "Nokoy man to nasuyat duon to mgo balaod to Diyus? Nokoy man to pagsabut nu to sikan?"

27 Migtabak sikan maistru to tinuuhan, "Pig-iling duon, 'Higugmaa to Ginuu no Diyus nu to bug-us no ginhawa dow honahona nu hasta to tibuuk no kinabuhi dow doson nu. Higugmaa isab to isigkaotow nu angod to paghigugma to kaugalingon nu.'† "

28 Mig-ikagi si Jesus kandin, "Hustu to pagkatabak nu. Ko tumanon nu sikan, ogkaangkon nu to kinabuhi no wada katapusan."

29 Di pig-usip din si Jesus, "Hintawa man naan sikan isigkaotow ku no oghigugmaon ku?" Ing-usip din sikan agun makailing to mgo otow no sikandin to hustu.

30 Migtabak si Jesus pinaagi to pananglitan, "Meyduon otow no migtogbang likat to siyudad to Jerusalem pailing diya to Jerico. Duon to dayan pigbanganan sikandin to mgo tulisan. Pighukasan dan to kabo dow papakuja aw ojowi no pakamatajon. 31 Pagkahina-hina, meyduon magdudumaya to tinuuhan ta no mgo Hibru no nakabaja duon. Pagkita din to sikan otow no nakahibat duon to kilid to dayan, diya sikandin baja to dibayuy no kilid aw puli din yabaji. 32 Nakabaja isab to pangabaga duon to Bayoy to Diyus no kaliwat ni Levi. Pagkita din to sikan otow, diya sikandin baja to dibayuy no kilid to dayan aw yabaji din isab. 33 Tapus to sikan, meyduon nakabaja duon no taga-Samaria. Na, to mgo taga-Samaria dow to mgo Hibru migdinomotay, di pagkita din to sikan Hibru no nakahibat duon to dayan, pigkaeatan din. 34 Pig-anduon din aw tambaya to yana dow inomon to mgo pali to sikan otow aw pamogkota. Dajun din iyuwan duon to asnu‡ din aw daeha diya to paabutanan dow atimana. 35 Pagkabukas, pigbogajan din to saepi sikan migdumaya to paabutanan aw ikagihi, 'Dedeyjawa to pag-atiman kandin. Ko ugaling musubra to ogkagastu

† 10:27 Deuteronomio 6:5 dow Levitico 19:18 ‡ 10:34 To asnu angod to kabaju.

nu, ogbajadan ku sikuna ko makapauli a
dini.'
36 Na," kagi ni Jesus, "to paghona-hona
nu, hintawa to sikan tatoyu to madojow no
isigkaotow to sikan pigtulis?"
37 Sikan maistru to tinuuhan migtabak,
"Sikan migkae-at kandin."
Kagi ni Jesus, "Sikan iyan. Na, sunuda
sikan pighinang din."

To Pagbisita ni Jesus ki Marta dow ki Maria

38 Migpadajun onsi Jesus to pagpanow
hangtod no migtidow to baryu no pig-
ugpaan to migsusuun no si Marta dow si
Maria. Pagkita ni Marta ki Jesus, pigpa-
padajun din duon to bayoy. 39 Mig-ingkud
si Maria duon to atubangan ni Jesus su
ogpaminog to mgo kagi din. 40 Di si Marta
wada kahimotang to paghikoy to ighonat to
bisita dan. Dajun sikandin padani ki Jesus
aw ikagi, "Ginuu, wada ka kita kanay no
naatsa-atsa on to mgo lihokonon kani to
bayoy? Pabuligi a kun to sikan suun ku."
41 Di pig-ikagihan nasi si Marta to Ginuu,
"Eh Marta, mahan-in to ogpakaatsa-atsa
ikow no mgo hinangonon. 42 Di sobuuk da
yagboy to impurtanti. Sikan to pigpili ni
Maria, aw kona sikan ogkaagow kandin."

11

Bahin to Pag-ampu
(Mateo 6:9-13; 7:7-11)

1 Songo aedow mig-ampu si Jesus.
Pagkatapus din on, mig-ikagi to sobuuk
no inanad din, "Ginuu, anada koy to pag-
ampu. Su to mgo inanad ni Juan no
Magbawtismuhay pigpang-anad din to
pag-ampu."
2 Mig-ikagi si Jesus kandan, "Ko og-ampu
kow, ilingon now to seini:
Amoy noy, tahudon ka podom yagboy.
Muhari ka podom to tibo kaotawan.
3 Bogaji koy to pagkoon noy kada aedow,
4 aw pasayluha koy to mgo sae noy
su ogpasayluhon noy to tibo og-
pakasae kanami.
Tabangi koy isab agun kona koy matintal."
5 Mig-ikagi isab si Jesus kandan, "Mey-
duon pananglitan ku bahin to pag-ampu.
Meyduon otow no mig-andiya to bayoy to
yagi din no tonga on to kadukiloman aw
tawag, 'Yagi, pautanga a to bogas nu 6 su
pigtidow a to kiyaya ku no napuun diya
to madiyu. Di wada igkahonat ku kandin.'
7 Kagi to sikan yagi din no diya to sed, 'Ajaw
ad ogsamuka, yagi, su siradu on to perta-
han. Kona ad ogpakabangun to pagbogoy
ikow su mighibat ad on hasta to mgo anak
ku.' 8 Inggad migyayagi sikandan, wada
sikandin bangun to pagbogoy to pigkina-
hangyan to sikan duma din. Di manno
wada kasikow sikan sobuuk aw wada takas
to pagpamuju, napogos sikan tag-bayoy
to pagbangun aw bogaji kotob to pigkina-
hangyan din.
9 "Paminog kow," kagi ni Jesus. "Pamuju
kow to Diyus aw ogbogajan kow. Pamangha
kow aw ogpakakita kow. Panuktuk kow aw
ogpasedon kow. 10 Su inggad hintawa no
ogpamuju ogpakadawat, to ogpamangha
ogpakakita, aw to ogpanuktuk ogpasedon.
11 Sikiyu no mgo ginikanan, ko mamuju to
anak now to isda, kona no iyan igbogoy
now to hayas. 12 Ko ogpamuju to atoyug,
kona no iyan igbogoy now to salipit-sipit.
13 Ogbogoy kow to kadojawan diya to mgo
anak now, inggad man-u to kadoot now.
Iyan on man kona mubogoy to Diyus no
Amoy now no yangitnon to Ispiritu Santu
ko pamujuon now sikandin."

To Paghapey ki Jesus no Piggahoman ni Satanas
(Mateo 12:22-29; Marcos 3:20-30)

14 Songo aedow meyduon pig-abug ni Je-
sus no madoot no ispiritu no iyan nakailing
to pagkapoha to songo otow. Pagyaguy
to sikan ispiritu, nakaikagi on sikan poha,
kaling nangkatingaya to nahimun no mgo
otow. 15 Di meyduon naman-iling, "Kae! Og-
pakaabug sikandin to mangkadoot no ispir-
itu su pigbogajan to gahom ni Satanas* no
panguyu dan!" 16 Meyduon isab mgo otow
no mig-anti ki Jesus. Mighangyu sikandan
no ipakita din to milagru no ogpakiyaya no
to Diyus iyan migpadae kandin.
17 Di namaanan ni Jesus to hona-hona
dan, kaling pig-ikagihan din, "Ko pananglit
og-uunoy oggera to mgo sakup to songo
nasyun, ogkabongkag sikan no nasyun.
Angod to sikan to ogkadeygan ko mey-
duon panimayoy no og-uunoy ogbubuyow-
buyow to mgo sakup duon. 18 Angod da
isab ki Satanas. Ko amung-amungon din to

* 11:15 To Grigu no inikagihan: *Beelsebul*

sakup din no mgo ispiritu, kona oghangtod
to pagmandu din. Naikagi ku seini su
pighapoyan a now no to gahom ni Satanas
iyan kun ig-abug ku to mangkadoot no
ispiritu. 19 Na, ko iyan pa ig-abug ku to
gahom ni Satanas, sikan isab mgo sakup
now no ogpang-abug to mangkadoot no
ispiritu, ki Satanas naan no gahom to ig-
abug dan? Sikandan mismu iyan ogmatuud
no nasajop kow. 20 Di ko iyan ig-abug ku
to gahom to Diyus, ogkamaanan now no
oghari on to Diyus dini iyu.
21 "Pananglit meyduon madoson no otow
no migbantoy to bayoy din, wada kaagow
to katigajunan din su sangkap sikandin
to armas. 22 Di songo aedow, meyduon
yabow to kadoson no migsulung kandin
aw kadaog. Dajun pamuduta to mgo pan-
ganiban hasta duma no katigajunan din aw
bahin-bahina diya to mgo kadumahan din."
Migpasabut si Jesus no nadaog din on iyan
si Satanas, kaling ogpakaabug sikandin to
mangkadoot no ispiritu.
23 "Na," kagi ni Jesus, "inggad hintawa no
kona ogpadapit kanay iyan ogsupak kanay.
To otow isab no kona ogbulig kanay to
paghimun iyan ogpasuwoy to mgo otow no
ogpadani podom kanay."

To Madoot no Ispiritu no Migpauli
(Mateo 12:43-45)

24 Dajun pananglit on isab si Jesus, "Mey-
duon madoot no ispiritu no naabug duon to
otow no pigsedan din. Migpaligbut sikan
ispiritu duon to matahay no mgo banwa
to pagpamangha to ogkaugpaan din. Di
anoy man no wada nakitaan din, mighona-
hona sikandin no ogpauli diya to una no
pig-ugpaan din. 25 Na, pagpauli din on duon
to sikan otow, naaha din no angod on to
bayoy no sinilhigan no wadad mig-ugpa
aw madojow on to pagkatapid. 26 Dajun
sikandin pandokat to pitu no mgo angod
din no yabow pad to kadoot aw isab sed
duon to sikan otow. Na, ko malisod on man
to kabotang to sikan otow to diya una, iyan
on man kuntoon!"

To Otow no Ogpaminog to Kagi to Diyus

27 No mig-ikagi pad si Jesus, meyduon
bohi duon no mig-ikagi to maagbot,
"Madojow to inoy no mig-anak aw
migpadudu ikow."
28 Kagi ni Jesus, "Hoo iyan, di yabi no
madojow to mgo otow no ogpaminog to
kagi to Diyus aw tumana."

To mgo Otow no Namuju to Milagru
(Mateo 12:38-42)

29 Paghagudhud on to kaotawan duon
ki Jesus, pig-ikagihan din sikandan,
"Pagkadoot to mgo otow kuntoon!
Ogpamangha sikandan to milagru no
ogpakiyaya no Diyus iyan to migpadae
kanay. Di iyan da igkapakita kandan to
angod to nahitabu ki Jonas to diya una.
30 Su to diya nahitabu ki Jonas† migpakiyaya
to mgo taga-Ninibe no pigsugu sikandin
to Diyus. Dow to ogkahitabu isab kanay
no Anak to Otow iyan ogpakiyaya to mgo
otow kuntoon no pigsugu a to Diyus. 31 Na,
ko muabut on to Aedow to Paghukum,
ogbasuyon kow to diya rayna to Seba. Su
inggad madiyu, di migpaahot sikandin
to pagpanow agun makapaminog to
maalamon no kagi ni Hari Salomon. Di
kuntoon meyduon dini iyu no yabow pad
on ki Salomon, di wada kow paminog to
kagi din. 32 Ogbasuyon kow isab to mgo
taga-Ninibe duon to Aedow no Paghukum
su pagwalihi kandan ni Jonas, migsosey
sikandan aw talikudi to mgo sae dan. Di
kuntoon, mey kani iyu no yabow pad on ki
Jonas, di wada kow paminog to kagi din."

To Soga no Ogtang-ow to Yawa Ta
(Mateo 5:15)

33 Kagi ni Jesus, "Wada otow no og-
takyuban to gantangan sikan ogsogaan
din. Kona din isab ighobong. Di nasi
no igbotang duon to untudanan agun tibo
ogkatang-awan duon to sed to bayoy. 34 To
mata now iyan ogkaangodan to lampara-
han no ogtang-ow to yawa now. Ko mating-
ow to pag-aha now, ogkatang-awan to
tibuuk no yawa now. Di ko madoot to mata
now, ogkadigyoman to tibuuk no yawa
now. 35 Kaling pakatigpod kow agun kona
masajop to panghona-hona now. Nailing
buwa to boot now no natang-awan kow on,
di nadigyoman kow pad naan! 36 Di ko wada
kadigyom duon iyu, ogkatang-awan yagboy

† 11:30 Ogkabasa seini duon to libru ni Jonas. Pigyam-od sikandin to maaslag no isda. Tatoyu no aedow din duon to gotok ayha yupada.

to yawa now, angod to soga no ogtang-ow
iyu."

To Pagpangaboyu ni Jesus to mgo Inila to Tinuuhan
(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)

37 Pagkatapus ni Jesus to pag-ikagi, mey-
duon Pariseo no mig-imbita kandin to
pagkoon diya to bayoy din. Pagtidow
ni Jesus, migdunga sikandin 38 no wada
panghugas to boyad no iyan tumanon
to mgo Hibru. Kaling natingaya sikan
Pariseo. 39 Di mig-ikagi to Ginuu, "Sikiyu no
mgo Pariseo, ogkaangod kow to tasa dow
kalduhan no iyan da nahugasan to yuwas,
di maligsom duon to sed. Su ogtuman kow
iyan to mgo tumanon to tinuuhan ta, di
iyan da nakased duon to hona-hona now to
kahakog dow kadoot. 40 Mgo yangog kow
yagboy! Wada kow naan kamaan no to
Diyus no mighinang to yawa to otow iyan
isab mighinang to hona-hona no nakased
duon? 41 Di seini da. Unaha deyjawa to
hona-hona now agun ogpakapamogoy kow
to mgo pubri, na, ogkalimpyu kow yagboy.
42 "Di alaot kow no mgo Pariseo su og-
tuman kow iyan to pagbogoy to Diyus to
ikasampuyu no bahin to pinangitaan now
inggad to kinaminusan no mgo gulajon dow
aanagay, di ogpabay-anan now to hustisya
dow to paghigugma now to Diyus. Mado-
jow man hinuun to pagbogoy to ikasam-
puyu no bahin to pinangitaan now, di ajaw
ogpabay-ani sikan yabow no impurtanti.
43 "Alaot kow no mgo Pariseo, su duon to
simbahan iyan ogkaliyagan now to ingku-
danan no kaning inila, aw ogtukhow kow
ko pakitaon to pagtahud duon to karsada.
44 Alaot kow su angod kow to mgo yobong
no wada indan no ogkagiok-giokan to mgo
otow. Su sikiyu to ogkapuunan to kadoot to
kaotawan, di wada dan kamaani."
45 Meyduon maistru to tinuuhan no mig-
ikagi ki Jesus, "Sir, pigpasikawan koy nu
isab tongod to sikan pigpang-ikagi nu
bahin to mgo Pariseo."
46 Kagi ni Jesus, "Alaot kow isab no
mgo maistru to tinuuhan ta su ogpabog-
atan now to mgo otow to mgo sugu no
mangkalisod ogtumanon. Di sikiyu, puli
now igkayoy to mgo boyad now. 47-48 Alaot
kow su oghinangan now to mangkadojow
no pinajag to mgo yobong to diya kibali
mgo ba-ba to Diyus no pigpanghimata-
jan to mgo kaaw-apuan now. Duon to
sikan, ogkakiyaya no ogpakaujun kow to
diya pigpanghinang dan. 49 Kaling to Diyus
no maalamon yagboy nakailing, 'Meyduon
pad ogsuguon ku diya to mgo Hibru no
oghinangon ku no kibali ba-ba ku dow
duma no mgo suguonon. Di meyduon og-
panghimatajan dan, aw ogpaantuson dan
isab to duma.' 50 Sikan to oghinangon now
agun no sikiyu kuntoon iyan ogsukutan to
kamatajon to diya tibo mgo otow no kibali
ba-ba to Diyus sugud pad to sinugdanan to
kalibutan. 51 Sikan iyan. Sikiyu to ogsuku-
tan to kamatajon to diya tibo kibali mgo ba-
ba to Diyus sugud ki Abel kotob ki Zacarias
no duon himataji to pagtongaan to Bayoy
to Diyus dow sikan haladanan.
52 "Alaot kow no mgo maistru to tinuuhan
ta su ogyobogon now to hona-hona to mgo
otow bahin to kagi to Diyus. Iyan ogkaan-
godan now to otow no kona ogkaliyag
ogsed to bayoy, aw pighipidan din to liyabi
agun wada duma no ogpakased."
53 Pagkalius ni Jesus duon, to mgo Pariseo
dow to mgo maistru to tinuuhan migsugud
to pagsupak yagboy kandin. Kanunoy dan
pigpangusip-usip si Jesus 54 agun mabitik
sikandin ko masajop to tabak din.

12

Wada Inghobong no Kona Ogkamaanan
(Mateo 10:26-27)

1 Duon to sikan no panahon, mighagud-
hud duon ki Jesus to linibu no kaotawan
no migdadasok hangtod no ogkangkagiok-
giokan to duma dan. Iyan una no pig-
ikagihan ni Jesus to mgo inanad din. Kagi
din, "Likaji now to patubu to mgo Pariseo,
no ko ita pa, sikan pagpamatitinood dan.
2 Di og-abut da to panahon no ogkaukisan to
tinakyuban, aw ogkabutwa to inghobong.
3 To diya pigpang-ikagi now no wada kata-
gahi, ogkatagahan da diya to kayugajan.
To diya inghagas now duon to bayoy now
igkabandilyu on.

Kona Kow Ogkahaedok
(Mateo 10:28-31)

4 "Mgo hinilabi ku, paminogi now seini.
Kona kow ogkahaedok to otow no oghima-
toy iyu, su iyan da ogkahimatajan dan to

yawa now. Di konad sikandan ogpakaa-
monu iyu. 5 Iyan nasi mahaedokan now to
Diyus, su ko sikandin to muhimatoy iyu,
meyduon isab katongod din to pagbegbog
iyu diya to impernu.
6 "Di domdoma no ogbantajan kow
to Diyus. Su inggad to maja no kona
da ogkaman-u ko bolihon, wada inggad
sobuuk kandan no ogkalingawan to Diyus.
7 Kaling kona kow ogkahaedok su ngani
sikan mgo manuk-manuk ogbantajan din,
sikiyu on man to kona din bantajan! Ngani
man to bubue now di tibo din nabilang.

To Pag-angkon ki Cristo duon to Atubangan to mgo Otow

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 "Ligdongi now seini. Inggad hintawa
no og-angkon kanay duon to atubangan to
mgo otow, siak no Anak to Otow og-angkon
isab kandin duon to atubangan to mgo
anghil to Diyus. 9 Di ko ilidung a to otow
duon to atubangan to mgo otow, iglidung
ku isab sikandin duon to atubangan to
mgo anghil to Diyus. 10 Inggad hintawa no
ogpasipaya kanay no Anak to Otow ogka-
pasaylu da, di to otow no ogpasipaya to
Ispiritu Santu kona yagboy ogkapasaylu.
11 "Na, ko paatubangon kow to mgo pan-
guyu to simbahan ubin to mgo upisyalis to
gubernu su mgo sakup ku sikiyu, kona kow
ogkalimuut to og-ikagihon now. 12 Su duon
to sikan no panahon, to Ispiritu Santu iyan
og-anad iyu to og-ikagihon now."

To Linangog no Hona-hona to Sapian no Otow

13 Na, mey otow duon no mig-ikagi ki
Jesus, "Sir, sugu-a to suun ku no bahinan a
din to mgo kabilin to amoy noy."
14 Di si Jesus mig-ikagi kandin, "Eh, wada
kay migbogoy kanay to katongod to paghu-
soy iyu dow to pagbahin to mgo katiga-
junan now. Kona no sikan to ing-andini
ku." 15 Dajun ikagihi ni Jesus to mgo otow,
"Bantoy kow no kona kow oghinakog, su
to matuud no kinabuhi kona ogkakitaan
duon to mgo katigajunan, inggad man-u to
pagkadatu to otow."
16 Dajun sikandan ikagihi ni Jesus to
pananglitan, "Meyduon sapian no otow no
pig-abutan to mgo tanom. 17 Mighona-
hona sikandin, 'Og-amonuhon kud man
buwa seini mgo abut ku no kona ogkaigu
kani to mgo kamalig ku? 18 Na,' kagi din,
'ogwasahon ku sikan tibo aw oghinang a
to mangkayow-ag agun tibo ogpakased to
mgo abut ku hasta to duma no mgo kati-
gajunan ku. 19 Na, tapus maani to mgo
tanom ku, ogpahayahay ad su seini no abut
ku kona ogkaimot inggad pila pad no tuig.
Iyan da oghinangon ku to ogkoon dow og-
inom aw ogkinalipay.' 20 Di to Diyus mig-
ikagi kandin, 'Sikuna no yangog, kuntoon
yagboy no kadukiloman oghawion ku to
kinabuhi nu. Na, yain on to ogpanag-iya
to sikan ing-andam nu ikow.' 21 Angod to
sikan to ogkadeygan to otow no oghimun to
katigajunan dini to kalibutan di wada bayos
no ogkadawat din no ogkapuun to Diyus."

Saligi to Diyus

(Mateo 6:25-34)

22 Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad
din, "Kaling paminogi now seini. Kona
kow ogkalimuut to ogkoonon dow ogka-
boon now no ogkinahangyanon to seini
kinabuhi. 23 Su to kinabuhi ta yabow pad
duon to pagkoon, aw to yawa ta yabow
pad to kabo. 24 Hona-honaa to mgo manuk-
manuk no kona og-odok aw kona isab og-
ani. Wada tambubung dan. Di to Diyus
iyan ogtubung kandan. Na, sikiyu pad man
to kona din atimanon no yabow pad to
mgo manuk-manuk! 25 Hintawa man iyu
to ogpakasugpat to kinabuhi din inggad
majopot da pinaagi to pagkalimuut? 26 Na,
su kona kow man ogpakahimu to angod da
to sikan no kaintok pinaagi to pagkalimuut,
wada pues to pagkalimuut bahin to inggad
nokoy no prublima now.
27 "Hona-honaa now isab to mgo buyak no
puli oggiti. Kona sikan ogkaunag to pagtra-
bahu aw kona isab oghabey to mgo panap-
ton. Di seini da. Inggad si Hari Solomon
to diya una no yagboy sapian, wada kabo
din no ogpakaangod to kadojow to sikan
mgo buyak. 28 Na, ko maangod to sikan
to pagpabuyak to Diyus to mgo bagnot no
madali da ogyanos aw ogkatutung, sikiyu
pad man to kona din kaboan no yabow pad
to mgo bagnot! Pagkaintok to pagsalig now
to Diyus! 29 Kona kow isab ogkalimuut to
ogkakoon dow ogkainom now, 30 su to Diyus
no Amoy now diya to yangit namaan to
pigkinahangyan now. Iyan da ogkalimuut
to sikan to diya mgo otow no wada Diyus.

31 Di sikiyu, unaha pahari-a to Diyus to
kinabuhi now, na, igbogoy din iyu to ogk-
inahangyanon now.
32 "Kaling sikiyu no mgo binantajan ku,
kona kow ogkahaedok inggad pipilahon
kow da, su to Diyus no Amoy now ogkalipay
to pagbogoy iyu to katongod to pagmandu
duon to sikan ogharian din. 33 Baligja
kow to katigajunan now, aw bogaji to diya
ogkangkalisod-lisod. Na, meyduon bayos
now diya to yangit no kona ogkagawang,
su wada kawatan dow mangotkotay diya.
34 Su inggad andei ibotang to kadatu now,
dini to pasak ko diya to yangit, diya isab to
ginhawa now.

Kinahangyan Maandam to Sakup ni Jesus

35 "Iyan podom maangodan now to mgo
suguonon no andam on to paglihok. Naka-
pangabo on aw masiga to mgo soga dan
36 su ogtatagad to agayon dan no ogkapuun
diya to kumbitihan. Pagtawag din, alistu
sikandan no og-abri to pertahan aw paseda
sikandin. 37-38 Madojow to diya alistu no mgo
suguonon no ogkaabutan to agayon no mgo
alistu, yabi ko matayod on to kadukiloman
ubin kaadlawon on. Su sikan on agayon to
ogsul-ub to kabo no kaning suguonon aw
padungaa sikandan duon to koonanan aw
honati to pagkoon. 39 Aw pananglit mey-
duon tag-bayoy no ogkamaan dow nokoy
urasa to igtidow to kawatan, ogpak ban-
toy sikandin agun kona makawat to mgo
katigajunan din. 40 Kaling mangandam kow
isab su siak no Anak to Otow, ogpauli a to
panahon no kona now ogkatagahan."

To Suguonon no Ogkasaligan
(Mateo 24:45-51)

41 Dajun pangusip si Pedro, "Ginuu,
hintawa man to pig-ikagihan nu to sikan no
pananglitan, sikami ko tibo seini nahimun
kani?"
42 Migtabak to Ginuu, "To suguonon no
matinumanon dow ogkasaligan iyan ogsali-
gan to agayon to pagdumaya to pani-
mayoy din ko mey panow din. Sikandin
to ogbahin-bahin to pagkoon to angod din
no mgo suguonon. 43 Ko matuman to sikan
suguonon to insugu kandin, ogtukhow
sikandin ko makauli to agayon din, 44 su
ogkabogajan to katongod to pagdumaya to
tibo katigajunan. 45 Di ko madoot sikan
suguonon, ogpakailing sikandin, 'Mayugoy
pad buwa ogpakauli to kani agayon ku.'
Dajun din ogpanaeposon to angod din no
suguonon no mgo yukos dow bohi. Iyan
da hinang din to ogkoon dow ogtinghin-
gow. 46 Na, puli ogpakatokow ogtidow
sikan agayon aw ogpahamtangan sikan
suguonon to wadad ogpakaangod to kabog-
at no kastigu. Dajun sikandin ogpaagpoton
to sikan wada pamanuu to Diyus diya to
banwa no wada pagkatapus to pag-antus.
47 "Ko meyduon suguonon no namaan
to sugu to agayon din di puli ogpalingog-
lingog, mabog-at to kastigu no igpaham-
tang kandin. 48 Di to suguonon no wada
kamaan to sugu to agayon din aw nakasae
to wada din tuuda, maagkap da to kastigu
no igpahamtang kandin. To otow no nabo-
gajan to madogi, madogi isab to ogsuku-
ton kandin, aw to otow no pigsaligan to
maaslag* no katongdanan, maaslag isab to
ogsukuton kandin.

Si Jesus to Hinongdan to Pagkabahin-bahin
to mgo Otow
(Mateo 10:34-36)

49 "Mig-andini a su ogsangabon ku seini
kalibutan. Gustu ku podom no masangab
on. 50 Di meyduon pad antusonon ku,
aw kona a ogkahimotang kotob no kona
pad matuman sikan. 51 Basi ko mighona-
hona kow no iyan ing-andini ku to kalibu-
tan agun ogdojow to rilasyun to mgo
otow. Kona. Iyan nasi ing-andini ku agun
ogkasusuwoy sikandan, su meyduon ogtuu
kanay, meyduon isab kona. 52 Sugud kun-
toon, ogkabahin-bahin to pamilya. 53 Su
inggad man ngani mgo ginikanan dow mgo
anak ogkasinupakay hasta isab to pataeu-
gangan."

To Pagkiyaya to Panahon
(Mateo 16:2-3)

54 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi to
mgo otow, "Ko ogkita kow no ogkik-
ibey diya to sayopan, dajun kow og-iling,
'Og-udan kay gaja.' Na, og-udan iyan.
55 Kani isab to seini banwa ta, ko oghodos to kaemag likat to baebagan, og-iling
kow, 'Ogguyabung kay.' Na, ogguyabung

* 12:48 To Surigao no Minanubu: *madogi*

iyan. [56] Kunungkun ogkangkamaan! Og-
pakasabut kow to kadodoyog to panahon,
di kona kow ogpakasabut dow nokoy to
ogkahitabu kuntoon.

To Pagpaghusoy to Kuntra
(Mateo 5:25-26)

[57] "Nokoy no kona kow man ogpakahona-
hona dow nokoy to madojow no oghinan-
gon? [58] Ko pananglitan iriklamu ka to songo
otow, kona kow pad ogtidow diya to husa-
jan, pag-uli kad kandin. Su ko kona kow
mahiuli, basi paatubangon ka to huwis aw
idata ka diya to pulis agun prisuhon. [59] Na,
kona ka ogpakayuwas kotob no mabajadan
nu to tibo ogpabajadan ikow."

13

To Pagtalikud to mgo Sae

[1] To diya no panahon, mey mgo otow
no mig-anduon ki Jesus. Pignangonan dan
sikandin no meyduon pigpahimatajan ni
Gubernadur Pilato no mgo taga-Galilea no
muhalad sikandan to ogtutungon no man-
anap diya to Diyus. [2] Pagdinog ni Jesus
to sikan, kagi din, "Mighona-hona kow
buwa no iyan impanghimataji to sikan mgo
otow su yabow sikandan no makasasaya
kay to duma no mgo taga-Galilea? [3] Kona
gajod! Ligdongi now seini. Ko kona kow
musosey aw kona now talikudan to mgo
sae now, alaot kow isab su ogkastiguhon
kow to Diyus. [4] Nakadinog kow isab to
diya sampuyu-tag-wayu no mgo otow no
nangkamatoy su natuadan to turi diya to
Siloe. Mighona-hona kow buwa no yabow
pad sikandan no makasasaya kay to duma
no mgo taga-Jerusalem? [5] Kona gajod!
Paminogi now seini. Ko kona kow musosey
aw kona now talikudan to mgo sae now,
alaot kow isab su ogkastiguhon kow to
Diyus."

To Kaju no Wada Bogas

[6] Dajun ikagi si Jesus to pananglitan,
"Meyduon otow no migtanom to kaju no
igera duon to uma din. Pagtulin on to sikan,
mig-andiya sikan otow su oggunu podom to
bogas, di wada nakitaan din. Pigpinaulian
din to pag-aha, di wada gihapun bogas.
[7] Hangtod no songo aedow, pig-ikagihan din
sikan saup din, 'Tatoyu on no tuig to pag-
inandini ku su mig-iman a no migbogas on
sikan igera, di wada gihapun. Na, gobaa
su wada pues. Binuli on ogkauyakan sikan
pasak no nabotangan.' [8] Di sikan saup mig-
ikagi, 'Sir, pakamonangi naa sei sed to
songo tuig. Ogbongkagon ku pad to pasak
duon to nakalibong to kapun-an aw dupuka
dow og-abunuhan ku pad. [9] Madojow ko
mubogas to suja ogsunu no tuig, di ko kona,
oggobaon kud on.' "

To Pagdojow ni Jesus to Bohi no Nabugkung

[10] Songo Aedow no Tigpahuway, nang-
anad si Jesus duon to songo simbahan
to mgo Hibru. [11] Na, mey bohi duon
no nabugkung su pigsamuk to madoot
no ispiritu. Sampuyu on tag-wayu no
tuig to pagkabugkung din, aw konad
sikandin ogpakapatul-id, inggad maintok
da. [12] Pagkita ni Jesus kandin, pig-ikagihan
din, "Manay, andini ka kanay." Pagkadani
din, mig-iling si Jesus, "Naulian kad on."
[13] Dajun din dampaa sikan bohi, aw duon-
dajun nakatindog sikandin no matul-id on,
aw sajaa din to Diyus.

[14] Di hilabi naboyu to panguyu to sikan
simbahan su pigdojow ni Jesus sikan bohi
duon to Aedow no Tigpahuway. Kaling pig-
ikagihan din to mgo otow duon, "Meyduon
onom no aedow kada simana no intugut
ita to pagtrabahu. Na, ko gustu now no
maulian kow, andini kow to sikan no mgo
aedow, kona no duon to Aedow no Tig-
pahuway."

[15] Dajun sikandin ikagihi to Ginuu, "Ku-
nungkun matinumanon to tinuuhan! Na
sikiyu, wada kow yapas to Aedow no Tig-
pahuway? Su oghubadon now man ngani
to hikot to buhi now duon to Aedow no
Tigpahuway aw painoma diya to wohig.
[16] Iyan pad man kona hubadan kuntoon
no Aedow no Tigphuway seini bohi no
kaliwat ni Abraham no kibali piggapus ni
Satanas sed on to sampuyu-tag-wayu no
tuig!" [17] Pagdinog to mgo kuntra ni Je-
sus to sikan pig-ikagi din, hilabi sikandan
nasikow. Di to kahan-inan no nahimun
duon migtukhow tongod to mangkadojow
no pinanghinang ni Jesus.

To Pananglitan to Kinaintokan no Binhi
(Mateo 13:31-32; Marcos 4:30-32)

[18] Pig-ikagihan isab ni Jesus sikan mgo
otow, "Nokoy man to ogkaangodan to
pag-uswag to sikan ogharian to Diyus?

19 Ogkaangod sikan to maintok hilabi no
binhi no igtanom to otow diya to uma. Pag-
giti to sikan, ogtulin hangtod no ogpakaan-
god to katikang to kaju, aw to mgo sanga
ogkahapunan to mgo manuk-manuk."

To Pananglitan to Patubu to Pan

20 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi,
"Nokoy pad man to ogkaangodan to
pag-uswag to sikan ogharian to Diyus?
21 Ogkaangod sikan to patubu no insakot to
bohi duon to madogi no arina, aw migtubu
sikan tibo minasa."

*To mgo Otow no Kona Ogpakased to Ging-
harian to Diyus*

(Mateo 7:13-14,21-23)

22 Migpadajun si Jesus to pagpanow padeg
diya to siyudad to Jerusalem. Duon to
kayunsudan dow kabaryuhan no ogkaba-
jaan din, ogpanghapit-hapit sikandin su
ogpang-anad to mgo otow. 23 Meyduon
otow no nangusip ki Jesus, "Sir, nokoy man,
matagsa da to mgo otow no ogkayuwas?"

Migtabak si Jesus, 24-25 "To gingharian
to Diyus ogkaangod to bayoy no malig-ot
to pertahan. Paningkamot kow no wada
pagyangan to pagsed agun masakup kow
duon. Su og-abut to aedow no ogsirahan to
Diyus sikan bayoy din. Kayugajan mahan-
in to ogsed podom, di konad ogpasedon. Ko
kona kow makased duon, ogpakatitindog
kow diya to yuwas aw panabi, 'Sir, sadangay
abrihi koy.' Di iyan da igtabak iyu to sikan
tag-bayoy, 'Eh, wada yabot ku iyu.' 26 Dajun
kow ogpakausip, 'Kona ka ogkadomdom no
migpagsayu koy man ikow to pagkoon dow
to pag-inom? Pigpang-anad koy nu isab
diya to banwa noy.' 27 Di sikan tag-bayoy
ogtabak gihapun, 'Wada yagboy yabot ku
iyu. Hala, yaguy kow kani, sikiyu no
madoot to mgo hinang.' 28 Na, ko muabut
sikan no panahon, ogpakadegmatoy kow
aw ogpangagot to ngipon now. Su ogkitaon
now to diya mgo minuna now no si Abra-
ham, si Isaac, dow si Jacob no diyad on to
gingharian to Diyus yakip to tibo mgo otow
no kibali ba-ba to Diyus to diya una. Di kona
kow ogpakaagpot kandan. 29 Meyduon isab
kona no mgo Hibru no ogkapuun diya to
yain-yain no mgo banwa kani to babow to
kalibutan no ogpagsayu to bangkiti duon
to gingharian to Diyus. 30 Meyduon mgo
mapaobsanon no iyan nasi ogpayabawon to
sikan no panahon. Meyduon isab mgo otow
no yabow kuntoon no ogkaobos."

*To Pagmey-og ni Jesus tongod to mgo Taga-
Jerusalem*

(Mateo 23:37-39)

31 To diya no panahon, meyduon mgo
Pariseo no mig-anduon ki Jesus aw ikagi,
"Yaguy ka kani su ogpahimatajan ka ni
Gubernadur Herodes."

32 Pig-ikagihan sikandan ni Jesus, "Andiya
kow to sikan malditu no otow aw nangoni
no meyduon pad oghinangon ku kani. Og-
pangabug a pad to mangkadoot no ispiritu
aw ogpandojawon ku pad to mgo masaki-
ton, di kona da ogkayugoy su madani on
ogkatapus seini hinang ku. 33 Di kina-
hangyan no ogpadajun a kotob no makati-
dow a diya to siyudad to Jerusalem, su
to otow no kibali ba-ba to Diyus diya da
oghimatajan.

34 "Ay, sikiyu no taga-Jerusalem! Og-
panghimatajan now to kibali mgo ba-ba to
Diyus. Ogbatuhon now to ogpaandinihon
din iyu kotob no mangkamatoy. Kona no
kapila ku da podom sikiyu oghagokonon
angod to mangunsuy no oghimun to mgo
unsuy din su ogyokboan, di mig-ojow kow.
35 Kaling og-ojowan kow to Diyus. Su og-
nangonan ku sikiyu no ko malius ad, kona
a now on og-isabon ogkitaon kotob to ae-
dow no ogpakailing kow, 'Sajaon ta seini
pigpaandini to Ginuu no Diyus.' "

14

*To Pagdojow ni Jesus to Otow no Nangho-
pong*

1 Songo Aedow no Tigpahuway, pig-
imbita si Jesus to songo inila no Pariseo
to pagkoon diya to bayoy din. Pagtidow
ni Jesus, sikan Pariseo dow mgo duma din
naniid yagboy kandin 2 su mey otow duon
no nanghopong. 3 Pig-usip ni Jesus sikan
mgo Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan,
"Ojow pa to balaod to tinuuhan ta, og-
pakasae ki buwa ko mey otow no maulian
ta to sakit duon to Aedow no Tigpahuway?"
4 Di nakapapahonok puli sikandan. Dajun
dawata ni Jesus sikan masakiton aw nau-
lian. Dajun din paulia. 5 Pig-usip on isab

* 14:5 To Surigao no Minanubu: *yungag*

sikandan ni Jesus, “Ko meyduon anak ubin
baka now no mauyug duon to yugi* duon
to Aedow no Tigpahuway, kona now dajun
ogbatunon?” [6] Di wada ingkatabak dan.

To Madojow no Pamatasan diya to Kumbitihan

[7] No duon pad si Jesus to sikan bangkiti,
napaniidan din no namili to mgo imbitadu
to madojow no mgo ingkudanan no ing-
andam to mgo inila. Kaling pigsamba-
gan din sikandan, [8] “Ko imbitahon ka to
kumbitihan, kona ka og-angkon to ingku-
danan no ing-andam to mgo inila su unu ko
meyduon otow no yabow pad ikow no pig-
imbita. [9] Su ko kitaon to tag-iya to kumbiti-
han no iyan pig-angkon nu to ingkudanan
no ing-andam to inila, ogduguk sikandin
aw ikagihi ka, ‘Yagi, seini to paingkuda
kani.’ Hilabi ka ogkasikow su duon kad
on ogpakaingkud to kinakilidan no ingku-
danan. [10] Kaling ko imbitahon ka diya to
kumbitihan, madojow ko iyan pilion nu to
kinakilidan no ingkudanan. Su ko kitaon
to tag-iya no duon ka, og-ikagihan ka din,
‘Yagi, dini ka. Kani ka ingkud to seini mado-
jow no ingkudanan.’ Na ogkapasidonggan
ka duon to atubangan to tibo no nahimun.
[11] Su to otow no ogpayabow nasi igpaobos,
di to ogpaobos nasi ogpayabawon.”

[12] Dajun ikagihi ni Jesus sikan mig-imbita
kandin, “Ko meyduon og-imbitahon nu to
pagkoon, kona no iyan og-imbitahon to
mgo amigu nu, kasuunan nu dow sapian no
mgo sumbayoy nu, su ogpakabayos sikan-
dan ikow. [13] Di ko ogpakoon ka, iyan im-
bitaha to mgo pubri, mgo pupue, mgo pi-
ang, mgo buta dow duma no mgo aju-aju.†
[14] Ko sikan to hinangon nu, igkadojow nu su
inggad kona sikandan makabayos ikow, to
Diyus iyan ogbayos ikow ko banhawon din
on to mgo sakup din.”

To Pananglitan to Bangkiti
(Mateo 22:1-14)

[15] Songo otow no migpagsayu kandan
no migdinog to kagi ni Jesus nakailing,
“Pagkadojow to mgo otow no ogpakaagpot
to bangkiti duon to gingharian to Diyus!”

[16] Di pig-ikagihan sikandin ni Jesus, “Ig-
pananglit ku to otow no mig-andam to
bangkiti, aw mahan-in hilabi to inimbita
din. [17] Anoy man no mig-abut on to ae-
dow to bangkiti, pigsugu din to suguonon
din to pagsuna to mgo inimbita din. [18] Di
sikan mgo inimbita migbalibad tibo. Sikan
una mig-ikagi, ‘Bag-u a pad makaboli to
pasak. Kinahangyan og-andiya a su og-
ahaon ku. Ipamuju a nu to pasaylu to sikan
mig-imbita kanay.’ [19] Sikan ikaduwa mig-
iling, ‘Bag-u a pad makaboli to sampuyu no
buuk no baka, kaling ig-anti ku igdaru. Ipa-
muju a nu to pasaylu to sikan mig-imbita
kanay.’ [20] Meyduon isab mig-iling, ‘Kona a
ogpakaagpot su bag-u a pad kaminyo.’ [21] No
mayogob on to sikan suguonon to pagpang-
suna, mig-uli sikandin diya to agayon din
aw nangoni to nadeygan to pagsuna din.
Hilabi naboyu sikan agayon, kaling pig-isab
din pigsugu sikan suguonon din, ‘Dali ka,
pamanghaa duon to tibuuk yunsud, inggad
diya to kakilidan, aw daeha dini to mgo
pubri, mgo pupue, mgo buta dow mgo
piang.’ [22] Dajun panow sikan suguonon aw
tumana to sugu to agayon din. Pagpauli
din, mig-ikagi sikandin, ‘Agayon, natuman
kud to sugu nu, di mahan-in pad to bakanti
kani to bayoy nu.’ [23] Kagi to sikan agayon,
‘Panow ka diya to kadayanan dow mgo
kasuyukan aw pamanghaa to duma no mgo
otow. Pogosa sikandan to pag-andini agun
maponu seini bayoy ku. [24] Di sikan mgo
otow no una no pig-imbita ku, wada inggad
sobuuk no ogpakahilamit to seini bangkiti
ku.’ ”

To Hogot no Pagpasakup ki Jesus
(Mateo 10:37-39)

[25] Migpanow si Jesus no pigdumahan to
mahan-in no mgo otow. Duon to dayan,
pig-atubang din sikandan aw ikagihi, [26] “To
kinabuhi to otow no ogpasakup kanay kona
no mahaewoy. Kinahangyan to gugma din
kanay ogyabow pad duon to paghigugma
din to amoy dow inoy din, asawa dow mgo
anak din hasta to mgo kasuunan din, aw
inggad pad to kaugalingon din no kinabuhi.
Ko kona din matuman sikan, kona sikandin
ogkatawag no inanad ku. [27] To otow no kona
ogtiang to krus‡ din aw unung kanay kona
ogkahinang no inanad ku.

† 14:13 To Surigao no Minanubu: *ay-aju*

‡ 14:27 Sikan kagi no *tiang to krus* iyan igpasabut to pagtuman to sugu ni Jesus inggad nokoy to madeygan.

28 "Sikan ogsunud kanay, unahon din
hona-honaon to mgo kalisod no ogkaba-
jaan din. Igpananglit ku to otow no oghi-
nang to mayow-ag no bayoy. Kona pad og-
sugud, og-unahon din og-ongod-ongodon
to ogkagastu no saepi agun maaha din dow
meyduon igu no saepi din to pagtapus to
bayoy. 29 Su ko ginona malibuuk to bayoy
aw ogkaimot on to saepi din, ogngingisihan
sikandin to mgo yumayaboy. 30 Og-iling
sikandan, 'Ogpatugu oghinang to bayoy no
kona ogkatapus!'
31 "Angod isab to hari no ogpaggera to
yain no hari. Ko pananglit sampuyu no
libu to sundayu din, kinahangyan una-
hon din hona-honaon dow ogkagomos-
gomosan dan sikan kaewaan no libu no
sundayu to sikan kuntra din. 32 Ko mahona-
honaan din no kona sikandin ogpakadaog,
meyduon ogsuguon din to pagpaghusoy ko
madiyu pad sikan kuntra. 33 Sikiyu isab,"
kagi ni Jesus, "kinahangyan unahon now
hona-honaon dow og-unung kow kanay,
su iyan da angay no ogkatawag no inanad
ku to otow no wada og-oyogon no inggad
nokoy no katigajunan."

To Asin no Wadad Pues
(Mateo 5:13; Marcos 9:50)

34 Impag-angod ni Jesus to mgo sakup
din to asin. Kagi din, "Madojow to asin.
Di ko pananglit mutab-as on sikan, og-
amonuhon to pagpabalik to lami? 35 Wadad
pues, inggad i-abunu to pasak. Puli on ig-
timbag. Na, sikiyu no ogpakadinog to seini,
ibotang yagboy duon to ginhawa now."

15

To Pananglitan to Nayagak no Karneru
(Mateo 18:12-14)

1 Nahimun duon ki Jesus to mgo
magsukutay to buhis dow duma no mgo
makasasaya su ogpaminog to pagpang-
anad din. 2 Di pigbagutbut si Jesus to mgo
Pariseo dow mgo maistru to tinuuhan.
Kagi dan, "Sikan no otawa ogpagduma to
mgo makasasaya aw ogpagsayu kandan to
pagkoon."
3 Pagkadinog ni Jesus to sikan pig-
ikagi dan, mig-iling sikandin, 4 "Pananglit
sobuuk iyu meyduon songo gatus no
karneru duon to sabsabanan aw kayagak
to sobuuk, og-amonu man sikan tag-iya?
Og-ojowan din sikan kasiaman-mey-siam
duon to sabsabanan su ogpamanghaon
din sikan sobuuk no nayagak kotob no
makitaan. 5 Na, ko makitaan din on, hilabi
sikandin ogkalipay. Ogdawaton din sikan
dow tianga aw uli. 6 Pagtidow din diya to
bayoy, ogsabihon din to mgo yagi dow
sumbayoy din, 'Dini kow, ogkinalipay
kinow su nakitaan kud seini karneru ku no
nayagak.' 7 Na," kagi ni Jesus, "ko meyduon
isab makasasaya no ogsosey dow ogtalikud
to mgo sae din, aw iyan on atubangon
to Diyus, yabow to kalipay diya to yangit
tongod kandin kay to diya kasiaman-mey-
siam no nailing to boot dan no matarong
on sikandan.

To Pananglitan to Nayagak no Saepi

8 "Meyduon pad pananglitan ku," kagi
ni Jesus. "Meyduon bohi no mighipid to
sampuyu no buuk no saepi no inoyog din.
Ko mayagakan sikan to sobuuk, nokoy man
to oghinangon din? Ogsoga sikandin aw
ogsilhigan to bayoy din dow pak pamang-
haa kotob no makitaan. 9 Na, ko makitaan
din on, ogsabihon din to mgo ajo din dow
sumbayoy, 'Dini kow. Ogkinalipay kinow
su nakitaan kud seini saepi ku no naya-
gak.' 10 Na," kagi ni Jesus, "ogkinalipay
isab to mgo anghil to Diyus ko meyduon
makasasaya no ogsosey dow ogtalikud to
mgo sae din aw atubangad to Diyus."

To Pananglitan to Anak no Matinumanon to Gustu

11 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi to
yain no pananglitan, "Meyduon otow no
daduwa to anak no yukos. 12 Sikan hadi mig-
ikagi, 'Itay, ibogoy on kanay kuntoon to
kabilin ku to seini katigajunan nu.' Dajun
bahina to sikan amoy to katigajunan din
aw ibogoy to bahin to kada sobuuk to sikan
daduwa no ka anak din. 13 Wada kayugoy,
imbaligja to sikan hadi to kabahinan din
aw panow diya to madiyu no banwa aw
uyak-uyaki sikan saepi din to wada pues
no pagkinabuhi. 14 Anoy man no naimot
on to saepi din, nakatapu sikan to makalil-
isang no bontas duon to sikan no banwa,
aw hilabi sikandin nalisod-lisod. 15 Nokoy
to pighinang din, mig-andiya sikandin to
songo otow no taga-duon aw nakatrabahu
no magbohugay to mgo babuy diya to uma.
16 Tongod to hilabi no kabontas, ogkoon

on podom sikandin to sikan bogas to kaju
no bobohug to babuy, di wada migbogoy
kandin to inggad maintok no ogkakoon.
17 To katapusan, nakahona-hona sikandin to
madojow. Nailing to ginhawa din, 'Diya
to amoy ku, inggad to mgo sinuhuyan og-
panubra to pagkoon, di siakon kani, madani
ad ogkamatoy to bontas. 18 Iyan da madojow
ko og-uli a diya to amoy ku aw ikagihi,
"Itay, nakasae a yagboy to Diyus hasta ikow.
19 Kona ad no angay ogtawagon no anak
nu. Isipa ad puli no sobuuk to sikan mgo
sinuhuyan nu." '

20 "Dajun sikandin uli diya to amoy din.
Madiyu pad sikan anak, pigkita on to amoy
din aw pigkae-atan sikandin. Miglinaguy
sikan amoy aw tagbuha sikan anak din
dow gogoya aw panghadoki. 21 'Itay,' kagi
to sikan anak, 'nakasae a yagboy to Diyus
hasta ikow. Kona ad no angay ogtawagon
no anak nu.' 22 Di wadad sikandin maka-
padajun to pag-ikagi su pigtawag to amoy
din to mgo suguonon aw sugu-a, 'Dali kow,
daeha dini to pinakamadojow no kabo aw
kabo-i now sikandin. Singsingi now aw sap-
atusi. 23 Tapus to sikan, puduta now to duon
pinataba no nati no baka aw matansaha.
Ogkoon kinow dow ogkinalipay 24 su angod
to patoy on seini anak ku, di nabuhi da.
Angod sikandin to nayagak, di nakitaan da.'
Duon migsugud sikandan to pagkinalipay.

25 "Na, sikan kakoy diya pad to uma
no makatidow sikan hadi din. No pag-
padodoyog din on duon to bayoy, iyan
pigdinog din to sunata dow sinajawon to
mgo otow. 26 Pigtawag din to sobuuk no
suguonon to amoy din aw usipa, 'Nokoy
man to duon?' 27 Migtabak sikan sug-
uonon, 'Nakauli on to hadi nu no wada naa-
monuhan. Kaling migpamatansa to amoy
nu to sikan pinataba no nati.' 28 Hilabi
naboyu sikan kakoy, kaling wada sikandin
sed. Dajun yuwas sikan amoy aw ajum-
ajuma* sikan anak din. 29 Di sikan kakoy
mig-ikagi, 'Oho, sed to mahan-in on no
katuigan, angod a to udipon no mig-atiman
to katigajunan nu. Wada pigbalibad ku no
inggad sobuuk no sugu nu. Di wada disti
imbogoy nu kanay inggad sobuuk da no
kanding agun makakinalipay a dow to mgo
yagi ku. 30 Di pagkauli to sikan anak nu no
mig-uyak-uyak to mgo katigajunan nu ton-
god to pagpamuring din, pigpamatansahan
nu sikandin to pinataba no nati.' 31 Di
sikan amoy mig-iling, 'Utu, duma ku sikuna
kanunoy, aw to tibo mgo katigajunan ku,
sikuna to tag-iya. 32 Di angay no ogkinali-
pay ki kuntoon su angod to namatoy sikan
hadi nu, di nabuhi da. Angod sikandin to
nayagak, di nakitaan da.' "

16

To Pananglitan to Sapian no Otow dow to Sinaligan Din

1 Kagi ni Jesus to mgo inanad din, "Ig-
pananglit ku to sapian no otow dow to
sinaligan din. Meyduon nakanangon to
sikan sapian no pig-uyak-uyakan to saepi
din to sikan sinaligan din. 2 Kaling pigtawag
din sikan sinaligan aw ikagihi, 'Nakadinog
a no pig-uyak-uyakan nu to saepi ku. Na,
ibogoy on kanay to mgo listahan to pag-
dumaya nu su oggawangan kud sikuna to
katongdanan.'

3 Ginhawa to sikan sinaligan, 'Og-amonu
ad man kuntoon no ogkagawangan ad on to
trabahu? Wada a kaanad to mabog-at no
trabahu, aw ogkasikow a ogpalimus. 4 Ah,
seini to oghinangon ku agun meyduon da
ogdawat kanay diya to bayoy dan ko wadad
on trabahu ku.'

5 Dajun din tinagsabokaha to pagtawag to
tibo namakautang to agayon din. Pig-usip
din sikan una, 'Pila man to nautang nu to
agayon ku?' 6 Migtabak sikan otow, 'Songo
gatus no taru no yana.' 'Seini to risibu to
utang nu,' kagi to sikan sinaligan. 'Ingkud
ka dajun, aw kalim-an da no taru to isuyat.'

7 Pig-usip din isab to yain no nakautang,
'Pila man to nautang nu to agayon ku?'
Migtabak sikan otow, 'Lima no gatus no
saku no trigu.' 'Seini to risibu to utang nu,'
kagi to sikan sinaligan. 'Upat da no gatus
no saku to isuyat.'

8 "Pagkamaan to sikan agayon no
natuntu sikandin, dajun nakailing, 'Inggad
pigtuntu ad to sikan no otawa, ogsajaon
ku gihapun su ogkaamu ogpayusut.
Nangandam sikandin to ogkabuhian din
diya to umaabut no panahon.' Su," kagi ni
Jesus, "to mgo otow no wada Diyus yabow
pad no ogkaamu ogpadayan to kadojawan

* 15:28 Ubin *aju-ajua*

dan kay to mgo otow no sakup on to
Diyus. 9 Kaling gastuha to saepi now to
pagpamogas-pogas to angod now no otow
kuntoon, agun ko mamatoy kow on aw
konad on ogpuyus to saepi now, malipajon
to pag-abi-abi iyu diya to ugpaanan no
wada katapusan.

10 To otow no ogkasaligan to maintok
ogkasaligan isab to madogi. Di to otow
no kona ogkasaligan to maintok kona isab
ogkasaligan to madogi. 11 Kaling ko kona
kow ogkasaligan to mgo katigajunan no
kalibutanon, og-amonuhon isab to pagsalig
iyu to kadatu diya to yangit? 12 Aw ko kona
kow ogkasaligan to katigajunan to duma,
hintawa man to ogbogoy to kaugalingon
now no katigajunan? 13 Wada otow no
ogpakatuman to daduwa no ka agayon,"
kagi ni Jesus. "Su ogkahitabu no sobuuk to
ogpayabihon din, aw ogtamajon din sikan
sobuuk. Angod isab to sikan, ko iyan
pinakaagayon now to saepi, to Diyus kona
now ogkaagayon. Su kona now ogkadongan
to pagtuman to Diyus dow saepi."

Bahin to Balaod to Diyus
(Mateo 5:31-32; Marcos 10:11-12)

14 Mey mgo Pariseo duon no naminog
to kagi ni Jesus. Na, sikan no mgo
otawa pakisaepi. Pagkadinog dan no
nang-anad si Jesus bahin to saepi,
pigngingisihan dan sikandin. 15 Di kagi ni
Jesus, "Ogpamatarong-tarong kow duon
to atubangan to mgo otow, di tibo da
namaanan to Diyus to nakased to hona-
hona now. Sikan igkasaja to mgo otow iyu,
maligsom hilabi to pag-aha to Diyus.

16 "To diya una no wada pad si Juan,
iyan ing-anad to mgo balaod no imbilin ni
Moises dow to sinuyat to duma din no mgo
kibali ba-ba to Diyus. Na, pagtidow on ni
Juan no Magbawtismuhay, ing-anad din on
sikan Madojow no Nawnangonon bahin to
paghari to Diyus. Aw kuntoon, ogdodongan
to mgo otow to pagdagha agun makased
duon. 17 Di inggad pad sikan on, kona ogka-
gawang to diya mgo balaod. Mahaewoy pad
ogkagawang to yangit dow pasak, di wada
yagboy ogkagawang duon to sikan no mgo
balaod, inggad songo kudlit da."

18 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Ko
meyduon otow no ogpagbiya* to asawa aw
pangasawa to yain, kibali nakapanghonay
sikandin. To otow isab no og-asawa to
bohi no inojowan to bana, kibali naka-
panghonay."

Si Lazaro dow sikan Sapian

19 Kagi isab ni Jesus, "Meyduon sapian no
otow no mahalon to mgo kabo aw hayahay
to kabotang. 20 Meyduon isab pubri no iyan
ngadan si Lazaro no naligub to ugud. Og-
dinaehon sikandin duon to yawanganan to
bayoy to sikan sapian 21 su unu ko meyduon
da mayuuy to pagbogoy kandin to inggad
mgo timu da no ogkauyug duon to sayad to
lamisa to sikan sapian. Aw to mgo ugud din
ogpandilaan to mgo idu.

22 "Anoy man no namatoy on sikan pubri,
pigdaya to umagad din to mgo anghil diya
to madojow no banwa no pigbotangan ki
Abraham. Namatoy isab sikan sapian aw iy-
obong. 23 Di to umagad din diya makadeg to
banwa to mgo makasasaya, aw makalilisang
to pag-antus din. Pagyanghag din, pigkita
din si Abraham diya to kadiyuan dow si
Lazaro duon to takidingan din.

24 "Dajun sikandin tawag ki Abraham,
'Adoy apu Abraham, sadangay kae-ati a!
Paandiniha si Lazaro agun patagduan din to
wohig seini dila ku su makalilisang to pag-
antus ku kani to seini kaeju.' 25 Di migtabak
si Abraham, 'Domdoma no to diya buhi
ka pad hayahay ka, di si Lazaro kanunoy
mig-antus. Kuntoon, sikunad to og-antus
aw sikandin on to hayahay. 26 Wada pad
yabot to sikan, meyduon madayom hilabi
no anggob no mig-eyt ita agun wada og-
pakaandiyan iyu likat dini kanami. Wada
isab ogpakaandini no ogkapuun diyan iyu.'

27 " 'Apu,' kagi to sikan sapian, 'ko ugaling
sikan man, sadangay paandiyaa si Lazaro
to bayoy to amoy ku 28 su meyduon pad
lima no mgo suun ku no yukos. Papatahani
sikandan agun kona makaandini to seini
makalilisang no banwa.' 29 Kagi ni Abraham,
'To mgo sinuyat ni Moises dow to duma
no kibali ba-ba to Diyus kanunoy on pig-
basa diya kandan. Sikan on to paminogan
dan.' 30 'Eh, apu Abraham,' kagi to sikan
sapian, 'kona dan ogpaminogon sikan. Di

* 16:18 Ubin *ogpagbuwag*

ko maandiyaan to otow no ogkabanhaw,
ogsosey sikandan aw ogtalikudan dan gajod
to mgo sae dan.' [31] Kagi ni Abraham, 'Ko
kona sikandan maminog to kagi ni Moises
dow to duma no kibali ba-ba to Diyus,
kona isab sikandan ogkadaya, inggad pad
andiyaan to otow no ogkabanhaw.' "

17

Bahin to Pagtintal
(Mateo 18:6-7,21-22; Marcos 9:42)

[1] Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad
din, "Kani to kalibutan kona ogkagawang to
mgo pagtintal, di alaot sikan ogpamanintal.
[2] Tapat pad ko pigteybatuhan sikandan to
tag-mae-gatung no galingan no batu aw
ibegbog diya to dagat agun wada inggad
sobuuk no obos no sakup ku no ogpakasae
tongod kandan. [3] Kaling bantoy kow.

"Ko makasae to angod now no magtutuu,
sapadi. Ko mamuju sikandin to pasaylu,
pasayluha. [4] Inggad makasae sikandin iyu
to kapitu sed to songo aedow aw kapitu isab
mamuju to pasaylu, pasayluha sikandin."

Bahin to Pagtuu

[5] Dajun ikagi to mgo apustulis, "Ginuu,
dugangi seini pagtuu noy su maintok da."

[6] Kagi ni Jesus, "Ko meyduon pagtuu now,
inggad mae-binhi da to mustasa, ogpaka-
sugu kow to suja kaju, 'Kadutdut ka aw
makatanom ka dutun to dagat.' Na, og-
sugut sikan iyu."

To Katongdanan to Matinumanon no Sug-
uonon

[7] Kagi ni Jesus, "Pananglit sobuuk iyu
meyduon suguonon no og-uli likat to uma
no migdaru ubin migbantoy to mgo buhi,
nokoy man to og-ikagihon nu kandin?
Kona nu og-ikagihan to, 'Yagi, ingkud ka
aw una kad koon.' [8] Nasi no ogsugu ka,
'Ilis ka. Hikaja to panihapun ku aw ati-
mana a no ogkoon. Papahudi kad to ikow.'
[9] Su," kagi ni Jesus, "to suguonon no og-
tuman to insugu kandin kona no angajan
ogpasalamatan su katongdanan din man to
pagtuman to sugu. [10] Sikiyu isab, tapus kow
makatuman to sugu to Diyus, umiling kow,
'Kona koy no angajan ogsajaon su puli koy
migtuman to katongdanan noy.' "

To Sampuyu no Pigpangsangla

[11] Migpadajun si Jesus to pagpanow pail-
ing diya to siyudad to Jerusalem. Duon
sikandin baja to pag-eytan to mgo prubin-
sya to Samaria dow Galilea. [12] Pagtidow din
duon to songo baryu, meyduon sampuyu
no ka otow no pigsangla no migpadodoyog
duon kandin. Tongod to sakit dan, wada
sikandan padani ki Jesus. [13] Puli nanabi to
maagbot, "Jesus, Agayon! Sadangay kae-ati
koy!"

[14] Pagkita ni Jesus kandan, pig-ikagihan
din, "Na, andiya kow dajun to mgo mag-
dudumaya to tinuuhan ta aw pahiling-
hiling kow agun makitaan dan no naulian
kow on." Na, duon pad to pangindaenan,
nangkaulian on sikandan.

[15] Pag-aha to sikan sobuuk no naulian
on sikandin, migpauli diya ki Jesus aw sa-
jaa din to Diyus to maagbot. [16] Migyuhud
sikandin duon to atubangan ni Jesus aw
pasalamat. Kona sikandin no Hibru, taga-
Samaria. [17] Kagi ni Jesus, "Sampuyu no
ka otow to nangkaulian. Na, andeid man
to diya siam? [18] Nokoy no iyan man nasi
migpauli to pagpasalamat to Diyus seini
taga-Samaria?" [19] Dajun ikagihi ni Jesus
sikan otow no naulian, "Na, tindog. Panow
kad on. To pagtuu nu iyan nakadojow
ikow."

To Pagsugud to Paghari to Diyus
(Mateo 24:23-28,37-41)

[20] Songo panahon, meyduon mgo Pariseo
no nangusip ki Jesus dow kagan-u ogsugud
to Diyus to paghari."

Migtabak si Jesus, "Wada ogkitaon to
otow no ogpakiyaya no ogsugud on to Diyus
to paghari. [21] Wada isab ogpakailing to,
'Oho, to gingharian kani da to seini!' ubin,
'Sujad on to gingharian to Diyus!' Su
mighari on sikandin dini iyu."

[22] Pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad
din, "Meyduon da panahon no og-awoson
now no siak no Anak to Otow ogpauli agun
makakita kow inggad songo aedow da to
paghari ku to tibuuk kalibutan, di kona
pad. [23] Meyduon og-iling iyu, 'Oho, suja da
sikandin!' ubin, 'Seini da!' di kona kow
og-andiya. [24] Su siak no Anak to Otow, ko
mupauli a dini to kalibutan ogkamaanan to
tibo su ogkaangod to kilat no hinggawan

ogkibyat aw ogkitaon diya to inggad andei. [25] Di kona pad ogkatuman sikan, kinahangyan mahan-in pad to ogkabajaan ku no mgo antusonon, aw og-ojowan a to mgo otow kuntoon.

[26] "Ko mupauli ad no Anak to Otow, iyan ogkaangodan to diya panahon ni Noe. [27] Su iyan da nadomdoman to kaotawan to pagkoon, pag-inom dow pag-inasawahay kotob to aedow no migsed onsi Noe duon to sikan sakajan no og-ilingon to arka. Na, puli nakatokow mig-ugub,* aw kangkatabug sikandan tibo. [28] Ko mupauli a, iyan isab ogkaangodan to diya panahon ni Lot, su iyan da nadomdoman to kaotawan to pagkoon dow pag-inom, pagpamoli dow pagpamaligja, pagpananom dow pagpanghinang to bayoy. [29] Di oompok pad ni Lot no muyuwas sikandin to siyudad to Sodoma, pigpaudan to Diyus to kaeju dow asupri likat to yangit aw puuha to mgo otow duon. [30] Na, ko siak no Anak to Otow mupauli dini to kalibutan, ogkaangod to diya no mgo panahon ni Noe dow ni Lot, su ogkatokawan to mgo otow."

[31] Migpadajun si Jesus to pagpang-anad, "Ko muabut sikan no panahon, to otow no diya to yuwas to bayoy din ajaw on ogpaulia to pagpudut to mgo botang din. To otow no diya to uma ajaw on isab ogpaulia to pagpudut to inggad nokoy da. [32] Domdoma now to nadeygan to diya asawa ni Lot.† [33] Su to otow no og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan, wada ogkaiman din no kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no og-unung kanay inggad igkamatoy din nasi ogbogajan to kinabuhi. [34] Ko muabut sikan no panahon, ogpagbugtion to tibo mgo otow su meyduon sakup ku, meyduon isab kona. Na, ko pananglitan meyduon daduwa no ka otow no oghuhulid to paglipodong, to sobuuk ogpuduton aw to sobuuk ogbilinon. [35] Angod isab ko meyduon daduwa no ka bohi no ogbubulig to paggaling, to sobuuk ogpuduton aw to sobuuk ogbilinon. [36] ‡

[37] To mgo inanad nangusip ki Jesus, "Agayon, andei man ogkahitabu sikan pighisgutan nu?"

Pigtabak sikandan ni Jesus pinaagi to pananglitan, "Inggad andei no meyduon patoy, diya isab ogkatap-ung to mgo uwak."

18

To Pananglitan to Bayu dow to Huwis

[1] Pig-ikagihan ni Jesus to mgo inanad din to pananglitan su og-anadon din sikandan no kinahangyan to kanunoy no pag-ampu inggad kona dajun madawat to ogpamujuon. [2] Kagi ni Jesus, "Duon to songo yunsud meyduon huwis no wada pagkahaedok to Diyus dow wada pagkae-at to angod din no otow. [3] Meyduon bohi no bayu duon to sikan no banwa no migbalik-balik duon to sikan huwis su oghangyu no tabangan sikandin su pigdaog-daog to songo otow. [4] Di migmaojow sikan huwis to pagtabang kandin. Anoy man no nayugoy on to pagbalik-balik to sikan bayu, ginhawa to sikan huwis, 'Inggad wada pagkahaedok ku to Diyus aw wada pagkae-at ku to angod ku no mgo otow, [5] igtugut ku to hangyu to sikan bayu su pigtakahan ad to pagbalik-balik din to pagpatabang kanay.' "

[6] To Ginuu migpadajun to pag-ikagi, "Hona-honaa now to pighinang to sikan kona no matarong no huwis. [7] Su ko pigtabangan din sikan bayu, Diyus pad man to kona mutabang iyu no mgo inabin din no ogpatabang kandin aedow dow madukilom. Mighona-hona kow buwa no ogyangan to Diyus to pagtabang iyu? [8] Kona gajod. Ogbogajan kow din dajun to hustisya. Di diya to mahudi no mgo aedow, ko siak no Anak to Otow mupauli dini to pasak, indoy dow meyduon mgo otow no angod to sikan to pagtuu no kona ogtakahan to pag-ampu."

To Pag-ampu to Pariseo dow to Magsukutay to Buhis

[9] Pigpananglitanan isab ni Jesus to diya mgo otow no migtamay to duma su migsalig no ogkadawat sikandan to Diyus tongod to katarong dan. [10] Kagi din, "Meyduon daduwa no ka otow no

* 17:27 Ubin *migyonop* † 17:32 Ogkabasa seini duon to Genesis 19:1–29, yabi bersikulu 26. Miglingi to asawa ni Lot diya to Sodoma no naliusan din su nawili to katigajunan din. Nagawangan sikandin to ginhawa aw kahinang no asin.

‡ 17:36 Bersikulu 36 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Ko meyduon isab daduwa no ka otow no ogpamantrabahu diya to uma, to sobuuk ogpuduton aw to sobuuk ogbilinon."*

mig-andiya to Bayoy to Diyus su og-
ampu. To sobuuk Pariseo aw sikan sobuuk
matuntuhon no magsukutay to buhis.
11 Sikan Pariseo migtindog agun makitaan
to mgo otow aw ampu to kaugalingon din,
'Ogpasalamat a ikow, Diyus ku, su kona a
no angod to duma no mgo otow. Kona a
no hakog, kona a no malimbungon, kona
a ogpanghonay, kona a isab no angod
to kadoot to suja magsukutay to buhis.
12 Ogtuman a to tibo tumanon noy no
mgo Hibru, ogpuasa a to tag-daduwa no
aedow to kada simana aw ogbogoy a isab to
ikasampuyu no bahin to tibo pinangitaan
ku.'
13 "Di sikan magsukutay to buhis migpak-
ilid da no wada ngani yanghag diya to
yangit su ogkailing to ginhawa din no kona
yagboy sikandin no angay. Iyan da kandin
to ogdabu to dagaeha din aw ampu no
mig-iling, 'Diyus ku, mayuuy ka kanay no
makasasaya!' " 14 Mig-ikagi si Jesus, "Indani
seini. Sikan magsukutay to buhis mig-uli
no iyan pigdawat to Diyus, di sikan Pariseo,
wada. Su to otow no ogpayabow nasi igpao-
bos, di to ogpaobos nasi ogpayabawon."

To Pagsampoyong ni Jesus to mgo Bata
(Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16)

15 Songo aedow meyduon mgo otow no
namandaya to mgo bata duon ki Jesus agun
sampoyongan din aw ampuan. Pagkita
to mgo inanad ni Jesus, pigsapadan dan,
16 di pigsabi ni Jesus sikan mgo bata aw
ikagihi to mgo inanad din, "Tuguti sikan
mgo bata to pag-andini kanay. Kona now
ogpogongan su iyan ogkaharian to Diyus to
mgo otow no angod kandan. 17 Su inggad
hintawa no kona ogdawat to paghari to
Diyus angod to dinawatan to bata kona
yagboy ogkasakup duon."

To Sapian no Otow
(Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31)

18 Songo aedow pig-ikagihan si Jesus to
maistru to tinuuhan, "Sir, madojow ka no
otow. Nokoy man to madojow no oghinan-
gon ku agun maangkon ku to kinabuhi no
wada katapusan?"
19 Kagi ni Jesus, "Hona-honaa to ig-
pasabut to sikan og-ilingon nu no madojow
a. Su namaanan ta no Diyus da on to mado-
jow. 20 Namaanan nud isab to mgo balaod
din no pig-iling, 'Kona ka ogpanghonay,
kona ka oghimatoy to otow, kona ka ogpan-
gawat, kona ka ogpangistigus to gayu, aw
tahuda to amoy dow inoy nu.'* "
21 Kagi to sikan otow, "Pigtuman kud
sikan tibo sugud pad to pagkabata ku."
22 Di mig-ikagi si Jesus, "Sobuuk pad to
kuyang nu. Ibaligja to tibo katigajunan nu,
aw to halin ipamogoy to mgo pubri. Na
meyduon ogkapaabut nu no bayos diya to
yangit. Dajun ka pauli dini aw duma kad
kanay." 23 Pagdinog to sikan otow to kagi
ni Jesus, migsakit to ginhawa din su hilabi
sikandin sapian.
24 Pagkita ni Jesus no naguul sikan otow,
mig-ikagi sikandin, "Pagkalisod to sapian
no otow to pagpasakup to sikan ogharian
to Diyus! 25 Ko malisod on man to kamel
to pagyawang to yugi to dagum, iyan on
man to sapian no otow ko kona malisodan
to pagpasakup to sikan ogharian to Diyus."
26 Dajun ikagi sikan mgo otow, "Hintawa
da man naan to ogkayuwas?"
27 Migtabak si Jesus, "Sikan kona
ogkahimuan to otow, ogkahimuan to
Diyus."
28 Mig-ikagi si Pedro, "Na sikami naan,
pig-ojowan noy on to tibo su ogduma koy
on ikow."
29 Kagi ni Jesus, "Ligdongi now seini.
Inggad hintawa no og-ojow to bayoy din,
asawa, mgo suun, mgo ginikanan ubin
mgo anak din agun igkanawnangon din
to paghari to Diyus, 30 yabow to igbayos
kandin. Kani to babow to kalibutan
ogkadawat din to yabi pad duon to sikan
pinang-ojowan din, aw diya to umaabut no
panahon, ogbogajan sikandin to kinabuhi
no wada katapusan."

To Paghisgut on Isab ni Jesus to Kamatajon Din
(Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34)

31 Pigpapadani ni Jesus to mgo inanad din
aw ikagihi, "Oho, ogpailing kinow on diya
to Jerusalem. Ko diya kid on, ogkatuman
to diya sinuyat to kibali mgo ba-ba to Diyus
bahin kanay no Anak to Otow. 32 Igdata
a diya to mgo otow no kona no Hibru no
wada tahud to Diyus. Oghinangon a dan

* 18:20 Exodo 20:12-16 dow Deuteronomio 5:16-20

no kangisihanan dow pakasikawi aw ilobi.
33 Ogpanyapdosan a dan aw himataji, di ogk-
abanhaw a da duon to ikatoyu no aedow."
34 Di to mgo inanad ni Jesus wada makasabut
to sikan pig-ikagi din, su to kahuyugan
inghobong kandan.

To Pagdojow ni Jesus to Buta
(Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52)

35 Anoy man no madani on si Jesus to
yunsud to Jerico, meyduon buta no mig-
iingkud duon to kilid to dayan su ogpal-
imus to ogpamanyaboy. 36 Pagkadinog din
to sasamuk to mahan-in no mgo otow no
migyaboy, mig-usip sikandin, "Nokoy man
to kani?"
37 Kagi to sikan mgo otow, "Si Jesus no
taga-Nazaret ogbaja kani."
38 Dajun tawag sikan buta to maagbot,
"Jesus no Kaliwat ni Hari David, sadangay
kae-ati a!" 39 Di pigsapadan sikandin to
mgo otow no diya to unahan ni Jesus agun
ogpahonok. Di nasi din pigpak agbotan to
pagtawag, "Jesus no Kaliwat ni Hari David,
sadangay kae-ati a!"
40 Dajun sigkon si Jesus to pagpanow aw
sugu, "Daeha sikandin dini kanay." No
makadani on sikan buta, mig-usip si Jesus,
41 "Nokoy man to igpahinang nu kanay?"
Migtabak sikan otow, "Sir, ogkaliyag a
podom no ogkita ad on."
42 Dajun ikagihi sikandin ni Jesus, "Ogkita
kad. To pagsalig nu kanay iyan nakadojow
ikow." 43 Duon-dajun migkita sikan otow.
Dajun sikandin duma ki Jesus aw sajaa din
to Diyus. Migsaja isab to tibo mgo otow no
migkita to sikan nadojow on no buta.

19

Si Jesus dow si Saqueo

1 Tapus to sikan, migsed si Jesus duon
to yunsud to Jerico su duon man mak-
abaja to dayan no og-unugon din. 2 Na,
mey otow duon no iyan ngadan si Saqueo
no panguyu to mgo magsukutay to buhis
duon to sikan no yunsud. Hilabi sikandin
sapian. 3 Pagyaboy ni Jesus no piglilibongan
to mahan-in hilabi no mgo otow, og-aha
podom si Saqueo kandin, di nayoponan to
mgo otow su masagkop sikandin. 4 Kaling
miglinaguy diya to unahan aw pamonhik
to kaju no sikumuru agun kitaon din si
Jesus ko muyaboy duon. 5 Na, pagtidow ni
Jesus duon to sikan kaju no pigponhikan
ni Saqueo, migyanghag sikandin aw ikagi,
"Saqueo, dali-dali ka pagyudus, su kina-
hangyan no diya a ogpaabut to bayoy nu
kuntoon."
6 Duon-dajun migyudus si Saqueo aw
dumaha si Jesus diya to bayoy din. Mali-
pajon sikandin no mig-abi-abi ki Jesus.
7 Pagkita to mgo otow to sikan, migbagutbut
sikandan, "Abee! Nokoy no ogpaabut man
si Jesus duon to sikan makasasaya?"
8 Duon to sed to bayoy, migtindog si
Saqueo aw ikagi ki Jesus, "Oho Ginuu, igbo-
goy kud to katonga to katigajunan ku diya
to mgo pubri. Aw ko meyduon natuntu ku,
og-ulian ku to upat no ka yupi."
9 Kagi ni Jesus kandin, "Kuntoon
napasaylu ka dow to panimayoy nu su
ogkasabutan no tinood yagboy to pagtuu
now to Diyus angod to pagtuu ni Abraham
no minuna ta. 10 Su siak no Anak to Otow,
iyan ing-andini ku to babow to kalibutan
to pagpamangha dow pagyuwas to mgo
makasasaya."

To Saepi no Insalig duon to mgo Suguonon
(Mateo 25:14-30)

11 Nailing to boot to sikan mgo otow no
naminog ki Jesus no ogsugud on sikandin
to paghari ko makatidow sikandin diya to
Jerusalem no kona da no madiyu to yunsud
dan no Jerico. 12 Kaling pig-ikagihan sikan-
dan ni Jesus to pananglitan, "Meyduon inila
no otow no mig-andiya to yabow no hari
diya to madiyu no banwa agun mahinang
sikandin no hari duon to sikan banwa din.
13 Di wada pad sikandin makalikat, pigtawag
din to sampuyu no mgo suguonon din aw
saligi to saepi din. Pig-ikagihan din sikan-
dan, 'Sikiyu on to ogpaigu to pagpatubu to
seini kotob no makauli a.' 14 Dajun panow
sikan otow. Di to mgo sakup din migkuntra
kandin. Kaling impayupug dan agun nang-
onan sikan yabow no hari no kona sikandan
ogkaliyag no ogharian din.
15 "Di wada paminog sikan yabow no
hari. Nasi din on pigbogajan sikan otow
to katongdanan to pagkahari. Pag-uli din,
impatawag din sikan mgo suguonon no
pigsaligan din to saepi agun matagahan
din dow man-u to pigtubuan. 16 Migduguk
sikan una no suguonon aw ikagi, 'Agayon,
to diya saepi no insalig nu kanay migtubu

to sampuyu no ka yupi.' [17] Kagi to sikan hari,
'Madojow sikan pighinang nu! Mabakas
ka no suguonon. Kuntoon su ogkasaligan
ka to inggad maintok da, ogpamanduon ku
sikuna to sampuyu no ka siyudad.'
[18] "Sikan ikaduwa no suguonon migduguk
aw ikagi, 'Agayon, migtubu to diya saepi
nu to lima no ka yupi.' [19] Mig-ikagi sikan
hari, 'Ogpamanduon ku sikuna to lima no
ka siyudad.'
[20] "Mig-anduon sikan ikatoyu no sug-
uonon aw ikagi, 'Agayon, seini da to diya
saepi no insalig nu kanay. Pigputus ku to
panapton aw hipidi. [21] Nahaedok a ikow
su mayupigon ka. Ogpamudut ka ngani to
kona no ikow, aw og-ani ka to wada nu kau-
nagi to pag-odok.' [22] Kagi to sikan agayon,
'Wada pues nu no suguonon! Sikan kagi nu
ogsibog da duon ikow. Mighona-hona ka
man naan no mayupigon a dow ogpamudut
to kona no kanay aw ogpang-ani a to wada
ku kaunagi. [23] Na, ko sikan to pighona-
hona nu, nokoy no wada nu man ibangku
sikan saepi ku agun ogtubu aw madogi to
ogkadawat ku ko muuli a?' [24] Dajun ikagihi
to sikan hari to mgo otow no namanindog
duon, 'Puduta sikan saepi duon kandin aw
ibogoy to sikan nakapatubu to saepi din
to kasampuyu yupi-a.' [25] 'Eh agayon,' kagi
dan, 'madogi on to saepi din.' [26] Kagi to
sikan hari, 'Hoo iyan, su to ogkasaligan og-
dugangan, di to kona ogkasaligan, oghaw-
ion da inggad to maintok no insalig kandin.
[27] Na, daeha dini sikan mgo otow no kona
ogkaliyag no harian ku sikandan. Himataji
kani to atubangan ku.' "

To Madaogon no Pagsed ni Jesus to Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)

[28] Tapus ikagiha ni Jesus sikan, migpada-
jun sikandin diya to Jerusalem. [29] No duon
on sikandin to dani to mgo baryu to Bet-
pahe dow Betania no duon to bugdangan to
Kaulibuhan no bubungan, pigsugu ni Jesus
to daduwa no mgo inanad din, [30] "Andutun
kow to suja baryu. Pagtidow now duon,
ogkita kow to inhikot no nati no asnu* no
wada pad disti kasakaji. Hubada aw tujuka
dini kanay. [31] Ko meyduon musagman iyu,
ilingi now no ogkinahangyanon seini to
Ginuu."
[32] Dajun panow sikan daduwa, aw
pigkita dan sikan ognangonon ni Jesus.
[33] Anoy man no hubadon dan to diya nati,
migsagman sikan mgo tag-iya, "Nokoy no
oghubadon now man sikan nati?"
[34] Migtabak to mgo inanad, "Ogkina-
hangyanon seini to Ginuu." Dajun sikandan
pigtugutan to mgo tag-iya. [35] Pagtujuk dan
to sikan nati diya ki Jesus, inhanig dan to
pig-apid dan no mgo kabo duon to talikudan to sikan nati aw pasakaja dan si Jesus.
[36] Pagpanow on to sikan nati no pigsakajan
ni Jesus, ko andei sikandin malisig, diya isab
ogkalisig to mgo otow no ogbukyad to ing-
apid dan no kabo su ighanig to ogbajaan
din.
[37] No madani on sikandan to Jerusalem,
duon to sikan igpatogbang duon to
Kaulibuhan no bubungan, migsugud sikan
panon to mgo inanad din to pagsaja to
Diyus. Malipajon sikandan no migkinuliya
tongod to diya pigkita dan no mgo milagru
no pighinang ni Jesus. Mig-iling sikandan,
[38] "Sajaon ta seini hari no pigpaandini ita
to Ginuu no Diyus.† Sajaon tanow to Diyus
diya to yangit su kuntoon pigtidow kid to
kalinow din."
[39] Di to mgo Pariseo no nakasakot duon
mig-ikagi ki Jesus, "Sapadi sikan mgo sakup
nu."
[40] Kagi ni Jesus, "Inggad sapadan ku
sikandan, seini mgo batu iyan ogkinuliya to
pagsaja kanay."

To Pagtiyahu ni Jesus tongod to Ogkadeygan to Jerusalem

[41] No madani on si Jesus to Jerusalem,
migtiyahu sikandin no kitaon din sikan
siyudad su nayuuy yagboy sikandin to mgo
taga-duon. [42] Mig-iling si Jesus, "Ay, ko
namaan kow pa podom to madojow no
oghinangon agun makaangkon kow to kali-
now! Di hangtod kuntoon to mgo kaisipan
now angod to pigyoponan agun kona kow
makasabut. [43] Su meyduon aedow no og-
abuton kow to kasamuk. Kona kow on og-
pakayuwas to sikan siyudad su ogbanganan
kow to mgo kuntra now aw oglibongan
kow. [44] Oggobaon dan sikan siyudad now
aw panghimataji kow. Ogwaka-wakahon

* 19:30 To asnu angod to kabaju. † 19:38 Salmo 118:26

to mgo batu no inghinang to mgo bayoy
hangtod no wada ogkabilin, su wada now
kiyayaha no kuntoon to panahon no mig-
andini to Diyus to pagyuwas podom iyu."

To Pag-abug ni Jesus to mgo Mamaligjaay duon to Bayoy to Diyus
(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

45 Pagtidow ni Jesus diya to Jerusalem,
migpadajun sikandin diya to Bayoy to
Diyus. Pagkita din to mgo otow no na-
maligja duon, pig-abug din aw ikagihi,
46 "Meyduon impasuyat to Diyus no pig-
iling, 'Seini Bayoy to Diyus og-ilingon to
ampuanan,'‡ di pighinang now no kampu
to mgo tulisan!"
47 Kada aedow nang-anad si Jesus duon
to Bayoy to Diyus. Di to yabow no mgo
magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru
dow to mgo maistru to tinuuhan hasta to
inila no mgo duma dan mighona-hona dow
og-amonuhon dan agun mahimatajan si
Jesus. 48 Di wada dan dajun katuman sikan
su to tibo mgo kagi ni Jesus pigpaminogan
yagboy to mgo otow.

20

To Katongod ni Jesus
(Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)

1 Songo aedow no mang-anad si Jesus
duon to Bayoy to Diyus aw ipasabut din
to Madojow no Nawnangonon, pigduguk
sikandin to yabow no mgo magdudumaya
to tinuuhan to mgo Hibru dow mgo maistru
to tinuuhan hasta to inila no mgo duma
dan. 2 Pig-usip dan si Jesus, "Nokoy man
to katongod nu to pagpanghinang to diya?
Hintawa man to migbogoy ikow to sikan no
katongod?"
3 Migtabak si Jesus, "Meyduon isab ig-
usip ku iyu. 4 To diya pagpamawtismu ni
Juan, hintawa man to migbogoy kandin to
sikan no katongod? Diyus ko otow?
5 Dajun sasabut sikandan dow og-
amonuhon dan to pagtabak. Kagi dan, "Ko
muiling ki no Diyus to migbogoy ki Juan to
katongod, ogsukatan ki dow nokoy no wada
ki tuu ki Juan. 6 Aw ko muiling ki no pig-
otawan to katongod din, ogbatuhon ki to
tibo mgo otow hangtod no mangkamatoy
ki, su migtuu sikandan no si Juan, kibali ba-
ba to Diyus." 7 Kaling iyan da intabak dan ki
Jesus to, "Indoy, wada koy kamaan."
8 "Na," kagi ni Jesus, "kona ku isab sikiyu
ognangonan dow nokoy to katongod ku to
pagpanghinang to diya."

To Pananglitan to mgo Saup
(Mateo 21:33-46; Marcos 12:1-12)

9 Dajun nangoni ni Jesus to mgo otow to
pananglitan, "Meyduon otow no migtanom
to ubas* duon to uma din. Dajun din
pasaupi aw panow diya to madiyu no banwa
aw nayugoy sikandin diya. 10 Anoy man
no oggunuon on to mgo ubas, migsugu
sikan tag-iya to suguonon din to pagpudut
to kabahinan din. Di pagtidow to sikan
sinugu, pigbukbuk sikandin to sikan mgo
saup aw pabalika no ampan daya. 11 Dajun
isab sugu-a to sikan tag-iya to yain no
suguonon, di pigbukbuk gihapun sikandin
aw pakasikawi aw pabalika no ampan daya.
12 Pigsugu to sikan agayon to ikatoyu no sug-
uonon din. Di pigpalian sikandin aw itim-
bag diya to yuwas. 13 Na, ginhawa to sikan
tag-iya, 'Og-amonu ad man buwa? Ogsug-
uon ku seini pinadajag no anak ku. Og-
tahudon dan buwa sikandin.' 14 Di pagkita
kandin to sikan mgo saup, mig-iling sikan-
dan, 'Suja anak to ogpakairinsya to seini
ubasan ko mamatoy to amoy din. Na, oghi-
matajan ta isab agun ita on seini.' 15 Kaling
pagtidow to sikan anak to tag-iya, piggujud
dan diya to yuwas to ubasan aw himataji."
Dajun pangusip si Jesus, "Na, to
paghona-hona now, og-amonu man sikan
tag-iya? 16 Og-andiyaon din sikan mgo
saup aw panghimataji. Pagkatapus,
ogpasaupan din sikan ubasan to mgo otow
no ogkasaligan."
Pagkadinog to mgo otow to sikan panan-
glitan ni Jesus, mig-ikagi sikandan, "Hamug
nu!"
17 Di pig-aha ni Jesus sikan mgo otow
aw ikagihi, "Wada kow buwa makasabut to
sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus,
'Sikan batu no pig-ojowan to mgo pandoy
su nailing to boot dan no wada pues
iyan nasi indigon to bayoy.'†

‡ 19:46 Jeremias 7:11 * 20:9 Ininglis: *grapes* † 20:17 Salmo 118:22

18 Inggad hintawa no ogkauyug duon to
sikan no batu ogkadupuk. Di to otow no
ogkauyugan to sikan, ogkadupuk-dupuk."
19 Pagdinog to mgo maistru to tinuuhan
dow to yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan to sikan pananglitan ni Jesus,
nasabutan dan no sikandan to pig-igu.
Kaling dajun dan podom ogdakopon si Je-
sus, di nahaedok sikandan to mgo otow
duon no naminog kandin.

To Pagbajad to Buhis
(Mateo 22:15-22; Marcos 12:13-17)

20 Sugud to sikan no panahon, pigpak
bantajan dan si Jesus. Migsuhue sikandan
to mgo otow no ogpatitinood agun mabitik
dan si Jesus aw ikadata diya to gubernadur
no taga-Roma, su sikandin to meyduon
katongod to paghukum. 21 Pig-ikagihan dan
si Jesus, "Sir, namaan koy no hustu to
mgo kagi dow pagpang-anad nu. Inggad
hintawa to igpag-atubang nu, pinag-angod
nu to pagpang-anad kandan bahin to pag-
tuman to Diyus. 22 Na, meyduon ig-usip noy
ikow. Kona buwa no supak to tinuuhan ta
to pagbajad to buhis diya to hari to Roma?"
23 Di namaanan ni Jesus no ogpaligason
dan sikandin, kaling mig-ikagi, 24 "Aha ki
kun to saepi no babajaday to buhis. Na,
hintawa man bayhu‡ dow ngadan to nakab-
otang kani?"
25 Migtabak sikandan, "Kaning hari to
Roma."
Kagi ni Jesus, "Na, ibogoy diya to hari to
kaning hari, aw ibogoy isab diya to Diyus to
kaning Diyus." 26 Di sikan ogbitik podom ki
Jesus wada nahimu duon to atubangan to
kaotawan, kaling nakapapahonok sikandan
su naboyong to pagkatabak din.

To Pagkabanhaw to mgo Patoy
(Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27)

27 Meyduon isab mgo Saduseo no mig-
anduon ki Jesus su ogpangusip. Na, sikan
no mgo otawa naman-iling no kona ogk-
abanhaw to mgo patoy. 28 Kagi dan, "Sir,
mig-iling to balaod no imbilin ni Moises
no ko mamatoy to otow no ogkabilin to
asawa no wada pad anak, kinahangyan
asawahon to suun din sikan bohi agun mey-
duon ogkailing no liwat to diya namatoy.
29 Na, igpananglit ta to pitu no migsusuun
no yukos. Naminyo sikan panganoy, di
wada pad anak dan, namatoy on sikandin.
30 Kaling pig-asawa to hadi din sikan bohi, di
angod isab to nahitabu kandin 31 hasta sikan
ikatoyu. Na, yaktod no pagkaikagi, sikan
pitu no migsusuun tibo nakaasawa to sikan
bohi aw tibo sikandan namatoy no wada
anak. 32 To katapusan, namatoy isab sikan
bohi. 33 Na, ojow nu pa, ogbanhawon to mgo
patoy. Ko matuman on sikan, hintawa man
yagboy to sikan pitu to ogkatawag no tag-
asawa to sikan bohi, su tibo man sikandan
nakaasawa kandin?"
34 Migtabak si Jesus, "Dini to babow to
kalibutan, batasan to bohi dow yukos to
pag-inasawahay. 35 Di to mgo otow no og-
isipon to Diyus no angajan ogbanhawon aw
angajan ogpaugpaon duma kandin konad
on og-inasawahay 36 su konad on ogkam-
atoy. Ogkaangod on sikandan to mgo
anghil. Duon isab to sikan no panahon,
og-ilingon sikandan no mgo anak to Diyus
su pigbanhaw din man. 37 Inggad ngani si
Moises migmatuud no ogbanhawon to mgo
patoy. Su duon to sinuyat din bahin to
diya masagkop no kaju, mighisgut sikandin
bahin to Ginuu no Diyus no iyan ogsim-
bahon ni Abraham, ni Isaac dow ni Jacob.
38 Migpasabut no inggad nayugoy da kam-
atoy sikan no mgo otow, buhi sikandan
diya to yangit aw ogpadajun to pagsimba to
Diyus. Su to mgo patoy konad ogsimba to
Diyus, mgo buhi da. Su pig-isip to Diyus no
buhi to tibo mgo otow."
39 Na, meyduon mgo maistru to tinuuhan
no mig-ikagi ki Jesus, "Sir, madojow to
pagkatabak nu." 40 Tapus to sikan, wadad
migyangub to pagpangusip ki Jesus to ing-
gad nokoy da.

Sikan Insaad no Manyuyuwas
(Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37)

41 Tapus to sikan, pig-ikagihan ni Jesus
to kaotawan, "Og-usip a iyu bahin to diya
Insaad no Manyuyuwas.§ Nokoy no og-
iling man to mgo otow no kaliwat puli
sikandin ni Hari David 42 no si David iyan
man yagboy migsuyat duon to libru to mgo
Salmo no pig-iling,
'To Ginuu no Agayon ku pig-ikagihan to
Diyus,

‡ 20:24 To Surigao no Minanubu: *goja* § 20:41 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

Ingkud ka kani to kalintuu no takidingan ku
43 kotob no daogon ku yagboy to mgo kuntra nu
aw makayuhud duon to atubangan nu.'* "
44 Kagi ni Jesus, "Manno Agayon to intawag
ni David to sikan Insaad no Manyuyuwas,
nokoy no ogkailing man no kaliwat puli
sikandin ni David?"

Pagbantoy to mgo Maistru to Tinuuhan
(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)

45 No naminog pad to mgo otow to mgo
kagi ni Jesus, pig-ikagihan din to mgo
inanad din, 46 "Bantoy kow to mgo maistru
to tinuuhan ta. Ogganahan sikandan og-
pangabo to mahaba dow ogpakita-kita, aw
ogtukhow ko pakitaon to pagtahud duon
to karsada. Ko duon sikandan to mgo
simbahan aw ko diya isab to mgo bangk-
iti, ogkaliyag sikandan og-ingkud duon
to ingkudanan no ighinaat to mgo inila.
47 Ogpangyupig sikandan to bayu no mgo
bohi agun maagow to katigajunan dan.
Sikan madoot no hinang dan ogtakyuban
dan to mahaba no mgo pag-ampu. Kaling
kahaedokanan yagboy to kastigu no igpa-
hamtang kandan."

21

To Paghalad to Pubri no Bayu
(Marcos 12:41-44)

1 No duon pad si Jesus to Bayoy to Diyus,
pigsayapan din to mgo sapian no og-uyug
to saepi duon to taguanan to mgo ha-
lad. 2 Monok on, mey isab pigkita din no
pubri hilabi no bayu no bohi no iyan da
ingkauyug to daduwa no mangkaintok no
saepi. 3 Kagi ni Jesus, "Oho, to tibo migha-
lad, iyan yabow to halad suja pubri no bohi.
4 Su tibo sikandan migbogoy to subra dan, di
suja bohi no miglisod, imbogoy din to tibo
ogkabuhian din."

Intag-an to Pagkagoba to Bayoy to Diyus
(Mateo 24:1-4; Marcos 13:1-13)

5 Pagkahina-hina meyduon mgo inanad
ni Jesus no namanhisgut bahin to sikan
madojow no mgo batu no inghinang to
sikan Bayoy to Diyus dow sikan mangkado-
jow no namakabotang duon no imbogoy
diya to Diyus. Di mig-ikagi si Jesus,
6 "Meyduon panahon no ogkagoba seini
Bayoy to Diyus no ogkitaon now. Wada
inggad sobuuk to sikan no mgo batu no
inghinang to seini no ogkabilin duon to
nabotangan, su ogtompagon tibo."

To Kagubut no Og-abut

7 Dajun usip ki Jesus to mgo inanad din,
"Sir, kagan-u man ogkatuman sikan ognan-
gonon nu? Nokoy man to ogkakiyayahan
noy no madani on ogkahitabu sikan?"
8 Migtabak si Jesus, "Bantoy kow no kona
kow malimbungan, su mahan-in to gayuon
no ogyogwa no ogdae to ngadan ku. Og-
angkon no sikandan kun to diya Insaad no
Manyuyuwas* aw og-iling isab, 'Madani on
to katapusan.' Di kona kow ogpasakup kan-
dan. 9 Ko makadinog kow to gera dow mgo
kagubut diya to yain-yain no mgo banwa,
kona kow ogkahaedok. Kinahangyan no
matuman sikan, di kona pad no iyan to
katapusan to kalibutan."
10 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Og-
pagigirahay to mgo nasyun dow mgo ging-
harian. 11 Mahan-in to mgo banwa no
ogtiyogon to maagbot aw og-abuton to
makalilisang no bontas dow sakit. Ogka-
haedok isab to mgo otow su ogpakakita to
mgo kabeynganan diya to yangit no og-
pakiyaya no madani on to katapusan.
12 "Di kona pad ogkatuman sikan, ogdako-
pon kow aw daeha diya to mgo simbahan su
oghukuman.† Ogpaantuson, ogprisuhon,
aw ogpaatubangon kow to mgo hari dow
mgo gubernadur tongod to pagtuu now
kanay. 13 Ko mahitabu sikan, ogpakalu-
gar kow to pagnawnangon kandan bahin
kanay. 14 Di patahani to ginhawa now no
kona kow ogkalimuut to igtabak now. 15 Su
siak to ogbogoy iyu to kaalam dow angay no
mgo ikagihonon no igkatabak now no wada
yagboy kuntra no ogpakayalis. 16 Ogyuib iyu
inggad to mgo ginikanan now, mgo kasu-
unan dow mgo amigu now no kona ogtuu
kanay, aw to duma iyu ogpanghimatajan.
17 Ogkuntrahon kow to tibo tongod to pag-
tuu now kanay, 18 di inggad songo yogas no

* 20:43 Salmo 110:1 * 21:8 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 21:12 To Grigu no inikagihan: *duon to mgo simbahan dan.* To diya no panahon, to kasu to mgo Hibru duon oghusajon to simbahan dan.

bubue duon to uyu now wada ogkagawang.
19 Kaling hogota now to pagtuu kanay agun
mabogajan kow to kinabuhi no wada kata-
pusan."

Intag-an to Pagkagoba to Jerusalem
(Mateo 24:15-20; Marcos 13:14-19)

20 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "Ko
libutan on seini siyudad to Jerusalem to
mgo sundayu, ogkasabutan now no ogk-
agoba on seini. 21 Na, ko makitaan now
sikan, sikiyu no mig-ugpa kani to Judea
pakajabag kow pailing diya to kabubun-
ganan aw hobong. To mgo otow kani to
Jerusalem mupakajabag isab, aw to mgo
otow diya to uma ajaw on ogpauli-a dini
to siyudad. 22 Su sikan to panahon no
ogkatuman on to tibo kastigu no nasuyat
duon to Kasuyatan to Diyus. 23 Kae-at to
mgo magkabodos dow mgo manggianak to
sikan no aedow. Hilabi ogkalisod-lisod to
mgo taga-kani su og-abuton on sikandan to
yangot to Diyus. 24 Meyduon ogkangkam-
atoy diya to gerahan, aw to duma ogbi-
hagon aw daeha diya to inggad andei no
mgo banwa. Pagkatapus, seini siyudad to
Jerusalem oggiok-giokan to mgo otow no
wada Diyus kotob to panahon no igtugut
kandan to Diyus.

To Pagpauli ni Jesus
(Mateo 24:29-31; Marcos 13:24-27)

25 "Diya to mahudi no mgo aedow mey-
duon mgo kabeynganan no ogkitaon duon
to soga dow to buyan hasta mgo bituon.
Kani isab to pasak, ogdaitan to kaotawan
aw ogkatarantar ko makadinog sikandan
to dadaguuk to dagat hasta to mgo bayod
no tag-magabubungan no ogkangkayukut.
26 Ogpangyotoy dow ogkalipong to mgo
otow tongod to haedok dan no ogpanagad
to ogkangkahitabu to pasak, su ogkangka-
hojong to tibo diya to yangit. 27 Na, dajun
a ogkonsad no Anak to Otow no ogkaputus
to panganud, aw ogkitaon dan to kasilow to
pagka-Diyus ku. 28 Kaling," kagi ni Jesus, "ko
musugud on to pagkatuman sikan ognan-
gonon ku, tindog aw yanghag kow diya to
yangit aw lipay kow su konad ogkayugoy,
ogyuwason kow on to Diyus."

To Pananglitan to Kaju no Igera
(Mateo 24:32-35; 13:28-31)

29 Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad
din to pananglitan, "Domdoma now to mgo
kakajuhan, yabi to kaju no igera. 30 Su ko
makitaan ta no ogpanalingsing on, ogka-
maanan ta no madani on ogguyabung.
31 Angod isab to sikan, ko makitaan now no
ogkatuman on sikan ognangonon ku, ogka-
maanan now no madani on ogkatuman to
paghari to Diyus.
32 "Ligdongi now seini. Kona pad
ogkangkamatoy to tibo mgo otow kuntoon,
ogkatuman on sikan tibo. 33 To yangit
dow pasak ogkagawang da, di to kagi ku
ogpabilin yagboy."

To Pag-andam to Pagpauli ni Jesus

34 Mig-ikagi isab si Jesus, "Bantoy kow
no kona kow ogkawili to pagpatujang dow
paghobog-hobog dow pagkalimuut bahin
to mgo prublima to kinabuhi, su unu ko ma-
tokawan kow to pagtidow ku. 35 Su pag-abut
to sikan no aedow, to tibo otow ogkaangod
to ogkalit-agan no manuk. 36 Kaling pakaal-
istu kow aw ampu kow kanunoy agun
maantus now to mgo kalisod no og-abut
iyu, na, kona kow ogkasikow ko paatuban-
gon kow kanay no Anak to Otow."
37-38 Na, kada aedow og-inandiya si Jesus
to Bayoy to Diyus su ogpang-anad to
sikan mahan-in no mgo otow no masem
pad ogkangkahimun agun ogpaminog
kandin. Kada madukilom, og-andiya
sikandin to Kaulibuhan no bubungan su
diya oglipodong.

22

To Planu ni Judas to Pagyuib ki Jesus
(Mateo 26:1-5,14-16; Marcos 14:1-2,10-11; Juan 11:45-53)

1 Na, madani on to pista to mgo Hibru
no og-ilingon to Pan no Wada Patubu. Og-
ilingon isab sikan to Pista to Pagyaboy.* 2 To
diya no panahon, to yabow no mgo mag-
dudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow

* 22:1 To Pista to Pagyaboy iyan paghandom to mgo Hibru to diya pagpayuwas kandan to Diyus likat to Ehipto to pagkaudipon dan. Di no wada pad sikandan panow, pigsugu to Diyus to anghil din to paghimatoy to mgo panganoy no yukos to mgo taga-Ehipto. Di to mgo bayoy to mgo Hibru pigpayabajan din. Sikan Pista to Pagyaboy, una no aedow to sikan Pista to Pan no Wada Patubu.

to mgo maistru to tinuuhan migplanu dow
og-amonuhon to pagpahimatoy ki Jesus no
kona mamaanan, su nahaedok sikandan to
kaotawan.
3 Sikan isab no panahon, migsed si Sa-
tanas duon ki Judas no pighingadanan isab
ki Iscariote. Sobuuk sikandin to sikan
sampuyu-tag-duwa no mgo inanad ni Je-
sus. 4 Dajun andiya si Judas to yabow
no mgo magdudumaya to tinuuhan dow
to mgo panguyu to magbantajay duon to
Bayoy to Diyus su ogpagsabut dow og-
amonuhon din to pagdata ki Jesus diya
kandan. 5 Pagdinog dan to kagi ni Judas,
hilabi sikandan migtukhow aw saad no og-
suhuyan sikandin. 6 Tapus makaujun si
Judas, nanginlugar sikandin to pagdata ki
Jesus diya kandan no kona ogkamaanan to
kaotawan.

To Pagpahikoy to Panihapun to Pagyaboy
(Mateo 26:17-25; Marcos 14:12-21)

7 Na, mig-abut to una no aedow to sikan
pista to mgo Hibru no og-ilingon to Pan no
Wada Patubu. Sikan to aedow no oghalad
sikandan to nati no karneru aw igpahinon-
god to Pista to Pagyaboy. 8 Pig-ikagihan ni
Jesus si Pedro dow si Juan, "Andiya kow to
Jerusalem aw hikaja now to ogkapanihapun
ta to pista."
9 Mig-usip sikandan, "Andei koy nu man
ogpahikajon?"
10 Migtabak si Jesus, "Ko makased kow on
duon to siyudad, ogkatagbu kow to yukos
no ogdaya to tibud no pigsedan to wohig.
Patiduma kow kandin diya to bayoy no
og-andiyaan din. 11 Pagtidow now duon,
ikagihi sikan tag-bayoy, 'Pigpaandini koy to
Agayon noy su og-usip dow andei sikandin
ogkoon to panihapun to Pista to Pagyaboy
duma koy no mgo inanad din.' 12 Dajun
din ighindu iyu to mayow-ag no koonanan
diya to ikaduwa no andana no tahan on
pighinaat. Duon kow hikoy to panihapun
ta." 13 Dajun panow si Pedro dow si Juan, aw
kakita-i dan tibo to diya pig-ikagi ni Jesus.
Dajun dan hikaja to panihapun dan to pista.

To Pagsasayu ni Jesus dow mgo Inanad Din
(Mateo 26:26-30; Marcos 14:22-26; Juan 13:1-30; 1 Corinto 11:23-26)

14 Anoy man no tingpanihapun on,
migdudunga si Jesus dow to mgo apustulis
din. 15 Kagi din kandan, "Pig-awos ku
yagboy no ayha a makabaja to pag-antus,
ko makapagsayu a pad iyu to pagkoon
kuntoon no Pista to Pagyaboy. 16 Su
iyan nanda sei to pagkoon ku to seini
no pagkoonan kotob no matuman on
to kahuyugan to seini no pista diya to
gingharian to Diyus."
17 Dajun dawata ni Jesus to tasa aw pasala-
mati to Diyus. Pagkatapus, mig-ikagi
sikandin, "O, masig-inom kow to seini, 18 su
iyan nanda seini to pag-inom ku to gita
to ubas† kotob no matuman on yagboy to
paghari to Diyus."
19 No makainom on sikandan, migdawat si
Jesus to pan aw isab pasalamat. Dajun din
tibaga aw itadwoy kandan dow ikagi, "Yawa
ku seini no ighalad tongod iyu. Ilingon now
to seini to paghandom kanay." 20 Pagtakas
dan to pagkoon, pigdawat isab ni Jesus to
tasa aw ikagi, "Seini inomon iyan igpasabut
to bag-u no kasabutan no oghinangon to
Diyus iyu no ogdigonon pinaagi to yangosa
ku no igpaawas tongod iyu.
21-22 "Siak no Anak to Otow, ogkamatoy a
su iyan man planu to Diyus. Sobuuk iyu
no duma ku kani ogyuib kanay, di alaot
yagboy sikandin." 23 Dajun pauusipay to
mgo inanad ni Jesus dow hintawa buwa
sikan ognangonon din no ogyuib kandin.

To Pagyayalis dow Hintawa to Yabow

24 Na, migyayalis to mgo inanad dow
hintawa kandan to og-ilingon no yabow.
25 Di kagi ni Jesus, "To mgo hari dow duma
no mgo yabow to yain-yain no mgo tribu
ogpamayabi-yabi to mgo sakup dan, di
gustu dan no og-ilingon gihapun no mgo
matinabangon. 26 Di kona kow ogpag-angod
kandan. Nasi ko hintawa to yabow iyu
iyan mupaobos. Aw to agayon, isipon din
no suguonon sikandin. 27 Hintawa man
to yabow, sikan oghonatan to pagkoon ko
sikan oghonat? Sikan oghonatan. Di siak
no panguyu now iyan nasi og-alagad iyu."
28-29 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi, "To
Diyus no Amoy ku diya to yangit migbogoy
kanay to katongod to paghari. Aw sikiyu
no mig-unung kanay no duon a to mgo
kalisod ogbogajan ku isab to katongod to
pagmandu. 30 Su duon to gingharian ku

† 22:18 Ininglis: *grapes*

ogpayogoban kow to trunu no og-ingkudan
now to pagmandu to duma now no mgo
kaliwat to diya sampuyu-tag-duwa no mgo
anak ni Israel. Ogpakapagsayu kow isab
kanay to pagkoon dow pag-inom duon to
lamisa ku."

To Pagtag-an to Paglidung ni Pedro ki Jesus
(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Juan 13:36-38)

31 Tapus to sikan, pig-ikagihan ni Jesus si
Simon Pedro, "Simon, paminog ka. Pig-
tugutan to Diyus si Satanas to pag-anti
iyu su og-ahaon ni Satanas dow meyduon
duma iyu no ogkaangod to apa no ogyajap
ko tahopon. 32 Di ing-ampu ku sikuna agun
no kona magoba to pagtuu nu. Iyan isab
pag-ampu ku no ko makapauli ka da to
madigon no pagtuu, digonon nu isab to
pagtuu to mgo duma nu."
33 Dajun ikagi si Pedro, "Ginuu, kona
ku yagboy sikuna og-ojowan inggad pad
prisuhon ubin himatajan ka."
34 Kagi ni Jesus, "Pedro, indani seini. Kona
pad ogtagauk to manuk gaja, iglidung a nud
to katatoyu."
35 Dajun ikagihi ni Jesus to tibo inanad
din, "To diya una no suguon ku sikiyu, wada
ku sikiyu padaeha to saepi, puju dow ilisan
no sapatus. Na, nokoy man to nakuyang
iyu?"
Kagi dan, "Wada."
36 Kagi ni Jesus, "Di sugud kuntoon,
dawdaya kow on ko meyduon puju dow
saepi now. Ko wada ispada now su wada
igkaboli, baligja kow to kabo now aw
iboli to ispada. 37 Su kinahangyan matu-
man sikan pig-iling duon to Kasuyatan to
Diyus bahin kanay, 'Og-isipon sikandin no
makasasaya.'‡ Madani on sikan ogkatu-
man."
38 To mgo inanad mig-ikagi ki Jesus, "Aha
ka Ginuu. Mey on ispada ta no daduwa no
buuk."
Kagi ni Jesus, "Hustu on."

To Pag-ampu ni Jesus diya to Kaulibuhan no Bubungan
(Mateo 26:36-46; Marcos 14:32-42)

39 Dajun panow si Jesus duma to mgo
inanad din pailing diya to Kaulibuhan
no bubungan su nabatasan din man.
40 Pagtidow dan diya, mig-ikagi si Jesus,
"Ampu kow agun kona kow matintal."
41 Dajun andiya si Jesus to unahan dow
yuhud aw ampu no mig-iling, 42 "Amoy ku,
ko pagboot nu, ajaw a ogpabajaa to sikan
no mgo antusonon. Di to pagboot nu iyan
matuman, kona no sikan kanay. [43 No mig-
ampu pad si Jesus, meyduon anghil no na-
puun diya to yangit no mig-anduon kandin
aw digona to ginhawa din. 44 Na, migyabi
on to pag-ampu din tongod to hilabi no
kaguul no pigbati din. To mgo huyas din
sahian ka da to mgo tinagdu to yangosa no
ogkangkatanak duon to pasak.]§
45 No makaampu on si Jesus, migpauli
sikandin duon to mgo inanad din, aw
pigkita din no nalipodong on sikandan su
pigyotajan tongod to kaguul. 46 Dajun din
pukawa no mig-iling, "Aduy, nokoy no
nalipodong kow man? Bangun kow aw
ampu agun kona kow matintal."

To Pagdakop ki Jesus
(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Juan 18:3-11)

47 No mig-ikagi pad si Jesus, migtidow to
mahan-in no mgo otow. Iyan nanguyu kan-
dan si Judas no sobuuk to sikan sampuyu-
tag-duwa no mgo inanad din. Dajun duguk
si Judas ki Jesus su oghadokan. 48 Di kagi ni
Jesus, "Nokoy man Judas, igpabaja nu naan
to hadok to pagyuib nu kanay no Anak to
Otow?
49 Pagsabut to mgo inanad ni Jesus
to ogkahitabu, pig-usip dan si Jesus,
"Ginuu, ogpanigbason noy on?" 50 Duon-
dajun sobuuk to sikan mgo inanad ni
Jesus migtigbas to suguonon to sikan ki-
nayabawan no magdudumaya to tinuuhan,
di iyan da naigu to kalintuu no talinga aw
kasagping.
51 Di kagi ni Jesus, "Ajaw!" Dajun din
dampaa sikan talinga aw kaulii.
52 Dajun din ikagihi sikan yabow no mgo
magdudumaya dow to mgo panguyu to
magbantajay duon to Bayoy to Diyus hasta
to duma no inila no mgo Hibru no ogdakop
kandin. Mig-iling si Jesus, "Nokoy man,
tulisan a no migdae kow man to mgo is-
pada dow mgo taepos to pagdakop kanay?
53 Nokoy no wada a now dakopa duon to

‡ 22:37 Isaias 53:12 § 22:44 Seini no mgo bersikulu ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu.

Bayoy to Diyus no duma ku man sikiyu kada
aedow? Di pigtagadan now to kadigyom su
iyan man ogboot iyu si Satanas no panguyu
to kadigyoman.

To Paglidung ni Pedro ki Jesus
(Mateo 26:57-58,69-75; Marcos 14:53-54,66-72; Juan 18:15-18,25-27)

54 Dajun dakopa si Jesus aw daeha diya to
bayoy to sikan kinayabawan no magdudu-
maya to tinuuhan to mgo Hibru. Migyupug
si Pedro di migpadiyu da. 55 Pagtidow dan,
migbuhi sikandan to kaeju duon to pawa aw
ingkud su ogpanghinadang. Migpagsakot
si Pedro kandan, 56 di pigkita sikandin to
suguonon no bohi su natang-awan man to
kaeju. Pigpak yongyongan din si Pedro aw
ikagi, "Duma isab seini ni Jesus."
57 Di miglidung si Pedro no mig-iling, "Igi,
wada a kay makakiyaya kandin."
58 Wada kayugoy, pigkita on isab si Pedro
to yain no otow no mig-iling, "Duma ka dan
isab."
Di mig-iling si Pedro, "Eh, kona!"
59 Pagyaboy to songo uras, meyduon yain
no otow no mig-iling, "Tinood iyan no
duma ni Jesus seini no otawa, su taga-
Galilea man sikandin."
60 Di mig-ikagi on isab si Pedro, "Wada
yagboy kalibutan ku to sikan pigpang-ikagi
nu." No mig-ikagi pad si Pedro, migtagauk
dajun to manuk. 61 Dajun lingi si Jesus aw
pak yongyongi si Pedro. Aw kadomdomi
din to diya kagi to Ginuu kandin no pig-
iling, "Kona pad ogtagauk to manuk gaja,
iglidung a nud to katatoyu." 62 Dajun panow
si Pedro aw ngog-ngog tongod to hilabi no
pagsakit to ginhawa din.

To Paghinang ki Jesus no Kangisihanan
(Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)

63 Na, pighinang si Jesus no kangisihanan
to mgo otow no migbantoy kandin aw
susumbaga. 64 Pigsampongan dan isab to
mata din dow sampaluha aw ikagi, "Tag-
ana dow hintawa to migsampalu ikow."
65 Mahan-in pad to kagi dan no pagtamay ki
Jesus.

To Pagpaatubanga ki Jesus duon to Husa-jan
(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)

66 Pagkamasem on, namanhihimun to
yabow no mgo magdudumaya to tinu-
uhan to mgo Hibru dow to mgo maistru
to tinuuhan hasta to inila no mgo duma
dan. Dajun daeha si Jesus aw paatubanga
kandan. 67 Kagi dan ki Jesus, "Nangoni
koy dow sikuna iyan to diya Insaad no
Manyuyuwas."*
Migtabak si Jesus, "Inggad nangonan ku
sikiyu no siak iyan, di kona kow man ogtuu.
68 Ko usipon ku isab sikiyu, kona kow isab
ogtabak. 69 Di seini da. Sugud kuntoon,
ogpasidonggan ad no Anak to Otow su og-
paingkudon a duon to kalintuu no takidin-
gan to Gamhanan no Diyus."
70 Dajun dan usipa si Jesus, "To boot nu
igpasabut no sikuna iyan to Anak to Diyus?"
Migtabak si Jesus, "Naikagi now on."
71 "Na," kagi dan, "set ki pad man og-
pamangha to kistigus no sikitad on man
yagboy to migdinog to kagi din."

23

Si Jesus duon to Atubangan ni Pilato
(Mateo 27:1-2,11-14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-38)

1 Dajun tindog to tibo nahimun duon
aw daeha dan si Jesus diya ki Gubernadur
Pilato. 2 Pagtidow dan diya to bayoy din,
inriklamu dan si Jesus. Kagi dan, "Nasak-
panan noy seini no otawa no migpasuwoy
to angod noy no mgo Hibru. Ogpogongan
din sikandan to pagbajad to buhis diya
to hari to Roma, aw pigpatuu din sikan-
dan no sikandin kun to diya Insaad no
Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to
kaotawan din."*
3 Pig-usip ni Gubernadur Pilato si Jesus,
"Sikuna iyan to hari to mgo Hibru?"
Migtabak si Jesus, "Naikagi nud."
4 Dajun ikagihi ni Pilato sikan yabow no
mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo
Hibru dow to kaotawan, "Wada nakitaan ku
no sae to seini no otow."
5 Di migdugang on nasi to kaagbot to kagi
dan no mig-iling, "Pigsamuk din to duma
noy no mgo Hibru pinaagi to pagpang-anad
din sugud diya to Galilea hangtod dini ita."

Si Jesus duon to Atubangan ni Herodes Antipas

* 22:67 To Grigu no inikagihan: *Cristo*
* 23:2 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

6 Dajun usip si Pilato, “Taga-Galilea naan
sikandin?” 7 Na, pagkamaan din no taga-
Galilea si Jesus, impahatod din diya ki
Herodes Antipas no gubernadur to Galilea,
su duon si Herodes to Jerusalem to sikan
no panahon. 8 Nayugoy da podom og-
pagkita si Herodes ki Jesus su mahan-in
on to nadinogan din bahin kandin. Kaling
hilabi sikandin migtukhow no kitaon din
si Jesus su mig-iman no ogpakita si Jesus
to milagru. 9 Mahan-in to impangusip ni
Herodes ki Jesus, di wada sikandin tabak.
10 Dajun tindog sikan yabow no mgo mag-
dudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow
to mgo maistru to tinuuhan, aw maag-
bot hilabi to pagriklamu dan kuntra ki Je-
sus. 11 Pagkatapus, pigtamay si Jesus aw
pakasikawi ni Herodes dow to mgo sundayu
din. Pigkaboan dan si Jesus to kapa no kan-
ing hari aw i-uli dan sikandin diya ki Pilato.
12 Na, si Herodes dow si Pilato nayugoy da no
migkuntrahan, di duon to sikan no aedow
nahiuli sikandan.

To Hukum to Paghimatoy ki Jesus
(Mateo 27:15-26; Marcos 15:6-15; Juan 18:39–19:16)

13 No ikabalik on si Jesus diya ki Pi-
lato, pighimun ni Pilato sikan yabow no
mgo magdudumaya to tinuuhan dow to
duma no mgo inila hasta to kaotawan.
14 Kagi din, “No daehon now seini otow
dini kanay, pig-ikagihan a now no pigpa-
suwoy din to kaotawan to balaod to gu-
bernu. Di pag-imbistiga ku kandin kani
to atubangan now, wada nakitaan ku no
ogkapasikadan to mgo riklamu now kuntra
kandin. 15 Wada isab nakitaan ni Herodes,
su imbalik din man dini kanay. Na, manno
wada hinang din no angay din igkamatoy,
16 ogpalinapdosan ku puli aw pasabuki.” 17 †
18 Pagdinog to mgo otow to kagi ni Pilato,
migdodongan sikandan to pagkuliya, “Hi-
mataji sikandin! Iyan sabuki si Barabas!”
19 Na, si Barabas naprisu su mig-ibak to
kagubut duon to Jerusalem aw nakamatoy
isab to otow.

20 Pig-ikagihan on isab ni Pilato to mgo
otow su iyan podom naliyagan din no si
Jesus to ogsabukan. 21 Di migkinuliya giha-
pun sikandan, “Himataji! Iyansang duon to
krus!”

22 Mig-ikagi si Pilato kandan to ikatoyu,
“Nokoy man to sae din? Wada nakitaan
ku no angay din igkamatoy. Na, puli ku
ogpalinapdosan aw pasabuki.”

23 Di nasi on mig-agbot to kinuliya to
mgo otow agun mapogos si Pilato to pag-
payansang ki Jesus duon to krus. Na, bali
man no nadaog si Pilato to pagboot dan.
24 Kaling intugut din sikan kagustuhon dan.
25 Dajun din pasabuki si Barabas no naprisu
tongod to pagtinggubut dow paghimatoy
to otow. Di si Jesus indata duon to sikan
mgo otow agun matuman to pagboot dan.

To Pagyansang ki Jesus duon to Krus
(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Juan 19:17-27)

26 Dajun daeha si Jesus to mgo sundayu
su igyansang duon to krus. Pagpanow dan,
ingkatagbu dan to otow no taga-Cirene no
iyan ngadan si Simon no napuun diya to
hilit. Pigpogos dan sikandin to pagtiang to
sikan krus aw pasunu-a ki Jesus.

27 Na, duon to pangindaenan, mahan-in
yagboy to mgo otow no migduma kandin
yakip to mgo bohi no namaniyahu aw pa-
mandegmatoy tongod kandin. 28 Piglingi ni
Jesus sikan mgo bohi aw ikagihi, “Sikiyu
no mgo bohi no taga-Jerusalem, kona a
now ogtiyahuan. Iyan nasi tiyahuan now
to iyu no kabotang dow to mgo anak now.
29 Su meyduon panahon no og-abuton kow
to makalilisang no mgo pag-antus aw og-
pakailing kow, ‘Madojow to mgo bohi no
wada panganak aw wada ogtagaudaon.’
30 Duon to sikan no panahon, ogpakailing to
mgo otow, ‘Katompag kow no mgo bubun-
gan aw tambuni koy!’ 31 Su ko pigpaantus
a no angod to kaju no buhi su wada sae ku,
iyan on man to sae-an no mgo otow no iyan
ogkaangodan to gangu no kaju!”

32 Pigdaya dan isab to daduwa no ka ri-
beldi su igdongan dan to paghimatoy ki Je-
sus. 33 Pagtidow dan duon to sikan banwa no
og-ilingon to Boboungon, inyansang dan si
Jesus duon to krus aw lindoga. Inyansang
dan isab sikan daduwa no ka otow duon to
mgo krus aw lindoga duon to magdibayuy

† 23:17 Bersikulu 17 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Pig-ikagi din sikan su kada Pista to Pagyaboy, iyan batasan to mgo Hibru no ogpasabukan to gubernadur to songo prisu.*

ni Jesus. [34] Dajun ampu si Jesus no mig-iling,
"Amoy ku, pasayluha sikandan su wada dan
kamaani seini pighinang dan."
To mgo kabo ni Jesus pigbabahin to mgo
sundayu pinaagi to ripa. [35] To duma no
mgo otow puli migsayap ki Jesus, di sikan
inila no mgo Hibru migsujan-sujan‡ kandin
no mig-iling, "Nakayuwas kun sikandin to
duma. Na, ipayuwas to kandin kaugalin-
gon ko sikandin iyan to diya Insaad no
Manyuyuwas§!"
[36] Sikan mgo sundayu migsujan-sujan
isab kandin. Pigduguk dan si Jesus su og-
painomon to suka [37] aw ikagihi, "Ko tinood
no hari ka to mgo Hibru, yuwasa to kau-
galingon nu." [38] Pig-iling dan to sikan su
meyduon sinuyat duon to babow to uyu
ni Jesus no pig-iling, "Hari seini to mgo
Hibru."
[39] Sobuuk to sikan mgo ribeldi no in-
yansang duon migsujan-sujan isab ki Jesus
no mig-iling, "Ko sikuna iyan to diya Insaad
no Manyuyuwas*, yuwasa to kaugalingon
nu aw iyakip koy!"
[40] Di pigsapadan sikandin to sikan angod
din no mig-iling, "Inggad ogkamatoy kad
on, kona ka gihapun ogkahaedok to Diyus.
Tibo ki ogkamatoy. [41] Ita no daduwa, an-
gajan ki no ogkastiguhon su ogkabayosan
ki to nangkahinang ta. Di seini no otow
wada sae." [42] Dajun sikandin ikagi, "Jesus,
sadangay domdoma a ko mupauli kad on to
paghari."
[43] Kagi ni Jesus, "Kuntoon mismu no ae-
dow ogpakaduma ka kanay diya to yan-
git.†"

To Kamatajon ni Jesus
(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Juan 19:28-37)

[44] Pagkaugtu, migdigyom to kalibutan
hangtod to alas tres to kahapunon. [45] Sikan
isab no uras, natonga to pagkahigbit sikan
madamey no panapton no yopon to sikan
Pinakabalaan no Sinabong duon to Bayoy
to Diyus. [46] Dajun tawag si Jesus to maagbot,
"Amoy ku, igdata kud ikow to umagad ku."
Dajun sikandin kabigtawi.
[47] Pagkita to sikan kapitan to mgo sun-
dayu to nahitabu, migsaja sikandin to
Diyus. Kagi din, "Tinood iyan no wada sae
to seini no otow!" [48] To mgo otow isab no na-
mansayap duon, pagkita dan to nahitabu,
naman-uli sikandan no puli ogpamakadabu
to dagaeha su migsakit yagboy to ginhawa
dan. [49] Di to mgo amigu ni Jesus migpadiyu
da no migsayap, yakip to mgo kabujagan no
namanduma-duma kandin sugud pad diya
to Galilea.

To Pagyobong ki Jesus
(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Juan 19:38-42)

[50-51] Na, meyduon otow no iyan ngadan si
Jose no taga-Arimatea no sakup to Judea.
Madojow sikandin dow matarong no otow
no migtatagad to paghari to Diyus. Sakup
sikandin to husajan, di wada din ujuni to
hukum to diya mgo angod din to pagpahi-
matoy ki Jesus. [52] Na, pagkabigtawid on
ni Jesus, mig-andiya si Jose ki Pilato aw
hangyu no sikandin to ogyobong ki Jesus.
[53] Tapus makaujun si Pilato, pigpudut ni
Jose sikan yawa ni Jesus duon to krus.
Piglibodan din to madojow no panapton
aw ibotang duon to yobonganan no intugib
duon to batu no wada pad disti kayobongi.
[54] Pagyobong din ki Jesus, madani on og-
sugud to Aedow no Tigpahuway, su maha-
pun on to Bernis no iyan igpangandam to
mgo Hibru.
[55] Sikan mgo bohi no migduma-duma ki
Jesus likat diya to Galilea migyupug ki Jose.
Pigkita dan to pagyobong ki Jesus aw pig-
indanan dan sikan yobonganan. [56] Dajun
sikandan uli aw hinaat to ighapyas dow
igpahomut dan to yawa ni Jesus. Tapus
to sikan, migpakamonang sikandan agun
matuman to balaod bahin to Aedow no
Tigpahuway.

24

To Pagkabanhaw ni Jesus
(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10)

[1] Pagka-Duminggu, migsoyom sikan mgo
bohi diya to pigyobongan ki Jesus no na-
mandae to diya pighinaat dan no mgo pa-
homut. [2] Pagtidow dan duon, pigkita dan
no naligad on to diya piglipid no gatung
no inyopon. [3] Dajun sikandan sed, di wada

‡ 23:35 To Surigao no Minanubu: *mig-iyan-iyan* § 23:35 To Grigu no inikagihan: *Cristo* * 23:39 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 23:43 To Grigu no inikagihan: *Paraiso*

dan kakita-i to yawa ni Jesus no Ginuu.
4 No dugaja pad natingaya sikan mgo bohi,
puli nakatokow pigkita dan to daduwa no
ka otow no namanindog duon to topad
dan no nangabo to ogpakasilow no kaputi.
5 Pigdaitan sikan mgo bohi aw namakad-
umuk. Dajun ikagi sikan daduwa no ka
otow, "Nokoy no ogpamanghaon now man
to otow no buhi kani to seini yobonganan to
patoy? 6 Wadad si Jesus kani su nabanhaw
on. Domdoma now to diya pig-ikagi din iyu
no duma now pad sikandin diya to Galilea.
7 Mig-iling no kinahangyan idata sikandin
no Anak to Otow diya to mgo makasasaya
agun igyansang duon to krus. Di duon to
ikatoyu no aedow ogbanhawon da."

8 Pagdinog to sikan mgo bohi to kagi
to sikan mgo anghil, nadomdoman dan to
diya pig-ikagi ni Jesus. 9 Dajun sikandan
pauli duon to sikan sampuyu-tag-isa no
mgo inanad ni Jesus dow to tibo mgo duma
dan aw inawnangon dan to tibo no pigkita
dan. 10 Iyan mignawnangon diya to mgo
apustulis si Maria Magdalena, si Juana, si
Maria no inoy ni Santiago, dow duma pad
no mgo bohi.

11 Di to mgo apustulis wada tuu to kagi
to sikan mgo bohi, su nailing to boot dan
no mgo kagi puli sikan no wada sibli. 12 Di
si Pedro dajun miglinaguy pailing diya to
yobong ni Jesus. Pagtidow din, mig-obo
sikandin aw linghag, di iyan da pigkita din
sikan panapton no inlibod to yawa ni Jesus.
Dajun uli si Pedro no naboyong dow nokoy
to nahitabu.

To Panow Padeg diya to Emmaus
(Marcos 16:12-13)

13 Duon to iyan da no aedow, meyduon
daduwa no mgo sakup ni Jesus no mig-
andiya to baryu to Emmaus, mgo sampuyu-
tag-isa no kilumitru likat to Jerusalem.
14 Iyan da pighisgutan dan sikan bag-u pad
no mgo hitabu. 15 Monok on, meyduon
migduguk aw pagduma kandan. Si Je-
sus sikan, 16 di angod to pigsampongan to
mata dan su wada dan kiyayaha. 17 Dajun
usip si Jesus kandan, "Nokoy man to
duon oghisgutan now?" Migsigkon sikan
daduwa to pagpanow, aw ogkaaha duon to
bayhu* dan no naguul sikandan.

18 Sobuuk kandan no iyan ngadan si
Cleopas mig-ikagi, "Sikuna da kay buwa
to mig-ugpa diya to Jerusalem no wada
kamaan to sikan bag-u no nangkahitabu
diya."

19 Mig-usip si Jesus, "Nokoy man to
nahitabu?"

Migtabak sikandan, "To nahitabu ki Je-
sus no taga-Nazaret. Namaanan noy no
kibali ba-ba sikandin to Diyus, su pigga-
homan to Diyus to tibo pigpang-ikagi dow
pigpanghinang din duon to atubangan to
Diyus dow otow. 20 Di indata sikandin diya
ki Pilato to sikan yabow no mgo magdudu-
maya to tinuuhan dow duma no mgo inila
agun hukuman to kamatajon, aw iyansang
sikandin duon to krus. 21 Mig-iman koy on
podom no sikandin to diya ogpaabuton noy
no ogyuwas ita no mgo kaliwat ni Israel,
di tatoyu on no aedow to paghimatoy dan
kandin. 22 Na ganina, meyduon nadinog
noy no nakapatingaya kanami. Mey mgo
duma noy no mgo bohi no migsoyom diya
to pigyobongan kandin. 23 Di pigboyong dan
sikandin. Dajun sikandan pauli aw nangoni
koy no mey pigkita dan no mgo anghil no
mig-iling no nabanhaw si Jesus. 24 Dajun
andiya isab to duma noy no mgo yukos, aw
pigkita dan no tinood to pig-ikagi to diya
mgo bohi su wada dan isab sikandin kitaa."

25 Dajun ikagi si Jesus, "Abee, kayugoy
now on man igpakasabut dow igtuu to tibo
mgo sinuyat to diya kibali mgo ba-ba to
Diyus. 26 Og-usip a iyu, wada kow kamaan
no kinahangyan og-antus to diya Insaad
no Manyuyuwas,† aw tapus to sikan, ogka-
pasidonggan sikandin?" 27 Dajun ipasabut
ni Jesus kandan to diya impanag-an bahin
kandin duon to Kasuyatan to Diyus sugud
to diya mgo sinuyat ni Moises dow to duma
no kibali ba-ba to Diyus. Di sikan daduwa
no ka otow no impagduma ni Jesus wada
kamaan no si Jesus naan sikandin.

28 Anoy man no madani on to baryu no
ogdeygan to sikan daduwa, angod to og-
padajun si Jesus to panow din. 29 Di pig-
pak hinggat dan, kagi dan, "Yagi, maha-
pun on kay, ogkadukiloman kad. Kani
kinow on oghibat." Dajun duma si Jesus
kandan. 30 Anoy man no tingpanihapun

* 24:17 To Surigao no Minanubu: *goja*
† 24:26 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

on, migpagdunga si Jesus kandan duon
to lamisa. Migdawat sikandin to pan aw
pasalamat to Diyus, dajun panibaga. Aw
pagpamogoy din kandan, 31 pigkiyaya dan
dajun si Jesus, su to mata dan angod to na-
gawangan to sampong. Pagkakiyayahi dan,
puli migjopot to pilok dan su pigboyong
dan on si Jesus. 32 Kagi dan, "Gin-anow naan
migdojow to ginhawa ta no hiluwasan ki
din to Kasuyatan to Diyus no duon ki pad
to pangindaenan."
33 Duon-dajun migtindog sikandan aw
pauli diya to Jerusalem. Nakitaan dan
sikan sampuyu-tag-isa no mgo inanad dow
duma no mgo sakup ni Jesus no tahan
on nahimun duon. 34 Ognangon podom
sikan daduwa, di naunahan sikandan to
sikan nahimun no mig-iling, "Nabanhaw
da naan to Ginuu su migpakita ki Pe-
dro!" 35 Dajun inangon to sikan daduwa
to nahitabu kandan duon to pangindaenan
yakip to pagkiyaya dan ki Jesus no pani-
bagon din to diya pan.

To Pagpakita ni Jesus to mgo Inanad Din
(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Juan 20:19-23; Hinang 1:6-8)

36 No wada pad sikandan makatapus
to pag-ikagi, migpakita si Jesus to sikan
nangkahimun aw ikagihi, "Mahusoy
podom to ginhawa now." 37 Di pigdaitan
sikandan su nailing to boot dan no umagad
sikan pigkita dan. 38 Kagi ni Jesus, "Nokoy
no nahaedok kow man? Nokoy no ogduwa-
duwa kow isab? 39 Ahaa now seini mgo
boyad dow kobong ku no pigyagbasan to
yansang agun mamaanan now no si Jesus a
yagboy. Dampaa a now su to umagad wada
yawa. Di oho, meyduon yawa ku." 40 Dajun
din ipakita kandan to mgo boyad dow
kobong din. 41 Di tongod to hilabi no kalipay
dow katingaya, angod to kona sikandan
ogpakatuu no si Jesus sikan pigkita dan.
Kaling mig-usip si Jesus, "Wada pagkoon
now kani?" 42 Dajun dan bogaji to hinayub
no isda. 43 Pigdawat din aw koona duon to
atubangan dan.
44 Tapus to sikan, mig-ikagi si Jesus,
"Natuman on to diya pig-ikagi ku iyu no
migduduma kinow pad. Pig-iling ku no
kinahangyan no matuman to impanag-
an bahin kanay duon to mgo sinuyat ni
Moises dow to duma no mgo kibali ba-
ba to Diyus hasta duon to mgo Salmo."
45 Dajun ipasabut ni Jesus kandan to
diya impamasuyat to Diyus. 46 Kagi din,
"Ojow pa to Kasuyatan, kinahangyan og-
antus dow ogkamatoy to diya Insaad no
Manyuyuwas,‡ di ogbanhawon da duon
to ikatoyu no aedow. 47 Kinahangyan isab
no nangonan to tibo mgo tribu sugud
kani to Jerusalem. Ikagihan sikandan no
ogpasayluhon sikandan to Diyus tongod
kanay ko musosey sikandan aw talikud
to mgo sae dan dow iyan on atubangon
dan to Diyus." 48 Sikiyu to migkita to sikan
tibo, aw sikiyu isab to ognawnangon diya
to kaotawan. 49 Di pakamonang kow naa
kani to Jerusalem kotob no konsadan kow
to sikan gahom no ogkapuun diya to yangit
no insaad to Amoy ku iyu."

To Pagbatun ki Jesus
(Hinang 1:9-11)

50 Pigpaduma ni Jesus to mgo inanad
din diya to baryu to Betania. Dajun din
bajawa to mgo boyad din aw panalangini
sikandan. 51 No dugaja din pad sikandan
pigpanalanginan, nabatun si Jesus diya to
yangit. 52 Pagkalius din on, sikan mgo sakup
din namanimba kandin, aw malipajon no
migpauli diya to Jerusalem. 53 Kada aedow
og-inandiya sikandan to Bayoy to Diyus su
ogsajaon dan to Diyus.

‡ 24:46 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

To Madojow no Nawnangonon no Sinuyat ni Juan

Si Cristo no Og-ilingon to Kagi dow Kaawang

1 Diya to sinugdanan no wada pad kahi-
nang seini kalibutan, sikan og-ilingon to
Kagi* tahan on duon. Duma sikandin to
Diyus, aw Diyus yagboy sikandin. 2 Sugud
pad to sinugdanan, tahan on sikandin
duma to Diyus. 3 Pighinang to tibo pinaagi
kandin. Wada nahinang no wada ipabaja
kandin. 4 Sikandin to napuunan to kinabuhi
no ogkaangod to kaawang no ogtang-ow to
otow. 5 Sikan no kaawang ogsiga duon to
kadigyoman, aw sikan no kadigyom wada
makadaog to sikan no kaawang.†

6 Na, meyduon otow no pigpaandini to
Diyus no iyan ngadan si Juan. 7 Pigsugu
sikandin to pagnawnangon bahin to sikan
og-ilingon to Kaawang agun no makatuu
to tibo otow pinaagi to kagi din. 8 Kona
no si Juan sikan og-ilingon to Kaawang,
di sikandin to pigsugu to Diyus to pag-
nawnangon bahin to sikan no Kaawang.
9 Sikan matuud no Kaawang no og-ilingon
isab to Kagi mig-andinid on to kalibutan
agun matang-awan to tibo kaotawan.

10 Mig-andini sikandin to seini kalibu-
tan no pighinang din, di wada sikandin
kiyayaha to kaotawan. 11 Inggad duon
to banwa din, wada sikandin dawata to
kaotawan din. 12 Di to diya migdawat dow
migtuu kandin pigbogajan din to katongod
to pagkahinang no mgo anak to Diyus. 13 To
pagkahinang dan no mgo anak to Diyus
kona no angod to pag-anak to otow tongod
to hingawos dow pagboot to otow, di ton-
god to pagboot to Diyus. Su to Diyus iyan
nahinang no Amoy dan.

14 Sikan og-ilingon to Kagi migpakaotow
aw mig-agpot dini ita. Makawkayuujon
sikandin aw tinood no bayhu‡ to Diyus no
impakita dini ita. Naaha noy to pagka-
Diyus din isip sobuukon no Anak no napuun
to Diyus no Amoy.

15 Sikandin to diya pighisgutan ni Juan
no Magbawtismuhay no imbansagon din
to pag-ikagi, "Seini to diya otow no og-
nangonon ku no ogpakasunu kanay. Di to
matuud, yabow pad yagboy sikandin kanay,
su no wada a pad i-anak, tahan on sikandin
duon.§"

16 Wada kinotoban to sikan no kayuuy
din ita, kaling kona ogkabigtow to mgo
kadojawan no igbogoy din ita tibo. 17 To diya
una, to mgo balaod no imbogoy to Diyus ita
impabaja ki Moises, di kuntoon impabaja
ki Jesu-Cristo to kadojow dow kayuuy din
ita hasta to pagpasabut ita to kinaiya din.
18 Wada pad otow no nakakita to Diyus. Di
sikan sobuukon no Anak din no kanunoy
duma kandin iyan migpakiyaya kandin dini
ita.

To Katongdanan ni Juan no Mag-bawtismuhay

(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Lucas 3:1-18)

19 Meyduon mgo magdudumaya to tin-
uuhan to mgo Hibru dow duma no mgo
kaliwat ni Levi no mig-andiya ki Juan.
Pigsugu sikandan to inila no mgo Hibru
diya to Jerusalem to pag-usip dow mig-
angkon si Juan no sikandin to diya Insaad
no Manyuyuwas.*

20 Pagdinog ni Juan to usip dan, wada
lipod-lipod din to pagtabak. Kagi
din, "Kona no siak to diya Insaad no
Manyuyuwas."

21 Dajun sikandan usip ki Juan, "Na,
hintawa ka man naan? Sikuna buwa si Elias
no kibali ba-ba to Diyus to diya una?"

Migtabak si Juan, "Kona isab."

Mig-usip isab sikandan, "Sikuna kay
buwa to diya duma no ogpaabuton noy no
kibali ba-ba to Diyus?"

Di migtabak si Juan, "Kona."

22 "Na," kagi dan, "ikagihi koy dow
hintawa ka yagboy agun no meyduon
igkanangon noy to sikan namansugu

* 1:1 Si Cristo sikan og-ilingon to Kagi. Migpasabut no igpabaja duon kandin dow nokoy to igpasabut ita to Diyus no Amoy. † 1:5 To yain no igpasabut to seini: *To mgo sakup to sikan no kadigyom wada makasabut to sikan no kaawang.* ‡ 1:14 To Surigao no Minanubu: *goja* § 1:15 Iyan igpasabut no duon on tahan si Jesus su Diyus man sikandin. * 1:19 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din.

kanami. Nokoy man to ogkaikagi nu bahin
to katongdanan nu?”
23 Dajun tabak si Juan, “Siakon to diya
intag-an ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus
to diya una no mig-iling,
‘Meyduon ogbansagon diya to matahay no
banwa no og-iling,
Hinaata to dayan to Ginuu!’† ”
24 Na, sikan mgo otow no pigsugu to mgo
Pariseo 25 to pag-usip ki Juan naman-iling,
“Na, ko kona no sikuna to diya Insaad no
Manyuyuwas aw kona ka isab no si Elias
ubin sikan duma no kibali ba-ba to Diyus no
ogpaabuton noy, nokoy man to katongod
nu to pagpamawtismu?”
26-27 Migtabak si Juan, “Tinood no ogpa-
mawtismu a, di pinaagi da to wohig. Di
meyduon ogpakasunu no yabow pad yag-
boy kanay. Su ngani man to paghukas to
sapatus din, di kona a og-angajan. Duon
on sikandin iyu, di wada now kiyayaha.”
28 Nahitabu sikan diya to baryu to Betania
no dihipag to Jordan no wohig no duon
pamawtismu si Juan.

To Pagpakiyaya ni Juan ki Jesus

29 Pagkabukas, pigkita ni Juan si Jesus no
ogpadodoyog duon kandin. Dajun ikag-
ihi ni Juan to kaotawan, “Aha kow! Su-
jad on to diya otow no angod to nati
no karneru no pigpaandini to Diyus su
iglimpas to kaotawan agun magawang to
mgo sae dan. 30 Sikandin to diya pig-iling
ku, ‘Meyduon ogpakasunu kanay no yabow
pad kanay, su no wada a pad i-anak, tahan
on sikandin duon.’ 31 Ngani a man, di
wada a kiyaya kandin to diya una. Di
mig-andini a gihapun to pagpamawtismu
to wohig agun no sikiyu no mgo kaliwat ni
Israel‡ makakiyaya kandin. 32-33 Wada a iyan
kiyaya kandin, di sikan migsugu kanay to
pagpamawtismu to wohig mig-iling, ‘Sikan
ogkitaon nu no ogkonsadan to Ispiritu ku
aw ogpakamonang duon, sikandin to ogpa-
mawtismu to Ispiritu Santu.’ Na, pigkita
ku man iyan to Ispiritu Santu no angod
to salapati no migkonsad likat to yangit
aw pakamonang duon kandin. 34 Kaling su
pigkita kud sikan,” kagi ni Juan, “kona ad
on ogduwa-duwa to pagnangon iyu no si
Jesus yagboy iyan Anak to Diyus.”

To Una no mgo Inanad ni Jesus

35 Pagkabukas, duon on isab si Juan to di-
hipag to Jordan no wohig duma to daduwa
no mgo inanad din. 36 Pagkita din ki Je-
sus no migyaboy, nakaikagi si Juan, “Aha
kow! Sujad on to diya otow no angod to
nati no karneru no imbogoy to Diyus no
lilimpasay!”
37 Pagdinog to sikan daduwa no mgo
inanad ni Juan to sikan kagi din, dajun
yupug sikandan ki Jesus. 38 Paglingi ni Jesus,
pigkita din sikandan no migyupug kandin
aw usipa, “Nokoy man to tuud now?”
Migtabak sikandan, “Rabi,” (no ko ita pa,
Maistru) “andei ka man ugpa?”
39 Migtabak si Jesus, “Ogduduma kinow
diya agun ogkaaha now.” Dajun duma
sikandan ki Jesus diya to pig-ugpaan din.
Alas kuwatru on to kahapunon to diya, aw
migpakamonang sikandan duon kandin to
sikan no aedawa.
40-41 Si Andres sobuuk to sikan daduwa no
migdinog to kagi ni Juan aw migyupug ki
Jesus. Dajun din pamanghaa to suun din
no si Simon aw ikagihi, “Nakitaan noy on
to diya Insaad no Manyuyuwas!”§ 42 Dajun
din dumaha diya ki Jesus. Pagkita ni Jesus
ki Simon, pigyongyongan din aw ikagihi,
“Sikuna si Simon no anak ni Juan. Di oghin-
gadanan ku sikuna ki Cefas.” (To ngadan no
Cefas angod da to kahuyugan to ngadan no
Pedro, no ko ita pa, batu.)

To Pagtawag ni Jesus ki Felipe dow ki Natanael

43-44 Pagkasunu no aedow, mig-andiya si
Jesus to prubinsya to Galilea. Nakitaan
din si Felipe no taga-Betsaida no iyan isab
yunsud ni Andres dow ni Pedro aw ikagihi,
“Yagi, duma kad on kanay su oghinangon
ku sikuna no inanad.”
45 Dajun pamanghaa ni Felipe si Natanael
aw ikagihi, “Nakitaan noy on to diya otow
no intag-an duon to mgo sinuyat ni Moises
dow to duma no kibali ba-ba to Diyus! Si
Jesus to ngadan din. Taga-Nazaret sikandin
no anak ni Jose.”
46 “Eh,” kagi ni Natanael, “wada kay buwa
kadojawan no ogkapuun diya to Nazaret.”
Kagi ni Felipe, “Ogduduma ki agun
makakita ka.”

† 1:23 Isaias 40:3 ‡ 1:31 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru. § 1:40-41 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

47 Pagkita ni Jesus ki Natanael no
ogpadodoyog duon kandin, mig-iling
sikandin, “Suja to tinood yagboy no kaliwat
ni Israel no wada paglimbung.”
48 Mig-usip si Natanael, “Pig-amonu nu
man to pagkamaan kanay?”
Migtabak si Jesus, “Wada ka pad hinggata
ni Felipe, pigkita kud sikuna duon to yon-
god to kaju no igera.”
49 “Sir,” kagi ni Natanael, “sikuna yagboy
to Anak to Diyus. Sikuna to Hari noy no
mgo kaliwat ni Israel.”
50 Mig-ikagi si Jesus, “Migtuu ka su mig-
ikagi a no nakitaan ku sikuna duon to yon-
god to igera. Diya to umaabut no panahon,
yabow pad to mgo milagru no ogkakitaan
nu. 51 Su ligdongi now seini. Og-abut to
panahon no ogkitaon now to yangit no
ogkaabri dow to mgo anghil to Diyus no
ogponhik dow ogpon-ug no ogbaja kanay
no Anak to Otow.”*

2

To Kumbiti diya to Cana

1-2 Duon to ikatoyu no aedow, meyduon
kumbiti diya to yunsud to Cana no sakup
to Galilea. Pig-imbita si Jesus dow to
mgo inanad din. Duon isab to inoy din.
3 Na, pigkabusan on to inomon,* kaling
pigduguk si Jesus to inoy din aw ikagihi,
“Pigkabusan on kay sikandan to inomon.”
4 Kagi ni Jesus, “Kona a nu ogsuguon su
wada pad abut to panahon ku.”
5 Dajun ikagihi to inoy ni Jesus sikan
mgo suguonon, “Inggad nokoy to isugu
din iyu, tumana.” 6 Na, duon to dani dan
meyduon onom no ka tadjow no batu no
oggamiton to pagtuman to tumanon to
pagpanghugas. Kada tadjow ogkasedan to
songo gatus no litru no wohig. 7 Pigsugu ni
Jesus to mgo suguonon, “Ponu-a to wohig
sikan mgo tadjow.” Dajun dan ponu-a
kotob no nanami-sami. 8 “Na,” kagi ni Jesus,
“sayuk kow duon aw daehi sikan otow no
migdumaya to seini kumbiti.” Dajun dan
tumana sikan sugu ni Jesus 9 aw tagaji sikan
migdumaya to kumbiti. Wada sikandin ka-
maan dow andei kapuun sikan no inomon.
Iyan da namaan sikan mgo suguonon no
migponu to sikan mgo tadjow.
Pagkatimtim din to sikan wohig no nahi-
nang on no inomon, pigsabi din sikan bana
10 aw ikagihi, “Iyan nabatasan ta no ig-
una igtagoy to madojow no inomon aw ko
makainom on to mgo imbitadu, iyan on
igtagoy to minus no klasi. Di sikuna, kun-
toon nu pad ipanagoy to pinakamadojow
no inomon.”
11 Seini milagru no pighinang ni Jesus
diya to Cana no sakup to Galilea, una
no pagpakita din to pagka-Diyus din, aw
migdugang to pagtuu to mgo inanad din.
12 Tapus to sikan, mig-andiya si Jesus to
yunsud to Capernaum duma to inoy dow
mgo suun din hasta to mgo inanad din.
Migpakamonang sikandan duon sed to pila
da no aedow.

To Pag-abug ni Jesus to mgo Mamaligjaay duon to Bayoy to Diyus

(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Lucas 19:45-48)

13 No madani on to pista to mgo Hibru
no og-ilingon to Pista to Pagyaboy,† mig-
andiya si Jesus to Jerusalem. 14 Pagtidow
din duon, pigkita din duon to pawa to
Bayoy to Diyus to mgo mamaligjaay to mgo
baka, karneru, dow salapati hasta to mgo
magsinsilyuhay to saepi no naman-ingkud
duon to mgo lamisa dan. 15 Dajun hinang
si Jesus to yatus no pisi aw abuga to tibo
mgo baka dow karneru diya to yuwas. Pig-
panjabu din to saepi to sikan mgo magsinsi-
lyuhay aw pamaliskada din to mgo lamisa
dan. 16 Dajun din ipanagda to mgo mamalig-
jaay to salapati, “Panggawanga now sikan
kani. Kona now oghinangon no merkadu
seini Bayoy to Amoy ku!” 17 Pagkita to
mgo inanad ni Jesus to sikan pighinang din,
nadomdoman dan to diya pig-iling duon
to Kasuyatan to Diyus, “To pagmahal ku

* 1:51 Pagtawag ni Jesus to kaugalingon din no Anak to Otow, iyan igpasabut no Diyus sikandin no migpakaotow. Insugu sikandin to Diyus no Amoy dini to kalibutan aw bogaji to kinayabawan no katongod dini to kaotawan. * 2:3 To inomon to mgo Hibru hininang to gita to ubas. Angod to kaisog to toba, di ogsimbugan pad to wohig. † 2:13 To Pista to Pagyaboy iyan paghandom to mgo Hibru to diya pagpayuwas kandan to Diyus likat to Ehipto to pagkaudipon dan. Di no wada pad sikandan panow, pigsugu to Diyus to anghil din to paghimatoy to mgo panganoy no yukos to mgo taga-Ehipto. Di to mgo bayoy to mgo Hibru pigpayabajan din. Ogkabasa seini duon to Exodo kapitulu 11 dow 12.

to bayoy nu, Diyus ku, iyan ogpakailing to
kamatajon ku.‡"§
18 Di to inila no mgo Hibru mig-usip ki
Jesus, "Nokoy man to milagru no igkapakita
nu kanami no ogmatuud to katongod nu to
paghinang to sikan?"
19 "Seini," kagi ni Jesus. "Wasaha now
seini pig-ugpaan to Diyus, aw sed to tatoyu
no aedow ogbag-uhon ku da."
20 Kagi to sikan inila no mgo Hibru, "Eh,
kap-atan kay mey onom no tuig to paghi-
nang to seini Bayoy to Diyus, tapus og-
isabon nu ogtukudon sed to tatoyu da no
aedow?" 21 Di wada sikandan makasabut no
sikan yawa ni Jesus iyan pighisgutan din.
22 Inggad to mgo inanad ni Jesus, ayha da
makasabut no mabanhaw on sikandin. Iyan
pad pagkadomdom dan to diya mgo kagi
din, aw nakatuu sikandan to diya nasuyat
duon to Kasuyatan no pig-ikagi ni Jesus
bahin to kaugalingon din.

Namaan si Jesus to Ginhawa to Otow

23 No duon pad si Jesus to siyudad
to Jerusalem to diya panahon to Pista
to Pagyaboy, mahan-in to mgo otow no
migtuu kandin su pigkita dan man to mgo
milagru no pigpanghinang din. 24 Di si Jesus
wada salig kandan su namaanan din to
kinaiya to otow. 25 Inggad wada ognangon
kandin, tahan din namaanan dow nokoy to
sed to ginhawa dan.

3

To Ing-anad ni Jesus ki Nicodemo

1 Na, meyduon Pariseo no iyan ngadan si
Nicodemo no sakup isab to husajan to mgo
Hibru. 2 Songo kadukiloman migdoyom
sikandin diya ki Jesus aw ikagi, "Sir, na-
maanan noy no pigpaandini ka to Diyus
to pagpang-anad kanami. Su wada og-
pakahinang to mgo milagru no angod to
pighinang nu ko kona sikandin gahoman to
Diyus."
3 Mig-ikagi si Jesus, "Indani seini. To
otow no kona ogkaisab ogkaotow* kona
ogkasakup duon to sikan ogharian to
Diyus."
4 Nakaikagi si Nicodemo, "Og-amonuhon
man to pagkaotow pag-isab ko manigaon
on to otow? Su konad sikandin ogpakased
to gotok to inoy din aw i-anak manda."
5 Migtabak si Jesus, "Paminog ka. Kona
ogkasakup to otow duon to sikan ogharian
to Diyus ko kona sikandin ig-anak pinaagi
to wohig dow pinaagi to gahom to Ispiritu
Santu. 6 Sikan ig-anak to otow, otow isab,
aw sikan ig-anak pinaagi to Ispiritu Santu,
ispiritu isab. 7 Kona nu igkaboyong sikan
pig-ikagi ku no kinahangyan maisab kow
maotow. 8 Igpananglit ku to kaemag. Ogho-
dos sikan inggad andei ogdeg. Ogkadinog
to kagaskas, di kona ogkatagahan dow an-
dei ogkapuun dow andei ogdeg. Ogkaangod
to sikan to pagkaotow pag-isab pinaagi to
Ispiritu Santu, su kona ta ogkitaon aw kona
ta ogkabootan. Iyan da ogkitaon ta to
bag-u no kinaiya to mgo otow no ogkaisab
ogkaotow."
9 Mig-usip si Nicodemo, "Ajaw naa kun.
Og-amonuhon man to pagkatuman to sikan
pig-ikagi nu?"
10 Migtabak si Jesus, "Eh, maistru ka man
podom to angod ta no mgo kaliwat ni Israel.
Wada nu naan kasabuti to pig-ikagi ku?
11 Paminogi yagboy seini. Ognangonan noy
sikiyu to namaanan noy, aw ogkistigus koy
to pigkita noy, di kona now man ogtuuhan.
12 Ko kona kow ogtuu to diya pig-ikagi ku
bahin to kalibutanon no kadodoyog, yabi
on no kona kow ogtuu ko mang-anad a
bahin to mgo yangitnon. 13 Hintawa man to
nakaandiya to yangit? Siakon da no Anak
to Otow, su diya a man kapuun."
14 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi ki
Nicodemo no mig-iling, "To ogkahitabu
kanay ogkaangod to diya hayas-hayas no
intaud ni Moises to kaju aw lindoga to diya
panahon no makapanow-panow to mgo
kaaw-apuan ta diya to matahay no banwa.†
Su siak isab no Anak to Otow igtaud duon
to krus aw lindoga 15 agun to tibo no ogsalig
kanay ogkabogajan to kinabuhi no wada
katapusan.
16 "Su pighigugma hilabi to Diyus to tibo
kaotawan, kaling pigpaandini din sikan

‡ 2:17 To yain no igpasabut to seini: *To pagmahal ku to bayoy nu, Diyus ku, angod to kapasu to kaeju, kaling ogpanimbooton ku no kanunoy mapasidonggan sikan inggad nokoy to mahitabu kanay.* § 2:17 Salmo 69:9 * 3:3 To yain no igpasabut to seini: *To otow no kona ogkaotow pinaagi to Diyus* † 3:14 Ogkabasa seini diya to Numeros 21:4-9.

sobuukon no Anak din. Inggad hintawa no
ogtuu dow ogsalig kandin konad on ogkas-
tiguhon tongod to mgo sae din di ogboga-
jan nasi to kinabuhi no wada katapusan.
17 Su to pagpaandini to Diyus to Anak din to
kalibutan, kona no iyan tuud din to pagkas-
tigu to mgo otow, di agun no yuwason din
sikandan pinaagi to sikan pigpaandini din.
18 Inggad hintawa no ogtuu dow ogsalig to
Anak to Diyus kona ogkastiguhon to Diyus,
di inggad hintawa no kona ogsalig kandin
tahan on pighukuman to kastigu su wada
sikandin tuu to sikan sobuukon no Anak to
Diyus. 19 Iyan igkastiguha kandin su wada
din dawata sikan og-ilingon to Kaawang
no mig-andini to kalibutan, su iyan nasi
naliyagan din to kadigyom, su madoot to
mgo hinang din. 20 Kona yagboy sikandin
ogkaliyag to kaawang su ogkatang-awan
man to madoot no mgo hinang din. Sikan
to kinaiya to tibo mgo otow no ogkuntra
to kaawang. 21 Di to mgo otow no og-
tuman to matuud og-anduon to kaawang
agun mamaanan no Diyus to napuunan to
mangkadojow no oghinangon dan."

To Pagsaja ni Juan ki Jesus

22 Pagkatapus to sikan, mig-andiya si Je-
sus dow mgo inanad din to kahilitan to pru-
binsya to Judea. Migpakamonang sikandan
duon aw pamawtismu. 23-24 Duon to iyan da
no panahon, migpadajun si Juan to pagpa-
mawtismu su wada pad sikandin kaprisu to
diya. Duon sikandin to banwa no Enon no
madani to yunsud to Salim su abunda man
to wohig duon, aw mahan-in to og-andiya
kandin su ogpabawtismu.

25 Na, songo aedow migyayalis to mgo
inanad ni Juan dow to sobuuk no angod
dan no Hibru bahin to hustu no paagi to
pagtuman dan to tumanon to paghugas.
26 Dajun sikandan andiya ki Juan aw ikagihi,
"Sir, to diya otow no pighisgutan nu no diya
ki pad to dihipag to Jordan migsugud on
to pagpamawtismu, aw tibo on ogpaman-
andiya kandin."

27 Kagi ni Juan, "Wada otow no og-
pakatagon to inggad nokoy ko kona no
Diyus to ogbogoy. 28 Domdoma now to
diya pig-ikagi ku iyu no kona no siakon to
diya Insaad no Manyuyuwas.‡ Pigpauna a
puli kandin agun no mahinaat ku to pagti-
dow din. 29 Siakon, sahian ka da to yagi
to banahon no iyan ogsaligan to kumbiti.
Inggad kona no sikandin to ogpakaasawa
to sikan no bohi, di ogtukhow sikandin ko
ogdinogon din no ogkalipay sikan bana to
sikan asawa din. Kaling ogkalipay a hil-
abi kuntoon su mahan-in on to ogpasakup
ki Jesus. 30 Su kinahangyan no muyabow
sikandin, aw siak ogkaobos.

31 "Na, to mgo otow dini to kalibutan,
kinalibutanon ko og-ikagi su sikan da to na-
maanan dan. Di sikan napuun diya to yan-
git, yabow sikandin to tibo. 32 Ignawnangon
din to pigkita dow pigdinog din diya to yan-
git, di matagsa da to ogtuu to kagi din. 33 Di
inggad hintawa no ogtuu to sikan, ogpakak-
istigus sikandin no matuud yagboy to kagi
to Diyus, 34 su mgo kagi man yagboy to Diyus
to ignawnangon ni Jesus no pigpaandini
din. Su bug-us no imbogoy kandin to ga-
hom to Ispiritu Santu. 35 To Amoy no Diyus
mighigugma to Anak din no si Jesus, aw
insalig duon kandin to pagmandu to tibo.
36 Inggad hintawa no ogtuu dow ogsalig to
Anak to Diyus ogbogajan to kinabuhi no
wada katapusan. Di inggad hintawa no og-
ojow to Anak to Diyus kona ogkabogajan to
sikan no kinabuhi di nasi no ogkastiguhon
sikandin to Diyus to wada katapusan."

4

To Pagpag-isturya ni Jesus to Bohi no Taga-Samaria

1 Duon to sikan no panahon, nakadinog to
mgo Pariseo no mahan-in kun to nangkak-
abig aw pigbawtismuhan ni Jesus kay to
ki Juan. 2 (Di to tinood, wada pangunoy
si Jesus to pagbawtismu, mgo inanad din
da.) 3 Pagkamaan ni Jesus no migdinog
to mgo Pariseo to sikan, miglikat sikandin
dow mgo duma din to prubinsya to Judea
su og-uli diya to prubinsya to Galilea. 4 Na,
kinahangyan ogbajaan dan to prubinsya to
Samaria, 5 aw migtidow sikandan duon to
yunsud no Sikar. Duon to dani to sikan
yunsud meyduon pasak no imbogoy ni Ja-
cob to anak din no si Jose to diya una no
panahon 6-8 no meyduon atabay no impak-
abut ni Jacob. Mig-ingkud si Jesus duon su
pigboyajan sikandin to panow, di to mgo

‡ 3:28 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

inanad din migpadajun diya to yunsud to
pagboli to ogkakoon dan su maugtu on to
diya.
No migtagad pad si Jesus duon, mey-
duon migtidow no taga-Samaria no bohi
no ogsayuk. Kagi ni Jesus kandin, "Iya,
painoma a kun to wohig."
9 Pagdinog to sikan bohi to hangyu ni
Jesus, natingaya hilabi sikandin su to mgo
Hibru kona ogpag-isturya to mgo taga-
Samaria. Kaling mig-ikagi sikan bohi,
"Nokoy no ogpamuju ka man kanay to
wohig no Hibru ka man, aw siakon, bohi a
no taga-Samaria?"
10 Dajun tabak si Jesus, "Ko namaan ka pa
to igkabogoy to Diyus ikow, aw ko namaan
ka pa dow hintawa a yagboy no namuju
ikow to wohig, sikuna podom nasi to ogpa-
muju kanay. Su ko mamuju ka pa kanay,
ogkabogajan ka to wohig no ogpakabogoy
to kinabuhi."
11 Kagi to sikan bohi, "Sir, wada sasayuk
nu, aw madayom seini atabay. Andei ka
man ogpudut to sikan wohig no ogpakabo-
goy to kinabuhi? 12 Si Jacob no minuna ta
iyan migpakabut to seini atabay. Naiguan
on sikandin dow mgo anak din hasta to mgo
buhi dan to inomonon no wohig. Na, kona
buwa no yabow ka pad ki Jacob no migbilin
kanami to seini kadojawan?"
13 Migtabak si Jesus, "To og-uhawon no
otow no og-inom to seini og-uhawon da,
14 di to otow no og-inom to wohig no ig-
painom ku kandin konad on og-uhawon.
Su sikan igbogoy ku kandin no wohig
ogkahinang no tubud no og-ugwak duon to
ginhawa din, aw sikan to ogkapuunan to
kinabuhi no wada katapusan."
15 "Sir!" kagi to sikan bohi, "bogaji a man
to sikan no wohig agun no kona ad manda
og-uhawon aw kona ad makasinayuk kani."
16 "Na," kagi ni Jesus, "dokata to bana nu."
17 Mig-ikagi sikan bohi, "Wada bana ku."
Kagi ni Jesus, "Hustu iyan no wada bana
nu, 18 su lima on to nakaasawa ikow, aw
sikan duma nu no yukos kuntoon kona nu
no bana."
19 Dajun ikagi sikan bohi, "Aw, manag-
anay ka naan Sir! 20 Aha ka to suja bubun-
gan. Duon simba to mgo kaaw-apuan
noy. Di sikiyu no mgo Hibru og-iling no
diya da ogsimbahon to Diyus to siyudad to
Jerusalem."
21-22 Mig-iling si Jesus, "Sikiyu no mgo
taga-Samaria wada kamaan to sikan
pigsimba now. Di sikami no mgo Hibru,
namaan koy yagboy to sikan pigsimba noy,
su to Manyuyuwas duon ogkapuun to mgo
Hibru. Paminog ka Iya. Og-abut to panahon
no konad ogsimbahon to Amoy no Diyus
dutun to suja bubungan aw konad isab no
diya to Jerusalem. 23 Su sikan pigpaabut no
panahon mig-abut on, no to tinood no mgo
magsisimba to Diyus no Amoy ogsimba
kandin pinaagi to Ispiritu Santu pinasikad
to matuud no pagka-Diyus din. Sikan da to
pagsimba no ogkaliyagan din. 24 To Diyus
ispiritu, kaling to otow no ogsimba kandin
kinahangyan no igpabaja sikan to Ispiritu
Santu pinasikad to matuud no pagka-Diyus
din."
25 Kagi to sikan bohi, "Namaan a no
mey panahon no og-abut sikan Insaad no
Manyuyuwas,* aw ig-ikagi din ita to tibo."
26 Mig-ikagi si Jesus, "Siakon no migpag-
isturya ikow iyan sikan ognangonon nu."
27 Na, pagpauli to mgo inanad din likat
to yunsud, pigkita dan si Jesus no migpag-
isturya to bohi. Hilabi sikandan natingaya,
di wada inggad sobuuk no nakausip to sikan
bohi dow nokoy to tuud din. Wada isab
nakausip ki Jesus dow nokoy no migpag-
isturya sikandin to sikan bohi. 28 Dajun
ojowi to sikan bohi to sasayuk din aw
pauli diya to yunsud aw ikagihi to mgo
otow, 29 "Duma kow kanay su ighindu ku
iyu to otow no nakatag-an to tibo mgo
hinang ku! Basi sikandin to diya Insaad no
Manyuyuwas!" 30 Dajun sikandan yuwas to
yunsud aw anduon ki Jesus.
31 Di no diya pad sikan bohi to yunsud,
pig-igda podom si Jesus to mgo inanad din
to pagkoon, kagi dan, "Sir, koon kad."
32 Di mig-ikagi si Jesus, "Meyduon
pagkoon ku no wada now kamaani."
33 Kagi to mgo inanad, "Meyduon kay
buwa migdaya kandin to pagkoon."
34 Di kagi ni Jesus, "Iyan kibali pagkoon ku
to pagtuman to pagboot to sikan migpaan-
dini kanay aw to pagtapus to igpahinang

* 4:25 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

din. [35] Meyduon ikagihonon now no pig-
iling, ‘Upat pad no buyan ayha ki og-
pakaani.’ Di ko siak to paikagihon now,
tig-ani on kuntoon. Su ahaa now to
kaotawan. Angod sikandan to mgo tanom
no anihonon on, su seinid to panahon
no ogpasakup on podom sikandan kanay.
[36] Ogbayosan to Diyus sikan kibali og-ani, aw
to diya mgo otow no ogkaani dan ogboga-
jan to kinabuhi no wada katapusan. Na,
to diya migtanom dow to diya og-ani, tibo
sikandan ogtukhow. [37] Kaling ogkatuman
sikan ikagihonon no pig-iling, ‘Meyduon
ogtanom aw yain to og-ani.’ [38] Pigpaani ku
sikiyu to sikan wada now kaunagi, aw kun-
toon sikiyu on to ogpahimuyus to trabahu
to yain no otow.”

[39] Mahan-in to mgo taga-Samaria no
migtuu ki Jesus duon to sikan no yun-
sud tongod to kagi to sikan bohi no pig-
iling, “Natag-anan din to tibo mgo hi-
nang ku.” [40] Pagtidow dan duon ki Jesus,
pighangyu dan sikandin no mupakamo-
nang pad duon kandan. Kaling migpaka-
monang onsi Jesus duon sed to daduwa no
aedow. [41] Pagdinog to mgo taga-yunsud
to kagi ni Jesus, migdugang pad to kahan-
in to mgo otow no migtuu kandin. [42] Aw
pig-ikagihan dan sikan bohi, “To diya una
migtuu koy ki Jesus tongod to pig-ikagi nu
bahin kandin. Di kuntoon sikami on mismu
to migdinog to kagi din, kaling namaan
koy on no sikandin to Manyuyuwas to tibo
kaotawan.”

To Pag-ulii ni Jesus to Anak to Upisyal

[43] Pagyaboy on to daduwa no aedow,
miglikat onsi Jesus su og-andiya to pru-
binsya to Galilea [44] inggad nakaikagi on
sikandin no to otow no kibali ba-ba to
Diyus kona ogtahudon duon to banwa din.
[45] Pagtidow ni Jesus dow to mgo inanad
din diya to Galilea, nahinangop to mgo
taga-Galilea to pagdawat kandin su mahan-
in man sikandan no nakaaha to tibo mgo
hinang ni Jesus duon to Pista to Pagyaboy†
diya to siyudad to Jerusalem.

[46] Dajun pauli si Jesus diya to yunsud to
Cana no duon din hinanga no inomon to
diya wohig. Na, duon to yain no yunsud
no og-ilingon to Capernaum meyduon up-
isyal to gubernu no nasakit to anak din no
yukos. [47] Pagkadinog din no migtidow on
si Jesus duon to Galilea no napuun diya
to Judea, migpanow sikandin su ogdokaton
din si Jesus aw ogdumahon diya to Caper-
naum agun no maulian din sikan bata no
pakamatajon on. [48] Pagpangamuju to sikan
upisyal, nakaikagi si Jesus, “Ay, sikiyu no
mgo otow, kona kow yagboy ogtuu kanay
ko kona kow makakita to mgo milagru dow
duma no mgo kabeynganan.”

[49] “Sir,” kagi to sikan upisyal, “sadangay
duma ka kanay kuntoon no buhi pad sikan
anak ku.”

[50] “Na,” kagi ni Jesus, “uli kad su migdo-
jow on sikan anak nu.” Migtuu sikan
upsiyal to kagi ni Jesus aw dajun panow.
[51] No diya pad sikandin to pangindaenan,
migtagbu to mgo suguonon din aw nan-
goni, “Naulian on to bata nu.” [52] Dajun
mig-usip sikan upisyal dow nokoy urasa to
pagkaulii din.

Migtabak sikandan, “Nabahaw sikandin
gabii ala una to kahapunon.” [53] Na, na-
maanan to sikan upisyal no naulian naan
sikan bata to diya yagboy no uras no muik-
agi si Jesus no ogkaulian sikandin. Tongod
to sikan, migtuu ki Jesus sikan upisyal hasta
pamilya din. [54] Ikaduwa sikan no milagru no
pighinang ni Jesus no mupauli sikandin to
Galilea no napuun diya to Judea.

5

To Pagdojow ni Jesus to Masakiton duon to Padigusanan

[1] Pagkayugoy-yugoy on, mig-andiya on
isab si Jesus to siyudad to Jerusalem su
ogtambung to pista dan no mgo Hibru. [2] Na,
duon to sikan siyudad meyduon padigu-
sanan no og-ilingon to Betsata to Hibru no
inikagihan. Madani sikan duon to yawan-
ganan no og-ilingon to Yawanganan to mgo
Karneru. Duon to kilid to sikan wohig mey-
duon lima no ka hoyunganan [3] no pighi-
batan to mahan-in no mgo masakiton yakip
to mgo buta, mgo pulid dow mgo pogkot. [4]*

† 4:45 Ahaa duon to Juan 2:13. * 5:4 To tawoy to bersikulu 3 dow to tibuuk bersikulu 4 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Migtatagad sikandan ko oglibwak sikan wohig su meyduon kun anghil no ogkinonsad dow ogpalibwakon din sikan wohig. Migtuu sikandan no inggad hintawa no ogpakauna ogpakaoyod duon to wohig ogkaulian kun to inggad nokoy no sakit.*

5 Na, mey otow duon no nasakit sed on
katluan-mey-wayu no tuig. 6 Pagkita ni
Jesus kandin dow pagkamaani din no nayu-
goy da sikan no sakit, mig-usip sikandin,
"Manuy, ogkaliyag ka no maulian ka?"
7 Migtabak sikan masakiton, "Sir, wada
duma ku no oghonat kanay pailing diya
to wohig ko oglibwak on. Ogpaningkamot
a podom to pag-anduon, di kona a pad
ogpakaabut, mey on ogpakauna kanay."
8 Kagi ni Jesus, "Na, tindog ka. Daeha
sikan hikam nu aw panow kad." 9 Dajun
naulian sikan otow. Pigdae din sikan hikam
din aw panow.

Aedow to diya no Tigpahuway.† 10 Na,
pagpanow to sikan otow, migsagman to ini-
ila no mgo Hibru, "Hoy, nokoy no migdaw-
daya ka man to hikam? Nakayapas ka
to balaod su Aedow man kuntoon no Tig-
pahuway."
11 Di migtabak sikan otow, "Sikan nakauli
kanay iyan mig-iling, 'Daeha sikan hikam
nu aw panow kad.' "
12 Dajun usip sikan mgo inila, "Hintawa
man otawa sikan migsugu ikow to pagdae
to hikam nu aw to pagpanow?"
13 Di sikan otow no naulian wada ka-
maan dow hintawa sikan nakauli kandin, su
mahan-in to mgo otow no migdadasok aw
puli on pigboyong si Jesus duon.
14 Pagkahina-hina, pigkita ni Jesus duon
to Bayoy to Diyus sikan otow no naulian.
Dajun din ikagihi, "Oho, naulian kad on. Na,
kona kad ogpadajun to pagpakasae su unu
ko ogdugang pad to kadoot to ogkahitabu
ikow." 15 Dajun panow sikan otow aw nan-
goni to inila no mgo Hibru no si Jesus naan
to nakauli kandin.
16 Kaling sugud to diya no panahon, nan-
ingkamot to inila no mgo Hibru to pag-
doot ki Jesus su mayapason kun sikandin to
Aedow no Tigpahuway. 17 Di pig-ikagihan
sikandan ni Jesus, "To Amoy ku kona yag-
boy ogsigkon to pagtrabahu agun no mata-
bangan to mgo otow, aw siak isab ogpada-
jun to pagtrabahu." 18 Tongod to sikan
pig-ikagi ni Jesus, migdugang pad to pag-
paningkamot to sikan mgo inila to pag-
pahimatoy kandin, kona no tongod da to
pagyapas din kun to Aedow no Tigpahuway
di su migpagsokod isab sikandin to Diyus,
su mig-iling no Amoy din to Diyus.

To Katongod ni Jesus no Anak to Diyus

19 Kagi ni Jesus kandan, "Indani now seini.
Wada ogkahimu ku to kanay kaugalingon
no pagboot, su inggad nokoy no ogkitaon
ku no oghinangon to Amoy ku iyan da isab
oghinangon ku no Anak din. 20 Pighigugma
a yagboy to Amoy ku, kaling igpakita din
kanay to tibo oghinangon din. Di yabow
pad to igpakita din kanay diya to umaabut
no panahon agun ogkatingaya kow. 21 Su
ogbanhawon to Amoy ku to mgo patoy
aw ogbogajan to kinabuhi. Siak isab no
anak din, ogbogajan ku to kinabuhi to
inggad hintawa no ogkaliyagan ku ogbo-
gajan. 22 Aw to Amoy ku kona no iyan
oghukum su imbogoy din on kanay sikan
no katongod 23 agun no mapasidonggan a
to tibo kaotawan angod to pagpasidon-
gog dan kandin. Inggad hintawa no kona
ogtahud kanay no Anak kibali kona og-
tahud to Amoy ku no migpaandini kanay.
24 Ligdongi now seini. Inggad hintawa no
ogpaminog to kagi ku aw tuu to Diyus no
migpaandini kanay mey on kinabuhi no
wada katapusan. Konad on ogkastiguhon
su nakayopa on likat to kamatajon pailing
diya to kinabuhi. 25 Paminog kow to seini.
Sikan pigpaabut no panahon mig-abut on,
no sikan nangkasakup pad to kamatajon
ogdinog to kagi ku no Anak to Diyus aw ogk-
abuhi da. 26 To Amoy ku iyan ogkapuunan
to kinabuhi no wada katapusan, aw angod
da isab kanay no Anak din su pigbogajan a
din to katongod to pagbogoy to kinabuhi.
27 Pigbogajan a din isab to katongod to
paghukum su sikan to katongdanan ku isip
Anak to Otow.
28 "Kona kow ogkatingaya to seini ing-
nangon ku iyu, su mey aedow no to tibo
nangkamatoy ogdinog to pagsabi ku kan-
dan, 29 aw ogbanhawon da sikandan tibo.
To diya madojow to mgo hinang ogban-
hawon agun ogkabogajan to kinabuhi no
wada katapusan, di to diya madoot to mgo
hinang ogbanhawon agun pahamtangan to
kastigu.

To Namangistigus bahin ki Jesus

† 5:9 To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan.

30 "Wada ogkahimuan ku to kanay kau-
galingon no pagboot. Ko muhukum a,
matarong sikan no paghukum su kona ku
ogtumanon to kaugalingon ku no pagboot
ko kona no pagboot to sikan migpaandini
kanay. Su ing-anad din kanay to hustu no
paghukum. 31 Ko siak da to ogkistigus bahin
to kanay kaugalingon, kona a ogkatuuhan.
32 Di meyduon yain no ogmatuud to og-
ikagihon ku. To Amoy ku iyan kistigus
ku, aw namaan a no ogkatuuhan to pagk-
istigus din. 33 Meyduon pad isab sobuuk
no migkistigus bahin kanay. Su to diya
pagsugu now to mgo sakup now diya ki Juan
no Magbawtismuhay, mig-ikagi sikandin to
matuud bahin kanay. 34 Kona a hinuun
ogsalig to pagkistigus to otow. Puli ku
igpadomdom iyu to diya agun no mayuwas
kow. 35 Angod sikandin to maintok no soga
no migtang-ow iyu, aw nalipay kow to diya
ing-anad din sed to majopot da no pana-
hon.

36 "Di meyduon yabow pad ki Juan no
ogkistigus bahin kanay. Su to impamahi-
nang kanay to Amoy ku iyan ogpakiyaya
no Diyus yagboy to migpaandini kanay.
37 Hasta mismu to Amoy ku no migpaan-
dini kanay migkistigus isab. Di wada kow
kita kandin aw wada kow makadinog to
tingog din. 38 Namaan a no wada now
ibotang duon to ginhawa now to kagi din
su wada kow man tuu kanay no pigpaandini
din. 39 Ogpaomot kow iyan to pagsiksik
to Kasuyatan to Diyus, su nailing to boot
now no ogpakaangkon kow to kinabuhi no
wada katapusan pinaagi to sikan. Siak
to pighisgutan duon, 40 di ogmaojow kow
gihapun ogpasakup kanay agun igkabogoy
ku podom iyu sikan ogkaliyagan now no
kinabuhi."

41 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi to
sikan inila no mgo Hibru, "Wada a kina-
hangyan no sajaon a to mgo otow 42 su
namaan a iyu. Wada now ibotang to Diyus
duon to ginhawa now. 43 To Amoy ku no
Diyus iyan yagboy migpaandini kanay, di
wada a now gihapun dawata. Di ko mey
yain no ogpatuu-tuu no yabow sikandin,
iyan nasi ogdawaton now. 44 Og-amonuhon
now man to pagtuu dow pagsalig to Diyus
ko iyan da gustu now no sajaon kow to mgo
duma now? Iyan wada now paningkamoti
no masaja kow to sikan sobuukon no Diyus.

45 "Di kona kow oghona-hona no siak to
ogriklamu iyu duon to atubangan to Diyus.
Si Moises no pigsaligan now iyan ogrik-
lamu iyu. 46 Su ko tinood pa no migtuu
kow kandin, ogtuu kow isab podom kanay,
su bahin man kanay to diya pigsuyat din
no pigtagonan now. 47 Di manno wada
now tuuhi to diya sinuyat ni Moises, og-
amonuhon now man to pagtuu to kagi ku
iyu?"

6

To Pagpakoon ni Jesus to 5000 no mgo Otow (Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17)

1 Songo aedow, migyopa onsi Jesus to
danow to Galilea no og-ilingon isab to
danow to Tiberias. 2 Mahan-in hilabi to
mgo otow no migliput su ogyupug kandin
diya to dibayuy no higad, su naaha dan to
mgo milagru no nangkahinang din duon to
mgo otow no nangkasakit. 3 Pagduung onni
Jesus, miggamat sikandan to bubungan aw
paman-ingkud duon. 4 Na, to diya no pana-
hon, madani on to Pista to Pagyaboy.*

5 Pagtonggak ni Jesus, naaha din sikan
mahan-in hilabi no mgo otow no og-
padodoyog duon kandin. Dajun din ikagihi
si Felipe, "Andei ki man ogpakaboli to ig-
pakoon ta to suja mgo otow?"

6 Pig-iling ni Jesus to sikan su ogtogkadon
din si Felipe. Di tahan din on namaanan
dow nokoy to oghinangon din.

7 Migtabak si Felipe, "Inggad pad kay
libu-libu to iboli ta to pan, kona sikandan
ogyogoban inggad tag-songo pingu da."

8 Na, si Andres no songo inanad ni Jesus
no suun ni Simon Pedro mig-ikagi ki Jesus,
9 "Meyduon bata kani no migdae to lima no
buuk no pan dow daduwa no ka isda. Di
og-amonu man seini to sikan linibu no mgo
otow?"

10 Dajun ikagihi ni Jesus to mgo inanad
din, "Pamaingkuda sikan mgo otow."

Na, naman-ingkud sikandan duon to
sikan mayow-ag no kabagnotan. Lima no
libu sikandan duon ko mgo yukos da to
bilangon. 11 Pigdawat ni Jesus sikan pan
aw pasalamat sikandin to Diyus. Dajun

* 6:4 Ahaa duon to Juan 2:13.

din panibaga aw ipabogoy duon to sikan
mgo otow. Pigpanibag din isab sikan
isda aw nabogajan sikandan kotob to gustu
dan su migdogi hilabi sikan pan dow isda.
12 Pagkahantoy dan on tibo, pig-ikagihan
ni Jesus to mgo inanad din, "Na, himuna
now to mgo sama agun wada ogkauyakan."
13 Dajun dan panghimuna to sama no pan,
aw kaponu to sampuyu-tag-duwa no ayat!
14 Pagkita to sikan mgo otow to milagru
no pighinang ni Jesus, nakaikagi sikandan,
"Seini naan to diya gamhanan no otow†
no ogpaandinihon to Diyus!" 15 Pagkamaan
ni Jesus no ogpogoson dan sikandin no
oghinangon no hari dan, migpapaawoy
sikandin diya to kabubunganan.

To Pagpanow ni Jesus duon to Babow to Wohig
(Mateo 14:22-33; Marcos 6:45-52)

16 No mahapun on, migtogbang to mgo
inanad ni Jesus duon to higad to danow.
17 Pagkadukilom on no wada pad tidow si
Jesus, puli on sikandan migsakoy to bangka
aw likat padeg diya to yunsud to Caper-
naum. 18 Di wada kayugoy mig-aslag‡ to
mgo bayod tongod to kaagbot to kaemag.
19 Na, anoy man no makagaud on sikan-
dan to mgo lima no kilumitru, pigkita dan
si Jesus no ogpadodoyog duon kandan no
migpanow duon to babow to wohig. Hilabi
sikandan pigdaitan, 20 di dajun migtawag
si Jesus, "Kona kow ogkahaedok su siak
seini." 21 Nalipay sikandan no migpasakoy
ki Jesus. Pagkasakoy din on, dajun sikandan
nakatidow diya to ogdeygan dan.

22-23 Pagkabukas, duon pad to dihipag to
danow sikan mgo otow no pigpakoon ni
Jesus tapus din pasalamati to diya pan.
Migtagad sikandan ki Jesus su nadomdo-
man dan no wada sikandin makasakoy
duma to mgo inanad din, aw wadad yain no
bangka no ogkasakajan din. Wada kayugoy
meyduon mgo sakajan likat to yunsud to
Tiberias no migduung duon to dani dan.
24 Na, pagkamaan dan no wadad si Jesus
duon hasta to mgo inanad din, migsakoy
sikandan to sikan mgo sakajan no bag-u
duung. Migyopa sikandan pailing diya to
yunsud to Capernaum su diya dan ogpa-
manghaon si Jesus.

Si Jesus to Koonon no Ogkapuunan to Kinabuhi

25 Pagtidow to sikan mgo otow diya to
Capernaum, natae-an dan si Jesus aw usipa
dan, "Sir, kagan-u ka pad man makaan-
dini?"

26 Dajun tabak si Jesus, "To tinood, iyan
igpamanghaa now kanay kuntoon su na-
hantoy kow to diya impakoon ku iyu. Di
wada now yagboy sabuta to diya milagru
no pighinang ku gabii. 27 Kona now og-
payabihon to pagpamangha to koonon no
ogkadunut da. Iyan nasi paningkamotan
now to koonon no kona ogkadunut no
ogkapuunan to kinabuhi no wada katapu-
san. Siak no Anak to Otow iyan ogbogoy iyu
to sikan no koonon su pigbogajan a to Amoy
ku no Diyus to katongod."

28 Dajun dan ikagihi si Jesus, "Nokoy man
to ogpaningkamotan noy agun makatuman
koy to kagustuhon to Diyus?"

29 Pigtabak sikandan ni Jesus, "Seini to
igpahinang iyu to Diyus. Kinahangyan no
mutuu kow kanay no pigpaandini din."

30-31 Mig-usip isab sikandan, "Nokoy man
to milagru no igpakita nu kanami agun
makatuu koy ikow? Su notoduon no diya to
mgo kaaw-apuan ta to matahay no banwa
no pinanguyuhan ni Moises, namangoon
sikandan to sikan og-ilingon to mana.§ Su
pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus, 'Pig-
bogajan din sikandan to koonon no na-
puun to yangit.' Na, sikuna," kagi dan ki
Jesus, "nokoy man to oghinangon nu no
ogpakaangod to diya?"

32 Kagi ni Jesus, "Paminogi a now su
matuud yagboy seini ig-ikagi ku iyu. Kona
no si Moises to migbogoy to mgo kaaw-
apuan ta to diya koonon no napuun diya to
yangit. Diyus to migbogoy. Aw sikandin to
ogbogoy iyu kuntoon to tinood no koonon
no ogkapuun diya to yangit. 33 Su sikan og-
ilingon to koonon no imbogoy to Diyus iyan
sikan napuun diya to yangit no ogbogoy to
kinabuhi diya to kaotawan."

† 6:14 To Grigu no inikagihan: *prupita*. Ogkabasa seini duon to Deuteronomio 18:15 dow 18. ‡ 6:18 To Surigao no Minanubu: *migdogi* § 6:30-31 Ogkabasa seini duon to Exodo 16.

34 Pagkadinog to mgo otow to sikan pig-
ikagi ni Jesus, mighangyu sikandan, “Sir,
bogaji koy to sikan no koonon kada aedow.”
35 Kagi ni Jesus, “Siakon sikan koonon no
ogkapuunan to kinabuhi no wada katapu-
san. Inggad hintawa no ogpasakup kanay
konad on ogbontason. Inggad hintawa
no ogtuu dow ogsalig kanay konad on og-
uhawon. 36 Di pignangonan kud sikiyu no
inggad nakakita kow on kanay, wada a
now gihapun tuuhi. 37 To tibo kaotawan
no igsalig to Amoy ku kanay og-andini
kanay. Aw inggad hintawa no ogpasakup
kanay kona ku ogbalibadon. 38 Su wada a
andini to pagtuman to kanay pagboot. Iyan
ing-andini ku likat to yangit to pagtuman
to pagboot to Amoy ku no iyan migsugu
kanay. 39-40 Iyan pagboot din no bantajan
ku to tibo kaotawan no insalig din kanay
agun wada ogkayagak, aw ogbanhawon ku
sikandan diya to katapusan no aedow. Su
ogkaliyag sikandin no to tibo ogpaminog
aw ogtuu kanay ogbogajan to kinabuhi no
wada katapusan.”
41 Pagdinog to inila no mgo Hibru to sikan
pig-ikagi ni Jesus no sikandin to koonon
no napuun diya to yangit, migbagutbut
sikandan 42 aw pauusipay, “Eh, kona no si
Jesus man seini no anak ni Jose? Kiyaya
ta man to amoy dow inoy din. Na, nokoy
no ogpatugu man to pag-angkon no diya
sikandin kapuun to yangit?”
43 Kagi ni Jesus kandan, “Kona kow on
ogbagutbut. 44 Wada ogpakapasakup kanay
ko kona unahon tawagon to Amoy ku no
migpaandini kanay. Aw to ogpasakup
kanay ogbanhawon ku diya to katapusan
no aedow. 45 Meyduon sinuyat to otow no
kibali ba-ba to Diyus no pig-iling, ‘Tibo
sikandan og-anadon to Diyus.’* Na, ing-
gad hintawa no ogpaminog to Amoy ku no
Diyus dow ogpaanad kandin, sikandin to
og-andini kanay. 46 Kona no iyan igpasabut
ku no meyduon nakakita to Diyus no Amoy
ku, su wada yagboy nakakita kandin ko
kona no siak da no diya kapuun kandin.
47 Indani now seini. To otow no ogtuu dow
ogsalig kanay meyduon kinabuhi no wada
katapusan. 48 Siakon sikan koonon no ogka-
puunan to kinabuhi. 49 To mgo kaaw-apuan
ta migkoon to mana no makapanow-panow
sikandan diya to matahay no banwa. Di
namatoy gihapun sikandan. 50 Di yahi seini
no koonon kuntoon no napuun diya to yan-
git, su to otow no ogkoon to seini ogbogajan
to kinabuhi no wada katapusan. 51 Siakon
sikan koonon no napuun diya to yangit
no iyan ogkapuunan to kinabuhi. Inggad
hintawa no ogkoon to sikan, wada katapu-
san to kinabuhi din. Sikan no koonon, yawa
ku no igbogoy ku agun ogkabogajan to
kaotawan to kinabuhi no wada katapusan.”
52 Dajun yayalis sikan inila no mgo Hibru.
Kagi dan, “Og-amonuhon man to sikan no
otowa to pagbogoy ita to yawa din agun
koonon ta?”
53 Kaling pig-ikagihan sikandan ni Jesus,
“Paminogi a now su matuud yagboy seini
ig-ikagi ku iyu bahin kanay no Anak to
Otow. Ko kona kow mukoon to yawa ku
aw ko kona kow isab muinom to yangosa
ku, kona kow ogpakaangkon to kinabuhi
no wada katapusan. 54 Inggad hintawa no
ogkoon to yawa ku dow og-inom to yangosa
ku ogbogajan to kinabuhi no wada kata-
pusan, aw ogbanhawon ku sikandin diya
to katapusan no aedow. 55 Su to yawa ku
iyan matuud no koonon, aw to yangosa ku
iyan matuud no inomon su ogpakabogoy to
kinabuhi. 56 Inggad hintawa no ogkoon to
yawa ku aw og-inom to yangosa ku ogpaka-
monang dini kanay, aw siak ogpakamonang
duon kandin. 57 Ogkabuhi a tongod to Amoy
ku no migpaandini kanay su sikandin to
ogkapuunan to kinabuhi. Ogkaangod isab
to sikan to otow no ogkoon kanay su ogk-
abuhi tongod kanay. 58 Seini koonon no
napuun diya to yangit no pighisgutan ku
kona no angod to diya pigkoon to mgo
kaaw-apuan ta, su namatoy gihapun sikan-
dan. Di inggad hintawa no ogkoon to seini
no koonon ogbogajan to kinabuhi no wada
katapusan.” 59 Sikan to ing-anad ni Jesus
duon to simbahan to mgo Hibru diya to
yunsud to Capernaum.

To Pag-ojow ki Jesus to Mahan-in no mgo Sumusunud Din

60 Pagdinog to mgo sumusunud ni Jesus to
sikan ing-anad din, mahan-in sikandan no
migbagutbut. Kagi dan, “Subra on sikan no
pagpang-anad din. Konad on ogkatuuhan.”

* 6:45 Isaias 54:13

[61] Namaanan ni Jesus no migbagutbut
sikandan, kaling pig-usip din, “Nadootan
kow naan to diya? [62] Na, ogkaamonu man
buwa ko kitaon a now no Anak to Otow
no ogbatunon diya to yangit no napuunan
ku? [63] To Ispiritu Santu iyan ogpakabogoy
to kinabuhi no wada katapusan. Kona
sikan ogkahimu pinaagi to ogkaunagan to
otow. Sikan ing-anad ku iyu duon kapuun
to Ispiritu Santu, kaling sikandin to ogpak-
abogoy iyu to kinabuhi. [64] Di to duma iyu
kona ogtuu kanay.”

Pig-ikagi ni Jesus sikan su tahan din
on namaanan likat pad to sinugdanan to
diya kona ogtuu kandin aw to diya ogyuib
kandin.

[65] Migpadajun si Jesus to pag-ikagi,
“Kaling pignangonan ku sikiyu no wada
ogpakapasakup kanay ko kona sikandin
tugutan to Amoy ku.”

[66] Na, sugud to diya no panahon, mahan-
in to mgo sumusunud ni Jesus no migta-
likud on kandin aw wadad on duma.
[67] Paglikat dan on, pig-ikagihan ni Jesus
sikan sampuyu-tag-duwa no mgo inanad
din, “Na sikiyu, ogtalikud kow isab kanay?”

[68] Si Simon Pedro to migtabak, “Ginuu,
hintawa pad on man to ogkapasakupan
noy no duon da man ikow to mgo kagi
no ogpakabogoy to kinabuhi no wada kat-
apusan? [69] Migtuu koy ikow, aw namaan
koy no sikuna da yagboy to diya Balaan no
pigpaandini to Diyus.”

[70] Kagi ni Jesus, “Pigpili ku sikiyu no
sampuyu-tag-duwa, di sobuuk iyu, sakup ni
Satanas.” [71] Sikan no kagi ni Jesus, iyan pig-
igu din si Judas no anak ni Simon Iscariote.
Su sobuuk iyan si Judas to sikan sampuyu-
tag-duwa no mgo inanad ni Jesus, di og-
abut to panahon no ogyuiban din si Jesus.

7

To Wada Pagtuu ki Jesus to mgo Suun Din

[1] Tapus to sikan, migpadajun si Jesus to
pagpanow pailing diya to yain-yain no mgo
yunsud duon to prubinsya to Galilea. Wada
sikandin andiya to prubinsya to Judea su
to inila no mgo Hibru oghimatoy podom
kandin. [2] No madani on to pista to mgo
Hibru no og-ilingon to Pista to mgo Pip-
inajag,* [3] to mgo suun ni Jesus mig-ikagi
kandin, “Madojow podom ko ojowan nu
seini no banwa aw andiya ka to Judea agun
makaaha to mgo sumusunud nu to mgo mi-
lagru no oghinangon nu. [4] Su ko ogkaliyag
to otow no mabantugan, kona din ighobong
to oghinangon din. Kaling ko oghinang ka
to mgo milagru, madojow podom ko ipakita
nu diya to atubangan to tibo.” [5] Pig-ikagi
dan sikan su sikandan ngani no mgo suun
ni Jesus wada man tuu kandin.

[6] Kaling pig-ikagihan sikandan ni Jesus,
“Wada pad abut to panahon ku. Di sikiyu,
ogpakaandiya kow inggad kagan-u [7] su kona
kow man ogkuntrahon to kaotawan. Di
siakon, ogkuntrahon a dan su ogkaukisan
ku to madoot no mgo hinang dan. [8] Na, una
kow on diya to Jerusalem aw pamista kow.
Kona a pad og-andiya su wada pad abut to
panahon ku.” [9] Kaling migpakamonang naa
sikandin duon to Galilea.

[10] Di pagkalius to mgo suun din no og-
pamista, mig-andiya isab si Jesus, di wada
sikandin pakita. [11] Diya to pista, migbaban-
gan ki Jesus to inila no mgo Hibru. Kagi dan,
“Andei man buwa to diya no otawa?”

[12] To kaotawan isab namanhahagas bahin
ki Jesus. Mey naman-iling, “Madojow
sikandin no otow.” Mey duma no naman-
iling, “Kona, su ogpanlimbung sikandin to
kaotawan.”

[13] Di mananoy da to paggigilaung† dan
bahin ki Jesus su nahaedok sikandan to
inila no mgo Hibru.

To Pagpang-anad ni Jesus Panahon to Pista

[14] Pagpanonga-tonga on to pista, bali man
no migyogwa si Jesus diya to Bayoy to
Diyus aw pang-anad to kaotawan. [15] Hilabi
natingaya to inila no mgo Hibru. Kagi dan,
“Andei man buwa kapuun sikan kaalam din
no obos da man podom to gradu din?”

[16] Migtabak si Jesus, “Seini igpang-anad
ku kona no kanay, di diya kapuun to sikan
migpaandini kanay. [17] Inggad hintawa no
ogkaliyag ogtuman to pagboot to Diyus
ogkamaan no napuun yagboy to Diyus seini
impang-anad ku, aw kona no kanay puli.

* 7:2 To Pista to mgo Pipinajag og-abutan to songo simana. To tibo mgo Hibru oghinang to mgo pipinajag no og-ugpaan dan to sikan no panahon to pagpahinomdom kandan to mgo kaaw-apuan dan no nakapanow-panow diya to matahay no banwa. Ogkabasa sikan duon to Levitico 23:33-43.

† 7:13 To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung*

18 To otow no ogpang-ikagi to ogkapuun to
kandin panghona-hona ogpayabow-yabow
puli. Di to otow no ogpaningkamot to
pagpasidongog to sikan migsugu kandin,
ogkamaanan ta no ogkatuuhan aw kona
sikandin no gayuon. 19 Sikiyu to pigboga-
jan ni Moises to mgo balaod to Diyus, di
wada sobuuk iyu no nakatuman to sikan.
Na, nokoy no gustu kow man oghimatoy
kanay?"
20 Sikan mgo otow no nahimun migtabak,
"Pigbuang ka kay buwa to madoot no ispir-
itu. Hintawa man to oghimatoy ikow?"
21 Kagi ni Jesus, "Sobuuk da to pighinang
ku no milagru to diya una duon to Aedow
no Tigpahuway, di nadootan kow on. 22 Di
sikiyu meyduon isab oghinangon now duon
to sikan no aedow. Su migsugu si Moises no
tulion to mgo anak now no yukos duon to
ikawayu no aedow likat to pag-anak. (Di to
tinood, tahan on sikan sugud pad to kaaw-
apuan din.) Kaling ogtumanon now sikan
no tumanon inggad makatapu to Aedow no
Tigpahuway. 23 Na, ko igpatuli now to mgo
anak now inggad duon to Aedow no Tig-
pahuway agun kona mayapas sikan balaod
ni Moises, nokoy no naboyu kow man kanay
su nadojow ku to diya masakiton duon to
Aedow no Tigpahuway? 24 Kona kow dajun
oghukum to duma now pinasikad to una no
ogkaaha now. Di nasi no susihon now to
matuud."

To Ogkapuunan to sikan Insaad no Hari

25 Na, migpaiikagihay to duma no mgo
taga-Jerusalem, "Sikandin kay kunu to diya
otow no oghimatajan podom to mgo in-
ila ta. 26 Na, nokoy no kona dan man
sikandin ogsapadan no ogpang-ikagi kani
to atubangan to kaotawan? Basi kay na-
maan sikandan no sikandin to diya Insaad
no Manyuyuwas.‡ 27 Di kona buwa no iyan,
su ko muabut sikan Insaad no Manyuyuwas,
wada ogkataga dow taga-andei sikandin. Di
sikan no otowa, namaanan ta dow taga-
andei."
28 Pagdinog ni Jesus to sikan, mig-ikagi
sikandin to maagbot duon to pawa to Bayoy
to Diyus, "Tutuu iyan no pigkiyaya a now
aw namaanan now dow taga-andei a. Di
wada now kamaani dow andei a yagboy
kapuun. To pag-andini ku kona no kanay
no pagboot su meyduon migsugu kanay, aw
tinood yagboy sikandin. Wada kow kiyaya
kandin 29 di siak, migkiyaya a su diya a
kapuun, aw sikandin to migsugu kanay to
pag-andini."
30 Pag-ikagi ni Jesus to sikan, ogdako-
pon podom sikandin to inila no mgo Hi-
bru, di wada dan katoodi su wada pad
abut to panahon din. 31 Di mahan-in to
mgo otow duon no migtuu dow migsalig
ki Jesus. Kagi dan, "Seini iyan to diya
Insaad no Manyuyuwas, su wada otow no
ogpakahinang to milagru no ogyabow to
sikan nangkahinang din."
32 Pagdinog to duma no mgo Pariseo
to sikan pighahagasan to mgo otow
bahin ki Jesus, sikandan dow to yabow
no mgo magdudumaya to tinuuhan to
mgo Hibru migsugu to mgo magbantajay
duon to Bayoy to Diyus to pagdakop
ki Jesus. 33 Kaling pig-ikagihan ni Jesus
to kaotawan no nahimun duon, "Konad
ogkayugoy to pagpagduma ku iyu, su og-
uli ad diya to sikan migpaandini kanay.
34 Ogpamanghaon a now, di kona a now on
ogkakitaan. Kona kow isab ogpakaduma
diya to ogdeygan ku."
35-36 Dajun pauusipay to inila no mgo Hi-
bru, "Nokoy man buwa to igpasabut to
sikan pig-ikagi din no ogpamanghaon ta
sikandin di kona tad ogkakitaan, aw kona
ki ogpakaduma diya to ogdeygan din? Na,
andeid man buwa ogdeg sikan no otawa no
kona tad man ogkakitaan? Basi og-andiya
to madiyu no mgo banwa no pig-ugpaan
to mgo kadumahan ta no namanyampot.
Basi ogpang-anadon din to mgo taga-diya
no kona no Hibru."

To Wohig no Ogpakabuhi

37 Duon to katapusan no aedow to sikan
pista no iyan yabi no mahinongdanon no
aedow, migtindog si Jesus aw ikagi to maag-
bot, "Inggad hintawa iyu no og-uhawon,
umandini kanay su ogpainomon ku. 38 Su
ojow pa to Kasuyatan to Diyus, to otow no
ogtuu dow ogsalig kanay, angod to mey
wohig no ogpakabuhi no og-ugwak duon
to ginhawa din." 39 Sikan wohig no ognan-
gonon ni Jesus, impananglit din to Ispiritu
Santu no igkabogoy to tibo kaotawan no

‡ 7:26 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

ogtuu kandin. Di to diya no panahon, wada
pad ibogoy to Ispiritu Santu duon kandan
su wada pad man batuna si Jesus diya to
yangit.
40 Pagdinog to mgo otow to sikan impang-
anad ni Jesus, to duma mig-iling, “Sikandin
naan to diya kibali ba-ba to Diyus no pig-
paabut ta.”
41 Mey isab duma no mig-iling, “Sikandin
to diya Insaad no Manyuyuwas.”§
Di mey pad duma no mig-iling, “Kona
ta ogkailing no sikandin to diya Insaad
no Manyuyuwas, su taga-Galilea man
sikandin. 42 Su ojow pa to Kasuyatan
to Diyus, sikan Insaad no Manyuyuwas
ogkailing no kaliwat ni Hari David, aw duon
sikandin ogkapuun to Betlehem su taga-
duon man si David.”
43 Kaling nabahin to mgo otow bahin ki
Jesus. 44 To duma isab gustu podom no og-
dakopon sikandin, di wada inggad sobuuk
no nakahilabot kandin.

To Wada Pagtuu to Inila no mgo Hibru

45 Na, pagpauli to diya mgo magbanta-
jay no pigsugu to pagdakop ki Jesus, pig-
usip sikandan to diya mgo Pariseo dow
yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan
no migsugu kandan, “Nokoy no wada now
man sikandin kadaya?”
46 Migtabak sikan mgo magbantajay,
“Disti on ko mey nang-anad no angod to
pagpang-anad to sikan no otow.”
47 “Eh,” kagi to sikan mgo Pariseo, “hasta
isab sikiyu nalimbungan din? 48 Oho, sikami
no mgo Pariseo dow duma no inila no
mgo Hibru, wada inggad sobuuk kanami no
migtuu kandin. 49 Iyan da namanuu kandin
to mgo otow no wada yagboy makasabut
to sikan mgo balaod to tinuuhan ta. Kas-
tiguhonon sikandan to Diyus.”
50 Na, sobuuk kandan si Nicodemo no iyan
migdoyom diya ki Jesus. Pig-ikagihan din
to mgo duma din, 51 “Ojow pa to sikan mgo
balaod ta, ogkahimu buwa to paghukum to
otow no kona og-unahon og-usipon agun
mamaanan yagboy dow nokoy to nahinang
din?”
52 Kagi to sikan angod din no mgo Pariseo,
“Abee, taga-Galilea ka naan isab? Ko
siksikon nu to Kasuyatan to Diyus, ogka-
maanan nu no wada yagboy taga-Galilea no
ogkahinang no kibali ba-ba to Diyus.”

[Bersikulu 7:53 hangtod 8:11 wada makayakip duon to una no mgo sinuyat no Ginirigu] To Bohi no Nasakpanan no Nanghonay

53 [Dajun likat sikandan tibo aw paman-
uli,

8

1 di si Jesus mig-andiya to Kaulibuhan
no bubungan. 2 Pagkabukas, migpauli
sikandin duon to Bayoy to Diyus, aw
mahan-in hilabi to mgo otow no migh-
agudhud duon kandin. Dajun sikandin
ingkud aw pang-anad kandan. 3 Pagpang-
anad din on, mey mgo maistru to tin-
uuhan dow mgo Pariseo no mig-anduon
no migdae to bohi no nasakpanan dan no
nanghonay. Pigpaatubang dan sikandin
to sikan nangkahimun 4 aw ikagihi dan si
Jesus, “Sir, seini no bohi nasakpanan no
nanghonay. 5 Ojow pa to balaod no imbilin
ni Moises ita, to bohi no angod to seini
kinahangyan batuhon kotob no mamatoy.
Na sikuna, nokoy man to ikow?” 6 Ing-usip
dan sikan su ogbitikon dan podom sikandin
agun no meyduon igkariklamu dan kuntra
kandin.
Di puli migpatiobo si Jesus aw isuyat to
tudyu din duon to pasak. 7 No wada dan
sigkoni to pagpangusip kandin, migtindog
si Jesus aw ikagi, “Ko hintawa kani iyu
to wada sae, paunaha to pagbatu kandin.”
8 Na, mig-isab migpatiobo si Jesus aw isuyat
to tudyu din duon to pasak. 9 Pagdinog
to sikan inila no mgo Hibru to sikan pig-
ikagi ni Jesus, dajun sikandan tinagsaboka
to pagpakukujunus to pagpanow. Iyan
mig-una to kinamanigaonan duon kandan,
aw migpatisunu to mgo duma kotob no
iyan nanda nabilin si Jesus dow sikan bohi.
10 Dajun tindog si Jesus aw usipa din sikan
bohi, “Andeid man to kani mgo otow no
mighukum ikow?”
11 Migtabak sikan bohi, “Wadad Sir.”

§ 7:41 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

Kagi ni Jesus, “Na, kona a isab oghukum
ikow. Uli kad on, di kona kad on oghinang
to sae.”]

To Pagkamatuud to Impang-anad ni Jesus

12 Tapus to sikan, pig-ikagihan ni Jesus to
mgo otow, “Siakon to kaawang no ogtang-
ow to kaotawan dini to kalibutan. Ing-
gad hintawa no ogpasakup kanay, wadad
on sikandin ugpa duon to kadigyoman, su
ogkatang-awan on to sikan kaawang no
ogpakabogoy to kinabuhi no wada katapu-
san.”
13 Di to mgo Pariseo migpagyalis kandin.
Kagi dan, “Kona ogkatuuhan sikan pig-
ikagi nu su sikuna da to ogkistigus to ikow
no kaugalingon.”
14 Migtabak si Jesus, “Inggad ogkistigus a
to kanay no kaugalingon, tinood gihapun
sikan pig-ikagi ku su namaan a dow taga-
andei a dow andei a ogdeg. Di sikiyu, wada
kow kamaan to sikan. 15 Ko oghukum kow,
puli now og-otawan. Siakon, wada oghuku-
man ku. 16 Di ko pananglit muhukum a,
hustu to hukum ku su kona no siak da to
oghukum su duma ku sikan migpaandini
kanay. 17 Su ojow pa to sikan balaod no pig-
tagonan now, ko maaangod to pagkistigus
to daduwa no ka otow, ogkatuuhan sikan.
18 Na, tuuhi now isab no tutuu to ing-anad
ku su daduwa to mgo kistigus ku, siakon
dow Amoy ku.
19 Dajun usip to inila no mgo Hibru, “An-
dei man sikan amoy nu?”

Migtabak si Jesus, “Wada kow yagboy
kiyaya kanay aw wada kow isab kiyaya
to Amoy ku. Su ko pigkiyaya a now pa,
ogkakiyayahan now isab podom to Amoy
ku.”
20 Sikan to pig-ikagi ni Jesus no mang-
anad sikandin diya to Bayoy to Diyus duon
to dani to taguanan to halad. Mahan-in to
ogpamandakop podom ki Jesus to sikan no
panahon, di wada dan katoodi su wada pad
abut to panahon din.

To Pagpatahan to sikan Wada Pamanuu

21 Migpadajun si Jesus to pagpang-anad
to mgo otow no nahimun duon. Kagi din,
“Madani ad on ogpanow. Inggad pamang-
haon a now, kona a now ogkitaon su kona
kow ogpakaduma diya to ogdeygan ku. Puli
kow on ogkamatoy, kona ogkapasaylu to
mgo sae now.”
22 Dajun pauusipay sikan inila no mgo
Hibru, “Nokoy man to igpasabut to sikan
pig-iling din no kona ki ogpakaduma diya
to ogdeygan din? Og-ogot kay buwa
sikandin!”
23 Kagi ni Jesus, “Sakup kow to seini pasak,
di siakon, sakup a to yangit. Kona ogkaaan-
god to panghona-hona ta. 24 Kaling pig-
ikagihan kud on sikiyu no puli kow on
ogkamatoy, kona ogkapasaylu to mgo sae
now. Sikan to ogkadeygan now ko kona
kow ogtuu to sikan tibo pig-ikagi ku bahin
to kaugalingon ku.”
25 Nangusip sikandan ki Jesus, “Na,
hintawa ka man yagboy?”

Migtabak si Jesus, “Siakon to diya ka-
nunoy kud ingnangon iyu sugud pad to sin-
ugdanan to pagpang-anad ku. 26 Bahin iyu,
mahan-in pad podom to igkahukum ku, di
iyan da ignawnangon ku diya to kaotawan
to nadinog ku duon to sikan migpaandini
kanay. Aw matuud yagboy to tibo no og-
ikagihon din.”
27 Di sikan mgo otow duon wada
makasabut no iyan ognangonon ni Jesus
to Amoy din no Diyus. 28 Kaling pig-
ikagihan sikandan ni Jesus, “Ko siak no
Anak to Otow itaud now on duon to krus
aw lindoga, bali man no ogkamaan kow on
no tutuu yagboy to tibo pig-ikagi ku bahin
to kaugalingon ku. Ogkamaanan now isab
no wada ogbugtungan ku no hinang, su
iyan da igpang-anad ku to insugu to Amoy
ku. 29 Sikandin to migsugu kanay, aw kona
a din og-ojowan. Kanunoy a din ogduma-
dumahan su ogtumanon ku to ogkaliyagan
din.”
30 No mig-ikagi pad si Jesus, mahan-in on
to migtuu kandin.

*To Tinood no Amoy to sikan Wada Pa-
manuu ki Jesus*

31 Dajun ikagihi ni Jesus to diya namanuu
kandin, “Ko mupadajun kow to pagtuman
to ing-anad ku, ogkahinang kow no matuud
no mgo inanad ku. 32 Ogkamaan kow isab to
matuud bahin to Diyus, aw pinaagi to sikan,
ogkayuwas kow to pagkaudipon.”
33 “Eh,” kagi dan, “nokoy no og-iling ka
man no ogkayuwas koy? Wada koy kay
kaudipon to inggad hintawa su mgo kaliwat
koy man ni Abraham.”

34 Migtabak si Jesus, “Indani now seini.
Naudipon to tibo mgo otow no ogpadajun
to pagpakasae, su to madoot no og-awoson
dan iyan ogboot kandan. 35 Pananglit, to
udipon kona no pirmaninti duon to pam-
ilya to agayon din. Di to anak to sikan
agayon pirmaninti duon. 36 Kaling, ko siak
no Anak to Diyus iyan ogyuwas iyu, yuwas
kow on yagboy to pagkaudipon. 37 Namaan
a no mgo kaliwat kow ni Abraham, di wada
pues to sikan, su to diya ing-anad ku iyu
wada now man ibotang duon to ginhawa
now. Kaling gustu kow nasi no oghimatoy
kanay. 38 Siak to ogpasabut iyu to pigkita ku
duon to atubangan to Amoy ku. Aw sikiyu
isab, iyan oghinangon now to nadinog now
duon to iyu no amoy.”

39 “Eh,” kagi dan, “si Abraham kay to
amoy noy.”

Kagi ni Jesus, “Ko kaliwat kow pa ni
Abraham, ogsunudon now podom to diya
mangkadojow no hinang din. 40 Di anoy su
nang-anad a iyu to matuud no impasabut
kanay to Diyus, oghimatajan a now on nasi.
Di wada hinang ni Abraham no angod to
sikan. 41 Iyan nasi ogsunudon now to mgo
hinang to tinood now no amoy.”

Migtabak dajun sikan mgo otow, “Hoy,
kona koy kay no mgo anak to gawas. Iyan
da Amoy noy to Diyus.”

42 Kagi ni Jesus, “Ko iyan pa amoy now
to Diyus, oghigugmaon a now podom, su
sikandin to napuunan ku, aw sikandin to
migpaandini kanay. Wada a puli boboot
to pag-andini. 43 Nokoy no kona kow
man ogpakasabut ko og-ikagi a? Ogkail-
ing to sikan su kona kow man ogkaliyag
ogpaminog kanay. 44 Si Satanas yagboy
to amoy now, aw to mangkadoot no og-
awoson din iyan ogkaliyagan now ogtu-
manon. Sugud pad to sinugdanan, nanghi-
matoy on sikandin. Wada yabot din to
inggad nokoy no matuud, su ampan man
matuud duon kandin. Iyan da hinang din
to ogginayu su sikan to ingkaanat din.
Gayuon yagboy sikandin aw ogkapuunan to
tibo mgo gayu. 45 Aw manno mgo sakup kow
ni Satanas no gayuon, kona kow ogtuu to
sikan matuud no mgo kagi ku. 46 Hintawa
man iyu to ogpakakistigus no sae-an a?
Di manno iyan igpang-anad ku to matuud,
nokoy no kona kow man gihapun ogtuu
kanay? 47 Iyan kona now igpaminog kanay
su kona kow man no kaning Diyus. Su
to tibo matuud no mgo sakup to Diyus
ogpaminog to kagi din.”

Yabow pad si Jesus ki Abraham

48 Pagdinog to sikan inila no mgo Hibru
to kagi ni Jesus, pig-ikagihan dan sikandin,
“Tutuu iyan to diya pig-iling noy no angod
ka to taga-Samaria, aw pigbuang ka isab to
madoot no ispiritu.”

49 Kagi ni Jesus, “Wada madoot no ispiritu
no migbuang kanay. Iyan da oghinangon
ku to pagpasidongog to Amoy ku, di ogta-
majon a now. 50 Kona no iyan og-apason
ku no mapasidonggan a. Di to Diyus iyan
ogboot to sikan, aw sikandin to oggapi
kanay dow oghukum iyu. 51 Indani now
seini. Inggad hintawa no ogtuman to kagi
ku kona gajod ogkamatoy.”

52 Kagi to sikan inila no mgo Hibru, “Na,
kuntoon nasiguru noy on no pigbuang ka to
madoot no ispiritu. Ngani man si Abraham
dow to diya kibali mgo ba-ba to Diyus,
di tibo da nangkamatoy. Di sikuna, mig-
iling ka no to otow no ogtuman to kagi
nu kona gajod ogkamatoy. 53 Kibali og-iling
ka no yabow ka pad ki Abraham dow to
diya kibali mgo ba-ba to Diyus no tibo da
nangkamatoy. Nokoy man to pagtuu nu
ikow? Hintawa ka man?”

54 Migtabak si Jesus, “Ko siak pa to ogpasi-
dongog to kaugalingon ku, wada pues to
sikan. Di to Amoy ku no og-angkonon now
no Diyus now iyan ogpasidongog kanay,
55 di wada kow man ngani kiyaya kandin.
Siakon nasi to migkiyaya yagboy kandin,
aw ogtumanon ku to tibo igsugu din kanay.
Ko og-iling a pa no wada a kiyaya kandin,
ogkaangod a isab iyu no gayuon. 56 Si Abra-
ham no minuna now migtukhow su mig-
iman no ogkitaon a din no og-andini to
kalibutan. Tinood iyan no nakitaan a din,
aw nalipay sikandin.”

57 Kagi to sikan inila no mgo Hibru, “Tuu
on man no pigkita nud on si Abraham, wada
ka pad ngani abut to kalim-an no tuig!”

58 Kagi ni Jesus, “Eh, tinood iyan. Su wada
pad i-anak si Abraham, duon ad on.”

59 Dajun sikandan pamandawat to batu
su ogbatuhon dan si Jesus. Di migyunus
sikandin migyuwas duon to Bayoy to Diyus.

9

To Pagdojow ni Jesus to Otow no Ingkabata no Buta

1 Pagpanow ni Jesus, mey otow no pigkita
din no ingkabata to pagkabuta. 2 Dajun
usipa si Jesus to mgo inanad din, "Sir,
hintawa man sae to nakailing to pagkabuta
to sikan otow sugud to pag-anak kandin?
Kandin sae ko ginikanan din?"
3 Migtabak si Jesus, "To pagkabuta din
kona no tongod to sae din aw kona isab
no tongod to sae to ginikanan din. Di
iyan ingkabuta din agun no ogkakita to
gahom to Diyus duon kandin. 4 Mintras
aedow pad, kinahangyan no oghinangon
ta to igpahinang ita to sikan migpaandini
kanay. Ogpaomot ki su ko madukilom on,
wadad ogpakatrabahu. 5 Kotob no dini a
pad to kalibutan, siakon to kaawang no
ogpakatang-ow to kaotawan."
6 Dajun ilob si Jesus duon to pasak aw
ohuga to yawoy din. Dajun din ihidhid
duon to mata to sikan buta 7 aw ikagihi,
"Na, pangiyam-us ka duon to sikan padigu-
sanan no Siloe." Dajun anduon sikan buta
aw pangiyam-us duon to padigusanan no
Siloe, no ko ita pa, Impadae. Pagpauli din,
nakakita on sikandin.
8 Pagkita kandin to mgo sumbayoy din
hasta to mgo otow no nakaaha kandin
no migpalimus, naboyong sikandan aw
paman-ikagi, "Iyan kay buwa sikan to diya
kanunoy mig-iingkud duon no ogpalimus?"
9 To duma mig-iling, "Hoo, sikandin man
iyan." Di to duma mig-iling, "Eh, kona.
Nakaangod puli to bayhu.*"
Di sikan otow no naulian mig-iling,
"Siakon man iyan to diya buta."
10 "Naamonu no nakakita ka man?" kagi
to sikan mgo otow.
11 Migtabak sikandin, "Sikan otow no
iyan ngadan si Jesus mig-ohug to pasak
aw ihidhid to mata ku. Pagkatapus,
pigpapangiyam-us a din diya to padigu-
sanan no Siloe. Na, dajun ad nakakita."
12 Nangusip sikan mgo otow, "Andeid
man sikandin?" Di nangindoy sikan otow.

To Pagpangusip to mgo Pariseo to diya Buta

13 Dajun dan daeha diya to mgo Pariseo
sikan buta no nadojow on. 14 Na, Aedow no
Tigpahuway to diya pag-ohug ni Jesus to
pasak no piggamit din to pagpakita to sikan
buta. 15 Kaling sikan mgo Pariseo mig-usip
isab kandin dow naamonu no nakakita on
man sikandin. Kagi to sikan otow, "Pighid-
hidan din to mata ku to inohug no pasak.
Pagpangiyam-us ku, nakakita a dajun."
16 Migyayalis sikan mgo Pariseo. Kagi
to duma, "Kona ogkailing no pigpaandini
sikandin to Diyus, su ogyapason din man to
Aedow no Tigpahuway."
Di mey isab mig-iling, "Ko sae-an pa
sikan no otow, og-amonuhon din man to
paghinang to mgo milagru no angod to
sikan?"
17 Kaling pig-usip dan sikan otow, "Mig-
iling ka no nadojow din to mata nu. Na, to
paghona-hona nu, hintawa man sikandin?"
Kagi din, "Kibali ba-ba sikandin to
Diyus."
18 Di sikan inila no mgo Hibru wada pad
gihapun tuu no tahan sikandin buta. Kaling
impadokat dan to mgo ginikanan din 19 aw
usipa, "Anak now seini? Ingkaanat din iyan
no buta? Nokoy no ogkita on man?"
20 Migtabak sikan mgo ginikanan din,
"Hoo, anak noy seini, aw ingkaanat din
iyan no buta. 21 Di wada koy kamaan dow
naamonu no ogpakakita on sikandin kun-
toon dow hintawa to nakadojow to mata
din. Di madojow ko sikandin to usipon
now su insaktu on man to idad din, aw
ogpakatabak on sikandin to mgo usip now."
22-23 Sikan to tinabakan to mgo ginikanan
din su nahaedok to sikan inila no mgo
Hibru. Su tahan dan on naujunan no inggad
hintawa no og-iling no si Jesus iyan sikan
Insaad no Manyuyuwas† konad on ogpaka-
pagduma to angod din no mgo Hibru.
24 Na, dajun isaba tawaga to sikan mgo
inila sikan otow no buta to diya una aw ik-
agihi, "Namaan koy no makasasaya to diya
otow no nakadojow kun to mata nu. Na,
ipanapa to ngadan to Diyus no ognangon ka
to matuud."
25 Migtabak sikan otow, "Wada a kamaan
dow makasasaya sikandin. Iyan da na-
maanan ku no buta a, di nakakita ad."
26 Pig-isab dan sikandin pig-usip, "Pig-
amonu ka din no nakakita kad man?"

* 9:9 To Surigao no Minanubu: *goja* † 9:22-23 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

[27] Migtabak sikandin, “Pignangonan kud
sikiyu di wada kow paminog. Nokoy no
ogkaliyag kow isab ogpaminog to sikan?
Basi ogpasakup kow isab kandin.”
[28] Dajun dan pigbinusayan sikan otow.
Kagi dan, “Hoy, sikuna, inanad ka to sikan
no otawa, di sikami, mgo inanad koy ni
Moises. [29] Su namaan koy no pig-isturyahan
si Moises to Diyus to diya una no panahon.
Di sikan no otawa, wada koy ngani kamaan
dow andei sikandin kapuun.”
[30] Sikan otow no migkita on mig-iling,
“Naboyong a yagboy iyu, su anoy nado-
jow din to mata ku, og-iling kow pad gi-
hapun to wada kow kamaan dow andei
sikandin kapuun. [31] Di siakon namaan, su
nataga ki no kona ogpaminogon to Diyus
to makasasaya. Iyan ogpaminogon din to
otow no ogtahud kandin aw ogtuman to
pagboot din. [32] Na, wada pad disti kadinog
no meyduon nakadojow to otow no ingka-
bata no buta. [33] Kaling ko wada pa sikandin
kapuun to Diyus, kona sikandin ogpakahi-
nang to sikan.”
[34] Pagdinog to sikan inila no mgo Hibru to
kagi din, mig-iling sikandan, “Sukad to pag-
anak ikow, makasasaya kad yagboy. Na,
nokoy no ogpatugu ka og-anad kanami?”
Dajun dan sikandin pogongi to pagpag-
duma to angod din no mgo Hibru.

To mgo Otow no Angod to Buta

[35] Pagdinog ni Jesus to pighinang dan to
sikan otow no nadojow din to mata, pigpa-
mangha din aw usipa, “Ogtuu ka to sikan
Anak to Otow?”
[36] Migtabak sikan otow, “Sir, nangoni a
dow hintawa sikandin agun makatuu a.”
[37] Kagi ni Jesus, “Nakakita kad on kandin
su sikandin to migpag-isturya ikow kun-
toon.”
[38] Dajun yuhud sikan otow duon to
atubangan ni Jesus aw ikagi, “Ginuu, ogtuu
ad ikow.”
[39] Kagi ni Jesus, “Iyan ing-andini ku to
kalibutan agun makiyayahan sikan nangka-
maan to Diyus dow sikan wada kamaan
kandin. To diya wada kangkamaan to Diyus
igkapag-angod to buta. Oggawangon ku
sikan pagkabuta dan. Di to diya ogpaman-
iling no namaan kun to Diyus, igpakita ku
no buta gihapun sikandan.”
[40] Mey mgo Pariseo duon no nakadinog
to kagi ni Jesus aw ikagihi dan, “Sikan pig-
ikagi nu, angod to inyakip koy nu to sikan
mgo buta.”
[41] Migtabak si Jesus, “Ko og-angkon kow
pa no buta kow su kona ogpakasabut, kona
kow ogkailing no sae-an. Di manno og-iling
kow no ogpakasabut kow, ogkailing nasi no
sae-an kow.”

10

To Pananglitan to Tag-Karneru

[1] “Ligdongi now seini,” kagi ni Jesus.
“Ko mey otow no ogsed to ayad to mgo
karneru no kona ogbaja to yawanganan,
ogkamaanan no kawatan sikandin dow
tulisan. [2] Di ogkakiyayahan to matuud
no tag-karneru su duon sikandin ogbaja
to yawanganan. [3] Og-abrihan sikandin to
magbantajay to yawanganan, aw to mgo
karneru ogkiyaya to tingog din. Ogsabi-
hon din to ngadan to kada sobuuk aw og-
payuwason din. [4] Pagyuwas dan on tibo, og-
una sikan tag-karneru aw ogsunud sikan
mgo buhi din su ogkiyayahon dan man to
tingog din. [5] Di kona sikandan ogduma to
yain no otow, nasi no ogyagujan dan su
wada dan man kaanadi to tingog.” [6] Seini
pananglitan no ing-anad ni Jesus, wada dan
kasabuti to kahuyugan.
[7] Kaling pig-ikagihan din isab sikandan,
“Paminog kow to seini su tinood. Siakon to
yawanganan no ogbajaan to mgo karneru.
[8] Mahan-in to mgo otow no nakauna kanay
no angod to mgo kawatan dow mgo tulisan.
Di to mgo karneru wada paminog kandan.
[9] Siakon sikan yawanganan. Inggad hintawa
no ogbaja kanay ogkayuwas. Og-atimanon
ku sikandan angod to pag-atiman to tag-
karneru to buhi din. Masaligon sikandan
ko ogyuwas aw ogsed su kona ogkaamonu.
[10] To kawatan iyan igsed su ogpangawat dow
ogpanghimatoy aw ogpandodoot. Di siak,
mig-andini a to pagbogoy to himpit no
kinabuhi.
[11] “Siak sikan madojow no tag-karneru, su
andam a no ogpakimatoy to pagpanalipod
kandan. [12] Di ko meyduon sinuhuyan no
ogpabantajon to sikan mgo karneru, og-
ojowan din sikandan ko kitaon din on to
mangongoon no ogpadodoyog duon. Da-
jun ogpamoodon to duma no mgo karneru

aw ogkangkasuwoy-suwoy to duma. [13] Og-
ojowan din sikan mgo karneru su sin-
uhuyan man puli sikandin aw wada pag-
oyog din to sikan mgo buhi.
[14] "Siak sikan madojow no tag-karneru.
Siakon dow mgo sakup ku, oghihilabi koy
[15] angod isab to paghihilabi noy dow to
Amoy ku. Kaling ogpakimatoy a agun no
mayuwas sikandan. [16] Meyduon pad duma
no mgo karneru ku no kona no sakup to
seini panon. Oghagokonon ku isab sikan-
dan aw ogpaminogon dan to kagi ku. Na,
ogkahinang sikandan tibo no songo panon
nanda, aw sobuuk da to ogbantoy kandan
tibo.
[17] "To Amoy ku mighigugma kanay su
andam a no ogpakimatoy agun mabuhi a
da. [18] Wada inggad hintawa no ogpakaboot
to kamatajon ku su siak da to ogboot to
sikan. Aw meyduon isab katongod ku to
pagbanhaw to kaugalingon ku. Sikan no
katongod imbogoy kanay to Amoy ku."
[19] Pagdinog to mgo inila to sikan mgo kagi
ni Jesus, nabahin sikandan. [20] Mahan-in
to mig-iling, "Eh, kona kid on ogpaminog
kandin su pigbuang to madoot no ispiritu."
[21] Di to duma naman-iling, "Nadinog ta to
madojow no pagkaikagi din, aw namaanan
ta no nakadojow sikandin to buta. Ko
pigbuang pa sikandin to madoot no ispiritu,
kona din ogkahinang sikan tibo."

To Pagsupak ki Jesus to mgo Inila

[22] Na, mig-abut to Pista to Paghandom
to Paghalad to Bayoy to Diyus. Ting-
hagsiy to diya no panahon. [23] Paghipanow
ni Jesus duon to Hoyunganan ni Salomon
no nasakup to sikan Bayoy to Diyus,
[24] piglibongan sikandin to inila no mgo Hi-
bru aw ikagihi, "Kagan-u koy nu pad man
ognangonan dow hintawa ka? Ajaw koy
ogbitay-bitaja. Klaruhi koy dow sikuna
iyan to diya Insaad no Manyuyuwas."*
[25] Dajun tabak si Jesus, "Pignangonan kud
sikiyu, di wada kow man tuu. To mgo
milagru isab no oghinangon ku pinaagi to
katongod to Amoy ku kibali kistigus ku, [26] di
kona kow ogtuu su kona kow no sakup to
panon to mgo karneru ku. [27] Ogkiyayahon
ku to kanay no mgo karneru. Ogpaminog
sikandan to kagi ku aw ogsunud kanay.
[28] Konad yagboy sikandan ogkastiguhon to
Diyus su ogbogajan kud on to kinabuhi no
wada katapusan. Wada ogpakaagow kan-
dan dini kanay. [29] To Amoy ku no migbo-
goy kandan dini kanay, wada ogyabow to
pagkagamhanan din. Kaling wada inggad
hintawa no ogpakaagow kandan likat to
Amoy ku. [30] To Amoy ku dow siak, iyan da
yagboy."
[31] Pagdinog to sikan inila no mgo Hibru
to pig-ikagi ni Jesus, namudut sikandan to
mgo batu su ogbatuhon dan podom. [32] Di
pig-ikagihan din sikandan, "Mahan-in on
to impakita ku iyu no madojow no mgo
hinang no impahinang kanay to Amoy ku.
Na, andei man dapit to sikan to ogpakaa-
mung to pagbatu now kanay?"
[33] Migtabak sikandan, "To mgo hinang nu
kona no iyan ogkaamungan no ogbatuhon
ka, di tongod to pagpasipaya nu to Diyus.
Su anoy otow ka puli, ogpagsokod ka to
Diyus."
[34-35] Kagi ni Jesus, "Ogkadomdoman now
buwa to diya kagi to Diyus duon to Kasuy-
atan din no pigtagonan now no mighisgut
bahin to karaan no mgo magmamandu
no pig-iling, 'Og-ilingon ku sikiyu no mgo
diyus.'† Aw namaan ki no kona ogkaisab to
kagi to Diyus. Na, ko sikan puli mgo otow
og-ilingon no mgo diyus agun matahudan
sikandan to kaotawan, [36] siak pad man to
kona angajan no og-ilingon no Anak to
Diyus no pigbogajan to Amoy ku to katon-
god aw paandiniha to kalibutan! Na, nokoy
no og-iling kow man no migpasipaya a to
Diyus? [37] To mgo hinang to Amoy ku iyan
oghinangon ku. Di ko kona ku hinangon
sikan, na, ajaw kow on ogtuu kanay. [38] Di ko
sikan to oghinangon ku, kinahangyan mu-
tuu kow tongod to sikan inggad kona now
tuuhan to mgo kagi ku. Na, ogkamaanan
now yagboy no siakon dow to Amoy ku iyan
da."
[39] Tongod to sikan pig-ikagi ni Jesus,
ogdakopon dan podom, di nakalikoy da
sikandin.
[40] Dajun pauli si Jesus diya to dihipag
to Jordan no wohig duon to sikan banwa
no duon pamawtismu si Juan to diya una.
No migpakamonang pad si Jesus duon,
[41] nahimunan sikandin to mahan-in no

* 10:24 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 10:34-35 Salmo 82:6

kaotawan. Kagi dan, “Wada iyan nahinang
ni mina Juan no mgo milagru, di matuud
yagboy to tibo pig-ikagi din bahin ki Jesus.”
42 Kaling mahan-in to namanuu ki Jesus
duon to sikan no banwa.

11

To Kamatajon ni Lazaro

1 Meyduon otow no iyan ngadan si Lazaro
no nasakit. Duon sikandin ugpa to baryu
to Betania duma to mgo atoboy din no si
Maria dow si Marta. 2 Si Maria sikan oghud-
hud to pahomut duon to kobong ni Jesus
aw ogpahidan to bubue din. Na, tongod
to pagkasakit to sikan maama dan no si
Lazaro, 3 pigtugunan dan si Jesus no pig-
iling, “Ginuu, nasakit seini pighilabi nu no
yagi.”

4 Pagdinog ni Jesus to sikan, mig-ikagi
sikandin, “Sikan sakit ni Lazaro kona
ogsangko to kamatajon, di nailing to sikan
agun ikapakita to gahom to Diyus dow
ikapakiyaya to pagka-Diyus ku no Anak
din.” 5 Hinilabi iyan ni Jesus sikan tatoyu
no migsusuun, 6 di wada dajun sikandin
panggiyu-giyu no makadinog no nasakit si
Lazaro. Nasi no migpakamonang pad duon
sed to daduwa no aedow. 7 Tapus to sikan,
pig-ikagihan din to mgo inanad din, “Og-
andiya kinow to prubinsya to Judea.”

8 “Eh Sir,” kagi dan, “ogpauli ka diya no
babag-uhay ka pad man podom ogbatuhon
to inila no mgo Hibru?”

9 Migtabak si Jesus pinaagi to panan-
glitan. Kagi din, “Sed to songo aedow
meyduon sampuyu-tag-duwa no uras to
kaawang. Ko aedow to pagpanow to otow,
kona sikandin ogpakadugsu su maawang
man to kalibutan. 10 Di ko ogdoyom to otow,
ogpakadugsu sikandin su madigyom aw
wada kaawang duon kandin.” 11 Migpadajun
si Jesus to pag-ikagi diya to mgo inanad din,
“Nalipodong si Lazaro no yagi ta. Kaling og-
andiya a su ogpukawon ku.”

12 Kagi to mgo inanad din, “Ginuu, mado-
jow ko nalipodong sikandin su ogkaulian
da.” 13 Iyan podom impasabut ni Jesus no
namatoy on si Lazaro, di nailing to boot to
mgo inanad din no nalipodong puli.

14 Kaling pigklaruhan sikandan ni Jesus.
Kagi din, “Patoy on si Lazaro. 15 Di madojow
no wada a diya no mamatoy sikandin su to
ogkadeygan to sikan, ogkahogot to pagtuu
now kanay. Na, og-andiyaon tad.”

16 Si Tomas no pigdagnajan to Iping mig-
iling diya to angod din no mgo inanad,
“Na, ogduma kinow agun ogpag-unung ki
kandin no oghimatajan.”

To Paghupoy ni Jesus to Kaguul ni Marta dow ni Maria

17 Pagtidow onni Jesus diya to Betania,
pignangonan sikandan no upat on no ae-
dow to pagyobong ki Lazaro. 18 Sikan no
baryu madani da to siyudad to Jerusalem,
mgo tatoyu da no ka kilumitru to kadiyu.
19 Kaling mahan-in to mgo Hibru no taga-
Jerusalem no mig-anduon su ogduyug to
kaguul ni Marta dow ni Maria no namatajan
to maama. 20 Pagdinog ni Marta no um-
abutay on si Jesus, pigtagbu din dajun, di
si Maria migpakamonang. 21 Dajun ikagihi
ni Marta si Jesus, “Ginuu, kona ogkamatoy
to diya maama ku ko dini ka da pa. 22 Di
namaan a no inggad kuntoon ogtumanon
to Diyus to inggad nokoy no ogbujuon nu
kandin.”

23 Kagi ni Jesus, “Ogkabuhi da to maama
nu.”

24 Kagi ni Marta, “Hoo man iyan. Namaan
a no ogkabuhi da sikandin ko banhawon on
to mgo patoy diya to mahudi no aedow.”

25 Kagi ni Jesus, “Siakon to ogbanhaw to
mgo patoy, aw siakon isab to ogkapuunan
to kinabuhi no wada katapusan. Inggad
hintawa no ogtuu aw ogsalig kanay ogk-
abuhi da inggad mamatoy sikandan. 26 Su to
otow no ogsalig kanay meyduon kinabuhi
no kona ogkagawang inggad mamatoy to
yawa din. Sikuna Marta, ogtuu ka to
sikan?”

27 “Hoo Ginuu,” kagi ni Marta. “Migtuu a
no sikuna to diya Insaad no Manyuyuwas.*
Sikuna to Anak to Diyus no pigpaandini din
to kalibutan.”

28 Dajun uli si Marta aw duguka si Maria
no suun din aw hagasi, “Duon on si Sir. Og-
paandiyaon ka din.” 29 Pagkadinog ni Maria
to sikan, hinggawan sikandin migtindog aw
andiya ki Jesus 30 diya to tawoy to baryu no
pigtagbuhan ni Marta kandin. 31 Na, sikan
mgo Hibru no migduyug to kaguul dan,
pagkita no hinggawan migpanow si Maria,

* 11:27 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

migpatisunu sikandan su nailing to boot
dan no og-andiya sikandin to yobong su
ogtiniyahu.
32 Na, pagtidow ni Maria duon ki Jesus,
migyuhud aw ikagi, “Ginuu, kona ogkam-
atoy to diya maama ku ko dini ka da pa.”
33 Pagkita ni Jesus to pagtiyahu ni Maria
dow to mgo duma din, migdoot to ginhawa
din, aw makaginhawa sikandin to mahaba.
34 Kagi din, “Andei now man iyobong?”
Migtabak sikandan, “Ginuu, ogduduma
kinow diya agun makakita ka.” 35 Dajun
panagdu to yuha ni Jesus.
36 Pagkita to mgo otow no pigyuhaan si
Jesus, nakaikagi sikandan, “Pighigugma din
yagboy to diya namatoy.” 37 Di to duma
naman-iling, “Ko nakadojow sikandin to
buta, kona din buwa ogkapogongan to ka-
matajon ni Lazaro?”

To Pagbanhaw ki Lazaro

38 Pagtidow ni Jesus diya to yobong no
imbangbang to madayom aw pigyoponan
to piglipid no gatung, migdoot on isab to
ginhawa din. 39 Kagi din, “Ligada now sikan
gatung.”
Dajun ikagi si Maria no atoboy to sikan
namatoy, “E-ay, Ginuu, mabohu on su upat
on man no aedow to pagyobong kandin.”
40 Kagi ni Jesus, “Domdoma to diya pig-
ikagi ku ikow no ko mutuu ka kanay, og-
pakakita ka to gahom to Diyus.” 41 Dajun
dan ligada sikan gatung. Migyanghag si
Jesus aw ampu, “Amoy ku, ogpasalamat a
ikow su naminog kad on kanay. 42 Tahan
a namaan no kanunoy a nu ogpaminogon.
Di og-ampu a ikow kuntoon tongod to seini
mgo otow no nahimun kani, agun ko ki-
taon dan no ogtumanon nu to hangyu ku,
ogpakatuu sikandan no sikuna yagboy to
migpaandini kanay.”
43 Tapus makaampu si Jesus, migtawag
sikandin to maagbot, “Lazaro, yogwa ka
duon!” 44 Dajun yogwa si Lazaro no nalibo-
dan pad to panapton to yawa din dow mgo
boyad hasta to mgo kobong, aw to bayhu†
din nabogkot pad to panyu. Kagi ni Jesus,
“Na, badbadi now aw papanawa.”

To Planu to Paghimatoy ki Jesus
(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2)

45 Sikan mgo Hibru no migduma ongki
Maria, pagkita dan to sikan pighinang ni
Jesus, mahan-in kandan to migtuu kandin.
46 Di to duma mig-andiya to mgo Pariseo
aw nangoni to sikan pighinang ni Jesus.
47 Kaling pighimun to sikan mgo Pariseo
dow to yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan to duma dan no mgo maghusajay
aw hisgut sikandan no mig-iling, “Wada
kay nahimu ta to pagpogong to sikan no
otawa. Mahan-in on to mgo milagru no
ogpanghinangon din. 48 Ko pabay-anan ta,
ogpasakup kandin to tibo kaotawan! Na,
og-agawan ki to mgo taga-Roma to seini
Bayoy to Diyus dow seini nasyun ta.”
49 Dajun ikagi si Caifas no kinayabawan no
magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru
to sikan no tuig. Kagi din, “Mgo buluk
kow tibo. 50 Nokoy no ogkaontopan kow
man? Wada now kasabuti no madojow
podom ko songo otow da to mamatoy agun
no kona mamatoy to tibo no angod din no
mgo Hibru?” 51 Sikan pig-ikagi ni Caifas
wada kapuun to kandin no panghona-
hona. Di manno sikandin to kinayabawan
no magdudumaya to tinuuhan, impatag-an
kandin to Diyus no ogkamatoy si Jesus agun
mabuhi to angod din no mgo Hibru. 52 Aw
kona no sikan da duma din no mgo Hibru, di
to tibo mgo anak to Diyus no naman-ugpa
diya to yain-yain no mgo banwa, agun no
mahinang din sikandan no songo pamilya
da.
53 Na, sugud to diya no aedow, migplanu
sikan mgo inila dow og-amonuhon dan to
paghimatoy ki Jesus. 54 Kaling wadad si
Jesus papajag duon to angod din no mgo
Hibru. Nasi no pigduma din to mgo inanad
din diya to yunsud to Efraim no naka-
padigsey to matahay no banwa, aw duon
sikandan pakamonang.
55 No madani on to pista to mgo Hibru no
og-ilingon to Pista to Pagyaboy,‡ mahan-in
to naman-andiya to siyudad to Jerusalem
no likat to yain-yain no mgo banwa su og-
unahon dan to pagtuman to tumanon to
paghugas. 56 Namangha sikandan ki Jesus
di wada dan kakita-i. Pagkahimun dan
on duon to Bayoy to Diyus, migpauusipay
sikandan, “Nokoy man to hona-hona now?

† 11:44 To Surigao no Minanubu: *goja* ‡ 11:55 Ahaa duon to Juan 2:13.

Ogpamista buwa si Jesus?" 57 Su to yabow
no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo
Hibru hasta to mgo Pariseo migsugu no
ko meyduon mamaan dow andei si Jesus,
kinahangyan no maanon sikandan agun no
madakop dan.

12

Pigpahomutan si Jesus
(Mateo 26:6-13; Marcos 14:3-9)

1 Anoy man no onom nanda no aedow og-
abut on to Pista to Pagyaboy, mig-andiya
si Jesus to Betania no pig-ugpaan ni Lazaro
no pigbanhaw din. 2 Pagtidow ni Jesus
duon, mighinaat sikandan to pagkoonan*
su ig-abi-abi kandin. Si Lazaro sobuuk
to diya migpagdunga kandin, aw si Marta
to mighonat kandan to pagkoon. 3 Dajun
pudut si Maria to tonga to litru no pahomut
no mahal hilabi su pudu nardu.† Dajun din
hudhudi to kobong‡ ni Jesus to sikan pa-
homut aw pahidi to bubue din, aw kayokop
sikan bayoy to ngadog to sikan pahomut.
4 Na, si Judas Iscariote no iyan inanad
ni Jesus no ogyuib kandin migsawoy to
sikan pighinang ni Maria. 5 Kagi din, "Abee!
Tapat pad ko imbaligja sikan pahomut, aw
to linibu no halin ipamogoy to mgo pubri."
6 Di kona monang no pig-ikagi din sikan
su nayuuy to mgo pubri, di tongod to
pagkakawatan din. Sikandin man to og-
tagon to saepi onni Jesus, di kanunoy din
da ogkinuuton.
7 Di mig-iling si Jesus, "Pabay-ani seini
bohi. Seini pighinang din, angod to pighi-
naat din on to pagyobong kanay. 8 To mgo
pubri kanunoy now igpagduma, di siakon,
kona a ogkayugoy dini iyu."

To Planu to Paghimatoy ki Lazaro

9 Na, mahan-in to mgo Hibru no mig-
andiya to Betania su nadinog dan no duon
si Jesus. Kona no puli sikandan ogtagbu ki
Jesus, di gustu dan isab no og-aha ki Lazaro
no pigbanhaw din. 10 Kaling oghimatajan
isab podom si Lazaro to yabow no mgo
magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru.
11 Su tongod kandin, mahan-in to angod dan
no mgo Hibru no wadad pasakup kandan su
ogbalhin on diya ki Jesus.

To Madaogon no Pagsed ni Jesus to Jerusalem
(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40)

12 Pagkasunu no aedow, to mahan-in no
mgo otow no namista diya to Jerusalem
nakadinog no ogtidow on si Jesus. 13 Dajun
sikandan namudut to mgo paka to palmera
aw namanyuwas to siyudad su ogtagbu
ki Jesus. Namanguliya sikandan no mig-
iling, "Sajaon ta to Diyus! Sajaon seini
pigpaandini din no Hari ta no mgo kaliwat
ni Israel!"
14 Dajun ipapudut ni Jesus to nati no
asnu§ aw sakaji din. Seini pighinang din
katumanan to diya pig-iling duon to Kasuy-
atan to Diyus,

15 "Sikiyu no mgo taga-Jerusalem,* kona
kow on ogkahaedok
su oho, sujad on to hari now
no migsakoy to nati to asnu."†

16 To mgo inanad ni Jesus wada pad
makasabut no katumanan naan sikan to
intag-an duon to Kasuyatan. Ayha dan da
kadomdomi no batunon on si Jesus diya to
yangit.
17-18 Mahan-in to mgo otow no migtagbu
kandin su nakadinog sikandan to diya
pagbanhaw din ki Lazaro no pigpayo-
gwa din likat to yobong. Su to mgo
otow no nasakupan to sikan pagbanhaw
ki Lazaro nangnawnangon to duma hang-
tod no migtangkap sikan no nawnangonon.
19 Kaling pagkita to mgo Pariseo to sikan
mahan-in no mgo otow, mighihimanu
sikandan, "Angod kay to wadad ogkahimu
ta, su aha ka, angod to ogpasakup on kandin
to tibo kalibutan."

To Paghisgut ni Jesus to Kamatajon Din

20 Na, meyduon mgo otow no kona no
Hibru no namista isab duon to Jerusalem
su ogsimba. 21 Migduguk sikandan ki Felipe
no taga-Betsaida no sakup to Galilea aw
hangyu, "Sir, ogkaliyag koy podom ogpag-
isturya ki Jesus."

* 12:2 Ubin *bangkiti* † 12:3 To nardu iyan pinakamahal no pahomut to diya no panahon. To boli to sikan inhudhud din ki Jesus, bali songo tuig no suhue to trabahanti. ‡ 12:3 Ko ogdunga to mgo otow to bangkiti to diya no panahon, oghuyad sikandan. § 12:14 To asnu angod to kabaju. * 12:15 To Grigu no inikagihan: *taga-Sion* † 12:15 Zacarias 9:9

22 Dajun panow si Felipe aw nangoni si
Andres. Na, migduduma sikandan diya ki
Jesus aw nangoni to hangyu to sikan mgo
otow. 23 Dajun ikagi si Jesus, “Mig-abut on
to panahon no siakon no Anak to Otow
ogpasidonggan pinaagi to kamatajon ku.
24 Ligdongi now seini su ogkaangod a to
binhi. To binhi no kona igkayosok duon
to pasak ogpabilin no sobuuk da. Di ko
ikayosok, angod to ogkamatoy, di oggiti da
aw ogpamogas to madogi. 25 To otow isab no
og-oyog to kinabuhi din kani to kalibutan,
wada ogkaiman din no kinabuhi no wada
katapusan. Di to otow no og-unung kanay
inggad igkamatoy din nasi ogbogajan to
kinabuhi no wada katapusan. 26 Inggad
hintawa no ogtuman kanay kinahangyan
no musunud kanay, aw inggad andei a, diya
isab sikan suguonon ku. Inggad hintawa no
ogtuman kanay ogbayosan to Amoy ku.”

27 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi,
“Masakit hilabi to ginhawa ku kuntoon.
Og-amonu a man? Oghangyu a buwa to
Amoy ku no kona a din ogpabajaon to sikan
no mgo antusonon? Kona, su iyan man ing-
andini ku to kalibutan agun no mabajaan ku
sikan.” 28 Dajun ampu si Jesus no mig-iling,
“Amoy ku, pasidonggi to kaugalingon nu.”

Dajun meyduon tingog no napuun diya
to yangit no mig-iling, “Pigpasidonggan
kud to kaugalingon ku, aw ogpasidonggan
ku manda.”

29 Na, sikan mahan-in no mgo otow,
pagdinog dan to sikan tingog, naman-iling
to duma, “Aduy, migyuyugung!”

To duma mig-iling, “Mey anghil no mig-
ikagi kandin.”

30 Kagi ni Jesus, “Sikan nadinog now para
iyu, kona no kanay. 31 Kuntoon on to
katagahanan no madaogon a kani to seini
kalibutan su og-abugon on si Satanas no
iyan migmandu hangtod kuntoon. 32 Aw
siakon, ko itaud a duon to krus aw lin-
doga, oghimunon ku dini kanay to tibo
kaotawan.” 33 Pig-ikagi ni Jesus sikan agun
no mamaanan dow ogkaamonu to pagkam-
atoy din.

34 “Eh,” kagi to sikan mgo otow, “mig-
iling duon to Kasuyatan to Diyus no kona
ogkamatoy sikan Insaad no Manyuyuwas.‡
Na, nokoy no og-iling ka man no kina-
hangyan no igtaud sikandin duon to krus
aw lindoga? Na, hintawa man naan sikan
og-ilingon no Anak to Otow?”

35 Migtabak si Jesus, “Siakon no iyan
kaawang, kona a ogkayugoy dini iyu.
Kaling paanad kow kanay kuntoon.
Maangod kow podom to otow no ogpanow
to aedow su unu ko masakpanan kow to
kadigyom. Su to otow no ogpanow duon to
kadigyoman kona ogkamaan to ogbajaan
din. 36 Di kotob no siak no kaawang dini
pad iyu, kinahangyan no mutuu kow aw
pasakup kanay.” Tapus ikagi si Jesus to
sikan, migpanow sikandin aw wadad pakita
kandan.

To mgo Otow no Wada Tuu ki Jesus

37 Inggad mahan-in to mgo milagru no
nahinang ni Jesus duon to atubangan to
kaotawan, wada gihapun sikandan tuu
kandin. 38 Nailing to sikan agun no matu-
man to diya intag-an ni Isaias no kibali ba-
ba to Diyus no pig-iling,

“Ginuu, wada ogtuu to ing-anad noy.
Wada nakasabut to gahom nu
no impakita nud man podom kan-
dan.”§

39 Sikan kona no pagtuu to mgo otow
nasuyat isab ni Isaias duon to Kasuyatan no
pig-iling to Diyus,

40 “Pigbuta ku sikandan
agun kona makakita,
aw pigyoponan ku to mgo kaisipan dan
agun kona makasabut,
su unu ko makakita sikandan
aw makasabut dow atubang kanay
agun mayuwas ku sikandan.”*

41 Ingkatag-an ni Isaias sikan su pigkita din
no meyduon da aedow no ogpasidonggan si
Jesus.

42 Inggad pad to sikan, mahan-in to inila
no mgo Hibru no migtuu. Di inghobong dan
to pagtuu kandin su nahaedok sikandan to
mgo Pariseo, su unu ko pogongan sikandan
to pagpagduma to angod dan no mgo Hi-
bru. 43 Iyan pigpayabi dan to pagsaja kandan
to otow, di pigpakob-os dan to pagsaja to
Diyus kandan.

44 Na, mig-ikagi si Jesus to maagbot, “Ko
ogtuu to otow kanay, kibali pigtuuhan din

‡ 12:34 To Grigu no inikagihan: *Cristo* § 12:38 Isaias 53:1 * 12:40 Isaias 6:10

isab sikan migpaandini kanay. [45] To otow
no ogkita kanay, kibali ogkita to sikan
migpaandini kanay. [46] Mig-andini a to
kalibutan kibali kaawang agun to mgo otow
no ogtuu kanay konad ogpabilin duon to
kadigyoman. [47] To otow no ogpaminog to
igpang-anad ku aw kona ogtuman to sikan,
kona no siakon to oghukum kandin. Su
wada a andini to kalibutan to pagkastigu
to kaotawan di to pagyuwas kandan. [48] Di
tinood no oghukuman sikan kona ogtuu
kanay aw kona isab ogtuman to ing-anad
ku, su to mgo kagi ku iyan ogpasikadan
to pagkastigu kandan diya to katapusan no
panahon. [49] Su to impang-anad ku kona no
kanay, di kaning Amoy ku no migpaandini
kanay, su sikandin to migsugu kanay dow
nokoy to og-ikagihon ku. [50] Aw namaan
a no pinaagi to sugu din ogkaangkon to
kinabuhi no wada katapusan. Kaling iyan
igpang-anad ku to insugu din kanay."

13

To Paghugas ni Jesus to Kobong to mgo Inanad Din

[1] No mae-kasem on to Pista to Pagyaboy,*
namaan on si Jesus no mig-abut on to
panahon no ogtalikudan din seini kalibutan
su ogpauli diya to Amoy din. Kanunoy
pighigugma ni Jesus to mgo inanad din, aw
kuntoon igkapakita din kandan dow man-
u to gugma din. [2] Kaling no madukilom
on, migdudunga to pagkoon si Jesus dow
mgo inanad din. Sobuuk kandan si Judas
no anak ni Simon Iscariote no pigpamajaan
on ni Satanas to pagyuib ki Jesus. [3] Di
namaanan ni Jesus no imbogoy on kandin
to Diyus to tibo gahom. Namaanan din
isab no diya sikandin kapuun to Diyus aw
diya isab ogpauli. [4] Kaling, no namangoon
pad sikandan, migtindog si Jesus aw hukasa
sikan ing-apid din no kabo aw panapis to
tuwalya. [5] Dajun sikandin botang to wohig
duon to planggana aw sugud to paghugas
to kobong to mgo inanad din aw pahidi to
sikan tuwalya no pigtapis din. [6] Anoy man
no kotob on sikandin duon ki Simon no
pighingadanan isab ki Pedro, migbalibad
si Pedro, "Eh Ginuu, kona no angajan no
sikuna to oghugas to kobong ku."

[7] Di mig-iling si Jesus, "Kona ka pad og-
pakasabut dow nokoy seini oghinangon ku,
di to kayugajan ogpakasabut ka da."

[8] Kagi ni Pedro, "Kona ku yagboy og-
pahugasan ikow seini kobong ku."

Di mig-iling si Jesus, "Ko kona ku sikuna
hinluan, ogpasabut no wada yabot nu
kanay."

[9] "Na Ginuu," kagi ni Pedro, "ko mailing
to sikan, hugasan nu to kobong ku aw
iyakip to boyad dow uyu ku."

[10] Kagi ni Jesus, "To otow no nakapadigus
on iyan nanda oghugasan to kobong, su
hinlu on to tibuuk yawa din. Nahinlu kow
on, di meyduon kani iyu no kona no hinlu."
[11] Naikagi ni Jesus sikan su tahan din on
namaanan dow hintawa to ogyuib kandin.

[12] Tapus hugasi ni Jesus to kobong dan,
insul-ub din on isab to kabo din aw pauli
duon to lamisa. Dajun din usipa sikandan,
"Nakasabut kow to seini pighinang ku iyu?
[13] Iyan igtawag now kanay to Maistru dow
Agayon, aw tinood sikan. [14] Na, manno siak
no Maistru dow Agayon now migpaobos
to paghugas to kobong now, sikiyu isab
paobos aw pahuhugasay kow to kobong
now. [15] Impakita kud iyu seini agun no
meyduon ogkasunudan now. [16] Indani now
seini. Wada udipon no yabow to agayon
din. Wada isab sinugu no yabow to sikan
migsugu kandin. [17] Namaanan now on to
ing-anad ku iyu kuntoon. Na, igkadojow
now ko tumanon now sikan."

To Pagtag-an ni Jesus to Pagyuib Kandin

[18] Migpadajun si Jesus to pag-ikagi diya
to mgo inanad din, "To diya pig-ikagi ku
kona no bahin iyu tibo, su namaanan ku
sikiyu no pigpili ku. Di nailing to sikan to
pagpili ku agun no matuman to diya pig-
iling duon to Kasuyatan to Diyus, 'Sikan
migpagdunga kanay to pagkoon ogkuntra
nasi kanay.'† [19] Tahan kud seini ingnangon
iyu agun ko matuman on, ogpakatuu kow
no Diyus a yagboy. [20] Ligdongi now seini.
Inggad hintawa no ogdawat to otow no og-
suguon ku kibali ogdawat kanay. Aw inggad
hintawa no ogdawat kanay kibali ogdawat
to sikan migpaandini kanay." [21] Tapus ik-
agiha ni Jesus sikan, nasamuk hilabi to
ginhawa din, kaling pig-ikagihan din on

* 13:1 Ahaa duon to Juan 2:13. † 13:18 Salmo 41:9

isab to mgo inanad din, “Oho, paminog
kow. Sobuuk iyu kani ogyuib kanay.”
22 Naboyong yagboy sikandan aw makapay-
oyongyongay su nalibod dow hintawa to
ognangonon din.

23 Na, mey sobuuk no inanad no migsoing
ki Jesus no pighilabi din. 24 Pigsingyasan
sikandin ni Pedro no usipon din si Jesus
dow hintawa to ognangonon din. 25 Dajun
padogkot ki Jesus sikan inanad aw usip,
“Ginuu, hintawa man?”

26 Kagi ni Jesus, “Sikan ogtadwajan ku to
pan no igdo-do ku duon to kalduhan iyan
ogyuib kanay.” Dajun ido-do ni Jesus to
pan aw ibogoy ki Judas no anak ni Simon
Iscariote. 27 Pagkadawat ni Judas to sikan,
pigsedan dajun sikandin ni Satanas. Kagi
ni Jesus, “Hinanga dajun ko nokoy to oghi-
nangon nu.” 28 Di to mgo duma dan duon to
lamisa wada makasabut to sikan pig-ikagi
ni Jesus ki Judas. 29 Nailing to boot dan no
ogpabolihon sikandin to ogkangkagamit to
pagtuman to pista ubin meyduon igpabo-
goy kandin ni Jesus diya to mgo pubri. Iyan
ingkahona-hona dan to sikan su si Judas
man to ogtagon to saepi dan. 30 Kaling tapus
koona ni Judas to diya pan no imbogoy
kandin ni Jesus, dajun sikandin migyuwas.
Madukilom on to diya.

To Bag-u no Sugu

31 Pagkalius ni Judas, pig-ikagihan ni Je-
sus sikan mgo inanad din, “Kuntoon ogka-
pasidonggan a no Anak to Otow pinaagi to
ogkangkahitabu kanay. Aw tongod kanay,
ogkapasidonggan isab to Diyus. 32 Na, ko
mapasidonggan to Diyus tongod kanay,
kona ogkayugoy siak no Anak to Otow og-
pasidonggan din isab. 33 Mgo pinadajag ku,
konad ogkayugoy to pagpagduma ku iyu.
Ogpamanghaon a now, di ig-ikagi ku iyu
kuntoon to iyan da no pig-ikagi ku diya to
inila no angod ta no mgo Hibru no mig-iling
a, ‘Kona kow ogpakaduma diya to ogdeygan
ku.’ 34 Na, meyduon bag-u no sugu no
igbilin ku iyu. Hinigugmaay kow angod to
paghigugma ku iyu. 35 Ko muhinigugmaay
kow, ogkamaan to tibo mgo otow no sikiyu
mgo inanad ku yagboy.”

36 Dajun ikagi si Pedro ki Jesus, “Ginuu,
andei ka man ogdeg?”

Kagi ni Jesus, “Kona ka pad ogpakaduma
kanay diya to ogdeygan ku, di to kayugajan
ogpakayupug ka da.”

37 Mig-ikagi on isab si Pedro, “Ginuu,
nokoy no kona a man ogpakaduma ikow
kuntoon? Andam ad no ogpakimatoy ton-
god ikow.”

38 Mig-usip si Jesus, “Andam kad iyan no
ogpakimatoy tongod kanay? Indani seini.
Kona pad ogtagauk to manuk gaja, katatoyu
a nud iglidung.”

14

Si Jesus to Dayan padeg diya to Diyus

1 Kagi ni Jesus duon to mgo inanad din,
“Ajaw ogsamuka to ginhawa now. Nasi
salig kow to Diyus aw salig kow isab kanay.
2 Diya to banwa to Amoy ku mahan-in to
ogkangkaugpaan. Ko kona pa no matuud
seini, kona ku sikiyu ognangonan. Na, og-
andiya a su oghinaaton ku to ogkaugpaan
now. 3 Aw ko mahinaat kud to ugpaanan
now, ogpauli a dini su ogdokaton ku sikiyu
agun no inggad andei a, duon kow isab.
4 Namaan kow on to dayan pailing diya to
ogdeygan ku.”

5 Dajun ikagi si Tomas ki Jesus, “Eh Ginuu,
wada koy kay kamaan dow andei ka ogdeg.
Og-amonuhon noy man to pagkamaan to
dayan pailing diya?”

6 Migtabak si Jesus, “Siakon to dayan pail-
ing diya to Diyus. Siakon to ogpasabut to
matuud bahin to Diyus aw siakon to ogka-
puunan to kinabuhi no wada katapusan.
Wada ogpakaandiya to Amoy ku gawas ko
siak to ogbajaan din. 7 Ko namaan kow pa
kanay, ogkamaan kow isab dow hintawa to
Amoy ku. Na, kuntoon namaanan now on
sikandin su pigkita now on man.”

8 Kagi ni Felipe, “Ginuu, iyan da
oghangyuon noy ikow no ipakita nu
kanami to Amoy nu.”

9 Kagi ni Jesus, “Wotey! Nayugoy da
to pagpagduma ku iyu, wada ka gihapun
kamaan kanay, Felipe. Inggad hintawa no
migkita kanay, pigkita din on to Amoy ku.
Nokoy no oghangyu ka pad man no ipakita
ku ikow to Amoy ku? 10 Angod to wada ka
tuu no duon a to Amoy ku aw dini isab
sikandin kanay su sikami iyan da. To og-
ikagihon ku iyu kona no kanay, di to Amoy
ku no kani kanay iyan ogpadajun to sikan

no mgo hinangonon din. [11] Tuuhi now to
pig-ikagi ku no siakon dow to Amoy ku iyan
da. Di ko kona now tuuhan seini mgo kagi
ku, tuu kow nasi tongod to mgo milagru no
nahinang ku. [12] Ligdongi now seini. Inggad
hintawa no ogtuu dow ogsalig kanay og-
pakahinang to angod to nangkahinang ku
aw yabow pad ngani duon, su ogpauli a diya
to Amoy ku. [13] Inggad nokoy to ogbujuon
now to Amoy ku pinaagi to ngadan ku
ogtumanon ku agun no masaja to Amoy
ku pinaagi kanay. [14] Ogbalikon ku pag-
ikagi no ogtumanon ku to inggad nokoy to
ogbujuon now pinaagi to ngadan ku."

To Insaad no Ispiritu Santu

[15] Migpadajun si Jesus to pag-ikagi diya
to mgo inanad din, "Ko pighigugma a now,
ogtumanon now to mgo sugu ku. [16] Na,
oghangyuon ku to Amoy ku no bogajan
kow to Magtatabang no kibali siak no og-
pabilin duon iyu hangtod to wada katapu-
san. [17] Ispiritu Santu sikan, aw sikandin to
ogpasabut iyu to matuud. Kona sikandin
ogkadawat to mgo otow no kona no sakup
ku, su kona dan ogkiyayahon aw kona dan
ogkamaanan dow hintawa sikandin. Di
sikiyu namaan to Ispiritu Santu su duma
sikandin iyu, aw ogsed duon to ginhawa
now.

[18] "Na, inggad malius ad, kona ku sikiyu
og-ojowan angod to mgo minailu su ogpauli
a da dini iyu. [19] Kona ogkayugoy, kona ad
ogkitaon to mgo otow no kona no sakup ku.
Di sikiyu, ogkitaon a now da. Manno wada
katapusan to kinabuhi ku, ogbogajan kow
isab to kinabuhi no wada katapusan. [20] Duon
to sikan no panahon, ogkamaanan now no
sobuuk koy da yagboy dow Amoy ku, aw
sobuuk kinow da isab.

[21] "To otow no ogpaminog dow ogtu-
man to igsugu ku, sikandin to oghigugma
kanay. Sikan no otow oghigugmaon noy
dow Amoy ku, aw ogpakiyaya a kandin."

[22] Si Judas no sangay ni Judas Iscariote
mig-usip ki Jesus, "Ginuu, nokoy no sikami
da man to ogpakiyayahon nu ikow? Nokoy
no kona man igyakip to tibo otow?"

[23] Migtabak si Jesus, "Iyan da oghigugma
kanay to otow no ogtuman to mgo kagi
ku. Oghigugmaon isab sikandin to Amoy
ku aw og-ugpa koy duon kandin. [24] Di to
otow no wada gugma kanay kona ogtuman
to mgo kagi ku. Seini mgo kagi ku iyu
kona no kanay, di napuun to Amoy ku no
migpaandini kanay.

[25] "Seini to impang-anad ku iyu kotob
no dini a pad, [26] di og-abut to panahon
no to Ispiritu Santu iyan ogpang-anad iyu
to tibo, aw igpadomdom din iyu to tibo
ing-anad ku. Sikandin no og-ilingon isab
to Magtatabang iyan ogpaandinihon iyu to
Amoy ku kibali siak.

[27] "Igbilin ku to kalinow duon to ginhawa
now. Kona no angod to kalinow no og-
nangonon to kaotawan kani to seini kalibu-
tan, su seini no kalinow ogkapuun kanay.
Kaling ajaw ogsamuka to ginhawa now, aw
kona kow isab ogkahaedok. [28] Nadinog now
on to diya pig-ikagi ku iyu no ogpanow a
di ogpauli a da dini iyu. Ko pighigugma
a now yagboy, ogkalipay kow podom su
og-andiya ad to Amoy ku, su yabow pad
sikandin kanay. [29] Impatahan kud iyu seini
agun ko matuman on, ogkadigon to pagtuu
now. [30] Kona kud on oghabaon to pagpag-
isturya ku iyu su madani on ogtidow to
panguyu to madoot kani to seini kalibutan.
Kona a din ogkadaog, [31] di ogtumanon ku
to tibo insugu kanay to Amoy ku agun no
mamaan to tibo kaotawan no pighigugma
ku sikandin. Na, tindog kow on su ogpanow
kid."

15

To Pananglitan to Tanom no Ubas dow mgo Sanga

[1] Dajun nangoni ni Jesus to mgo inanad
din to pananglitan. Kagi din, "Siakon to
tinood no yawa to ubas,* aw to Amoy ku
iyan og-atiman to sikan no tanom. [2] To
tibo mgo sanga ku no kona ogbogas og-
panggawangon† din. Di to tibo mgo sanga
no ogpamogas oghawanan din agun no
mudugang pad to pagpamogas. [3] Sikiyu
angod to mgo sanga no nangkahawanan on
tongod to impang-anad ku iyu. [4] Pabilin
kow dini kanay, aw ogpabilin a isab duon
iyu. Ko ipananglit ta to mgo sanga, kona
sikan ogpakabogas ko masagpu. Sikiyu

* 15:1 Ininglis: *grapes* † 15:2 To yain no igpasabut to seini: *ogbangilon din.* Seini Ginirigu no kagi daduwa to kahuyugan.

isab, ko muyuwat kow kanay, kona og-
pamogas to pagtuu now.
5 "Siakon to yawa to ubas aw sikiyu to
mgo sanga. Ko mupabilin kow dini kanay
aw siakon isab mupabilin duon iyu, ogpaka-
pamogas kow yagboy. Di ko muyuwat kow
kanay, kona kow ogpamogas. 6 To otow
no kona ogpabilin kanay ogkaangod to
nasagpu no sanga no igtimbag. Na, ko ma-
gangu on sikan no mgo sanga, oghimunon
aw sangaba. 7 Di ko mupabilin kow dini
kanay aw ko tagonan now to mgo kagi ku,
ogtumanon to Diyus to inggad nokoy no
ogbujuon now. 8 Ko kanunoy kow mamo-
gas, ogkasaja to Amoy ku su ogkakiyayahan
no mgo inanad ku sikiyu. 9 To gugma ku
iyu sahian ka da to gugma to Amoy ku
kanay. Na, pabilin kow dini kanay agun no
kona kow ogkayuwat to gugma ku. 10 Ko
kanunoy now tumanon to mgo sugu ku
iyu, igkadojow now seini gugma ku, angod
kanay no ogtuman to mgo sugu to Amoy ku
aw igkadojow ku isab to gugma din.
11 "Pig-ikagi ku iyu sikan agun no bation
now to iyan da no kalipay no ogbation
ku, su gustu ku no mahimpit to kalipay
now. 12 Seini to igsugu ku iyu: Hinigugmaay
kow angod to paghigugma ku iyu. 13 Wada
gugma no ogpakayabow to gugma to otow
no ogpakimatoy agun mabuhi to amigu din.
14 Na, og-isipon ku sikiyu no mgo amigu ko
tumanon now to mgo sugu ku. 15 Kona kud
sikiyu og-isipon no mgo suguonon, su to
suguonon kona ogkamaan to oghinangon
to agayon din. Di ing-ikagi kud iyu to tibo
ingnangon kanay to Amoy ku. Kaling og-
ilingon ku sikiyu no mgo amigu ku. 16 Wada
a now pili-a, di siakon to migpili iyu aw
migsugu iyu to pagpangabig to duma agun
to pagtuu now meyduon bogas no oghang-
tod. Na, ko meyduon bujuon now to Amoy
ku pinaagi to ngadan ku, ogtumanon din.
17 Ogbalikon ku seini sugu ku iyu: Hinigug-
maay kow."

Ogkuntrahon to mgo Inanad ni Jesus

18 Migpadajun si Jesus to pag-ikagi to mgo
inanad din, "Kona now igkatingaya ko kun-
trahon kow to mgo otow no kona no sakup
ku. Domdoma now no una a pad iyu no
pigkuntra dan. 19 Ko sakup kow dan pa,
oghilabihon kow dan podom su angod kow
man kandan. Di pagpili ku iyu, pigyain ku
sikiyu duon kandan. Kaling ogkuntrahon
kow dan. 20 Domdoma now to diya pig-iling
ku iyu, 'Wada udipon no yabow to agayon
din.' Ko pigpaantus a dan no agayon now,
ogpaantuson kow isab. Ko pigtuman dan
pa to kagi ku, ogtumanon dan podom to
kagi now. 21 Di sikan ogpamanguntra iyu
wada kamaan to sikan migpaandini kanay,
kaling ogpaantuson kow dan tongod kanay.
22 Ko wada a pa andini to kalibutan aw
pang-anada sikandan, kona sikandan ogka-
sukutan to sae dan to pag-ojow kanay. Di
manno mig-andini a, wada ogkahinang dan
no balibadan. 23 To otow no ogkuntra kanay,
kibali ogkuntrahon din isab to Amoy ku.
24 Ko wada pa sikandan kita to mgo hinang
ku, kona sikandan ogkasukutan to sae dan
to pag-ojow kanay. Di anoy su naaha dan
sikan mgo milagru ku no wada yain no
ogpakahinang, pigkuntra a dan nasi hasta
to Amoy ku. 25 Sikan pagkuntra dan kanay
katumanan to diya pig-iling duon to Kasuy-
atan to Diyus, 'Pigkuntra a dan inggad wada
napasikadan.'‡
26 "Di ogpaandinihon ku iyu sikan og-
ilingon to Magtatabang no ogkapuun diya
to Amoy ku. Ispiritu Santu sikandin no
ogpasabut to matuud bahin kanay diya to
kaotawan. 27 Aw sikiyu ogkistigus isab su
naduduma kinow man sugud pad to sinug-
danan."

16

1 Migpadajun si Jesus to pagpang-anad to
mgo inanad din. Kagi din, "Ingnangon kud
iyu seini tibo agun no kona kow ogsibog to
pagtuu kanay. 2 Su og-abut to panahon no
ogpaantuson kow to mgo otow no ogkuntra
kanay. Ogpogongan kow to pagpagduma
to mgo angod now, aw ogkailing to boot
dan no pagboot to Diyus no himatajan kow
dan. 3 Iyan igpalisodi iyu to sikan mgo
otow su wada sikandan kiyaya to Amoy ku
hasta isab kanay. 4 Kaling pigpatahanan
kud sikiyu to seini tibo, su ko abuton kow
to mgo kasakitan, ogkadomdoman now no
pig-ikagihan kud sikiyu.

To mgo Hinang to Ispiritu Santu

‡ 15:25 Salmo 35:19 dow 69:4

"To diya una wada ku sikiyu nangoni to
ogkangkahitabu su duma a pad man iyu. [5] Di
kuntoon natingaya a, su anoy madani ad
ogpauli diya to sikan migpaandini kanay,
wada sobuuk iyu no nangusip bahin to
sikan ogdeygan ku. [6] Migsakit yagboy to
ginhawa now tongod to seini ognangonon
ku no ogkangkahitabu. [7] Di to matuud,
igkadojow now to pagpanow ku. Su ko kona
a mupanow, kona og-andini iyu to Ispiritu
Santu no og-ilingon to Magtatabang. Di
ko mupanow a, ogpaandinihon ku sikandin
iyu. [8] Na, ko dinid on sikandin, ogpasabu-
ton din to kaotawan bahin to sae dow to
pagkamatarong hasta isab to paghukum.
[9] Bahin to sae, igpakiyaya din to kaotawan
no makasasaya sikandan su wada a dan tu-
uhi. [10] Bahin to pagkamatarong, igpasabut
din kandan no matarong a su ogpakaandiya
a to Amoy ku aw kona a now on ogkitaon.
[11] Bahin to paghukum, igpasabut din no
pighukuman on si Satanas no agayon to
mgo otow no kona no sakup ku.

[12] "Mahan-in pad podom to ignangon
ku iyu," kagi ni Jesus, "di kona kow
pad ogpakatogkad. [13] Di ko dinid on iyu
to Ispiritu Santu no iyan ogpasabut to
matuud, sikandin on to oghindu iyu to tibo
matuud. Kona no kaugalingon din to ig-
anad din, sikan da ogdinogon din duon
to Diyus no Amoy. Igpasabut din iyu to
ogkangkahitabu diya to umaabut no pana-
hon. [14] Ogpasidonggan a din su dini man
kanay ogkapuun to igpang-anad din iyu.
[15] Ogpakailing a no ogkapuun kanay to tibo
no igpang-anad din, su to tibo no kaning
Amoy ku, kanay isab."

To Kaguul Ogkailisan to Kalipay

[16] Kagi ni Jesus, "Konad ogkayugoy, kona
a now on ogkitaon. Di kona da isab ogkayu-
goy, ogkitaon a now da."

[17] Dajun pauusipay to mgo inanad ni Je-
sus, "Nokoy man to igpasabut to sikan pig-
ikagi din no konad ogkayugoy, kona tad
sikandin ogkitaon, aw tapus to sikan ogki-
taon ta da? Hasta sikan pig-ikagi din no og-
uli sikandin diya to Amoy din, nokoy man
buwa to igpasabut to sikan? [18] Aw sikan pig-
ikagi din no 'konad ogkayugoy,' kona ki isab
ogpakasabut."

[19] Namaan si Jesus no ogkaliyag sikan-
dan og-usip bahin to sikan pig-ikagi din,
kaling pig-ikagihan din sikandan, "Migpau-
usipay kow buwa to diya pig-ikagi ku no
konad ogkayugoy, kona a now on ogki-
taon di tapus to sikan, kona ogkayugoy
ogkitaon a now da. [20] Na, paminogi now
seini. Ogpakatiyahu kow aw ogpakadeg-
matoy bahin kanay dongan to pagtukhow
to sikan kona no mgo sakup ku. Di
kona ogkayugoy, og-ilisan to kalipay sikan
kaguul now. [21] Igpananglit ku to bohi no og-
anak. Ogkasakitan sikandin ko oghajodan
pad, di ko og-anak on, ogkalingawan din
on to diya no kasakit tongod to kalipay no
mey on anak din. [22] Angod isab to sikan,
ogkaguul kow iyan kuntoon, di ko makikita
kinow on isab, og-ilisan sikan kaguul to
hilabi no kalipay no konad ogkagawang.
[23] Ko matuman on sikan, konad on ogki-
nahangyan no ogpangusip kow pad kanay
bahin to inggad nokoy. Ligdongi now seini.
Inggad nokoy to ogbujuon now to Amoy ku
ogtumanon din tongod kanay. [24] Wada pad
on pigbuju now to Diyus pinaagi to ngadan
ku. Na, pamuju kow kuntoon aw ogbogajan
kow agun ogkahimpit to kalipay now.

[25] "To pagpang-anad ku iyu impabaja ku
to pananglitan, di konad ogkayugoy, ogk-
laruhon kud to pagnangon iyu bahin to
Amoy ku. [26] Ko muabut on sikan no pana-
hon, konad no siak to oghangyu to Amoy ku
tongod iyu. Sikiyu on mismu to oghangyu
kandin pinaagi to ngadan ku, [27] su mismu to
Amoy ku mighigugma iyu. Iyan ighigugma
din iyu su pighigugma a now man aw
migtuu kow no sikandin to migpaandini
kanay. [28] To diya pag-andini ku to kalibutan,
sikandin to napuunan ku. Aw kuntoon,
oglikatan ku seini kalibutan su ogpauli a
diya kandin."

[29] Dajun ikagihi si Jesus to mgo inanad
din, "Na, bali man no nakasabut koy on
yagboy su wada nud ipabaja to pananglitan.
[30] Nasiguru noy on no namaanan nu to tibo,
su napaniidan noy no ogkabasa nu to mgo
hona-hona noy, su inggad kona koy pad og-
usip, ogpakatabak kad. Kaling migtuu koy
on no Diyus yagboy to migpaandini ikow."

[31] Dajun ikagihi sikandan ni Jesus, "Na,
migtuu kow on iyan kuntoon, [32] di aha kow
su mig-abut on to panahon no og-ojowan
a now. Ogkasuwoy-suwoy kow, aw kada

sobuuk iyu og-uli diya to banwa din. Di ing-
gad pad ojowan a now, kona a ogkaawoy su
dini man kanay to Amoy ku. 33 Pignangonan
kud sikiyu to seini tibo agun no malinow to
ginhawa now tongod to pagkabogkot now
dini kanay. Kani to seini kalibutan og-antus
kow, di kona kow ogkahaedok su pigdaog
kud to agayon to tibo madoot kani to seini
kalibutan."

17

To Pag-ampu ni Jesus bahin to Kaugalingon Din

1 Pagkaikagi on ni Jesus to sikan, mi-
gyanghag sikandin diya to yangit aw ampu
no mig-iling, "Amoy ku, seinid on to pana-
hon no pigpaabut ta. Pasidonggi ad no
anak nu agun no mapasidonggan kud isab
sikuna. 2 Su insalig nu kanay to katongod
to pagmandu to tibo kaotawan agun no
ikabogoy ku to kinabuhi no wada katapu-
san diya to tibo insalig nu kanay. 3 Aw
seini to kinabuhi no wada katapusan: to
pagkamaan dow pagkahilabi ikow no iyan
da matuud no Diyus hasta kanay no si Jesu-
Cristo no pigpaandini nu to kalibutan. 4 Dini
to kalibutan pigpasidonggan ku sikuna su
natapus kud to tibo impahinang nu kanay.
5 Na kuntoon, Amoy ku, ibalik dini kanay to
diya pagkagamhanan no pigtagonan ku no
duma a pad ikow to diya wada pad kahinang
seini kalibutan.

To Pag-ampu ni Jesus bahin to mgo Inanad Din

6 "Amoy ku, bahin to seini mgo otow no
insalig nu kanay no napili nud kani to seini
kalibutan, impakiyaya kud sikuna kandan.
Ikow on yagboy sikandan, aw sikuna to
migsalig kandan kanay. Pigtuman dan to
mgo kagi nu kandan, 7 aw namaanan dan
on no sikuna to napuunan to tibo kagi dow
hinang ku. 8 Pigdawat dan to impaikagi
nu kanay aw nasiguru dan no napuun a
ikow. Migtuu isab sikandan no sikuna to
migpaandini kanay.

9 "Iyan ig-ampu ku to diya impansalig
nu kanay su mgo sakup nu man sikandan.
Kona ku ig-ampu kuntoon to kona no mgo
sakup ta. 10 To tibo mgo sakup ku aw to ikow
no mgo sakup, tibo ki tag-sakup, aw napasi-
donggan a pinaagi to pagsalig dan kanay.
11 Na, madani kud oglikatan seini kalibutan
su ogpauli a diyan ikow, di seini mgo otow
ogkabilin da dini to kalibutan. Balaan no
Amoy ku, oghangyu a ikow no bantajan nu
sikandan pinaagi to sikan gahom nu no im-
bogoy nu kanay agun ogkasaboka sikandan
angod to pagkasaboka ta. 12 Kotob no duma
a pad kandan, siakon to migbantoy kandan
pinaagi to sikan gahom nu no imbogoy
kanay. Wada sobuuk no nagawang. Iyan
da nakasuwoy sikan sobuuk no angay no
ogyagyagon agun no matuman to intag-an
duon to Kasuyatan.

13 "Na, madani ad og-uli diyan ikow. Di
kotob no dini a pad to kalibutan, og-
ikagihon ku seini agun no bation dan
to iyan da no kalipay no ogbation ku.
14 Imbogoy kud kandan to mgo kagi nu.
Kaling pigkuntra sikandan to mgo otow
no kona no sakup ta su naangod sikan-
dan kanay no kona no kalibutanon to
panghona-hona. 15 Kona a oghangyu ikow
no gawangon nu sikandan kani to kalibu-
tan, di igatang bantajan nu agun no kona
maamonu ni Satanas. 16 Ogkaangod sikan-
dan kanay no kona no kalibutanon to
panghona-hona. 17 Na, pinaagi to kagi nu no
iyan matuud, yaina sikandan to pagtuman
ikow. 18 Ogsuguon ku sikandan duon to mgo
angod dan kani to kalibutan angod da to
diya pagsugu nu kanay kani to kalibutan.
19 Tongod kandan, igbogoy ku to kinabuhi
ku agun no ibogoy isab to kaugalingon dan
to pagtuman ikow.

To Pag-ampu ni Jesus bahin to Tibo no Ogpasakup Kandin

20 "Amoy ku, kona no sikandan da to
ig-ampu ku, di ig-ampu ku isab to duma
no mgo otow no ogtuu kanay pinaagi to
kagi to seini mgo inanad ku. 21 Og-ampu
a no masaboka sikandan tibo angod to
pagkasaboka ta kuntoon su dini ka kanay
aw duon a isab ikow. Oghangyu a ikow
no masaboka sikandan kani ita agun no
mutuu yagboy to kaotawan kani to kalibu-
tan no pigpaandini a nu. 22 To gahom no
imbogoy nu kanay imbogoy ku isab kandan
agun no masaboka sikandan tibo angod
to pagkasaboka ta. 23 Ogkahimu sikan su
duon a kandan aw kani ka kanay agun no
masaboka yagboy sikandan. Na, ogkataga

to tibo kaotawan no sikuna to migpaan-
dini kanay aw ogkataga no pighigugma nu
sikandan angod to paghigugma nu kanay.
24 "Amoy ku, to mgo otow no imbogoy
nu kanay, gustu ku no ogpakaduma kanay
diya to ugpaanan ku agun no maaha dan
to pagpasidongog nu kanay. Su tahan a
nu pighigugma no wada pad kahinang seini
kalibutan. 25 Amoy ku no matarong, wada
ka kiyayaha to kahan-inan to mgo otow
kani to kalibutan, di migkiyaya a ikow,
aw seini mgo sakup ku namaan no sikuna
to migpaandini kanay. 26 Impakiyaya kud
sikuna kandan, aw ogpadajun a pad to
pagpakiyaya ikow agun no mahinigugmaay
sikandan angod to paghigugma nu kanay,
agun isab ogpakamonang a duon to gin-
hawa dan."

18

To Pagdakop ki Jesus

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53)

1 Tapus makaampu si Jesus, migyopa
sikandin to sapa to Kidron duma to mgo
inanad din. Migpadajun sikandan duon to
banwa no mey kakajuhan no tinanom.
2 Na, si Judas no ogyuib ki Jesus namaan
to sikan no banwa, su si Jesus dow to mgo
inanad din kanunoy man oghihimun duon.
3 Kaling pigdaya ni Judas to mgo sundayu
duon. Migduma isab to mgo magbanta-
jay duon to Bayoy to Diyus no pigsugu to
yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan
dow mgo Pariseo. Migdaya sikandan to
mgo ispada dow taepos hasta mgo mitsa
dow sayong no sinogaan.
4 Na, tahan on namaan si Jesus to tibo
ogkahitabu kandin. Kaling pigtagbu din
sikandan aw usipa, "Hintawa man to tuud
now?"
5 Kagi dan, "Si Jesus no taga-Nazaret."
(Duma dan si Judas no migyuib ki Jesus.)
Kagi ni Jesus, "Siak." 6 Pagdinog dan
to sikan kagi din, nakaus-us sikandan aw
kangkatuad.
7 Mig-usip on isab si Jesus, "Hintawa man
yagboy to tuud now?"
Migtabak sikandan, "Si Jesus no taga-
Nazaret."
8 Kagi ni Jesus, "Pignangonan kud sikiyu
no siakon. Na, ko siak man to tuud now,
seini a. Di kona now igyakip seini mgo
duma ku." 9 Pig-ikagi din sikan agun no
matuman to diya ing-ampu din no pig-
iling, "Wada sobuuk no nagawang to seini
mgo otow no imbogoy nu kanay."
10 Dajun huyabut si Pedro to ispada din aw
hambosa si Malco no suguonon to sikan ki-
nayabawan no magdudumaya to tinuuhan
to mgo Hibru, aw kasagping to kalintuu no
talinga din. 11 Di kagi ni Jesus, "Isug-ub
sikan ispada nu. Kinahangyan no mabajaan
ku to mgo antusonon no igpaantus kanay to
Amoy ku."

To Pagpaatubanga ki Jesus ki Anas

12 Na, pigdakop si Jesus aw gapusa to sikan
mgo sundayu binuligan to yabow dan hasta
to mgo magbantajay to Bayoy to Diyus.
13 Una dan sikandin pigdaya diya ki Anas
no ugangan ni Caifas no kinayabawan no
magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru
to sikan no tuig. 14 Na, si Caifas to diya
migsambag to mgo inila no madojow ko
songo otow da podom to mamatoy agun no
kona mamatoy to tibo angod din no mgo
Hibru.

To Paglidung ni Pedro ki Jesus

(Mateo 26:69-70; Marcos 14:66-67; Lucas 22:56-57)

15 Na, migyupug ki Jesus si Pedro dow to
duma din no songo inanad. Pagtidow dan
diya to bayoy to kinayabawan no magdudu-
maya to tinuuhan, iyan da nakapadajun
sikan duma ni Pedro diya to pawa, su kiyaya
sikandin to sikan tag-bayoy. 16 Di si Pedro
nabilin da diya to yuwas. Pagkahina-hina
migyuwas sikan duma din aw ikagihi sikan
bohi no migbantoy to yawanganan. Dajun
din dumaha si Pedro duon to pawa. 17 Dajun
usipa si Pedro to sikan bohi, "Kona no
sobuuk ka man no inanad to sikan otow?"
Miglidung si Pedro, kagi din, "Eh, kona."
18 Na, meyduon mgo suguonon dow mgo
magbantajay no migbuhi to kaeju dow
panghinadang su mahagsiy to diya no
kadukiloman. Migpagsakot si Pedro kan-
dan aw panghinadang isab.

To Pag-imbistiga ni Anas ki Jesus

(Mateo 26:57-66; Marcos 14:55-64; Lucas 22:66-71)

[19] Na, si Jesus no diyad on to sed to bayoy
pigpangusip to sikan kinayabawan no mag-
dudumaya to tinuuhan bahin to mgo otow
no inanad din hasta to pagpang-anad din.
[20] Migtabak si Jesus, "To pagpang-anad
ku to kaotawan wada lipod-lipod su duon
a kanunoy pang-anad to mgo simbahan ta
hasta duon to Bayoy to Diyus no oghihimu-
nan to tibo mgo Hibru. Wada a hinobong
no nang-anad. [21] Nokoy no siak man to og-
usipon nu? Iyan podom usipon nu to diya
namakadinog kanay, su namaan sikandan
dow nokoy to ing-anad ku."
[22] Pag-ikagi ni Jesus to sikan, dajun
sikandin sampaluha to sobuuk no mag-
bantajay aw ikagihi, "Mayangub ka! Iyan
sikan to igtabak nu to seini kinayabawan no
magdudumaya to tinuuhan ta?"
[23] Pig-ikagihan ni Jesus sikan magbanta-
jay, "Ko madoot to diya pig-ikagi ku, matu-
uda dow nokoy to madoot duon. Di ko
kona no madoot, nokoy no pigsampalu a nu
man?"
[24] Dajun ipadaya ni Anas si Jesus no gina-
pus gihapun diya ki Caifas no kinayabawan
no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hi-
bru.

To Paglidung Manda ni Pedro ki Jesus

[25] Na, si Pedro no migtindog no nanghi-
nadang pad duon to pawa pig-usip to mgo
otow duon, "Kona no sobuuk ka man no
inanad to sikan otow?"
Di miglidung si Pedro no mig-iling, "Eh,
kona."
[26] Mey suguonon to sikan kinayabawan
no magdudumaya no kadumahan to diya
pigsagpingan ni Pedro to talinga. Kagi din
ki Pedro, "Angod to pigkita ku sikuna gan-
ina no duma ni Jesus diya to kakajuhan."
[27] Miglidung manda si Pedro, aw duon-
dajun migtagauk to manuk.

Si Jesus duon to Atubangan ni Pilato
(Mateo 27:1-2,11-14; Marcos 15:1-5; Lucas 23:1-5)

[28] Saju pad to masem, pigdaya si Jesus
likat to bayoy ni Caifas pailing diya to bayoy
to gubernadur no taga-Roma. To mgo Hi-
bru wada sed duon su unu ko maligsoman
sikandan ojow pa to balaod to tinuuhan
dan, aw iyan hinongdan no kona sikan-
dan ogpakakoon to pagkoonan to Pista to
Pagyaboy.*
[29] Kaling migyuwas si Gubernadur Pilato
aw usipa sikandan, "Nokoy man to riklamu
now kuntra to seini no otow?"
[30] Migtabak sikandan, "Ko kona pa no
maaslag† to sae din, kona noy ogdaehon
dini ikow."
[31] Kagi ni Pilato, "Sikiyu to muhukum
kandin pinasikad to iyu no balaod."
"Eh, kona ogkahimu," kagi to sikan mgo
Hibru. "Su wada katongod noy to pagpahi-
matoy to otow."
[32] Nailing to sikan agun no matuman to
diya pig-ikagi ni Jesus dow ogkaamonu to
paghimatoy kandin.
[33] Dajun sed si Pilato duon to bayoy aw
sugu no daehon si Jesus duon kandin aw
usipa din, "Sikuna iyan to hari to mgo
Hibru?"
[34] Migtabak si Jesus, "Nokoy man to ig-
pasabut nu to sikan og-ilingon nu no hari
a? Hari a sumaya to pagsabut nu ubin ko
pagsabut to mgo Hibru no mig-ikagi ikow
bahin kanay?"‡
[35] Kagi ni Pilato, "Nokoy man to pagtuu
nu, Hibru a? To angod nu no mgo Hibru
iyan migdaya ikow dini kanay, yakip to
yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan
now. Na, nangoni a dow nokoy to sae nu."
[36] Migtabak si Jesus, "To paghari ku kona
no kani to seini kalibutan. Su ko mailing
pa to sikan, ogpanalipodan a podom to mgo
ginsakupan ku agun kona a madakop to
sikan mgo Hibru. Di to paghari ku wada
yabot to seini kalibutan."
[37] Dajun usip si Pilato, "Hari ka naan?"
Kagi ni Jesus, "Ko hari to igtawag nu
kanay, na hala sigi. Iyan ing-andini ku to
kalibutan su ogpang-anad a to matuud, aw
to tibo mgo otow no ogkaliyag no mamaan
to matuud ogpaminog kanay."
[38] Kagi ni Pilato, "Indoy dow nokoy sikan
og-ilingon to matuud." Dajun isab yuwas
sikandin aw ikagihi sikan mgo Hibru no
nahimun duon, "Wada nakitaan ku no sae

* 18:28 Ahaa duon to Juan 2:13. † 18:30 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 18:34 Ko mangusip si Pilato dow hari si Jesus no ogsupak to gubernu, iyan igtabak ni Jesus to "Kona." Di ko mangusip si Pilato dow sikandin to diya ogpaharion to Diyus to mgo Hibru, na, ogtabak si Jesus to "Hoo." Kaling igpaklaru ni Jesus to usip ni Pilato.

din. 39 Na, su nabatasan now man no og-
pasabukan now to songo prisu panahon to
Pista to Pagyaboy, nokoy man, ogkaliyag
kow ko iyan pasabukan ku sikan og-ilingon
to hari to mgo Hibru?"
40 Dajun sikandan kinuliya, "Kona no
sikandin! Si Barabas da!"
Na, si Barabas, ribeldi.

19

To Paghukum ki Jesus to Kamatajon
(Mateo 27:15-31; Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25)

1 Dajun palinapdosi ni Pilato si Jesus.
2 Tapus to sikan, mighinang to mgo sundayu
to kuruna to dugihon no gawod aw ikuruna
ki Jesus. Pigsul-uban dan isab to mayogdog
no kapa. 3 Dajun dan sujan-sujana.* Pigpin-
auli dan to pag-iling, "Mabuhi ka, hari to
mgo Hibru!" Aw sinampaluha dan isab.
4 Migyuwas on isab si Pilato to bayoy
din aw ikagihi sikan nahimun no mgo
otow, "Oho, ogpaatubangon kud sikandin
iyu agun no mamaan kow no wada yagboy
nakitaan ku no sae din." 5 Dajun payuwasa
si Jesus no nakurunahan pad to diya dugi-
hon no gawod aw nakasul-ub pad to diya
mayogdog no kapa. Kagi ni Pilato, "Na,
yongyongi now seini otow."
6 Pagkita ki Jesus to yabow no mgo mag-
dudumaya to tinuuhan dow mgo magban-
tajay duon to Bayoy to Diyus, migkinuliya
sikandan, "Himataji! Iyansang duon to
krus!"
Kagi ni Pilato, "Na hala, sikiyu to
muyansang kandin duon to krus. Su siak,
wada nakitaan ku no sae din."
7 Kagi to sikan inila no mgo Hibru, "Mey-
duon balaod noy no pigyapas din su mig-
angkon no Anak sikandin to Diyus. Kaling
kinahangyan no himatajan."
8 Pagdinog ni Pilato to sikan, migdugang
to haedok din. 9 Pigpased din on isab si
Jesus to bayoy aw usipa, "Andei ka man
yagboy kapuun?" Di wada tabak si Jesus.
10 Naboyong si Pilato aw makaikagi, "Abee!
Nokoy no kona ka man ogtabak kanay?
Wada ka kamaan no mey katongod ku to
pagpasabuk ikow aw mey isab katongod ku
to pagpayansang ikow duon to krus?"
11 Kagi ni Jesus, "Ko wada ka pa bogaji to
Diyus to katongod, wada podom katongod
nu to paghukum kanay. Kaling yabow to
sae to sikan migdata kanay dini ikow su pig-
tuudan dan to pag-amung-amung kanay."
12 Ogsabukan podom ni Pilato si Jesus,
di to inila no mgo Hibru migpadajun
to pagkinuliya, "Ko sabukan nu sikandin,
ogkadootan sikan yabow no hari. Su
ogkuntra kandin to inggad hintawa no
ogpahari-hari." 13 Pagdinog ni Pilato to
sikan kagi dan, pigpayuwas din si Jesus aw
ingkud duon to hukumanan no og-ilingon
no Gabata to Hibru no inikagihan, no ko
ita pa, Saog no Batu. 14 Aedow to diya to
pagpangandam to Pista to Pagyaboy, aw
madani on ogkaugtu.†
Pag-ingkud ni Pilato duon, pig-ikagihan
din to mgo otow, "Na, yongyongi now seini
hari now."
15 Di migkinuliya gihapun sikandan,
"Gawangad sikandin! Himatajid! Iyansang
duon to krus!"
Kagi ni Pilato, "Nokoy man, ogkaliyag
kow no igpayansang ku duon to krus seini
hari now?"
Migtabak sikan yabow no mgo magdudu-
maya, "Iyan da hari noy sikan yabow no
hari diya to Roma."
16 Dajun idata ni Pilato si Jesus diya kan-
dan agun iyansang duon to krus.

To Pagyansang ki Jesus duon to Krus
(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43)

17 Dajun ipatiang to mgo sundayu ki Je-
sus to krus no ogyansangan kandin aw
daeha duon to banwa no og-ilingon to
Golgota to Hibru no inikagihan, no ko ita
pa, banwa to Boboungon. 18 Pagtidow dan
duon, inyansang dan si Jesus duon to krus
aw lindoga. Mey daduwa no ka otow
no inyansang isab to mgo krus duon to
magdibayuy din. 19 Meyduon impasuyat ni
Gubernadur Pilato no impataud din duon
to krus ni Jesus no pig-iling, "Si Jesus no
taga-Nazaret, Hari to mgo Hibru." 20 Insuyat
sikan to tatoyu no ka inikagihan: Hibru,
Latin dow Grigu. Mahan-in to mgo Hi-
bru no nakabasa to sikan su madani man
to siyudad sikan pigyansangan ki Jesus.

* 19:3 To Surigao no Minanubu: *iyan-iyana* † 19:14 To yain no igpasabut to seini: *alas sais to masem*

[21] Dajun andiyaa si Pilato to yabow no mgo
magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru
aw ikagihi, “Kona no hustu sikan impasuyat
nu no pig-iling, ‘Hari to mgo Hibru.’ Mado-
jow podom ko ilisan sikan to yain no og-
ilingon, ‘Mig-angkon sikandin no hari to
mgo Hibru.’ ”
[22] Di mig-ikagi si Pilato, “Sikan impasuyat
ku konad og-isabon.”
[23] Tapus ikayansang si Jesus to mgo sun-
dayu, pigpudut dan sikan hinukas din no
mgo kabo aw upata dan no bahin, tag-
songo bahin sikandan. Di sikan sobuuk no
kabo din wada kasinugpatan. [24] Kaling mig-
uujun sikandan, “Kona ta seini oghigbiton,
ogripahon ta nasi. Sikan ogkaripahan iyan
ogpakatag-iya.” Duon to sikan, natuman
sikan pig-iling duon to Kasuyatan,
“Ogbabahinon dan to mgo kabo ku,
aw ogripahan dan sikan sobuuk.”‡
[25] Na, meyduon mgo bohi no namanindog
duon to dani to sikan krus no pigyansangan
ki Jesus. To sobuuk inoy din, aw sikan
duma, yagina din hasta si Maria no asawa
ni Cleopas dow si Maria Magdalena.
[26] Pagkita ni Jesus to inoy din dow sikan
sobuuk no inanad no pighilabi din no
migtitindog duon, pig-ikagihan din to inoy
din, “Isipa no anak nud sikandin.” [27] Dajun
din ikagihi sikan inanad din, “Isipa no inoy
nud sikandin.” Kaling sugud to sikan no ae-
dow pigpayumun sikan inoy ni Jesus duon
to bayoy din.

To Kamatajon ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49)

[28] Pagkahina-hina, namaan si Jesus no
natapus on to tibo impahinang kandin.
Kaling mig-iling sikandin, “Pig-uhaw a,”
agun no matuman to diya intag-an duon
to Kasuyatan to Diyus bahin kandin. [29] Na,
meyduon suka duon. Pagdinog to mgo
otow to kagi ni Jesus, meyduon migpudut
to papasoyopay aw i-oyod duon to sikan
suka. Dajun dan itaud duon to yawa to
hisupu aw itadwoy diya to ba-ba ni Jesus.
[30] Tapus din katimtim, mig-ikagi sikandin,
“Natapus on.” Dajun din isalig to umagad
din diya to Diyus dongan to naseyngoyngoy
to uyu din.
[31] Nahitabu sikan to diya mahapun no
og-andamon dan to Aedow no Tigpahuway
no nakatapu to pista. Kona ogkaliyag to
inila no mgo Hibru no maabutan to Ae-
dow no Tigpahuway sikan impanyansang
duon to mgo krus, su mahal yagboy sikan
no aedow. Kaling mig-andiya sikandan
ki Pilato aw hangyu-a no pamantigon to
mgo bitiis to sikan tatoyu no impanyansang
duon to mgo krus agun no madali sikandan
mamatoy aw ogkagawang to mgo yawa dan
duon. [32] Kaling mig-anduon to mgo sun-
dayu aw pamantigi sikan daduwa duon to
magdibayuy ni Jesus. [33] Di pagduguk dan
ki Jesus, naaha dan no patoy on sikandin,
kaling wada dan on pantigi. [34] Di in-
yugsak to songo sundayu to tabae din duon
to takidingan ni Jesus. Duon-dajun mig-
awas to yangosa dow wohig. [35] Siakon no
migsuyat to seini, namaan a no tinood su
mata ku yagboy to migkita. Kaling igsuyat
ku seini no hitabu agun no makatuu kow
isab. [36] Nailing to sikan agun no matuman
sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus,
“Wada ogkapantig no bokog din, inggad
sobuuk.”§ [37] Natuman isab sikan pig-iling,
“Ogyongyongan dan sikan pigpilak dan.”*

To Pagyobong ki Jesus

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56)

[38] Na, meyduon otow no taga-Arimatea
no iyan ngadan si Jose. Sakup sikandin ni
Jesus, di wada din imaan su nahaedok to
sikan inila no mgo Hibru. Mig-andiya ki
Pilato aw hangyu no sikandin to ogyobong
ki Jesus. Na, mig-ujun si Pilato, kaling pig-
pudut ni Jose sikan yawa ni Jesus. [39] Duma
din si Nicodemo no iyan migdoyom diya
ki Jesus to diya una. Migdaya sikandin to
subra to katluan no kilu no pahomut no og-
ilingon to mira no pigsakotan to sikan og-
ilingon to aloe. [40] Pigdaya dan to yawa ni
Jesus aw libodi to panapton duma to sikan
pahomut, su sikan to nabatasan to mgo
Hibru ko mey igyobong dan no patoy. [41] Na,
duon to dani to sikan pigyansangan ki Jesus
meyduon pasak no pigtanoman to yain-
yain no mgo tanom. Duon to sikan, mey-
duon yobonganan no bag-u pad kahinang
no wada pad disti kayobongi. [42] Duon dan

‡ 19:24 Salmo 22:18 § 19:36 Salmo 34:20 * 19:37 Zacarias 12:10

ibotang sikan yawa ni Jesus su madani da.
Kinahangyan no dalion dan to pagyobong
su mahapun on aw ko masayop on to soga,
ogsugud on to Aedow no Tigpahuway to
mgo Hibru.

20

To Pagkabanhaw ni Jesus
(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12)

1 Madidigyomay pad to masem to Dum-
inggu, mig-andiya si Maria Magdalena
to pigyobongan ki Jesus. Pagtidow din,
pigkita din no nakapakilid on sikan piglipid
no gatung no inyopon. 2 Kaling dajun
sikandin linaguy diya ki Pedro dow sikan
sobuuk no inanad ni Jesus no pighilabi din.
Kagi din, "Aduy, wadad on to Ginuu ta!
Pigpudut buwa. Indoy dow andei daeha."
3 Pagdinog ni Pedro dow sikan duma din
to kagi ni Maria, dajun sikandan andiya to
yobong. 4 Miglinaguy sikandan, di mataksi
sikan sobuuk, kaling una no nakatidow.
Iyan nahudi si Pedro. 5 Mig-obo sikan una
no nakatidow aw linghag duon to yobong,
di wada sikandin sed. Puli din naaha
sikan panapton no inlibod to yawa ni Jesus.
6 Di pagtidow ni Pedro, migpadajun-dajun
sikandin diya to sed. Pigkita din isab sikan
panapton 7 hasta sikan panyu no imputus
to uyu ni Jesus. Pigyupi sikan aw iyain to
pagbotang. 8 Na, migsed isab sikan inanad
no una no nakatidow. Pagkita din no
panapton nanda to nabilin, iyan on pagtuu
din no nabanhaw on si Jesus. 9 (Di wada
dan gihapun kasabuti to mgo sinuyat duon
to Kasuyatan to Diyus no ogkabanhaw si
Jesus.) 10 Dajun uli sikan daduwa no mgo
inanad.

To Pagpakita ni Jesus ki Maria Magdalena
(Mateo 28:9-10; Marcos 16:9-11)

11 Di si Maria Magdalena migtitindog
pad duon to yuwas to yobong. Migti-
tiyahu pad sikandin no mig-obo aw linghag
duon. 12 Paglinghag din, iyan pigkita din
to daduwa no mgo anghil no namangabo
to maputi. Naman-ingkud sikandan duon
to nabotangan to yawa ni Jesus, to sobuuk
duon dapit to uyuhan aw to sobuuk duon
dapit to sikadan. 13 Dajun dan usipa si Maria,
"Iya, nokoy no ogtiyahu ka man?"
Migtabak si Maria, "Su pigpudut to yawa
to Ginuu ku, aw indoy dow andei daeha."
14 Dajun sikandin lingi aw pigkita din to
otow no migtindog duon. Si Jesus iyan to
diya, di wada kiyayaha ni Maria. 15 Pig-
usip din si Maria, "Iya, nokoy no ogtiyahu
ka man? Hintawa man to ogpamanghaon
nu?"
Nailing to boot ni Maria no sikandin to
og-atiman to mgo tanom duon. Kaling mig-
ikagi sikandin, "Sir, ko sikuna to migpudut
kandin, nangoni a dow andei nu daeha su
ogpuduton ku."
16 Dajun ikagi si Jesus, "Maria."
Dajun atubanga ni Maria si Jesus aw ik-
agi to Hinibru, "Raboni!" no ko ita pa,
"Maistru." 17 Kagi ni Jesus, "Panabuk kad
kanay su wada a pad makauli diya to Amoy
ku. Nasi no andiyaa to mgo suun ku aw
nangoni no og-andiya a pad to Amoy ku no
Diyus no iyan isab Amoy dow Diyus now.
18 Dajun andiya si Maria Magdalena to
mgo inanad ni Jesus aw nangoni. Kagi din,
"Oho, pigkita ku to Ginuu ta." Dajun din
inangon to tibo pig-ikagi ni Jesus.

To Pagpakita ni Jesus to mgo Inanad Din
(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49)

19 Duminggu to diya no aedow no
mahitabu sikan. Pagkadukilom, nahimun
to mgo inanad ni Jesus duon to songo
bayoy. Pigtrangkahan to habangan su
nahaedok sikandan to inila no mgo Hibru.
Puli nakatokow migtitindog on si Jesus
duon aw ikagihi sikandan, "Mahusoy
podom to ginhawa now." 20 Dajun din
ipaaha kandan to mgo pali duon to mgo
boyad dow takidingan din. Hilabi nalipay
to mgo inanad no kitaon dan to Ginuu.
21 Kagi on isab ni Jesus, "Mahusoy podom
to ginhawa now. To diya una, pigsugu a to
Amoy ku no Diyus. Na, kuntoon ogsuguon
ku isab sikiyu."
22 Tapus to pag-ikagi din, pigginhawahan
din sikandan aw ikagi, "Dawata now to
Ispiritu Santu. 23 Inggad hintawa no og-
pasayluhon now to sae din pigpasaylu to
Diyus. Inggad hintawa no kona now og-
pasayluhon to sae din wada isab kapasaylu
to Diyus."

To Pagpakita ni Jesus ki Tomas

[24] Na, si Tomas no pigdagnajan to Iping, sobuuk sikandin to sikan sampuyutag-duwa no mgo inanad ni Jesus. Di to
diya no panahon no mupakita si Jesus to
duma no mgo inanad, wada duon si Tomas.
[25] Pagnangoni kandin to sikan mgo duma
din no si Jesus migpakita kandan, mig-
iling sikandin, "Kona a yagboy ogtuu no
nabanhaw si Jesus ko kona ku maaha aw
ikatugsuk sei tudyu ku duon to mgo boyad
din no pigyagbasan to mgo yansang. Kona
a isab ogtuu ko kona ku ikakuut seini boyad
ku duon to pali to takidingan din."
[26] Na, pagyaboy on to songo simana,
nahimun on isab to mgo inanad ni Jesus
duma si Tomas. Pigtrangkahan to haban-
gan, di puli nakatokow migtitindog on si
Jesus duon kandan. Kagi din, "Mahusoy
podom to ginhawa now." [27] Dajun din ik-
agihi si Tomas, "Ahaa seini mgo boyad ku.
Itugsuk to tudyu nu kani aw kuuta isab seini
takidingan ku. Kona kad ogduwa-duwa, tuu
kad nasi."
[28] Kagi ni Tomas, "Sikuna to Ginuu dow
Diyus ku."
[29] Kagi ni Jesus, "Iyan intuu nu kanay su
pigkita a nu man. Di iyan madojow to mgo
otow no ogtuu kanay inggad kona a dan
kitaon."

To Tuud to Pagsuyat to seini no Libru

[30] Mahan-in pad to mgo milagru no pighi-
nang ni Jesus no naaha to mgo inanad din
no migpakiyaya to gahom din, di wada tibo
ikayakip kani to seini libru. [31] Di pigpanuyat
seini agun no makatuu kow no si Jesus
yagboy to diya Insaad no Manyuyuwas* no
Anak to Diyus. Aw pinaagi to pagtuu dow
pagkabogkot now duon kandin, ogkaboga-
jan kow to kinabuhi no wada katapusan.

21

To Pagpakita ni Jesus duon to Pitu no mgo Inanad Din

[1] Tapus to sikan, migpakita on isab si
Jesus to mgo inanad din diya to higad to
danow to Galilea.* Nailing to seini to
pagpakita din kandan. [2] Nahimun duon to
pitu no mgo inanad ni Jesus: si Pedro, si
Tomas no pigdagnajan to Iping, si Natanael
no taga-Cana no sakup to Galilea, sikan
daduwa no mgo anak ni Sebedeo hasta to
daduwa pad no mgo inanad ni Jesus. [3] Kagi
ni Pedro, "Ogpamukut a."

"Ogduma koy," kagi dan. Dajun sikandan
sakoy to bangka aw pamukut. Di puli on
nabukasan, wada napudut dan no isda.

[4] Pagsilat on to soga, meyduon otow no
migtitindog duon to higad. Si Jesus sikan
di wada dan kiyayaha. [5] Dajun panabi si
Jesus kandan, "Honda mgo pinadajag ku,
mey napudut now?"

Migtabak sikandan, "Ampan."

[6] Kagi ni Jesus, "Ituntun sikan pukut now
duon dapit to kalintuu to sikan sakajan now
agun no makapudut kow to isda." Dajun
dan ituntun sikan pukut dan. Pagbatun dan
on, aw ato! Wada dan kadaog tongod to
kahan-in hilabi to mgo isda no napukutan.

[7] Na, sikan inanad no pighilabi ni Jesus
mig-ikagi ki Pedro, "Ginuu ta suja diya
to higad." Pagdinog ni Pedro no Ginuu
naan sikan, insul-ub din sikan hinukas din
no kabo. Dajun yaksu duon to wohig aw
yanguy padeg diya to higad. [8] To mgo duma
din migpadajun diya to higad no miggu-
jud to sikan pukut no naponu to isda su
mgo kasiaman nanda no mitrus to kadiyu.
[9] Paghaw-as dan on, migkita sikandan to
hinayub no isda duon to baga aw meyduon
isab pan.

[10] Kagi ni Jesus, "Daya kow dini to pila no
buuk no napudut now no isda."

[11] Dajun andiya si Pedro to sakajan aw
gujuda sikan pukut no naponu to 153 no
mangkaaslag† no isda. Inggad mahan-in
hilabi to isda, di wada kahigbit sikan pukut.
[12] Dajun ikagi si Jesus kandan, "Pamahaw
kow." Wada inanad din no nakayangub
to pag-usip dow hintawa sikandin su na-
maanan dan on no si Jesus sikan no Ginuu
dan. [13] Dajun padani si Jesus kandan.
Migdawat sikandin to pan dow isda aw ibo-
goy kandan. [14] Ikatoyu sikan no pagpakita
din to mgo inanad din sugud no mabanhaw
sikandin.

To Pagpangusip ni Jesus ki Pedro

[15] Tapus sikandan makapamahaw, pig-
usip ni Jesus si Simon Pedro, "Simon,

* 20:31 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

* 21:1 To Grigu no inikagihan: *Tiberias.* Yain no ngadan seini to sikan no danow.

† 21:11 To Surigao no Minanubu: *madogi*

anak ni Juan, pighigugma a nu yabow to
paghigugma kanay to seini mgo duma nu?"
Migtabak si Pedro, "Hoo Ginuu. Namaan
ka no pighigugma ku sikuna."
"Na," kagi ni Jesus, "atimana to nati no
mgo karneru ku."‡ 16 Dajun usip si Jesus to
ikaduwa, "Simon, anak ni Juan, pighigugma
a nu?"
Migtabak si Pedro, "Hoo Ginuu. Namaan
ka no pighigugma ku sikuna."
"Na," kagi ni Jesus, "atimana to mgo
karneru ku." 17 Mig-usip si Jesus to ikatoyu,
"Simon, anak ni Juan, pighigugma a nu?"
Pag-usip ni Jesus kandin to ikatoyu bahin
to gugma din, migsakit to ginhawa ni Pedro
aw nakatabak sikandin, "Ginuu, namaanan
nu to tibo. Namaan ka no pighigugma ku
sikuna."
"Na," kagi ni Jesus, "atimana to mgo
karneru ku. 18 Ligdongi seini. To diya una
no batan-on ka pad, puli ka ogpanimon-
timon aw dajun ka ogpanow diya to inggad
andei no ogkaliyagan nu ogdeygan. Di ko
mamanigaon kad, igpadopa to mgo boyad
nu aw ibagkot aw daeha diya to kona nu
ogkaliyagan ogdeygan." 19 Pig-ikagi ni Jesus
sikan su igpasabut din dow ogkaamonu to
pagkamatoy ni Pedro agun mapasidonggan
to Diyus. Dajun ikagi on isab si Jesus,
"Sunud ka kanay."

Bahin to sikan Inanad no Pighilabi ni Jesus

20 Miglingi si Pedro aw pigkita din sikan
inanad no pighilabi ni Jesus no migyupug
kandan. (Sikandin to diya migsoing ki Jesus
no manihapun sikandan aw mig-usip dow
hintawa to ogyuib kandin.) 21 Pagkita ni
Pedro kandin, pig-usip din si Jesus, "Ginuu,
nokoy man to ogkadeygan din?"
22 Kagi ni Jesus, "Ko gustu ku no buhi
pad sikandin hangtod no mupauli a dini
to kalibutan, nokoy man to yabot nu?
Sunud ka puli kanay." 23 Tongod to sikan
pig-ikagi ni Jesus, meyduon naisturya no
migtangkap duon to mgo sakup ni Jesus no
kona kun ogkamatoy sikan no inanad. Di
to tinood, wada ikagi si Jesus to sikan. Puli
sikandin mig-ikagi ki Pedro no "Ko gustu ku
no buhi pad sikandin hangtod no mupauli
a dini to kalibutan, nokoy man to yabot
nu?" 24 Sikan inanad no ognangonon ni
Jesus iyan migkistigus aw migsuyat to seini,
aw namaanan no tutuu to mgo kagi din.
25 Na, mahan-in pad yagboy to nangkahi-
nang ni Jesus no wada igu no ogkasuyatan.
Ko tibo pa nasuyat, kona buwa ogka-eg to
mgo libru kani to kalibutan.

‡ 21:15 Impananglit ni Jesus to mgo sakup din to karneru.

Mgo Hinang
to mgo Apustulis

1 Sir Teofilo, to diya una no insuyat ku,
imbatbat ku to sinugdanan* to diya tibo
nahinang ni Jesus yakip to diya impang-
anad din 2-3 kotob to diya pagbatuna kandin
diya to yangit. To diya wada pad batuna si
Jesus, pighimatajan sikandin di nabanhaw
da. Sed to kap-atan no aedow, piglinogwa
din sikan pinili din no mgo apustulis.
Mahan-in to impakita din kandan no og-
matuud yagboy no nabanhaw sikandin.
Imbatbat din isab kandan to paghari to
Diyus aw ikagihi pinaagi to Ispiritu Santu
to igpahinang kandan. 4 Songo aedow no
migsasayu sikandan to pagkoon, meyduon
insugu din kandan no pig-iling, "Tagad kow
kani to Jerusalem, su sikan ognangonon
ku† no Ispiritu Santu no insaad to Amoy
ku madani on igbogoy iyu. 5 To diya una
no panahon, wohig to imbawtismu ni Juan.
Di kona da ogkapilaan, Ispiritu Santu on to
igbawtismu iyu."

To Pagbatuna ki Jesus diya to Yangit
(Lucas 24:44-53)

6 Songo aedow no nahimun to mgo apus-
tulis duon ki Jesus, mig-usip sikandan,
"Ginuu, seinid on iyan to panahon no og-
gawangon nu sikan namanmandu kanami
aw tukudon nu manda to gingharian to
Israel?"
7 Migtabak si Jesus, "Kona kow ogmaanon
dow nokoy panahona ubin aedawa to pig-
bootan to Diyus no Amoy no ogkahitabu
sikan. 8 Di seini da. Ogbogajan kow to
gahom ko konsadan kow on to Ispiritu
Santu. Na, ignawnangon a now kani to
Jerusalem hasta to tibuuk Judea dow diya
to Samaria aw inggad diya to kinasangkoan
to kalibutan."
9 Tapus to pag-ikagi ni Jesus to sikan,
nabatun sikandin diya to yangit. Na-
manyanghag sikan mgo apustulis su
ogsaepan dan si Jesus, di wada dan on kitaa
su nakahobong on sikandin duon to gabun.
10 No namanyanghag pad sikandan, na-
tokawan sikandan to daduwa no ka otow
no nangabo to maputi no migtindog duon
to topad dan. 11 Kagi to sikan mgo anghil,
"Sikiyu no mgo taga-Galilea, nokoy no aboy
kow pad man ogyanghag? Si Jesus no
pigbatun duon iyu pailing diya to yangit
iyan mismu ogpauli dini to pasak sahian ka
da to sikan pagbatuna kandin."

To Pag-ilisi ki Judas

12 Dajun togbang sikan mgo apustulis
likat to sikan Kaulibuhan no bubungan su
ogpauli diya to Jerusalem no songo kilu-
mitru da to kadiyu. 13 Pagtidow dan duon,
migponhik sikandan duon to ikaduwa no
andana to sikan bayoy no pigpaabutan dan.
Sikandan si Pedro, si Juan, si Santiago, si
Andres, si Felipe, si Tomas, si Bartolome,
si Mateo, si Santiago no anak ni Alfeo, si
Simon no maunungon to tribu dan, dow
si Judas no anak‡ ni Santiago. 14 Kanunoy
sikandan mighihimun, aw to mgo hona-
hona dan nasaboka to pag-ampu. Meyduon
pad duma no naman-agpot kandan yakip si
Maria no inoy ni Jesus dow duma no mgo
bohi hasta to mgo suun ni Jesus no mgo
yukos.
15 Songo aedow meyduon nahimun no
120 no ka otow. Migtindog si Pedro aw
ikagihi sikandan, 16 "Mgo suun ku, kina-
hangyan no matuman to diya impasuyat to
Ispiritu Santu ki David duon to Kasuyatan
bahin ki mina Judas. Su sikandin to diya
mighindu ki Jesus to sikan namandakop
kandin. 17 Duma noy si Judas to diya una su
pinili man isab sikandin ni Jesus to pagtra-
bahu to seini mgo hinangon noy." Sikan to
pig-ikagi ni Pedro.
18 Na, to diya panahon no iyansang si
Jesus duon to krus, imboli ni Judas to pasak
sikan saepi no insuhue kandin to sikan
madoot no hinang din. Duon sikandin
kauyug no nakayangkob, migbotu to gotok
aw kahakwad to tino-i.§ 19 Sikan nahitabu ki
Judas migtangkap diya to Jerusalem, kaling
pighingadanan dan sikan pasak to Akel-
dama, no ko ita pa, Pasak no Nayangosahan.

* 1:1 To trabahu no pigsugudan ni Jesus no dini pad sikandin to kalibutan impadajun di impabaja on to diya mgo apustulis dow duma no mgo magtutuu hangtod kuntoon. † 1:4 Lucas 24:49 ‡ 1:13 To yain no igpasabut to seini: *suun ni Santiago.* Seini no Santiago wada yabot to sikan apustulis no mgo Santiago. § 1:18 Mateo 27:3-8

[20] Na, migpadajun si Pedro to pag-ikagi,
“Mgo suun ku, nasuyat duon to Salmo no
pig-iling,
‘Maojowan podom sikan pig-ugpaan din.
Wadad podom muugpa duon.’*
Meyduon isab nasuyat duon no pig-iling,
‘Meyduon podom makailis to katongdanan
din.’†
[21] Kaling,” kagi ni Pedro, “manno wadad on
si Judas, ogpili ki to songo otow no ig-ilis
kandin. Kinahangyan no sobuuk sikandin
to diya nakaduma-duma kanami dow ki
Jesus no Ginuu [22] sugud to diya panahon no
namawtismu si Juan kotob no batunon on
si Jesus, agun makakistigus isab sikandin to
pagkabanhaw ni Jesus.”

[23] Na, migtubuy sikandan to daduwa no ka
otow, si Matias dow si Jose no pigngadanan
isab ki Barsabas dow ki Justo. [24] Dajun sikan-
dan ampu, “Ginuu, namaanan nu to inggad
nokoy no nakased to ginhawa to tibo mgo
otow. Kaling ihindu kanami dow andei to
seini daduwa no ka otow to pigpili nud
[25] no iyan ig-ilis ki Judas to pagka-apustul.
Su pig-ojowan din to katongdanan din aw
nakaandiyad to banwa no angay kandin.”
[26] Tapus to pag-ampu, pigripa dan sikan
daduwa, aw si Matias to naripahan. Dajun
dan sikandin idugang to sikan sampuyu-
tag-isa no mgo apustulis ni Jesus.

2

To Pagsed to Ispiritu Santu duon to mgo Magtutuu

[1] Pag-abut on to sikan pista to mgo Hibru
no og-ilingon to Aedow to Pentecostes,*
tibo to mgo magtutuu nahimun duon to
songo bayoy. [2] Puli sikandan natokow to
dinabohong no napuun diya to yangit no
migyokop duon to sed to bayoy. Angod
sikan to hinodos to maagbot no kaemag.
[3] Pigkita dan dajun to angod to mgo yogdog
to kaeju no migsusuwoy-suwoy aw untud
duon to kada sobuuk no nahimun duon.
[4] Duon-dajun piggahoman sikandan tibo to
Ispiritu Santu aw nakaikagi to yain-yain
no mgo inikagihan no wada dan anadi no
impalituk kandan to Ispiritu Santu.

[5] Na, duon to sikan siyudad to Jerusalem
meyduon isab diyusnon no mgo Hibru
no nangkapuun diya to yain-yain no
mgo nasyun. [6] Pagkadinog dan to sikan
migsasamuk, natingkag sikandan. Hilabi
sikandan natingaya su kada sobuuk
nakadinog no nalituk to kaugalingon din
no inikagihan. [7] Naboyong yagboy sikandan
aw pauusipay, “Nokoy man buwa to duon?
Kona no mgo taga-Galilea man sikandan?
[8] Na, naamonu no ogdinogon ta man
no og-ikagi sikandan to mgo inikagihan
no nabuyatan to kada sobuuk ita? [9] Su
meyduon seini mgo duma ta no taga-Partia,
taga-Media, taga-Elam, taga-Mesopotamia,
taga-Judea, taga-Capadocia, taga-Ponto,
taga-Asia, [10] taga-Frigia, taga-Pampilia,
taga-Ehipto dow to duma no napuun diya
to mgo banwa no sakup to Libya no dani
to Cirene. Aw meyduon ngani taga-Roma
[11] no mgo Hibru hasta kona no mgo Hibru
no migpasakup to tinuuhan ta. Meyduon
isab mgo taga-Creta dow taga-Arabia. Na,
naamonu no ogpakabatbat man sikan
mgo taga-Galilea to kabeynganan no mgo
hinang to Diyus duon to inikagihan to kada
sobuuk ita?” [12] Kaling hilabi natingaya
sikan mgo otow dow nalibod aw pauusipay
sikandan, “Nokoy man buwa to igpasabut
to seini?” [13] Di meyduon namanngingisi to
sikan mgo magtutuu. Kagi dan, “Eh, mgo
hingow!”

To Pagwali ni Pedro

[14] Dajun tindog si Pedro dow sikan duma
din no sampuyu-tag-isa no mgo apustulis
duon to atubangan to kaotawan, aw ikagi
si Pedro to maagbot, “Sikiyu no angod ku
no mgo Hibru dow tibo iyu no naman-ugpa
kani to Jerusalem, paminog kow aw indani
seini. [15] Nailing buwa to boot now no mgo
hingow seini mgo duma ku. Di kona, su alas
nuybe pad man to masem. [16] Seini no hitabu
kuntoon iyan katumanan to diya pigsuyat
ni Joel no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,
[17] ‘Seini to oghinangon ku diya to umaabut
no panahon, kagi to Diyus.
Igpakonsad ku to Ispiritu Santu duon to
tibo yain-yain no kaotawan.

* 1:20 Salmo 69:25 † 1:20 Salmo 109:8 * 2:1 To Pentecostes, pista to mgo Hibru. Malipajon sikandan no oghalad to mgo binogkot no abut dan. Ogkabasa seini duon to Levitico 23:15-21.

To anak now no mgo yukos dow mgo bohi
ogpakabatbat to igpaikagi ku.
Meyduon igpasailow ku to batan-on no
mgo yukos,
aw meyduon isab igpatagainop ku to
mgo manigaon.
18 To suguonon ku no mgo yukos dow mgo
bohi ogpakonsadan ku to Ispiritu
Santu diya to umaabut no panahon,
su meyduon igpaikagi ku kandan.
19-20 Kona pad on og-abut to mahinongdanon
dow kabeynganan no aedow no siak
no Ginuu oghukum to kaotawan,
meyduon igpakita ku no mgo kabeynganan
diya to yangit.
Ogdigyom to soga, aw to buyan ogkaangod
to yangosa to kayogdog.
Meyduon isab igpakita ku no mgo kabeyn-
ganan dini to pasak no yangosa
dow kaeju hasta madamey hilabi no
obey.
21 Di inggad hintawa no og-ampu kanay
no Ginuu dinumahan to pagsalig
ogkayuwas.'†
22 "Na," kagi ni Pedro, "mgo suun ku no
mgo kaliwat ni Israel,‡ paminog kow kanay
su igbatbat ku iyu si Jesus no taga-Nazaret.
To pagpaandini kandin to Diyus pigmatuud
pinaagi to diya mgo milagru dow duma
no mgo kabeynganan no impabaja din ki
Jesus. Namaan kow to sikan su pigkita now
yagboy. 23 Namaanan now isab to nadeygan
ni Jesus su kibali indata sikandin iyu to
Diyus, su tahan din man planu sikan. Na,
sikiyu to migdata manda kandin diya to
mgo otow no wada Diyus agun iyansang
duon to krus. Pigpahimatajan now, 24 di
pigbanhaw sikandin to Diyus. Pigyuwas din
si Jesus to gahom to kamatajon su kona
ogkahimu no tagonan sikandin to sikan.
25 Su meyduon intag-an ni Hari David to diya
una bahin kandin no pig-iling,
'Kanunoy ku pigkita to Diyus kani to dani
ku
to pagpanalipod kanay.
Kaling kona ogkaamonu to ginhawa ku.
26 Tongod to sikan, ogtukhow a hilabi.
Kona ku ogkapogongan to pagsaja
kandin,
Su inggad mamatoy to yawa ku, meyduon
da ogkaiman ku.
27 Su namaan a no kona nu puli og-ojowan
to umagad ku diya to banwa to mgo
umagad,
aw kona nu igtugut no madunut to
yawa ku no pinadajag nu.
28 Pighinduan a nu to dayan pailing diya to
matuud no kinabuhi,
aw oglipajon a nu hilabi su madani ka
man kanay.'§ "

29 Migpadajun si Pedro, "Mgo suun ku,
hintawa man sikan ognangonon ni David?
Sikandin buwa ko yain? Kona ogkahimu
no sikandin. Bantugan iyan si Hari David
no minuna, di nayugoy da kamatoy. Hang-
tod kuntoon ogkitaon ta pad sikan pigy-
obongan kandin, aw wada duwa-duwa no
nadunut on to yawa din. 30 Di manno
kibali ba-ba to Diyus si David, tahan din
on namaanan to panaad to Diyus no ogpa-
harion to sobuuk no kaliwat din no iyan
ogpadajun to pagkahari din. 31 Si Cristo
yagboy sikan kaliwat ni David no ognan-
gonon din, su sikandin man to pigbanhaw
to Diyus. Kaling namaanan ta no wada
ojowi to Diyus to umagad ni Jesus diya to
banwa to mgo umagad. Sikan yawa din
wada isab kadunut. 32 Kistigus koy tibo
su pigkita noy yagboy tapus sikandin ban-
hawa. 33 Na, pigbatun si Jesus diya to yangit
aw paingkuda to Diyus duon to kalintuu
no takidingan din no pinasidonggan no
lugar. Imbogoy kandin to Ispiritu Santu
no insaad kandin to Diyus no Amoy, aw
ipakonsad din dini kanami kuntoon. Sikan
to hinongdan to seini naaha dow nadinog
now. 34-35 Meyduon pad sinuyat ni David
bahin to sikan pigbatun no pig-iling,
'Mig-ikagi to Ginuu no Diyus diya to Agayon
ku,
Ingkud ka kani to kalintuu no takidin-
gan ku
kotob no daogon ku yagboy to mgo
kuntra nu
aw makayuhud duon to atubangan
nu.'*
Sikan ognangonon ni David kona man
ogkailing no sikandin, su wada man

† 2:21 Joel 2:28-32 ‡ 2:22 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru. § 2:28 Salmo 16:8-11
* 2:34-35 Salmo 110:1

sikandin batuna diya to yangit. Si Jesu-
Cristo sikan. 36 Kaling sikiyu tibo no mgo
kaliwat ni Israel, ligdongi now yagboy seini.
Si Jesus no impayansang now duon to krus
iyan pighinang to Diyus no Magboboot dow
Hari."

37 Pagkadinog to sikan mgo otow to wali
ni Pedro, angod to pighiwa to ginhawa
dan. Kaling nakapangusip sikandan ki Pe-
dro dow to duma no mgo apustulis, "Mgo
suun, og-amonu koy on man buwa?"

38 Migtabak si Pedro, "Kada sobuuk iyu ki-
nahangyan musosey to sae din aw talikudi.
Pabawtismu kow isab to ngadan ni Jesu-
Cristo. Na, ogkapasaylu to mgo sae now
aw ogbogajan kow to Ispiritu Santu. 39 Su
insaad man ni Jesu-Cristo no igbogoy din to
Ispiritu Santu duon to kada sobuuk iyu no
ogtawagon to Ginuu no Diyus ta, yakip to
mgo anak now hasta inggad to mgo otow
no naman-ugpa diya to madiyu."

40 Nayuyugajan si Pedro to pagwali dow
pagkumbinyu to sikan mgo otow. Kagi din,
"Likoy kow agun kona kow makayakip to
seini balingag no kaotawan kuntoon ko kas-
tiguhon to Diyus." 41 Na, migpabawtismu
to diya mgo otow no migtuu to kagi ni
Pedro. Kaling duon to sikan no aedow,
nadugangan to tatoyu no libu sikan mgo
magtutuu. 42 Nasaboka to ginhawa dan.
Ogpaminog sikandan to pagpang-anad to
mgo apustulis aw og-ampu dow oghandom
to kamatajon ni Jesus pinaagi to pagsasayu
dan to pagkoon.

To Paghihilabi to mgo Magtutuu

43 Mahan-in to mgo milagru dow duma no
mgo kabeynganan no pighinang to Diyus
no impabaja to mgo apustulis. Kaling
nasasakot to haedok dow katingaya to
tibo mgo otow. 44 Kanunoy oghihimun
to tibo mgo magtutuu dow ogpasasaga-
pay.† 45 Ko meyduon mgo suun to pagtuu
no ogkalisod-lisod, dajun ogpamaligja to
duma no mgo magtutuu to inggad nokoy no
katigajunan dan agun matabangan to diya
oglisod. 46 Kada aedow oghihimun sikan-
dan duon to Bayoy to Diyus, aw ogsasayu
isab to pagkoon duon to mgo bayoy dan.
Malipajon sikandan dow mapaobsanon 47 no
kanunoy ogsaja to Diyus. Nasaja sikan-
dan to kaotawan, aw kada aedow mey
ogkangkayuwas no indugang to Diyus duon
kandan.

3

To Pulid no Naulian

1 Songo aedow, migduduma si Pedro dow
si Juan diya to Bayoy to Diyus no alas tres to
kahapunon no iyan uras no ig-ampu to mgo
Hibru. 2 Pagtidow dan duon to sikan yawan-
ganan to Bayoy to Diyus no og-ilingon to
Yawanganan no Madojow Og-ahaon, iyan
naaha dan to otow no pulid sugud pad to
pagkaotow din. Kada aedow ogdinaehon
sikandin aw ibotang duon to dani to sikan
yawanganan agun makapalimus sikandin
to mgo otow no ogsed duon. 3 Na, pagkita
din ki Pedro dow ki Juan no ogsed duon to
Bayoy to Diyus, namuju sikandin to limus.
4 Pigyongyongan sikandin ni Pedro dow ni
Juan, aw ikagi si Pedro, "Yagi, aha ka dini
kanami." 5 Migyanghag dajun sikan limu-
san su nailing to boot din no meyduon
iglimus kandin.

6 "Eh," kagi ni Pedro, "wada yagboy
saepi ku, di meyduon yain no igkabogoy
ku ikow. Tongod to gahom to ngadan ni
Jesu-Cristo no taga-Nazaret ogsuguon ku
ikow, panow ka!" 7 Dajun tagoni ni Pedro
to kalintuu no boyad to sikan pulid aw
patindoga. Duon-dajun migdoson to mgo
kobong dow yoyoatan din. 8 Hinggawan
sikandin patitindog dow panow-panow aw
duma ongki Pedro diya to sed to Bayoy
to Diyus. Nakapanow-panow sikandin aw
linaksu no migsaja to Diyus. 9 Pagkita to
tibo mgo otow to pagpakapanow din no
migsaja to Diyus, 10 nadomdoman dan no
sikandin naan to diya limusan no kanunoy
og-ingkud duon to sikan Yawanganan no
Madojow Og-ahaon. Kaling hilabi sikandan
natingaya.

To Pagwali ni Pedro diya to Bayoy to Diyus

11 Na, duon to pawa to sikan Bayoy to
Diyus meyduon sikan og-ilingon to Hoyun-
ganan ni Salomon. Duon titindog si Pedro
dow si Juan hasta sikan bag-u kaulii no
otow no aboy nanagon kandan. Mahan-
in to mgo otow no namanlinaguy pailing
diya kandan su nangkatingaya to pagkaulii

† 2:44 To Surigao no Minanubu: *og-inihapay*

to sikan pulid. [12] Pagkita ni Pedro to sikan
mahan-in no mgo otow no nahimun, pig-
ikagihan din sikandan, “Mgo suun ku no
mgo kaliwat ni Israel, nokoy no naboy-
ong kow man to seini otow? Nokoy no
pigyongyongan koy now man? Unu kay
ko mailing to ginhawa now no sikami to
nakauli to seini no otow tongod to kau-
galingon noy no gahom ubin pagkadiyus-
non. [13] Di kona, su iyan nakauli kandin to
Diyus to mgo kaaw-apuan ta no si Abra-
ham, si Isaac dow si Jacob. Pig-iling din
to seini agun mapasidonggan sikan Sug-
uonon din no si Jesu-Cristo. Di sikiyu, im-
padakop now sikandin, aw wada now tuguti
si Gubernadur Pilato to pagsabuk kandin.
[14] Balaan si Jesus. Wada yagboy maligsom
duon to ginhawa din, di pigsupak now aw
hangyu kow no iyan nasi sabukan to krim-
inal. [15] Anoy su si Jesus to ogpakabogoy to
kinabuhi, iyan nasi pigpahimatajan now. Di
pigbanhaw on sikandin to Diyus. Sikami
to kistigus to sikan. [16] Na, nokoy man to
nakauli to seini kiyaya now no pulid? Iyan
da nakauli to gahom to ngadan ni Jesus dow
to pagtuu kandin. Oho, aha kow. Madoson
on yagboy sikandin.

[17] “Mgo suun ku, sikiyu dow to mgo
panguyu now migpahimatoy ki Jesus su
wada now kamaani dow hintawa yagboy
sikandin. [18] Di nailing to sikan agun matu-
man to Diyus to diya tahan din impatag-
an. To diya tibo kibali mgo ba-ba din
mig-iling no ogpaantuson sikan Insaad no
Manyuyuwas.* [19] Na kuntoon sosey kow.
Talikudi to mgo sae now aw iyan on atuban-
gon now to Diyus agun mapapas to mgo
sae now. [20] Ko tumanon now sikan, og-abut
to panahon no ogbogajan kow to Ginuu to
malinow no kinabuhi, su ogpabalikon din si
Jesus no iyan ogpaharion din ita, su sikan
man to tahan no planu din. [21] Di ogpaka-
monang pad si Jesus diya to yangit kotob
no bag-uhon on to Diyus to tibo agun og-
pakaangod to kadojow to diya sinugdanan.
Sikan to kagi to Diyus ita no impabaja to
diya mgo otow no kibali ba-ba din. [22] Su
meyduon intag-an ni Moises bahin ki Jesus
no pig-iling, ‘Diya to umaabut no panahon,
meyduon angod kanay no ogpaandinihon
iyu to Ginuu no Diyus now no kibali ba-
ba din. Sikan no otow angod tanow da
no Hibru. Kinahangyan no suguton now
to tibo igsugu din iyu, [23] su tibo to kona
ogpaminog kandin oggawangon duon to
ginsakupan to Diyus aw ogpuuhon.’† ”

[24] Kagi manda ni Pedro, “Mgo suun, kona
no si Moises da to migtag-an to seini
nangkahitabu kuntoon. Su migtag-an isab
to tibo kibali ba-ba to Diyus yakip si Samuel
dow to diya namakasunu kandin. [25] Sikita
to ogpaka-erinsya to sikan intag-an dan
hasta isab to diya kasabutan to Diyus diya
to mgo kaaw-apuan ta. Su pig-ikagihan
din si Abraham no minuna ta no pig-iling,
‘Pinaagi to kaliwatan‡ nu ogkamadojawan
to tibo kaotawan kani to babow to kalibu-
tan.’ [26] Kaling sikita no mgo Hibru iyan una
no ogmadojawan to Diyus, su pigpaandini
din si Jesus no Suguonon din agun no mu-
sosey ki aw ogpatalikudon ki din to mgo sae
ta.”

4

To Pag-imbistiga ki Pedro dow ki Juan

[1] No migwali pad si Pedro dow si
Juan, meyduon migduguk kandan no
mgo Saduseo dow mgo magdudumaya to
tinuuhan to mgo Hibru hasta to panguyu to
mgo magbantajay duon to Bayoy to Diyus.
[2] Naboyu sikandan ki Pedro dow ki Juan
su nang-anad sikandan no nabanhaw on
si Jesus, kaling meyduon isab aedow no
ogbanhawon to tibo mgo patoy. [3] Pigdakop
dan si Pedro dow si Juan, di wada dajun
imbistigaha su ogkadukilom on. Puli
sikandan pigpakabukasan diya to prisuhan.
[4] Di inggad pad to sikan, mahan-in gihapun
to diya namakadinog to wali dan no
namanuu on. Na, to kahan-inan to mgo
otow no migpasakup ki Jesu-Cristo mig-
abut on to mgo lima no libu.

[5] Pagkabukas, mighihimun duon to
Jerusalem to mgo panguyu to mgo Hibru
dow to mgo inila hasta to mgo maistru
to tinuuhan. [6] Nakayakip duon si Anas
no kinayabawan no magdudumaya to
tinuuhan dow to mgo sakup to panimayoy

* 3:18 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din. † 3:23 Deuteronomio 18:15,18,19 ‡ 3:25 To yain no igpasabut to seini: *liwat*

din yakip si Caifas, si Juan, hasta si
Alejandro. 7 Dajun dan paatubanga si
Pedro dow si Juan aw usipa, "Hintawa man
gahom dow katongod to piggamit now to
pagpapanow to seini pulid?"
8 Si Pedro no piggahoman to Ispiritu
Santu migtabak, "Tinahud no mgo pan-
guyu dow mgo inila noy no mgo kaliwat
ni Israel, 9 ko iyan ing-imbistigaha kanami
kuntoon tongod to diya madojow no nahi-
nang noy to seini otow no tahan pulid,
na, ognangonan ku sikiyu dow naamonu to
pagkaulii din. 10 Kinahangyan no mamaan
kow dow to tibo mgo kaliwat ni Israel no
naulian seini otow no migtindog kani to
atubangan now tongod to gahom ni Jesu-
Cristo no taga-Nazaret. Impayansang now
sikandin duon to krus aw kamatoy, di pig-
banhaw to Diyus. 11 Sikandin to diya ognan-
gonon duon to Kasuyatan to Diyus no pig-
iling,

'Sikan batu no pig-ojowan now no mgo
pandoy
su nailing to boot now no wada pues
iyan nasi indigon to bayoy.'*

12 Si Jesus da to ogpakayuwas ita, su wada
yain dini to babow to kalibutan no imbogoy
to Diyus ita agun mayuwas ki."
13 Pagkita to sikan mgo panguyu dow
mgo inila no masaligon onsi Pedro to pag-
ikagi, natingaya hilabi sikandan su na-
maanan dan no kona sikandan no idukadu,
su yanu puli to pagkaotow dan. Di nadom-
doman dan no gin-anow nailing to sikan
su nakaduma-duma man naan sikandan
ki Jesus. 14 Sikan mgo maghusajay wada
makatabak to pig-ikagi ni Pedro dow ni
Juan. Wada kalidung sikan milagru no
nahinang dan, su pigkita dan man yagboy
sikan otow no naulian no migtindog duon
to topad onni Pedro. 15 Kaling pigpayuwas
dan naa onsi Pedro to sikan husajan. Da-
jun sikandan hihimanu no mig-iling, 16 "Og-
amonuhon tad man sikan no mgo otawa?
Su to tibo mig-ugpa dini to Jerusalem na-
maan to sikan kabeynganan yagboy no
milagru no nahinang dan. Konad sikan
ogkalidung. 17 Di kinahangyan no konad on
ogtangkap sikan igpang-anad dan. Kaling
ogpinahan ta sikandan to konad paglituk
to ngadan ni Jesus diya to inggad hintawa."
18 Dajun dan manda paseda si Pedro dow si
Juan aw pinahi no konad yagboy ogpang-
anad ubin og-ikagi bahin ki Jesus.
19 Di mig-ikagi onsi Pedro, "Nokoy man
to hona-hona now? Sikiyu to'g tumanon
ko Diyus? 20 Di sikami, kona ogkahimu
no kona noy ikanawnangon sikan pigdinog
aw pigkita noy no mgo hinang dow kagi
ni Jesus." 21 Dajun dan manda pak pinahi
aw sabuki su wada man napasikadan to
pagkastigu kandan. Nahaedok isab sikan-
dan to kaotawan, su to tibo mgo otow
migsaja to Diyus tongod to pagkaulii to
sikan pulid. 22 Migdugang yagboy to kaban-
tug to sikan no milagru su subra on to kap-
atan no tuig to pagkapulid din.

To Pag-ampu to mgo Magtutuu no Buyutan Sikandan to Pagnawnangon

23 No sabukan on si Pedro dow si Juan,
migpadajun sikandan diya to mgo kaduma-
han dan aw nangoni to pig-ikagi to sikan
mgo maghusajay. 24 Pagkadinog to mgo
magtutuu to sikan, mighihimun sikandan
aw ampu, "Ginuu no Magboboot to tibo,
sikuna to mighinang to yangit, to pasak,
to dagat dow to tibo namakabotang duon.
25 Sikuna to mig-ikagi no impabaja ki David
no suguonon nu. Minanduan to Ispiritu
Santu, mig-iling sikandin,

'Nokoy no naboyu man sikan kona no mgo
Hibru?
Nokoy no migyangub man to mgo Hi-
bru to pagsupak to Ginuu?
Wada buwa sikandan kamaan no wada pues
to sikan?
26 Mighihimun to mgo hari dow duma no
namanmandu kani to kalibutan
su ogsupakon dan to Ginuu no Diyus
dow sikan ogpaharion din.'†

27 Na Ginuu," kagi dan, "namaan koy no bag-
u pad sikan katuman kani to Jerusalem. Su
si Hari Herodes dow si Gubernadur Poncio
Pilato migpagsaboka to sikan mgo Hibru
hasta to diya kona no mgo Hibru su ogsu-
pakon dan sikan Balaan no Suguonon nu no
si Jesus no iyan ogpaharion nu. 28 Di sikuna
Ginuu iyan migboot to sikan pighinang dan
agun matuman sikan tahan nud pigplanu
pinaagi to gahom nu. 29 Na, aha ka Ginuu, su
pigpatahanan koy dan. Bogaji koy no mgo

* 4:11 Salmo 118:22 † 4:26 Salmo 2:1,2

sakup nu to buyut agun kona koy mahaedok to pagnawnangon to kagi nu. 30 Ipakita
to kaotawan to gahom nu. Maulian podom
to mgo masakiton. Mahinang isab podom
to mgo milagru dow duma no mgo kabeyn-
ganan pinaagi to gahom to ngadan ni Jesus
no Balaan no Suguonon nu."
31 Pagkatapus to pag-ampu dan, nahojong
sikan pighihimunan dan. Dajun sikan-
dan tibo piggahoman to Ispiritu Santu aw
wadad haedok no mignawnangon to kagi to
Diyus.

To Pagtinabangay to mgo Magtutuu

32 Nasaboka to tibo mgo magtutuu. Wada
og-iling, "Kanay da seini," ko kona no ogsi-
nagapay sikandan. 33 Piggahoman kanunoy
to Diyus to mgo apustulis to pagnawnan-
gon to pagkabanhaw ni Jesus no Ginuu, aw
pigtabangan din yagboy to tibo magtutuu.
34 Wada sobuuk kandan no pigkabusan to
kinahangyanon su ko meyduon ogkaliso-
dan, sikan mey pasak dow bayoy ogpama-
ligja, 35 aw to halin igsalig dan diya to mgo
apustulis agun iyan ogbahin-bahin sibu to
kinahangyanon to kada sobuuk.
36 Na, si Jose no taga-Cipre sobuuk to
sikan mgo magtutuu. Hibru isab sikandin
no kaliwat ni Levi. Pigdagnajan sikandin
to mgo apustulis ki Bernabe, no ko ita pa,
Magdasigay. 37 Migbaligja sikandin to pasak
aw to halin insalig din diya to mgo apustulis
agun ipamogoy.

5

Si Ananias dow si Safira

1 Meyduon isab otow no migbaligja to
pasak no iyan ngadan si Ananias, aw sikan
asawa din si Safira. 2 Pagkahalin to sikan
pasak dan, pig-uujunan dan no mag-asawa
no ogsalinan sikan halin ayha ighatod diya
to mgo apustulis. Na, pagbogoy ni Ananias
to sikan saepi diya to mgo apustulis, 3 pig-
ikagihan sikandin ni Pedro, "Eh, nokoy no
migpatintal ka man ki Satanas? Nokoy
no pigginayuan nu man to Ispiritu Santu?
Su namaan a no pighipidan nu to duma
no halin to diya pasak nu. 4 No wada nu
pad ibaligja sikan pasak, ikow man sikan.
Aw pagbaligja nud, to halin ikow man to
ogpakaboot. Nokoy no mig-iling ka man no
imbogoy nu kanami to tibo halin? Sikami
da podom to pigginayuan nu, di yabow no
nakaginayu ka to Diyus." 5-6 Pagkadinog ni
Ananias to sikan, dajun sikandin natuad aw
kabigtawi. Sikan yawa din pigtongos to
mgo batan-on no yukos aw daeha diya to
yuwas su igyobong. Nangkahaedok to tibo
no namakadinog to sikan nahitabu.
7 Anoy man no pigtatoyuhan on no uras,
migyupug sikan asawa ni Ananias, di wada
pad sikandin kamaan to nahitabu to sikan
bana din. 8 Dajun ipakita kandin ni Pedro
sikan saepi no imbogoy to diya bana din aw
usipa, "Seini da iyan to tibo halin to sikan
pasak no imbaligja now?"

Migtabak si Safira, "Hoo, sikan da iyan."

9 Kaling mig-iling si Pedro, "Nokoy no
mig-uujun kow man to pag-anti to Ispiritu
to Ginuu? Oho, sujad on to mgo otow
no migyobong to bana nu. Sikuna isab
ogyayahungan dan diya to yuwas su igy-
obong. 10 Dajun natuad si Safira duon to
atubangan ni Pedro aw kamatoy. Pagti-
dow to sikan mgo batan-on, pigkita dan no
patoy on si Safira. Dajun dan yayahungi
padeg diya to yuwas aw iyobong duon to
topad to bana din. 11 Hilabi nangkahaedok
to tibo mgo magtutuu to sikan nahitabu
hasta inggad hintawa no nakadinog.

To mgo Milagru no Nahinang to mgo Apustulis

12 Mahan-in to nahinang to sikan mgo
apustulis no mgo milagru dow duma no
mgo kabeynganan no pigkita to kaotawan.
Sikandan dow to tibo duma no mgo mag-
tutuu oghihimun duon to sikan Hoyun-
ganan ni Salomon no duon to pawa to
Bayoy to Diyus. 13 Pigtahud sikandan to
mgo otow no wada tuu ki Jesus, di wada
sikandan yangub to pag-agpot. 14 Inggad
pad sikan on, kanunoy gihapun mahan-
in to mgo yukos dow bohi no migpasakup
to Ginuu aw nakadugang to sikan mgo
magtutuu. 15 Tongod to mgo milagru no
nahinang to mgo apustulis, mahan-in to
mgo masakiton no pigdaya duon kandan.
To mgo hibatanan dan duon igbotang to
kilid to sikan ogbajaan ni Pedro, su basi
da man matopadan sikandan to yambung
din ko muyaboy sikandin. 16 Mahan-in isab
to namantidow likat to kayunsudan duon
to nakalibong to Jerusalem no migdaya to
mgo masakiton hasta to diya pigpansamuk

to madoot no ispiritu. Nangkaulian sikandan tibo.

To Pagpaantus to mgo Apustulis

17 Na, sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to tibo
duma din no mgo Saduseo migsilag hilabi
to mgo apustulis. 18 Kaling pigdakop dan
aw prisuha. 19 Di sikan no kadukiloman,
pigyogwa sikan mgo apustulis to anghil
to Ginuu. Pig-abri din to mgo pertahan
to sikan prisuhan aw payuwasa sikandan.
Kagi to sikan anghil, 20 "Andiya kow to
Bayoy to Diyus aw itibo i-anad to mgo
otow sikan bag-u no kinabuhi no igbogoy ni
Jesu-Cristo." 21 Kaling pagkabukas, saju to
kamasemon, mig-andiya sikandan to Bayoy
to Diyus aw pang-anada to kaotawan.

Duon to iyan da no kamasemon, sikan
kinayabawan no magdudumaya to tinu-
uhan dow to mgo duma din mighimun
to tibo maghusajay to mgo kaliwat ni Is-
rael. Impadokat dan to mgo apustulis
duon to prisuhan su ogpaatubangon dan.
22 Di pagtidow to sikan mgo sinugu, puli
migjopot to pilok dan su wadad on sikan
mgo apustulis duon to prisuhan. Dajun
sikandan pauli diya to husajan aw ikagi,
23 "Adoy Sir, wadad on to diya mgo otow!
Madigon man to pagkasira to pertahan, aw
to mgo magbantajay tibo man duon. Di
pag-abri noy, wadad on sikan mgo prisu
duon." 24 Pagdinog to mgo magbantajay to
Bayoy to Diyus dow sikan yabow no mgo
magdudumaya to tinuuhan, nalibod hilabi
sikandan aw nakapauusipay dow nokoy on
to ogkadeygan to sikan.* 25 Na, meyduon
migtidow no mig-iling, "Oho, sikan mgo
otow no pigprisu now gabii, dutun on to
pawa to Bayoy to Diyus no nang-anad to
mgo otow!" 26 Dajun panow sikan panguyu
to mgo magbantajay duma to mgo sakup
din aw daeha sikan mgo apustulis. Di wada
dan amonuha su nahaedok ko batuhon
sikandan to kaotawan.

27 Pigpaatubang sikan mgo apustulis
duon to mgo maghusajay aw pangabey-i
to sikan kinayabawan no magdudumaya to
tinuuhan. 28 Kagi din, "Pigpinahan noy on
sikiyu no kona now on igpang-anad sikan
no otawa. Di nasi now on impatangkap
sikan impang-anad now kani to Jerusalem.
Impasabut now man ngani no sikami to
angajan no ogbasuyon to kamatajon din."

29 Dajun tabak si Pedro dow to duma
din no mgo apustulis. Kagi din, "Kina-
hangyan no iyan ogtumanon noy to sugu
to Diyus, kona no otow. 30 To Diyus to
mgo kaaw-apuan ta iyan migbanhaw ki
Jesus no impayansang now duon to krus.
31 Na, kuntoon pigpasoing on sikandin duon
to kalintuu no takidingan to Diyus agun
mapasidonggan. Pigbogajan sikandin to
Diyus to katongod to pagka-Agayon dow
pagka-Manyuyuwas agun no musosey ki
aw patalikudan din ita no mgo kaliwat ni
Israel to mgo sae ta, agun isab mapasaylu
ki din. 32 Sikami to ogmatuud to sikan hasta
to Ispiritu Santu no igbogoy to Diyus to diya
ogtuman to mgo sugu din."

33 Pagdinog to sikan mgo maghusajay to
kagi ni Pedro, pigyangotan hilabi sikan-
dan. Kaling oghimatajan dan podom sikan
mgo apustulis. 34 Di si Gamaliel migtindog
su og-ikagi. Songo Pariseo sikandin no
maistru to tinuuhan no tinahud to tibo mgo
otow. Dajun sikandin sugu no payuwason
naa sikan mgo apustulis 35 aw ikagi, "Mgo
suun ku no mgo kaliwat ni Israel, kona
ki puli ogyagmak to paghukum to sikan
mgo otow. 36 Basi kay nalingawan now on
si Teudas no kunungkun inila. Meyduon
nasakup din no mgo upat no gatus no ka
otow. Di pighimatajan da sikandin aw
to mgo sakup din nasusuwoy-suwoy. Na,
nokoy man to nahimu dan? Wada! 37 To
diya isab pagsugu to gubernu to pagpal-
ista to mgo otow, meyduon taga-Galilea
no iyan ngadan si Judas. Mahan-in to
nasakup din, di pighimatajan isab sikandin
aw kasusuwoy-suwoy to tibo mgo sakup
din. 38 Kaling mgo suun ku, kona ta oghi-
labotan sikan no mgo otow, su ko pig-
otawan puli to mgo planu dow hinang dan,
ogkagawang da. 39 Di ko Diyus to napuunan,
kona now yagboy sikandan ogkadaog. Unu
ko mailing nasi no Diyus naan to og-atuhan
now!" Pagdinog to sikan mgo maghusajay
to sambag ni Gamaliel, mig-ujun sikandan.
40 Di pigpased dan manda to mgo apustulis
aw palinapdosi. Pagkatapus, pigpinahan

* 5:24 To yain no igpasabut to seini: *dow andei man sikandan makadeg*

dan manda no kona dan on yagboy igpang-
anad si Jesus. Dajun sikandan sabuki. 41 Na,
migpanow sikan mgo apustulis no mali-
pajon, su pig-isip dan no dongog to pag-
antus to kasikawan su sakup man sikandan
ni Jesus. 42 Migpadajun sikandan to pag-
nawnangon no si Jesus to diya Insaad no
Manyuyuwas.† Kada aedow ogpang-anad
aw ogpangwali sikandan diya to Bayoy to
Diyus hasta diya to kabaejan to mgo mag-
tutuu.

6

To Pitu no Ogbulig to mgo Apustulis

1 To diya no panahon, meyduon daduwa
no grupu no mgo magtutuu: mgo Hibru
no Grigu to inikagihan, dow nitibu no
mgo Hibru. Na, paghan-in on to mgo
otow no migpasakup ki Jesus, migbagut-
but sikan mgo Hibru no Grigu to inik-
agihan, su to bayu dan no mgo bujag
ogyabay-yabajan to nitibu no mgo Hibru
ko ogpamogoy to inaedow-aedow no ogk-
abuhian. 2 Pagkadinog to sikan sampuyu-
tag-duwa no mgo apustulis to sikan pag-
bagutbut, pighimun dan to tibo magtutuu
aw ikagihi, “Mgo suun, kona no angajan ko
sikami to ogdumaya to pagpamogoy to ogk-
abuhian to mgo bayu. Iyan ogpayabihon
noy to pagwali to kagi to Diyus. 3 Kaling
madojow ko mupili kow to pitu no ka
yukos duon iyu no maalamon dow togob to
Ispiritu Santu. Sikandan to ogsaligan noy
to sikan no trabahu 4 agun ogkatibuyus to
kanami no hinangonon no pag-ampu dow
pagwali.”

5 Nasajaan to mgo magtutuu to sikan
planu to mgo apustulis. Sobuuk no pigpili
dan si Esteban no madigon yagboy to pag-
tuu to Diyus aw togob to Ispiritu Santu. Pig-
pili dan isab si Felipe, si Procoro, si Nicanor,
si Timon, si Parmenas, dow si Nicolas no
taga-Antioquia. Si Nicolas kona no Hibru,
di migpasakup on tahan to tinuuhan dan.
6 Pagkatapus to sikan, pigdaya diya to mgo
apustulis sikan mgo otow no nangkapili.
Dajun ampu sikan mgo apustulis aw bo-
gaji sikan pitu no mgo pinili to katongod
pinaagi to pagsampoyong kandan.

7 To mgo magtutuu migpadajun to pag-
nawnangon to kagi to Diyus. Mahan-in to
mgo otow diya to Jerusalem no migpasakup
ki Jesus yakip to mahan-in no mgo mag-
dudumaya to tinuuhan to mgo Hibru.

To Pagdakop ki Esteban

8 Na, si Esteban natogob to panalangin
to Diyus aw maaslag* to gahom no im-
bogoy kandin. Mahan-in to mgo mila-
gru dow duma no mgo kabeynganan no
nahinang din no pigkita to mgo otow.
9 Di meyduon migsupak kandin no mgo
sakup to simbahan to mgo Hibru no og-
ilingon to Simbahan to mgo Udipon no
Sinabukan. Mgo Hibru sikandan no taga-
Cirene, taga-Alejandria, taga-Cilicia dow
taga-Asia. Migpagdibati sikandan ki Es-
teban, 10 di wada dan kadaog tongod to
kaalam no imbogoy kandin to Ispiritu
Santu. 11 Kaling meyduon mgo otow no
pigsabut dan to paghapey ki Esteban. Kagi
dan, “Iling kow, nadinog noy si Esteban
no migpasipaya ki Moises dow to Diyus.”
12 Pigpabuyutan dan to kaotawan dow to
mgo maistru to tinuuhan hasta to duma no
mgo inila. Dajun dan dakopa si Esteban
aw paatubanga diya to husajan. 13 Meyduon
manda pigsabut dan no pila no ka otow to
pagkistigus to gayu. Mig-iling sikandan,
“Si Esteban aboy ogpasipaya to seini Bayoy
to Diyus hasta to mgo balaod to tinuuhan
ta. 14 Su pigdinog noy to kagi din no og-
gobaon kun ni Jesus no taga-Nazaret seini
Bayoy to Diyus. Hasta og-isabon din kun
to mgo tumanon no imbilin ita ni Moises.”
15 Pagdinog to sikan mgo maghusajay to
sikan ginayu no pagkistigus, pigyongyon-
gan dan si Esteban. Naaha dan no naisab
to bayhu† din aw naangod on to bayhu to
anghil.

7

To Diskursu ni Esteban

1 Na, mig-usip ki Esteban sikan ki-
nayabawan no magdudumaya to tinuuhan
to mgo Hibru, “Tutuu iyan sikan inriklamu
dan kuntra ikow?”

2 Migtabak si Esteban, “Talahudon no
mgo inila dow mgo suun ku, paminog kow.

† 5:42 To Grigu no inikagihan: *Cristo*
* 6:8 To Surigao no Minanubu: *madogi*
† 6:15 To Surigao no Minanubu: *goja*

Namaan kow no si Abraham no minuna ta
pigyogwa to gamhanan no Diyus. Duon
pad sikandin ugpa to Mesopotamia, wada
pad makabalhin diya to Haran. 3 Mig-ikagi
to Diyus kandin, 'Ojowi sikan banwa nu
dow mgo kasuunan nu aw balhin ka diya to
banwa no ighindu ku ikow.'
4 "Dajun ojowi ni Abraham sikan banwa
din no Caldea aw balhin diya to Haran.
Pagkamatoy on to amoy din, pigpabalhin
manda sikandin to Diyus kani to seini pig-
ugpaan ta kuntoon. 5 Pagtidow din kani,
wada imbogoy kandin to Diyus no pasak,
inggad mae-payad da. Di migsaad da
sikandin no og-abut to panahon no igbogoy
din seini pasak ki Abraham agun ogka-
erinsya to mgo kaliwat din, inggad wada
pad isab anak din to diya no panahon.
6 Meyduon pad pig-ikagi to Diyus kandin
no pig-iling, 'Diya to umaabut no panahon,
to mgo kaliwat nu ogkahinang no yampot*
diya to yain no banwa. Ogkaudipon sikan-
dan duon aw ogdaog-daogon sed to upat no
gatus no tuig. 7 Di ogkastiguhon ku sikan
nasyun no og-udipon kandan. Pagkatapus
to sikan, ogyagujan dan sikan no nasyun
aw ogpauli dini, aw kani a dan da ogsimba-
hon.'† "
8 Migpadajun si Esteban to pag-ikagi, "In-
sugu to Diyus ki Abraham no tulion to tibo
mgo yukos no sakup din yakip to mgo kali-
wat din pagpakiyaya no nayakip sikandan
to sikan kasabutan to Diyus ki Abraham.
Kaling pigtuli ni Abraham si Isaac no anak
din no nawayuhan on no aedow. Angod da
to pagtuman ni Isaac to sikan no tumanon
no maotow si Jacob no anak din. Pigtuman
isab ni Jacob sikan duon to sikan mgo anak
din no sampuyu-tag-duwa no mgo kaaw-
apuan ta.
9 "Na, si Jose no sobuuk no anak ni Jacob
pigsilagan to mgo kakoy din. Kaling im-
baligja dan sikandin aw kaudipon diya to
nasyun to Ehipto. Di pigdumahan sikandin
to Diyus. 10 Pigyuwas din si Jose to tibo
mgo kalisod. Su pag-aha to sikan hari to
Ehipto to sikan kaalam no imbogoy kandin
to Diyus, pigsaja din si Jose aw bogaji to ka-
tongdanan to pagka-gubernadur to tibuuk
gingharian din. Insalig isab ki Jose to
tibuuk panimayoy din. 11 Anoy man no
nayugoy-yugoy on, mig-abut to maagbot
no bontas duon to tibuuk nasyun to Ehipto
hasta diya to banwa to Canaan. Hilabi
nalisodan to tibo mgo otow, aw sikan mgo
kaaw-apuan ta wadad on mgo pagkoon.
12 Kaling, no makadinog si Jacob no amoy
dan no meyduon pagkoon diya to Ehipto,
pigsugu din sikan mgo anak din to pag-
andiya. Sikan to una no pag-andiya dan
to Ehipto to pagboli to pagkoon. 13 Duon
to ikaduwa no pag-andiya dan to Ehipto,
migpakiyaya si Jose to sikan mgo suun din
aw nakiyayahan isab to mgo suun din to
sikan hari. 14 Dajun tuguni ni Jose sikan
amoy din no si Jacob to pagbalhin diya
to Ehipto hasta tibo to panimayoy din.
Kapituan-mey-lima sikandan tibo. 15 Dajun
andiya si Jacob to Ehipto duma to tibo mgo
sakup din. Duon sikandin kamatoy hasta
sikan mgo anak din no mgo kaaw-apuan ta
16 aw daeha kani to seini banwa dan. Duon
sikandan iyobong to sikan yobonganan no
kuyba diya to Siquem no naboli ni Abraham
likat to mgo kaliwat ni Hamor.
17 "Na," kagi isab ni Esteban diya to mgo
maghusajay, "no madani on ogtumanon
to Diyus to diya insaad din ki Abraham
no ogpabalikon to mgo kaliwat din dini
to banwa dan, mighan-in on hilabi sikan-
dan diya to Ehipto. 18 Duon to sikan no
panahon, meyduon bag-u no mig-ingkud
to paghari duon to Ehipto no wadad on
kamaan ki Jose. 19 Pigtuntu to sikan hari
to mgo kaaw-apuan ta aw daog-daoga dow
paojowi to mangkaintok no mgo bata dan
agun mangkamatoy.
20 "To diya no panahon meyduon ing-
anak no kona no puli-puli no bata no
iyan ngadan si Moises. Sed to tatoyu no
buyan pig-atiman sikandin duon to bayoy
to ginikanan din. 21 Di mig-abut to panahon
no konad on sikandin igkahobong duon to
bayoy. Na, iyan ingkadojow su no ikayuwas
on sikandin, pigsagop to bohi no anak to
hari aw buhi-a din no angod to tinood
din no anak. 22 Pig-anad sikandin to tibo
namaanan to mgo Ehiptuhanon hangtod
no nabantug sikandin tongod to pagpang-
ikagi din dow mgo hinang.
23 "Anoy man no kap-atan on no tuig
to idad ni Moises, migyouy sikandin to

* 7:6 Ubin *dayu* † 7:7 Genesis 15:13-14

sikan angod din no mgo kaliwat ni Is-
rael. [24] Pagtidow din, pigkita din to
sobuuk kandan no pigdaog-daog to songo
Ehiptuhanon. Piggapian din sikan an-
god din no Hibru aw himataji sikan Ehip-
tuhanon. [25] Nailing to boot ni Moises dow
ogpakasabut sikan angod din no mgo Hibru
no sikandin to pigpili to Diyus to pagyuwas
kandan to sikan madoot no kinogdan
dan. Di wada man sikandan makasabut.
[26] Pagkasunu no aedow, pigkita ni Moises
to daduwa no mgo Hibru no migbubuyow.
Oghusajon din podom, kaling mig-ikagi
sikandin, 'Yagi, ajaw kow og-uunoy og-
bubuyow su migsusuun kow da.'

[27] "Di ingwakli si Moises to sikan otow
no migyupig to sikan sobuuk aw ikagi, 'Eh,
hintawa ka man no ogmandu dow oghu-
soy kanami? [28] Basi kay ig-angod a nu to
paghimatoy nu to diya Ehiptuhanon gabii.'
[29] Pagkataga ni Moises no namaanan on to
paghimatoy din to diya Ehiptuhanon, mi-
gyaguy sikandin aw yampot diya to Midian.
Duon to sikan no banwa, naotow sikan
daduwa no anak din no mgo yukos.

[30] "Anoy man no migyaboy on manda
to kap-atan no tuig, meyduon migyogwa
ki Moises no angod to anghil duon to
masagkop no kaju no migyogdog duon
to sikan matahay no banwa no madani
to bubungan to Sinai. [31] Pagkita ni Moi-
ses to sikan, naboyong sikandin kaling
migpadani su ogdeyjawon din og-ahaon. Di
no madanihan din on, nadinog din to tin-
gog to Ginuu no mig-iling, [32] 'Siak to Diyus
to mgo minuna nu no si Abraham dow si
Isaac hasta si Jacob.' Pagkadinog ni Moi-
ses to tingog to Ginuu, migpidpid sikandin
tongod to haedok no wadad makayangub to
pag-aha. [33] Dajun ikagi to Ginuu, 'Hukasa
to sapatus nu su balaan seini pigtindogan
nu no pasak, su kani ka yogwaa to Diyus.
[34] Oho, naaha ku to mapoit no pagpaantus
to kaotawan ku diya to Ehipto. Nadinog ku
to mgo pag-agoyo dan, kaling migkonsad
a su ogyuwason ku sikandan. Na Moises,
ogsuguon ku sikuna diya to Ehipto.'

[35] "Na," kagi manda ni Esteban, "to diya
una, si Moises wada iyan dawata to mgo
Hibru su mig-iling sikandan, 'Hintawa ka
man no ogmandu dow oghusoy kanami?'
Di sikandin naan to pigsugu to Diyus to
pagmandu dow pagyuwas kandan. Pig-
buligan sikandin to Diyus no migpabayuy
no anghil no migyogwa kandin duon to
sikan masagkop no kaju. [36] Si Moises to
migdae to sikan mgo Hibru no muyaguy
sikandan likat to Ehipto. Sikandin isab to
mighinang to mgo milagru dow kabeyn-
ganan diya to Ehipto aw duon to sikan og-
ilingon to Mayogdog no Dagat hasta diya
isab to matahay no banwa no makapanow-
panow to diya mgo Hibru sed to kap-atan
no tuig. [37] Si Moises iyan mig-ikagi diya
to angod din no mgo kaliwat ni Israel no
mig-iling, 'Diya to umaabut no panahon,
meyduon angod kanay no ogpaandinihon
iyu to Diyus no kibali ba-ba din. Sikan
no otow angod tanow da no kaliwat ni
Israel.'‡ [38] Paghihimun to diya mgo kaaw-
apuan ta diya to matahay no banwa no
duon to Bubungan to Sinai, si Moises to
pig-ikagihan to Diyus no migpabayuy no
anghil. Duon din isab kadawat sikan kagi
to Diyus no ogpakabogoy to kinabuhi, aw
ibilin din isab dini ita.

[39] Di sikan mgo kaaw-apuan ta wada yag-
boy kaliyag ki Moises. Wada dan suguta
to sugu din. Su iyan pighandom dan to
kinabuhi diya to Ehipto. [40] Kaling no nayu-
goy on si Moises duon to sikan bubun-
gan, pig-ikagihan dan si Aaron, 'Hinangi
koy on to mgo diyus-diyus no iyan ogdae
ita. Su indoy dow nokoy on to nadey-
gan to kani otow no migdaya ita likat to
Ehipto.' [41] Kaling mighinang sikandan to
diyus-diyus no impaaw-angod to nati no
baka. Dajun dan haladi to pigtutung dan
no mananap aw migkinalipay to pagpahi-
nongod to sikan pighinang dan no diyus-
diyus. [42] Kaling pigtalikudan sikandan to
Diyus aw pabay-ani no iyan simbahon dan
to mgo sumisilat diya to yangit. Sikan to
ognangonon to Diyus no impasuyat din to
songo otow no kibali ba-ba din no pig-iling,
'Sikiyu no mgo kaliwat ni Israel, kagi to
Diyus, meyduon ig-usip ku iyu.
No duon kow pad ugpa to matahay no
banwa sed to kap-atan no tuig,
siakon buwa to pighaladan now to og-
tutungon no mgo mananap?
Siakon to pigtuman now?

‡ 7:37 Deuteronomio 18:15

43 Kona, su pigdaya-daya now sikan bayoy-
bayoy no og-ampuan now ki Moloc.
Pigdaya-daya now isab si Repan no
impaaw-angod to bituon.
Sikan kan mgo diyus-diyus no pighinang
now no iyan pigtuman now.
Kaling ogbootan ku no bihagon kow
aw daeha diya to kaylu pad to Babilo-
nia.'§ "

44 Na, migpadajun si Esteban to pag-ikagi
no mig-iling, "No diya pad to mgo kaaw-
apuan ta to sikan matahay no banwa, mey-
duon tulda no simbahan no pigdaya-daya
dan no ogpakiyaya no migduma-duma to
Diyus kandan. Paghinang dan to sikan, pig-
sunud dan sikan impakita to Diyus ki Moi-
ses. 45 Na, pagkamatoy ni Moises, si Josue to
mig-ilis kandin to pagdaya kandan kani to
seini no banwa. Sikan tulda no na-erinsya
dan, pigdaya dan no mailog dan seini pasak
to diya una no naman-ugpa kani no pig-
abug to Diyus. Duon sikandan simba to
sikan tulda kotob to panahon ni Hari David.
46 Nasajaan to Diyus ki David. Mighangyu
sikandin to Diyus no pahinangon sikandin
to Bayoy to Diyus no iyan pigsimba ni Jacob
no minuna din. 47 Di si Salomon no anak ni
David iyan nasi nakahinang.

48 "Di," kagi ni Esteban, "to Diyus no
Yabow to Tibo kona yagboy og-ugpa duon
to bayoy no hininang to otow. Su meyduon
kibali ba-ba to Diyus no mig-iling,
49 'To yangit iyan trunu ku, kagi to Ginuu,
aw to pasak iyan untudanan to kobong
ku.
Na, man-u da man to bayoy no oghinangon
now kanay!
50 Su siak to mighinang to tibo yangit dow
pasak.'*

51 "Na mgo suun ku," kagi ni Esteban,
"angod kow da to mgo otow no wada Diyus,
su mangkadoson to uyu now. Migmaojow
kow to pagpaminog dow pagtuu. Mas-
inupakon kow to Ispiritu Santu angod to
diya mgo kaaw-apuan now. 52 Hintawa
man to igkahindu now no songo otow no
kibali ba-ba to Diyus to diya una no wada
dan paantusa? Pigpanghimatajan dan man
ngani to diya namanag-an to pagtidow to
sikan matarong no Suguonon to Diyus no
si Jesus. Na, pagtidow din on, pigsunud
now to batasan dan su pigyuiban now aw
pahimataji. 53 Anoy su sikiyu to nakadawat
to diya mgo balaod to Diyus no impabaja to
mgo anghil, wada now hinuun tumana."

To Pagbatu ki Esteban

54 Pagkadinog to sikan mgo maghusajay
to kagi ni Esteban, migpangagot to mgo
ngipon dan su hilabi pigyangotan. 55 Di
si Esteban no togob to Ispiritu Santu mi-
gyanghag diya to yangit, aw pigkita din to
kasiga to Diyus hasta si Jesus no nakatindog
duon to kalintuu no takidingan to Diyus.
56 Kagi ni Esteban, "Oho! Aha kow to suja
yangit no naabri! Ogkaaha ku si Jesus no
og-ilingon no Anak to Otow no migtin-
dog on duon to kalintuu no takidingan to
Diyus."

57 Dajun sikandan namangiyak aw sam-
pongi to mgo talinga dan. Migdodongan
sikandan migdagha diya ki Esteban 58 aw
gugujuda diya to yuwas to siyudad dow
tatabangi dan to pagbatu. To kabo to sikan
namanbatu kandin imbilin to songo otow
no iyan ngadan si Saulo.† 59 No batuhon dan
pad si Esteban, mig-ampu sikandin no mig-
iling, "Jesus no Ginuu, dawata to umagad
ku." 60 Dajun sikandin yuhud aw pangiyak,
"Ginuu, ajaw sikandan ogsukuti to seini
pighinang dan." Dajun sikandin kabigtawi.

8

1-2 Inyobong si Esteban to diyusnon no
mgo otow, aw maagbot to pagdegmatoy
dan tongod to pag-oyog dan kandin.

To Pagpaantus ni Saulo to mgo Magtutuu

Sugud to diya paghimataji ki Esteban,
mapoit yagboy to pagpaantus to mgo mag-
tutuu diya to Jerusalem. Kaling na-
manyaguy sikandan aw kangkakanat-kanat
diya to mgo prubinsya to Judea dow
Samaria. Iyan da migpakamonang to mgo
apustulis diya to Jerusalem.

Na, si Saulo mig-ujun to diya paghi-
mataji ki Esteban. 3 Sugud to diya no pana-
hon migpaningkamot sikandin to pagdoot
to punduk to mgo magtutuu agun maga-
wang. Pigyogob-yogob din to pagsed to
mgo kabaejan aw pandakopa to mgo yukos
dow bohi aw ipaprisu.

§ 7:43 Amos 5:25-27 * 7:50 Isaias 66:1,2 † 7:58 Si Saulo pigngadanan isab ki Pablo.

To Pagwali to Kagi to Diyus diya to Samaria

4 Na, sikan mgo magtutuu no
nangkakanat-kanat diya to yain-yain
no mgo banwa mignawnangon to sikan
Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-
Cristo. 5 Si Felipe no sobuuk kandan mig-
andiya to sikan mayow-ag no siyudad
duon to Samaria su igwali din si Jesus
no Insaad no Manyuyuwas.* 6 Pagdinog
to mgo taga-Samaria to kagi ni Felipe
aw pagkita dan to mgo milagru no
nahinang din, tibo yagboy sikandan
naminog kandin. 7 Mahan-in to mgo otow
duon no pigsamuk to mangkadoot no
ispiritu. Ogpamakapangiyak sikan mgo
ispiritu ko og-abugon ni Felipe. Mahan-
in isab to nangkaulian no mgo piang dow
nangkaparalays. 8 Kaling migtukhow hilabi
to mgo otow duon.

9 Na, duon to sikan no siyudad mey-
duon salamangkiru no iyan ngadan si Si-
mon. Nayugoy da no nabeyngan to mgo
taga-Samaria sikan mgo hinang din. Pig-
patuu din sikandan no gamhanan sikandin.
10-11 To tibo taga-Samaria, bantugan ko obos,
naminog yagboy ki Simon su nayugoy-
yugoy on man to diya pagkaboyong dan
to sikan salamangka din. Og-angkon no
gamhanan sikandin no napuun to Diyus.
12 Di no pasabuton ni Felipe sikan mgo otow
to sikan Madojow no Nawnangonon bahin
to paghari to Diyus dow bahin ki Jesu-
Cristo, migtuu sikandan aw pabawtismu,
mgo yukos dow bohi. 13 Ngani man si Simon
di migtuu aw pabawtismu. Pagkatapus,
migduma-duma sikandin ki Felipe. Hilabi
naboyong si Simon no kitaon din sikan mgo
milagru dow duma no gamhanan no mgo
hinang ni Felipe.

14 Pagkadinog to mgo apustulis diya to
Jerusalem no mahan-in on to taga-Samaria
no migtuu to kagi to Diyus, pigpaandiya
dan si Pedro dow si Juan. 15 Pagtidow
dan, mig-ampu sikandan no mabogajan
podom sikan mgo taga-Samaria to Ispiritu
Santu, 16 su wada pad man inggad sobuuk
duon kandan no pigkonsadan to Ispiritu
Santu. Su to pagpabawtismu dan, ngadan
da man ni Jesus no Ginuu to piggamit.
17 Pagsampoyong ni Pedro dow ni Juan
to sikan mgo magtutuu, dajun sikandan
nakadawat to Ispiritu Santu.
18 Pagkita ni Simon no nakadawat to Ispir-
itu Santu sikan pigsampoyongan to mgo
apustulis, pigbogajan din podom si Pedro
dow si Juan to saepi. 19 Kagi din, "Bogaji a
to sikan no gahom agun no inggad hintawa
no ogsampoyongan ku ogpakadawat isab to
Ispiritu Santu."
20 Di mig-iling si Pedro, "Mayagyag ka
podom duma to sikan saepi nu! Su nailing
to boot nu no ogkaboli sikan igbogoy puli
to Diyus. 21 Wada yabot nu to seini, su ma-
ligsom to ginhawa nu duon to atubangan
to Diyus. 22 Na, sosey ka aw talikudi sikan
madoot no hona-hona nu aw pangamuju ka
to Diyus, su basi da man pasayluhon ka. 23 Su
namaan a no ponu ka to pagsilag, angod ka
to piggapus to sae."
24 Kagi ni Simon, "Sadangay i-ampu a
now to Ginuu agun no sikan kastigu no
ognangonon now kona ogkodog kanay."
25 Tapus to sikan, migpang-anad pad si
Pedro dow si Juan to kagi to Ginuu aw
pang-ikagi to diya nangkaaha dan no mgo
hinang ni Jesus. Pagpauli dan diya to
Jerusalem, pigpanghapitan dan pad to mgo
kabaryuhan no sakup to Samaria aw inaw-
nangon dan sikan Madojow no Nawnan-
gonon bahin ki Jesu-Cristo.

Si Felipe dow sikan Upisyal no Taga-Etiopia

26 Songo aedow mey anghil to Ginuu no
migsugu ki Felipe no mig-iling, "Andiya ka
to baebagan† aw unug ka to sikan dayan no
oglikat to Jerusalem pailing diya to Gasa no
wada bayoy no ogkabajaan." 27 Dajun panow
si Felipe.

Na, meyduon otow no taga-Etiopia no
mig-andiya to Jerusalem su ogsimba to
Diyus. Impurtanti sikandin no upisyal‡
ni Candace§ no rayna din su sinaligan
sikandin to tibo katigajunan to sikan rayna.
28 Pag-uli to sikan upisyal no migsakoy to
sakajan din, pigbasa-basa din to sinuyat ni
Isaias no kibali ba-ba to Diyus. 29 Pagkita ni
Felipe to sikan otow, pig-ikagihan si Felipe
to Ispiritu Santu, "Andiya ka aw padanihi
sikan sakajan." 30 Dajun linaguy si Felipe.

* 8:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 8:26 To yain no igpasabut to seini: *gaja maugtu* ‡ 8:27 To Grigu no inikagihan: *yunuku* § 8:27 Candace kona no ngadan di igtawag sikan to rayna dan diya to Etiopia.

No madani on sikandin to sikan sakajan,
pigdinog din no migbasa sikan upisyal to
sikan sinuyat ni Isaias. Dajun din usipa
sikan upisyal, “Sir, nasabutan nu sikan pig-
basa nu?”
31 Kagi to sikan upisyal, “Eh, og-
amonuhon ku man to pagsabut no wada
man ogpasabut kanay?” Dajun din pasakaja
si Felipe. 32 To pigbasa to sikan upisyal pig-
iling,

“Sikan no otow angod to karneru no ogdae-
hon diya to matansahanan.
Angod isab sikandin to nati no
karneru no kona ogsamuk ko og-
upawan,
su mahagtong puli sikandin.
33 Pigpakasikawan sikandin su pigkastigu
inggad wada sae.
Wada ogpakapamatbat to kaliwatan din
su majopot da man to kinabuhi din
kani to babow to kalibutan.”*

34 Sikan upisyal mig-usip ki Felipe,
“Hintawa man buwa sikan ognangonon
kani? Sikan migsuyat, ko yain no otow?”
35 Dajun pasabuta ni Felipe sikan upisyal
sugud duon to sikan pigbasa din pailing
duon to sikan Madojow no Nawnangonon
bahin ki Jesu-Cristo. 36 Anoy man no
migpadajun pad, nakatidow sikandan duon
to sikan meyduon wohig. Kagi to sikan
upisyal, “Oho, meyduon suja wohig. Nokoy
no kona a nu pad man ogbawtismuhan?”
37 †

38 Dajun pasigkona to sikan upisyal
sikan sakajan aw pon-ug sikandan no
daduwa aw togbang diya to wohig. Na,
pigbawtismuhan ni Felipe sikan upisyal.
39 Paghaw-as dan, puli on pigboyong to
sikan upisyal si Felipe su pigdaya to Ispiritu
to Ginuu. Na, migpadajun sikan upisyal
to pagpanow no malipajon. 40 Hinuun
kamaan si Felipe, diyad on naan sikandin
to Asoto. Dajun sikandin panow pailing
diya to Cesarea, aw kada yunsud no
ogkabajaan din, igwali din sikan Madojow
no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo.

9

To Pagkakabig ni Saulo
(Hinang 22:2-13; 26:9-18)

1 To diya no panahon, si Saulo migpada-
jun to sikan maagbot no pagpaantus din to
mgo magtutuu to Ginuu. Kanunoy sikandin
nanglinaum to paghimatoy kandan. Songo
aedow mig-andiya si Saulo to sikan ki-
nayabawan no magdudumaya to tinuuhan
dan no mgo Hibru. 2 Mighangyu no bogajan
sikandin to mgo suyat no igkapakita din
duon to mgo simbahan to mgo Hibru diya
to siyudad to Damasco. Sikan to ogmatuud
no meyduon katongod din to pagdakop to
inggad hintawa no ogtuu ki Jesus, bohi ko
yukos. Aw sikan ogpandakopon din ogdae-
hon din no ginapus diya to Jerusalem. Na,
pagkadawat ni Saulo to sikan mgo suyat,
dajun sikandin panow.
3 No madani on sikandin duon to Dam-
asco, meyduon masiga hilabi no hinggawan
migsimag duon kandin likat to yangit.
4 Natuad dajun si Saulo aw makadinog to
migtawag no mig-iling, “O Saulo, nokoy no
ogpaantuson a nu man?”
5 Nangusip si Saulo, “Hintawa ka man?”*
Pigtabak sikandin no pig-iling, “Siak si
Jesus no ogpaantuson nu. 6 Na, tindog ka.
Padajun ka diya to Damasco su ogpaikagi-
han ku sikuna to oghinangon nu.”
7 Natonongan to mgo duma ni Saulo.
Nadinog dan sikan tingog, di wada pigkita
dan no otow. 8 Dajun tindog si Saulo aw buy-
ata to mata din, di konad sikandin ogkita.
Kaling man pigpikit sikandin to mgo duma
din pailing diya to Damasco. 9 Sed to tatoyu
no aedow wada sikandin kita. Wada isab
koon aw inggad pag-inom.
10 Na, duon to Damasco meyduon mag-
tutuu ki Jesus no iyan ngadan si Ananias.
Nasailow din no pigtawag kun sikandin to
Ginuu no mig-iling, “Ananias!”
Dajun tabak si Ananias, “Seini a Ginuu.”
11 Kagi to Ginuu, “Ananias, andiya ka to
sikan karsada no og-ilingon to Matul-id
aw pamanghaa to bayoy to songo otow no
iyan ngadan si Judas. Pagtidow nu diya, i-
usip to otow no taga-Tarso no iyan ngadan

* 8:33 Isaias 53:7,8 † 8:37 Bersikulu 37 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Migtabak si Felipe, “Ogkahimu ko bug-us to pagtuu nu.” Sikan upisyal mig-iling, “Migtuu ad no si Jesu-Cristo, Anak to Diyus.”* * 9:5 To Grigu no inikagihan: *“Hintawa ka man Ginuu?”* Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

si Saulo. Mig-ampu sikandin duon, [12] aw
meyduon impakita ku kandin. Nakasailow
sikandin to otow no iyan ngadan si Ananias
no migduguk kandin aw sampoyongi agun
makakita manda."
[13] Di si Ananias migtabak, "Adoy Ginuu,
mahan-in da man to nadinog ku bahin to
sikan no otow! Pigpaantus din kun to mgo
sakup nu diya to Jerusalem. [14] Aw iyan
ing-andini din su pigbogajan kun sikandin
to sikan yabow no mgo magdudumaya to
tinuuhan to katongod to pagdakop to mgo
sakup nu."
[15] Di to Ginuu mig-ikagi kandin, "Ing-
gad on. Andiyaid su sikandin to pigpili
ku no ognawnangon bahin kanay diya to
mgo Hibru hasta isab diya to kona no mgo
Hibru, yakip sikan ogpamangmandu kan-
dan. [16] Igpasabut ku kandin no mahan-in
to ogkangkabajaan din no mgo antusonon
tongod to pagtuman din kanay."
[17] Na, pigtuman ni Ananias sikan insugu
to Ginuu. Pig-andiya din sikan pigpaabutan
ni Saulo. Dajun sikandin sed aw sam-
poyongi si Saulo. Kagi din, "Suun Saulo,
pigsugu a ni Jesus no Ginuu no migpakita
ikow duon to dayan no ogpadeg ka pad dini.
Pigpaandini a din agun makakita ka manda
aw agun magahoman ka to Ispiritu Santu."
[18] Duon-dajun meyduon angod to mgo hun-
ap no nangkatanak likat to mata ni Saulo
aw nakakita manda. Migtindog sikandin aw
pabawtismu. [19] Tapus to sikan, migkoon on
aw migdoson.

To Pagwali ni Saulo diya to Damasco

Pagkaulii to mata ni Saulo, diya pad
sikandin ugpa to Damasco sed to pila no
aedow duma to mgo sakup ni Jesus. [20] Dajun
sikandin andiya to mgo simbahan to mgo
Hibru su igwali din no si Jesus Anak yag-
boy to Diyus. [21] To tibo nakadinog kandin
nangkaboyong aw naman-usip, "Kona no
sikandin man to diya migpaantus to mgo
sakup ni Jesus diya to Jerusalem? Kona no
iyan man tuud din dini to pagdakop kandan
aw paatubanga to sikan yabow no mgo
magdudumaya to tinuuhan ta?" [22] Di ton-
god to gahom to Diyus, nasi on naosoyan†
si Saulo. Madigon to mgo kamatuudan
din no si Jesus iyan to diya Insaad no
Manyuyuwas,‡ kaling wada ingkatabak to
sikan mgo Hibru duon to Damasco.
[23] Di pagkayugoy-yugoy, meyduon mgo
Hibru no migplanu no oghimatajan dan si
Saulo. [24] Aedow dow madukilom migbangan
sikandan duon to mgo yawanganan to sikan
siyudad, di namaanan ni Saulo sikan planu
dan. [25] Kaling songo kadukiloman, inyuwan
sikandin to mgo inanad din duon to baek-
nan aw tuntuna dan duon to songo bintana
to matikang no padir§ to sikan siyudad. Na,
nakalikoy si Saulo.

To Pag-andiya ni Saulo to Jerusalem

[26] Pagtidow ni Saulo diya to Jerusalem,
migduguk sikandin to mgo magtutuu ki
Jesus su og-agpot podom, di tibo nangka-
haedok kandin. Wada sikandan tuu no
migpasakup on si Saulo ki Jesus. [27] Di mey-
duon sobuuk no sakup ni Jesus duon to
Jerusalem no iyan ngadan si Bernabe. Im-
pakiyaya din si Saulo duon to mgo apustulis
aw nangoni to diya pagpakita dow pag-
ikagihi to Ginuu ki Saulo duon to dayan.
Pignangonan din isab sikandan to kabuyut
ni Saulo to pagwali bahin ki Jesus diya to
Damasco. [28] Kaling nakaagpot si Saulo kan-
dan. Wada pagkahaedok din to pagyogob-
yogob to Jerusalem to pagwali to sikan
Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesus
no Ginuu. [29] Kanunoy sikandin ogpaggi-
laung* dow ogpagtabak to mgo Hibru no
Grigu to inikagihan. Di wada kayugoy,
sikan no mgo otow namangha to paagi
to paghimatoy kandin. [30] Di pagkamaan
to mgo magtutuu to sikan planu dan, in-
ghatod dan si Saulo diya to Cesarea aw
paandiyaa to siyudad to Tarso.
[31] Duon to sikan no panahon, miglinow
to kaugpa to mgo magtutuu duon to Judea
dow Galilea hasta Samaria. Migdugang to
kahan-in dan dongan to pagdigon to pag-
tuu dan tongod to pagtahud dan to Ginuu
hasta to tabang to Ispiritu Santu.

To Pagdojow ki Eneas

[32] Na, migyouy si Pedro to mgo magtutuu
diya to yain-yain no mgo banwa. Songo
aedow mig-andiya sikandin to yunsud to
Lida. [33] Meyduon otow duon no iyan ngadan

† 9:22 Ubin *nasugu* ‡ 9:22 To Grigu no inikagihan: *Cristo* § 9:25 Ubin *dingding* * 9:29 To Surigao no Minanubu: *migpagyaung-yaung*

si Eneas. Wayu on no tuig no kona sikandin
ogpakabangun su naparalays. Pagkita ni
Pedro kandin, 34 pig-ikagihan din, “Yagi,
naulian kad on ni Jesu-Cristo. Na, bangun
kad on aw yukuta sikan pighibatan nu.”
Duon-dajun migbangun si Eneas. 35 Pagkita
to mgo taga-Lida dow to naman-ugpa duon
to kapatagan to Saron no naulian on sikan
otow, tibo sikandan migpasakup ki Jesus no
Ginuu.

To Pagbanhaw ki Dorcas

36 Na, meyduon yunsud duon to dani to
Lida no og-ilingon to Jope. Duon to sikan
no yunsud meyduon bohi no magtutuu no
kanunoy ogtabang to mgo otow yabi to mgo
pubri. Si Tabita to ngadan din, aw to yain
no ngadan din si Dorcas. 37 To diya no pana-
hon, nasakit sikandin aw kamatoy. Sikan
patoy no yawa din pigdigus aw kotanga
duon to sinabong diya to diatas to bayoy.
38 Pagkadinog to mgo magtutuu no duon si
Pedro to Lida no kona da no madiyu duon
to Jope,† pigsugu dan to daduwa no ka otow
dow paikagihi si Pedro, “Sadangay duma ka
dajun kanami.”

39 Na, migduma si Pedro kandan. Pagti-
dow din, pigpaponhik sikandin diya to di-
atas no pigkotangan ki Tabita. Piglili-
bongan si Pedro to bayu no mgo bohi
no namaniyahu. Impakita dan kandin to
mgo kabo no tinohi ni Dorcas no buhi pad
sikandin.

40 Pigpayuwas sikandan tibo ni Pedro
aw yuhud sikandin dow ampu. Dajun
din atubanga sikan minatoy aw ikagihi,
“Tabita, bangun ka!” Nakabuyat dajun si
Tabita. Pagkita din ki Pedro, migbangun
sikandin. 41 Dajun tagoni ni Pedro to boyad
din aw patindoga. Pigtawag din sikan mgo
bayu no bohi hasta to duma no mgo mag-
tutuu aw ipakita din kandan si Tabita no
nabuhi. 42 Sikan pagkabuhi ni Tabita na-
bantug duon to tibuuk Jope, kaling mahan-
in to migpasakup ki Jesus no Ginuu. 43 Si
Pedro duon paabut to bayoy ni Simon no
mag-andamay to mgo kindae to mananap.
Nayugoy to pag-ugpa din duon.

10

Si Pedro dow si Cornelio

1 Meyduon kapitan to mgo sundayu diya
to siyudad to Cesarea no iyan ngadan si
Cornelio. Sakup sikandin to panon no
og-ilingon to Kasundayuhan no taga-Italia.
2 Si Cornelio dow to tibuuk no panimayoy
din matinahudon dow matinumanon to
Diyus inggad kona sikandan no mgo Hibru.
Makawkae-aton si Cornelio to mgo pubri
aw mainampuon. 3 Songo aedow no alas
tres on to kahapunon, meyduon nasailow
din. Mapajag hilabi to pag-aha din to
sikan anghil no migyogwa kandin aw ikagi,
“Cornelio!”

4 Pigdaitan si Cornelio no migyongyong
to sikan anghil. Kagi din, “Nokoy man Sir?”

Migtabak sikan anghil, “Wada kalingawi
to Diyus to mgo pag-ampu nu dow to pagta-
bang nu to mgo pubri. 5 Na, ipadokat to
songo otow diya to Jope no iyan ngadan si
Simon no ogngadanan isab ki Pedro. 6 Duon
sikandin paabut ki Simon no mag-andamay
to mgo kindae to mananap. To bayoy din
nakapahigad to dagat.”

7 No boyongon on ni Cornelio sikan
anghil, pigtawag din dajun to daduwa
no mgo suguonon din dow sobuuk to
sundayu no diyusnon no pangabaga din.
8 Pignangonan din sikandan to tibo no na-
sailow din aw sugu-a din diya to Jope.
9 Pagkaugtu to sikan migsunu no aedow,
madani on sikandan ogtidow diya to Jope.

Na, duon to iyan da no uras, migponhik
si Pedro diya to atop* to bayoy su og-
ampu. Wada sikandin kamaan no meyduon
namangha kandin. 10 Pagkahina-hina, pig-
bontas sikandin. Di no oghikajon pad to pa-
niugtu, meyduon impakita to Diyus kandin.
11 Naabri kun to yangit, aw meyduon pigkita
din no angod to mayow-ag no sabanas no
pighikotan to upat no ka suyuk. Pigtuntun
sikan likat to yangit pailing dini to pasak.
12 Pigkita din to tibo klasi no mgo mananap
duon yakip sikan ogpamangunanap† hasta
mgo manuk-manuk. 13 Nadinog ni Pedro
to kagi no mig-iling, “Pedro, tindog ka.
Himatoy ka to seini aw koona.”

† 9:38 Sampuyu-tag-lima no kilumitru to Lida likat to Jope.

* 10:9 To atop to bayoy to diya no panahon angod to saog aw oghagdanan isab su oghinangon sikan no diskansuhanan.

† 10:12 To Surigao no Minanubu: *ogpananap*

14 Di migtabak si Pedro, “Eh, og-ojow a
Ginuu, su wada a pad disti makakoon to
inggad nokoy no ig-ojow to tinuuhan noy.”
15 Pigdinog din manda to kagi no mig-
iling, “Kona ka og-iling no ig-ojow sikan
intugut on to Diyus.” 16 Katatoyu igdaha si
Pedro aw katatoyu isab sikandin balibad.
Dajun kabatun sikan pigkita din padeg diya
to yangit.
17 Nalibod si Pedro to diya pigkita din.
No mighona-hona pad sikandin dow nokoy
buwa to kahuyugan to diya, migtidow duon
to yunsud sikan mgo sinugu ni Corne-
lio aw usip dow andei to bayoy ni Si-
mon. No duon on sikandan to yawanganan,
18 nanabi sikandan aw pangusip, “Meyduon
migpaabut kani no iyan ngadan si Simon no
ogngadanan isab ki Pedro?”
19 No diya pad si Pedro to diatas no
mighona-hona to kahuyugan to diya
pigkita din, pig-ikagihan sikandin to
Ispiritu Santu, “Oho, meyduon bag-u tidow
no tatoyu no ka otow no namangha ikow.
20 Pon-ug ka dajun aw kona kad ogduwa-
duwa to pagduma, su siak to migpaandini
kandan.” 21 Dajun pon-ug si Pedro aw
ikagihi din sikan mgo otow, “Siakon to
ogpamanghaon now. Nokoy man to tuud
now kanay?”
22 Kagi dan, “Pigsugu koy ni Cornelio
no kapitan to mgo sundayu. Matarong
sikandin, matinahudon to Diyus aw
tinahud yagboy to tibo mgo Hibru.
Meyduon anghil to Diyus no migyogwa
kandin aw ikagihi no ipadokat ka agun
makadinog sikandin to og-ikagihon nu.”
23 Dajun paseda ni Pedro sikan mgo sinugu
ni Cornelio aw duon din pahibata to sikan
no kadukiloman.

Pagkabukas, migduma si Pedro kandan,
aw meyduon isab migduma no pila no ka
magtutuu no taga-Jope. 24 Pagkasunu no
aedow, migtidow sikandan diya to Cesarea.
Pigpaabut sikandan ni Cornelio dow sikan
mgo kasuunan din hasta mgo amigu no
pighimun din. 25 No ogsed on si Pedro duon
to bayoy, pigtagbu sikandin ni Cornelio
aw yuhud duon to atubangan din. 26 Di
pigpatindog sikandin ni Pedro aw ikagihi,
“Eh, kona ka ogyuhud su otow a da.” 27 Na,
pagsed ni Pedro dow ni Cornelio no miggig-
ilaung,‡ naaha ni Pedro sikan mahan-in
no mgo otow no nahimun. 28 Kagi din,
“Namaan kow on no supak to tinuuhan noy
no mgo Hibru to pagduma-duma to otow
no kona no Hibru, inggad to pagbisita. Di
pigpasabut ad to Diyus no wada naan otow
no ogpalikajan kanay. 29 Kaling no ipadokat
a ni Cornelio, wada a duwa-duwa to pag-
andini. Na kuntoon, nangoni a dow nokoy
to impaandini now kanay.”
30 Si Cornelio to migtabak, “Ikaupat on
kuntoon no aedow no mig-ampu a to alas
tres to kahapunon angod to seini no uras
kuntoon. Puli nakatokow nakayogwa to
otow no nangabo to makinlow 31 no mig-
iling, ‘Cornelio! Pigdinog to Diyus to mgo
pag-ampu nu. Wada din kalingawi to mgo
pagtabang nu to mgo pubri. 32 Na, ipadokat
nu to songo otow no diya to yunsud to Jope
no iyan ngadan si Simon no ogngadanan
isab ki Pedro. Duon sikandin paabut ki
Simon no mag-andamay to mgo kindae to
mananap. To bayoy din nakapahigad to
dagat. 33 Kaling impadokat ku dajun sikuna,
aw salamat su mig-andini ka. Iyan in-
gkahimun noy kani to atubangan to Diyus
su ogpaminog koy to tibo no igpaikagi ikow
to Ginuu.”

To Pagwali ni Pedro ongki Cornelio

34 Kagi ni Pedro, “Bali no nasabutan kud
no wada ogkinawaehon to Diyus. 35 Su
ogdawaton din to otow no ogtahud kandin
dow oghinang to matarong, inggad nokoy
to tribu din. 36 Sikan Madojow no Naw-
nangonon ingmaan to Diyus kanami no
mgo kaliwat ni Israel agun mamaanan no
si Jesus no Magboboot to tibo mgo otow
iyan inghusoy ita dow to Diyus agun no
ogkahiuli kinow dow to Diyus. 37 Nadinogan
now on buwa to mangkadojow no nahitabu
diya to banwa noy no mgo Hibru. Migsugud
sikan duon to Galilea tapus makapang-anad
aw makapamawtismu si Juan. 38 Su to Ispir-
itu Santu pigpakonsad to Diyus duon ki
Jesus no taga-Nazaret aw bogaji sikandin to
gahom. Tapus to sikan, piglibut ni Jesus
to banwa noy. Nanghinang sikandin to
madojow aw pinang-ulian din to pigsamuk

‡ 10:27 To Surigao no Minanubu: *migpagyaung-yaung*

to mangkadoot no ispiritu. Nahinang din
sikan su pigdumahan man to Diyus.
39 "Kistigus koy no mgo apustulis to tibo
pigpanghinang ni Jesus duon to banwa
noy no mgo Hibru yakip to siyudad to
Jerusalem. To katapusan, pigpahimata-
jan si Jesus to mgo Hibru pinaagi to
pagyansang duon to krus. 40 Di pigban-
haw da sikandin to Diyus duon to ikatoyu
no aedow aw payogwaa. 41 Wada yain no
pigyogwa din gawas kanami no pigpili to
Diyus to pagkistigus. Nakapagsayu pad
man ngani sikandin kanami to pagkoon
dow pag-inom. 42 Pigsugu koy ni Jesus to
pagwali dow to pagmatuud no sikandin
to ogpahukumon to Diyus to mgo patoy
dow mgo buhi. 43 Sikandin to pighisgutan
to diya tibo mgo otow no kibali ba-ba
to Diyus. Mig-iling sikandan no pinaagi
kandin, ogkapasaylu to sae to tibo ogtuu
dow ogsalig kandin."

To Pagkonsad to Ispiritu Santu ongki Cornelio

44 Dugaja pad mig-ikagi si Pedro, migkon-
sad on to Ispiritu Santu duon to tibo
naminog to kagi din. 45 Nangkaboyong sikan
magtutuu no mgo Hibru no duma ni Pedro,
su sikan kona no mgo Hibru pigkonsadan
isab to Ispiritu Santu. 46 Su pigdinog dan
man no namakalituk sikandan to yain no
mgo inikagihan no wada dan kasabuti, aw
migsaja sikandan to Diyus.

Dajun ikagihi ni Pedro sikan Hibru no
mgo duma din, 47 "Seini no mgo otow
pigkonsadan to Ispiritu Santu angod to
pagkonsadi ita no mgo Hibru. Na, wada
yagboy ogpakapogong ko bawtismuhan
sikandan." 48 Dajun sugu si Pedro ongki
Cornelio no mupabawtismu sikandan to
ngadan ni Jesu-Cristo. Tapus sikandan
kabawtismuhi, pighangyu si Pedro onni
Cornelio no mupakamonang naa sikandan
duon sed to pila no aedow.

11

To Pagbatbat ni Pedro to Pag-andiya Din ki Cornelio

1 Na, to duma no mgo apustulis dow
mgo magtutuu diya to prubinsya to Judea
nakadinog no meyduon kona no mgo Hibru
no migtuu isab to kagi to Diyus. 2 Kaling,
pagpauli ni Pedro diya to Jerusalem, mey-
duon mgo Hibru no migsawoy kandin.
Sikandan to namogos no to diya ogkahi-
nang no mgo sakup ni Jesus kinahangyan
mutuman to mgo tumanon to mgo Hibru.*
3 Mig-iling sikandan ki Pedro, "Nokoy no
migsed ka man duon to bayoy to sikan wada
tuman to mgo tumanon ta? Migpagsayu ka
man ngani kandan no supak man sikan to
tinuuhan ta!"

4 Pagdinog ni Pedro to kagi dan, pignang-
onan din sikandan to tibo nahitabu sugud
to sinugdanan. 5 Kagi din, "No diya a to
yunsud to Jope, mig-ampu a aw meyduon
nasailow ku. Pigkita ku to angod to mayow-
ag no sabanas no pighikotan to upat no
ka suyuk. Pigtuntun kun sikan likat diya
to yangit pailing dini to pasak aw sigkon
duon to topad ku. 6 Paghiling-hiling ku
to sed to sikan, iyan naaha ku to mgo
kadlaganon dow binuhi no mgo mananap
dow sikan ogpamangunanap† hasta mgo
manuk-manuk. 7 Dajun ku dinoga to kagi
no pig-iling, 'Pedro, tindog ka. Himatoy ka
to seini aw koona.' 8 Di migtabak a, 'Eh, og-
ojow a Ginuu, su wada a pad disti makakoon
to inggad nokoy no ig-ojow to tinuuhan
noy.' 9 Pigdinog ku manda to kagi likat to
yangit no mig-iling, 'Kona ka og-iling no ig-
ojow sikan intugut on to Diyus.' 10 Katatoyu
a igdaha, aw dajun kabatun sikan pigkita ku
padeg diya to yangit.

11 "To diya yagboy no uras, meyduon
migtidow no tatoyu no ka otow duon to
sikan pigpaabutan ku. Diya sikandan ka-
puun to Cesarea, aw iyan ing-andiya dan
to Jope to pagdokat kanay. 12 Kona iyan
sikandan no mgo Hibru, di pigmanduan a
to Ispiritu Santu to pagduma kandan no
wada pagpihig. Seini onom no mgo suun
ta no taga-Jope migduma kanay diya to
Cesarea. Pagtidow noy diya, migsed koy
duon to bayoy ni Cornelio. 13 Duon koy din
nangoni bahin to diya anghil no migyogwa
kandin duon to sed to bayoy din aw ikag-
ihi sikandin, 'Ipadokat nu to songo otow
diya to Jope no iyan ngadan si Simon no
oghingadanan isab ki Pedro. 14 Sikuna dow

* 11:2 To pagpatuli sobuuk no tumanon to mgo Hibru. Ogkabasa seini duon to Genesis 17:9-14.
† 11:6 To Surigao no Minanubu: *ogpananap*

to panimayoy nu ogpasabuton din dow og-
amonuhon no mayuwas kow.' Sikan to pig-
ikagi to sikan anghil ki Cornelio.
15 "Na, no puli a pad migsugud to pag-
ikagi, migkonsad to Ispiritu Santu duon
kandan angod da to diya una no pagkonsad
din dini ita. 16 Dajun ku nadomdoman to
diya kagi ni Jesus no Ginuu no pig-iling, 'Si
Juan iyan imbawtismu to wohig, di Ispiritu
Santu to igbawtismu iyu.' 17 Na," kagi ni
Pedro, "ko gustu to Diyus no ibogoy to
Ispiritu Santu to sikan kona no mgo Hibru
angod to diya pagbogoy din ita no mutuu
kid ki Jesu-Cristo no Ginuu, hintawa a man
no ogpogong kandin?"
18 No makadinog sikandan to kagi ni Pe-
dro, migsigkon sikandan to pagsawoy. Nasi
no pigsaja dan to Diyus. Kagi dan, "Pigga-
homan naan to Diyus sikan kona no mgo
Hibru agun musosey sikandan aw talikudan
to mgo sae dan. Na, ogbogajan sikandan to
kinabuhi no wada katapusan."

To mgo Magtutuu diya to Antioquia

19 To diya panahon no himatajan si Es-
teban, maagbot yagboy to pagpaantus to
mgo magtutuu. Kaling nasususwoy-suwoy
sikandan diya to yain-yain no mgo banwa.
To duma diya makadeg to sikan madiyu no
banwa to Fenicia, diya to Cipre no puyu
to dagat, hasta diya to siyudad to Antio-
quia. Inggad andei sikandan makadoyog,
ingnawnangon dan si Jesus, di mgo Hibru
da to pignangonan dan. 20 Di meyduon
isab mgo magtutuu no taga-Cipre dow taga-
Cirene no naman-andiya to Antioquia, aw
iyan pigwalihan dan to kona no mgo Hibru
bahin ki Jesus no Ginuu. 21 Piggahoman
yagboy sikandan to Ginuu, kaling mahan-in
hilabi to migtuu dow migpasakup kandin.
22 Namakadinog to mgo magtutuu diya
to Jerusalem no meyduon migpasakup ki
Jesu-Cristo diya to Antioquia no kona no
mgo Hibru. Kaling pigpaandiya dan si
Bernabe agun digonon din sikan bag-u no
namanuu. 23-24 Na, si Bernabe madojow no
otow. Togob sikandin to Ispiritu Santu
aw madigon to pagtuu din. Pagtidow din
diya to Antioquia, naaha din dow man-u to
pagtabang kandan to Diyus, kaling nalipay
sikandin. Pignongnong din sikandan no
digonon to pagtuu dan aw mupabilin to
bug-us no pagtuman to pagboot to Ginuu.
Pag-ugpa ni Bernabe duon, migdugang pad
to kahan-in to mgo sakup to Ginuu.
25 Likat duon to Antioquia, mig-andiya
si Bernabe to Tarso su ogpamanghaon din
si Saulo. 26 No makitaan din on, pigduma
din diya to Antioquia. Sed to songo tuig,
kanunoy sikandan migpaghimun to sikan
mgo magtutuu, aw pigpang-anad dan to
mahan-in yagboy no mgo otow. To mgo
magtutuu diya to Antioquia iyan una no
pigngadanan no Cristuhanon.
27 To diya no panahon, meyduon mgo
taga-Jerusalem no kibali ba-ba to Diyus
no mig-andiya to Antioquia. 28 To sobuuk
kandan no iyan ngadan si Agabo migtindog
duon to atubangan to nahimun no mgo
magtutuu su ogtag-an. Pigpaikagi sikandin
to Ispiritu Santu no meyduon maagbot no
bontas no og-abut kani to tibuuk kalibutan.
(Natuman to diya no bontas no si Clau-
dio iyan mighari diya to Roma.) 29 Kaling
naujunan to sikan mgo magtutuu no og-
padaehan to hinabang to angod dan no
mgo magtutuu diya to prubinsya to Judea.
Kada sobuuk migbogoy kotob to nahimu
din. 30 Pagkahimun to sikan igtabang dan,
impahatod dan ki Bernabe dow ki Saulo
diya to mgo panguyu to mgo magtutuu
duon to Judea.

12

To Pagdugang to Pag-antus to mgo Magtutuu

1 To diya no panahon, migsugud si Hari
Herodes to pagpaantus to pila no mgo
magtutuu. 2 Pigpatampodan din to liog si
Santiago no suun ni Juan. 3 Pagsabut din
no ingkalipay to mgo Hibru sikan pagpahi-
mataji din ki Santiago, impadakop din isab
si Pedro. Nakatapu sikan to diya pista to
mgo Hibru no og-ilingon to Pista to Pan no
Wada Patubu. 4 Pagkadakop ki Pedro, impa-
prisu sikandin aw pabantaji to upat no ka
grupu no mgo sundayu no ogsinokoli. Kada
grupu tag-upat no ka sundayu. Mighona-
hona si Herodes no ko tapus on to pista,
ogpaatubangon din si Pedro to kaotawan
agun hukuman. 5 Kaling pigpabantajan din
si Pedro diya to prisuhan. Di migpanga-
muju yagboy to mgo magtutuu no taban-
gan sikandin to Diyus.

To Pagyuwas ki Pedro to Pagkaprisu

[6] Mae-kasem pad oghukuman si Pedro,
sikan no kadukiloman nalipodong sikandin
no pigpusasan aw ipusas isab duon to
boyad to mgo sundayu. Meyduon isab mgo
sundayu no migbantoy duon to pertahan
to sikan prisuhan. [7] Na, puli nakatokow
nakayogwa to anghil to Ginuu, aw katang-
awi sikan sinabong to kasiga din. Dajun
din dagpi-a si Pedro aw ikagihi, "Bangun
ka. Dali ka!" Duon-dajun natangtang to
mgo pusas no inggapus to mgo boyad din.
[8] Kagi to sikan anghil, "Pamagkos ka aw
panapatus." Dajun migtuman si Pedro.
Kagi manda to sikan anghil, "Na, aapid ka to
kabo aw duma ka kanay." [9] Dajun sunud si
Pedro to sikan anghil pailing diya to yuwas.
Di wada sikandin kamaan no tinood to
pighinang to sikan anghil. Nailing to boot
din no puli din nasailow. [10] Na, pigyabajan
dan sikan una no bantoy, dajun duon to
ikaduwa hangtod migtidow sikandan duon
to yawanganan no pigsirahan to puthow no
ogpailing diya to siyudad. Kabeynganan
su puli naabri sikan sira no wada mig-abri,
dajun sikandan yuwas. Wada pad sikandan
makapanow to madiyu, pigboyong on ni
Pedro sikan anghil. [11] Bali no nasabutan din
no kona naan no nasailow din puli. Gin-
hawa din, "Tinood naan no pigpaandinihan
a to Diyus to anghil din! Pigyuwas a din
to sikan pig-iman ni Herodes hasta to mgo
Hibru no ogkahitabu kanay."

[12] Tapus makapaantoyo si Pedro,
migpadajun sikandin diya to bayoy ni
Maria no inoy ni Juan no pigngadanan
isab ki Marcos. Duon to sikan no bayoy
nahimun to mahan-in no mgo magtutuu
no naman-ampu. [13] Pagtidow ni Pedro
duon to bayoy, migtuktuk sikandin. Na,
meyduon bohi no suguonon duon no iyan
ngadan si Roda. Mig-andiya sikandin aw
ahaa dow hintawa to migtidow. [14] Pagkiyaya
din to tingog ni Pedro, migtukhow yagboy
sikandin. Dajun sikandin balikid aw
linaguy diya to sed, di wada din pad
kaabrihi si Pedro. Kagi din, "Duon si
Pedro!"

[15] Di wada tuu sikan mgo duma din. Nasi
no mig-iling sikandan, "Eh, nabuang ka kay
buwa!"
Kagi ni Roda, "Eh, si Pedro iyan."

Di wada gihapun sikandan tuu. Kagi dan,
"Anghil din buwa sikan." [16] Di si Pedro wada
sigkon to pagtuktuk. No maabri on to sira
aw no maaha dan no si Pedro iyan, hilabi
sikandan natingaya. [17] Di pigsingyasan din
sikandan no mupahonok. Imbatbat din
dow pig-amonu to Diyus to pagpayuwas
kandin to prisuhan. Kagi din, "Nangoni si
Santiago* dow to duma no mgo suun ta to
pagtuu." Dajun panow si Pedro aw andiya
to yain no banwa.

[18] No mabukas on, nalibod hilabi aw
nahaedok sikan mgo magbantajay su wada
dan katagahi dow nakaandeid si Pedro.
[19] Impapamangha sikandin ni Herodes
di wada kakita-i. Kaling pig-imbistiga
ni Herodes sikan mgo magbantajay aw
pagkatapus, pigpahimatajan.

Pagkatapus to sikan, miglikat si Herodes
to Judea pailing diya to Cesarea, aw
nayugoy-yugoy to pag-ugpa din duon.

To Pagkamatoy ni Herodes

[20] Duon to sikan no panahon, naboyu yag-
boy si Hari Herodes to mgo taga-Tiro dow
taga-Sidon. Kaling naujunan to sikan mgo
otow no og-ajum-ajumon† dan si Herodes,
su diya man sikandan ogpudut to pagkoon
to sikan banwa no pigmanduan din. Una
dan pigkumbinyu si Blasto no tabangan
sikandan su iyan man sinaligan duon to
palasyu.

[21] Na, pag-abut to sikan aedow no nasabu-
tan no og-atubang kandin sikan mgo otow,
migpangabo si Herodes to kabo din no
kaning hari aw ingkud duon to trunu
aw diskursu. [22] Tapus to diskursu din,
migkinuliya sikan mgo otow no mig-iling,
"Diyus kay sikan mig-ikagi, kona no otow
puli!" [23] Duon-dajun pigkastigu si Herodes
to anghil to Ginuu, su wada din sikandan
pasabuta no iyan da man og-angodon to
sikan to pagsaja ko Diyus. Kaling pig-iyasan
to ginhawahan din aw kamatoy.

[24] To kagi to Diyus migpadajun to pag-
tangkap, aw migdugang to kahan-in to
mgo otow no migtuu. [25] Na, pagkatuman
to tuud ni Bernabe dow ni Saulo diya to

* 12:17 Seini no Santiago, suun ni Jesus no nahinang no yabow no panguyu to mgo magtutuu diya to Jerusalem.

† 12:20 To Surigao no Minanubu: *og-aju-ajuon*

Jerusalem, migpauli sikandan diya to Antioquia. Migduma kandan si Juan no pigngadanan isab ki Marcos.

13

To Pagsugu ki Bernabe dow ki Saulo to Ispiritu Santu

1 Diya to Antioquia, meyduon pigpanghinang to Diyus no kibali ba-ba din dow mgo mag-anaday. Iyan mgo ngadan dan si Bernabe, si Simon no pigdagnajan ki Negro, si Lucio no taga-Cirene, si Manain no sakup to panimayoy ni Gubernadur Herodes* to diya una, hasta si Saulo. 2 Songo aedow no migsimba sikandan to Ginuu aw migpuasa, pig-ikagihan sikandan to Ispiritu Santu, "Ibahin now kanay si Bernabe dow si Saulo su meyduon igpahinang ku kandan." 3 Tapus sikandan puasa aw ampu, pigsampoyongan† dan si Bernabe dow si Saulo aw palikata 4 agun mutuman to insugu to Ispiritu Santu.

Si Bernabe dow si Saulo diya to Cipre

Paglikat ni Bernabe dow si Saulo duon to Antioquia, migtogbang sikandan to Seleucia. Pagtidow dan, migsakoy sikandan to barku no linayagan su og-andiya to sikan maaslag‡ no puyu to dagat no og-ilingon to Cipre. 5 Duma dan si Juan no pigngadanan isab ki Marcos no pangabaga dan. Pagtidow dan diya to Cipre, duon sikandan duung to yunsud to Salamina. Dajun dan iwali to kagi to Diyus duon to mgo simbahan to mgo Hibru.

6 Likat to Salamina, pigbajaan dan sikan puyu to Cipre kotob no migtidow sikandan diya to yunsud to Papos. Duon dan kabaeki to songo Hibru no salamangkiru no iyan ngadan si Bar-Jesus. Pigpatuu din to mgo otow no kibali ba-ba sikandin to Diyus. 7 Songo upisyal sikandin to sikan gubernadur no iyan ngadan si Sergio Paulo no utokan no otow. Impatawag to sikan gubernadur si Bernabe dow si Saulo su gustu din no ogpaminog to kagi to Diyus. 8 Di migsupak sikan salamangkiru no pigngadanan isab ki Elimas. Migpaningkamot sikandin to pagbaebag agun kona makatuu ki Jesus sikan gubernadur. 9 Di si Saulo no pigngadanan isab ki Pablo, togob to Ispiritu Santu. Pigyongyongan din sikan salamangkiru 10 aw ikagihi, "Sikuna no sakup ni Satanas, malimbungon ka aw mapagustuhon. Kuntra ka to tibo mangkadojow, su og-ilingon nu no gayu sikan matuud no kaning Ginuu. 11 Na," kagi ni Pablo, "ogkastiguhon ka to Ginuu. Ogkabuta ka kotob no padojawan ka din." Dajun miggagabun to pag-aha ni Elimas hangtod no migdigyom on yagboy. Nakapandamdam sikandin su ogpamangha to otow no ogpikit kandin. 12 Pagkita to sikan gubernadur to nahitabu, migtuu sikandin ki Jesus no Ginuu. Hilabi sikandin natingaya to sikan ing-anad onni Pablo bahin kandin.

Onsi Pablo diya to Antioquia no Sakup to Pisidia

13 Miglikat onsi Pablo duon to Papos aw sakoy to sakajan diya to dagat pailing diya to Perga no sakup to Pampilia. Di pigojowan sikandan ni Juan no pigngadanan isab ki Marcos aw uli diya to Jerusalem. 14 Likat duon to Perga, migpadajun onsi Pablo diya to Antioquia no sakup to Pisidia. Anoy man no Aedow on no Tigpahuway, mig-anduon sikandan to simbahan to mgo Hibru aw paman-ingkud. 15 Meyduon migbasa to sinuyat ni Moises dow sinuyat to diya duma no kibali ba-ba to Diyus. Tapus to pagbasa, impausip to mgo panguyu to sikan simbahan si Pablo dow si Bernabe dow meyduon igkawali dan no ogpakadigon to mgo otow duon. 16 Kaling migtindog si Pablo aw singyasi sikandan agun mupahonok. Kagi din, "Mgo suun ku no mgo Hibru dow sikiyu no kona no mgo Hibru no migtahud isab to Diyus, paminog kow. 17 To Diyus ta no mgo Hibru iyan migpili to diya mgo minuna ta. Aw no muyampot§ to kaliwatan dan diya to Ehipto, pigpahan-in sikandan to Diyus aw digona. Pinaagi to gahom din, pigpayuwas din sikandan to Ehipto. 18 Sed to kap-atan no tuig no makapanow-panow sikandan diya to matahay no banwa, migpadajun to kadojow to Diyus kandan sahian ka da to pag-atiman to ginikanan. 19 Pagtidow dan duon to banwa to Canaan, impayagyag to

* 13:1 Amoy seini to diya Herodes no pigkastigu to Ginuu. † 13:3 To pagsampoyong iyan pagpakita no pigbogajan sikandan to katongdanan. ‡ 13:4 To Surigao no Minanubu: *madogi* § 13:17 Ubin *mudayu*

Diyus sikan tahan no naman-ugpa duon no
pitu no ka tribu aw ibogoy din kandan sikan
pasak. [20] Upat on no gatus mey kalim-an no
tuig to migyaboy.

"Tapus to sikan, meyduon mgo datu
no pigpamandu to Diyus kandan kotob to
panahon ni Samuel no pighinang din isab
no kibali ba-ba din. [21] Di sikan mgo Hibru
nangamuju to Diyus no bogajan sikandan
to hari. Kaling pigpahari to Diyus si Saulo
no anak ni Kis no sakup to kaliwatan ni
Benjamin. Mighari sikandin sed to kap-
atan no tuig. [22] Tapus to sikan, pighukasan
to Diyus si Saulo to pagkahari aw ilisi ki
David no anak ni Isai. Kagi to Diyus, 'Si
David ogpakaduyug to ginhawa ku, su og-
tumanon din to tibo pagboot ku.' [23] Na,"
kagi isab ni Pablo, "si David meyduon liwat
no Manyuyuwas no imbogoy ita no mgo
kaliwat ni Israel. Si Jesus sikan no iyan
katumanan to diya insaad to Diyus to mgo
kaaw-apuan ta. [24] Di no wada pad sugud si
Jesus to trabahu din, pigwalihan on ni Juan
no Magbawtismuhay to tibo mgo kaliwat ni
Israel. Mig-iling sikandin no kinahangyan
mupabawtismu sikandan pagpakiyaya no
migsosey on sikandan aw migtalikud to
mgo sae dan. [25] No madani on ogkatapus
sikan impahinang to Diyus ki Juan, pig-
ikagihan ni Juan to kaotawan, 'Basi mailing
to boot now no siakon to diya Insaad no
Manyuyuwas.* Di kona no siakon, su sikan
Manyuyuwas ogpakasunu kanay. Obos a da
hilabi kandin su ngani man to paghukas ku
to sapatus din, di kona a og-angajan.'

[26] Migpadajun si Pablo to pag-ikagi, "Mgo
suun no angod ku no mgo kaliwat ni Abra-
ham hasta sikiyu no kona no mgo Hi-
bru no migtahud isab to Diyus, kuntoon
pigpadaehan ki to Diyus to Madojow no
Nawnangonon agun mayuwas ki. [27] Sikan
mgo Hibru diya to Jerusalem yakip to mgo
panguyu dan wada kamaan no si Jesus to
ogpakayuwas ita. Ogkapaminogan dan no
ogbasahon kada Aedow no Tigpahuway†
sikan sinuyat to diya mgo otow no kibali ba-
ba to Diyus. Di wada dan gihapun kasabuti
no sikandan naan to diya ognangonon no
ogpahimatoy ki Jesus. [28] Su inggad wada sae
no angay igkahimatoy kandin, pighangyu
dan si Pilato no pahimatajan sikandin.
[29] Tapus dan katuman sikan tibo nasuyat no
oghinangon dan ki Jesus, pigpudut sikan
yawa din duon to krus aw iyobong. [30] Di
pigbanhaw da sikandin to Diyus. [31] Sed to
mahan-in no mgo aedow piglinogwa din to
diya mgo otow no migduma-duma kandin
likat to Galilea pailing diya to Jerusalem.
Sikandan kuntoon to ogkistigus bahin ki
Jesus diya to mgo Hibru.

[32] "Na, sikami kuntoon," kagi isab ni
Pablo, "mig-andini koy su meyduon mado-
jow no ignawnangon noy iyu. Su to diya
insaad to Diyus to mgo kaaw-apuan ta no
mgo Hibru [33] natuman on dini ita pinaagi ki
Jesus no pigpaandini din on. Su meyduon
pig-ikagi to Diyus ki Jesus duon to ikaduwa
no Salmu no pig-iling,

'Anak ku sikuna,
aw kuntoon igmaan ku no siakon to
Amoy nu.'‡

[34] Namaan ki isab no pigmatuud to Diyus
to pagbanhaw din ki Jesus no konad on
ogkamatoy su nasuyat on no pig-iling,

'Ogtumanon ku yagboy duon iyu sikan
insaad ku ki David no mgo kado-
jawan.'§

[35] Meyduon isab intag-an ni David no na-
suyat duon to libru to mgo Salmu no pig-
iling,

'Kona nu igtugut no madunut to yawa ku no
pinadajag nu.'*

[36] "Na," kagi ni Pablo, "hintawa man
naan sikan ognangonon no wada kadunut
to yawa? Ki David? Kona, su namaan ki
no tapus din katuman to diya impahinang
kandin to Diyus, namatoy sikandin. To
yawa din inyobong duon to topad to mgo
kaaw-apuan din aw kadunut. [37] Di sikan pig-
banhaw to Diyus no si Jesus, wada kadunut
to yawa din.

[38] "Mgo suun ku, ognangonan ku sikiyu to
sikan agun mamaanan now no ogkapasaylu
to mgo sae now tongod to diya pighinang
ni Jesus. [39] Kona no iyan igdawata to Diyus
to otow tongod to pagtuman to sikan mgo
balaod no imbilin ni Moises, di tongod da
to pagtuu dow pagsalig ki Jesus. [40] Kaling

* 13:25 To Grigu no inikagihan: *Cristo* † 13:27 To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan. ‡ 13:33 Salmo 2:7 § 13:34 Isaias 55:3 * 13:35 Salmo 16:10

bantoy kow no kona ogkahitabu iyu sikan
intag-an no insuyat to otow no kibali ba-ba
to Diyus no pig-iling,
41 'Sikiyu no kona ogtuu, paminog kow, kagi
to Diyus.
Meyduon igpakita ku iyu no oghinangon ku
no hilabi now ogkatingaehan.
Di ogkamatoy kow gihapun su kona kow
man ogtuu no ogkahitabu sikan
inggad meyduon ogpasabut iyu.'† "
42 No ogpamanyuwas on onsi Pablo,
mighangyu sikan namanimba no mupauli
da sikandan to sunu no Aedow no
Tigpahuway su ogpaanad manda sikandan.
43 No diyad on sikandan to yuwas to
simbahan, namanduma ki Pablo dow ki
Bernabe to mahan-in no mgo Hibru hasta
sikan puli namanpasakup to tinuuhan to
mgo Hibru. Migpaggilaung‡ onsi Pedro
kandan aw nongnonga to pagsalig kanunoy
to kadojow dow kayuuy to Diyus.
44 Anoy man no Aedow manda no
Tigpahuway, halus tibo taga-Antioquia
nahimun duon to simbahan su ogpaminog
to kagi to Diyus. 45 Di pagkita to mgo
Hibru to sikan mahan-in no mgo otow no
nahimun duon, migsilag sikandan. Kaling
pigtamay dan si Pablo. Pigtalabad dan isab
aw yalisa yagboy sikan ingwali din. 46 Di nasi
on nahinogotan si Pablo dow si Bernabe
to pag-ikagi no wada pagkahaedok. Mig-
iling sikandan, "Kinahangyan podom no
sikiyu no mgo Hibru iyan og-unahan noy
ognangonan to kagi to Diyus. Di manno
pig-ojowan now, migpasabut sikan no
kona kow og-angajan no ogbogajan to
kinabuhi no wada katapusan. Kaling diya
koy on ogwali to kona no mgo Hibru. 47 Su
ogtumanon noy to sugu to Diyus no pig-
iling,
'Pighinang ku sikuna no soga diya to kona
no mgo Hibru.
Sikuna to ogtang-ow to mgo otow
inggad diya to kinasangkoan to kalibu-
tan
agun makakita sikandan to dayan to
kayuwasan.'§ "
48 Na, pagdinog to kona no mgo Hibru
to sikan kagi ni Pablo, migtukhow hil-
abi sikandan aw nakaikagi, "Pagkadojow
on man to sikan kagi to Diyus!" Dajun
migpasakup ki Jesus to tibo mgo otow duon
no tahan pigpili to Diyus no ogbogajan to
kinabuhi no wada katapusan.
49 To kagi to Diyus migtangkap diya to
tibo mgo kabaryuhan no sakup to Antio-
quia. 50 Di sikan mgo Hibru duon to An-
tioquia, pigpabuyutan dan to inila no mgo
bohi no kona no mgo Hibru di migsimba
to Diyus. Pigpabuyutan dan isab to inila
no mgo yukos. Pigpaantus dan si Pablo
dow si Bernabe aw abuga duon to banwa
dan. 51 Kaling pig-ojowan onni Pablo sikan
no banwa. Pagyuwas dan on to sikan
yunsud, pigpadpad dan to abug to sapatus
dan pagpakiyaya no konad on sikandan
ogkasukutan ko kastiguhon sikan no mgo
otow. Dajun sikandan panow padeg diya to
yunsud to Iconio. 52 Di namanukhow sikan
naliusan dan no namanuu on ki Jesus, aw
natogob sikandan to Ispiritu Santu.

14

Onsi Pablo diya to Iconio

1 Pagtidow ni Pablo dow ni Bernabe diya
to Iconio, mig-andiya sikandan to simba-
han to mgo Hibru no iyan nabatasan dan
aw wali. To mgo kagi dan mig-utong yag-
boy duon to ginhawa to sikan naminog,
kaling mahan-in to migpasakup ki Jesu-
Cristo no mgo Hibru hasta kona no mgo
Hibru. 2 Di to mgo Hibru no wada tuu,
pigpabuyutan dan to diya kona no mgo
Hibru no wada isab tuu agun ogkuntrahon
dan to diya namanuu ki Jesus. 3 Di wada
haedok onni Pablo to pagkistigus bahin to
kadojow dow kayuuy to Ginuu. Nayugoy
gihapun to pag-ugpa dan duon to Iconio.
To impang-anad dan pigmatuud to Diyus
pinaagi to mgo milagru dow duma no mgo
kabeynganan no nahinang dan. 4 To mgo
taga-Iconio nabahin. Meyduon miggapi
to sikan mgo Hibru no wada tuu ki Jesus,
aw meyduon isab miggapi to sikan mgo
apustulis. 5 Na, meyduon mgo Hibru dow
kona no mgo Hibru, yakip to mgo panguyu
dan, no migplanu no oghimatajan si Pablo
dow si Bernabe. Ogsulungon dan podom
aw ogbatuhon kotob no mamatoy. 6 Di

† 13:41 Habacuc 1:5 ‡ 13:43 To Surigao no Minanubu: *migpagyaung-yaung* § 13:47 Isaias 49:6

pagkamaan onni Pablo to sikan oghinan-
gon dan, migyaguy sikandan aw paaput
diya to Listra dow Derbe no sakup to Li-
caonia. 7 Diya dan iwali sikan Madojow
no Nawnangonon hasta diya isab to mgo
kabaryuhan no madani duon.

Onsi Pablo diya to Listra

8 Diya to Listra meyduon natae-an dan no
pulid no wada yagboy makapanow sugud to
pagkaotow din. 9 Mig-ingkud sikandin duon
su ogpaminog ki Pablo. Na, pagyongyong
ni Pablo to sikan otow, nasabutan din no
migtuu sikan otow no ogkaulian sikandin.
10 Kaling mig-ikagi si Pablo to maagbot,
"Tindog ka!" Duon-dajun nakayaksu sikan
pulid aw makapanow.
11 Pagkita to mgo otow to sikan nahi-
nang ni Pablo, namangiyak sikandan aw
ikagi to inikagihan dan no pig-iling, "Aduy,
migkonsad kay dini ita to mgo diyus no
nabayuy no otow!" 12 Dajun dan hingadani
si Bernabe ki Seus no yabow no diyus dan,
aw si Pablo pighingadanan dan ki Herme
no songo diyus dan isab, su sikandin man
to migwali.* 13 Na, duon to gawas to sikan
yunsud meyduon ampuanan dan ki Seus.
Sikan baylan no mig-ugpa duon mig-andiya
to yawanganan to sikan ampuanan. Mig-
daya sikandin to mgo baka no pigpaliotan
to buyak su sikandin dow to mgo taga-
yunsud ogtuman podom ongki Pablo.
14 Di pagsabut onni Pablo to tuud to
sikan mgo otow, pighigbit dan to kabo dan
pagpakiyaya no nadootan sikandan. Da-
jun sikandan linaguy diya to kaotawan aw
sapadi, 15 "Hoy, nokoy man sikan oghinan-
gon now? Ajaw now ogpadajuna su angod
koy da iyu no mgo otow. Iyan ing-andini
noy su meyduon madojow no ignawnangon
noy iyu agun talikudan now to mgo hinang
no wada pues aw atubangon now sikan buhi
no Diyus. Sikandin to mighinang to yangit,
to pasak, to dagat, dow to tibo namakab-
otang duon. 16 To diya una pigpabay-anan
din to mgo otow no wada dalimagmagan to
Diyus agun matuman dan to inggad nokoy
no ogtuuhon dan inggad wada mgo pues.
17 Di migpakita gihapun to pagka-Diyus din,
su meyduon mgo kadojawan no igpamogoy
din ita. Su ogpaudanon din agun abútan
ki to panghinanom ta agun ogkaabundahan
ki to pagkoon aw ogkalipay ki." 18 Di ing-
gad pad to sikan no mgo kagi onni Pablo,
halus kona ogkapogongan sikan mgo otow
to paghalad kandan to mananap.
19 Na, meyduon migtidow no mgo Hibru
no napuun diya to naliusan onni Pablo no
Antioquia dow Iconio. Pigkumbinyu dan
to mgo taga-Listra to pagkuntra ki Pablo.
Dajun dan batuha aw gugujuda diya to
yuwas to yunsud su nailing to boot dan
no patoy on. 20 Di sikan namanuu on ki
Jesus nahimun aw lilibongi dan si Pablo.
Dajun sikandin bangun aw pauli duon to
yunsud. Pagkabukas, mig-andiya si Pablo
dow si Bernabe to yunsud to Derbe.

To Pagpauli diya to Antioquia no Sakup to Siria

21 Pagtidow onni Pablo diya to Derbe,
ingwali dan sikan Madojow no Nawnan-
gonon. Mahan-in to mgo otow duon no
migpasakup ki Jesu-Cristo. Pagkatapus to
sikan, pigbalikan dan to diya nangkabajaan
dan no mgo yunsud to Listra dow Iconio
hasta Antioquia no sakup to Pisidia. 22 Duon
to kada yunsud, pigdigon dan to mgo mag-
tutuu aw sambagi no padajunon dan to
pagsalig ki Jesus. Kagi dan, "Sikita no mgo
magtutuu ogpakabaja to mahan-in no mgo
kakulian ayha ki ogtidow duon to sikan
gingharian to Diyus diya to yangit." 23 Duon
to kada grupu to mgo magtutuu, migpili
si Pablo dow si Bernabe to mgo panguyu.
Dongan to pag-ampu dow pagpuasa, insalig
sikandan onni Pablo diya to Ginuu no iyan
isab pigsaligan dan.
24 Tapus to sikan, migpauli si Pablo dow
si Bernabe to sikan imbaja dan duon to
mgo prubinsya to Pisidia dow Pampilia.
25 Pagtidow dan duon to yunsud to Perga,
ingwali dan to kagi to Diyus. Tapus to pag-
wali dan duon, migpadajun sikandan diya
to yunsud to Atalia 26 aw nanakajan diya to
dagat padeg diya to Antioquia no sakup to
Siria. Duon sikandan likat to diya una no
mig-ampu to mgo magtutuu no tabangan
sikandan to Diyus to diya igpahinang din
kandan. Na, manno natuman on sikan tibo,
mig-uli on sikandan. 27 Pagtidow dan diya to
Antioquia, pighimun dan to mgo magtutuu

* 14:12 Migtuu sikan mgo otow no si Herme iyan ba-ba ni Seus no yabow no diyus dan.

aw nangoni to tibo impahinang to Diyus
kandan. Ingnangon dan isab no mahan-
in to kona no mgo Hibru no pigbogajan on
to Diyus to lugar no makatuu on ki Jesu-
Cristo. [28] Nayugoy to pag-ugpa ni Pablo dow
ni Bernabe duon duma to mgo magtutuu.

15

To Miting to mgo Panguyu diya to Jerusalem

[1] Na, meyduon magtutuu no mgo Hi-
bru no taga-Judea no migtidow duon to
Antioquia su ogpang-anadon dan to mgo
magtutuu duon. Mig-iling sikandan, "Ko
kona now tumanon to pagtuli no insugu
duon to sikan mgo balaod no imbilin ni
Moises, kona kow ogkayuwas." [2] Di si
Pablo dow si Bernabe hilabi supak to sikan,
kaling pigyalis dan yagboy sikan mgo otow.
Na, naujunan no umandiya to Jerusalem si
Pablo dow si Bernabe hasta pila no taga-
Antioquia no mgo magtutuu. Ogpagmiting
sikandan to mgo apustulis dow duma no
mgo panguyu to mgo magtutuu su oghusoy
to sikan nayayalisan.

[3] Kaling pigpalikat sikandan to taga-
Antioquia no mgo magtutuu padeg diya
to Jerusalem. Di nanghapit-hapit sikan-
dan diya to mgo kayunsudan no sakup to
Fenicia dow Samaria. Iyan tuud dan to
pagnawnangon duon bahin to sikan kona
no mgo Hibru no migpasakup on to Ginuu.
Kaling migtukhow to mgo magtutuu no
namakadinog to sikan. [4] Na, pagtidow onni
Pablo diya to Jerusalem, madojow to pag-
abi-abi kandan to mgo magtutuu yakip to
mgo panguyu dan hasta to mgo apustulis.
Dajun ibatbat onni Pablo to tibo pighinang
to Diyus no impabaja kandan. [5] Di mey-
duon mgo magtutuu no sakup to Pariseo
no migpagyalis. Migtindog sikandan aw
ikagi, "Sikan mgo magtutuu no kona no
Hibru, kinahangyan no tumanon dan sikan
tumanon no imbilin ni Moises."

[6] Kaling nahimun manda to mgo apus-
tulis dow duma no mgo panguyu to mgo
magtutuu su oghusoy to sikan nayayalisan.
[7] Tapus to mahaba no paghisgut, migtin-
dog si Pedro aw ikagi, "Mgo suun ku, na-
maan kow no pigpili a to Diyus duon iyu
agun ikawali ku sikan Madojow no Naw-
nangonon diya to kona no mgo Hibru agun
makadinog sikandan aw pasakup ki Jesu-
Cristo. [8] Na, to Diyus no namaan to sed to
ginhawa to tibo mgo otow migpakiyaya no
pigdawat din on sikan namanuu no kona no
mgo Hibru. Su pigpakonsad din to Ispiritu
Santu duon kandan angod to pighinang
din ita to diya una. [9] Sikan pighinang din
kandan wada kayainan ita, su to paggawang
din to mgo sae dan tongod da man isab to
pagtuu dow pagsalig ki Jesu-Cristo. [10] Kaling
mgo suun, ko pabog-atan now sikandan to
pagtuman to mgo tumanon no nabatasan
ta, ogpakasupak kow to Diyus. Su ngani
man sikita dow to mgo kaaw-apuan ta, di
wada makatuman to sikan tibo. [11] Na, ko
migtuu ki no mgo Hibru no ogkayuwas ki
tongod da to kadojow dow kayuuy ita to
Ginuu no si Jesus, kinahangyan isab no
tuuhan ta no ogkayuwas sikandan to angod
da no paagi."

[12] Migpahagtong to tibo nahimun.
Naminog yagboy sikandan ki Bernabe dow
ki Pablo no mig-ikagi to mgo milagru dow
duma no mgo kabeynganan no nahinang
to Diyus diya to kona no mgo Hibru no
impabaja kandan. [13] Tapus to pag-ikagi
dan, mig-iling si Santiago, "Mgo suun,
paminog kow kanay. [14] Pignangonan kow
on ni Simon Pedro to una no pagpakita
to Diyus to kayuuy din diya to kona no
mgo Hibru agun meyduon ogkasakup din.
[15] Katumanan yagboy sikan to pigsuyat to
diya kibali mgo ba-ba to Diyus no pig-iling,

[16] 'Og-abut to panahon no ogbootan ku, kagi
to Ginuu, no ogpauli a
aw og-isabon ku ogtukudon to diya
nawasa no gingharian ni David.*
Ogkaangod to ogtul-id a to bayoy no nayu-
goy da kagoba.
[17] Og-ilingon ku to sikan
agun mamangha kanay to diya kona no
mgo Hibru,
su meyduon to diya oghinangon ku no
mgo sakup.
[18] Sikan to kagi to Ginuu no imaan din to
planu din to diya una.'† "

* 15:16 To diya gingharian ni David mayow-ag dow mauswagon. Si Jesus no kaliwat ni Hari David iyan ognangonon kani no ogpaharion to Ginuu. † 15:18 Amos 9:11,12

[19] Migpadajun si Santiago to pag-ikagi,
"Kaling seini to planu ku. Kona ta
ogsamukon to kona no mgo Hibru no og-
pasakup to Diyus. [20] Di madojow ko pasuy-
atan ta no meyduon ogpalikajan kandan.
Kona sikandan ogkoon to igtuman to mgo
diyus-diyus. Kona isab sikandan ogkoon
to yangosa dow to ogpityokon no mgo
mananap, su kona ogpakaawas to yangosa.
Hasta kona sikandan oghinang to kayaw-
ajan. [21] Seini no mgo balaod igpatuman
ta to sikan kona no mgo Hibru agun to
angod ta no mgo Hibru kona ogkadootan
kandan. Su namaan ki no sugud pad to diya
una, impang-anad on sikan mgo balaod ni
Moises duon to kada yunsud. Aw hangtod
kuntoon ogbasahon sikan duon to simba-
han ta no mgo Hibru kada Aedow no Tig-
pahuway."

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Kona no Hibru

[22] Kaling to mgo apustulis dow to duma
no mgo magtutuu diya to Jerusalem yakip
to mgo panguyu dan nahiujun no ogpili
sikandan to pila no mgo duma dan no ogha-
tod to suyat diya to Antioquia. Ogduma
sikandan ki Pablo dow ki Bernabe. Iyan
pigpili dan to daduwa no mgo panguyu dan
no si Silas dow si Judas no pigdagnajan ki
Barsabas. [23] Sikan suyat no impadae kandan
pig-iling,

"Kumusta kow no kona no mgo Hibru
diya to Antioquia dow Siria hasta diya to
Silicia no naangod on kanami no magtu-
tuu? Sikami no mgo apustulis dow pan-
guyu to mgo magtutuu, [24] nakadinog koy no
meyduon kun duma noy no namansamuk
iyu no kona no mgo Hibru aw nalibod kow
su yahi sikan impang-anad dan. Di wada
noy sikandan sugu-a. [25] Kaling pig-uujunan
noy no ogpili koy to mgo otow no ogsuguon
noy diyan iyu. Ogpadumahon noy sikandan
ki Bernabe dow ki Pablo no mgo hinilabi
ta. [26] Maunungon sikandan ki Jesu-Cristo no
Ginuu ta inggad nakabaja sikandan to mgo
kamuyahanan tongod kandin. [27] Na, si Judas
dow si Silas no ogpadumahon noy ongki
Pablo iyan ognangon iyu to seini suyat noy.
[28] Paghihimun noy, migmandu to Ispiritu
Santu no kona kow ogpabog-atan to mgo
tumanon. Sikami isab mig-ujun to sikan.
Di meyduon sikan ogpalikajan iyu. [29] Kona
kow ogkoon to igtuman to mgo diyus-
diyus. Kona kow isab ogkoon to yangosa
dow to ogpityokon no mgo mananap, su
kona ogpakaawas to yangosa. Hasta kona
kow oghinang to kayaw-ajan. Kadojawan
now ko likajan now sikan tibo. Sikan da."

[30] Dajun palikata sikan upat no ka otow aw
panow sikandan padeg diya to Antioquia.
Pagtidow dan, pighimun dan to tibo mgo
magtutuu aw ibogoy kandan sikan suyat.
[31] No mabasa dan on sikan, migtukhow hi-
labi sikandan aw migdigon to ginhawa dan.
[32] Na, si Judas dow si Silas no kibali mgo ba-
ba to Diyus nayuyugajan to pagnongnong
to sikan mgo magtutuu agun mahogot to
pagtuu dan. [33] Tapus to pila no simana no
pag-ugpa dan duon, pigpalikat sikandan to
taga-Antioquia no mgo magtutuu duma to
panghinaut no malinow to panow dan. Da-
jun sikandan pauli duon to sikan migsugu
kandan. [34] ‡ [35] Nayugoy pad si Pablo dow si
Bernabe duon to Antioquia. Ing-anad dan
aw iwali to kagi to Ginuu no pigbuligan to
mgo duma dan.

To Pagsusuwoy ni Pablo dow ni Bernabe

[36] Songo aedow pig-ikagihan ni Pablo si
Bernabe, "Madojow ko youjon ta to mgo
suun ta diya to mgo yunsud no pigwalihan
ta to kagi to Diyus." [37] Mig-ujun si Bernabe,
di gustu din no ogpadumahon si Juan no
pigngadanan isab ki Marcos. [38] Di nayogda
si Pablo su to diya una no panow dan
diya to Pampilia, pig-ojowan sikandan ni
Marcos. Wada sikandin padajun to pagbu-
lig. [39] Sikandin to nakaamung to maagbot
no pagyayalis ni Pablo dow ni Bernabe
hangtod migsusuwoy sikandan. Si Bernabe
migpaduma ki Marcos aw sakoy to barku no
linayagan padeg diya to Cipre. [40] Si Pablo
migpaduma ki Silas. Tapus to pag-ampu
to mgo magtutuu no tabangan sikandan to
Ginuu, migpanow sikandan [41] no duon baja
to mgo prubinsya to Siria dow Cilicia, aw
hogota dan to pagtuu to mgo magtutuu
no oghihimun diya to yain-yain no mgo
banwa.

‡ 15:34 Bersikulu 34 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Di si Silas migpabilin diya to Antioquia.*

16

To Pagduma ni Timoteo ongki Pablo

1 Na, migpadajun si Pablo dow si Silas
diya to mgo yunsud to Derbe dow Lis-
tra. Duon to Listra meyduon magtutuu
no iyan ngadan si Timoteo. Hibru to inoy
din no sakup ni Jesus, di to amoy din
Grigu. 2 Nasaja si Timoteo to tibo mgo
taga-Listra dow taga-Iconio no mgo mag-
tutuu. 3 Pagkabaeki ni Pablo ki Timoteo,
pigduma din. Di no wada pad sikandan
likat, impatuli sikandin ni Pablo agun kona
madootan to mgo Hibru, su namaan sikan-
dan no Grigu to amoy ni Timoteo aw kona
ogtuman to sikan no tumanon to mgo Hi-
bru. 4 Na, pigyogob-yogob dan to mgo
kayunsudan aw inawnangon dan sikan og-
palikajan to kona no Hibru no migtuu on.
Sikan to naujunan to mgo apustulis hasta
to mgo panguyu to mgo magtutuu diya to
Jerusalem. 5 Na, migdigon to pagtuu to mgo
sakup to Ginuu, aw kada aedow migdugang
to kahan-in dan.

To Pagsugu ki Pablo diya to Macedonia

6 Og-andiya podom onsi Pablo to prubin-
sya to Asia su ogwali to kagi to Diyus, di
wada tugut to Ispiritu Santu. Kaling duon
sikandan baja to mgo prubinsya to Frigia
dow Galacia. 7 No madani on sikandan to
prubinsya to Misia, ogsuwoy podom pailing
to prubinsya to Bitinia, di wada isab tugut
to Ispiritu ni Jesus, no ko ita pa, Ispiritu
Santu. 8 Kaling migbaja sikandan duon to
Misia aw togbang diya to yunsud to Troas.
9 To diya no kadukiloman, meyduon taga-
Macedonia no otow no nasailow ni Pablo.
Migtindog kun sikandin aw pakiyuuy no
mig-iling, “Sadangay payahus ka dini to
Macedonia aw tabangi koy.” 10 Dajun koy*
panghimos su nakasabut koy no ogsuguon
koy to Diyus to pagwali to sikan Mado-
jow no Nawnangonon diya to prubinsya to
Macedonia.

To Pagpasakup ni Lydia ki Jesu-Cristo

11 Na, migsakoy koy to barku no linaya-
gan likat to Troas pailing diya to Mace-
donia. To una no aedow migpayohus koy
diya to sikan puyu to dagat no og-ilingon
to Samotracia, aw pagkabukas migpadajun
koy diya to yunsud to Neapolis. 12 Pagduung
noy, mighaw-as koy aw panow pailing diya
to Filipos no mayow-ag no siyudad duon
to sikan distritu to Macedonia. Mahan-
in to mgo taga-Roma no mig-ugpa duon,
aw migtuman sikandan to mgo balaod dow
batasan to Roma. Nayugoy-yugoy koy duon
to sikan no siyudad.

13 Duon to Aedow no Tigpahuway, mi-
gyuwas koy to siyudad aw togbang diya to
higad to wohig su basi meyduon oghihimun
no mgo Hibru no og-ampu duon. Pagtidow
noy, meyduon iyan pigkita noy no mgo
bohi no mighihimun. Dajun koy ingkud aw
walihi noy sikandan. 14 Songo magsisimba
to Diyus no naminog to mgo kagi noy iyan
ngadan si Lydia. Taga-Tiatira sikandin no
mamaligjaay to mahalon no panapton no
bayulit to kulur. Pagdinog din to sikan
kagi ni Pablo, pigdugangan to Diyus to
pagsabut din hangtod migtuu sikandin ki
Jesus. 15 Dajun sikandin pabawtismu dow to
tibo panimayoy din. Tapus to sikan, pigpak
hinggat koy din. Kagi din, “Ko naaha now
no matuud to pagtuu ku to Ginuu, dini
kow paabut to bayoy ku.” Na, wada koy
makabalibad to hangyu din.

To Pagprisu ki Pablo dow ki Silas

16 Songo aedow no ogpadodoyog koy
duon to sikan ampuanan noy, nakatagbu
koy to udipon no daega no meyduon diwata
no ogpanag-an. Sikan mgo tag-udipon
nangkasapian tongod to pagpanag-an din.
17 Sikan daega migyupug-yupug kanami
dow ongki Pablo aw kinuligsik, “Seini no
mgo otawa mgo suguonon to Diyus no
Yabow to Tibo! Ognangonan kow dan dow
og-amonuhon agun mayuwas kow.” 18 Sed
to mahan-in no mgo aedow migkinuligsik
sikan daega hangtod no naingey on yagboy
si Pablo. No wada din on kaantus sikan
no kasamuk, piglingi din sikan bohi aw
ikagihi sikan migyona kandin, “Tongod to
gahom to ngadan ni Jesu-Cristo ogsuguon
ku sikuna, yaguji sikan daega!” Duon-dajun
migyaguy sikan migyona kandin.

19 Pagkamaan to sikan mgo tag-udipon
no natampod to panaepi dan, pigdakop
dan dajun si Pablo dow si Silas aw gujuda
diya to husajan su ogpaatubangon to mgo

* 16:10 Nakaduma on si Lucas no tag-suyat to seini.

huwis. [20] Pagtidow dan duon to atubangan to mgo huwis, sikan mgo tag-udipon mig-iling, “Seini no mgo Hibru ogsamuksamuk dini to siyudad ta. [21] Gustu dan no ogdawat aw ogtuman ki to sikan batasan dan no supak to balaod ta no mgo sakup to Roma.” [22] Dajun masigsikad to mgo otow no nahimun duon aw hinang to kagubut. Dajun sugu sikan mgo huwis no hukasan si Pablo dow si Silas aw palinapdosi. [23] Tapus dan linapdosi to maagbot, pigprisu sikandan. Pigsugu to sikan mgo huwis sikan sinaligan to prisuhan no deyjawon yagboy to pagbantoy kandan. [24] Kaling imbotang sikandan diya to kinasoyodan no sinabong aw ipandog to mgo kobong dan.

[25] Na, duon to sikan prisuhan, si Pablo dow si Silas mig-ampu aw kanta to pagsaja to Diyus, aw to duma no mgo prisu naminog kandan. Anoy man no tonga on to kadukiloman, [26] hinggawan migtiyog to maagbot no migkusu-kusu to sikan pigpasikadan to prisuhan. Dajun kangkaabri to tibo mgo pertahan aw kangkatangtang to gapus to tibo mgo prisu. [27] Pagkapukawi to sikan sinaligan to prisuhan, pigkita din no nangkaabri on to mgo pertahan. Nailing to boot din no namanyaguy on to tibo mgo prisu, kaling pighuyabut to ispada din su og-ogot podom. [28] Di migbansagon si Pablo, “Hoy! Kona ka’g ogot! Seini koy da tibo!” [29] Dajun pasoga-i to sikan sinaligan to sed to prisuhan. Dajun sikandin migpatised aw yuhud no namidpid duon to atubangan ni Pablo dow ni Silas. [30] Pigpayogwa din sikandan aw pangusip, “Og-amonu a man agun mayuwas a?”

[31] Migtabak sikandan, “Tuu aw salig ka ki Jesus no Ginuu agun mayuwas ka yakip to mgo sakup to panimayoy nu.” [32] Dajun sikandin walihi onni Pablo to kagi to Ginuu hasta to mgo sakup to panimayoy din.

[33] To diya no uras to kadukiloman, pighunadan to sikan sinaligan to prisuhan to mgo pali dan. Dajun sikandin pabawtismu yakip sikan mgo sakup din. [34] Tapus to sikan, pigdae din si Pablo dow si Silas diya to bayoy din aw pakoona. Malipajon sikan sinaligan to prisuhan hasta to mgo sakup din su migtuu on sikandan to Diyus. [35] Pagkabukas, sikan mgo huwis migsugu to mgo pulis no pasabukan si Pablo dow si Silas. [36] Kaling pignangonan to sikan sinaligan si Pablo, “Ogpasabukan kow to mgo huwis. Na, ogpakayuwas kow on, wadad ogsamuk iyu.”

[37] Di pig-ikagihan ni Pablo sikan mgo pulis, “Eh, sikami no mgo sakup to Roma,† impayatus koy dan gabii duon to atubangan to kaotawan aw ipaprisu no wada imbistigaha. Kaling nakayapas sikandan to balaod to Roma! Na, pagkakuntoon, ighinobong dan to pagpayuwas kanami. Kona sikan ogkahimu! Kinahangyan no sikandan mismu to umandini aw iyan mupayuwas kanami.”

[38] Dajun panow sikan mgo pulis aw nangoni to mgo huwis to pig-ikagi ni Pablo. Pagkadinog dan no sakup naan to Roma si Pablo dow si Silas, nangkahaedok sikandan. [39] Kaling mig-andiya to prisuhan aw pamuju to pasaylu ongki Pablo. Dajun dan payuwasa onsi Pablo aw hangyu-a no yagujan sikan siyudad dan. [40] No makayuwas on si Pablo dow si Silas, mig-andiya sikandan to bayoy ni Lydia aw sambagi dan sikan mgo suun dan duon ki Jesu-Cristo no digonon to pagtuu dan. Dajun sikandan panow.

17

Onsi Pablo diya to Tesalonica

[1] Nakabaja si Pablo dow si Silas to mgo yunsud to Ampipolis dow Apolonia ayha sikandan tidow diya to Tesalonica. Duon to sikan no siyudad, meyduon simbahan to mgo Hibru. [2] Migsimba si Pablo duon su sikan man to nabatasan din. Sed to tatoyu no Kasabaduhan no iyan Aedow no Tigpahuway to mgo Hibru, migwali sikandin pinasikad to Kasuyatan to Diyus. [3] Impasabut din kandan to diya Insaad no Manyuyuwas,* aw pigmatuud din no kinahangyan og-antus sikandin aw ogkamatoy aw tapus to sikan, ogkabanhaw da. Kagi ni Pablo, “Si Jesus sikan ognangonon ku no Insaad no Manyuyuwas.” [4] Pagkadinog to mgo otow to kagi ni Pablo, meyduon mgo

† 16:37 To mgo uminugpa duon to pila no mgo siyudad no nakagawas to siyudad to Roma og-ilingon isab no sakup to Roma. Kona sikandan ogkakastigu gawas ko maimbistiga aw makitaan no sae-an.

* 17:3 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

Hibru no migtuu ki Jesus aw migpasakup
ongki Pablo. Mahan-in isab to mgo Grigu
no tahan migsimba to Diyus no migtuu on
ki Jesus yakip to inila no mgo bohi.
5 Di to duma no mgo Hibru migsilag
ongki Pablo. Kaling pighimun dan to
buguy no mgo otow no duon da og-ugpa
to kadayanan aw ipagubut dan to siyu-
dad. Pigsulung dan to bayoy ni Jason
su ogpamanghaon dan si Pablo dow si
Silas su ogpaatubangon to kaotawan. 6 Di
manno wada dan katae-i, piggujud dan si
Jason dow duma no mgo magtutuu diya to
mgo upisyalis to sikan siyudad aw paman-
bansagon, "Nakayogob onsi Pablo to paghi-
nang to kasamuk, aw kuntoon nakatidow
on dini ita! 7 Duon sikandan papaabuta ni
Jason to bayoy din. Tibo sikandan migyapas
to balaod to sikan yabow no hari diya to
Roma, su og-iling no iyan on yabow no hari
sikan og-ilingon to Jesus." 8 Pagkadinog
to kaotawan dow mgo panguyu dan to
sikan riklamu to mgo Hibru, nagubut sikan-
dan. 9 Di si Jason dow to mgo duma din
pigsabukan tapus dan papiyansahi.

Onsi Pablo diya to Berea

10 Pagkadukilom on, si Pablo dow si Silas
pigpalikat to sikan mgo suun to pagtuu
pailing diya to Berea. Pagtidow dan,
migpadajun sikandan diya to simbahan
to mgo Hibru. 11 Na, to taga-Tesalonica
ogyupigon to taga-Berea su to mgo taga-
Berea nahinangop to pagdawat to sikan
ing-anad ni Pablo. Aw kada aedow og-
susihon dan to Kasuyatan to Diyus agun
maaha dan dow matuud iyan sikan impang-
anad ni Pablo. 12 Mahan-in duon kandan to
migpasakup ki Jesus yakip to Grigu no mgo
yukos dow inila no mgo bohi no Grigu isab.
13 Di sikan pagwali ni Pablo to kagi
to Diyus diya to Berea pigdinog to diya
taga-Tesalonica no mgo Hibru no migsilag
ki Pablo, kaling mig-andiya sikandan aw
samuka to kaotawan. 14 Duon-dajun pigpa-
likat si Pablo to mgo magtutuu pailing diya
to higad to dagat. Di si Silas dow si Timoteo
migpakamonang da duon to Berea. 15 Si
Pablo imbue-us to pila no ka otow kotob
to siyudad to Atenas. Pagtidow dan duon,
migpauli sikan mgo duma din diya to Berea
no migdaya to tugun ni Pablo ki Silas dow ki
Timoteo no padalion da sikandan payupu-
gon.

Si Pablo diya to Atenas

16 No migtatagad pad si Pablo to pagtidow
onni Silas diya to Atenas, hilabi migdoot
to ginhawa din su pigkita din no mahan-in
hilabi to mgo diyus-diyus no pig-ampuan
to mgo taga-duon. 17 Duon to simbahan
to mgo Hibru, pigwalihan ni Pablo sikan
mgo Hibru hasta sikan kona no mgo Hi-
bru no migtahud isab to Diyus. Duon
isab to kabaknaan to siyudad ogpaghisgut
sikandin kada aedow to mgo otow no og-
pakaanduon. 18 Meyduon mgo maistru no
sakup to Epikurio dow Estoiko† no naka-
paggilaung‡ ki Pablo. Pagkadinog dan to
kagi din, to duma kandan mig-iling, "Nokoy
man buwa to igpasabut to sikan kagi din
no wada sibli?" Mig-iling isab to duma,
"Sikan pighisgutan din angod man to yahi
no mgo diyus." Pig-ikagi dan sikan su iyan
ing-anad ni Pablo si Jesus dow to pagka-
banhaw.§ 19 Dajun dan daeha si Pablo duon
to bubungan no og-ilingon to Areopago no
mitinganan to mgo inila to sikan siyudad.
Dajun dan sikandin ikagihi, "Ogkaliyag koy
ogpaminog to sikan bag-u no igpang-anad
nu. 20 Su bag-u sikan dini kanami, aw
gustu noy no makasabut koy to sikan."
21 Pigpaikagi dan si Pablo su sikandan no
mgo taga-Atenas dow to mgo yampot*
duon, hilabi ogganahan ogpaminog dow
oghisgut-hisgut to inggad nokoy no bag-u
no igpang-anad inggad magkahapun.
22 Kaling migtindog si Pablo duon to
atubangan dan aw ikagi, "Mgo taga-Atenas,
nakapaniid a no matinumanon kow yagboy
to tinuuhan now. 23 Su to paghihipanow

† 17:18 To sakup to Epikurio mighona-hona no to kalibutan natubu puli, wada mighinang. Mighona-hona isab sikandan no ko mamatoy to otow, iyan da kinotoban din. Kaling iyan da tuud to otow to pagpatujang to inggad nokoy no igkalipay din. To sakup to Estoiko isab mighona-hona no to umagad to otow kotob da duon to kamatajon. Ogpabay-anan dan puli to kahayahay dow to kalisod su ogpayabihon dan to ogkahona-honaan dan. Su to hona-hona iyan kun ogmandu to yawa. ‡ 17:18 To Surigao no Minanubu: *migpagyaung-yaung* § 17:18 To pagkabanhaw og-ilingon to *anastasis* to Grigu no inikagihan. Nailing buwa to boot to mgo taga-Atenas no si Jesus dow si Anastasis mgo ngadan to daduwa no mgo diyus. * 17:21 Ubin *dayu*

ku kani to seini siyudad now, pigkita ku
to mgo ampuonon now. Meyduon ngani
pigkita ku no haladanan no meyduon sin-
uyat no pig-iling, 'Og-ampuon kani sikan
diyus no wada noy kamaani.' Na kuntoon,
ignangon ku iyu sikan pigsimba now no
wada now kamaani. 24 Sikandin to Diyus
no mighinang to seini pasak dow to tibo
namakabotang kani. Sikandin to ogboot
to tibuuk yangit dow pasak. Kaling kona
sikandin og-ugpa duon to ampuanan no
hininang to otow. 25 To Diyus kona no ki-
nahangyan no og-atimanon, su wada man
kuyang kandin. Sikandin man nasi to og-
bogoy to tibo kaotawan to kinabuhi hasta
to duma no mgo kadojawan. 26 Likat to
songo otow, pighinang din to tibo mgo
tribu aw ipatangkap kani to tibuuk kalibu-
tan. Tahan din on pigbootan to kada
nasyun dow kagan-u din ogtukudon dow
kagan-u oggawangon. Pigbootan din isab
to ogkangkapanggadan to mgo banwa no
og-ugpaan dan. 27 Pig-iling din to sikan
agun pamanghaon dan podom sikandin ko-
tob no madamdaman dan aw matae-an. Di
to tinood, kona no madiyu ita to Diyus. 28 Su
meyduon pig-iling,

'Tongod to gahom din, buhi ki aw ogpakali-
hok ki.'

Meyduon isab mgo duma now no magba-
balak no mig-iling,

'Sikita mgo anak to Diyus.'

29 "Na, manno mgo anak ki to Diyus,
kona ki oghona-hona no to Diyus angod
to buyawan dow plata hasta batu no nahi-
nang no diyus-diyus tongod to pagboot
dow kapandoy to otow. 30 Hinuun, wada pad
kamaan to otow bahin to Diyus, wada din
sikandan kastiguha to angay kandan. Di
kuntoon igsugu din on to tibo mgo otow
diya to inggad andei no banwa no musosey
sikandan aw talikudan dan to mgo sae dan.
31 Su meyduon aedow no pigbootan din
no oghukuman to tibo kaotawan. Mey-
duon isab otow no pigpili din to paghukum
kandan to minatarong. Pigbanhaw on to
Diyus sikan ogpahukumon din pagmatuud
no sikandin iyan to oghukum."

32 Pagdinog dan to sikan kagi ni Pablo
bahin to pagkabanhaw, pigngingisihan
sikandin to duma. Di to duma mig-
iling, "Og-isab koy da ogpaminog to sikan
ognangonon nu." 33 Dajun panow si Pablo.
34 Na, mey mgo otow duon no migpasakup
ki Pablo su migtuu on ki Jesu-Cristo yakip
si Dionisio no kunsihal to sikan no banwa
dow songo bohi no iyan ngadan si Damaris.

18

Onsi Pablo diya to Corinto

1 Miglikat si Pablo to Atenas padeg diya to
siyudad to Corinto. 2 Duon din ipaghibayak
to songo Hibru no taga-Ponto no iyan
ngadan si Aquila. Bag-u pad sikandin
tidow likat to siyudad to Roma no sakup
to Italia duma to asawa din no si Priscila.
Nakayaguy sikandan su to tibo mgo Hi-
bru pigpang-abug ni Hari Claudio likat to
Roma. Wada kayugoy migpagkita si Pablo
kandan diya to bayoy dan. 3 Mig-aangod to
pangita ni Pablo dow sikan mag-asawa, su
tibo sikandan mgo maghinangay to tulda-
honon. Kaling migsoyod si Pablo kandan
to pag-ugpa agun ogkaduduma sikandan to
pagtrabahu. 4 Kada Aedow no Tigpahuway,
og-andiya si Pablo to simbahan to mgo
Hibru aw walihi din hasta to kona no mgo
Hibru agun madae din sikandan.

5 Pagtidow ni Silas dow ni Timoteo likat
to Macedonia, wadad yain no pighinang
ni Pablo gawas to pagwali to kagi to
Diyus. Pigmatuud din diya to mgo Hi-
bru no si Jesus yagboy to diya Insaad no
Manyuyuwas.* 6 Di wada sikandan tuu,
nasi dan on pigdoot-doot si Pablo. Ton-
god to sikan no pagsupak to mgo Hi-
bru, pigpanghiyab ni Pablo to kabo din
pagpakiyaya no wadad on yabot din kan-
dan. Kagi din, "Sae now on ko kona kow
mayuwas. Wadad yabot ku iyu. Sugud
kuntoon, iyan ogwalihan ku to kona no mgo
Hibru." 7 Kaling pig-ojowan din sikan mgo
Hibru aw andiya to bayoy ni Tito Justo no
kona no Hibru di migsimba to Diyus. Sikan
bayoy din topad to sikan simbahan to mgo
Hibru. 8 Migpadajun si Pablo to pagpang-
anad, aw mahan-in to mgo taga-Corinto
no migtuu to Ginuu dow migpabawtismu
yakip si Crispo no panguyu to sikan simba-
han to mgo Hibru hasta to tibo pamilya din.

* 18:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

9 Songo kadukiloman no malipodong si
Pablo, nasailow din no mig-ikagi to Diyus
kandin, “Kona ka ogkahaedok. Padajuna
to pagwali to kagi ku 10 su ogduma a ikow.
Wada oghilabot ikow su mahan-in pad to
mgo taga-kani no oghinangon ku no mgo
sakup.” 11 Kaling sed to songo tuig tonga,
mig-ugpa si Pablo duon aw pang-anad to
kagi to Diyus.
12 Di pag-ingkud ni Galio to pagka-
gubernadur to Grecia, nauujun to mgo
Hibru to pagsupak ki Pablo. Pigdakop dan
sikandin aw paatubanga ki Gubernadur
Galio. 13 Inriklamu dan sikandin. Kagi dan,
“Seini no otawa nangumbinyu to kaotawan
to pagtuman to Diyus to paagi no supak to
mgo balaod to tinuuhan noy.”
14 Og-ikagi podom si Pablo, di naunahan sikandin ni Galio no mig-iling, “Sikiyu
no mgo Hibru, ko nakayapas pa seini
otow to balaod to gubernu, maagkap ko
mabog-at, ogpaminogon ku to riklamu
now. 15 Di manno mig-uunoy kow to
pagyayalis bahin to sikan iyu no mgo
balaod dow to paghiluwas to sikan tinuuhan now, sikiyu to angajan no oghusoy to sikan kasamuk now. Kona a ogpanginyabot.” 16 Dajun din sikandan abuga
duon to husajan. 17 Duon-dajun si Sostenes
no panguyu to sikan simbahan to mgo Hibru pigdakop to kona no mgo Hibru aw
kulataha duon to yuwas to husajan. Di
wada lipara si Galio.

To Pagpauli onni Pablo diya to Antioquia

18 No nayugoy on to pag-ugpa ni Pablo
duon to Corinto duma to mgo magtutuu, migpanow sikandin pailing diya to
Siria. Nahiduma si Pablo dow onsi Aquila.
Mighapit sikandan duon to yunsud to Cencrea, aw paupow si Pablo pagpakiyaya
no meyduon panaad din to Diyus. Dajun sikandan sakoy to barku no linayagan.
19 Mighapit isab sikandan duon to siyudad
to Efeso. Pagtidow dan duon, migpakamonang da sikan mag-asawa, di si Pablo
migpadajun. No wada pad sikandin panow,
mig-andiya to simbahan to mgo Hibru aw
walihi sikandan. 20 No oglikat on si Pablo,
meyduon mgo taga-Efeso no mighangyu
pad podom kandin no mupakamonang naa,
di wada sikandin patagon. 21 Nasi no pig-
ikagihan din sikandan no mig-iling, “Ko
tugutan a to Diyus, ogpauli a dini iyu.”
Dajun panakajan si Pablo duon to dagat
likat to Efeso 22 padeg diya to Cesarea no
sakup to Siria.

Pagduung to sikan pigsakajan din duon
to Cesarea, mighaw-as sikandin aw andiya
to Jerusalem. Tapus din pangumustaha
to mgo magtutuu duon, migpadajun diya
to Antioquia, 23 di wada yugoy duon.
Migpanow manda sikandin aw duon baja
to mgo prubinsya to Galacia dow Frigia aw
digona din to mgo magtutuu duon.

Si Apolos diya to Efeso

24 Na, meyduon songo Hibru no taga-
Alejandria no migtidow diya to siyudad to
Efeso no iyan ngadan si Apolos. Mahan-
in to namaanan din bahin to Kasuyatan
to Diyus, aw angod to ogpanodosan to
mgo otow no ogpaminog kandin. 25 Tahan
sikandin pig-anad bahin to Ginuu no si
Jesus, aw namaanan din on to pagpa-
mawtismu ni Juan to diya una. Madasigon
sikandin to pagpang-anad. Hustu sikan
impang-anad din, di kuyang pad to na-
maanan din bahin ki Jesus. 26 Na, pagtidow
ni Apolos duon to Efeso, migsugud sikandin
to masaligon no pagpang-anad duon to
simbahan to mgo Hibru. Pagkadinog ni
Priscila dow ni Aquila to sikan impang-
anad din, pigduma dan diya to bayoy
dan aw idedeyjow i-anad kandin sikan im-
pasabut on to Diyus. 27 Na, mighona-hona
si Apolos no og-andiya to prubinsya to
Grecia. Pagkamaan to mgo taga-Efeso no
mgo magtutuu to sikan planu ni Apolos,
pigdasig dan sikandin to pagpadajun. Pig-
suyatan dan man ngani to mgo magtutuu
diya to Grecia no abi-abihon dan si Apo-
los. Dajun sikandin panow. Na, pagtidow
din, pigtabangan yagboy sikandin to Ginuu,
aw ingkatabang din isab to mgo magtu-
tuu duon. 28 Tongod to madigon no mgo
katarongan din pinasikad to Kasuyatan to
Diyus, nayupig din to mgo Hibru duon to
atubangan to kaotawan. Su pigmatuud
din kandan no si Jesus to diya Insaad no
Manyuyuwas.†

† 18:28 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

19

Si Pablo diya to Efeso

1 No duon pad si Apolos to Corinto,
migpadajun si Pablo to panow din no
namaja-baja to mgo kayunsudan diya dapit
to didaja to Efeso kotob no nakatogbang
sikandin diya to siyudad to Efeso. Duon
din ipaghibayak to pila no mgo magtutuu.
2 Dajun din usipa sikandan, "Nadawat now
on to Ispiritu Santu to diya pagtuu now?"
Migtabak sikandan, "Wada koy kamaan
to sikan. Iyan pad pagdinog noy to sikan
og-ilingon to Ispiritu Santu."
3 Mig-usip si Pablo, "Nokoy man naan
to pigtuuhan now to diya pagbawtismuhi
iyu?"
Migtabak sikandan, "Iyan pigtuuhan
noy sikan impang-anad ni Juan no
Magbawtismuhay to diya una."
4 Kagi ni Pablo, "To kaotawan pignang-
onan iyan ni Juan no kinahangyan mu-
pabawtismu pagpakiyaya no migsosey on
sikandan aw talikudi to mgo sae dan. Di
pig-ikagihan din isab no mutuu sikandan
dow musalig to sikan ogpakasunu kandin
no si Jesus."
5 Na, pagkadinog to sikan mgo taga-
Efeso to kagi ni Pablo, migpabawtismu
sikandan to ngadan ni Jesus no Ginuu.
6 Pagsampoyongi ni Pablo to uyu dan, da-
jun sikandan pigsedan to Ispiritu Santu aw
nakaikagi to mgo inikagihan no wada dan
kasabuti. Naikagi dan isab to igpaikagi to
Diyus duon to kandan inikagihan. 7 Mgo
sampuyu-tag-duwa sikandan no ka otow.
8 Na, sed to tatoyu no buyan mig-
inandiya si Pablo to simbahan to mgo
Hibru aw masaligon no migwali. Nan-
ingkamot sikandin to pagpangumbinyu
kandan bahin to paghari to Diyus agun
madae sikandan. 9 Meyduon namanuu, di
meyduon isab wada tuu su madoson to uyu
dan. Duon to atubangan to mgo otow,
pigdoot-doot dan sikan pigtuuhan to mgo
sakup ni Jesus. Kaling pig-ojowan sikan-
dan ni Pablo. To diya namanuu migduma
kandin, aw kada aedow pigwalihan din to
mgo otow duon to mitinganan ni Tirano.
10 Migpadajun sikan sed to daduwa no tuig.
Kaling migtangkap sikan kagi to Ginuu
hangtod no nakadinog to tibo mgo otow
duon to prubinsya to Asia, mgo Hibru dow
kona no mgo Hibru.

To mgo Anak ni Esceva

11 Duon to sikan no panahon, kabeyn-
ganan yagboy to mgo milagru no pighinang
to Diyus no impabaja ki Pablo. 12 Inggad
panyu da ubin duma no panapton no
ogpakadogkot to yawa din, ko ogdae-
hon diya to mgo masakiton, ogkangkau-
lian. Ogkangkaabug isab to mangkadoot no
ispiritu no ogsamuk to otow.
13 Na, meyduon mgo Hibru no ogyogob-
yogob to mgo kabaryuhan su ogpang-abug
to mangkadoot no ispiritu no ogsamuk to
otow. Pig-anti dan piggamit to ngadan ni
Jesus no Ginuu. Mig-iling sikandan, "Ton-
god to gahom to ngadan ni Jesus no ingwali
ni Pablo, yogwa ka." 14 Sikan to pigsunud to
pitu no mgo anak ni Esceva no songo yabow
no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hi-
bru. 15 Di pagdinog to sikan ispiritu to kagi
dan, mig-ikagi sikandin, "Eh, migkiyaya a
kay ki Jesus dow ki Pablo. Di sikiyu, hintawa
kow man?" 16 Dajun sikandan yapugada
to sikan otow no pigsedan to madoot no
ispiritu. Nayupig sikandan to gahom,
kaling nangkapalian aw namakalinaguy no
nakapahawae-hawae.* 17 No makadinog to
mgo taga-Efeso to sikan nahitabu, nangka-
haedok sikandan tibo, mgo Hibru dow kona
no mgo Hibru. Sikan on yagboy to panahon
no migdugang to pagtahud to ngadan ni
Jesus no Ginuu. 18 Kaling mahan-in to mgo
magtutuu no mig-angkon duon to atuban-
gan to kaotawan to madoot no mgo hinang
dan su og-ojowan dan on. 19 Meyduon isab
namanuu on no mgo urasyunan no nan-
daya to mgo libritu dan aw sangaba duon
to atubangan to sikan nahimun no mgo
otow. No bilangon to imboli to sikan mgo
libritu, bali kalim-an no libu to sikan saepi
dan. 20 Tongod to sikan tibo no nahitabu,
migtangkap to kagi to Ginuu no madaogon
yagboy duon to sikan no banwa.

To Kagubut diya to Efeso

21 Tapus to sikan no mgo hitabu,
migplanu si Pablo† no ogbajaan din to mgo
prubinsya to Macedonia dow Grecia aw

* 19:16 Ubin *no nangkahukasan to kabo* † 19:21 To yain no igpasabut to seini: *pigmanduan si Pablo to Ispiritu*

ogpauli diya to Jerusalem. Migplanu isab
sikandin no likat to Jerusalem, ogpadajun
diya to Roma. 22 Dajun din paunaha diya
to Macedonia si Timoteo dow si Erasto
no daduwa to sikan mgo pangabaga din,
di sikandin migpakamonang pad duon to
prubinsya to Asia.

23 To diya panahon no mig-ugpa pad si
Pablo diya to Efeso, meyduon maagbot hil-
abi no kagubut no nahitabu kuntra to sikan
pigtuuhan to mgo sakup ni Jesus. 24 Mey
otow duon no iyan ngadan si Demetrio no
ogpanghinang to mangkaintok no bayoy-
bayoy no plata no impaaw-angod to sikan
ampuanan ki Diana no diyus dan. To mgo
sinuhuyan din nangkasapian tongod to
sikan no pangita. 25 Songo aedow pighimun
ni Demetrio sikan mgo sinuhuyan din dow
to duma no angod-angod din to pangita
aw ikagihi, “Mgo suun ku, namaan ki no
madojow to panginabuhi ta tongod da to
seini no pangita. 26 Di kuntoon ogpamiligru
seini pangita ta. Pigkita now on buwa
sikan otow no iyan ngadan si Pablo, aw
pigdinog now to oghinangon din. Og-iling
sikandin no kona kun no matuud no Diyus
sikan oghinangon to otow. Mahan-in on
hilabi to mgo otow kani to Efeso hasta
tibuuk prubinsya to Asia no nadaya din.
27 Na, to ogkadeygan to sikan, ogtamajon
seini pangita ta aw konad on ogpues sikan
ampuanan ta ki Diana. Aw kona no sikan da,
su ogkaminusan sikan diyus ta no pigsimba
inggad andei dini to Asia hasta to tibuuk
kalibutan!”

28 Pagdinog to sikan mgo otow to kagi
ni Demetrio, pigyangotan sikandan no na-
mangiyak, “Gamhanan si Diana no diyus
ta no mgo taga-Efeso!” 29 Nagubut dajun
to tibuuk siyudad. Pigdakop dan si Gayus
dow si Aristarco no mgo taga-Macedonia
no duma ni Pablo to mgo panow din aw
gujuda diya to mitinganan. 30 Ogsed podom
si Pablo su og-ikagi duon to kaotawan, di
pigpogongan sikandin to mgo magtutuu.
31 Meyduon isab mgo upisyal to sikan pru-
binsya no mgo amigu ni Pablo no migtugun
no kona sikandin ogpasedon duon to sikan
pighihimunan to mgo otow. 32 Nagubut
hilabi to mgo otow duon. Yain-yain to
imbansagon dan, di to kahan-inan kandan
wada kalibutan dow nokoy to ingkahimun
dan. 33 Nahaedok yagboy to mgo Hibru
duon su unu ko sikandan to oghapoyan to
sikan no kagubut, su tinamay man sikan-
dan. Kaling pig-ikagihan dan si Alejandro
to igpaikagi dan kandin aw patindoga duon
to kabaknaan to sikan nahimun no mgo
otow agun magapian din to mgo Hibru.
Anoy man no nakatindog on si Alejandro,
pigsingyasan din sikan mgo otow no konad
ogsasamuk su og-ikagi sikandin. 34 Di no
mamaanan dan no Hibru sikandin, migk-
inuliya on nasi sikandan sed to daduwa no
uras no mig-iling, “Gamhanan si Diana no
diyus ta no mgo taga-Efeso!”

35 Bali no pigsapadan to songo upisyal
to siyudad sikan mgo otow no nahimun.
Kagi din, “Mgo suun ku no taga-Efeso,
nataga to tibo no sikita iyan sinaligan to
sikan ampuanan ki Diana no gamhanan no
diyus ta. Insalig isab ita sikan balaan no
batu no nauyug likat to yangit. 36 Wada
ogpakalidung to sikan. Kaling sigkon kow
to ogkinasamuk. Kona kow puli ogyagmak.
37 Pigdaya now seini mgo otow dini, di wada
man pigkawat dan duon to sikan ampua-
nan. Wada man isab mgo kagi dan no pag-
tamay to sikan diyus ta. 38 Na, ko meyduon
igkariklamu ni Demetrio dow mgo duma
din kuntra to inggad hintawa, meyduon
husajan ta dow mgo huwis no ogkarikla-
muhan dan. Pariklamuha sikandan duon.
39 Na, ko kona kow makaangay to hinusajan
duon, ipahusoy now panahon to miting to
mgo taga-yunsud. 40 Di kuntoon, pahonok
kow. Su ko padajunon now to pagginubut,
basi ikariklamu ki to gubernu to Roma.
Na, og-amonu ki kay to pagpanalipod to
kaugalingon ta su wada man katarongan
ta.” 41 Tapus din ikagiha sikan, pigpauli din
sikan mgo otow.

20

To Pagyouy ni Pablo diya to Macedonia dow Grecia

1 Na, pagsigkon on to kagubut, pighimun
ni Pablo to mgo magtutuu aw digona
din. Tapus to sikan, migpanumaid sikandin
su og-andiya to prubinsya to Macedonia.
2 Pigpanghapitan din to mgo kayunsudan
no sakup to Macedonia aw digona din yag-
boy to mgo magtutuu. Pagtidow din duon
to prubinsya to Grecia, 3 mig-ugpa sikandin

duon sed to tatoyu no buyan. No ogsakoy
on podom sikandin to barku no linaya-
gan pailing diya to Siria, pigdinog din no
meyduon mgo Hibru no oghimatoy kandin.
Kaling mighona-hona sikandin no ogpauli
nasi diya to Macedonia no piglikatan din
su duon sikandin ogbaja. 4-5 Meyduon mgo
otow no migduma kanami* dow ki Pablo,
di mig-una sikandan aw tagadi koy diya
to Troas. Iyan namang-una si Sopater no
anak ni Piro no taga-Berea, si Aristarco
dow si Segundo no mgo taga-Tesalonica,
si Gayus no taga-Derbe, si Tiquico dow si
Trofimo no mgo taga-Asia hasta si Timoteo.
6 Pagkaliwas to sikan pista to mgo Hibru no
og-ilingon to Pista to Pan no Wada Patubu,
migsakoy koy to barku no linayagan likat
to Filipos. Pagyaboy to lima no aedow,
natitibo koy diya to Troas, aw mig-ugpa koy
duon sed to songo simana.

To Pagbanhaw ki Eutico diya to Troas

7 Duon to una no aedow to simana, mighi-
himun koy su ogsasayu koy to pagkoon
dow to paghandom to kamatajon ni Jesus.
Manno ogpanow on si Pablo pagkabukas,
pighaba din to panapus no wali din kotob
to tonga to kadukiloman. 8 Mahan-in to
mgo mitsa duon to sikan pighihimunan noy
9 diya to ikatoyu no andana to sikan bayoy.
Na, meyduon batan-on no iyan ngadan si
Eutico no mig-iingkud duon to bintana.
Mahaba hilabi to wali ni Pablo, kaling
nalilipodong sikandin. Aw pagkahikyup
din, nauyug diya to pasak. Patoy on no
tabangan sikandin to mgo otow. 10 Duon-
dajun migpon-ug si Pablo aw yangkobi din
dow gogoya si Eutico. Kagi din, "Kona kow
ogkalimuut su nabuhi da sikandin!" 11 Dajun
pauli si Pablo diya to diatas aw pagsayu
to mgo magtutuu to pagkoon dow paghan-
dom to kamatajon ni Jesu-Cristo. Na, tapus
to sikan, migpaggilaung† si Pablo kandan
kotob no nabukas ayha sikandin panow.
12 Di si Eutico inghatod diya to bayoy din, aw
nalipay sikandan tibo su nabuhi da.

To Panow ni Pablo pailing diya to Melito

13 Na, sikami no mgo duma ni Pablo,
una koy no miglikat. Nanakajan koy diya
to dagat pailing diya to yunsud to Asos.
Ogbajaan noy si Pablo su iyan man sabut
noy no ogbaktas sikandin. 14 Pagtidow noy
duon to Asos, pigpasakoy noy sikandin
aw padajun koy tibo diya to yunsud to
Mitilene. 15-16 Pagkasunu no aedow, sikan
pigsakajan noy migpadajun hangtod no
nakatopad duon to puyu to Quio. Wada koy
hapit duon to siyudad to Efeso no sakup to
Asia su tahan man planu ni Pablo no kona
koy ogyangan duon to sikan no prubinsya.
Apuradu to panow ni Pablo su gustu din no
makatidow diya to siyudad to Jerusalem no
kona pad og-abut sikan pista no og-ilingon
to Aedow to Pentecostes. Kaling man, puli
da nabukas, migtidow koy on diya to puyu
to Samo, aw to sunu no aedow, migduung
koy duon to yunsud to Mileto.

To Pagpanumaid ni Pablo to mgo Taga-Efeso

17 No duon on si Pablo to Mileto, im-
padokat din to taga-Efeso no mgo pan-
guyu to magtutuu. 18 Pagtidow dan, pig-
ikagihan din sikandan, "Mgo suun ku, na-
maan kow yagboy to batasan ku sugud
to diya pagtidow ku kani to prubinsya to
Asia. 19 Migtuman a to Ginuu no wada
pagpayabi-yabi inggad kanunoy migtagdu
to yuha ku, inggad mig-antus a to mgo
kalisod tongod to mgo planu to mgo Hibru
to pagdoot kanay. 20 Namaan kow isab
no to pagpang-anad iyu, wada inghobong
ku no ogpakadojow iyu. Di nasi no nan-
ingkamot a to pagpang-anad duon to mgo
mitinganan hasta duon to mgo bayoy now.
21 Pignongnong ku to mgo Hibru dow kona
no mgo Hibru no musosey sikandan aw
talikudan to mgo sae dan hasta mutuu ki
Jesus no Ginuu ta.

22 "Na, kuntoon og-andiya a to Jerusalem
su iyan mandu to Ispiritu Santu. Wada ku
kamaani dow nokoy to ogkahitabu kanay
diya. 23 Iyan da namaanan ku no inggad
andei a ogdeg, ogpatahanan a to Ispiritu
Santu no oglisod a aw ogkaprisu. 24 Di baeka
on su wada ku oyoga seini kinabuhi ku kani
to kalibutan. Nasi no ogpaningkamot a
no matapus ku to pagnawnangon to sikan

* 20:4-5 Si Lucas no tag-suyat to seini migpakamonang diya to Filipos no paglikat ni Pablo to diya una. Di no pagpauli on ni Pablo, pigduma din manda si Lucas. † 20:11 To Surigao no Minanubu: *migpagyaung-yaung*

Madojow no Nawnangonon bahin to kado-
jow dow kayuuy to Diyus ita, su sikan to
impahinang kanay ni Jesus no Ginuu.

25 "Na, sikiyu tibo no nanangonan kud
on bahin to paghari to Diyus, kuntoon og-
tahomon ku no kona kinow on ogkakikita
manda. 26 Kaling indani now yagboy seini.
Sugud kuntoon, ko meyduon ogpakaim-
pernu duon iyu, konad no sae ku. 27 Su
impang-anad ku man iyu to tibuuk no
pagboot to Diyus. Wada inghobong ku.
28 Bantaji to pagkinabuhi now. Bantaji isab
sikan tibo magtutuu no insalig iyu to Ispir-
itu Santu, su sikandin to migbogoy iyu to
katongdanan to pag-atiman to mgo sakup
to Diyus no naangkon din pinaagi to ka-
matajon ni Jesus no Anak din. 29 Namaanan
ku no ko malius ad, meyduon mgo gayuon
no ogpang-anad no ogtidow iyu. Ogkaan-
god sikandan to mgo mananap no wada
kayuuy no ogpamood to mgo buhi su og-
dooton dan to pagtuu to sikan mgo sakup
now. 30 Ogkahitabu man ngani no meyduon
mgo sakup now no ogpang-anad to gayu
agun no maojowan to matuud, aw sikandan
nasi to ogsunudon. 31 Kaling bantoy kow.
Kona kow ogkalingow no sed to tatoyu
no tuig pignongnong ku sikiyu aedow dow
madukilom. Migtagdu man ngani to yuha
ku tongod iyu.

32 "Na kuntoon, mgo suun ku, igsalig ku
sikiyu diya to Diyus, su pinaagi to kadojow
dow kayuuy din, ogkahogot to pagtuu now.
Ogpakadawat kow isab to mgo kadojawan
no igbogoy din to diya mgo inabin din.

33 "No diyan a pad iyu, wada a silag
to saepi, buyawan dow kabo to inggad
hintawa. 34 Namaan kow man no siak
yagboy to naunag to kanay no mgo ki-
nahangyanon hasta to kinahangyanon to
mgo duma ku. 35 Pighinang ku sikan agun
no makasunud kow, agun no makatabang
kow to diya nangkalisod-lisod. Su mig-iling
si Jesus no Ginuu, 'Madojow pad to diya
ogbogoy kay to diya ogdawat.' "

36 Tapus to pag-ikagi ni Pablo, na-
manyuhud sikandan tibo aw naman-ampu.
37 Tibo sikandan migtiyahu no miggogey
aw mighadok ki Pablo no migpanumaid
kandan. 38 Iyan yagboy insakit to ginhawa
dan sikan kagi ni Pablo no konad sikandan
ogkababayak. Dajun dan ibue-us si Pablo
duon to ogsakajan din.

21

To Pag-andiya ni Pablo to Jerusalem

1 Masakit to ginhawa noy no nanumaid
kandan. Migsakoy koy manda to barku no
linayagan aw payohus koy diya to puyu to
Cos. Pagkabukas, migtidow koy diya to
puyu to Rodas aw padajun diya to yunsud
to Patara. 2 Duon koy makakita to yain
no sakajan no ogpadeg diya to banwa to
Fenicia no sakup to prubinsya to Siria.
Migsakoy koy duon aw likat manda. 3 No
kitaon noy on to puyu to Cipre, migpakalin-
tuu koy to pagbaja pailing diya to Siria.
Migduung koy duon to yunsud to Tiro
su oghaw-ason to mgo yuwan to sikan
sakajan. 4 Mighaw-as koy aw pagbayak to
mgo magtutuu duon, aw pigsimanahan koy
duon kandan. Pigmanduan sikandan to
Ispiritu Santu to pagpatahan ki Pablo no
konad ogpadajun diya to Jerusalem, 5 di
pag-abut to aedow no oglikat on manda
sikan sakajan, migpadajun koy gihapun to
panow noy. Paggawas noy to yunsud padeg
diya to sakajan, to tibo mgo magtutuu
migbue-us kanami, mgo yukos dow mgo
bohi hasta to mgo anak dan. Pagtidow
noy duon to higad to dagat, migyuhud
koy aw ampu. 6 Tapus koy makapanumaid,
migsakoy koy manda, aw sikan migbue-us
kanami naman-uli on.

7 Paglikat noy to Tiro, migpadajun koy
pailing diya to yunsud to Tolemaida. Duon
noy ipagkita to mgo magtutuu, aw migpa-
bilin koy diya kandan sed to songo ae-
dow. 8 Pagkabukas, miglikat koy pailing
diya to siyudad to Cesarea. Pagtidow noy,
duon koy paabut ki Felipe no magwawali.
Sobuuk sikandin to diya pitu no ka otow
no napili diya to Jerusalem to pagbulig to
mgo apustulis. 9 Meyduon upat no anak din
no mgo daega no ogpang-ikagi ko nokoy to
igpaikagi kandan to Diyus. 10 No mapilaan
koy on duon, meyduon otow no migtidow
likat to Judea no iyan ngadan si Agabo.
Kibali ba-ba isab sikandin to Diyus. 11 Dajun
sikandin padani kanami aw dawata sikan
bagkos ni Pablo aw gapusa to kaugalingon
din no boyad dow kobong. Kagi din, "Mig-
iling to Ispiritu Santu, to tag-bagkos to seini

og-angodon to seini to paggapus kandin to
mgo Hibru diya to Jerusalem aw igdata diya
to mgo otow no kona no mgo Hibru."
12 Pagkadinog noy to sikan kagi ni Agabo,
tibo koy mighangyu ki Pablo no konad
on sikandin ogpadajun diya to Jerusalem.
13 Di mig-iling sikandin, "Nokoy no ogpaba-
hawan a now man pinaagi to pagtiyahu
now? Inggad on maprisu a diya to
Jerusalem, inggad diya a mamatoy, basta
tongod ki Jesus no Ginuu."
14 Pagsabut noy no kona sikandin ogka-
pogongan, puli koy on mig-iling, "Na, ma-
tuman to pagboot to Ginuu."
15 No matapus on to pagbisita noy,
migpanghimos koy aw panow padeg diya
to Jerusalem. 16 Meyduon pila no mgo
magtutuu no taga-Cesarea no migduma
kanami aw ihatod koy diya to bayoy ni
Manason no iyan ogpaabutan noy diya to
Jerusalem. Taga-Cipre sikandin dow tahan
no sakup ni Jesus.

To Pagpagkita ni Pablo ki Santiago

17 No diya koy on to Jerusalem, madojow
to pag-abi-abi kanami to mgo magtutuu
duon. 18 Pagkabukas, migduduma koy onsi
Pablo diya ki Santiago. Nahimun duon to
tibo panguyu to mgo magtutuu. 19 Tapus
makapangumusta si Pablo kandan, ingnan-
gon din to tibo nahinang to Diyus duon to
kona no mgo Hibru no impabaja kandin.
20 Pagkadinog dan to sikan, pigsaja dan to
Diyus. Dajun dan ikagihi si Pablo, "Ogkaaha
nu yagi, no linibu on to mgo kadumahan
ta no mgo Hibru no migpasakup isab ki
Jesus. Tibo pad yagboy sikandan migtagon
to sikan tahan no mgo tumanon no im-
bilin ita ni Moises. 21 Nakadinog sikandan
no ogpaojowan nud kun to sikan mgo Hi-
bru diya to kadiyuan sikan nabatasan ta
no mgo tumanon no imbilin ni Moises.*
22 Ogkamaanan dan man yagboy no dini
kad. Na, og-amonuhon tad kay kuntoon,
su nalimuut sikandan to sikan nadinog dan
no impang-anad nu kun. 23 Madojow ko
tumanon nu seini igsambag noy ikow. Mey-
duon upat no ka otow kani no migpanaad†
to Diyus. 24 Agpot ka kandan to pagtuman
to sikan tumanon to paghinlu. Bajadan
nu isab to ogkagastu dan agun ogpaka-
patabungow on sikandan. Ko tumanon
nu sikan, ogkamaanan to tibo mgo otow
no kona no tinood sikan nadinog dan, su
matinumanon ka man to sikan mgo balaod
to tinuuhan ta. 25 Di sikan kona no mgo
Hibru no namanuu on, pigpasuyatan noy
on no kona iyan sikandan ogpatumanon to
tibo mgo tumanon ta, di meyduon sikan og-
palikajan kandan. Kona sikandan ogkoon
to igtuman to mgo diyus-diyus aw kona
isab ogkoon to yangosa dow to ogpityokon
no mgo mananap su kona ogpakaawas to
yangosa. Kona isab sikandan oghinang to
kayaw-ajan."
26 Kaling pagkabukas, mig-agpot si Pablo
to sikan upat no ka otow to pagtuman to
sikan tumanon to paghinlu. Tapus to sikan,
migsed si Pablo duon to Bayoy to Diyus
su igmaan din to aedow no igkatapus to
pagtuman dan to sikan no tumanon, su
sikan to panahon no oghalad on to kada
sobuuk kandan diya to Diyus.

To Pagdakopa ki Pablo

27 No madani on ogkatapus sikan pitu
no aedow to pagtuman onni Pablo, mey-
duon mgo Hibru no taga-Asia no migkita
kandin duon to Bayoy to Diyus. Da-
jun dan pabuyuti to mgo otow duon
agun buligan sikandan to pagdakop ki
Pablo. 28 Migbansagon sikandan no mig-
iling, "Mgo angod noy no mgo kaliwat
ni Israel, buligi koy! Seini to diya otow
no ogyogob-yogob to kayunsudan su igpa-
supak ki din no mgo Hibru dow to mgo
balaod ta hasta seini Bayoy to Diyus. Aw
kuntoon pigpahilabihan to kadoot din, su
pigligsoman din seini balaan no ampuanan
ta. Su pigpaduma din kani to mgo otow
no kona no mgo Hibru!" 29 Pig-iling dan
to sikan su pigkita dan man si Trofimo no
taga-Efeso no migpagduma ki Pablo duon

* 21:21 To pagtuli to mgo anak to mgo Hibru sobuuk no tumanon dan. † 21:23 Ko ogpanaad to songo Hibru to Diyus, seini to ogtumanon din. Sed to songo buyan ubin subra, kona sikandin og-inom to maisog no inomon. Kona isab ogparaspa aw kona ogpadani to patoy no yawa. Ko muabut to terminu to sikan panaad, oghalad sikandin to kanding dow karneru aw tutunga duma to kaugalingon din no bubue, su sikan to panahon no ogpatabungow sikandin. Ko meyduon pubri no ogpanaad to Diyus, ogpamanghaon din to ogtabang to gastu.

to Jerusalem, aw nailing to boot dan no
pigpased sikandin ni Pablo duon to Bayoy
to Diyus.
30 Sikan kasamuk migtangkap duon to
tibuuk siyudad. Natingkag to tibo mgo
otow aw dakopa dan si Pablo dow gujuda
diya to yuwas to Bayoy to Diyus. Dajun dan
sirahi sikan Bayoy. 31 No oghimatajan dan
on podom si Pablo, to kumandanti to mgo
sundayu nanangonan no nagubut to tibuuk
siyudad. 32 Dajun din padumaha to mgo
kapitan dow mgo sundayu din aw linaguy
pailing duon to sikan nahimun no mgo
otow. Pagkita dan on to sikan kumandanti
dow mgo sundayu din, migsigkon sikandan
to pagkulata ki Pablo. 33 Dajun duguka to
sikan kumandanti si Pablo aw dakopa dow
ipusas to magdibayuy no boyad din duon to
mgo sundayu no migbantoy kandin. Tapus
to sikan, nangusip sikan kumandanti to
sikan nahimun no mgo otow dow hintawa
si Pablo dow nokoy to sae din. 34 Sikan
mgo otow migbansagon no migtabak, di
wada kaaangod to pagkatabak dan. Aw
tongod to hilabi no kasamuk, wada kasabuti
to sikan kumandanti dow nokoy yagboy to
nahitabu. Kaling pigsugu to mgo sundayu
din to paghatod ki Pablo duon to kampu
dan no dakit to Bayoy to Diyus. 35 Pagtidow
dan duon to hagdan, napogos to mgo sun-
dayu to paghonat ki Pablo su mig-agbot to
kagubut to sikan mgo otow no og-agow ki
Pablo 36 aw aboy binansagon, “Himataji!”

To Pagpanagang ni Pablo

37 No igsed on podom si Pablo duon to
kampu to mgo sundayu, pig-ikagihan din
sikan kumandanti, “Meyduon podom ig-
ikagi ku ikow ko mahimu.”

Mig-ikagi sikan kumandanti, “Ogkaamu
ka man naan ogginirigu! 38 Nailing to boot
ku no sikuna to diya Ehiptuhanon no mig-
atu to gubernu aw migdaya-daya to upat
no libu no ka ribeldi diya to matahay no
banwa.”
39 Kagi ni Pablo, “Hibru a. Diya a i-anak to
Tarso no bantugan no siyudad no sakup to
prubinsya to Cilicia. Ko mahimu, paikagiha
a duon to kaotawan.”
40 Pigtugutan sikandin to sikan kuman-
danti. Kaling migtindog si Pablo duon
to hagdan aw singyasi to mgo otow agun
ogpahonok. Dajun diskursu si Pablo no
mighinibru no iyan inikagihan dan yagboy.
Kagi din,

22

1 “Talahudon no mgo inila dow mgo suun
ku no mgo Hibru, paminogi a now kuntoon
su og-ikagi a iyu no wada nahinang ku no
angay a ogkastiguhon.” 2 Pagkadinog to
sikan mgo otow no mighinibru si Pablo,
migpahonok yagboy sikandan. Migpadajun
si Pablo to pag-ikagi no mig-iling,
3 “Hibru a no naotow diya to Tarso no
sakup to Cilicia, di kani a tulin to Jerusalem.
Pig-anad a to sikan bantugan no maistru
no si Gamaliel. Pigdedeyjow a din pig-anad
to sikan mgo balaod no pigtuman to mgo
kaaw-apuan ta. Angod a man iyu kuntoon
su migpaningkamot a yagboy to pagtuman
to Diyus. 4 Wada ku takasi to pagpaantus
to mgo yukos dow bohi no migtuu ki Jesus.
To duma impadakop ku aw ipaprisu, aw
meyduon ngani nangkamatoy tongod to
pagdoot ku kandan. 5 Ogpakakistigus sikan
kinayabawan no magdudumaya to tinu-
uhan ta dow tibo mgo maghusajay ta. Su
sikandan to migbogoy kanay to katongod,
su meyduon sikan suyat dan no ogdaehon
ku diya to angod ta no mgo Hibru duon
to Damasco. Dajun a panow su ogdakopon
ku to diya namanuu ki Jesus su ogdaehon
ku dini to Jerusalem no ginapus agun kas-
tiguhon.

To Pagnangon ni Pablo to Pagkakabig Din

6 “Maugtu on no madani ad ogtidow
diya to siyudad to Damasco. Hinggawan
migsimag to masiga hilabi kani kanay likat
to yangit. 7 Natuad a dajun aw makadinog
to migtawag no mig-iling, ‘O Saulo, nokoy
no ogpaantuson a nu man?’ 8 Dajun a
pangusip, ‘Hintawa ka man?’* Migtabak
sikandin, ‘Si Jesus a no taga-Nazaret no
ogpaantuson nu.’ 9 To mgo duma ku
nakakita to diya masiga, di wada sikandan
makasabut to diya pig-ikagi kanay. 10 Dajun
a pangusip, ‘Nokoy man to igpahinang nu
kanay?’ Pigtabak a din, ‘Tindog ka. Padajun
ka diya to Damasco su ogpaikagihan ku
sikuna to tibo igpahinang ku.’ 11 Nabuta

* 22:8 Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

a tongod to sikan hilabi masiga, kaling
pigpikit a to mgo duma ku pailing diya to
Damasco.
12 "Na, meyduon otow duon to Dam-
asco no iyan ngadan si Ananias. Matinu-
manon sikandin to mgo balaod to tinu-
uhan ta aw tinahud yagboy to angod din
no mgo Hibru duon to sikan no siyudad.
13 Mig-andiya sikandin to sikan pigpaabutan
ku aw padani kanay no mig-iling, 'Suun
Saulo, ogkita ka da!' Duon-dajun migkita a
kandin. 14 Kagi din kanay, 'To Diyus to mgo
kaaw-apuan ta migpili ikow agun mamaan
ka to igpahinang din, agun isab makakita
ka yagboy to sikan matarong no Suguonon
din no si Jesus aw makadinog ka yagboy
to tingog din. 15 Su ogpanawnangonon ka
diya to tibo kaotawan to diya pigkita dow
pigdinog nu. 16 Na, nokoy pad man to
ogtagadon nu? Pasakup kad ki Jesu-Cristo
aw pabawtismu on agun mahugas to mgo
sae nu.'

To Pagpawali ki Pablo diya to Kona no mgo Hibru

17 "Tapus to sikan, migpauli a dini to
Jerusalem. Songo aedow no mig-ampu a
kani to Bayoy to Diyus, meyduon nasailow
ku. 18 Pigkita ku to Ginuu no mig-ikagi
kanay, 'Yaguy ka dajun kani to Jerusalem,
su to mgo taga-kani kona ogtuu to igwali
nu bahin kanay.' 19 Di mig-iling a, 'Ginuu, ko
mamaanan dan pa dow man-u to pag-isaba
nu to kinabuhi ku, basi ogtuu sikandan. Su
namaanan on no to diya una, pigsigid ku to
pagsed to mgo simbahan noy no mgo Hi-
bru. Pigdakop ku to diya namanuu ikow aw
panaeposa. 20 Aw no himatajan si mina Es-
teban no mignawnangon bahin ikow, mig-
ujun a. Siak pad ngani to migbantoy to kabo
to diya mgo otow no mighimatoy kandin.'
21 Di to Ginuu mig-ikagi kanay, 'Inggad on.
Panow kad su ogsuguon ku sikuna diya to
kadiyuan agun pang-anadon nu to kona no
mgo Hibru.' "

22 Na, pagdinog to sikan mgo Hibru no
pigpawali si Pablo diya to kona no mgo
Hibru, dajun sikandan namangiyak no mig-
iling, "Himataji! Kona no angay sikandin
no mabuhi!" 23 Tongod to maagbot no
kaboyu dan, migbinansagon sikandan aw
ibeybos-beybos to mgo kabo dan dow
panabud to abug. 24 Dajun paseda si Pablo
to sikan kumandanti duon to kampu to
mgo sundayu. Ogpalinapdosan din podom
agun makanangon dow nokoy to sae din
no ogpahimatajan man podom sikandin,
25 di dugaja dan pad on oggapuson su ogli-
napdosan, pig-usip ni Pablo sikan kapitan
no migtitindog duon, "Kona no supak to
balaod to gubernu ko linapdosan to otow
no angod kanay no sakup to Roma ko kona
pad og-imbistigahon?"

26 Pagdinog to kapitan to sikan, pig-
andiyaan din sikan kumandanti aw ikagihi,
"Sir, hona-honaa naa sikan igpahinang nu,
su sakup man naan to Roma sikan otow!"

27 Dajun andiya sikan kumandanti ki
Pablo aw usipa, "Sakup ka iyan to Roma?"

"Hoo," migtabak si Pablo.

28 Kagi to kumandanti, "Madogi to saepi
no nagastu ku agun masakup a to Roma."

Kagi ni Pablo, "Di siak, ingkaotow ku to
pagkasakup ku."

29 Dajun sibog sikan mgo sundayu no ogli-
napdos podom ki Pablo. Nahaedok isab
sikan kumandanti su ingkapagapus din to
otow no sakup to Roma.

To Pagpaatubang ki Pablo diya to Husajan to mgo Hibru

30 Pagkasunu no aedow, pighimun to
sikan kumandanti to yabow no mgo mag-
dudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow
to duma no mgo maghusajay su ogpang-
intaga dow nokoy yagboy to inriklamu to
mgo Hibru kuntra ki Pablo. Pigpayuwas si
Pablo to sikan kumandanti aw paatubanga
kandan.

23

1 Pigyongyongan ni Pablo sikan mgo
maghusajay aw ikagi, "Mgo suun ku no
mgo Hibru, sugud to pagkabata ku hangtod
kuntoon, iyan da pighinang ku to nahona-
honaan ku no madojow duon to atubangan
to Diyus." 2 Tapus kaikagi ni Pablo sikan,
si Ananias no kinayabawan no magdudu-
maya to tinuuhan migsugu no sampakon
si Pablo to sikan mgo otow no migtindog
duon to dani din. 3 Dajun nakaikagi si Pablo
kandin, "Sikuna no puli ogpatitinood iyan
nasi ogsampakon to Diyus. Oghukuman
a nu pinasikad to sikan mgo balaod to
tinuuhan ta, di to pagpasampak nu kanay,
nayapas nu mismu sikan no balaod."

4 Kagi to sikan mgo otow no nakadani
ki Pablo, “Nakayangub ka to pagdoot-doot
to sikan kinayabawan no magdudumaya to
tinuuhan ta! Sikandin to sinaligan to Diyus
dini ita!”
5 Mig-ikagi si Pablo, “Mgo suun, wada a
kamaan no sikandin naan to kinayabawan
no magdudumaya. Meyduon iyan nasuyat
no kagi to Diyus no pig-iling, ‘Kona kow
ogdoot-doot to otow no ogmandu iyu.’* ”
6 No makapaniid si Pablo no meyduon
mgo Pariseo dow mgo Saduseo duon, mig-
ikagi sikandin to maagbot, “Mgo suun,
Pariseo a. Pariseo isab to amoy ku. In-
gkariklamu a su migtuu a no ogbanhawon
to Diyus to mgo patoy.” 7 No malituk ni
Pablo sikan, nayayalis sikan mgo Pariseo
dow mgo Saduseo, 8 su to mgo Saduseo
wada man tuu no ogbanhawon to mgo pa-
toy. Wada isab sikandan tuu to mgo anghil
dow ispiritu. Di to mgo Pariseo ogtuu
to sikan tibo. 9 Migdugang to pagyayalis
hangtod meyduon mgo maistru to tinu-
uhan no sakup to Pariseo no migtindog aw
supaka yagboy sikan mgo Saduseo. Kagi
dan, “Wada pigkita noy no sae to seini no
otow. Basi meyduon mig-ikagi kandin no
anghil ubin ispiritu.”
10 Na, manno migdugang on nasi to kaag-
bot to pagyayalis, nahaedok sikan kuman-
danti ko hihigbiton si Pablo to sikan mgo
otow. Kaling pigsugu din to mgo sundayu
to pag-agow ki Pablo aw daeha duon to
kampu dan.
11 Pagkadukilom, migpakita to Ginuu ki
Pablo aw ikagi, “Kona ka ogkahaedok. In-
gnawnangon a nud dini to Jerusalem. Na
kuntoon, ogpaandiyaon ku sikuna to siyu-
dad to Roma agun ikanawnangon a nu isab
diya.”

To Planu to mgo Hibru to Paghimatoy ki Pablo

12 Pagkamasem, mighihimun to pila no
ka Hibru aw planuha dan to paghimatoy
ki Pablo. Migpanapa sikandan no kona
ogkoon dow og-inom ko kona dan pad
sikandin mahimatajan. 13 Subra sikandan
to kap-atan no nauujun to paghimatoy
kandin. 14 Dajun sikandan andiya to sikan
yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan
dan hasta duma no mgo inila no mgo Hibru.
Kagi dan, “Migpanapa koy no kona koy
ogkoon ko kona noy pad mahimatajan si
Pablo. 15 Na, madojow ko sikiyu dow to
duma no mgo maghusajay mangamuju to
sikan kumandanti no ihatod din dini iyu si
Pablo su kunungkun ogpanginklaru kow to
sikan kasu din. Di konad ogtidow dini su
oghimatajan noy on.”
16 Na, meyduon anakon ni Pablo† no
nakadinog to sikan planu to pagbangan
kandin. Dajun andiya sikan batan-on to
kampu to mgo sundayu aw nangoni si
Pablo. 17 Pagkadinog ni Pablo to sikan,
pigtawag din to songo kapitan aw ikagihi,
“Daeha seini batan-on diya to kumandanti
su meyduon ignangon din.” 18 Dajun daeha
to sikan kapitan sikan batan-on diya to
kumandanti aw ikagi, “Sikan prisu no si
Pablo mighangyu kanay no daehon ku seini
batan-on dini ikow su meyduon kun ig-
ikagi din.”
19 Dajun tagoni to sikan kumandanti to
boyad to sikan batan-on aw daeha duon to
wada ogdinog aw usipa, “Utu, nokoy man
to tuud nu?”
20 Migtabak sikan batan-on, “Sir,
meyduon mgo Hibru no migsasabut no
oghangyuon ka dan no paatubangon nu si
Pablo diya to husajan kasem. Kunungkun
ogpanginklaru sikandan to kasu din. 21 Di
sadangay ajaw sikandan ogpaminoga,
su subra to kap-atan no ka otow to
ogbangan kandin. Nanapa sikandan no
kona ogkoon dow og-inom ko kona dan pad
mahimatajan si Pablo. Andam on sikandan,
iyan nanda pigtagad to pag-ujun nu.”
22 Dajun sikandin pinahi to sikan ku-
mandanti, “Kona ka’g nangon to inggad
hintawa no pig-ikagihan a nu to sikan.”
Dajun din paulia sikan batan-on.

To Paghatod ki Pablo diya ki Gubernadur Felix

23 Pagkalius to sikan batan-on, pigsabi
to sikan kumandanti to daduwa no mgo
kapitan din aw ikagihi, “Hinaata to daduwa
no gatus no mgo sundayu su ogpaandiyaon
ku sikiyu to siyudad to Cesarea. Padumaha
to kapituan no mgo sundayu no ogsakoy
to kabaju dow daduwa no gatus no yogob

* 23:5 Exodo 22:28 † 23:16 To Grigu no inikagihan: *anak to atoboy ni Pablo*

to tabae. Kinahangyan no maandam kow
tibo su gaja alas nuybe to kadukiloman to
iglikat now. 24 Hinaata now isab to mgo
kabaju no ogsakajan ni Pablo, aw siguruha
no makatidow sikandin diya ki Gubernadur
Felix no wada ogkahitabu." 25 Tapus din
sugu-a to mgo kapitan din, migsuyat sikan
kumandanti diya ki Felix no pig-iling din,

26 "Talahudon no Gubernadur Felix, siak
si Claudio Lisias iyan migsuyat to seini
diyan ikow. Kumusta ka man? 27 Seini
otow no igpahatod ku diyan ikow pig-
dakop to mgo Hibru aw oghimatajan dan
podom. Di pagkadinog ku to nahitabu,
dajun ku pig-andiya duma to mgo sun-
dayu ku. Pigyuwas ku su namaan ad no
sakup sikandin to Roma. 28 Pigpaatubang
ku sikandin to mgo maghusajay to mgo
Hibru agun mamaanan ku dow nokoy to
ingkariklamu dan kuntra kandin. 29 Duon
ku kamaani no wada naan nahinang din
no angajan sikandin no prisuhon ubin hi-
matajan. Su iyan da man naamungan
to pagriklamu dan sikan tinuuhan dan.
30 Na, kuntoon a pad makadinog no mey-
duon mgo Hibru no migplanu to paghi-
matoy kandin, kaling igpahatod ku dajun
diyan ikow. Pig-ikagihan kud sikan na-
manriklamu no umandiya sikandan ikow,
su sikuna to oghukum to sikan kasu dan.
Sikan da."

31 Kaling namanlikat to mgo sundayu to
sikan no kadukiloman su ogtuman to in-
sugu kandan. Inghatod dan si Pablo diya to
yunsud to Antipatris. 32 Pagkabukas, sikan
mgo sundayu no wada sakoy to kabaju mig-
uli diya to kampu dan, aw sikan namanakoy
to kabaju iyan da mighatod ki Pablo diya
to Cesarea. 33 Pagtidow dan, intadwoy sikan
suyat diya to gubernadur aw idata si Pablo.
34 Tapus din basaha sikan suyat, pig-usip din
si Pablo dow taga-andei sikandin. Pagtabak
ni Pablo no sakup sikandin to prubinsya to
Cilicia, 35 mig-ikagi si Felix, "Ogpaminogan
ku sikan kasu nu ko mutidow on to diya
namanriklamu kuntra ikow." Dajun din
pabantaji si Pablo duon to palasyu ni mina
Herodes.

24

To Pagriklamu kuntra ki Pablo

1 Pagyaboy to lima no aedow, mig-andiya
to Cesarea si Ananias no kinayabawan no
magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru.
Duma din to pila no mgo inila no mgo Hibru
dow sobuuk to abugadu no iyan ngadan
si Tertulo. Mig-atubang sikandan ki Gu-
bernadur Felix su igriklamu dan si Pablo.
2 No makaatubang on si Pablo to sikan gu-
bernadur, inriklamu sikandin ni Tertulo
no mig-iling, "Talahudon no Gubernadur,
tongod to maalamon no pagmandu nu
kanami, nayugoy on no nakapahimuyus
koy to kalinow. Kanunoy on mig-uswag
to kabotang to mgo Hibru kani to seini
banwa noy hasta to duma no mgo sakup
nu 3 inggad andei. Kaling ogpasalamat koy
ikow tongod to madojow no nangkahinang
nu. 4 Na, kona kud oghabaon to kagi ku
agun kona ka ogkayangan, di oghangyu
a ikow no paminogan nu naa seini og-
ikagihon noy. 5 Bahin to seini otow no mig-
atubang ikow kuntoon, napaniidan noy no
kanunoy sikandin oghinang to kasamuk.
Oggubuton din to mgo Hibru inggad andei
sikandin ogdeg. Sobuuk isab sikandin no
panguyu to sikan samukan no mgo otow
no og-ilingon to Nazareno. 6 Ogligsoman
din man ngani podom sikan Bayoy to Diyus.
Kaling pigdakop noy on sikandin. 7 * 8 Ko
imbistigahon nu sikandin, ogkamaanan nu
no matuud yagboy to tibo inriklamu noy."
9 Migkistigus dajun to mgo Hibru no duma
ni Tertulo no matuud iyan tibo sikan inrik-
lamu.

To Tabak ni Pablo to Riklamu kuntra Kandin

10 Tapus to sikan, migsingyas to guber-
nadur ki Pablo no ogpaikagihon sikandin.
Dajun ikagi si Pablo,

"Talahudon no Gubernadur, namaan a
no sed on to mahan-in no mgo tuig, sikuna
to huwis noy no mgo Hibru. Kaling
masaligon a no ogtabak to sikan inriklamu
kuntra kanay. 11 Ko susihon nu, ogka-
maanan nu no wada pad yapas to sampuyu-
tag-duwa no aedow sugud to pag-andiya

* 24:7 Bersikulu 6b-8a ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Ogkastiguhon noy podom suboy to balaod noy, di naagow da sikandin ni Lisias no kumandanti to mgo sundayu aw paatubanga koy tibo dini ikow agun iriklamu sikandin.*

ku to Jerusalem su ogsimba a. [12] Seini na-
manriklamu kuntra kanay, wada sikandan
kita no migpagbuyow a diya to Bayoy to
Diyus. Wada isab pigkita dan no nakaguli-
guli a to mgo otow diya to mgo simbahan
to mgo Hibru ubin inggad andei duon to
siyudad. [13] Wada isab igkamatuud dan to
sikan mgo riklamu dan kuntra kanay kun-
toon. [14] Hinuun og-angkonon ku no sakup
a to sikan og-ilingon to Cristuhanon. Og-
iling iyan sikandan no sajop sikan ogtu-
uhon noy, di to Diyus no pigtuman to mgo
minuna noy iyan man isab ogtumanon ku.
Migtuu a to tibo mgo sinuyat ni Moises
hasta to duma no kibali ba-ba to Diyus.
[15] Og-imanon ku to pagbanhaw to Diyus to
mgo patoy, madojow ko madoot. Sikan
isab to og-imanon to seini mgo otow no
naboyu kanay. [16] Manno pigtuuhan ku yag-
boy sikan, kanunoy ku ogpaningkamotan
no wada igkasawoy kanay to Diyus dow
otow.

[17] "Pila on no tuig no wada a makaandiya
to Jerusalem. Na, nakaandiya ad su migha-
tod a to hinabang to angod ku no mgo Hibru
dow mighalad a diya to Diyus. [18-19] Duon a
pad to Bayoy to Diyus no migtuman to sikan
tumanon to paghinlu no matae-an a to pila
no ka Hibru no taga-Asia. Wada a dumahi
to mahan-in no mgo otow. Wada kasamuk
no pighinang ku. Sikan mgo taga-Asia
podom to angajan no og-atubang dini agun
iriklamu a ko meyduon pa ogkapasikadan
to pagriklamu dan. Di wada. [20] Seini isab
namanriklamu kuntra kanay kuntoon wada
manda ogkapasikadan. Usipa sikandan
dow nokoy to sae ku no pigkita dan to diya
pag-atubang ku to mgo maghusajay diya
to Jerusalem. [21] Iyan da buwa igkariklamu
dan to diya naagbotan ku to pag-ikagi duon
to atubangan dan no pig-iling ku, 'Naim-
bistiga a kuntoon su migtuu a no ogban-
hawon to Diyus to mgo patoy.' " Sikan da
to pig-ikagi ni Pablo duon to atubangan to
gubernadur.

[22] Na, manno namaan si Gubernadur Felix
to pigtuuhan to mgo sakup ni Jesu-Cristo,
in-uswag din to husoy. Kagi din, "Oghuku-
man ku da seini kasu now ko makatidow on
si Kumandanti Lisias." [23] Dajun din sugu-
a to songo kapitan no bantajan si Pablo di
kona og-istriktuhan. Ko meyduon kaduma-
han din no ogyouy to pag-atiman kandin,
kona ogpogongan.

Si Pablo duon to Atubangan ni Felix

[24] Pagyaboy to pila no aedow, migtidow
manda si Gubernadur Felix duma to asawa
din no si Drusila no Hibru. Pagtidow din,
impatawag din si Pablo su ogpaminog to
kagi din bahin to pagtuu ki Cristo Jesus.
[25] Di wada kayugoy, nahaedok on si Felix su
naigu sikandin to diya pig-ikagi ni Pablo
bahin to madojow no pamatasan dow to
pagpogong to kaugalingon hasta to aedow
to paghukum. Kaling pig-ikagihan din
si Pablo, "Na, igu on. Panow kad. Ig-
patawag ku da sikuna ko meyduon lugar
ku." [26] Masabid din impatawag si Pablo agun
makapaggilaung† kandin, di to tinood,
ogtagadon din ko hiphipan‡ sikandin ni
Pablo.

[27] Anoy man no pigdaduwahan on no tuig,
pig-ilisan to pagka-gubernadur si Felix ki
Porcio Festo. Di wada pasabuki ni Felix si
Pablo su gustu din no makailing to mgo
Hibru no ogmadojawan din sikandan.

25

To Pagdangop ni Pablo diya to Hari to Roma

[1] Pagtidow ni Festo duon to sikan pru-
binsya, tatoyu din da no aedow duon to
Cesarea ayha payahus diya to Jerusalem.
[2] Pag-abut din, inriklamu si Pablo to sikan
yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan
to mgo Hibru dow to inila no mgo duma
dan. Pighangyu dan sikandin [3] no ipauli si
Pablo diya to Jerusalem. Di iyan matuud
no ogbanganan dan si Pablo duon to dayan
su oghimatajan. [4] Migtabak si Festo, "Paka-
monangon si Pablo diya to Cesarea su kona
ogkayugoy, ogpauli a diya. [5] Na, ko mey-
duon sae din, to duma iyu padumahon
kanay aw pariklamuha diya to Cesarea."

[6] Anoy man no subra on to simana to pag-
ugpa ni Festo diya to Jerusalem, migpauli
sikandin diya to Cesarea. Pagkabukas, mig-
ingkud sikandin duon to husajan aw sugu
no paatubangon si Pablo. [7] No duon on si
Pablo, piglilibongan sikandin to mgo Hibru
no napuun diya to Jerusalem. Mabog-at

† 24:26 To Surigao no Minanubu: *migpagyaung-yaung*

‡ 24:26 Ubin *ogbogajan to tip*

hilabi to mgo riklamu dan kuntra kandin,
di wada ingkapamatuud dan.
8 Dajun ikagi si Pablo, “Wada a makayapas
to mgo balaod to tinnuhan noy no mgo
Hibru. Wada a makaligsom to Bayoy to
Diyus. Wada a isab makasupak to sikan hari
ta diya to Roma.”
9 Di manno gustu ni Festo no mailing
to mgo Hibru no ogmadojawan din sikan-
dan, pig-usip din si Pablo, “Og-ujun ka ko
paandiyaon ku sikuna to Jerusalem su diya
ku sikuna og-imbistigahon?”
10 Migtabak si Pablo, “Sir, nokoy no set
a now pad man ogpaatubangon diya to
Jerusalem no kani ad man to husajan to
sikan hari to Roma? Kani ad podom huku-
man. Namaan kad man yagboy no wada a
makasae to mgo Hibru. 11 Ko ugaling mey-
duon sae ku no angay igkahimatoy kanay,
kona a oghangyu no pasayluhon a. Di ko
kona no matuud to inriklamu dan kuntra
kanay, wada inggad hintawa no ogpakadata
kanay diya kandan. Na, ogdangop a to hari
ta diya to Roma!”
12 Dajun paggilaung* si Festo to mgo
magsasambag din. Tapus to sikan, pig-
ikagihan din si Pablo, “Na hala, manno
igdangop nu sikan no kasu diya to yabow
no hari to Roma, diya ka deg to Roma.”

To Pagbatbat ni Festo ki Agripa to Kasu ni Pablo

13 Anoy man no migyaboy on to pila
no aedow, migtidow diya to Cesarea si
Agripa no hari to mgo Hibru no pigduma-
han ni Bernice,† su ogkumustahon dan si
Festo no bag-u pad makaingkud to pagka-
gubernadur. 14 No abutan on sikandan to
pila no aedow duon, inbatbat ni Festo sikan
kasu ni Pablo diya ki Agripa. Kagi din,
“Pagsokoli ku ki Felix to pagka-gubernadur,
meyduon otow no nabilin din no prisu no
iyan ngadan si Pablo. 15 Na, pag-andiya
ku to Jerusalem, inriklamu sikandin to
yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan
to mgo Hibru dow to inila no mgo duma
dan. Pighangyu a dan no kastiguhon ku.
16 Pignangonan ku sikandan no kona igtugut
to balaod to Roma no kastiguhon to otow
ko kona pad makaatubang to sikan mi-
griklamu agun makatabak sikandin. 17 Na,
pagtidow to sikan mgo Hibru no naman-
riklamu, wada ad yangan. Pagkabukas,
pigpaatubang ku dajun si Pablo kani to
husajan. 18 Nailing to boot ku no mabog-
at to sae din, di pagnangon dan, 19 iyan
da man naan nayayalisan to tinuuhan dan
dow to songo otow no namatoy no iyan
ngadan si Jesus di nabanhaw kun, ojow pa
ni Pablo. 20 Na, manno wada kud kaamuhi
seini no kasu, pig-usip ku si Pablo dow og-
ujun sikandin ko paandiyaon to Jerusalem
agun diya oghusajon sikan kasu din. 21 Di
igdangop din nasi diya to hari to Roma agun
iyan oghusoy. Kaling pigpabantajan ku naa
kotob no ikapahatod ku sikandin diya.”
22 Kagi ni Agripa, “Ogkaliyag a no siak
mismu ogpakapaminog isab to sikan no
otow.”
Kagi ni Festo, “Na, ogkapaminogan nu
kasem.”
23 Pagkabukas, mig-anduon to husajan si
Hari Agripa dow si Bernice no pigdumahan
to mgo kumandanti dow mgo inila to Ce-
sarea. Si Agripa dow si Bernice migpakita
to pagka-harianon dan aw pigpasidonggan
no sumoyod on sikandan. Dajun sugu si
Festo no paatubangon si Pablo. 24 Kagi din,
“Talahudon no Hari Agripa dow tibo now
no nahimun kani, seini to diya otow no
inriklamu to tibo mgo Hibru kani to Cesarea
dow diya to Jerusalem. Namanbansagon
sikandan no angajan sikandin oghimatajan.
25 Di no imbistigahon ku, wada pigkita ku
no hinang din no angay igkamatoy. Di
manno ogdangop sikandin diya to yabow
no hari to Roma, diya kud nasi igpahusoy
to kasu din. 26 Di wada man igkasuyat ku
diya to yabow no hari bahin to seini no
kasu. Kaling pigpaatubang ku sikandin iyu,
yabi ka Hari Agripa, agun mamaanan ta
dow nokoy to igkasuyat ku. 27 Su wada
man pues to pagpahatod to prisu diya ko
kona ku ikamaan kandin dow nokoy sikan
inriklamu.”

26

To Pagpanagang ni Pablo duon to Atubangan ni Hari Agripa

1 Dajun ikagihi ni Hari Agripa si Pablo,
“Na, ikagi kad.” Dajun bajawa ni Pablo to
boyad din aw ikagi, 2 “Talahudon no Hari

* 25:12 To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung*

† 25:13 Si Bernice atoboy ni Agripa no pig-aasawa din.

Agripa, salamat su sikuna to igpaatubang
kanay kuntoon agun matabak ku sikan in-
riklamu to mgo Hibru kuntra kanay. 3 Su
yagboy nud man namaanan to batasan dow
to mgo nayayalisan noy no mgo Hibru.
Kaling oghangyuon ku sikuna no kona ka
podom ogtakahan to pagpaminog to seini
og-ikagihon ku.

4 "To mgo Hibru namaan to batasan ku
sugud no maintok a pad diya to banwa ku
hangtod no diya ad to Jerusalem. 5 Tahan
dan on namaanan no matinumanon a yag-
boy to tinuuhan noy, su Pariseo a. Ogka-
matuud dan sikan ko maliyag pa sikandan
mukistigus. 6 Di kuntoon, naimbistiga a
su migtuu a no ogtumanon to Diyus to
diya insaad din to mgo minuna. 7 Sikan
isab to og-imanon to angod ku no mgo
Hibru no ogpadajun to pagtuman to Diyus
aedow dow madukilom. Na talahudon no
Hari, anoy su sikan isab to pigtuuhan ku,
inriklamu a dan! 8 Na sikiyu, nokoy no kona
kow man ogtuu no ogbanhawon to Diyus to
mgo patoy?

9 "To diya una, mighona-hona a isab
no katongdanan ku to pagkuntra to mgo
sakup ni Jesus no taga-Nazaret kotob to
mahimu ku. 10 Sikan to pighinang ku diya to
Jerusalem. Mahan-in to mgo sakup ni Jesus
no impaprisu ku su nabogajan ad man to
katongod to sikan yabow no mgo magdudu-
maya to tinuuhan noy no mgo Hibru. Aw no
hukuman on sikandan to kamatajon, mig-
ujun a. 11 Kona no kapila ku da sigida to mgo
simbahan to mgo Hibru to pagpamangha
kandan su igpakastigu ku. Ogpogoson ku
isab podom sikandan to pag-ojow to pag-
tuu dan. Tongod to hilabi no kaboyu ku,
nakaaw-andei a to pagpamangha kandan,
inggad diya to kadiyuan.

To Pagnangon ni Pablo to Pagkakabig Din

12 "Kaling songo aedow diya a deg to siyu-
dad to Damasco. Migdae a to suyat no im-
bogoy kanay to sikan yabow no mgo mag-
dudumaya to tinuuhan noy no ogmatuud
no pigsugu a dan to pagdakop to mgo sakup
ni Jesus. 13 Na, anoy man no maugtu on
no duon a pad to pangindaenan, pigkita
ku to masiga likat to yangit no migsimag
kani kanay dow to mgo duma ku. Yupig
pad to kasilow to soga. 14 Tibo koy natuad,
aw migdinog a to migtawag kanay to Hibru
no inikagihan, 'O Saulo, nokoy no ogpaan-
tuson a nu man? Angod ka to baka no
og-atu to tag-iya kandin su ogsipaon din
sikan maidob no kaju no ig-apura kandin.
Di ginona ogkasakitan ko sipaon din sikan
maidob. Sikan to ogkaangodan nu ko pada-
junon nu to pag-atu kanay. Sikuna da to
ogkasakitan.' 15 Dajun a pangusip, 'Hintawa
ka man?'* Migtabak to Ginuu, 'Siak si
Jesus no ogpaantuson nu. 16 Na, tindog
ka. Pigyogwa ku sikuna su oghinangon
ka no suguonon ku. Igpanawnangon ku
seini pagpakita ku ikow kuntoon hasta ko
mupakita a diya to umaabut no panahon.
17 Ogbantajan ku sikuna agun no kona ka og-
amonuhon to inggad hintawa, mgo Hibru
ko kona. Ogsuguon ku sikuna diya kandan
18 agun matang-awan to hona-hona dan. Su
hangtod kuntoon, nadigyoman pad sikan-
dan, no ko ita pa, mgo sakup pad sikandan
ni Satanas. Di ko mutuu sikandan kanay,
ogkabalhin sikandan diya to kaawangan,
no ko ita pa, ogkahinang sikandan no mgo
sakup to Diyus. Na, ogkapasaylu to mgo
sae dan aw ogkayakip sikandan to diya mgo
otow no inabin to Diyus tongod to pagtuu
kanay.'

To Pagnangon ni Pablo to Pag-alagad Din ki Cristo

19 "Kaling Hari Agripa, pigtuman ku to
diya nasailow ku likat to yangit. 20 Su iyan
una no pigwalihan ku to mgo Hibru duon to
siyudad to Damasco, dajun diya to siyudad
to Jerusalem hasta duon to tibuuk Judea.
Pigwalihan ku isab to kona no mgo Hi-
bru. Pigpasabut ku sikandan tibo no kina-
hangyan musosey sikandan aw talikudan to
mgo sae dan. Mupakatarong isab sikandan
agun ogkakiyayahan no pigtalikudan dan
on to mgo sae dan. 21 Sikan to hinong-
dan to pagdakop kanay to mgo Hibru diya
to Bayoy to Diyus. Oghimatajan a dan
podom, 22 di hangtod kuntoon pigtabangan
a to Diyus. Kaling migpadajun a to pag-
nawnangon to tibo mgo otow, bantugan
ko obos. Wada ku pasubrahi to pagpang-
anad ku to sikan intag-an ni Moises dow
to duma no kibali ba-ba to Diyus 23 bahin

* 26:15 Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

to diya Insaad no Manyuyuwas.† Mig-
iling sikandan no kinahangyan no himata-
jan sikandin aw iyan una no ogbanhawon
no konad on ogkamatoy. Na, ogtang-awan
din to mgo Hibru dow kona no mgo Hibru
agun makasabut sikandan dow amonuhon
no mayuwas."
24 No mig-ikagi pad si Pablo, migbansagon
si Gubernadur Festo, "Nayangog kad Pablo!
Sikan on to nadeygan to subra on no naa-
muhan nu."
25 Di mig-ikagi si Pablo, "Talahudon no
Gubernadur, wada a kayangog. Matuud
dow makataronganon sikan pig-ikagi ku.
26 Nasiguru ku no namaan si Hari Agripa
to sikan ognangonon ku, su wada man
ihobong. Ogpakaikagi a kandin to wada
lipod-lipod. 27 Na Hari Agripa, og-usip a
ikow dow ogtuu ka to intag-an to diya kibali
mgo ba-ba to Diyus? Namaan a no ogtuu
ka."
28 Di mig-iling si Hari Agripa, "Basi kay
makailing ka no madali a nu ogkapatuu ki
Cristo."
29 Kagi ni Pablo, "Inggad madali ko mayu-
goy, ig-ampu ku diya to Diyus no sikuna
dow tibo no naminog kanay kuntoon maan-
god podom kanay, wada yabot hinuun to
pagkaprisu ku."
30 Dajun tindog si Hari Agripa, si Guber-
nadur Festo dow si Bernice hasta to mgo
duma dan. 31 Paggawas dan on, mig-iling
sikandan, "Kona man naan angay no oghi-
matajan si Pablo ubin ogprisuhon." 32 Mig-
ikagi si Agripa ki Festo, "Ogkasabukan
podom sikandin ko wada pa dangop to hari
diya to Roma."

27

To Paglikat ni Pablo padeg diya to Roma

1 Pag-abut to aedow no ogpaandiyaon
koy on to Italia, indata si Pablo dow duma
no mgo prisu diya ki Julio, songo kapitan
to kasundayuhan to Roma no og-ilingon to
Kasundayuhan to Hari. 2 Migsakoy koy to
barku no linayagan no likat to Adramito
no og-andiya to mgo yunsud duon to kahi-
gadan to prubinsya to Asia. Migduma
kanami si Aristarco no taga-Tesalonica,
songo siyudad no sakup to prubinsya to
Macedonia. 3 Pagkabukas, migduung koy
duon to Sidon. Pigkae-atan si Pablo to
sikan kapitan, kaling pigpaandiya sikandin
to mgo amigu din duon agun maatiman
dan. 4 Na, paglikat noy manda, migliput
koy to sikan puyu to Cipre no nakasalipod
kanami su ogkasugang noy to kaemag ko
manyaktod koy. 5 Migpadajun koy diya
to dani to mgo prubinsya to Cilicia dow
Pampilia aw duung koy duon to Mira, songo
yunsud no sakup to prubinsya to Licia.
6 Duon to Mira, nakakita sikan kapitan to
yain no sakajan no likat to Alejandria no
ogpayohus diya to Italia. Dajun koy din
pasakaja.

7 Mahinoy to panow to sikan pigsakajan
noy su nasugang noy to kaemag sed to
pila no aedow. Nalisod-lisod koy iyan,
di nakayaboy koy gihapun to yunsud to
Nido. Di wada koy makapayohus diya
to ogdeygan noy su maagbot yagboy to
kaemag. Kaling diya koy deg to dibayuy to
sikan puyu to Creta no nakasalipod kanami,
aw migyaboy koy to yunsud to Salmon.
8 Migpahigad koy, di hilabi koy nalisodan
hangtod migtidow koy duon to yunsud no
og-ilingon to Madojow no Duunganan no
dani to yunsud to Lasea.

9 Na, manno nayuyugajan to panow noy,
nasakpanan koy to panahon no madoot
on igpanow duon to kadagatan su tig-
babagju* on. Kaling pigsambagan ni Pablo
sikan namandumaya to sakajan. Kagi din,
10 "Nasabut ku no meyduon madoot no
ogkahitabu ita ko mupadajun ki. Kanugun
on to seini sakajan dow to mgo yuwan
ta, aw ogpamiligru pad to mgo kinabuhi
ta." 11 Di sikan kapitan to sundayu wada
paminog to sambag ni Pablo su iyan nasi
pigsaligan din to kagi to tag-iya dow kapi-
tan to barku. 12 Mig-iling sikandan no sikan
pigduungan noy kona no madojow no og-
paaputan to sakajan ko ogbagju. Kaling to
kahan-inan to mgo otow mig-ujun to planu
dan no ogpadajun koy. Ogpaningkamot
sikandan no makaduung diya to yunsud
to Fenice no sakup isab to sikan no puyu,
su nakapasalipod sikan no lugar. Kaling
madojow no ogpaaputan to sakajan kotob

† 26:23 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

* 27:9 To Grigu no inikagihan: *su naliwas on to puasa.* Impurtanti sikan no puasa no ogtumanon to mgo Hibru kada Septimbri ubin Uktubri.

no maliwas to tigbabagju.

To Pagbagjuha ongki Pablo

13 Paghodos to mahinoy no kaemag likat
to baebagan, sikan namandumaya to saka-
jan nakailing no ogkatuman to planu dan.
Kaling pigbatun dan to teybatu to sikan
sakajan aw likat no migpahigad to sikan
puyu. 14 Di wada kayugoy pigbagju koy.
Mighodos to maagbot no kaemag likat to
amihanan 15 hangtod no konad ogkadaog to
sikan sakajan to pagsugang to kaemag. Puli
noy on pigpagboot dow andeid sikan saka-
jan ogdaehon to kaemag. 16 No makatopad
koy on to sikan malig-ot no puyu to Cauda,
migminus-minus to kaemag. Inggad mal-
isod pad hilabi, di ingkayuwan noy sikan
buti no piggujud to barku. 17 Tapus to sikan,
piggakutan dan to pisi sikan barku agun
ogdigon. Nahaedok sikandan no magoba
ko musadae duon to kababawan no dani
to higad to Libya. Kaling pighubad dan
to mgo layag aw puli dan on pagboota
sikan sakajan. 18 Migpadajun to paghodos
sikan maagbot no bagju. Kaling pagk-
abukas on, migsugud sikan mgo pahinanti
to pagpamegbog to mgo yuwan diya to
dagat. 19 Pagkabukas manda, impamegbog
dan inggad to mgo kasangkapan to sikan
sakajan. 20 Sed to mahan-in no mgo aedow,
wada noy kitaa no migsilat to soga hasta
bituon. Migpadajun sikan maagbot hilabi
no bagju, aw wada koy on yagboy iman no
ogkabuhi koy pad.

21 Anoy man no napilaan on no wada mgo
kinoon noy, migtindog si Pablo duon to
atubangan noy aw ikagi, “Mgo duma ku,
ko naminog kow pa kanay no kona ki naa
oglikat diya to Creta, kona podom seini
ogkahitabu ita. 22 Di kona kow ogkahae-
dok. Ogkagoba iyan seini pigsakajan ta,
di wada sobuuk ita no ogkamatoy. 23 Su
gabii madukilom, to Diyus no tag-sakup
kanay no iyan ogtumanon ku migsugu to
anghil din dini kanay 24 aw ikagihi a, ‘Kona
ka ogkahaedok Pablo! Ogkabuhi ka su ki-
nahangyan no muatubang ka pad to hari
diya to Roma. Kona isab ogkamatoy to mgo
duma nu kani to sakajan, su pigkae-atan
sikandan to Diyus tongod ikow.’ 25 Kaling
mgo duma ku,” kagi ni Pablo, “kona kow
ogkahaedok su migtuu a no ogkatuman
yagboy sikan impaikagi to Diyus dini kanay.
26 Di ogsadae ki duon to songo puyu.”

27 No ikasampuyu on tag-upat no
kadukiloman, nadae koy gihapun to sikan
bagju duon to sikan dagat no Mediteraneo.
Pagkatonga to kadukiloman, migtahom
sikan mgo pahinanti no madani koy on to
pasak. 28 Dajun dan togkada sikan wohig,
aw namaanan dan no kaewaan no dopa
to kadayom. Pagkauswag dan diya to
uunahan, pigtogkad dan manda, sampuyu
nanda tag-lima no dopa. 29 Tongod to
haedok no makadagha sikan sakajan duon
to mgo gatung, pigtuntun dan to upat no
mgo teybatu duon to ulin aw mig-awos
yagboy sikandan no mabukas on podom.
30 Na, sikan mgo pahinanti migplanu no
og-ojowan dan on puli sikan sakajan.
Pigtuntun dan sikan buti duon to dagat no
kunungkun iyan igtuntun dan to teybatu
no duon to duyung. 31 Di pagkita ni Pablo
no ogpamanyaguy podom sikandan, pig-
ikagihan din sikan kapitan hasta to mgo
sundayu din, “Ko kona mupakamonang
sikan no mgo otow kani to seini sakajan,
kona kow ogkayuwas.” 32 Dajun tampoda to
sikan mgo sundayu to mgo pisi no nakagaid
to sikan buti aw pabay-ani no maanud.

33 Anoy man no madani on ogkabukas,
pig-igda koy ni Pablo to pagkoon. Kagi din,
“Sed on to sampuyu-tag-upat no aedow no
wada kinoon now, su angod kow to pigbitoy
to so soyag no yanut. 34 Na, oghangyuon ku
sikiyu no kumoon kow agun ogdoson kow,
su kinahangyan pad to pagpaningkamot ta
agun mabuhi kinow. Di wada ogkaamonu
ita tibo.” 35 Dajun pisi si Pablo to pan
aw pasalamati to Diyus duon to atubangan
noy. Tapus to sikan, pigtibag din aw koona.
36 Nagawang dajun to kalimuut noy, aw tibo
koy isab migkoon. 37 Sikami tibo no na-
manakoy, 276 no ka otow. 38 No mahantoy
koy on, impamegbog to mgo yuwan no bo-
gas no trigu agun og-agkap sikan sakajan.

To Pagkawasa to sikan Sakajan

39 Pagkamasem on, sikan pasak no nadey-
gan noy wada kiyayaha to sikan mgo pahi-
nanti. Di pigkita dan to nakasuyuk no
wohig no meyduon payok. Nakahona-hona
sikandan no duon dan igpasadae sikan
barku ko mahimu. 40 Panastasa dan da-
jun to hikot to mgo teybatu aw puli on

ojowi. Aw idongan dan to pagpamadbad
to taedigon to mgo timun. Dajun dan
lindoga to layag agun madae koy podom
to kaemag diya to higad. 41 Di wada koy
makatidow duon to higad, su diya man
nasi makadeg to kababawan aw migsadae.
Sikan duyung wadad kahisu su migdokot.
Sikan ulin piggupa-gupa to mgo bayod no
migpadadama.
42 Ogpanghimatajan podom to mgo sun-
dayu sikan mgo prisu su nahaedok no
makayanguy sikandan diya to higad dow
makayaguy. 43 Di wada tugut sikan kapitan
su gustu din no ogyuwason si Pablo. Dajun
din sugu-a to tibo ogkaamu ogyanguy no
muuna sikandan muyaksu aw yanguy pail-
ing diya to higad. 44 Sikan kona ogkaamu
ogyanguy muukjang to mgo tabla ubin ing-
gad nokoy no nangkagoba no bahin to sikan
barku aw patisunu. Na, tibo nakatidow diya
to higad no wada naamonu.

28

To Pagpaaput onni Pablo diya to Malta

1 No diya koy on to higad, namaanan
noy no Malta naan sikan puyu. 2 To mgo
taga-duon nayuuy hilabi kanami. Pagkita
dan no pighagsiy koy tongod to udan dow
kahagsiy to panahon, migyapug sikandan
agun makapanghinadang koy. Madojow to
pag-abi-abi dan kanami tibo. 3 Na, si Pablo
nanghimun to kaju. Pagtomog din to sikan,
meyduon migyogwa no yaposung tongod
to kapasu to kaeju aw kagata to boyad
din. 4 Pagkita to mgo taga-Malta to sikan
yaposung no migbitoy-bitoy duon to boyad
ni Pablo, nakailing sikandan, “Kriminal kay
buwa sikan no otow, kaling piggabaan. Su
nayuwas iyan sikandin to pagkatabug, di
ogkamatoy da gihapun.” 5 Dajun iwilik ni
Pablo sikan yaposung duon to kaeju aw
wada sikandin kaamonu. 6 Nailing to boot
to mgo otow no ogyobag sikan boyad ni
Pablo ubin puli on sikandin ogkatuad aw
ogkamatoy. Di pagkahina-hina no maaha
dan no wada nahitabu ki Pablo, nasi nailing
to boot dan no songo diyus sikandin.
7 Na, duon to dani to sikan napaaputan
noy, meyduon mgo uma ni Publio no pan-
guyu to sikan no puyu. Pigpapaabut koy
din duon to bayoy din. Madojow to pag-
abi-abi din kanami sed to tatoyu no aedow.
8 To diya no panahon, mighibat to amoy
ni Publio su pighingyow dow pigsinteriya.
Dajun sed si Pablo duon to sinabong aw
ampu. Pagdampa din to sikan masaki-
ton, dajun naulian. 9 Na, pagkamaanid on
to pagkaulii to sikan otow, mig-andiya ki
Pablo to tibo mgo masakiton, aw nangkau-
lian isab sikandan. 10-11 Mahan-in to im-
pamogoy dan kanami. Na, migpakamo-
nang koy duon to sikan no banwa sed to
tatoyu no buyan su pigliwas noy pad to
tigbabagju. Anoy man no madani koy on
ogpanow, pigpamogajan koy dan to inggad
nokoy no mgo kinahangyanon to panow
noy.

To Pagtidow ni Pablo diya to Roma

Na, meyduon sakajan no tahan duon no
likat to siyudad to Alejandria no migpali-
was isab to tigbabagju. Pigngadanan
sikan sakajan no Diyus no Iping.* Sikan
to pigsakajan noy pailing diya to Roma.
12 Pagtidow noy diya to yunsud to Siracusa,
mig-ugpa koy duon sed to tatoyu no ae-
dow. 13 Likat duon, migpaajun-ajun koy
to kaemag ayha koy tidow diya to yunsud
to Regio no sakup to Italia. Pagkabukas,
madojow on to panow noy su to kaemag
natalikudan noy on. Pagkabukas manda,
migduung koy duon to yunsud to Pute-
oli. 14 Paghaw-as noy, meyduon nabaekan
noy duon no mgo magtutuu. Mighangyu
sikandan no mupakamonang koy naa duon
kandan sed to songo simana. Na, tapus
to sikan no simana, miglikat koy pailing
diya to siyudad to Roma. 15 Pagkadinog
to mgo magtutuu diya to Roma no og-
andiya koy kandan, wada dan baliha to
kadiyu to igbaktas dan. Migtagbu sikan-
dan kanami duon to yunsud no og-ilingon
to Merkadu ni Apio. To duma migtagbu
kanami duon to yunsud no og-ilingon to
Tatoyu no ka Paabutanan. No kitaon sikan-
dan ni Pablo, migpasalamat sikandin to
Diyus aw migdigon to ginhawa din.

To Pagwali ni Pablo diya to Roma

16 Pagtidow noy diya to siyudad to
Roma, wadad prisuha si Pablo. Pigtugutan

* 28:10-11 Sikan iping no diyus iyan ngadan si Castor dow si Pollux. Sikandan to og-ampuan to ogpamanakajan diya to dagat to diya no panahon.

sikandin to kinaugalingon no pag-ugpa, di
binantajan da to sobuuk no sundayu.

17 No natatoyuhan on no aedow to pagti-
dow noy, impadokat ni Pablo to inila no
mgo Hibru no taga-Roma. No mahimun
on sikandan, mig-iling si Pablo, "Mgo suun
ku, meyduon igpasabut ku iyu. Wada man
podom sae ku to angod ta no mgo Hibru.
Wada a isab supak to sikan mgo tumanon
no imbilin ita to mgo minuna ta. Di pig-
dakop a dan diya to Jerusalem aw idata
duon to mgo upisyalis to gubernu to Roma.
18 Tapus a dan imbistigaha, wada naaha dan
no sae ku no angay a oghimatajan. Gustu
dan podom no ogsabukan a, 19 di to angod
ta no mgo Hibru wada ujun. Na, manno
wada yain no paagi ku, migdangop a to hari
ta dini to Roma. Wada hinuun igkariklamu
ku kuntra kandan. 20 Kaling impadokat
ku sikiyu kuntoon su ogpaggilaung† a iyu
agun no makasabut kow to hinongdan to
pagpusasi kanay. Nailing a to seini tongod
to pagtuu ku to sikan pigpaabut tanow‡ no
mgo kaliwat ni Israel."

21 Mig-iling sikandan, "Wada nadawat
noy no suyat likat to mgo Hibru diya to
Judea bahin ikow. Wada isab mgo Hibru
no napuun diya no mig-iling no meyduon
nangkahinang nu no madoot. 22 Di gustu
koy ogpaminog to sikan igpang-anad nu.
Su namaanan noy no duon to inggad andei
no banwa meyduon ogsupak to sikan pun-
duk now."

23 Na, dajun dan sabuti dow kagan-u
sikandan oghihimun manda. Pag-abut to
sikan aedow no nasabutan dan, mahan-
in to mgo Hibru no nahimun duon to
pig-ugpaan ni Pablo. Sugud to masem
kotob no nadukilom, pigpasabut sikan-
dan ni Pablo aw pigmatuud din bahin to
paghari to Diyus. Pigkumbinyu din sikan-
dan pinasikad to sikan mgo sinuyat ni Moi-
ses dow duma no kibali ba-ba to Diyus
agun makatuu sikandan ki Jesus. 24-25 No
matapus on to pagwali ni Pablo, naman-
uli sikan mgo Hibru no migyayalis, su mey-
duon namanuu to sikan pig-ikagi din, di to
duma wada tuu. Di no wada pad sikandan
pamang-uli, mig-iling si Pablo, "Matuud
iyan to diya pig-ikagi to Ispiritu Santu to
mgo minuna ta no impabaja ki Isaias no
kibali ba-ba din 26 no pig-iling,

'Andiya ka to mgo Hibru aw ikagihi sikan-
dan,
Inggad amonuhon now to pag-
paminog, kona kow ogpakasabut.
Inggad amonuhon now to pag-aha,
kona kow ogpakakita.
27 Sikan to ikagihon nu kandan su madoson
to uyu dan.
Angod to pigsampongan dan to mgo talinga
dan aw migpiyong
agun kona makasabut dow makakita.
Su ko paningkamotan dan pa no makasabut
aw makakita dow pauli dini kanay,
ogpang-ulian ku sikandan.'§

28 "Na," kagi isab ni Pablo, "kaling kina-
hangyan no matagahan now no sikan kagi
to Diyus no ogpakayuwas to otow ingnaw-
nangon on diya to kona no mgo Hibru, aw
ogdawaton dan on." 29 *

30 Sed to daduwa no tuig mig-ugpa si
Pablo duon to bayoy no pigplitihan din,
aw pig-abi-abi din to tibo naman-andiya
kandin. 31 Wada haedok din no mignawnan-
gon bahin to paghari to Diyus. Nang-anad
isab sikandin bahin ki Jesu-Cristo no Ginuu
no wadad migbaebag.

† 28:20 To Surigao no Minanubu: *ogpagyaung-yaung* ‡ 28:20 Migtuu si Pablo no si Jesus iyan pigpaabut to mgo Hibru. § 28:27 Isaias 6:9,10 * 28:29 Bersikulu 29 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Tapus to pag-ikagi ni Pablo, mig-uli sikan mgo Hibru no migyayalis to maagbot.*

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Roma

1 Siak si Pablo no suguonon ni Cristo
Jesus iyan tag-suyat to seini. Pigpili a
to Diyus to pagka-apustul aw bogaji to
katongdanan to pagnawnangon to Mado-
jow no Nawnangonon no napuun kandin.
2-3 Sikan Madojow no Nawnangonon bahin
ki Jesu-Cristo no Anak din nayugoy din
da isaad aw ipasuyat duon to Kasuyatan
din to diya mgo otow no kibali ba-ba din.
Bahin to pagkaotow din, kaliwat sikandin
ni Hari David. 4 Bahin isab to balaan no
pagka-Diyus din, pinaagi to pagkabanhaw
din ingkapakita no si Jesu-Cristo no Ginuu
ta, gamhanan yagboy no Anak to Diyus.
5 Pinaagi kandin, pigmadojawan a to Diyus
su pighinang a din no apustul to pagkabig
to mgo otow no kona no mgo Hibru diya to
yain-yain no mgo banwa agun mutuu dow
musugut sikandan ki Jesu-Cristo. Na duon
to sikan, ogkasaja yagboy sikandin. 6 Yakip
kow isab su tinawag kow man to Diyus agun
mabogkot duon ki Jesu-Cristo.
7 Kaling pigsuyatan ku sikiyu no mgo
taga-Roma no hinigugma to Diyus dow in-
abin din.
Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow
dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Jesu-
Cristo no Ginuu ta aw palinawon to gin-
hawa now.

To Pag-awos ni Pablo to Pagyouy to mgo Taga-Roma

8 Og-una a ogpasalamat to Diyus pinaagi
ki Jesu-Cristo tongod iyu tibo, su to pag-
tuu now nabantug diya to inggad andei.
9 Ogpakakistigus to Diyus no kanunoy ku
sikiyu ig-ampu. Sikandin to ogtumanon
ku to bug-us no ginhawa pinaagi to pag-
nawnangon to sikan Madojow no Nawnan-
gonon bahin ki Jesu-Cristo no Anak din.
10 Nangamuju a to Diyus no itugut din no
makayouy ad on iyu. 11 Ogkaliyag a yag-
boy no ogpagkita iyu agun mabahinan ku
sikiyu to kadojawan no igbogoy to Ispiritu
Santu agun ogdigon to pagtuu now. 12 Iyan
igpasabut ku no ogkatabangan a tongod
to kadigon to pagtuu now aw ogkatabang-
gan kow isab tongod to kadigon to kanay
no pagtuu. 13 Mgo suun ku, ogkaliyag a
no mataga kow no kona no kapila a da
planu to pag-andiyan iyu agun meyduon
madojow no ogkadeygan to trabahu ku
diyan angod to nadeygan diya to yain no
mgo banwa no pig-ugpaan to kona no mgo
Hibru. Di kanunoy meyduon nakabaebag
kanay. 14 Ubligadu a to pagpang-anad to
tibo kaotawan, mgo didajahon dow mgo
dibabaon, to mgo idukadu dow to wada
mgo dalimagmagan. 15 Kaling ogkaliyag a
yagboy ogpasabut isab iyu no mgo taga-
Roma to Madojow no Nawnangonon bahin
ki Jesu-Cristo.

To Gahom to sikan Madojow no Nawnangonon

16 Kona ku igkasikow to pagnawnangon
to sikan Madojow no Nawnangonon su
ogdumahan sikan to gahom to Diyus to
pagyuwas to inggad hintawa no ogtuu. To
mgo Hibru iyan una no migdinog to sikan,
di kuntoon ogkayakip on to kona no mgo
Hibru. 17 Su pinaagi to sikan Madojow
no Nawnangonon, impamaan to Diyus to
planu din to pag-isip to mgo otow no wadad
sae tongod da to pagtuu dan. Su mey
sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling, "To
mgo otow no og-isipon ku no wadad sae, to
kinabuhi dan igpasikad to pagtuu kanay."*

To Kaboyu to Diyus to mgo Makasasaya

18 To Diyus no diya to yangit migmaan no
ogkastiguhon din to tibo mgo otow no wada
pagtahud kandin aw oghinang to madoot.
Kibali inyon-ok dan sikan matuud no na-
maanan dan su ogtuudon dan to paghinang
to madoot. 19 Kona ogkailing no wada dan
kamaani to kinaiya to Diyus su ingmaan din
on man kandan. 20 Kona ta iyan ogkitaon
to Diyus, di sugud no hinangon din seini
kalibutan, nasabutan yagboy to mgo otow
to pagka-Diyus din dow to wada katapusan
no gahom din, su ogkaaha ta man to mgo
hininang din. Kaling wada ogpakailing no
kona sikandan no angay ogkastiguhon to
Diyus. 21 Su inggad namaanan dan no mey-
duon Diyus, wada dan sikandin pasidonggi
aw wada dan isab pasalamati. Nasi no
iyan pighona-hona dan to mgo linangog

* 1:17 Habacuc 2:4

aw wada mgo pues, aw nadigyoman to
pagsabut dan. 22 Og-iling sikandan no og-
pakasabut, di to tinood mgo buluk. 23 Anoy
su iyan podom simbahon dan to Diyus
no wada kamatajon aw angay ogsajaon,
iyan nasi pigsimba dan sikan impag-angod-
angod to otow no ogkamatoy da dow to
ogpamanyajang, to ogpamamanow, to og-
pamangunanap† hasta to ogpamanduya.

24 Kaling insum-ok‡ sikandan to Diyus to
pagpatujang to inggad nokoy no kayaw-
ajan no ogkaliyagan dan. Hilabi maka-
sisikow to pinanghinang dan duon to yawa
to angod dan no mgo otow. 25 Sikan no mgo
otow migtuu on to gayu su pigtalikudan
dan on sikan matuud no ingmaan to Diyus
kandan. Iyan pigsimba dow pigtuman dan
to mgo hininang to Diyus. Wada dan li-
paraha to Diyus no iyan mighinang to tibo
dow iyan angajan ogsajaon to wada katapu-
san. Sikan iyan.

26 Na, tongod to sikan kadoot dan, insum-
ok sikandan to Diyus to pagpatujang to
inggad nokoy no mayaw-oy no kaiboganan
dan. Meyduon ngani mgo bohi no konad
on og-unug to batasan to pagkabohi dan su
to duma dan no mgo bohi ig-angod dan to
mgo yukos. 27 To mgo yukos isab, meyduon
mig-ojow to mgo bohi aw iyan naibogan
dan to angod dan no mgo yukos. E-ay! To
bayos kandan impasibu on to sikan yawan-
on no mgo hinang dan.

28 Manno pig-ojowan dan to Diyus no
namaanan dan on, insum-ok din sikan-
dan to sikan mayaw-oy no mgo panghona-
hona no iyan migmandu kandan to paghi-
nang to kona podom no angay oghinangon.
29 Ogtibuyuson dan to paghinang to inggad
nokoy no madoot. Mgo hakog sikandan
dow mangkayupig. Ogsilag sikandan dow
oghimatoy to otow. Mangkaabyow dow
malimbungon hasta mati-amung-amung.
Mgo tabian 30 dow mahimanu. Ogkuntra-
hon dan to Diyus aw ogtamajon dan to
angod dan no mgo otow. Ogpangham-
bug aw ogpayabi-yabi. Kanunoy sikandan
oghona-hona to bag-u no paagi to pag-
pakasae. Masinupakon sikandan to mgo
ginikanan. 31 Kona ogkaamu ogkiyaya to
madojow dow madoot aw kona ogkasali-
gan. Wada yagboy gugma dow kae-at dan
to angod dan no mgo otow. 32 Namaanan
dan sikan matarong no balaod to Diyus no
mig-iling no angajan ogkastiguhon to wada
katapusan to tibo no oghinang to sikan, di
ogpadajun gihapun sikandan to paghinang
to madoot. Aw ogdugang pad to kadoot dan
su ogsajaon dan to duma no oghinang isab
to madoot.

2

To Pagkastigu to Diyus to Otow

1 Na, basi muiling kow no angajan ogkas-
tiguhon to mgo otow no oghinang to sikan
no kadoot. Di bantoy kow su oghinang kow
man isab to sikan. Kaling kibali igpakastigu
now to kaugalingon now su mig-aangod
man to hinang now. 2 Namaanan ta no
matarong to hukum to Diyus to mgo otow
no oghinang to madoot. 3 Kaling ko og-
sawoy kow to duma no oghinang to madoot
di oghinang kow isab to angod no kadoot,
nailing buwa to boot now no ogpakalikoy
kow to kastigu to Diyus? Eh, kona kay.
4 Basi makailing kow no ogpakapatujang
kow su bootan to Diyus dow mapailubon.
Wada kow buwa makasabut no nayuuy to
Diyus iyu agun podom musosey kow aw
talikudan now to mgo sae now. 5 Di wada
kow gihapun talikud to mgo sae now su
mangkadoson to uyu now. Kaling sikiyu da
to migpadugang to kastigu no igpahamtang
to Diyus iyu. Matarong yagboy to hukum
din 6 su ogbayosan din to kada sobuuk sibu
to nangkahinang din. 7 Mey mgo otow no
ogpaningkamot to paghinang to matarong
agun no masaja dow mapasidonggan sikan-
dan to Diyus aw makaugpa diya to yangit
no wada katapusan. Na, sikan iyan to
mgo otow no ogbogajan to kinabuhi no
wada katapusan. 8 Di to mgo otow no iyan
ogpayabihon to kandan kadojawan aw og-
ojow to matuud su iyan ogsunudon dan to
madoot, iyan da ogkaiman dan to yangot
to Diyus. 9-10 To tibo ogpamanghinang to
madoot og-abuton to maagbot no mgo an-
tusonon aw ogkasamuk to hona-hona, di to
diya matarong to mgo hinang ogsajaon dow
ogpasidonggan to Diyus aw ogpalinawon
to ginhawa. Ogbayosan to tibo mgo otow
tongod to nangkahinang dan, madojow ko

† 1:23 Ubin *ogpananap* ‡ 1:24 Ubin *pigpabay-anan*

madoot, yabi to mgo Hibru hasta isab to
kona no mgo Hibru. [11] Su to Diyus wada
pinayabi.

[12] To mgo otow no ogpakasae mig-
aangod, inggad makadinog sikandan to
mgo balaod to Diyus ko kona. To diya
ogpakasae no nakadinog on to mgo
balaod din ogkastiguhon pinasikad to
sikan mgo balaod. To diya ogpakasae
no wada makadinog to mgo balaod to
Diyus ogkastiguhon gihapun, di kona no
igpasikad to sikan mgo balaod. [13] Su kona
no iyan og-isipon to Diyus no wadad
sae to otow no puli ogpaminog to mgo
balaod din, di to otow no ogtuman to
sikan. [14] Su to kona no mgo Hibru, inggad
wada dan kaanadi to mgo balaod to
Diyus, usahay oghinangon dan to madojow
no insugu to sikan mgo balaod su to
ingkabata dan no kinaiya iyan ogsugu
kandan. [15] Duon to sikan, ogkasabutan no
imbotang to Diyus to mgo balaod din duon
to ginhawa dan. Su ko oghinang sikandan
to natagahan dan no hustu, kona sikandan
ogkakunsinsya. Di iyan ogkakunsinsya
sikandan ko ogpakasae. [16] Na, ko muabut
to Aedow to Paghukum, igpasusi to Diyus
ki Jesu-Cristo to namakahobong duon to
ginhawa to tibo mgo otow. Sikan to og-
ikagihon ku ko igwali ku to Madojow no
Nawnangonon.

To Wada Pagtuman to mgo Hibru to Diyus

[17] Sikiyu no angod ku no mgo Hibru,
migsalig kow to pagka-Hibru now aw
kunungkun ogdawaton kow to Diyus
su pigsaligan kow to mgo balaod din.
Nanghambug kow no pinadajag kow
to Diyus. [18] Nanghambug kow isab no
kunungkun namaan kow to ogkaliyagan
din aw ogkiyaya kow to matarong su pig-
anad kow to mgo balaod din. [19] Nailing
to hona-hona now no ogpakapang-anad
kow to kona no mgo Hibru no wada
dalimagmagan to Diyus agun matang-awan
to hona-hona dan. [20] Masaligon kow no
ogpakapang-anad kow to mgo otow no
angod pad to mgo bata su wada pad kaanad.
Su ojow now pa, sikita da no mgo Hibru to
migtagon to mgo balaod to Diyus no iyan
da matuud no ogkapuunan to hustu no
pagsabut. [21] Ogpang-anad kow on man naan
to duma no mgo otow, na, nokoy no kona
now man og-anadon to kaugalingon now?
Ogpang-anad kow no kona ogpangawat to
otow. Na, og-usipon ku sikiyu, ogpangawat
kow naan? [22] Ogpang-anad kow no madoot
to pagpanghonay. Na sikiyu, oghinang
kow naan to sikan? Ogkaligsom kow to
mgo diyus-diyus, di ogpamansed kow man
ngani to mgo ampuanan dan to pagkawat
to nakased duon! [23] Nanghambug kow no
sikiyu to nakatagon to mgo balaod to Diyus,
di pigpakasikawan now sikandin pinaagi
to pagyapas now to sikan. [24] Ojow pa to
Kasuyatan to Diyus, "To diya kona no mgo
Hibru ogdoot-doot to Diyus tongod to mgo
hinang now."

[25] Sikiyu no angod ku no mgo Hibru, pig-
tuli* kow pagpakiyaya no kaotawan kow
to Diyus. Igkadojow now iyan sikan basta
tumanon now yagboy to mgo balaod din. Di
ko yapason now to balaod, ogkaangod kow
to diya kona no kaotawan din. [26] Di to kona
no mgo Hibru, ko tumanon dan to mgo
sugu to Diyus, ogkamaanan no kaotawan
din naan sikandan. [27] Kaling pinaagi to
pagtuman to sikan kona no mgo Hibru to
mgo balaod to Diyus, ogkapajagan no angay
kow ogkastiguhon. Su anoy sikiyu to pig-
bogajan to sikan mgo balaod din, pigyapas
now man gihapun.

[28-29] Na, hintawa man to tinood no Hi-
bru, no ko ita pa, tinood no kaotawan
to Diyus? Kona no sikan ogtuman to
mgo tumanon angod to pagpatuli di sikan
nabag-u on to ginhawa. Su sikan kibali
pagtuli no ogkaliyagan to Diyus kona no
pagpali to yawa to otow di to paggawang to
mangkadoot duon to ginhawa. Ogkahimu
sikan pinaagi to Ispiritu to Diyus, kona no
pinaagi to diya sinuyat no balaod. Na,
inggad kona sajaon sikan otow to angod
din, to Diyus iyan ogsaja kandin.

3

[1] Na, sanglit angod man to sikan, basi
meyduon og-usip, "Wada naan pues to
pagka-Hibru? Nokoy man to pues to tu-
manon ta to pagpatuli?" [2] Meyduon iyan.

* 2:25 Basaha isab to Genesis 17:10-11. Migsugu to Diyus no tulion si Abraham dow mgo kaliwat din no yukos. Indan sikan no kaotawan sikandan to Diyus.

Igkadojow yagboy to pagka-Hibru ta, yabi
su sikita to pigsaligan to Diyus to mgo kagi
din. 3 Basi meyduon og-iling, "Ugsa man to
mgo Hibru, mey man wada tuman to kagi
to Diyus." Tinood iyan, di kona ogpasabut
no kona ogkasaligan to Diyus. 4 Inggad
ogginayu to tibo otow, di to Diyus kona
ogginayu. Su to Kasuyatan to Diyus mig-
iling,
"Ginuu, kanunoy hustu ko og-ikagi ka.
Inggad basuyon ka, ogkamaanan da no
kona ka no sajopan."*
5 Basi meyduon ogpinilusupu no og-iling,
"Madojow nasi ko makasae ki agun no ko
itandi sikan to katarong to Diyus, ogkaki-
taan yagboy sikan katarong din. Kaling,"
ojow dan pa, "sajop buwa to Diyus ko kas-
tiguhon ki din tongod to mgo sae ta." Sikan
kan linangog no hona-hona dan. 6 Di kona
ki ogpakailing to sikan! Su ko kona no
matarong to Diyus dow hustu to pagkastigu
din to mgo otow tongod to mgo sae dan,
wada podom katongod din to paghukum to
kaotawan kani to kalibutan. 7 Basi mey isab
og-iling to, "Madojow nasi ko ogginayu a
agun no ko itandi to pagkamatinod-anon
to Diyus, ogkamaanan no ogkasaligan to
Diyus, kaling ogkasaja sikandin. Na," ojow
dan pa, "nokoy no ogpahamtangan a man
to Diyus to kastigu ko masaja man sikandin
tongod to mgo sae ku?" 8 Ogpasabut sikan
no ogpadajun ki to paghinang to madoot
agun madojow to ogkadeygan. Pagkabalin-
gag to sikan no pangatarongan! Meyduon
ngani mgo otow no oghapey kanay no
sikan kun to ig-anad ku. Angajan yagboy
sikandan to sikan kastigu no igpahamtang
kandan!

Wada Inggad Sobuuk no Matarong

9 Na sikita no mgo Hibru, yabow buwa
to kadojow ta kay to kona no mgo Hibru?
Kona gajod! Nahisgutan kud on no mig-
aangod da to tibo otow, Hibru ko kona, su
tibo piggahoman to sae. 10 Su pig-iling duon
to Kasuyatan,
"Wada inggad sobuuk no otow no matarong
duon to atubangan to Diyus.
11 Wada sobuuk no ogpakasabut.
Wada isab ogpamangha to Diyus.
12 To tibo kaotawan migtalikud kandin,
aw tibo wada yagboy mgo pues.
Wada oghinang to madojow,
wada inggad sobuuk.†
13 To kagi no ogkapuun to ba-ba dan
angod to ngadog no ogkapuun duon to
yobong no naabrihan.
Mgo gayuon sikandan,‡
aw to pagdoot-doot dan to duma an-
god to yayas to yaposung.§
14 Kanunoy sikandan ogbinusae aw ogpa-
nungajow to duma dan.*
15 Maagkap to boyad dan to paghimatoy to
duma.
16 Inggad andei sikandan ogdeg, ogpan-
dodoot
aw ogpasakitan dan to angod dan.
17 Kona sikandan ogkaamu og-ugpa to mali-
now.†
18 Wada yagboy haedok dan to Diyus."‡
19 Namaan ki no insuyat sikan duon to
Kasuyatan to Diyus no imbogoy ita no mgo
Hibru. Na, manno nasakup kinow to sikan
pig-iling no makasasaya to tibo otow, kona
kow ogpakailing no wada sae now. Su to
tibo kaotawan ogsukutan to Diyus tongod
to mgo sae dan. 20 Kaling man, wada inggad
hintawa no ogkadawat to Diyus tongod to
pagtuman to mgo balaod din. Nasi no sikan
to ogmaan ita no nakasae ki.

Ogkadawat to Diyus to Otow no Ogtuu ki Jesu-Cristo

21 Di kuntoon impakita on to Diyus to
planu din agun ogkadawat ki din no wada
yabot to pagtuman ta to mgo balaod. To
sinuyat ni Moises dow to duma no kibali ba-
ba to Diyus ogmatuud to sikan. 22 Seini to
planu to Diyus: Og-isipon ki din no wadad
sae tongod to pagtuu dow pagsalig ta ki
Jesu-Cristo. Iyan da no paagi inggad Hibru
ko kona, 23 su to tibo mgo otow namakasae.
Wada inggad sobuuk no nakatopong to
himpit no sukud to Diyus. 24 Di tongod to
kadojow dow kayuuy din ita, og-isipon ki
din no wadad sae pinaagi to pighinang ni
Cristo Jesus agun to pagyokat ita. 25 Su
sikandin to insapilinti to Diyus ita. Im-
paawas to yangosa din aw migpakimatoy

* 3:4 Salmo 51:4 † 3:12 Salmo 14:1-3 dow 53:1-3 ‡ 3:13 Salmo 5:9 § 3:13 Salmo 140:3 * 3:14 Salmo 10:7 † 3:17 Isaias 59:7,8 ‡ 3:18 Salmo 36:1

agun no mahupoy to kaboyu to Diyus tongod to mgo sae ta ko ogtuu ki ki Cristo. Pigiling to Diyus to sikan agun ogkamaanan no matarong sikandin ko oghukum inggad angod to pigpabay-anan din puli to sae to mgo otow to diya una. [26] Di kuntoon impaangkon din on ki Jesus to mgo sae ta agun ikapakita no matarong sikandin ko oghukum aw agun isab ogkaisip din no wadad sae to inggad hintawa no ogtuu ki Jesus.

[27-28] Na, su nailing man to sikan, nokoy kay to igkapanghambug ta? Ampan gajod! Su kona no iyan ig-isipa ita to Diyus no wadad sae tongod to pagtuman ta to mgo balaod din, di nasi no tongod da to pagtuu ta. [29] Kona kow oghona-hona no mgo Hibru da to ogkasakup to Diyus, su ogsakupon din to inggad hintawa, Hibru ko kona. [30] Su sobuuk da to Diyus, aw og-isipon din no wadad sae to tibo otow no ogtuu ki Jesu-Cristo, Hibru sikandan ko kona. [31] Basi ogiling kow, "Ko ugaling sikan man, wadad naan pues to diya mgo balaod no imbogoy ita to Diyus." Sajop sikan! Su to pagtuu ta iyan da yagboy paagi no ogkatuman ta sikan mgo balaod to Diyus.

4

To Pagdawat to Diyus ki Abraham tongod to Pagtuu Din

(Galacia 3:6-10)

[1] Igpananglit ta si Abraham no minuna ta no mgo Hibru. Naamonu no pig-isip man sikandin to Diyus no wadad sae aw dawata? [2] Ko nadawat pa sikandin to Diyus tongod to madojow no mgo hinang din, meyduon podom igkapanghimantug din. Di kona no sikan to ingdawata kandin to Diyus. [3] Su ojow pa to Kasuyatan, "Si Abraham migtuu to Diyus, kaling pig-isip to Diyus no wadad sae din."* [4] Na, ko pananglitan mey otow no ogtrabahu, sikan igsuhue kandin kona ogkailing no bogoy puli, su bajad sikan to trabahu din. [5] Di yahi to kayuwasan. Su kona no iyan ogkadawat to Diyus to otow no ogsalig to kandin no ogkaunagan. Iyan nasi ogkadawat din to otow no ogsalig kandin no iyan og-isip no wadad sae to makasasaya tongod to kamatajon ni Cristo. Su iyan igdawata kandin to Diyus tongod to pagtuu din. [6] Sikan isab to impasabut to diya sinuyat ni David no mighisgut to madojow no kabotang to otow no nadawat on to Diyus no wada yabot to madojow no hinang din. [7] Kagi din,

"Pagkadojow to otow no pigpasaylu on to mgo sae!

[8] Malipajon hilabi sikandin
su konad on og-isipon to Diyus no saean sikandin."†

[9] Hintawa man kalipay sikan ognangonon ni David? Mgo Hibru da buwa no ogtuman to mgo tumanon angod to pagpatuli?‡ Kona! Yakip isab to duma no mgo tribu no kona ogtuman to sikan. Su nahisgutan tad no iyan da ingdawata to Diyus ki Abraham tongod to pagtuu din. [10] Na, kaganu man dawata to Diyus si Abraham? Natuli on sikandin ko wada pad? Wada pad on! Kaling namaan ki no kona no sikan to ingdawata to Diyus kandin. [11] Su sikan pagpatuli migpakiyaya puli no tahan on sikandin pig-isip to Diyus no wadad sae tongod to pagtuu din. Kaling ogkatawag si Abraham no amoy to tibo mgo otow no ogtuu to Diyus aw og-isipon din no wadad sae inggad kona sikandan no sakup to sikan balaod to pagtuli. [12] Amoy isab si Abraham to mgo Hibru no wada salig to pagkatinuli dan, su mey pagtuu dan to Diyus no angod to diya pagtuu ni Abraham no wada pad sikandin tuli-a.

To Pagtuu ni Abraham to Saad to Diyus

[13] To diya una, insaad to Diyus ki Abraham dow mgo kaliwat din no mey panahon no ogkaangkon dan to tibuuk kalibutan. To pagkatuman to sikan kona no tongod to pagtuman ni Abraham to mgo balaod, di tongod to pagtuu din no iyan isab ingdawata kandin to Diyus. [14] Su ko iyan pa pigsaadan to Diyus to mgo otow no ogtuman to mgo balaod, wada podom pues to pagtuu ta to Diyus, aw wada isab pues to saad to Diyus su wada ogpakapahimuyus to sikan. [15] Su sikan mgo balaod diya ogdeg to pagkastiguha ita to Diyus su kona ta ogkatuman sikan. Iyan da man wada ogkayapas ko wada balaod.

* 4:3 Genesis 15:6 † 4:8 Salmo 32:1,2 ‡ 4:9 Basaha isab duon to Roma 2:25.

16 Kaling iyan da ogpakadawat to diya
insaad to Diyus to otow no ogtuu kandin,
agun masabutan no tongod da sikan to
kadojow dow kayuuy din ita. Na, siguru
yagboy no sikan no insaad ogkadawat to
tibo og-isipon no mgo kaliwat ni Abraham,
su to pagtuu dan angod man to pagtuu ni
Abraham. Su sikandin to amoy to tibo no
ogtuu to Diyus, inggad sakup sikandan to
diya mgo balaod ko kona. 17 Su meyduon
sinuyat no kagi to Diyus ki Abraham no
pig-iling, "Oghinangon ku sikuna no amoy
to mahan-in no mgo tribu."§ Natuman
on sikan su sikandin on to amoy tanow
no namanuu. Aw sikan Diyus no pigtu-
uhan din iyan mey gahom to pagbanhaw
to mgo patoy aw og-ikagi sikandin sahian
ka da to nahitabu on inggad wada pad.
18 Angod to kona ogkaimanan no ogkahi-
nang si Abraham no amoy to mahan-in
no mgo tribu su wada man anak din, di
migtuu gihapun aw mig-iman no ogkatu-
man sikan kagi to Diyus no pig-iling, "To
kahan-in to mgo kaliwat nu ogkaangod to
mgo bituon diya to yangit."* 19 Wada yobad
to pagtuu ni Abraham to sikan kagi to Diyus
inggad madani on ogsongo gatus to idad
din, hasta si Sara no asawa din nabujag
on puli no wada panganak. 20 Wada duwa-
duwa si Abraham to diya insaad to Diyus
kandin. Nasi no migdigon to pagtuu din
aw pigsaja din to Diyus, 21 su nasiguru din
no ogkahimuan to Diyus to inggad nokoy
no igsaad din. 22 Sikan to hinongdan no
pig-isip sikandin to Diyus no wadad sae aw
dawata. 23 Aw kona no si Abraham da, 24 su
sikita no ogtuu ogkayakip isab. Ogkadawat
ki to Diyus no iyan migbanhaw ki Jesu-
Cristo no Ginuu ta. 25 Pagboot to Diyus no
mahimatajan sikandin tongod to mgo sae
ta, aw pigbanhaw sikandin agun no isipon
ki to Diyus no wadad sae.

5

To Kabotang to Otow no Nadawat on to Diyus

1 Manno pig-isip on to Diyus no wadad
sae ta tongod to pagtuu dow pagsalig ta
ki Jesu-Cristo, nahiuli kid on dow to Diyus.
Nahimu sikan tongod to kamatajon ni Jesu-
Cristo no Ginuu ta. 2 Tongod isab to pagtuu
ta kandin, maawang on to dayan ta pailing
diya to Diyus, aw naangkon tad to kadojow
dow kae-at din no nakinabuhi tad kuntoon.
Kaling ogkalipay ki yagboy su mey pag-
iman ta no ogkayakip ki to dongog to Diyus
diya to umaabut no panahon. 3 Kona no
sikan da to igkalipay ta, su ogkalipay ki
isab ko paantuson ki, su nataga ki no ko
mubaja ki to mgo pag-antus, ogkaanad ki
to pagpailub. 4 Na, ko mupadajun ki to
pagpailub to mgo antusonon, ogkakitaan
no hamatuk to pagtuu ta. Aw tongod to
sikan, masaligon ki no ogpaabut to tibo no
insaad din ita. 5 Kona ogkapakyas to pag-
iman ta su pigpasabut kid to Ispiritu Santu
no wada sukud to gugma to Diyus ita.

6 Wada yagboy ogkahimu ta, di pag-
abut to panahon no pigbootan to Diyus,
migpakimatoy si Cristo agun mayuwas ki
no mgo makasasaya. 7 Matagsa da hinuun
ogkahitabu no meyduon ogtubus to otow
no himatajanan inggad matarong sikan og-
tubuson din. Basi ogkahitabu no mey-
duon ogpakimatoy ko madojow hilabi sikan
ogsapilintihan din. 8 Di to Diyus, impakita
din to kaaslag* to gugma din ita, su inggad
makasasaya ki pad, migpakimatoy si Cristo
ita. 9 Na, manno pig-isip kid on to Diyus no
wadad sae tongod to yangosa ni Cristo no
impaawas, iyan on man kuntoon ko kona ki
din yuwason to kastigu to Diyus no angay
ita! 10 To diya una, nahikuntra ki dow to
Diyus, di kuntoon nahiuli kinow on pinaagi
to kamatajon ni Jesu-Cristo no Anak din.
Na, su nailing on man to sikan, yabi no
ogyuwason ki diya to umaabut pinaagi ki
Cristo no nabanhaw! 11 Kaling igkalipay ta
yagboy to Diyus pinaagi ki Jesu-Cristo no
Ginuu ta no migpag-uli ita dow to Diyus.

Si Jesu-Cristo Intandi ki Adan

12 Si Adan no una no otow, nakasae. Sikan
to sinugdanan to sae dini to babow to
kalibutan. Na, su mey on man sae, mey
on isab kamatajon. Kaling ogkamatoy to
tibo otow su tibo man nakasae. 13 To diya
wada pad ibogoy to Diyus to mgo balaod
din ki Moises, migpadajun to mgo otow
to pagpakasae. Hinuun, kona ogkailing

§ 4:17 Genesis 17:5 * 4:18 Genesis 15:5 * 5:8 To Surigao no Minanubu: *kadogi*

no nakayapas sikandan to mgo balaod su
wada pad man ikabogoy sikan mgo balaod,
14 di to sae migdae gihapun to kamatajon.
Kaling sugud ki Adan pailing diya ki Moises,
nangkamatoy to mgo otow inggad sikan
sae dan kona no angod to diya ki Adan no
migyapas to sugu no napuun yagboy to ba-
ba to Diyus.

Si Adan ogpakaangod-angod ki Jesu-
Cristo, su to nadeygan to hinang dan no
daduwa nakadaehig man to tibo mgo otow.
15 Di ko pagtandion ta si Adan dow si Jesu-
Cristo, wada yagboy kaaangod to nadeygan
to hinang dan. Su tongod to diya sae ni
Adan, to tibo kaotawan angay to kamata-
jon. Di tongod to kadojow dow kayuuy ni
Jesu-Cristo, ogkatabangan yagboy to Diyus
to tibo kaotawan. 16 Ko pagtandion ta
manda to nadeygan to hinang ni Adan
dow to hinang to Diyus, madiyu isab to
kayainan. Su tongod da to diya sobuuk no
sae ni Adan, pighukuman to tibo kaotawan
no sae-an aw angay on to kamatajon. Di
pinaagi to sikan puli imbogoy to Diyus ita,
ogkadawat ki din su og-isipon ki din no
konad no sae-an. 17 Tinood man iyan no
tongod to diya sae ni Adan, nasakup to
tibo mgo otow to kamatajon. Di yabow
pad to nadeygan to diya nahinang ni Jesu-
Cristo. Su to tibo no ogdawat to kadojow
dow kayuuy to Diyus no wada sukud og-
isipon to Diyus no wadad sae. Ogkapuesan
dan to kinabuhi no wada katapusan aw
ogpakamandu on isab duma ki Jesu-Cristo.

18 Kaling ogkasabutan ta no pighukuman
to tibo mgo otow to kamatajon tongod to
diya sobuuk da no sae ni Adan. Di tongod to
sikan sobuuk da no matarong no hinang ni
Jesu-Cristo, to tibo otow ogkaisip to Diyus
no wadad sae aw ogkabogajan to kinabuhi
no wada katapusan. 19 Su tongod to pag-
supak to sikan songo otow, mahan-in to
nahinang no makasasaya. Aw tongod isab
to pagsugut to songo otow, mahan-in on to
og-isipon no wadad sae.

20 No wada pad ibogoy to Diyus to mgo
balaod, nakasae on to mgo otow. Iyan
tuud din to pagbogoy to sikan mgo balaod
agun mamaan ki dow man-u to sae ta. Di
pagdugang to sae, yabow no migdugang to
tabang to Diyus. 21 Tinood iyan no mighari
to sae to diya una no migdae to kamatajon
dow kastigu, di kuntoon iyan on oghari
to kayuuy to Diyus. Su tongod to diya
pighinang ni Jesu-Cristo no Ginuu ta, og-
isipon on to Diyus no wadad sae to otow aw
ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.

6

*To Pag-unung ki Cristo duon to Pagkama-
toy dow Pagkabanhaw Din*

1 Basi meyduon og-iling no madojow
ko ogpadajun ki to paghinang to madoot
agun ogdugang to kadojow dow kayuuy to
Diyus ita. 2 Pagkasajop to sikan! Wada
kid on gahomi to sae su kibali patoy kid,
na og-amonuhon pad man to patoy to
pagpakasae? 3 Namaan kow on buwa to
kahuyugan to pagbawtismuhi ita. Og-
pakiyaya sikan to pagkabogkot ta duon ki
Cristo Jesus, su angod man to nakaunung
ki to pagkamatoy din. 4 Kaling man no
bawtismuhan ki, kibali nakaunung kid to
pagkamatoy dow pagyobong kandin agun
maisab to kinabuhi ta. Su namaan ki no
pigbanhaw si Jesu-Cristo to gahom to Amoy
din no Diyus, aw sikita pigbogajan isab to
Diyus to bag-u no kinabuhi.

5 Manno nakaunung kid ki Jesu-Cristo
to pagkamatoy din, nakaduma kid isab to
pagkabanhaw din. 6 Namaan ki no nakau-
nung on sikan ingkabata ta no kinaiya ki
Jesu-Cristo no iyansang sikandin duon to
krus agun magawang to gahom to sikan aw
kona kid ogkaudipon to sae. 7 Su ko patoy
on to otow, wadad yabot din to sae. 8 Kaling
manno nakaunung kid ki Cristo to pagkam-
atoy din, ogtuu ki no ogpakaduma ki isab
kandin duon to sikan bag-u no kinabuhi
din. 9 Su namaan ki no nabanhaw si Cristo
aw konad manda ogkamatoy su konad on
og-utongan to kamatajon. 10 Kasobuuk da
sikandin kamatoy to pagdaog to sae, aw igu
on to diya. Aw kuntoon ogkasaja to Diyus
tongod to kinabuhi din.

11 Na sikiyu, domdomon now no wadad
yabot now to sae su nabogkot kow on man
duon ki Cristo Jesus duon to pagkamatoy
dow pagkabanhaw din, aw to kinabuhi now
angay on no makasaja to Diyus. 12 Kaling
kona kow ogtugut no oggahoman kow pad
to sae agun kona now ogkapatujangan to
madoot no mgo kagustuhon now. 13 Kona
now oggamiton to mgo bahin to yawa now

to pagpakasae, nasi no pamandu kow on to
Diyus. Su pigyuwas kow din to kamatajon
aw bogaji to kinabuhi no wada katapusan.
Na, ipaabin to Diyus to mgo bahin to yawa
now agun magamit din to pagtuman to
matarong no mgo tuud din. 14 Kona kow on
oggahoman to sae su kona kow on no sakup
to diya mgo balaod. Nasi no nasakup kow
on to kadojow dow kayuuy to Diyus.

To Pagyuwas to Pagkaudipon to Sae

15 Basi mey og-iling, "Na, manno wada
kid man kasakup to diya mgo balaod di
sakup kid nasi to kadojow dow kayuuy
to Diyus, ogkahimu on buwa to pagpatu-
jang to pagpakasae." Pagkasajop to sikan!
16 Nataga kow no ko mupaudipon ki to ing-
gad hintawa, sikan to agayon ta. Kaling
ko ogpaudipon ki to sae, to sae iyan on
agayon ta, aw to ogkadeygan, kamatajon
no iyan kastigu no wada katapusan. Di
ko iyan ogtumanon now to Diyus, ogka-
matarong to kinabuhi now. 17 To diya una,
naudipon kow to sae, di kuntoon salamat
to Diyus su bug-us on to pagsugut now to
sikan matuud no ing-anad iyu. 18 Nayuwas
kow on to pagkaudipon now to sae, aw
kuntoon iyan on kibali mig-udipon iyu to
katarong. 19 Impananglit ku to pagkaudipon
agun mahaewajan kow to pagsabut. To
diya una, migpaudipon kow to sae, kaling
nakahinang kow to maligsom, aw migyabi
pad to paghinang now to inggad nokoy
no madoot. Di kuntoon, domdoma now
no Diyus yagboy to bag-u no agayon now,
kaling iyan payabiha to pagkadiyusnon
agun musupu kow to kinaiya din.

20 To diya una no naudipon kow pad to
sae, wada kow kabooti to pagkamatarong.
21 Nokoy man to pues to diya no pamatasan
now? Wada gajod! Iyan da man to
igkasikow now kuntoon ko ogkadomdoman
now to diya no mgo hinang now no og-
pakadae iyu diya to kamatajon no iyan
kastigu no wada katapusan. 22 Di pigyuwas
kow on to Diyus, aw sikandin on to mig-
ilis to diya una no agayon now no sae. Na,
to ogkadeygan to sikan, ogpakasupu kow
on kandin aw ogbogajan to kinabuhi no
wada katapusan. 23 Su ko iyan agayon ta to
sae, iyan igsuhue din ita to kamatajon no
kastigu no wada katapusan. Di ko nabogkot
kid on duon ki Cristo Jesus no Ginuu ta,
igbogoy puli ita to Diyus no Agayon ta to
kinabuhi no wada katapusan.

7

To Magtutuu ki Jesus Konad no Sakup to Balaod no Imbilin ni Moises

1 Mgo suun ku, ogpakasabut kow to seini
og-ikagihon ku su namaan kow man to
balaod. To balaod mey gahom ko buhi
pad to otow. Di ko patoy on, konad ogk-
abootan to sikan. 2 Angod pananglit to
bohi no banahan, obos sikandin to balaod
to kaminyoon kotob no buhi pad to bana
din. Di ko mamatoy on, sikan asawa konad
ogkabootan to sikan balaod. 3 Kaling man,
ko mubabana sikandin to yain ko buhi pad
to bana din, ogkailing no nakapanghonay
sikandin. Di ko patoy on to bana din, wadad
on sikandin kasakup to sikan no balaod.
Kaling konad ogkailing no nakapanghonay
ko mubabana manda sikandin.

4 Mgo suun ku, angod ki to sikan su to
mgo balaod no imbilin ni Moises wadad
katongod ita. Nayuwas kid to katongod
to sikan su nakaunung kid to pagkamatoy
ni Jesu-Cristo. Nabanhaw on sikandin aw
iyan on kibali bana ta agun ogkapuesan
to Diyus to kinabuhi ta. 5 To diya una no
pigbootan ki pad to ingkabata ta no kinaiya,
namaanan ta no mey impang-ojow to sikan
mgo balaod, di napukow nasi to liyag ta
to paghinang to sikan. Aw sikan no mgo
hinang ta ogdeg duon to kamatajon no iyan
kastigu no wada katapusan. 6 Di kuntoon,
tongod to pag-unung ta to pagkamatoy ni
Cristo, wadad yabot ta to sikan mgo balaod.
Nayuwas kid agun no ogpakatuman ki to
Diyus to bag-u no paagi no ogbootan to
Ispiritu Santu, konad no angod to diya
una no ogtuman ki pad to sinuyat no mgo
balaod.

To Tuud to mgo Balaod

7 Basi meyduon og-iling, "Ko ugaling
sikan man, na, madoot naan sikan mgo
balaod." Kona gajod! Su ko wada pa sikan
mgo balaod, kona ki podom ogkamaan dow
nokoy to sae. Pananglit ko wada pa sikan

* 7:7 Exodo 20:17 dow Deuteronomio 5:21

pig-iling to, “Kona kow ogsilag to kati-
gajunan to duma,”* kona a podom ogka-
maan no sae to pagsilag. [8] Di pagkamaan
ku no mig-iling to balaod no madoot to
pagsilag, napukow to pagkamakasasaya ku
aw migdugang nasi to pagsilag ku. Iyan
igpasabut ku no kona podom ogdugang to
gustu ku to pagpakasae ko wada pa i-ojow
sikan. [9] Sikan to nahitabu kanay, su to diya
wada a pad kamaan to mgo balaod, nailing
to boot ku no wada sae ku. Di pagkataga
ku to mgo balaod, napukow to pagka-
makasasaya ku [10] aw nasabutan kud no an-
gay a naan to kamatajon no iyan kastigu no
wada katapusan. Imbogoy to Diyus sikan
mgo balaod agun ogdojow to kinabuhi to
otow no ogtuman to sikan. Di bahin kanay,
namaanan ku no kona ku sikan ogkatuman
tibo, kaling iyan ogdeygan ku to kastigu no
wada katapusan. [11] Angod to piglimbungan
a to sae, su anoy nailing to boot ku no
madojow to ogdeygan to pagtuman ku to
sikan mgo balaod, wada ku naan katuman
sikan. Kaling angay a to kamatajon no
iyan kastigu no wada katapusan. [12] Kaling
ogpakailing ki no kona ogkasawoy sikan
mgo balaod. Madojow sikan dow matarong
su Diyus yagboy to migbogoy. [13] Kona kow
oghona-hona no sikan madojow no mgo
balaod to Diyus iyan hinongdan no angay
a to kastigu no wada katapusan. Su to sae
ku iyan yagboy hinongdan to sikan. Kaling
ogkamaanan ta dow man-u to kadoot to
sae, su to madojow no balaod oggamiton to
sikan agun ogpakahinang ki to sae no ogdeg
diya to kamatajon.

To Pagsinupakay to Daduwa no Kinaiya to Otow

[14] Namaan ki no madojow sikan tibuuk
balaod to Diyus su napuun man duon
kandin. Di siakon, otow a puli aw madali
a ogpakasae. Angod a to naudipon to
sae. [15] Ogkaboyong a kanay, su to mado-
jow no oghinangon ku podom kona ku
ogkahinang. Di to madoot no kona ku
podom oghinangon iyan nasi ogkahinang
ku. [16] Manno ogkakunsinsya a ko ogpakahi-
nang a to madoot, ogpasabut sikan no og-
tuu a no matarong to mgo balaod to Diyus.
[17] Kaling ko makasae a, kona sikan ogkapuun
kani kanay, su iyan ogsugu kanay sikan sae
no tahan kani to ginhawa ku. [18] Nataga a
no wada inggad nokoy no madojow kani
to ingkabata ku no kinaiya su pigbootan
sikan to sae. Ogkaliyag a oghinang to
madojow, di kona ku ogkahimu. [19] Su anoy
oghinang a podom to madojow, iyan nasi
ogkahinang ku to madoot. [20] Na, ko hinan-
gon ku to madoot no kona ku ogkaliyagan,
migpasabut sikan no kona no pagboot ku di
pagboot sikan to ingkaotow ku no sae.
[21] Kaling seini to napaniidan ku: Inggad
oghinang a podom to madojow, ogbaeba-
gan a to madoot. [22] To hona-hona ku ogkali-
pay hilabi to pagtuman to mgo balaod to
Diyus, [23] di kani to yawa ku, yain to ogmandu
kanay. Angod to ogsinupakay to gustu to
yawa ku dow hona-hona. Kona a ogpaka-
likoy to pagkaudipon to ingkabata ku no
sae. [24] Aduy, ogkaamonu ad man buwa?
Hintawa man to ogpakayuwas kanay to
seini yawa ku no ogdeg diya to kamatajon?
[25] Di salamat su to Diyus ogtabang naan
kanay pinaagi ki Jesu-Cristo no Ginuu ta!

Kaling seini to kabotang ku: Kani to gin-
hawa ku ogkaliyag a ogtuman to Diyus, di
to ingkabata ku no kinaiya iyan hinongdan
no ogpakasae a gihapun.

8

To Otow no Oggahoman to Ispiritu Santu

[1] Kaling sikita no nabogkot on duon ki
Cristo Jesus konad no angay ogkastiguhon
tongod to mgo sae ta. [2] Su to Ispiritu
Santu migbogoy ita to bag-u no kinabuhi
tongod to pagkabogkot ta duon ki Cristo
Jesus. Pigyuwas ki din to sae no ogdae to
kamatajon no iyan kastigu no wada katapu-
san. [3] Wada ki kayuwas tongod to pagtuman
ta to mgo balaod su magobu to ingkabata
ta no kinaiya, kaling kona ki ogpakatuman
to sikan. Di nahimuan to Diyus to wada
kahimu-i to sikan mgo balaod. Su pig-
paandini din si Jesu-Cristo no Anak din aw
kahinang no otow no angod ita, di wada sae
din. Aw duon to yawa din impahamtang
to kastigu to Diyus tongod to mgo sae ta.
Duon isab to yawa ni Jesus nadaog to Diyus
to gahom to sae kani to kinabuhi ta. [4] Pig-
iling din to sikan agun wada ogkakuyang
to pagsunud ta to matarong no pamatasan
no insugu to mgo balaod din. Ogkahimu
sikan kuntoon ko iyan oggahom ita to Ispiri-
itu Santu, konad no sikan ingkabata ta

no kinaiya. [5-6] To otow no ogpagahom to
sikan ingkabata din no kinaiya kanunoy
oghona-hona to pagpatujang to madoot no
kagustuhon din, aw iyan ogkadeygan to
kamatajon no iyan kastigu no wada katapu-
san. Di to otow no ogpagahom to Ispiritu
Santu kanunoy oghona-hona to pagtuman
to kagustuhon to Ispiritu Santu. Aw iyan
ogkadeygan to madojow no ginhawa dow
kinabuhi no wada katapusan. [7] To otow no
oggahoman to sikan tahan no kinaiya din
ogsupak to Diyus. Kona sikandin ogpaboot
to mgo balaod to Diyus, aw to tinood, kona
din yagboy ogkatuman sikan. [8] Kaling kona
sikandin ogpakalipay to Diyus.

[9] Di sikiyu, wada kow on gahomi to sikan
ingkabata now no kinaiya, su tibo kow no
pig-ugpaan to Ispiritu Santu piggahoman
din on. Di to otow no wada kasedi to
Ispiritu Santu* kona no sakup ni Cristo.
[10] Tinood iyan no ogkamatoy to yawa ta
tongod to sae, di ko sedan ki ni Jesu-Cristo,
to ispiritu ta meyduon kinabuhi no wada
katapusan su pig-isip kid on to Diyus no
wadad sae. [11] Ko kani ita to Ispiritu Santu,
to Diyus no migbanhaw ki Jesu-Cristo og-
banhaw isab to yawa ta no mey kamatajon
pinaagi to Ispiritu Santu.

[12] Kaling mgo suun ku, kinahangyan no
tumanon ta to pagboot to Diyus su mey
utang ta kandin no kabobot-on. Di kona ta
ogtumanon sikan ingkabata ta no kinaiya.
[13] Su ko ogmanduan ki to sikan no kinaiya,
diya ki ogdeg to kamatajon no iyan kastigu
no wada katapusan. Di ko mupatabang ki
to Ispiritu Santu agun no musosey ki aw
talikudan ta to sae, ogkabuhi ki to wada
katapusan.

[14] Inggad hintawa no ogmanduan to Ispir-
itu to Diyus, anak sikandin to Diyus. [15] Su
sikan Ispiritu no imbogoy ita to Diyus, wada
ki din hinanga no udipon no oggahoman
to haedok, di nasi no pighinang ki din no
mgo anak to Diyus. Aw tongod kandin,
ogpakiamay kid to Diyus [16] su namaan ki
no mgo anak ki din on, aw ogmatuudon
sikan to Ispiritu Santu kani to ginhawa
ta. [17] Na, manno mgo anak kid on to
Diyus, og-abut to aedow no ogkadawat ta
to tibo mangkadojow no intagama din ita,
aw ogkayakip ki ki Cristo duon to madojow
no kabotang din. Su ko mupag-unung ki
to mgo kalisod no pig-antus ni Jesu-Cristo,
ogkayakip ki ko pasidonggan sikandin.

To Mangkadojow no Ogkaiman to mgo Anak to Diyus

[18] Pig-isip ku no kona da ogpakapangh-
inuyu to mgo pag-antus no ogkabajaan ta
kuntoon ko igtandi to sikan madojow no
kabotang ta diya to umaabut no panahon.
[19] Inggad ngani to tibo mgo hininang to
Diyus og-awos yagboy no og-abut on to
panahon no igpakiyaya to Diyus to mgo
anak din. [20] Sugud to diya pagtidow to sae
dini to babow to kalibutan, to tibo mgo
hininang to Diyus nasakup on to kalisod
no impahamtang din kandan. Kona seini
no pagboot dan di pagboot to Diyus. Di
mey pag-iman dan su tahan on planu to
Diyus no meyduon aedow [21] no ogbag-uhon
din to tibo mgo hininang din agun konad
on ogkamatoy aw konad ogkadunut. Og-
pakaagpot on sikandan to madojow no kab-
otang to mgo anak to Diyus no ogpasidong-
gan aw ogyuwason to tibo madoot. [22] Di
hangtod kuntoon, namaan ki no og-antus
pad to tibo mgo hininang to Diyus angod to
bohi no ogpangeyhoy ko oghajodan. [23] Aw
sikita isab no pigbogajan to Ispiritu Santu
isip patinga, ogpakapangeyhoy ki pad no
ogpaabut to panahon no ogkapajagan kid
on no mgo anak to Diyus. Ogbag-uhon
din isab to mgo yawa ta agun kona kid
ogkamatoy. [24] Sikan to kanunoy ta pig-
iman sugud no yuwason ki din. Ko muiling
ki no meyduon ogtagadan ta, migpasabut
no wada pad katuman sikan ogtagadan ta,
su kona tad og-imanon sikan duon on.
[25] Aw manno wada pad katuman sikan og-
imanon ta, masaligon ki aw kona ki ogtaka-
han to ogpaabut to sikan.

[26] To Ispiritu Santu ogtabang isab ita to
mgo kayotoy ta. Su kona ki ogkamaan dow
nokoy to angay no ig-ampu ta, di to Ispiritu
Santu iyan ogdae diya to Diyus to sikan
kona ta ogkalituk. [27] Na, to Diyus no na-
maan to sed to ginhawa ta namaan isab to
igpasabut to Ispiritu Santu. Su to ogbujuon
din duon to Diyus bahin ita no mgo inabin
din igpasikad yagboy to pagboot to Diyus.
[28] Namaan ki no to Diyus iyan ogboot to tibo

* 8:9 To Grigu no inikagihan: *Ispiritu ni Cristo*

agun igkadojow ta to inggad nokoy no og-
abut ita no oghigugma kandin aw pigtawag
din sumaya to planu din. [29] Su tahan on
natagahan to Diyus to diya ogkangkahi-
nang no mgo anak din. Tahan din on isab
pigplanu no og-angodon ki din ki Jesus no
Anak din agun no ogkahinang sikandin no
kakoy tanow no mgo migsusuun. [30] Sikan
tahan da no pigplanu to Diyus no mahinang
no mgo anak din pigtawag din. Aw sikan
pigpanawag din pig-isip din no wadad sae
aw pasidonggi.

To Gugma to Diyus Ita

[31] Na, su sikan on man to kadojow to
Diyus ita, namaan ki no inggad kuntrahon
ki, kona ki ogkadaog su Diyus mismu to
oggapi ita. [32] Su ko wada din oyoga si Jesus
no Anak din to pagpakimatoy su igsapilinti
ita, igbogoy din gajod ita to tibo no kibali
pakapin. [33] Wada ogpakailing no sae-an
ki pad no mgo pinili to Diyus, su Diyus
on mismu to mig-isip no wadad sae ta.
[34] Wada isab ogpakailing no angay ki pad
to kastigu, su migpakimatoy on si Cristo
Jesus tongod ita dow nabanhaw, aw diyad
on sikandin to yangit duon to kalintuu no
takidingan to Diyus aw oggapi ita. [35] Kaling
inggad nokoy to og-abut ita, wada yagboy
ogpakapayuwat ita to gugma ni Cristo. Su
inggad samukon ki, inggad malisodan ki,
inggad paantuson ki, inggad kuyangon ki
to pagkoon dow kabo, inggad duon ki to
kahaedokanan, aw inggad ngani himatajan
ki, kona ogkagawang to gugma ni Cristo
ita. [36] Tinood iyan no ogpakabaja ki to
mgo kalisod su meyduon pig-iling duon to
Kasuyatan to Diyus,

"Tongod to pag-unung noy ikow Ginuu,
og-atubang koy kanunoy to kamata-
jon.
Angod koy puli to mgo karneru no og-
matansahon."†

[37] Di inggad abuton ki to sikan no mgo
kalisod, baeka, su ogpadaogon ki nasi ton-
god ki Cristo no migpakita to gugma din
ita. [38] Kaling ogpakasiguru a no inggad buhi
ki pad ubin patoy kid, inggad nokoy to
mahitabu kuntoon dow kasem, wada ing-
gad nokoy no ogpakapayuwat ita to gugma
to Diyus, inggad to mangkadoot no ispiritu
ubin mgo anghil dow to duma no mey
gahom hasta inggad nokoy [39] diya to diatas
dow dini to obos. Wada inggad nokoy no
hininang to Diyus no ogpakapayuwat to
gugma din ita no impabaja ki Cristo Jesus
no Ginuu ta.

9

To Pagpili to Diyus to Ogsakupon Din

[1] Na, meyduon pad igpasabut ku iyu. Na-
maan a no matuud seini og-ikagihon ku
su nabogkot a duon ki Jesu-Cristo, aw to
hona-hona ku pigbootan to Ispiritu Santu.
[2] Masakit hilabi to ginhawa ku. Kona
ogkahupoy to kaguul ku [3] su to angod ku
no mgo Hibru kona ogtuu ki Jesu-Cristo.
Ko mahimu pa, ogkaliyag a podom no siak
on nasi to mayuwat ki Cristo aw iyan kas-
tiguhon kibali sikandan. [4] Mahan-in to
kadojawan no imbogoy to Diyus kandan no
mgo kaliwat ni Israel* su pinili din man
sikandan no kaotawan din. Sikandan to
pig-ugpaan to Diyus aw pakitaa to gahom
din. Sikandan to pighinangan din to mgo
kasabutan hasta mgo saad. Pig-anad din
sikandan to hustu no pagsimba kandin, aw
sikandan isab to pigsaligan to mgo balaod
din. [5] Kaliwat sikandan to bantugan no mgo
minuna, aw sikandan isab to napuunan
ni Cristo bahin to pagkaotow din no iyan
Insaad no Manyuyuwas.† Diyus yagboy
sikandin no ogboot to tibo aw angajan ogsa-
jaon‡ aw ogsimbahon to wada katapusan.
Sikan iyan.

[6] Seini pig-ikagi ku bahin to kona no pag-
tuu to angod ku no mgo kaliwat ni Israel,
kona no iyan ing-ikagiha ku to sikan su
wada tumana to Diyus to mgo saad din
kandan. Di iyan igpasabut ku no mahan-in
sikandan no kona no tinood no kaotawan
din. [7] Ko ita pa, kona no tibo kaliwat
ni Abraham og-isipon no tinood no mgo
kaliwat din. Su domdoma to diya pig-ikagi
to Diyus ki Abraham no pig-iling, "To mgo
kaliwat to anak nu no si Isaac iyan da og-
isipon ku no hamatuk no mgo kaliwat nu."
[8] Iyan igpasabut no og-isipon to Diyus no
hamatuk no mgo kaliwat ni Abraham to

† 8:36 Salmo 44:22 * 9:4 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru. † 9:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo* ‡ 9:5 To yain no igpasabut to seini: *To Diyus no ogboot to tibo angajan ogsajaon.*

mgo otow no insaad kandin, kona no sikan
puli mgo kaliwat din. 9 Su domdomon now
no si Isaac da to anak ni Abraham no napili
to Diyus, su sikandin to tahan on insaad to
Diyus ki Abraham no pig-iling din, “Ogpauli
a dini iyu to suja ogsunu no tuig, aw si Sara
no asawa nu og-anak on to yukos.”§

10 Seini to yain no pananglitan to pagpili
to Diyus to otow pinasikad to kandin no
pagboot. Si Isaac no minuna ta dow si
Rebecca no asawa din pig-ipingan to pudu
yukos, si Esau dow si Jacob. 11-12 Di inggad
no wada pad sikandan i-anak aw wada pad
nahinang dan no madojow ubin madoot,
tahan on pig-ikagihan to Diyus to inoy dan
no sikan kakoy ogmanduan to sikan hadi.
Pig-ikagi din sikan agun mamaanan no to
pagpili din duon da igpasikad to tahan no
planu din, kona no igpasikad to mgo hinang
to otow. 13 Su meyduon impasuyat to Diyus
no pig-iling, “Pighigugma ku si Jacob, di si
Esau pig-amlian ku.”*

14 Na, basi meyduon og-iling no kona no
matarong sikan pighinang to Diyus su mey-
duon pinayabi din. Di kona ki ogpakailing
to sikan. 15 Su pig-ikagihan din si Moises,
“Siakon to ogboot dow hintawa to ogkae-
atan dow ogmadojawan ku.” 16 Kaling
ogkamaanan ta no iyan igkae-at to Diyus
su sikan to pagboot din, kona no tongod
to awos ubin pagpaningkamot to otow.
17 Igpananglit ku isab to diya hari to Ehipto
no pig-ikagihan to Diyus, “Pighinang ku
sikuna no hari su pinaagi to pagdaoga ikow,
igkapakita ku to gahom ku agun ogkaban-
tug a duon to tibuuk kalibutan.”† 18 Kaling
to Diyus iyan ogboot dow hintawa to ogkae-
atan din dow hintawa isab to ogpadosonon
din to uyu.

19 Basi meyduon og-iling, “Ko ugaling
sikan man, nokoy no set pad man og-iling
to Diyus no sae-an to otow no pagboot din
man to pagsupak dan?” 20 Aduy! Hintawa ka
man otawa no ogpagsunggangat to Diyus?
Igpananglit ku to tadjow. Wada tadjow
no ogpakapangusip to sikan mighinang
kandin no og-iling, “Abee! Nokoy no
pig-iling nu man to seini to paghinang
kanay?” 21 Su to otow no oghinang to
tadjow iyan ogboot dow og-amonuhon din
to paghinang. Duon to iyan da no mi-
nasa no pasak oghinang sikandin to sobuuk
no oggamiton to mahinongdanon no mgo
tuud, aw to sobuuk oghinangon no obos da
no gamitonon. 22 Angod to sikan to oghi-
nangon to Diyus, su mey katongod din to
paghinang to inggad nokoy no ogkaliyagan
din. Ko ogkaliyag sikandin ogpakita to ga-
hom din dow to kaboyu din to sae pinaagi to
pagkastigu to kastiguhonon no mgo otow,
meyduon katongod din to paghinang to
sikan. Di pigpailuban din naa sikandan
23 agun igkapakita to kadojow dow kayuuy
din to mgo otow no tahan din pig-andam to
pag-ugpa duon to sikan madojow no banwa
din. 24 Salamat su yakip ki to sikan mgo otow
no pinili to Diyus, kona no mgo Hibru da di
hasta isab to kona no mgo Hibru. 25 Su duon
to sinuyat ni Oseas, meyduon kagi to Diyus
no pig-iling,

“To kona ku no kaotawan to diya una
oghinangon kud no kaotawan kun-
toon.
To mgo otow no wada ku higugmaa to diya
una
oghigugmaon kud kuntoon.”‡

26 Aw pig-iling isab,

“Duon to iyan da no banwa no pig-ikagihan
ku sikandan
no wada yabot dan kanay,
og-ilingon on kuntoon no mgo anak to buhi
no Diyus.”§

27 Pighisgutan ni Isaias to mgo kaliwat ni
Israel duon to sinuyat din no pig-iling,

“Inggad mahan-in yagboy to mgo kaliwat
ni Israel
angod to kahan-in to danggoy diya to
higad to dagat,
pipilahon da kandan to ogkayuwas.
28 Su mahigpit dow madali to pagkastigu to
Ginuu to kaotawan kani to babow to
kalibutan.”*

29 Meyduon isab sinuyat ni Isaias no pig-
iling,

“Ko sikita no mgo Hibru wada pa kae-ati to
gamhanan no Diyus,
wada podom ogkabilin ita,
su tibo kinow ogyagyagon

§ 9:9 Genesis 18:10,14 * 9:13 Malaquias 1:2,3 † 9:17 Exodo 9:16 ‡ 9:25 Oseas 2:23 § 9:26 Oseas 1:10
* 9:28 Isaias 10:22,23 † 9:29 Ogkabasa seini duon to Genesis 19:24,25. ‡ 9:29 Isaias 1:9

angod to diya pagyagyag to mgo taga-
Sodoma dow taga-Gomora.†”‡

To mgo Hibru Wada Unug to Padayan to Diyus

30 Na, nokoy man to ogkaikagi ta bahin
to mgo Hibru dow to kona no mgo Hibru?
To kona no mgo Hibru wada ngani hona-
hona to pagpaningkamot agun no madawat
sikandan to Diyus, di pig-isip din gihapun
no wadad sae aw dawata tongod da to pag-
tuu dan ki Jesu-Cristo. 31 Di to mgo Hibru
wada nasi dawata to Diyus inggad nan-
ingkamot sikandan to pagtuman to mgo
balaod no imbilin ni Moises. 32 Nokoy man
buwa? Su nailing to boot dan no ogkadawat
sikandan to Diyus tongod to madojow no
mgo hinang dan, kona no tongod to pagtuu
da puli. Angod to nakasipdug sikandan to
batu aw katuad, no ko ita pa, nadootan
sikandan ki Jesu-Cristo. 33 Su duon to Kasuy-
atan meyduon kagi to Diyus no pig-iling,

“Duon to siyudad to Sion,§ migbotang a
to batu no ogkasipdugan, aw og-
pakadugsu to mgo otow.
Di wada igkamahay to otow no ogsalig
kandin.”*

10

1 Mgo suun ku, pig-awos ku yagboy no
mayuwas to angod ku no mgo kaliwat ni
Israel. Sikan to kanunoy ku ig-ampu diya
to Diyus. 2 Ogpakakistigus a no ogpan-
ingkamot sikandan to pagtuman to Diyus,
di wada dan yagboy kamaani to hustu no
pagtuman kandin. 3 Pinakawada dan to pa-
dayan to Diyus no iyan podom igdawata din
kandan. Pigsupak dan sikan, aw iyan nasi
pig-unug dan to kaugalingon dan no pa-
dayan. 4 Di to tinood, sikan mgo balaod no
pigtagonan dan duon on katapus aw katu-
man ki Jesu-Cristo. Kaling inggad hintawa
no ogtuu kandin ogkadawat to Diyus su og-
isipon din no wadad sae dan.

5 Meyduon sinuyat ni Moises bahin to
pagdawat to Diyus to mgo otow pinaagi to
pagtuman dan to mgo balaod din. Mig-
iling sikandin, “To otow no ogpakayogob to
pagtuman to mgo balaod to Diyus iyan ogk-
abogajan to kinabuhi no wada katapusan.”*
6 Di meyduon isab sinuyat bahin to pag-
dawat to Diyus ita tongod nasi to pagtuu
ki Jesu-Cristo no pig-iling, “Kona kow on
oghona-hona no malisod ogpamanghaon
sikandin. Kona kow og-iling, ‘Madojow
podom ko meyduon og-andiya to diatas† to
pagpamangha kandin,’ su mig-andinid on
sikandin to pasak. 7 Aw kona kow og-iling,
‘Madojow podom ko meyduon og-andiya to
banwa to mgo umagad‡ to pagpamangha
kandin,’ su nabanhaw on sikandin duon to
mgo patoy.” 8 Domdoma to diya sinuyat
no kagi to Diyus no pig-iling, “Duon on iyu
to kagi to Diyus. Duon on sikan to ba-ba
dow ginhawa now.”§ Seini sikan kagi to
Diyus bahin to pagtuu no ingnawnangon
noy: 9 Ko muangkon kow no Magboboot
si Jesu-Cristo, aw ko ogtuu kow no pig-
banhaw sikandin to Diyus, na, ogkayuwas
kow. 10 Su to otow no ogtuu ki Jesu-Cristo
aw ogmatuudon din sikan pinaagi to kagi
din, na, ogkayuwas sikandin aw og-isipon
to Diyus no wadad sae. 11 Su duon to Ka-
suyatan meyduon pig-iling, “To otow no
ogsalig kandin wada yagboy igkamahay.”*
12 Wada ogpayabihon to Diyus, inggad Hibru
ko kona. Sikandin to Magboboot to tibo,
aw ogmadojawan din yagboy to tibo no og-
ampu kandin dinumahan to pagsalig. 13 Su
meyduon impasuyat to Diyus no pig-iling,
“Inggad hintawa no og-ampu to Ginuu
dinumahan to pagsalig ogkayuwas.”†

14 Di og-amonuhon man to mgo otow
to pagsalig to Ginuu ko wada dan pad
sikandin tuuhi? Aw og-amonuhon dan man
to pagtuu kandin ko wada pad sikandan
makadinog bahin kandin? Og-amonuhon
dan man isab to pagpakadinog ko wada
ognawnangon kandan? 15 Aw og-amonuhon
man to pagnawnangon to magwawali ko
wada ogsugu kandin?”

Di to tinood, mey on mgo otow no pig-
sugu to Diyus to pag-anad kandan, su mey-
duon sinuyat no kagi to Diyus no pig-iling,
“Pagkadojow to pagtidow to mgo otow no

§ 9:33 To Sion, Jerusalem no bantugan no siyudad to mgo Hibru. * 9:33 9:33b Isaias 8:14; 28:16 * 10:5 Levitico 18:5 † 10:6 Deuteronomio 30:12 ‡ 10:7 Deuteronomio 30:13 § 10:8 Deuteronomio 30:14 * 10:11 Isaias 28:16 † 10:13 Joel 2:32 ‡ 10:15 Isaias 52:7

ogdae ita to Madojow no Nawnangonon!”‡
16 Di matagsa da gihapun to migtuu to diya
ingnawnangon kandan, su mig-iling si Isa-
ias, “Ginuu, pipilahon da to migtuu to in-
gnawnangon noy.”§ 17 Di kinahangyan no
maminog to mgo otow to Madojow no Naw-
nangonon bahin ki Cristo agun makatuu
sikandan.
18 Basi meyduon og-usip, “Wada buwa
makadinog to mgo Hibru?” Eh, nakadinog
on, su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no
pig-iling,
“Nadinog on sikan to tibo kaotawan dini to
babow to kalibutan.”*
19 Basi mey duma no og-iling, “Wada dan
buwa kasabuti sikan nadinog dan.” Eh,
nakasabut on sikandan. Su inggad to diya
panahon ni Moises, impasuyat to Diyus to
mgo kagi din duon to mgo Hibru no pig-
iling,
“Ogpasilag-silagon ku sikiyu
su ogkae-atan kud to mgo tribu no
inamlian now.
Ogkae-atan ku sikan og-ilingon now to mgo
tagaw
agun maboyu kow.”†
20 Meyduon isab kagi to Diyus no impasuyat
din ki Isaias to wada lipod-lipod no pig-
iling,
“Nakitaan a to mgo otow no wada pa-
mangha kanay.
Migpakiyaya a diya to mgo otow no
wada pangintaga bahin kanay.”‡
21 Di bahin to mgo Hibru, seini to impasuyat
to Diyus ki Isaias,
“Aboy ku sikandan pigtawag agun ogpadani
podom kanay,
di kona ogsugut su mangkadoson to uyu
dan.”§

11

To Pagkae-at to Diyus to mgo Hibru

1 Na, basi meyduon og-iling no pig-
ojowan on to Diyus to kaotawan din no
mgo Hibru. Eh, wada kay, su Hibru a
isab. Sakup a to kaliwatan ni Benjamin no
kaliwat isab ni Abraham. 2 Wada yagboy
talikudi to Diyus to mgo Hibru no tahan din
pinili no kaotawan. Namaan kow to isturya
bahin ki Elias duon to Kasuyatan to Diyus.
Inriklamu din to angod din no mgo Hibru
no pig-iling, 3 “Ginuu, pigpanghimatajan
dan to mgo otow no kibali ba-ba nu, aw pig-
panggoba dan to mgo haladanan no duon
ka ogsimbahon. Siakon nanda to nabilin
no matinumanon ikow, aw oghimatajan a
dan isab.”* 4 Di pigtabak to Diyus si Elias
no pig-iling, “Kona no sikuna nanda, su
meyduon pad pitu no libu no mgo otow no
pig-abin ku no wada simba to sikan diyus-
diyus no si Baal.”† 5 Na, kuntoon meyduon
isab pipilahon no mgo Hibru no pigpili
to Diyus tongod to kadojow dow kayuuy
din. 6 Aw manno iyan impili-a din kandan
tongod to kayuuy din, kona ki ogpakailing
no pigpili sikandan tongod to madojow no
mgo hinang dan.
7 Kaling ogkasabut ta no to kahan-inan
to mgo Hibru migpaningkamot to pagpa-
mangha to paagi agun madawat sikandan
to Diyus, di wada sikandan makakita. Iyan
da nakakita to diya mgo pinili to Diyus. Di
to duma mangkadoson to uyu, kaling pig-
padugang to Diyus to pagkamasinupakon
dan. 8 Su meyduon impasuyat to Diyus
bahin kandan no pig-iling,
“Pigpamajaan sikandan to Diyus
no maangod to lipodong no otow no
kona ogpakasabut.
Kaling inggad meyduon mata dan,
kona sikandan ogkita.
Inggad meyduon talinga,
kona sikandan ogdinog hangtod kun-
toon.”‡
9 Angod isab to sikan to pigsuyat ni David no
pig-iling,
“Matokawan podom sikandan madakopan
ko ogpamanginalipay
angod to manuk-manuk no ogkalit-
agan
ubin mananap no ogkatukibongan
agun makastigu to angay kandan.
10 Madigyoman podom to kaisipan dan
agun kona makasabut to matuud.
Palisodan podom sikandan to wada katapu-
san

§ 10:16 Isaias 53:1 * 10:18 Salmo 19:4 † 10:19 Deuteronomio 32:21 ‡ 10:20 Isaias 65:1 § 10:21 Isaias 65:2
* 11:3 1 Mgo Hari 19:10,14 † 11:4 1 Mgo Hari 19:18 ‡ 11:8 Deuteronomio 29:4 dow Isaias 29:10 § 11:10 Salmo 29:22,23

angod to otow no kanunoy ogkabu-
jukut tongod to mabog-at no tagu-
daya."§

11 Basi meyduon og-iling, "Migpasabut
buwa no wadad pag-iman no ogkayuwas
to mgo Hibru?" Kona! Su tongod to diya
sae dan no pagsupak ki Cristo, to kona
no mgo Hibru pig-abut to kayuwasan agun
musilag podom to mgo Hibru. 12 Na, ko
ingkadojow to kona no mgo Hibru sikan sae
dow pagkaoyus to mgo Hibru, yabow pad
no igkadojow dan ko mayuwas on to mgo
Hibru!

To Pagsakupa to Diyus to Kona no mgo Hibru

13 Na, meyduon igsuyat ku iyu no kona no
mgo Hibru. Pighinang a to Diyus no apustul
duon iyu, aw pigtibuyus ku to pagtuman
to sikan no katongdanan. 14 Pig-iling ku
to sikan su basi da man mey angod ku
no mgo Hibru no ogkayuwas tongod to
pagsilag aw ogkahinang on no kaotawan to
Diyus. 15 Su ko to pagtalikudi to Diyus to
mgo Hibru iyan nakapabalik to duma no
mgo tribu diya to Diyus, yabow no madojow
ko dawaton din manda to mgo Hibru. Su ko
mahitabu sikan, ogkaangod to pagkaban-
haw to mgo patoy!

16 Igpananglit ku to tumanon noy no mgo
Hibru. Ko ogmasa koy to bag-u no inani no
oghinangon no pan, ogbogoy koy to songo
komo diya to Diyus. Na, ko kandin sikan
songo komo, migpasabut no kandin isab
tibo sikan pigmasa. Igpananglit ku isab to
kaju. Ko Diyus to tag-iya to sikan dalid,
migpasabut no sikandin isab to tag-iya to
mgo sanga. Ko ita pa, ko pighinang to Diyus
no kaotawan din to minuna no mgo Hibru,
ogkahinang isab no kaotawan din to mgo
kaliwat dan.

17 To mgo Hibru ogkaangod to kaju no
intanom, aw sikiyu no kona no mgo Hibru
ogkaangod isab to kaju no puli miggiti. Na,
mey mgo sanga to sikan intanom no kaju
no pigpanampod to Diyus, aw sikiyu to
insugpat duon to katinampodan. Kaling
nabahinan kow to mgo kadojawan no in-
saad to Diyus kandan. 18 Di kona kow ogta-
may to sikan mgo sanga no pigpanampod
su domdoma now no kona no sikiyu to
ogpakabuhi to dalid, su to dalid iyan ogbuhi
iyu.

19 Basi og-iling kow no yabow kow to
mgo Hibru su pigpanampod sikandan agun
no sikiyu to ig-ilis. 20 Ing-ilis kow iyan,
di domdoma no iyan ingtampoda kandan
su wada sikandan tuu ki Jesu-Cristo, aw
insugpat kow duon su migtuu kow man.
Kaling kona now ighinambug sikan, nasi no
pakadedeyjow kow. 21 Su ko pigpanampod
to Diyus sikan hamatuk no mgo sanga,
sikiyu pad man to kona panampodon no
puli insugpat duon! 22 Ligdongi now seini:
Makawkae-aton iyan to Diyus, di ogkas-
tigu isab. Su pigkastigu din to diya na-
manalikud kandin, di sikiyu ogmadojawan
din ko mupadajun kow to pagtuu kandin.
Di ko kona kow ogpadajun, na, ogkatampod
kow da. 23 Aw ko mutuu to mgo Hibru ki
Jesu-Cristo, ogkahimuan to Diyus to pag-
dawat kandan aw to pag-uli kandan duon
to katinampodan dan. 24 Su ko nahimuan
din to pagsugpat iyu no mgo sanga to kaju
no puli miggiti, yabi no ogkahimuan din to
pagsugpat to sikan pigpanampod no mgo
sanga duon to sikan kandan no yawa!

To Pagkae-at to Diyus to Tibo Kaotawan

25 Mgo suun ku, meyduon bag-u pad
imaan to Diyus no wada din imaan to diya
una. Ig-ikagi ku iyu seini agun kona kow
oghinambug. Tinood iyan no kahan-inan
kuntoon to mgo Hibru kona ogtuu ki Jesu-
Cristo. Di kotob da sikan ko mutuu on to
kona no mgo Hibru no tahan pig-indanan
to Diyus. 26 Na, ogkayuwas da to tibo mgo
Hibru su meyduon kagi to Diyus no pig-
iling,

"To ogpaabuton no Manyuyuwas ogkapuun
duon to Sion.*
Oggawangon din to pagkamakasasaya to
mgo kaliwat ni Jacob.†
27 Duon to sikan no panahon, ogtumanon ku
to diya kasabutan ku kandan
su oggawangon ku to mgo sae dan."‡

28 To kahan-inan to mgo Hibru nahinang on
no mgo kuntra to Diyus su wada sikandan
tuu to Madojow no Nawnangonon bahin
ki Jesu-Cristo. Sikan kona dan no pagtuu

* 11:26 To Sion, Jerusalem no bantugan no siyudad to mgo Hibru. † 11:26 11:26b To mgo kaliwat ni Jacob og-ilingon to mgo Hibru. ‡ 11:27 Isaias 59:20,21 dow 27:9

kadojawan now nasi su ogpakalugar kow on
to pagpasakup kandin. Di to mgo Hibru
pinili gihapun to Diyus aw hinigugma din
tongod to diya saad din to mgo minuna dan.
29 Su ko meyduon ogpilion to Diyus, kona
din og-ojowan. Aw ko meyduon kadojawan
no igbogoy to Diyus, kona din on oghaw-
ion. 30 To diya una, sikiyu no kona no mgo
Hibru wada tuman to Diyus. Di kuntoon
nakapahimuyus kow to kayuuy din tongod
to pagsupak kandin to mgo Hibru. 31 Sikan
pagsupak dan kuntoon angod to pagsupak
now to Diyus to diya una, di mey da pana-
hon no sikan kayuuy din iyu og-abut isab
diya kandan. 32 Su pigtugutan to Diyus no
tibo ki maudipon to sae agun ikapakita to
kayuuy din ita tibo.

Angay Ogsajaon to Diyus

33 Pagkayabow to kadojow to Diyus! Kona
yagboy ogkatogkad to pagkamaan din dow
pagsabut. Kona ta ogkasabutan to mgo
planu dow paagi din. 34 Su meyduon impa-
suyat to Diyus no pig-iling,
"Wada inggad hintawa no namaan to hona-
hona to Ginuu.
Wada ogpakasambag kandin.§
35 Wada isab nautangan to Diyus to inggad
nokoy da."*
36 Su sikandin to mighinang to tibo aw og-
bootan din agun ogkasaja sikandin. Na,
ogsajaon ta to Diyus to wada katapusan.
Sikan iyan.

12

To Hustu no Pagtuman to Diyus

1 Na mgo suun ku, tongod to kaaslag*
to kayuuy to Diyus ita, oghangyu a iyu
no tugutan now sikandin to pagboot to
yawa dow ginhawa now isip buhi no halad
no wada igkasawoy. Sikan to ogpakalipay
kandin, aw sikan isab to hustu no pagtuman
kandin. 2 Kona kow on ogsunud to batasan
to mgo otow no wada Diyus, nasi no ipabag-
u to Diyus to panghona-hona now agun
maisab to kinabuhi now. Na, ogkatagahan
now to hustu dow madojow no igpahinang
din iyu no ogpakalipay kandin.
3 Na, meyduon igsambag ku iyu tibo
tongod to katongod no imbogoy kanay to
Diyus. Kona kow oghona-hona no yabow
kow to tinood no pagkaotow now. Nasi no
ipasibu to hona-hona now to mgo abilidad
no imbogoy to Diyus iyu tongod to pagtuu
now kandin. 4 Igpananglit ku to yawa ta.
Mahan-in to mgo bahin aw yain-yain to
trabahu. 5 Angod kinow to sikan. Su inggad
mahan-in ki no mgo magtutuu, angod ki
to sobuuk da no yawa su nabogkot kinow
tibo duon ki Jesu-Cristo aw nasusugpat
kinow. 6 Kaling kinahangyan no gamiton
ta to yain-yain no abilidad no imbogoy to
Diyus ita agun to pagtabang to duma. Ko
pananglit iyan abilidad ta to pagnawnan-
gon to igpaikagi to Diyus, oggamiton ta
sikan sibu to matuud no namaanan ta. 7 Ko
pigbogajan ki to abilidad to pag-alagad to
duma, oggamiton ta sikan. Ko iyan abili-
dad ta to pagpang-anad to kagi to Diyus,
ogdedeyjawon ta to pagpang-anad. 8 Ko
pigbogajan ki to abilidad to pagsambag to
mgo magtutuu agun mahogot to pagtuu
dan, sikan to oghinangon ta. Ko iyan
imbogoy ita no abilidad to pagtabang to
ogpanginahangyan, ogbug-uson ta to pag-
bogoy. Ko iyan imbogoy ita to abilidad
to pagpanguyu, ogmonmonan† ta sikan no
trabahu. Aw ko iyan abilidad ta to pagbisita
to mgo otow no oglisod, igkalipay ta to
pagpamisita kandan.
9 Kinahangyan no tininood to gugma ta to
duma. Ogkuntrahon ta to inggad nokoy no
madoot aw ogtagonan ta to inggad nokoy
no madojow. 10 Oghinigugmaay ki angod to
magbugtu to pusod. Og-isipon ta no yabow
ita to duma. 11 Kona ki ogkabahawan to
pagtuman to Ginuu, nasi no ogmadasigon
ki. 12 Oglipay ki tongod to og-imanon ta.
Ogpailuban ta to mgo antusonon aw og-
padajun ki to pag-ampu. 13 Ogtabangan
ta to angod ta no kaotawan to Diyus no
ogkangkalisod-lisod, aw ogpakaalistu ki
to pag-abi-abi ko mey ogkinahangyan to
ogkapaabutan.
14 Ogpangamuju ki to Diyus no kae-atan
din to mgo otow no ogpaantus ita. Kona ta
ogtungajawan. 15 Ko mey otow no ogkali-
pay, ogpaglipay ki kandin. Ko mey ogk-
aguul, ogbation ta sikan no pigbati din.
16 Ogpauujunay ki. Kona ki ogpayabow,

§ 11:34 Isaias 40:13; Jeremias 23:18 * 11:35 Job 41:11 * 12:1 To Surigao no Minanubu: *kadogi* † 12:8 To Surigao no Minanubu: *ognongnongan*

nasi no igkalipay ta to pagpagduma to obos
no mgo otow.‡ Kona ki oghona-hona no
yabow to ita no pagsabut.
17 Ko mey oghinang ita to madoot, kona
ta ogbayosan to madoot. Ogbantoy ki no
iyan da mahinang ta to kona ogkasawoy
to inggad hintawa. 18 Kotob to mahimu
ta, ogdedeyjawon ta to rilasyun ta to tibo
otow. 19 Mgo suun ku, kona ki ogpanimayos,
di iyan pabayosa to Diyus. Su pig-iling
duon to Kasuyatan, "Siakon no Ginuu to
ogpanimayos."§ 20 Iyan nasi oghinangon ta
sikan pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus,
"Ko bontason to kuntra nu, pakoona.
Ko uhawon, painoma.
Na, ogkasikow sikandin tongod to madoot
no pighinang din."*
21 Su ko madoot to igbayos now to otow no
oghinang iyu to madoot, ogkadaog kow to
madoot. Di ko madojow to igbayos now
kandan, ogkadaog now sikan madoot.

13

To Pagsugut to Gubernu
(Tito 3:1; 1 Pedro 2:11)

1 Kinahangyan no tibo ki ogsugut to mgo
otow no mey katongod to pagmandu ita. Su
to tibo katongod duon ogkapuun to Diyus,
aw sikandin to migboot to katongdanan
dan. 2 Kaling ko meyduon og-atu to otow
no mey katongod duon to gubernu, kibali
iyan og-atuhan din to Diyus no migbogoy
to sikan no katongod, aw ogkastiguhon
yagboy sikandin. 3 Su to otow no matarong
to mgo hinang kona ogkahaedok to sikan
mey mgo katongdanan. To mgo otow no
oghinang to madoot iyan da angay no ogka-
haedok. Kaling ko ogkaliyag kow no kona
kow mahaedok to namangatongdanan to
gubernu, hinanga to madojow aw ogsa-
jaon kow dan. 4 Su pighinang sikandan to
Diyus no mgo suguonon din agun ogdojow
to kaugpa now. Di ko madoot to oghi-
nangon now, angay kow no ogkahaedok
su meyduon katongod dan to pagkastigu
iyu. Pigpamandu sikandan to Diyus agun
makastigu to mgo otow no oghinang to
madoot. 5 Kaling kinahangyan no suguton
ta sikandan agun kona ki makastigu, agun
isab kona ki makunsinsya.
6 Sikan isab to hinongdan no ogbajad ki
to buhis, su to mgo otow no ogmandu ita,
kibali Diyus to ogtumanon dan pinaagi to
pagmonmon* to katongdanan dan. 7 Kaling
ogbajadan ta to tibo buhis no ogpabajadan
ita, aw ogtahudon ta sikan ogpamang-
mandu.

To Paghigugma to Duma

8 Ajaw ogyangana to pagbajad to mgo
utang now, di ko bahin to paghigugma to
isigkaotow ta, angod sikan to utang no kona
ogkabajadan. Kotob no mey pad ginhawa
ta, ogpadajun ki to paghigugma su sikan to
katumanan to balaod to Diyus. 9 Mahan-
in iyan to mgo balaod, angod pananglit
to sikan pig-iling, "Kona ka ogpanghonay,
kona ka oghimatoy to otow, kona ka ogpan-
gawat aw kona ka ogsilag to katigajunan
to duma."† Di kibali ogkatuman sikan tibo
hasta to duma no mgo sugu ko tumanon
ta sikan sobuuk no pig-iling, "Higugmaa
to isigkaotow nu angod to paghigugma to
kaugalingon nu."‡ 10 Su ko higugmaon ta to
mgo duma ta, kona ta sikandan oghinangan
to madoot. Kaling man, inggad hintawa no
oghigugma to duma nakatuman on to sikan
tibuuk balaod.
11 Ajaw ogyangana to pagtuman to sikan,
su namaanan now no konad ogkayugoy
to pagpauli ni Jesu-Cristo. Maan-maan
kow on, su to katumanan to kayuwasan ta
madani on kuntoon kay to diya bag-u ki
pad tuu. 12 To pag-ugpa ta kani to kalibutan
madani on ogkatapus angod to kadukilo-
man no madani on ogkabukas. Kaling og-
ojowan tad to mgo hinang no kaning kadi-
gyom. Maangod ki podom to mgo sundayu
no ogsul-ub to panagang aw ogdaya to ar-
mas to kaawang. 13 Iyan oghinangon ta to
mgo hinang no kaning kaawang no kona ta
igkasikow. Kaling kona ki ogminahingow
aw ogpagduma to ogpanubra to pagkinali-
pay. Kona ki ogpanghonay aw kona ki isab
oghinang to duma no mangkayaw-oy. Kona
ki ogbubuyow dow ogpasisilagay. 14 Iyan
nasi ogsunudon ta to batasan ni Jesu-Cristo

‡ 12:16 To yain no igpasabut to seini: *to pagdawat to obos no trabahu* § 12:19 Deuteronomio 32:35 * 12:20 Panultihon 25:21,22 * 13:6 To Surigao no Minanubu: *pagnongnong* † 13:9 Exodo 20:13-15 dow 17; Deuteronomio 5:17-19 dow 21 ‡ 13:9 Levitico 19:18

no Ginuu ta. Aw kona ki ngani oghona-
hona to pagtuman to madoot no kagus-
tuhon to sikan ingkabata ta no kinaiya.

14

To Magobu dow Madigon to Pagtuu
(1 Corinto 8:1-13; 10:23-33)

1 Na, basi meyduon mgo otow duon iyu
no magobu pad to pagtuu ki Jesu-Cristo.
Dawata sikandan di kona no agun og-
pagyalis kow bahin to kayainan to kandan
dow iyu no paghona-hona. 2 Pananglit,
meyduon mgo otow no madigon to pagtuu
no ogkoon to inggad nokoy no pagkoon,
aw mey isab magobu pad to pagtuu no
og-iling no meyduon ig-ojow to Diyus no
mgo pagkoon, kaling iyan da igsoda dan to
gulay. 3 Sikan otow no ogkoon to inggad
nokoy, kona din ogtamajon sikan otow no
gulay da to ogsodaon. Sikan isab otow
no gulay da to ogsodaon, kona din og-
sawajon sikan otow no ogkoon to inggad
nokoy. Su tibo sikandan ogdawaton to
Diyus. 4 Hintawa ka man no ogsawoy to
suguonon to duma? Su si Jesus no Agayon
din iyan da angajan no ogsawoy ubin ogsaja
to sikan suguonon din. Aw ogtabangan din
agun no ogpakahinang to madojow.

5 Igpananglit ku isab to mahal no mgo
aedow. Mey mgo otow no og-iling no
meyduon aedow no yabow no mahal kay to
duma no mgo aedow, aw to duma og-iling
no og-aangod to mgo aedow. Bahin to seini,
kinahangyan no kada sobuuk ogtuman to
sikan nasiguru din no hustu. 6 Ko payabihon
to otow to songo aedow, oghinangon din
sikan tongod to pagtahud din to Ginuu.
To otow isab no ogkoon to karni, ogkoon
sikandin tongod to pagtahud din to Ginuu
su ogpasalamatan din man to Diyus. An-
god isab to otow no iyan da ogsodaon to
gulay, oghinangon din isab sikan tongod to
pagtahud din to Ginuu, aw ogpasalamatan
din isab to Diyus. 7 Kona ki ogpakaboot to
kaugalingon ta, inggad buhi ki pad ubin ko
patoy kid, 8 su si Jesu-Cristo iyan ogboot ita.
Kaling ko buhi ki pad ubin ko mamatoy kid,
iyan da podom mapasidonggan to Diyus.
9 Su namatoy si Cristo aw nabanhaw agun
no sikandin to ogboot to tibo kaotawan din
no buhi pad hasta isab to nangkamatoy on.
10 Kaling nokoy no oghukum kow man to
suun now to pagtuu? Aw sikiyu no duma,
nokoy no ogtamay kow man to suun now?
Domdomon now no mey aedow no tibo ki
og-atubang to Diyus agun hukuman din.
11 Su mey sinuyat no kagi to Diyus no pig-
iling,

"Ogpanapa a no og-abut to aedow no
ogyuhud kanay to tibo mgo otow
aw og-angkon no siakon to tinood no
Diyus."*

12 Duon to sikan no panahon, kada sobuuk
ita og-atubang to Diyus aw ogsukutan to
tibo nahinang ta dini to babow to kalibutan.

To Paglikoy to Ogpakaamung to Duma to Pagpakasae
(1 Corinto 6:12-20; 8:1-13)

13 Na, su iyan man ogsusi to Diyus to mgo
hinang to kada sobuuk ita, kona kid ogpasa-
sawajay. Nasi no oglikoy ki no wada oghi-
nangon ta no ogpakaamung to angod ta no
magtutuu to pagpakasae. 14 Tongod to pagk-
abogkot ku duon ki Jesus no Ginuu, ogkasig-
uru ku yagboy no wada pagkoon no ig-ojow
to Diyus. Di ko mey otow no oghona-hona
no meyduon ig-ojow no pagkoon, na, kona
no madojow ko koonon din sikan. 15 Aw ko
tuudon nu koonon sikan pighona-hona din
no ig-ojow aw ko makasunud sikandin ikow
inggad igkakunsinsya din, migpasabut no
wada gugma nu kandin. Kaling ogdilin ki
no kona magoba to pagtuu to angod ta ton-
god to ogkoonon ta, su pigpakamatajan isab
sikandin ni Cristo. 16 Mey iyan kagawasan
ta, di oglikoy ki no kona ki oghinang to
inggad nokoy no iyan ogpakaamung to
pagkasawoy to sikan no kagawasan. 17 Su ko
ogpaharion ta to Diyus kani to kinabuhi ta,
kona no iyan ogpayabihon ta to ogkoonon
dow og-inomon ta. Iyan nasi ogpayabihon
ta to pagkamatarong dow to mahusoy no
pagkasaboka ta hasta isab to kalipay no
igbogoy ita to Ispiritu Santu. 18 Ko mailing
to sikan to pagtuman ta ki Cristo, ogkalipay
to Diyus ita aw ogtahudon ki isab to mgo
otow.

19 Kaling ogpaningkamotan ta no mahu-
soy to mgo rilasyun ta, agun isab mudigon
to pagtuu to kada sobuuk ita. 20 Kona now
ogdodooton to trabahu to Diyus tongod
da to pagyayalis now no ogkaamung to

* 14:11 Isaias 43:23

pagkoon. Tinood iyan no wada pagkoon no
ig-ojow to Diyus ita, di madoot ko tuudon
ta koonon to inggad nokoy no iyan hinong-
dan to pagpakasae to suun ta to pagtuu.
21 Iyan nasi madojow ko likajan ta to soda
ubin inomon ubin inggad nokoy no iyan
ogkaamungan to pagpakasae to suun ta.
22 Inggad nokoy to ogtuuhan now bahin to
sikan, kona now igmaan to duma, su igu on
ko Diyus da to mataga. Madojow to otow no
kona ogkakunsinsya tongod to oghinangon
din. 23 Di ko ogduwa-duwa to otow, angod
pananglit to pagkoon to karni, di ogkoonon
din gihapun, ogpakasae sikandin su to pag-
tuu dow hinang din kona oghisibu. Inggad
nokoy to oghinangon ta, ko ogduwa-duwa
ki no basi kona no madojow di oghinangon
ta gihapun, ogpakasae ki.

15

To Katongdanan to Otow no Madigon to Pagtuu

(Galacia 6:1-5)

1 Sikita no madigon to pagtuu, og-
pailuban ta to mgo duma ta no magobu
pad to pagtuu. Kona no iyan da oghona-
honaon ta to ita no kagustuhon. 2 Iyan nasi
oghona-honaon ta to kadojawan to duma
agun ogdigon to pagtuu dan. 3 Su ngani man
si Cristo di wada din patumani to kandin
kagustuhon, su meyduon sinuyat no kagi
din no pig-iling, "Diyus ku, siakon to
pigpasomoyan to pagsujan-sujan* ikow."†
4 Impurtanti yagboy sikan tibo impasuyat
to Diyus to diya una su ogpakaanad ita
to pagpailub, aw ogkadasig ki agun kona
magawang to pag-iman ta to mangkadojow
no insaad ita. 5 To Diyus iyan ogkapuunan
to kadasig dow pailub. Na, og-ampu a no
sabokahon kow din duon to pagsunud now
ki Cristo Jesus 6 agun no masaboka kow to
pagsaja to Diyus no Amoy ni Jesu-Cristo no
Ginuu ta aw Diyus din isab.

To Planu to Diyus bahin to Kona no mgo Hibru

7 Kaling dinawatay kow angod to pag-
dawat ni Cristo iyu agun masaja to Diyus.
8 Su mig-andini si Cristo to pagtabang to
mgo Hibru pinaagi to pagtuman to diya
insaad to Diyus to mgo kaaw-apuan dan.
Pighinang ni Cristo sikan agun mamaanan
dan no ogkasaligan yagboy to Diyus. 9 To
kona no mgo Hibru pigtabangan din isab
agun masaja dan to Diyus tongod to kayuuy
din. Insuyat sikan duon to Kasuyatan to
Diyus no pig-iling,

"Diyus ku, ogpagsakot a to kona no mgo
Hibru to pagpasalamat ikow.
Ogkanta a to pagsaja ikow."‡

10 Meyduon isab duma no sinuyat no pig-
iling,

"Sikiyu no kona no mgo Hibru,
pagduma kow to paglipay to mgo otow no
tahan pinili to Diyus."§

11 Aw meyduon pad pig-iling,

"Sikiyu tibo no kona no mgo Hibru, sajaa
now to Ginuu.
Tibo kow no mgo tribu, saja kow
kandin."*

12 Mig-iling isab si Isaias,

"Meyduon ogyogwa no kibali salingsing ni
Isai†
no ogmandu to kona no mgo Hibru.
Sikandin to ogkaimanan dan."‡

13 Og-ampu a to Diyus no iyan ogkapuu-
nan to pag-iman, no ibogoy din iyu to hilabi
no kalipay dow kalinow tongod to pagsalig
now kandin. Na, ogdugang to pag-iman
now pinaagi to gahom to Ispiritu Santu.

To Trabahu ni Pablo

14 Mgo suun ku, nakasiguru a no madojow
to pamatasan now, hustu to pagsabut now
bahin to pigtuuhan ta, aw angay kow on
no ogpaaanaday. 15 Di inggad pad to sikan,
wada a kataha to pagpadomdom iyu kani to
seini suyat ku to impang-anad iyu to diya
una. Su pigbogajan a to Diyus to katong-
danan 16 to pagka-suguonon ni Cristo Jesus
aw sugu-a diya to mgo tribu no kona no
mgo Hibru. Angod a to mgo magdudumaya
to diya una no migtuman to paghalad diya
to Diyus. Su to kona no mgo Hibru pigdae-
han ku to Madojow no Nawnangonon no
napuun to Diyus agun mahinang sikandan
no kibali halad no angajan ogdawaton to

* 15:3 To Surigao no Minanubu: *pag-iyan-iyan* † 15:3 15:3b Salmo 69:9 ‡ 15:9 Salmo 18:49 § 15:10 Deuteronomio 32:43 * 15:11 Salmo 117:1 † 15:12 Si Isai amoy ni David no bantugan no hari to mgo Hibru. Natampod to linya to paghari ni David, di si Jesus on to ogpadajun to sikan natampod no pagmandu din. ‡ 15:12 Isaias 11:10

Diyus, su inabin man sikandan to Ispiritu
Santu. 17 Kaling tongod to pagkabogkot
ku duon ki Cristo Jesus, igkapanghimantug
ku to pagtuman ku to sikan impahinang
to Diyus kanay. 18 Iyan da igkanangon
ku to nahinang ni Cristo pinaagi kanay,
su mahan-in to kona no mgo Hibru no
migsugut on to Diyus tongod to pagpang-
anad dow duma no mgo hinang ku 19 yakip
to mgo milagru dow kabeynganan no nahi-
nang ku pinaagi to gahom to Ispiritu Santu.
Sugud diya to siyudad to Jerusalem kotob
to Ilirico, pigyogob ku to pagnawnangon to
Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-
Cristo. 20 Iyan kanunoy og-awoson ku to
pagnawnangon to sikan diya to mgo banwa
no wada pad kamaani si Cristo agun no ko
ipananglit ta to bayoy, kona ad ogtugdok to
bayoy duon to sikan pigyatidan on to duma.
21 Duon to sikan, ogkatuman sikan pig-iling
duon to Kasuyatan to Diyus,

"To mgo otow no wada pad disti kanangoni
ogkamaan on to Diyus.
To diya wada pad makadinog og-
pakasabut on."§

To Planu ni Pablo to Pagyouy to mgo Taga-Roma

(1 Corinto 16:1-4; 2 Corinto 8:16–9:5)

22 Tongod to sikan no trabahu ku, wada
a pad makayouy iyu diyan to Roma. 23 Di
kuntoon no natapus kud to mgo trabahu
kani to seini no mgo banwa, og-andiyan
a iyu su nayugoy da no ogyouy a podom
iyu. 24 Iyan planu ku no oghapit a duon iyu
ko umandiya a to España. Og-iman a no
madojow to pagkikita tanow inggad sed da
to majopot no panahon. Tapus to sikan,
ogkatabangan a now buwa ko mupadajun
a to panow ku. 25 Di kuntoon og-andiya
a pad to Jerusalem su meyduon ogdaehon
ku no saepi no igtabang to mgo magtutuu
duon. 26 Su to mgo suun ta duon to mgo
prubinsya to Macedonia dow Grecia migbo-
goy on to igtabang to pubri no mgo suun to
pagtuu diya to Jerusalem. 27 Ingkalipay dan
to pagbogoy, aw angay iyan no tabangan
dan su meyduon utang dan no kabobot-
on. Su tongod to pagtuu to mgo Hibru no
taga-Jerusalem, sikan kona no mgo Hibru
migdinog on to kagi to Diyus. 28 Na, ko
ikadata kud kandan sikan saepi, oghapit a
duon iyu ayha a ogpadajun diya to España.
29 Aw namaan a no ko makatidow a diyan,
ogdasigon kinow tibo yagboy ni Cristo.

30 Mgo suun ku, meyduon oghangyuon ku
iyu. Tongod ki Jesu-Cristo no Ginuu ta aw
tongod to gugma no imbogoy to Ispiritu
Santu ita tibo, sadangay paningkamot kow
to pagtabang kanay pinaagi to pag-ampu
diya to Diyus. 31 Pangamuju kow no kona
a amonuhon to mgo otow no wada tuu
ki Jesu-Cristo diya to prubinsya to Judea.
Ampu kow isab no malipay to mgo magtu-
tuu diya to Jerusalem to pagdawat to sikan
tabang no ighatod ku kandan. 32 Tapus to
sikan, ko itugut to Diyus, igkalipay ku to
pag-andiyan iyu agun ogdigon to ginhawa
ku. 33 Na, oghangyu a to Diyus no iyan ogka-
puunan to kalinow no madumahan kow din
tibo. Sikan iyan.

16

Mgo Pangumusta ni Pablo

1 Igpakiyaya ku iyu si Febe no suun ta
to pagtuu. Sobuuk sikandin no migta-
bang to mgo magtutuu no oghihimun diya
to siyudad to Cencrea. 2 Abi-abiha now
sikandin tongod to pagkabogkot din duon
to Ginuu, su sikan to angajan ogbatasanon
to kaotawan to Diyus. Ko meyduon ogki-
nahangyanon din, tabangi now su mahan-
in on to natabangan din. Inggad siak,
natabangan a din isab.

3 Ipangumusta a now ki Priscila dow ki
Aquila. Mgo katimbang ku sikandan to
trabahu no ki Cristo Jesus. 4 Wada dan
ilikoy to kinabuhi dan agun no mayuwas
a to kamuyahanan. Kona no siakon da to
kanunoy ogpasalamat kandan, di hasta isab
tibo mgo magtutuu no kona no mgo Hibru.
5 Ipangumusta a isab to mgo magtutuu no
oghihimun duon to bayoy dan.

Ipangumusta a ki Epeneto no hinil-
abi ku no yagi. Sikandin to una no
migtuu ki Cristo diya to prubinsya to Asia.
6 Ipangumusta a isab ki Maria no naunag
yagboy to pagtabang iyu. 7 Ipangumusta a
ki Andronico dow ki Junias no angod ku
no mgo Hibru no mgo duma ku diya to
prisuhan to diya una. Nabantug sikandan
no mgo apustulis ni Cristo no una kanay to
pagtuu.

§ 15:21 Isaias 52:15

8 Ipangumusta a isab ki Ampilato
no hinigugma ku duon to Ginuu.
9 Ipangumusta a ki Urbano no katimbang ta
to trabahu no ki Cristo dow ki Estaquis no
hinigugma ku. 10 Ipangumusta a ki Apeles.
Pig-antihan to pagtuu din aw namaanan da
no matinumanon sikandin no suguonon ni
Jesu-Cristo. Ipangumusta a to panimayoy
ni Aristobolo. 11 Ipangumusta a ki Herodian
no angod ku no Hibru, aw ipangumusta a
to mgo magtutuu duon to panimayoy ni
Narciso.

12 Ipangumusta a isab ki Trifena dow ki
Trifosa. Mabakas sikandan no mgo sug-
uonon to Ginuu. Ipangumusta a ki Persida
no mahal ku no amiga no naningkamot
isab to trabahu to Ginuu. 13 Ipangumusta
a ki Rufo no nabantug to pagtuu to Ginuu
dow to inoy din no pig-isip ku isab no
inoy. 14 Ipangumusta a isab ki Asincrito, ki
Flegonte, ki Hermes, ki Patrobas, ki Her-
mas dow to duma dan no mgo magtutuu.
15 Ipangumusta a isab ki Filologo dow ki
Julia, ki Nereo dow to atoboy din hasta isab
ki Olimpas dow to tibo magtutuu no mgo
duma dan.

16 Ko mahimun kow tibo, kinumustahay
kow to minagsuun no pangumusta.

To tibo mgo grupu to magtutuu nangu-
musta isab iyu.

*Katapusan no mgo Pagsambag dow Pangu-
musta*

17 Mgo suun ku, bantoy kow to mgo otow
no ogbongkag to pagkasaboka now aw og-
pasuwoy iyu to sikan matuud no impang-
anad iyu. Padiyu kow kandan 18 su kona no
iyan ogtumanon dan si Cristo no Ginuu ta.
Iyan nasi ogtumanon dan to kandan kagus-
tuhon. Ogkalimbungan dan to mgo otow
no kona mojow ogpakasabut to matuud
pinaagi to malami no pag-ikagi dow pag-
ulug-ulug. 19 Nabantug kow on su matinu-
manon kow man to Diyus, kaling nalipay
a iyu. Di ogkaliyag a pad no mudugang to
pagsabut now to inggad nokoy no mado-
jow, kona no pagsabut to inggad nokoy no
madoot. 20 Kona ogkayugoy, to Diyus no
iyan ogkapuunan to kalinow ogtabang iyu
agun madaog now yagboy si Satanas.

Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow
kayuuy ni Jesus no Ginuu ta.

21 Si Timoteo no katimbang ku nangu-
musta iyu. Si Lucio dow si Jason hasta
si Sosipatro no angod ku no mgo Hibru
nangumusta isab iyu.

22 Siak si Tercio no iyan pigpasuyat ni
Pablo to seini, ogpangumusta a isab iyu su
suun a now isab to pagtuu ki Jesus no Ginuu.

23 Nangumusta isab iyu si Gayus. Siak, si
Pablo, kani a paabut to bayoy din, aw kani
isab oghihimun to mgo magtutuu no taga-
kani.

Si Erasto no tisureru to seini siyudad
nangumusta iyu dow si Cuarto no suun ta
isab to pagtuu. 24 *

Pagsaja to Diyus

25 Na, ogsajaon ta to Diyus! Sikandin to
mey gahom to pagdigon to pagtuu now
pinaagi to sikan Madojow no Nawnan-
gonon bahin ki Jesu-Cristo no ingnawnan-
gon ku. Wada sikan imaan to diya una,
26 di kuntoon ingmaan on pinaagi to mgo
sinuyat to mgo otow no kibali ba-ba to
Diyus. To Diyus no wada sinugdanan dow
wada katapusan migsugu no inawnangon
on sikan agun tibo kaotawan ogtuu aw og-
sugut kandin. 27 Sikandin da to mey matuud
no kaalam! Sajaon sikandin to wada kata-
pusan pinaagi ki Jesu-Cristo! Sikan iyan.

* 16:24 Bersikulu 24 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Sikan iyan.*

To Una no Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Corinto

1 Siak si Pablo no pigpili ni Cristo Jesus to
pagka-apustul tongod to pagboot to Diyus
iyan tag-suyat to seini. Duma ku si Sostenes
no suun ta duon ki Cristo.
2 Suyat ku seini diyan iyu no kaotawan
to Diyus no oghihimun duon to siyudad to
Corinto. Inabin kow din aw yaina agun
mabogkot kow duon ki Cristo Jesus angod
to duma duon to inggad andei no banwa
no og-ampu isab ki Jesu-Cristo no Ginuu
ta dinumahan to pagsalig. 3 Og-ampu a no
ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus
no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta
aw palinawon to ginhawa now.

To Mangkadojow no Igbogoy to Diyus to Kaotawan Din

4 Kanunoy a ogpasalamat to Diyus to
kadojow dow kayuuy din iyu tongod to
pagkabogkot now duon ki Cristo Jesus.
5 Su pinaagi kandin, nasangkap kow on to
tibo mangkadojow no igbogoy to Diyus to
kaotawan din. Nasabutan now to matuud,
aw mapandoy kow on no ogpang-ikagi.
6 Sikan impang-anad noy iyu to diya una
bahin ki Jesu-Cristo nakagamut on yagboy
duon to ginhawa now. 7 Kaling sangkap
kow on to yain-yain no abilidad no imbo-
goy iyu to Diyus tagaod to ogtagad kow
pad to pagpauli ni Jesu-Cristo no Ginuu
ta. 8 Ogdigonon din to pagtuu now agun
wada igkasawoy iyu ko mupauli sikandin
to paghukum. 9 Su ogkasaligan yagboy to
Diyus no iyan migtawag iyu agun no mahi-
labi kow dow to Anak din no si Jesu-Cristo
no Ginuu ta.

To Pagbubuyow to mgo Magtutuu

10 Na kuntoon mgo suun, pinaagi to
katongod ni Jesu-Cristo no Ginuu ta,
oghangyuon ku sikiyu tibo no kona kow
ogbahin-bahin. Nasi no uujun kow agun
kona mayogtas to pagkasaboka now.
11 Pig-ikagi ku sikan, mgo suun ku, su
nanangonan a to mgo sakup to panimayoy
ni Cloe no meyduon kun ogbubuyow
diyan iyu. 12 Su mey kun og-iling, "Iyan
ogsunudon ku si Pablo," aw to duma og-
iling, "Si Apolos to kanay." Mey isab duma
no og-iling, "Ki Pedro a," aw mey manda
og-iling, "Duon a ki Cristo." 13 Aduy, pig-
amonu now man to paghona-hona? Angod
to pigbahin-bahin now si Cristo! Nokoy
man, siak buwa to inyansang duon to krus
agun mayuwas kow? Pigbawtismuhan
kow buwa to ngadan ku? Eh! Wada kay
kailing. 14 Madojow ngani su si Crispo da
dow si Gayus to nabawtismuhan ku diyan
iyu, 15 kaling kona kow ogpakailing no
nabawtismuhan kow to ngadan ku. 16 (Aw,
nabawtismuhan ku naan si Estefanas dow
to panimayoy din, di wadad on duma no
ogkadomdoman ku.) 17 Su wada a sugu-a ni
Cristo to pagpamawtismu. Di iyan insugu
din kanay to pagnawnangon to Madojow
no Nawnangonon bahin kandin. Wada ku
ipabaja to binuyak-buyakan no mgo kagi
no ogpakiyaya to pig-otawan no kaalam
su unu ko kona maliparahan to gahom to
kamatajon ni Cristo duon to krus.

To Tinood no Kaalam dow Gahom

18 To kamatajon ni Jesus duon to krus
no iyan igwali ku og-ilingon to mgo im-
pernuhonon no wada pues. Di sikita no
ogkangkayuwas, namaan ki no sikan ka-
matajon din iyan ogpakiyaya to gahom to
Diyus. 19 Su ingkasuyat on duon to Kasuy-
atan to Diyus no pig-iling,
"Oggawangon ku sikan kunungkun kaalam
to mgo otow no og-abin no maalamon.
Oglibodon ku to pagsabut
to mgo otow no kunungkun masinab-
uton."*
20 Na, nokoy kay to pues to sikan mgo
otow no maalamon kun dow masinabu-
ton hasta mgo pilusupu? Impakita on
to Diyus no to kaalam no kaning otow,
kabulukan puli. 21 Su pinaagi to kaalam
to Diyus, pigbootan din no kona sikandin
mamaanan to otow pinaagi to kaugalingon
dan no kaalam. Su iyan man planu din
no ogyuwason din to mgo otow no ogtuu
kandin pinaagi da to pagwali to sikan og-
isipon no wada pues. 22 To mgo Hibru og-
iling no wada pues to sikan, su iyan ogpa-
mujuon dan to mgo milagru no ogpakiyaya
to gahom to Diyus. Aw to mgo Grigu, iyan
ogpamanghaon dan to kaalam. 23 Di sikami,

* 1:19 Isaias 29:14

iyan igwali noy si Cristo no inyansang duon
to krus. To mgo Hibru hilabi nadootan to
sikan, aw to kona no mgo Hibru ogtamay
su og-ilingon dan to linangog puli. [24] Di
to mgo otow no tahan on inabin to Diyus
no mgo Hibru dow kona no mgo Hibru
nakasabut no duon naan ki Cristo ogkitaon
to gahom dow kaalam to Diyus. [25] Su sikan
og-ilingon to mgo otow no kayangogan to
Diyus, yabow sikan to kaalam no kaning
otow. Aw sikan og-ilingon dan no kayotoy
to Diyus, yabow sikan to kadoson to otow.
[26] Mgo suun ku, domdoma to pagkao-
tow now to diya una no wada kow pad
tawaga to Diyus. Pipilahon da duon iyu
to ogkailing no maalamon, gamhanan dow
inila. [27] Di pigtuud to Diyus to pagpili
to diya og-ilingon no wada kaalam agun
no masikawan to diya og-ilingon dan no
maalamon. Pigtuud din isab to pagpili
to diya og-ilingon no mayotoy agun no
masikawan to diya ogkailing no mado-
son. [28] Iyan pigpili din to diya mgo tina-
may dow to diya og-ilingon no obos aw
wada pues agun no ikapakita din no iyan
naan wada pues sikan og-isipon to mgo
otow no ogpues yagboy. [29] Pig-iling din to
sikan agun wada igkahinambug to inggad
hintawa duon to atubangan to Diyus. [30] Na,
sikandin to migbogkot ita duon ki Cristo
Jesus aw ipabaja duon kandin to pagbo-
goy ita to matuud no kaalam. Pinaagi ki
Cristo Jesus, pig-isip kid to Diyus no wadad
sae, nayuwas kid aw ogpakinabuhion no
madiyu to sae. [31] Kaling man, ojow pa to
Kasuyatan, "Inggad hintawa no ogkaliyag
ogpanghimantug, iyan da ipanghimantug
din to Ginuu."†

2

To Pagpang-anad ni Pablo Impasikad to Gahom to Diyus

[1] Na mgo suun ku, no umandiyan a iyu to
pagwali to kagi to Diyus, wada ku ipabaja
to binuyak-buyakan no mgo kagi no og-
pakiyaya to pig-otawan no kaalam. [2] Su
pigtuud ku no iyan da ig-anad ku iyu si Jesu-
Cristo, yabi to kamatajon din duon to krus.
[3] No diyan a iyu, mahagpoy* to ginhawa ku
aw pigkobaan a su unu ko makuyangan to
pagtuman ku to sikan pinakaimpurtanti no
impahinang to Diyus kanay. [4] Pag-anada
ku iyu to kagi to Diyus, wada ku ipabaja to
madayom no pangatarongan agun madaya
kow. Nasi no iyan ingkapakita to gahom
to Ispiritu Santu. [5] Pig-iling ku to sikan
agun to pagtuu now ogsikad duon to gahom
to Diyus, kona no duon to pig-otawan no
kaalam.

To Matuud no Kaalam duon da Ogkapuun to Diyus

[6] Meyduon hinuun kaalam no igpang-
anad noy to sangkod no mgo magtutuu di
kona no kalibutanon no kaalam. Kona isab
sikan no angod to kaalam to mgo inila kani
to babow to kalibutan no ogkangkagawang
da. [7] Sikan kaalam to Diyus no ig-anad noy,
tahan din no planu inggad wada din pad
hinanga seini kalibutan agun mayakip ki to
kadongganan din. Di wada din sikan imaan
to diya una. [8] Wada sikan kasabuti to mgo
inila kani to kalibutan, su ko nasabutan dan
pa sikan planu to Diyus, kona dan podom
igpayansang duon to krus si Jesu-Cristo no
Ginuu ta no angay ogsajaon. [9] Sikan planu
to Diyus pighisgutan duon to Kasuyatan no
pig-iling,

"Wada pad kaaha dow kadinog to otow
aw wada ngani kahona-hona-i
sikan pighinaat to Diyus to diya
nangkahigugma kandin."†

[10] Di sikita pigpasabut to Diyus to sikan
pinaagi to Ispiritu Santu. Su wada yag-
boy kona ogkamaanan to Ispiritu, inggad
to mangkadayom no hona-hona to Diyus.
[11] Igpananglit ku to otow. Wada otow no
ogkamaan to hona-hona to duma din su
kandin da no hona-hona to ogkamaanan
din. Wada isab ogkamaan to hona-hona to
Diyus ko kona no Ispiritu Santu da. [12] Na,
to panghona-hona no imbogoy to Diyus ita
kona no angod puli to panghona-hona to
otow no wada Diyus. Su imbogoy din ita to
Ispiritu din agun no makasabut ki to tibo no
imbogoy din ita. [13] Kaling man ko ogpang-
anad koy, kona noy igpabaja to pig-otawan
no kaalam. Iyan nasi igpasabut noy to ig-
anad kanami to Ispiritu Santu.‡ [14] Di to otow

† 1:31 Jeremias 9:24 * 2:3 Ubin *wada kadasig* † 2:9 Isaias 64:6 ‡ 2:13 To yain no igpasabut to seini: *Iyan og-anadon noy bahin to Diyus to mgo otow no ogmanduan to Ispiritu Santu.*

no wada Ispiritu Santu kona ogdawat ko
nokoy to ogkapuun duon to Ispiritu, su og-
iling man sikandin no linangog sikan. Aw
kona din ngani ogkasabutan, su iyan man
makasabut sikandin ko tabangan to Ispiritu
Santu. 15 To otow no oggahoman to Ispiritu
Santu ogkiyaya to hustu dow sajop. Di kona
sikandin ogkasabutan to mgo otow no wada
gahomi to Ispiritu Santu. 16 Su ojow pa to
Kasuyatan,

"Hintawa man to ogpakatogkad to hona-
hona to Ginuu?
Hintawa man to ogpakasambag
kandin?"§

Di sikita no nangkabogkot on duon ki
Cristo, ogpakasabut ki su to panghona-
hona ta ogpakaangod on to kandin no
panghona-hona.

3

To Binata no Panghona-hona

1 Mgo suun ku, no diyan a pad iyu, wada
ku sikiyu pang-anada to madayom angod
to pagpang-anad ku to diya piggahoman
on to Ispiritu Santu, su binata pad man to
panghona-hona now. Angod to bag-u kow
pad on i-anak, 2 kaling gatas da to imbuhi
ku iyu, kona no madoson no koonon. Su to
isip now wada pad makaapas to madayom
no igpang-anad. Inggad kuntoon iyan da
man gihapun. Kuyang pad to pagsabut
now to sikan 3 su piggahoman kow pad to
ingkabata now no kinaiya. Ogkamaanan no
wada kow pad kaisab su ogsilag kow pad
on aw ogbubuyow. Angod kow pad man
to mgo otow no wada Diyus. 4 Su meyduon
duma duon iyu no og-iling, "Ki Pablo a," aw
to duma og-iling, "Si Apolos to kanay." E-
ay to sikan no batasan now, angod kow pad
iyan to mgo otow no wada Diyus.

To Katongdanan ni Pablo dow ni Apolos

5 Hintawa a man dow si Apolos no og-
payabawon now? Mgo suguonon koy puli
to Diyus no migtuman to insugu din to pag-
daya iyu hangtod no mutuu kow kandin.
6 Ko igpananglit kow to mgo tanom, siak to
migtanom aw si Apolos to mig-atiman. Di
to Diyus iyan migpagiti aw migpatulin iyu.
7 Kaling sikan migtanom dow sikan mig-
atiman kona no iyan angay ogsajaon. Diyus
da to angajan su sikandin man to migpag-
iti aw migpatulin to sikan mgo tanom.
8 Ogtinabangay sikan ogtanom dow sikan
og-atiman su iyan da man no tuud dan, aw
to kada sobuuk ogbayosan sibu to nahinang
din. 9 Kaling siakon dow si Apolos, katim-
bang koy to Diyus to trabahu din, aw sikiyu
iyan kibali uma to Diyus no impatrabahu
kanami.

Ogkaangod kow isab to bayoy no im-
pahinang to Diyus. 10 Tongod to naamuhan
no imbogoy to Diyus kanay, naangod a to
pandoy no ogtugdok to bayoy. Aw yain to
oglibuuk dow ogponga to sikan. Di kina-
hangyan no deyjawon dan yagboy to paghi-
nang 11 su wada yain no ogkapasikadan
gawas to sikan ingkapahimotang on no iyan
si Jesu-Cristo. 12 Yain-yain to materyalis no
igkahinang to bayoy. Meyduon oggamit
to oghangtod angod to buyawan, plata
dow mahalon no mgo batu. Meyduon
isab oggamit to kona oghangtod angod to
kaju dow kugun. 13 Diya to umaabut no
panahon, ogkamaanan to trabahu to kada
sobuuk, madojow ko wada pues, su tibo
og-antihan duon to kaeju. 14 To otow no
kona ogkatutung to trabahu din, meyduon
madojow no igbayos kandin. 15 Di to otow
no ogkatutung to trabahu din, ogkaoyus
sikandin. Ogkayuwas hinuun di ogkaangod
to otow no nasangaban to bayoy no puli
ogpakayandab no wada ogkadaya.

16 Ogkaboyong a iyu su angod to kona
kow ogpakasabut no kibali bayoy kow to
Diyus, su to Ispiritu Santu mig-ugpa man
duon iyu. 17 Kaling man, ko mey otow no
ogdodoot to sikan no bayoy, ogdodooton
isab sikandin to Diyus. Su kona no puli-
puli sikan no bayoy, kaning Diyus yagboy.
Sikiyu no kaotawan din iyan igpasabut to
sikan.

18 Ajaw oglimbungi to kaugalingon now.
Ko mey otow duon iyu no oghona-hona
no maalamon sikandin di pig-otawan
puli, madojow podom ko ojowan din
sikan. Inggad on pamuang-buangon
sikandin to duma basta mabogajan to
tinood no kaalam. 19 Su to og-otawan
no kaalam og-isipon to Diyus no wada
pues. Su pig-iling duon to Kasuyatan,
"To kaalam to otow iyan da iglit-ag to

§ 2:16 Isaias 40:13 * 3:19 Job 5:13

Diyus kandin."* [20] Meyduon isab duma
no pig-iling, "Namaan to Ginuu no wada
pues to hona-hona to mgo otow no og-
ilingon to maalamon."† [21] Kaling kona now
ighinambug to otow no og-ilingon now no
yabow su tibo on imbogoy to Diyus iyu. [22] Su
siakon dow si Apolos hasta si Pedro tibo
now ogkapuesan. Inggad seini kalibutan,
inggad to ogkangkahitabu kuntoon dow
diya to umaabut, inggad isab to kinabuhi
dow ngani to kamatajon, kadojawan now
sikan tibo. [23] Aw sikiyu, ki Cristo kow on,
dow si Cristo kaning Diyus.

4

To Kabotang to mgo Apustulis

[1] Kaling isipon koy now no mgo suguonon
puli ni Jesu-Cristo no pigsaligan to Diyus
to pagnawnangon to sikan wada din imaan
to diya una. [2] Ogpaomotan noy sikan, su
to otow no sinaligan to amu kinahangyan
no ogkasaligan yagboy. [3] Di inggad nokoy
to hona-hona now dow to hona-hona to
duma bahin to pagtuman ku to Diyus, wada
sapajan, su kona man no sikiyu to oghukum
kanay. Aw ngani man siak, di kona a
oghukum ubin ogsaja to kaugalingon ku.
[4] Wada hinuun namaanan ku no sae ku,
di kona sikan ogpasabut no kona a no
sae-an. Su Ginuu da to oghukum kanay.
[5] Kaling kona kow naa oghukum to pagtu-
man to inggad hintawa to Diyus, insaktu ko
kuyang. Tagada to pagpauli ni Jesu-Cristo
no Ginuu ta, su sikandin on to ogbutwa
to tibo hinipidan, yakip to mgo hona-hona
dow mgo tuud to tibo otow. Duon to sikan,
ogsajaon to Diyus to kada sobuuk to angay
kandin.

[6] Mgo suun ku, impananglit kud to kau-
galingon ku hasta si Apolos agun kona
now mapasubrahan to nasuyat duon to Ka-
suyatan. Su ko unugon now sikan, kona
kow ogpakahona-hona no mey otow no
igpanghimantug now, aw wada isab ogta-
majon now. [7] Nokoy no og-iling kow man
no yabow kow to duma? Wada kow naan
kataga no puli man imbogoy to Diyus to
tibo naiyu kuntoon? Na, su nailing man to
sikan, nokoy no oghinambug kow man?

[8] Sadangay pad man iyu! Basi nailing to
boot now no kona kow on ogkinahangyan
to tabang to Diyus su duon on iyu to tibo
no igkabogoy din aw hayahay kow on.
Mighona-hona kow no mgo hari kow on,
di sikami, wada pad on. Madojow hinuun
ko mgo hari kow iyan agun makayakip koy
iyu to pagmandu. [9] To kanay paghona-
hona, angod to pighinang koy to Diyus no
pinakaobos no mgo otow. Su siakon dow
to duma ku no mgo apustulis, angod koy
to mgo otow no pighukuman on no oghi-
matajan duon to atubangan to tibo mgo
otow hasta ngani mgo anghil. [10] Su tongod
to pagtuman noy ki Jesu-Cristo, og-iling to
mgo otow no mgo yangog koy, di sikiyu
oghinambug no maalamon kow tongod to
pagkabogkot now kandin. Og-ilingon koy
no mayotoy, di sikiyu og-angkon no ma-
doson kow. Pigtamay koy to mgo otow, di
sikiyu pigsaja dan. [11] Hangtod kuntoon og-
bontason dow og-uhawon koy, pudu pikat
to kabo noy, ogpalisodan koy, aw wada
matilon no kaugpa noy. [12] Migpaningkamot
koy to pagtrabahu agun meyduon ogk-
abuhian noy. Ko ikagihan koy to madoot,
ig-ampu noy no kae-atan to Diyus sikan
otow. Ko sakiton koy, puli noy og-antuson.
[13] Ko himanuhan koy to mgo otow, ogdedey-
jawon noy nasi. Di hangtod kuntoon,
pinakamaligsom koy to pag-aha to otow.

[14] Na, kona monang no pigsuyat ku seini
su ogpasikawan ku sikiyu, di sambag ku
iyu no pinadajag ku no mgo anak. [15] Su
inggad linibu to mgo otow no ogpang-
anad iyu, siakon da to ogkatawag no amoy
now su siak to una-una no mignawnangon
iyu to Madojow no Nawnangonon bahin
ki Jesu-Cristo. [16] Kaling oghangyu a iyu
no sunudon now to batasan ku. [17] Sikan
to hinongdan no ogpaandiyaon ku iyu si
Timoteo no og-isipon ku isab no pinadajag
no anak. Ogkasaligan yagboy sikandin to
pagtuman to Ginuu. Igpadomdom din iyu
to pigbatasan ku tongod to pagkabogkot ku
duon ki Cristo Jesus. Sikan isab to igpang-
anad ku to duma no mgo magtutuu no
oghihimun diya to tibo mgo banwa.

[18] Nadinog-dinog man no meyduon pila
duon iyu no ogpamahawod kun su nailing
to boot dan no kona a og-andiyan iyu.

[19] Di bantoy kow su kona ogkayugoy og-
andiyan a ko itugut to Ginuu. Na, ogka-

† 3:20 Salmo 94:11

maanan ku ko piggahoman iyan to Diyus
sikan ogpamahawod ubin ko kotob da to
tumuy to dila dan. [20] Su ko mey otow
no ogpahari to Diyus, ogkakiyayahan sikan
pinaagi to gahom to Diyus duon to kinabuhi
din, kona no pinaagi to kagi puli. [21] Na,
boboot kow. Ko mutidow a diyan, igka-
panagda ku buwa sikiyu? Madojow nasi ko
maisab to hona-hona now agun igkapakita
ku iyu to gugma dow mayunoy no pagpang-
ikagi.

5

To Pagdisiplina to Magtutuu no Oghinang to Madoot

[1] Nadinog ku no mey otow duon iyu no
mighinang to mayaw-oy hilabi su pig-unoy
din kun pig-aasawa to inoy-inoy din. Ati!
Kaligsom to sikan no hinang! Ngani man
to mgo otow no wada Diyus, di kona oghi-
nang to sikan. [2] Di sikiyu, migpagarbu kow
nasi. Angay man podom no ikaguul now
hilabi sikan aw gawangon sikan no otow
duon iyu. [3] Inggad madiyu a, to hona-
hona ku kanunoy diyan iyu, aw pinaagi to
katongod no imbogoy kanay ni Jesu-Cristo,
pighukuman kud sikan nakasae. [4] Kaling ko
muhihimun kow manda aw oggahoman ni
Jesus no Ginuu ta, isipa no duon a iyu, aw
seini to hinangon now: [5] Idata now sikan
no otow diya ki Satanas agun sakiton to
yawa din, aw ogkayuwas da to ispiritu din
ko muabut on to aedow no ogpauli to Ginuu
to paghukum.

[6] Nokoy no ogpagarbu kow man no duon
da man iyu sikan no kasikawan? Wada
kow buwa kamaan no inggad maintok da no
patubu ogpakapatubu to madogi no arina?
[7] Kaling gawanga now on yagboy to inggad
nokoy no madoot duon iyu, su pig-isip on to
Diyus no wadad sae now. Kinahangyan no
hinangon now sikan agun no maangod kow
to diya pan no wada patubu no igpahinon-
god to Pista to Pagyaboy.* Su si Cristo no
impananglit to karneru no ogmatansahon
to sikan no pista migpakimatoy on agun
mayuwas kid to sae. [8] Kaling ogtumanon ta
to igpasabut to diya pista pinaagi to pag-
ojow to pan no meyduon tahan no patubu
aw iilis to pan no wada patubu, no ko ita pa,
og-ojowan to sae aw iilis to pagkamatinod-
anon.

[9] To diya una no suyat ku, mig-iling a no
kona kow on ogpagduma to mgo otow no
maligsom dow mayaw-oy to mgo hinang.
[10] Kona no iyan impasabut ku no mulikoy
kow to tibo mgo makasasaya kani to babow
to kalibutan. Kona sikan ogkahimu, su nal-
ibongan ki man to mgo otow no oghinang
to kayaw-ajan, to mgo hakog, to ogpang-
agow to katigajunan to duma, dow to og-
tuman to kona no tinood no diyus. [11] Iyan
nasi igpasabut ku no likajan now to mgo
otow no og-angkon no mgo magtutuu di
madoot gihapun to pamatasan angod to
paghinang to kayaw-ajan, to pagkahakog,
to pagtuman to kona no tinood no diyus,
to paghimanu dow abusu no pag-ikagi, to
paghobog-hobog dow to pagpang-agow to
katigajunan to duma. Kona kow ngani og-
pagsayu to pagkoon to otow no og-angkon
no magtutuu di angod to sikan to batasan.

[12-13] Wada katongod ku to paghukum to
mgo otow no kona no sakup ni Jesu-Cristo,
su Diyus da to oghukum kandan. Di ka-
tongdanan now to paghukum to angod now
no sakup ni Jesu-Cristo no duon to grupu
now. Su ojow pa to Kasuyatan, "Ajaw now
ogpaagpota iyu ko hintawa to oghinang to
madoot."†

6

To Paghusoy to Kasu to mgo Magtutuu

[1] Ko meyduon kasu now no mgo magtu-
tuu, nokoy no kona kow man ogkasikow
to pagriklamu diya to huwis no kona no
sakup ni Cristo? Madojow podom ko iyan
pahusajon now to angod now no magtu-
tuu. [2] Angod to nalingow kow on no sikita
no kaotawan to Diyus ogkaduma ni Cristo
to paghukum to tibo kaotawan diya to
mahudi no mgo aedow. Na, su ogkailing
man to sikan, nokoy no kona kow man
ogpakahusoy to mangkaintok no ogkayay-
alisan now? [3] Aw ngani to mgo anghil di
ogkahukuman ta, sikan pad man kalibu-
tanon no mgo prublima to kona now mahu-
soy! [4] Kaling ko meyduon kasu now no

* 5:7 Panahon to Pista to Pagyaboy, impagawang to mgo Hibru to patubu duon to mgo bayoy dan pagpakiyaya no og-ojowan dan on to tibo mgo sae. Ogkabasa seini duon to Exodo 12:1-20. † 5:12-13 Deuteronomio 17:7; 19:19; 22:21 dow 24:7

mgo magtutuu, nokoy no ogpahusoy kow
man to otow no wada yabot ita? [5] Masikow
kow! Su nokoy man, wada inggad sobuuk
duon iyu no ogkaamu oghusoy to angod
din no mgo magtutuu? [6] Di sikiyu man nasi
no migsusuun to pagtuu to ogpaaakusaray
duon to atubangan to kona no mgo magtu-
tuu!
[7] Inggad ngani sikan pagpaaakusaray
now ogpasabut on no pakyas kow. Iyan
podom madojow ko payabajon now on puli
ko yupigan kow ubin agawan. [8] Di sikiyu
on man nasi tibo no migsusuun to og-
payuyupigay dow ogpaaagaway!
[9] Wada kow pad kay buwa kataga no
kona ogkasakup duon to sikan ogharian to
Diyus to mangkadoot no otow. Ajaw oglim-
bungi to kaugalingon now, su kona yagboy
ogkasakup duon to sikan ogharian din to
mgo otow no ogtuman to kona no matuud
no diyus, to ogpanghonay dow oghinang
to duma no kayaw-ajan yakip to pag-uunoy
to mgo yukos. [10] Kona isab ogkasakup
duon to sikan ogharian to Diyus to mgo
kawatan, to mgo hakog, to mgo palahobog,
to oghimanu dow og-abusu to pag-ikagi
hasta to ogpang-agow to katigajunan to
duma. [11] Angod to sikan to hinang to pila
iyu to diya una, di nagawang on to mgo
sae now aw nahinang kow on no kaotawan
to Diyus no og-isipon din no wadad sae.
Nahimu sikan tibo tongod to pagkabogkot
now duon ki Jesu-Cristo no Ginuu ta dow
tongod to gahom to Ispiritu Santu.

To Paggamit to Yawa Ta to Pagsaja to Diyus

[12] Na, basi meyduon og-iling no intugut
ita to paghinang to inggad nokoy no
ogkaliyagan ta. Tinood man iyan no mey on
kagawasan ta, di meyduon kona ogpakado-
jow ita. Bahin kanay, ogpakahinang a iyan
to inggad nokoy no wada i-ojow to Diyus,
di ogbantoy a no wada oghinangon ku no
ogpakaudipon kanay. [13] Basi mey isab duma
no og-iling, "Iyan inghinanga to pagkoon
su igsed to gotok aw iyan inghinanga to
gotok su ogsedan to pagkoon." Hustu
sikan, di mey panahon no oggawangon to
Diyus to pagkoon, aw to gotok wadad on
pues. Kaling kona no impurtanti to mgo
pagkoon. Di iyan yagboy impurtanti dow
og-amonuhon ta to paggamit to yawa ta. Su
kona no iyan tuud to paghinanga to yawa ta
agun oghinang ki to kayaw-ajan. Iyan nasi
inghinanga agun no makasaja ki to Ginuu.
Aw to Ginuu og-atiman isab to yawa ta.
[14] Na, to yawa ta ogpues da diya to kayugajan
su ogbanhawon da seini to Diyus pinaagi to
gahom din angod to diya pagbanhaw din ki
Jesu-Cristo no Ginuu ta.
[15] Angod to wada kow pad on kamaan
no to yawa ta kabahin on to yawa ni Jesu-
Cristo su nabogkot kid man duon kandin.
Na, nokoy man, ogkahimu pad buwa ko
sikita no kibali kabahin to yawa ni Jesu-
Cristo mupagsaboka to buring? Eh, kona
kay ogkahimu sikan! [16] Wada kow buwa ka-
maan no to yukos no ogpaghulid to buring
ogpakapagsaboka on to sikan no buring?
Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus bahin
to yukos dow bohi no ogkaminyo no pig-
iling, "Sikandan no daduwa ogkasaboka on
to yawa."* [17] Di ko nabogkot kid on duon to
Ginuu, to ginhawa ta dow to ginhawa din
nasaboka on.
[18] Kaling likaji yagboy to mayaw-oy no
mgo hinang. Su sikan no sae kona no
angod to duma no mgo sae no ogkahinang
to otow. Su to duma no mgo sae kona og-
pakaligsom to yawa ta, di to otow no oghi-
nang to sikan no kayaw-ajan ogpakasae to
kaugalingon din no yawa. [19] Wada kow buwa
kamaan no to yawa now iyan ugpaanan to
Ispiritu Santu no imbogoy iyu to Diyus?
Kaling konad no iyu to yawa now di kaning
Diyus on. [20] Su mahal yagboy to pagboli din
iyu agun mahinang kow no kaotawan din.
Kaling gamita to yawa now agun masaja to
Diyus.

7

Bahin to Kaminyoon

[1] Na, ogtabakon ku to diya mgo usip
no impadae now dini kanay. Mig-usip
kow dow madojow ko kona ogminyo to
otow. Hoo, madojow iyan podom sikan.
[2] Di manno mahan-in to mgo yukos dow
bohi kuntoon no kona ogpakapogong to
og-awoson to yawa dan, madojow ko kada
yukos meyduon tuun din no asawa aw kada
bohi meyduon tuun din no bana. [3] To bana,
kinahangyan no tumanon din to pagkabana
din, aw to asawa, tumanon din isab to

* 6:16 Genesis 2:24

pagkaasawa din. [4] To asawa kona ogpak-
aboot to yawa din, su to bana din iyan
ogboot. To bana kona isab ogpakaboot
to yawa din, su to asawa din iyan ogboot.
[5] Ajaw ig-ojow to yawa now diya to kapikas
now to kinabuhi. Meyduon hinuun pana-
hon no og-uujunan now buwa no kona
kow naa oghuhulid sed da to majopot no
panahon agun makatibuyus kow to pag-
ampu. Di tapus to sikan, tumana now
gihapun to naanadan no hinang to magti-
ajun agun kona kow matintal ni Satanas, su
unu ko kona now mapagkey to og-awoson
now. [6] Sambag ku puli seini iyu, kona no
sugu. [7] Ko mahimu pa, gustu ku podom
no tibo otow maangod kanay no ogpakaan-
tus no kona ogminyo. Di namaan a no
wada aangod to paghinang to Diyus ita,
su meyduon mgo otow no pigbootan din
no ogpakaantus no kona ogminyo. Aw to
duma pigbootan din no muminyo.

[8] Na, ogsambagan ku sikiyu no wada mgo
paris, yabi sikiyu no mgo bayu. Madojow
podom ko mupabilin kow no angod kanay
no wada paris. [9] Di ko kona now man gajod
ogkapagkey to og-awoson to yawa now, na,
minyo kow agun kona kow makahinang to
madoot.

[10] Sikiyu no naminyo to angod now no
magtutuu, meyduon isab ig-ikagi ku iyu.
Kona seini no kanay da, di sugu to Ginuu.
Kinahangyan no kona ogbiya* to asawa to
bana din. [11] Di ko ugaling meyduon bohi no
og-ojow to bana din, kinahangyan no ogpa-
bilin no wada bana gawas ko mupagbatuk
sikandin to bana din. Aw to bana kona isab
ogbiya to asawa.

[12] Sikiyu no naminyo to kona no magtu-
tuu, meyduon isab ig-ikagi ku iyu. Wada
hinuun kagi to Ginuu bahin to seini, di
sambag ku puli. Ko meyduon magtiajun no
iyan da magtutuu sikan bana, kinahangyan
no kona sikandin ogbiya to asawa din basta
gustu pad ogpag-ipun sikan asawa. [13] Angod
isab to sikan ko iyan da magtutuu to asawa.
Ko gustu pad ogpag-ipun sikan bana, kona
din ogbiyaan. [14] Su sikan bana ubin asawa
no kona no magtutuu ogmadojawan to
Diyus tongod to pagkabogkot to sikan paris
din duon ki Jesu-Cristo. To mgo anak dan
ogmadojawan isab, su ko kona pa no tinood
seini, to mgo anak dan ogkaangod to anak
to mgo otow no wada Diyus.

[15] Di ko sikan paris nu no kona no magtu-
tuu ogkaliyag ogpagbiya ikow, na, pabiyaa.
Kona kad ogkahikotan, su gustu to Diyus
no malinow to pag-ugpa ta. [16] Aw kona ka
ogpakasiguru no ogkadaya nu sikandin to
pagtuu agun mayuwas.

*To Pagpakamonang duon to Tahan no Kab-
otang*

[17] Na, seini to igsugu ku to mgo magtu-
tuu no oghihimun diya to inggad andei no
banwa. Inggad nokoy to kabotang ta to
diya bag-u ki tawaga to Diyus, pagboot din
sikan ita. Kaling ogpadajun ki to pagtuman
to Ginuu duon to sikan no kabotang. [18] Ko
pananglitan meyduon otow no ogtawagon
to Diyus no tahan on tinuli sumaya to tin-
uuhan to mgo Hibru, na, ajaw igpagawang
sikan pagkatinuli din. Aw to magtutuu
no wada katuli, ajaw on igpatuli. [19] Su
inggad mutuman ki to mgo tumanon to
mgo Hibru ko kona, wada bali to Diyus
sikan. Iyan da impurtanti ko matuman ta
to mgo sugu din. [20] Kaling ogpakamonang
ki duon to sikan kabotang ta no tawagon
ki to Diyus. [21] Ko pananglitan udipon ka
no tawagon ka to Diyus, baeka. Di ko
meyduon paagi no ogkayuwas ka to sikan
pagkaudipon nu, hala, pangimpuesi sikan.
[22] Su domdoma no sikuna no udipon no
tinawag to Ginuu, yuwas kad tongod to
pagkabogkot nu duon kandin. Aw sikuna
no kona no udipon to diya pagtawaga ikow,
ogkaangod kad to udipon ni Jesu-Cristo su
sikandin on to agayon nu. [23] Mahal yagboy
to imbajad to Diyus iyu, kaling kona no
iyan now ogtumanon to pagboot to otow.
[24] Na mgo suun ku, ogbalikon ku, inggad
nokoy to kabotang now no tawagon kow to
Diyus, pakamonang kow duon, aw padani
kow kanunoy kandin.

Bahin to mgo Hawas dow mgo Bayu

[25] Na sikiyu no hawas no mgo bohi dow
yukos, wada hinuun insugu to Ginuu bahin
to seini, di ogsambagan ku sikiyu su sinali-
gan a man to Diyus tongod to kayuuy din
kanay. [26] To paghona-hona ku, madojow
podom ko kona kow ogminyo tongod to
mgo kalisod no ogbajaan ta kuntoon dow

* 7:10 Ubin *ogbuwag*

diya to umaabut. [27] Sikiyu no mgo yukos,
ko asawahan kow on, kona now og-ojowan
to asawa now. Ko wada pad asawa now,
baeka now on pagminyo. [28] Di ko muminyo
kow, kona kow ogpakasae. Aw to bohi no
ogminyo kona isab ogpakasae. Di gustu ku
podom no malikajan now to mgo kalisod no
ogkangkabajaan to magtiajun.

[29] Seini to igpasabut ku iyu, mgo suun ku.
Majopot nanda to panahon no igkatuman
ta to Diyus. Kaling sugud kuntoon, to mgo
minyo kona no iyan da ogkawilihan dan
to mgo kinahangyanon to pamilya dan, su
unu ko kona dan on malipara to trabahu no
kaning Diyus. [30] To otow no ogkaguul ubin
ogkalipay, kona din ogbali-balihon sikan.
To otow isab no ogboli, kona din igbotang
duon to ginhawa din to binoli din, di nasi no
isipon din no kona no sikandin to tag-iya.
[31] Inggad nokoy no ogkapuesan ta kani to
babow to kalibutan, ajaw sikan ogpayabiha
duon to hona-hona now. Su mey da pana-
hon no ogkagawang seini kalibutan dow to
tibo namakabotang kani.

[32] Ogkaliyag a podom no wada ogpakawili
iyu to pagtrabahu now to kaning Diyus.
To yukos no wada asawa ogpakatibuyus to
mgo hinangonon no kaning Diyus agun no
malipay din to Ginuu. [33] Di to yukos no
asawahan ogpakahona-hona to mgo kina-
hangyanon to seini kinabuhi agun malipay
to asawa din. [34] Kaling man, ogkabahin
to hona-hona din. To bohi isab no wada
bana ogkatibuyus to ginhawa dow doson
din duon to mgo hinangonon no kaning
Ginuu. Di to bohi no banahan kanunoy
ogpakahona-hona to hinangonon to seini
kinabuhi dow amonuhon to paglipay to
bana din. [35] Kona monang no pig-ikagi ku
seini su ogpalisodan ku sikiyu, di kado-
jawan now man nasi agun no mahusoy to
pagkinabuhi now, agun isab ogkatibuyus to
pagtuman now to Ginuu.

[36] Na pananglitan meyduon yukos duon
iyu no nakapagsabut on to songo bohi no
ogminyo sikandan, di ogduwa-duwa su basi
mailing to boot din no kona no angay sikan
oghinangon. Madojow nasi no mupadajun
sikandin to pagminyo, yabi ko kona din
mapagkey to og-awoson to yawa din. Kona
sikan no sae. [37] Di ko mahona-hona to
sikan yukos no konad sikandin ogminyo su
ogkaliyag ogpabilin no hawas, na, madojow
isab sikan basta kabobot-on din aw ogka-
pogongan din to og-awoson to yawa din.
[38] Kaling man tibo madojow, to pagminyo
dow to kona pagminyo. Di yabi no madojow
ko kona sikandin ogminyo.

[39] To bohi no banahan ogkahikotan kotob
no buhi pad to bana din. Di ko mamatoy
on to bana din, igtugut on no mubabana ko
hintawa to ogkaliyagan din basta magtutuu
to Ginuu. [40] Di to kanay no paghona-hona,
yabi pad no malipajon sikan bayu ko konad
muminyo. Sikan no pighona-hona ku im-
pasikad to pagsabut no imbogoy kanay to
Ispiritu Santu.

8

To Pagkoon no Intuman to mgo Diyus-diyus
(Roma 14:13-23; 1 Corinto 10:23-30)

[1] Na, oghisgutan ku to diya ing-usip now
kanay bahin to karni no intuman to mgo
diyus-diyus. Tinood iyan to diya pig-ikagi
now no tibo ki namaan to matuud bahin
to mgo diyus-diyus, di domdoma seini. Ko
meyduon ogkamaanan ta, oglikoy ki no
kona ta sikan ighinambug, su wada man
pues to sikan. Iyan nasi igkadojow to duma
ko oghigugma ki. [2] Ko ogkailing to boot
to songo otow no mey on pagsabut din,
ogpasabut sikan no wada pad tinood no
pagsabut din. [3] Di to otow no oghigugma to
Diyus, namaanan on sikandin to Diyus aw
pighilabi on.

[4] Kaling bahin to pagkoon to karni no
intuman to mgo diyus-diyus, namaan ki-
now no kona sikan no tinood no diyus,
su sobuuk da man to matuud no Diyus.
[5] Meyduon man iyan mahan-in no pig-
pakadiyus to mgo otow no diya kun og-
ugpa to kawkawangan to yangit dow kani
to pasak. Oghingadanan dan sikan to mgo
diyus dow mgo magboboot. [6] Di sikita,
namaan ki no sobuuk da yagboy to Diyus
no Amoy ta no mighinang to tibo, aw
iyan ita to pagsaja dow pagtuman kandin.
Aw sobuuk da isab to Magboboot ta, si
Jesu-Cristo. Impabaja kandin to paghinang
to tibo, aw pinaagi isab kandin meyduon
kinabuhi ta no wada katapusan.

[7] Di wada seini kasabuti to duma no mgo
magtutuu. Su nailing to boot dan no tinood
sikan mgo diyus-diyus, su sikan man to

nabuyatan dan. Kaling inggad kuntoon, ko
ogpakakoon sikandan to intuman to diyus-
diyus, ogkailing to boot dan no nakatuman
sikandan to sikan. Kaling ogkakunsinsya
sikandan. 8 Tinood iyan no kona no iyan
igkasaja to Diyus ita to pagkoon. Kona
sikan ogpakadoot ita ko kona ki mukoon.
Kona isab ogpakadojow ita ko mukoon ki.
9 Di aha kow, su inggad wada ing-ojow iyu
no pagkoon, basi mahinang kow no pabilu
to pagpakasae to duma no magobu pad to
pagtuu. 10 Su ko pananglitan sikuna no
nakasabut on, makitaan ka no og-agpot to
ogpamangoon duon to ampuanan to diyus-
diyus, basi meyduon otow no ogpakasunud
to sikan hinang nu inggad igkakunsinsya
din. 11 Kaling sikan yabow no pagsabut nu
iyan ogpakadoot to pagtuu to sikan suun
nu no magobu pad to pagtuu no angod
ikow no pigpakamatajan ni Cristo. 12 Aw ko
ogpakasae ka to sikan suun nu no madali
ogkakunsinsya, ogpakasae ka isab ki Cristo.
13 Kaling bahin kanay, ko iyan ogkaamungan
to pagpakasae to suun ku to pagsoda ku
to intuman to diyus-diyus, sadangay to
ogsoda pad to sikan inggad to pagtigsim,
agun wada ogpakasae tongod kanay.

9

*Wada ni Pablo Pangimpuesi to mgo Katon-
god Din isip Apustul*

(2 Corinto 11:7-12; 1 Tesalonica 2:7-9)

1 Kona no mey man kagawasan ku? Kona
no hamatuk a man no apustul no pigyogwa
ni Jesus no Ginuu, aw mata ku yagboy to
migkita kandin? Aw kona no sikiyu man
to abut to trabahu ku no kaning Ginuu?
2 Inggad umiling to duma no kona a no
apustul, di sikiyu no taga-Corinto namaan
to sikan, su siak to nakadae iyu diya ki
Cristo no Ginuu. Sikan to ogpakiyaya no
apustul a din.

3 Na, seini to igtabak ku to diya ogsawoy
kanay: 4 Ko tinood no apustul a, wada buwa
katongod ku to pagpabuhi to mgo otow no
ogpang-anadon ku? 5 Aw ko mey pa asawa
ku no magtutuu, wada buwa katongod ku
to pagpaduma kandin duon to mgo panow
ku angod to oghinangon ni Pedro dow to
duma no mgo apustulis hasta to mgo suun
ni Jesus? 6 Nailing buwa to boot now no
siakon da dow si Bernabe to mgo apus-
tulis no angay no ogpamangha to kanami
no ogkabuhian? 7 Igpananglit ku to sun-
dayu. Wada sundayu no ogkinaugalingon
to paggastu to pagkasundayu din. Wada
isab ogsaup to uma no kona ogpakakoon
to abut to sikan naunagan din. Ngani man
to magbantajay to mgo buhi, di ogboga-
jan to kabahinan to sikan ogbantajan din.
8 Sikan no mgo pananglitan duon ipasikad
to naanadan no hinang to otow, di ing-
anad isab sikan duon to mgo balaod 9 no
imbogoy to Diyus ki Moises no pig-iling,
"Ajaw ogsampongi to ba-ba to baka no
ogpagunason* to trigu."† Kona ta oghona-
honaon no baka da to igpasabut to sikan,
10 di sikita no mgo otow, agun to mgo otow
no ogkaunag to pagdaru dow paggunas og-
pakaiman no meyduon kabahinan to sikan
naunagan dan. 11 Na sikami, meyduon kibali
intanom noy duon iyu no iyan nakailing
to pagtuu now ki Cristo. Kaling angay koy
podom no og-iman to ogkabuhian noy ubag
duon iyu. 12 Ko sikan mgo duma no nang-
anad iyu mey katongod to pagpabuhi iyu,
yabow koy podom kandan to katongod.

Di wada noy pangimpuesi sikan no
mang-anad koy diyan iyu. Baeka on ko
malisodan koy basta wada ogkahinang to
otow no balibadan to pagdawat to sikan
Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-
Cristo. 13 Namaan kow no to mgo otow no
mey katongdanan duon to Bayoy to Diyus
ogkabahinan to pagkoon duon. Aw to mgo
duma dan no mey katongdanan duon to
haladanan ogkabahinan isab to karni to
mananap no ighalad duon. 14 Ogkaangod
to sikan to diya ogpang-anad to Madojow
no Nawnangonon, su migsugu to Ginuu no
duon dan ogpuduton to ogkabuhian dan to
sikan ogpang-anadon dan.

15 Di inggad meyduon podom katongod
ku, wada ku gamita sikan duon to mgo otow
no ogpang-anadon ku. Aw kona monang no
pigsuyatan ku sikiyu to seini su ogpabuhi a
iyu. Tapat on mamatoy a basta kona ma-
gawang to pagpanghimantug ku no kona
a ogpasuhue to sikan ogpang-anadon ku.
16 Kona ku hinuun igkahinambug to pag-
nawnangon ku to Madojow no Nawnan-

* 9:9 To Surigao no Minanubu: *ogpagiokon* † 9:9 Deuteronomio 25:4

gonon, su kinahangyanon man no muwali
a. Alaot a ko kona ku inawnangon sikan
Madojow no Nawnangonon. 17 Ko kabobot-
on ku pa to pagnawnangon, ogpakaiman a
to bayos. Di manno pigsugu a to Diyus, puli
a ogtuman ko nokoy to insalig din kanay.
18 Na, basi mailing to boot now no wada yag-
boy igbayos kanay. Eh, meyduon, su iyan
bayos kanay to kalipay ku to pagnawnan-
gon to Madojow no Nawnangonon no wada
bajad. Kaling kona ku ogpangimpuesan
to katongod ku pinaagi to pagpamuju to
ogkabuhian ku.

19 Su inggad wada otow no tag-udipon
kanay, angod to ogpaudipon a to inggad
hintawa agun mahan-in to mgo otow no
madaya ku. 20 Ko pananglitan ogpagduma
a to mgo Hibru, ogpaujun-ujunan ku to
mgo batasan dan agun madaya ku sikandan
to pagtuu ki Jesu-Cristo. Wada ad iyan
kasakup to mgo balaod to tinuuhan dan,
di pig-iling ku to sikan agun madaya ku
sikandan. 21 Ko iyan igpagduma ku to kona
no mgo Hibru, kona a og-unug to mgo
balaod to mgo Hibru. Iyan ogbatasanon
ku to batasan to sikan kona no mgo Hibru
agun madaya isab sikandan to pagtuu ki
Jesus. Kona seini ogpasabut no pig-ojowan
kud to mgo balaod to Diyus, su migtuman
a man to mgo sugu ni Cristo. 22 Na, ko
ogpagduma a to mgo otow no magobu pad
to pagtuu, kona ku oghinangon to ogpak-
agoba to pagtuu dan, nasi ogdigonon ku.
Kaling inggad hintawa no ogpasabuton ku
to kagi to Diyus, ogpamangha a to paagi no
angay kandan agun meyduon madaya ku to
pagtuu, inggad pila da, agun no mayuwas
sikandan. 23 Oghinangon ku sikan kotob
to ogkahimu ku agun mahan-in to mgo
otow no ogtuu to sikan Madojow no Naw-
nangonon bahin ki Jesus, na, ogkabahinan
a isab to kadojawan no igbogoy to Diyus
pinaagi to sikan.

24 Igpananglit ku to yumbaan. Mahan-in
to og-ibak, di sobuuk da to ogpakadawat
to primyu. Kaling sikiyu, paomot kow
agun maprimyuhan kow to Diyus. 25 Sikan
ogpaman-ibak to yumbaan, ko kona pad
sikandan oglinaguy, oghogotan dan to pag-
anad to yawa dan. Aw ko makadaog
on, ogprimyuhan sikandan to dodohunan
no kuruna no madali da ogyanos. Di
sikita, ogpaningkamot ki agun no mabo-
gajan ki to bayos no kona yagboy ogka-
gawang. 26 Kaling ogpag-angod a to otow
no ogpagyumbaan no matoytoy no ogli-
naguy pailing duon to sangkoanan. An-
god a isab to baksir no kanunoy ogpakaigu
to kuntra, kona no puli ogpanumbag to
kaemag. 27 Kanunoy ku ogpogongan aw
oghogotan to kaugalingon ku su unu ko siak
no ogpangwali to duma iyan on nasi kona
ogkaprimyuhan to Diyus.

10

To Kona no Pagtuman to Diyus-diyus

1 Mgo suun ku, igpadomdom ku iyu to
nahitabu to mgo kaaw-apuan to mgo Hi-
bru no migduma ki Moises to mahaba
no panow. Pigtodungan sikandan tibo to
diya panganud pagpakiyaya no pigduma-
han sikandan to Diyus, aw tibo sikandan
nakabaja duon to dayan no pighinang to
Diyus duon to kabaknaan to sikan og-
ilingon to Mayogdog no Dagat.* 2 To pag-
unug dan to sikan panganud dow to pag-
panow dan duon to dagat, kibali bawtismu
kandan pagpakiyaya no sumusunud sikan-
dan ni Moises. 3 Tibo sikandan migkoon to
diya imbogoy to Diyus,† 4 aw tibo isab mig-
inom to wohig no imbogoy din no mig-awas
likat to diya batu.‡ Sikan batu impananglit
ki Cristo no migduma-duma kandan. 5 Di
anoy su nailing to sikan to pag-atiman to
Diyus kandan, wada sikandin kasaja-i to
kahan-inan kandan tongod to kamasinu-
pakon dan. Kaling halus tibo nangkamatoy
duon to sikan matahay no banwa.

6 Sikan nangkahitabu kandan mgo pag-
patahan ita agun kona ki og-awos to
mangkadoot angod to pag-awos dan. 7 Kona
ki isab ogtuman to mgo diyus-diyus an-
god to pagtuman to pila kandan. Sikan
madoot no hinang dan nasuyat duon to
Kasuyatan no pig-iling, “Namangoon dow
namang-inom sikandan to pagpahinongod

* 10:1 Ogkabasa seini duon to Exodo 14. † 10:3 Ogkabasa seini duon to Exodo 16. ‡ 10:4 Ogkabasa seini duon to Exodo 17:1-7. § 10:7 Ogkabasa seini duon to Exodo 32:6

to sikan diyus-diyus, aw tapus to sikan, na-
mansajow sikandan to mayaw-oy no sina-
jawan.”§ 8 Kona ki isab oghinang to kayaw-
ajan angod to duma no mgo Hibru, su ton-
god to sikan, 23,000 to namatoy to songo
aedow da.* 9 Kona ta isab og-antihan to
Ginuu angod to pighinang to duma kandan
no iyan nakaamung to pagpanokaa kandan
to mgo yaposung aw kangkamatoy.† 10 Kona
ki isab ogbagutbut angod to pagbagutbut to
duma kandan. Kaling pigpuu sikandan to
diya anghil to kamatajon.
11 Sikan nangkahitabu kandan pagpata-
han ita su madani on ogkatapus seini
kalibutan. 12 Kaling sikiyu no oghona-hona
no madigon to pagtuu, bantoy kow agun
kona kow makasae. 13 Wada mig-abut iyu
no pagtintal no wada kabaja-i to duma no
mgo otow. Di ogkasaligan to Diyus, aw kona
din igtugut no ogbaja kow to pagtintal no
kona now ogkakaya. Su ko abuton kow to
pagtintal, ogbogajan kow din to doson dow
paagi to pagdaog to sikan agun kona kow
makasae.
14 Kaling hinilabi ku no mgo suun, likoy
kow yagboy to pagtuman to mgo diyus-
diyus. 15 Hona-honaa seini og-ikagihon
ku dow tinood ubin gayu, su mey man
mgo boot now. 16 Ko oghihimun kinow to
paghandom to kamatajon ni Cristo, tibo
kinow og-inom to sikan igsed to tasa, aw
ogpasalamat ki. Tibo ki isab ogkoon to
sikan pan no ogpanibagon. Ogpasabut
sikan no nasaboka kid ki Cristo tongod to
yangosa din no pigpaawas aw tongod to
yawa din no namatoy duon to krus. 17 Aw
manno sobuuk da to pan no ogsasayuhan
tanow, migpasabut no sikita no mahan-in
ogkaangod to songo yawa da.
18 Hona-honaa now isab to oghinangon to
mgo kaliwat ni Israel. Pinaagi to pagkoon
dan to sikan intuman to Diyus, igpakita
dan no yakip sikandan to pagsimba to
Diyus. 19 Kaling ogkailing no to og-agpot
to ogpamangoon to intuman to mgo diyus-
diyus nakatuman on to sikan. Kona no
iyan igpasabut ku no tinood sikan mgo
diyus-diyus aw meyduon bali to sikan in-
tuman kandan. 20 Iyan igpasabut ku no to
otow no ogtuman to mgo diyus-diyus, iyan
yagboy ogtumanon din to mangkadoot no
ispiritu, kona no Diyus. Kona a yagboy
ogkaliyag no manginyabot kow to pagtu-
man to mangkadoot no ispiritu. 21 Kona
ogkahimu no og-inom dow ogkoon kow
to paghandom to kamatajon to Ginuu aw
tapus to sikan, og-agpot kow isab duon to
pagkoon no intuman to mangkadoot no
ispiritu. 22 Nokoy man? Ogpasilag-silagon
now buwa to Diyus? Basi ogkailing to boot
now no ogpakalikoy kow to kastigu din.
Kona gajod!
23 Basi meyduon og-iling, “Intugut ita to
paghinang to inggad nokoy no ogkaliyagan
ta.” Tinood man iyan no mey on kagawasan
ta, di meyduon kona ogpakadojow ita, aw
meyduon isab kona ogpakadigon to pagtuu
to mgo duma ta. 24 Kona no iyan ogpayabi-
hon now to iyu no kadojawan, di to kado-
jawan to duma.
25 Ogpakakoon kow to inggad nokoy no
karni no ogbolihon duon to merkadu, di
ajaw ogpangusip dow intuman sikan to
diyus-diyus agun kona kow ogkakunsin-
sya. 26 Su pig-iling duon to Kasuyatan, “To
kalibutan dow to tibo nakabotang duon,
Diyus to tag-iya.”‡
27 Ko hinggaton ka to kona no magtutuu
to pagkoon, aw ko ogkaliyag ka ogduma,
na, koona to inggad nokoy no ighonat
ikow. Kona ka og-usip dow intuman sikan
to diyus-diyus agun kona ka makunsinsya.
28 Di ko ikagihan ka no intuman to diyus-
diyus sikan inghonat ikow, ajaw ogkoona
agun kona makunsinsya sikan mignangon
ikow. 29 Su inggad mey podom kagawasan
nu to pagkoon to inggad nokoy, pogongi
sikan su unu ko madootan to duma. 30 Basi
mey og-usip, “Ko pasalamatan ku to Diyus
sikan ogkoonon ku, nokoy no ogsagmanon
a man to duma?” 31 Kona kow og-iiling, su
kinahangyan no ogkasaja to Diyus tongod
to inggad nokoy no oghinangon now, yakip
to pagkoon dow pag-inom. 32 Di ahaa no
kona kow ogkahinang no baebag to mgo
otow no wada pad makatuu, Hibru ko kona.
Aw kona kow isab oghinang to ogpakagoba
to pagtuu to angod now no magtutuu.
33 Sunuda a now su naningkamot a agun
masajaan to tibo mgo otow to mgo hinang

* 10:8 Ogkabasa seini duon to Numeros 25:1-9. † 10:9 Ogkabasa seini duon to Numeros 21:4-9. ‡ 10:26 Salmo 24:1

ku. Su kona no iyan og-apason ku to kanay
kadojawan, di to kadojawan to mgo duma
agun mayuwas sikandan.

11

1 Sunuda a now su siakon, ogsunudon ku
si Cristo.

To Pagyuyumbung ko Ogsimba

2 Na mgo suun ku, ogsajaon ku sikiyu su
kanunoy a now pigdomdom, aw pighogot
now to pagtagon to diya impang-anad ku
iyu. 3 Di meyduon pad igpasabut ku iyu.
Si Cristo to panguyu to tibo mgo yukos,
aw to yukos iyan panguyu to bohi. To
Diyus iyan isab panguyu ni Cristo. 4 Kaling
ko meyduon yukos no ogyuyumbung ko
og-ampu ubin ognawnangon to igpaik-
agi kandin to Diyus, ogpasikawan din si
Cristo no panguyu din. 5 Aw ko meyduon
bohi no kona ogyuyumbung ko og-ampu
ubin ognawnangon to igpaikagi kandin to
Diyus, ogpasikawan din sikan panguyu din
aw kibali migpatabungow sikandin.* 6 Ko
mey bohi no kona ogsugut to pagyuyum-
bung, na, bunyug on mupaupow ubin mu-
patabungow. Na, agun malikajan sikan
no kasikawan, kinahangyan no muyuyum-
bung to bohi. 7 To mgo yukos kona no
angajan ogyuyumbung, su kibali bayhu†
sikandan to Diyus, aw to pagkadongganon
to Diyus ogkaaha duon kandan. Di to mgo
bohi kinahangyan muyuyumbung, su duon
kandan ogkitaon to pagkadongganon to
yukos. 8 Su paghinang to Diyus to otow,
iyan una no pighinang din to yukos, aw
tapus to sikan, pighinang din isab to bohi
likat to yukos. 9 To yukos wada hinanga
su ogkinahangyanon to bohi, di nasi no
pighinang to bohi su ogkinahangyanon to
yukos. 10 Kaling kinahangyan no ogyuyum-
bung to bohi ko og-ampu aw ko ognaw-
nangon to igpaikagi to Diyus agun inggad
to mgo anghil ogkamaan no matinahudon
sikandin. 11 Hinuun, tongod to pagkabogkot
now duon to Ginuu, to bohi kona ogpakail-
ing no kona sikandin ogkinahangyan to
yukos, aw to yukos kona isab ogpakailing
no kona sikandin ogkinahangyan to bohi.
12 Su to una no bohi napuun iyan duon to
yukos, di sugud to diya no panahon, wada
otow no kona ig-anak to bohi. Di to tinood,
Diyus iyan yagboy to napuunan to tibo.
13 Kaling sikiyu on to oghukum. Mado-
jow buwa ko og-ampu to bohi no kona
ogyuyumbung? 14 Su tahan no hona-hona
to otow no mayaw-oy to yukos ko ogpahaba
to bubue, 15 di to bohi no mahaba to bubue,
og-angay kandin sikan. Imbogoy kandin to
Diyus sikan kibali yumbung din. 16 Ko mey-
duon ogyalis to sikan, nangoni sikandin
no sikan to batasan no ig-anad noy, aw
sikan isab to nabatasan to mgo magtutuu
no oghihimun diya to duma no mgo banwa.

To Paghandom to Kamatajon ni Jesu-Cristo

17 Na, meyduon igsugu ku su wada a
kasaja-i iyu. Su ko oghihimun kow to
pagsimba, madoot nasi to ogkadeygan.
18 Songo botang no ogpakadoot iyu to
nadinog ku no ogkabahin-bahin kow kun
ko oghihimun to pagsimba. Angod to
ogpakatuu a to sikan. 19 Meyduon hin-
uun igkadojow to sikan pagkabahin-bahin
now, su pinaagi to sikan, ogkaaha dow
hintawa to hamatuk no magtutuu. 20 Di iyan
igkadoot iyu, su anoy oghihimun kow to
pagkoon dow paghandom to kamatajon to
Ginuu, kona no si Jesu-Cristo to oghona-
honaon now. 21 Su to duma og-una-una to
pagkoon dow pag-inom, aw to duma konad
ogkasamaan. Kaling meyduon ogbontason
aw meyduon isab ogkahantoy, aw ogkahin-
gow man ngani to duma! 22 Sadangay on
man iyu! Nokoy man, wada bayoy now no
ogkakoonan dow ogkainoman now? Nokoy
no ogtamajon now man sikan oghihimun
no mgo sakup to Diyus aw ogpasikawan
now to mgo pubri duon iyu? Og-amonu a
kay kuntoon? Ogsaja a iyu? Kona gajod!
23 Na, igpadomdom ku iyu seini ing-anad
kanay to Ginuu no ing-anad kud isab iyu
bahin to paghandom to kamatajon din. To
diya madukilom no wada pad yuibi si Jesus
no Ginuu, migdawat sikandin to pan 24 aw
pasalamat to Diyus. Dajun din tibaga aw
ikagi, "Yawa ku seini no ighalad tongod iyu.
Ilingon now to seini to paghandom kanay."
25 Pagtakas dan on to pagkoon, migdawat

* 11:5 To diya no panahon, makasisikow ko meyduon bohi no kona ogyuyumbung diya to gawas to bayoy, su diya kandan, buring da to kona ogyuyumbung. † 11:7 To Surigao no Minanubu: *goja*

si Jesus to tasa aw ikagi manda, “Seini in-
omon iyan igpasabut to bag-u no kasabutan
no oghinangon to Diyus iyu no ogdigonon
pinaagi to yangosa ku. Kada pag-inom now
to seini, hinangon now agun paghandom
kanay.”‡ 26 Su kada pagkoon now to pan
dow pag-inom now to inomon no angod
to seini, igkapamaan now to kamatajon to
Ginuu kotob no makapauli sikandin.
27 Kaling inggad hintawa no ogkoon dow
og-inom to sikan to paagi no kona no an-
gay, ogsukutan sikandin to sikan pagtamay
din to yawa dow yangosa to Ginuu. 28 Kaling
kada otow mususi naa to ginhawa din ayha
mukoon to sikan pan dow muinom to sikan
inomon. 29 Su inggad hintawa no ogkoon
dow og-inom no wada ised to ginhawa to
kahuyugan to sikan yawa ni Cristo, kibali
sikandin da to ogpakastigu to kaugalingon
din. 30 Sikan to hinongdan no mahan-in
to mangkayotoy dow masakiton duon iyu
aw meyduon ngani nangkamatoy. 31 Di
ko unahon ta susihon to kaugalingon ta,
na, kona ki ogkastiguhon to Diyus. 32 Ko
kastiguhon ki to Ginuu, igkadojow ta sikan
su pagyogda din ita agun ogkatul-id ki, na,
kona ki ogkayakip ko kastiguhon din to
mgo otow no kona ogtuu kandin.
33 Kaling mgo suun ku, ko oghihimun
kow to pagtuman to diya insugu ni Jesu-
Cristo, patatagaday kow. 34 Ko mey otow no
kona ogpakatagad to duma su ogbontason
on, madojow ko diya sikandin ogkoon to
bayoy din agun to paghihimun now kona
mudeg to kastigu. Meyduon pad duma no
igsambag ku iyu ko makaandiyan a.

12

To mgo Abilidad no Igbogoy to Ispiritu Santu
(Efeso 4:7-13)

1 Na mgo suun ku, ignangon ku iyu to
mgo abilidad no igbogoy to Ispiritu Santu
su ogkaliyag a no hustu to pagsabut now to
sikan. 2 Domdoma to diya una no kinabuhi
now no wada kow pad makapasakup to
Diyus. Nadaya-daya kow to pagtuman
to mgo diyus-diyus no wada kinabuhi.
3 Kaling kuntoon gustu ku no ogkaamu kow
ogkiyaya to otow no oggahoman to Ispiritu
Santu. Ko meyduon otow no ogtungajow ki
Jesus, ogkamaanan now no kona no Ispiritu
Santu to miggahom kandin. Di ko og-iling
to otow no si Jesus iyan da yagboy Ginuu
din,* na, ogkamaanan now no piggahoman
sikandin to Ispiritu Santu.
4 Na, to mgo abilidad no igbogoy ita to
Ispiritu Santu wada aangod, di iyan da no
Ispiritu to napuunan. 5 Yain-yain to pag-
alagad ta, di iyan da no Ginuu to pigtuman
ta. 6 Yain-yain isab to ogkadeygan to gahom
to Diyus kani to kinabuhi ta, di iyan da
no Diyus to ogbogoy to sikan no gahom.
7 Pigpayogoban ki to abilidad no ogpakiyaya
no piggahoman ki to Ispiritu Santu. Imbo-
goy ita sikan agun makatabang ki to angod
ta no mgo magtutuu. 8 Meyduon ogpa-
majaan to Ispiritu Santu to pagpasabut to
kaalam to Diyus, aw to duma pigbogajan
to iyan da no Ispiritu Santu to pagsabut
agun mang-anad bahin to Diyus. 9 Meyduon
duma no pigbogajan to Ispiritu Santu to
kona no puli-puli no pagtuu, aw meyduon
isab duma no pigbogajan din to gahom to
pagpangdojow to sakit. 10 Meyduon isab
duma no ogpahinangon to mgo milagru.
To duma oghinangon no kibali ba-ba to
Diyus. To duma ogbogajan to abilidad to
pagkiyaya to hinang dow kagi to Diyus
aw to hinang dow kagi to mangkadoot no
ispiritu. To duma pigbogajan to abilidad
to paglituk to yain-yain no inikagihan no
kona ogkasabutan to otow. Aw to duma
isab nabogajan to abilidad to paghiluwas to
sikan. 11 To Ispiritu Santu iyan ogkapuunan
to sikan tibo no mgo abilidad, aw inyogob
din to pagbogoy sibu to planu din.

To mgo Bahin to Yawa ni Cristo
(Efeso 4:15-16)

12 Na, meyduon pananglitan ku. To yawa
to otow mahan-in to mgo bahin, di sobuuk
da no yawa. Si Cristo dow to mgo sakup
din iyan ogkaangodan to sikan. 13 Su sikita
tibo, Hibru ko kona, udipon ko kona, iyan
da no Ispiritu Santu no imbawtismu ita

‡ 11:25 Sikan katapusan no pagpagsayu ni Jesus to mgo apustulis ogkabasa duon to Mateo 26:26-30, Marcos 14:22-26 dow Lucas 22:14-20. Sikan bag-u no kasabutan ogkabasa duon to Hibru 8:6-12. * 12:3 To diya no panahon, iyan da og-iling to otow no si Jesus to Ginuu ko hamatuk yagboy to pagtuu din. Su ogpogoson to mgo otow to pag-iling no to hari iyan ginuu dan. Aw sikan ogpaman-iling no si Jesus iyan da Ginuu, ogkakastigu.

agun mahinang ki no songo yawa da, aw
pigsedan ki din.
[14] Na, to yawa ta mahan-in to mgo
bahin, kona no sobuuk da. [15] Pananglit,
ko ogpakaikagi pa to kobong, basi og-iling
sikandin, "Eh, kona a no bahin to seini
yawa su kona a man no boyad." Di inggad
umikagi sikandin to sikan, kona ogkahimu
no kona sikandin no kabahin to sikan yawa.
[16] Aw ko pananglitan og-iling to talinga,
"Wada yabot ku to seini no yawa su kona
a man no mata," kona sikan no tinood su
songo bahin gajod sikandin to sikan no
yawa. [17] Su ko tibo pa mata to yawa to otow,
og-amonu man to pagdinog? Ko tibo pa
talinga, og-amonu man to pagngadog? [18] Di
to tibo mgo bahin to yawa impahimotang
to Diyus sibu to gustu din. [19] Kona sikan
ogkatawag no yawa to otow ko songo bahin
da. [20] Su to tinood, to yawa ta mahan-in to
mgo bahin, di sobuuk da no yawa.
[21] Wada mata no ogpakailing diya to
boyad, "Kona a ogkinahangyan ikow."
Kona isab ogpakailing to uyu diya to
kobong, "Wada pues ku ikow." [22] Di sikan
mgo bahin to yawa no oghona-honaon ta
no maintok da to pues ogkinahangyanon
gihapun. [23] Aw to mgo bahin to yawa no
og-isipon ta no kona yagboy no impurtanti
hasta sikan igkasikow ta iyan ogdedeyja-
won ta to pag-atiman aw ogkaboan ta to
madojow. [24] Di to mgo bahin no kona
ta igkasikow konad ogkinahangyan no og-
angodon ta to sikan to pag-atiman. Pig-
pahimotang to Diyus to paghinang to mgo
yawa ta agun no ogkadedeyjow ta to pag-
atiman to sikan mgo bahin no og-isipon
no kona yagboy no impurtanti. [25] Pig-iling
din to sikan agun kona ogsinupakay to mgo
bahin to yawa, di nasi no ogtinabangay.
[26] Su ko masakitan to songo bahin, to tibuuk
yawa ogkasakitan isab. Ko ogkasaja to
songo bahin, ogkalipay to tibuuk yawa.
[27] Na sikita tibo no mgo magtutuu, yawa
kinow ni Cristo. Aw kada sobuuk kibali
bahin to sikan. [28] Kaling yain-yain to im-
pahinang to Diyus ita. Una, mey pigboga-
jan din to katongdanan to pagka-apustul.
Ikaduwa, mey pigpanghinang no kibali ba-
ba din. Ikatoyu, mey pigbogajan din to
abilidad to pagpang-anad to kagi din. Mey
isab pigpahinang to mgo milagru. Aw to
duma pigbogajan din to gahom to pagpang-
dojow to mgo sakit. Meyduon isab duma no
pigbogajan din to abilidad to pagtabang to
duma. Imbogoy din isab diya to duma to
abilidad to pagdumaya to mgo magtutuu.
Meyduon isab pigbogajan din to abilidad
to paglituk to mgo inikagihan no kona
ogkasabutan to otow. [29] Kona ogkahimu no
tibo ki mgo apustulis ubin kibali mgo ba-
ba to Diyus. Kona no tibo ki ogpakapang-
anad, aw kona isab no tibo pigpahinang to
mgo milagru. [30] Kona ki tibo ogpakapang-
dojow to sakit. Kona ki tibo ogpakalituk to
inikagihan no kona ogkasabutan, aw kona
isab no tibo kinow pigbogajan to abilidad
to paghiluwas to sikan. [31] Di iyan awosa now
yagboy to abilidad no igkadojow to tibo.
Na, meyduon ignangon ku iyu no yabow
pad to tibo mgo abilidad.

13

To Gugma

[1] Inggad makalituk a to inikagihan no
kona ogkasabutan yakip to inikagihan to
mgo anghil, wada sibli to sikan ko wada
gugma ku. Ogkaangod puli to maalingog-
ngog no tanug to agung. [2] Inggad mahinang
a no kibali ba-ba to Diyus, inggad ma-
maanan ku to tibo no ogkamaanan to otow
yakip sikan wada imaan to Diyus to mgo
duma, inggad madigon to pagtuu ku no
ogpakapabalhin to bubungan, wada pues
ku ko wada gugma ku. [3] Inggad ibogoy ku
to tibo katigajunan ku diya to mgo pubri
aw inggad ngani ipatutung ku to yawa ku,
wada isab pues to sikan ko wada gugma ku.
[4] To mahigugmaon no otow, bootan
sikandin aw ogpailuban din to duma. Kona
sikandin ogsilag, kona oghinambug aw
kona ogpayabow. [5] Madojow to batasan din,
kona no hakog, kona no madali ogkaboyu
aw kona ogdomot. [6] Kona din igkalipay to
mangkadoot. Iyan igkalipay din to pagka-
matarong. [7] To otow no oghigugma to mgo
duma, kona din ogpag-agadan sikandan ko
ogpakasajop. Ogsaligan din aw og-imanon
din no ogdojow sikandan. Ogkaantus din
to inggad nokoy no mgo kalisod to wada
pagbagutbut.
[8] To gugma kona ogkagawang. Kona
sikan no angod to mgo abilidad no igbogoy
to Diyus no ogkangkagawang da. Su mey

panahon no wadad on ogkahinang no kibali
ba-ba to Diyus aw wadad on ogbogajan to
abilidad to paglituk to inikagihan no kona
ogkasabutan. Wadad isab ogbogajan to
pagsabut agun mang-anad bahin to Diyus.
9 Su to nasabutan ta kuntoon kuyang pad
on, aw kona pad no himpit to pagnaw-
nangon ta to igpaikagi to Diyus. 10 Di ko
matuman on yagboy to planu din, ogkangk-
agawang da to diya nangkakuyang.
11 To diya bata a pad, binata pad to
panghona-hona dow pagpang-ikagi ku
hasta isab to pagpangatarongan ku. Di
pagtulin kud on, pig-ojowan kud to diya
binata no mgo kinaiya. 12 Kuntoon, kuyang
pad to pagsabut ta bahin to Diyus. Angod
to ogpangispihu ki duon to maadom
no ispihu, di og-abut to panahon no
ogkainatubangay ki dow to Diyus. Kuyang
pad iyan to namaanan ku kuntoon, di duon
to sikan no panahon, wadad ogkakuyang
to pagkamaan ku kandin, su ogkaangod on
sikan to pagkamaan din kanay. 13 Kaling
kona yagboy ogkagawang seini tatoyu:
pagtuu, pag-iman dow gugma. Di kani to
seini tatoyu, to gugma iyan yabow.

14

Bahin to Inikagihan no Kona Ogkasabutan

1 Kaling ogtagonan ta yagboy to matuud
no paghinigugmaay. Awosa isab to mgo
abilidad no igbogoy to Ispiritu Santu, yabi
ko hinangon kow no kibali ba-ba to Diyus.
2 Su to otow no oglituk to inikagihan no
kona ogkasabutan to otow, Diyus da to
og-ikagihan din. To mgo duma din kona
ogpakasabut, su to ispiritu din iyan man
og-ikagi to kona ogkamaanan to duma. 3 Di
to otow no kibali ba-ba to Diyus, iyan og-
ikagihan din to angod din no mgo otow
agun ogdigon to pagtuu dan, agun isab
ogkadasig sikandan aw ogkalipay inggad
meyduon mgo kalisod. 4 To otow no ogli-
tuk to inikagihan no kona ogkasabutan,
kandin da no pagtuu to ogdigon. Di to
otow no kibali ba-ba to Diyus ogpakadigon
to pagtuu to angod din no oghihimun to
pagsimba. 5 Gustu ku podom no tibo kow
makalituk to inikagihan no kona ogkasabu-
tan, di tapat pad ko mahinang kow no
kibali ba-ba to Diyus no ogmanduan din
to pagnawnangon to igpaikagi din. Su to
kibali ba-ba to Diyus yabow pad to sikan
oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan
gawas ko mahiluwas din agun no mapuesan
sikan to oghihimun no mgo magtutuu.

6 Mgo suun ku, pananglit umandiyan a
iyu aw iyan da litukon ku to inikagihan
no kona ogkasabutan, nokoy man to ogka-
pudut now no kadojawan duon to sikan?
Ampan! Iyan nasi ogpues ko meyduon ika-
pasabut ku iyu no ingmaan to Diyus kanay
ubin ko meyduon ikaanad ku iyu. 7 Na,
igpananglit ta to pendag dow sista. Ko kona
no klaru to pagtukar, kona ogkatagahan
dow nokoy kantaha sikan. 8 Angod isab
ko mey sundayu no oghiyup to trumpita
agun mangandam to mgo duma din to pag-
asdang to gera. Ko kona maklaruhan to
tanug to sikan trumpita, hintawa man to
ogpangandam? 9 Angod da iyu ko oglituk
kow to kona ogkasabutan to duma. Su
og-amonuhon dan man to pagkamaan to
igpasabut to sikan? Angod puli sikan to
kagi no wada sibli. 10 Mahan-in to inikag-
ihan kani to babow to kalibutan, aw tibo
meyduon kahuyugan. 11 Di ko mey otow
no igpaggilaung* ku no kona koy oghis-
abut to inikagihan, og-isipon ku sikandin
no yampot† aw sikan isab to og-isipon din
kanay. 12 Angod kow to sikan. Na, manno
og-awoson now to mgo abilidad no igbogoy
to Ispiritu Santu, paningkamoti now sikan
mgo abilidad no ogpakadigon to pagtuu to
duma.

13 Kaling to otow no oglituk to inikag-
ihan no kona ogkasabutan kinahangyan
no muampu no maamu isab sikandin to
paghiluwas to sikan oglitukon din. 14 Su
ko pananglitan siak to og-ampu to inikagi-
han no kona ogkasabutan, og-ampu iyan to
ispiritu ku, di to hona-hona ku wada duon.
15 Na, og-amonu ad man buwa? Og-ampu
a dow ogkanta to inikagihan no igpalituk
kanay to ispiritu ku hasta isab to inikagi-
han no ogkasabutan ku. 16 Ko pananglitan
sajaon nu to Diyus to inikagihan no ispiritu
nu da to ogpakalituk, og-amonu man to
duma nu no oghihimun duon? Kona sikan-
dan ogpakaduyug ikow to pagpasalamat

* 14:11 To Surigao no Minanubu: *igpagyaung-yaung*
† 14:11 Ubin *dayu*

to Diyus, su kona dan man ogkasabutan
sikan. [17] Madojow man iyan podom to pag-
pasalamat nu to Diyus, di kona sikandan
ogkatabangan to sikan.

[18] Ogpasalamat a to Diyus su ogpakalituk
a isab to inikagihan no kona ogkasabutan.
Yupig ku man ngani sikiyu tibo. [19] Di ko
duon a to oghihimun no mgo magtutuu,
tapat pad ko lima da no ka kagi to malituk
ku basta masabutan agun igkaanad ku to
duma, kuntra to linibu no mgo kagi no
wada ogpakasabut.

[20] Mgo suun ku, ajaw on ogbinataa to
panghona-hona now. Hinuun, maangod
kow to mgo bata no wada pad kataga to
mangkadoot, di bahin to sikan pighisgutan
ku, pasangkoda to panghona-hona now.
[21] Hona-honaa to sinuyat no kagi to Diyus
diya to mgo Hibru no pig-iling,

"Ogpaikagihan ku sikiyu to mgo otow no
ogkapuun diya to madiyu no banwa,
aw ogkabag-uhan kow to inikagihan
dan.
Di kona now gihapun ogpaminogon to ig-
paikagi ku kandan iyu."‡

[22] Iyan igpasabut to sikan no ko meyduon
otow no kona no sakup ni Jesus no og-
pakadinog to sikan inikagihan no kona
ogkasabutan, wada ogkapuesan din duon.
Kaling ogpakiyaya sikan no kona din ogka-
likajan to kastigu. Di to mgo magtutuu
no ogpakadinog to igpaikagi to Diyus no
ogkasabutan, ogpakiyaya sikan no ogmado-
jawan sikandan to Diyus.

[23] Ko pananglitan tibo kow oglituk to
inikagihan no kona ogkasabutan aw mey-
duon ogpakaagpot iyu no kona no mag-
tutuu no wada kamaan to sikan, nokoy
man buwa to oghona-honaon din? Og-
iling gajod to nangkayangog kow! [24] Di ko
iyan ogdinogon din no tibo kow ognawnan-
gon to igpaikagi to Diyus no ogkasabutan,
na, ogpakasabut sikandin no angajan no
ogkastiguhon tongod to mgo sae din [25] yakip
to namakahobong no hona-hona din. Na,
ogpakayuhud sikandin aw ogpakasaja to
Diyus no og-iling, "Tinood iyan no kani iyu
to Diyus!"

To Ogbatasanon ko Ogsimba

[26] Na mgo suun, nokoy man buwa to
madojow? Ko oghihimun kow to pagsimba,
meyduon ogkanta to pagsaja to Diyus, mey
isab ogpang-anad, mey manda ognawnan-
gon to igpasabut kandin to Diyus. To duma
oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan
aw mey isab oghiluwas to sikan. Di ahaa
no to tibo oghinangon now ogpakadigon to
pagtuu to mgo magtutuu duon. [27] Ko panan-
glitan meyduon oglituk to inikagihan no
kona ogkasabutan, ogkahimu basta daduwa
da ubin tatoyu to ogsosokoli. Kinahangyan
isab no meyduon oghiluwas to sikan. [28] Di
ko wada ogpakahiluwas, na, kona sikan-
dan ogpaikagihon duon to oghihimun no
mgo magtutuu. Nasi no mupapaawoy to
pagpaggilaung§ to Diyus. [29] Ko meyduon
isab ognawnangon to igpaikagi to Diyus,
paikagiha to daduwa da ubin tatoyu, aw
to duma ogtimbang-timbang dow Diyus
yagboy to napuunan to sikan. [30] Na, ko
meyduon igtokow igpahona-hona to Diyus
to otow no mig-ingkud duon, kinahangyan
no mupahonok to diya una agun maka-
sokoli sikan sobuuk. [31] Su ko ilingon now to
sikan, ogpakaikagi to tibo no ogmanduan to
Diyus agun tibo ogkaanad dow ogkadasig.
[32] Domdoma no to otow no ogmanduan to
Diyus ogkaamu ogpuntu to pag-ikagi din
agun makasokoli to duma. [33-34] Su kona
ogkaliyag to Diyus no maalingog-ngog to
paghihimun ta di nasi no malinow.

Na, to mgo bohi kona ogtugutan to
pagsasamuk ko oghihimun kow, su ing-
anad to balaod to Diyus no mupaobos to
mgo bohi. Sikan to ogbatasanon to mgo
bohi duon to duma no mgo banwa ko oghi-
himun to mgo magtutuu. [35] Ko mey ig-
usip to mgo bohi, ogtagad sikandan aw
mangusip to bana dan ko diyad on to bayoy,
su makasisikow ko ogsasamuk to bohi duon
to oghihimun no mgo magtutuu.

[36] Na, nokoy man? Kona kow og-ujun
to sikan? Nailing buwa to boot now no
duon iyu kapuun to kagi to Diyus? Basi kay
makailing kow no sikiyu da to nakadawat
to kagi din. [37] Ko mey otow duon iyu
no og-angkon no kibali ba-ba sikandin to
Diyus ubin mey yain no abilidad no imbo-
goy kandin to Ispiritu Santu, kinahangyan

‡ 14:21 Isaias 28:11,12 dow Deuteronomio 28:49

§ 14:28 To Surigao no Minanubu: *pagpagyaung-yaung*

no muangkon sikandin no seini insuyat
kud iyu, sugu to Ginuu. 38 Di ko kona
sikandin mulipara to seini, na, kona now
isab sikandin ogliparahon.
39 Kaling mgo suun ku, iyan yagboy awo-
son now no mahinang kow no kibali ba-ba
to Diyus to pagnawnangon to igpaikagi din
iyu, di kona now ogpogongan ko meyduon
oglituk to inikagihan no kona ogkasabutan.
40 Di seini da. Ko oghihimun kow, kina-
hangyan no ipabaja to hustu dow mahusoy
no paagi.

15

Bahin to Pagkabanhaw ni Cristo

1 Na kuntoon mgo suun, igpadomdom ku
iyu sikan Madojow no Nawnangonon bahin
ki Cristo no ing-anad ku iyu to diya una.
Pagdinog now to sikan, pigdawat now aw
duon ipasikad to pagtuu now. 2 To pagtuu
now to sikan Madojow no Nawnangonon
iyan igyuwas iyu basta tagonan now yagboy
sikan, gawas ko tamhow sikan pagtuu now.
3 Seini to diya pinakaimpurtanti no ing-
anad kanay no ing-anad kud isab iyu: Ojow
pa to Kasuyatan to Diyus, migpakimatoy si
Cristo tongod to mgo sae ta. 4 Inyobong
sikandin di nabanhaw da duon to ikatoyu
no aedow. 5 Pagkabanhaw din, pigyogwa
din si Pedro, aw pigyogwa din isab sikan
sampuyu-tag-duwa no mgo inanad din.
6 Tapus to sikan, pigyogwa din to nahimun
no mgo sakup din no subra to lima no gatus.
To kahan-inan kandan buhi pad kuntoon,
di to duma nangkamatoy on. 7 Pigyogwa din
isab si Santiago, aw tapus to pila no aedow
pigyogwa din manda to tibo mgo apustulis.
8 To katapusan no pigyogwa din, siak no
angod to bata no yajas no i-anak.
9 To tibo mgo apustulis, siakon to
pinakaobos. Kona a man ngani angay
ogkatawag no apustul su pigsakit ku to
mgo magtutuu to Diyus to diya una. 10 Di
tongod to kadojow dow kayuuy to Diyus
kanay, nailing a to seini. Madojow to
nadeygan to sikan kayuuy din kanay su to
tibo mgo apustulis, wada naunag no angod
to pagkaunag ku. Di to nangkahinang ku
kona no tongod to kanay no paningkamot,
di tongod to Diyus no migtabang kanay.
11 Kaling inggad hintawa to ogwali iyu,
baeka, su iyan da man no igpang-anad noy,
aw sikan to pigtuuhan now.

To Pagkabanhaw to mgo Sakup ni Cristo

12 Na, ko iyan ig-anad noy no nabanhaw
si Cristo, nokoy no mey on man duma duon
iyu no og-iling no kona ogkabanhaw to mgo
patoy? 13 Su ko kona pa ogbanhawon to mgo
patoy, na, wada podom banhawa si Cristo.
14 Aw ko wada pa banhawa si Cristo, wada
naan pues to pagwali noy duon iyu aw wada
isab pues to pagtuu now. 15-16 Aw kona no
sikan da, su ogkapanggayu-gayu koy, su og-
iling koy man no si Cristo pigbanhaw to
Diyus. Di ko kona pa ogbanhawon to mgo
patoy, wada podom banhawa to Diyus si
Cristo. 17 Aw ko wada pa banhawa si Cristo,
migpasabut no wada pues to pagtuu now,
aw to mgo sae now wada pad kapasaylu.
18 Na, ko mailing to sikan, nangkaimpernu
on naan to tibo nangkamatoy no migsalig
ki Cristo. 19 Kaling ko kani da pa kotob to
babow to kalibutan to pag-iman ta ki Cristo,
yabow ki no makayuyuuy kay to duma no
mgo otow.
20 Di salamat su pigbanhaw iyan si Cristo.
Aw tongod to sikan, ogpakasiguru ki no
ogbanhawon isab to tibo nangkamatoy no
sakup din. 21 To kamatajon mig-abut kani to
tibo kaotawan tongod to nahinang to songo
otow to diya una. Di tongod isab to songo
otow, ogbanhawon to mgo patoy. 22 Ko
ita pa, manno kaliwat kinow ni Adan, tibo
ki ogkamatoy. Di tongod to pagkabogkot
ta duon ki Cristo, ogkabanhaw kinow tibo
no mgo sakup din. 23 Si Cristo to una no
pigbanhaw su angod sikandin to singuna.
Na, ko mupauli sikandin, ogbanhawon isab
to tibo mgo sakup din. 24-25 Ko mahitabu
on sikan, katapusan on to tibo. Su og-
gawangon ni Cristo to tibo mgo kuntra
din, inggad pad nokoy to mgo katongod
dan aw inggad man-u to gahom dan. Su
kinahangyan no ogmandu sikandin kotob
no daogon din yagboy sikandan tibo. Tapus
to sikan, igdata din on duon to Amoy din
no Diyus to tibo pigharian din. 26 Iyan
katapusan no ogdaogon din to kamatajon.
27-28 Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus
no pig-iling, "Ogpamanduan to Diyus ki
Cristo to tibo."* Hinuun, kona ogkayakip to
Diyus duon to sikan ogmanduan ni Cristo,

* 15:27-28 Salmo 8:6

su sikandin man to migboot to pagmandu
din. Na, ko mamanduan on ni Cristo to
tibo, sikandin no Anak ogpaobos to Amoy
din. Duon to sikan, to Diyus iyan on yagboy
ogmandu to tibo.
29 Na, ogbalikon ku to paghisgut to pagk-
abanhaw. Ko kona pa ogkabanhaw to
mgo patoy, nokoy no ogpabawtismu man
to duma no mgo otow duon iyu agun no
matubus to mgo patoy? Nokoy kun man to
pues to sikan ko wada pag-iman dan no og-
banhawon to Diyus to mgo patoy? 30 Sikami
isab, nokoy no kanunoy koy pad man og-
atubang to mgo kapiligruhan ko wada pa
pag-iman noy no ogbanhawon koy? 31 Mgo
suun ku, tinood iyan no kada aedow ig-
taya ku to kaugalingon ku to kamuyahanan.
Tinood seini angod to pagkatinood to kali-
pay ku tongod to pagkabogkot now ki Jesu-
Cristo no Ginuu ta. 32 Hilabi a mig-antus
kani to Efeso tongod to mgo otow no og-
supak kanay angod to mabuyut no mgo
mangongoon. Na, ko ojow pa to og-otawan
no panghona-hona, nokoy no og-antuson
ku man sikan? Ko kona ki pa ogbanhawon,
na, tapat pad ko iyan nasi pigtuman ta sikan
ikagihonon no pig-iling, "Oghabhab ki dow
og-ogak su ogkangkayotok ki da man."†
33 Bantoy kow su unu ko malimbungan
kow. Domdoma sikan ikagihonon no pig-
iling, "To otow no ogpagduma to madoot
ogdoot isab." 34 Maan-maan kow on aw
ojowi now on to pagpakasae. Pig-ikagi ku
seini agun masikow kow, su meyduon duma
duon iyu no wada kamaan to Diyus.

To Yawa to Otow no Ogbanhawon
(2 Corinto 5:1-5)

35 Na, ko pananglitan mey og-usip, "Ko
tinood pa no ogbanhawon to nangkamatoy,
og-amonuhon kay? Maamonu kay to yawa
dan ko ogkabanhaw on?" 36 Kabuluk now
on man! Igpananglit ta to binhi. Kona
sikan oggiti gawas ko iyosok aw angod to
ogkamatoy. 37 Sikan igtanom tipaka pad
puli, kona no angod to sikan tanom no
ogkapuun duon no mey on yawa. 38 Kada
klasi to binhi oghinangan to Diyus to yawa
no tahan din pigbootan. 39 Angod isab to
sikan to yawa to mgo hininang to Diyus
no mey ginhawa kani to kalibutan su kona
og-aangod. Su yain-yain to yawa to otow
dow mananap dow manuk-manuk hasta
isda. 40 To mgo hininang diya to yangit yahi
to mgo hininang kani to pasak. Madojow
og-ahaon sikan tibo, di kona og-aangod to
kadojow dan. 41 Diya to yangit, yain to
kadojow to soga, aw yain isab to kaning
buyan dow kaning bituon. Aw ngani man to
mgo bituon, di yain-yain to kasiga to kada
sobuuk.
42 To mgo yawa ta angod isab to sikan. Su
kona og-aangod to mgo yawa ta kuntoon
dow to mgo yawa ta ko mabanhaw kid. Su
to mgo yawa ta kuntoon ogkamatoy aw
ogkadunut, di to yawa ta no ogbanhawon
konad on ogkamatoy. 43 Ko igyobong to
yawa to otow, madoot og-ahaon aw wadad
doson. Di ko banhawon on, madojow aw
madoson on. 44 Seini yawa no ogkamatoy da
angajan dini to pasak. Di ko mabanhaw on,
angajan on sikan no yawa diya to yangit.
Ko ita pa, to una no yawa kalibutanon, di
to yawa no igbogoy ita diya to kayugajan,
yangitnon. 45 Meyduon impasuyat to Diyus
no pig-iling, "Si Adan no una no otow pig-
bogajan to kinabuhi."‡ Di to katapusan no
Adan no si Cristo iyan ogbogoy to kinabuhi
no wada katapusan. 46 Seini una no yawa ta
nasakup to seini pasak, di og-ilisan da seini
to yawa no sakup to yangit. 47 Sikan una no
Adan duon kapuun to pasak, di si Cristo no
og-ilingon to ikaduwa no Adan diya kapuun
to yangit. 48-49 Kuntoon ogkaangod ki pad
ki Adan no duon kapuun to pasak, di mey
da aedow no ogkaangod kid ki Cristo no
napuun diya to yangit.
50 Mgo suun, ognangonan ku sikiyu no
kona yagboy ogpakaagpot duon to gingha-
rian to Diyus seini mgo yawa ta no sakup
pad to kamatajon. Su wada man kamatajon
duon. 51 Indani now yagboy seini bag-u pad
imaan to Diyus: Kona ki tibo ogkamatoy, di
to mgo yawa tanow tibo ogkaisab. 52 Kona da
sikan ogkapinilokan. Su duon to katapusan
no aedow ogpatanugon to trumpita, aw
dajun ogbanhawon to diya nangkamatoy
aw bogaji to yawa no konad ogkamatoy.
Sikita isab no mgo buhi pad, ogkaisab to
yawa ta. 53 Su seini yawa ta no ogkama-
toy aw ogkadunut og-ilisan to sikan konad
ogkamatoy aw konad ogkadunut. 54 Na, ko

† 15:32 Isaias 2:13 ‡ 15:45 Genesis 2:7

mahitabu on sikan, ogkatuman on to sin-
uyat no kagi to Diyus no pig-iling, “Wadad
on kamatajon su pigdaog on sikan.”§ 55 Aw
pig-iling isab,
“Honda kamatajon, andeid man to kadao-
gan nu?
Kamatajon, andeid man to kayayas
nu?”*
56 To pagpakasae ta iyan ogkapuunan to
gahom to kamatajon, aw to pagsupak ta to
mgo balaod to Diyus iyan igdaoga ita to sae.
57 Di salamat to Diyus su ogpadaogon ki din
to sae dow kamatajon pinaagi ki Jesu-Cristo
no Ginuu ta!
58 Kaling hinilabi ku no mgo suun,
pakadigon kow. Kona kow ogpapaling-
paling. Paningkamoti now kanunoy to
trabahu no kaning Ginuu su namaan kow
no meyduon pues to pagkaunag now.

16

To Pagtabang to Oglisod no mgo Magtutuu
(Roma 15:22-29; 1 Corinto 8:13–9:5)

1 Na, bahin to sikan igtabang now
to miglisod no mgo magtutuu diya to
Jerusalem, iyan sunuda now to diya insugu
ku to mgo magtutuu diya to Galacia. 2 Kada
Duminggu, kada sobuuk iyu muyain to
saepi sibu to kinitaan din. Hipida now
sikan agun kapagdawat ko makaandiyan
a. 3 Na, ko mutidow ad, ogsuguon ku diya
to Jerusalem to ogkasaligan no mgo otow
no ogpilion now to paghatod to sikan
igbogoy now. Ogpadaehon ku sikandan
to mgo suyat no ogpakiyaya kandan duon
to mgo magtutuu diya to Jerusalem. 4 Di ko
kinahangyanon man no umandiya a isab,
na, ogdumahan ku sikandan.

To Planu ni Pablo
(2 Corinto 1:15-24)

5 Iyan planu ku no og-unahon ku ogyou-
jon to mgo magtutuu diya to prubinsya to
Macedonia ayha a og-andiyan iyu. 6 Basi
mayugoy-yugoy a duon iyu. Duon ad buwa
ogpayaboy to tinghagsiy agun matabangan
a now to ogkinahangyanon to panow ku
inggad andei a mudeg. 7 Kona a ogkaliyag
no puli ku sikiyu oghapitan. Kaling ko
itugut to Diyus, ogpakamonang a duon iyu
to mahaba-haba no panahon.
8 Di kuntoon ogpakamonang a pad kani
to siyudad to Efeso kotob to Pista to Pen-
tecostes. 9 Ogpangimpupuyus a pad to
pagpang-anad to kagi to Diyus dini su pig-
andam on to Ginuu seini no banwa aw basi
mahan-in pad to ogkakabig ku. Mahan-in
isab to ogsupak kanay.
10 Ko makatidow si Timoteo diyan,
deyjawa now to pag-abi-abi agun kona
sikandin mataha. Su angod sikandin kanay
no suguonon to Ginuu. 11 Ajaw sikandin
ogtamaja, di nasi no tabangi now agun
maagkap to ginhawa din ko mupauli dini
kanay. Su ogpaabuton ku sikandin dow to
duma din no mgo suun to pagtuu.
12 Na si Apolos no suun ta, kapila kud
sikandin hangyu-a to pagduma to sikan
mgo suun ta no og-andiyan. Mig-iling
sikandin to igpanginlugar din to pagyouy
iyu, di pighona-hona din no kona pad no
madojow ig-andiyan.

Katapusan no mgo Sambag

13 Na, bantoy kow. Pagamuta to pagtuu
dow pagsalig now ki Cristo. Pakabuyut
dow pakadoson kow. 14 Inggad nokoy to
oghinangon now, dumahi to gugma.
15 Namaan kow no si Estefanas dow to
pamilya din iyan una-una no migtuu ki
Jesu-Cristo diyan to prubinsya to Grecia.
Aw intibuyus to kaugalingon dan to pagta-
bang to angod dan no mgo magtutuu.
Kaling mgo suun ku, oghangyuon ku sikiyu
16 no suguton now sikandan hasta to duma
no ogpaomot to mgo hinangonon no kan-
ing Diyus.
17 Migtukhow a no makatidow si
Estefanas dow si Fortunato hasta si
Acaico. Inggad wada kow tibo makaandini,
ogkaminus-minusan to kamingaw ku iyu
tongod to seini tatoyu. 18 Pigdasig a dan
angod to pagdasig dan iyu. Angajan no
tahudon now sikandan dow to duma no
angod kandan.

Katapusan no Pangumusta

19 Tibo to mgo magtutuu no oghihimun
duon to yain-yain no banwa kani to Asia
nangumusta iyu. Si Aquila dow si Priscila
hasta to duma no mgo magtutuu no oghi-
himun duon to bayoy dan kinasing-kasing
no nangumusta iyu tongod to pagkabogkot
tanow duon to Ginuu. 20 To tibo mgo suun ta

§ 15:54 Isaias 25:8 * 15:55 Oseas 13:14

kani nangumusta isab iyu. Kinumustahay
kow to minagsuun no pangumusta.
[21] Boyad ku yagboy to igsuyat to seini
katapusan.* [22] Inggad hintawa no kona
oghigugma to Ginuu ta, maagbot to igkas-
tigu to Diyus kandin. Ginuu, ajaw ogyugaja
to pagpauli nu! [23] Na, og-ampu a no ipakita
ni Jesus no Ginuu ta to kadojow dow kayuuy
din iyu. [24] Pighigugma ku sikiyu tibo no
nabogkot on duon ki Cristo Jesus.
Sikan da.

* 16:21 Ko ogpasuyat si Pablo diya to mgo magtutuu, meyduon magsuyatay din. Di to katapusan ogpangunajan din to pagsuyat. Sikan to ogmatuud no sikandin yagboy to napuunan.

To Ikaduwa no Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Corinto

1 Siak si Pablo no tag-suyat to seini pig-
bogajan ni Cristo Jesus to katongdanan to
pagka-apustul su sikan man to pagboot to
Diyus. Duma ku si Timoteo no suun ta duon
ki Cristo.
Suyat ku seini iyu no kaotawan to Diyus
no oghihimun duon to siyudad to Corinto
hasta to tibo mgo inabin din diyan to pru-
binsya to Grecia.
2 Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow
dow kayuuy to Diyus no Amoy ta dow ni
Jesu-Cristo no Ginuu aw palinawon to gin-
hawa now.

To Pagtabang to Diyus to mgo Kalisod Ta

3 Sajaon ta yagboy to Diyus no Amoy ni
Jesu-Cristo no Ginuu ta aw Diyus din isab.
Makawkae-aton sikandin no Amoy ta aw
magdasigay ita. 4 Inggad nokoy to mgo
kalisod ta, ogdasigon ki din yagboy agun
ogpakadasig ki isab to duma no ogkaliso-
dan. Su to pagdasig to Diyus ita iyan
isab igkadasig ta kandan. 5 Inggad man-u
to antusonon no ogkabajaan ta no angod
to diya nabajaan ni Cristo, ogsibuan sikan
to tabang to Diyus ita pinaagi ki Cristo.
6 Kaling iyan ing-antusa noy to mgo pag-
pakulii kanami agun no madasig kow aw
mayuwas. To tabang to Diyus no imbogoy
kanami, kadojawan now isab su ogkadasig
kow to pagpailub to mgo kakuli no angod
to sikan nabajaan noy. 7 Kaling hogot to
pag-iman noy no ogkayakip kow kanami to
tabang to Diyus su namaan koy no pig-abut
kow isab to mgo kalisod.
8 Mgo suun, ogkaliyag koy no mamaan
kow to nabajaan noy no mgo kakuli no
diya koy pad to prubinsya to Asia. Nal-
isodan koy yagboy hangtod wada noy on
kaantus. Wada koy on iman no ogkabuhi
koy pad. 9 Nailing to boot noy no igkam-
atoy noy on to diya. Di iyan ing-abuta
noy to diya no mgo kalisod agun kona koy
musalig to kaugalingon noy, di nasi no
iyan da saligan noy to Diyus no ogpaka-
banhaw ngani to mgo patoy. 10 Pigyuwas
koy din to kamatajon to diya no panahon,
aw ogpakaiman koy no ogpadajunon din
to pagyuwas kanami 11 basta mutabang kow
pinaagi to pag-ampu. Su ko mahan-in
kow no og-ampu bahin kanami, mahan-in
isab to ogpakapasalamat to Diyus tongod to
pagtabak din to sikan ing-ampu now.

To Pagkaisab to Planu ni Pablo
(1 Corinto 16:5-9)

12 Ogpakapanghimantug koy su namaan
koy no matarong to tibo pamatasan noy
diya to mgo otow, yabi duon iyu, aw tini-
nood to ginhawa noy. Nakahinang koy
to madojow tongod to tabang to Diyus,
kona no tongod to pig-otawan no kaalam.
13-14 Wada lipod-lipod to pagsuyat noy iyu
agun ogpakasabut kow yagboy. Hinuun,
kona kow pad yagboy ogpakasabut to tuud
noy, di og-iman a no mey aedow no og-
pakasabut kow da. Na, ko mupauli si Jesu-
Cristo no Ginuu ta, igkapanghimantug koy
now aw igkapanghimantug noy isab sikiyu.
15 Na, su masaligon a man no angod
to sikan to ginhawa now kanay, pighona-
hona ku no kadaduwa ku sikiyu ogyoujon
agun ogkayupi-yupi to kalipay now. 16 Su
migplanu a no oghapit a podom iyu to
diya pag-andini ku to Macedonia, aw ko
mupauli a, ogyouy a manda iyu. Mighona-
hona a isab no ogpatabang a iyu ko mu-
padajun a diya to prubinsya to Judea. 17 Di
manno wada katood to diya no planu ku,
basi mailing to boot now no ogkaisab-isab
to kagi ku. Di kona. Kona a no angod
to duma no otow no iyan da og-apason
to kaugalingon dan no kadojawan no og-
iling to meyduon oghinangon dan, di kona
ogtumanon. 18 Su sikami, tininood to kagi
noy iyu angod to pagkamatinod-anon to
Diyus. 19 Matinod-anon isab si Jesu-Cristo
no Anak to Diyus no iyan ingnawnangon
noy dow ni Silas hasta ni Timoteo no diyan
koy iyu. Kona ogkaisab-isab to kagi din.
20 Su pinaagi kandin, ogkatuman to tibo in-
saad to Diyus. Kaling ogpakakistigus ki no
ogkasaligan yagboy si Cristo, aw ogkasaja
to Diyus tongod to sikan. 21 To Diyus iyan
ogdigon itanow duon ki Cristo. Pigpili ki
din to pagtuman kandin, 22 aw to Ispiritu
Santu iyan indan ita pagpakiyaya no inabin
ki din on. Sikan Ispiritu din kani to ginhawa
ta kibali patinga agun mahogot yagboy to
pag-iman ta to tibo insaad din.

[23] Na, ogkaliyag a no mamaan kow dow
nokoy no wada a pad pauli diyan to Corinto.
Su ko mig-andiyan a pa to diya no panahon,
meyduon yagboy igkapanagda ku. Kistigus
to Diyus no tinood seini pig-ikagi ku. [24] Kona
monang no pig-ikagi ku sikan su sikami to
ogboot to pagtuu now, su namaanan noy
no madigon kow on. Iyan da gustu noy
no matabangan kow agun mudugang to
kalipay now.

2

[1] Kaling mgo suun, mighona-hona a no kona
a dajun og-andiyan su unu ko maguul kow
angod to diya una no pagyouy ku iyu. [2] Su
hintawa pad man to oglipay kanay ko kona
no sikiyu da. Aw ko igkaguul now to kagi ku,
og-amonuhon now man to paglipay kanay?
[3] Iyan impadaehi ku iyu to diya una no
suyat agun no ko makaandiyan ad, wadad
on hinang now no igkaguul ku duon iyu
no iyan podom oglipay kanay. Su namaan
a no ko ogkalipay a, ogkalipay kinow tibo.
[4] No suyatan ku sikiyu to diya, migsakit
yagboy to ginhawa ku aw nanagdu to yuha
ku. Kona no iyan tuud ku no maguul kow, di
agun no mamaan kow dow man-u to gugma
ku iyu.

To Pagpasaylu to diya Nakasae
(1 Corinto 5:1-5)

[5] Na, kona no pagpasubra to kagi, di bahin
to diya otow no nakailing to kaguul, kona
no siak da to naguul kandin di sikiyu isab.
[6] Igu on to kahan-inan iyu to pagyogda
kandin. [7] Pasayluha now on aw lipaja su
unu ko daogon sikandin to kaguul. [8] Kaling
oghangyuon ku sikiyu no ipakita manda to
gugma now kandin. [9] Iyan isab insuyata
ku to diya agun matagahan ku dow ogtu-
manon now to tibo ing-anad iyu. [10] Na, ko
pasayluhon now sikandin, ogpasayluhon
ku isab. Aw ko meyduon igkapasaylu, pig-
pasaylu kud on tongod iyu duon to atuban-
gan ni Cristo [11] su unu ko musakoy si Sa-
tanas. Su namaan ki to madoot no mgo
planu din ita.

To Limuut ni Pablo no diya pad Sikandin to Troas

[12] Na, pagtidow ku diya to siyudad to
Troas to pagnawnangon to Madojow no
Nawnangonon bahin ki Cristo, naaha ku
no pig-andam on to Ginuu sikan no banwa
agun makapadajun a to impatrabahu din
kanay duon. [13] Di wada kahimotang to
ginhawa ku to diya no panahon su wada ku
katae-i duon si Tito no suun ta to pagtuu.
Kaling migpanumaid a to mgo taga-Troas
aw padajun dini to prubinsya to Macedonia.

To Pagpatangkap to Madojow no Nawnan-gonon

[14-15] Na kuntoon ogsajaon noy yagboy to
Diyus, su tongod to pagkabogkot noy duon
ki Jesu-Cristo, naagow koy din da likat to
kadootan aw ihajag pagpakita to kadaogan
din. Aw pinaagi kanami, igpatangkap din
to nawnangonon bahin ki Cristo diya to
inggad andei no banwa angod to ngadog
to pahomut no ogsabnog diya to yuwa-
sonon no mgo otow aw diya to mgo kas-
tiguhonon. Halad sikan ni Cristo diya to
Diyus. [16] Bahin to mgo kastiguhonon, to
mgo kagi noy ogpakaangod to ngadog to
hayu su to ogkadeygan to kona dan no
pagtuu, kamatajon. Di bahin to mgo yuwa-
sonon, to mgo kagi noy ogpakaangod to
mahomut no ngadog su sikan to ogdaya
kandan to kinabuhi no wada katapusan.
Na, hintawa man to og-angajan to seini
mahinongdanon no trabahu? [17] Di pigsugu
koy to Diyus, aw ogkaaha din no tininood to
pag-ikagi noy su nabogkot koy man duon ki
Cristo. Kona koy no angod to diya mahan-
in no mgo otow no ogpang-anad to kagi to
Diyus agun makasaepi.

3

To mgo Suguonon to Bag-u no Kasabutan

[1] Na, basi makailing kow no ighinam-
bug noy manda to kaugalingon noy. Eh,
kona. Kona koy isab no angod to duma
no ogpang-anad no ogkinahangyan pad to
suyat to pagpakiyaya kandan. [2] Su sikiyu on
mismu to suyat no ogpakiyaya to trabahu
noy. Nasuyat sikan kani to ginhawa noy,
aw ogkabasa to inggad hintawa no og-aha
iyu. [3] Ogkakitaan duon to kinabuhi now
no si Cristo iyan migsuyat to sikan pinaagi
kanami. Kona no tinta to insuyat di Ispiritu
to buhi no Diyus. Kona isab no tinabla
no mgo batu to pigsuyatan angod to diya
pigsuyatan to mgo balaod no imbilin ni
Moises, di pigsuyat sikan duon to ginhawa
tanow.

4 Ogkaikagi noy sikan su masaligon koy
yagboy to Diyus tongod ki Cristo. 5 Di kona
koy og-iling no sikami to nakahinang to
inggad nokoy no madojow, su to Diyus iyan
migtabang kanami to tibo nangkahinang
noy. 6 Sikandin to migsangkap kanami agun
ikaanad noy sikan bag-u no kasabutan.
Kona sikan no angod to diya una no kasabu-
tan no impabaja to sinuyat, su pinaagi to
diya, pighukuman to kaotawan no angay
to kamatajon. Di seini bag-u no kasabutan
no impabaja nasi to Ispiritu Santu ogdae to
kinabuhi no wada katapusan.

7 To diya una, no suyaton to Diyus sikan
mgo balaod duon to tinabla no mgo batu,
migsiga to bayhu* ni Moises tongod to
gahom to Diyus. Inggad oghayop da to
diya no kasiga, kona gihapun ogpakaaha
to angod din no mgo kaliwat ni Israel su
ogsilawon man.† Na, ko nailing to sikan to
gahom to Diyus no ibogoy din sikan una no
kasabutan no migdae to kamatajon, 8 man-
u buwa to gahom din to sikan kasabutan no
impabaja to Ispiritu Santu! 9 Su ko kitaon
to kasilow to gahom to Diyus no ibogoy
din sikan una no kasabutan no nakailing to
pagkakastigu to otow, iyan on man to ga-
hom to sikan bag-u no kasabutan no duon
isipa to Diyus no wadad sae dan! 10 Sikan
una no kasabutan ogyabawan on to sikan
bag-u angod to kasiga to lamparahan no
ogkaagow to kasiga to soga diya to yangit.
11 Ko gamhanan on man to diya una no mgo
balaod no migyaboy da, sikan on man bag-
u no kasabutan to Diyus no oghangtod to
wada katapusan!

12 Na, su masaligon koy man to seini bag-u
no paagi to kayuwasan, kona koy oglipod-
lipod to pag-ikagi iyu. 13 Kona koy no
angod ki Moises no migyopon to bayhu‡
agun kona maaha to angod din no mgo
kaliwat ni Israel to paghayop to diya no
kasiga. 14-16 Nayoponan isab to pagsabut to
mgo Hibru to diya no panahon. Aw inggad
kuntoon, angod to meyduon nakayopon
to pagsabut dan ko ogbasahon sikan una
no kasabutan no imbilin ni Moises. Sikan
nakayopon, iyan magawang ko Ginuu on
to atubangon dan aw mabogkot sikandan
duon ki Cristo, na, ogpakasabut on sikan-
dan to kagi to Diyus. 17 To Ginuu no og-
nangonon ku, Ispiritu Santu sikan. Ing-
gad hintawa no ogbootan din mey on ka-
gawasan to pagsunud to Diyus. 18 Kuntoon
wadad ogpakayopon to hona-hona tanow
tibo no mgo sakup ni Cristo. Na, to pagka-
Diyus din ogkitaon dini ita su oghinoy-
hinoy ogkaisab to kinaiya ta kotob no
makaangod ki to kinaiya din. Trabahu
sikan to Ginuu no Ispiritu Santu.

4

To Pagtang-ow onni Pablo to mgo Otow no Nadigyoman

1 Na, tongod to kadojow to Diyus, in-
salig din kanami seini katongdanan to pag-
nawnangon to sikan bag-u no kasabutan.
Kaling kona koy ogkabahawan. 2 Wada
yabot noy to hinobong dow makasisikow
no mgo hinang. Kona koy ogpanglim-
bung, aw kona noy ogsakotan to gayu to
pagpang-anad noy to kagi to Diyus. Su
namaanan to Diyus no iyan da igpang-anad
noy to matuud agun ogkatuuhan koy to
tibo mgo otow. 3 Iyan da kona ogpakasabut
to sikan Madojow no Nawnangonon no
ig-anad noy to diya mgo otow no kas-
tiguhonon. 4 Su to mgo hona-hona dan
pigyoponan ni Satanas no iyan pinakadiyus
dini to babow to kalibutan. Angod to
pigbuta din sikandan agun kona matang-
awan to sikan Madojow no Nawnangonon
bahin to pagkagamhanan ni Cristo no duon
ogkakitaan sikan kona ogkitaon no Diyus.
5 Sikandin to ignawnangon noy, kona no
kanami kaugalingon. Ignawnangon noy no
Magboboot si Cristo Jesus to tibo, aw sikami
mgo suguonon din puli no og-alagad iyu
tongod kandin. 6 Su no bag-u pad hinanga
to Diyus to kalibutan, madigyom seini.
Kaling pighinang din to kaawang pinaagi
da to kagi din.* Sikan isab to pighinang
din kanami, su pigtang-awan din to hona-
hona noy agun makasabut koy to kasiga
dow pagkagamhanan din no impakita din
pinaagi ki Cristo.

To Gahom to Diyus no Igkapakita pinaagi to Magobu no mgo Otow

* 3:7 To Surigao no Minanubu: *goja* † 3:7 Ogkabasa seini duon to Exodo 34:29-35. ‡ 3:13 To Surigao no Minanubu: *goja*. * 4:6 Ogkabasa seini duon to Genesis 1:3.

[7] Di sikami, angod koy to mgo kudon
no pigtaguan to mahalon no botang, su
insalig kanami to Diyus to mahal no kagi
din bahin ki Jesu-Cristo. Duon to sikan,
ogkamaanan no Diyus to napuunan to sikan
kinayabawan no gahom, kona no sikami.
[8] Ogpalisodan koy, di kona koy ogkadaog.
Ogkalibod koy dow nokoy to madojow no
oghinangon, di wada koy kagawangi to pag-
iman. [9] Ogpaantuson koy, di wada koy
pabay-ani to Diyus. Og-amung-amungon
koy, di wada koy kahimataji. [10-11] Tongod
ki Jesus, kanunoy koy og-atubang to ka-
matajon angod to nabajaan din agun no
kani to mgo yawa noy no ogkamatoy da,
ogkaaha to kinabuhi din. [12] Kaling ing-
gad og-antus koy to mgo kalisod no halus
igkamatoy noy on, baeka, su pinaagi to
sikan, ogpakaangkon kow to kinabuhi no
wada katapusan.

[13] Pig-iling duon to Kasuyatan, "Migtuu
a to Diyus, kaling meyduon naikagi ku."†
Angod koy to sikan su ignawnangon noy
sikan pigtuuhan noy. [14] Su namaan koy no
to Diyus no migbanhaw ki Jesus no Ginuu
iyan isab ogbanhaw ita tibo aw ogdaehon
ki din duon to atubangan din tongod to
pagkabogkot ta duon ki Jesus. [15] Kadojawan
now to tibo mgo kalisod no ogkabajaan noy
su pinaagi to sikan, mahan-in to mgo otow
no og-abuton to kadojow dow kayuuy to
Diyus. Na, ogkabantug yagboy sikandin
su ogyabi pad to kahan-in to ogpasalamat
kandin.

To Ogkapaabut to mgo Sakup ni Jesus
(1 Corinto 15:35-58; Filipos 1:19-26)

[16] Kaling kona koy ogkabahawan. Oghag-
os‡ iyan to mgo yawa noy, di to ginhawa
noy ogdugang to kadigon kada aedow.
[17] Inggad ogpakulian koy, angod to maagkap
da sikan mgo pag-antus aw madali ogkat-
apus, su duon sikan ogdeg to mangkado-
jow no wada katapusan no ogyabow duon
to tibo mgo kalisod no nangkabajaan noy.
[18] Kaling kona noy igtibuyus to ginhawa noy
duon to sikan ogkitaon, di duon to sikan
kona pad ogkitaon no diya to yangit. Su
to ogkitaon ta kuntoon ogkagawang da,
di sikan kona ta pad ogkitaon iyan wada
katapusan.

5

[1] Ogkaantus ta to mgo kalisod su namaan
ki no madojow to ogpaabuton ta. Seini
mgo yawa ta angod to pinajag no pig-
ugpaan ta kani to pasak. Aw ko magoba
on seini, ogbogajan ki to yangitnon no
ugpaanan, no ko ita pa, bag-u no yawa no
kona ogkadunut no kona no hininang to
otow. [2] Kaling kotob no buhi ki pad, og-
awoson ta yagboy no madali kid ogsul-uban
to sikan yangitnon no mgo yawa. [3] Su ko
masul-uban kid to sikan, konad ogkailing
no hukas to umagad ta. [4] Tagaod to kani ki
pad to seini kalibutan, og-antus ki tongod
to kagobu to seini mgo yawa ta. Kona
ki hinuun ogkaliyag no mamatoy ki agun
wadad yawa ta, di iyan ogkaliyagan ta no
masul-uban kid to yangitnon no yawa. Na,
seini ogkadunut no yawa og-ilisan to sikan
konad ogkamatoy. [5] To Diyus iyan mig-
andam ita agun madawat ta sikan no yawa,
aw pigpatingahan ki to Ispiritu din agun
ogkahogot to pag-iman ta to sikan insaad
din.

[6] Kaling masaligon ki kanunoy no og-
tagad to sikan inggad madiyu ki pad to
ugpaanan to Ginuu su kani ki pad man to
kalibutan. [7] Su seini kinabuhi ta kani to
kalibutan impasikad to pagtuu, kona no
sikan ogkitaon. [8] Kaling masaligon ki ko
mamatoy kid. Su madojow nasi sikan agun
makaagpot kid on to Ginuu. [9] Kaling inggad
mamatoy kid ubin ko buhi ki pad, iyan yag-
boy og-awoson ta no malipay sikandin ita.
[10] Su meyduon aedow no tibo ki og-atubang
ki Cristo agun hukuman, aw ogbayosan to
kada sobuuk sibu to nangkahinang din kani
to seini kalibutan, madojow ko madoot.

To Paghiuli to Diyus dow Otow
(Roma 5:9-11; Colosas 1:19-22)

[11] Na, manno hilabi noy ogtahudon to
Ginuu duma to haedok, ogpaningkamotan
noy to pagdae to mgo otow duon kandin.
Namaan to Diyus no tininood to tuud
noy, aw ogkaliyag a no mamaan kow isab.
[12] Kona kow oghona-hona no oghinambug
koy. Iyan da og-awoson noy no meyduon
igkasaja now kanami agun mey igkatabak
now to diya ogpamanguntra kanami. Su

† 4:13 Salmo 116:10 ‡ 4:16 To Surigao no Minanubu: *Oggasa*

iyan ighinambug dan ko nokoy to ogk-
itaon to otow, di kona dan ogliparahon
ko nokoy to sed to ginhawa. 13 Ko mey-
duon og-iling to nayangog koy tongod to
tibuyus no pagtuman noy to Diyus, baeka,
basta masaja sikandin. Aw ko ilingon no
matarong to mgo isip noy, na, madojow
isab su kadojawan now sikan. 14 Su to gugma
ni Cristo iyan ogboot kanami. Namaan
koy no migpakimatoy sikandin tongod to
tibo kaotawan, kaling og-isipon no nama-
toy isab to tibo. 15 Iyan impakamataji din to
tibo kaotawan agun konad sikandan ogtu-
man to ogkaliyagan dan kotob no buhi pad
sikandan, di iyan tumanon to ogkaliyagan
to sikan migpakimatoy tongod kandan aw
nabanhaw.

16 Kaling kona koy on ogsaja ubin og-
sawoy to inggad hintawa pinasikad to kab-
otang din kani to kalibutan. To diya una,
nailing to sikan to paghona-hona noy bahin
ki Jesus, di naisab on sikan no panghona-
hona noy. 17 Su to otow no nabogkot on
duon ki Cristo, nabag-u on sikandin. Bag-
u on to tibo su to tahan migyaboy on.
18 Hinang sikan to Diyus, su pinaagi ki Cristo
pigpabalik ki din diya kandin aw bogaji
koy to katongdanan to pagnawnangon to
kaotawan agun makapauli isab sikandan
diya to Diyus. 19 Iyan ignawnangon noy
no napabalik to Diyus to mgo otow diya
kandin pinaagi to kamatajon ni Cristo aw
kona din on og-isipon no sae-an. Sikan to
impanawnangon din kanami to kaotawan.

20 Sikami to impadae ni Cristo. Kaling ko
og-ikagihan noy sikiyu, kibali Diyus to og-
ikagi. Na, tongod ki Cristo oghangyuon noy
sikiyu no sadangay pauli kow on diya to
Diyus. 21 Su inggad wada sae ni Jesu-Cristo,
impaangkon to Diyus kandin to mgo sae ta
agun no pinaagi to pagkabogkot ta duon
kandin, ogkayabot ki to katarong to Diyus.

6

1 Na, su katimbang koy man to Diyus
to trabahu din, oghangyuon noy sikiyu no
pabogason duon to kinabuhi now sikan
kadojow dow kayuuy to Diyus no nadawat
now. 2 Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus
no pig-iling,

"Pag-abut to aedow no pigbootan ku,
pigtabak ku to pag-ampu now.
Pag-abut to aedow no igyuwas ku iyu,
pigtabangan ku sikiyu."*

Na, ligdongi now seini. Seinid to panahon
no ognangonon to Diyus. Kuntoon on to
aedow no ogyuwason kow din.

To Maagbot no mgo Pag-antus ni Pablo

3 Na, ogdilin koy no wada hinang noy no
ogkahinang no balibadan no ogpakabaebag
to otow no ogpasakup ki Cristo agun kona
masawoy to trabahu noy no kaning Diyus.
4 Nasi no inggad nokoy to oghinangon noy,
igpakita noy no mgo suguonon koy to Diyus
pinaagi to pag-antus to mgo kasakitan dow
mgo kakulian. 5 Nakabaja koy to mgo pagy-
atus dow pagprisu aw usahay oggubuton
koy. Pigboyajan koy on hilabi tongod to
trabahu, aw nakaantus koy to bontas dow
kapuyow. 6 Ogkamaanan no mgo suguonon
koy to Diyus su wada igkasawoy kanami aw
namaan koy to Diyus hasta mapailubon koy
dow bootan. Pigmanduan koy to Ispiritu
Santu, aw hamatuk to gugma noy. 7 Iyan
ing-anad noy to matuud, aw piggahoman
koy to Diyus. Nahimu sikan tibo su pig-
isip to Diyus no wadad sae noy, aw sikan
to kibali tabae dow taming noy. 8 Duon to
pagtuman noy to Diyus, meyduon ogpasi-
dongog dow ogsaja kanami, di ogpasikawan
dow ogtamajon koy isab to duma. Tinood
to og-ikagihon noy, di og-ilingon koy no
gayuon. 9 Og-iling to duma no wada pues
noy no mgo otow, di nabantug koy gi-
hapun. Og-atubang koy to kamatajon, di
buhi koy da. Ogkastiguhon koy di wada
koy kamatoy. 10 Ogkaguul koy, di kanunoy
koy gihapun malipajon. Mgo pubri koy,
di mahan-in to ogpakadawat to kadojawan
no wada katapusan pinaagi kanami. Wada
mgo nokoy noy, di ogkaangkon noy to tibo.

11 Ay iyu no mgo suun noy diyan to Cor-
into, wada lipod-lipod to pag-ikagi noy iyu
to seini su pighilabi noy sikiyu. 12 Wada noy
pogongi to gugma noy iyu, di to gugma now
kanami pigpogongan now. 13 Og-isipon ku
sikiyu no mgo anak ku, kaling oghangyu a
no bayosan a now to gugma.

To Magtutuu Kona Ogpagparis to Kona no Angod Din

* 6:2 Isaias 49:8

14 Kona kow ogpagparis to otow no kona
no angod now no sakup ni Jesu-Cristo su
kona kow ogkahiangod. Su kona ogkaaag-
pot to madojow dow madoot. Kona isab
ogkaaagpot to kaawang dow to kadigyom.
15 Kona yagboy ogkahiujun si Cristo dow
si Satanas, kaling to sakup ni Cristo wada
kayabotan to kona no sakup din. 16 To mgo
diyus-diyus kona isab og-angajan duon to
Bayoy to Diyus. Na sikita, angod ki to bayoy
to Diyus su pig-ugpaan ki man to buhi no
Diyus. Su mig-iling sikandin,
"Og-ugpa a duon kandan.
Og-angkonon a dan no Diyus dan,
aw og-angkonon ku isab sikandan no
kaotawan ku."†
17 Kaling pig-ikagihan isab to Diyus to
kaotawan din,
"Padiyu kow to sikan mgo otow no kona no
sakup ku.
Kona kow oghinang to maligsom.
Na, ogsakupon ku sikiyu.‡
18 Ogkaamoy a now,
aw ogkaanak ku sikiyu."§
Sikan to pig-ikagi to Ginuu no Yabow no
Gamhanan.

7

1 Hinigugma ku no mgo suun, manno
nailing to sikan to mgo saad to Diyus ita,
og-ojowan ta to inggad nokoy no ogpakalig-
som to yawa dow hona-hona ta. Aw tongod
to pagtahud ta to Diyus, ogpaningkamot ki
no mahimpit to katarong ta.

To Kalipay ni Pablo tongod to mgo Taga-Corinto

2 Na, oghangyu a no ibotang koy duon
to ginhawa now su wada koy man makasae
to inggad hintawa iyu. Wada pig-amung-
amung noy aw wada isab pigtuntu noy.
3 Seini pig-ikagi ku kona no pagsawoy iyu
su naikagi kud no pighilabi noy sikiyu. Ing-
gad nokoy to mahitabu to kinabuhi ta, aw
inggad ko mamatoy ki, to gugma noy iyu
kona ogkonhod. 4 Maaslag* to pagsalig ku
iyu, aw kanunoy ku sikiyu igpanghiman-
tug. Inggad ogkalisodan koy, ogkadasig a
nasi. Kona ogkasukud to kalipay ku tongod
iyu.

5 Pagtidow noy dini to prubinsya to Mace-
donia, wada kahimotang to ginhawa noy su
mahan-in to kakuli noy. Inggad andei koy
ogdeg to diya no panahon, piglisod-lisod
koy aw buyawa to mgo otow. Nalimuut koy
isab iyu. 6 Di to Diyus no ogkaamu ogli-
pay to ogkangkaguul iyan miglipay kanami
pinaagi to pagtidow ni Tito. 7 Migdugang
to kalipay noy no nangonan koy din no
nadasig now sikandin aw no ogkaliyag kow
yagboy ogpagkita kanay. Pignangonan koy
isab no ingkaguul now to diya pighinang
now no kona no madojow, aw mig-ikagi
sikandin no oggapian a now to diya ogta-
may kanay.

8 Inggad ingkaguul now to diya suyat ku,
wada ad basul to sikan. Hinuun, migbasul
a pagdinog ku no nasakitan kow, inggad
nadali da to diya no kaguul now. 9 Di
kuntoon migtukhow a nasi su sikan no
kaguul now nakapasosey iyu hangtod no
naisab kow. Kona no iyan intukhow ku
su pigpaguul kow, di pagboot to Diyus
sikan, aw wada kow kaamonu to diya no
suyat. 10 Su to kaguul no ogbootan to
Diyus ogpakapasosey to otow hangtod no
ogtalikudan din on to mgo sae din. Na,
igkadojow din on sikan su ogdeg sikan
diya to kayuwasan. Di to kaguul no
puli og-otawan, diya sikan ogdeg to ka-
matajon no iyan kastigu no wada katapu-
san. 11 Bahin iyu, madojow to nadeygan
to sikan kaguul now su naningkamot kow
on to paghinang to matarong aw ogkaliyag
kow no mamaanan no wada yabot now to
diya nakasae. Nasi no pigkuntra now on
sikan pighinang din aw pigkastigu now on
sikandin. Migpadiyu kow kandin su unu ko
madaehig kow ko kastiguhon sikandin to
Diyus. Ogkaliyag kow isab no ogdojow to
rilasyun tanow. Pinaagi to sikan tibo pighi-
nang now, ogkaaha no wada yabot now to
sae to sikan otow. 12 Wada ku suyata to diya
tongod to sikan nakasae ubin sikan nasae-
an, di tongod iyu agun masabutan now
duon to atubangan to Diyus no pighigugma
koy now naan. 13 Kaling nadasig koy hilabi.

Aw migdugang pad to kalipay noy no
kitaon noy to kalipay ni Tito, su pignango-
nan koy din no naagkapan sikandin tongod

† 6:16 Levitico 26:12; Jeremias 32:38; Ezequiel 37:27 ‡ 6:17 Isaias 52:11; Ezequiel 20:34,41 § 6:18 2 Samuel 7:14
* 7:4 To Surigao no Minanubu: *Madogi*

to madojow no pag-abi-abi now kandin.
14 To diya una, impanghimantug ku sikiyu
ki Tito. Na kuntoon kona a ogkasikow
su natuman to mgo kagi ku kandin bahin
iyu. 15 Migdugang isab to gugma din iyu
su ogkadomdoman din to matinahudon no
pagdawat now kandin dow to pagtuman
now to tibo mgo kagi din. 16 Kaling malipa-
jon a kuntoon su namaanan ku no ogkasali-
gan kow yagboy.

8

To Pagtabang to Angod Ta no mgo Sakup ni Cristo

1 Na mgo suun ku, ogkaliyag koy no
mataga kow to pagpamaja to Diyus to mgo
magtutuu no oghihimun duon to yain-yain
no mgo banwa kani to prubinsya to Mace-
donia. 2 Maagbot to mgo kalisod no naba-
jaan dan, di malipajon yagboy sikandan.
Aw inggad hilabi sikandan pubri, nanubra
to pagbogoy dan. 3 Ogpakakistigus a no
migbogoy sikandan kotob to nahimu dan
aw yabow pad ngani duon. Kinabobot-on
dan to pagbogoy 4 su migpak hangyu man
ngani no tugutan sikandan to pagtabang
to miglisod no mgo sakup ni Cristo diya to
Jerusalem. 5 Aw pigpayabawan dan pad to
pig-imanan noy. Su kona no puli tabang
to imbogoy dan, di yabow no imbogoy dan
to kaugalingon dan diya to Ginuu aw dini
kanami, su sikan to pagboot to Diyus.
6 Na bahin iyu, manno si Tito to migsugud
to paghimun to sikan igbogoy now, ogpa-
balikon noy sikandin diyan iyu agun mab-
uligan kow to pagtuman to sikan madojow
no planu. 7 Angay kow ogsajaon su madigon
to pagtuu now aw nakasabut kow to kagi to
Diyus dow ogkaamu kow isab ogpang-anad
to sikan. Mangkaomot kow no ogtuman
to Diyus, aw pighigugma koy now yagboy.
Kaling ogkaliyag koy no masaja kow isab
tongod to bugabus* no pagbogoy to igta-
bang to angod now no mgo sakup ni Cristo.
8 Kona monang no og-ikagihon ku sikan
su ogpogoson ku sikiyu to pagbogoy, di
igatang mamaan kow dow man-u to kao-
mot to angod now no mgo sakup ni Cristo
to pagtabang. Na, ko makasunud kow
to sikan, ogkamaanan noy no hamatuk to
gugma now. 9 Su namaanan now to diya
pagtabang iyu ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.
Inggad datu sikandin hilabi diya to yan-
git, pig-ojowan din sikan tibo tongod iyu
aw kahinang no otow agun no pinaagi to
sikan, ogpakaangkon kow to kadojawan no
oghangtod.
10 To diya migyaboy no tuig, sikiyu to
una-una no migsugud to paghimun to diya
igtabang no ognangonon noy. Madasigon
kow yagboy to pagbogoy to diya una. Na,
seini to igsambag ku iyu. 11 Madojow ko
tapuson now on sikan. Ajaw ogpabahawi to
diya pag-awos now to pagtabang kotob to
ogkahimu now. 12 Su ko ogkaliyag kow yag-
boy ogtabang, ogdawaton sikan to Diyus
basta mubogoy kow kotob to maabut now.
Hinuun, kona kow din ogbujuan to kona
now ogkaabut.
13 Kona no iyan tuud ku no ogpabog-atan
kow agun mahayahay to duma. 14 Di manno
maarang-arang man to kabotang now kun-
toon, madojow ko matabangan now sikan
oglisod. Su ko sikiyu on to malisodan, ogta-
bangan kow dan isab. Na, wada ogkalisod-
lisod ko mutinabangay kow. 15 Su meyduon
pig-iling duon to Kasuyatan to Diyus bahin
to mgo Hibru no mighimun to diya pagkoon
no napuun diya to yangit,

"To mgo otow no mighimun to madogi
wada nasubra.
Aw to duma no minus to nahimun
wada kakuyangi."†

To Planu to Pagpahatod ongki Tito to sikan Igtabang

(1 Corinto 16:1-4)

16 Na, ogpasalamat koy yagboy to Diyus
su pigbogajan din si Tito to pag-awos to
pagbulig iyu angod isab to pag-awos noy.
17 Su nalipay si Tito to diya paghangyu noy
kandin to pagpauli diyan iyu. Wada noy
sikandin pogosa su kabobot-on din man.
18 Ogpadumahan noy sikandin to sobuuk
no suun ta to pagtuu no nasaja to mgo
magtutuu diya to yain-yain no mgo yunsud
tongod to pagnawnangon din to Madojow
no Nawnangonon. 19 Sikandin to pigpili dan
to pagduma kanami ko ihatod noy on sikan
igtabang diya to Jerusalem. Oghinangon
noy sikan agun no ogkasaja to Ginuu aw

* 8:7 To Surigao no Minanubu: *wada pogong-pogong*

† 8:15 Exodo 16:18

ogkaaha no ingkalipay noy to pagtabang
to sikan miglisod. [20] Ogdilin koy no wada
ogpakasawoy to pagdumaya noy to sikan
madogi no igtabang no ighatod noy, kaling
ogpadumahon noy sikandin. [21] Su ogkaliyag
koy no matarong to mgo hinang noy kona
no duon da to pag-aha to Ginuu di duon isab
to pag-aha to otow.

[22] Meyduon pad isab sobuuk no suun ta
no ogpadumahon noy ongki Tito no og-
andiyan iyu. Napaniidan noy no maomot
sikandin ko meyduon igpahinang kandin.
Aw migdugang to pag-awos din to pagbulig
kuntoon su migsalig yagboy sikandin iyu.
[23] Na si Tito, katimbang ku no ogtabang
iyu. Aw sikan daduwa no ogduma kandin,
mgo sinaligan no impadae to mgo mag-
tutuu diya to yain-yain no mgo yunsud.
Ogkasaja si Cristo tongod kandan. [24] Kaling
ko mutidow sikandan diyan iyu, ipakita to
gugma now kandan. Na, ogkamaanan to
mgo magtutuu duon to tibo mgo yunsud no
tinood to diya impanghimantug noy bahin
iyu.

9

To Bug-us no Pagbogoy

[1] Na, konad no kinahangyan no ogsuy-
atan ku pad sikiyu bahin to pagtabang to
oglisod no mgo sakup ni Cristo diya to
Jerusalem [2] su namaan a no tahan kow on
mig-awos to pagtabang kandan. Impanghi-
mantug ku man ngani sikiyu dini to mgo
taga-Macedonia. Pignangonan ku sikandan
no sugud to diya migyaboy no tuig, andam
kow on no mgo taga-prubinsya to Grecia to
pagtabang. Pagdinog dan to sikan, nahagit
sikandan to pagsunud to sikan madojow
no hinang now. [3] Na, ogpaandiyaon ku
iyu onsi Tito to pagbulig iyu to pag-andam
to diya igtabang now agun mamaanan no
tinood to diya impanghimantug ku. [4] Su
ko muandiyan a iyu, basi meyduon mgo
taga-Macedonia no ogduma kanay. Na,
ko maaha dan no kona kow no andam,
ogkasikawan koy yagboy hasta sikiyu isab,
su masaligon koy no nanghimantug bahin
iyu. [5] Kaling pighona-hona ku no kina-
hangyan no oghangyuon ku sikan tatoyu
no mgo suun ta to pag-una kanay agun bu-
ligan kow to paghinaat to sikan madogi no
tabang no insaad now. Na, ogkamaanan to
tibo no kona no pinogos to pagbogoy now
tongod to pag-andiyan ku di kinabobot-on
no pagbogoy.

[6] Indani now seini. Ko maintok da to
ig-odok, maintok isab to ogkaani. Di
ko madogi to ig-odok, madogi isab to
ogkaani. [7] Kaling kada sobuuk iyu mubogoy
pinasikad to pagboot din. Kona ta igbogoy
to og-oyogon ta da ubin ko ogkapogos ki
to pagbogoy, su oghigugmaon to Diyus to
otow no malipajon no ogbogoy. [8] Aw to
Diyus ogpakabogoy iyu to yabow pad duon
to ogkinahangyanon now agun no maiguan
kow kanunoy aw madogi isab to igkatabang
now to duma. [9] Mey sinuyat no kagi to Diyus
bahin to matarong no otow no pig-iling,

"Madogi to intabang din to mgo pubri.
Sikan matarong no hinang din kona
ogkalingawan hangtod to wada
katapusan."*

[10] Na, to Diyus no iyan ogbogoy to binhi no
igkaodok dow to ogkakoon to mgo otow
ogbogoy isab iyu, aw ogdogihon din man
ngani agun no mahan-in to ogkatabangan
tongod to matarong no mgo hinang now.
[11] Ogpanubra to yain-yain no igbogoy iyu to
Diyus agun no kanunoy meyduon igkata-
bang now to duma. Na, ko ihatod noy on
sikan igtabang now, mahan-in to ogpasala-
mat to Diyus. [12] Su ko matuman now to pag-
bogoy, kona no puli da ogkasangkap to mgo
kapihitan to mgo sakup ni Cristo, di ogdeg
sikan to mahan-in no pagpasalamat diya
to Diyus. [13] Tongod to sikan no pagtabang
now kandan, ogkamaanan no hamatuk to
pagtuu now. Na, ogsajaon dan to Diyus ton-
god to pagtuman now to sikan Madojow no
Nawnangonon bahin ki Cristo no pig-iling
now no pigtuuhan now, su to hinang dow
kagi now oghisibu man. Ogsajaon dan isab
to Diyus tongod to bugabus† no pagtabang
now kandan dow to duma. [14] Ig-ampu kow
dan aw oghigugmaon tongod to yabow no
kadojow dow kayuuy to Diyus no impabaja
din iyu. [15] Ogpasalamat ki yagboy to Diyus
to diya pinakamadojow no imbogoy din ita

* 9:9 Salmo 112:9 † 9:13 To Surigao no Minanubu: *wada pogong-pogong* ‡ 9:15 Si Jesus sikan imbogoy to Diyus ita no ognangonon kani.

no kona ogkalituk!‡

10

To Katongod ni Pablo

1 Mey mgo otow diyan iyu no og-iling
no tabiyow* a ko ogpanagda a iyu to
inatubangay di mabuyut a no ogpanagda
ko igpabaja ku to suyat. Kaling siak
si Pablo, meyduon ighangyu ku iyu ton-
god to pagkamapaobsanon dow pagka-
bootan ni Cristo no iyan ogsunudon ku.
2 Oghangyu a iyu no mupakatarong kow
agun kona a ogkapogos to pagpanagda iyu
ko makaandiyan a. Su kona a ogkahaedok
to pagpanagda to diya oghapey kanami no
pig-otawan kun to batasan dow mgo tuud
noy. 3 Tinood man iyan no mgo otow koy
puli, di kona no pig-otawan to pagsupak
noy to mangkadoot. 4 Su to mgo armas noy
kona no angod to sikan oggamiton to mgo
otow kani to kalibutan. Iyan oggamiton
noy to gamhanan no armas to Diyus no
ogpakawasa to mgo panalipod to kuntra
ta. Ogkadaog noy yagboy to sajop no mgo
pangatarongan, 5 aw ogpanggobaon noy to
garbusu no mgo panghona-hona no og-
pakabaebag to otow to pagkamaan dan to
Diyus agun ogsugut sikandan ki Cristo. 6 Na,
ko tininood on to pagsugut now ki Cristo,
andam koy to pagkastigu ko mey pad on
ogpabilin no masinupakon.

7 Iyan igkadoot iyu su iyan da og-ahaon
now to ogkitaon now duon to gawas to
otow. Su meyduon pila iyu no og-angkon
no suguonon ni Cristo. Di kinahangyan
no makasabut sikandan no mgo suguonon
koy din isab. 8 Inggad mahilabihan to pag-
panghimantug ku to katongod no imbo-
goy kanami to Ginuu, kona ku igkasikow
su pagdigon sikan to pagtuu now, kona
no paggoba. 9 To mgo suyat ku kona no
paghinaedok iyu. 10 Su mey kun ogpaman-
iling no mabuyut a ko ogpasuyat a iyu aw
angod to ogdae to katongod, di ko diyan
a iyu, ogpayomoy-yomoy a kun, aw wada
pues to mgo kagi ku. 11 Di bantoy kow su ko
nokoy to nasuyat ku iyan isab ogtumanon
ku ko makaandiyan a.

12 Kona koy ogpag-angod to sikan mgo
otow no oghinambug. Mgo buluk sikandan
su iyan ogsukudan dan to pagkamatarong
sikan kaugalingon dan no pamatasan! 13 Di
sikami, kona koy ogpasubra to pagpanghi-
mantug bahin to katongod noy. Su iyan da
oghinangon noy sikan igpahinang kanami
to Diyus, yakip on sikan madojow no
nahinang noy diyan iyu. 14 Ko wada koy
pa makaandiyan, ogkailing no nanubra to
diya pagpanghimantug noy. Di to tinood,
sikami man to una-una yagboy no migdaya
duon iyu to Madojow no Nawnangonon
bahin ki Cristo. 15 Kona koy og-abin to
trabahu to duma no mgo otow. Di iyan
og-imanon noy no ogdigon to pagtuu now
agun ogpakabulig kow kanami 16 to pagnaw-
nangon to Madojow no Nawnangonon diya
to unahan now no wada pad kanangoni.
Su kona koy og-abin to trabahu to duma.
17 Su meyduon sinuyat no kagi to Diyus no
pig-iling, "Inggad hintawa no ogkaliyag og-
panghimantug, iyan da ipanghimantug din
to Ginuu."† 18 Su to otow no oghinambug
to kaugalingon din kona no iyan madojow.
Iyan da ogkailing to madojow to otow ko
Ginuu to ogsaja kandin.

11

Si Pablo dow to diya Namang-anad to Gayu (1 Corinto 9:1-18)

1 Kona kow podom ogtakahan to pag-
paminog kanay! Inggad ogpayangog-
yangog a ko og-ikagi, aguwantahi a now
naa. 2 Igpanilag ku sikiyu angod to pag-
panilag to Diyus iyu. Igkapananglit ku
sikiyu to daega no igpaasawa ku to ba-
nahon no iyan si Cristo. Ogkaliyag a no
igkadata ku sikiyu diya kandin no wada
buling. 3 Di ogkahimanawan ku ko maka-
suwoy ki Cristo to hona-hona now, aw
to gugma now kandin konad no bug-us.
Basi maangod kow ki Eba no nalimbungan
ni Satanas no migpahayas-hayas. 4 Su ko
meyduon ogtidow diyan iyu no ogpang-
anad to ogpakayahi to diya ing-anad noy
bahin ki Jesus, ogpaminogon now da. To
diya pagpang-anad noy iyu, nadawat now
to Ispiritu Santu aw nadawat now isab
sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki
Cristo. Di kuntoon, yain on no ispiritu to
ogdawaton now, aw yahi on to tinuuhan no

* 10:1 To Surigao no Minanubu: *taewon*
† 10:17 Jeremias 9:24

ogtagonan now. [5] Di kona a ogyupigon to
sikan mgo otow no og-ilingon no yabow no
mgo apustulis. [6] Kona a iyan buwa no angod
to duma no mapandoy no ogpang-iikagi, di
wada kuyang to pagsabut ku bahin to Diyus.
Namaan kow to sikan su kanunoy noy man
impasabut iyu.

[7] No i-anad ku iyu to Madojow no Naw-
nangonon, wada ku sikiyu pabajada, nasi
no migpaobos a agun ogdojow kow. Na,
og-usip a iyu, madoot to diya pighinang
ku? [8] No diyan a iyu, kibali pigkawatan
ku to mgo magtutuu diya to duma no mgo
yunsud agun matabangan kow, su sikandan
to migbuhi kanay. [9] Ko meyduon ogkina-
hangyanon ku to diya no panahon, wada
a pamuju iyu. Su mey mgo suun ta to
pagtuu no napuun diya to Macedonia no
mighatod kanay to mgo kinahangyanon ku.
Hangtod kuntoon, wada ku sikiyu pabog-
ati, aw kona ku yagboy sikiyu ogpabog-atan
inggad pad kagan-u. [10] Matuud seini og-
ikagihon ku su kani si Cristo to ginhawa ku.
Kona ogkagawang to paghinambug ku no
kona a ogpasuhue to inggad hintawa diyan
to prubinsya to Grecia. [11] Basi mailing to
boot now no iyan kona ku igpasuhue iyu
su wada gugma ku iyu. Eh, kona! Namaan
to Diyus no pighigugma ku yagboy sikiyu.
[12] Di ogpadajun a to sikan kona pagpasuhue
iyu agun no sikan kunungkun yabow no
mgo apustulis kona makahinambug no to
trabahu dan no kaning Diyus ogpakaangod
to kanay no pagtrabahu.

[13] Sikan no mgo otow ogpatuu-tuu no
mgo apustulis ni Cristo agun malimbugan
kow no ogpang-anadon dan. [14] Di kona ta
sikan igkatingaya su iyan ogsunudon dan
si Satanas no ogpabayuy-bayuy no masilow
no anghil to Diyus. [15] Kaling kona ki ogk-
aboyong ko ogpatuu-tuu to mgo sakup din
no matarong kun sikandan no mgo sug-
uonon to Diyus. Di ogpahamtangan da
sikandan to kastigu no sibu to sikan madoot
no mgo hinang dan.

To mgo Pag-antus ni Pablo

[16] Og-isabon ku og-ikagihon no madojow
podom ko mamaan kow no kona a no yan-
gog. Di ko isipon now man gihapun no
yangog a, na hala, basta maminog kow to
maintok no pagpanghinambug ku angod
to diya mgo duma no ogpaminogon now
no ogpanghinambug to kaugalingon dan.
[17] Kona a podom ogkaliyag oghinambug an-
god to yangog su kona sikan no angay
ogbatasanon to otow no ogsunud to Ginuu.
[18] Di og-amonu a man agun maminog kow
kanay? Ogkapogos a to paghinambug an-
god to diya mgo otow no oghinambug
bahin to kaugalingon dan. [19] Sikiyu no og-
abin no maalamon, nokoy no ogpaminog
kow man to mgo yangog? [20] Nokoy no
og-antus kow man ko udiponon kow aw
agawan to mgo katigajunan? Nokoy no
ogpalimbung kow man dow ogpadaog-daog
aw ogpasampalu? [21] Di pasayluha koy su
wada koy yangub to paghinang iyu to an-
god to sikan!

Di ko nokoy to ighinambug dan, yupig
ku sikandan. Domdoma no ogpayangog-
yangog a puli to pag-ikagi. [22] Ko muhinam-
bug sikan mgo otow no Hibru sikandan,
na, Hibru a man isab. Ko muhinambug no
sakup sikandan to tribu to Israel, sakup a
man isab to Israel. Ko kaliwat sikandan ni
Abraham, kaliwat a man isab ni Abraham.
[23] Ko suguonon sikandan ni Cristo, siak to
hamatuk no suguonon ni Cristo. Angod a
iyan to yangog no og-ikagi, di naningkamot
a to pagtuman to tibo impahinang kanay to
Diyus, minus da to kandan. Kapila a kaprisu
tongod to pag-unung ku ki Jesu-Cristo, aw
kapila a yatusa dow kapila a isab podom
ogkamatoy. Ogpakatopong buwa sikandan
to sikan? Kona! [24] Kalima a pahamtangi
to angod ku no mgo Hibru to tag-katluan-
mey-siam no ka yapdos. [25] Katatoyu a
taeposa aw kasobuuk a himataji podom
pinaagi to pagbatu. Katatoyu a makasakoy
to barku no migyogdang. Pagkagoba to
sobuuk to diya no mgo barku, nabukasan
dow nahapunan no puli a migpayotow-
yotow duon to pig-ukjangan ku. [26] Mahan-
in to kamuyahanan no nabajaan ku no
umandiya a to yain-yain no mgo banwa.
Namiligru a to mgo sigoy dow mgo tulisan.
Oghimatajan a podom to angod ku no mgo
Hibru dow to kona no mgo Hibru hasta
to kunungkun mgo magtutuu. Nakabaja a
to mgo kamuyahanan duon to mgo yun-
sud aw duon to kahilitan hasta diya to
dagat. [27] Naunag a to malisod no mgo tra-
bahu tongod to mgo hinangonon no kaning
Diyus. Masabid a kapuyow. Mig-antus a

to kabontas dow kauhaw, aw masabid a
kayapasi to pagkoon. Mig-antus a isab to
kahagsiy dow kakuyang to kabo. [28] Dugang
pad to sikan, ogkalimuut a yagboy kada
aedow to tibo mgo magtutuu no oghihimun
diya to inggad andei no mgo banwa. [29] Ko
meyduon mayotoy to pagtuu, ogkae-atan
ku sikandin. Ko mey isab ogpakasae, igk-
aguul ku yagboy aw ogkaboyu a to sikan
nakaamung to pagpakasae din.

[30] Kona a ogkaliyag oghinambug, di ko
kona kud malikajan, iyan ighinambug ku to
mgo kalisod no nangkabajaan ku agun ma-
maanan no wada kaugalingon ku no doson.
[31] To Diyus no Amoy ni Jesus no Ginuu aw
Diyus din isab namaan no kona a ogginayu.
Angay sikandin no ogsajaon hangtod to
wada katapusan. [32] Meyduon pad sobuuk no
hitabu no ogpasabut to kayotoy ku. No diya
a to siyudad to Damasco, to gubernadur no
pigpili ni Hari Aretas migsugu no bantajan
to mgo yawanganan to sikan siyudad agun
madakop a. [33] Di mey mgo otow no migta-
bang kanay. Inyuwan a dan to baeknan aw
tuntuna a duon to bintana to matikang no
padir* to sikan siyudad. Na, nakalikoy a.

12

To Impakita to Diyus ki Pablo

[1] Wada pues to paghinambug ku, di
ogpadajun a gihapun. Na, ognangonan
ku sikiyu to impamakita kanay to Ginuu.
[2-3] Mey sakup ni Cristo no namaanan ku*
no nabatun diya to yangit no ugpaanan to
Diyus. Sampuyu on mey upat no tuig to
migyaboy. Indoy dow yawa din yagboy to
pigbatun ubin ko puli impasailow kandin to
Diyus. Diyus da to namaan to sikan. [4] No
diyad on sikandin, meyduon pigdinog din
no kona ogkalituk to inikagihan to otow.
Kona ngani sikan igtugut no ikagihon to
otow. [5] Na, sikan no otow angajan no
ighinambug ku. Di kona ku ighinambug
to kaugalingon ku gawas to mgo kayotoy
ku. [6] Di inggad pananglit muhinambug a,
kona a no yangog su tinood to mgo kagi
ku. Di kona a oghinambug kuntoon su unu
ko ipayabow a to mgo otow. Su gustu ku
no duon igpasikad to paghona-hona dan
kanay to nakitaan dow nadinog dan no mgo
hinang dow kagi ku.

[7] Di agun kona a makapahawod tongod
to sikan impamakita kanay to Diyus, pig-
botangan a to sakit no ogkadaya-daya ku.
Kanunoy a og-ingoyon ni Satanas to sikan
[8] hangtod no katatoyu a hangyu to Ginuu no
gawangon din. [9] Di pigtabak a din no mig-
iling, "Igu to tabang ku to tibo ogkangk-
abajaan nu. Su pinaagi to kayotoy nu igka-
pakita ku to gahom ku.? Tongod to sikan,
ighinambug ku to mgo kayotoy ku. Su ko
mayotoy a, oggahoman a ni Cristo. [10] Kaling
tongod ki Cristo, igkalipay ku to inggad
nokoy no og-abut kanay: ko mayotoy a,
tamajon a, mulisod-lisod a, pakulian a, aw
inggad ogpakaantus a. Su namaan a no ko
mayotoy a, ogpadosonon a to Diyus.

To Pagkalimuut ni Pablo to mgo Taga-Corinto

[11] Angod a to yangog no nanghinambug,
di sikiyu to nakapogos kanay to sikan.
Madojow podom ko sikiyu to musaja kanay,
su inggad wada kaugalingon ku no gahom,
kona a gihapun ogyupigon to sikan og-
ilingon no yabow no mgo apustulis. [12] Su
no diyan a iyu, pigkita now to yain-yain no
mgo milagru dow duma no mgo kabeyn-
ganan no migmatuud to pagka-apustul ku.
Pigpailuban ku to paghinang to sikan ing-
gad miglisod a. [13] Nokoy man naan to sae
ku iyu? To pinanghinang ku duon to mgo
magtutuu diya to duma no mgo yunsud
iyan da pinanghinang ku diyan iyu. Sobuuk
da to nakayahi su wada ku sikiyu pabog-ati
to pagbuhi kanay. Ko sae man sikan, na,
sadangay pasayluha a now.

[14] Kuntoon andam ad to seini ikatoyu no
pagyouy iyu. Di kona a gihapun ogbuju iyu
to kinahangyanon ku su iyan da og-awoson
ku iyu to gugma now kanay. Su to mgo
anak kona no iyan ogbuhi to ginikanan, di
to ginikanan iyan ogbuhi to anak. [15] Kaling
igkalipay ku to pagbogoy iyu ko meyduon
ku aw inggad to kinabuhi ku ko mahimu
pa agun matabangan kow. Na og-usip a
iyu, ko mudugang to gugma ku iyu, nokoy
man, ogkob-os nasi to gugma now kanay?
[16] Basi og-ujun kow ko umiling a no wada
ku sikiyu pabog-ati. Di mey mgo otow

* 11:33 Ubin *dingding* oghinambug.

* 12:2-3 Si Pablo sikan otow. Pig-iling din to sikan to pag-isturya su kona sikandin ogkaliyag

duon iyu no og-iling no impabaja ku to
didayom to pagtuntu iyu agun makasaepi a.
17 Na, pig-amonu ku man to pagtuntu iyu?
Impabaja ku buwa to diya mgo otow no
pigsugu ku diyan iyu? 18 Angod pananglit ki
Tito dow to diya duma din no pigpaandiyan
ku, pigtuntu kow dan buwa? Sadangay pad
on man iyu! Na siakon, ogkamaan kow isab
no wada a tuntu iyu su to tuud dow mgo
hinang ku angod da yagboy to tuud dow
mgo hinang dan.

19 Hinigugma ku no mgo suun, basi nail-
ing to boot now no iyan insuyati noy iyu
agun makapanagang koy. Di kona, su na-
maan to Diyus no pig-ikagi noy sikan tibo
tongod to pagkabogkot noy duon ki Cristo,
aw iyan da tuud noy to pagdigon to pagtuu
now. 20 Iyan da kanay ko makaandiyan a iyu
aw maaha ku to pamatasan now no mayain,
aw masawa kow kanay su igkapanagda ku
sikiyu. Su basi meyduon ogpamanyayalis
duon iyu dow ogpamasisilagay aw madali
ogkaboyu dow ogkangkabahin-bahin. Basi
mey mgo otow duon iyu no ogbuung to
dongog to duma aw ogpanghimanu. Mey-
duon pad buwa ogpamahawod-hawod aw
ogtinggubut. 21 Nahimanow a su unu ko
mapasikawan a to Diyus ko makaandiyan a
tongod to mangkadoot no mgo hinang now.
Basi maguul a hilabi tongod to mahan-in
iyu no nakasae to diya una no wada pad
sosey aw talikud to diya maligsom dow
mayaw-oy no mgo hinang dan.

13

Pagpatahan dow Pangumusta

1 Na, ko makatood a, ikatoyu seini no pag-
andiyan ku. Ogkastiguhon ku to mgo otow
no ogpadajun to pagpakasae. Domdomon
now sikan pig-iling duon to Kasuyatan to
Diyus, "Ko meyduon igriklamu nu kuntra
to duma, kinahangyan no pakistigusan to
daduwa ubin tatoyu no ka otow.?* 2 To diya
ikaduwa no pag-andiyan ku, pigpatahanan
ku to diya namakasae. Aw kuntoon, tagaod
to kona a pad ogpakatidow diyan, ogpata-
hanan ku manda sikandan hasta ko mey
duma no namakasae, su ko mutidow ad,
ogkastiguhon ku yagboy to inggad hintawa
no wada pad ojow to mgo sae din. 3 Og-
ilingon ku to sikan su namangha kow man
to kamatuudan no kibali ba-ba a ni Cristo.
Na, ko diyan ad, ogkamaanan now yagboy
no pigbogajan a ni Cristo to katongod to
pagkastigu iyu. Su si Cristo kona no may-
otoy. Ogkahinang din to inggad nokoy no
ogkaliyagan din oghinangon iyu. 4 Tinood
iyan no mayotoy to yawa ni Cristo no
iyansang sikandin duon to krus, di tongod
to gahom to Diyus, buhi yagboy sikandin.
Ogkaangod koy to sikan su mayotoy koy
isab no angod kandin, di tongod to gahom
to Diyus mey isab kinabuhi dow katongod
noy to pagdumaya iyu.

5 Na sikiyu, susiha to kaugalingon now
dow tinood iyan no mgo sakup kow ni
Cristo Jesus. Su ko matuud to pagpasakup
now kandin, mig-ugpa on sikandin duon
iyu. Di ko kona, wada yabot din iyu. 6 Na, ko
masiguru now no sakup kow din, og-iman
a no ogkasiguru now isab no tinood a no
apustul din. 7 Og-ampu koy to Diyus no kona
kow oghinang to madoot. Kona no iyan
gustu noy no ogpadajun kow to pagpakasae
agun igkapakita noy to katongod noy to
pagkastigu iyu ko makaandiyan koy. Di ing-
gad og-ilingon koy to wada katongod, wada
bali basta madojow to oghinangon now.
8 Su ko iyan og-unugon now to matuud,
kona koy ogsupak iyu, su iyan kanami to
pagpanalipod to matuud. 9 Inggad isipon
koy no mangkayotoy su kona koy man
ogpakatul-id iyu, ogkalipay koy gihapun
basta madigon to pagtuu now. Kaling og-
ampu koy no wadad kuyang to pagsunud
now kandin. 10 Tongod to sikan, igpauna
ku seini suyat ku agun mupakatarong kow.
Na, ko mutidow a diyan, kona kud on ogk-
agamit to katongod ku to pagtul-id iyu. Su
to katongod no imbogoy kanay to Diyus
kona no pagdoot iyu di pagdigon to pagtuu
now.

11 Na mgo suun ku, kani a da kotob.
Pakatarong kow on aw ligdongi to mgo pag-
patahan ku iyu. Uujun kow agun meyduon
kalinow duon iyu. Na, ogdumahan kow to
Diyus no iyan ogkapuunan to gugma dow
kalinow.

12 Kinumustahay kow to minagsuun no
pangumusta. Nangumusta iyu to tibo taga-
dini no mgo sakup ni Cristo.

* 13:1 Deuteronomio 19:15

[13] Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kado-
jow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu
dow to gugma to Diyus no Amoy, aw duma-
han kow to Ispiritu Santu.
Sikan da.

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Galacia

1-2 Siak si Pablo iyan migsuyat to seini
diyan iyu no mgo magtutuu no oghihimun
duon to mgo kayunsudan no sakup to Gala-
cia.

Igpadomdom ku iyu no seini katong-
danan ku to pagka-apustul, kona no otow
to migpili dow migsugu kanay ko kona no
si Jesu-Cristo yagboy dow to Diyus no Amoy
no iyan migbanhaw kandin.

Siak dow to tibo mgo suun ta kani duon
ki Cristo nangumusta iyu. 3 Og-ampu a no
ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus
no Amoy dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta,
aw palinawon to ginhawa now. 4 Si Jesus
iyan migpakimatoy tongod to mgo sae ta.
Pighinang din sikan su iyan man pagboot
to Diyus no Amoy ta agun no mayuwas
ki to kadoot no iyan miggahom to seini
kalibutan kuntoon. 5 Ogsajaon ta sikandin
to wada katapusan! Sikan iyan.

To Matuud no Madojow no Nawnangonon

6 Mgo suun ku, naboyong a yagboy iyu
su anoy bag-u kow pad tuu, na, nokoy
no og-ojowan now on man to Diyus no
iyan migtawag iyu pinaagi to kadojow dow
kayuuy ni Cristo? Iyan on nasi ogsunudon
now to yain no igpang-anad no og-ilingon
isab to Madojow no Nawnangonon. 7 Di to
tinood, wada yain no Madojow no Naw-
nangonon. Sikan mgo otow no oglibod iyu
ogpaningkamot no yainon to pagsabut to
sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki
Cristo. 8 Di seini da. Ko meyduon ogpang-
anad iyu no ogpakayahi to sikan matuud
no ing-anad noy iyu to diya una, ogkaim-
pernu yagboy sikan no otawa, inggad pad
ko sikami ubin ko anghil no ogkapuun diya
to yangit, inggad pad hintawa. 9 Pig-ikagi
noy iyu sikan to diya una, aw og-ikagihon
ku manda kuntoon no inggad hintawa no
ogpang-anad iyu no ogpakayahi to sikan
matuud no nadawat now to diya una, sikan
no otawa ogkaimpernu yagboy.

10 Naikagi ku sikan su kona no iyan og-
apason ku no sajaon a to mgo otow, su iyan
ogpaningkamotan ku no sajaon a to Diyus.
Su ko iyan pa og-apason ku no masaja a to
otow, kona a ogkasuguonon ni Cristo.

To Pagpanalipod ni Pablo to Pagka-apustul Din

11 Mgo suun ku, igpadomdom ku iyu no
sikan Madojow no Nawnangonon no ing-
anad ku kona no pig-otawan puli, 12 su wada
otow no mig-anad kanay. Si Jesu-Cristo
mismu to migpasabut kanay to sikan.

13 Nakadinog kow to diya una no pagk-
inabuhi ku no iyan pad pigtuman ku to
tinuuhan noy no mgo Hibru. Namaan kow
no wada ku ayang-ayanga to pagpaantus to
kaotawan to Diyus. Naningkamot a yagboy
agun wadad ogkabilin no ogtuman ki Jesus.
14 Yupig ku to kahan-inan to mgo kaopad ku
no mgo Hibru, su naningkamot a yagboy
to pagtuman dow pagpanalipod to mgo
tumanon to mgo kaaw-apuan noy.

15 Di to Diyus, tongod to kadojow dow
kayuuy din, tahan a din on pig-indanan
inggad no diya a pad to sed to gotok to
inoy ku aw tawaga a agun mahinang no
suguonon din. 16 Pigbootan din to pana-
hon no igpakita din kanay to Anak din
agun no igkanawnangon ku sikandin diya
to kona no mgo Hibru. Pag-abut on to diya
no panahon, wada a pasambag to inggad
hintawa. 17 Wada a isab andiya to Jerusalem
agun anadon a to mgo apustulis no una
pad kanay. Nasi no mig-andiya a dajun to
Arabia* aw tapus to sikan, migpauli a diya
to Damasco. 18 Ayha a andiya to Jerusalem
no abutan ad on to tatoyu no tuig aw
migpagkita a ki Pedro. Pigdaduwahan a
no simana duon kandin, 19 di wada duma
no mgo apustulis no pigkita ku gawas ki
Santiago no suun ni Jesus no Ginuu.

20 To Diyus ogpakakistigus no matuud
yagboy seini mgo kagi ku. 21 Likat to
Jerusalem, madiyu to impanow ku pailing
diya to mgo prubinsya to Siria dow Cili-
cia. 22 Kaling to diya no panahon, wada a
pad kiyayaha to mgo sakup ni Cristo no
oghihimun duon to mgo banwa no nasakup
to prubinsya to Judea. 23 Iyan da na-
maanan dan sikan nadinog-dinog no sikan

* 1:17 To Arabia, matahay no banwa aw minus to otow no og-ugpa. Migpasabut no wada mig-anad ki Pablo no otow, Diyus da.

migpaantus kandan iyan on kun nang-
anad to sikan tinuuhan no ogdodooton din
podom to diya una. [24] Kaling pigsaja dan to
Diyus tongod to pagbag-uha din kanay.

2

To Pag-ujun to Duma no mgo Apustulis to Pagpang-anad ni Pablo

[1] Pagyaboy on to sampuyu-tag-upat no
tuig, mig-andiya a manda to Jerusalem.
Migduduma koy dow si Bernabe, aw pig-
duma ku isab si Tito. [2] Mig-andiya a su
pigpasabut a to Diyus no ogpaandiyaon
a. Pagtidow noy duon, migpagmiting koy
to sikan og-isipon no mgo panguyu to
mgo magtutuu, aw wada yain no nakasakot
kanami. Pignangonan ku sikandan dow
nokoy sikan Madojow no Nawnangonon no
ing-anad ku diya to kona no mgo Hibru.
Una ku sikandan pig-ikagihan, su ko kona
sikandan makaujun, basi ko mailing no
wada pues to sikan oghinangon ku. [3] Di
pig-ujunan dan sikan pig-ikagi ku, su ngani
man si Tito no duma ku no kona no Hi-
bru, di wada dan pogosa to pagpatuli no
tumanon to mgo Hibru [4] inggad meyduon
naman-iling no ogkinahangyanon sikan.
To naman-ikagi to sikan, kona no mgo
sakup ni Cristo no puli nanginyakip to pag-
miting noy su naniid to kagawasan ta duon
ki Cristo Jesus. Ogkaliyag podom sikandan
no ogkaudipon ki to sikan mgo balaod no
imbilin ni Moises. [5] Di wada koy kadaya
inggad maintok da to sikan pig-ikagi dan
agun wada gayu no ogpakasakot to sikan
Madojow no Nawnangonon aw kona kow
malibod.

[6] Na, pagdinog to sikan og-ilingon to mgo
panguyu to sikan igpang-anad ku, wada
ingkasawoy dan. Wada isab ingkadugang
dan no inggad nokoy da. (Inggad og-ilingon
sikandan no panguyu, kona ku igsapajan,
su to otow kona og-isipon to Diyus no im-
purtanti tongod to katongdanan din.) [7] Na,
nasabutan dan no pigsugu a to Diyus to
pagdaya to Madojow no Nawnangonon diya
to kona no mgo Hibru angod to pagsugu-
a din ki Pedro diya to mgo Hibru. [8] Su
to Diyus no miggahom to pagpang-anad ni
Pedro to mgo Hibru iyan isab miggahom
to pagpang-anad ku to sikan Madojow no
Nawnangonon diya to kona no mgo Hibru.
[9] Na, si Santiago dow si Pedro hasta si
Juan no og-ilingon no kibali mgo tugdok
duon, pagkataga dan no pigbogajan a to
Diyus to sikan no katongdanan, piglamanu
a dan hasta si Bernabe pagpakita no ka-
timbang koy dan to trabahu. Pig-uujunan
noy no siak dow si Bernabe ogpadajun to
pagpang-anad to kona no mgo Hibru. Aw
sikandan, iyan og-atubangon dan to angod
noy no mgo Hibru. [10] Iyan da pighangyu
dan kanami no kona noy ogkalingawan
to pagtabang to mgo pubri diya kandan,
di tahan kud pigplanu no oghinangon ku
sikan.

To Pagpanagda ni Pablo ki Pedro

[11] Songo panahon no migbisita si Pedro
kanami diya to Antioquia, meyduon sajop
no nahinang din. Kaling impanagda ku
sikandin su kona ogkahimu no ogpabay-
anan puli sikan. [12] No bag-u pad sikandin
tidow, madojow to pighinang din su pig-
sunud din to batasan noy no mgo magtu-
tuu no ogtitibo koy ogdudunga ko ogkoon,
Hibru ko kona. Di pagtidow to pila no mgo
Hibru no pigsugu ni Santiago, nahaedok
si Pedro su unu ko sawajon dan sikandin,
su sikan no mgo otow mig-iling man no
kinahangyan no tumanon to tibo mgo
balaod no imbilin ni Moises, yakip to kona
pagpagsayu to kona no Hibru ko ogkoon.
Kaling mighinoy-hinoy si Pedro migsibog
to pagpagsayu to sikan kona no mgo Hibru.
[13] Migtalaw isab to duma no mgo Hibru
diya to Antioquia no namanuu ki Jesu-
Cristo, su pigsunud dan sikan pighinang ni
Pedro. Ngani man si Bernabe, di nadae
to sikan pagtinalawan dan. [14] Pagkamaani
ku to sikan pighinang dan no nakasuwoy
to matuud no impang-anad to Madojow
no Nawnangonon, impanagda ku si Pedro
duon to atubangan dan tibo. Kagi ku,
“Natingaya a ikow Pedro. Su anoy sikuna
no Hibru mig-ojow on to mgo balaod to
tinuuhan ta no mgo Hibru su namaan kad
to matuud, nokoy no igpatuman nu man
gihapun sikan to kona no mgo Hibru?”

[15] Pig-ikagihan ku si Pedro no tinood no
iyan nabuyatan noy no mgo Hibru koy,
aw kona no angod iyu no og-ilingon noy
to makasasaya su wada kow man tagon to
sikan mgo balaod no imbilin ni Moises. [16] Di
pig-ikagihan ku sikandin no namaan koy

on no kona ogkadawat to Diyus to otow
tongod to pagtuman to sikan mgo balaod,
di tongod da to pagtuu dow pagsalig ki Jesu-
Cristo. Kaling mig-iling a no anoy koy man
no mgo Hibru, di migtuu koy isab ki Cristo
Jesus agun no isipon koy to Diyus no wadad
sae tongod to pagtuu noy kandin. Su wada
yagboy otow no ogkadawat to Diyus tongod
to pagtuman to sikan mgo balaod.
17 Na, sikami no mgo Hibru no migsalig
on ki Cristo agun madawat koy to Diyus,
ko ilingon koy to makasasaya su wada koy
on tuman to mgo balaod to sikan tinu-
uhan no nabuyatan noy, basi mailing no
si Cristo to hinongdan to sikan og-ilingon
no sae. Eh, kagayu to sikan! 18 Iyan nasi
ogkailing to sae ko tumanon ku manda
sikan mgo balaod no pig-ojowan kud. 19 To
diya una, naningkamot a to pagtuman to
sikan mgo balaod, di nakasabut ad bali no
kona a ogkadawat to Diyus pinaagi to sikan.
Kaling pig-ojowan kud sikan agun iyan on
yagboy ogsunudon ku to Diyus. Bahin to
mgo balaod, angod to patoy ad su kona ad
ogkabootan to sikan, 20 su kibali nakaunung
ad to pagkamatoy ni Cristo duon to krus.
Aw kuntoon konad no siak seini kani to
yawa ku, si Cristo on to mig-ugpa kani
kanay. Kaling man, to kinabuhi ku kuntoon
igpasikad to pagsalig ku kandin no Anak
to Diyus no wada oyog to kinabuhi din
tongod to gugma din kanay. 21 Kona kud
ogsaligan sikan mgo balaod no imbilin ni
Moises agun no madawat a to Diyus, su
ko sikan to ogsaligan ku, ogkatalikudan
kud sikan kadojow dow kayuuy din kanay.
Su ko ogkadawat ki pa to Diyus tongod
to pagtuman to mgo balaod no imbilin ni
Moises, na, migpasabut no wada naan pues
to kamatajon ni Jesu-Cristo!

3

To Pagsalig ki Cristo Iyan Ogpakayuwas
(Roma 4:1-3)

1 Ay, kabuluk now on man no mgo taga-
Galacia! Nokoy no ogpagnugu kow man to
sikan mgo otow no oglibod* iyu no impak-
laru noy on man iyu to kahuyugan to ka-
matajon ni Jesu-Cristo duon to krus? 2 Og-
usipon ku sikiyu, to diya sedan kow to Ispir-
itu Santu, migsed buwa sikandin tongod
to pagtuman now to diya mgo balaod no
imbilin no Moises? Kona, su iyan insedi din
iyu tongod to pagtuu now to sikan nadinog
now bahin ki Cristo. 3 Ko kona kow pa no
mgo buluk, ogpakahona-hona kow podom
no migtuu kow to diya una pinaagi to ga-
hom to Ispiritu Santu. Di kuntoon, nokoy
no nailing man to boot now no ogkahimpit
kow pinaagi to iyu no ogkangkahimuan?
4 Ko ilingon now to sikan, wada naan pues to
tibo nangkabajaan now sugud no bag-u kow
pad tuu. Di hinaut no kona sikan ogkailing
no wada pues. 5 Na, nokoy no pigbogajan
kow man to Diyus to Ispiritu din? Nokoy no
igpakita din man to mgo milagru duon iyu?
Tongod buwa to pagtuman now to sikan
mgo balaod no imbilin ni Moises, ko tongod
to pagtuu now to sikan nadinog now bahin
ki Jesu-Cristo?

6 Hona-honaa now si Abraham no min-
una noy no mgo Hibru. "Migtuu sikandin to
Diyus, kaling pig-isip to Diyus no wadad sae
din."† 7 Kaling ogkasabutan ta no inggad
hintawa no ogtuu dow ogsalig to Diyus iyan
ogkatawag no mgo kaliwat ni Abraham.
8 Tahan on pigplanu to Diyus no og-isipon
din no wadad sae to mgo otow no kona
no mgo Hibru tongod da to pagsalig dan
kandin, kaling impasuyat din seini mgo
kagi din bahin ki Abraham no pig-iling,
"Pinaagi ikow ogmadojawan ku to tibo mgo
tribu."‡ 9 Kaling inggad hintawa no ogsalig
to Diyus angod to pagsalig ni Abraham og-
madojawan to Diyus angod to pagmadojowi
din ki Abraham.

10 Di to otow no ogsalig to pagtuman din
to mgo balaod agun no mayuwas sikandin
ogkasakup to kastigu to Diyus. Su pig-iling
duon to Kasuyatan, "Ogkastiguhon to ing-
gad hintawa no kona ogpakatuman to tibo
balaod no imbilin ni Moises."§ 11 Kaling na-
maan kid kuntoon no wada inggad hintawa
no ogkadawat to Diyus tongod to pagtuman
din to sikan mgo balaod. Su pig-iling isab
to Kasuyatan, "To otow no og-isipon ku
no wadad sae, to kinabuhi din igpasikad to
pagtuu kanay."* 12 To pagtuman to mgo
balaod kona igpasikad to pagtuu, su pig-

* 3:1 To Surigao no Minanubu: *oglibog* † 3:6 Genesis 15:6 ‡ 3:8 Genesis 12:3; 18:18; 22:18 § 3:10 Deuteronomio 27:26 * 3:11 Habacuc 2:4

iling isab duon to Kasuyatan, “To otow no
ogpakayogob to pagtuman to mgo balaod
to Diyus iyan ogkabogajan to kinabuhi no
wada katapusan.”†
13 Na, manno kona ta ogkatuman tibo
sikan mgo balaod, angajan ki no ogkas-
tiguhon. Di salamat su nayuwas kid on
su si Cristo migsapilinti on ita. Su pig-
iling to Kasuyatan, “To otow no igyansang
duon to igtugdok no kaju, ogpasabut sikan
no pigpahamtangan sikandin to kastigu to
Diyus.”‡ 14 Migpakimatoy si Cristo Jesus
agun no tongod to sikan pighinang din,
ogkamadojawan to Diyus inggad to kona no
mgo Hibru angod to pagmadojawi din ki
Abraham to diya una. Aw tongod isab to
pagtuu dow pagsalig ta kandin, ogkadawat
ta to insaad din no Ispiritu Santu.

Kona Ogkaisab to Saad to Diyus tongod to mgo Balaod

15 Mgo suun ku, igpananglit ku to
paghinang to kasabutan. Ko meyduon
kalig-onan no pigpermahan on, wada
inggad hintawa no ogpakagawang ubin
ogpakadugang to sikan su pigdigon on
man. 16 Na, angod to sikan to diya pagsaad
to Diyus ki Abraham dow sikan liwat din.§
Wada ilinga to Kasuyatan to “kaliwatan
din” su sobuuk to liwat din no pighisgutan,
si Cristo da. 17 Seini to igpasabut ku.
Meyduon insaad to Diyus ki Abraham to
diya una no pigdigon din. Na, anoy man
no migyaboy on to 430 no tuig, impabaja
to Diyus ki Moises to mgo balaod din. Di
wada sikan makagawang to diya kasabutan
to Diyus ki Abraham. 18 Su ko ogkadawat
pa sikan mangkadojow no igbogoy to Diyus
tongod to pagtuman to sikan mgo balaod,
na, kona naan ogkailing no igpasikad sikan
to saad to Diyus. Su sikan nadawat ni
Abraham imbogoy puli to Diyus tongod
da to diya saad din.

To Pues to sikan mgo Balaod

19 Na, nokoy man naan to pues to sikan
mgo balaod no imbogoy to Diyus? Imbo-
goy din sikan agun no mamaan to mgo
otow dow man-u to sae dan. Di kotob da
sikan to pagtidow ni Cristo no iyan liwat ni
Abraham no nayakip no saadan si Abraham
to Diyus. Ogkakiyayahan no yabow sikan
saad kay to balaod, su pagbogoy to Diyus
to sikan mgo balaod, pigtugun din to mgo
anghil diya ki Moises, aw sikandin on to
mignangon to kaotawan. 20 Di no saadan to
Diyus si Abraham, wada inggad hintawa no
pigsugu din su pig-unajan din to pagsaad.
21 Na, basi mailing to boot now no sikan
mgo balaod ogpakasupak to mgo saad to
Diyus. Kona gajod. Di ko meyduon pa im-
bogoy to Diyus no balaod no ogpakabogoy
to kinabuhi no wada katapusan, ogkadawat
ki din podom pinaagi to pagtuman to sikan.
22 Di kona sikan ogkahimu, su pig-iling duon
to Kasuyatan no nasakup to sae to tibo
kaotawan. Kaling iyan da ogpakadawat to
sikan insaad din to otow no ogtuu dow
ogsalig ki Jesu-Cristo.
23 To diya una no wada pad tidow si
Cristo no iyan on ogsaligan ta, angod to
naprisu ki pad to sikan mgo balaod agun
no mabantajan ki kotob no wada pad abut
to panahon no ogpakatuu kid ki Cristo.
24 Sikan mgo balaod angod isab to migdisi-
plina* ita kotob no wada pad tidow si Cristo.
Na, pagtidow din on, to pagsalig ta kandin
iyan on ingdawata to Diyus ita. 25 Kaling,
manno migtidow on si Jesu-Cristo no iyan
pigsaligan ta, kona kid on ogkagahoman to
sikan mgo balaod.
26 Na mgo suun ku, pinaagi to pagtuu dow
pagsalig now ki Cristo Jesus, nabogkot kow
on duon kandin aw kahinang no mgo anak
to Diyus. 27 Su sikan pagbawtismuhi iyu
migpasabut no nabogkot kow on duon ki
Cristo aw angod to insul-ub now sikandin
su to pamatasan now ogpakaangod on
kandin. 28 Sikiyu tibo no migtuu wadad
mgo kayainan. Wadad kayainan to Hibru
dow kona no Hibru, udipon dow kona no
udipon, yukos dow bohi. Su nasaboka kow
on tongod to pagkabogkot now duon ki
Cristo Jesus. 29 Na, manno mgo sakup kow
on ni Cristo, ogkailing kow no mgo kaliwat

† 3:12 Levitico 18:5 ‡ 3:13 Deuteronomio 21:23 § 3:16 Genesis 13:15 * 3:24 To mgo sapian no taga-Roma dow taga-Grecia to diya una meyduon suguonon no ogbantoy to mgo anak dan likat to onom pad no tuig pailing diya to sampuyu-tag-onom no tuig. Iyan trabahu din to paghatod diya to iskuylahan dow pagbantoy to sikan bata agun kona makabinuguy. Ko maaslag on sikan bata aw og-isipon no sangkod on, tapus on to trabahu to sikan suguonon. Sikan to ogkaangodan to diya balaod no imbilin ni Moises.

ni Abraham, aw ogpakadawat kow isab to
diya insaad to Diyus kandin.

4

1 Angod isab pananglit to seini. Ko
meyduon bata no ogpangerinsya to kabilin
to amoy din, angod sikandin to puli sug-
uonon. Su inggad tag-iya sikandin to tibo
kadatu to amoy din, 2 meyduon pad man
ogdumaya kandin hasta to katigajunan din
kotob to panahon no pigbootan to amoy
din no sikandin on to ogdumaya to sikan.
3 To diya una, angod ki to sikan bata su
naudipon ki pad to tinuuhan to mgo min-
una ta dow to impang-anad no pig-otawan
puli. 4 Di pag-abut to panahon no pigbootan
to Diyus, pigpaandini din to Anak din to
kalibutan aw migpakaotow. Aw manno
Hibru to pagkaotow din, sakup sikandin to
mgo balaod no imbilin ni Moises. 5 Pig-iling
din to sikan agun no mayuwas din to mgo
otow no nasakup to sikan mgo balaod, agun
isab no mahinang kinow no mgo anak to
Diyus.

6 Namaan ki no mgo anak ki din on su to
Ispiritu Santu no pigpaandini ni Jesus no
Anak din pigpaugpa din kani to ginhawa ta.
Na, pinaagi kandin, ogpakiamay kid on to
Diyus. 7 Kaling kona kid no suguonon puli,
di mgo anak ki din on, aw ogpakadawat ki
to tibo ing-andam din ita no mgo anak din.

To Pagkalimuut ni Pablo to mgo Taga-Galacia

8 To diya una no wada kow pad kamaan
to Diyus, naudipon kow to sikan pigtuman
now no kona no matuud no diyus. 9 Di kun-
toon no namaan kow on to Diyus, aw yabow
sikandin no namaan iyu dow pighilabi kow
din on, nokoy no ogpauli kow pad man to
pagtuman to sikan wada mgo pues? Iyan
buwa ogkaliyagan now no maudipon kow
manda? 10 Su ogpahinongod kow on kun
to tumanon to mgo Hibru bahin to mahal
no mgo aedow dow to binuyan hasta tinuig
no mgo tumanon. 11 Eh, ogkahimanow a
kay iyu, su angod man to ogkauyakan to
diya naunagan ku duon iyu. 12 Mgo suun
ku, sadangay oghangyuon ku sikiyu no
batasanon now to pigbatasan ku, su pig-
ojowan kud to pagtuman to mgo balaod to
diya una no tinuuhan ku aw naangod ad iyu
no kona no mgo Hibru.

No diyan a pad iyu, pigdedeyjow a now.
13 Domdomon now no to diya una no pag-
andiyan ku iyu, ingkapang-anad ku to
Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesus
su nasakit a to diya. 14 Nasamukan kow iyan
tongod to diya no sakit ku, di wada kow
kaligsom kanay. Nasi no pig-abi-abi a now
angod to anghil a to Diyus ubin si Cristo
Jesus a yagboy. 15 Namaan a no nalipay kow
to diya, su ko ogkahimu pa, pigyugit now
on to mgo mata now aw ibogoy kanay. Di
angod to naisab on to ginhawa now kanay.
16 Nokoy man, pigkuntra a now on su pig-
ikagihan ku sikiyu to matuud?

17 Sikan mgo otow no nang-anad iyu to
kona no matuud, pigdedeyjow dan to pag-
daya iyu, di madoot to tuud dan. Iyan
ogpaningkamotan dan no talikudan a now
agun no sikandan on to hilabihon now.
18 Madojow hinuun ko dedeyjawon kow to
mgo otow inggad wada a diyan, basta
madojow to mgo tuud. 19 Ay sikiyu no
pinadajag ku no mgo anak to pagtuu! Hilabi
to pag-antus ku to diya una tongod iyu
su angod a to pighajodan agun no mao-
tow to pagtuu now ki Cristo. Aw ing-
gad kuntoon, ogkalisodan a gihapun to
paghona-hona iyu kotob no kona kow pad
musupu ki Cristo. 20 Kanugun ko diyan a pa
iyu kuntoon, igkapaggilaung* ku sikiyu to
inatubangay, su kona a ogpakasabut iyu.

Si Sara dow si Agar

21 Na, sikiyu no ogkaliyag ogtuman to
sikan mgo balaod no imbilin ni Moises,
hona-honaa now to pig-ikagi duon to Ka-
suyatan to Diyus. 22 Pig-iling no daduwa
to anak ni Abraham. Sikan sobuuk anak
ni Agar no udipon, aw sikan sobuuk anak
ni Sara no asawa din no kona no udipon.
23 Sikan anak to udipon impangidam to
natural no paagi, di sikan anak to tinood
no asawa, kabeynganan su impangidam
tongod to diya saad to Diyus ki Abraham.
24-25 Sikan daduwa no ka bohi igkapananglit
to sikan daduwa no kasabutan to Diyus.
Si Agar no udipon igpanumanglit to sikan
kasabutan no imbogoy to Diyus duon to
bubungan to Sinai diya to Arabia. Aw

* 4:20 To Surigao no Minanubu: *igkapagyaung-yaung*

to mgo otow no ogtuman to sikan, angod
sikandan to mgo udipon. Impaaw-angod
isab si Agar to siyudad to Jerusalem, su to
mgo Hibru no og-ugpa duon hasta inggad
andei naudipon to sikan mgo balaod no
ogtumanon dan. [26] Di sikita no migsalig ki
Jesu-Cristo, angod ki to mgo anak ni Sara
no tinood no asawa, su sakup ki man to
sikan yangitnon no Jerusalem. Kona kid
ogkaudipon to sikan mgo balaod no imbilin
ni Moises. [27] Su pig-iling duon to Kasuyatan
to Diyus,
"Sikuna no bohi no kona ogpanganak, lipay
ka.
Tukhow ka yagboy inggad pig-ojowan
ka to bana nu
su to kahan-in to liwat nu ogyabow to
kahan-in to liwat to bohi no wada
ojowi."†
[28] Na mgo suun ku, angod kinow ki Isaac
no anak ni Sara su nahinang ki no mgo anak
to Diyus tongod to saad din. [29] To diya no
panahon, si Isaac no impangidam tongod
to gahom to Ispiritu Santu pigpalisodan to
sikan suun din no impangidam to natu-
ral no paagi. Angod kinow to sikan bata
no insaad, su ogpalisodan ki to mgo otow
no naudipon to mgo balaod no imbilin ni
Moises. [30] Di ogdomdomon ta to pigsuyat
duon to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,
"Payaguja sikan udipon no bohi dow anak
din. Su sikan anak din kona ogkabahinan
to ogka-erinsya to sikan anak to tinood no
asawa."‡ [31] Kaling mgo suun ku, kona ki
no mgo anak to udipon, no ko ita pa, kona
ki ogkasakup to mgo balaod no imbilin ni
Moises. Nasi no anak ki to sikan tinood no
asawa.

5

To Kagawasan to mgo Sakup ni Cristo

[1] Na, tongod to pagyuwas ni Cristo ita,
mey on kagawasan ta. Kaling pakadigon
kow agun kona kow manda ogkaudipon
to mgo balaod no imbilin ni Moises.
[2] Indani now seini su siak si Pablo iyan
mismu mig-ikagi iyu. Ko iyan saligan
now sikan mgo balaod angod to pagpatuli
agun no madawat kow podom to Diyus,
kona naan ogpues iyu to kamatajon
ni Cristo. [3] Ogpatahanan ku manda
sikiyu no inggad hintawa no ogsalig to
pagkatinuli din, kinahangyan no tumanon
din isab to tibo mgo balaod no imbilin
ni Moises. [4] Ko meyduon otow duon iyu
no ogpaningkamot to pagtuman to sikan
mgo balaod agun no madawat podom
sikandin to Diyus, wadad on yabot din ki
Cristo. Nakapadiyu on nasi to kadojow
dow kayuuy to Diyus. [5] Di sikita no ogsalig
ki Jesus, kona ki no angod to sikan su
tongod to pagtabang to Ispiritu Santu,
masaligon ki no ogpaabut to aedow no
ogmatuudon to Diyus no pigdawat ki din
on. [6] Su ko nabogkot kid on duon ki Cristo
Jesus, og-aangod on to pag-aha to Diyus ita,
nakatuman ki to sikan mgo balaod ubin ko
wada. Iyan da impurtanti to pagtuu ta no
ogkaaha duon to paghigugma ta to duma.

[7] To diya una, mig-unug kow on man to
matuud no dayan. Na, hintawa man to
migpasuwoy iyu? [8] To pagsuwoy now kona
no trabahu to Diyus su sikandin man to
migtawag iyu. [9] Bantoy kow su sikan gayu
no impang-anad iyu angod to patubu ko
oghinang ki to pan, su inggad maintok da
to igsakot duon to madogi no arina, tibo
sikan ogtohobon. [10] Di tongod to pagk-
abogkot tanow duon to Ginuu, masaligon
a no kona kow on ogsunud to yahi no
igpang-anad. Di sikan miglibod iyu, inggad
hintawa sikandin, ogkastiguhon to Diyus.

[11] Mgo suun ku, kona kow ogtuu ko mey-
duon umiling no inggad siak nang-anad a
kun no kinahangyan tulion to yukos agun
madawat to Diyus. Su ko nang-anad a pa to
sikan, nokoy no hangtod kuntoon oglisod-
lisodon a man to mgo otow no nang-anad
to sikan? Aw ko sikan pa to ing-anad ku,
kona ad podom ogpakapang-anad no iyan
da ogpakayuwas ita to kamatajon ni Jesu-
Cristo duon to krus. Sikan to ingkadooti
dan. [12] Madojow podom ko sikan no mgo
otawa no ogsamuk-samuk iyu kona puli
mupatuli di bunyug on mupabakit!

† 4:27 Isaias 54:1. Iyan impasabut ni Isaias to pagpauli to mgo Hibru no nabihag diya to Babilonia, aw sikan bohi no kona ogpanganak iyan sikan siyudad dan no Jerusalem no wadad mig-ugpa. Di yain to impasabut ni Pablo to seini pananglitan. To sobuuk no kahuyugan, si Sara no wada panganak dow si Agar. Igpasabut isab to mgo Hibru dow to mgo magtutuu ki Cristo, su iyan oghan-in to mgo sakup ni Cristo. ‡ 4:30 Genesis 21:10

To Kinabuhi no Ogbootan to Ispiritu Santu

13 Mgo suun ku, namaan kow no pigtawag
kow to Diyus agun no mey on kagawasan
now. Di kona kow oghona-hona no og-
patujangan now on to ingkabata now no
kinaiya. Nasi no mutinabangay kow tongod
to gugma. 14 Su to tibo mgo balaod to
Diyus duon ogsikad to sikan sobuuk no pig-
iling, "Higugmaa to isigkaotow nu angod to
paghigugma to kaugalingon nu."* 15 Di ko
iyan da oghinangon now to pagbubutong
angod to mgo idu, na, bantoy kow su ogk-
agoba to pagkasaboka now aw ogkawasa-
wasa kow.
16 Di seini da. Paboot kow to Ispiritu Santu
agun kona now mapatujangan to ingkabata
now no kinaiya. 17 Su sikan ingkabata ta
no kinaiya dow to kagustuhon to Ispiritu
Santu no igbotang kani to hona-hona ta ka-
nunoy ogsinupakay. Kaling kona ta ogkatu-
man sikan ogkaliyagan ta oghinangon. 18 Di
ko ogpaboot ki to Ispiritu Santu, kona kid
ogkabootan to mgo balaod no imbilin ni
Moises.
19 Ogkakiyayahan ta to otow no ogbootan
to ingkabata din no kinaiya pinaagi to
mgo hinang din, angod pananglit to
pagpanghonay dow duma no mangkayaw-
oy dow mangkaligsom, 20 pagtuman to
kona no tinood no diyus, pagpangumitan
dow paggamit to mgo bobotang, pag-
domot, pagpagbuyow, pagpangabughu,
pagpangaboyu, pagpayabow, pagbahin-
bahin, 21 pagsilag, paghobog-hobog dow
subra no pagkinalipay dow duma pad no
mangkadoot. Ogpatahanan ku manda
sikiyu no to otow no ogbabatasan to sikan
kona ogkasakup duon to sikan ogharian to
Diyus.
22 Di to otow no ogbootan to Ispiritu
Santu, mahigugmaon sikandin, malipajon,
malinawon to ginhawa, mapailubon,
bootan, matinabangon, ogkasaligan,
23 mayunoy to kinaiya aw ogkaamu
ogpogong to kaugalingon din. To otow no
ogbabatasan to sikan kona ogpakayapas
to inggad nokoy no balaod. 24 To otow no
nabogkot on duon ki Cristo Jesus konad
on ogbootan to ingkabata din no kinaiya,
su kibali inyansang din on sikan duon
to krus hasta to tibo no mangkadoot no
kagustuhon din. 25 Na, manno pigbogajan
ki to Ispiritu Santu to bag-u no kinabuhi,
ogpabooton ta sikandin to kinabuhi ta.
26 Kona ki ogpagarbu, kona ta ogpayangoton
to duma ta aw kona ki isab ogpasisilagay.

6

To Pagtabang to Angod Ta
(Roma 15:1-2)

1 Mgo suun ku, ko meyduon angod now
no sakup ni Cristo no ogkamaanan now no
oghinang to sae, kinahangyan no sikiyu no
minanduan to Ispiritu Santu maningkamot
to pagpabalik kandin diya to Diyus. Di
dedeyjawon now sikandin, aw bantoy kow
su unu ko matintal kow isab. 2 Kada sobuuk
iyu mutabang to duma no ogkabog-atan
to prublima, su ko hinangon now sikan,
ogkatuman now to insugu ni Cristo.* 3 Di
ko kona ka ogtabang su to pagtuu nu to
kaugalingon nu no yabow ka, piglimbun-
gan nu to kaugalingon nu. Su to tinood,
obos ka da. 4 Di iyan podom madojow ko
kada sobuuk mususi to kandin pamatasan,
su ko madojow to pamatasan din, igkalipay
din sikan no wada pagtandi to pamatasan
to duma. 5 Su to kada sobuuk iyan da dat-
oyan to kandin mgo hinang.
6 Di domdoma seini. To otow no pig-anad
to kagi to Diyus, kinahangyan no bahinan
din sikan otow no nang-anad kandin ko
nokoy to meyduon din.
7 Ajaw oggayu-i to kaugalingon now.
Kona kow og-iling no ogkatuntu to Diyus.
Su inggad nokoy to igtanom to otow iyan
isab ogkaani din, 8 no ko ita pa, to otow
no ogtuman to kagustuhon to sikan ingk-
abata din no kinaiya, iyan ogkadawat din
to kamatajon dow kastigu. Di to otow no
ogpaboot to Ispiritu Santu ogpakadawat to
kinabuhi no wada katapusan no igbogoy to
Ispiritu Santu. 9 Kaling kona ki ogtakahan
to paghinang to madojow, su ko muabut to
hustu no panahon, ogpakadawat ki to bayos
basta ogpadajun ki. 10 Kaling kotob no mey
pad panahon, ogdedeyjawon ta to tibo mgo
otow, yabi to mgo suun ta to pagtuu.

Katapusan no mgo Patahan

* 5:14 Levitico 19:18 * 6:2 Sikan insugu ni Cristo ogkabasa duon to Juan 13:34 dow 15:12.

[11] Na, boyad ku yagboy to migsuyat to
seini katapusan. Oho, maaslag† seini sin-
uyatan ku.‡
[12] Bahin to duon mgo otow no ogpogos
iyu to pagpatuli, iyan og-apason dan no
sajaon sikandan to duma dan. Su ko iyan pa
igpang-anad dan no ogkayuwas ki tongod
da to kamatajon ni Jesu-Cristo duon to krus,
oglisod-lisodon podom sikandan to angod
dan no mgo Hibru. [13] Di mismu sikan mgo
otow no ogpogos iyu, mahan-in man to
mgo balaod no kona dan ogtumanon. Iyan
gustu dan no matuli kow agun no igkahi-
nambug dan no nakabig kow dan. [14] Di
bahin kanay, iyan da ighinambug ku to
kamatajon ni Jesu-Cristo no Ginuu ta duon
to krus. Su tongod to sikan, pinakawada
kud sikan ogpaningkamotan to mgo otow
no wada Diyus. Pinakawada a dan isab
su wadad kun pues ku. [15] Wada bali ko
ogtuman to otow to mgo tumanon angod
to pagpatuli. Iyan da impurtanti no nabag-
u kid to Diyus. [16] Og-ampu a no kae-atan
to Diyus to tibo no ogtuman to seini mgo
kagi ku aw palinawon din to ginhawa dan,
su sikandan to tinood no kaotawan din.
[17] Na, kona ku pad ogtapuson seini, mey
pad og-ikagihon ku. Og-awos a no wadad
on podom ogsamuk kanay tongod to sajop
no igpang-anad. Su mahan-in on to naba-
jaan ku no mgo pag-antus, kaling pudu on
uwat§ seini yawa ku. Di pighona-hona ku
seini no mgo uwat, indan ni Jesus kanay.
[18] Mgo suun ku, og-ampu a no ipakita iyu
to kadojow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no
Ginuu ta. Sikan iyan.

† 6:11 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 6:11 6:11b Ko ogpasuyat si Pablo diya to mgo magtutuu, meyduon magsuyatay din. Di to katapusan ogpangunajan din to pagsuyat. Sikan to ogmatuud no sikandin yagboy to napuunan.
§ 6:17 Ubin *butiyow*

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Efeso

1 Siak si Pablo no nahinang no apustul
ni Cristo Jesus tongod to pagboot to Diyus
iyan migsuyat to seini. Pigsuyatan ku
sikiyu no mgo inabin to Diyus diyan to
siyudad to Efeso no migpadajun to pagsalig
ki Cristo Jesus. 2 Og-ampu a no ipakita
iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus no
Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta aw
palinawon to ginhawa now.

To Kabeynganan no Planu to Diyus

3 Sajaon ta to Diyus no Amoy ni Jesu-
Cristo no Ginuu ta aw Diyus din isab! Su
tongod to pagkabogkot ta duon ki Jesu-
Cristo, pigbogajan ki din to wada pada no
kadojawan no yangitnon pinaagi to Ispir-
itu Santu. 4 No wada pad hinanga seini
kalibutan, tahan kid on pig-abin to Diyus
tongod ki Jesu-Cristo agun no matarong
ki yagboy duon to atubangan to Diyus aw
wada igkasawoy ita. Tongod to gugma din
ita, 5 tahan din on pigplanu no oghinangon
ki no mgo anak din pinaagi ki Jesu-Cristo.
Sikan to pagboot to Diyus aw kalipay din.
6 Kaling ogsajaon ta sikandin tongod to
sikan no kadojow dow kayuuy din ita no
kona ogkasukud no impabaja ki Jesu-Cristo
no hinigugma no Anak din. 7 Pinaagi to
yangosa no impaawas ni Jesus duon to
krus, pigyuwas ki din aw pigpasaylu to
mgo sae ta. Yabow yagboy to tabang to
Diyus 8 no imbogoy din ita no wada sukud
duma to kaalam dow pagsabut! 9 Aw nali-
pay sikandin to pagpamaan ita to sikan
inghobong no planu din no ogtumanon din
pinaagi ki Jesu-Cristo 10 ko muabut to hustu
no panahon. Iyan planu din no ogpaharion
din si Cristo to tibo diya to yangit dow kani
to pasak.

11 To tibo no oghinangon to Diyus iyan ka-
tumanan to tuud din. Na, manno iyan pag-
boot din, tahan on pigplanu no og-abinon
koy din 12 agun no ogkasaja to pagka-Diyus
din tongod kanami no una no migsalig to
sikan Insaad no Manyuyuwas.* 13 Aw sikiyu
isab, pagdinog now to sikan matuud no
kagi to Diyus, migtuu kow ki Jesu-Cristo.
Madojow sikan no Nawnangonon bahin to
kayuwasan. Pagtuu now on kandin, to
insaad din no Ispiritu Santu pigpaugpa
din duon iyu kibali indan din. 14 To pag-
paugpa ita to Ispiritu din angod isab to
patinga no ogpasabut no ogkadawat ta to
tibo mangkadojow no insaad to Diyus. Su
og-abut to panahon no ogkatuman sikan
tibo aw ogyokaton ki din on. Kaling sajaon
ta yagboy to pagka-Diyus din!

To Pag-ampu ni Pablo

15-16 Kanunoy a ogpasalamat to Diyus
sugud no makadinog a bahin to pagtuu now
ki Jesus no Ginuu ta dow to paghigugma
now to tibo angod now no mgo magtu-
tuu. Meyduon isab ighangyu ku bahin
iyu ko og-ampu a duon to gamhanan no
Diyus 17 no Amoy ta aw Diyus isab ni Jesu-
Cristo no Ginuu ta. Oghangyu a kandin
no tabangan kow to Ispiritu din agun bo-
gajan kow to kaalam dow pagsabut bahin
to Diyus agun no mamaan aw mahilabi
kow on yagboy kandin. 18 Oghangyu a isab
no matang-awan to hona-hona now agun
matagahan now dow nokoy to ogkaiman
now no iyan hinongdan to pag-abin to
Diyus iyu. Oghangyu a no masabutan now
isab dow man-u to kadojow to sikan in-
tagama din ita no mgo inabin din† 19 dow
to pagkagamhanan din dini ita no migsalig
kandin. Sikan gahom no kona ogkasukud
iyan isab gahom 20 no imbanhaw din ki
Cristo aw pasoinga duon to kalintuu no
takidingan din diya to yangit. 21 Kuntoon
si Jesu-Cristo to kinayabawan to tibo mey
mgo katongod to pagmandu dini to pasak
dow diya isab to yangit. To katongdanan
no imbogoy kandin yabow yagboy duon to
katongdanan to inggad hintawa kuntoon
dow hangtod to wada katapusan. 22 Si Jesu-
Cristo to pigpaboot to Diyus to tibo aw hi-
nanga no panguyu to tibo magtutuu. Kibali
uyu sikandin, 23 aw sikita kibali yawa din no
ogpakahimpit to mgo tuud din. Sikandin
manda to oghimpit to tibo duon to inggad
andei no banwa.

---

* 1:12 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

† 1:18 To yain no igpasabut to seini: *Oghangyu a no masabutan now isab no napasidonggan to Diyus tongod ita no mgo sakup din.*

2

To Bag-u no Kinabuhi duma ki Jesu-Cristo

1 To diya una, angod to patoy kow tongod
to mgo sae now. 2 Iyan pig-unug now to
batasan to mgo otow no wada Diyus. Pig-
sunud now isab si Satanas no iyan ogboot
to mgo sakup din no kona ogkitaon hasta
to mgo otow no ogsupak to Diyus. 3 Sikita
tibo naangod kandan to diya una, su nadae
ki to madoot no kinaiya ta. Inggad nokoy
to ogkahona-hona dow ogkaibogan to sikan
ingkabata ta no kinaiya iyan ogtumanon ta.
Kaling nasakup ki pad to kastigu to Diyus to
diya no panahon angod to sikan mgo otow
kuntoon no wada tuu to Diyus.

4 Di maaslag* yagboy to gugma dow
kayuuy to Diyus ita. 5 Su inggad angod to
patoy kid tongod to mgo sae ta, pigboga-
jan ki din to bag-u no kinabuhi, su angod
to nakaduma kid ki Cristo no banhawon
sikandin. Sikan pagyuwas din ita tongod da
to kadojow dow kayuuy din. 6 Na, manno
nabogkot kid on duon ki Cristo Jesus,
pigbanhaw ki duma kandin aw pasoinga
kandin diya to yangit. 7 Pig-iling sikan to
Diyus agun no diya to umaabut no pana-
hon, igkapakita din on sikan ogpanubra no
kadojow dow kayuuy din ita no impabaja
ki Cristo Jesus. 8 Su to kayuuy to Diyus
iyan nakayuwas iyu pinaagi to pagtuu now
kandin. Sikan no tabang imbogoy puli iyu,
wada now kaunagi. 9 Kaling wada ogpakahi-
nambug su kona no iyan ogpakayuwas ita
to madojow no mgo hinang. 10 Su pigbag-u
ki to Diyus pinaagi to pagkabogkot ta duon
ki Cristo Jesus agun no ogpakahinang ki to
mangkadojow no tahan din on pigplanu no
oghinangon ta no mgo linuwas din.

To Pagkasaboka to mgo Hibru dow kona no mgo Hibru duon ki Cristo

11 Na, sikiyu no kona no mgo Hibru, dom-
doma to kabotang now to diya una. Pigta-
may kow to mgo Hibru su wada kow sunud
to tumanon dan to pagtuli. Og-angkon no
sikandan to kaotawan to Diyus tongod to
sikan no tumanon. (Di to tinood, hinang
puli sikan to otow duon to yawa dan.†)
12 Madiyu kow ki Cristo to diya una, aw
wada kow makapagsakup to mgo kaliwat
ni Israel no iyan pinili no kaotawan to
Diyus. Wada kow kayakip to mgo kasabu-
tan no impanaad to Diyus kandan, aw
wada ogkaiman now no tabang din kani
to kalibutan su wada pad man yabot now
kandin. 13 Nakapadiyu kow to Diyus to diya
una no panahon, di pigpapadani kow on
kuntoon pinaagi to yangosa ni Cristo Jesus
no pigpaawas duon to krus. 14 Kaling si
Jesu-Cristo iyan inghusoy to mgo Hibru
dow to kona no mgo Hibru, su pinaagi
to yangosa din, pigtampod din to pagsin-
upakay dan no naangod to dingding no
naka-eyt kandan. 15-16 Pinaagi isab to ka-
matajon din, piggawang din to katongod to
sikan mgo balaod dow tumanon no tahan
pigtagonan to mgo Hibru. Iyan tuud din
no mabogkot sikan daduwa no grupu agun
ogkahiuli sikandan, agun isab no mapag-uli
din sikandan tibo diya to Diyus pinaagi to
kamatajon din duon to krus. 17 Mig-andini
sikandin agun nangonan kinow no sikiyu
no og-ilingon to madiyu to Diyus hasta
sikami no og-ilingon no madani kandin,
ogkahiuli kinow dow to Diyus. 18 Su tongod
ki Cristo, tibo kid ogpakapadani to Diyus no
Amoy pinaagi to Ispiritu din.

19 Kaling sikiyu no wada yabot to Diyus
dow to kaotawan din to diya una, sakup kow
on kuntoon to panimayoy din. 20 Su sikita
no mgo magtutuu ki Jesus, angod kinow to
bayoy. Iyan mgo tugdok to mgo apustulis
dow to diya kibali mgo ba-ba to Diyus, aw
si Cristo Jesus iyan batu no pigtukudan to
sikan bayoy. 21-22 Madigon sikan no bayoy
su kada bahin pigpagsugpat ni Jesus. Aw
tongod to pagkabogkot now duon kandin,
nakayakip kow to duma no mgo magtutuu
aw kahinang no bayoy no pig-ugpaan to
Diyus pinaagi to Ispiritu din.

3

To Planu to Diyus no Bag-u pad Ipasabut

1 Kaling siak si Pablo no pigprisu tongod
to pagpangnawnangon ku bahin ki Cristo
Jesus diya iyu no kona no mgo Hibru, ig-
ampu ku sikiyu. 2 Siguradu no nakadinog
kow on no pigsaligan a to Diyus to katong-
danan to pagnawnangon iyu to kayuuy din.
3 Su impasabut din kanay sikan planu din

* 2:4 To Surigao no Minanubu: *madogi*

† 2:11 Sikan kibali pagtuli no ogkaliyagan to Diyus, kani sikan to ginhawa ta. Basaha to Roma 2:28-29.

no wada imaan to diya una. (Nahisgutan
kud sikan kani to seini suyat. 4 Na, ko
ogbasahon now seini, ogkamaanan now to
pagsabut ku to sikan planu bahin ki Cristo.
5 Sikan planu no wada imaan to Diyus to
diya una no mgo otow ingmaan on kuntoon
pinaagi to Ispiritu din dini kanami no mgo
apustulis dow diya to mgo otow no kibali
ba-ba din.) 6 Seini to diya planu to Diyus:
Tongod to pagtuu now to sikan Madojow
no Nawnangonon bahin ki Cristo Jesus,
sikiyu no kona no mgo Hibru ogkayakip to
mangkadojow no igbogoy din kanami no
mgo Hibru. Su tongod to pagkabogkot now
duon kandin, ogpakaapil kow duon to gin-
sakupan to Diyus no impananglit to yawa
din, aw ogkabahinan kow to mangkadojow
no insaad to Diyus to kaotawan din.

7 Tongod to kadojow dow kayuuy to Diyus
kanay aw pinaagi to gahom din, pigboga-
jan a din to katongdanan to pagnawnan-
gon to sikan Madojow no Nawnangonon.
8 Anoy su kinaobosan a yagboy no sakup
to Diyus, pigsaligan a din nasi to yabow
no katongdanan. Su pigpanawnangon a
diya to kona no mgo Hibru to mgo kado-
jawan no duon ki Jesu-Cristo no kona yag-
boy ogkatogkad. 9 Pigpanawnangon a din
isab dow og-amonuhon din to pagtuman
to sikan nayugoy da no pigplanu din. Su
to Diyus no iyan mighinang to tibo, wada
din sikan imaan to diya una, 10 agun no
kuntoon da igkapasabut sikan pinaagi ita
no ginsakupan din. Su ko ogkita to pan-
guyu no mgo anghil dow to duma no mgo
ispiritu to katumanan to sikan planu to
Diyus bahin ita no namanuu, ogkaaha dan
to kaalam din no ogkitaon to yain-yain no
mgo paagi. 11 Tahan on pighona-hona to
Diyus sikan planu din inggad to diya wada
din pad hinanga to kalibutan, di kuntoon
din pad tumana sikan pinaagi ki Cristo
Jesus no Ginuu ta. 12 Na, manno nabogkot
kid on duon kandin, kona kid ogkataha to
pagduguk to Diyus, nasi no masaligon kid
tongod to pagtuu ta ki Jesu-Cristo. 13 Kaling
oghangyu a no kona kow ogkadisgana ton-
god to mgo pagsakit no nabajaan ku tongod
to pagnawnangon ku bahin ki Jesu-Cristo
diya iyu, su kadojawan now sikan.

To Pag-ampu ni Pablo tongod to mgo Taga-Efeso

14 Ko oghona-hona a to sikan madojow
no planu to Diyus dow to tabang din ita,
ogpakayuhud a duon to atubangan to Amoy
ta no Diyus 15 no iyan napuunan dow tag-
pamilya to tibo mgo sakup din diya to
yangit dow dini to pasak. 16 Og-ampu a
no tabangan kow yagboy to makagagahom
no Diyus, su sikandin to ogkapuunan to
kadojawan no kona ogkasukud. Oghangyu
a kandin no gahoman kow din pinaagi to
Ispiritu din agun ogdigon to ginhawa now
17 agun ogpatilon si Cristo duon iyu tongod
to pagsalig now kandin. Og-ampu a isab
no makagamut to gugma now 18 agun og-
pakasabut kow dow to duma no mgo sakup
to Diyus to sikan gugma ni Cristo ita no
kona yagboy ogkasukud. 19 Kona hinuun
ogkatogkad sikan to hona-hona to otow,
di og-ampu a no hinoy-hinoy ogdugang to
pagkataga now to sikan gugma ni Cristo
agun ogsupu kow yagboy to kinaiya to
Diyus.

20 Na, sajaon ta to Diyus no ogpakahinang
to yabow pad yagboy duon to oghangyuon
ta aw ogkahona-hona ta pinaagi to sikan
yabow no gahom din no ogtrabahu kani
ita. 21 Sajaon ta sikandin to wada katapusan
tongod to pigpanghinang din pinaagi ita no
kaotawan din aw pinaagi ki Cristo Jesus!
Sikan iyan.

4

To Pagkasaboka to mgo Sakup ni Cristo
(1 Corinto 12:1-31)

1 Kaling siak no naprisu tongod to pag-
tuman ku to Ginuu, oghangyu a yagboy
iyu no batasanon now to ogpakasibu to
pagka-inabin to Diyus iyu. 2 Paobos kow
kanunoy aw pakabootan. Inantusay kow
tongod to gugma. 3 Paningkamot kow no
madojow to rilasyun now agun ogpadajun
to pagkasaboka now no imbogoy to Ispir-
itu Santu. 4 Su tibo ki no mgo magtutuu
naangod to songo yawa da, aw iyan da no
Ispiritu Santu no mig-ugpa kani ita. Iyan
da isab no og-imanon ta no mgo inabin to
Diyus. 5 Iyan da no Ginuu ta, si Jesu-Cristo,
aw sikandin da to pigtuuhan tanow. Iyan da
isab no pagbawtismu ita. 6 Iyan da no Diyus
no Amoy to tibo mgo sakup din. Sikandin
to ogboot ita dow ogtrabahu pinaagi ita, aw
sikandin to og-ugpa kani ita tibo.

7 Di kona no iyan da no abilidad ta, su
pigbogajan ni Cristo to kada sobuuk ita
sibu to pagboot din agun ogkatinabangay
ki no mgo magtutuu. 8 Su pig-iling duon to
Kasuyatan to Diyus,
"Pagbatuna kandin diya to yangit
pigdae din to diya nangkadaog din,
aw meyduon impamogoy din to kaotawan
din."*
9 To diya kagi no pig-iling, "to diya pag-
batuna kandin diya to yangit" migpasabut
no una sikandin migpon-ug kani to seini
pasak no pig-ugpaan ta. 10 Aw sikan
migpon-ug iyan isab nabatun kaylu to yan-
git agun ogkaponu to tibo kalibutan to
prisinsya din aw ogkamanduan din tibo.
11-12 Sikandin to migbogoy to mgo abilidad
agun masangkap to mgo magtutuu to pag-
alagad kandin dow to duma. Meyduon
pighinang din no mgo apustulis, aw to
duma pigpanghinang no kibali ba-ba to
Diyus. Meyduon duma no pigpanawnan-
gon to sikan Madojow no Nawnangonon
diya to mgo otow no wada pad makatuu,
aw to duma pighinang din no mgo pastur
agun og-atiman dow ogpang-anad to mgo
magtutuu. Na, ko kada sobuuk ogtuman to
katongdanan din, ogdigon yagboy to tibo
mgo magtutuu no og-ilingon to yawa ni
Cristo 13 hangtod no ogkabogkot kinow to
pagtuu hasta to pagkamaan dow pagkahi-
labi ta ki Jesu-Cristo no Anak to Diyus. Na,
ogsangkod ki aw ogsupu ki Cristo. 14 Ko ma-
tuman sikan, kona kid ogkaangod to mgo
bata no ogkaisab-isab to hona-hona su kona
kid ogkadaya to inggad nokoy da no ig-anad
to mgo otow no mapandoy no ogpanlim-
bung. Su to otow no wada kadigon to pag-
tuu ogkaangod to anud no ogpaagad-agad
ko andei ogdaehon to bayod dow kaemag.
15 Di sikita, inggad nokoy to og-ikagihon
dow oghinangon ta, og-unug ki to matuud
no igpang-anad duma to gugma. Ko tu-
manon ta sikan, ogsangkod ki su to tibo
pamatasan dow panghona-hona ta ogkaan-
god to pamatasan dow panghona-hona ni
Cristo. Sikandin to uyu ta 16 no iyan ogboot
ita no mgo bahin to yawa din. Ko ipananglit
ta to yawa to otow, nasusugpat to tibo
mgo bahin. Aw ko kada bahin ogtuman
to kandin katongdanan, madoson sikan no
yawa. Na, sikita ogkaangod isab to sikan,
su ko ogtuman to kada sobuuk to katong-
danan din, ogsangkod ki no mgo magtutuu
aw ogdoson ki pinaagi to paghinigugmaay
tanow.

To Bag-u no Kinaiya no Angay Ogsunudon

17 Na, meyduon igsugu ku iyu no impaik-
agi kanay to Ginuu. Kona kow on ogsunud
to batasan to mgo otow no wada Diyus, su
wada sibli to mgo panghona-hona dan 18 aw
nadigyoman to pagsabut dan. Wada yabot
dan to kinabuhi no ogkapuun to Diyus
su wada dalimagmagan dan tongod to ka-
doson to uyu dan. 19 Manno pigkubayan
to kunsinsya dan, ogpatujang sikandan to
wada pada no mayaw-oy no kagustuhon
dan, aw mgo hakog sikandan.
20 Di sikiyu, kona no sikan to ing-anad iyu
to diya pagtuu now on ki Cristo! 21 Su iyan
impasabut iyu sikan matuud no igpang-
anad bahin ki Jesus to diya una no pag-
anada iyu. 22 Pig-anad kow to pag-ojow
to ingkabata now no kinaiya sahian ka da
to paghukas to maligsom no kabo. Su ko
ogtumanon now to mgo kaibog to yawa
now, nalimbungan kow. Su nailing to boot
now no ogpakalipay, di nakadoot nasi iyu.
23 Ipabag-u to Diyus to panghona-hona now
24 aw isul-ub sikan bag-u no kinaiya no im-
bogoy din iyu. Pinaagi to sikan, ogpaka-
supu kow kandin su ogkatarong yagboy to
pamatasan now diya to kaotawan aw diya
isab to Diyus.
25 Kaling kona kow ogginayu. Iyan da
ikagiha to matuud diya to duma now, su
nabogkot kinow tibo duon ki Cristo kibali
yawa din. 26 Ko maboyu kow, bantaji no
kona kow makasae tongod to sikan no
kaboyu, aw kona now ogpakahapunan 27 su
unu ko musakoy si Satanas hangtod no og-
pakahinang kow to madoot. 28 Ko meyduon
kawatan duon iyu, kinahangyan no ojowan
din sikan aw paomot nasi to pagtrabahu
agun meyduon igkatabang din to duma
no oglisod. 29 Kona kow ogpang-ikagi to
maligsom. Iyan da ikagiha to ogpakata-
bang to sikan ogpakadinog agun ogdigon to
ginhawa dan. 30 Ajaw ogpaguula to Ispiritu
Santu no iyan indan iyu to Diyus kotob
no mupauli si Jesu-Cristo to pagyokat iyu.
31 Ojowi now to pagdomot, pagkaboyu dow

* 4:8 Salmo 68:18

pagkasapoton. Kona kow ogpagbuyow dow
ogpanghapey. Kona kow isab og-amung-
amung to duma, 32 di nasi no pakabootan
kow diya to duma aw kinayuujay kow.
Pinasayluhay kow isab su pigpasaylu kow
on to Diyus pinaagi ki Cristo.

5

To Diyus Iyan Angay Ogsupuhan

1 Kaling pasupu kow to Diyus, su
hinigugma kow no mgo anak din.
2 Higugmaa kanunoy to duma su namaan
kow dow man-u to paghigugma ni Cristo
ita, su migpakimatoy sikandin to pagtubus
ita. Nahinang sikandin no kibali mahomut
no halad no naliyagan yagboy to Diyus.
3 Manno inabin kow to Diyus, kona kow
ogkaibog to inggad nokoy no kona no iyu.
Kona kow isab oghinang to kayaw-ajan
dow maligsom, inggad ngani to paghisgut.
4 Aw kona no angay iyu to mayaw-oy dow
linangog no mgo kagi dow dugadi. Iyan
nasi litukon now to pagpasalamat to Diyus.
5 Su ogpakasiguru kow no to mgo otow
no oghinang to kayaw-ajan ubin malig-
som ubin ogkaibog to sikan, kona sikan-
dan ogkasakup duon to ogharian ni Cristo
dow to Diyus. Su sikan no kaibog kibali
pinakadiyus dan. 6 Bantoy kow no kona kow
malimbungan to pinilusupu no katarongan
dan, su ogkastiguhon yagboy to Diyus to
tibo masinupakon no mgo otow no oghi-
nang to sikan no kadoot. 7 Likaji yag-
boy sikan no mgo otow. 8 Su to diya
una, duon kow pad to kadigyoman. Di
kuntoon, duon kow on to kaawangan su
nabogkot kow on duon to Ginuu. Na,
ipahiangay to pamatasan now to sikan no
kaawang, 9 su ogdeg sikan diya to mado-
jow dow matarong no mgo hinang hasta
to pagkamatinod-anon. 10 Pangintaga kow
dow nokoy to ogkaliyagan to Ginuu no
igpahinang iyu, aw tumana. 11 Kona kow og-
panginyabot to wada pues no mgo hinang
to sikan mgo sakup to kadigyoman. Nasi
no padajun kow to paghinang to matarong
agun ogkasabutan dan no madoot naan to
kandan mgo hinang. 12 Su makasisikow ing-
gad to paghisgut to sikan ighobong no mgo
hinang dan. 13 Di ko matang-awan sikan to
kaawang, ogkamaanan dow maamonu, 14 su
to kaawang iyan ogpakatang-ow to tibo.
Sikan isab to kahuyugan to sikan pig-iling
duon to Kasuyatan to Diyus,
"Sikuna no nalipodong, buyat ka.
Sikuna no patoy, bangun ka
su ogtang-awan ka ni Cristo."
15 Kaling deyjawa to pamatasan now.
Kona kow ogsunud to mgo otow no ton-
gop. Iyan sunuda to meyduon pagsabut.
16 Panginlugar kow to paghinang to mado-
jow, su to kalibutan ogpadodoyog diya to
kadootan. 17 Kaling kona kow ogpayangog-
yangog, di nasi no panginsabut kow dow
nokoy to igpahinang iyu to Ginuu.
18 Kona kow ogpagahom to maisog no
inomon su ogpakadoot sikan iyu. Nasi no
pagahom kow to Ispiritu Santu. 19 Dinasigay
kow pinaagi to pagkanta to mgo Salmo dow
duma no mgo kantahonon to pagsaja to
Ginuu. Ikalipay now yagboy to pagkanta
now kandin. 20 Inggad nokoy to og-abut iyu,
kanunoy pasalamati to Amoy ta no Diyus
tongod to pagkabogkot now duon ki Jesu-
Cristo no Ginuu ta.

To Angay Ogbatasanon to Asawa dow Bana
(Colosas 3:18-19; 1 Pedro 3:1-7)

21 Kinahangyan no kada sobuuk iyu og-
paobos to duma din tongod to pagtahud ki
Cristo. 22 Sikiyu no mgo asawa, paobos kow
to bana now angod to pagpaobos now to
Ginuu. 23 Su to bana iyan panguyu to asawa
din angod to pagkapanguyu ni Cristo to
tibo mgo magtutuu no pigyuwas din no og-
ilingon to yawa din. 24 Kaling to mgo asawa
kinahangyan no ogpaobos to bana dan to
inggad nokoy no mgo hinang angod isab ita
tibo no namanuu no ogpaobos ki Cristo.
25 Sikiyu no mgo bana, higugmaa to asawa
now angod to paghigugma ni Cristo to tibo
mgo magtutuu. Su tongod to gugma din,
migpakimatoy sikandin ita 26 agun mahi-
nang ki no kaotawan din no wada sakot
no maligsom. Pighugasan ki din pinaagi
to wohig dow kagi din 27 agun madawat
ki din no maanyag to pag-aha din angod
to banahon no malipajon no ogdawat to
asawahon din no wada buling aw wada
inggad nokoy no maligsom. Su gustu ni
Cristo no matarong ki yagboy aw wada
igkasawoy ita. 28 Kaling kinahangyan no
higugmaon to bana to asawa din angod
to paghigugma to kaugalingon din. Su to
bana no oghigugma to asawa oghigugma

isab to kaugalingon din, su nasaboka on
man sikandan. [29] Wada otow no ogkuntra to
yawa din, nasi no og-atimanon din. Angod
isab to sikan to pag-atiman ni Cristo to
kaotawan din, [30] su kibali yawa din man.
[31] Namaanan ta no nasaboka on to bana
dow asawa su meyduon pig-iling duon to
Kasuyatan to Diyus, "Ko ogminyo to yukos,
ogyuwat sikandin to amoy dow inoy din
su ogpagtibo to asawa din, na, ogkasaboka
on sikandan."* [32] Madayom sikan no ikagi-
honon su iyan igpasabut si Cristo dow sikita
no kaotawan din. [33] Hinuun, ogpakaigu
isab sikan to magtiajun, su to bana kina-
hangyan no oghigugma to asawa din angod
to paghigugma to kandin yawa, aw to asawa
kinahangyan no ogtahud to bana din.

6

To Angay Ogbatasanon to Kabataan dow Ginikanan

(Colosas 3:20-21)

[1] Sikiyu no kabataan, suguta to mgo
ginikanan now, su sikan to angay no oghi-
nangon to otow no nabogkot on duon to
Ginuu. [2] Su meyduon sugu to Diyus no pig-
iling, "Tahuda to amoy dow inoy nu." Sikan
to una no sugu no pigsugpatan to saad no
pig-iling, [3] "Ko tumanon nu sikan, ogdojow
to kaugpa nu aw oghaba to kinabuhi nu
kani to babow to kalibutan."*

[4] Sikiyu no mgo ginikanan, dedeyjawa to
mgo anak now agun kona ogsakit to boot
dan iyu. Anadon now sikandan aw disi-
plinahon to paagi no ogkaliyagan to Diyus.

To Angay Ogbatasanon to mgo Suguonon dow Agayon

(Colosas 3:2-25; Tito 2:9-10; 1 Pedro 2:18-20)

[5] Sikiyu no mgo suguonon, tumana to
mgo agayon now kani to seini kalibutan.
Tahuda sikandan aw suguta to bug-us no
ginhawa angod to si Cristo yagboy to og-
suguton now. [6] Kona no ogpakabakas kow
puli ko ogsayap iyu to agayon now agun
ogkasajaan sikandin iyu. Nasi no saepan
kow ko kona, isipa no mgo suguonon kow ni
Cristo. Kaling tumana to pagboot to Diyus
to bug-us no ginhawa. [7] Ikalipay to trabahu
now su kibali iyan yagboy ogtumanon now
to Ginuu, kona no otow. [8] Su namaan kow
no ogbayosan ni Jesu-Cristo to kada sobuuk
tongod to madojow no mgo hinang din,
suguonon sikandin ko kona.

[9] Sikiyu isab no mgo agayon, dedeyjawa
to mgo suguonon now. Kona now oghi-
naedokon su namaan kow no sikiyu dow
to mgo suguonon now mig-aangod duon
to atubangan to sikan Agayon now diya to
yangit. Wada pinayabi din.

To Armas dow mgo Panagang to Magtutuu

[10] Na mgo suun ku, seini nanda to igsam-
bag ku iyu. Tuguti no padosonon kow to
Ginuu no iyan yagboy gamhanan. [11] Gamita
to tibo armas dow panagang no insangkap
iyu to Diyus agun kona kow madaog to mgo
limbung ni Satanas. [12] Su to kuntra ta kona
no otow di mangkadoot no ispiritu yakip
to mgo yabow dan no mey katongod dow
gahom duon to kawkawangan hasta kani
to pasak. Sikandan to ogmandu to mgo
otow no nasakup to kadigyoman. [13] Kaling
dawata sikan armas dow panagang no im-
bogoy to Diyus iyu agun ogkaandam kow
aw ogpakasikad kow to pagpaggera ki Sa-
tanas. Na, kona kow ogkaamonu. [14] Kaling
pangandam kow angod to sundayu agun
ogpakasikad kow. Su to pagkamatinod-
anon iyan kibali bagkos now, aw to pagka-
matarong iyan kibali yopon to dagaeha
now. [15] Iyan kibali sapatus now sikan Mado-
jow no Nawnangonon no ogpakapalinow to
ginhawa now agun kona kow ogpakahigjas.
[16] Salig kow isab ki Jesu-Cristo, su kibali
taming now sikan pagsalig agun ogkaposok
sikan ogyogdog no mgo tunud no igpana
ni Satanas iyu. [17] Domdomon now isab to
kayuwasan no imbogoy to Diyus iyu, su
sikan to kibali kayu now no puthow no
ogpanalipod to uyu now. Aw gamita to kagi
to Diyus no kibali ispada no imbogoy iyu
to Ispiritu Santu. [18] Dongan to sikan tibo,
ampu kow kanunoy tinabangan to Ispiritu
Santu. Pamuju kow to mgo kinahangyan
now, aw pakaalistu kow to pag-ampu ka-
nunoy to tibo angod now no magtutuu. [19] I-
ampu a now isab to Diyus no bogajan a
din to mgo ikagihonon, agun isab buyutan
a to pagnawnangon to sikan Madojow no
Nawnangonon no bag-u pad imaan. [20] Sikan

* 5:31 Genesis 2:24 * 6:3 Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16

to insugu kanay ni Jesu-Cristo aw iyan in-
gkaprisu ku kuntoon. Ampu kow no kona a
mahaedok to pagnawnangon to kagi din, su
sikan to kinahangyan no oghinangon ku.

Mgo Pangumusta

21-22 Na, ogpaandiyanon ku iyu si Tiquico
agun mataga kow to kabotang ku dini dow
to mgo duma ku, agun isab no dasigon kow
din. Hinigugma ta sikandin no suun dow
matinumanon no suguonon to Ginuu.

23 Mgo suun ku, og-ampu a no palinawon
to ginhawa now to Diyus no Amoy ta dow ni
Jesu-Cristo no Ginuu ta. Og-ampu a isab no
dugangan dan to gugma now to duma dow
to pagsalig now to Diyus.

24 Ogpanghinaut a no ipakita to Diyus
to kadojow dow kayuuy din iyu tibo no
mighigugma ki Jesu-Cristo no Ginuu ta to
gugma no wada katapusan.

Sikan da.

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Filipos

1 Siak si Pablo iyan migsuyat to seini.
Duma ku si Timoteo no angod ku no sug-
uonon ni Cristo Jesus. Pigsuyatan ku sikiyu
tibo no mgo taga-Filipos no inabin to Diyus
tongod to pagkabogkot now duon ki Cristo
Jesus, yakip to mgo otow no pinili to pag-
dumaya dow pagtabang iyu. 2 Og-ampu a no
ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus
no Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta,
aw palinawon to ginhawa now.

To Pag-ampu ni Pablo tongod to mgo Taga-Filipos

3 Kada pagkadomdom ku iyu, ogpasala-
mat a to Diyus ku, 4 aw kanunoy a ogkalipay
ko ig-ampu ku sikiyu tibo. 5 Malipajon a
su sugud to pagsalig now ki Jesu-Cristo
hangtod kuntoon, pigbuligan a now to pag-
nawnangon to sikan Madojow no Nawnan-
gonon. 6 To Diyus iyan migsugud to sikan
madojow no hinang din duon to ginhawa
now, aw ogpakasalig a no ogpadajunon
din kotob no mupauli on si Cristo Jesus.
7 Angajan no bation ku seini tongod iyu tibo
su pighigugma ku yagboy sikiyu. Su migbu-
lig kow to seini impurtanti no impahinang
to Diyus kanay dini to prisuhan aw duon
to atubangan to otow agun ogkapanalipo-
dan ku sikan Madojow no Nawnangonon
bahin ki Jesu-Cristo agun no mamaanan no
matuud yagboy sikan. 8 Ogpakakistigus to
Diyus no pigmingaw a yagboy iyu tibo su to
paghigugma ku iyu, gugma ni Cristo Jesus
no impabaja kanay.

9 Iyan pag-ampu ku no kanunoy
mudugang to gugma now. Og-ampu a
isab no sikan gugma now ogkagiyahan to
pagsabut 10 dow to pagkiyaya dow nokoy
yagboy to madojow. Na, ogkamatarong
kow yagboy aw wadad igkasawoy iyu kotob
no kona pad ogpauli si Cristo. 11 Tongod
to tabang ni Jesu-Cristo, ogkatogob kow to
madojow no mgo hinang. Na, ko maaha
to mgo otow sikan madojow no pamatasan
now, ogbantugon dan to Diyus aw ogsajaon.

To Nadeygan to Pagkaprisu ni Pablo (2 Corinto 5:6-10)

12 Na mgo suun ku, ogkaliyag a no ma-
maan kow no madojow to nadeygan to tibo
nahitabu kanay, su migtangkap on sikan
Madojow no Nawnangonon. 13 Su tongod
to pagkaprisu ku, nakasabut to tibo mgo
sundayu no ogbantoy kani hasta to tibo
duma no mgo otow no iyan ingkaprisu ku to
pagtuman ku ki Cristo. 14 Aw kona no sikan
da, su tongod to pagkaprisu ku, migdigon
to pagtuu to kahan-inan to mgo suun ta aw
pigbuyutan sikandan to pagnawnangon to
kagi to Diyus.

15 Meyduon man iyan pila kandan no
mignawnangon bahin ki Cristo tongod
to pagsilag su ogpayabow podom kanay.
Di mey isab duma no madojow to mgo
tuud. 16 Mignawnangon sikandan tongod
to gugma dan kanay, su namaanan dan
no pigbootan to Diyus seini pagkaprisu ku
agun makalugar a to pagpanalipod to sikan
Madojow no Nawnangonon. 17 Di sikan
namanilag kanay, madoot to tuud dan to
pagnawnangon bahin ki Cristo. Su nailing
to boot dan no tongod to sikan oghinangon
dan, ogkadugangan to kalisod ku dini to
prisuhan. 18 Di madoot ko madojow to tuud
dan, wada bali. Basta ikanawnangon si
Cristo, ogtukhow a to sikan.

Aw ogpadajun a to pagtukhow 19 su na-
maan a no ogkatabangan a tongod to pag-
ampu now aw ogkatabangan a isab to Ispir-
itu Santu no pigpaandini ita ni Jesu-Cristo
agun no matagahan no hustu a naan. 20 Iyan
yagboy gustu ku dow og-imanon no kona
a ogtinabiyow,* di nasi no buyutan a ka-
nunoy, yabi kuntoon, agun no mabantug
si Cristo kani kanay, buhi a ko patoy. 21 Su
siakon, kotob no buhi a pad kani to babow
to kalibutan, igtibuyus ku duon ki Cristo to
kinabuhi ku. Aw ko mamatoy a, na, mado-
jow on man nasi. 22-23 Ko siakon to papilion,
ogkadaduwa to hona-hona ku. Madojow ko
ogkayugoy-yugoy a pad kani to babow to
kalibutan su meyduon pues to ogkangkahi-
nang ku. Di iyan ogkaliyagan ku no mam-
atoy ad agun no makaugpa ad duma ki
Cristo, su sikan to yagboy madojow. 24 Di
kinahangyan no buhi a pad tongod iyu.
25 Kaling masaligon a no ogkayugoy-yugoy

* 1:20 To Surigao no Minanubu: *ogtaewan*

a pad kani to babow to kalibutan agun
no matabangan ku sikiyu to pagdigon to
pagtuu now, agun isab ogkalipay kow duon
to pagsalig now ki Cristo Jesus. [26] Na, yabi on
no igkapanghimantug now sikandin ton-
god kanay ko makapauli a diyan iyu.

[27] Iyan yagboy impurtanti no to pa-
matasan now ogpakasibu duon to sikan
Madojow no Nawnangonon bahin ki Cristo.
Na, inggad makaandiyan a ubin makadinog
a puli bahin iyu, ogkamaanan ku no
madigon kow yagboy no ogkasaboka to
pagpanalipod to sikan pigtuuhan ta no
impasikad to Madojow no Nawnangonon
no pigtuuhan ta. [28] Ogkamaanan ku isab
no kona kow ogkahaedok to sikan og-
pamanguntra iyu. Su tongod to sikan
kabuyut now, ogpasabuton to Diyus no
ogkastiguhon sikandan, di ogyuwason kow.
[29] Tongod ki Jesu-Cristo, pigbogajan kow to
mgo kadojawan. Sikan no kadojawan kona
no puli kow migtuu dow migsalig kandin,
di ogpaantuson kow isab tongod to pag-
tuu now. [30] Kaling ogpakabaja kow on to
mgo kalisod angod to pagpalisodi kanay no
pigkita now to diya una aw nadinog now no
og-antuson ku pad hangtod kuntoon.

2

To Pagsunud to Pagpaobos ni Jesu-Cristo

[1] Namaanan ku no nadasig kow tongod to
pagkabogkot now duon ki Cristo aw nalipay
kow tongod to gugma din iyu. Mighihi-
labi kow on duon to Ispiritu Santu, aw
mighinigugmaay kow hasta migkinayuu-
jay. [2] Kaling oghangyuon ku sikiyu no
sabokahon now to hona-hona dow tuud
now, aw hogota isab to paghinigugmaay
now. Ko tumanon now sikan, ogkalipay
a yagboy. [3] Kona kow oghinang to inggad
nokoy tongod to pagkuntisan dow pag-
payabow. Nasi no paobos kow aw isipa
no yabow iyu to duma. [4] Kona no iyan da
ogpayabihon now to iyu no kadojawan, di
to kadojawan isab to duma. [5] Iyan sunudon
now to batasan ni Cristo Jesus.

[6] Diyus yagboy sikandin,
di wada din pangimpuesi sikan pagka-
Diyus din.
[7] Nasi no migpaobos sikandin
aw kahinang no otow no angod to
suguonon.
[8] Pagkahinang din on no otow,
migdugang pad to pagpaobos din
aw tumana din to tibo insugu kandin
to Diyus
kotob to kamatajon din.
Aw wada ngani sikandin balibad inggad pad
to kasikawan to pagyansang kandin
duon to krus.
[9] Kaling pigpayabow yagboy sikandin to
Diyus
aw bogaji to katongod no wada og-
pakayabow,
[10] agun no tibo ogyuhud ki Jesu-Cristo,
mgo taga-yangit dow taga-pasak hasta
inggad sikan nangkamatoy on.
[11] Aw kada sobuuk og-iling no Magboboot si
Jesu-Cristo to tibo
agun ogkasaja to Diyus no Amoy.

To Ogtang-ow to Seini Kalibutan

[12] Kaling mgo hinigugma ku, manno ka-
nunoy kow migsugut to sugu to Diyus no
diyan a pad iyu, yabi pad no suguton
now sikandin kuntoon no wada ad diyan.
Pangimpuesi now yagboy sikan insangkap
iyu to Diyus no yuwason kow din, aw
tahuda now yagboy sikandin. [13] Su to Diyus
iyan ogbogoy iyu to liyag to paghinang to
madojow no ogkaliyagan din, aw ogtaban-
gan kow din isab to pagtuman to sikan.

[14] Inggad nokoy to oghinangon now, kona
kow ogbagutbut dow ogyayalis, [15] agun no
wada igkasawoy iyu. Na, ogkamaanan
no matarong kow yagboy no mgo anak
to Diyus inggad nakapagsakot kow pad to
mangkadoot dow balingag no mgo otow
kani to pasak. Maangod kow podom to
mgo bituon diya to yangit no ogtang-ow
kandan [16] pinaagi to pagnawnangon kan-
dan to kagi to Diyus no ogpakabogoy to
kinabuhi no wada katapusan. Ko hinangon
now sikan, ogpakapamansag a ko mupauli
si Jesu-Cristo, su ogkamaanan no migpues
yagboy to mgo pagkaunag ku diyan iyu.
[17] To pagsalig now ki Jesu-Cristo ogkaangod
to inghalad now to Diyus. Aw ko mamatoy
a, to yangosa ku kibali ighalad isab no igbu-
bu duon to sikan halad now. Ko mailing to
sikan, ogkalipay a aw ogpaglipay a iyu tibo.
[18] Angay isab no ogpaglipay kow kanay.

Si Timoteo dow si Epafrodito

19 Ko iyan man pagboot ni Jesus no Ginuu
ta, konad ogkayugoy ogsuguon kud si Tim-
oteo to pagyouy iyu agun ogkalipay kow.
Na, ko makapauli on sikandin, ogkanango-
nan a din bahin iyu agun no malipay a isab.
20 Sikandin da to duma ku no yagboy ogkaa-
likaka* iyu angod to kanay no pagkaa-
likaka, 21 su to duma iyan da ogpayabihon
dan to kandan kadojawan, kona no iyan
ogpayabihon to mgo tuud ni Jesu-Cristo.
22 Di namaanan now no madojow to kinaiya
ni Timoteo, su to pagbulig din kanay to pag-
nawnangon to sikan Madojow no Nawnan-
gonon, angod to anak no ogbulig to amoy.
23 Kaling ogpaandiyaon ku dajun sikandin
iyu ko mamaanan kud to ogkadeygan to
seini kabotang ku. 24 Migsalig a to Ginuu no
kona ogkayugoy ogpakaandiyan a isab.
25 Nahona-hona kud no kinahangyan og-
paulion ku diyan iyu si Epafrodito no suun
ku to pagtuu no pigpaandini now to pagta-
bang kanay. Katimbang ku sikandin to
pagtuman to igpahinang to Diyus dow to
pagpanalipod to sikan Madojow no Naw-
nangonon. 26 Hilabi on sikandin pigmingaw
iyu hasta nalimuut su nakadinog kow no
nasakit sikandin. 27 Tinood iyan no nasakit
aw pakamatajon man ngani, di pigkae-atan
sikandin to Diyus. Pigkae-atan a din isab
su ko namatoy pa si Epafrodito, ogkadugan-
gan to kaguul ku. 28 Kaling ogkaliyag a yag-
boy no ogpaulion sikandin diyan iyu agun
no ogtukhow kow ko kitaon now sikandin.
Na ko ogkalipay kow, ogkaminus-minusan
to pagkaalikaka† ku iyu. 29 Ikalipay now
yagboy to pagdawat kandin su suun ta man
to pagtuu. Tahuda now sikandin dow to
duma no angod kandin, 30 su tongod to
mgo hinangonon no ki Cristo, ogkamatoy
on podom sikandin. Wada din oyoga to
kinabuhi din, su sikandin kibali sikiyu no
migbulig kanay.

3

To Pagdawat to Diyus Ita Pinasikad to Pagsalig ki Cristo

1 Mgo suun ku, seini pad to ig-ikagi ku
iyu. Lipay kow tongod to pagkabogkot now
duon to Ginuu. Kona a ogtakahan inggad
balik-balikon ku to diya insambag ku iyu
su ogpakapanalipod man iyu. 2 Bantoy kow
to mgo otow no og-ilingon ku to buang no
mgo idu. Madoot to oghinangon dan su
ogpang-anad no ayha ogkabogkot to otow
duon to Diyus ko matuli on sikandin. 3 Di
sikita nasi to tinood no nabogkot duon
to Diyus su ogtuman ki kandin pinaagi to
Ispiritu din, aw igpanghimantug ta si Cristo
Jesus. Wada ki salig to mgo tumanon no
kinalibutanon. 4 Di ko ogkayuwas pa to
otow tongod to sikan, ogkayuwas a yagboy.

Ko mey otow no og-iling no ogkayuwas
sikandin tongod to mgo hinang dow
pagkaotow din, yabow a pad kandin. 5 Su no
simanahan on to pag-anak kanay, pigtuli ad
su sikan to tumanon noy no mgo Hibru.
Kaliwat a ni Benjamin no songo anak
ni Israel no minuna noy, kaling Hibru a
yagboy. Matinumanon a to mgo balaod
no imbilin ni Moises su Pariseo a man.
6 Dugang pad to sikan, migpaningkamot
a to pagpanalipod to tinuuhan noy no mgo
Hibru, kaling pigpaantus ku to kaotawan ni
Jesu-Cristo su wada dan on tuuhi to kanay
pigtuuhan. Hasta to pagtuman ku to sikan
mgo balaod to tinuuhan noy, wada inggad
nokoy no igkasawoy kanay.

7 Di sikan nailing to boot ku no kado-
jawan to diya una pighona-hona kud on
no wada pues agun no makapasakup a ki
Cristo. 8 Aw to tibo pighona-hona kud no
alikansi a ko itandi duon to pagkamaan dow
pagkahilabi ku ki Cristo Jesus no Ginuu ku
no iyan pinakamadojow. Tongod kandin,
pig-ojowan kud to tibo aw pinakamaligsom
kud sikan agun no maangkon ku si Cristo no
iyan ganansya ku, 9 agun isab no mabogkot a
duon kandin. Na, nadawat ad to Diyus kona
no tongod to pagtuman ku to sikan mgo
balaod to tinuuhan noy, di tongod nasi to
pagtuu dow pagsalig ku ki Cristo. Su to pag-
tuu ta iyan paagi no og-isipon ki to Diyus no
wadad sae. 10 Iyan da tuud ku no mamaanan
ku yagboy si Cristo aw makapaghilabi a
kandin. Iyan igpasabut ku no mabajaan
ku sikan gahom no pigtagonan ni Cristo
tongod to pagkabanhaw din aw makaangod
a kandin to pag-antus to mgo kalisod. Og-
ojowan ku to kanay no kagustuhon agun no
maangod a ki Cristo no mig-ojow to kandin
kagustuhon kotob to kamatajon din. 11 Su

* 2:20 Binisaya: *nahingawa* † 2:28 Binisaya: *pagkahingawa*

meyduon pag-iman ku no ogbanhawon a
da.

To Pagpaningkamot agun Makatidow diya to Sangkoanan

12 Kona monang no og-iling a no natuman
kud on sikan tibo. Kona a isab og-iling
no himpit ad on. Di ogpaningkamot a
kotob to ogkahimu ku agun no matuman
ku to tuud ni Cristo Jesus to paghinang din
kanay no sakup. 13 Mgo suun ku, wada ku
hona-honaa no natuman kud on sikan, di
seini to ogligdongan ku: Oglingawan kud
to diya nanyaboy on, aw ogpaningkamotan
ku kotob to mahimu ku to pagkab-ut ko
nokoy sikan diya to unahan. 14 Angod a to
otow no ogpagyumbaan no ogpadajun to
paglinaguy kotob no makatidow a diya to
sangkoanan. Ogpaningkamot a kotob no
madawat ku to bayos no igbogoy to Diyus
ita tibo no pigpanawag din to pag-ugpa diya
to yangit pinaagi to pagkabogkot ta duon ki
Cristo Jesus.
15 Sikita no sangkod on to pagtuu, maan-
god podom to sikan to panghona-hona
tanow. Di ko meyduon ogpakabugti to
panghona-hona, to Diyus iyan ogpasabut
kandin to matuud. 16 Di seini da. Ogpadajun
ki to pagtagon to sikan matuud no nasabu-
tan tad.
17 Mgo suun ku, titibo kow to pagsunud to
batasan ku. Paniidi now to mgo otow no
ogsunud to batasan noy, aw iyan sunuda.
18 Su mahan-in to mgo otow no ogtamay to
kamatajon ni Cristo duon to krus pinaagi to
madoot no mgo hinang dan. Kanunoy kud
sikan ingnangon iyu, di og-isabon ku og-
ikagihon kuntoon inggad igtagdu to yuha
ku. 19 Diya yagboy sikandan ogsangko to im-
pernu. Iyan pinakadiyus dan to ogkangkai-
bogan dan, aw iyan igpanghimantug dan
to angay dan podom igkasikow. Iyan
da oghona-honaon dan to kinalibutanon.
20 Di sikita, sakup ki man to yangit no
duon ogkapuun si Jesu-Cristo no Ginuu no
iyan yagboy og-imanon ta no ogyuwas ita.
21 Ko mupauli sikandin, og-isabon din seini
magobu no mgo yawa ta su ig-angod din
to sikan yawa din no og-angajan diya to
yangit. Oghinangon din sikan pinaagi to
sikan gahom din no iyan isab igmandu din
to tibo.

4

1 Kaling hinigugma ku no mgo suun,
pakadigon kow duon to Ginuu. Pigmingaw
a iyu su sikiyu to igkalipay ku aw sikiyu isab
to abut to pagkaunag ku.

Katapusan no mgo Sugu

2 Oghangyu a iyu, Euodia dow Sintique,
no og-uujun kow on, su migsusuun kow
man duon to Ginuu. 3 Sikuna isab no mat-
inumanon no katimbang ku, oghangyu a
no tabangan nu sikan daduwa no ka bohi
agun ogkahiuli sikandan, su migpaomot
man sikandan to pagbulig kanay to pag-
patangkap to Madojow no Nawnangonon.
Duma sikandan ni Clemente dow to duma
no mgo otow no migbulig kanay, aw tibo to
mgo ngadan dan insuyat on duon to sikan
libru no listahan to mgo otow no ogkaboga-
jan to kinabuhi no wada katapusan.
4 Lipay kow kanunoy tongod to pagk-
abogkot now duon to Ginuu. Og-isabon
ku og-ikagihon, lipay kow. 5 Pailubi now
to tibo mgo otow su madani on ogpauli
to Ginuu. 6 Kona kow ogkalimuut to ing-
gad nokoy, nasi no i-ampu to Diyus to
tibo. Pangamuju-a kandin to mgo kina-
hangyanon now aw pasalamati sikandin.
7 Ko sikan to hinangon now, ogpalinawon
to Diyus to ginhawa dow hona-hona now
to kalinow no kona ogkatogkad to otow, su
nabogkot kow man duon ki Cristo Jesus.
8 Na mgo suun ku, mey pad ig-ikagi ku
iyu. Iyan da hona-honaon now ko nokoy to
matuud, to ogkatahudan, to matarong, to
wada buling, to ogpakalipay hasta to anga-
jan ogsajaon aw inggad nokoy no madojow.
9 Tumana to tibo ing-anad ku iyu. Sunuda
now to tibo napaniidan now no pig-ikagi
dow pighinang ku. Na, ogdumahan kow to
Diyus no iyan ogpalinow to ginhawa ta.

To Pagpasalamat ni Pablo

10 Ogkalipay a yagboy duon to Ginuu su
ingkapakita now manda to kadojow now
kanay pinaagi to seini tabang no impadae
now. Namaan a no inggad nayugoy-yugoy
kow makapadae, kona monang no tongod
to wadad pagkaalikaka* now kanay, su
kuntoon kow pad makalugar to pagpadae.
11 Wada ku ikagiha sikan su nakuyangan a
to mgo kapihitan ku, su naanad ad on no

* 4:10 Binisaya: *pagkahingawa*

inggad nokoy to kabotang ku, ogkaiguan
a. [12] Naanad ad to kalisod dow kahayahay.
Kaling ogkahustuhan a inggad nokoy to
kabotang ku, inggad mahantoy a aw ko
bontason, masapian a aw ko maaju-aju.†
[13] Ogkakaya ku to inggad nokoy no kalisod
tongod ki Cristo no iyan ogpadoson kanay.
[14] Di salamat yagboy su pigtabangan a
now no malisod-lisod a. [15] Sikiyu no
mgo taga-Filipos, namaan kow no to diya
paglikat ku to prubinsya now no Macedonia
no bag-u ku pad i-anad sikan Madojow no
Nawnangonon duon iyu, sikiyu da to mgo
magtutuu no nahinang no katimbang ku
pinaagi to sikan imbogoy now kanay no
tabang. [16] Su inggad no diya a pad to yunsud
to Tesalonica, kona no kasobuuk a now
da padaehi to ingkatabang kanay to mgo
kinahangyanon ku. [17] Kona no iyan og-
apason ku to tabang now, di iyan ogkaliya-
gan ku no ogbayosan kow to Diyus ton-
god to sikan pighinang now. [18] Ogkaiguan
ad to mgo kapihitan ku aw subra pad, su
nadawat kud sikan impadae now kanay
ki Epafrodito. Angod sikan to mahomut
no halad now diya to Diyus no igkalipay
din. [19] Aw to Diyus ku ogbogoy isab iyu
to tibo mgo kinahangyanon now tongod to
pagkabogkot now duon ki Cristo Jesus, su
kona ogkatogkad to kadatu din. [20] Sajaon
tanow to Amoy ta no Diyus hangtod to
wada katapusan. Sikan iyan.

Mgo Pangumusta

[21] Ipangumusta a to tibo mgo inabin to
Diyus diyan iyu tongod to pagkabogkot
now duon ki Cristo Jesus. To mgo suun
ta dini no duma ku nangumusta isab iyu.
[22] To tibo mgo inabin to Diyus kani, yabi
to namantrabahu duon to bayoy to hari,
nangumusta isab iyu.
[23] Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kado-
jow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.
Sikan da.

† 4:12 To Surigao no Minanubu: *maay-aju*

To Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Colosas

1 Siak si Pablo no nahinang no apustul
ni Cristo Jesus tongod to pagboot to Diyus
iyan migsuyat to seini. Duma ku si Timoteo
no suun ta to pagtuu. 2 Pigsuyatan ku sikiyu
no matinumanon no mgo suun noy duon to
yunsud to Colosas no inabin ni Jesu-Cristo
aw nabogkot duon kandin. Og-ampu a no
ipakita iyu to kadojow dow kayuuy to Diyus
no Amoy ta aw palinawon to ginhawa now.

To Pagpasalamat dow Pag-ampu ni Pablo

3 Ko ig-ampu noy sikiyu, kanunoy koy og-
pasalamat to Diyus no Amoy ni Jesu-Cristo
no Ginuu ta. 4 Su nanangonan koy to pagtuu
now ki Cristo Jesus dow to paghigugma now
to angod now no mgo magtutuu. 5 Nailing
to sikan su meyduon og-imanon now no in-
tagama iyu diya to yangit no nadinog now
to diya una no walihan kow to sikan matuud
no kagi no og-ilingon to Madojow no Naw-
nangonon. 6 Sikan Madojow no Nawnan-
gonon migtangkap on dini to kalibutan
hangtod no mahan-in on to migtuu aw
naisab to pamatasan dan. Sikan isab to
nadeygan diyan iyu sugud no madinog now
sikan aw kasabuti now yagboy to kadojow
dow kayuuy to Diyus. 7 Iyan mig-anad iyu
to sikan si Epafras no hinigugma no angod
noy no suguonon ni Cristo. Kibali sikami
sikandin no matinumanon no ogtuman ki
Cristo diyan iyu. 8 Sikandin isab to mignan-
gon kanami bahin to gugma now no imbo-
goy iyu to Ispiritu Santu.

9 Kaling, sugud no makadinog koy bahin
iyu, kanunoy noy sikiyu ig-ampu. Og-
pangamuju koy to Diyus no pinaagi to
Ispiritu din, ogbogajan kow to kaalam to
pagkiyaya dow pagsabut to pagboot din iyu.
10 Sikan to pighangyu noy to Diyus agun to
pamatasan now makasibu to pagkasakup
now to Ginuu, agun isab no kanunoy masa-
jaan to Diyus iyu. Og-ampu a no tumanon
now to inggad nokoy no mangkadojow no
hinang aw ogdugang to pagkamaan dow
pagkahilabi now to Diyus. 11 Og-ampu a
isab no digonon kow din to kabeynganan
no gahom din agun no makaantus dow
makapailub kow ko muabut to mgo kalisod.
Hasta og-ampu a isab no malipay kow 12 no
ogpasalamat to Diyus no Amoy ta. Sikandin
to mighinang iyu no angajan no ogkabahi-
nan to sikan intagama to mgo inabin din
diya to maawang no gingharian din. 13 Su
pigyuwas ki din no tahan on pigmanduan
ni Satanas no panguyu to kadigyoman, aw
pigbalhin ki din on duon to sikan ogman-
duan ni Jesu-Cristo no hinigugma no Anak
din. 14 Pinaagi kandin pigyuwas kid aw
napasaylu on to mgo sae ta.

To Pagkayabow ni Cristo to Tibo

15 Duon ki Jesu-Cristo ogkakitaan ta sikan
kona ogkitaon no Diyus. Duon on tahan
sikandin no wada pad nahinang no inggad
nokoy, aw yabow sikandin to tibo mgo
hininang. 16 Su impabaja kandin to paghi-
nang to tibo diya to yangit dow kani to
pasak, to tibo ogkitaon dow kona ogki-
taon, yakip to yain-yain no mgo ispiritu no
mey katongod dow gahom. Duon kandin
ipabaja to tibo hininang agun mapasidong-
gan sikandin. 17 Tahan on si Cristo duon
no wada pad inggad nokoy no nahinang,
aw sikan pigpanghinang din migpadajun
hangtod kuntoon tongod to pagtagon din
to tibo. 18 Sikandin to uyu ta aw sikita no
namanuu iyan yawa din. Si Cristo to ogka-
puunan to bag-u no kinabuhi su sikandin
to una no pigbanhaw agun no mahinang
sikandin no yabow to tibo. 19 Su pigbootan
to Diyus no Amoy no to tibo pagka-Diyus
din duon isab to Anak din no si Jesu-Cristo.
20 Pigbootan din isab no pinaagi ki Cristo,
ogpabalikon to Diyus duon kandin to tibo
kani to pasak dow diya to yangit, su to
yangosa din no pigpaawas duon to krus
iyan inghusoy.

21 Na sikiyu, madiyu kow to Diyus to
diya una. Migpagkuntra kow kandin su
kanunoy madoot to panghona-hona now
dow pamatasan. 22 Di kuntoon mey on yabot
now kandin su iyan inghusoy to yawa ni
Jesus pinaagi to kamatajon din agun no
matarong kow yagboy aw wadad igkasawoy
iyu duon to atubangan to Diyus. 23 Di ki-
nahangyan no padajun kow to madigon no
pagtuu. Padajun kow isab to pagpaabut to
tibo insaad to Diyus duon to sikan Madojow
no Nawnangonon. Ingkanawnangon on
sikan diya to inggad andei no banwa, aw

siak si Pablo pigsaligan to Diyus to pagnaw-
nangon to sikan.

To Pagkaunag ni Pablo to Pagtabang to mgo Magtutuu

24 Inggad og-antus a to kalisod tongod to
pagwali ku para to kadojawan now, igkali-
pay ku nasi. Su sikan kalisod ku ogpaka-
sugpat to diya mgo kasakitan no pig-antus
ni Cristo tongod ita no impananglit to yawa
din. 25 Nahinang a no suguonon su pigpili a
to Diyus to pagtabang iyu no kona no mgo
Hibru pinaagi to pagnawnangon to tibuuk
no kagi din. 26 To diya karaan no panahon,
meyduon inghobong no planu to Diyus,
di kuntoon ingmaan din on ita no mgo
inabin din. 27 Seini to diya kabeynganan no
bag-u din imaan: Pigpaugpa din si Jesu-
Cristo kani to ginhawa ta, aw nayakip kow
no kona no mgo Hibru. Tongod to sikan,
ogkamaan ki no meyduon mangkadojow no
ogkapaabut ta diya to yangit. 28 Kaling ig-
nawnangon noy si Cristo. Piggamit noy to
tibo naamuhan noy to pagnongnong dow
pag-anad to inggad hintawa agun wadad
on kuyang dan ko og-atubang on ki Cristo,
di nasi no ogkadigon to pagkabogkot dan
duon kandin. 29 Ogpaningkamot a agun
no matuman sikan pinaagi to gahom no
imbogoy kanay ni Cristo.

2

1 Gustu ku no mataga kow no nan-
ingkamot a yagboy to pagtabang iyu no
mgo taga-Colosas dow to mgo magtutuu
duon to Laodicea hasta to duma no wada
pad isab kiyaya kanay. 2 Iyan tuud ku no
ogdigon to ginhawa now tibo pinaagi to
pagkasaboka now duon to gugma. Su gustu
ku no makasabut kow yagboy to sikan bag-
u pad imaan to Diyus no si Cristo. 3 Su
sikandin to ogkapuunan to tibo matuud no
kaalam dow pagsabut. 4 Pig-iling ku to sikan
su unu ko madaya kow to mgo pangataron-
gan no kunu hustu, di to tinood, mgo
gayu. 5 Su inggad wada a diyan, kanunoy
a mighona-hona iyu. Aw nalipay a tongod
to pagkasaboka now dow to madigon no
pagsalig now ki Cristo.

To Pagpadigon to Pagtuu

6 Kaling padajun kow to sikan impang-
anad iyu to diya bag-u kow pad tuu ki
Jesu-Cristo no Ginuu ta, su nabogkot kow
on duon kandin. 7 Tongod to pagtuu now
kandin, maangod kow podom to kaju no
madayom to dalid aw angod isab to bayoy
no madigon to pagkatugdok. Padajun kow
to pagtagon to sikan impang-anad iyu agun
no kanunoy ogtubu sikan pagtuu now. Aw
paawasa yagboy to pagpasalamat now to
Diyus.

8 Na, aha kow yagboy no wada ogpakadae
iyu pinaagi to limbung no pagpang-anad no
wada pues, su iyan da ig-anad dan to nangk-
abuyatan dan no tinuuhan bahin to mgo
ispiritu no ogmandu kani to kalibutan. To
pagpang-anad dan wada ipasikad ki Cristo.
9 Di namaan ki no migpakaotow sikandin.
Meyduon yawa din, di duon isab kandin
to tibo pagka-Diyus to Amoy din. 10 Kaling
yabow sikandin to tibo ogmandu dow mey
katongod no kona ogkitaon. Aw sikiyu,
nasangkap kow on tongod to pagkabogkot
now duon kandin.

11 Tongod isab to pagkabogkot now duon
ki Cristo, piggawang din to pag-udipon iyu
to sikan ingkabata now no kinaiya. Kona
seini no angod to tumanon to mgo Hi-
bru no ogpakiyaya to pagkasakup dan to
Diyus pinaagi to pagpatuli no oghinangon
to otow. Su seini pighinang to Diyus iyu
kona no ogpalian to yawa now, di nasi
no iyan oggawangon to madoot no kinaiya
now. 12 Igpananglit ku isab to pagbawtismu.
No bawtismuhan kow, angod to ing-unung
kow to pagyobong ki Cristo. Angod isab
to nakaduma kow to pagbanhawa kandin
tongod to pagsalig now to gahom to Diyus
no iyan ingbanhaw din ki Cristo.

13 To diya una, angod kow to mgo patoy
to pag-aha to Diyus tongod to mgo sae now
dow to pagpatujang now to sikan ingkabata
now no kinaiya. Di kuntoon inyakip kow to
Diyus to sikan bag-u no kinabuhi no imbo-
goy ki Cristo aw pigpasaylu din to tibo mgo
sae ta. 14 To pighinang to Diyus ita igkapag-
angod to seini: Pigdaya din to listahan to
pagyapas ta to mgo balaod din aw iyansang
duon to krus. Ko ita pa, pinaagi to kamata-
jon ni Cristo duon to krus, piggawang din to
mgo kayapasan ta hasta to gahom to sikan
mgo balaod no kibali iyan ogriklamu kuntra
ita. 15 Pinaagi isab to kamatajon ni Jesus,
piggoba din to gahom dow katongod to tibo

mangkadoot no ispiritu aw pasikawi duon
to atubangan to tibo.

To Wada Pues no Igpang-anad

16 Kaling kona kow ogpaminog ko mey
ogsawoy iyu tongod to kona now pagtuman
to mgo balaod dan bahin to pagkoon dow
pag-inom, bahin to Aedow no Tigpahuway
dow to pagpahinongod to bag-u no ogsilat
no buyan hasta to tinuig no mahinong-
danon no mgo aedow. 17 Su to tibo mgo
balaod to mgo Hibru bahin to sikan, yam-
bung puli to sikan og-imanon dan. Di to
tinood, natuman on sikan pig-iman dan, su
migtidow on man si Cristo. Kaling sikandin
on to ogtumanon ta. 18 Kona kow isab
ogpaminog to mgo otow no ogtamay iyu su
kona kow ogsunud to igpang-anad dan no
kunungkun madojow angod pananglitan to
pagsimba to mgo anghil. Igkalipay dan to
pagpatitinood no obos sikandan, di ginona
ogpanghambug no mey kun yangitnon no
mgo kabeynganan no impakita kandan to
Diyus. 19 Wada sikandan makasugpat ki
Cristo no iyan kibali uyu ta. Sikandin to
ogboot ita no mgo bahin to yawa din agun
ogdojow ki aw ogkabogkot ki tibo angod
to yawa to otow no nasusugpat tongod to
mgo yoyoatan dow mgo kaugatan. Na,
ogpatulinon kinow to Diyus.

20 Manno nakaunung kow to kamatajon ni
Cristo, wadad podom yabot now to sikan
mgo ispiritu no ogmandu kani to kalibu-
tan. Na, nokoy no ogpaboot kow pad man
to mgo balaod no wada isugu to Diyus?
21 Su meyduon kun kona igpakoon ita aw
meyduon kona kun ogpatagonan ita inggad
ngani to pagtudi. 22 Di to tinood, sikan
impang-ojow pighinang to Diyus agun ogk-
agamit ta, aw ogkagawang da sikan tibo.
Kaling ajaw ogliparaha sikan no igpang-
anad su pig-otawan puli. 23 Angod hinuun
to madojow sikan impang-anad su to mgo
otow no ogsunud to sikan, ogpayabawan
dan pad to pagtuman to mgo tumanon dan,
aw kunungkun ogpaobos sikandan hasta
ogpakulian isab to yawa dan. Di sikan
tibo kona ogpakapogong to pagpatujang to
madoot no kagustuhon dan.

3

To Batasan no Igkalipay to Diyus

1-2 Manno nakaduma kow ki Cristo to diya
pagkabanhaw din, iyan on payabihon now
to mgo yangitnon, su duon si Cristo to yan-
git no pigpasoing to Diyus duon to kalintuu
no takidingan din agun to pagmandu. Kona
now on ogpayabihon ko nokoy to kani to
seini kalibutan. 3 Su angod to namatoy
kow on, no ko ita pa, wadad yabot now
to mgo kinalibutanon. Aw sikan bag-u no
kinabuhi now kona pad yagboy ogkitaon
su nakasugpat kow on duon to kinabuhi ni
Cristo no nasaboka to Diyus diya to yangit.
4 Na, ko mupauli si Cristo no iyan napuunan
to sikan bag-u no kinabuhi now, ogkayakip
kow to pagkayabow din.

5 Kaling sigkoni to mgo hinang now no
ogkapuun to sikan tahan no kinaiya now.
Kona kow on oghinang to kayaw-ajan dow
mangkaligsom. Kona kow ngani oghona-
hona dow ogkaibog to sikan no mgo kadoot.
Su ko maibog kow to sikan, kibali sikan
to pinakadiyus now. 6 Ogkastiguhon yag-
boy to Diyus to mgo otow no oghinang
to sikan. 7 Sikan man to pigbatasan now
to diya una, 8 di kuntoon, ojowi now
on to pagkaboyu, pagkasapoton, pagpang-
amung-amung, pagpanungajow aw inggad
nokoy no madoot no pagpang-ikagi. 9 Kona
kow isab ogginayu, su nahukas now on
sikan ingkabata now no kinaiya 10 aw insul-
ub now on to bag-u. Sikan bag-u no kinaiya
now ogpadeg on diya to pagkaangod to
kinaiya to Diyus, su iyan tuud din no ma-
maan kow yagboy kandin. 11 Kaling sikita no
pigbag-u on to Diyus wadad kayainan ing-
gad Hibru ko kona, inggad yampot,* inggad
tagaw pad yagboy no wada makaiskuyla,
inggad udipon ko kona. Su iyan da yagboy
impurtanti si Cristo no yabow to tibo aw
mig-ugpa kani ita tibo no mgo sakup din.

12 Na mgo suun, manno hinigugma kow to
Diyus aw inabin kow din, kinahangyan no
maangod to seini to pamatasan now diya
to duma: Kayuujan now sikandan aw paka-
bootan kow. Paobos kow. Habaa to yubajan
now 13 aw pailubay kow. Ko mey ogpakasae
iyu, pasayluha. Pinasayluhay kow angod
to pagpasaylu to Ginuu iyu. 14 Aw duon
to sikan tibo, payabiha to gugma, su ko
oghinigugmaay kow, wada ogpakabaebag
to pagkasaboka now.

* 3:11 Ubin *dayu*

15 Pahari-a duon to ginhawa now to kalinow no igbogoy ni Cristo, su iyan impili-
a din iyu agun ogkahisabut kow no kibali
songo yawa da. Pasalamat kow isab ka-
nunoy.
16 Ibotang duon to ginhawa now sikan
impang-anad ni Cristo. Gamita to tibo
kaalam no imbogoy din iyu to pagpaaana-
day dow pagpasasambagay pinaagi to
pagkanta to mgo Salmo dow duma no
mgo kantahonon no ogpakasaja kandin
dow ogpakadigon to pagtuu. Tinooda to
pagkanta now duma to pagpasalamat to
Diyus. 17 Inggad nokoy to og-ikagihon dow
oghinangon now, domdoma no sinugu kow
ni Jesus no Ginuu ta, aw pasalamat kow
kanunoy to Diyus no Amoy pinaagi kandin.

Mgo Balaod to Panimayoy

(Efeso 5:22–6:9; Tito 2:9-10; 1 Pedro 2:18-20; 3:1-7)

18 Sikiyu no mgo asawa, paobos kow to
bana now, su sikan to angay no oghi-
nangon to otow no nabogkot on duon to
Ginuu. 19 Sikiyu no mgo bana, higugmaa to
asawa now. Ajaw sikandan ogdaog-daoga.
20 Sikiyu no kabataan, suguta now kanunoy
to mgo ginikanan now su sikan to ogkaliya-
gan to Ginuu. 21 Sikiyu no mgo ginikanan,
dedeyjawa to mgo anak now agun kona
ogsakit to boot dan iyu. 22 Sikiyu no mgo
suguonon, tumana kanunoy to sugu to amu
now. Kona no ogpakabakas kow puli ko
ogsayap sikandan agun ogkasajaan sikan-
dan iyu. Nasi no saepan kow ko kona, tu-
manon now to tininood no ginhawa tongod
to pagtahud now to Ginuu. 23 Inggad nokoy
to oghinangon now, tumana to bug-us no
ginhawa su kibali iyan ogtumanon now to
Ginuu, kona no otow. 24 Su sikandin to
tinood no Amu now, aw namaan kow no
sikandin to ogbogoy iyu to diya bayos no
insaad din to kaotawan din. 25 Di to otow no
oghinang to madoot, ogbayosan sikandin
pinasikad to sikan madoot no mgo hinang
din. Su duon to atubangan to Diyus wada
pinili, wada pinilian.

4

1 Sikiyu no mgo amu, dedeyjawa now to
mgo suguonon now. Ibogoy to angay no ig-
bogoy kandan, su namaan kow no meyduon
isab Amu now diya to yangit.

To Pag-ampu dow Pagdeyjow to Pag-ikagi

2 Paomot kow to pag-ampu, aw kona kow
ogpalingow-lingow. Pasalamat kow isab to
Diyus. 3 I-ampu koy now isab agun bogajan
koy to Diyus to lugar to pagnawnangon
to sikan bag-u din pad imaan bahin ki
Cristo. Sikan to ingkaprisu ku kuntoon. 4 I-
ampu a no igkapaklaru ku sikan su sikan
to angay no oghinangon ku. 5 Deyjawa
to pamatasan now diya to mgo otow no
wada pad tuu ki Cristo. Panginlugar kow to
pagpasabut bahin kandin. 6 Deyjawa isab to
pag-ikagi now agun ogganahan sikandan to
pagpaminog iyu, agun isab ogkamaan kow
to angay no igtabak ko mey ogpangusip iyu.

To Pagsugu-a ki Tiquico diya to Colosas

7 Na, si Tiquico no hinigugma no suun ta
dow matinumanon no suguonon to Ginuu
iyan ognangon iyu bahin kanay. Duma
ku sikandin to pagtuman to igpahinang to
Ginuu. 8 Ogpaandiyanon ku sikandin iyu
agun mataga kow to kabotang noy dini,
agun isab no madasig kow. 9 Iyan duma
din si Onesimo no taga-iyu. Matinumanon
isab sikandin no suun ta to pagtuu no
hinigugma ku. Sikandan to ognangon iyu
to tibo nangkahitabu dini.

Katapusan no Pangumusta

10-11 Nangumusta iyu si Aristarco no duma
ku kani to prisuhan, si Marcos no katagsa
ni Bernabe dow si Josue no og-ilingon isab
ki Justo. Sikan tatoyu iyan da mgo Hibru
kani no katimbang ku to pagnawnangon
to paghari to Diyus. Migdigon yagboy to
ginhawa ku tongod kandan. Tahan kow on
pig-ikagihan no abi-abihon now si Marcos
ko muandiyan sikandin. 12 Si Epafras nangu-
musta isab iyu. Taga-iyu isab sikandin no
suguonon ni Cristo Jesus. Kanunoy yagboy
sikandin nangamuju to Diyus no ogdigon
dow ogsangkod to pagtuu now agun no tibo
kow yagboy mamaan to pagboot to Diyus
iyu. 13 Ogpakakistigus a no naningkamot
sikandin tongod iyu hasta isab to mgo taga-
Laodicea dow taga-Hierapolis no mgo mag-
tutuu. 14 Nangumusta isab iyu si duktur
Lucas no hinigugma noy hasta si Demas.
15 Ipangumusta koy to mgo suun ta duon
to Laodicea hasta isab ki Ninfa dow to duma
no mgo magtutuu no oghihimun duon to
bayoy din. 16 Ko tapus now on mabasa seini

suyat, ipadae diya to Laodicea agun ogk-
abasa dan isab ko oghihimun to pagsimba.
Meyduon isab suyat ku diya kandan no
igpabasa iyu.
17 Nangoni si Arquipo no tumanon din
sikan impahinang kandin to Ginuu.
18 Siak si Pablo nangumusta iyu. Boyad
ku yagboy to migsuyat to seini katapusan.*
Ajaw ogkalingawi no dini a pad to prisuhan,
kaling i-ampu a. Og-ampu a no ipakita to
Diyus iyu to kadojow dow kayuuy din.
Sikan da.

* 4:18 Ko ogpasuyat si Pablo diya to mgo magtutuu, meyduon magsuyatay din. Di to katapusan ogpangunajan din to pagsuyat. Sikan to ogmatuud no sikandin yagboy to napuunan.

To Una no Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Tesalonica

1 Siak si Pablo iyan migsuyat to seini.
Duma ku si Silas dow si Timoteo. Pigsuy-
atan ku sikiyu no oghihimun duon to siyu-
dad to Tesalonica no mgo sakup to Amoy
ta no Diyus dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.
Og-ampu koy no ipakita iyu to kadojow dow
kayuuy to Diyus, aw palinawon to ginhawa
now.

To Pagpasalamat ni Pablo tongod to mgo Taga-Tesalonica

2-3 Kada pag-ampu noy, igyakip noy sikiyu
aw kanunoy koy ogpasalamat to Diyus no
Amoy ta tongod iyu tibo. Su ogkadomdo-
man noy to pagtuu now no ogkitaon duon
to mangkadojow no mgo hinang now, to
gugma now no ogkakita duon to unag now
hasta to pagkamainantuson now tongod to
pag-iman now ki Jesu-Cristo no Ginuu ta.
4 Mgo suun no hinigugma to Diyus, na-
maan koy no pigpili kow din. 5 Su to
diya pagnawnangon noy iyu to Madojow no
Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo, kona
no mgo kagi da puli su piggahoman ki-
now tibo to Ispiritu Santu. Aw nakasiguru
koy yagboy no tinood sikan impaikagi din
kanami. No diyan koy pad on iyu, napani-
idan now isab no madojow to pamatasan
noy agun no ogkapuesan now. 6 Pigsunud
now dajun sikan no pamatasan noy dow to
diya pamatasan ni Jesus no Ginuu ta. Su
malipajon kow no migdawat to kagi din ing-
gad pig-abut kow to mgo antusonon tongod
to sikan, su to Ispiritu Santu migbogoy man
iyu to sikan no kalipay. 7 Kaling nahinang
kow no madojow no ogsunudon to tibo
mgo sakup ni Jesus duon to mgo prubinsya
to Macedonia dow Grecia. 8 Su likat iyu,
migtangkap to kagi to Ginuu duon to sikan
no mgo prubinsya, aw nabantug to pagtuu
now inggad andei. Kaling inggad kona koy
ognawnangon bahin iyu 9 su sikandan on
nasi to ognawnangon to nadeygan to pag-
andiyan noy iyu. Pig-ikagihan koy dan
no pig-ojowan now on to mgo diyus-diyus
agun iyan da ogtumanon now sikan buhi no
Diyus no iyan da matuud. 10 Mig-iling isab
sikandan no ogpaabuton now to Anak din
no ogpauli likat to yangit. Si Jesus sikan no
pigbanhaw din. Sikandin to ogyuwas ita to
sikan ogpaabuton no kastigu.

2

To Nangkahinang ni Pablo diya to Tesalonica

1 Mgo suun, namaan kow no meyduon
pues to diya pag-andiyan noy iyu 2 inggad
meyduon namansupak yagboy kanami. Aw
no wada koy pad tidow duon iyu, tahan koy
on pigpaantus aw pigtamay diya to siyudad
to Filipos. Di wada koy sibog su pigbogajan
koy to Diyus to buyut to pagnawnangon
iyu to sikan Madojow no Nawnangonon no
napuun kandin. 3 Matuud tibo to mgo kagi
noy no ingkumbinyu iyu. Wada noy sikiyu
gayu-i dow limbungi. Kona isab no sajop to
diya ing-anad noy 4 su pigpili koy to Diyus
aw isalig kanami to pagnawnangon to sikan
Madojow no Nawnangonon. Kaling kona
no iyan ogtumanon noy to igkalipay to
otow ko kona no sikan igkalipay to Diyus.
Sikandin to og-anti kanami dow hustu to
mgo tuud noy. 5 Ogpakakistigus sikandin
no to tuud noy to pagpang-anad iyu kona
no pagpanaepi. Wada noy isab sikiyu ulug-
ulugi. 6 Su kona no iyan pig-apas noy no
sikiyu dow to duma no mgo otow musaja
kanami.
7 Manno mgo apustulis koy ni Jesu-Cristo,
meyduon podom katongod noy to pag-
pabuhi iyu, di wada noy pangimpuesi sikan
no katongod. Nasi no pigdedeyjow noy
sikiyu angod to inoy no og-atiman to mgo
anak din. 8 Tongod to hilabi no gugma
noy iyu, ingkalipay noy to pagdae iyu to
sikan Madojow no Nawnangonon no na-
puun to Diyus. Aw yabow pad to sikan,
wada noy kanuguna to kaugalingon noy su
iyan pigpayabi noy to kadojawan now su
pigmahal noy yagboy sikiyu. 9 Mgo suun
noy, wada now man yagboy kalingawi to
mgo unag noy diyan iyu. Su no i-anad
noy iyu sikan Madojow no Nawnangonon,
migpaningkamot koy isab to pagtrabahu
aedow dow madukilom to ogkabuhian noy
agun kona koy makasamuk iyu.
10 Kaling ogpakakistigus kow hasta to
Diyus no wada yagboy igkasawoy to pa-
matasan noy duon iyu no namanuu. 11-12 Su

namaan kow no pigsambagan aw pigdasig
noy aw pak nongnonga to kada sobuuk iyu
angod to amoy no ogdumaya to mgo anak
din. Iyan tuud noy no ogkinabuhi kow no
ogsibu to pagkasakup now to Diyus no iyan
migtawag iyu agun masakup kow duon to
sikan kabeynganan no gingharian din.
13 Ogpasalamat koy isab to Diyus kanunoy
su pagdinog now to sikan kagi din no ing-
anad noy, nadawat now su nakasabut kow
no wada puli otawi su Diyus yagboy to
napuunan. Aw sikan kagi din ogpamogas
duon iyu no namanuu. 14 Ogkamaanan
yagboy no migtuu kow su to nahitabu iyu
naangod to diya nahitabu to mgo sakup ni
Cristo Jesus no oghihimun diya to Judea.
Su pigpaantus sikandan to angod dan no
mgo Hibru angod to pagpaantus iyu to mgo
angod now no wada pamanuu. 15 Sikan mgo
Hibru no wada tuu iyan migpahimatoy ki
Jesus no Ginuu hasta to diya mgo otow
no kibali ba-ba to Diyus. Aw sikami isab
pig-abug dan. Ogpakasupak sikandan to
Diyus, aw ogkakuntra dan to tibo mgo otow
16 pinaagi to pagbaebag podom kanami to
pagnawnangon to kagi to Diyus diya to
kona no mgo Hibru agun mayuwas podom
sikandan. Sikan madoot no mgo hinang
dan nakaponu on to gantangan to Diyus.
Kaling bali man no ogkastiguhon din on.

To Pag-awos ni Pablo to Pagyouy to mgo Taga-Tesalonica

17 Bahin kanami mgo suun, masakit to
ginhawa noy to diya pagkasusuwoy tanow
aw kanunoy koy migdomdom iyu. Inggad
wada da kayugoy to paghidiyu ta, hilabi koy
on pigmingaw, kaling naningkamot koy no
makapagkita manda iyu. 18 Siakon si Pablo,
kapila a hona-hona to pagyouy podom iyu,
di pigbaebagan koy ni Satanas. 19 Ogkaliyag
koy ogpagkita iyu su masaligon koy no
migpadajun kow to pagtuu. Aw tongod to
sikan, igkalipay noy sikiyu. Na, ko mupauli
si Jesus no Ginuu ta, masaligon koy to pag-
atubang kandin su sikiyu to madojow no
nadeygan to trabahu noy. 20 Sikiyu yagboy
to igkalipay aw igkapasigarbu noy.

3

1 Kaling no wada noy on kaaguwanta to
kamingaw iyu, migplanu koy no ogpabilin
da diya to siyudad to Atenas. 2 Su og-
paandiyanon noy iyu si Timoteo no suun
ta duon ki Jesu-Cristo. Katimbang sikandin
to Diyus to pagwali to Madojow no Naw-
nangonon bahin ki Cristo. Pigpaandiyan
noy sikandin to pagsambag iyu dow to
pagdigon to pagtuu now 3 agun kona ogkaa-
monu to pagtuu now ko abuton kow to
mgo kalisod. Namaan kow man no planu
to Diyus no usahay meyduon igpamaantus
ita, 4 su pigpatahanan noy on man sikiyu to
sikan no diyan koy pad. Aw tinood iyan
no pigtidow kow on to mgo antusonon.
5 Kaling nalimuut a su unu ko natintal kow
on ni Satanas aw ogkauyakan to nangkau-
nagan noy diyan iyu. Kaling manno wada
ad makaantus, pigsugu ku si Timoteo to
pagyouy iyu agun mamaan a bahin iyu, yabi
to pagtuu now.
6 Na kuntoon, angod to nahukasan koy to
malig-ot no kabo su nakapauli on si Tim-
oteo aw naisturyahan koy no wada kaisab
to pagtuu dow paghigugma now. Mig-iling
isab sikandin no madojow to ginhawa now
kanami aw pigmingaw kow isab kanami
angod to pagmingawa noy iyu. 7 Kaling mgo
suun, nadasig koy tongod to pagtuu now.
Ogsakiton koy iyan dow ogpakabaja to mgo
kalisod kani, 8 di hayahay to paggiginhawa
noy su namaanan noy no madigon kow on
duon to Ginuu. 9 Ko hona-honaon noy to
kalipay noy duon to atubangan to Diyus
tongod iyu, kona ogkalituk to pagpasala-
mat noy kandin. 10 Aedow dow madukilom
ogpak ampu koy no makayouy koy podom
iyu, su basi da man madugangan noy ko
meyduon pad nakuyang to pagtuu now.
11 Na, hinaut no gawangon to Diyus no
Amoy ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta
sikan ogpakabaebag to pagyouy noy iyu.
12 Hinaut isab no dugangan to Ginuu to
paghinigugmaay now dow to gugma now
to duma no mgo otow agun maangod
sikan to paghigugma noy iyu. 13 Pinaagi to
sikan, ogdigonon din to ginhawa now agun
ogkaandam kow aw wada igkasawoy iyu
duon to atubangan to Diyus no Amoy ta ko
mupauli si Jesus no Ginuu ta no ogdumahan
to tibo mgo sakup din no nangkamatoy on.

4

To Angay no Ogbatasanon no Igkalipay to

Diyus

1 Na mgo suun noy, pig-anad noy on
sikiyu dow og-amonuhon to pagkinabuhi
agun malipay to Diyus. Hinuun ogtumanon
now on man sikan, di pinaagi to katon-
god no imbogoy kanami ni Jesus no Ginuu,
oghangyuon noy no padugangon now pad.
2 Su namaanan now on to diya impanugu
noy iyu pinaagi to katongod ni Jesus no
Ginuu ta.
3 Iyan pagboot to Diyus no kanunoy
mudugang to pagkabalaan now aw likajan
now to paghinang to kayaw-ajan. 4 Sikiyu
no mgo yukos, kinahangyan no pogongan
now to og-awoson to yawa now agun kona
kow ogkasikawan duon to atubangan to
Diyus dow otow. 5 Su iyan da kona og-
pakapogong to og-awoson to yawa dan to
mgo otow no wada Diyus. 6 Kinahangyan
no wada ogyupig to duma din pinaagi
to paghilabot to kona no kapikas din to
kinabuhi, su impatahan noy on iyu no og-
bayosan to Ginuu to otow no oghinang to
sikan. 7 Su kona no iyan intawaga ita to
Diyus agun no oghinang ki to maligsom,
di agun no ogkinabuhi ki no matarong.
8 Kaling man, to otow no kona ogpaminog
to seini no impang-anad, kona no otow to
igsalikway din, di iyan igsalikway din to
Diyus no migpaugpa to Ispiritu Santu din
kani ita.
9 Na, bahin to paghigugma now to an-
god now no mgo sakup ni Jesus, konad no
kinahangyan no anadon noy pad sikiyu,
su Diyus on mismu to mig-anad iyu to
paghinigugmaay. 10 Su pighigugma now on
to tibo mgo sakup ni Jesus no nakalibong
iyu duon to tibuuk prubinsya to Macedonia.
Di oghangyuon noy sikiyu no padugangon
now pad to paghinigugmaay.
11 Paningkamoti now no mahusoy
to pagkinabuhi now. Kona kow og-
panginyabot to kona no iyu, aw paomot
kow to pagtrabahu no iyan insugu noy
no diyan koy pad. 12 Su ko tumanon now
sikan, ogtahudon kow to mgo otow no
kona no sakup ni Jesu-Cristo, aw konad
no kinahangyan no ogsalig kow to duma to
mgo kapihitan now.

To Pagpauli to Ginuu

13 Kuntoon mgo suun, ognangonan noy
sikiyu to ogkadeygan to angod now no mgo
sakup ni Jesus no nangkamatoy on. Su
kona koy ogkaliyag no ogkaguul kow angod
to diya mgo otow no wada pag-iman no
ogbanhawon to mgo patoy. 14 Migtuu ki
man no namatoy si Jesus aw nabanhaw dow
ogpauli. Kaling ogpakasiguru ki no ogpad-
umahon to Diyus ki Jesus to diya nangkam-
atoy on no mgo sakup din. 15-16 Seini to ing-
anad to Ginuu bahin to pagpauli din dini to
pasak. Ko mukonsad sikandin, igbansagon
din to sugu. Dongan to sikan, ogtawag
to yabow no anghil aw ogpatanugon to
trumpita to Diyus. Na, sikita no buhi pad,
kona ki og-una to diya mgo sakup ni Jesu-
Cristo no nangkamatoy on, su una sikandan
ogbanhawon aw ogbatunon. 17 Tapus to
sikan, ogbatunon ki isab no mgo buhi pad,
aw ogpagduma kid kandan duon to mgo
panganud to pagtagbu to Ginuu diya to
diatas. Na, kona kid on yagboy ogkayuwat
kandin. 18 Dinasigay kow pinaagi to seini.

5

1 Na mgo suun ku, konad on kinahangyan
no suyatan ku pad sikiyu dow kagan-u
ogkatuman sikan ognangonon ku. 2 Su
namaan kow on man yagboy no wada
ogkataga dow kagan-u ogpauli to Ginuu,
su ogpakatokow sikan no aedow angod to
kawatan no ogsed duon to bayoy ko maduk-
ilom. 3 Ogkahitabu sikan to panahon no
ogkailing to boot to mgo otow no malina-
won to kabotang dan aw wada ogkangka-
haedokan. Di puli sikandan ogkatokawan
to kastigu to Diyus angod to bohi no ogha-
jodan, aw kona dan yagboy ogkalikajan
sikan no kastigu.
4 Di sikiyu no mgo suun noy duon ki Jesu-
Cristo, kona kow ogkatokawan to sikan no
aedow su andam kow on su wada kow
on man kasakup to kadigyom. 5 Nasi no
nasakup kow to kaawang to aedow, no ko
ita pa, sakup kow on to Diyus. Wadad
yabot ta to kadigyom. 6 Kaling pakaalistu
ki aw pogongan ta to kaugalingon ta. Ki-
nahangyan no kona ki maangod to duma
no angod to nangkalipodong su wada pagli-
para dan to Diyus. 7 Su iyan iglipodong to
otow ko madukilom, aw iyan isab panahon
to paghobog-hobog. 8 Di manno nahinang
ki no mgo sakup to aedow, ogpogongan
ta to kaugalingon ta. Kinahangyan no

maangod ki to sundayu no meyduon pana-
gang ko ogpag-atu to kuntra din. To
paghigugma dow pagsalig ta to Diyus iyan
panagang to dagaeha ta, aw to pagpaabut
ta to kayuwasan iyan panagang to uyu
ta. 9 Su wada ki hinanga to Diyus no mgo
sakup din agun kastiguhon ki, di nasi no
agun mayuwas ki din pinaagi ki Jesu-Cristo
no Ginuu ta 10 no migpakimatoy agun no
makaagpot ki kandin, buhi ki ko patoy ko
muandini sikandin. 11 Ingnangon ku iyu
seini agun ogpadajun kow to pagdinasigay
dow pagpadidigonay to pagtuu.

*Katapusan no mgo Sugu dow mgo Pangu-
musta*

12 Mgo suun, oghangyu a no tahudon
now sikan mgo otow no ogpanguyu iyu
no ogpaningkamot to pagpang-anad dow
pagsambag. 13 Kinahangyan no higugmaon
dow tahudon now tongod to sikan no ka-
tongdanan dan. Pahari-a isab to kalinow
duon iyu. 14 Meyduon pad oghangyuon
noy iyu no mgo suun. To mgo hukawon
sambagi now to pagpaningkamot to pag-
trabahu. To mgo balinhaedokon* dasiga
now. To mangkayotoy to pagtuu digona
now, aw antusi sikandan tibo. 15 Kona now
ogbayosan to madoot to diya oghinang to
madoot duon iyu. Nasi no sakup ni Jesus ko
kona, dedeyjawon now sikandan tibo.

16 Lipay kow kanunoy 17 aw ampu kow
isab kanunoy. 18 Inggad nokoy to og-abut
iyu, pasalamati now to Diyus. Sikan tibo
to ogkaliyagan din no tumanon now no
nabogkot on duon ki Cristo Jesus.

19 Ajaw ogbaebagi to mgo kalihokan to
Ispiritu Santu. 20 Ko meyduon otow no og-
iling to meyduon igpaikagi kandin to Diyus,
ajaw now ogtamaja. 21 Di antihi now to tibo
agun mamaan kow dow napuun iyan sikan
to Diyus. Na, sunuda to madojow 22 di likaji
to inggad nokoy no madoot.

23 Og-ampu a no tabangan kow to Diyus
no iyan ogkapuunan to kalinow agun no
himpiton din to pagkabalaan now aw no
panalipodan din to ispiritu dow hona-hona
hasta yawa now. Na, wada igkasikow now
ko mupauli on si Jesus no Ginuu ta. 24 To
Diyus no iyan migtawag iyu iyan isab ogtu-
man to sikan su ogkasaligan sikandin.

25 Mgo suun, i-ampu koy now.
26 Ipangumusta koy to tibo mgo suun ta
to minagsuun no pangumusta. 27 Pinaagi
to katongod no imbogoy kanay to Ginuu,
ogsuguon ku sikiyu no basahon seini no
suyat duon to tibo mgo suun ta to pagtuu.

28 Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow
dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.

Sikan da.

* 5:14 To Surigao no Minanubu: *mahaedokon*

To Ikaduwa no Suyat ni Pablo diya to mgo Taga-Tesalonica

1-2 Siak si Pablo dow to mgo duma ku no si
Silas dow si Timoteo iyan migsuyat to seini
diyan iyu no oghihimun duon to siyudad to
Tesalonica no mgo sakup to Diyus no Amoy
ta dow ni Jesu-Cristo no Ginuu ta. Og-ampu
koy no ipakita iyu to kadojow dow kayuuy
dan aw palinawon to ginhawa now.

To Pag-ampu dow Pagpasalamat ni Pablo

3 Mgo suun, kinahangyan no kanunoy
koy ogpasalamat to Diyus tongod iyu su
migdugang yagboy to pagtuu now kandin
dow to paghinigugmaay now tibo. 4 Kaling
igpanghimantug noy sikiyu diya to duma
no mgo magtutuu no oghihimun diya to
yain-yain no mgo banwa. Og-iling koy no
mainantuson kow aw madigon to pagtuu
now inggad nakabaja kow to mgo pagpaan-
tus iyu dow duma no mgo kalisod.
5 Sikan tibo iyan ogpakiyaya no matarong
to hukum to Diyus. Su pinaagi to mgo
kasakitan no og-antuson now, ogkakitaan
no angajan kow no igkayakip duon to ging-
harian din. 6 Matarong to Diyus. Ogbayosan
din yagboy to diya ogsamuk-samuk iyu. 7 Di
sikita no ogpaantuson ogpapahuwajon din
da ko mupauli on si Jesus likat to yangit
no ogdumahan to gamhanan no mgo anghil
din 8 dow kaeju no ogyagabyab. Ogkas-
tiguhon din to diya wada pasakup to Diyus
aw migmaojow to pagpaminog to sikan
Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesus
no Ginuu ta. 9 Ogpaantuson sikandan to
kastigu no wada katapusan aw igpadiyu
duon to Ginuu. Kona sikandan ogpakakita
to sikan kabeynganan no gahom din 10 no
iyan da ogpakakita to mgo sakup din. Ko
mupauli sikandin duon to sikan no aedow,
ogpasidonggan sikandin to tibo no migtuu
kandin aw ogsajaon tongod to nangkahi-
nang din duon kandan. Yakip kow isab
su migtuu kow man to sikan Madojow no
Nawnangonon no ingnangon noy iyu.
11 Kaling kanunoy koy og-ampu no hi-
nangon kow to Diyus no angajan to sikan
pagtawag din iyu. Og-ampu koy isab no
gahoman kow din agun no matuman to
mangkadojow no og-awoson now dow to
tibo no oghinangon now tongod to pag-
tuu now. 12 Sikan to ig-ampu noy agun
mapasidonggan now si Jesus no Ginuu aw
ogkapasidonggan kow isab tongod kandin.
Ogkatuman sikan tibo tongod to kadojow
dow kayuuy to Diyus ita dow ni Jesu-Cristo
no Ginuu ta.

2

Sikan Yawan-on Hilabi no Otow

1 Na mgo suun, meyduon oghangyuon
noy iyu bahin to pagkahimun ta duon
ki Jesu-Cristo no Ginuu ta ko mupauli
sikandin. 2 Kona kow dajun ogkalibod dow
ogkahaedok ko makadinog kow no mig-
abut on kun to panahon no og-andini
to Ginuu to pagkastigu to mgo otow no
wada pasakup kandin. Kona kow ogtuu to
sikan inggad meyduon muiling no sikami
to mig-ikagi ubin migsuyat to sikan, ubin
kagi yagboy sikan to Diyus no impabaja
kanami. 3 Inggad amonuhon dan to pag-
patuu iyu, kona kow ogtuu. Su kona pad on
ogkahitabu sikan, mahan-in hilabi to mgo
otow no ogpag-atu to Diyus, aw ogyogwa
isab sikan yawan-on yagboy no otow no
impernuhonon. 4 Ogsupakon din to tibo
no pigpakadiyus aw pigsimba to otow agun
sikandin nasi to simbahon. Og-ingkud
ngani duon to Bayoy to Diyus aw og-angkon
no sikandin kun to Diyus.
5 Ogkadomdoman now da buwa no pig-
nangonan kud on sikiyu to sikan no duma
a now pad. 6 Aw namaanan now on dow
nokoy to ogpakapogong to sikan yawan-
on no otow agun no kona naa makayo-
gwa kotob to panahon no pigbootan to
Diyus. 7 Hinuun, miglihok on to gahom to
madoot, di ayha da ogkatagahan yagboy
ko magawang on sikan nakapogong. 8 Na,
ko magawang on, ogyogwa sikan yawan-
on no otow. Di ko mupauli on si Jesus
no Ginuu dini to pasak, oghimatajan din
sikan otow pinaagi to paghiyup dow to
gamhanan no kasilow din. 9 Di ko kona pad
mamatoy sikan yawan-on no otow, ogga-
homan sikandin ni Satanas agun makahi-
nang to mgo milagru aw duma no mgo
kabeynganan 10 dow mangkadoot agun mal-
imbungan din to mgo otow no yagyagonon.
Ogkailing no yagyagonon su kona dan og-
dawaton sikan matuud bahin ki Cristo agun

bogajan podom to kinabuhi no wada kat-
apusan. 11 Kaling igtugut to Diyus no mal-
imbungan sikandan aw makatuu to gayu.
12 Na, ogpahamtangan sikandan to kastigu
su kona dan ogtuuhan to matuud aw iyan
nasi igkalipay dan to madoot.

To Pagtagon to Hustu no Impang-anad

13 Di sikiyu no mgo suun noy no
hinigugma to Ginuu, kinahangyan no
pasalamatan noy kanunoy to Diyus tongod
iyu. Su likat pad to sinugdanan, tahan kow
din on pigpili agun mayuwas kow pinaagi
to gahom to Ispiritu Santu. Sikandin to
migbag-u iyu tongod to pagtuu now to
sikan matuud no nawnangonon bahin ki
Jesus. 14 Pigtawag kow din pinaagi to sikan
Madojow no Nawnangonon no ingwali noy
iyu agun mayakip kow to kadongganan ni
Jesu-Cristo no Ginuu ta. 15 Kaling mgo suun,
pakadigon kow to pagtuu, aw tagoni now
yagboy to diya impang-anad noy no duma
koy pad iyu hasta to diya impanuyat noy.

16-17 Na, og-ampu koy no dasigon kow aw
digonon ni Jesu-Cristo no Ginuu ta dow
to Amoy ta no Diyus agun no mupadajun
kow to madojow no pagpang-ikagi dow hi-
nang. Kanunoy ki oghigugmaon to Diyus,
aw pinaagi to kadojow dow kayuuy din ita,
wada katapusan to pagkadasig dow pag-
iman ta.

3

To Hangyu ni Pablo no I-ampu Sikandin

1 Na seini pad, mgo suun. I-ampu koy
agun no madali ogtangkap to kagi to Ginuu
agun mahan-in to mgo otow no ogtuu
kandin angod to pagtuu now. 2 Ampu kow
isab no kona koy maamonu to mangkadoot
no mgo otow, su mahan-in to kona og-
pamanuu ki Jesus. 3 Di ogkasaligan to
Ginuu. Ogdigonon kow din aw ogpanalipo-
dan agun kona kow maamonu ni Satanas.
4 Aw tongod to pagkabogkot now duon to
Ginuu, masaligon koy no ogpadajun kow
to pagtuman to diya impang-anad noy iyu.
5 Og-ampu koy isab no pasabuton kow to
Ginuu dow man-u to gugma to Diyus iyu
aw no tabangan kow din agun mainantuson
kow angod ki Cristo no mig-antus to mgo
kasakit.

To Pagsambag to mgo Hukawon

6 Mgo suun, pinaagi to katongod ni Jesu-
Cristo no Ginuu ta, ogsuguon noy sikiyu no
kona kow ogpagduma to hukawon no mgo
otow no wada paminog to diya impang-
anad noy, inggad angod now sikandan no
mgo sakup ni Jesus. 7 Su namaan kow on no
sikami nasi to angajan no ogsunudon now,
su no diyan koy pad iyu, migpaningkamot
koy to pagtrabahu. 8 Wada noy sikiyu buju-
i to pagkoon. Pigboli noy to tibo mgo
kinahangyanon noy. Su migpaningkamot
koy to pagtrabahu aedow dow madukilom
agun kona koy makasamuk iyu. 9 Meyduon
podom katongod noy to pagpabuhi iyu,
di wada noy pangimpuesi sikan no ka-
tongod agun makasunud kow kanami no
kona ogsalig to duma. 10 Su no diyan koy
pad iyu, migsugu koy no inggad hintawa
no oghukow to pagtrabahu kona now og-
pakoonon.

11 Pighisgutan noy seini su nakadinog
koy no mey kun pila duon iyu no kona
ogtrabahu su iyan da oghinangon dan
to pagpanghilabot to kalihokan to duma.
12 Kaling pinaagi to katongod ni Jesu-Cristo
no Ginuu, ogsugu dow ogpangamuju koy
no mupahimotang sikandan aw trabahu
agun meyduon ogkabuhian dan. 13 Mgo
suun, kona kow ogtakahan to paghinang to
madojow.

14 Ko meyduon otow no kona ogpaminog
to impang-anad noy kani to seini no suyat,
indani now sikandin. Kona kow on ogpag-
duma kandin agun masikow. 15 Di ajaw og-
isipa no kuntra now. Puli now sikandin
patahanan angod to suun agun maisab to
pamatasan din.

Mgo Pangumusta

16 Og-ampu a no to Ginuu no iyan ogkapu-
unan to kalinow iyan kanunoy mupalinow
to ginhawa now inggad nokoy to mahitabu
iyu. Dumahan kow din podom tibo.

17 Siak si Pablo, boyad ku yagboy to
migsuyat to seini kani to katapusan agun
mamaanan now no siak yagboy to napuu-
nan to seini. Su kada katapusan to suyat,
seini iyan to sinuyatan ku.

18 Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow
dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.

Sikan da.

To Una no Suyat ni Pablo ki Timoteo

1-2 Siak si Pablo iyan migsuyat to seini
diyan ikow Timoteo no og-isipon ku no
matuud no anak to pagtuu. Namaan kad no
apustul a ni Cristo Jesus no iyan og-imanan
ta. Sugu din kanay sikan aw sugu isab to
Diyus no Amoy no iyan Manyuyuwas ta.

Og-ampu a no ipakita ikow to kadojow
dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Cristo
Jesus no Ginuu ta, aw palinawon to ginhawa
nu.

To Sajop no Pagpang-anad

3 Ogkaliyag a no mupakamonang ka naa
diyan to siyudad to Efeso. Sikan to insugu
ku ikow to diya pagpanow ku padeg diya to
prubinsya to Macedonia. Su kinahangyan
no sapadan nu sikan mgo otow diyan no
ogpang-anad to sajop. 4 Ikagihi sikandan
no konad on oglipara to hininang-hinang
no mgo isturya dow mahaba no mgo bat-
baton. Su ginona sikan ogdeg diya to mgo
yalis aw kona ogpakapauswag to trabahu
no kaning Diyus no ogkamaanan pinaagi
da to pagtuu. 5 Pig-ikagi ku ikow seini
agun oghinigugmaay sikandan to gugma
no ogkapuun to matinod-anon no ginhawa,
agun no mahinlu to kunsinsya, aw agun
mabug-us isab to pagtuu dan. 6 Di meyduon
mgo otow no nakasuwoy to sikan, aw iyan
on nasi ogpanghisgutan dan to wada mgo
pues. 7 Ogkaliyag sikandan no og-ilingon
no mgo maistru to diya mgo balaod no
impabaja to Diyus ki Moises. Namogos
sikandan no iyan sunudon sikan impang-
anad dan no pudu wada mgo kasabagan, aw
kona dan ngani ogkasabutan sikan ogpang-
ikagihon dan.

8 Na sikan mgo balaod, namaanan ta no
madojow sikan ko hustu to paggamit. 9 Di
kinahangyan no makasabut ki no wada
isugu to Diyus sikan para to mgo matarong
ko kona no para to mgo baliku to pa-
matasan no angod to seini:

to ogsupak to mgo balaod to Diyus dow
gubernu,
to kona ogtahud to Diyus,
to makasasaya,
to kona no diyusnon,
to ogtamay to kaning Diyus,
to oghimatoy to otow,
to ogyangub to pag-amung-amung to
ginikanan,
10 to oghinang to kayaw-ajan yakip to mgo
yukos ubin bohi no og-uunoy,
to ogbihag to otow,
to gayuon,
to ogkistigus to gayu,
aw inggad hintawa no ogsupak to sikan
matuud no impang-anad.

11 Sikan impang-anad ogkitaon duon to
sikan Madojow no Nawnangonon no insalig
kanay to Diyus no yabow to tibo.

To Kadojow dow Kayuuy to Diyus

12 Ogpasalamat a ki Cristo Jesus no Ginuu
ta su pig-isip a din no ogkasaligan. Kaling
pigpili a din aw bogaji to doson agun
mahinang a no suguonon din 13 inggad pig-
pasipayahan ku sikandin to diya una aw
paantusa to mgo sakup din aw panyupigi.
Pigkayuujan a din da su wada dalimagma-
gan ku to matuud to diya no panahon, aw
wada a pad man isab tuu kandin. 14 Madojow
yagboy sikandin kanay su pigtabangan a
din to pagtuu kandin dow to paghigugma
pinaagi to pagkabogkot ku duon ki Cristo
Jesus.

15 Meyduon matuud no ikagihonon no
angajan ogtuuhan no pig-iling: Mig-
andini si Cristo Jesus to kalibutan to
pagyuwas to mgo makasasaya. Aw siakon
to pinakayabow to sae. 16 Di pigkae-atan a
to Diyus agun no pinaagi to pagpasaylu din
kanay no nahilabihan on to pagpakasae,
igkapakita ni Cristo Jesus no hilabi sikandin
mapailubon. Pighinang din sikan dini
kanay agun ogkita to mgo otow aw
ogpasakup isab sikandan ki Cristo Jesus
aw ogpakadawat to kinabuhi no wada
katapusan. 17 Na, og-ampu a no hangtod
to wada katapusan simbahon to Diyus no
iyan da matuud. Wada sinugdanan din aw
wada katapusan. Kanunoy tanow podom
mapasidonggan sikan yabow no Hari no
kona ogkitaon aw wada kamatajon. Sikan
iyan.

18 Timoteo, seini impansugu ku ikow
nakasuboy to diya intag-an bahin ikow to
diya una no iyan ogpakabogoy to kabuyut
to pag-atubang to inggad nokoy no madoot.

19 Hogota to pagtuu nu, aw tagoni to mado-
jow no kunsinsya. Su meyduon mgo otow
no wadad lipara to kunsinsya dan, kaling
nagoba on to pagtuu dan. 20 Yakip duon
si Himeneo dow si Alejandro. Indata kud
sikandan diya ki Satanas agun mangkayo-
gda to pagpang-anad to kona no matuud no
kibali pagtamay dan to Diyus.

2

To Hustu no Pagsimba

1 Na, og-unahan ku sikuna og-ikagihan
no sikita no namanuu, kinahangyan no i-
ampu ta to tibo kaotawan aw pasalamat ki
to Diyus tongod kandan. Og-ampu ki no
kayuujan aw tabangan sikandan to Diyus
hasta sikita 2 yabi to mgo panguyu to mgo
nasyun dow tibo to duma no meyduon
katongod to pagmandu ita agun no wada
mgo kasamuk to kaugpa ta aw malinow to
paggiginhawa ta. Na, mabotang to gin-
hawa ta* to pagtuman to Diyus. 3 Madojow
sikan tibo aw ogkaliyagan to Diyus no
Manyuyuwas ta, 4 su iyan og-awoson din no
mayuwas to tibo mgo otow aw makasabut
to matuud bahin ki Cristo. 5 Su sobuuk
da to Diyus, aw sobuuk da isab to oghu-
soy to Diyus dow otow. Si Cristo Jesus
sikan no migpakaotow. 6 Imbogoy din
to kinabuhi din agun no mayokat to tibo
kaotawan no nangkaudipon to sae. Na-
tuman sikan to panahon no pigbootan to
Diyus, aw pinaagi to sikan, ingkapakita din
no gustu din no mayuwas to tibo kaotawan.
7 Kaling pighinang a din no apustul aw sugu-
a diya to kona no mgo Hibru agun inawnan-
gon ku kandan sikan matuud no igpang-
anad bahin ki Jesu-Cristo agun no makatuu
sikandan. Matuud yagboy seini, kona no
gayu.

8 Na, ogkaliyag a no to mgo yukos diya to
inggad andei no banwa oghihimun to pag-
ampu no wada kaboyu aw wada pagyayalis.
Kinahangyan isab no wada igkasawoy kan-
dan.

9 Bahin to mgo bohi, ko ogsimba sikan-
dan, ogkaliyag a no ogpangabo sikandan
to minatarong. Kona dan isab ogpasub-
rahan to pagbuyak-buyak to bubue dan
dow to pagsul-ub to mahalon no mgo kabo
hasta to pagpangalahas. 10 Nasi no iyan
ipakita dan to madojow no mgo hinang no
iyan angajan no ogbatasanon to bohi no
og-angkon no ogtuman sikandin to Diyus.
11-12 Kinahangyan no kona ogsamuk diya to
simbahan di nasi no maminog puli aw pao-
bos to sikan ogpang-anad. Kona a ogtugut
no to bohi iyan ogpang-anad to mgo yukos
aw ogpanguyu kandan. 13 Su no hinangon
to Diyus to otow, iyan una no pighinang
din si Adan, aw isunu si Eba. 14 Kona isab
no si Adan to nalimbungan ni Satanas,
di si Eba. Bohi to una no migyapas to
sugu to Diyus. 15 Di kona monang no pig-
ikagi ku seini su wadad pag-iman to mgo
bohi. Tinood iyan no og-antus sikandan ko
manganak, di ogkailisan sikan to kalipay ko
ogpadajun sikandan to pagsalig to Diyus, to
paghigugma to duma dow to pagkinabuhi
no matarong.

3

To Angay no Ogbatasanon to mgo Panguyu
(Tito 1:6-9)

1 Matuud yagboy sikan ikagihonon no
pig-iling: To otow no ogkaliyag no mahi-
nang no panguyu to angod din no mgo
magtutuu, madojow sikan katongdanan
no naliyagan din. 2 Kaling kinahangyan
no wada igkasawoy to mgo panguyu to
mgo magtutuu, sobuuk da to asawa, wada
honay, aw wada inojowan no asawa. Ki-
nahangyan isab no mabotang to ginhawa,
kona no hawa-hawa, ogkatahudan, maabi-
abihon, dow madojow ko ogpang-anad.
3 Kinahangyan isab no kona sikandan no
palahobog, kona no abusadu, nasi no ma-
pailubon sikandan. Kinahangyan no kona
no matipagyalis aw kona no pakisaepi.
4 Ogkaamu sikandan ogdumaya to pani-
mayoy dan aw ogsuguton dow ogtahudon
sikandan to mgo anak dan. 5 Su sikan
kona ogkaamu ogdumaya to kaugalingon
dan no panimayoy, og-amonuhon dan
man to pagdumaya to kaotawan to Diyus?
6 Kinahangyan isab no kona sikandan no
bag-u no magtutuu, su unu ko matintal to
pagpayabow aw kastiguhon to Diyus angod
to pagkastigu ki Satanas to diya una tongod
to pagpayabow din. 7 Kinahangyan isab
no madojow to batasan agun ogtahudon
sikandan to mgo otow no kona no sakup ni

* 2:2 Ubin *kona no hawa-hawa*

Jesu-Cristo su unu ko sawajon sikandan aw
makasodop to lit-ag ni Satanas.

To Angay no Ogbatasanon to mgo Tumatabang

8 Na, bahin to mgo otow no ogkahinang
no tumatabang duon to simbahan, kina-
hangyan no ogkatahudan sikandan, kona
no daduwa to dila, kona no palahobog aw
kona isab no pakisaepi. 9 Kinahangyan
no tagonan dan sikan pigtuuhan no im-
pasabut ita aw to hinlu no kunsinsya.
10 Kinahangyan no paniidan naa sikan-
dan, aw ko wada igkasawoy, ogkahimu
no botangan to sikan no katongdanan.
11-12 Kinahangyan isab no sobuuk da to
asawa, wada kabit, aw wada inojowan no
asawa. Ogkaamu isab ogdumaya to pani-
mayoy dan.

To mgo asawa dan isab kinahangyan no
ogkatahudan, kona no mahimanu, ogpaka-
pogong to kaugalingon, aw ogkasaligan to
inggad nokoy no hinangonon.

13 Ko hintawa to ogpakadedeyjow to pag-
tuman to igpahinang kandin, ogtahudon
yagboy sikandin aw masaligon to pag-ikagi
bahin to pagtuu din ki Cristo Jesus.

14-15 Na, og-imanon ku no kona a ogkayu-
goy to pag-andiyan ikow. Di ko pananglit
mayangan a, igsuyat ku seini mgo sugu no
igpadae ku diyan ikow agun mamaan ka
dow nokoy to ogbatasanon to mgo sakup
to panimayoy to Diyus. Sikan og-ilingon to
panimayoy to Diyus, mgo magtutuu sikan
to buhi no Diyus. Angod ki to madigon
no tugdok su pigtagonan ta to matuud
no impang-anad bahin ki Jesu-Cristo aw
ignawnangon ta sikan. 16 Namaan ki no
impurtanti yagboy sikan pigtuuhan ta no
babag-uhay pad ipasabut ita no pig-iling,

Migpakaotow si Jesu-Cristo,
aw migkistigus to Ispiritu Santu no
Anak sikandin to Diyus.
Pigkita sikandin to mgo anghil
aw iwali diya to yain-yain no mgo
tribu.
Mahan-in to migpasakup kandin dini to
babow to pasak,
aw pigbatun sikandin diya to yangit.

4

To Ogpamang-anad to Gayu

1 Klaru no pig-ikagi to Ispiritu Santu no
diya to mahudi no mgo aedow, meyduon
mgo otow no ogtalikud to sikan matuud
no pigtuuhan ta. Iyan on nasi ogtuuhan
dan to gayu no igpang-anad no diya ogka-
puun to mangkadoot no ispiritu. 2 Aw
sikan ogpang-anad, mgo gayuon no ku-
nungkun mangkatarong. Konad on sikan-
dan ogkasamuk su pigkubayan on to kun-
sinsya dan. 3 Og-iling sikandan no kona
ogpaminyoon to otow aw no meyduon mgo
pagkoon no ig-ojow. Di sikita no namanuu,
namaan ki to matuud. Namaan ki no
imbogoy ita to Diyus sikan mgo pagkoon
agun ogkapuesan ta aw ogkapasalamatan
ta sikandin. 4 Su madojow tibo to nangkahi-
nang to Diyus. Wada og-ojowan ta to sikan
impamogoy din, nasi no ogdawaton ta aw
pasalamati. 5 Su tongod to sikan pig-ikagi
to Diyus dow sikan pagpasalamat ta kandin,
og-isipon sikan tibo pagkoon no hinlu.

To Matinumanon no Suguonon ni Jesu-Cristo

6 Ko i-anad nu diya to angod ta no mgo
magtutuu seini impanuyat ku kani, ogkail-
ing ka no matinumanon no suguonon ni
Cristo Jesus. Aw ogkakita no migtubu ka
duon to mgo kagi to Diyus aw duon to sikan
matuud no impang-anad no pigtuuhan ta.
7 Kona ka ogpanginyabot to sikan mgo otow
no ogpangnawnangon to mgo hininang-
hinang no mgo isturya su kona sikan og-
pakapasidongog to Diyus. Nasi no iyan
batasanon nu to pagkinabuhi no diyusnon.
8 Angod pananglit to seini. Ogpakadojow ita
ko padosonon ta to yawa ta, di yabow no
ogpakadojow ita ko digonon ta to pagsunud
to Diyus. Su sikan to ogkapuunan to kado-
jawan to kinabuhi ta kuntoon hasta ko diya
kid on to yangit.

9 Seini kagi ku ogkatuuhan yagboy su
matuud. 10 Kaling ogpaningkamot aw og-
paomot ki su og-imanan ta to buhi no
Diyus. Ogkayuwas din to tibo kaotawan,
yabi to diya ogpasakup kandin.

11 Seini impansuyat ku ikow isugu aw i-
anad nu diya to duma. 12 Ajaw igtugut no
tamajon ka tongod to kabatan-on nu. Nasi
no deyjawa to batasan nu agun angajan ka
no ogsunudon to duma no mgo magtutuu
ko kitaon dan no madojow to pagpang-
iikagi nu, to pamatasan nu, to gugma nu, to

pagtuu nu dow to pagkaotow nu no wada
buling. [13] Na, kotob no makaandiyan a,
tibuyusa to pagbasa to Kasuyatan to Diyus
duon to ogkahimun no mgo magtutuu, to
pagwali dow to pagpang-anad. [14] Ajaw
ogpabay-ani to abilidad nu no imbogoy
ikow to Diyus pinaagi to impaikagi din to
diya kibali ba-ba din bahin ikow to diya
panahon no sampoyongan to uyu nu to
mgo panguyu to simbahan aw i-ampu ka
dan.
[15] Tibuyusa to pagtuman to sikan tibo
no insugu ku ikow agun makitaan to tibo
no kanunoy og-uswag to pagtuman nu to
Diyus. [16] Kaling deyjawa to pamatasan nu
dow to pagpang-anad, su ko padajunon nu
sikan, kona no sikuna da to ogkayuwas di
hasta to diya ogpaminog to igpang-anad
nu.

5

Bahin to mgo Bayu, mgo Panguyu dow mgo Udipon

[1-2] Ko meyduon ogsambagan nu, i-angod
sikandin to sakup to pamilya nu. Ajaw
igpanagda to yukos no kakoy nu to idad no
ogpakasae. Nasi no i-angod to pagsambag
nu to amoy nu. To mgo bohi isab no kakoy
nu to idad, isipa no inoy nu, aw to mgo hadi
nu to idad, isipa no mgo suun nu no yukos
dow bohi. Di likaji to yain no mgo hona-
hona bahin to batan-on no mgo bohi.
[3] Na, bahin to bayu no mgo bohi no wadad
ogkasaligan to panginabuhi, kinahangyan
no tahudon dow tabangan. [4] Di ko meyduon
mgo anak ubin mgo apu dan, kinahangyan
no mamaan sikandan no una no katong-
danan dan to pagtuman to Diyus pinaagi
to pag-atiman to sikan bayu. Su mahan-
in to bayosanan dan to inoy dow apu dan.
Igkalipay isab to Diyus no tabangan dan
sikan bujag.
[5] Di to bayu no bohi no wadad ogkasaligan
to panginabuhi, iyan da og-imanan din to
Diyus. Aedow dow madukilom kanunoy
sikandin og-ampu aw ogpamuju to mgo
kinahangyanon din. [6] Di to bayu no ogpatu-
jang, ogkaangod on sikandin to patoy. [7] Na,
seini ing-anad ku ikow i-anad nu isab to
mgo sakup ni Jesus agun wada igkasawoy
kandan. [8] Su ko meyduon sakup ni Jesus
no kona og-atiman to mgo kasuunan din
yabi pad to pamilya din, kibali pig-ojowan
din on to pagtuu din ki Jesus, aw yabi pad
sikandin to kadoot to diya mgo otow no
wada Diyus.

[9] Seini to ogkatagahan nu dow hintawa to
mgo bayu no bohi no angajan iglista. Una,
kinahangyan no subra on to kan-oman no
tuig to idad dan. Ikaduwa, kinahangyan no
wada pangabit aw wada sikandan pagbiya
to bana. [10] Ikatoyu, kinahangyan no naban-
tug sikandan to madojow no mgo hinang,
angod pananglit to madojow no pagdu-
maya to mgo anak, to pag-abi-abi to mgo
otow duon to bayoy din, to paghugas to
kobong to mgo saka, to pagtabang to mgo
otow no nangkalisod-lisod dow to tibuyus
no paghinang to yain-yain no mangkado-
jow.

[11] Di to bayu no mgo bohi no batan-on pad
ajaw iglista su kona ogkayugoy, ogkakob-
osan to diya saad dan to pag-alagad ki
Cristo tongod to liyag dan to pagminyo.
[12] Su ko sikan to oghinangon dan, ogka-
sawoy sikandan su kona dan ogkatuman to
diya insaad dan. [13] Dugang pad isab, nokoy
no kona iglista to batan-on no mgo bayu, su
unu ko ogkaanad sikandan to pagkahuka-
won aw iyan da oghinangon dan to pag-
panumbayoy, pagtinabi, pagpanginyabot
to kalihokan to duma aw pagpang-ikagi to
kona no angay. [14] Kaling ogsambag a to bayu
no mgo bohi no batan-on pad no muminyo
on isab agun manganak aw ogdumaya to
panimayoy dan agun wada igkasawoy ita
to mgo kuntra ta. [15] Pig-ikagi ku sikan su
mey on iyan mgo bohi no migsuwoy ki Jesu-
Cristo, aw iyan on pig-unug dan si Satanas.

[16] Na, og-isabon ku og-ikagihon no to
bohi no meyduon bayu no pamilya din,
sikandin to og-atiman kandin agun no iyan
ogkaatubang to simbahan to bayu no mgo
bohi no wadad yagboy ogkasaligan.

[17] Na, bahin to mgo panguyu no madojow
ogdumaya to mgo sakup ni Jesus, anga-
jan sikandan ogtahudon dow suhuyan to
madojow, yabi to diya mangkabakas no og-
pangwali dow ogpang-anad. [18] Su pig-iling
duon to Kasuyatan to Diyus, "To baka no

* 5:18 To Surigao no Minanubu: *ogpagiokon* † 5:18 5:18b Deuteronomio 25:4

ogpagunason* kona ogsampongan to baba agun no makakoon to sikan naunagan din."† Meyduon isab pig-iling, "To otow no ogtrabahu angajan ogsuhuyan."‡ 19 Ko meyduon panguyu no igriklamu, ajaw ogpaminoga gawas ko meyduon daduwa ubin tatoyu no ogpakakistigus to sikan. 20 Ko mamaanan no ogpadajun to panguyu to simbahan to pagpakasae, sapadi sikandin duon to atubangan to ogkahimun no mgo sakup ni Jesus agun ogkahaedok to duma to paghinang to angod.

21 Ogsuguon ku sikuna duon to atubangan to Diyus dow ni Cristo Jesus hasta to mgo anghil dan no tumanon nu seini tibo no wada ogpaburan.

22 Na, bahin isab to sikan oghinangon no mgo panguyu, ajaw ogdali-dali-a to pagbogoy kandan to katongdanan su unu ko pagkahina-hina, mamaanan no madoot naan sikandan aw ogkadaehig ka to sae dan. Likaji yagboy to sae.

23 Na, meyduon igsambag ku ikow bahin to sikan ogbation nu. Kona no wohig da to og-inomon nu, di inom ka isab to maintok no inomon agun matambayan sikan ogbalik-balik no sakit to gotok nu.

24 Ogbalikon ku to paghisgut bahin to pagpili to mgo panguyu. Domdomon nu no meyduon mgo otow no madali ogkamaanan to sae dan inggad kona pad hukuman. Meyduon isab duma no ogkamaanan da to mgo sae ko mayugoy-yugoy on to pagpaniidi kandan. 25 Angod isab to sikan to mangkadojow no oghinangon to mgo otow. Su meyduon ogkamaanan dajun, aw meyduon isab duma no mayugoy ogkamaanan.

6

1 Bahin to mgo udipon no sakup ni Jesus, kinahangyan no tahudon dan to mgo agayon dan agun kona ogkadoot to dongog to Diyus hasta sikan igpang-anad ta. 2 Ko meyduon udipon no ogpangagayon duon to angod din no sakup ni Jesus, kona sikandin oghona-hona no ogpangimpuesan din sikan agayon din. Nasi no tumanon din yagboy to mgo sugu din su to trabahu din iyan man ogpakapahimuyus sikan angod din no magtutuu no pighilabi din. Sikan to i-anad nu to kaotawan, aw siguruha no tumanon dan.

To Sajop no Pagpang-anad dow to Tinood no Pagkadatu

3 Ko meyduon ogpang-anad to ogpakayahi aw kona din ogdawaton sikan ogpakadojow no impang-anad ni Jesu-Cristo no Ginuu ta no ogdeg diya to pagkadiyusnon, 4 ogkamaanan nu no hambugeru sikan no otow aw wada dalimagmagan din bahin to matuud. Iyan nasi ogkabuangan din to pagpagdibati bahin to paghiluwas to mgo kagi no iyan ogkaamungan to pagsilag, pagbubuyow, pagpaiinsultuhay, wada pagsalig to duma 5 dow wada katapusan no pagyayalis. Ogkailing to sikan su wada din on man hipidi duon to hona-hona din to matuud no igpang-anad, aw tibo on madoot to nakased duon to hona-hona din. Nailing to boot din no ogkadatu sikandin pinaagi to pagkadiyusnon.

6 Di iyan nasi podom kadatu ta to pagkadiyusnon no ogparisan to pagkatagbaw inggad igu-igu da to mgo kinahangyanon ta. 7 Su no i-anak ki, wada nadae ta no inggad nokoy, aw wada isab ogkadaya ta ko mamatoy kid. 8 Kaling ogkahustuhan kid on ko meyduon igu no pagkoon dow kabo ta. 9 Di to mgo otow no ogkaliyag no masapian, ogkatintal sikandan aw ogkaangod to mananap no ogpakasodop to lit-ag. Su ko tumanon dan sikan linangog dow ogpakadoot no ogkaliyagan dan, sikan to ogyon-ok kandan diya to kayagyagan. 10 Su to gugma to saepi iyan ogkapuunan to tibo klasi no kadoot. Tongod to sikan, meyduon mgo otow no nakatalikud on to sikan pigtuuhan ta, aw to katapusan, wada ogpakatopong to pagbasul dan.

To Sambag ni Pablo ki Timoteo

11 Di sikuna Timoteo, domdoma no suguonon ka to Diyus. Likaji sikan impamatahan ku. Iyan nasi paningkamotan nu to pagkamatarong, pagkadiyusnon, pagsalig to Diyus, paghigugma, pagkamainantuson dow pagpailub. 12 Paningkamot ka yagboy angod to otow no og-ibak to yumbaan, su sobuuk ka to diya namanuu ki Cristo.

‡ 5:18 Lucas 10:7

Pakadigon ka duon to sikan kinabuhi no
wada katapusan. Imbogoy sikan ikow to
Diyus no iyan migtawag ikow to diya pana-
hon no mig-ikagi ka duon to atubangan to
mahan-in no mgo otow no ogpasakup ka ki
Jesu-Cristo. 13 Na, mey pad igsugu ku Tim-
oteo duon to atubangan to Diyus no iyan
ogbogoy to kinabuhi to tibo dow ni Cristo
Jesus no Ginuu ta no iyan mig-ikagi to
matuud diya to atubangan ni Poncio Pilato.
14 Ogsuguon ku sikuna no tumanon nu to
tibo insugu to Diyus aw dedeyjawa to pag-
bantoy agun no wada og-isab to sikan aw
kona sikan ogkasawoy kotob no kona pad
mupauli si Jesu-Cristo no Ginuu ta. 15 Na,
to Diyus iyan ogtuman to sikan pagpauli ni
Jesu-Cristo ko muabut on to hustu no pana-
hon. To Diyus no Yabow to Tibo iyan da
ogmandu. Sikandin to Hari to tibo mgo hari
dow Magboboot to tibo meyduon katongod
to pagboot. 16 Wada ogsangkoan to kinabuhi
din. Wada ogpakapadani kandin su mig-
ugpa sikandin duon to pinakamasilow no
kaawang. Wada pad nakakita to Diyus,
aw wada yagboy ogpakakita kandin. Na,
hinaut no kanunoy sikandin pasidonggan
aw no mupaobos to tibo duon to pagmandu
din hangtod to wada katapusan. Sikan iyan.

17 Suguon nu to sapian no mgo magtutuu
no kona sikandan ogpayabow-yabow aw
kona ogsalig to saepi dan su madali da sikan
ogkagawang. Nasi no iyan saligan dan to
Diyus no ogbogoy ita to tibo mangkado-
jow agun ogkalipay ki. 18 Suguon nu isab
sikandan to paghinang to mangkadojow su
sikan to tinood no kadatu. Kinahangyan
no matibogoy sikandan aw matinabangon
to duma. 19 Su duon to sikan, ogpakahimun
sikandan to kadatu diya to yangit no kona
ogkagawang. Aw ogpakapanag-iya sikan-
dan to matuud no kinabuhi no wada kata-
pusan.

20 Na Timoteo, bantaji sikan impang-anad
no insalig ikow agun wada og-isab to sikan.
Likaji to mgo hisgutanan no kona ogpaka-
pasidongog to Diyus dow to nakayahi no
pagpang-anad no og-ilingon no kaalam
kun. 21 Su to mgo otow no migsunud to
sikan nakasuwoy on to matuud no pigtu-
uhan ta.

Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow dow
kayuuy to Diyus.

Sikan da.

To Ikaduwa no Suyat ni Pablo ki Timoteo

1-2 Siak si Pablo iyan migsuyat to seini
diyan ikow Timoteo no og-isipon ku no
anak. Namaan kad no apustul a ni Cristo
Jesus su sikan to pagboot to Diyus. Pigsugu
a din agun inawnangon ku sikan kinabuhi
no insaad to Diyus ita no nabogkot duon ki
Cristo Jesus.

Og-ampu a no ipakita ikow to kadojow
dow kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Cristo
Jesus no Ginuu ta aw palinawon to ginhawa
nu.

To Pagdasig ki Timoteo to Pagtuman to Diyus

3 Ogpasalamat a to Diyus no iyan ogtu-
manon ku to hinlu no kunsinsya angod
to diya pagtuman to mgo kaaw-apuan ku.
Aedow dow madukilom kona ku ogkalin-
gawan to pagpasalamat kandin aw to pag-
ampu tongod ikow. 4 Ko ig-ampu ku sikuna,
ogmingawon a yagboy su ogkadomdoman
ku no pigpangyuhaan ka no mususuwoy
ki. Ogkaliyag a podom no maisaban ku
sikuna makitaan agun no malipay a yagboy.
5 Kona ku ogkalingawan to matinod-anon
no pagtuu nu ki Jesu-Cristo. Iyan una no
namanuu to apu nu no si Loida dow to inoy
nu no si Eunice, aw kuntoon nasiguru ku no
nakasunud ka to sikan madigon no pagtuu
dan. 6 Kaling paduganga to paggamit to diya
abilidad no imbogoy ikow to Diyus to diya
una no sampoyongan ku sikuna. 7 Su to
Ispiritu Santu imbogoy ita to Diyus kona no
agun ogtalaw ki di nasi agun gahoman ki to
pagtuman to Diyus dow agun higugmaon ta
to duma aw agun madisiplina to kaugalin-
gon ta.

8 Kaling kona ka ogkasikow to pagnaw-
nangon bahin to Ginuu ta. Kona a nu isab
igkasikow inggad naprisu a tongod to pag-
nawnangon ku to sikan. Nasi no pag-unung
ka kanay to mgo antusonon, aw antusa to
mgo kalisod no og-abut ikow su ogdigonon
ka to Diyus. 9 Sikandin to migyuwas ita
aw tawaga agun yainon ki no kaotawan
din. Kona ki podom no angajan to sikan
no kadojow dow kayuuy din, di inggad
no wada din pad hinanga seini kalibutan,
tahan din on pigplanu no ogtabangan ki
din pinaagi ki Cristo Jesus. 10 Na, kuntoon
namaanan tad no mig-andini si Cristo Jesus
to kalibutan to pagyuwas ita. Pigbongkag
din on to gahom to kamatajon aw ipasabut
no ogkabogajan ki to kinabuhi no wada
katapusan pinaagi to sikan Madojow no
Nawnangonon. 11 Kaling pigpili a to Diyus
aw bogaji to katongdanan to pagka-apustul
agun inawnangon ku aw ipang-anad sikan.
12 Sikan to hinongdan no pigpaantus a no
angod to seini. Di kona ku igkasikow sikan
su namaan a yagboy ki Jesus no iyan pigsali-
gan ku. Nakasiguru a isab no ogkapanalipo-
dan din sikan insalig ku kandin* hangtod to
Aedow to Paghukum.

13 Tagoni to diya impang-anad ku ikow
aw iyan sunuda ko mang-anad ka. Padajun
ka duon to pagtuu dow gugma no imbo-
goy ni Cristo Jesus ita no nabogkot duon
kandin. 14 Ajaw ogtuguti to inggad hintawa
to pag-isab to sikan impang-anad no insalig
ikow. Su to Ispiritu Santu no og-ugpa
kani to ginhawa ta iyan ogtabang ikow to
pagpanalipod to sikan.

15 Namaan kad no halus tibo to mgo
sakup ni Jesus kani to prubinsya to Asia
namanalikud on kanay yakip si Figelo dow
si Hermogenes.

16 Di si Onisiforo wada talikud kanay. Og-
ampu a no kayuujan sikandin to Ginuu dow
to pamilya din, su kanunoy sikandin migli-
pay kanay. Inggad naprisu ad on, wada
sikandin kasikow to pagyouy. 17 Su to diya
pagtidow din dini to Roma, wada sikandin
sigkon to pagpamangha kanay kotob no
nakitaan a din. 18 Aw namaan ka dow pig-
amonu din to pagbulig diyan to siyudad
to Efeso. Kaling og-ampu a no kayuujan
sikandin to Ginuu ko og-abut on to Aedow
to Paghukum.

2

To Maunungon no Sakup to Diyus

1 Kaling sikuna no og-isipon ku no anak,
pakadigon ka pinaagi to tabang ni Cristo
Jesus. 2 To diya impang-anad ku ikow no
ingkapang-anad on isab ikow to mahan-in
no mgo otow isalig nud on diya to duma no

* 1:12 To yain no igpasabut to seini: *insalig din kanay*

ogkangkasaligan agun igkaanad dan isab
diya to duma pad no mgo otow. 3 Antusa
to mgo antusonon no og-abut ita no kibali
mgo sundayu ni Cristo Jesus. 4 Su wada
sundayu no ogpanginyabot to mgo kali-
hokan to mgo sibilyan. Ogtibuyuson din
to pagtuman to katongdanan din to pagka-
sundayu agun ogkasajaan sikan yabow din.
5 Maangod ki isab podom to otow no og-
ibak to yumbaan. Su to otow no og-ibak
duon ogkagawang ko kona din tumanon
to balaod to sikan yumbaan. 6 Iyan isab
maangodan ta podom to mag-uuma no og-
paningkamot to pagtrabahu. Ko og- but
on to tanom, kinahangyan no sikandin to
una no ogbahinan. 7 Hona-honaa seini pig-
ikagi ku, su ogtabangan ka to Ginuu agun
ogpakasabut ka yagboy.

8 Domdoma si Jesu-Cristo no nabanhaw
no kaliwat ni Hari David. 9 Tongod to pag-
nawnangon ku to sikan, mig-antus a no gi-
napus angod to kriminal. Di to kagi to Diyus
migpadajun to pagtangkap su kona sikan
ogkagapus. 10 Kaling og-antuson ku to tibo
mgo kasakit tongod to diya pinili din no
mgo otow agun mayuwas sikandan pinaagi
to pagkabogkot duon ki Cristo Jesus, agun
isab no ogkadawat dan to kinabuhi no
wada katapusan. 11 Meyduon ikagihonon
no ogkatuuhan no pig-iling: Ko namatoy
ki duma ki Jesus pinaagi to pagsapilinti din
ita, ogpakaduma ki to pagkabanhaw din.
12 Ko ogkaantus ta to mgo kalisod, ogpaka-
mandu ki duma kandin. Di ko ilidung ta
sikandin, iglidung ki din isab. 13 Inggad
kona ki no matinumanon kandin, ogpa-
bilin sikandin no matinumanon su kona
ogkaisab to kinaiya dow kagi din."

*To Angay no Ogbatasanon agun Ogkasa-
jaan to Diyus*

14 Ipadomdom nu to mgo otow sikan
nahisgutan on. Nongnonga sikandan duon
to atubangan to Diyus no likajan dan to
pagdibati bahin to paghiluwas to mgo
kagi su wada pues to sikan aw ginona
ogpakadoot to mgo otow no ogpaminog.
15 Paningkamot ka yagboy to pagtuman to
Diyus agun masajaan sikandin. Ko angod to
sikan to hinangon nu, wada igkasikow nu su
hustu man yagboy to pagpang-anad nu to
sikan matuud no kagi to Diyus. 16 Likaji to
mgo hisgutanan no kona ogpakapasidon-
gog to Diyus, su to mgo otow no og-ikagi
to angod to sikan ogpakapadiyu yagboy to
Diyus. 17 Aw ko ogtangkap on sikan igpang-
anad dan, ogkaangod sikan to sangla no
og-uyakit to duma. Sikan to ogkaangodan
ni Hermeneo dow ni Felito 18 su migsu-
woy sikandan to matuud no impang-anad
aw piglibod dan to pagtuu to duma, su
nang-anad man sikandan no natapus on to
pagkabanhaw to mgo patoy. 19 Di inggad
pad to sikan pighinang dan, kona ogkaisab
sikan matuud no impang-anad no napuun
to Diyus. Angod sikan to madigon no
pasikadanan to bayoy no pigsuyatan to
seini: "To Ginuu namaan dow hintawa to
mgo sakup din." Nasuyat isab no pig-iling,
"To otow no og-angkon no sakup sikandin
ni Jesus, kinahangyan no ojowan din to
madoot."

20 Igpananglit ta to bayoy to sapian. Kona
og-aangod to mgo gamit duon. Meyduon
gamit no buyawan dow plata no oggamiton
to mahinongdanon no mgo tuud. Meyduon
isab duma no hininang to kaju dow pasak
no obos da no gamitonon. 21 Na, to otow
no ogpadiyu to tibo mangkadoot ogkaan-
god to sikan mahalon no mgo gamit su
ogkapuesan yagboy sikandin, aw andam no
oggamiton to agayon din to tibo madojow
no hinangonon.

22 Kaling likaji to mangkadoot no kaibog
no kaning batan-on. Iyan nasi tagoni to
katarong, pagsalig to Diyus, paghigugma
dow kalinow. Su sikan to oghinangon to
mgo otow no og-ampu to Ginuu dinumahan
to pagsalig no wada sakot no madoot duon
to ginhawa dan. 23 Kinahangyan isab no
likajan nu to wada pues no mgo hisgut-
hisgut to mgo otow no kuyang to pagsabut,
su namaanan nu no ginona ogdeg sikan
diya to pagkabubuyow. 24 To suguonon
to Diyus kona ogpagbuyow. Nasi no
ogmadojawan din to tibo otow aw og-
pailuban din. Madojow isab sikandin ko
ogpang-anad, mainantuson 25 aw mayunoy
ko ogsambag to mgo otow no ogsupak
to matuud no igpang-anad. Su basi da
man tabangan sikandan to Diyus agun no
musosey sikandin aw maisab sikan sajop
no mgo panghona-hona dan hangtod no
ogpakasabut to matuud. 26 Na, pinaagi to

sikan, ogkatul-id to mgo panghona-hona
dan aw ogpakasabuk sikandan to gahom ni
Satanas no migbitik kandan agun ogtuman
podom to pagboot din.

3

To Ogbatasanon to mgo Otow diya to Mahudi no mgo Aedow

1 Indani seini. Diya to mahudi no mgo
aedow, malisod on yagboy to panahon.
2 Su iyan da ogdomdomon to mgo otow to
kaugalingon dan. Pakisaepi sikandan, mgo
hambugeru dow garbusu. Ogpang-insultu
sikandan to Diyus dow to duma, ogsupak to
mgo ginikanan, konad no mapasalamaton,
aw wadad pagtahud dan to Diyus. 3 Wadad
gugma dow kayuuy dan, ogpanghapey, ma-
patujangon, mangkayupig, ogsupak to ing-
gad nokoy no madojow 4 aw mayuibon.
Kona dan igbotang to boot to oghinangon
dan, aw ogyakad on to pagpayabow dan.
Konad sikandan oghigugma to Diyus su
iyan ogpayabihon dan to mgo kalipajanan.
5 Kunungkun diyusnon sikandan di kona
ogpagahom to Diyus. Likaji to mgo otow no
angod to sikan.
6 Su inggad kuntoon meyduon angod
kandan no maidiya no ogsed to mgo bayoy
aw pangumbinyu to mgo bohi no madali
ogkadaya agun tuuhan sikan igpang-
anad dan. Sikan no mgo bohi nabog-
atan to sae aw madali ogkadaya to yain-
yain no mangkadoot no ogkaliyagan dan.
7 Kanunoy sikandan ogpaanad to bag-u no
igpang-anad, di kona yagboy ogkamaan
to matuud. 8 Sikan ogpanlimbung no mgo
otow, nangkadoot on yagboy to panghona-
hona aw wada dan on tuuhi to matuud.
Nasi no ogsupakon dan angod to pagsupak
ni Janes dow ni Jambres* ki Moises to diya
una. Kaling pig-ojowan sikandan to Diyus.
9 Di kona sikandan ogpakapadajun, su
ogkamaanan da man to tibo no wada pues
to sikan igpang-anad dan. Na, ogkasikawan
sikandan angod to diya pagkasikawi ni
Janes dow ni Jambres.

To Sambag ni Pablo ki Timoteo

10 Di sikuna, nasabutan nud man yagboy
to diya impang-anad ku, to pamatasan ku,
to mgo tuud ku, to pagtuu ku, to pagpailub
ku, to gugma ku dow to pagkamainantuson
ku. 11 Nakapaniid ka isab to diya pagpaantus
kanay diya to mgo yunsud to Antioquia,
Iconio dow Listra. Di pigyuwas a to Ginuu
to sikan tibo mgo antusonon. 12 Aw kona
no siak da to ogpaantuson, di hasta isab to
tibo mgo otow no nangkabogkot on duon
ki Cristo Jesus no ogtuman yagboy kandin.
13 Di to mgo otow no mangkadoot to batasan
dow malimbungon, ogdugang to kadoot
dan su ogpadajun to paglimbung to duma,
aw ogkalimbungan isab sikandan.
14 Di sikuna Timoteo, padajun ka to
pagtuu to diya matuud no impang-anad
ikow. Namaan ka no matuud sikan
su ogkangkasaligan to diya namang-
anad ikow. 15 Sugud to pagkabata nu,
namaanan nud to Kasuyatan to Diyus no
iyan ogpasabut ita agun no ogkayuwas
ki pinaagi to pagtuu dow pagsalig ki
Cristo Jesus. 16 To tibo nakased duon
to Kasuyatan to Diyus napuun yagboy
kandin. Ogkapuesan sikan to pagpang-
anad, pagsapad, pagtul-id dow pag-anad
ita to pagkamatarong 17 agun no wada
ogkakuyang ita no ogpang-anad, di nasi
no masangkap ki to tibo madojow no mgo
hinangonon.

4

1 Meyduon pad igsugu ku ikow duon to
atubangan to Diyus dow ni Cristo Jesus no
iyan ogpauli to paghari dow to paghukum
to tibo kaotawan no buhi pad dow patoy on.
2 Seini to igsugu ku ikow kuntoon. Inawnan-
gon to kagi to Diyus. Kinahangyan no an-
dam ka kanunoy, inggad malisod to pana-
hon ubin masajun. Ikagihi to mgo otow to
sajop dan aw sambagi. Dasigon nu sikandan
to paghinang to madojow. Dedeyjawa to
pagpang-anad kandan aw pailubi. 3 Su og-
abut to panahon no konad ogpaminog to
otow to matuud no igpang-anad. Iyan
nasi ogpaminogon dan to mahan-in no
ogpang-anad to sikan ogkaliyagan dan no
ogpaminogon. 4 Ogpamabongey-bongey
sikandan to matuud su iyan ogpaminogon
dan to hininang-hinang no mgo isturya. 5 Di

* 3:8 Ojow pa to isturya to mgo Hibru, si Janes dow si Jambres mgo taga-Ehipto no salamangkiru no pigpahinang to hari dan to mgo kabeynganan angod to diya impahinang to Diyus ki Moises dow ki Aaron. Ogkabasa seini duon to Exodo 7:11 dow 22.

sikuna, pabog-ata to ginhawa nu, aguwan-
taha to mangkalisod no og-abut ikow, pada-
jun ka to pagnawnangon to sikan Madojow
no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo aw
tumana to igpamahinang din ikow.
6 Su siakon, kibali imbu-bu on to yangosa
ku no inghalad diya to Diyus. Madani on
ogkatapus to kinabuhi ku. 7 To pagtuman
ku to Diyus angod to migpagyumbaan a.
Migpaningkamot a kotob to nahimu ku, aw
migtidow ad on duon to sangkoanan. Wada
a suwoy to sikan matuud no igpang-anad,
aw pigbantajan ku agun wada ogkaisab to
sikan. 8 Kaling kuntoon puli a nanda og-
tagad to igbayos kanay to Ginuu duon to
aedow ko hukuman din on to kaotawan. To
Ginuu no hustu ko oghukum iyan ogbayos
kanay su matarong a duon to atubangan
din. Aw kona no siakon da to ogbayosan,
di to tibo no ogpaabut yagboy to pagpauli
din.

To Hangyu ni Pablo ki Timoteo

9 Paningkamoti no madali ka makaandini
kanay. 10 Mamingaw ad on dini su pig-
ojowan a ni Dimas. Mig-andiya sikandin
to Tesalonica su pigpayabi din to kinabuhi
kani to kalibutan. Si Cresente mig-andiya
isab to Galacia, aw si Tito diyad on to
Dalmacia. 11 Si Lucas iyan nanda duma ku.
Ko muandini ka, padumaha si Marcos su
ogpakatimbang kanay to trabahu no kan-
ing Diyus. 12 Aw, pigsugu ku naan isab si
Tiquico diya to Efeso. 13 Na, ko muandini ka,
daeha to diya aapid ku no kabo no imbilin
ku ki Carpo diya to Troas. Daeha isab to
diya mgo libru, yabi to diya mgo kindae no
hininang no libru.
14 Si Alejandro no pandoy to brunsi, pig-
doot a din hilabi. Siguru yagboy no og-
bayosan sikandin to Ginuu. 15 Bantoy ka no
kona ka din dooton, su pigsupak din yagboy
to impang-anad ta.
16 To diya una no pag-atubang ku to husa-
jan, wada otow no miggapi kanay, pig-
ojowan a to tibo. Ig-ampu ku no kona sikan-
dan sukutan to sikan. 17 Di pigtabangan a da
to Ginuu. Piggahoman a agun no ikanan-
gon ku to tibuuk no nawnangonon bahin ki
Jesu-Cristo, agun makadinog sikan kona no
mgo Hibru no nahimun duon. Namiligru
a to diya no panahon, di pigyuwas a da to
Ginuu. 18 Kaling nakasiguru a no ogyuwason
a din to tibo kadootan. Ogpanalipodan a
din aw daeha diya to yangit no gingharian
din. Hinaut no sajaon sikandin to wada
katapusan. Sikan iyan.

Pangumusta

19 Ipangumusta a ki Priscila dow ki Aquila
hasta to panimayoy ni Onisiforo. 20 Si
Erasto migpakamonang diya to Corinto.
Si Trofimo pigbilin ku diya to Mileto su
nasakit. 21 Paningkamot ka no kona pad og-
abut to tinghagsiy, makaandini kad kanay.
Si Eubulo dow si Pudente, si Lino, si Claudia
dow tibo mgo suun ta nangumusta ikow.
22 Hinaut no digonon ka to Ginuu aw ipakita
ikow to kadojow dow kayuuy din.
Sikan da.

To Suyat ni Pablo ki Tito

1 Siak si Pablo iyan migsuyat to seini.
Suguonon a to Diyus aw apustul ni Jesu-
Cristo no pigsugu din agun makatuu to
mgo otow no tahan on pinili to Diyus,
agun isab masabutan dan sikan matuud no
igpang-anad aw ogkinabuhi no diyusnon.
2 Ogkailing to sikan su meyduon ogkaiman
dan no kinabuhi no wada katapusan. Tahan
on sikan insaad to Diyus no wada pad
kahinang seini kalibutan, aw namaan ki no
kona sikandin ogginayu. 3 Na, pag-abut to
hustu no panahon, impakita to Diyus sikan
planu din pinaagi to sikan nawnangonon
no insalig kanay to Diyus no Manyuyuwas
ta agun ikapatangkap ku. 4 Pigsuyatan ku
sikuna Tito, no og-isipon ku no matuud no
anak su to pagtuu nu duon to Ginuu angod
isab to pagtuu ku. Og-ampu a no ipakita
ikow to kadojow dow kayuuy to Diyus no
Amoy dow ni Cristo Jesus no Manyuyuwas
ta aw palinawon to ginhawa nu.

To Angay no Ogbatasanon to mgo Panguyu to mgo Magtutuu

(1 Timoteo 3:1-10)

5 Pigbilin ku sikuna diyan to Creta agun
no maponga nu to mgo hinangonon ta,
agun isab no ogpakapili ka duon to kada
yunsud to ogpamandumaya to mgo mag-
tutuu. Ajaw ogkalingawi to diya insugu ku
ikow bahin to angajan no ogpilion. 6 Su to
ogpamandumaya to mgo magtutuu kina-
hangyan no wada igkasawoy. Sobuuk da
to asawa, wada honay, aw wada inojowan
no asawa. Kinahangyan no magtutuu isab
to mgo anak dan dow masinuguton aw
wada kadinog-dinog no migbinuguy. 7 Su
sikan ogkangkasaligan to Diyus to pagdu-
maya to mgo magtutuu, kinahangyan no
wada yagboy igkasawoy kandan. Kona
sikandan no matinumanon to gustu, kona
no madali ogkaboyu, kona no palahobog,
kona no abusadu aw kona no pakisaepi.
8 Kinahangyan no maabi-abihon sikandan,
payabihon dan to madojow, mabotang to
ginhawa,* matarong, diyusnon aw ogpaka-
pogong to kaugalingon. 9 Kinahangyan isab
no tagonan dan sikan matuud no kagi no
ing-anad kandan agun igkaanad dan isab
diya to duma aw ogkasambagan dan to diya
ogsupak to matuud.

To Paglikoy to Sajop no Pagpang-anad

10 Iyan ing-ikagiha ku to sikan su mahan-
in to mgo otow, yabi to mgo Hibru no
magtutuu, no balingag no ogpanlimbung
pinaagi to mgo kagi dan no wada pues.
11 Kaling sapadi sikandan su tongod to sikan
impang-anad dan agun makasaepi, mey on
ngani tibuuk no mgo panimayoy no pigpa-
suwoy dan to matuud. 12 Meyduon duma
dan da no taga-Creta no manag-anay no
mig-iling, “Gayuon to mgo taga-Creta aw
angod to mananap to batasan. Mgo huka-
won sikandan dow yogodon.” 13 Matuud
iyan sikan. Kaling sapadan nu yagboy
sikandan agun ogkatul-id sikan pagtuu dan,
14 agun sigkonan dan isab to pagpaminog
to hininang-hinang no mgo isturya to mgo
Hibru dow to mgo sugu no hininang to
mgo otow no migtuis to matuud no igpang-
anad.
15 To mgo otow no nahugasan on to Diyus
to mgo sae dan, wadad on ing-ojow kan-
dan, angod pananglitan to pagkoon, su
namaanan dan no madojow sikan tibo. Di
to mgo otow no madoot aw kona ogtahud
to Diyus, wada og-isipon dan no madojow,
su naligsoman man to panghona-hona dan
aw pigkubayan on to kunsinsya dan. 16 Og-
angkon no namaan sikandan to Diyus, di to
mgo hinang dan ogpakiyaya no gayu sikan.
Su maligsom sikandan duon to atubangan
to Diyus, masinupakon aw kona yagboy
ogkaamu oghinang to madojow.

2

To Angay no Ogbatasanon to mgo Magtutuu

1 Di sikuna, kona nu igsuwoy to pagpang-
anad nu to sikan matuud no igpang-anad.
2 Anadon nu to manigaon on no mgo yukos
no kinahangyan no ogkaamu ogpogong to
kaugalingon dan aw kinahangyan no an-
gajan sikandan ogtahudon aw mabotang
to ginhawa* dan. Kinahangyan isab no
hogot to pagtuu dan, bug-us to gugma
dan aw mangkainantuson. 3 Angod da

* 1:8 Ubin *kona no hawa-hawa*
* 2:2 Ubin *kona no hawa-hawa*

isab to i-anad nu to mgo bohi no bujag-
bujag on. Kinahangyan no ogkakiyaya
duon to pagkinabuhi dan to pagtahud to
Diyus. Kona sikandan no mahimanu, kona
no palahobog aw madojow to igpang-anad
dan pinaagi to lihok dow pagpang-ikagi.
4 Na, ogkaanad dan to batan-on no mgo
bohi to paghigugma to mgo bana dow mgo
anak dan, 5 to pagpogong to kaugalingon
dan, to kona pagbuling to pagkaasawa dan,
to pagmonmon† to trabahu duon to bayoy
dan, to pagkabootan dow to pagpaobos to
bana dan. Na, ko sikan to batasanon to mgo
bohi, wada ogpakailing no madoot sikan
kagi to Diyus no igpang-anad ta.

6 To batan-on no mgo yukos anadon nu
isab to pagpogong to kaugalingon dan.
7 Sikuna isab, inggad nokoy to oghinan-
gon nu, kinahangyan no kanunoy mado-
jow to pamatasan nu agun angajan ka no
ogsunudon to duma. Ko mang-anad ka,
ipakita no matinod-anon dow maligdong
ka. 8 Kinahangyan no matuud to tibo og-
ikagihon nu agun wada igkasawoy ita to
mgo kuntra ta.

9 Anada to mgo udipon to pagpaobos
duon to agayon dan inggad nokoy to
oghinangon dan agun no masajaan sikan
agayon. Kona sikandan ogtabak-tabak
10 aw kona ogpangawat, nasi no ipakita no
ogkasaligan sikandan. Na, ko sikan to
batasanon dan, ogkasaja to kaotawan sikan
ig-anad ta bahin to Diyus no Manyuyuwas
ta.

11 Impakita on to Diyus to kadojow
dow kayuuy din agun ogkayuwas to tibo
kaotawan. 12 Pinaagi isab to sikan no
kadojow din, ogkaanad ki to pagtampod
to batasan ta no kona ogkaliyagan to Diyus
dow to pagpogong to mangkadoot no liyag
ta. Ogkaanad ki nasi to pagpabotang to
ginhawa ta aw to pagkinabuhi no matarong
dow diyusnon. 13 Sikan to ogbatasanon ta
tagaod to ogpaabut ki pad to pagpakita
ita to kasilow to pagka-Diyus ni Jesus ko
mupauli sikandin no gamhanan no Diyus
dow Manyuyuwas ta. Sikan to madojow
no og-imanon ta. 14 Intugut ni Jesu-Cristo
no himatajan sikandin to pagyokat ita to
pagkaudipon ta to sae agun no matag-iya
ki din on no kaotawan no wadad sakot no
madoot, di nasi no ogkaliyag ki yagboy
oghinang to mangkadojow.

15 I-anad nu seini tibo to mgo otow duon.
Gamita to katongod nu to pagdasig dow
pagtul-id kandan. Ajaw igtugut no tamajon
ka to inggad hintawa.

3

1 Ipadomdom nu isab to mgo magtutuu
to pagpaobos duon to namangatongdanan
to gubernu dow to pagsugut kandan. Ki-
nahangyan no andam sikandan kanunoy to
pagbulig ko meyduon madojow no hinan-
gonon. 2 Kona sikandan ogpangdoot-doot
dow ogpagbuyow, nasi no ogpailub dow
ogpaobos sikandan to tibo mgo otow.

3 Su sikita no mgo magtutuu, to batasan
ta to diya una angod to batasan to sikan
wada pamanuu. Su mangkasinupakon
ki aw sajop to mgo panghona-hona ta.
Nangkaudipon ki to mangkadoot no naliya-
gan ta. Madoot ki yagboy to diya no pana-
hon. Migpasisilagay ki aw migkinuntra-
hay. 4 Di salamat su pig-abut kid to kayuuy
dow gugma to Diyus no Manyuyuwas
ta. 5 Pigyuwas ki din kona no tongod to
matarong no mgo hinang ta, di tongod to
kayuuy din ita. Pigyuwas ki din pinaagi to
paghugas to mgo sae ta aw bogaji ki to bag-
u no kinabuhi pinaagi to Ispiritu Santu 6 no
imbogoy din ita no wada pag-oyog pinaagi
ki Jesu-Cristo no Manyuyuwas ta. 7 Pig-iling
to Diyus sikan agun no tongod to kadojow
dow kayuuy din ita, og-isipon ki din no
wadad sae, agun isab bogajan ki to kinabuhi
no wada katapusan no iyan og-imanon ta.
8 Matuud sikan, madojow aw ogkapuesan
yagboy. Kaling gustu ku no idedeyjow nu
sikan i-anad agun ogpaningkamot to mgo
magtutuu to paghinang to madojow. 9 Di
likaji to wada pues no mgo pagpagdibati.
Kona ka ogpanginyabot to mgo batbaton
dow pagpagdibati bahin to diya mgo balaod
no imbilin ni Moises. Su wada pues to
sikan no mgo hinang, nasi ogpakadoot. 10 Ko
meyduon duma nu no kanunoy ogpagdi-
bati to angod din no magtutuu, sapadi.
Ko kona sikandin ogpasapad, isabi sapadi.
Aw ko kona pad gihapun maminog, likaji
sikandin. 11 Su namaan kad man no to otow

† 2:5 To Surigao no Minanubu: *pagnongnong*

no angod to sikan, makasasaya no migta-
likud on to pagkamatarong. Aw inggad
sikandin mismu namaan no madoot to mgo
hinang din.

*Mgo Hangyu ni Pablo dow mgo Pangu-
musta*

12 Ko makatidow diyan ikow si Artemas
ubin si Tiquico no ogpaandiyanon ku,
andiya ka dajun to Nicopolis aw tagbuha
a su duon a ogpayaboy to tinghagsiy.
13 Kotob to ogkahimu nu, tabangi si Senas no
abugadu dow si Apolos ko mupanow sikan-
dan. Ahaa no wada ogkakuyang to mgo
kinahangyanon dan. 14 Anada to angod ta
no mgo magtutuu duon no payabihon dan
to paghinang to madojow agun ogkapuesan
to kinabuhi dan aw ogkatabangan dan to
diya oglisod.

15 Tibo to mgo duma ku kani nangumusta
ikow. Ipangumusta koy isab to tibo mgo
amigu ta duon no mgo magtutuu.

Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kadojow
dow kayuuy to Diyus.

Sikan da.

To Suyat ni Pablo ki Filemon

1 Siak no migsuyat to seini, si Pablo a no
naprisu tongod to pagtuman ku ki Cristo
Jesus. Duma ku si Timoteo no suun ta to
pagtuu.

Suyat ku seini ikow Filemon no
hinigugma noy no katimbang to trabahu no
kaning Diyus. 2 Inyakip kani si Apia no suun
ta isab to pagtuu dow si Arquipo no angod
noy no kibali sundayu ni Jesu-Cristo hasta
to duma no mgo magtutuu no oghihimun
duon to bayoy nu to pagsimba.

3 Og-ampu a no ipakita iyu to kadojow
dow kayuuy to Diyus no Amoy ta dow ni
Jesu-Cristo no Ginuu ta, aw palinawon to
ginhawa now.

To Pagpasalamat ni Pablo bahin ki Filemon

4 Ko ig-ampu ku sikuna, kanunoy a og-
pasalamat to Diyus no iyan pigtuman ku,
5 su nakadinog a no mahigugmaon ka to
tibo angod ta no mgo kaotawan to Diyus
aw hogot to pagsalig nu ki Jesus no Ginuu
ta. 6 Oghangyu a to Diyus no ogpadajun ka
to pagtabang to kaotawan din tongod to
sikan no pagtuu nu kandin. To ogkadey-
gan to sikan, ogdugang to pagsabut nu to
tibo mangkadojow no imbogoy to Diyus ita
tongod to pagkabogkot ta duon ki Cristo.
7 Nalipay a yagboy suun ku, aw migdigon to
ginhawa ku tongod to gugma nu to duma,
su mahan-in kun to kaotawan to Diyus no
nadasig nu.

To Hangyu ni Pablo bahin ki Onesimo

8 Kaling tongod to sikan no kadojow
nu, meyduon ighangyu ku ikow. Mey-
duon podom katongod no imbogoy kanay
ni Cristo to pagsugu ikow, 9 di tongod to
gugma, oghangyuon ku nasi sikuna. Siak si
Pablo no sinugu ni Cristo Jesus dow naprisu
tongod kandin 10 iyan oghangyu ikow bahin
ki Onesimo. Naangod on sikandin to anak
ku su pinaagi kanay no kani to prisuhan,
nakatuu sikandin ki Jesu-Cristo. 11 To diya
una, wada pues* nu kandin, di kuntoon
ogpues on sikandin ikow hasta kanay.
12 Na, ogpaulion ku diyan ikow si Onesimo
no pighilabi kud yagboy. 13 Ogkaliyag a
podom no mamonang sikandin dini kanay
agun ogkatabangan a din kibali sikuna ko-
tob no kani a pad to prisuhan tongod
to diya pagnawnangon ku to Madojow no
Nawnangonon. 14 Di kona ku sikandin ogyu-
gajon dini su wada ki pad man kasasabut to
sikan. Ko ogtabang ka kanay, ogkaliyag a
no kabobot-on nu, kona no pinogos.

15 Basi pagboot to Diyus no maojowan
ka naa ni Onesimo agun ogpauli ikow aw
ogpabilin to wadad katapusan. 16 Su sugud
kuntoon, konad no puli nu da sikandin
suguonon, di ogyabow on to pagmahal
nu kandin su suun nud man to pagtuu.
Pighilabi kud yagboy sikandin, di yabow on
podom to paghilabi nu kandin su suguonon
nu dow suun nud man isab duon to Ginuu.
17 Kaling ko pig-isip nu no migsusuun ki,
dawata si Onesimo kibali siak to pigdawat
nu. 18 Aw ko nakasae sikandin ikow ubin
ko utangan, siakon to sukuti. 19 Igpasalig
ku no siak to ogbajad ikow. Agun to
pagmatuud to seini, ogpangunajan ku to
pagsuyat. Kona monang no og-ikagihon
ku seini su ogpadomdomon ku sikuna to
utang nu kanay no kabobot-on, su tongod
kanay mey on kinabuhi nu no wada kata-
pusan. 20 Kaling sadangay suun ku, tumana
seini pighangyu ku isip pabur nu kanay su
migsusuun ki man duon to Ginuu. Dasiga a
su nabogkot ki man duon kandin.

21 Masaligon a no ogsuyat to seini su
namaan a no kona nu ogbalibadon seini
hangyu ku, aw ogpayabawan nu pad man
ngani. 22 Meyduon pad oghangyuon ku
ikow. Ko mahimu, hinaati a to ogkahibatan
ku diyan iyu su mig-iman a no ogsabukan
ad kani tongod to pag-ampu now aw og-
pakaandiyan ad on iyu.

23 Nangumusta ikow si Epafras no duma
ku no pigprisu isab tongod to pagtuman din
ki Cristo Jesus. 24 Nangumusta isab ikow to
mgo katimbang ku to trabahu no si Marcos,
si Aristarco, si Demas dow si Lucas.

25 Og-ampu a no ipakita iyu tibo to kado-
jow dow kayuuy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta.

Sikan da.

* 1:11 To kahuyugan to ngadan no Onesimo, ogkapuesan.

To Suyat diya to mgo Hibru

To Katongod ni Jesu-Cristo

1 To diya una, ko meyduon igpasabut to
Diyus to mgo minuna, igpabaja din to diya
mgo otow no kibali ba-ba din. Pigbalik-
balik din sikan duon to yain-yain no paagi.
2 Di kuntoon no madanid on to katapu-
san, impabaja din ki Jesus no Anak din
to mgo kagi din ita. Impabaja din isab
to sikan Anak din to diya paghinang din
to seini kalibutan, aw sikandin to tahan
on pigbootan no ogpamanduon to tibo.
3 Duon ki Jesus ogkaaha to kasilow to pagk-
agamhanan to Diyus su iyan da no kinaiya
dan. Sikandin to migtagon to pasak dow
yangit pinaagi to gamhanan no kagi din.
Tapus din hugasa to mgo sae ta, migpauli
sikandin diya to yangit aw ingkud duon to
kalintuu no takidingan to Diyus no iyan
yabow to tibo pagpakiyaya to dongog dow
katongod din.

Yabow pad si Jesus to mgo Anghil

4 Duon to sikan, impakita to Diyus no
yabow si Jesus to mgo anghil su Anak man
yagboy sikandin to Diyus, kona no angod
to mgo anghil no mgo suguonon din puli.
5 Su wada inggad sobuuk no anghil no pig-
ikagihan to Diyus no,
"Anak ku sikuna,
aw kuntoon igmaan ku no siakon to
Amoy nu."*
Wada isab anghil no ognangonon to Diyus
no,
"Ogkaamoy a din aw ogkaanak ku
sikandin."†
6 Di si Jesus no Anak din ogpasidonggan
yagboy, su no madani on sikandin ogpaan-
dinihon to kalibutan, mig-iling to Diyus,
"Kinahangyan no simbahon sikandin to
tibo mgo anghil."‡
7 To mgo anghil yahi to katongdanan su
seini to pig-ikagi to Diyus bahin kandan,
"To mgo anghil ku ogkaangod to kaemag
dow yogdog to kaeju
no ogtuman to mgo sugu ku."§
8 Di si Jesus pig-ikagihan to Diyus,
"Sikuna Diyus to oghari to wada katapusan
to matarong no pagmandu.
9 Pighigugma nu to katarong aw pigkuntra
nu to inggad nokoy no madoot.
Kaling siak no Diyus nu migpasidongog
ikow aw miglipay ikow yabow to
tibo mgo duma."*
10 Meyduon pad pig-ikagi to Diyus ki Jesus
no pig-iling,
"Duon to sinugdanan Ginuu, sikuna yagboy
to mighinang to pasak dow yangit.
11-12 Ogboyongon da sikan tibo, di sikuna
oghangtod.
Ogkagobuk to yangit dow pasak angod
to tahan no kabo no ogyupion aw
ilisi.
Di sikuna, kona ka ogkaisab.
Wada katapusan to kinabuhi nu."†
13 Di to mgo anghil, wada yagboy pigpasi-
donggan kandan to Diyus angod to pag-
pasidongog din ki Jesus. Su wada sikandan
ilingi,
"Ingkud ka kani to kalintuu no takidingan
ku
kotob no daogon ku yagboy to mgo
kuntra nu
aw makayuhud duon to atubangan
nu."‡
14 Na, nokoy man naan to katongdanan to
mgo anghil? Mgo ispiritu sikandan no og-
suguon to Diyus to pagtabang to kaotawan
no ogyuwason din.

2

Ogligdongan Ta to Impasabut to Diyus

1 Na, su sikan man to pagkayabow ni
Jesus, kinahangyan no ogligdongan ta yag-
boy to diya impang-anad ita agun kona ki
makasuwoy. 2 Namaan ki no matuud to
mgo balaod no pig-ikagi to mgo anghil to
diya una, aw pigkastigu to mgo otow no
wada paminog. 3 Na, sikita pad man to
kona kastiguhon ko kona ki maminog kun-
toon no si Jesus on mismu to mig-ikagi ita
bahin to hilabi maaslag* no pagyuwas ita.
Sikandin to una no mighisgut to sikan, aw
sikan namaminog mignawnangon isab ita

* 1:5 1:5a Salmo 2:7 † 1:5 1:5b 2 Samuel 7:14 dow 1 Cronicas 17:13 ‡ 1:6 Deuteronomio 32:43 § 1:7 Salmo 104:4 * 1:9 Salmo 45:6,7 † 1:11-12 Salmo 102:25-27 ‡ 1:13 Salmo 110:1 * 2:3 To Surigao no Minanubu: *madogi*

aw migmatuud to pig-ikagi din. [4] To Diyus
isab migmatuud to sikan pinaagi to yain-
yain no mgo milagru dow kebeynganan aw
pinaagi isab to mgo abilidad no imbogoy
din to mgo magtutuu sibu to pagboot din
no impabaja to Ispiritu Santu.

To Pagpakaotow ni Jesus to Pagyuwas Ita

[5] Na, kona no mgo anghil to ogbogajan
to Diyus to katongod to pagmandu duon to
sikan umaabut no panahon no ognangonon
ku. [6] Su meyduon impasuyat to Diyus no
pig-iling,

"Diyus ku, nokoy no oglipara ka man to puli
mgo otow?
Nokoy no madojow man to pag-
atiman nu kandan?

[7] Su pighinang nu sikandan no obos-obos to
mgo anghil aw pasidonggi
[8] su pigpamandu nu sikandan to
tibo."†

Na, manno pig-iling no otow to ogpaman-
duon to Diyus to tibo, ogpasabut sikan no
meyduon panahon no wada yagboy kona
ogkamanduan to otow. Wada pad katu-
man sikan, [9] di ogpakailing ki no natuman
on duon ki Jesus. Su pagpakaotow din,
nahinang sikandin no obos-obos to mgo
anghil, di pigpasidonggan on sikandin aw
pigpayabow on. Su tongod to kadojow dow
kayuuy to Diyus, migpakimatoy sikandin
to pagtubus to kaotawan. [10] To Diyus no
iyan mighinang to tibo ogkapasidonggan
tongod to sikan pinanghinang din. Kaling
angajan iyan no himpiton din si Jesus
pinaagi to pagpabaja kandin to mgo antu-
sonon. Su sikandin to mighawan to dayan
to kayuwasan. Pig-iling sikan to Diyus agun
no mahan-in to mgo otow no ogkahinang
no anak din aw daeha diya to yangit.

[11] Na, si Jesus dow sikita no pighinang
din no kaotawan to Diyus iyan da no Amoy
tanow. Tongod to sikan, kona ki din
igkasikow, nasi no og-ilingon ki din no mgo
suun din. [12] Su meyduon kagi ni Jesus no
pig-iling,

"Diyus ku, ignawnangon ku sikuna diya to
mgo suun ku.
Ogsajaon ku sikuna duon to sikan
ogkangkahimun to pagsimba
ikow."‡

[13] Meyduon pad kagi ni Jesus no pig-iling,
"Ogsalig a to Diyus."§ Aw mig-ikagi isab
sikandin, "Seini a dow to mgo anak to Diyus
no insalig din kanay."*

[14] Sikita no mgo anak to Diyus, mgo otow
ki puli. Kaling migpakaotow si Jesus agun
no ogkahimu din to pagpakimatoy ita. Su
pinaagi to kamatajon din, nadaog din si
Satanas no iyan meyduon gahom to ka-
matajon, [15] aw pigyuwas ki din no naudipon
to haedok ta to kamatajon sugud pad to
pagkaotow ta. [16] Kona no mgo anghil to
pigtabangan ni Jesus, di sikita no mgo
kaliwat ni Abraham. [17] Pigkinahangyan no
mahinang sikandin no otow angod yag-
boy ita no mgo suun din agun no mahi-
nang sikandin no kinayabawan no mag-
dudumaya to pagtuu ta. Tongod to sikan,
makawkayuujon dow ogkasaligan sikandin
no ogpakaabugar ita duon to atubangan to
Diyus, aw ogpakalimpas sikandin to mgo
sae to kaotawan. [18] Ogpakatabang sikandin
to tibo ogtintalon ni Satanas, su nakabaja
yagboy sikandin to kalisod tongod to mgo
pagtintal kandin.

3

Si Jesus Yabow ki Moises

[1] Kaling mgo suun ku no tinawag dow
inabin to Diyus, ibotang yagboy duon to
hona-hona now si Jesus no iyan pigsugu
to Diyus to pagtuman to pagboot din.
Sikandin isab to kinayabawan no mag-
dudumaya to tinuuhan no pigtagonan ta.
[2] Matinumanon sikandin to Diyus no iyan
migbogoy kandin to sikan no katongdanan,
angod isab to pagkamatinumanon ni Moi-
ses no migdumaya to kaotawan to Diyus
to diya una no og-ilingon to panimayoy
to Diyus. [3] Di si Jesus iyan angajan no
ogpasidonggan yabow ki Moises. Su ko ig-
pananglit ta to bayoy no oghinangon, sikan
oghinang iyan ogkapasidonggan, kona no
sikan bayoy. [4] Kada bayoy meyduon mighi-
nang, di to Diyus iyan yabow no ogkapasi-
donggan su sikandin man to mighinang

† 2:8 Salmo 8:4-6 ‡ 2:12 Salmo 22:22 § 2:13 Isaias 8:17 * 2:13 Isaias 8:18 * 3:5 Ingmaan on sikan pinaagi ki Jesus. Basaha to Hibru 1:1,2.

to tibo. [5] Na, si Moises matinumanon no
suguonon duon to panimayoy to Diyus,
aw to ingnawnangon din yambung puli to
sikan igmaan to Diyus diya to umaabut no
panahon.* [6] Di si Cristo yabow pad ki Moises
su Anak man yagboy sikandin no matinu-
manon no ogdumaya duon to panimayoy
to Diyus no Amoy din. Sikita sikan og-
ilingon to panimayoy din ko masaligon ki
no ogpaabut to sikan insaad ni Cristo no
iyan isab igpanghimantug ta.

Kona Ki Ogsupak to Diyus

[7] Kaling ogligdongan ta to kagi to Ispiritu
Santu bahin to diya masinupakon no mgo
Hibru no pig-iling,
"Kuntoon no aedow, ko meyduon ig-
padinog iyu to Diyus,
[8-9] kona kow ogpadoson-doson
angod to diya mgo kaaw-apuan now
no migsupak to Diyus diya to matahay
no banwa.
Su kagi to Diyus,
'Inggad naaha dan on to mgo milagru no
pighinang ku sed to kap-atan no
tuig,
migpadajun gihapun sikandan to pag-
anti kanay.
[10] Kaling hilabi a naboyu kandan
aw nakaikagi a to,
Kanunoy ogsuwoy to hona-hona dan,
aw kona sikandan og-unug kanay.
[11] Tongod to hilabi no kayangot ku,
nanapa a no konad sikandan ogpakased
duon to sikan banwa
no pighinaat ku no ogkapahuwajan
dan podom.' "†
[12] Kaling mgo suun, susiha to ginhawa
now su unu ko meyduon duma duon iyu
no ogpakasae aw og-ojow to pagtuu. Su
pinaagi to sikan, ogkatalikudan dan to buhi
no Diyus. [13] Nasi no kotob mey pad pana-
hon, ogdinasigay kinow agun kona ki mal-
imbungan to sae no iyan ogpakailing to
pagdoson to uyu ta. [14] Su ogkatawag ki
no mgo duma ni Cristo ko padajunon ta
to madigon no pagsalig kandin angod to
diya bag-u ki pad tuu. [15] Ibotang duon to
ginhawa now sikan pig-iling,
"Kuntoon no aedow, ko meyduon ig-
padinog iyu to Diyus,
kona kow ogpadoson-doson
angod to diya mgo kaaw-apuan now
no migsupak to Diyus diya to matahay
no banwa."‡
[16] Na, hintawa man to diya namakadinog
to kagi to Diyus di migsupak gihapun?
To diya mgo Hibru no pigdaya ni Moises
likat to Ehipto. [17] Aw hintawa man to
diya migpayangot to Diyus sed to kap-atan
no tuig? To diya da gihapun mgo Hibru
no namakasae. Kaling pigpahamtangan
sikandan to kastigu aw kangkamatoy duon
to sikan matahay no banwa. [18] Sikandan
gihapun no masinupakon no mgo otow to
pig-igu to sapa to Diyus no pig-iling,
"Konad sikandan ogpakased duon to sikan
banwa
no pighinaat ku no ogkapahuwajan
dan podom."§
[19] Kaling namaan ki no iyan wada dan ikased
duon to sikan no banwa su wada sikandan
tuu to diya pig-ikagi to Diyus.

4

*To Pagsed duon to Pahuwajanan no Pighi-
naat to Diyus*

[1] Di inggad wada makased to diya mgo
Hibru duon to sikan pahuwajanan no pighi-
naat to Diyus, ogkatuman gihapun to diya
saad din. Kaling ogdedeyjow ki su unu ko
meyduon duma ita no kona ogpakayakip
duon. [2] Su pig-abut kid to sikan Madojow
no Nawnangonon angod isab kandan, di
sikandan wada makapahimuyus to sikan
su wada dan man tuuhi. [3] Sikita da no
namanuu iyan nakayakip duon to sikan no
pagpahuway, su mig-iling to Diyus,
"Tongod to hilabi no kayangot ku,
nanapa a no konad sikandan ogpakased
duon to sikan banwa
no pighinaat ku no ogkapahuwajan
dan podom."*
Pig-ikagi din sikan inggad tapus din on
nahinaat sikan pahuwajanan sugud pad to
paghinang din to kalibutan. [4] Su sed to
onom no aedow pighinang din to tibo, aw
meyduon sinuyat no kagi din bahin to sikan
ikapitu no aedow no pig-iling,
"Migpahuway to Diyus duon to ikapitu no
aedow

† 3:11 Salmo 95:7-11 ‡ 3:15 Salmo 95:7,8 § 3:18 Salmo 95:11 * 4:3 Salmo 95:11 † 4:4 Genesis 2:2

su natapus din on to tibo mgo hinangonon
din.”†
5 Ogkasabutan no meyduon iyan pag-
pahuway no pighinaat to Diyus no wada
kapuesi to diya mgo Hibru, su mig-ikagi
manda to Diyus bahin to sikan no mig-iling,
“Konad sikandan ogpakased duon to sikan
banwa no pighinaat ku no ogkapahuwajan
dan podom.” 6 Na, manno wada makased
to diya una no namakadinog to sikan
madojow no nawnangonon tongod to
pagsupak dan, migpasabut no meyduon
da gihapun pagpahuway no ing-andam
to otow. 7 Kaling mey on manda yain
no panahon no imbogoy to Diyus agun
makased to otow. Aw seinid on sikan
no panahon. Su paglisig to mahan-in no
katuigan, impasuyat to Diyus ki David sikan
pig-iling,
“Kuntoon no aedow ko meyduon igpadinog
iyu to Diyus,
kona kow ogpadoson-doson.”‡
8 Na, si Josue iyan mig-ilis ki Moises to
pagpanguyu to mgo Hibru pailing duon
to sikan banwa no insaad to Diyus kan-
dan, di kona no sikan no banwa to diya
pahuwajanan no ing-ikagi to Diyus ita. Su
ko natuman on pa sikan no pagpahuway
duon ki Josue, wadad podom hisguti to
Diyus sikan og-abut no yain no aedow no
ogpapahuwajon to mgo otow. 9 Kaling
ogkasabutan ta no meyduon pagpahuway
no pighinaat para to mgo sakup to Diyus.
10 Su to otow no ogpahimuyus to sikan
no pahuway ogsigkon on to kaugalingon
din no hinangonon, angod isab to Diyus
no migsigkon to paghinang to kalibutan
duon to ikapitu no aedow. 11 Kaling ogpan-
ingkamot ki no makayakip ki duon to sikan
no pagpahuway. Kona ki podom maangod
to diya mgo Hibru no wada makased duon
to sikan no pahuwajanan tongod to pagsu-
pak dan to Diyus.
12 Su to kagi to Diyus buhi dow gamhanan.
Yabow sikan no mahait kay to ispada no
daduwa to hait su og-utong duon to mgo
yoyoatan dow kabokogan, aw ogyagbas ing-
gad diya to kinadayoman no bahin to gin-
hawa to otow. Su pinaagi to sikan kagi
to Diyus, ogkamaanan to mgo hona-hona
dow tuud to otow. 13 Wada yagboy kona
ogkitaon to Diyus, su tibo mapajag to pag-
aha din. Aw sikandin to ogsukut ita to tibo
mgo hinang dow hona-hona ta.

Si Jesus on to Kinayabawan no Magdudumaya to Pagtuman Ta to Diyus

14 Na, ogdigonon ta to pagtuu no og-
ilingon ta no natagonan tad su mey on ki-
nayabawan no magdudumaya to pagtuu ta
no nakaandiyad on to yangit. Si Jesus sikan
no Anak to Diyus. 15 Aw sikan kinayabawan
no magdudumaya ita ogpakasabut to og-
bation ta no mgo kayotoy su migpakao-
tow sikandin aw nakabaja to yain-yain no
mgo pagtintal angod to ogkabajaan ta, di
wada sikandin katintal. 16 Tongod kandin,
masaligon ki no ogduguk to Diyus su hilabi
man sikandin ogkae-at ita, aw ogtabangan
ki din ko meyduon ogkinahangyanon ta.

5

1 Ko mey otow duon to mgo Hibru no
ogkahinang no kinayabawan no magdudu-
maya to tinuuhan dan, ogpilion sikandin
no iyan ogpangatubang to Diyus tongod to
angod din no mgo otow. Oghalad sikandin
to mgo mananap no oghimatajan aw og-
tutungon tongod to mgo sae dan yakip to
duma pad no igbogoy diya to Diyus. 2 Na,
su angod da man sikandin to kagobu to
angod din no mgo otow, ogkapailuban din
to diya wada dalimagmagan dow to diya
ogpakasae. 3 Aw manno ogpakasae isab
sikandin, oghalad sikandin kona no tongod
da to sae to kaotawan, di hasta isab to
kaugalingon din no sae. 4 Wada ogpakabo-
boot to paghinang to kaugalingon din to
pagka-kinayabawan no magdudumaya, su
Diyus to ogpili to ogbogajan din to sikan
dongganon no katongdanan angod to pag-
pili din ki Aaron to diya una no panahon. 5 Si
Jesu-Cristo wada isab boboot to paghinang
to kaugalingon din to pagka-kinayabawan
no magdudumaya to pagtuu ta, su Diyus
yagboy to migbogoy kandin to sikan no
katongdanan. Su pig-ikagihan din si Jesus,
“Anak ku sikuna,
aw kuntoon igmaan ku no siakon to
Amoy nu.”*
6 Meyduon isab sinuyat no kagi din no pig-
iling,

‡ 4:7 Salmo 95:7,8 * 5:5 Salmo 2:7

"Sikuna to ogdumaya to pagtuman kanay
to wada katapusan
angod to pagdumaya ni Melquisedec
to diya una."†
7 No dini pad si Jesus to kalibutan, maagbot
to pagpangamuju din duma to yuha, su
namaanan din no Diyus da to ogpakayuwas
kandin to kamatajon. Pigdinog to Diyus
sikan mgo pag-ampu din su migpaobos
sikandin to pagboot to Diyus no Amoy din.
8 Inggad Anak sikandin to Diyus, naanad
sikandin to pagsugut to Diyus pinaagi to
mgo kalisod no nabajaan din. 9 Aw pagka-
tuman din on to tibo impahinang kandin,
nahinang on sikandin no Manyuyuwas to
tibo no ogsugut kandin agun no mabo-
gajan sikandan to kinabuhi no wada kat-
apusan. 10 Pigbogajan sikandin to Diyus
to katongdanan to pagka-kinayabawan no
magdudumaya to pagtuu ta angod to diya
ki Melquisedec to diya una pad yagboy no
panahon.

To Pagsangkod to Pagtuu ki Jesus

11 Mahan-in pad podom to ig-ikagi ku iyu
bahin to sikan, di malisod su kona kow
mojow ogpakasabut. 12 Nayugoy kow da
man tuu ki Jesus, aw angajan kow on podom
no makapang-anad to kagi to Diyus. Di
kona sikan ogkahimu su ogkinahangyan
pad nasi no anadon kow manda to diya una
no impang-anad no mgo kagi din. Angod to
ogdudu kow pad su kona kow ogpakakoon
to madoson no koonon! 13 To otow no
angod to sikan kona pad ogpakasabut to
igpang-anad bahin to pagkiyaya to mado-
jow dow madoot. 14 Di to mgo sangkod on
ogpakasopa to madoson no koonon, no ko
ita pa, naanad on sikandan to pagkiyaya to
madojow dow madoot su ogpakasabut on to
madayom no igpang-anad.

6

1 Kaling ogpasangkod ki aw ogpadajun ki
duon to madayom no igpang-anad. Kona
tad ogbalik-balikon to diya una no impang-
anad no iyan pigsikadan to pagtuu ta ki
Cristo angod to pagsosey dow pag-ojow to
mgo hinang no wada pues, bahin isab to
pagtuu dow pagsalig ta to Diyus, 2 bahin
to mgo tumanon angod to pagpanghugas
dow pagbawtismu, bahin to pagsampoy-
ong,* bahin to pagbanhaw to mgo patoy
dow bahin to wada katapusan no kastigu.
3 Na, ko itugut to Diyus, ogpadajun ki duon
to madayom no igpang-anad.

4 Na, bahin to diya namanalikud on to
pagtuu dan, og-amonuhon man to pagpa-
sosey manda kandan dow pagpatalikud to
mgo sae dan dow to pagpabalik to pagtuu
dan? Su natang-awan on man to Diyus to
hona-hona dan, nakabaja on sikandan to
yangitnon no mgo kadojawan, aw duma on
sikandan to diya nangkabahinan to gahom
to Ispiritu Santu. 5 Nabajaan dan on to
kadojow to kagi to Diyus, aw nakitaan dan
on to gahom to Diyus no ogkakita isab diya
to mahudi no panahon. 6 Na, ko talikudan
dan on sikan tibo, konad ogkahimu to
pagpabalik, su kibali inyansang dan manda
duon to krus si Jesus no Anak to Diyus aw
pakasikawi.

7 Angod pananglit to pasak. To uma no
ogsojop to udan aw og-abútan ogkapuesan
yagboy to tag-uma. Na, to otow no angod to
sikan uma ogpakitaon to Diyus to kadojow
din. 8 Di to otow no angod to uma no iyan
da oggiti to sampinit dow duma no mgo
bagnot kona ogkapuesan to Diyus. Ogpa-
hamtangan nasi sikandin to kastigu.

9 Na mgo suun, inggad sikan to pig-ikagi
ku iyu, masaligon a no kona kow ogkaan-
god to sikan, su to mgo hinang now og-
pakiyaya no yuwas kow on. 10 Su matarong
yagboy to Diyus. Kona din ogkalingawan
to pagtabang now to angod now no mgo
sakup din tongod to gugma now kandin,
aw migpadajun kow to pagtabang kandan
hangtod kuntoon. 11 Iyan ogkaliyagan noy
no kada sobuuk iyu mupadajun to pagpan-
ingkamot kotob to katapusan agun no ma-
tuman to tibo og-imanon now. 12 Oghangyu
a no kona kow oghukow, nasi no sunudon
now sikan mgo magtutuu no ogpakadawat
to tibo insaad to Diyus su madigon man
to pagtuu dan aw kona isab og-abyajon to
pagpaabut kandin.

Ogkatuman Yagboy to Saad to Diyus

† 5:6 Salmo 110:4 * 6:2 To diya no panahon, ogsampoyongan to otow agun sedan to Ispiritu Santu ubin mailing no sakup ni Cristo ubin bogajan to katongdanan to pagtuman to trabahu to Diyus.

13 Hona-honaa si Abraham no pigsaadan
to Diyus. Manno wada yabow to Diyus,
ngadan din mismu to insapa to sikan.
14 Mig-iling sikandin, “Ogpanalanginan ku
yagboy sikuna aw ogpabuadon ku to mgo
kaliwat nu.”† 15 Aw manno wada abyaja
si Abraham to pagtagad, natuman to diya
insaad kandin to Diyus.
16 Na, ko mey otow no ogdigon to kagi din,
iyan igsapa din to yabow kandin to pagkao-
tow. Aw manno migsapa on sikandin,
wadad ogpakayalis. 17-18 To Diyus isab,
pigsapaan din to diya saad din agun no
masiguru to diya pigsaadan din no ogka-
tuman yagboy sikan. Su kona ogkaisab
to planu to Diyus, aw kona ogkahimu no
ogginayu sikandin. Kaling sikita no na-
mandangop on kandin, ogkadasig ki to pag-
iman to diya insaad din. 19 Sikan no pag-
iman ta ogpakadigon to ginhawa ta angod
to kadigon to teybatu to barku no kona
ogkaisig. Aw pinaagi isab to sikan no pag-
iman ta, angod to nakased kid duon to
Pinakabalaan no Sinabong duon to Bayoy
to Diyus. 20 Su si Jesus iyan nakauna ita
no migsed duon to atubangan to Diyus
tongod ita. Sikandin to wada katapusan
no magdudumaya to pagtuu ta angod to
pagdumaya ni Melquisedec to diya una.

7

Si Melquisedec

1 Na, si Melquisedec hari to yunsud to
Salem to diya karaan no panahon, aw
magdudumaya isab sikandin to pagtuman
to Diyus no Yabow to Tibo. Sikandin
to migtagbu ki Abraham no napuun to
pagdaog to diya kuntra din no mgo hari.
Pagtagbu kandin ni Melquisedec, nanghin-
aut no madojawan to Diyus si Abraham.
2 Tapus to sikan, pigbogajan ni Abraham
si Melquisedec to ikasampuyu no bahin to
diya nangkaagow din. Na, to ngadan no
Melquisedec daduwa to kahuyugan. To
una no kahuyugan, ‘Matarong no Hari’
aw to ikaduwa, ‘Hari to Kalinow’ su hari
man sikandin to Salem no iyan kahuyu-
gan to kalinow. 3 Wada kahisguti to mgo
ginikanan dow kapuun ni Melquisedec.
Wada isab kahisguti to pag-anak kandin
dow to pagkamatoy din. Kaling igkapag-
angod sikandin ki Jesus no Anak to Diyus, su
angod to wada napuunan din aw wada kat-
apusan, aw angod isab to wada katapusan
to pagdumaya din to pagtuman to Diyus.
4 Hona-honaa to pagkayabow ni
Melquisedec! Su una, ngani man si
Abraham no bantugan no minuna, di
migbogoy ki Melquisedec to ikasampuyu
to tibo nangkaagow din diya to gerahan.
5 Ko kaliwat pa si Melquisedec ni Levi,
masajun podom ogsabuton sikan pagbogoy
ni Abraham kandin. Su meyduon balaod to
mgo Hibru no pig-iling no to mgo kaliwat
ni Levi no magdudumaya to tinuuhan to
mgo Hibru ogbogajan to ikasampuyu no
bahin to pinangitaan to angod dan no mgo
Hibru, inggad mgo kaliwat isab sikandan ni
Abraham. 6 Di si Melquisedec ogkamaanan
ta no yabow su inggad kona sikandin no
kaliwat ni Levi, nakadawat gihapun to diya
ikasampuyu no bahin to nangkaagow ni
Abraham. Ikaduwa, nanghinaut sikandin
no madojawan to Diyus si Abraham no iyan
pigbogajan to Diyus to mgo saad din. 7 Aw
namaan ki no yabow sikan ogpanalangin
kay to sikan ogpanalanginan din. 8 Ikatoyu,
ogkamatoy da sikan mgo kaliwat ni Levi
no ogbogajan to ikasampuyu no bahin
to mgo pinangitaan. Di si Melquisedec,
wada kahisguti duon to Kasuyatan no
meyduon kamatajon din, nasi no mig-
iling no ogpadajun to pagka-magdudumaya
din. 9 Ikaupat, ogpakailing ki no ngani
si Levi no apu to sikan ogpamakadawat
to ikasampuyu duon to angod dan no
mgo Hibru, di kibali migbogoy sikandin
to ikasampuyu ki Melquisedec. 10 Su
inggad wada pad kaotow si Levi to diya
no panahon, ogpakailing ki no duon on
sikandin to yawa ni Abraham no apu din to
diya tagbuhon sikandin ni Melquisedec.

*To Katongdanan to mgo Kaliwat ni Levi Pig-
ilisan on ki Jesus*

11 Pagbogoy to Diyus to mgo balaod din
diya to mgo Hibru, iyan pigpadumaya din
to tinuuhan dan si Aaron dow to angod
din no mgo kaliwat ni Levi. Di namaan
ki no kona ogkagawang to sae pinaagi to
pagtuman dan to Diyus. Su ko mailing
to sikan, konad podom ogkinahangyan to

† 6:14 Genesis 22:17

yain pad no magdudumaya no angod ki
Melquisedec. 12 Aw ko ilisan to pagdumaya
to sikan mgo kaliwat ni Levi, kinahangyan
no ilisan isab sikan balaod. 13-14 Namaan ki
no pig-ilisan on sikan su si Jesus no Ginuu
ta no iyan ognangonon no mig-ilis kandan,
kona no kaliwat ni Levi. Su namaanan ta
no kaliwat sikandin ni Juda, aw to tibo mgo
kaliwat ni Juda, sikandin da to nabogajan
to sikan no katongdanan. Su wada hisguti
ni Moises to diya una no meyduon kaliwat
ni Juda no ogpadumayahon to pagtuman to
Diyus. 15 Ogkasabutan yagboy no nailisan on
to diya una no mgo balaod dow pagdumaya,
su si Jesus no iyan ing-ilis, yahi to pagka-
magdudumaya din su angod on man to
pagdumaya ni Melquisedec. 16 To pagbo-
goy kandin to sikan katongdanan kona no
tongod to kapuun din no iyan balaod no
imbilin ni Moises, di tongod to yabow no
pagkagamhanan din, su wada sangkoan to
kinabuhi din. 17 Su meyduon sinuyat no kagi
to Diyus kandin no pig-iling,

"Sikuna to ogdumaya to pagtuman kanay
to wada katapusan
angod to pagdumaya ni Melquisedec
to diya una."*

18 Duon to sikan, ogpakasabut ki no pig-
ilisan to Diyus sikan una no mgo balaod
su magobu aw kona yagboy ogpakatabang
ita, 19 su kona ki ogkahimpit pinaagi to pag-
tuman to sikan. Kaling pig-ilisan sikan to
Diyus to yabi no madojow no ogkaimanan
ta no iyan ogpakadaya ita duon to atuban-
gan to Diyus. 20 Meyduon isab yain no
igkadojow to sikan bag-u no paagi to Diyus.
Su to diya una ko meyduon ogbogajan to
Diyus to katongdanan to pagdumaya to
pagtuman kandin, kona ogpadumahan to
sapa. 21 Di no si Jesus on to pigbogajan to
sikan no katongdanan, pigpadumahan to
Diyus to sapa no pig-iling,

"Siak no Diyus ogsaad ikow no ogkahinang
ka no wada katapusan no magdudu-
maya to pagtuman kanay,
aw kona ogkaisab to hona-hona ku."†

22 Kaling namaan ki no sikan bag-u no
kasabutan yabow to sikan tahan, su si Jesus
iyan pasalig to sikan bag-u.

23 To diya una, to otow no meyduon ka-
tongdanan to pagdumaya to tinuuhan to
mgo Hibru, kona oghangtod su ogkamatoy
da sikandin aw ogkailisan. 24 Di si Jesus
wada katapusan to kinabuhi din, kaling
kona yagboy ogkailisan to katongdanan din
to pagdumaya to pagtuu ta. 25 Tongod to
sikan, ogkahimpit din to pagyuwas to ing-
gad hintawa no ogpadani to Diyus pinaagi
kandin. Su wada katapusan to kinabuhi din
aw kanunoy din sikandan ogkaabugaran
duon to atubangan to Diyus.

26 Si Jesus iyan kinayabawan no magdudu-
maya no angay ita su wada sakot no ma-
ligsom duon to ginhawa din aw wada igka-
sawoy kandin. Yahi sikandin ita no mgo
makasasaya, aw pigbogajan on sikandin to
kinayabawan no katongod diya to yangit.
27 Kona sikandin no angod to diya mgo mag-
dudumaya to tinuuhan to mgo Hibru no
ogkinahangyan to mananap no ogtutungon
no ighalad diya to Diyus kada aedow tongod
to kaugalingon dan no sae ayha oghalad
tongod to mgo sae to kaotawan. Su si Jesus,
kasobuuk din da ihalad to kaugalingon din
no yawa tongod ita, aw igu on to diya.
28 Ojow pa to diya balaod no imbilin ni
Moises to mgo Hibru, iyan ogbogajan to ka-
tongdanan to pagka-magdudumaya to tin-
uuhan dan to mgo otow no ogpakasae da,
su ingkaanat man to otow no ogpakasae. Di
ojow pa to sapa to Diyus no nakasunu to
sikan balaod, iyan on pigbogajan to sikan
no katongdanan si Jesus no Anak to Diyus
no himpit hangtod to wada katapusan.

8

*To Pagkayabow to Kasabutan no Ogdu-
mayahon ni Jesus*

1 Na, ko paulion ta to tibo nahisgutan
kud on, seini to igpasabut. Si Jesus no
iyan on kinayabawan no magdudumaya to
pagtuu ta pigpaingkud on duon dapit to
kalintuu no takidingan to Diyus diya to
yangit pagpakiyaya to dongog dow katon-
god din. 2 Aw duon din on ogtumanon
to katongdanan din su sikan to tinood no
simbahan no pigtukud to Diyus, konad no
angod to diya tulda no simbahan to diya
karaan no panahon.

3 To otow no nahinang no kinayabawan
no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hi-
bru, iyan trabahu din to paghalad to mgo

* 7:17 Salmo 110:4 † 7:21 Salmo 110:4

mananap no ogtutungon dow to duma no
igbogoy to kaotawan diya to Diyus. Na,
manno si Jesus on to kinayabawan no mag-
dudumaya to pagtuu ta, kinahangyan no
meyduon isab ighalad din. 4 Ko dini da
pa sikandin to kalibutan, kona sikandin
ogka-magdudumaya su mey on man ogpa-
manuman to sikan mgo tumanon no in-
sugu to mgo balaod no imbilin ni Moi-
ses. 5 Migtuman sikandan to katongdanan
dan duon to kalibutanon no simbahan no
yambung puli to sikan tinood no simbahan
diya to yangit. Su no wada pad tukuda ni
Moises to diya tulda no simbahan to diya
una, pignongnong sikandin to Diyus no
mig-iling, "Siguruha no mahinang nu sikan
simbahan no angod to sikan impakita kud
ikow kani to bubungan."* 6 Di to pagtuman
ni Jesus kuntoon diya to yangit yabow pad
duon to pagtuman to diya mgo otow. Aw
sikan bag-u no kasabutan no pig-abugaran
din agun no madawat ki to Diyus yabow on
isab duon to sikan tahan no kasabutan. Su
yabow to mgo saad to Diyus no pigsikadan
to sikan bag-u.

7 Su ko himpit pa to diya una no kasabu-
tan, wada podom ilisi. 8 Di wada kasaja-i to
Diyus to pamatasan to mgo otow no sakup
to diya una no kasabutan. Kaling mig-iling
sikandin,

"Meyduon panahon no ogtukud a to bag-
u no kasabutan duon to tibo mgo
kaliwat ni Israel dow ni Juda.
9 Kona sikan ogkaangod to diya una no
kasabutan no pigtukud ku duon to
mgo kaaw-apuan dan
no payuwason ku sikandan to Ehipto
angod to amoy no ogpikit to anak din.
Su wada kayugoy, migsupak sikandan to
diya una no kasabutan ku kandan.
Kaling puli ku sikandan pigpabay-anan,
kagi to Ginuu.
10 Na, seini to bag-u no kasabutan no oghi-
nangon ku duon to mgo kaliwat ni
Israel:
To mgo sugu ku igbotang ku duon to
ginhawa dow hona-hona dan.
Og-angkonon a dan no Diyus dan,
aw og-angkonon ku isab sikandan no
kaotawan ku.
11 Kaling konad no kinahangyan no mey pad
ogpakiyaya kanay diya to duma,
su to tibo mgo otow, bantugan ko
obos, ogkiyaya on kanay.
12 Oggawangon kud to mgo sae dan.
Kona kud ogdomdomon to mgo kaya-
pasan dan."†

13 Na, manno mig-iling to Diyus no mey
on bag-u no kasabutan, ogkamaanan ta
no wadad pues to diya tahan. Aw kona
ogkayugoy, ogkagawang on.

9

To Tahan no Paagi to Pagtuman to Diyus

1 No hinangon to Diyus to diya una no
kasabutan duon to kaotawan din, pignang-
onan din sikandan dow og-amonuhon dan
to pagsimba kandin, aw pigpahinang din
sikandan to tulda no simbahan kani to
kalibutan. 2 Duon to sikan una no sin-
abong no og-ilingon no Balaan no Sin-
abong, meyduon lamisa dow untudanan to
pitu no mgo soga. Duon to sikan lamisa,
meyduon pan no inghalad diya to Diyus.
3 Sikan ikaduwa no sinabong og-ilingon to
Pinakabalaan no Sinabong aw pigyoponan
to madamey no panapton. 4 Duon to sikan,
meyduon buyawan no tutunganan to in-
sensu dow sikan kahun no pigkepkupan
to buyawan no og-ilingon to Sedanan to
Kasabutan. Insed duon to buyawan no
tibud no pigbotangan to sikan pagkoon no
og-ilingon to mana. Duon isab to diya agos
ni Aaron no migsalingsing hasta to diya
daduwa no tinabla no batu no pigsuyatan
to Diyus to mgo balaod din. 5 Duon to babow
to sikan Sedanan to Kasabutan meyduon
daduwa no pighinang no impaaw-angod to
mgo anghil no ogpasabut no mig-ugpa to
Diyus duon. To mgo pagikpik dan pig-
bukyad duon to yongod to tak-ob to sikan
Sedanan to Kasabutan no iyan ogpitikan
to yangosa to mananap no ighalad tongod
to mgo sae to kaotawan. Mahan-in pad
podom to ogkaikagi bahin to sikan, di kona
ta ogkahisgutan tibo kuntoon.

6 Na, anoy man no mahimotang on to
tibo ogkagamit duon to sikan simbahan,
ogsed to mgo magdudumaya to tinuuhan
dan duon to sikan una no sinabong kada
aedow su ogtuman to katongdanan dan.

* 8:5 Exodo 25:40 † 8:12 Jeremias 31:31-34

7 Di sikan Pinakabalaan no Sinabong, iyan
da ogpakased sikan kinayabawan no mag-
dudumaya, di kasobuuk da to songo tuig.
Aw ko ogsed sikandin duon, kinahangyan
no ogdaya to yangosa no ighalad ton-
god to mgo sae din hasta to mgo sae no
wada tuudi to angod din no mgo otow.
8 Pinaagi to sikan, ogpasabuton ki to Ispiritu
Santu no kotob no sakup pad sikandan to
balaod to sikan Pinakabalaan no Sinabong,
kona ogkahimu to otow to pagsed duon
to atubangan to Diyus. 9 Na, sikan tibo
mgo tumanon, yambung puli to nangka-
tuman on ni Cristo. Su kona no igu to
diya ighalad yakip to mgo mananap no
ogtutungon, su kona sikan ogpakahinlu to
kunsinsya to diya ogpamanimba. 10 Su sikan
mgo tumanon bahin da to yawa to otow,
angod pananglit to pagkoon, pag-inom dow
paghugas. Ogtumanon sikan kotob da no
ilisan sikan to Diyus to bag-u no paagi.

To Himpit no Halad ni Jesus

11 Di kuntoon si Jesu-Cristo on to pig-
bogajan to katongdanan isip kinayabawan
no magdudumaya to pagtuu ta, aw ogka-
puesan tad to mgo kadojawan no nadaya
din. To lugar no ogtumanan din kona
no angod to diya tulda no simbahan su
konad no otow to mighinang to sikan aw
kona no kani to kalibutan. Yabow on no
madojow sikan dow himpit su yangitnon
on. 12 Kasobuuk da sikandin sed to sikan
Pinakabalaan no Sinabong diya to yangit,
aw igu on to diya. Pagsed din duon, kona no
iyan pigdae din to puli yangosa to kanding
dow nati no baka, di iyan pigdaya din to
kaugalingon din no yangosa. Aw pinaagi
to sikan, pigbogajan ki din to wada kata-
pusan no kayuwasan. 13 To diya una, ko
mey otow no og-isipon no maligsom duon
to atubangan to Diyus, ogpitikan to yan-
gosa to baka dow kanding hasta alibu to
pigtutung no nati no baka agun konad on
sikandin og-isipon no maligsom. Di duon
da sikan to gawas to yawa din. 14 Na, ko
sikan to nakahinlu to yawa to otow to diya
una, iyan on man kona mahinlu to otow
kuntoon pinaagi to yangosa ni Cristo! Su
sikan yangosa din ogpakahugas to ginhawa
ta no naligsoman to mgo hinang no wada
pues agun no ogpakatuman kid kuntoon to
buhi no Diyus. Su si Cristo no wada yagboy
sae, inghalad din to kaugalingon din diya to
Diyus pinaagi to wada katapusan no Ispiritu
Santu.

15 Kaling sikandin on to og-abugar
to sikan bag-u no kasabutan agun no
ogkadawat to tibo mgo pinili to Diyus
to mangkadojow no insaad din no
kona ogkagawang. Ogkahimu sikan su
migpakimatoy si Cristo agun no mayuwas
sikandan to mgo sae dan to diya panahon
no sakup pad sikandan to diya tahan no
kasabutan.

16-17 Na, ko pananglitan mey otow no og-
pangumbilin, sikan no pangumbilin kona
pad ogpues ko buhi pad sikandin. Ayha
da ogkatuman sikan no pangumbilin ko
patoy on sikandin. 18 Kaling to diya tahan
no kasabutan kona ogpues ko wada oghi-
matajan no igpayangosa. 19 Su no pasab-
uton ni Moises to kaotawan to tibo mgo
balaod to Diyus, pigpayangosahan din. Su
migpudut sikandin to yangosa to pighi-
matajan no mgo nati no baka aw sakoti to
wohig. Migpudut isab sikandin to maintok
no sanga no og-ilingon to hisupu aw libodi
to bubue to karneru no pigtina to mayo-
gdog aw itoknob duon to yangosa. Duon
to atubangan to tibo kaotawan impitik din
sikan yangosa duon to sikan libru to mgo
balaod dow diya to kaotawan. 20 Kagi din,
"Seini no yangosa igdigon to kasabutan no
igpatuman to Diyus iyu." 21 Pigpitikan din
isab to yangosa sikan simbahan dow to tibo
mgo botang duon to sed no oggamiton to
pagtuman to Diyus. 22 Su ojow pa to sikan
mgo balaod, halus tibo kinahangyan no
hinluan to yangosa. Su iyan da ogkagawang
to sae ko mey og-awas no yangosa.

23 Kaling kinahangyan no hinluan to yan-
gosa to mananap sikan tibo no yambung
puli to sikan tinood no simbahan diya to
yangit. Di sikan diya to yangit, kina-
hangyan no meyduon yabow pad to kado-
jow no ighalad. 24 Su si Jesus wada sed duon
to Pinakabalaan no Sinabong no hininang
to otow kani to pasak, su sikan no simbahan
impaaw-angod puli to sikan ugpaanan to
Diyus no diya to yangit. Nasi no mig-andiya
si Jesus to yangit duon yagboy to atubangan
to Diyus to pag-abugar ita. 25 Aw to hinang
din kona no angod to hinang to diya ki-
nayabawan no magdudumaya to tinuuhan

to mgo Hibru dini to pasak no ogsed duon
to Pinakabalaan no Sinabong kada tuig to
paghalad to yangosa to mananap. Su si
Jesus wada pinauli to pagpaawas to yangosa
din. 26 Ko nailing pa to sikan, kona no kapila
da pakimatoy si Cristo sugud no mahinang
seini kalibutan. Di kuntoon no oghinapus
on to kalibutan, mig-andini si Jesus to pag-
bogtas to gahom to sae pinaagi to kasobuuk
da no pagpakimatoy din. 27 Ingkaanat to
otow no kasobuuk da ogkamatoy, aw ta-
pus to sikan, og-atubang on to Diyus agun
hukuman. 28 Si Jesus kasobuuk da isab paki-
matoy agun magawang to sae to mahan-
in no mgo otow. Ogpauli sikandin dini to
kalibutan kona no tongod to mgo sae ta, di
to pagyuwas to tibo no ogpaabut kandin.

10

1 Na, sikan mgo balaod no imbilin ni
Moises yambung puli to tibo kadojawan
no ogkaangkon tad on kuntoon pinaagi
ki Cristo. Kaling sikan pagbalik-balik to
tinuig no paghalad to mananap kona yag-
boy ogpakahimpit to otow no ogtuman to
sikan. 2 Su ko ogkahinluan pa yagboy to
diya ogtuman to Diyus to sikan no paagi,
konad podom kinahangyan no oghalad pad,
su kona dan on man ogbation no sae-an
gihapun sikandan. 3-4 Di namaan ki no kona
ogkagawang to mgo sae pinaagi to pag-
paawas to yangosa to baka dow kanding.
Puli sikan pagpadomdom to mgo otow kada
tuig no nakasae sikandan.

5-6 Kaling pag-andinid on ni Cristo to
kalibutan, pig-ikagihan din to Amoy din no
Diyus,

"Kona no iyan og-awoson nu to mgo man-
anap dow to duma no igbogoy ikow.
Kona ka ogkasajaan to mgo mananap no
ogtutungon
dow duma no mgo halad no iggawang
podom to sae.
Kaling pighinaatan a nu to yawa.
7 Na, seini a Diyus ku,
su ogtumanon ku to pagboot nu no
nasuyat duon to Kasuyatan bahin
kanay."*

8 Namaan si Jesus no kona ogkasajaan to
Diyus to mgo mananap no ogtutungon
dow to duma no mgo halad no iggawang
podom to mgo sae inggad insugu sikan to
balaod. 9 Mig-ikagi sikandin, "Seini a su
ogtumanon ku to pagboot nu." Tongod to
sikan, ogkasabutan ta no mey on bag-u no
halad no ing-ilis to diya tahan. 10 Na, su
pigtuman man ni Jesus to pagboot to Amoy
din, nahinang kid no kaotawan to Diyus
pinaagi to sikan kasobuuk da no paghalad
to kaugalingon din no yawa.

11 Na, to mgo magdudumaya to tinu-
uhan to mgo Hibru, ogtindog sikandan
kada aedow to pagtuman to katongdanan
dan. Ogbalik-balikon dan to paghalad to
ogtutungon no mgo mananap inggad kona
sikan ogpakagawang to sae. 12 Di si Jesu-
Cristo, tapus din ihalad sikan kasobuuk da
no halad din no ogpakagawang to mgo sae
ta, mig-ingkud sikandin duon to kalintuu
no takidingan to Diyus. 13 Ogtagad sikandin
duon kotob no madaog on yagboy to Diyus
to mgo kuntra ni Jesus, 14 su pinaagi to sikan
kasobuuk da no halad din, pighimpit din
to wada katapusan to diya ogpanghinangon
no kaotawan din.

15 Meyduon isab ing-anad ita to Ispiritu
Santu duon to Kasuyatan to Diyus no pig-
iling,

16 "Seini to bag-u no kasabutan no oghi-
nangon ku duon to mgo kaliwat ni
Israel:
To mgo sugu ku igbotang ku duon to
ginhawa dow hona-hona dan."†

17 Mig-ikagi isab sikandin,

"Kona kud ogdomdomon to mgo sae dow
kayapasan dan."‡

18 Na, su tibo on man sikan napasaylu, konad
no kinahangyan no mey pad gihapun halad
to paggawang to mgo sae.

To Pagpadajun to Pagtuu

19 Kaling mgo suun, tongod to sikan im-
paawas no yangosa ni Jesus, masaligon kid
no ogsed duon to sikan Pinakabalaan no
Sinabong, no ko ita pa, ogpakapadani kid
to Diyus. 20 Su pinaagi to pagpakimatoy
ni Jesus, mighinang on sikandin to buhi
no dayan§ agun makapayahus ki duon to
atubangan to Diyus. Su to pagkahigbit

* 10:7 Salmo 40:6-8 † 10:16 Jeremias 31:33 ‡ 10:17 Jeremias 31:34 § 10:20 Si Cristo sikan og-ilingon to buhi no dayan. Basaha isab to Juan 14:6. * 10:20 Ogkabasa seini duon to Marcos 15:38.

to diya madamey no panapton no inyo-
pon to Pinakabalaan no Sinabong duon to
Bayoy to Diyus* impananglit to kamatajon
to yawa ni Jesus. 21 Aw kona no sikan da, su
sikandin on to kinayabawan no magdudu-
maya to pagtuu ta no mgo sakup to Diyus.
22 Na, tongod to sikan tibo, ogduguk kid on
to Diyus to matinod-anon no ginhawa dow
hogot no pagtuu. Su nahinluan on to kun-
sinsya ta angod to napitikan kid to yangosa
ni Jesus, aw angod on isab to pighugasan
kid to wohig. 23 Na, ogdigonan ta to pag-
iman to tibo insaad to Diyus no pig-iling ta
no pigtuuhan ta. Su ogkasaligan sikandin
no ogtumanon din sikan tibo. 24 Kanunoy
ki isab oghona-hona dow og-amonuhon
to pagdinasigay agun ogkahigugma ta to
duma dow ogpakahinang ki to madojow.
25 Kona ki podom maangod to duma no mgo
magtutuu no mig-ojow on to pagsimba.
Nasi no oghihimun ki agun no ogkadinasi-
gay kinow, yabi kuntoon no ogkamaanan
tad no madani on ogpauli si Jesu-Cristo.

26 Su sikita no nakasabut on to matuud,
namaan ki no wadad yain no halad no og-
pakagawang to mgo sae ta ko ogtuudon ta
pad to pagpadajun to paghinang to sae. 27 Su
ko mailing to sikan, iyan da ogkaiman ta to
kahaedokanan no hukum dow to maagbot
no kaeju no igkastigu to tibo no ogsupak
to Diyus. 28 To diya una, kona ogkayuujan
to otow no ogsupak to diya mgo balaod
no imbilin ni Moises. Oghimatajan yagboy
ko meyduon daduwa ubin tatoyu no og-
pakakistigus. 29 Na, ko sikan to ogkadeygan
to diya ogsupak to sikan mgo balaod, iyan
on man kona kastiguhon to otow no kibali
ogdagilas† ki Jesus no Anak to Diyus dow
ogtamay to sikan makawkayuujon no Ispir-
itu Santu. Mabog-at to ogsukuton kandin
su pinakawada din sikan yangosa ni Jesus
no indigon to kasabutan to Diyus ita aw
nakagawang to mgo sae ta. 30 Namaan ki
to oghinangon to Diyus to mgo otow no
angod to sikan su pig-iling din, "Siakon to
ogpanimayos."‡ Mig-ikagi isab sikandin,
"Oghukuman to Ginuu to kaotawan din."§
31 Kaling kahaedokanan yagboy to kabotang
to otow no ogpahamtangan to kastigu to
buhi no Diyus.

32 Na sikiyu, domdoma to diya una no
panahon no bag-u pad katang-awi to hona-
hona now, su migpadajun kow to pag-
tuu inggad maagbot hilabi to diya pig-
antus now. 33 Meyduon mgo panahon no
pigdoot-doot kow aw sujan-sujana* duon
to atubangan to kaotawan. Meyduon isab
mgo panahon no mig-unung kow to angod
now no mgo magtutuu no mig-antus to
pagdaog-daoga kandan. 34 Pigkae-atan aw
pigtabangan now to nangkapirisu tongod
to pagtuu dan. Aw inggad pig-agawan kow
to mgo katigajunan, migtukhow kow giha-
pun su namaan kow no meyduon yabow no
mgo katigajunan no intagama iyu no kona
ogkaagow aw oghangtod.

35 Kaling kona kow ogtalaw su ogbayosan
to Diyus to diya ogpadajun to pagsalig
kandin. 36 Kinahangyan no mainantuson
kow, su to otow no ogtuman to pagboot to
Diyus iyan ogpakadawat to insaad din. 37 Su
meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-
iling,

"Madani on ogtidow sikan ogpaabuton
now.
Kona sikandin ogyugoy.
38 To mgo otow no pig-isip ku no wadad sae,
to kinabuhi dan igpasikad to pagsalig
dan kanay.
Di ko meyduon ogsibog su ogkahaedok,
kona a ogkasajaan kandin."†

39 Di sikita mgo suun, kona ki no angod to
sikan otow no kastiguhonon su migsibog,
su madigon man to pagtuu ta. Aw tongod
to sikan, ogkayuwas ki.

11

To Pagtuu to mgo Minuna

1 Nokoy man sikan og-ilingon to pagtuu?
Ko ogtuu ki, masaligon ki no ogkatuman to
og-imanon ta inggad kona ta pad ogkitaon.
2-3 Pinaagi to pagtuu, ogpakasabut ki no
pighinang to Diyus to tibo pinaagi da to
kagi din. Ko ita pa, to tibo no ogkitaon
ta napuun duon to sikan kona ogkitaon.
Mahan-in to mgo minuna no nasaja to
Diyus tongod to pagtuu dan kandin.

† 10:29 Ubin *oggiok-giok* ‡ 10:30 Deuteronornio 32:35 § 10:30 Deuteronomio 32:36 dow Salmo 135:14 * 10:33 To Surigao no Minanubu: *iyan-iyana* † 10:38 Habacuc 2:3,4

[4] Angod pananglit ki Abel. Tongod to
pagtuu din, pigdawat to Diyus to halad
din, di to diya ki Cain no kakoy din wada
dawata. Tongod to sikan no pagtuu ni Abel,
nadawat sikandin to Diyus su nasajaan to
sikan halad din. Aw inggad nayugoy da
sikandin kamatoy, meyduon ingkaanad din
ita tongod to kadigon to pagtuu din.

[5] Si Enoc isab, pigdaya sikandin to Diyus
diya to yangit no wada baja to kamata-
jon. Puli sikandin pigboyong su nasajaan
to Diyus tongod to pagtuu din no dini pad
sikandin to pasak. [6] Wada otow no ogkasaja
to Diyus ko wada pagtuu. Su to ogpadani to
Diyus kinahangyan no mutuu no meyduon
Diyus aw mutuu isab no ogbayosan to Diyus
to tibo ogpamangha yagboy kandin.

[7] Si Noe nasaja isab to Diyus tongod to
pagtuu din, su pigpaminog din to pag-
patahan to Diyus bahin to ogkahitabu.
Kaling mighinang sikandin to sakajan no
og-ilingon to arka agun mayuwas sikandin
dow pamilya din inggad wada pad ugub*
no naaha din. Tongod to pagtuu, nadawat
si Noe to Diyus, aw ingkapakita din no
hustu to pagkastigu to Diyus to diya wada
pamanuu.

[8] Na si Abraham maaslag† isab to pag-
tuu, su pigtuman din to sugu to Diyus
no paandiyaon sikandin to banwa no ig-
bogoy kandin inggad wada din kamaani
to ogdeygan din. [9] Pagtidow din duon to
sikan no banwa, pigtuuhan din no og-abut
to panahon no igbogoy kandin to Diyus
sikan no pasak. Di no wada pad katuman
sikan no saad to Diyus, tulda to pig-ugpaan
din. Angod to sikan to diya pig-ugpaan to
anak din no si Isaac dow to apu din no si
Jacob no pigsaadan isab to Diyus to sikan
no banwa. Si Abraham wada matilon no
kaugpa. Angod sikandin to yampot‡ [10] su
migpaabut to panahon no ogtumanon to
Diyus to planu din to pagtukud to siyudad
no oghangtod.

[11] Tongod isab to pagtuu, nahinang si
Abraham no amoy inggad manigaon on
yagboy sikandin aw si Sara no asawa din
kona tahan ogpanganak. Migsalig si Abra-
ham no ogtumanon to Diyus to diya insaad
kandin. [12] Aw inggad hilabi on sikandin
manigaon, nakaliwat gihapun to mahan-in
no angod to kahan-in to mgo bituon diya to
yangit aw angod to danggoy diya to higad
to dagat.

[13] Tibo sikan no mgo otow nangkamatoy
no madigon to pagtuu. Wada dan iyan
kadawat to diya insaad to Diyus no buhi
pad sikandan, di nabandawan dan to katu-
manan to sikan aw ingkalipay dan. Pig-isip
dan no mgo yampot puli sikandan kani to
kalibutan. [14] Ogpasabut sikan no namangha
pad sikandan to banwa no ogkapatilonan.
[15] Su ko pig-isip pa ni Abraham, ni Isaac
dow ni Jacob no banwa dan yagboy to diya
piglikatan dan, nakapauli podom sikandan.
[16] Di iyan pig-awos dan to yabow pad to
kadojow no banwa no diya to yangit. Kaling
kona igkasikow to Diyus ko ilingon dan
sikandin no Diyus dan. Namaan ki no
ingkalipay din sikandan su pighinaatan din
to siyudad.

[17-18] Namaan ki no pigsaadan to Diyus si
Abraham no pinaagi to anak din no si Isaac,
oghan-in hilabi to mgo kaliwat din. Di
wada sikandin balibad no antihan to Diyus
to pagtuu din pinaagi to pagsugu kandin
to paghimatoy to sikan sobuukon no anak
din aw ihalad. [19] Su pighona-hona din no
inggad mamatoy si Isaac, ogkahimuan to
Diyus to pagbanhaw kandin. Aw inggad
wada katood to paghalad ki Isaac, kibali
patoy sikandin no nabanhaw.

[20] Na, pagtulin on ni Isaac, migtuu isab
sikandin to diya insaad to Diyus. Su
nanghinaut sikandin no madojawan to
Diyus si Jacob dow si Esau no mgo anak din
bahin to umaabut dan.

[21] Si Jacob migtuu isab to Diyus, su no
madani on sikandin ogkamatoy, nanghin-
aut isab sikandin no madojawan to Diyus to
mgo apu din no mgo anak ni Jose. To diya
isab no panahon mig-ambo sikandin duon
to agos din aw simbaha din to Diyus.

[22] Si Jose migtuu isab, su no madani on
sikandin ogkamatoy, namalintugun bahin
to panahon no ogpayuwason to Diyus to
mgo kaliwat ni Israel duon to Ehipto.
Mighangyu sikandin no daehon dan to mgo
bokog din aw iyobong duon to sikan banwa
no og-andiyaan dan.

* 11:7 Ubin *yonop* † 11:8 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 11:9 Ubin *dayu*

23 To mgo ginikanan ni Moises migtuu
isab to Diyus su no bag-u sikandin i-anak,
inghobong dan sed to tatoyu no buyan su
pigkita dan no kona no puli-puli sikan no
bata. Wada sikandan kahaedok to pagsupak
to sugu to hari no ogpahimatajan to tibo
yukos no mgo bata.
24 Na, pagsangkod on ni Moises, ton-
god to pagtuu din, mig-ojow sikandin no
ngadanan no anak to sikan princesa no
migpatulin kandin. 25 Su iyan pigpayabi din
to pag-agpot duon to ogpandaog-daogon
no mgo sakup to Diyus kay to pagpakasae
pinaagi to pagpahimuyus to mgo kalipa-
janan no yumayaboy da. 26 Su mighona-
hona sikandin no yabi no madojow to pag-
antus to mgo pagdoot-doot tongod to pag-
tuu din to sikan Insaad no Manyuyuwas§
kay to pagkadatu no ogkapudut din diya to
Ehipto. Su iyan yagboy pig-imanan din to
igbayos kandin to Diyus diya to mahudi no
panahon.
27 Tongod to sikan no pagtuu din,
piglikatan din to Ehipto no wada haedok to
kaboyu to sikan hari. Pig-antus din to mgo
kalisod no nabajaan din su angod to pigkita
din to Diyus no kona ogkitaon. 28 Tongod
isab to pagtuu din, pigpatuman ni Moises
to angod din no mgo Hibru to sikan og-
ilingon to Pista to Pagyaboy. Insugu din
no paeson dan to yangosa to pertahan to
mgo bayoy dan agun to mgo panganoy dan
yabajan to sikan anghil no pigsugu to Diyus
to paghimatoy to tibo mgo panganoy duon
to Ehipto.
29 Tongod to pagtuu to mgo Hibru, nakay-
opa sikandan to sikan wohig no og-ilingon
to Mayogdog no Dagat. Pigpagsuwoy to
Diyus sikan wohig aw nakabaja sikandan
duon sahian ka da to migpanow duon to
matahay no pasak. Di to mgo sundayu to
Ehipto no migyupug kandan nangkatabug
tibo su pigpabalik to Diyus sikan wohig.
30 Tongod isab to pagtuu to diya mgo
Hibru, natompag sikan matikang no padir*
to siyudad to Jerico tapus dan libut-libuta
sed to pitu no aedow.
31 Aw tongod to pagtuu ni Rahab no bur-
ing, wada sikandin kayakip no himatajan
to duma din no mgo taga-Jerico no wada
sugut to Diyus. Su pigtabangan din to diya
daduwa no mgo Hibru no nakaanduon to
pagpaniid to sikan siyudad.
32 Na, kani ku da seini ogpanggadon, su
ko ipadajun ku, ogkabusan a to panahon
to pagbatbat to pagtuu to mgo otow no
angod ki Gideon, ki Barak, ki Samson, ki
Jepto, ki David, ki Samuel dow to diya
kibali mgo ba-ba to Diyus. 33 Tongod to
pagtuu dan, meyduon nakailog to yain
no mgo nasyun, meyduon namanmandu
to matarong, meyduon namakadawat to
insaad to Diyus, aw meyduon isab na-
makaatubang to mgo liyun no wada kaa-
monu. 34 Meyduon nakasugba duon to hi-
labi mapasu no kaeju no wada katutung,
aw meyduon namakalikoy to otow no oghi-
matoy kandan. Meyduon mangkayotoy no
namandoson, aw meyduon pigpamuyutan
to pagpaggera aw nadaog dan to kuntra dan
no mgo sundayu. 35 Meyduon isab mgo bohi
no nangkamatajan to mgo pinadajag dan di
nabanhaw da.
Meyduon isab mgo duma no wada
talikud to Diyus inggad pigpaantus kotob
no namatoy sikandan. Su iyan pig-
iman dan no ogbanhawon sikandan aw
ogbogajan to yabow pad to kadojow
no kinabuhi no konad on ogkamatoy.
36 Meyduon duma no mgo magtutuu no
pigpasikawan dow pangyapdosi, aw to
duma piggapus aw prisuha. 37 Meyduon
isab duma no pigpanghimatajan pinaagi
to pagbatu dow pagtigbas, aw meyduon
ngani pigpanonga to paggabas. Meyduon
isab nangkaaju-aju,† pigsakit aw pigdaog-
daog tongod to pagtuu dan. Nakapangabo
puli sikandan to kindae to karneru dow
kanding. 38 Wada ugpaanan dan, puli
migpayagak-yagak diya to matahay no mgo
banwa dow kabubunganan. Meyduon isab
namakaugpa duon to mgo kuyba dow mgo
yugi.‡ Di to tinood, to kaotawan kani to
kalibutan kona og-angajan ogpagduma to
mgo otow no angod kandan to pagtuu.
39 Nasajaan to Diyus to sikan no mgo otow
tongod to pagtuu dan. Di inggad pad to
sikan, wada dan pad kadawat to tibo insaad
din 40 su meyduon planu to Diyus no yabow
no madojow kay to sikan pig-awos dan. Su

§ 11:26 To Grigu no inikagihan: *Cristo* * 11:30 Ubin *dingding* † 11:37 To Surigao no Minanubu: *nangkaay-aju*
‡ 11:38 To Surigao no Minanubu: *yungag*

inyakip ki isab agun no mahinang kinow
tibo dow sikandan no kaotawan din no
wadad yagboy kuyang.

12

To Pagtul-id to Diyus to mgo Anak Din

1 Na sikita, angod ki to ogpagyumbaan no
ogsayapan to diya mahan-in no mgo otow
no madigon to pagtuu. Kaling oggawangon
ta to tibo ogpakapogong dow to mgo sae
no ogpakatagon ita agun makapadajun ki
to paglinaguy duon to sikan yumbaan no
ing-andam ita. 2 Kona ta igsuwoy to pag-
aha ta ki Jesus no iyan mighawan to dayan
to pagtuu aw oghimpit to sikan. Pig-antus
din to pagpayansang duon to krus aw wada
din ikasikow to pagkamatoy duon, su iyan
pighona-hona din to kalipay din ko mata-
pus on sikan no pag-antus din. Na, kuntoon
pigpasidonggan on sikandin diya to yangit
su mig-ingkud on duon dapit to kalintuu to
trunu to Diyus.
3 Hona-honaa to pagsupaka ki Jesus to
mgo makasasaya no dini pad sikandin to
kalibutan agun kona kow og-awa dow og-
takahan to pagtuu now. 4 Su wada pad
sobuuk iyu no namatoy tongod to pagpag-
atu now to sae. 5 Basi nalingawan now on
sikan sambag to Diyus iyu no pig-iling,
"Sikuna no anak ku,
ko anadon ku ikow, ligdongi.
Aw ko sapadan ku ikow, kona ka og-
awa.
6 Su tibo to oghigugmaon ku, og-anadon ku.
Aw inggad hintawa no og-angkonon
ku no anak, ogyatuson ku."*
7 Kaling ko meyduon mgo kalisod no ogk-
abajaan now, antusa. Su ogpakiyaya sikan
no og-isipon kow to Diyus no mgo anak
din. Wada buwa anak no kona ogtul-idon
to amoy. 8 Kaling ko kona kow tul-idon
to Diyus angod to pagtul-id din to tibo
mgo anak din, migpasabut no kona kow no
tinood no anak din. 9 Ngani man to mgo
amoy ta kani to kalibutan di ogtul-id man
ita, aw ogtahudon ta sikandan. Sikan pad
man amoy ta diya to yangit. Ogpaobos ki
kandin agun ogkapuesan ta to kinabuhi no
wada katapusan. 10 To mgo amoy ta kani
to kalibutan ogtul-id ita sibu to oghona-
honaon dan no madojow sed da to panahon
no og-atimanon ki dan pad. Di to pagtul-id
ita to sikan Amoy ta diya to yangit igkado-
jow ta yagboy agun no musupu ki kandin
no wada sae. 11 Hinuun, kona ki ogkaliyag
ko ogtul-idon ki to Diyus, su ogkasakitan
ki man. Di ko matapus on sikan, ogka-
matarong on to batasan ta aw malinow on
to ginhawa ta.
12 Kaling mgo suun ku, dasiga to ginhawa
now aw hogota to pagtuu now. 13 Unuga
to madojow no dayan agun sunudon kow
to mgo otow no piang pad to pagtuu. Na,
konad ogdugang to kayotoy to pagtuu dan,
di nasi ogdigon.

To Hustu no Pagtahud to Diyus

14 Paningkamoti no madojow to rilasyun
now to tibo mgo otow aw padiyu kow to sae,
su to otow no maligsom to ginhawa kona
ogpakakita to Ginuu. 15 Ahaa now no wada
otow duon iyu no ogkabitas to kadojow dow
kayuuy to Diyus. Ahaa now isab no wada
otow duon iyu no ogkaangod to mapoit
no tanom no ogpakahilu to mahan-in no
mgo otow. Su meyduon mgo otow no
angod to sikan no ogsamuk to mgo magtu-
tuu hangtod mahan-in to ogkadaya dan to
paghinang to madoot. 16 Ahaa now manda
no wada oghinang to kayaw-ajan aw wada
ogkagawangan to pagtahud to Diyus angod
ki Esau to diya una su imbaylu din to katon-
god din to pagkakakoy to songo koonan da.
17 Aw namaan ki no pag-abut to panahon no
gustu din on no ampuan sikandin to amoy
din agun madojawan to Diyus, wadad on
kahimu. Inggad migtiniyahu sikandin to
pagpakimayuuy, kona din on ogkahawi to
diya imbaylu din.†
18 Kaling ogpadajun ki to pagtuu, su to
pagduguk ta to Diyus kona no angod to
pagduguk to mgo kaaw-apuan ta no ibogoy
din kandan to diya una no kasabutan no
meyduon naaha dow nadinog dan. Su diya
to bubungan to Sinai, naaha dan to diya
migyagabyab no kaeju, to kadigyom dow to
diya maagbot no kaemag. 19 Pagdinog dan
to diya tanug to trumpita dow to kahae-
dokanan no tingog, migpakimayuuy sikan-
dan no konad on padinogon to sikan. 20 Su
wada dan kaantus to pagpaminog to sikan
sugu to Diyus no pig-iling, "Ko meyduon

* 12:6 Panultihon 3:11,12 † 12:17 Ogkabasa seini duon to Genesis 25:27-34.

gumiok kani to seini no bubungan, inggad
mananap, kinahangyan himatajan pinaagi
to pagbatu."‡ 21 Kahaedokanan isab to diya
pigkita dan, aw ngani man si Moises di
nakaikagi no pigpidpid sikandin tongod to
dait.

22 Di sikita, iyan pigduguk ta to bubun-
gan to Sion no yangitnon no Jerusalem no
siyudad to buhi no Diyus. Banwa sikan
to linibu no mgo anghil no malipajon no
ogsimba kandin. 23 Nayakip kow duon to
kaotawan to Diyus no ogpasidonggan din§
no mgo anak no nakasuyat to mgo ngadan
diya to yangit. Nayakip kow isab duon to
tibo mgo umagad to matarong no mgo otow
no pighimpit on to Diyus. Nakaduguk kid
to Diyus no iyan oghukum to tibo 24 dow ki
Jesus no iyan mig-abugar to sikan bag-u no
kasabutan. Su sikan impaawas no yangosa
din kibali ogpakimayuuy no kae-atan ki to
Diyus. Kona no angod to diya yangosa ni
Abel no kibali migpakimayuuy no bayosan
to diya mighimatoy kandin.

25 Kaling ajaw now igpakawada to kagi
to Diyus. Su ko wada kalikaji to kastigu
to Diyus to mgo kaaw-apuan ta no wada
paminog to kagi din dini to pasak no duon
to bubungan to Sinai, yabi no kona ta
ogkalikajan to kastigu ko talikudan ta to
kagi din no ogkapuun on yagboy diya to
yangit. 26 To diya una no umikagi to Diyus
duon to bubungan to Sinai, nahojong to
pasak tongod to maagbot hilabi no tingog
din. Di kuntoon migsaad sikandin no og-
isabon din oghojongon seini pasak, aw kona
no sei da pasak, di hasta isab to yangit.
27 Migpasabut sikan no meyduon panahon
no ogkagawang to tibo yumayaboy no mgo
hininang to Diyus, aw iyan nanda ogkabilin
to diya kona ogkaamonu.

28 Kaling ogpasalamat ki to Diyus su na-
maan ki no ogkasakup ki duon to sikan
gingharian no kona ogkatangkug. Aw
ogsimbahon ta sikandin to angay kandin
dinumahan to pagtahud dow pagkahaedok
su sikan to ogkaliyagan din. 29 Su to Diyus ta
angod to kaeju no ogsangab to tibo no kona
og-angajan duon to atubangan din.

13

Katapusan no mgo Sugu

1 Padajun kow to paghinigugmaay angod
to magbugtu to pusod. 2 Kona kow oghukow
to pag-abi-abi to mgo otow duon to bayoy
now. Su meyduon namakatuman to sikan
no wada kamaan no anghil naan to diya
naabi-abi dan! 3 Kona now ogkalingawan
to pagtabang to mgo otow no nangkaprisu
tongod to pagtuu dan. I-angod sikandan to
pag-atiman ko sikiyu to naprisu. To mgo
magtutuu isab no ogdaog-daogon, i-angod
to pagtabang now ko sikiyu to ogdaog-
daogon.

4 Kinahangyan no wada ogligsom to
kaminyoon pinaagi to pagpanghonay, su
ogkastiguhon to Diyus to otow no oghinang
to sikan hasta inggad nokoy no kayaw-ajan.

5 Ahaa no kona now ogpayabihon to
saepi. Maiguan kow on ko nokoy to mey-
duon now su mig-iling to Diyus,
"Kona ku yagboy sikiyu og-ojowan."*
6 Kaling masaligon ki aw ogpakailing ki no,
"Ogtabangan a to Diyus,
kaling kona a ogkahaedok
su nokoy man to ogkahinang kanay to
puli da otow?"†

7 Domdoma to diya mgo panguyu now
no una no mig-anad iyu to kagi to Diyus.
Hona-honaa to mangkadojow no nadeygan
to pagkinabuhi dan, aw sunuda now to
kadigon to pagtuu dan. 8 Su si Jesu-Cristo
kona yagboy ogkaisab. Angod da sikandin
to diya una dow kuntoon aw hangtod to
wada katapusan. 9 Kona kow ogpadaya to
yain-yain no igpang-anad no ogpakayahi.
Su to kadojow dow kayuuy to Diyus ita iyan
ogdigon to pagtuu ta, kona no pagtuman
ta to mgo balaod bahin to pagkoon. Su
to pagtuman to sikan kona igkadojow to
otow. 10 Di pinaagi to kamatajon ni Cristo
duon to krus, napasaylu to mgo sae ta. Aw
to mgo otow no ogtuman pad to diya mgo
balaod no imbilin ni Moises wada yabot
duon. 11 Su inggad ngani to pagtuman to
mgo Hibru to diya balaod, kona sikandan
ogpakakoon to mananap no ighalad tongod
to mgo sae dan. Su ko himatajan on sikan,

‡ 12:20 Exodo 19:12,13 § 12:23 To Grigu no inikagihan: *mgo panganoy.* To panganoy to mgo Hibru ogpasidonggan hilabi aw ogbogajan to yabow no katongod. Og-isipon to Diyus no panganoy to tibo mgo sakup din su ogpasidonggan din hilabi. * 13:5 Deuteronomio 31:5 † 13:6 Salmo 118:6,7

to yangosa ogdaehon to kinayabawan no
magdudumaya to tinuuhan dan duon to
sikan Pinakabalaan no Sinabong su ighalad
tongod to sae to kaotawan. Aw to yawa to
sikan ighalad ogdaehon diya to yuwas to
kampu su ogtutungon. 12 Angod da sikan to
nahitabu ki Jesus, su pighimatajan sikandin
diya to yuwas to siyudad, aw to yangosa din
inlimpas to sae to kaotawan. 13 Kaling og-
andiya ki kandin diya to yuwas to siyudad,
no ko ita pa, ogpag-unung ki kandin aw
kona ta igsapajan to pagtamay ita tongod
to pagtuu ta kandin. 14 Su kona oghangtod
to pag-ugpa ta kani to kalibutan. Nasi
no iyan ogpaabuton ta sikan siyudad no
ogkaugpaan ta diya to umaabut.

15 Kaling kinahangyan no kanunoy ta
ogsajaon to Diyus isip halad ta kandin
pinaagi ki Jesu-Cristo, aw kanunoy ta
sikandin ogpasalamatan. 16 Kona kow
oghukow to paghinang to madojow dow
to pagtabang to diya oglisod-lisod, su to
batasan no angod to sikan ogkaangod to
halad no ogkaliyagan to Diyus.

17 Suguta to mgo panguyu now no mgo
magtutuu aw paobos kow to katongod dan.
Su sikandan to pigpaatiman iyu no na-
manuu, aw mey panahon no ogsukutan
sikandan to Diyus to pagdaya to sikan no
katongdanan dan. Ko ogsugut kow kandan,
ogkalipay sikandan to pag-atiman iyu. Di
ko kona kow mupaobos, ogkalisodan sikan-
dan, na, wada igkadojow now duon to sikan.

18 I-ampu koy now. Ogkasiguru noy no
hinlu to kunsinsya noy, aw iyan kanunoy
pig-awos noy no matarong to tibo mgo
hinang noy. 19 Yabi pad no oghangyu a iyu
to pagpadajun to pag-ampu no madali a
pabalikon diyan iyu.

Pag-ampu

20-21 Na, og-ampu a no to Diyus no iyan
ogkapuunan to kalinow musangkap iyu to
tibo kinahangyanon agun no makatuman
kow to pagboot din. Og-ampu a isab no
mahinang kow no kaotawan no ogpakali-
pay kandin pinaagi ki Jesu-Cristo. Sikandin
to migbanhaw ki Jesus no Ginuu ta tapus to
pagkamatoy din. Sikan impaawas no yan-
gosa din iyan indigon to sikan wada kata-
pusan no kasabutan din ita, aw sikandin on
to gamhanan no magbantajay ita no mgo
karneru din. Hinaut no sajaon sikandin to
wada katapusan. Sikan iyan.

Katapusan no mgo Kagi

22 Mgo suun, oghangyuon ku sikiyu no
pailuban now to pagpaminog to seini in-
suyat ku to pagdasig iyu, su kona da man
no mahaba.

23 Ogkaliyag a no mamaan kow no si Tim-
oteo no suun ta to pagtuu pigpayuwas on to
prisuhan. Ko madali sikandin makatidow
dini, ogduduma koy diyan iyu.

24 Ipangumusta a to tibo mgo sakup to
Diyus duon yakip to mgo panguyu now no
mgo magtutuu. To mgo suun ta dini to
Italia nangumusta isab iyu.

25 Og-ampu a no ipakita iyu tibo to Diyus
to kadojow dow kayuuy din.

Sikan da.

To Suyat ni Santiago

1 Siak si Santiago no suguonon to Diyus
dow ni Jesu-Cristo no Ginuu iyan migsuyat
to seini. Nangumusta a iyu tibo no
kaotawan to Diyus no naman-ugpa duon to
yain-yain no mgo banwa kani to kalibutan.

Mgo Panganti dow mgo Pagtintal

2 Mgo suun ku, ikalipay yagboy ko abuton
kow to yain-yain no mgo panganti, 3 su
namaan kow no sikan to ogdigon to pag-
tuu now agun no ogkamainantuson kow.
4 Na, padajuna sikan pagkamainantuson
now agun ogsangkod to pagtuu now aw
wadad ogkakuyang. 5 Ko kona kow ogka-
maan dow nokoy to madojow no oghinan-
gon, mangamuju kow to Diyus agun bo-
gajan kow to kaalam. Su to Diyus wada
sukud ko ogbogoy to inggad hintawa no
ogpamuju, aw kona kow din ogsandayon.
6 Di ko mangamuju kow, kinahangyan no
imanon now no ogbogajan kow to Diyus.
Kona kow ogduwa-duwa, su to otow no
ogduwa-duwa ogkaangod to bayod to da-
gat no ogkadaya-daya ko ogsabodon to
kaemag. 7 Sikan no otow kona ogpakaiman
no ogbogajan to Ginuu to inggad nokoy,
8 su ayang-ayang man to pagsalig din to
Diyus aw kona sikandin ogkasaligan inggad
nokoy to oghinangon din.

9 To pubri no magtutuu angay oglipay su
yabow to pag-aha to Diyus kandin. 10 To
sapian isab no magtutuu angay oglipay
ko ipaobos sikandin. Su ogkagawang da
sikandin angod to buyak no puli oggiti 11 no
ogyanos ko ogbagang-bagang to kapasu to
soga. Ogkatanak sikan aw madoot on og-
ahaon. To sapian no otow ogkaangod to
sikan, su duon to pagpauswag to pagpati-
gajun din, puli sikandin ogboyongon.

12 Madojow to otow no ogpabilin duon
to Diyus inggad og-antus to mgo panganti.
Su ko kona maamonu to pagtuu din, ogbo-
gajan sikandin to kinabuhi no wada kata-
pusan. Bayos sikan no insaad to Diyus to
nangkahigugma kandin. 13 Di ko tintalon
to otow, kona sikandin og-iling no Diyus
to migtintal kandin su to Diyus kona gajod
ogkatintal. Wada isab ogtintalon din. 14 Di
iyan ogkatintal to otow ko madaya sikandin
to madoot no mgo kagustuhon din. 15 Na,
ko tumanon din sikan, ogdeg diya to sae,
aw to sae ogdeg diya to kamatajon no iyan
kastigu no wada katapusan.

16 Hinigugma ku no mgo suun, kona kow
ogtuu to gayu, su to Diyus kona ogtintal
to inggad hintawa. 17 Nasi no iyan igbogoy
din ita to yain-yain no mangkadojow likat
to yangit. Wada ogkakuyang to sikan su
duon man ogkapuun to Amoy ta no Diyus
no iyan mighinang to soga dow buyan hasta
mgo bituon. Ogkaisab sikan tibo, di to
Diyus kona yagboy ogkaisab. 18 Manno iyan
pagboot din, pighinang ki no mgo anak
din pinaagi to matuud no kagi din agun
no sikita to ogyabow duon to tibo mgo
hininang din.

To Pagtuman to mgo Sugu to Diyus

19 Hinigugma ku no mgo suun, indani
now seini. Kada sobuuk ita kinahangyan
no andam kanunoy to pagpaminog aw
kona ogdali-dali to pag-ikagi. Kona ta
isab ogpag-agadan to kaboyu ta, 20 su to
otow no ogpag-agad to kaboyu din konad
on ogpakatuman to matarong no tuud to
Diyus. 21 Kaling ojowi to tibo maligsom dow
madoot no pamatasan. Paobos kow duon
to Diyus aw tagoni yagboy to kagi din no
imbotang din duon to ginhawa now, su
sikan kagi din iyan ogpakayuwas iyu.

22 Kona kow puli ogpaminog to kagi to
Diyus, di tumana to igsugu din. Su ko
maminog kow puli di kona ogtuman, oglim-
bungan now to kaugalingon now. 23 Su to
otow no puli ogpaminog to kagi to Diyus
di kona ogtuman, angod sikandin to og-
pangispihu, 24 di tapus to sikan, ogkalin-
gawan din dajun dow maamonu to bayhu*
din. 25 Di to otow no kona ogtakahan to
pagpaminog to sikan madojow hilabi no
kasuguan to Diyus no iyan ogyuwas ita
aw kona din ogkalingawan sikan, nasi no
tumanon din, sikandin to ogmadojawan to
Diyus inggad nokoy to oghinangon din.

26 Ko meyduon otow no og-abin no diyus-
non sikandin di kona din ogpogongan to

* 1:24 To Surigao no Minanubu: *goja*

pagpang-ikagi, wada pues to sikan no pag-
tuu din. Ginona din oglimbungan to kau-
galingon din. 27 Di to pag-aha to Diyus, iyan
hamatuk no diyusnon to otow no ogtabang
to oglisod-lisod no mgo minailu dow bayu
no mgo bohi. Kona din isab ogligsoman to
kaugalingon din to mangkadoot no batasan
to mgo otow no wada Diyus.

2

Kinahangyan no Pag-angodon to Pagdae to Tibo Otow

1 Mgo suun ku, manno migtuu kow ki
Jesu-Cristo no Ginuu ta no yabow to tibo,
kinahangyan no pag-angodon now to pag-
dae to mgo otow. 2 Angod pananglit ko
meyduon sapian no ogsimba duon iyu no
ogpaningsing to buyawan dow ogpangabo
to mahalon, aw meyduon isab ogsimba no
pubri no ogpanggunit. 3 Ogdedeyjawon
now sikan ogpangabo to mahalon aw og-
ikagihan now to, "Sir, ingkud ka kani to
seini madojow no ingkudanan." Di sikan
pubri og-ikagihan now to, "Tindog ka puli"
ubin "Ingkud ka kani to saog, dani to
kobong ku." 4 Ko sikan to oghinangon
now, madoot su meyduon pinayabi dow
pinihig now, aw impasikad sikan to kona no
matarong no paghukum.

5 Hinigugma ku no mgo suun, ligdongi
now seini. To mgo pubri kani to babow to
kalibutan pigpili to Diyus agun ogkatawag
no sapian tongod to madigon no pagtuu
dan. Ogkasakup isab sikandan duon to
sikan gingharian din no insaad din to diya
oghigugma kandin. 6 Di sikiyu, ogtamajon
now to mgo pubri. Wada kow naan ka-
maan no iyan man ogdaog-daog iyu to mgo
sapian? Sikandan isab to ogriklamu iyu
diya to husajan 7 dow ogdoot-doot to sikan
mahal no ngadan ni Jesus no tag-sakup iyu.

8 Madojow ko tininood to pagtuman now
to sikan yabow no balaod no ogkabasa duon
to Kasuyatan to Diyus no pig-iling, "Higug-
maa to isigkaotow nu angod to paghigugma
to kaugalingon nu."* 9 Di ko meyduon
ogpihigon ubin ogpayabihon now, nakasae
kow aw ogkahukuman no malinapason to
balaod to Diyus. 10 Su to ogpakayapas
to inggad sobuuk da no balaod to Diyus,
kibali nayapas din sikan tibuuk no balaod.
11 Namaan kow no meyduon balaod to Diyus
no pig-iling, "Kona ka ogpanghonay." Mey-
duon isab balaod no pig-iling, "Kona ka
oghimatoy to otow."† Na, inggad kona
ka ogpanghonay di oghimatoy ka to otow,
nakayapas ka to balaod to Diyus.

12 Iyan ighukum ita to Diyus sikan kasug-
uan din no iyan isab ogyuwas ita, kaling
bantaji to mgo kagi dow hinang now. 13 Su
ko muhukum on sikandin, kona din ogkae-
atan to otow no wada kae-at to angod
din no otow. Di to otow no ogkae-at to
angod din kona ogkahaedok ko hukuman
sikandin.

To Pagtuu dow to Paghinang to Madojow

14 Mgo suun ku, ko meyduon otow no og-
abin no migtuu sikandin to Diyus di wada
hinang din no madojow, nokoy man to
pues to sikan? Ogkayuwas buwa sikandin
to pagtuu no angod to sikan? 15 Pananglit
meyduon pubri no suun now to pagtuu no
kuyang to kabo dow pagkoon. 16 Ko puli
now ikagihan to, "Aha ka man duon to
dayan. Pangoon dow aapid ka to kabo su
mahagsiy," di kona now sikandin ogboga-
jan to pigkinahangyan to yawa din, nokoy
man to pues to sikan? 17 Kaling to otow
no og-iling no migtuu sikandin to Diyus di
wada hinang din no madojow, ogpakailing
ki no kona sikan no hamatuk no pagtuu.

18 Di basi meyduon ogyalis no og-iling,
"To mgo otow kona og-aangod to pagsunud
dan to Diyus. Meyduon ogtuu puli aw
meyduon isab puli oghinang to madojow."

Na seini to igtabak ku kandin. Ko wada
hinang nu no madojow, wada igkamatuud
to pagtuu nu. Di siak, igpakita ku ikow to
pagtuu ku pinaagi to hinang ku. 19 Ogtuu ka
no sobuuk da to Diyus? Na, madojow hin-
uun. Di ngani man to mangkadoot no ispir-
itu, di ogtuu isab to sikan aw ogpamidpid
tongod to haedok dan kandin. 20 Kabuluk
nu! Kinahangyan pad buwa no ogmatu-
udon ku ikow no wada pues to pagtuu no
kona ogyamanon pinaagi to madojow no
mgo hinang? 21 Domdoma si Abraham no
minuna ta. Pigdawat sikandin to Diyus ton-
god to diya pighinang din, su pigtuman din

* 2:8 Levitico 19:18 † 2:11 Exodo 20:13-14 dow Deuteronomio 5:17-18 ‡ 2:21 Ogkabasa seini duon to Genesis 22.

to sugu to Diyus to paghalad to anak din no
si Isaac.‡ 22 Duon to sikan, ogkasabutan no
mighiduma to pagtuu ni Abraham dow to
hinang din, su to pagtuu din pigmatuud to
sikan pighinang din. 23 Sikan to igpasabut to
diya pig-iling duon to Kasuyatan, “Migtuu
si Abraham to Diyus, kaling pig-isip to
Diyus no wadad sae din.”§ Pigtawag isab
sikandin no amigu to Diyus. 24 Na, duon
to sikan, ogpakasabut ki no kinahangyan
ipakita to otow to pagtuu din pinaagi to
madojow no mgo hinang agun no madawat
sikandin to Diyus.

25 Angod isab to sikan si Rahab to diya
una. Buring iyan, di pigdawat sikandin to
Diyus tongod to diya pighinang din. Su
pigpapaabut din duon to bayoy din to diya
daduwa no mgo Hibru no pigsugu to pag-
paniid to siyudad to Jerico. Aw pag-uli dan,
pighinduan din to yain no dayan agun no
makalikoy sikandan.*

26 Hona-honaa seini. To yawa no wadad
ginhawa, wadad pues su patoy on. Angod
isab to sikan to pagtuu ta to Diyus. Su ko
kona sikan ogdumahan to madojow no mgo
hinang, wada pues.

3

To Pagbantoy to Pagpang-ikagi Ta

1 Mgo suun ku, madojow ko pila da iyu to
ogpang-anad to kagi to Diyus, su namaan
kow no sikita no ogpang-anad, yabow to
og-imanon to Diyus ita aw mabog-at to
ighukum din ita ko makasuwoy ki. 2 Tibo
ki hinuun ogkasajop to yain-yain no paagi,
yabi to pagpang-ikagi ta. Di ko pananglitan
mey otow no kona ogkasajop to pagpang-
ikagi din, wada igkasawoy kandin su ogka-
pogongan din man to tibuuk yawa din.
3 To kabaju ogkadaya to otow inggad an-
dei din gustu ogpadeygon pinaagi da to
maintok no pisi. 4 Igkapananglit ta isab to
barku. Inggad man-u to kabog-at to sikan
aw inggad man-u to kaagbot to kaemag no
oghodos, ogkawahing sikan barku to otow
inggad andei din gustu ogpadeygon pinaagi
to timun no maintok da. 5 To dila to otow
angod isab to sikan su maintok da iyan, di
maaslag* to ogkahimuan.

Hona-honaa isab to kaeju. Inggad main-
tok da no baga ogpakasangab to mayow-
ag no guyangan. 6 To dila ta ogkaangod to
sikan su madoot hilabi no bahin to yawa ta
su iyan ogkapuunan to tibo klasi to kadoot.
Ogpakadoot sikan to pagkaotow ta, su to
madoot no pagpang-ikagi ta diya yagboy
ogkapuun ki Satanas. 7 Madojow pad to mgo
mananap dow mgo manuk-manuk hasta to
mgo mamang dow isda su ogkabootan to
otow. 8 Di wada otow no ogpakapogong to
dila din su kanunoy andam no og-ikagi to
madoot. Angod sikan to yayas no ogpakam-
atoy to otow.

9 Piggamit ta to dila ta to pagpasalamat to
Diyus no Amoy dow Ginuu ta, aw piggamit
ta isab to pagpanungajow to duma no
mgo otow no hininang to Diyus no angod
kandin. 10 Mgo suun, kona podom ogkahimu
no iyan da no ogkapuunan to pagpasala-
mat dow pagpanungajow! 11 Og-usipon ku
sikiyu, ogkahimu buwa no ogkapuun duon
to iyan da no tubud to matab-ang dow
mayang-og no wohig? 12 Mgo suun ku,
wada kaju no igera no ogbogas to ulibu.
Wada isab gawod no ubas† no ogbogas to
igera. Hasta wada ogpakasayuk to inomon
no wohig diya to dagat. Maangod podom
to sikan to dila ta no kona ogpagsakoton to
madojow dow madoot no pagpang-ikagi.

To Yangitnon no Kaalam

13 Ko meyduon otow duon iyu no maala-
mon dow masinabuton, kinahangyan no
ipakita din sikan pinaagi to matarong no
pagkinabuhi dow to paghinang to madojow
duma to pagpaobos no ogkapuun to kaalam
din. 14 Di ko meyduon pighipidan now
no pagsilag dow pagpayabi-yabi, kona kow
oghinambug no maalamon kow su ogkail-
ing no gayuon kow. 15 Sikan no klasi to
kaalam kinalibutanon dow yawan-on, wada
kapuun to Diyus. 16 Su inggad andei no mey-
duon nakasakot no mgo otow no ogsilag
dow ogpayabi-yabi mey isab kasamuk dow
tibo klasi no kadoot.

17 Di to otow no meyduon kaalam no
ogkapuun to Diyus, una, wada igkasawoy
kandin. Ikaduwa, kona ogpagbuyow,
bootan sikandin aw ogpag-angay-angay,
makawkae-aton, matinabangon dow

§ 2:23 Genesis 15:6 * 2:25 Ogkabasa seini duon to Josue 2. * 3:5 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 3:12 Ininglis: *grapes*

matinod-anon, aw wada ogpihigon din.
18 Inggad hintawa no ogpahiuli dow
ogpagmadojow to duma, angod sikandin
to mag-uuma no og-odok to madojow no
binhi no iyan ogkaani to pagkamatarong.

4

To Pagsugut to Diyus

1 Nokoy man to ogkaamungan to pag-
bubuyow now dow pagkuntrahan? Duon
sikan ogkapuun to kahakog no ogsamuk to
ginhawa now. 2 Ko kona now ogkapudut
to ogkaliyagan now, dajun kow oghima-
toy. Ko kona now ogkadawat to ogkai-
bogan now, dajun kow ogpagbuyow dow
ogpagkuntra. Di iyan man kona now
igkaangkon to sikan ogkaibogan now su
kona kow man ogpamuju to Diyus. 3 Aw ing-
gad ogpamuju kow kandin, kona kow ogbo-
gajan su madoot man to tuud now. Iyan
igpamuju now agun no matuman sikan ka-
hakog now. 4 Angod kow to ogpanghonay,
su anoy Diyus podom to payabihon now,
iyan hinuun pigpayabi now to kinalibu-
tanon no mgo hinang dow mgo botang.
Wada now buwa kamaani no to otow no
oghinang to sikan nakapagkuntra on to
Diyus? 5 Basi nailing to boot now no wada
pues to sikan sinuyat no kagi to Diyus no
pig-iling, "To ispiritu no imbotang to Diyus
kani ita meyduon ogtubu no kahakog." 6 Di
to tabang to Diyus ita yabow pad to sikan
kahakog ta. Su to Kasuyatan to Diyus mig-
iling,

"Ogkuntrahon to Diyus to ogpahawod,
di ogtabangan din to ogpaobos."*

7 Kaling paobos kow duon to Diyus. Atuhi
si Satanas, aw ogyaguy sikandin. 8 Padani
kow to Diyus, aw ogpadani sikandin iyu.
Sikiyu no mgo makasasaya, ojowi now on to
sae. Sikiyu no mgo paling-paling to pagtuu,
tibuyusa to ginhawa now duon to Diyus.
9 Ikaguul yagboy to mangkadoot no hinang
now aw itiyahu. To pagngisi now ilisi to
pagtiyahu tongod to sikow now to sikan no
mgo hinang. 10 Ipaobos to kaugalingon now
duon to Diyus, aw ogbajawon kow din.

11 Mgo suun, sigkon kow on to ogpasa-
sawajay. Su to otow no ogsawoy dow
oghukum to duma din, kibali pigtamay din
to mgo balaod to Diyus. Na, ko tamajon now
sikan mgo balaod to Diyus, kona now ogka-
tuman sikan, nasi no ogpayabawan now.
12 To Diyus iyan migbogoy to sikan mgo
balaod, aw sikandin da to meyduon gahom
to paghukum. Wada yain ogpakayuwas
dow ogpakakastigu. Na sikuna, hintawa ka
man no ogpatugu oghukum to duma?

To Paghinambug to Umaabut

13 Sikiyu no og-iling no og-andiya kow
kuntoon ubin kasem to songo yunsud,
paminogi a. Ogplanu kow no diya kow
og-ugpa sed to songo tuig su ognigusyu
agun madogi to ogkaganansya. 14 Di wada
kow kamaan dow nokoy to og-abut iyu
kasem, su to kinabuhi now angod to gabun
no madali da ogboyongon. 15 Iyan podom
madojow ko umiling kow, "Ko itugut to
Ginuu no habaon pad to kinabuhi ta, seini
to oghinangon ta." 16 Di sikiyu, garbusu kow
su ighinambug now to oghinangon now
to umaabut no panahon. Madoot sikan.
17 Kaling to otow no namaan no mey mado-
jow no oghinangon di kona din ogtumanon,
nakasae sikandin.

5

Pagpatahan to mgo Sapian

1 Na sikiyu no mgo sapian, paminogi a
now. Tiyahu kow aw degmatoy tongod
to mgo antusonon no og-abut iyu. 2 Su
ogkadoot to mgo katigajunan now, aw og-
pangotkoton to mahalon no mgo kabo now.
3 Ogkaelingan to saepi now, aw sikan to og-
matuud to pagkahakog now. Sikan no kael-
ing angod isab to kaeju no ogkotkot to unud
now. Nakahimun kow to kadatu, di madani
on to katapusan. 4 Wada now suhuyi to
mgo otow no pigpaani duon to uma now.
Paminogi to pagmahay no impangiyak dan!
Pigdinog isab sikan to gamhanan no Ginuu
no Magboboot to tibo. 5 Hayahay to kab-
otang now kani to babow to kalibutan aw
ogpatujang kow to kagustuhon now no mgo
kalipajanan. Angod kow to pinataba no
baka no wada dalimagmagan no madani on
ogmatansahon, no ko ita pa, og-abuton kow
to kastigu to Diyus. 6 Impakastigu now to
mgo otow no wada sae, aw meyduon isab
duma no pigpahimatajan now. Wada ngani
sikandan atu iyu.

To Pagpailub

* 4:6 Panultihon 3:34

7 Kaling mgo suun ku, pailub kow kotob
no kona pad ogpauli to Ginuu. Hona-honaa
to mag-uuma no og-antus to pagtatagad to
abut to uma din su mahal din yagboy sikan.
Kona sikandin og-abyajon to pagtatagad
to udan agun makatanom sikandin aw to
pagtatagad manda to udan ko ogpahinugon
on to tanom din. 8 Sikiyu isab, kona kow
og-abyajon to pagtatagad. Digona to gin-
hawa now su madani on ogpauli to Ginuu.
9 Mgo suun ku, kona kow ogpababagutbutay
su unu ko kastiguhon kow to Diyus. Su
umabutay on sikan ogsusi to mgo hinang
ta. 10 Domdomon now to diya mgo otow
no kibali ba-ba to Diyus aw sunuda to pag-
pailub dan. Nalisodan iyan sikandan di
naantus dan da. 11 Aw namaan ki no nalipay
on to tibo no angod kandan no nakaantus
to mangkalisod no nabajaan dan. Angod
pananglit ki Job. Nakadinog kow to pag-
pailub din to diya pigpang-antus din, aw
namaan kow no madojow to pigpadeygan
to Diyus to diya su makawkae-aton hilabi
sikandin.

12 Mgo suun ku, ligdongi now yagboy
seini no sugu ku iyu. Ko meyduon og-
ikagihon now, kona now igsapa to yangit
ubin pasak ubin inggad nokoy. Igu on ko
muiling kow to "hoo" ko ujun kow, di ko
kona, na, ilinga puli to "kona" agun kona
kow ogkastiguhon to Diyus.

To Pag-ampu duma to Pagtuu

13 Ko meyduon ogkalisod-lisod, paampu-
a sikandin. Ko meyduon ogkalipay, pasajaa
sikandin to Diyus pinaagi to pagkanta. 14 Ko
meyduon ogkasakit, ipadokat din to mgo
panguyu to mgo magtutuu agun maam-
puan sikandin. Aw ko muampu sikandan,
hapyason dan to maintok no yana don-
gan to pagsampit to Ginuu. 15 Na, ko og-
ampu sikandan dinumahan to pagtuu dow
pagsalig to Diyus, ogpadojawon din sikan
masakiton. Aw ko nakasae sikandin, og-
pasayluhon to mgo sae din. 16 Kaling ko
nakasae ka, inangon diya to angod nu no
mgo magtutuu agun ig-ampu ka dan aw
ogkaulian ka, su to pag-ampu to matarong
no otow ogdinogon yagboy to Diyus.

17 Hona-honaa si Elias. Angod da ita to
pagkaotow din, di no hogoton din to pag-
ampu no konad paudanon, wada iyan udan
sed to tatoyu no tuig tonga. 18 Tapus to
sikan, mig-ampu manda sikandin no pau-
danon. Mig-udan iyan, aw to mgo tanom
miggiti manda.*

19 Mgo suun ku, ko meyduon sobuuk duon
iyu no ogpakasuwoy to matuud no pigtu-
uhan ta, madojow ko meyduon makapaba-
lik kandin. 20 Su domdoma now seini. Ko ta-
bangan now to duma no otow to pagtalikud
to sae, ogkayuwas now sikandin to kamata-
jon no iyan kastigu no wada katapusan, aw
ogkapasaylu to tibo mgo sae din.

Sikan da.

* 5:18 Ogkabasa seini duon to 1 Mgo Hari 17:1 dow 18:43-45.

To Una no Suyat ni Pedro

1 Siak si Pedro no apustul ni Jesu-Cristo
iyan migsuyat to seini diyan iyu no mgo
inabin to Diyus no mgo yampot* diya to
mgo prubinsya to Ponto, Galacia, Capado-
cia, Asia dow Bitinia. 2 Tahan kow on na-
maanan dow pigpili to Diyus no Amoy aw
yaina to Ispiritu Santu agun no mahinang
kow no kaotawan din no masinuguton ki
Jesu-Cristo, agun isab ogkapasaylu to mgo
sae now tongod to yangosa no impaawas
din.

Og-ampu a no padugangon to Diyus to
kadojow dow kayuuy din iyu hasta to kali-
now to ginhawa now.

To Og-imanon to mgo Magtutuu

3 Sajaon ta yagboy to Diyus no Amoy ni
Jesu-Cristo no Ginuu ta aw Diyus din isab.
Tongod to kayuuy din hilabi ita, pigboga-
jan ki din to bag-u no kinabuhi pinaagi
to pagbanhaw din ki Jesu-Cristo. Kaling
kona ogkagawang sikan og-imanon ta. 4 Su
namaan ki no meyduon intagama to Diyus
ita no mgo anak din diya to yangit no kona
yagboy ogkadunut, kona ogkaligsoman aw
kona isab ogkagawang. 5 Tongod to pagsalig
now to Diyus, ogpanalipodan kow to gahom
din kotob no maponga to pagyuwas din
iyu. Pighinaat din on sikan kayuwasan no
igpakita din diya to katapusan no panahon.

6 Kaling tukhow kow yagboy inggad og-
pakabaja kow pad to yain-yain no mgo
panganti. 7 Iyan tuud to sikan no mgo
panganti to pagmatuud no hamatuk to
pagtuu now. Sikan pagtuu now angod
to buyawan no ogyutuon to kaeju agun
matutung to namakasakot. Mahal iyan to
buyawan di ogkagawang da, di to pagtuu
now yabi pad no mahal. Na, ko maantus
now sikan mgo panganti, ogkasaja kow
aw ogkabantug dow ogkapasidonggan diya
to umaabut no panahon ko ipakita on si
Jesu-Cristo. 8 Wada kow pad iyan kita
kandin, di pighigugma now gihapun. Ing-
gad kona now pad sikandin ogkitaon kun-
toon, migtuu dow migsalig kow gihapun
kandin, aw kona ogkalituk sikan hilabi no
kalipay now. 9 Su tongod to sikan pagtuu
now kandin, ogkadawat now sikan pig-
iman now no kayuwasan.

10 To mgo otow no kibali ba-ba to Diyus
to diya una pigpatag-an to sikan kayuwasan
no igbogoy to Diyus iyu. Pig-isip-isip dan
yagboy aw pigdedeyjawan dan pig-anadan.
11 Naningkamot sikandan to pagpangintaga
dow kagan-u aw ogkaamonu to pagkatu-
man to sikan impatag-an kandan to Ispir-
itu Santu† bahin to mgo kasakit no og-
antuson ni Cristo dow to pagkagamhanan
din ko matapus on sikan mgo pag-antus
din. 12 Di pigpasabut sikandan no sikan
impatag-an kona ogkatuman duon kandan,
di dinid on ogkatuman to ita no panahon.
Su sikan Madojow no Nawnangonon no
ognangonon dan to diya una ingwali on
iyu to mgo otow no piggahoman to Ispiritu
Santu no iyan pigpaandini likat to yangit.
Inggad to mgo anghil og-awos isab no og-
panginsabut podom to sikan.

To Pagkinabuhi no Wada Sakot no Madoot

13 Tongod to sikan kadojow to Diyus iyu,
andama to hona-hona now to pagtuman
to igpahinang din. Panghogot-hogot kow
aw imana now yagboy sikan mangkadojow
no igbogoy iyu to Diyus ko mupauli on si
Jesu-Cristo. 14 Manno mgo anak kow on to
Diyus, suguta sikandin aw ojowi now on
to diya mangkadoot no kagustuhon now
no pigtuman now to diya una no wada
pad dalimagmagan now to matuud. 15 Kona
now ogsakotan to sae to inggad nokoy no
oghinangon now, su to Diyus no mig-abin
iyu wada yagboy sae. 16 Su duon to Kasuy-
atan meyduon kagi to Diyus no pig-iling,
"Kinahangyan no musupu kow kanay no
wada sae."‡

17 Manno ogpakiamay kow to Diyus no
iyan oghukum to mgo hinang to kada
sobuuk ita to wada pinayabi, kinahangyan
no tahudon now yagboy sikandin tagaod
no yampot§ kow pad kani to babow to
kalibutan. 18 Su pigyuwas kow din to diya
wada pues no pagkinabuhi no imbilin iyu
to mgo minuna. Aw namaan kow no sikan
inyokat din iyu kona no angod to buyawan

* 1:1 Ubin *dayu*. Og-ilingon to yampot su mgo sakup on sikandan to yangit. † 1:11 To Grigu no inikagihan: *Ispiritu ni Cristo* ‡ 1:16 Levitico 11:44,45; 19:2 dow 20:7 § 1:17 Ubin *dayu*

dow saepi no ogkagawang da. [19] Iyan nasi in-
yokat iyu sikan mahal yagboy no yangosa ni
Cristo no impaawas din. Inghalad sikandin
angod to nati no karneru no wada inggad
nokoy no madoot agun no magawang to
sae ta. [20] No wada pad hinanga to Diyus
seini kalibutan, tahan din on pigbootan no
si Cristo to ogtubus ita to kastigu, di bag-u
pad sikandin ipakita kuntoon no panahon
tad agun no matabangan kow din. [21] Pinaagi
ki Jesus, migtuu kow on to Diyus no iyan
migbanhaw kandin aw mighinang kandin
no yabow diya to yangit. Na, Diyus da
yagboy to ogsaligan aw og-imanan now.

[22] Manno nahugasan kow on pinaagi to
pagsugut to sikan matuud no impang-anad,
mey on tinood no gugma now to angod
now no mgo magtutuu. Na, dugangi pad
to kahogot to paghinigugmaay now [23] su
naotow kow on man pag-isab. Kona sikan
no pinaagi to ginikanan no ogkamatoy da,
di pinaagi to kagi to Diyus no oghangtod
to wada katapusan no iyan ogbogoy to
kinabuhi. [24] Su meyduon sinuyat no kagi to
Diyus no pig-iling,

"To kinabuhi to otow angod to bagnot,
aw to tibo no kadongganan dan angod
to buyak no puli oggiti.
Su to bagnot ogyanos
aw to buyak ogkayapad,
[25] di to kagi to Ginuu oghangtod to wada
katapusan."*

Sikan to Madojow no Nawnangonon no
ingwali diyan iyu.

2

[1] Na, manno pigbag-u kow on to Diyus,
ojowi now on to tibo madoot no mgo
hinang, tibo paglimbung, pagpatitinood,
pagsilag dow yain-yain no pagdoot-doot.
[2] Maangod kow podom to bag-u i-anak no
bata no gustu kanunoy ogdudu duon to
inoy, no ko ita pa, kanunoy kow podom og-
awos ogpaminog to kagi to Diyus no wada
sakot agun no ogsangkod to pagtuu now.
[3] Su naantihan now on to kadojow to Ginuu
iyu.

Si Jesus dow mgo Sakup Din Impag-angod to Batu

[4] Padani kow ki Jesu-Cristo. Buhi yagboy
sikandin aw ogbogoy to kinabuhi no wada
katapusan. Angod sikandin to batu no
ighinang to bayoy no pig-ojowan to mgo
pandoy su nailing to boot dan no wada
pues, di sikandin nasi to pigpili to Diyus
su iyan man mahal din yagboy. [5] Sikiyu
isab pigbogajan on to kinabuhi no wada
katapusan aw kangkahinang no kibali batu
no ighinang to Diyus to bayoy din. Impag-
angod kow isab to diya mgo magdudumaya
to tinuuhan to mgo Hibru su pinili kow
din to paghalad to ispirituhanon no mgo
halad no igpabaja ki Jesu-Cristo. Sikan to
ogkaliyagan to Diyus. [6] Su meyduon kagi
din duon to Kasuyatan no pig-iling din,

"Pigpili ku to mahalon yagboy no batu no
indigon to sikan bayoy ku diya to
siyudad to Sion.*
Inggad hintawa no ogsalig kandin wada
yagboy igkamahay."†

Si Jesu-Cristo sikan impananglit to batu.
[7] Mahal hilabi sikandin iyu no namanuu. Di
meyduon kagi to Diyus bahin to diya wada
pamanuu no pig-iling,

"Sikan batu no pig-ojowan to mgo pandoy
su nailing to boot dan no wada pues
iyan nasi indigon to bayoy."‡

[8] Pig-iling isab duon to Kasuyatan,

"Ogpakasipdug to mgo otow to sikan no
batu aw ogpakadugsu."§

Ogpakadugsu sikandan su wada dan tuuhi
to kagi to Diyus. Sikan to ing-andam din
kandan.

[9] Di sikiyu, kona kow no angod kandan
su pigpili kow to Diyus aw angod kow to
diya mgo magdudumaya to tinuuhan to
mgo Hibru su pigbogajan kow to katong-
danan to pagtuman kandin no iyan Hari.
Pigyain kow din agun no mahinang no
kaotawan din, agun isab no ipatangkap
now sikan nawnangonon bahin to kabeyn-
ganan no mgo hinang din, su sikandin to
migpayuwas iyu duon to kadigyoman aw
balhina kow duon to sikan kabeynganan
yagboy no kaawang din. [10] To diya una,
wada kow kasakup to Diyus, di kuntoon
mgo sakup kow din on. To diya una, wada

* 1:25 Isaias 40:6-8 * 2:6 To Sion, Jerusalem no bantugan no siyudad to mgo Hibru. † 2:6 Isaias 28:16 ‡ 2:7 Salmo 118:22 § 2:8 Isaias 8:14

yabot now to kayuuy to Diyus, di kuntoon
pig-abut kow on to kayuuy din.

To Angay no Ogbatasanon to Kaotawan to Diyus
(Roma 13:1-7; Tito 3:1)

11 Mgo hinigugma ku, angod ki to mgo
yampot* kani to babow to kalibutan, su
kona no matuud no banwa ta seini. Kaling
oghangyuon ku sikiyu no likajan now to
madoot no mgo kagustuhon no iyan og-
paggera iyu agun kona kow makasugut
to Diyus. 12 Kinahangyan no matarong
yagboy to pamatasan now diya to mgo
otow no wada Diyus. Su inggad hapoyan
kow dan to madoot, ogkakitaan dan da
gihapun no madojow to mgo hinang now.
Na, ogpakasaja sikandan to Diyus diya
to umaabut no panahon ko umandini
sikandin. 13 Manno mgo sakup kow on to
Ginuu, kinahangyan no suguton now to
tibo namangatongdanan to gubernu. Sug-
uta to panguyu to nasyun now su sikandin
to yabow to katongod. 14 Suguta isab to
mgo gubernadur su sikandan to pigsaligan
to panguyu to pagkastigu to mgo otow
no oghinang to madoot dow to pagsaja
to oghinang to madojow. 15 Su iyan man
pagboot to Diyus no matarong to oghinan-
gon now agun no ogkatampod to pagsawoy
iyu to mgo otow no wada dalimagmagan
to matuud. 16 Mgo linuwas kow on iyan,
di ajaw sikan oghinanga no balibadan to
paghinang to madoot. Nasi no ipakita
duon to mgo hinang now no mgo suguonon
kow to Diyus. 17 Tahuda to tibo mgo otow.
Higugmaa to angod now no mgo magtutuu,
kahaedoki to Diyus aw tahuda to panguyu
to nasyun now.

To Pagsunud to Kinaiya ni Cristo duon to mgo Pag-antus
(Efeso 6:5-9; Colosas 3:22-25; Tito 2:9-10)

18 Sikiyu no mgo suguonon, suguta aw
tahuda yagboy to amu now inggad mado-
jow sikandan ubin ko mayupig. 19 Su ko
tongod to paghona-hona now to Diyus,
ogpailub kow to pagpalisodi iyu inggad
wada nahinang now no madoot, ogkasajaan
to Diyus iyu. 20 Kona ogkasaja to otow
no og-antus to kastigu tongod to madoot
no hinang din. Di to otow no ogpailub
ko palisod-lisodon tongod to matarong no
hinang din, ogkasaja sikandin to Diyus.
21 Pagboot to Diyus no ogkailing to kinabuhi
now, su si Cristo nakabaja isab to mgo pag-
antus tongod iyu. Sikandin to sunudon
now agun no maantus now isab to mgo
kalisod. 22 Wada yagboy sae dow gayu
din. 23 No sujan-sujanon† sikandin, wada
sikandin bayos. No paantuson, wada
sikandin panghinaedok. Nasi no insalig din
puli to tibo diya to Diyus no iyan matarong
ko oghukum. 24 To tibo mgo sae ta nadaya ni
Jesus duon to kamatajon din duon to krus
agun kona kid ogpakasae di nasi no iyan
da oghinangon ta to matarong. Tongod to
mgo pali no pig-antus din, namandojow ki.
25 To diya una, angod kow to mgo karneru no
migpayagak-yagak. Di kuntoon nakabatuk
kow on ki Cristo no og-atiman dow ogban-
toy iyu.

3

To Angay no Ogbatasanon to Magtiajun
(Efeso 5:22-23; Colosas 3:18-19)

1 Sikiyu isab no mgo asawa, paobos kow to
bana now. Na, inggad wada pad sikandan
makatuu to kagi to Diyus, basi madaya
da sikandan ko mapaniidan dan to mado-
jow no pamatasan now inggad kona now
sikandan walihan. 2 Su ogkaaha dan to
pamatasan now no kona ogkasawoy dow to
pagtahud now to Diyus. 3 Kona kow og-iling
no ogguwapa kow pinaagi to subra no pag-
tapid to bubue now dow pagpang-alahas
hasta pagpangabo to mahalon. 4 Iyan nasi
ipaguwapa now to ogkapuun to ginhawa
angod pananglit to pagkamapailubon dow
mayunoy no kinaiya. Sikan no kaguwapa
kona ogyobad aw iyan ogkaliyagan yagboy
to Diyus. 5 Angod to diyusnon no mgo bohi
to diya karaan no panahon no migpaobos
to bana dan. Sikan madojow no pamatasan
dan iyan nakapaguwapa kandan. 6 Angod
pananglit ki Sara. Masinuguton sikandin
ki Abraham no bana din, aw agayon to
intawag din. Na, sikiyu no mgo bohi kun-
toon, ko madojow to oghinangon now aw
wada ogkahaedokan now, ogkatawag kow
no mgo liwat ni Sara su ogsupu kow kandin.

* 2:11 Ubin *dayu* † 2:23 To Surigao no Minanubu: *iyan-iyanon*

7 Sikiyu isab no mgo bana, kinahangyan
no meyduon pagkahiujun now dow asawa
now, aw tahuda sikandan. Su inggad kona
sikandan no angod iyu to kadoson, mig-
aangod kow no pigbogajan to Diyus to
kinabuhi no wada katapusan. Na, ko sikan
to batasanon now kandan, wada ogpak-
abaebag to pag-ampu now.

To Pagpaantus tongod to Paghinang to Madojow

8 Na, seini pad to og-ikagihon ku iyu.
Sabokahon now tibo to hona-hona aw
duyugi to ogbation to duma now. Hinigug-
maay kow angod to magbugtu to pusod.
Kinayuujay kow aw paobos kow isab. 9 Ko
meyduon oghinang iyu to madoot, kona
now ogbayosan to madoot. Ko pasakitan
kow to kagi, kona now isab ogbayosan to
kagi no masakit. Nasi no pangamuju kow
to Diyus no kae-atan din sikan otow. Pag-
boot to Diyus no sikan to ogkinabuhion
now agun no kae-atan kow din isab. 10 Su
meyduon sinuyat no kagi to Diyus no pig-
iling,

"Inggad hintawa no ogkaliyag og-
pahimuyus kani to babow to
kalibutan
dow ogdojow to kinabuhi,
kona sikandin og-ikagi to madoot
aw kona ogginayu.
11 Ojowan din to madoot
aw iyan hinangon din to madojow.
Paningkamotan din kanunoy no madojow
to rilasyun din to duma.
12 Su to matarong no otow ogbantajan to
Diyus,
aw ogpaminogon to mgo pag-ampu
din,
di kuntra din sikan ogpamanghinang to
madoot."*

13 Hintawa man to ogdodoot iyu ko iyan
da gustu now no oghinangon to mado-
jow? 14 Di ko ugaling paantuson kow tongod
to madojow no hinang, igkadojow now.
Kona kow ogkahaedok kandan aw kona
kow ogkasamuk. 15 Nasi no angkona si
Cristo duon to ginhawa now aw tahuda isip
Agayon now. Mangandam kow kanunoy
to pagtabak ko mey mangusip iyu bahin to
pag-iman now isip sakup ni Cristo. 16 Di to
pagtabak kandan, yunaja to pagkaikagi aw
ipakita to pagtahud. Kinahangyan isab no
hinlu to kunsinsya now. Na, ko meyduon
ogdoot-doot iyu tongod to sikan madojow
no pamatasan now isip sakup ni Cristo,
ogkasikow sikandan. 17 Ko iyan man pag-
boot to Diyus no ogpaantuson kow tongod
to matarong no mgo hinang now, madojow
sikan. Di iyan madoot ko paantuson kow
tongod to paghinang to madoot.

18 Domdoma no pigpaantus isab si Cristo
kotob to kamatajon din inggad wada sae
din. Migpakimatoy sikandin agun sikandin
no matarong iyan ogtubus ita no mgo
makasasaya agun no meyduon yabot ta to
Diyus. Konad sikandin og-isab ogpakima-
toy su to diya kamatajon din igu on. Nam-
atoy to yawa din, di to ispiritu din buhi.
19 Na, to ispiritu din mig-andiya to banwa
no pigprisuhan to mgo ispiritu aw pasabuta
din no nadaog sikandan. 20 Namansupak
sikandan to Diyus to diya karaan no pana-
hon no hinangon ni Noe sikan sakajan no
og-ilingon to arka. Migpailub pad to Diyus
to sikan no panahon, di pag-abut to ugub,†
wayu da no ka otow to wada katabug. 21 To
kayuwasan dan to diya karaan no pana-
hon iyan naangodan to pagbawtismu iyu,
su nayuwas kow to sae kona no tongod
to paghugas to maligsom duon to yawa
now, di tongod to panaad now to Diyus
no ogkapuun to mahinlu no kunsinsya.
Sikan pagyuwas iyu impabaja to pagkaban-
haw ni Jesu-Cristo 22 no diyad on to yangit
no pigpasidonggan duon dapit to kalintuu
no takidingan to Diyus. Sikandin on to
migboot to tibo mgo anghil dow tibo duma
no mey gahom dow katongod no kona ogk-
itaon.

4

To Kaisaban to Pamatasan to Magtutuu

1 Manno mig-antus si Cristo aw namatoy,
kinahangyan no mangandam kow isab to
pag-antus, su to otow no ogpakabaja to
pag-antus kani to seini no kinabuhi konad
on ogkaliyag ogpakasae. 2 Kaling konad on
sikandin ogtuman to madoot no mgo ka-
gustuhon din, nasi no iyan on ogtumanon
din to kagustuhon to Diyus kotob no buhi
pad sikandin. 3 Mahaba on to panahon
no pig-uyakan now to pagpanghinang to

* 3:12 Salmo 34:12-16 † 3:20 Ubin *yonop*

oghinangon to mgo otow no wada Diyus.
Su to diya una, mayaw-oy to mgo hi-
nang dow hona-hona now. Migtinghingow
kow aw migsubra to pagkinalipay now no
migdeg diya to mayaw-oy no mgo hinang.
Makasisikow isab to pagtuman now to mgo
diyus-diyus. 4 Na kuntoon, naboyong to
diya mgo barkada now su kona kow on
man ogpagduma kandan to paghinang to
inggad nokoy no madoot no kagustuhon
dan. Kaling ogdoot-doot sikandan iyu. 5 Di
baaw dan sikan no kona ogkabae-os, su og-
abut to aedow no ogpaatubangon sikandan
to Diyus aw ogsusihon to mgo hinang dan,
su andam on sikandin to paghukum to
tibo kaotawan no buhi pad dow mgo patoy
on. 6 Su to mgo otow no nangkamatoy on
pigwalihan to sikan Madojow no Nawnan-
gonon to diya una agun no inggad wada
dan kalikaji to kamatajon to yawa dan no
iyan ingkaanat to tibo kaotawan, ogkabuhi
to ispiritu dan to wada katapusan angod to
Diyus no buhi.

To Paggamit to mgo Abilidad no Imbogoy to Diyus

7 Oghinapus on seini kalibutan. Kaling
pabog-ata to ginhawa now aw panghogot-
hogot kow agun no makaampu kow.
8 Yabow to tibo, hogota now yagboy
to paghinigugmaay now, su ko sikan
to batasanon now, ogkahaewajan kow
to pagpailub dow pagpasaylu to diya
ogpakasae iyu, inggad man-u to kadogi to
sikan no sae. 9 Abi-abiha to mgo suun now
no magtutuu ki Cristo to wada pagsandae.
10 Dedeyjawa to paggamit to yain-yain no
mgo abilidad no imbogoy to Diyus to kada
sobuuk iyu agun ogkatinabangay kow.
11 Sikan ogwali, domdomon din no kagi
to Diyus sikan igwali din. To otow no
ogtabang, tumanon din sikan pinaagi to
doson no igbogoy to Diyus agun no duon to
tibo mgo hinang, ogkasaja yagboy to Diyus
pinaagi ki Jesu-Cristo. Sikandin to angajan
no ogsajaon dow angajan no ogmandu
hangtod to wada katapusan. Sikan iyan.

To Pag-antus to Magtutuu

12 Mgo hinigugma ku, kona kow ogkatin-
gaya to sikan maagbot no mgo panganti no
og-antuson now kuntoon angod to wada
now paabuta no ogkahitabu. 13 Nasi no
lipay kow su kibali ogpakaunung kow on
ki Cristo to pag-antus to mgo antusonon
agun no yabi pad on no ogkalipay kow ko
pakitaon on to tibo kaotawan to kasilow
to pagka-Diyus din. 14 Ko pasikawan kow
su sakup kow ni Cristo, igkadojow now
su ogpakiyaya sikan no duon on iyu sikan
gamhanan no Ispiritu Santu. 15 Ko og-
paantuson kow, baeka, basta kona kow
angajan ogkastiguhon tongod to paghi-
matoy to otow ubin pagpangawat ubin
duma no madoot no hinang, inggad to
pagpanginyabot to wada kayabotan now.
16 Di ko paantuson kow su sakup kow ni
Cristo, kona kow ogkasikow to sikan, nasi
no pasalamati to Diyus su ogkakiyayahan
no mgo sakup kow din.
17 Ogsugud on to Diyus to paghukum to
kaotawan, aw to ginsakupan din iyan una
no oghukuman din. Na, ko sikita to ogsugu-
dan din, man-u buwa to kalisod to ogkadey-
gan to sikan wada pamanuu to Madojow
no Nawnangonon no impawali din duon
kandan? 18 Su meyduon sinuyat no kagi to
Diyus no pig-iling,

"Ko malisod on man to ogbajaan to
matarong no otow ayha ogpakayan-
git,
sikan pad man makasasaya no kona og-
tahud to Diyus!"*

19 Kaling, ko pagboot man to Diyus no abu-
ton kow to mgo kalisod, isalig now to kau-
galingon now diya to Diyus no iyan mighi-
nang iyu aw padajun kow to paghinang to
matarong. Su ogtumanon din sikan saad
din iyu no kona kow og-ojowan.

5

To Angay no Ogbatasanon to mgo Panguyu dow mgo Batan-on

1 Sikiyu no mgo panguyu to mgo mag-
tutuu, meyduon oghangyuon ku iyu, su
angod a isab iyu no panguyu. Pigkita ku
yagboy to pag-antus ni Cristo, aw sobuuk a
no ogkayakip ko pasidonggan sikandin no
ogkitaon to tibo kaotawan. 2 Na, seini to
oghangyuon ku iyu. Dedeyjawa now to pag-
dumaya to sikan mgo magtutuu no insalig
to Diyus iyu angod to otow no ogbantoy
to buhi din no mgo karneru. Kinahangyan

* 4:18 Panultihon 11:31

no kona no pinogos to pag-atiman now
kandan, di kagustuhon now su sikan to
ogkaliyagan to Diyus. Kona isab no ton-
god to suhue di agun ogkatabangan now
sikandan. 3 Kona kow ogpayabi-yabi to mgo
otow no insalig iyu, di nasi no matarong
to hinangon now agun madojow kow no
ogsunudon dan. 4 Na, ko ogpauli on si Jesu-
Cristo no iyan yabow no magbantajay to
tibo ogtuu kandin, ogbayosan kow din to
bayos no kona ogyobad, su ogkayakip kow
duon to sikan kadongganan din no wada
katapusan.

5 Sikiyu isab no mgo batan-on pad, suguta
now to mgo mamanigaon iyu. Aw tibo kow
paobos to mgo duma now su

"Ogkuntrahon to Diyus to ogpahawod,
di ogtabangan din to ogpaobos."*

6 Kaling paobos kow duon to gamhanan no
Diyus, su ko muabut to hustu no panahon,
ogpayabawon kow din. 7 Inggad nokoy to
ogkalimuutan now, isalig kandin su og-
atiman sikandin iyu.

8 Pabog-ata to ginhawa now aw yama
kow, su si Satanas no kuntra now ogpalibut-
libut angod to liyun no ogpamangha to
ogkapamood din. 9 Kaling digona to pagtuu
now aw atuhi si Satanas, su namaan kow
no kona no sikiyu da to pig-abut to mgo
kalisod, di hasta isab to angod now no mgo
magtutuu diya to tibo banwa kani to babow
to kalibutan. 10 Og-antus kow iyan kuntoon
to mgo kalisod. Di kona da ogkayugoy,
oghimpiton kow to Diyus aw ogdigonon din
to ginhawa now dow oghogoton din yagboy
to pagtuu now. Kanunoy kow din ogtaban-
gan, aw pigpili kow din agun ogkapasidong-
gan kow duma kandin diya to yangit no
wada katapusan su nabogkot kow on duon
ki Cristo. 11 To Diyus iyan gamhanan no
ogmandu to tibo to wada katapusan. Sikan
iyan.

Katapusan no Pangumusta

12 To pagsuyat to seini pigbuligan a ni
Silas† no og-isipon ku no matinumanon
no suun to pagtuu. Iyan tuud ku to seini
majopot no suyat agun no madasig kow,
agun isab no mamaan kow no tinood yag-
boy sikan ing-anad ku iyu no kadojow dow
kayuuy to Diyus. Pakadigon kow duon to
sikan. 13 To angod now no mgo inabin to
Diyus dini to Babilonia‡ nangumusta iyu. Si
Marcos no anak ku to pagtuu nangumusta
isab iyu. 14 Kinumustahay kow to minag-
suun no pangumusta.

Og-ampu a no palinawon to Diyus to gin-
hawa now no nangkabogkot duon ki Cristo.
Sikan da.

* 5:5 Panultihon 3:34 † 5:12 To Grigu no inikagihan: *Silvano* ‡ 5:13 To Roma iyan buwa impananglit ni Pedro to Babilonia.

To Ikaduwa no Suyat ni Pedro

1 Siak si Simon Pedro no suguonon dow
apustul ni Jesu-Cristo iyan migsuyat to
seini diyan iyu no nakaangkon to pagtuu
no angod to kamahal to kanami no pagtuu
pinaagi to katarong ni Jesu-Cristo no Diyus
dow Manyuyuwas ta.
2 Og-ampu a no padugangon to Diyus
to kadojow dow kayuuy din iyu hasta to
kalinow to ginhawa now tongod to pagka-
maan now to Diyus dow to pagkahilabi now
kandin dow ki Jesus no Ginuu ta.

To Pagsangkod to Pagtuu ki Cristo

3 Tongod to gahom to Ginuu, pigsangkap
ki din to ogpanginahangyanon ta to pagk-
inabuhi no diyusnon. Ogkailing to sikan
su namaan kid man to Diyus aw nahilabi
kid kandin. Sikandin to migpili ita pinaagi
to pagkayabow dow pagkamatarong din.
4 Tongod isab to sikan pagkayabow dow
pagkamatarong din, maaslag* dow mahal
tibo to insaad din ita agun musupu kid
kandin. Pinaagi isab to sikan, ogkalikajan
tad to ogpakadoot no mgo kagustuhon to
mgo otow no wada Diyus.
5 Kaling paningkamot kow agun to pag-
tuu now ki Cristo madumahan to pagka-
matarong. Aw idugang to madojow no
pagsabut. 6 Kinahangyan isab no og-
pakapogong kow to kaugalingon now aw
makaantus kow ko abuton kow to mgo
kasamuk. Idugang isab to pagkadiyus-
non. 7 Duon to sikan tibo, idugang to
paghigugma now to angod now no mgo
magtutuu hasta inggad to diya wada pa-
manuu. 8 Ko kanunoy now padugangon to
pagtuman to sikan tibo, ogkapuesan yag-
boy to pagkamaan dow pagkahilabi now ki
Cristo no Ginuu ta. 9 Di ko mey magtutuu no
kona ogtuman to sikan, tongop to pagsabut
din aw nalingawan din no nahugasan on
sikandin to diya una no mgo sae din.
10 Mgo suun ku, kona kow podom maan-
god to sikan, di nasi no maningkamot kow
agun no mamatuud no pinili dow tinawag
kow iyan to Diyus. Su ko hinangon now
sikan, kona kow ogpakasuwoy to matul-id
no dayan. 11 Na, igkalipay hilabi ni Jesu-
Cristo no Ginuu dow Manyuyuwas ta to
pagdawat iyu duon to sikan wada katapu-
san no gingharian din!

To Ogkasaligan no Igpang-anad

12 Kaling kanunoy ku sikan igpadomdom
iyu inggad namaanan now on aw nakaga-
mut on to pagtuu now to sikan matuud no
igpang-anad. 13 Angay ku sikan igpadom-
dom iyu kotob no buhi a pad, 14 su im-
pasabut kanay ni Jesu-Cristo no Ginuu ta
no madani ad ogkamatoy. 15 Kaling ogpan-
ingkamot a kotob to ogkahimu ku agun
kona now ogkalingawan sikan ing-anad ku
iyu inggad mamatoy ad.

16 Sikan ing-anad noy iyu bahin to gahom
ni Jesu-Cristo no Ginuu ta dow to pagpauli
din, kona no puli hininang-hinang no mgo
sugilon, su mata noy yagboy to migkita to
kasilow to pagka-Diyus din. 17-18 Su duma
koy kandin duon to sikan balaan no bubun-
gan no pasidonggan sikandin to Diyus no
Amoy. Aw talinga noy yagboy to migdinog
to tingog likat to Gamhanan no Diyus diya
to yangit no mig-iling, "Anak ku sikan no
pinadajag dow ingkalipay ku."†

19 Kaling tongod to sikan pigkita dow
pigdinog noy, yabi pad no ogpakasalig ki
to sikan mgo kagi to Diyus ita no impabaja
to diya una no mgo otow no kibali ba-
ba din. Kaling ligdongi now sikan ing-
anad dan, su angod sikan to lamparahan
no ogsiga duon to kadigyoman kotob to
pagtidow ni Cristo no angod to kabugwason
no ogkitaon ko ogkabukas-bukas on. Na,
ko mupauli on sikandin, ogpating-awon
din yagboy to pagsabut now. 20 Impurtanti
yagboy no sabuton now no wada sinuyat
duon to Kasuyatan to Diyus no napuun puli
to hona-hona to sikan migsuyat.‡ 21 Wada
sinuyat duon no pig-otawan puli su sikan
namansuyat piggahoman to Ispiritu Santu.
Kaling ogpakailing ki no kagi yagboy sikan
to Diyus.

* 1:4 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 1:17-18 Ogkabasa seini duon to Mateo 17:1-8. ‡ 1:20 To yain no igpasabut to seini: *wada impasuyat to Diyus no igkapasabut to hona-hona puli to otow.*

2

To Ogpamang-anad to Gayu dow to Igkastigu Kandan
(Judas 4-16)

1 Di mey isab mgo otow duon to kaotawan
to Diyus to diya una no kunungkun kibali
ba-ba to Diyus. Angod isab to sikan
to ogkadeygan kuntoon su meyduon mgo
otow no ogtidow duon iyu no kunungkun
ogpang-anad to kagi to Diyus. Igsil-ot dan
to pagpang-anad to gayu no ogpakadoot
to pagtuu now. Su anoy man si Jesus
no Agayon ta no migpakimatoy agun pag-
tubus kandan di iglidung dan. Kaling puli
sikandan ogkatokawan to kastigu to Diyus.
2 Mahan-in to mgo magtutuu no ogsunud
to sikan makasisikow no mgo hinang dan,
kaling ogkatamay sikan matuud no pig-
tuuhan ta. 3 Tongod to pagkahakog dan
to saepi, ogtuntuhon kow dan pinaagi to
oghinang-hinangon no mgo isturya. Kaling
pighinaat on to igkastigu kandan. Baaw
dan sikan no kona ogkabae-os.

4 Su anoy man to diya mgo anghil no
namakasae, di wada kae-ati to Diyus su
imbegbog din diya to madigyom no kas-
tiguhanan diya to didayom. Duon sikandan
prisuha hangtod to Aedow to Paghukum.
5 Wada din isab kae-ati to makasasaya no
mgo otow to diya una su pigpauguban* din.
Di si Noe no nang-anad to pagkamatarong
pigyuwas to Diyus hasta to diya pitu no mgo
duma din.† 6 Pigkastigu isab to Diyus to mgo
taga-Sodoma dow taga-Gomora. Pigsangab
din sikandan dow to mgo yunsud dan kotob
no naabu agun mamaan to tibo dow nokoy
to ogkadeygan to mgo makasasaya. 7 Di
si Lot pigyuwas din su matarong sikandin
aw ingkaguul din yagboy sikan mayaw-
oy no mgo hinang to diya mgo otow no
migpatujang to mgo kaiboganan to yawa
dan. 8 Su no duma dan pad si Lot to pag-
ugpa, kanunoy yagboy migsakit to ginhawa
din tongod to madoot no mgo hinang dan
no pigkita dow pigdinog din.‡ 9 Duon to
sikan tibo, ogkamaanan ta no to Ginuu
ogkaamu ogtabang to diyusnon no mgo
otow ko meyduon mgo kalisod dan. Ogka-
maanan ta isab no ogkaamu ogkastigu to
Diyus to mgo makasasaya tagaod to og-abut
to Aedow to Paghukum. 10 Iyan yabi no
ogkastiguhon to diya ogpatujang to malig-
som no mgo kaiboganan dan aw ogtamay to
sikan meyduon mgo katongod.

Mabuyut sikan nang-anad to gayu dow
matinumanon to gustu. Kona ngani sikan-
dan ogkahaedok ogtamay to mgo ispiritu.
11 Eh, anoy man to mgo anghil to Diyus no
yabow pad man duon kandan to gahom,
di kona oghukum dow ogdoot-doot kandan
duon to atubangan to Diyus. 12 Di sikan
nang-anad to gayu puli ogtamay to wada
dan kasabuti. Angod sikandan to mgo man-
anap no wada mgo boot no iyan ingkaanat
no puli ogpandakopon aw ogmatansahon.
Angod to sikan to ogsangkoan to sikan no
mgo otow, su ogkastiguhon sikandan to
wada katapusan 13 aw ogbayosan to sikan
mangkadoot no nahinang dan to duma.
Iyan igkalipay dan to pagpatujang to kaibog
dan inggad aedow. Angod sikandan to
tagok no ogdoot to kabo su ogpasikawan
kow dan. Su ko ogpagsayu sikandan iyu to
pagkoon, iyan da yagboy oghona-honaon
dan to puli ogkinalipay. 14 Ko ogkita sikan-
dan to bohi, iyan da oghona-honaon dan to
mayaw-oy, aw inggad man-u to kahan-in to
sae dan, ogkatiya gihapun. To diya magobu
pad to pagsalig to Diyus ogdaehon dan isab
to pagpakasae, aw nahinanad on sikandan
to pagkahakog. Di kona sikandan ogpaka-
likoy to kastigu to Diyus. 15 Migsuwoy sikan-
dan to matul-id no dayan, aw iyan nasi
pigsunud dan to batasan ni Balaam no anak
ni Bosor to diya una. Su si Balaam ogkali-
pay to paghinang to madoot basta lang
bajadan sikandin. 16 Di nasapadan sikandin
to sikan no sae din podom su nakaikagi
sikan pigsakajan din no asnu§ angod to
inikagihan to otow. Kaling nabaebagan
sikan linangog no tuud din.*

17 Na, sikan namang-anad to gayu, wada
kadojawan no ogkapudut now kandan, su
angod sikandan to tubud no pigyakasan.
Angod isab sikandan to kibey no wada
makaudan su pigpaspas to kaemag. Kaling

* 2:5 Ubin *pigpayonopan* † 2:5 Ogkabasa seini duon to Genesis kapitulu 6-9. ‡ 2:8 Ogkabasa seini duon to Genesis 18:16 kotob to 19:38. § 2:16 To asnu angod to kabaju. * 2:16 Ogkabasa seini duon to Numeros mgo kapitulu 22-24.

pighinaat on to Diyus to madigyom
hilabi no banwa no ogpadeygan kandan.
18 Mangkadaka sikandan no ogpang-
ikagi, di wada pues to og-ikagihon dan.
Ogpang-anad sikandan no ogkahimu to
pagpatujang to mayaw-oy no kaiboganan
agun madae dan to mgo otow no bag-u
pad yuwat to makasasaya no mgo duma
dan. 19 Ogsaad sikandan no libri to inggad
hintawa no ogsunud to igpang-anad dan
su ogpakapatujang on kun to inggad nokoy
no ogkaliyagan dan. Di to tinood, sikandan
mismu no nang-anad naudipon to sikan
madoot no batasan dan. Su namaan ki no
inggad nokoy to oggahom to otow, sikan
to og-udipon kandin. 20 Su to otow no
ogkamaan dow ogkahilabi on ki Jesu-Cristo
no Ginuu dow Manyuyuwas ta, og-ojowan
din on to madoot no ogpanghinangon to
mgo otow kani to kalibutan. Di ko matintal
da sikandin aw baliki din to diya una no
pagkaudipon din to sae, sikan madoot
no kabotang din to diya una ogyabawan
pad to kadoot. 21 Madojow pad to diya
wada kamaan to dayan to pagkamatarong
kuntra to sikan namaan di pagkatapus,
ogtalikud da to mgo sugu to Diyus no ing-
anad kandin. 22 Ogkatuman duon kandin
sikan ikagihonon no pig-iling, "To tiga to
idu ogkoonon din da"† dow sikan pig-iling,
"To babuy no ogdiguson on ogtinuna da."

3

To Pagpauli to Ginuu to Paghukum

1 Mgo hinigugma ku, ikaduwa on seini no
pagsuyat ku iyu. Iyan tuud to seini no mgo
suyat to pagpadomdom iyu agun no wada
madoot no ogpakasakot duon to hona-hona
now. 2 Ogkaliyag a no domdomon now sikan
impanag-an to diya mgo otow no kibali ba-
ba to Diyus hasta to mgo sugu iyu to Ginuu
no Manyuyuwas ta no impabaja din kanami
no mgo apustulis no migpang-anad iyu.

3 Seini to impurtanti no igpasabut ku
iyu: Diya to mahudi no panahon mey-
duon ogpamanyogwa no ogtamay to kagi to
Diyus. Ogpatujang sikandan to madoot no
kaiboganan aw ogsujan-sujan* 4 no og-iling,
"Andeid kay to diya mig-iling no ogpauli
sikandin? Puli on man nangkamatoy to
diya pigsaadan din, di wada man kaisab
seini kalibutan sugud no hinangon." 5 Di
ogtuudon dan oglingawan to nahitabu to
diya karaan no panahon. Su puli mig-ikagi
to Diyus aw duon-dajun mey on yangit dow
pasak. To paghinang din to pasak impabaja
din to wohig, aw pigpayogwa din to pasak
likat to wohig. 6 Wohig isab to inyagyag din
to tibo no pauguban† din to kalibutan to
diya una. 7 Pinaagi isab to kagi to Diyus,
seini yangit dow pasak no ogkitaon ta kun-
toon pigtagamahan to kaeju ko muabut to
aedow no oghukuman din to mgo otow no
wada tuu kandin aw ogyagyagon.

8 Di mgo hinigugma ku, ligdongi now
seini. To paghona-hona to Diyus, to songo
aedow angod to songo libu no tuig, aw to
songo libu no tuig angod to songo aedow
da. 9 Og-iling to duma no ogpalingow-
lingow to Diyus to pagtuman to saad din
to pagpabalik ki Cristo, di kona sikandin
ogpalingow-lingow. Iyan wada din pad
ituman to sikan su ogpailuban kow, su
kona sikandin ogkaliyag no mey inggad
sobuuk no otow no ogkakastigu. Iyan nasi
ogkaliyagan din no tibo ogsosey dow og-
talikud to mgo sae dan aw sikandin on to
atubangon.

10 Di to pagpauli ni Jesu-Cristo ogkaangod
to kawatan no puli ogpakatokow. Duon to
sikan no aedow, ogboyongon to yangit don-
gan to maagbot no yagubyub, aw ogkaabu
seini pasak dow to tibo nangkahinang kani.
Ogkangkatunow to tibo no inghinang to
inggad nokoy tongod to hilabi no kapasu.

11 Na, manno ogkailing to sikan to pagk-
agawang to tibo, nokoy man to angay
no ogbatasanon now? Kinahangyan no
matarong dow diyusnon to pagkinabuhi
now 12 tagaod to ogpaabut kow kandin. Pan-
ingkamot kow to pagtuman to pagboot to
Diyus agun no madali on og-abut sikan
aedow to pagpauli din. Sikan to aedow no
ogsangabon to yangit aw ogkatunow to tibo
tongod to hilabi no kapasu. 13 Di migsaad
isab to Diyus no oghinang sikandin to bag-
u no yangit dow bag-u no pasak. Wadad on
madoot duon, tibo on madojow. Sikan man
iyan to og-imanon ta.

† 2:22 Panultihon 26:11 * 3:3 To Surigao no Minanubu: *og-iyan-iyan* † 3:6 Ubin *payonopan*

[14] Kaling mgo hinigugma ku, manno sikan
to ogpaabuton now, paningkamot kow
agun wada igkasikow now aw wada igka-
sawoy iyu to Diyus, aw madojow to rilasyun
now kandin. [15] Domdoma no iyan igyugoy
to Ginuu ta to pagpauli su ogbogajan pad
to kaotawan to panahon agun no mayuwas
sikandan. Sikan isab to pigsuyat iyu ni
Pablo no hinigugma no suun ta ginamit
to kaalam no imbogoy kandin to Diyus.
[16] Pighisgutan din sikan duon to tibo mgo
suyat din. Di meyduon isab oghisgutan din
no malisod ogsabuton, kaling to kahuyugan
to sikan ogyainon to pagsabut to mgo otow
no tongop aw madali ogkadaya. Sikan
isab to oghinangon dan to duma no mgo
sinuyat duon to Kasuyatan to Diyus. Kaling
ogkastiguhon din sikandan.

[17] Na mgo hinigugma ku, pigpatahanan
kud sikiyu to sikan mangkadoot no mgo
otow. Kaling bantoy kow su unu ko
madaya kow to sikan sajop no igpang-
anad dan aw kona kow on makapandigon
duon to matuud no pigtuuhan now. [18] Di
seini da. Padajuna to pagdigon to pag-
tuu now ki Jesu-Cristo no Ginuu dow
Manyuyuwas ta pinaagi to tabang din.
Aw paningkamot kow to pagkamaan dow
pagkahilabi kandin. Sikandin to ogsajaon
kuntoon dow hangtod to wada katapusan!
Sikan iyan.

To Una no Suyat ni Juan

Sikan Og-ilingon to Kagi no Ogbogoy to Kinabuhi

1 To diya wada pad kahinang seini kalibutan, tahan on duon si Jesu-Cristo no og-
ilingon to Kagi no ogbogoy to kinabuhi no
wada katapusan. No dinid on sikandin to
pasak, pigdinog noy to pag-ikagi din, mata
noy yagboy to migkita kandin aw boyad
noy to nakadampa kandin. 2 Si Jesu-Cristo
no og-ilingon isab to Kinabuhi no wada
katapusan no duma to Amoy no Diyus,
migpakita sikandin kanami kani to kalibu-
tan. Pigkita noy yagboy sikandin, kaling
ogpakakistigus koy to sikan aw ignawnan-
gon noy iyu 3 agun ogpakapaghilabi kow
kanami, aw ogkayakip kow to pagpaghilabi
noy to Amoy no Diyus dow ki Jesu-Cristo
no Anak din. 4 Iyan isab insuyati noy iyu to
seini agun mahimpit to kalipay tanow.*

To Pag-ugpa duon to Kaawangan

5 Seini to diya kagi ni Jesu-Cristo no
nadinog noy no ingnawnangon noy isab
iyu: To Diyus kaawang, aw wada kadigyom
duon kandin. 6 Kaling man, ko og-iling ki
no nahihilabi ki dow to Diyus di duon ki
gihapun ugpa to kadigyoman, no ko ita
pa, madoot gihapun to pamatasan ta, mgo
gayuon ki su kona ta man ogkinabuhion to
matuud. 7 Di ko duon ki og-ugpa to kaawan-
gan angod to Diyus no duon to kaawangan,
ogkahihilabi kinow, aw ogkahugasan ki to
tibo mgo sae ta pinaagi to yangosa ni Jesus
no Anak din.
8 Ko og-iling ki to wada sae ta, oglimbun-
gan ta to kaugalingon ta, aw wada matuud
kani ita. 9 Di ko og-angkonon ta to sae ta
duon to atubangan to Diyus, ogpasayluhon
ki din to sikan, su hustu sikandin aw ogtu-
man to saad din. Oghugasan ki din to tibo
kadoot ta. 10 Ko og-iling ki to wada sae ta,
kibali ogpanggayu-gayuon ta to Diyus, aw
wada ta pad ikabotang to kagi din kani to
ginhawa ta.

* 1:4 To duma no mgo sinuyat no Ginirigu mig-iling: *now kandin to pagpakasae.*

2

1 Sikiyu no mgo anak ku to pagtuu, pig-
suyatan ku sikiyu to seini agun kona kow
makasae. Di ko ugaling meyduon makasae,
meyduon og-abugar ita duon to atubangan
to Diyus no Amoy. Si Jesu-Cristo sikan no
matarong yagboy. 2 Sikandin to inlimpas
agun ogkapasaylu to Diyus to mgo sae ta,
aw kona no ita da sae, di hasta isab to sae to
tibo kaotawan.
3 Na, ko tumanon ta to mgo sugu to Diyus,
ogpakasiguru ki no meyduon kayabotan ta
kandin. 4 Ko meyduon og-iling no mey
kayabotan din to Diyus di kona ogtuman
to mgo sugu din, gayuon sikan no otow aw
wada matuud duon kandin. 5 Di to otow no
ogtuman to mgo kagi to Diyus, nahimpit on
to gugma to Diyus duon kandin. Ogkasig-
uru ta no nabogkot kid on duon kandin
pinaagi to seini: 6 Inggad hintawa no og-
angkon no nabogkot on sikandin duon to
Diyus, kinahangyan no sunudon din to pa-
matasan ni Jesus.
7 Mgo hinigugma ku, seini pigsuyat ku iyu
kona no bag-u no sugu, su sugud to diya
pagtuu now, tahan now on nadinog no ki-
nahangyan oghinigugmaay kinow. 8 Tahan
on iyan sikan no sugu, di angod to bag-u
pad, su bag-u pad kakita duon to kinabuhi
ni Cristo dow duon isab to kinabuhi now.
Su wadad on kadigyom kani ita, su mey
on matuud no kaawang kani to ginhawa ta.
9 Inggad hintawa no og-angkon no duon on
sikandin to kaawangan di ogkuntra pad to
duma, duon pad gihapun sikandin to kadi-
gyoman. 10 To otow no oghigugma to duma,
duon on sikandin to kaawangan, aw wada
ogpakasae tongod kandin.* 11 Di to otow no
ogkuntra to duma din, duon pad sikandin
to kadigyoman, kaling madoot pad to mgo
hinang din. Angod sikandin to buta no
kona ogkamaan dow andei ogdeg.
12 Mgo anak ku to pagtuu, pigsuyatan ku
sikiyu su igpadomdom ku no piggawang
on to mgo sae now pinaagi ki Jesu-Cristo.
13 Sikiyu no mgo sangkod on pigsuyatan ku
su igpadomdom ku no pigkiyaya now on
si Jesu-Cristo no duon on tahan no wada
pad kahinang seini kalibutan. Mgo batan-
on, pigsuyatan ku sikiyu su igpadomdom

* 2:10 To yain no igpasabut to seini: *wadad ogpakadaya*

ku no pigdaog now on si Satanas. [14] Mgo
anak ku to pagtuu, pigsuyatan ku sikiyu su
igpadomdom ku no pigkiyaya now on to
Amoy no Diyus. Sikiyu no mgo sangkod
on pigsuyatan ku su igpadomdom ku no
pigkiyaya now on si Jesu-Cristo no duon on
tahan no wada pad kahinang seini kalibu-
tan. Mgo batan-on, pigsuyatan ku sikiyu
su igpadomdom ku no madigon to ginhawa
now su to kagi to Diyus ogpabilin duon iyu,
aw pigdaog now on si Satanas.

[15] Kona now ogpayabihon to pagkinabuhi
no ogpakasupak to Diyus. Kona now
isab ogpayabihon to kalibutanon no mgo
botang. Su to otow no ogpayabi to sikan,
wada gugma din to Diyus. [16] Su iyan og-
batasanon to mgo otow no wada Diyus to
pagkaliyag to mangkadoot, to pagkaibog
to mgo botang no ogkitaon dan dow to
pagpanghimantug to mgo katigajunan dan.
Sikan tibo kona ogkapuun duon to Amoy
no Diyus, di duon ogkapuun to kalibutan.
[17] Yumayaboy seini kalibutan dow to tibo
madoot no kagustuhon to otow. Di to
otow no matinumanon to Diyus meyduon
kinabuhi no wada katapusan.

To Kuntra ni Cristo

[18] Mgo anak ku, madani on ogkatapus
seini kalibutan. Pignangonan kow on no
meyduon ogyogwa diya to umaabut no
panahon no og-ilingon to Kuntra ni Cristo.
Inggad ngani kuntoon mahan-in on to og-
panyogwa no ogkuntra ki Cristo. Sikan to
ogpakiyaya no madani on ogkatapus seini
kalibutan. [19] Sikan mgo otow no ogkuntra
ki Cristo migpagtibo ita to diya una, di
migyuwat on ita su kona no tinood no
sakup ta. Su ko sakup ta pa sikandan,
ogpakamonang podom dini ita. Di manno
migyuwat sikandan ita, ogkakiyaya ta no
kona naan no sakup ta.

[20] Di sikiyu, pigbogajan kow on ni Cristo
to Ispiritu Santu, kaling tibo kow namaan
to matuud. [21] Kona monang no pigsuyatan
ku sikiyu su wada kow kamaan to matuud
no impang-anad, di pagpadomdom ku puli
iyu su namaan kow on to sikan, aw namaan
kow isab no wada gayu no ogkapuun duon
to matuud.

[22] Hintawa man sikan og-ilingon ku no
gayuon? Sikan da og-iling no si Jesus kona
no Cristo, no ko ita pa, kona no Anak to
Diyus. To otow no og-ikagi to sikan, kuntra
sikandin ni Cristo su igsalikway din man to
Amoy no Diyus dow sikan Anak din. [23] To
otow no og-ojow ki Jesus no Anak to Diyus
kona no sakup to Diyus. Di to otow no
og-angkon no migtuu sikandin ki Jesus no
Anak to Diyus, sakup sikandin to Diyus.

[24] Na bahin iyu, kinahangyan no hipidan
now duon to ginhawa now to diya nadinog
now no bag-u kow pad salig ki Cristo. Aw
ko mailing to sikan, ogpabilin kow duon to
Anak to Diyus aw duon isab to Amoy din.
[25] Su sikan insaad ni Jesu-Cristo ita, bag-u no
kinabuhi no wada katapusan.

[26] Pigsuyatan ku sikiyu to seini agun kona
kow malimbungan to sikan mgo otow no
ogpasuwoy podom iyu. [27] Di konad no ki-
nahangyan no mey pad yain no og-anad
iyu, su imbogoy on iyu ni Cristo to Ispiritu
Santu no ogpabilin duon iyu. Sikandin to
og-anad iyu to tibo. Matuud yagboy to ig-
anad din, kona no gayu. Kaling tumana to
tibo no ig-anad din, aw kona kow ogyuwat
ki Cristo.

Mgo Anak to Diyus

[28] Na mgo anak ku, pabilin kow duon
ki Cristo agun masaligon ki ko mupauli
sikandin aw kona ki ogkasikow to pag-
atubang kandin. [29] Manno namaanan now
on no matarong yagboy si Cristo, ogka-
maanan now isab no ko oghinang to otow
to matarong duon to atubangan to Diyus,
ogpakiyaya sikan no nahinang on sikandin
no anak to Diyus.

3

[1] Pighigugma ki yagboy to Diyus no
Amoy, su oho, pigngadanan kid no mgo
anak din! Su mgo anak ki din on man
iyan. To mgo otow no wada Diyus kona yag-
boy ogpakasabut ita su wada dan man isab
sabuta to Diyus. [2] Mgo hinigugma ku, mgo
anak kid on to Diyus. Wada pad ikapakita
ita dow nokoy yagboy to ogkaangodan ta,
di namaan ki no ko mupauli on si Cristo,
ogkaangod ki kandin, su ogkitaon tad man
yagboy to pagka-Diyus din. [3] To otow no og-
iman to sikan, ogdedeyjow sikandin agun
maangod to pamatasan din ki Cristo no
wada madoot.

[4] To otow no oghinang to madoot og-
pakayapas to mgo balaod to Diyus, su to

pagpakasae iyan pagyapas to sikan mgo
balaod din. [5] Di namaanan now no iyan
ing-andini ni Jesu-Cristo to kalibutan agun
no magawang din to mgo sae ta. Na-
maanan now on isab no wada yagboy sae
din. [6] Kaling to otow no ogpabilin duon
kandin konad ogpadajun to pagpakasae. Su
to otow no ogpadajun to pagpakasae wada
pad makakiyaya ki Cristo, wada pad isab
kayabotan din kandin.

[7] Mgo anak ku, bantoy kow agun wada
ogpasuwoy iyu su seini to matuud: To otow
no ogpadajun to matarong no mgo hinang,
ogkamaanan ta no matarong sikandin su
ogsunud ki Cristo no matarong. [8] Di to otow
no ogpadajun to pagpakasae ogkamaanan
ta no sakup ni Satanas, su si Satanas
migpadajun man to pagpakasae sugud to
sinugdanan hangtod kuntoon. Kaling mig-
andini sikan Anak to Diyus to kalibutan su
oggobaon din to mgo hinang ni Satanas.

[9] Inggad hintawa no pighinang on to
Diyus no anak din konad on ogpadajun to
pagpakasae su migsupu on man to Diyus
no Amoy din. Tongod to sikan, konad on
ogkahimu no kanunoy pad sikandin oghi-
nang to madoot. [10] Ogkakiyayahan ta to
mgo anak to Diyus dow to mgo sakup ni
Satanas pinaagi to seini: To otow no kona
oghinang to matarong aw wada gugma to
duma, kona sikandin no anak to Diyus.

[11] Sugud to diya pagtuu now ki Cristo,
seini to ing-anad iyu: Kinahangyan no ogh-
inigugmaay kinow. [12] Kona ki ogsunud ki
Cain no sakup ni Satanas no mig-unoy to
paghimatoy to hadi din. Nokoy no pighi-
matajan din man? Su madoot man to mgo
hinang din aw migsilag to sikan matarong
no hadi din. [13] Kaling mgo suun ku, kona
kow ogkatingaya ko kuntrahon kow to mgo
otow no wada Diyus.

[14] Nakayopa kid on likat to kamatajon
pailing diya to kinabuhi. Ogkamaanan ta
sikan su pighigugma tad on man to mgo
duma. Di to diya kona oghigugma to duma,
sakup pad to kamatajon. [15] Inggad hintawa
no ogkuntra to duma kibali nakamatoy to
otow, aw namaan kow no to otow no oghi-
matoy wada pad makatag-iya to kinabuhi
no wada katapusan. [16] Di pinaagi to diya
pighinang ni Jesu-Cristo, ogkamaanan ta
dow nokoy to matuud no gugma, su intugut
din no himatajan sikandin to pagtubus ita.
Kaling kinahangyan no sikita isab andam
to pagtabang to angod ta no mgo sakup ni
Cristo, inggad ikamatoy ta sikan no pagta-
bang. [17] Ko mey otow no meyduon podom
igkatabang to duma no oglisod di kona
din ogkayuujan, migpasabut sikan no wada
gugma din to Diyus. [18] Mgo anak ku, ko
oghigugma ki, kona no kotob da to tumuy
to dila, su to tinood no gugma igpabaja to
hinang.

[19] Ko tinood to gugma ta to duma, og-
pakasiguru ki no sakup ki yagboy to Diyus
no iyan matuud. Na, malinow on to gin-
hawa ta duon to atubangan din. [20] Hinuun,
usahay angod to ogkakunsinsya ki, di
to Diyus yabow pad to kunsinsya ta aw
nataga to tibo bahin ita. Namaanan ta
no makawkae-aton sikandin aw ogdawa-
ton ki din da. [21] Kaling mgo hinigugma
ku, masaligon ki no ogpag-atubang kandin
ko makasiguru ki no wada sae ta. [22] Na,
ogkadawat ta to inggad nokoy to ogbujuon
ta to Diyus su ogtuman ki man to mgo
sugu din dow mgo kagustuhon din. [23] Seini
to insugu din ita: Kinahangyan no ogtuu
dow ogsalig ki to Anak din no si Jesu-Cristo
aw oghinigugmaay kinow no iyan insugu
din ita to diya una. [24] Inggad hintawa no
ogtuman to mgo sugu to Diyus ogpabilin
duon to Diyus, aw to Diyus ogpabilin isab
duon kandin. Ogkamaanan ta no kani ita to
Diyus tongod to Ispiritu din no pigpaugpa
kani to ginhawa ta.

4

To Pagpaniid to sikan Igpang-anad

[1] Mgo hinigugma ku, kona kow dajun og-
tuu ko meyduon otow no og-angkon no pig-
gahoman sikandin to Ispiritu Santu. Unahi
now paniidi to igpang-anad din, su mahan-
in on to mgo otow no migyogwa kani to
kalibutan no ogpatuu-tuu no kibali ba-ba
sikandan to Diyus. [2] Di ogkakiyayahan now
to otow no oggahoman to Ispiritu Santu
pinaagi to seini: Ko mang-anad sikandin no
si Jesu-Cristo Anak to Diyus no nahinang
no otow, ogkamaanan now no piggahoman
sikandin to Diyus. [3] Di sikan og-iling no
si Jesus kona no Anak to Diyus no nahi-
nang no otow, wada sikandin gahomi to
Diyus. Iyan nasi miggahom kandin sikan

og-ilingon to Kuntra ni Cristo. Pignang-
onan kow on no meyduon ogyogwa no
Kuntra ni Cristo, aw dinid on to kalibutan
sikan igpang-anad din.
4 Di sikiyu no mgo anak ku to pagtuu,
sakup kow on to Diyus. Nadaog now on
sikan namang-anad to gayu, su to Diyus
no duon iyu yabow man ki Satanas no tag-
sakup to sikan mgo otow no wada Diyus.
5 Sikan mgo otow no ogpatuu-tuu no kibali
ba-ba sikandan to Diyus, kadumahan sikan-
dan to mgo otow kani to kalibutan no wada
Diyus. Kaling iyan igpang-anad dan to ki-
nalibutanon, aw ogpaminogon sikandan to
mgo otow no wada Diyus. 6 Sikami hinuun
no pigsugu to Diyus to pagpang-anad, og-
paminogon koy to mgo otow no mey kayab-
otan to Diyus. Sikan wada Diyus kona og-
paminog kanami. Pinaagi to sikan, ogkata-
gahan ta dow hintawa to piggahoman to
Ispiritu Santu no ogpasabut ita to matuud
dow hintawa to piggahoman to gayuon no
mgo ispiritu.

To Paghinigugmaay to mgo Sakup ni Cristo

7 Mgo hinigugma ku, oghinigugmaay ki-
now su Diyus man to ogkapuunan to
gugma. To otow no oghigugma to duma
ogpakita no anak on sikandin to Diyus,
aw nahilabi din on to Diyus. 8 To otow
no kona oghigugma to duma ogpakita no
wada yabot din to Diyus, su to kinaiya to
Diyus, gugma man. 9 Impakita to Diyus to
gugma din ita pinaagi to pagpaandini to
sikan sobuukon no Anak din to kalibutan
agun no pinaagi kandin, ogkabogajan ki to
kinabuhi no wada katapusan. 10 To matuud
no gugma kona no gugma ta to Diyus, ko
kona no gugma to Diyus ita, su pigpaandini
din to Anak din agun iglimpas to mgo sae ta
agun ogkapasaylu ki to Diyus.
11 Mgo hinigugma ku, manno angod to
sikan to gugma to Diyus ita, kinahangyan
no oghinigugmaay kinow. 12 Wada yagboy
otow no nakakita to Diyus, di ko oghinigug-
maay kinow, ogpabilin to Diyus kani ita aw
to gugma din himpit on kani to kinabuhi ta.
13 Ogkamaan ki no ogpabilin ki duon to
Diyus aw to Diyus ogpabilin kani ita su im-
bogoy din ita to Ispiritu din. 14 Aw kona no
sikan da, su pigkita noy aw ogpakakistigus
koy isab no pigpaandini to Amoy no Diyus
to Anak din to seini kalibutan to pagyuwas
to kaotawan. 15 Inggad hintawa no og-
angkon no migtuu sikandin no si Jesus Anak
to Diyus, ogpabilin to Diyus duon kandin
aw ogpabilin isab sikandin duon to Diyus.
16 Kaling namaanan ta no pighigugma ki to
Diyus, aw sikan gugma din iyan pigsaligan
ta.

To kinaiya to Diyus, gugma. Kaling
inggad hintawa no mahigugmaon ogpa-
bilin duon to Diyus, aw to Diyus ogpabilin
duon kandin. 17 Ogkamaanan ta no himpit
to gugma to Diyus kani to kinabuhi ta
ko masaligon ki ko muabut to Aedow to
Paghukum, su inggad kani ki pad to kalibu-
tan, to pagpaghilabi ta to Diyus angod isab
to pagpaghilabi ni Cristo kandin. 18 Wada
haedok to himpit no gugma, su oggawang
sikan to haedok. Iyan ogkahaedokan to
otow to kastigu. Kaling ko ogkahaedok
to otow to Diyus, ogpasabut no wada pad
kahimpit to gugma to Diyus duon kandin.
19 Di sikita, oghigugma ki su Diyus man to
una no mighigugma ita. 20 Ko meyduon
otow no og-iling no pighigugma din to
Diyus di ogkuntrahon din to angod din,
gayuon sikan no otow. Su kona din man
ngani oghigugmaon to duma no ogkitaon
din, Diyus pad buwa to higugmaon din no
kona din ogkitaon! 21 Seini to insugu to
Diyus ita: To otow no oghigugma to Diyus,
kinahangyan higugmaon din isab to mgo
duma din.

5

1 Inggad hintawa no ogtuu no si Jesus iyan
Cristo, no ko ita pa, Anak to Diyus, sikan no
otow nahinang on no anak to Diyus. Aw
to otow no oghigugma to Diyus no Amoy
din oghigugma isab to angod din no mgo
anak to Diyus. Sahian ka da to otow no
oghigugma to mgo suun din su pighigugma
din man to amoy din. 2 Kaling ko higug-
maon ta to Diyus aw suguton ta to mgo sugu
din, ogpakiyaya sikan no pighigugma ta to
angod ta no mgo anak to Diyus. 3 To matuud
no gugma ta to Diyus ogkakitaan duon to
pagtuman ta to mgo sugu din. Kona ki
ogkalisodan to pagtuman to sikan 4 su sikita
no nahinang on no mgo anak din, ogkadaog
ta to tibo madoot kani to kalibutan. Su
to pagsalig ta ki Jesu-Cristo iyan ogdaog to
tibo madoot. 5 Hintawa man to ogpakadaog

to madoot? To diya da ogtuu no si Jesus
Anak to Diyus.

To Namangistigus bahin ki Jesu-Cristo

6 Si Jesu-Cristo no mig-andini to kalibu-
tan, Anak yagboy to Diyus. Namaanan ta
sikan pinaagi to wohig dow yangosa. Kona
sikan ogkatagahan pinaagi da to wohig
no imbawtismu kandin, di pinaagi isab to
yangosa no mig-awas no iyansang sikandin
duon to krus. To Ispiritu Santu iyan migk-
istigus to sikan dini ita, aw matuud to og-
ikagihon din. 7 Tatoyu to migkistigus bahin
ki Jesu-Cristo. 8 Una, to Ispiritu Santu,
ikaduwa, sikan pagbawtismu ki Jesu-Cristo,
dow ikatoyu, sikan mig-awas no yangosa
din. Nahiujun sikan tatoyu. 9 To pagkis-
tigus to otow ogtuuhan ta, di yabow no
ogkatuuhan ko Diyus iyan mismu ogkis-
tigus bahin to sikan Anak din. 10 Inggad
hintawa no ogtuu to Anak to Diyus, na-
maanan din no sikan iyan to matuud. Di to
otow no kona ogtuu to Diyus, ogpanggayu-
gayuon din su kona din ogtuuhan sikan
pigmatuud to Diyus bahin to Anak din.
11 Seini to pigmatuud to Diyus: Pigboga-
jan ki din to kinabuhi no wada katapusan,
aw sikan no kinabuhi duon ki Jesus no
Anak din. 12 Kaling to otow no ogdawat to
sikan Anak to Diyus iyan ogpakadawat to
kinabuhi no wada katapusan. Di to otow no
kona ogdawat to sikan Anak to Diyus kona
ogpakadawat to sikan no kinabuhi.

Mgo Sugu dow mgo Pagpahinomdom

13 Sikiyu no migtuu dow migsalig on to
Anak to Diyus iyan pigsuyatan ku to seini
agun makasiguru kow no mey on kinabuhi
now no wada katapusan. 14 Aw ogmasaligon
ki yagboy ko og-ampu ki, su ogpakasig-
uru ki no ogpaminogon to Diyus to ing-
gad nokoy no ogbujuon ta ko igpasikad to
pagboot din. 15 Na, manno namaanan ta
no ogpaminogon din to hangyu ta kandin,
ogkamaanan ta no igbogoy din sikan.
16 Ko mey otow no ogkita to angod din no
sakup ni Cristo no ogpakasae to kona din
igkamatoy, mangamuju sikandin to Diyus
no pasayluhon sikan no otow. Na, og-
bogajan sikandin to Diyus to kinabuhi aw
ogpabalikon duon kandin. Di to otow no
ogpakasae to igkamatoy din, kona a og-
iling no i-ampu now sikandin. 17 To tibo
madoot no mgo hinang, sae. Di mey mgo
sae no ogkapasaylu da.
18 Namaanan ta no konad ogpadajun to
pagpakasae to otow no nahinang on no
anak to Diyus, su si Jesus no Anak to Diyus
iyan ogbantoy kandin agun kona sikandin
maamonu ni Satanas. 19 Namaanan ta no
mgo anak kid on to Diyus, di to mgo otow
no wada Diyus pigtagonan pad ni Satanas.
20 Namaanan ta isab no mig-andini sikan
Anak to Diyus aw bogaji ki din to pagsabut
agun makapanginyabot ki to sikan matuud
no Diyus. Kuntoon nabogkot kid on duon
kandin, su nabogkot kid duon to sikan Anak
din no si Jesu-Cristo. Sikandin to matuud
no Diyus no ogkapuunan to kinabuhi no
wada katapusan.
21 Mgo anak ku, likaji to pagtuman to
inggad nokoy no kona no matuud no Diyus.
Sikan da.

To Ikaduwa no Suyat ni Juan

1 Siak no migmanigaon to mgo magtu-
tuu ki Cristo, migsuyat a ikow no bohi*
no inabin to Diyus dow mgo anak nu.
Pighigugma ku sikiyu tongod to pagtuu
tanow to sikan matuud no igpang-anad. Aw
kona no siak da, di to tibo no nakasabut
to sikan mighigugma isab iyu. 2 Pighilabi
ku sikiyu tongod to sikan impang-anad no
kona ogkagawang kani to ginhawa ta hang-
tod to wada katapusan.
3 Ogpakitaon kinow tibo to kadojow dow
kayuuy to Diyus no Amoy dow ni Jesu-
Cristo no Anak din, aw ogpalinawon to
ginhawa ta. Ogkaangkon ta sikan tibo ko
digonan ta to pagtagon to sikan matuud no
igpang-anad aw oghigugma ki to mgo duma
ta.

To Gugma dow to Matuud no Igpang-anad

4 Migtukhow a yagboy pagkataga ku no
mey mgo sakup now no matinumanon to
sikan matuud no igpang-anad no insugu ita
to Diyus no Amoy. 5 Na mgo hinigugma
ku, oghangyuon ku sikiyu no tumanon
now sikan sugu no pig-iling, oghinigug-
maay kinow. Seini no sugu kona no bag-
u, su namaanan tad on sugud to diya bag-
u ki pad tuu ki Jesu-Cristo. 6 Ko tinood
no pighigugma ta to Diyus dow duma no
mgo otow, ogtumanon ta to mgo sugu din.
Su sugud no bag-u kow pad tuu ki Cristo,
nadinog now sikan sugu din no oghigugma
ki to duma.
7 Igpadomdom ku iyu sikan su mahan-
in to ogpang-anad to gayu. Ogligujon dan
seini kalibutan aw ogpang-anad no si Jesu-
Cristo kona kun no Diyus no nahinang no
otow. Ogpanlimbung sikandan aw ogkun-
trahon dan yagboy si Cristo. 8 Kaling ban-
toy kow agun kona ogkauyakan sikan tibo
naunagan noy duon iyu, agun kona isab
masalinan to babayosay iyu. 9 Ko pasub-
rahan to otow sikan matuud no igpang-
anad bahin ki Cristo, wada yabot din to
Diyus. Di to otow no ogpadajun to pagtuu
to sikan matuud, nabogkot on sikandin
duon to Diyus no Amoy dow ki Jesu-Cristo
no Anak din. 10 Kaling ko meyduon otow no
og-anduon iyu no ogdae to yahi no igpang-
anad, kona now ogpapaabuton duon to
bayoy now. Ajaw now isab ogkumustaha
to minagsuun no pangumusta. 11 Su inggad
hintawa no ogkumusta to minagsuun to
otow no angod to sikan ogkadaehig to sikan
madoot no hinang din.
12 Mahan-in pad podom to og-ikagihon
ku iyu, di kona ku igpabaja to suyat. Nasi
no migplanu a no ogyouy a iyu agun
ogkahiunoy kinow to paggigilaung† aw
ogkahimpit to kalipay ta.
13 To mgo anak to suun nu dini no inabin
to Diyus nangumusta iyu.
Sikan da.

* 1:1 Sikan bohi no pigsuyatan to seini, impananglit to songo grupu no mgo magtutuu no oghihimun to pagsimba.

† 1:12 To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung*

To Ikatoyu no Suyat ni Juan

1 Siak no migmanigaon to mgo magtutuu
ki Cristo, migsuyat a ikow Gayus no pighil-
abi ku tongod to pagtuu ta to sikan matuud
no igpang-anad.
2 Hinigugma ku no suun, og-ampu a no
ogdojow to kabotang dow pangyawa nu
aw ogkaangod sikan to kadigon to pagtuu
nu. 3 Migtukhow a yagboy no makatidow
to pila no angod ta no mgo magtutuu su
pignangonan a dan no matinumanon ka to
sikan matuud no igpang-anad, aw to mgo
hinang nu ogpakasibu to sikan. 4 Wada
ogpakaangod to kalipay ku ko ogpakadinog
a no sikan mgo otow no nadaya ku duon
to pagtuu ogpadajun to pagtuman to sikan
matuud no igpang-anad.
5 Hinigugma ku no suun, matinod-anon
ka no ogtabang to mgo angod ta no og-
paabut duon ikow inggad iyan pad no
pagkikita now. 6 Pignangonan dan to mgo
magtutuu no oghihimun kani bahin to
gugma nu. Na, ko muisab sikandan mu-
paabut diyan iyu, madojow ko tabangan nu
manda to mgo kinahangyanon to panow
dan to pagtabang no ogkaliyagan to Diyus.
7 Su migpanow sikandan to pagnawnangon
bahin ki Cristo di wada patabang to kona
no mgo magtutuu. 8 Kaling sikita, angay
ki no ogtabang to mgo otow no angod
kandan agun no ogkatinabangay kinow to
pagnawnangon to sikan matuud no igpang-
anad.

Si Diotrefes dow si Demetrio

9 Pigsuyatan ku sikiyu no mgo magtu-
tuu no oghihimun diyan, di si Diotrefes
wada lipara su ogkaliyag man sikandin no
ogyabow. 10 Kaling ko makaandiyan a, og-
ukadon ku sikan pagdoot-doot din kanami.
Aw wada pad yabot to sikan, ogmaojow
sikandin to pagpapaabut to angod ta no
mgo magtutuu no og-andiyan iyu. Og-
baebagan din man ngani to mgo otow no
ogpapaabut podom kandan, aw og-abugon
din sikandan duon to grupu to magtutuu.
11 Hinigugma ku no suun, kona ka og-
sunud to madoot. Iyan da sunuda to mado-
jow, su to otow no ogpanghinang to mado-
jow, ogkamaanan ta no sakup sikandin to
Diyus. Di to otow no ogpanghinang to
madoot, wada yabot din to Diyus.
12 Si Demetrio pigsaja to tibo, aw ogkaaha
duon to kinabuhi din no matinumanon
sikandin to sikan matuud no igpang-anad.
Nakasaja koy isab kandin, aw namaan ka no
matuud ko og-ikagi koy.
13 Mahan-in pad podom to og-ikagihon ku
ikow di kona ku igpabaja to suyat. 14 Nasi no
migplanu a no og-andiyan a agun ogkahi-
unoy ki to paggigilaung.*
15 Og-ampu a no palinawon to ginhawa
nu. To mgo amigu ta kani nangumusta
ikow. Yogob-yogoba kanay to pagpangu-
musta to tibo mgo amigu ta diyan.
Sikan da.

* 1:14 To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung*

To Suyat ni Judas

1 Siak si Judas* no suguonon ni Jesu-
Cristo dow suun ni Santiago iyan migsuyat
to seini diyan iyu no mgo pinili to Diyus.
Pighigugma kow din aw ogpanalipodan ko-
tob to pagpauli ni Jesu-Cristo. 2 Og-ampu
a no padugangon to Diyus to kayuuy dow
gugma din iyu hasta to kalinow to ginhawa
now.

To mgo Gayuon no Nang-anad
(2 Pedro 1:1-21)

3 Mgo hinigugma ku, ogsuyatan ku
podom sikiyu bahin to pagyuwas to Diyus
ita. Di mighona-hona a nasi kuntoon
no kinahangyan dasigon ku sikiyu to
pagpaningkamot to pagtagon to sikan
pigtuuhan ta no imbogoy to Diyus ita no
mgo inabin din, su kona yagboy sikan
ogkaisab. 4 Ogpatahanan ku sikiyu su
meyduon mgo otow no nakaagpot iyu no
ogpang-anad, di igu kow ogkamaan-maan,
madoot naan to tuud dan. Kona sikandan
ogkahaedok to Diyus su ogyainon dan to
pagsabut to kadojow dow kayuuy din. Og-
iling sikandan no ogpakapatujang ki to
mayaw-oy no mgo hinang. Su ojow dan
pa, kona ki kun ogkastiguhon to Diyus su
makawkae-aton man sikandin. Iglidung
dan isab si Jesu-Cristo no Agayon dow
Ginuu ta. Tahan on impasuyat to Diyus
to igkastigu kandan.

5 Igpadomdom ku iyu to pagkastigu to
Diyus to namakasae to diya karaan no pana-
hon. Hona-honaa now to kaotawan to
Diyus no naudipon diya to Ehipto. Pig-
payuwas din sikandan to sikan no banwa,
di pagkatapus, pigpuu din da to diya wada
pamanuu to mgo saad din. 6 Domdoma
isab to diya mgo anghil no mig-ojow to
katongdanan no imbogoy kandan aw yaguji
dan sikan ugpaanan dan. Kaling piggapus
sikandan to Diyus to kadina no kona yagboy
ogkahubad aw prisuha diya to kadigyoman
kotob to Aedow to Paghukum. 7 Hona-
honaa isab to mgo taga-Sodoma dow taga-
Gomora to diya una hasta to nakalibong no
mgo yunsud. Angod sikandan to diya mgo
anghil su migpaghulid to kona no angay
oghulidon.† To duma migpaghulid to kona
no kapikas dan to kinabuhi, aw mig-uunoy
to mgo yukos. Kaling pigsangab sikandan.
Patahan sikan ita no ogkastiguhon to Diyus
to mgo makasasaya duon to kaeju no kona
ogkaposok.

8 Angod isab to oghinangon to namang-
anad to gayu diyan iyu. Ogtumanon dan
to mayaw-oy no kaiboganan to yawa dan
su migtagainop kun sikandan no igtugut
sikan. Ogsupakon dan isab to mey mgo
katongod, aw inggad to mgo anghil ogdoot-
dooton dan. 9 Di anoy man naan si Miguel
no pinakayabow no anghil, di wada hinang
to angod to sikan. Su to diya una no mam-
atoy si Moises, migyayalis si Miguel dow
si Satanas su pig-aagow dan sikan patoy
no yawa ni Moises. Di si Miguel wada
yangub to pagsukat ki Satanas tongod to
pagpasipaya din. Iyan da pig-ikagi din to,
"Diyus on to ogkaamu ikow." 10 Di sikan
mgo otow no mig-agpot iyu, puli sikandan
ogdoot-doot to wada dan kasabuti. Angod
sikandan to mgo mananap no wada boot su
iyan da ogkasabutan dan to mayaw-oy no
kaibog dan. Sikan to ogtumanon dan, aw
sikan to ogyagyag kandan.

11 Alaot sikandan! Su pigsunud dan to
batasan ni Cain.‡ Pigsunud dan isab to
sae ni Balaam§ su ogpasuwajon dan to mgo
duma to pagkamatarong agun makasaepi.
Ogsupak sikandan to Diyus angod ki Kore,*
kaling ogyagyagon din sikandan angod
to diya pagyagyag din ki Kore. 12 Wada
sikow dan to pagsayu iyu to pagkoon dow
paghandom to kamatajon ni Jesus. Angod
sikandan to mgo batu duon to wohig no
ogpakagiwa to beytu.† Iyan da og-apason
dan to kandan kadojawan. Wada kado-
jawan no ogkapudut now kandan su angod
sikandan to kibey no wada makaudan su

* 1:1 Seini no Judas kona no iyan migyuib ki Jesus. † 1:7 Meyduon naman-iling no sikan no mgo anghil migpaghulid to mgo bohi kani to kalibutan. Basaha to Genesis 6:2-4. ‡ 1:11 Ogkabasa seini duon to Genesis 4. § 1:11 Ogkabasa seini duon to Numeros kapitulu 22-24. Basaha isab duon to 2 Pedro 2:15. * 1:11 Ogkabasa seini duon to Numeros 16:1-35. † 1:12 To yain no igpasabut to seini: *Angod sikandan to tagok no ogpakadoot to kabo.*

pigpaspas to kaemag. Angod isab sikandan
to kaju no kona ogbogas inggad tigbobo-
gas. Patoy on yagboy aw kabukad pad.
13 Angod sikandan to mgo bayod to dagat
ko ogbagjuhon, aw sikan makasisikow no
mgo hinang dan angod to bonot no ogka-
daya to bayod diya to higad. Angod isab
sikandan to mgo bituon no ogbabalhinay
to bajaanan aw konad ogkagamit no mgo
indan. Kaling pighinaatan on sikandan to
Diyus to pinakamadigyom no banwa no og-
ugpaan dan to wada katapusan.
14 Si Enoc no ikapitu no kaliwat likat ki
Adan, pigtag-an din sikan no mgo otow.
Kagi din, "Oho, og-andini to Ginuu duma to
linibu no mgo anghil din. 15 Oghukuman din
to tibo kaotawan, aw ogpahamtangan din
to kastigu to tibo mgo otow no wada Diyus
su pigtuud dan to paghinang to madoot.
Ogkastiguhon din yagboy to tibo no wada
haedok kandin tongod to pagdoot-doot dan
kandin." 16 Sikan no mgo otawa kanunoy
ogbagutbut dow ogpanawoy. Ogpatujang
sikandan to madoot no kaiboganan dan.
Mangkadaka isab aw og-ulug-ulugan dan to
duma agun mahaewajan sikandan to pagtu-
man to tuud dan.

Mgo Sambag

17 Di mgo hinigugma ku, domdoma now
to diya intag-an to mgo apustulis ni Jesu-
Cristo no Ginuu ta. 18 Mig-iling sikandan,
"Diya to mahudi no panahon meyduon og-
pamanyogwa no matamay-tamajon. Og-
patujang sikandan to madoot no kaibo-
ganan." 19 Na, sikan no mgo otow iyan
ogkaamungan to pagkabahin-bahin now.
To ingkaanat dan no kadoot iyan ogboot
kandan su wada man duon kandan to Ispir-
itu Santu.
20 Di sikiyu mgo hinigugma ku, tinaban-
gay kow agun mahogot to pagtuu now
to sikan pigpatuuhan ita to Diyus. Aw
ampu kow tinabangan to Ispiritu Santu.
21 Pabilin kow duon to gugma to Diyus iyu
tagaod to ogpaabut kow pad to katumanan
to sikan kinabuhi no wada katapusan no
igbogoy ni Jesu-Cristo no Ginuu ta tongod
to kayuuy din ita. 22 Kae-ati to mgo otow no
ogduwa-duwa to pagtuu aw dasiga sikan-
dan. 23 Agawa to mgo otow no angod to
ogpakasugba on to kaeju. Kae-ati isab to
duma no migtinuna on to kaligsom to sae,
di bantoy kow su unu ko uyakitan kow. Kae-
ati sikandan, di kuntraha sikan madoot no
mgo hinang dan.
24-25 Na, sajaon ta sikan sobuukon no Diyus
no Manyuyuwas ta no iyan ogpakatabang
iyu agun kona kow makasae. Ogkadaya kow
din isab duon to atubangan din no wada
yagboy igkasawoy, aw ogtukhow kow hilabi
ko kitaon now to kasilow din! Sajaon ta
sikandin pinaagi ki Jesu-Cristo no Ginuu
ta, su pinakayabow sikandin aw gamhanan
no Hari to tibo sugud to sinugdanan kotob
kuntoon aw hangtod to wada katapusan!
Sikan iyan.

To
Impaaha
ni Jesu-Cristo ki Juan

1 To mgo sinuyat kani insalig to Diyus ki
Jesu-Cristo agun no ikapasabut din to mgo
sakup din to madani on ogkangkahitabu.
Kaling pigsugu ni Jesus to anghil din dini
kanay no si Juan no suguonon din, su ig-
pakita din. 2 Dajun ku isuyat to tibo pigkita
dow pigdinog ku no mgo kagi to Diyus no
ingmaan ni Jesu-Cristo. 3 Madojow to otow
no ogbasa to seini duon to oghihimun no
mgo otow. Madojow isab sikan ogpaminog
dow ogtuman to namakased to seini, su
madani on ogkahitabu to impanag-an kani.

Pagpangumusta

4-5 Siak si Juan migpasuyat iyu no pitu no
ka grupu to mgo magtutuu diya to yain-
yain no mgo yunsud no sakup to prubin-
sya to Asia. Og-ampu a no ipakita iyu to
kadojow dow kayuuy to Diyus no Amoy
dow ni Jesu-Cristo hasta to Ispiritu Santu*
no duon to atubangan to trunu to Diyus,
aw palinawon to ginhawa now. To Diyus
duon on tahan to diya una dow kuntoon
aw diya to umaabut no panahon. Si Jesu-
Cristo, ogkasaligan yagboy to mgo kagi din.
Sikandin to una no pigbanhaw no konad
ogkamatoy. Sikandin isab to oghari to tibo
mgo panguyu to nasyun kani to babow to
kalibutan.

Sajaon ta si Jesu-Cristo su pighigugma ki
din aw yuwasa ki to mgo sae ta pinaagi to
pagpaawas to yangosa din. 6 Pigbogajan ki
din to katongod to pagmandu, aw angod kid
on to diya mgo magdudumaya to tinuuhan
to mgo Hibru su pigbogajan kid isab to
katongod to pagtuman to Diyus no Amoy
din aw Diyus din isab. Kaling sajaon ta
to wada katapusan si Jesu-Cristo no iyan
yabow to gahom! Sikan iyan.

7 Oho, ogkonsad sikandin duma to mgo
panganud. Ogkitaon to tibo, yakip to diya
mgo otow no migpahimatoy kandin, aw
ogpakapang-adoy-adoy to tibo mgo tribu
kani to babow to kalibutan tongod to
pagkahaedok dan kandin. Ogkailing gajod
to sikan.

8 To Ginuu no gamhanan no Diyus mig-
iling, "Siakon to Alpa dow Omega,† no ko
ita pa, sinugdanan dow katapusan to tibo.
Duon ad tahan to diya una dow kuntoon aw
diya to umaabut no panahon."

To Pagpakita ni Jesu-Cristo ki Juan

9 Siak si Juan, suun a now to pagtuu. Aw
tongod to pagkabogkot ta duon ki Jesus,
angod a iyu no ogpaharion duma kandin.
Mig-aangod kinow isab no mainantuson
inggad abuton ki to mgo kalisod. Su pigkas-
tigu a aw paugpaa kani to Patmos no puyu
to dagat tongod to pagnawnangon ku to
kagi to Diyus no ingmaan ni Jesus. 10 Songo
aedow no tigsisimba to Ginuu, piggahoman
a to Ispiritu Santu. Meyduon pigdinog ku
no tingog duon to talikudan ku no angod
to oghiyupon no trumpita no mig-iling,
11 "Isuyat to tibo ogkitaon nu aw ipadae
diya to mgo magtutuu no oghihimun diya
to pitu no mgo yunsud: Efeso, Ismirna,
Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, dow
Laodicea."

12 Dajun a lingi su og-ahaon ku dow
hintawa sikan mig-ikagi kanay. Iyan
pigkita ku to pitu no ka buyawan no untu-
danan to mgo soga, 13 aw duon to kabaknaan
mey migtindog no angod to otow. To kabo
din migsangko duon to kobong din, aw to
dagaeha din pigbandahan to buyawan. 14 To
bubue din angod to kaputi to gapas, aw to
mgo mata din angod to yogdog to kaeju.
15 To mgo kobong din angod to kakinlow to
brunsi no pigbaga, aw to tingog din angod
to dinagawas to madogi no wohig. 16 Duon
to kalintuu no boyad din mey pigtagonan
din no pitu no mgo bituon, aw meyduon
mahait no ispada no magdibayuy to hait no
migyogwa duon to ba-ba din. To bayhu‡
din angod to kasiga to maugtu no soga.

17 Pagkita ku kandin, pigdaitan a. Wada
a kamaan-maan, puli a natuad duon to
atubangan din. Di pigdampa a din to
kalintuu no boyad din aw ikagi, "Kona ka
ogkahaedok. Siakon to sinugdanan dow

* 1:4-5 To Grigu no inikagihan pig-iling, *pitu no mgo Ispiritu to Diyus.* Kani to Kasuyatan to Diyus, to kahuyugan to sikan ikapitu no numeru, wada kuyang. Migpasabut no wada yagboy kuyang to Ispiritu Santu. † 1:8 To alpa, una no litra to Grigu no inikagihan, aw to omega, katapusan no litra. ‡ 1:16 To Surigao no Minanubu: *goja*

katapusan to tibo. [18] Siakon to mey matuud
no kinabuhi su namatoy a di nabuhi da,
aw buhi a hangtod on to wada katapusan.
Siakon isab to ogpakaboot to mgo patoy
dow to banwa no ogdeygan dan. Aw ogk-
abanhaw ku man ngani sikandan. [19] Na,"
kagi din, "isuyat to tibo igpakita ku ikow no
ogkahitabu kuntoon dow diya to umaabut
no panahon. [20] Na, igpasabut ku ikow to
kahuyugan to seini pitu no mgo bituon no
pigkita nu kani to kalintuu no boyad ku
dow sikan pitu no buyawan no untudanan
to mgo soga. Pitu sikan no grupu to mgo
magtutuu."

2

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Efeso

[1] Kagi din, "Seini to isuyat nu diya to mgo
magtutuu no oghihimun to pagsimba diya
to Efeso. Ilingon nu: Siakon to migtagon to
seini pitu no mgo bituon kani to kalintuu
no boyad ku. Siakon to oghihipanow duon
to sikan pitu no buyawan no untudanan
to mgo soga. Na, seini to ig-ikagi ku iyu.
[2] Namaanan ku to mgo hinang now. Na-
maan a no naunag kow to trabahu no kan-
ing Diyus aw mainantuson kow. Namaan
a no pigkuntra now sikan mangkadoot
no otow no ogpagsakot podom iyu. Pig-
paniidan now sikan kunungkun mgo sin-
ugu ku aw namaanan now on no gayuon.
[3] Namaanan ku no migpadajun kow inggad
nakabaja kow to mgo kalisod su sakup ku
sikiyu, aw wada kow takahi.

[4] "Di meyduon igkasawoy ku iyu su mi-
gyobad on to una no gugma now. [5] Kaling
domdoma dow man-u to diya una no
gugma now. Sosey kow aw isaba to pagk-
inabuhi now aw hinanga manda to mado-
jow angod to diya pighinang now to diya
una. Su ko kona, og-andiyaon ku sikiyu
su oggawangon ku sikan soga now hasta
untudanan. [6] Meyduon hinuun igkasaja ku
iyu su pigkuntra now to madoot no mgo
hinang to mgo Nicolaita* no pigkuntra ku
isab.

[7] "Na, sikiyu no ogpakadinog to seini
kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo mag-
tutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa
now. Inggad hintawa no kona ogkadaya to
mgo pagtintal ogbogajan ku to katongod to
pagkoon to bogas to sikan kaju no ogbogoy
to kinabuhi no duon to sikan madojow no
ugpaanan to Diyus.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Ismirna

[8] "Seini to isuyat nu diya to mgo mag-
tutuu no oghihimun to pagsimba diya to
Ismirna. Ilingon nu: Siakon to sinugdanan
dow katapusan to tibo. Siak to namatoy
di nabuhi da. Na, seini to ig-ikagi ku
iyu. [9] Namaanan ku to mgo kalisod no og-
antuson now kuntoon. Namaan a no pubri
kow, di to tinood, datu kow. Namaanan
ku isab to pagdoot-doot iyu to sikan mgo
Hibru no kunungkun kaotawan ku, di mgo
sakup naan ni Satanas. [10] Kona kow ogka-
haedok to mgo kalisod no madani on ig-
paantus iyu. Su indani now seini. Madani
kow on ogpangantihan ni Satanas. To duma
iyu ogprisuhon, aw tibo kow yagboy og-
pakulian sed to sampuyu no aedow. Di ing-
gad himatajan kow, pandigon kow kanay
su ko ilingon now to sikan, ogbayosan ku
sikiyu to kinabuhi no wada katapusan.

[11] "Na, sikiyu no ogpakadinog to seini
kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtu-
tuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now.
Inggad hintawa no kona ogkadaya to mgo
pagtintal ogpakalikoy to sikan ikaduwa no
kamatajon, no ko ita pa, kastigu diya to
impernu.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Pergamo

[12] "Seini to isuyat diya to mgo magtu-
tuu no oghihimun to pagsimba diya to
Pergamo. Ilingon nu: Siakon to meyduon
mahait no ispada no magdibayuy to hait.
Na, seini to ig-ikagi ku iyu. [13] Namaan a
to kabotang now. Namaanan ku no pig-
manduan ni Satanas sikan pig-ugpaan now,
di pigdigon now gihapun to pagtuu now
kanay. Namaan a isab to diya nahitabu
ki Antipas no matinumanon no mignaw-
nangon bahin kanay. Inggad pighimatajan

* 2:6 To mgo Nicolaita, grupu to mgo otow to diya panahon no migpasuwoy to mgo magtutuu pinaagi to pag-anad dan no igtugut to sakup ni Jesu-Cristo to paghinang to kayaw-ajan dow to pagtuman to mgo diyus-diyus.

sikandin duon to sikan banwa now no pig-
ugpaan ni Satanas, wada a now gihapun
ojowi.
14 "Di meyduon isab igkasawoy ku iyu, su
mey mgo otow duon iyu no ogsunud to
diya ing-anad ni Balaam. Pig-anad din si
Balak to pagtintal to mgo kaliwat ni Israel
pinaagi to pagpakoon kandan to intuman
to mgo diyus-diyus dow to paghinang to
kayaw-ajan.† 15 Sikan on to oghinangon to
duma iyu no migsunud to sikan impang-
anad to mgo Nicolaita.‡ 16 Kaling sosey kow
aw talikudi to mgo sae now. Su ko kona, na,
madani ad og-andiyan iyu su oggerahon ku
sikan mgo otow pinaagi to seini ispada kani
to ba-ba ku.
17 "Na, sikiyu no ogpakadinog to seini
kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo magtu-
tuu, ibotang yagboy duon to ginhawa now.
Inggad hintawa no kona ogkadaya to mgo
tintal ogbogajan ku to sikan pagkoon no
og-ilingon to mana no intagama ku kandan
diya to yangit. Meyduon isab igbogoy ku
kandan no maputi no batu no pigsuyatan to
bag-u no ngadan. Wada ogkamaan to sikan
no ngadan gawas to diya ogkabogajan.

*To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-
Tiatira*

18 "Seini to isuyat nu diya to mgo mag-
tutuu no oghihimun to pagsimba diya to
Tiatira. Ilingon nu: Siakon to Anak to
Diyus. To mgo mata ku angod to yogdog to
kaeju, aw to mgo kobong ku angod to kakin-
low to brunsi no pigbaga. Na, seini to ig-
ikagi ku iyu. 19 Natagahan ku to mgo hinang
now. Namaan a no mahigugmaon kow aw
matinumanon kow kanay. Migpadajun kow
to pagtabang to mgo duma, aw mainan-
tuson kow. Namaanan ku isab no yabow
pad to ogpanghinangon now kuntoon kay
to pigpanghinang now to diya una.
20 "Di iyan igkasawoy ku iyu su meyduon
bohi duon iyu no og-ilingon to Jezabel
no og-angkon no kunungkun kibali ba-
ba to Diyus. Pigtugutan now sikandin to
pagpang-anad to mgo sakup ku, aw mey-
duon ngani nangkatintal din to paghinang
to kayaw-ajan dow to pagkoon to intuman
to mgo diyus-diyus. 21 Mahaba on to pana-
hon no imbogoy ku to sikan no bohi agun
no musosey sikandin aw ojowan din sikan
pagpaghulid to kona din no bana, di wada
sikandin babali. 22 Kaling kibali igpahulid
ku kandin to sakit din su ogbotangan ku
to sakit no halus kona din igkabangun.
Aw sikan mgo otow no nakahilabot kandin
ogpaantuson ku isab to mabog-at ko kona
sikandan musosey aw kona dan ojowan
sikan madoot no mgo hinang no naanadan
dan duon kandin. 23 Oghimatajan ku isab to
namanpasakup to sikan bohi. Na, ogkataga
to tibo mgo sakup ku no siakon to namaan
to nakased to ginhawa dow hona-hona to
otow. Aw ogbayosan ku to kada sobuuk sibu
to nangkahinang din.
24 "Di seini to kagi ku iyu no mgo taga-
Tiatira no wada sunud to sikan madoot no
impang-anad aw wada kamaan to sikan og-
ilingon no madayom no impang-anad no
napuun naan ki Satanas. Wada yain no
igsugu ku iyu. 25 Di seini da. Hogota to
pagtuu now kanay kotob no kona a pad og-
pauli. 26 Inggad hintawa no kona ogkadaya
to mgo pagtintal aw ogtuman to mgo sugu
ku hangtod to katapusan ogbogajan ku to
katongod to pagmandu to tibo mgo tribu,
27 su sikan to katongod no imbogoy kanay to
Amoy ku. Mahigpit to pagmandu dan, aw
ogdaogon dan to mgo kuntra dan hangtod
no ogkaangod to kudon no ogkadupuk-
dupuk. 28 Igbogoy ku isab kandan to kabug-
wason§. 29 Na, sikiyu no ogpakadinog to
seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo mag-
tutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa
now.

3

*To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-
Sardis*

1 "Seini to isuyat nu diya to mgo mag-
tutuu no oghihimun to pagsimba diya to
Sardis. Ilingon nu: Siakon to migtagon
to Ispiritu Santu* dow seini pitu no mgo
bituon. Na, seini to ig-ikagi ku iyu. Na-
maanan ku to mgo hinang now. Nabantug
no buhi kow, di patoy kow to pag-aha to

† 2:14 Ogkabasa seini duon to Numeros, mgo kapitulu 22-25. Basaha isab duon to 2 Pedro 2:15. ‡ 2:15 Ogkabasa seini duon to bersikulu 6. § 2:28 To kabugwason, masiga no bituon no ogsilat ko kaadlawon. * 3:1 Ahaa duon to 1:4,5.

Diyus. [2] Na, kona kow on ogpalingow-
lingow. Digona sikan maintok nanda no
pagtuu now su madani on ogboyongon. Su
to mgo hinang now kona no igu igkalipay
to Diyus ku. [3] Domdoma to diya nadawat
now no impang-anad iyu. Tumana sikan
aw isaba to pagkinabuhi now.† Su ko
ogpalingow-lingow kow puli, ogtokawon
ku sikiyu og-anduonon angod to kawatan.

[4] "Di meyduon da pila duon iyu no wada
kaligsomi to mgo kabo, no ko ita pa, wada
kabulingi to sae. Sikandan to angajan og-
pagduma kanay no ogkaboan to maputi.
[5] Aw inggad hintawa no kona ogkadaya to
mgo pagtintal ogkaboan isab to maputi, aw
kona ku oggawangon to ngadan dan duon
to sikan libru no listahan to mgo otow
no mey kinabuhi no wada katapusan. Aw
duon to atubangan to Amoy ku dow mgo
anghil din, og-angkonon ku no mgo sakup
ku sikandan. [6] Na, sikiyu no ogpakadinog to
seini kagi to Ispiritu Santu iyu no mgo mag-
tutuu, ibotang yagboy duon to ginhawa
now.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Filadelfia

[7] "Seini to isuyat nu diya to mgo mag-
tutuu no oghihimun to pagsimba diya to
Filadelfia. Ilingon nu: Siakon to balaan dow
ogkasaligan. Siakon to ogtagon to liyabi to
siyudad ni Hari David, no ko ita pa, to ging-
harian to Diyus. Inggad hintawa no ogpase-
don ku, wada ogpakabaebag. Aw to kona
ku ogpasedon kona yagboy ogpakased. Na,
seini to ig-ikagi ku iyu. [8] Namaanan ku
to mgo hinang now. Su inggad pipilahon
kow da, pigtuman now to mgo sugu ku aw
wada a now ilidung. Kaling ogpasedon ku
sikiyu aw wada yagboy ogpakabaebag. [9] Di
sikan gayuon no mgo Hibru no kunungkun
kaotawan ku, di mgo sakup naan ni Satanas,
ogpayuhudon ku sikandan duon to atuban-
gan now. Na, ogkamaanan dan no sikiyu
to pighigugma ku yagboy. [10] Pigtuman now
to sugu ku to pag-antus to mgo antusonon,
kaling ogbantajan ku sikiyu agun kona kow
maamonu ko muabut to malisod yagboy no
panahon ko antihan to tibo kaotawan kani
to babow to kalibutan.

[11] "Madani ad ogpauli. Hogota to pag-
tuu now kanay agun kona magawang sikan
babayosay iyu. [12] Inggad hintawa no kona
ogkadaya to mgo pagtintal ogpasidonggan
ku diya to yangit no duon ogsimbahon to
Diyus ku. Ogkaangod sikandan to mgo
tugdok duon no kona yagboy ogkagawang.
Igsuyat ku duon kandan to ngadan to Diyus
ku dow to ngadan to sikan siyudad din no
bag-u no Jerusalem no ogtuntunon likat
kandin no diya to yangit. Igsuyat ku isab
duon kandan sikan bag-u no ngadan ku.
[13] Na, sikiyu no ogpakadinog to seini kagi
to Ispiritu Santu iyu no mgo magtutuu,
ibotang yagboy duon to ginhawa now.

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Taga-Laodicea

[14] "Seini to isuyat nu diya to mgo mag-
tutuu no oghihimun to pagsimba diya to
Laodicea. Ilingon nu: Siakon sikan og-
ilingon to Matuud, su tinood to tibo mgo
kagi ku aw ogkasaligan yagboy. Siakon isab
to napuunan to tibo mgo hininang to Diyus.
Na, seini to ig-ikagi ku iyu. [15] Namaanan ku
to mgo hinang now. Namaan a no wada
a now ojowi, di kona gihapun no bug-us
to ginhawa now kanay. Ogkaliyag a no
ko ogpasakup kow kanay, bug-usa, di ko
kona, na, ajaw. [16] Di su ayang-ayang man
to ginhawa now kanay angod to inomon
no wohig no maanghey,‡ igbuga ku sikiyu.
[17] Og-iling kow no datu kow, madojow to
kabotang now aw wada kuyang now. Di
wada kow kamaan no makayuyuuy kow
naan. Angod kow to mgo buta no nanggu-
nit su mgo pubri kow to pag-aha to Diyus
aw nadigyoman to panghona-hona now.
[18] Na, seini to igsambag ku iyu. Boli kow
dini kanay to buyawan no pigyutu duon to
kaeju, no ko hiluwason, matuud no pagtuu,
agun ogkadatu kow yagboy. Boli kow isab
dini kanay to maputi no kabo agun mag-
awang to kasikawan now tongod to pag-
panggunit now. Aw boli kow dini kanay to
igtambae to pagkabuta now agun makakita
kow. [19] Inggad hintawa no oghigugmaon
ku igpanagda ku aw ogyatuson ku agun
ogkayogda. Kaling pakaalistu kow aw isaba
to pagkinabuhi now.§ [20] Su oho, ogtindog

† 3:3 To Grigu no inikagihan: *sosey kow* ‡ 3:16 To Surigao no Minanubu: *mangadog* § 3:19 To Grigu no inikagihan: *sosey kow*

a kani to pertahan aw panuktuk. Ko mey-
duon maminog kanay aw abrihan a, ogsed
a aw pagsayu kandin to pagkoon.
21 "Inggad hintawa no kona ogkadaya to
pagtintal ogbogajan ku to katongod to pag-
soing kanay duon to trunu ku, angod kanay
no pigpasoing to Amoy ku duon to trunu
din su nadaog ku to tibo madoot. 22 Na,
sikiyu no ogpakadinog to seini kagi to Ispir-
itu Santu iyu no mgo magtutuu, ibotang
yagboy duon to ginhawa now."

4

To Pagsimba to Diyus diya to Yangit

1 Pagkatapus to sikan, meyduon pad im-
pakita kanay no angod to migtagainop a.
Naabri kun to pertahan diya to yangit,
aw pigdinog ku manda to diya tingog no
angod to oghiyupon no trumpita. Kagi
din kanay, "Ponhik ka dini su igpakita ku
ikow to ogkangkahitabu diya to umaabut
no panahon." 2 Duon-dajun piggahoman
a to Ispiritu Santu. No diya ad kun to
yangit, migkita a to trunu dow sikan mig-
ingkud duon. 3 Mig-aemag sikandin angod
to mahalon no batu no og-ilingon to haspi
dow kurnalina. Aw meyduon nakalibong
to sikan trunu no makinlow no angod to
sikan batu no ismiralda no sahian ka da to
kulur to dohun. 4 Duon isab to nakalibong to
sikan trunu meyduon kaewaan-mey-upat
no mgo trunu no pig-ingkudan to mgo
panguyu. Nangabo sikandan to maputi aw
nanguruna to buyawan. 5 Likat to sikan
kabaknaan no trunu ogkibyat to kilat aw
ogpangonog-konog to yugung. Duon to
atubangan to sikan trunu meyduon isab
pitu no sinogaan no mgo soga no simbulu
to Ispiritu Santu. 6 Duon isab to atubangan
to sikan trunu meyduon angod to dagat no
mating-ow hilabi angod to ispihu.

Duon to nakalibong to sikan trunu mey-
duon upat no mgo hininang no mey-
duon ginhawa no pigtangkapan to mata to
atubangan dow talikudan. 7 Sikan sobuuk
angod to liyun. To ikaduwa angod to baka.
Sikan ikatoyu angod to bayhu* to otow,
aw sikan ikaupat angod to mandaegit no
ogyajang. 8 Sikan upat no mgo hininang
tag-onom to pagikpik, aw pigtangkapan
sikandan to mata, inggad duon to didayom
to pagikpik dan. Aedow dow madukilom
kona sikandan ogsigkon to pagkanta no og-
iling,

"Balaan yagboy to Diyus no Gamhanan,
Magboboot to tibo.
Duon on sikandin tahan to diya una aw
kuntoon, dow diya to umaabut no
panahon."

9 Ogsajaon dan to Diyus no wada kinotoban
to kinabuhi no mig-ingkud duon to trunu.
Ogpasidonggan dan sikandin aw ogpasala-
matan. Ko ogkanta sikandan, 10 ogyuhud
sikan kaewaan-mey-upat no mgo panguyu
duon to atubangan to sikan mig-ingkud
duon to trunu. Igbotang dan sikan mgo
kuruna dan duon to atubangan din, aw
ogsimbahon dan to Diyus no wada kinoto-
ban to kinabuhi. Og-iling sikandan,
11 "Diyus no Magboboot noy,
gamhanan ka yagboy
aw angajan no ogsajaon dow ogpasi-
donggan,
su sikuna to mighinang to tibo pinaagi
to pagboot nu."

5

To Nati no Karneru no si Jesu-Cristo

1 Tapus to sikan, mey pigkita ku duon
to kalintuu no boyad to sikan mig-ingkud
duon to trunu. Pigyukut sikan pigtag-
onan din no basahon no pigsuyatan to
magdibayuy, aw pigpilit sikan to pitu no ka
papilit no pigsilyuhan. 2 Migkita a isab to
madoson no anghil no mig-ikagi to maag-
bot, "Hintawa man to angajan no oggawang
to sikan impamilit dow ogbukyad to sikan
basahon?" 3 Di wada inggad hintawa diya
to yangit ubin dini to pasak ubin diya to
banwa to mgo umagad no mey katongod
to paggawang to sikan dow to pagbasa.
4 Kaling migtiniyahu a su wada man ing-
gad sobuuk no nakitaan no angajan no
oggawang to sikan impamilit dow ogbasa
to sikan no basahon. 5 Dajun ikagi kanay
to sobuuk no panguyu, "Kona kad ogtiyahu
su aha ka to suja Liyun no kaliwat ni Juda.
Sikandin kan bantugan no kaliwat ni Hari
David. Nadaog din on to tibo mangkadoot,
kaling angajan sikandin no oggawang to

* 4:7 To Surigao no Minanubu: *goja*

sikan pitu no impamilit dow to pagbukyad
to sikan basahon."
[6] Na, migkita a to Nati no Karneru* no
migtindog duon to dani to sikan trunu no
piglibongan to sikan upat no mgo hininang
dow sikan mgo panguyu. Duon to yawa
to sikan Karneru meyduon ogkakiyayahan
no pighimatajan sikandin to diya una. Pitu
to suwag din aw pitu to mata, no ko
hiluwason, Ispiritu Santu no pigpaandini
din to tibuuk kalibutan. [7] Dajun duguk sikan
Karneru duon to sikan mig-ingkud to trunu
aw puduta sikan basahon duon to kalintuu
no boyad din. [8] Pagkapudut din to sikan, mi-
gyuhud dajun duon to atubangan din sikan
upat no mgo hininang dow sikan kaewaan-
mey-upat no mgo panguyu. Yogob sikan-
dan to patanugonon no og-ilingon to alpa
dow buyawan no botanganan no pigsedan
to insensu. To igpasabut to sikan insensu,
mgo pag-ampu sikan to kaotawan to Diyus.
[9] Migkanta sikandan to bag-u no kanta no
pig-iling,
"Sikuna to angajan no ogdawat to sikan
pigyukut no basahon
dow to paggawang to sikan impamilit.
Su pighimatajan ka, aw pinaagi to yangosa
no pigpaawas nu,
mey mgo otow no nayokat nu duon to
tibo mgo tribu dow tibo mgo nasyun
no yain-yain to inikagihan
agun mahinang sikandan no mgo
sakup to Diyus.
[10] Aw naangod on sikandan to diya mgo
magdudumaya to tinuuhan to mgo
Hibru
su pigbogajan nu sikandan to katong-
danan to pagtuman to Diyus ta
dow to pagmandu duon to kalibutan."
[11] Na, duon to sikan impakita kanay,
pigdinog ku to tingog to libu-libu no mgo
anghil. Piglilibongan dan sikan trunu
dow mgo hininang hasta to mgo panguyu.
[12] Mig-ikagi sikandan to maagbot,
"Sikan Nati no Karneru no pighimatajan to
diya una
angajan no ogsajaon dow ogtahudon,
su sikandin to yabow to katongod, to
kadatu, to kaalam dow to gahom!
Ogpasidonggan ta sikandin!"
[13] Tapus to sikan, pigdinog ku isab to
tingog to tibo mgo hininang to Diyus no
mey ginhawa diya to yangit, kani to pasak
aw diya to didayom to pasak dow dagat.
Kagi dan,
"Sajaon ta sikan mig-ingkud duon to trunu
dow sikan Nati no Karneru.
Pasidonggan aw tahudon sikandan to wada
katapusan
tongod to pagkagamhanan dow
pagkayabow dan!"
[14] Sikan upat no mgo hininang mig-iling,
"Sikan iyan." Dajun yuhud sikan mgo pan-
guyu aw simbaha dan to Diyus.

6

To Paggawang to sikan mgo Papilit

[1] Tapus to sikan, pigkita ku no piggawang
to sikan Karneru to una no impilit duon
to sikan pigyukut no basahon. Dongan to
sikan, pigdinog ku to tingog to sobuuk no
hininang no naangod to yugung no mig-
iling, "Yogwa ka duon!" [2] Pag-aha ku, iyan
pigkita ku to maputi no kabaju no pigsaka-
jan to sikan migtagon to pana. Dajun
sikandin kurunahi pagpakiyaya no madao-
gon sikandin aw dajun panow su ogpadajun
to pagpaggera dow pagdaog to mgo kuntra
din.
[3] Paggawang to sikan Karneru to ikaduwa
no impilit, pigdinog ku to kagi to sikan
ikaduwa no hininang no mig-iling, "Yo-
gwa ka duon!" [4] Dajun yogwa to yain no
kabaju no mayogdog angod to ganggan.
Sikan migsakoy pigbogajan to katongod to
paggawang to kalinow kani to kalibutan.
Ogpagbuyangon din to mgo otow agun
ogpahihimatajay. Meyduon isab imbogoy
kandin no maaslag* no ispada.
[5] Paggawang to sikan Karneru to ikatoyu
no impilit, pigdinog ku to kagi to sikan
ikatoyu no hininang no mig-iling, "Yogwa
ka duon!" Na, pigkita ku to maitom no
kabaju no pigsakajan to sikan migtagon to
timbangan. [6] Meyduon isab pigdinog ku
no mig-ikagi duon to kabaknaan to sikan
upat no mgo hininang. Pigsugu din sikan
migsakoy, "Mahala to mgo baligja. Daduwa

* 5:6 Sikan Liyun duon to bersikulu 5 dow sikan Nati no Karneru, iyan da on. Si Jesus sikan. * 6:4 To Surigao no Minanubu: *madogi* † 6:6 To Grigu no inikagihan: *daduwa da no salmunan no trigu ubin songo gantang da no sibada*

da no salmunan no bogas ubin songo gantang da no ginaling† to ogkaboli to suhue
to songo aedow no pagtrabahu. Di ajaw
ogdodoota to yana dow to gita to ubas.‡"

7 Paggawang to sikan Karneru to ikaupat
no impilit, pigdinog ku to kagi to sikan
ikaupat no hininang no mig-iling, "Yogwa
ka duon!" 8 Na, pigkita ku to mayunsi
no kabaju. Kamatajon to ngadan to sikan
migsakoy, aw migsunu kandin sikan og-
ilingon to Banwa to mgo Umagad. Sikan
daduwa pigsugu to paghimatoy to ikaupat
no bahin to kaotawan kani to babow to
kalibutan pinaagi to gera, bontas, sakit dow
mgo mananap no mangongoon.

9 Paggawang to sikan Karneru to ikalima
no impilit, meyduon pigkita ku duon to
sayad to sikan haladanan. Mgo uma-
gad sikan to mgo otow no pigpanghimata-
jan tongod to pagtagon dan to kagi to
Diyus dow to impang-anad ni Jesu-Cristo.
10 Sikan mgo umagad nangamuju to maag-
bot, "Ginuu no Magboboot to tibo, bal-
aan dow ogkasaligan, kagan-u nu pad man
oghukuman to mgo otow diya to kalibutan
aw kastiguha tongod to paghimatoy dan
kanami?" 11 Dajun sikandan pamogaji to
maputi no kabo aw patagada naa kotob no
matuman on to paghimatoy to sikan angod
dan no mgo sakup to Diyus no himatajanan.

12 Tapus to sikan, pigkita ku manda sikan
Karneru no miggawang to ikaonom no
impilit. Duon-dajun migtiyog to maag-
bot. Mig-itom to soga diya to yangit
angod to kaitom to panapton no ogka-
boon to bohi no ogkabayu, aw migyogdog
to tibuuk buyan aw kaangod to yangosa.
13 To mgo bituon nangkauyug dini to pasak
angod to mayombu no bogas to kaju no
ogkangkayagtu ko oghaposon to maagbot
no kaemag. 14 Pigboyong to yangit angod
to pigyukut no papil, aw kangkabalhin to
mgo bubungan dow mgo puyu to dagat.
15 Duon to sikan, pigdaitan to tibo mgo
otow, inggad to mgo hari dow duma no
impurtanti no mgo otow, inggad to yabow
to mgo sundayu dow to mgo sapian, ing-
gad to mangkadoson dow mangkabuyut
no mgo otow, to mgo udipon dow kona
no udipon. Namanhobong sikandan tibo
duon to mgo kuyba dow mgo gatung diya
to kabubunganan. 16 Nanawag sikandan to
mgo bubungan dow kabatuhan, "Tambuni
koy agun kona koy kitaon to sikan mig-
ingkud duon to trunu. Ihobong koy agun
kona koy abuton to kastigu to sikan Nati
no Karneru. 17 Su mig-abut on to kahae-
dokanan no aedow no ogpahungawon to
kaboyu dan, aw wada inggad hintawa no
ogpakaaguwanta to sikan."

7

To 144,000 no Pigpaindanan to Diyus

1 Pagkatapus to sikan, migkita a to upat
no ka anghil no migtindog duon to upat
no ka suyuk to kalibutan. Pigpogongan
dan to kaemag agun kona oghodos duon
to pasak dow dagat hasta to mgo kaka-
juhan. 2 Migkita a isab to yain no anghil
no migyogwa no napuun diya to silatan
no migdaya to iindanay to buhi no Diyus.
Pigtawag din to maagbot sikan upat no
mgo angod din no pigbogajan to Diyus to
katongod to pagdodoot to pasak dow da-
gat. 3 Kagi din, "Ajaw naa ogdodoota to
pasak dow dagat hasta kakajuhan su og-
indanan noy pad to goja to mgo sakup to
Diyus." 4 Na, pigdinog ku dow man-u sikan
pigpang-indanan. 144,000 kun sikandan
no mgo sakup to sikan sampuyu-tag-duwa
no grupu to mgo kaliwat ni Israel. 5 To
naindanan no mgo kaliwat to anak din
no si Juda, 12,000,
to ki Ruben 12,000,
to ki Gad 12,000,
6 to ki Aser 12,000,
to ki Neftali 12,000,
to ki Manases 12,000,
7 to ki Simeon 12,000,
to ki Levi 12,000,
to ki Isacar 12,000,
8 to ki Zabulon 12,000,
to ki Jose 12,000,
to ki Benjamin 12,000.

To mgo Otow no Pigkaboan to Maputi

9 Tapus to sikan, migkita a to hilabi
maaslag* no panon to mgo otow no kona
yagboy ogkabilang. Duon sikandan kapuun
to tibo mgo tribu dow nasyun no yain-yain
to inikagihan. Namanindog sikandan duon
to atubangan to sikan mig-ingkud duon

‡ 6:6 Ininglis: *grapes* * 7:9 To Surigao no Minanubu: *madogi*

to trunu aw duon to atubangan to sikan
og-ilingon to Nati no Karneru. Nangabo
sikandan to maputi, aw masigtagon to
paka to palmera pagpakiyaya to kadaogan.
10 Namanguliya sikandan to maagbot no
mig-iling,
"Sajaon ta yagboy to Diyus ta no mig-
ingkud duon to trunu dow sikan
Karneru,
su sikandan to migyuwas ita."
11 Namanindog isab to tibo mgo anghil
duon. Nalibongan dan sikan trunu dow
mgo panguyu hasta sikan upat no mgo hini-
nang no mey ginhawa. Migyuhud sikandan
duon to atubangan to trunu aw simbaha
dan to Diyus 12 no mig-iling,
"Sikan on iyan!
Angajan yagboy no ogsajaon dow og-
tahudon to Diyus ta
su sikandin to yabow to katongod, to
kaalam dow to gahom!
Ogpasidonggan aw ogpasalamatan ta
sikandin to wada katapusan.
Sikan iyan."
13 Dajun a usipa to sobuuk no panguyu,
"Namaan ka dow hintawa sikan mgo otow
no nangabo to maputi, dow andei sikandan
kapuun?"
14 Iyan intabak ku to, "Wada a kamaan Sir.
Nangoni a su sikuna man to namaan."

Kagi din kanay, "Mgo otow sikan no
nakabaja to diya maagbot no pag-antus
duon to pasak. Maputi to mgo kabo dan
su piglabahan dan on to yangosa to sikan
Karneru. 15 Kaling duon on sikandan to
atubangan to trunu to Diyus. Wadad
pagsigkon to pagtuman dan kandin kani to
yangit no kani sikandin ogsimbahon. Duma
dan on to Diyus no iyan ogbantoy kandan.
16 Konad on sikandan ogbontason dow og-
uhawon. Konad og-antus to kapasu to soga
ubin inggad nokoy no mapasu. 17 Su sikan
Nati no Karneru no duon to trunu to Diyus
iyan on og-atiman kandan. Ogdaehon din
sikandan duon to og-ugwak no wohig no
ogpakabogoy to kinabuhi no wada kata-
pusan. Aw oggawangon to Diyus to tibo
kaguul dan."

8

To Paggawang to Ikapitu no Papilit

1 Paggawang to sikan Nati no Karneru
to ikapitu no impilit to sikan pigyukut no
basahon, mighagtong to tibo diya to yangit
sed to tonga to uras. 2 Tapus to sikan,
pigkita ku sikan pitu no mgo anghil no
kanunoy ogpamanindog duon to atuban-
gan to Diyus. Pigpayogoban sikandan to
trumpita.

3 Meyduon isab yain no anghil no mi-
gyogwa no migdae to buyawan no botan-
ganan to insensu. Migtindog sikandin duon
to dani to sikan buyawan no haladanan
no duon to atubangan to sikan trunu aw
bogaji sikandin to madogi no insensu no
ogtutungon duon to sikan haladanan. Na,
to mgo pag-ampu to kaotawan to Diyus
nakapagsakot to sikan obey to insensu.
4 Kaling migdodongan to pagtidow duon to
atubangan to Diyus sikan obey to insensu
no inghalad to sikan anghil dow sikan mgo
pag-ampu to kaotawan to Diyus. 5 Dajun
pudut sikan anghil to baga duon to hal-
adanan aw ponu-a din sikan botanganan
dow ibegbog diya to pasak. Dajun babaensi
duon to kalibutan aw tiyog to maagbot.

To Pagpatanug to mgo Trumpita

6 Tapus to sikan, nangandam sikan
pitu no mgo anghil to paghiyup to
mgo trumpita no pigtagonan dan. 7 Na,
paghiyup to sikan una no anghil to
trumpita din, dajun udan to ays. Nauyug
isab to kaeju sakot to yangosa, aw kasangab
to ikatoyu no bahin to pasak yakip to
kakajuhan dow tibo mgo bagnot duon.

8 Paghiyup to sikan ikaduwa no anghil
to trumpita din, meyduon nauyug diya to
dagat no migyagabyab no magabubungan
to kaaslag.* Dajun kabayuy no yangosa to
ikatoyu no bahin to dagat. 9 Nangkamatoy
to ikatoyu no bahin to sikan naman-ugpa
duon to didayom to dagat, aw kangkagoba
to ikatoyu no bahin to mgo sakajan duon.

10 Paghiyup to sikan ikatoyu no anghil to
trumpita din, meyduon maaslag no bituon
no nauyug likat to yangit no angod to
migyagabyab no mitsa. Duon sikan kodog
to ikatoyu no bahin to mgo wohig dow
mgo tubud. 11 Sikan bituon pighingadanan
to Mapoit, aw migpoit to mgo wohig no
pigkodogan to sikan. Mahan-in to mgo

* 8:8 To Surigao no Minanubu: *kadogi*

otow no nangkamatoy su namakainom to
sikan mapoit no wohig.
12 Paghiyup to sikan ikaupat no anghil
to trumpita din, migdigyom to ikatoyu no
bahin to buyan dow soga hasta mgo bituon.
Kaling to ikatoyu no bahin to aedow migdi-
gyom, aw to ikatoyu no bahin to kaduk-
iloman wada yagboy og-ilagan. 13 Pag-aha
ku, meyduon mandaegit no migpatikang to
pagyajang aw mig-ikagi to maagbot, "Alaot
yagboy to tibo naman-ugpa duon to babow
to kalibutan. Su kahaedokanan hilabi to
madani on ogkangkahitabu ko hiyupon on
to sikan tatoyu pad no mgo anghil to mgo
trumpita dan."

9

1 Paghiyup to sikan ikalima no anghil to
trumpita din, pigkita ku to angod to bituon
no nauyug duon to pasak likat to yangit.
Sikan nakaangod to bituon pigbogajan to
liyabi no ig-abri to sikan yugi* no wada
ogkapanggadan to kadayom. 2 Pag-abri din,
migyogwa dajun to madamey no obey no
angod to ogkapuun duon to maaslag† no
yapug. Kaling migdigyom to kalibutan su
to soga diya to yangit nayoponan on man
to obey. 3 Duon to sikan obey, meyduon
migyogwa no mgo taengas no mighogpa
kani to pasak no ogpakapasakit to otow an-
god to salipit-sipit. 4 Pig-ikagihan sikandan
no kona igpadodoot to mgo bagnot, mgo
kaju dow inggad nokoy no mgo tanom kani
to pasak. Iyan da igpadodoot kandan to
mgo otow no wada indan to Diyus duon
to goja dan. 5 Kona ogpahimatajan sikan
mgo otow di puli ogpasakitan sed to lima
no buyan pinaagi to sikan mgo kinibutan
dan no angod to kayayas to salipit-sipit. 6 Ko
muabut sikan no panahon, to mgo otow
ogkaliyag no mamatoy on podom, di kona
sikandan ogkamatoy.
7 Sikan mgo taengas ogpakaangod to mgo
kabaju no andam no og-andiya to gera-
han. Angod to nanguruna sikandan to
buyawan. To bayhu‡ dan angod to bayhu
to otow. 8 Mahaba to bubue dan angod
to bubue to bohi, aw to mgo ngipon dan
angod to ngipon to liyun. 9 Meyduon angod
to puthow no inyopon duon to dagaeha
dan, aw to pinagodpod to mgo pagikpik
dan angod to kinagadkad to mahan-in no
sakajan no oggujudon to mgo kabaju no
oglinaguy pailing diya to gerahan. 10 To mgo
ikug dan ogpakaangod to ikug to salipit-
sipit aw ogpakakibut. Sikan to igkasakiti to
mgo otow sed to lima no buyan. 11 Meyduon
hari dan no madoot no ispiritu. Sikandin
to ogboot to sikan yugi no wada ogkapang-
gadan to kadayom. To Hinibru no ngadan
din, Abbadon, aw to Ginirigu, Apolyon, no
ko ita pa, Magyagyagay.
12 Sikan to una no kahaedokanan no
ogkahitabu dini to babow to kalibutan. Aw
meyduon pad on daduwa.
13 Paghiyup to sikan ikaonom no anghil
to trumpita din, migdinog a to tingog no
napuun duon to upat no suyuk to sikan
buyawan no haladanan no duon to atuban-
gan to Diyus. 14 Pig-ikagihan din sikan
ikaonom no anghil, "Sabuki sikan upat no
mgo anghil ni Satanas no pigpanggapus
duon to sikan maaslag§ no sayugan to Eu-
frates." 15 Dajun din sabuki sikan upat no
mgo anghil ni Satanas. Tahan on sikandan
pighinaat para to sikan no uras to sikan
no aedow to sikan no buyan to sikan no
tuig agun panghimatajan dan to ikatoyu
no bahin to kaotawan. 16 Pigdinog ku dow
man-u to mgo sundayu dan no yogob to
kabaju no pigsakajan dan. 200,000,000 kun
sikandan. 17 Sikan mgo kabaju dow sikan na-
manakoy naangod to seini: To namanakoy
mey puthow no yopon duon to dagaeha dan
no angod to kayahag to asupri dow angod
to kayogdog to kaeju hasta angod to kulur
to yangit. To uyu to sikan mgo kabaju dan
angod to uyu to liyun, aw meyduon kaeju
dow obey hasta yogdog to asupri no ogyo-
gwa duon to ba-ba dan. 18 Pinaagi to sikan
kaeju dow obey hasta yogdog to asupri no
igbuga to sikan mgo kabaju, ogkamatoy to
ikatoyu no bahin to tibo kaotawan. 19 Aw
kona no ba-ba dan da to ogpakadodoot, su
to mgo ikug dan angod to mgo hayas no
meyduon mgo uyu no ogtoka to otow.
20 Di inggad pad on to sikan no pagpasak-
iti to mgo otow, sikan wada kangkama-
toy migpadajun gihapun to paghinang to
madoot. Wada dan ojowi to pagtuman dan

* 9:1 To Surigao no Minanubu: *yungag* † 9:2 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 9:7 To Surigao no Minanubu: *goja* § 9:14 To Surigao no Minanubu: *madogi*

to mangkadoot no ispiritu dow mgo diyus-
diyus no buyawan, plata, brunsi, batu
dow kaju no hininang dan. Iyan pigsali-
gan dan sikan kona ngani ogpakakita,
kona ogpakadinog aw kona ogpakapanow.
21 Migpadajun isab sikandan to paghimatoy
to otow, to pagpangumitan, to paggamit to
mgo bobotang, to paghinang to kayaw-ajan
dow to pagpangawat.

10

*To Anghil no Migtagon to Maintok no Basa-
hon*

1 Tapus to sikan, migkita a to yain no
madoson no anghil no migkonsad likat to
yangit. Natongos sikandin to panganud
aw natodungan to baengow. To bayhu*
din angod to kasiga to soga diya to yangit,
aw to mgo bitiis din angod to migkakaeju
no tugdok. 2 Meyduon maintok no basa-
hon no pigtagonan din no pigbukyad on.
To kalintuu no kobong din intikhon duon
to dagat, aw to kawae intikhon duon to
pasak. 3 Dajun sikandin bansagon angod to
kayaghung to tingog to liyun. Pagbansagon
din, nangonog-konog to pitu no ka yugung
angod to meyduon mig-ikagi. 4 Igsuyat ku
podom sikan pigdinog ku, di meyduon mig-
ikagi diya to yangit no mig-iling kanay, "Hi-
pidi puli duon to ginhawa nu to pig-ikagi to
sikan mgo yugung. Kona nu igsuyat."

5 Na, sikan anghil no pigkita ku no
migtindog duon to dagat aw duon to pasak,
pigbajow to kalintuu no boyad din su og-
panapa. 6 Nanapa sikandin ginamit to
ngadan to Diyus no buhi hangtod to wada
katapusan no iyan mighinang to yangit, to
pasak, to dagat dow to tibo namakabotang
duon. Mig-iling sikan anghil, "Diyus pad
on, konad on ogkayangan. 7 Su ko hiyupon
on to sikan ikapitu no anghil to trumpita
din, ogtumanon to Diyus sikan hinipidan
din no planu no ingmaan din to diya mgo
suguonon no kibali ba-ba din."

8 Na, pigdinog ku manda sikan mig-ikagi
diya to yangit no mig-iling kanay, "Andiya
ka to sikan anghil no migtindog duon to
pasak dow dagat, aw puduta sikan pig-
bukyad no basahon no pigtagonan din."

9 Kaling mig-andiya a to sikan anghil aw
buju-a ku sikan maintok no basahon. Kagi
din kanay, "O, koona. Matam-is seini angod
to doga ko duon pad to ba-ba nu. Di
ko makayugonsad on duon to gotok nu,
mapoit on." 10 Dajun ku dawata sikan main-
tok no basahon aw koona. Angod iyan
to katam-is to doga kani to ba-ba ku, di
pagkayugonsad on kani to gotok ku, mapoit
on. 11 Tapus to sikan, pig-ikagihan a, "Mey-
duon pad igpakita ikow no ogkangkahitabu
to mahan-in no mgo tribu dow mgo nasyun
no yain-yain to inikagihan hasta to mgo
panguyu dan. Suyata sikan aw imaan to
kaotawan."

11

*To Daduwa no mgo Otow no Kibali Ba-ba to
Diyus*

1 Tapus to sikan, pigbogajan a to susuku-
day no angod to agos aw ikagihi a, "Sukuda
sikan Bayoy to Diyus dow haladanan, aw
bilanga to ogpamanimba duon. 2 Di ajaw
ogsukuda sikan pawa, su imbogoy on to
mgo otow no wada Diyus. Ogdodooton dan
sikan siyudad to Diyus sed to 42 no buyan,
3 no kibali 1260 no aedow. Sed to sikan
no panahon, meyduon daduwa no ka otow
no oggahoman ku. Ogpangabo sikandan to
saku,* aw ignawnangon dan to kaotawan to
igpaikagi ku kandan." 4 Sikan daduwa no ka
otow iyan intag-an to diya una duon to Ka-
suyatan to Diyus no impananglit to daduwa
no punu no kaju no ulibu.† Impananglit
isab sikandan to daduwa no untudanan to
soga duon to atubangan to Diyus no iyan
ogboot to seini tibuuk kalibutan. 5 Inggad
hintawa no oghilabot to sikan daduwa no
ka otow ogyagyagon to kaeju no ogyogwa
duon to ba-ba dan. 6 Sikan daduwa no
mgo otow ogbogajan to gahom to pag-
pogong to udan kotob no ogpadajun pad
sikandan to pagnawnangon to igpaikagi to
Diyus. Ogbogajan isab sikandan to gahom
to pagbayuy to wohig agun ogkahinang no
yangosa dow to gahom to pagpasakit to
kaotawan to inggad nokoy no ogpakadoot,
inggad kagan-u to igkaliyag dan.

* 10:1 Ubin *goja* * 11:3 To diya no panahon, ogpangabo to saku to otow ko ogpakita no meyduon ogkaguulan din.
† 11:4 Ogkabasa seini duon to Zacarias 4:1-14. ‡ 11:7 To Surigao no Minanubu: *yungag*

7 Na, ko matapus dan on to pagnawnan-
gon to igpaikagi to Diyus, meyduon kahae-
dokanan no mananap no ogyogwa to sikan
yugi‡ no wada ogkapanggadan. Oggerahon
din sikan daduwa aw oghimatajan. 8 To
patoy no mgo yawa dan puli ogkakotang
duon to karsada to sikan maaslag no siyu-
dad no duon iyansang to krus to Ginuu dan.
Sikan siyudad impananglit to Sodoma dow
Ehipto.§ 9 Sed to tatoyu no aedow tonga,
sikan mgo yawa dan ogkaaha to mgo otow
no sakup to tibo mgo tribu dow nasyun
no yain-yain to inikagihan, aw kona dan
igpayobong. 10 Ogtukhow yagboy to mgo
otow kani to kalibutan tongod to kamata-
jon to diya daduwa. Ogkinalipay sikandan
aw ogpabobogajay to gasa su nagawang on
sikan migpakuli kandan.

11 Di ko abutan on to tatoyu no aedow
tonga, ogbanhawon sikandan to Diyus aw
ogpamambangun. Aw ajaw ka to haedok
to tibo ogkita kandan! 12 Na, ogdinog sikan
daduwa to og-ikagi to maagbot diya to
yangit no og-iling, "Ponhik kow dini." Na,
sikan mgo kuntra dan ogpakasayap kandan
no ogkaputus to panganud aw ogkabatun
diya to yangit.

13 Sikan no pagbatuna kandan iyan isab
pagbugkut to maagbot no tiyog, aw ogka-
hobhob to ikasampuyu no bahin to sikan
siyudad. Pitu no libu no mgo otow to
ogkamatoy to sikan. To mgo otow no ogka-
bilin no buhi ogpandaitan aw ogpakasaja to
pagkagamhanan to Diyus no diya to yangit.

14 Sikan to ikaduwa no kahaedokanan no
hitabu no og-abut dini to kalibutan. Og-
pakasunu da dajun sikan ikatoyu.

To Ikapitu no Trumpita

15 Paghiyup to sikan ikapitu no anghil
to trumpita din, meyduon naman-ikagi
to maagbot diya to yangit no mig-iling,
"Wadad on yain no ogmandu duon to
babow to pasak. To Diyus da no Magbo-
boot ta dow si Cristo iyan on oghari to
wadad katapusan." 16 Dajun yuhud sikan
kaewaan-mey-upat no mgo panguyu no
naman-ingkud duon to mgo trunu dan
duon to atubangan to Diyus aw simbaha
dan sikandin. 17 Kagi dan,

"Gamhanan no Diyus no Magboboot noy
no duon on tahan to diya una dow
kuntoon,
ogpasalamat koy ikow su impakita nud
sikan maaslag* no gahom nu
aw migsugud kad to paghari duon to
kalibutan.
18 Sikan kona no kaotawan nu naboyu hilabi
ikow,
di mig-abut on to panahon no ogpahunga-
won nu to kaboyu nu kandan,
aw oghukuman nud sikan nangkama-
toy on.
Ogbayosan nud on to mgo suguonon nu no
ogtahud ikow, bantugan sikandan
ko obos,
yakip to diya kibali mgo ba-ba nu
dow to duma no kaotawan nu.
Seini isab to panahon no ogyagyagon
nud to tibo no ogpamandodoot to
kalibutan."

19 Na, naabri sikan Bayoy to Diyus diya
to yangit, aw duon to sed ogkitaon sikan
kahun no pigsedan to sinuyat no kasabutan
din. Dajun migbabaensi aw migtiyog dow
migdonok to ays.

12

To Bohi dow to Mayogdog no Dragun

1 Tapus to sikan, meyduon kabeynganan
yagboy diya to yangit. Migkita a to
magkabodos no bohi no nangabo to soga,
aw pigkita ku isab to buyan duon to
sayad to kobong din. Nanguruna sikandin
to sampuyu-tag-duwa no mgo bituon.
2 Pighajodan sikandin, kaling nangeyhoy.

3 Na, meyduon yain no kabeynganan diya
to yangit. Pigkita ku to pagamajan no
dragun no mayogdog. Pitu to uyu din
aw pigyogoban to kuruna. Meyduon isab
sampuyu no mgo suwag din. 4 To ikug din
ingkahig to ikatoyu no bahin to mgo bituon
diya to yangit aw ibegbog dini to pasak.
Migtindog sikandin duon to sikadan to
sikan bohi no umanakay su ogbanganan din
sikan bata su ogkoonon. 5 Mig-anak sikan
bohi to yukos no iyan ogmandu to tibo

§ 11:8 To mgo otow duon to siyudad to Sodoma dow duon to nasyun to Ehipto mangkasinupakon to Diyus aw pigpakulian dan to kaotawan din. Ogkabasa seini duon to Genesis 18:16-19:29 dow Exodo 1:1-22. * 11:17 To Surigao no Minanubu: *madogi*

mgo nasyun kani to kalibutan to mahigpit
no pagmandu. Sikan bata wada kaamonu
to sikan dragun su pigsakgow pailing diya
to Diyus no duon to trunu din. 6 Dajun
yaguy sikan bohi padeg diya to matahay no
banwa, su meyduon lugar duon no tahan
ing-andam kandin to Diyus agun ogkaati-
man sikandin sed to 1260 no aedow.

7 Tapus to sikan, meyduon gera diya to
yangit. Si Miguel dow to angod din no
mgo anghil migpag-asdang to sikan dra-
gun. Mig-atu sikan dragun dow mgo anghil
din, 8 di nadaog sikandan. Kaling konad
ogpakainandiya to yangit. 9 Na, sikan paga-
majan no dragun imbegbog dini to pasak
duma to mgo anghil din. Sikandin to diya
migpahayas-hayas* to diya una no miglim-
bung to tibo kaotawan. Si Satanas sikan.

10 Na, migdinog a to mig-ikagi to maag-
bot diya to yangit no mig-iling, "Kuntoon
nayuwas on to Diyus to kaotawan din. Im-
pakita din on to gahom din to pagkahari.
Impakita din on isab to katongod ni Cristo
no iyan ogpamanduon din. Su imbegbog
din on si Satanas no iyan ogpanghapey
to mgo suun ta duon to atubangan to
Diyus aedow dow madukilom. 11 Nadaog
dan sikandin pinaagi to sikan Karneru no
migpakimatoy tongod kandan dow pinaagi
to sikan kagi to Diyus no ingnawnangon
dan. Wada dan oyoga to kinabuhi dan ing-
gad mamatoy sikandan. 12 Kaling tukhow
kow tibo no mig-ugpa kani to yangit. Di
sikiyu duon to pasak dow dagat, alaot kow
su pigtidow kow on ni Satanas no naboyu
hilabi su namaanan din on no majopot
nanda to panahon din."

13 Na, igu ogkamaan-maan sikan dragun,
migkodog on sikandin dini to pasak. Da-
jun din yupuga sikan bohi no mig-anak
to yukos. 14 Di sikan bohi pigbogajan to
daduwa no pagikpik to maaslag no man-
daegit agun malikajan din sikan dragun
su duon sikandin ogpaaput to sikan ing-
andam kandin duon to matahay no banwa.
Duon sikandin og-atimanon sed to tatoyu
no tuig tonga. 15 Dajun buga sikan dragun
to madayom dow makaslog no wohig agun
ibanlas podom sikan bohi, 16 di pigtabangan
sikandin to pasak su migbogtak sikan aw
sojopa sikan wohig. 17 Naboyu hilabi sikan
dragun to sikan bohi, kaling ogpasomoyan
din to duma no mgo kaliwatan din, no ko ita
pa, to mgo otow no ogtuman to mgo sugu to
Diyus aw ogtagon to sikan impang-anad ni
Jesus.

13

To Daduwa no Og-ilingon to Mananap

1 Na, nokoy ka man no dajun tindog sikan
dragun duon to higad to dagat.

Dajun a kita to mananap no migtunga
duon to dagat no pitu to uyu dow sampuyu
to suwag. Sikan mgo suwag yogob to ku-
runa, aw sikan mgo uyu din tibo pigsuyatan
to mgo pagtamay to Diyus. 2 Sikan mananap
ogpakaangod to liyupardu. To mgo kobong
din angod to kobong to usu* aw to ba-ba
din angod to ba-ba to liyun. Sikan mananap
pigbogajan to sikan dragun to gahom din
dow katongod to pagmandu. 3 To sobuuk
no uyu to sikan mananap mey pali no
igkamatoy din podom, di naulian da. Sikan
to natingaehan to tibo kaotawan, kaling
migpasakup sikandan to sikan mananap.
4 Pigsimba dan sikan dragun su sikandin
to napuunan to gahom to sikan mananap.
Pigsimba dan isab sikan mananap su kagi
dan, "Wada ogpakaangod to gahom din.
Wada ogpakaatu kandin."

5 Sikan og-ilingon to mananap pig-
tugutan to paghinambug dow pagtamay to
Diyus aw bogaji to katongod to pagmandu
sed to 42 no buyan. 6 Pigdoot-doot din
to Diyus dow sikan ugpaanan din no
iyan sikan mgo otow no diya to yangit.
7 Pigtugutan sikandin to pagpaggera to
kaotawan to Diyus aw to pagdaog kandan.
Pigbogajan sikandin to katongod to
pagmandu to tibo mgo tribu dow nasyun
no yain-yain to inikagihan. 8 Ogsimbahon
sikandin to tibo mgo otow kani to kalibutan
no wada ikalista to mgo ngadan duon to
libru to sikan Karneru no pighimatajan.
Sikan no libru tahan on pigpanglistahan
to ngadan to tibo ogkangkabogajan to
kinabuhi no wada katapusan inggad no
wada pad kahinang seini kalibutan. 9 Sikiyu
no ogpakadinog to seini, ibotang yagboy
duon to ginhawa now. 10 To otow no

* 12:9 Ogkabasa seini duon to Genesis 3.

* 13:2 Ininglis: *bear*

dakoponon, ogkadakop. To otow no
iyan ogkamatajan to tigbas, ogkatigbasan.
Kaling sikiyu no kaotawan to Diyus,
aguwantaha now to mgo antusonon no og-
abut iyu, aw digona to pagtuu now.
11 Na, migkita a to yain no mananap
no migyogwa duon to pasak. Daduwa to
suwag din no angod to suwag to nati no
karneru, di to tingog din angod to tingog
to dragun. 12 Piggamit din to katongod
to sikan una no mananap to pagtuman
kandin. Pigpogos din to tibo mgo otow to
pagsimba to sikan una no mananap no mey
pali no igkamatoy din podom di naulian
da. 13 Sikan og-ilingon to ikaduwa no man-
ananap nakahinang to mgo milagru, su naka-
sugu man ngani sikandin to pagpauyug to
kaeju likat to yangit no nasayapan to mgo
otow. 14 Nalimbungan din to mgo otow
kani to kalibutan tongod to sikan mgo mi-
lagru no intugut kandin to paghinang para
to kadojawan to sikan una no mananap.
Pigsugu din to kaotawan to paghinang to
inotow-otow no igpasidongog to sikan una
no mananap no natigbasan di naulian da.
15 Sikan ikaduwa no mananap pigtugutan
to pagbogoy to ginhawa to sikan inotow-
otow, kaling nakaikagi sikan aw migsugu
no himatajan to inggad hintawa no kona
ogsimba kandin. 16 Pigpogos isab to sikan
ikaduwa no mananap to tibo kaotawan to
pagpamarka duon to kalintuu no boyad
ubin duon to goja dan, bantugan ko obos,
sapian ko pubri, udipon ko kona. 17 Aw
ko meyduon kona ogpamarka to ngadan to
sikan una no mananap ubin to numeru no
ogpakiyaya to ngadan din, kona sikandan
ogpakaboli to inggad nokoy da aw kona isab
ogpakabaligja.
18 Iyan da ogpakasabut to sikan to otow no
maalamon. Ogkahubad din to kahuyugan
to numeru to sikan mananap, su ngadan
man to otow. Sikan no numeru, 666.

14

To Nati no Karneru dow to 144,000 no mgo Linuwas Din

1 Tapus to sikan, meyduon pad impakita
kanay. Pigkita ku to bubungan to Sion no
pigtindogan to diya Nati no Karneru. Duma
din to diya 144,000 no ka otow no meyduon
indan duon to goja dan no ngadan to sikan
Karneru dow to Amoy din. 2 Meyduon isab
pigdinog ku no tingog no napuun diya to
yangit no angod to dinagawas to madogi
no wohig aw angod to nangonog-konog
no yugung. Angod isab sikan to tanug to
ogkinabliton no mahan-in no alpa. 3 Sikan
namanganta mig-atubang duon to trunu
to Diyus dow duon to sikan upat no mgo
hininang no mey ginhawa hasta duon to
sikan mgo panguyu. Namanganta sikan-
dan to bag-u no kantahonon no wada yain
no ogkaamu gawas to sikan 144,000 no
mgo linokat duon to kalibutan. 4 Sikan no
mgo otow, wada yagboy maligsom duon
to kinabuhi dan. Ogduma-duma sikan-
dan to sikan Karneru inggad andei ogdeg.
Sikandan to pigpili dow pigyokat duon to
kalibutan, aw naangod sikandan to singuna
no inani no imbogoy diya to Diyus aw duon
to sikan Karneru. 5 Wada sikandan makagi-
nayu, aw wada inggad nokoy no igkasawoy
kandan.

To Tatoyu no mgo Anghil

6 Tapus to sikan, migkita a to yain no
anghil no migpatikang to pagyajang su
ogdaehon din to Madojow no Nawnan-
gonon diya to tibo mgo nasyun dow tribu
kani to kalibutan no yain-yain to inikag-
ihan. Sikan Madojow no Nawnangonon
kona yagboy ogkaisab hangtod to wada kat-
apusan. 7 Mig-ikagi sikandin to maagbot,
"Tahuda yagboy to Diyus aw sajaa, su mig-
abut on to panahon no oghukuman din to
kaotawan. Simbaha now sikandin no iyan
mighinang to yangit dow pasak, to dagat
dow to nangkapuunan to mgo wohig."
8 Meyduon migsunu no ikaduwa no
anghil no mig-iling, "Nagoba on! Nagoba
on yagboy sikan bantugan no siyudad to
Babilonia! Su to mgo taga-duon angod to
buring no migpainom to tibo mgo nasyun
to inomon no ogpakahingow agun sunudon
dan to maligsom no hinang din. Sikan to
ingkaboyu to Diyus kandin."
9 Meyduon pad migsunu no ikatoyu no
anghil no mig-ikagi to maagbot, "Inggad
hintawa no ogpamarka duon to goja ubin
boyad to marka to sikan mananap aw
ogsimba kandin dow sikan inotow-otow
no impasidongog kandin, 10 ogyogbakon
to Diyus to pagpahungow to kaboyu din
kandan. Duon to atubangan to mgo

anghil din dow sikan og-ilingon to Karneru,
ogpaantuson yagboy sikandan duon to
sikan ogyagabyab no asupri. [11] Kona yag-
boy ogkaposok sikan kaeju no igpaantus
kandan. Aedow dow madukilom kona
sikandan ogpakapahuway to sikan no kas-
tigu, su pigsimba dan man sikan mananap
dow sikan inotow-otow no impasidongog
kandin aw migpamarka to ngadan din."
[12] Kaling sikiyu no kaotawan to Diyus no
ogtuman to mgo sugu din aw og-unung ki
Jesus, aguwantaha to mgo antusonon no
og-abut iyu.
[13] Na, meyduon manda pigdinog ku no
mig-ikagi diya to yangit no mig-iling,
"Isuyat seini. Madojow to mgo otow
no ogkamatoy no nabogkot on duon to
Ginuu, yabi sikan ogkangkamatoy sugud
kuntoon."
Pig-ujunan sikan to Ispiritu Santu, kagi
din, "Sikan iyan. Su ogpakapahuway on
sikandan to diya mgo kakulian dan aw og-
bayosan tongod to madojow no mgo hinang
dan."

To Pag-ani dini to Pasak

[14] Meyduon manda impakita kanay no
panganud no mey mig-ingkud no angod
to otow. Nanguruna sikandin to buyawan
aw migtagon to mahait no garab. [15] Na,
meyduon sinugu no anghil no migyogwa
duon to sikan Bayoy to Diyus diya to yangit.
Pig-ikagihan din to maagbot sikan mig-
ingkud duon to panganud, "Gamitad sikan
garab nu su tig-ani on duon to pasak."
[16] Dajun garaba to sikan mig-ingkud duon to
panganud sikan anihonon dini to pasak.
[17] Migyogwa isab to yain no anghil duon
to sikan Bayoy to Diyus diya to yangit no
migdaya to mahait no garab. [18] Na, mey
manda yain no anghil no migyogwa duon
to haladanan no iyan ogboot to kaeju duon.
Pig-ikagihan din to maagbot sikan angod
din no anghil no migtagon to garab, "Gami-
tad sikan garab nu aw gunu-a to ubas* duon
to pasak su mgo hinug on." [19] Dajun gunu-
a to sikan anghil to ubas kani to pasak aw
iitsa duon to maaslag† no pogaanan. Ko
ita pa, mgo otow sikan no pigpahamtangan
to kastigu to Diyus. [20] Sikan mgo ubas
pigdagilasan‡ duon to sikan pogaanan diya
to gawas to siyudad, aw to yangosa no
mig-awas nakasigoy to 300 no kilumitru to
nakotoban, aw songo dopa to kadayom.

15

To Pitu no mgo Anghil no Pigsaligan to mgo Kasakitan

[1] Tapus to sikan, migkita a manda to
maaslag* no kabeynganan diya to yangit.
Meyduon pitu no mgo anghil no pigsaligan
to pitu no igsakit to kaotawan. Ko maliwas
on sikan, bali man no ogkatapus on to pag-
pahungow to Diyus to kaboyu din. [2] Pigkita
ku to angod to dagat no mating-ow hilabi
no sinakotan to kaeju. Pigkita ku isab to
mgo otow no nakadaog to sikan mananap
pinaagi to wada dan pagsimba to sikan
inotow-otow no impasidongog kandin dow
to wada dan pagpamarka to numeru to
ngadan din. Duon sikandan tindog to higad
to sikan dagat aw masigtagon to alpa no
imbogoy kandan to Diyus. [3] Pigkanta dan
sikan kanta ni Moises no suguonon to Diyus
to diya una no kanta isab to pagsaja to sikan
og-ilingon to Nati no Karneru. Mig-iling
sikan no kanta,

"Diyus noy no gamhanan, Magboboot to
tibo,
gamhanan dow kabeynganan to tibo
trabahu nu.
Sikuna no hari to tibo mgo nasyun,
tibo matarong dow matuud to mgo
hinang nu.
[4] Hintawa man to kona ogtahud yagboy
ikow, Ginuu?
Hintawa to kona ogsaja ikow?
Su sikuna da yagboy to balaan.
To tibo mgo tribu oghihimun to pagsimba
ikow
su impakita nud to matarong no mgo
hinang nu."

[5] Tapus to sikan, pigkita ku no naabri to
Pinakabalaan no Sinabong duon to sikan
Bayoy to Diyus diya to yangit. [6] Dajun yo-
gwa sikan pitu no mgo anghil no pigsaligan
to sikan pitu no mgo kasakitan. Nangabo
sikandan to malimpyu dow makinlow to
kaputian, aw to dagaeha dan pigbandahan
to buyawan. [7] Na, sobuuk no hininang no

* 14:18 Ininglis: *grapes* † 14:19 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 14:20 Ubin *piggiok-giokan* * 15:1 To Surigao no Minanubu: *madogi*

mey ginhawa migbogoy kandan to pitu no
mgo kalduhan no buyawan no nangkaponu
to kaboyu to Diyus no buhi to wada katapu-
san. [8] Dajun kaponu sikan Bayoy to Diyus
to obey no napuun to Diyus pagpakiyaya
to gahom dow pagkayabow din. Wada
ogpakased duon kotob no kona matapus
sikan pitu no mgo kasakitan no pigdae to
sikan pitu no mgo anghil.

16

To Pitu no mgo Kalduhan

[1] Mey pigdinog ku no mig-ikagi to maag-
bot duon to sed to sikan Bayoy to Diyus.
Pigsugu din sikan pitu no mgo anghil no
mig-iling, "Ijabu duon to kalibutan sikan
kaboyu to Diyus no insed to sikan pitu no
mgo kalduhan."

[2] Dajun ijabu to sikan una no anghil to sed
to kalduhan din duon to pasak. Duon-dajun
pigpanudi to tibo mgo otow no migpa-
marka to sikan mananap aw migsimba
to sikan inotow-otow no impasidongog
kandin.

[3] Pigjabu to sikan ikaduwa no anghil to
sed to kalduhan din duon to dagat, aw da-
jun kahinang no yangosa angod to yangosa
to patoy no otow. Kaling nangkamatoy
to tibo mey ginhawa duon to didayom to
dagat.

[4] Pagjabuha to sikan ikatoyu no anghil
to sed to kalduhan din duon to mgo ayug
dow mgo tubud, nahinang isab sikan no
yangosa. [5] Na, pigdinog ku to kagi to sikan
anghil no pigsaligan to mgo wohig no mig-
iling,

"Balaan no Diyus no duon on tahan to diya
una dow kuntoon,
hustu yagboy to pagkastigu nu to
sikan no mgo otow.
[6] Su pigpanghimatajan dan to mgo otow to
diya una no kibali ba-ba nu
dow to duma no kaotawan nu.
Kaling ogpainomon nud sikandan to yan-
gosa,
su sikan to angay no igbayos kandan."

[7] Migdinog a isab to mig-ikagi duon to
sikan haladanan no mig-iling,

"Diyus noy no gamhanan, Magboboot to
tibo,
matarong iyan dow hustu to mgo
paghukum nu."

[8] Na, tapus jabuha to sikan ikaupat no
anghil to sed to kalduhan din duon to soga
diya to yangit, migpasu hilabi sikan, kaling
natutung to kaotawan. [9] Di inggad natutung
on sikandan to sikan hilabi no kapasu, wada
dan gihapun ojowi to mgo sae dan aw wada
dan sajaa to Diyus. Nasi no pigtungajawan
dan sikandin no iyan migboot to sikan no
mgo pagsakit kandan.

[10] Pagjabuha to sikan ikalima no anghil
to sed to kalduhan din duon to trunu to
sikan mananap, migdigyom dajun sikan
gingharian din. Nangkakagat to mgo otow
to dila dan tongod to pagkasakiti dan, [11] aw
pigtungajawan dan manda to Diyus no diya
to yangit tongod to mgo kasakit no pig-
antus dan dow mgo panudi, di wada dan
gihapun ojowi to madoot no mgo hinang
dan.

[12] Na, tapus jabuha to sikan ikaonom
no anghil to sed to kalduhan din duon
to sikan maaslag* no sayugan to Eufrates,
nayakasan sikan agun mabajaan to mgo
panguyu to mgo nasyun no ogkapuun diya
to silatan. [13] Tapus to sikan, migkita a
to tatoyu no madoot no mgo ispiritu no
angod to ambak. Duon sikandan kapuun
to ba-ba to sikan dragun dow sikan man-
anap hasta sikan ikaduwa no mananap
no nahinang no ba-ba din agun paglim-
bung to mgo otow. [14] Sikan angod to
mgo ambak, mangkadoot no ispiritu sikan
no nanghinang to mgo milagru. Pigsugu
sikandan diya to mgo panguyu to tibo
mgo nasyun su oghimunon dan to pagpag-
gera to Gamhanan no Diyus duon to sikan
mahinongdanon no aedow din. [15-16] Kaling
pighimun to sikan mangkadoot no ispiritu
to mgo panguyu to mgo nasyun duon to
sikan banwa no og-ilingon to Armagedon
to Hibru no inikagihan.

Kagi ni Jesus, "Oho, indani now seini,
ogtokawon ku sikiyu og-andiyaon angod to
kawatan. Madojow to otow no kanunoy
buyat aw ogpangabo su kona sikandin
ogkasikawan ko mutidow a."

[17] Pagjabuha to sikan ikapitu no anghil to
sed to kalduhan din diya to kawkawangan
to yangit, meyduon mig-ikagi to maagbot

* 16:12 To Surigao no Minanubu: *madogi*

duon to trunu no duon to sikan Bayoy to
Diyus no mig-iling, “Natuman on.” 18 Duon-
dajun migbabaensi aw migtiyog to maag-
bot hilabi. Wada pad tiyog no angod to
kaagbot to sikan sugud no mahinang to
otow. 19 Natatoyu no bahin sikan bantu-
gan no siyudad to Babilonia, aw nagoba to
mgo siyudad to tibo mgo nasyun. Nailing
to sikan su tahan man pig-ikagi to Diyus
no ogyogbakon din to pagpahungow to
kaboyu din to mgo taga-Babilonia. 20 Na,
pigboyong to tibo mgo puyu to dagat, yakip
to tibo kabubunganan. 21 To mgo otow
pigpangodogan to ays no tag-mangalim-an
no kilu. Aw tongod to sikan kahaedokanan
yagboy no ingkastigu to Diyus kandan, pig-
tungajawan dan sikandin.

17

To Bantugan no Buring

1 Tapus to sikan, pigduguk a to sobuuk
no anghil no duma to diya namandae to
kalduhan aw ikagihi a, “Duma ka kanay
su igpakita ku ikow dow og-amonuhon to
Diyus to pagkastigu to sikan bantugan no
buring, no ko ita pa, sikan bantugan no
siyudad no duon makabotang to dani to
mahan-in no mgo wohig. 2 To mgo pan-
guyu to mgo nasyun migpagduma kandin
to mayaw-oy no mgo hinang din, aw to
kaotawan nadae isab to paghinang to ma-
ligsom. Angod to nahingow sikandan to
inomon din hangtod wadad sikow dan to
paghinang to madoot.”

3 Na, pinaagi to gahom to Ispiritu Santu,
pigdae a to sikan anghil diya to matahay no
banwa, aw pigkita ku sikan bohi duon no
migsakoy to mayogdog no mananap no pitu
to uyu dow sampuyu to suwag. To yawa to
sikan mananap pigtangkapan to sinuyat no
mgo pagtamay to Diyus. 4 To kabo to sikan
bohi mgo mahalon.* Nangalahas sikandin
to buyawan dow mgo perlas hasta duma
no mahalon no mgo batu, aw migtagon to
buyawan no tasa no naponu to maligsom
dow mayaw-oy no mgo hinang din. 5 Duon
to goja din insuyat to ngadan no meyduon
hinobong no kahuyugan no pig-iling, “Ba-
bilonia no bantugan, napuunan to tibo mgo
buring dow tibo makasisikow no mgo hi-
nang dini to babow to kalibutan.” 6 Pigkita
ku isab no nahingow sikan bohi to yangosa
no pig-inom din, yangosa to kaotawan to
Diyus no pigpanghimatajan din tongod to
hogot no pagtuu dan ki Jesus.

Pagkita ku to sikan bohi, naboyong a
yagboy. 7 “Nokoy no naboyong ka man?”
kagi to sikan anghil. “Ognangonan ku
sikuna to kahuyugan to sikan bohi dow
sikan pigsakajan din no mananap no pitu
to uyu dow sampuyu to suwag. 8 Sikan
mananap no pigkita nu buhi to diya una,
di kuntoon wadad on. Di kona ogkayugoy
ogyogwa manda duon to sikan yugi† no
wada ogkapanggadan to kadayom. Kaling
ko makitaan sikan, ogkaboyong yagboy to
mgo otow no wada ikalista to mgo ngadan
duon to sikan libru to Diyus. Sikan no libru
tahan on pigpanglistahan to tibo ogkangk-
abogajan to kinabuhi no wada katapusan
inggad no wada pad kahinang seini kalibu-
tan. Di sikan mananap ogyagyagon da.

9 “Na, seini og-ikagihon ku ikow
ogkasabutan to otow no maalamon. To
pitu no mgo uyu to sikan mananap daduwa
to kahuyugan. Pitu sikan no ka bubungan
no pig-ingkudan to sikan bohi, aw pitu isab
sikan no mgo hari no ogsusunu. 10 Sikan
lima no mgo hari wadad on. Sikan ikaonom
migmandu pad kuntoon, aw sikan ikapitu
wada pad makamandu. Di ko muhari on
sikandin, tahan on pigbootan to Diyus
no kona da ogkayugoy. 11 Sikan mananap
no buhi to diya una di wadad kuntoon,
ikawayu no hari. Duon sikandin kapuun to
sikan pitu no pigsunuan din, di ogyagyagon
da.

12 “Sikan sampuyu no mgo suwag no
pigkita nu, mgo hari isab sikan no wada pad
makasugud to pagmandu. Ogpamanduon
sikandan duma to sikan mananap, di kona
da ogkayugoy. 13 Ogkauujun sikandan aw
igbogoy dan to gahom dow katongod dan
duon to sikan mananap. 14 Oggerahon dan
sikan og-ilingon to Karneru, di ogdaogon
din sikandan su Magboboot man sikandin
to tibo no mey katongod to pagboot, aw
Hari sikandin to tibo mgo hari. Duma din

* 17:4 To Grigu no inikagihan: *mayogdog dow bayulit*
† 17:8 To Surigao no Minanubu: *yungag*

to diya matinumanon no mgo sakup din no
tinawag dow pinili din."
15 Migpadajun sikan anghil to pag-ikagi,
"To diya mgo wohig no pigkita nu no nab-
otangan to sikan siyudad no impananglit to
buring, mgo tribu sikan dow mgo nasyun
no yain-yain to inikagihan. 16 Sikan man-
anap dow sikan sampuyu no mgo suwag din
ogkuntra yagboy to sikan bohi. Og-agawon
dan to tibo kadatu aw ogyobasan dan.
Ogkoonon dan to unud din aw ogtutungon
dan sikandin. 17 Sikan to oghinangon dan
su pigbootan to Diyus no matuman dan to
tuud din pinaagi to pag-uujun dan to pag-
bogoy to katongod dan to sikan mananap
kotob no matuman on to tibo impatag-an to
Diyus. 18 Na, sikan bohi iyan igpasabut sikan
bantugan no siyudad no migmandu to mgo
panguyu duon to tibuuk kalibutan."

18

To Pagkagoba to Siyudad to Babilonia

1 Tapus to sikan, migkita a to yain
no anghil no migkonsad likat to yangit.
Maaslag* to katongdanan din, aw natang-
awan to pasak to kasiga din. 2 Mig-ikagi
sikandin to maagbot, "Nagoba on! Nagoba
on yagboy sikan bantugan no siyudad to
Babilonia! Nahinang on no ugpaanan to
yain-yain no mangkadoot no ispiritu dow
mangkaligsom no manuk-manuk. 3 Nailing
to sikan su to mgo taga-duon angod to
buring no migpainom to tibo mgo nasyun
to inomon no ogpakahingow agun sunudon
dan to maligsom no hinang din no iyan
ingkaboyu to Diyus kandin. To mgo pan-
guyu to mgo nasyun migpagduma kandin
to sikan mayaw-oy no mgo hinang din, aw
to mgo nigusyanti to kalibutan nangkadatu
tongod to subra no liyag din to mahalon
no mgo botang no ogbolihon din duon
kandan."
4 Na, migdinog a to yain no mig-ikagi diya
to yangit no mig-iling,
"Sikiyu no kaotawan ku, padiyu kow to
sikan no siyudad.
Kona kow ogpanginyakip to sae to mgo
taga-duon
agun kona kow isab ogkayakip ko kas-
tiguhon sikandan.
5 Su to natap-ung no mgo sae dan migtidow
on diya to yangit.
Wada kalingawi to Diyus to
mangkadoot no hinang dan."
6 Dajun sikandin sugu to ogpakastiguhon to
sikan no siyudad no impananglit to madoot
no bohi,
"Bayosi sikandin to daduwa no yupi to pag-
pasakiti din to kaotawan to Diyus.
7 Sikan pagpayabow dow pagpahaya-
hay din iyan sukudi to kasakit dow
kaguul no ogbation din.
Og-iling sikandin, 'Rayna a, kona a no bayu.
Kona a yagboy ogpakabaja to kaguul.'
8 Kaling ogkatokawan sikandin to mgo
kasakitan.
Ogdodongan ogtidow to kamatajon
dow kaguul hasta bontas.
Ogkaabu isab sikandin su gamhanan yag-
boy to Diyus no Magboboot no iyan
ogkastigu kandin."
9 Na, to mgo panguyu to mgo nasyun
no migpagduma kandin to mayaw-oy no
mgo hinang dow pagpahayahay, ogtiyahu
sikandan dow ogdegmatoy ko ogkitaon
dan to obey no ogkapuun duon to sikan
ogkasangab no siyudad. 10 Ogpadiyu da
sikandan no ogsayap su ogkahaedok aw
ogdegmatoy no og-iling,
"Adoy, wadad on.
Kanugun to sikan bantugan dow
gamhanan no siyudad to Babilonia,
su wada da kapiniloki nahamtangan
sikan to kastigu."
11 To mgo nigusyanti to kalibutan
ogtiyahu isab aw ogdegmatoy su konad on
ogkahalin to mahalon no mgo baligja dan
12 no buyawan, plata, mahalon no mgo batu
dow perlas, mahalon no mgo panapton dow
mahomut no mgo kaju. Konad ogkahalin to
mahalon no ogpanghinangon no ogkapuun
to tangu to elipanti dow mahalon no
kaju dow brunsi hasta puthow dow batu
no makinlow no og-ilingon to marmul.
13 Konad ogkahalin to kaningag dow mgo
pahomut hasta insensu, to yaksuy dow
yana, arina dow trigu, mgo baka dow
karneru, mgo kabaju dow mgo sakajan
hasta to mgo udipon. 14 Og-ikagihan
to mgo nigusyanti sikan siyudad, "Kae-
at now on man naan su kona kow on

* 18:1 To Surigao no Minanubu: *Madogi*

ogpakaboli to mgo botang no ogkaliyagan
now podom. Konad on ogkabalik to
kadatu dow kahayahay now." [15] Sikan
mgo nigusyanti no nangkadatu tongod to
pagpamaligja duon to sikan no siyudad
ogpamadiyu da no ogsayap su ogkahaedok.
Ogtiyahu sikandan aw ogdegmatoy [16] no og-
iling,
"Adoy, wadad on.
Kanugun to sikan bantugan no siyu-
dad
no angod to bohi no nangabo to ma-
halon,†
aw pigyokopan to buyawan dow perlas
hasta mahalon no mgo batu.
[17] Wada da kapiniloki pigboyong to tibo
kadatu din."

Ogpadiyu isab to tibo mgo kapitan to
barku dow mgo pahinanti hasta to mgo
otow no meyduon katongdanan duon
to sakajan hasta sikan ogpamanginabuhi
pinaagi to dagat. [18] Ko ogkitaon dan sikan
obey no ogkapuun duon to sikan nasangab
no siyudad, ogpakailing sikandan, "Awu!
Wada yagboy siyudad no ogpakaangod to
diya." [19] Ogmey-og‡ sikandan, ogbudbudan
dan to abug to uyu dan aw ogdegmatoy no
og-iling,
"Adoy, wadad on.
Kanugun to sikan bantugan no siyu-
dad.
Su tongod to kadatu din, nangkas-
apian to mgo tag-iya to sakajan
duon to dagat.
Di wada da kapiniloki nagawang sikan
tibo."

[20] Di sikiyu no mgo taga-yangit, tukhow
kow on su nagoba on sikan no siyudad.
Lipay kow no mgo kaotawan to Diyus, mgo
apustulis dow sikiyu no kibali ba-ba to
Diyus, su pigkastigu din on sikan no siyu-
dad tongod to diya pagpaantus din iyu.

[21] Tapus to sikan, meyduon madoson
no anghil no mighonat to maaslag§ no
gatung aw ibegbog duon to dagat. Kagi
din, "To pagkagoba to sikan bantugan no
siyudad to Babilonia ogkaangod to kaag-
bot to kusabung to sikan gatung no im-
begbog aw konad ogkitaon. [22] Konad isab
ogdinogon to kinoblit to mgo alpa dow to
ogpamanganta. Wadad on ogpamendag
aw wadad on trumpita no ogpatanugon.
Wadad mgo trabahanti no ogkitaon duon,
aw wadad isab ogkadinog no kinagadkad
to galingan. [23] Wadad ogsiga no lampara-
han aw wadad ogdinogon no kabibu to
kumbiti. Og-ilingon to sikan to pagkastigu
to mgo taga-Babilonia su to mgo nigusyanti
duon iyan impurtanti no mgo otow dini
to kalibutan, aw to kaotawan to kalibutan
angod to nakainom to bobotang to sikan
no siyudad. [24] Ogkastiguhon sikan siyudad
su duon kahimataji to kaotawan to Diyus
yakip to diya kibali mgo ba-ba din. Aw
inggad hintawa no nangkahimatajan kani
to kalibutan, sikan no siyudad iyan ogkahi-
nang no tadtadan."

19

[1] Tapus to sikan, migdinog a to kaganob
to mahan-in no mgo otow diya to yangit no
naman-ikagi to maagbot, "Ogsajaon ta to
Diyus! Sikandin to gamhanan dow bantu-
gan no Manyuyuwas. [2] Ogsajaon ta sikandin
su matarong dow hustu to paghukum din.
Pigkastigu din on sikan bantugan no buring
no migdodoot to kaotawan pinaagi to pag-
dae kandan to paghinang to kayaw-ajan.
Pigbayosan sikandin to Diyus tongod to
paghimataji din to mahan-in no kaotawan
to Diyus." [3] Migkinuliya manda sikandan
no mig-iling, "Sajaon ta to Diyus, su sikan
siyudad og-obey-obey to wada katapusan."
[4] Dajun yuhud sikan kaewaan-mey-upat no
mgo panguyu dow sikan upat no mgo hin-
inang no mey ginhawa duon to atubangan
to Diyus no duon to trunu din aw simbaha
dan no mig-iling, "Sikan iyan. Sajaon ta to
Diyus."

To Kumbiti to sikan Og-ilingon to Karneru

[5] Na, migdinog a to tingog no napuun
kunu duon to trunu to Diyus no mig-iling,
"Sikiyu no kaotawan to Diyus no migtahud
kandin, bantugan ko obos, sajaa now to
Diyus ta!" [6] Migdinog a manda to kaganob
to mahan-in no mgo otow. To kaagbot
to sikan naangod to dinagawas to madogi
no wohig aw angod isab to yugung no
seini to nalitukan, "Sajaon ta to Diyus ta
no gamhanan no Magboboot to tibo! Su

† 18:16 To Grigu no inikagihan: *mayogdog dow bayulit madogi*
‡ 18:19 Ubin *Ogmeygo*
§ 18:21 To Surigao no Minanubu:

mighari on sikandin. 7 Oglipay kinow dow
ogpabibu ki. Ogsajaon ta to Diyus su mig-
abut on to kumbiti to sikan og-ilingon to
Karneru, aw nahinaat on sikan asawahon
din, 8 su pigbogajan on to madojow yagboy
no kabo no malimpyu dow makinlow to
kaputian." (Iyan igpasabut to sikan mado-
jow yagboy no kabo to matarong no mgo
hinang to kaotawan to Diyus.)
9 Dajun a ikagihi to sikan anghil, "Isuyat
seini. Madojow to mgo otow no ogkaim-
bita duon to kumbiti to sikan og-ilingon to
Karneru." Kagi din isab, "Matuud sikan no
mgo kagi to Diyus."
10 Migyuhud a duon to atubangan to sikan
anghil su ogsimbahon ku podom, di pig-
ikagihan a din, "Eh, kona ka to sikan, su
mig-aangod ki no mgo suguonon to Diyus
hasta to mgo duma now no migtagon to
diya impang-anad ni Jesus. Diyus da to
simbaha."
Pig-ikagi din sikan su to impang-anad ni
Jesus iyan isab impang-anad to diya mgo
otow no kibali ba-ba to Diyus.

To Migsakoy to Maputi no Kabaju

11 Tapus to sikan, migkita a no naabri
manda to yangit, aw meyduon maputi
no kabaju duon no pigsakajan to sikan
pigngadanan to Ogkasaligan dow Matuud.
Matarong yagboy to paghukum din dow
to pagpaggera din. 12 To mgo mata din
angod to yogdog to kaeju aw mahan-in to
kuruna din. Meyduon ngadan no nasuyat
duon kandin no sikandin da to ogpakasabut
to kahuyugan. 13 To kabo din natomok
to yangosa to mgo kuntra din, aw iyan
ngadan din to Kagi to Diyus.* 14 Pigsunuan
sikandin to mahan-in no mgo sundayu no
taga-yangit no namanakoy isab to maputi
no mgo kabaju aw namangabo to mado-
jow yagboy no kabo no malimpyu dow
makinlow to kaputian. 15 Duon to ba-ba to
sikan pigsunud dan meyduon migyogwa no
mahait no ispada no iyan igpandaog din
to mgo nasyun. Mahigpit to pagmandu
din kandan, aw to mgo kuntra din og-
angodon din to mgo ubas† no ogdagilasan‡
duon to pogaanan su igpabati din kandan
to hilabi no kaboyu to gamhanan no Diyus.
16 Duon to kabo dow puud din mey nasuyat
no ngadan din no pig-iling, "Hari to tibo
mgo hari dow Magboboot to tibo no mey
katongod to pagboot."
17 Tapus to sikan, migkita a to anghil no
migtindog duon to sogahan. Pigtawag din
to maagbot to tibo mgo manuk-manuk no
migpatikang to pagyajang. Kagi din, "An-
dini kow. Kahimun kow su ogbangkitihan
kow to Diyus. 18 Igpakoon iyu to unud to
mgo panguyu to mgo nasyun, mgo sun-
dayu dow mgo yabow dan, mgo kabaju dow
sikan namanakoy hasta to unud to tibo mgo
otow, bantugan ko obos, udipon ko kona."
19 Na, pigkita ku sikan mananap dow
to mgo panguyu to mgo nasyun no pig-
dumahan to mgo sundayu dan. Mighi-
himun sikandan su oggerahon dan sikan
migsakoy to maputi no kabaju dow mgo
sundayu din. 20 Di nadakop sikan mananap
dow sikan kibali ba-ba din no gayuon no
miglimbung to mgo otow agun simbahon
dan sikan inotow-otow no impasidongog to
sikan mananap aw agun ogpamarka sikan-
dan. Piglimbungan din sikandan pinaagi
to mgo milagru no pighinang din para to
kadojawan to sikan mananap. Na, sikan
daduwa imbegbog no buhi duon to sikan
ogyagabyab no asupri. 21 To mgo duma dan
pigpanghimatajan to sikan ispada no mi-
gyogwa duon to ba-ba to sikan migsakoy to
kabaju. Na, to mgo manuk-manuk nangka-
hantoy to mgo unud dan.

20

To Songo Libu no Tuig

1 Tapus to sikan, migkita a to anghil no
migkonsad likat to yangit no migdae to
liyabi to sikan yugi* no wada ogkapang-
gadan to kadayom. Migdae isab sikandin
to maaslag† no kadina. 2 Dajun din dakopa
sikan dragun no migpahayas-hayas‡ to
diya una no si Satanas aw kadinahi su
oggapuson din sed to songo libu no tuig.
3 Pig-uyug din duon to sikan yugi no wada
ogkapanggadan to kadayom aw digona to
pagsira agun konad makapanlimbung to

* 19:13 Ogkabasa isab duon to Juan 1:1. † 19:15 Ininglis: *grapes* ‡ 19:15 Ubin *oggiok-giokan* * 20:1 To Surigao no Minanubu: *yungag* † 20:1 To Surigao no Minanubu: *madogi* ‡ 20:2 Ogkabasa seini duon to Genesis 3.

kaotawan sed to songo libu no tuig. Ko mat-
apus on sikan, kinahangyan no ogsabukan
sikandin, di madali da.
4 Tapus to sikan, migkita a to mgo trunu
no pig-ingkudan to sikan pigpamogajan
to katongod to paghukum. Pigkita ku
isab to mgo umagad to diya mgo otow
no pigpanampodan to liog tongod to pag-
nawnangon dan to kagi to Diyus no iyan
isab impang-anad ni Jesus. Wada sikandan
simba to diya mananap dow sikan inotow-
otow no impasidongog kandin aw wada
isab pamarka to marka to sikan mananap
duon to goja ubin boyad dan. Nabanhaw
on sikandan aw migmandu duma ki Cristo
sed to songo libu no tuig. 5 Sikan to og-
ilingon to una no pagbanhaw to mgo patoy.
(To duma no nangkamatoy ogkabanhaw da
ko matapus on sikan songo libu no tuig.)
6 Madojow to ogkangkayakip to sikan una
no pagbanhaw, su kaotawan sikandan to
Diyus. Kona ogpakayakip duon to sikan og-
ilingon to ikaduwa no kamatajon. Nasi no
ogkaangod sikandan to diya mgo magdudu-
maya to tinuuhan to mgo Hibru su ogboga-
jan sikandan to katongdanan to pagtuman
to Diyus dow ki Cristo, aw ogmandu duma
kandin sed to songo libu no tuig.

*To Pagdaogad ki Satanas dow to Pagkas-
tiguhad Kandin*

7 Ko matapus on sikan songo libu no
tuig, ogsabukan si Satanas to pagprisuha
kandin. 8 Na, nokoy to oghinangon din,
ogpadajunon din sikan tahan no trabahu
din to pagpanglimbung to kaotawan duon
to Gog dow Magog, no ko ita pa, tibo
mgo nasyun. Oghimunon din sikandan
su ogpaggera. Ogkaangod sikandan to
kahan-in to danggoy diya to higad to dagat.
9 Duon sikandan ogkapuun to kayow-agan
to pasak, aw oglibongan dan sikan siyudad
no pigmahal to Diyus no pig-ugpaan to
kaotawan din. Di ogkauyugan sikandan
to kaeju no ogkapuun to yangit, aw tibo
sikandan ogkaabu. 10 Tapus to sikan, si
Satanas no miglimbung kandan igbegbog
duon to sikan ogyagabyab no asupri no
iyan pigbegbogan to diya mananap dow to
diya gayuon no kibali ba-ba din. Duon
sikandan ogpaantuson to wada katapusan
aedow dow madukilom.

*To Aedow no Oghukuman to Kona no mgo
Sakup to Diyus*

11 Tapus to sikan, meyduon impakita
kanay no maputi no trunu no maaslag§ hi-
labi dow sikan mig-ingkud duon. To yangit
dow pasak pigboyong duon to atubangan
din angod to namanyaguy, aw wadad on
kitaa. 12-13 Pigkita ku isab to mgo patoy,
mgo bantugan dow mgo obos no namanin-
dog duon to atubangan to sikan trunu.
Su nabanhaw on to tibo nangkamatoy no
likat to banwa to mgo umagad yakip sikan
nangkamatoy diya to dagat. Pigbukyad to
mgo libru yakip sikan libru no piglistahan
to mgo ngadan to diya nangkabogajan to
kinabuhi no wada katapusan. Na, pighuku-
man sikandan pinasikad to nangkahinang
dan no buhi pad sikandan su tibo man
sikan nalista duon. 14 To kamatajon dow
sikan banwa to mgo umagad imbegbog
duon to sikan ogyagabyab no asupri no og-
ilingon to ikaduwa no kamatajon. 15 Aw to
tibo mgo otow no wada kakita-i to ngadan
duon to sikan listahan to nangkabogajan to
kinabuhi no wada katapusan imbegbog isab
duon to sikan kaeju.

21

To Bag-u no Yangit dow Pasak

1 Tapus to sikan, impakita kanay to bag-
u no yangit dow bag-u no pasak, su wadad
on to diya una no yangit dow pasak. Wadad
on isab dagat. 2 Nasaepan ku isab sikan
siyudad to Diyus no bag-u no Jerusalem
no ogtuntunon likat to Diyus no diya to
yangit. Madojow hilabi sikan no og-ahaon,
angod to asawahon no nahinaat on para to
banahon din. 3 Na, pigdinog ku to mig-ikagi
to maagbot duon to sikan trunu, “Oho, to
ugpaanan to Diyus duon on to kaotawan.
Ogpatilon on sikandin duon. Og-angkonon
din sikandan no kaotawan din, aw og-
angkonon dan isab sikandin no Diyus dan.
4 Oggawangon din to tibo kaguul dan.
Wadad on ogkamatoy, wadad ogkatiyahuan
aw wadad on isab mgo kasakit, su to tahan
tibo on migyaboy.”

5 Dajun ikagi sikan mig-ingkud duon to
trunu, “Kuntoon ogbag-uhon kud to tibo.”
Dajun a din ikagihi, “Isuyat to nangkadinog

§ 20:11 To Surigao no Minanubu: *madogi*

nu su matuud sikan no mgo kagi aw ogka-
tuman gajod. 6 Na," kagi din, "natuman
on to tibo. Siakon to Alpa dow Omega,
no ko ita pa, to sinugdanan dow katapusan
to tibo. Inggad hintawa no og-uhawon
ogpainomon ku to wada bajad to sikan
og-ugwak no wohig no ogpakabogoy to
kinabuhi no wada katapusan. 7 Seini tibo
ogkaangkon to mgo otow no kona ogkadaya
to mgo pagtintal, su Diyus a dan aw mgo
anak ku sikandan. 8 Di madoot hilabi to
ogkadeygan to mgo otow no ogkahaedok
ogpasakup kanay, to wada pamanuu, to
mayaw-oy to kalihokan, to oghimatoy to
otow, to ogpanghonay, to mgo kumitanon,
to mey mgo bobotang, to ogtuman to kona
no matuud no Diyus hasta to tibo mgo
malimbungon. Duon sikandan ogsangko to
sikan ogyagabyab no asupri no og-ilingon
to ikaduwa no kamatajon."

To Bag-u no Jerusalem

9 Migduguk kanay to songo anghil no
duma to diya namandae to pitu no mgo
kalduhan no pigsedan to katapusan no mgo
kasakitan. Kagi din, "Duma ka kanay su
igpakita ku ikow to asawahon to sikan
og-ilingon to Karneru." 10 Na, pagga-
homi kanay to Ispiritu Santu, pigdae a
dajun to sikan anghil diya to matikang
no bubungan. Pigpasaepan din kanay
sikan siyudad to Jerusalem no siyudad
to Diyus no ogtuntunon likat kandin no
diya to yangit. 11 Hilabi sikan masiga su
duon man to kasiga to Diyus. Mailag
sikan aw nanidlak-sidlak angod to ma-
halon yagboy no batu no og-ilingon to
haspi. 12 Piglibongan sikan siyudad to
madamey dow matikang no padir,* aw
sikan sampuyu-tag-duwa no mgo yawan-
ganan pigbantajan to sampuyu-tag-duwa
no mgo anghil. Duon to sikan mgo
yawanganan nakasuyat to mgo ngadan to
sikan sampuyu-tag-duwa no grupu to mgo
kaliwat ni Israel. 13 Kada kilid to sikan
padir meyduon tatoyu no mgo yawan-
ganan. 14 Sikan padir impasikad duon to
sampuyu-tag-duwa no pasikadanan no pig-
suyatan to mgo ngadan to sikan sampuyu-
tag-duwa no mgo apustulis to sikan og-
ilingon to Karneru.

15 Sikan anghil no mig-ikagi kanay
migtagon to buyawan no susukuday su
ogsukudon din sikan siyudad dow mgo
yawanganan hasta padir. 16 Kuwadradu
sikan siyudad su mig-aangod to kahaba
dow kayow-ag. Pagsukud din to sikan
siyudad, to kahaba 2,400 no ka kilumitru.
Sikan isab to kayow-ag dow katikang.
17 Pagsukud din to sikan padir, 60 no
mitrus. Sikan piggamit din to pagsukud
iyan oggamiton to otow. 18 Sikan padir,
mahalon no batu no og-ilingon to haspi,
aw sikan siyudad, yunyun buyawan no
og-iilag. 19 To pigpasikadan to sikan
padir pigbuyak-buyakan to klasi-klasi
no mahalon no mgo batu no yain-yain
to kulur. Sikan una no batu og-ilingon
to haspi, sikan ikaduwa sapiru, sikan
ikatoyu agata, sikan ikaupat ismiralda,
20 sikan ikalima unisi dow sikan ikaonom
kurnalina. Krisulitu sikan ikapitu, birilu
sikan ikawayu, tupasyu sikan ikasiam,
krisuprasu sikan ikasampuyu, hasintu
sikan ikasampuyu-tag-isa aw amatista
sikan ikasampuyu-tag-duwa. 21 Sikan
sampuyu-tag-duwa no mgo yawanganan,
mgo perlas. Kada sobuuk no yawanganan,
sobuuk no perlas. Aw to karsada duon,
yunyun buyawan no og-iilag.

22 Wada pigkita ku no simbahan duon
to sikan siyudad su duon man ugpa sikan
ogsimbahon dan no gamhanan no Diyus no
Magboboot to tibo dow sikan og-ilingon to
Karneru. 23 Konad isab ogkinahangyanon to
buyan dow soga su to kasiga to Diyus dow to
sikan Karneru iyan on man kaawang duon.
24 Ogkatang-awan to tibo kaotawan to tibo
mgo nasyun to kaawang to sikan siyudad,
aw to mgo panguyu to tibuuk kalibutan
ogdaya to mgo kadatu dan duon. 25 To
mgo yawanganan to sikan siyudad kona
ogkasirahan su konad on man ogkadukilom
duon. 26 To tibo no kadatu to mgo nasyun
ogdaehon dan duon to sikan siyudad hasta
to tibo no igkabantug dan. 27 Wada ma-
ligsom dow malimbungon no ogpasedon
duon. Wada isab ogpakased no oghinang
to makasisikow. Iyan da ogpasedon to diya
mgo otow no nakalista to mgo ngadan duon
to libru to sikan Nati no Karneru, mgo
otow no nabogajan to kinabuhi no wada

* 21:12 Ubin *dingding*

katapusan.

22

1 Impakita isab kanay to sikan anghil
sikan wohig no ogpakabogoy to kinabuhi
no wada katapusan. Mating-ow hilabi ing-
gad tabugan to dagum. Duon sikan og-
ugwak to trunu to Diyus dow to sikan
Karneru 2 aw og-awas duon to kabaknaan to
karsada to sikan siyudad. Duon to magdi-
hipag to sikan wohig ogkakita sikan mgo
kaju no ogpakabogoy to kinabuhi. Binuyan
ko ogbogas, aw to mgo dohun igkadojow to
kaotawan su wadad ogkasakit. 3 Wadad on
to diya mgo kalisod no ingkastigu to Diyus
to kaotawan.* Igpahimotang to trunu
to Diyus dow to sikan Karneru duon to
sikan siyudad, aw to Diyus ogtumanon to
kaotawan din. 4 Ogkitaon dan to bayhu†
din, aw to ngadan din igsuyat duon to goja
dan. 5 Konad ogkadukilom duon. Konad
isab ogkinahangyanon to lamparahan dow
kaawang to soga diya to yangit su to Diyus
no Magboboot to tibo iyan on man kaawang
to kaotawan din. Ogmandu isab sikandan
duma kandin to wada katapusan.

To Pagtidow ni Jesus

6 Pig-ikagihan a to sikan anghil, "Sikan
mgo kagi no nangkadinog nu matuud yag-
boy aw ogkatuman tibo. Su to Diyus no
Magboboot to tibo no migbogoy to Ispiritu
din to mgo otow to diya una no kibali ba-
ba din iyan migsugu to anghil din kuntoon
to pagpakita to mgo sakup din to sikan
madani on ogkangkahitabu."
7 "Indani seini," kagi ni Jesus, "madani ad
ogtidow. Madojow to otow no ogtuman to
impanag-an kani to seini libru."
8 Siak si Juan iyan migkita dow migdinog
to sikan tibo. Pagdinog dow pagkita ku
to sikan, migyuhud a duon to atubangan
to anghil no migpakita kanay to sikan su
ogsimbahon ku podom. 9 Di pig-ikagihan a
din, "Eh, kona ka to sikan su mig-aangod
ki da no mgo suguonon to Diyus dow to
diya mgo angod nu no kibali ba-ba din hasta
tibo mgo otow no ogtuman to mgo kagi
no nasuyat kani to seini libru. Diyus da
to simbaha." 10 Kagi din manda, "Kona nu
oghipidan to impanag-an kani to seini libru
su madani on ogkangkatuman. 11 Di ko mey-
duon otow no oghinang gihapun to madoot
dow mayaw-oy, na hala, papadajuna. To
mgo otow isab no oghinang to madojow no
iyan igkalipay to Diyus, papadajuna."
12 "Indani seini," kagi ni Jesus, "madani
ad ogtidow, aw ogdaehon ku to igbayos
to kada sobuuk sibu to nangkahinang din.
13 Siakon to Alpa dow Omega, no ko ita pa,
una dow hudi. Siakon to sinugdanan dow
katapusan to tibo."
14 Madojow to diya oglaba to mgo kabo
dan, no ko ita pa, nahugas on to mgo sae, su
ogpasedon sikandan duon to sikan siyudad
aw ogpakoonon to bogas to sikan kaju no
ogpakabogoy to kinabuhi. 15 Di to mgo
otow no mayaw-oy dow makasisikow to
mgo hinang kona ogpasedon duon, yakip to
mgo kumitanon dow to mey mgo bobotang,
to ogpanghonay, to oghimatoy to otow,
to ogtuman to kona no tinood no diyus
dow to mgo malimbungon. Kona sikandan
ogpasedon duon to sikan siyudad.
16 Kagi ni Jesus, "Siak to migsugu to anghil
ku to pagbatbat to seini kagi ku iyu no mgo
magtutuu no oghihimun diya to yain-yain
no mgo banwa. Siakon sikan liwat ni Hari
David no intag-an to diya una. Siakon sikan
og-ilingon no Masiga no Kabugwason."
17 To Ispiritu Santu dow to asawahon to
sikan Karneru, no ko ita pa, kaotawan ni Je-
sus, ogpanawag no og-iling, "Andini kow."

To mgo otow no ogpakadinog manawag
isab no og-iling, "Andini kow."

Sikiyu no pig-uhaw, andini kow. Dawata
seini wohig no ogpakabogoy to kinabuhi.
Su inggad hintawa no ogkaliyag to seini
ogbogajan to wada bajad.

Katapusan no mgo Patahan

18 Siak si Juan, ogpatahanan ku sikiyu no
ogpakadinog to impanag-an kani to seini
libru. Ko meyduon ogdugang to seini,
igdugang kandin to Diyus to mgo kasaki-
tan no nasuyat kani. 19 Ko meyduon isab
oggawang to inggad nokoy no impanag-an
kani, oggawangon to Diyus to katongod din
to pagsed duon to sikan siyudad din dow to
pagkoon to bogas to sikan kaju no nasuyat
kani no ogpakabogoy to kinabuhi.

* 22:3 Ogkabasa seini duon to Genesis 3:17-19. † 22:4 To Surigao no Minanubu: *goja*

[20] Si Jesus no iyan migmatuud to tibo
nasuyat kani mig-iling, “Tinood yagboy no
madani ad ogtidow.” Sikan iyan. Jesus no
Ginuu noy, andini kad. [21] Og-ampu a no
igpakita ni Jesus no Ginuu ta to kadojow
dow kayuuy din iyu tibo no kaotawan to
Diyus.